Rozhodnutí nejvyššího soudu československé republiky ve věcech trestních.

Pořádá
z příkazu předsednictva nejvyššího soudu II. president tohoto soudu
Dr. FRANTIŠEK VÁŽNÝ
s redakční komisí.

GENERÁLNÍ REJSTŘÍKY
k ročníkům XI–XV ⟨1929 až 1933⟩

a

PLENÁRNÍ USNESENÍ
z let 1919 až 1933

v trestních věcech ze zemí historických i ze Slovenska.

Generální rejstříky vypracoval a plenární usnesení vybral, uspořádal a poznámkami opatřil
Dr. JAN BOLOMSKÝ,
vrchní sekretář nejvyššího soudu.

II ada 1/II

Veškerá práva autorská, zejména právo překladu, jakéhokoliv zpracování nebo použití, jsou vyhrazena.

6405-II

V PRAZE 1934.
Nakladatel: JUDr. V. Tomsa, právnické vydavatelství Praha XII., Kanálská ul. 8
⟨Mánesova 71⟩.

ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA
PRÁVNICKÉ FAKULTY
STÁTNÍ
Č. inv.: 12821

Tiskem chromotypografického ústavu firmy Hejda & Zbroj v Mladé Boleslavi

Obsah:

Stránka

I. Generální rejstříky:

Seznam rozhodnutí v pořadí časovém . . . . . 1—21
Seznam rozhodnutí podle spisových značek . . . . . 22—39
Věcný seznam abecední . . . . . 40—736
Seznam ustanovení zákonných . . . . . 737—766

II. Plenární usnesení:

1. Povinné obhajování v případě zastavení porot . . . . . 769—773
2. Dozorčí právo nejvyššího soudu a předpis § 331 uh. tr. ř. . . . . 773—775
3. Použití § 296 tr. ř. v případě § 4 č. 1, § 1 č. 1, 2 nov. čís. 3/1878 . 775—777
4. Přípustnost odvolání v případě § 6 zák. č. 480/1920 . . . . . 778—784
5. Stanovení (určení) útrat trestním soudcem . . . . . 784—787
6. Výrok o podmíněném odsouzení jest pojati do rozsudku . . . . 787—790
7. O podmíněném odsouzení rozhoduje prvý soud . . . . . 790—794
8. Opravný prostředek do výroku o ztrátě práva volebního . . . . 794—797
9. Opravný prostředek, použito-li § 6 čís. 4 zák. čís. 562/2919, ač nešlo o případ § 265 tr. ř. . . . . 797—799
10. Zpronevěra nemocenských příspěvků . . . . . 799—804
11. Opilství (§ 523 tr. zák.) . . . . . 804—811
12. Reformatio in peius . . . . . 811—819

Předmluva.

Ke druhému svazku generálních rejstříků trestní sbírky rozhodnutí nejvyššího soudu byla připojena sbírka plenárních usnesení, obsahující všechna usnesení zesílených (jedenáctičlenných) senátů nejvyššího soudu v trestních věcech ze zemí historických i ze Slovenska z let 1919 až 1933, poněvadž dosud nemáme českou sbírku těchto usnesení.

Plenární usnesení byla uveřejňována jednak ve sbírce rozhodnutí nejvyššího soudu v příslušném časovém pořadí s rozhodnutími pravidelných (pětičlenných) senátů nejvyššího soudu, jednak ve sbírce ministerstva spravedlnosti a v právnických časopisech; plenární usnesení čís. 2 této sbírky nebylo vůbec nikde uveřejněno.

Zvláštní seznamy ke sbírce plenárních usnesení nebyly připojeny, poněvadž se sbírka nevydává samostatně; právní věty plenárních usnesení i jednotlivá zákonná ustanovení v nich probíraná jsou pojata do generálních rejstříků; právní věty plenárních usnesení jsou ve věcném seznamu abecedním vytištěny proloženě a připojena k nim i k zákonným ustanovením na plenární usnesení se vztahujícím dvojí citace čísel: první znamená číslo sbírky rozhodnutí nejvyššího soudu ve věcech trestních, druhé číslo v závorce znamená číslo této sbírky plenárních usnesení.

Pokud judikatura právní zásady plenárních usnesení dále rozváděla, prohlubovala, jejich platnost rozšiřovala neb omezovala, jest uvedena v poznámkách k plenárním usnesením; poznámky k plenárním usnesením čís. 4, 7, 8 mají význam zejména pro řízení odvolací.

V Brně v květnu 1934.

Dr. Jan Bolomský.

I.
Generální rejstříky.

Seznam rozhodnutí v pořadí časovém.

	Čís.	
1920.		
březen 9. čís. pres. 223/20	363	(1)
prosinec 20. čís. pres. 1053/20	—	(2)
1921.		
červen 14. čís. pres. 627/21	482	(3)
1923.		
březen 21. čís. pres. 1197/22	1170	(4)
květen 29. čís. pres. 221/23	1223	(5)
červenec 3. čís. pres. 466/23	1248	(6)
1924.		
duben 7. čís. pres. 1510/23	1597	(7)
září 23. čís. pres. 166/24	1731	(8)
1925.		
prosinec 15. čís. pres. 570/25	2218	(9)
1926.		
září 21. čís. pres. 1462/25	2482	(10)
1928.		
duben 12. čís. pres. 186/27	3145	(11)
říjen 29. čís. pres. 1490/26	3310	(12)

1929

		Čís.
leden	3. Zm I 646/28	3365
»	3. Zm I 740/28	3366
»	3. N II 68/28	3367
»	10. Zm II 478/28	3368
»	16. Zm I 752/28	3369
»	16. Zm II 276/28	3370
»	16. Zm II 436/28	3371
»	17. Zm I 625/28	3372
»	17. Zm I 665/28	3373
»	17. Zm II 432/28	3374
»	17. Zm II 458/28	3375
»	18. Zm I 571/28	3376
»	18. Zm I 582/28	3377
»	24. Zm I 51/28	3378
»	24. Zm I 391/28	3379
»	24. Zm I 663/28	3380
»	25. Zm I 478/28	3381
»	25. Zm I 753/28	3382
»	26. Zm II 477/28	3383
»	31. Zm I 713/28	3384
»	31. Zm II 323/28	3385
únor	1. Zm I 484/28	3386
»	2. Zm I 368/28	3387
»	7. Zm II 465/28	3388
»	8. Zm I 732/28	3389
»	13. Zm I 434/28	3390
»	15. Zm II 462/28	3391
»	15. Zm II 479/28	3392
»	20. Zm I 309/28	3393
»	20. Zm I 418/28	3394
únor	20. Zm I 660/28	3395
»	20. Zm I 761/28	3396
»	21. Zm II 336/28	3397
»	22. Zm I 85/29	3398
»	27. Zm I 106/28	3399
»	28. Zm II 487/28	3400
březen	1. Zm I 695/28	3401
»	1. Zm I 696/28	3402
»	1. Zm I 9/29	3403
»	2. Zm I 746/28	3404
»	2. Zm I 86/29	3405
»	7. Zm I 354/28	3406
»	7. Zm I 720/28	3407
»	7. Zm I 116/29	3408
»	7. Zm II 252/28	3409
»	9. Zm I 392/28	3410
»	12. Zm I 515/28	3411
»	13. Zm I 395/28	3412
»	14. Zm I 537/28	3413
»	14. Zm I 721/28	3414
»	14. Zm I 771/28	3415
»	15. Zm I 95/28	3416
»	15. Zm I 666/28	3417
»	15. Zm I 155/29	3418
»	16. Zm I 767/28	3419
»	19. Zm I 725/28	3420
»	19. Zm I 728/28	3421
»	20. Zm I 709/28	3422
»	21. Zm I 5/29	3423
»	21. Zm I 19/29	3424

		Čís.
březen	21. Zm II 67/29	3425
»	22. Zm II 470/28	3426
»	22. Zm II 22/29	3427
»	23. Zm I 30/29	3428
duben	3. Zm I 456/28	3429
»	3. Zm I 729/28	3430
»	3. Zm I 744/28	3431
»	4. Nd I 104/29	3432
»	4. Zm II 486/28	3433
»	5. Zm I 197/28	3434
»	5. Zm I 592/28	3435
»	6. Zm I 531/28	3436
»	8. Zm I 72/29	3437
»	8. Zm II 6/29	3438
»	10. Zm I 545/28	3439
»	11. Zm I 488/28	3440
»	11. Zm I 726/28	3441
»	11. Zm I 727/28	3442
»	11. Zm II 100/28	3443
»	11. Zm II 456/28	3444
»	11. Zm II 56/29	3445
»	12. Zm I 477/28	3446
»	13. Zm I 769/28	3447
»	17. Zm I 667/28	3448
»	18. Zm I 34/29	3449
»	18. Zm I 111/29	3450
»	19. Zm II 233/28	3451
»	20. Zm I 737/28	3452
»	20. Zm I 112/29	3453
»	20. Zm I 183/29	3454
»	24. Zm I 17/29	3455
»	25. Zm I 765/28-1	3456
»	25. Zm I 103/29	3457
»	25. Zm I 146/29	3458
»	26. Zm II 335/28	3459
»	26. Zm II 390/28	3460
»	26. Zm II 32/29	3461
»	27. Zm I 517/28	3462
»	29. Zm I 58/29	3463
»	29. Zm II 311/28	3464
»	29. Zm II 82/29	3465
květen	2. Zm I 286/28	3466
»	2. Zm I 396/28	3467
»	2. Zm I 51/29	3468
»	2. Zm I 59/29	3469
»	2. Zm I 81/29	3470
»	3. Zm I 450/28	3471
»	3. Zm II 46/29	3472
»	3. Zm II 113/29	3473
»	8. Zm I 70/29	3474
»	8. Zm II 45/29	3475
»	10. Zm I 658/28	3476
»	10. Zm II 484/28	3477
»	10. Nd II 47/29	3478
»	11. Zm I 149/29	3479
»	11. Zm II 79/29	3480

		Čís.
květen	11. Zm II 81/29	3481
»	15. Zm I 532/28	3482
»	15. Zm I 702/28	3483
»	15. Zm I 722/28	3484
»	15. Zm I 731/28	3485
»	15. Zm I 82/29	3486
»	15. Zm II 62/29	3487
»	16. Zm I 104/29	3488
»	16. Zm I 185/29	3489
»	16. Zm I 338/29	3490
»	16. Zm II 23/29	3491
»	17. Zm II 485/28	3492
»	23. Zm II 176/28	3493
»	23. Zm II 372/28	3494
»	24. Zm I 470/28	3495
»	24. Zm I 139/29	3496
»	24. Zm I 198/29	3497
»	28. Zm II 219/28	3498
»	28. Zm II 365/28	3499
»	29. Zm I 617/28	3500
»	29. Zm I 681/28	3501
»	29. Zm I 29/29	3502
»	31. Zm I 96/29	3503
»	31. Zm I 258/29	3504
červen	4. Zm I 133/29	3505
»	4. Zm I 351/29	3506
»	4. Zm I 381/29	3507
»	4. Zm II 217/28	3508
»	5. Zm I 457/28	3509
»	5. Zm I 686/28	3510
»	6. Zm I 633/28	3511
»	6. Zm II 413/28	3512
»	6. Zm II 27/29	3513
»	6. Zm II 66/29	3514
»	7. Zm I 585/28-1	3515
»	7. Zm I 325/29-1	3516
»	8. Zm I 682/28	3517
»	8. Zm I 295/29	3518
»	11. Zm I 583/28	3519
»	11. Zm I 602/28	3520
»	11. Zm I 184/29	3521
»	13. Zm I 628/28	3522
»	13. Zm II 104/29	3523
»	15. Zm I 167/29	3524
»	15. Zm II 9/29	3525
»	20. Zm I 674/28	3526
»	20. Zm I 187/29-1	3527
»	20. Zm I 187/29-2	3528
»	20. Zm I 262/29	3529
»	20. Zm I 305/29	3530
»	20. Zm I 386/29	3531
»	20. Zm II 412/28	3532
»	20. N II 48/29	3533
»	21. Zm I 108/29	3534
»	21. Zm I 171/29	3535
»	21. Zm I 188/29	3536
»	22. Zm I 136/29	3537
»	22. Zm II 70/29	3538

		Čís.
červen	22. Zm II 105/29	3539
»	24. Zm I 401/29	3540
»	24. Zm II 370/28	3541
»	25. Zm I 733/28	3542
»	25. Zm I 12/29	3543
»	25. Zm I 119/29	3544
»	25. Zm I 248/29	3545
»	26. Zm I 89/29	3546
»	26. Zm II 14/29	3547
»	27. Zm I 95/29	3548
»	27. Zm I 219/29	3549
»	27. Zm I 238/29	3550
červenec	1. Zm I 182/29	3551
»	1. Zm I 448/29	3552
»	2. Zm I 173/29	3553
»	2. Zm II 75/29	3555
»	3. Nd I 286/29	3556
»	4. Zm I 339/29	3557
»	4. Zm II 330/28	3558
»	4. Zm II 16/29	3559
»	8. Zm I 742/28	3560
»	8. Zm II 132/29	3561
»	11. Zm II 115/29	3562
»	13. Zm I 38/29	3563
»	13. Zm II 129/29	3564
»	18. Zm I 157/29	3565
srpen	22. Zm I 506/29	3566
»	22. Zm II 170/29	3567
»	29. Zm I 364/29	3568
»	29. Zm II 344/28	3569
»	30. Zm I 235/29	3570
»	30. Zm I 367/29	3571
»	31. Zm I 491/28	3572
»	31. Zm I 115/29	3573
září	5. Zm I 21/29	3574
»	5. Zm I 142/29	3575
»	5. Zm I 195/29	3576
»	6. Zm II 140/29	3577
»	12. Zm I 739/28	3578
»	13. Zm II 13/29	3579
»	13. Zm II 54/29	3580
»	14. Zm I 765/28-2	3581
»	18. Zm I 196/29	3582
»	19. Zm I 8/29	3583
»	10. Zm II 87/29	3584
»	19. Zm II 182/29	3585
»	19. Zm II 210/29	3586
»	20. Zm II 148/29	3587
»	20. Zm II 174/29	3588
»	21. Zm I 435/29	3589
»	21. Zm II 24/29	3590
»	21. Zm II 99/29	3591
»	21. Zm II 184/29	3592
»	25. Zm II 421/28	3593
»	26. Zm I 371/29	3594

		Čís.
září	26. Zm I 487/29	3595
»	26. Zm I 515/29	3596
»	26. Zm I 555/29	3597
»	26. Zm II 155/29	3598
»	26. Zm II 224/29	3599
»	27. Zm II 244/28	3600
»	27. Zm II 254/28	3601
»	27. Zm II 15/29	3602
říjen	1. Zm II 214/28	3603
»	1. Zm II 47/29	3604
»	2. Zm I 201/29	3605
»	2. Zm I 327/20	3606
»	2. Zm II 89/29	3607
»	3. Zm I 63/29	3608
»	3. Zm II 83/29	3609
»	4. Zm I 482/28	3610
»	4. Zm I 263/29	3611
»	4. Zm II 117/29	3612
»	5. Zm I 140/29	3613
»	5. Zm II 100/29	3614
»	5. Zm II 102/29	3615
»	9. Zm I 60/29	3616
»	10. Zm I 190/29	3617
»	10. Zm I 411/29	3618
»	10. Zm I 501/29	3619
»	10. Zm II 57/29	3620
»	11. Zm II 63/29	3621
»	12. Zm I 1/29	3622
»	17. Zm I 362/28	3623
»	17. Zm I 264/29	3624
»	17. Zm I 563/29	3625
»	17. Zm II 322/28	3626
»	18. Zm II 52/29	3627
»	19. Zm I 325/29	3628
»	19. Zm I 335/29	3629
»	19. Zm I 354/29	3630
»	22. Zm I 143/29	3631
»	22. Zm II 68/29	3632
»	22. Zm II 165/29	3633
»	23. Zm I 272/29	3634
»	23. Zm I 296/29	3635
»	23. Zm I 541/29	3636
»	24. Zm I 642/29	3637
»	25. Zm II 103/29	3638
»	29. Zm I 153/29	3639
»	29. Zm I 283/29	3640
»	29. Zm I 369/29	3641
»	29. Zm II 314/28	3642
»	29. Zm II 208/29	3643
»	29. Zm II 214/29	3644
»	30. Zm I 46/29	3645
»	30. Zm I 336/29	3646
»	30. Zm I 458/29	3647
»	30. Zm II 217/29	3648
»	31. Zm I 214/29	3649
»	31. Zm II 72/29	3650
»	31. Zm II 192/29	3651

		Čís.
listopad	6. Zm I 69/29	3652
»	7. Zm II 11/29	3653
»	8. Zm I 47/29	3654
»	8. Zm I 220/29	3655
»	8. Zm II 466/28	3656
»	8. Zm II 294/29	3657
»	9. Zm I 275/29	3658
»	9. Zm I 461/29	3659
»	9. Zm II 243/29	3660
»	12. Zm I 705/28	3661
»	13. Zm I 78/29	3662
»	14. Zm II 211/29	3663
»	14. Zm II 353/29	3664
»	14. Nd II 105/29	3665
»	15. Zm I 372/29	3666
»	15. Zm I 486/29	3667
»	15. Zm I 502/29	3668
»	16. Zm I 203/29	3669
»	20. Zm I 469/29	3670
»	20. Zm II 231/29	3671
»	21. Zm I 437/28	3672
»	22. Zm I 428/29	3673
»	22. Zm I 436/29	3674
»	22. Zm I 574/29	3675
»	23. Zm II 299/29	3676
»	25. Zm II 238/29	3677
»	26. Zm I 297/29	3678
»	27. Zm I 127/29	3679
»	27. Zm I 686, 687/29	3680
»	27. Zm II 118/29	3681
»	28. Zm I 366/29	3682
»	28. Zm I 445/29	3683
»	28. Zm I 566/29	3684
»	29. Zm II 319/28	3685
»	30. Zm I 38/28	3686
»	30. Zm I 394/29	3687
»	30. Zm I 561/29	3688
»	30. Zm I 795/29	3689

		Čís.
prosinec	2. Zm I 210/29	3690
»	2. Zm II 164/29	3691
»	3. Zm I 666/29	3692
»	3. Zm II 65/29	3693
»	3. Zm II 73/29	3694
»	9. Zm I 585/28-2	3695
»	9. Zm I 417/29	3696
»	11. Zm I 52/29	3697
»	11. Zm I 654/29	3698
»	11. Zm II 371/29	3699
»	12. Zm I 434/29	3700
»	12. Zm I 576/29	3701
»	12. Zm I 584/29	3702
»	12. Zm I 600/29	3703
»	12. Zm II 59/29	3704
»	14. Zm I 152/29	3705
»	14. Zm I 568/29	3706
»	17. Zm II 166/29	3707
»	19. Zm II 256/29	3708
»	20. Zm I 716/28	3709
»	20. Zm I 503/29	3710
»	20. Zm II 233/29	3711
»	20. Zm II 263/29	3712
»	21. Zm I 416/28	3713
»	21. Zm I 432/29	3714
»	21. Zm II 346/29	3715
»	27. Zm I 704/28	3716
»	27. Zm I 459/29	3717
»	27. Zm I 708/29	3718
»	28. Zm I 799/29	3719
»	27. Zm II 332/29	3720
»	27. Nd II 173/29	3721
»	28. Zm I 94/29	3722
»	28. Zm I 438/29	3723
»	28. Zm I 730/29	3724
»	29. Zm II 338/29	3725
»	30. Zm I 601/29	3726
»	30. Zm I 680/29	3727
»	30. Zm II 201/29	3728
»	30. Zm II 336/29	3729

1930

		Čís.
leden	9. Zm II 251/29	3730
»	16. Zm I 73/29	3731
»	16. Zm I 748/29	3732
»	17. Zm I 151/29	3733
»	18. Zm II 205/29	3734
»	18. Zm II 344/29	3735
»	20. Zm I 470/29	3736
»	20. Zm I 542/29	3737
»	20. Zm I 724/29	3738
»	21. Zm I 387/29	3739
»	21. Zm II 228/29	3740
»	22. Zm I 453/29	3741

		Čís.
leden	22. Zm I 645/29	3742
»	22. Nd I 30/30	3743
»	23. Zm I 761/29	3744
»	23. Zm I 773/29	3745
»	23. Nd II 20/30	3746
»	24. Zm I 494/29	3747
»	24. Zm I 10/30-1	3748
»	25. Zm I 439/29	3749
»	25. Zm II 234/29	3750
»	27. Zm I 475/29	3751
»	28. Zm I 287/29	3752
»	29. Zm I 306/29	3753

		Čís.
leden	30. Zm I 567/29	3754
»	30. Zm II 280/29	3755
»	30. Nd II 178/29	3756
»	31. Zm I 569/29	3757
»	31. Zm I 589/29	3758
»	31. Zm II 355/29	3759
únor	1. Zm I 797/29	3760
»	3. Zm I 353/29	3761
»	3. Zm I 728/29	3762
»	4. Zm II 146/29	3763
»	5. Zm I 564/29	3764
»	5. Zm II 135/29	3765
»	6. Zm I 462/29	3766
»	6. Zm I 701/29	3767
»	6. Zm I 920/29	3768
»	6. Zm II 326/29	3769
»	6. Zm II 18/30	3770
»	7. Zm I 559/29	3771
»	7. Zm I 565/29	3772
»	12. Zm I 512/29	3773
»	13. Zm I 688/29	3774
»	13. Zm I 852/29	3775
»	13. Zm I 924/29	3776
»	13. Zm I 118/30	3777
»	14. Zm I 334/29	3778
»	14. Zm I 874/29	3779
»	14. Zm I 882/29	3780
»	20. Zm II 465/26-2	3781
»	20. Zm II 308/29	3782
»	22. Zm I 472/29	3783
»	25. Zm I 835/29	3784
»	25. Zm II 270/29	3785
»	27. Zm I 869/29	3786
»	27. Zm I 870/29	3787
»	27. Zm I 16/30	3788
»	27. Zm I 29/30	3789
»	27. Zm I 128/30	3790
»	27. Zm II 282/29	3791
»	28. Zm I 547/29	3792
březen	1. Zm I 693/29	3793
»	1. Zm II 335/29	3794
»	4. Zm I 309/29	3795
»	4. Zm I 517/29	3796
»	5. Zm II 50/29	3797
»	6. Zm I 497/29	3798
»	6. Zm I 720/29	3799
»	6. Zm II 191/29	3800
»	6. Zm II 236/29	3801
»	8. Zm I 452/29	3802
»	11. Zm I 513/29	3803
»	11. Zm I 903/29	3804
»	12. Zm I 854/29	3805
»	13. N I 82/29	3806
»	13. Nd I 591/29	3807
»	13. Zm II 284/29	3808
»	13. Zm II 393/29	3809

		Čís.
březen	14. Zm II 323/29	3810
»	15. Zm I 907/29	3811
»	18. Zm I 578/29	3812
»	18. Zm II 219/29	3813
»	19. Nd I 26/30	3814
»	20. Zm I 697/29	3815
»	20. Zm I 917/29	3816
»	20. Zm II 14/30	3817
»	21. Zm I 412/29	3818
»	21. Zm I 752/29	3819
»	22. Zm I 45/30	3820
»	25. Zm I 473/29	3821
»	28. Zm II 229/29	3822
»	29. Zm II 305/29	3823
»	29. Zm II 385/29	3824
duben	1. Zm I 692/29	3825
»	1. Zm II 27/30	3826
»	2. Zm II 259/29	3827
»	3. Zm I 446/29	3828
»	3. Zm I 499/29	3829
»	3. Zm I 802/29	3830
»	3. Zm II 109/29	3831
»	3. Nd II 27/30	3832
»	5. Zm I 681/29	3833
»	5. Zm I 91/30	3834
»	10. Zm I 288/29	3835
»	10. Zm I 627/29	3836
»	11. Zm I 329/29	3837
»	11. Zm I 551/29	3838
»	11. Zm I 647/29	3839
»	11. Zm II 274/29	3840
»	12. Zm I 490/29	3841
»	12. Zm I 876/29	3842
»	12. Zm II 352/29	3843
»	14. Zm I 774/29	3844
»	14. Zm II 334/29	3845
»	15. Zm I 713/29	3846
»	15. Zm I 826/29	3847
»	15. Zm I 413/29	3848
»	22. Zm I 402/29	3849
»	24. Zm I 885/29	3850
»	24. Nd I 192/30	3851
»	24. Zm II 178/29	3852
»	24. Zm II 318/29	3853
»	25. Zm II 128/29	3854
»	25. Zm II 286/29	3855
»	26. Zm I 25/30	3856
»	26. Zm II 362/29	3857
»	29. Zm II 302/29	3858
květen	3. Zm I 927/29	3859
»	3. Zm II 375/29	3860
»	6. Zm I 391/29	3861
»	6. Zm I 477/29	3862
»	6. Zm I 848/29	3863
»	8. Zm I 749/29	3864
»	8. Zm I 769/29	3865

		Čís.
květen	8. Zm I 65/30	3866
»	10. Zm I 482/29	3867
»	10. Zm I 703/29	3868
»	10. Zm II 171/29	3869
»	13. Zm I 745/29	3870
»	13. Zm I 860/29	3871
»	15. Zm I 610/29	3872
»	15. Zm I 762/29	3873
»	16. Zm II 322/29	3874
»	20. Zm I 706/29	3875
»	20. Zm I 250/30	3876
»	21. Zm I 417/30	3877
»	22. Zm II 2/30	3878
»	23. Zm I 194/30	3879
»	23. Zm I 245/30	3880
»	24. Zm I 620/29	3881
»	24. Zm II 102/30	3882
»	26. Zm II 311/29	3883
»	27. Zm II 337/29	3884
»	28. Zm I 33/20	3885
»	30. Zm I 154/30	3886
»	30. Zm I 271/30	3887
»	31. Zm I 886/29	3888
červen	5. Zm I 168/30	3889
»	5. Zm II 83/30	3890
»	6. Zm I 366/30	3891
»	7. Zm II 41/30	3892
»	11. Zm I 639/29-4	3893
»	12. Zm I 905/29	3894
»	12. Zm I 89/30	3895
»	13. Zm I 646/29	3896
»	13. Zm I 695/29	3897
»	13. Zm I 834/29	3898
»	13. Zm II 365/29	3899
»	14. Zm I 85/30	3900
»	14. Zm II 347/29	3901
»	21. Zm II 109/30	3902
»	26. Zm I 308/30	3903
»	27. Zm I 221/30	3904
»	27. Zm I 226/30	3905
»	28. Zm II 292/29	3906
červenec	2. Zm II 99/30	3907
»	3. Zm I 289/30	3908
»	3. Zm I 387/30	3909
»	12. Zm I 841/29	3910
»	12. Zm I 150/30	3911
»	16. Zm I 284/30	3912
»	16. Nd II 70/30	3913
»	24. Zm I 148/30	3914
»	24. Zm I 274/30	3915
»	24. Zm I 356/30	3916
srpen	7. Zm I 738/29	3917
»	7. Zm II 387/29	3918
»	9. Zm I 391/30	3919

		Čís.
srpen	9. Zm I 395/30	3920
»	21. Zm II 170/30	3921
»	23. Zm I 517/30	3922
»	23. Zm I 609/30	3923
»	28. Zm I 856/29	3924
»	29. Zm I 660/29	3925
»	29. Zm II 296/29	3926
září	3. Zm I 415/30	3927
»	3. Zm II 300/29	3928
»	4. Zm I 463/30	3929
»	4. Zm II 363/29	3930
»	4. Zm II 326/30	3931
»	6. Zm I 805/29	3932
»	11. Zm I 651/29	3933
»	11. Zm I 855/29	3934
»	11. Zm I 92/30	3935
»	11. Zm II 200/29	3936
»	11. Zm II 356/29	3937
»	12. Zm I 616/29	3938
»	13. Zm II 98/29	3939
»	15. Zm II 175/29	3940
»	19. Zm II 389/29	3941
»	20. Zm I 68/30	3942
»	23. Zm I 523/29	3943
»	23. Zm I 825/29	3944
»	25. Zm I 358/30	3945
»	25. Zm I 491/30	3946
»	25. Zm I 528/30	3947
»	25. Zm II 196/30	3948
»	26. Zm II 181/29	3949
»	29. Zm I 424/29	3950
říjen	1. Zm I 635/29	3951
»	3. Zm I 821/29	3952
»	3. Zm II 262/29	3953
»	4. Zm I 527/29	3954
»	7. Zm I 707/29	3955
»	7. Zm I 716/29	3956
»	7. Zm I 556/30	3957
»	8. Zm I 634/29	3958
»	8. Zm I 844/29	3959
»	9. Zm II 337/29-2	3960
»	10. Zm I 831/29	3961
»	10. Zm I 888/29	3962
»	10. Zm I 103/30	3963
»	10. Zm I 186/30	3694
»	15. Zm I 303/30	3965
»	16. Zm I 776/29	3966
»	16. Zm I 923/29	3967
»	16. Zm II 417/29	3968
»	16. Zm II 92/30	3969
»	17. Zm II 361/29	3970
»	18. Zm I 560/29	3971
»	21. Zm I 792/29	3972
»	23. Zm I 789/30	3973
»	24. Zm I 581/29	3974
»	24. Zm I 133/30	3975
»	24. Zm I 232/30	3976

		Čís.
říjen	24. Zm I 275/30	3977
»	27. Zm I 73/30	3978
»	27. Zm II 95/30	3979
»	29. Zm I 292/30	3980
»	29. Zm I 397/30	3981
»	30. Zm I 214/30	3982
»	30. Zm II 4/30	3983
»	31. Zm I 10/30-2	3984
»	31. Zm I 449/30	3985
listopad	4. Zm I 582/29	3986
»	6. Zm I 501/30	3987
»	7. Zm I 498/30	3988
»	7. Zm I 499/30	3989
»	7. Zm I 558/30	3990
»	7. Zm I 590/30	3991
»	7. Zm II 198/30	3992
»	7. Zm II 356/30	3993
»	7. Zm II 383/30	3994
»	8. Zm I 804/29	3995
»	8. Zm I 117/30	3996
»	8. Zm I 580/30	3997
»	11. Zm I 817/29	3998
»	13. Zm I 171/30	3999
»	14. Zm I 86/30	4000
»	15. Zm I 392/30	4001
»	19. Zm I 235/30	4002
»	20. Zm I 471/30	4003
»	21. Zm I 691/29	4004
»	26. Zm I 5/30	4005
prosinec	1. Zm I 268/30	4006

		Čís.
prosinec	1. Zm II 303/29	4007
»	2. Zm I 104/30	4008
»	2. Zm II 396/29	4009
»	3. Zm I 662/29	4010
»	5. Zm I 712/30	4011
»	9. Zm I 152/30	4012
»	9. Zm I 406/30	4013
»	9. Zm I 903/30	4014
»	9. Zm II 264/30	4015
»	12. Zm I 684/29	4016
»	12. Zm I 36/30	4017
»	13. Zm I 415/29	4018
»	13. Zm I 880/29	4019
»	18. Zm I 93/30	4020
»	18. Zm I 101/30	4021
»	18. Zm I 884/30	4022
»	18. Zm II 351/30	4023
»	19. Zm I 771/29	4024
»	19. Zm I 872/29	4025
»	20. Zm I 300/30	4026
»	20. Zm II 62/30	4027
»	22. Zm I 335/30	4028
»	23. Zm I 671/29	4029
»	23. Zm I 90/30	4030
»	23. Zm II 307/29	4031
»	23. Nd II 128/30	4032
»	30. Zm I 180/30	4033
»	30. Zm I 477/30	4034
»	30. Nd I 648/30	4035
»	30. Zm II 180/29	4036
»	30. Zm II 149/30	4037

1931

		Čís.
leden	15. Zm I 663/29	4038
»	15. Zm I 18/30	4039
»	15. Zm I 467/30	4040
»	15. Zm I 730/30	4041
»	16. Zm I 876/30	4042
»	17. Zm II 385/30	4043
»	20. Zm I 6/30	4044
»	20. Zm II 127/30	4045
»	22. Nd I 10/31	4046
»	22. Zm II 36/30	4047
»	23. Zm I 46/30	4048
»	23. Zm I 881/30	4049
»	23. N I 196/30	4050
»	23. Zm II 58/30	4051
»	27. Zm I 388/30	4052
»	29. Zm I 516/30	4053
»	29. Zm I 956/30	4054
»	30. Zm I 830/30	4055
»	31. Zm I 69/30	4056
únor	3. Zm I 21/30	4057

		Čís.
únor	3. Zm I 276/30	4058
»	4. Zm I 269/30	4059
»	4. Zm I 287/30	4060
»	5. Zm I 22/30	4061
»	5. Zm I 706/30	4062
»	6. Zm I 481/30	4063
»	6. Zm I 490/30	4064
»	7. Zm I 452/30	4065
»	7. Zm II 19/30	4066
»	10. Zm II 35/30	4067
»	11. Zm II 51/30	4068
»	11. Zm II 131/30	4069
»	12. Zm I 50/30	4070
»	12. Zm I 123/30	4071
»	13. Zm I 472/30	4072
»	13. Zm II 145/30	4073
»	14. Zm I 561/30	4074
»	14. Zm II 216/30	4075
»	14. Zm II 15/31	4076
»	16. N II 12/31	4077
»	17. Zm I 856/30	4078

		Čís.
únor	20. Zm I 304/30	4079
»	21. Zm I 859/30	4080
»	25. Zm I 176/30	4081
»	25. Zm I 267/30	4082
»	26. Zm I 332/30	4083
»	26. Zm II 205/30	4084
»	26. Zm II 258/30	4085
»	27. Zm I 61/30	4086
»	27. Zm II 73/30	4087
březen	2. Zm I 444/30	4088
»	4. Zm I 288/30	4089
»	4. Zm I 372/30	4090
»	4. Zm I 445/30	4091
»	5. Zm I 661/30	4092
»	5. Zm II 167/30	4093
»	6. Zm I 54/30	4094
»	6. Zm I 136/31	4095
»	10. Zm I 249/30	4096
»	10. Zm I 413/30	4097
»	11. Zm I 105/30	4098
»	11. Zm II 437/30	4099
»	12. Zm I 523/30	4100
»	12. Zm II 191/30	4101
»	12. Zm II 359/30	4102
»	13. Zm I 651/30	4103
»	13. Zm I 982/30	4104
»	13. Zm 1 2/31	4105
»	13. Zm I 11/31	4106
»	13. Zm II 458/30	4107
»	13. Nd II 15/31	4108
»	14. Zm I 990/30	4109
»	20. Zm I 132/30	4110
»	20. Zm I 375/30	4111
»	20. Zm II 33/30	4112
»	24. Zm I 887/29	4113
»	25. Zm I 114/30	4114
»	25. Zm II 28/30	4115
»	26. Zm I 79/30	4116
»	26. Zm I 904/30	4117
»	26. Zm II 116/30	4118
»	27. Zm I 579/30	4119
»	27. Zm II 432/30	4120
»	30. Zm I 139/30	4121
»	30. Zm I 912/30	4122
»	30. Zm I 105/31	4123
»	30. Zm II 141/30	4124
»	30. Zm II 162/30	4125
»	30. Zm II 91/31	4126
»	31. Zm I 647/30	4127
duben	7. Zm I 324/30	4128
»	7. Zm I 456/30	4129
»	8. Zm II 211/30	4130
»	9. Zm I 458/30	4131
»	9. Zm I 130/31	4132
»	9. Zm II 121/30	4133
»	9. Zm II 169/30	4134
»	9. Nd II 27/31	4135

		Čís.
duben	10. Zm I 382/30	4136
»	10. Zm II 302/30	4137
»	14. Zm I 376/30	4138
»	14. Zm I 419/30	4139
»	15. Zm II 49/30	4140
»	15. Zm II 71/30	4141
»	15. Zm II 184/30	4142
»	17. Zm I 422/30	4143
»	18. Zm I 921/30	4144
»	21. Zm II 85/30	4145
»	23. Zm I 345/30	4146
»	23. Zm I 464/30	4147
»	23. Zm I 620/30	4148
»	23. Zm I 655/30	4149
»	23. Zm II 206/30	4150
»	24. Zm I 468/30	4151
»	25. Zm I 378/30	4152
»	30. Zm I 24/30	4153
»	30. Zm I 401/30	4154
»	30. Zm II 141/31	4155
květen	2. Zm I 293/30	4156
»	6. Zm I 485/30	4157
»	7. Zm I 421/30	4158
»	7. Zm I 478/30	4159
»	8. Zm I 233/30	4160
»	12. Zm II 102/31	4161
»	15. Zm I 49/30	4162
»	15. N I 44/31	4163
»	15. Nd I 253/31	4164
»	15. Nd II 47/31	4165
»	16. Zm I 826/30	4166
»	16. Zm I 1002/30	4167
»	16. Zm I 216/31	4168
»	16. Zm II 110/31	4169
»	19. Zm I 603/30	4170
»	20. Zm I 495/30	4171
»	20. Zm I 506/30	4172
»	20. Zm II 146/30	4173
»	21. Zm I 328/30	4174
»	21. Zm I 708/30	4175
»	22. Zm I 301/30	4176
»	23. Zm I 75/30	4177
»	23. Zm II 60/30	4178
»	28. Zm I 455/30	4179
»	28. Zm I 524/30	4180
»	28. Zm I 759/30	4181
»	28. Zm I 909/30	4182
»	29. Zm II 52/31	4183
»	30. Zm II 255/30	4184
červen	1. Zm I 818/30	4185
»	1. Zm II 276/30	4186
»	1. Zm II 409/30	4187
»	2. Zm I 262/30	4188
»	3. Zm I 184/30	4189
»	3. Zm I 42/31	4190
»	5. Zm II 232/30	4191

		Čís.
červen	6. Zm I 320/30	4192
»	6. Zm I 554/30	4193
»	6. Zm I 672/30	4194
»	6. Zm I 943/30	4195
»	6. Zm II 126/30	4196
»	9. Zm I 584/30	4197
»	9. Zm I 616/30-2	4198
»	9. Zm I 616/30-1	4198
»	10. Zm I 210/30	4199
»	10. Zm II 193/31	4200
»	11. Zm I 678/30	4201
»	11. Zm II 193/30	4202
»	11. Zm II 300/30	4203
»	12. Zm I 815/30	4204
»	12. Zm I 300/31	4205
»	12. Zm I 452/31	4206
»	12. Zm II 118/28-2	4207
»	12. Zm II 237/30	4208
»	12. Zm II 111/31	4209
»	13. Zm I 542/30	4210
»	16. Zm I 217/30	4211
»	16. Zm I 370/31	4212
»	16. Zm I 481/31	4213
»	16. Zm II 339/30	4214
»	20. Zm II 13/30	4215
»	23. Zm I 157/30	4216
»	23. Zm I 365/31	4217
»	24. Zm I 396/31	4218
»	25. Zm I 583/30	4219
»	25. Zm II 210/30	4220
»	30. Zm II 146/31	4221
červenec	1. Zm II 347/30	4222
»	2. Zm I 287/31	4223
»	2. Zm I 461/31	4224
»	15. Zm II 121/31	4225
»	24. Zm I 294/31	4226
»	28. Zm II 238/30	4227
»	30. Zm I 638/30	4228
srpen	4. Zm I 626/30	4229
»	4. Zm II 285/30	4230
»	7. Zm I 819/30	4231
»	7. N I 103/31	4232
»	12. Zm I 617/30	4233
»	12. Zm II 221/30	4234
»	18. Zm I 479/30	4235
»	18. Zm II 185/30	4236
»	20. Zm II 256/30	4237
»	27. Zm II 283/30	4238
»	27. Zm II 287/30	4239
»	27. Zm II 438/30	4240
»	28. Zm II 257/30	4241
»	29. Zm I 265/30	4242
»	29. Zm I 666/30	4243
»	29. Zm II 251/30	4244
září	2. Zm I 323/30	4245
»	3. Zm I 205/30	4246
»	3. Zm II 471/30	4247

		Čís.
září	4. Zm I 153/30	4248
»	5. Zm I 570/30	4249
»	5. Zm I 547/31	4250
»	5. Zm II 192/31	4251
»	7. Zm I 642/30	4252
»	7. Zm II 190/30	4253
»	8. Zm I 933/30	4254
»	8. Zm II 159/30	4255
»	9. Zm II 429/30	4256
»	9. Zm II 213/31	4257
»	11. Zm I 527/31	4258
»	12. Zm I 623/31	4259
»	14. Zm I 321/30	4260
»	14. Zm I 593/30	4261
»	17. Zm I 520/31	4262
»	17. Zm II 373/30	4263
»	17. Zm II 378/30	4264
»	17. Zm II 433/30	4265
»	18. Zm II 313/30	4266
»	18. Zm II 403/30	4267
»	19. Zm I 633/29	4268
»	21. Zm I 544/30	4269
»	21. Zm I 710/30	4270
»	21. Zm I 977/30	4271
»	21. Zm II 333/30	4272
»	22. Zm I 846/30	4273
»	22. Zm II 340/30	4274
»	23. Zm I 548/31	4275
»	23. Zm I 701/31	4276
»	23. Zm I 702/31	4277
»	23. Zm I 703/31	4278
»	23. Zm II 235/31	4279
»	23. Zm II 268/31	4280
»	23. Zm II 292/31	4281
»	24. Zm I 663/30	4282
»	24. Zm I 753/30	4283
»	25. Zm I 812/30	4284
»	25. Zm I 232/31	4285
»	25. Zm II 53/31	4286
»	26. Zm I 717/30	4287
»	26. Zm I 619/31	4288
»	30. Zm I 835/30	4289
»	30. Zm I 838/30	4290
říjen	1. Zm I 673/31	4291
»	1. Zm II 282/31	4292
»	2. Zm II 334/30	4293
»	3. Zm I 936/30	4294
»	6. Zm I 746/31	4295
»	7. Zm II 18/31	4296
»	8. Zm I 173/30	4297
»	8. Zm II 171/30	4298
»	9. Zm II 289/30	4299
»	14. Zm I 918/30	4300
»	14. Zm I 43/31	4301
»	15. Zm I 720/30	4302
»	16. Zm I 734/30	4303
»	21. Zm I 971/30	4304
»	21. Zm II 431/30	4305

		Čís.
říjen	22. Zm I 853/30	4306
»	22. Zm II 477/30	4307
»	23. Zm I 1012/30	4308
»	27. Zm I 411/31	4309
»	29. Zm I 755/30	4310
»	30. Zm I 96/31	4311
»	30. Zm II 277/30	4312
»	31. Zm II 315/30	4313
»	31. Zm II 381/30	4314
listopad	3. Zm I 33/31	4315
»	3. Zm II 468/30	4316
»	3. Zm II 24/31	4317
»	4. Zm I 53/31	4318
»	4. Zm II 318/30	4319
»	4. Nd II 107/31	4320
»	7. Zm II 226/31	4321
»	11. Zm I 635/30	4322
»	13. Zm I 843/30	4323
»	14. Zm II 460/30	4324
»	16. Zm I 723/30	4325
»	16. Zm I 754/30	4326
listopad	17. Zm II 212/30	4327
»	18. Zm II 157/30	4328
»	20. Zm I 893/31	4329
»	20. Zm II 337/30	4330
»	21. Zm I 596/30	4331
»	21. Zm I 887/30	4332
»	21. Nd I 451/31	4333
»	24. Zm II 265/30	4334
»	24. Zm II 125/31	4335
»	25. Zm II 334/31	4336
»	27. Zm II 104/30	4337
prosinec	2. Nd I 510/31	4338
»	3. Zm I 34/31	4339
»	3. Zm I 978/31	4340
»	4. Zm I 945/30	4341
»	4. Zm I 41/31	4342
»	9. Zm II 248/30	4343
»	10. Zm I 746/30-1	4344
»	10. Zm II 139/31	4345
»	11. Zm I 677/30	4346
»	16. Zm II 168/30	4347
»	19. Zm I 833/30	4348

1932

		Čís.
leden	4. Zm IV 669/31	4349
»	5. Zm II 319/30	4350
»	8. Zm I 993/30	4351
»	9. Zm I 1051/31	4352
»	15. Zm I 985/30	4353
»	18. Zm III 364/31	4354
»	18. Zm IV 588/31	4355
»	19. Zm III 426/31	4356
»	23. Zm I 412/31	4357
»	23. Zm IV 543/31	4358
»	27. Zm IV 234/31	4359
»	29. Zm I 210/31	4360
»	29. Zm I 262/31	4361
»	30. Zm I 97/31	4362
»	30. Zm I 214/31	4363
»	30. Zm IV 689/31	4364
únor	3. Zm IV 531/31	4365
»	4. Zm IV 604/31	4366
»	5. Zm I 549/31	4367
»	6. Zm II 212/31	4368
»	12. Zm IV 717/31	4369
»	13. Zm I 316/31	4370
»	13. Zm I 1075/31	4371
»	17. Zm III 367/31	4372
»	18. Zm II 117/31	4373
»	20. Zm II 451/30	4374
»	20. Zm III 387/31	4375
»	20. Zm IV 730/31	4376
»	23. Zm I 342/31	4377
leden	23. Zm II 68/31	4378
»	24. Zm IV 735/31	4379
»	27. Zm II 245/31	4380
březen	1. Zm II 259/31	4381
»	5. Zm IV 497/31	4382
»	5. Zm IV 594/31	4383
»	8. Zm I 80/31	4384
»	8. Zm III 28/32	4385
»	8. Zm IV 773/31	4386
»	9. Zm IV 609/31	4387
»	15. Zm II 183/31	4388
»	16. Zm I 1059/31	4389
»	18. Zm I 23/32	4390
»	19. Zm I 443/31	4391
»	19. Zm II 3/32	4392
»	19. N IV 7/32	4393
»	22. Zm I 564/31	4394
»	22. Zm II 435/31	4395
»	30. Zm IV 779/31	4396
duben	2. Zm I 521/31	4397
»	2. Zm IV 189/32	4398
»	6. Zm IV 39/32	4399
»	9. Zm III 236/31	4400
»	19. Zm IV 129/32	4401
»	20. Zm I 941/31	4402
»	20. Zm I 194/32	4403
»	21. Zm I 857/31	4404
»	22. Zm I 197/32	4405

		Čís.
duben	22. Zm IV 777/31	4406
»	26. Zm IV 16/32	4407
»	26. Zm IV 114/32	4408
»	27. Zm I 255/31	4409
květen	4. Zm I 71/32	4410
»	4. Zm II 97/32	4411
»	7. Zm IV 41/32	4412
»	12. Zm I 626/31	4413
»	12. Zm II 134/32	4414
»	13. Zm II 402/31	4415
»	19. Zm I 919/31	4416
»	19. Zm II 151/31	4417
»	19. Zm IV 203/32	4418
»	20. Zm IV 121/32	4419
»	24. Zm III 61/32	4420
»	25. Zm IV 108/32	4421
»	27. Zm III 89/32	4422
»	28. Zm II 289/31	4423
červen	1. Zm III 37/32	4424
»	2. Zm I 104/31	4425
»	14. Zm I 358/31	4426
»	14. Zm III 154/32	4427
»	15. Zm I 183/31	4428
»	15. Zm IV 262/32	4429
»	15. Zm IV 285/32	4430
»	18. Zm III 200/32	4431
»	21. Zm I 40/31	4432
»	21. Zm I 654/31	4433
»	21. Zm IV 99/32	4434
»	30. Zm II 59/32	4435
červenec	1. Zm IV 232/32	4436
»	8. Zm III 275/32	4437
»	8. Zm III 298/32	4438
»	8. Zm IV 200/32	4439
»	12. Zm IV 165/32	4440
»	13. Zm III 79/32	4441
»	15. Zm IV 179/32	4442
srpen	24. Zm III 309/31	4443
»	24. Zm IV 358/32	4444
»	31. Zm III 299/32	4445
»	31. Zm IV 298/32	4446
»	31. Zm IV 379/32	4447
»	31. Zm IV 414/32	4448
září	2. Zm IV 156/32	4449
»	7. Zm I 439/32	4450
»	7. Zm III 183/32	4451
»	7. Zm IV 72/32	4452
»	9. Zm I 231/31	4453
»	10. Zm II 234/32	4454
»	13. Zm III 273/32	4455
»	14. Zm II 249/31	4456
»	14. Zm II 243/32	4457
»	14. Zm III 169/32	4458
»	14. Zm IV 180/32	4459
září	14. Zm IV 192/32	4460
»	15. Zm II 4/31	4461
»	15. Zm IV 238/32	4462
»	16. Zm I 1060/31	4463
»	16. Zm IV 308/32	4464
»	17. Zm IV 289/32	4465
»	21. Zm I 674/31	4466
»	21. Zm IV 206/32	4467
»	21. Zm IV 375/32	4468
»	22. Zm I 646/32	4469
»	22. Zm III 178/32	4470
»	23. Zm II 422/30	4471
»	23. Zm III 326/32	4472
»	24. Zm II 128/31	4473
»	24. Zm III 321/32	4474
»	27. Zm I 95/31	4475
»	27. Zm I 394/32	4476
»	27. Zm IV 248/32	4477
říjen	1. Zm IV 184/32	4478
»	1. Zm IV 225/32	4479
»	4. Zm III 350/32	4480
»	4. Zm IV 427/32	4481
»	5. Zm I 573/31	4482
»	5. Zm II 79/31	4483
»	5. Zm III 365/32	4484
»	7. Zm I 701/32	4485
»	7. Zm II 349/32	4486
»	7. Zm IV 190/32	4487
»	7. Zm IV 291/32	4488
»	8. Zm I 314/31	4489
»	8. Zm II 370/31	4490
»	11. Zm I 574/32	4491
»	11. Zm I 616/32	4492
»	11. Zm III 142/32	4493
»	11. Zm IV 394/32	4494
»	12. Zm IV 276/32	4495
»	12. Zm IV 409/32	4496
»	13. Zm I 578/32	4497
»	14. Zm I 937/31	4498
»	18. Zm I 580/31	4499
»	18. Zm II 281/31	4500
»	18. Nd IV 19/32	4501
»	19. Zm I 103/31	4502
»	19. Zm I 992/31	4503
»	20. Zm IV 353/32	4504
»	21. Zm I 116/31	4505
»	21. Zm II 143/32	4506
»	22. Zm I 823/31	4507
»	22. Zm I 836/31	4508
»	22. Zm I 1019/31	4509
»	25. Zm II 197/31	4510
»	25. Zm IV 365/32	4511
»	26. Zm II 294/32	4512
»	26. Zm IV 380/32	4513
»	27. Zm I 259/32	4514
»	29. Zm IV 410/32	4515

		Čís.
listopad	3. Zm I 1004/31	4516
»	4. Zm IV 611/31	4517
»	5. Zm II 144/32	4518
»	5. Zm III 352/32	4519
»	5. Zm III 391/32	4520
»	5. Zm IV 160/32	4521
»	8. Zm I 577/32	4522
»	8. Zm III 289/32	4523
»	8. Zm IV 339/32	4524
»	9. Zm III 283/32	4525
»	9. Zm IV 350/32	4526
»	10. Zm I 639/29-12	4527
»	10. Zm I 844/32	4528
»	11. Zm I 671/32	4529
»	11. Zm IV 462/32	4530
»	12. Zm II 45/31	4531
»	16. Zm II 324/32	4532
»	16. Zm III 359/32	4533
»	16. Nd III 30/32	4534
»	17. Zm I 307/32	4535
»	17. Zm II 88/31	4536
»	17. Zm II 189/32	4537
»	19. Zm III 334/32	4538
»	19. Zm IV 475/32	4539
»	22. Zm II 74/31	4540
»	22. Zm IV 446/32	4541
»	23. Zm I 800/32	4542
»	23. Zm III 380/32	4543
»	24. Zm II 424/31	4544
»	25. Zm II 429/31	4545
»	26. Zm II 41/32	4546
»	29. Zm I 137/31	4547
»	30. Zm III 346/32	4548

		Čís.
prosinec	1. Zm IV 472/32	4549
»	2. Zm I 687/30	4550
»	2. Zm II 67/32	4551
»	2. Zm II 368/32	4552
»	2. Zm IV 498/32	4553
»	3. Zm II 27/32	4554
»	3. Zm II 211/32	4555
»	3. Zm III 294/32	4556
»	6. Zm I 930/30	4557
»	6. Zm I 170/31	4558
»	7. Zm II 161/31	4559
»	7. Zm III 269/32	4560
»	9. Zm II 285/31	4561
»	9. Zm IV 461/32	4562
»	10. Zm IV 387/32	4563
»	11. Nd I 545/32	4564
»	13. Zm I 624/30	4565
»	14. Zm III 393/32	4566
»	14. Zm III 407/32	4567
»	15. Zm II 237/32	4568
»	16. Zm I 797/31	4569
»	16. Zm IV 395/32	4570
»	16. Zm IV 442/32	4571
»	17. Zm I 713/32	4572
»	17. Zm I 847/32	4573
»	17. Zm II 322/32	4574
»	17. Zm II 429/32	4575
»	19. Zm II 454/32	4576
»	20. Zm III 413/32	4577
»	20. Zm IV 528/32	4578
»	22. Zm IV 519/32	4579
»	23. Zm I 818/31	4580
»	23. Zm I 913/31	4581

1933

		Čís.
leden	4. Zm III 412/32	4852
»	4. Zm III 440/32	4583
»	4. Zm IV 516/32	4584
»	5. Nd II 162/32	4585
»	7. Zm IV 499/32	4586
»	12. Zm IV 21/32	4587
»	17. Zm IV 116/32	4588
»	17. Zm IV 470/32	4589
»	18. Zm I 483/31	4590
»	18. Zm I 856/32	4591
»	18. Zm IV 607/32	4592
»	19. Zm I 451/32	4593
»	19. Zm IV 546/32	4594
»	21. Zm I 973/31	4595
»	21. Zm I 867/32	4596
»	21. Zm II 220/31	4597
»	23. Zm I 897/32-1	4598
»	24. Zm I 602/31	4599
»	24. Zm II 384/31	4600

		Čís.
leden	24. Zm III 406/32	4601
»	25. Zm II 393/32	4602
»	25. Zm IV 518/32	4603
»	25. Zm IV 534/32	4604
»	26. Zm II 205/32-1	4605
»	26. Zm III 371/32	4606
»	28. Zm I 454/31	4607
»	28. Zm III 437/32	4608
»	31. Zm I 937/31-2	4609
únor	1. Zm III 462/32	4610
»	1. Zm IV 573/32	4611
»	2. Zm II 281/32	4612
»	2. Zm IV 469/32	4613
»	2. Zm IV 569/32	4614
»	2. Zm IV 586/32	4615
»	3. Zm I 343/32	4616
»	4. Zm I 488/31	4617
»	4. Zm I 850/32	4618
»	4. Zm IV 582/32	4619

		Čís.
únor	7. Zm I 669/31	4620
»	8. Zm I 1037/32	4621
»	8. Zm II 406/31	4622
»	8. Zm II 433/32	4623
»	8. Zm III 443/32	4624
»	8. Zm IV 533/32	4625
»	8. Zm IV 557/32	4626
»	9. Zm I 939/31	4627
»	11. Zm I 910/31	4628
»	11. Zm I 460/32	4629
»	11. Zm I 17/33	4630
»	11. Zm III 332/32	4631
»	14. Zm IV 610/32	4632
»	18. Zm I 1046/31	4633
»	18. Zm I 1012/32	4634
»	18. Zm I 28/33	4635
»	22. Zm III 512/32	4636
»	22. Zm IV 574/32	4637
»	22. Zm IV 103/33	4638
»	23. Zm I 559/32	4639
»	24. Zm I 438/31	4640
»	24. Zm I 1043/32	4641
»	25. Zm III 75/33	4642
»	25. Zm IV 19/33	4643
»	28. Zm I 878/31	4644
»	28. Zm II 401/31	4645
»	28. Zm IV 290/32	4646
»	28. Zm IV 332/32	4647
březen	2. Zm I 165/33	4648
»	3. Zm I 347/31	4649
»	6. Zm III 11/33	4650
»	8. Zm IV 131/33	4651
»	9. Zm I 307/31	4652
»	9. Zm IV 593/32	4653
»	10. Zm II 320/31	4654
»	11. Zm I 409/31	4655
»	11. Zm IV 31/33	4656
»	14. Zm III 78/33	4657
»	14. Zm IV 95/33	4658
»	15. Zm I 1026/31	4659
»	15. Zm I 897/32-2	4660
»	15. Zm III 72/33	4661
»	15. Zm IV 42/33	4662
»	17. Zm II 189/31	4663
»	18. Zm I 524/31	4664
»	18. Zm IV 63/33	4665
»	18. Zm IV 110/33	4666
»	22. Zm III 82/33	4667
»	22. Zm IV 69/33	4668
»	23. Zm IV 104/33	4669
»	24. Zm II 96/31	4670
»	25. Zm II 240/32	4671
»	25. Zm III 46/33	4672
»	28. Zm I 1022/31	4673
»	28. Zm III 103/33	4674
»	28. Zm IV 132/33	4675
»	30. Zm I 927/31	4676

		Čís.
březen	30. Zm IV 613/32	4677
»	30. Zm IV 90/33	4678
duben	1. Zm II 20/33	4679
»	1. Zm IV 601/32	4680
»	5. Zm IV 187/33	4681
»	6. Zm I 533/31	4682
»	6. Zm III 39/33	4683
»	6. Zm IV 1/33	4684
»	6. Zm IV 46/33	4685
»	10. Zm I 304/31	4686
»	11. Zm II 302/31	4687
»	11. Zm II 378/31	4688
»	11. Zm IV 616/32	4689
»	12. Zm IV 86/33	4690
»	19. Zm I 1048/31	4691
»	19. Zm III 19/33	4692
»	19. Zm IV 3/33	4693
»	20. Zm IV 221/33	4694
»	21. Zm I 958/31	4695
»	25. Zm I 1123/31	4696
»	25. Zm I 164/32	4697
»	26. Zm I 377/31	4698
»	26. Zm I 513/32	4699
»	26. Zm II 160/31	4700
»	26. Zm IV 58/33	4701
»	27. Zm I 35/33	4702
»	29. Zm I 934/32	4703
»	29. Zm I 39/33	4704
květen	3. Zm I 1092/31	4705
»	4. Zm III 497/32	4706
»	4. Zm III 102/33	4707
»	4. Zm IV 114/33	4708
»	5. Zm I 1036/31	4709
»	6. Zm I 233/33	4710
»	9. Zm I 742/32	4711
»	9. Zm IV 236/33	4712
»	10. Zm IV 177/33	4713
»	10. Zm IV 311/33, 312/33	4714
»	11. Zm IV 185/33	4715
»	12. Zm II 172/33	4716
»	13. Zm III 34/33	4717
»	16. Zm II 171/33	4718
»	17. Zm I 228/32	4719
»	17. Zm II 88/33	4720
»	17. Zm IV 136/33	4721
»	17. Zm IV 223/33	4722
»	18. Zm I 418/33	4723
»	22. Zm I 205/32	4724
»	22. Zm II 98/32	4725
»	24. Zm IV 281/33	4726
»	26. Zm I 1032/31	4727
»	27. Zm I 944/32	4728
»	29. Zm I 1020/32	4729
»	30. Zm I 147/32	4730
»	30. Zm I 472/32	4731
»	30. Zm I 757/32	4732

		Čís.
květen	30. Zm I 23/33	4733
»	31. Zm III 115/33	4734
»	31. Zm IV 282/33	4735
červen	1. Zm I 972/32	4736
»	6. Zm I 373/32	4737
»	6. Zm II 87/32	4738
»	7. Zm II 49/32	4739
»	10. Zm IV 298/33	4740
»	12. Zm I 278/32	4741
»	13. Zm IV 328/33	4742
»	14. Zm IV 295/33	4743
»	19. Zm III 44/33	4744
»	19. Zm IV 332/33	4745
»	20. Zm I 54/32	4746
»	21. Zm I 579, 580/32	4747
»	24. Zm IV 138/33	4748
»	26. Zm II 213/32	4749
»	27. Zm II 162/33	4750
»	28. Zm I 399/32	4751
»	28. Zm I 633/32	4752
»	28. Zm III 185/33	4753
»	28. N III 43/33	4754
červenec	1. Zm III 134/33	4755
»	8. Zm IV 387/33	4756
srpen	22. Zm IV 309/33	4757
»	24. Zm IV 344/33	4758
»	24. Zm IV 410/33	4759
»	25. Zm I 429/32	4760
»	25. Zm I 719/32	4761
»	26. Zm IV 362/33	4762
»	29. Zm IV 319/33	4763
»	29. Zm IV 627/32	4764
»	31. Zm III 188/33	4765
»	31. Zm III 192/33	4766
září	5. Zm I 561/33	4767
»	5. Zm II 329/31	4768
»	7. Zm I 923/31	4769
»	7. Zm I 926/31	4770
»	8. Zm I 269/32	4771
»	8. Zm I 48/33	4772
»	11. Zm I 642/31	4773
»	12. Zm III 162/33	4774
»	13. Zm II 169/31	4775
»	14. Zm III 183/33	4776
»	14. Zm IV 398/33	4777
»	15. Zm I 791/32	4778
»	18. Zm II 327/31	4779
»	19. Zm III 204/33	4780
»	19. Zm III 335/33	4781
»	19. Zm IV 403/33	4782
»	20. Zm I 420/31	4783
»	20. Zm IV 226/33	4784
září	21. Zm I 283/32	4785
»	21. Zm IV 240/33	4786
»	21. Zm IV 368/33	4787
»	21. Zm IV 417/33	4788
»	22. Zm I 410/32	4789
»	25. Zm I 480/32	4790
»	25. Zm II 388/31	4791
»	26. Zm II 296/32	4792
»	27. Zm I 473/32	4793
»	30. Zm IV 153/33	4794
říjen	2. Zm II 382/31	4795
»	3. Zm II 34/32	4796
»	3. Zm II 95/33	4797
»	3. Zm IV 498/33	4798
»	7. Zm II 99/33	4799
»	7. Zm III 230/33	4800
»	9. Zm I 712/31	4801
»	9. Zm I 211/33	4802
»	9. Zm II 205/32-2	4803
»	10. Zm II 43/33	4804
»	11. Zm I 418/32	4805
»	11. Zm I 538/32	4806
»	12. Zm I 848/32	4807
»	12. Zm II 95/32	4808
»	13. Zm I 769/32	4809
»	17. Zm I 680/33	4810
»	18. Zm I 920/32	4811
»	19. Zm II 207/33	4812
»	19. Zm III 286/33	4813
»	19. Zm III 302/33	4814
»	20. Zm I 192/33	4815
»	20. Nd II 122/33	4816
»	21. Zm IV 355/33	4817
»	23. Zm I 64/32	4818
»	23. Zm I 791/33	4819
»	24. Zm I 608/32	4820
»	24. Zm II 396/32	4821
»	24. Zm IV 149/33	4822
»	25. Zm I 45/33	4823
»	25. Zm II 73/32	4824
»	30. Zm I 301/33	4825
»	30. Zm I 553/33	4826
»	30. Zm I 603/33	4827
»	30. Zm I 703/33	4828
»	30. Zm III 87/33	4829
»	31. Zm I 93/32	4830
»	31. Zm I 749/32	4831
»	31. Zm I 1032/32	4832
»	31. Zm I 140/33	4833
»	31. Zm III 239/33	4834
»	31. Zm IV 168/33	4835
»	31. Zm IV 378/33	4836
listopad	6. Zm I 280/32	4837
»	6. Zm II 355/33	4838
»	7. Zm I 674/33	4839
»	7. Zm IV 500/33	4840

		Čís.
listopad	8. Zm II 226/32	4841
»	9. Zm III 293/33	4842
»	9. Zm IV 116/33	4843
»	9. Zm IV 232/33	4844
»	9. Zm IV 304/33	4845
»	11. Zm II 27/33	4846
»	13. Zm I 385/32	4847
»	13. Zm I 664/32	4848
»	17. Zm II 135/33	4849
»	18. Zm IV 329/33	4850
»	20. Zm I 41/32	4851
»	20. Zm I 85/32	4852
»	20. Zm I 264/32	4853
»	21. Zm I 170/32	4854
»	21. Zm I 857/32	4855
»	21. Zm IV 94/33	4856
»	22. Zm II 132/33	4857
»	25. Zm III 403/33	4858
»	25. Zm IV 106/33	4859
»	28. Zm IV 433/33	4860
»	29. Zm I 288/32	4861
»	29. Zm I 23/33	4862
»	29. Zm I 864/33	4863
»	29. Zm II 184/32	4864
»	30. Zm IV 432/33	4865
prosinec	2. Zm IV 402/33	4866
prosinec	4. Zm I 908/31	4867
»	4. Zm I 309/32	4868
»	4. Zm I 372/32	4869
»	5. Zm II 278/33	4870
»	5. Zm IV 371/33	4871
»	6. Zm I 673/33	4872
»	6. Zm I 792/33	4873
»	7. Zm I 1011/33	4874
»	9. Zm IV 357/33	4875
»	11. Zm I 828/31	4876
»	11. Zm I 299/32	4877
»	12. Zm I 1044/32	4878
»	12. Zm I 995/33	4879
»	12. Zm I 1015/33	4880
»	12. Zm IV 603/33	4881
»	13. Zm I 304/32	4882
»	13. Zm I 350/32	4883
»	14. Zm III 439/33	4884
»	18. Zm I 329/32	4885
»	18. Zm II 212/32	4886
»	18. Zm II 325/32	4887
»	18. Zm IV 503/33	4888
»	20. Zm I 905/33	4889
»	20. Zm II 360/33	4890
»	21. Zm I 749/33	4891
»	21. Zm II 460/33	4892
»	21. N IV 12/33	4893

Dodatek
(rozhodnutí disciplinární).

1929.

		Čís.
leden	19. Ds I 17/28	78 dis.
»	19. Ds II 10/28	79 dis.
únor	14. Ds I 7/25	80 dis.
duben	18. Ds I 16/28	81 dis.
květen	4. Ds I 15/28	82 dis.
červen	1. Ds II 1/29	83 dis.
»	1. Ds II 2/29	84 dis.
»	7. Ds I 11/29	85 dis.
»	7. Ds II 12/28	86 dis.
červenec	3. Ds II 5/29	87 dis.
listopad	16. Ds I 31/29	88 dis.
»	19. Ds I 10/29	89 dis.
»	19. Ds I 13/29	90 dis.
»	19. Ds I 27/29	91 dis.
»	19. Ds I 28/29	92 dis.
»	19. Ds I 29/29	93 dis.
»	23. Ds I 18/29	94 dis.
prosinec	13. Ds II 4/29	95 dis.
»	13. Ds II 6/29	96 dis.
»	18. Ds I 14/29	97 dis.
»	18. Ds I 16/29	98 dis.
»	19. Ds I 20/29	99 dis.
»	19. Ds I 21/29	100 dis.
»	19. Ds I 32/29	101 dis.
»	19. Ds II 8/29	102 dis.

1930.

	Čís.		Čís.
únor 11. Ds I 8 a 9/29	103 dis.	červen 25. Ds I 11/30	115 dis.
» 11. Ds II 9/28	104 dis.	» 25. Ds II 2/30	116 dis.
» 11. Ds II 9/29	105 dis.	» 25. Ds II 4/30	117 dis.
» 15. Ds I 22/29	106 dis.		
» 15. Ds I 23/29	107 dis.	listopad 18. Ds I 24/30	118 dis.
» 15. Ds I 1/30	108 dis.	» 18. Ds II 6/30	119 dis.
» 15. Ds I 3/30	109 dis.	» 22. Ds I 2/29	120 dis.
		» 22. Ds I 22/30	121 dis.
květen 27. Ds I 5/30	110 dis.	» 22. Ds I 25/30	122 dis.
» 27. Ds II 3/30	111 dis.	» 22. Ds II 1/30	123 dis.
» 27. Ds II 5/30	112 dis.		
		prosinec 29. Ds I 21/30	124 dis.
červen 25. Ds I 12/29	113 dis.	» 29. Ds II 14/30	125 dis.
» 25. Ds I 6/30	114 dis.		

1931.

	Čís.		Čís.
březen 17. Ds I 2/30	126 dis.	září 15. Ds I 14/31	134 dis.
» 17. Ds I 9/30	127 dis.	» 15. Ds II 4/31	135 dis.
» 17. Ds I 5/31	128 dis.		
» 17. Ds II 13/30	129 dis.	říjen 16. Ds I 28/30	136 dis.
» 21. Ds II 10/30	130 dis.	» 24. Ds I 18/31	137 dis.
		» 24. Ds I 22/31	138 dis.
duben 1. Ds I 4/31	131 dis.	» 24. Ds I 23/31	139 dis.
květen 9. Ds I 16/30	132 dis.	listopad 3. Ds II 9/30	140 dis.
» 9. Ds I 3/31	133 dis.	» 19. Ds I 15/31	141 dis.

1932.

	Čís.		Čís.
únor 17. Ds I 6/32	142 dis.	listopad 21. Ds III 24/32	153 dis.
		» 21. Ds III 28/32	154 dis.
duben 23. Ds I 21/31	143 dis.	» 21. Ds III 32/32	155 dis.
		» 21. Ds III 47/32, 63/32	156 dis.
květen 9. Ds III 41/30	144 dis.		
		prosinec 1. Ds I 6/31	157 dis.
listopad 4. Ds II 14/31	145 dis.	» 1. Ds I 28/32	158 dis.
» 11. Ds I 21/32	146 dis.	» 19. Ds III 6/32	159 dis.
» 11. Ds I 23/32	147 dis.	» 19. Ds III 11/32	160 dis.
» 11. Ds I 26/32	148 dis.	» 19. Ds III 15/32	161 dis.
» 11. Ds II 3/32	149 dis.	» 19. Ds III 16/32	162 dis.
» 17. Ds I 26/30-1	150 dis.	» 19. Ds III 66/32	163 dis.
		» 19. Ds III 73/32	164 dis.
listopad 19. Ds I 12/31	151 dis.	» 19. Ds III 82/32	165 dis.
» 21. Ds III 1/32	152 dis.	» 29. Ds II 9/32	166 dis.

1933.

	Čís.		Čís.
květen 15. Ds III 20/32	167 dis.	říjen 23. Ds III 79/32	176 dis.
» 15. Ds III 25/33	168 dis.	» 23. Ds III 39/33	177 dis.
		» 23. Ds III 50/33	178 dis.
červen 26. Ds III 43/32	169 dis.	» 23. Ds I 20/32	179 dis.
» 26. Ds III 75/32	170 dis.	» 23. Ds I 20/33	180 dis.
» 26. Ds III 81/32	171 dis.		
» 26. Ds III 51/33	172 dis.	prosinec 11. Ds III 39/32	181 dis.
		» 11. Ds III 42/32	182 dis.
září 4. Ds I 35/33	173 dis.	» 11. Ds III 54/32	183 dis.
» 15. Ds II 5/32	174 dis.	» 21. Ds II 2/32	184 dis.
» 18. Ds I 11/31	175 dis.		

Seznam rozhodnutí podle spisových značek:

Zm I.

1928.

	Čís.
Zm I 38/28	3686
» 51/28	3378
» 95/28	3416
» 106/28	3399
» 197/28	3434
» 286/28	3466
» 309/28	3393
» 354/28	3406
» 362/28	3623
» 368/28	3387
» 391/28	3379
» 392/28	3410
» 395/28	3412
» 396/28	3467
» 416/28	3713
» 418/28	3394
» 434/28	3390
» 437/28	3672
» 456/28	3429
» 457/28	3509
» 470/28	3495
» 477/28	3446
» 478/28	3381
» 482/28	3610
» 484/28	3386
» 488/28	3440
» 491/28	3572
» 515/28	3411
» 517/28	3462
» 531/28	3436
» 532/28	3482
» 537/28	3413
» 545/28	3439
» 571/28	3376
» 582/28	3377
» 583/28	3519
» 585/28-1	3515
» -2	3695
» 592/28	3435
» 602/28	3520
» 617/28	3500
» 625/28	3372
» 628/28	3522
» 633/28	3511
Zm I 646/28	3365
» 658/28	3476
» 660/28	3395
» 663/28	3380
» 665/28	3373
» 666/28	3417
» 667/28	3448
» 674/28	3526
» 681/28	3501
» 682/28	3517
» 686/28	3510
» 695/28	3401
» 696/28	3402
» 702/28	3483
» 704/28	3716
» 705/28	3661
» 709/28	3422
» 713/28	3384
» 716/28	3709
» 720/28	3407
» 721/28	3414
» 722/28	3484
» 725/28	3420
» 726/28	3441
» 727/28	3442
» 728/28	3421
» 729/28	3430
» 731/28	3485
» 732/28	3389
» 733/28	3542
» 737/28	3452
» 739/28	3578
» 740/28	3366
» 742/28	3560
» 744/28	3431
» 746/28	3404
» 752/28	3369
» 753/28	3382
» 761/28	3396
» 765/28-1	3456
-2	3581
» 767/28	3419
» 769/28	3447
» 771/28	3415

1929.

	Čís.
Zm I 1/29	3622
» 5/29	3423
» 8/29	3583
» 9/29	3403
» 12/29	3543
» 17/29	3455
» 19/29	3424
» 21/29	3574
» 29/29	3502
» 30/29	3428
» 34/29	3449
» 38/29	3563
» 46/29	3645
» 47/29	3654
» 51/29	3468
» 52/29	3697
» 58/29	3463
» 59/29	3469
» 60/29	3616
» 63/29	3608
» 69/29	3652
» 70/29	3474
» 72/29	3437
» 73/29	3731
» 78/29	3662
» 81/29	3470
» 82/29	3486
» 85/29	3398
» 86/29	3405
» 89/29	3546
» 94/29	3722
» 95/29	3548
» 96/29	3503
» 103/29	3457
» 104/29	3488
» 108/29	3534
» 111/29	3450
» 112/29	3453
» 115/29	3573
» 116/29	3408
» 119/29	3544
» 127/29	3679
» 133/29	3505
» 136/29	3537
» 139/29	3496
» 140/29	3613
» 142/29	3575
» 143/29	3631
» 146/29	3458
» 149/29	3479
» 151/29	3733
» 152/29	3705
» 153/29	3639
» 155/29	3418
» 157/29	3565
» 167/29	3524
Zm I 171/29	3535
» 173/29	3553
» 182/29	3551
» 183/29	3454
» 184/29	3521
» 185/29	3489
» 187/29-1	3527
-2	3528
» 188/29	3536
» 190/29	3617
» 195/29	3576
» 196/29	3582
» 198/29	3497
» 201/29	3605
» 203/29	3669
» 210/29	3690
» 214/29	3649
» 215/29	3554
» 219/29	3549
» 220/29	3655
» 235/29	3570
» 238/29	3550
» 248/29	3545
» 258/29	3504
» 262/29	3529
» 263/29	3611
» 264/29	3624
» 272/29	3634
» 275/29	3658
» 283/29	3640
» 287/29	3752
» 288/29	3835
» 295/29	3518
» 296/29	3635
» 297/29	3678
» 305/29	3530
» 309/29	3795
» 325/29-1	3516
-2	3628
» 327/29	3606
» 329/29	3837
» 334/29	3778
» 335/29	3629
» 336/29	3646
» 338/29	3490
» 339/29	3557
» 351/29	3506
» 353/29	3761
» 354/29	3630
» 364/29	3568
» 366/29	3682
» 367/29	3571
» 369/29	3641
» 371/29	3594
» 372/29	3666
» 381/29	3507

	Čís.
Zm I 386/29	3531
» 387/29	3739
» 391/29	3861
» 394/29	3687
» 401/29	3540
» 402/29	3849
» 411/29	3618
» 412/29	3818
» 415/29	4018
» 417/29	3696
» 424/29	3950
» 428/29	3673
» 432/29	3714
» 434/29	3700
» 435/29	3589
» 436/29	3674
» 438/29	3723
» 439/29	3749
» 445/29	3683
» 446/29	3828
» 448/29	3552
» 452/29	3802
» 453/29	3741
» 458/29	3647
» 459/29	3717
» 461/29	3659
» 462/29	3766
» 469/29	3670
» 470/29	3736
» 472/29	3783
» 473/29	3821
» 475/29	3751
» 477/29	3862
» 482/29	3867
» 486/29	3667
» 487/29	3595
» 490/29	3841
» 494/29	3747
» 497/29	3798
» 499/29	3829
» 501/29	3619
» 502/29	3668
» 503/29	3710
» 506/29	3566
» 512/29	3773
» 513/29	3803
» 515/29	3596
» 517/29	3796
» 523/29	3943
» 527/29	3954
» 541/29	3636
» 542/29	3737
» 547/29	3792
» 551/29	3838
» 555/29	3597
» 559/29	3771
» 560/29	3971
» 561/29	3688

	Čís.
Zm I 563/29	3625
» 566/29	3684
» 564/29	3764
» 565/29	3772
» 567/29	3754
» 568/29	3706
» 569/29	3757
» 574/29	3675
» 576/29	3701
» 578/29	3812
» 581/29	3974
» 582/29	3986
» 584/29	3702
» 589/29	3758
» 600/29	3703
» 601/29	3726
» 610/29	3872
» 616/29	3938
» 620/29	3881
» 627/29	3836
» 633/29	4268
» 634/29	3958
» 635/29	3951
» 639/29-4	3893
» 639/29-12	4527
» 642/29	3637
» 645/29	3742
» 646/29	3896
» 647/29	3839
» 651/29	3933
» 654/29	3698
» 660/29	3925
» 662/29	4010
» 663/29	4038
» 666/29	3692
» 671/29	4029
» 680/29	3727
» 681/29	3833
» 684/29	4016
» 686, 687/29	3680
» 688/29	3774
» 691/29	4004
» 692/29	3825
» 693/29	3793
» 695/29	3897
» 697/29	3815
» 701/29	3767
» 703/29	3868
» 706/29	3875
» 707/29	3955
» 708/29	3718
» 713/29	3846
» 716/29	3956
» 720/29	3799
» 724/29	3738
» 728/29	3762
» 730/29	3724
» 738/29	3917

	Čís.
Zm I 745/29	3870
» 748/29	3732
» 749/29	3864
» 752/29	3819
» 761/29	3744
» 762/29	3873
» 769/29	3865
» 771/29	4024
» 773/29	3745
» 774/29	3844
» 776/29	3966
» 792/29	3972
» 795/29	3689
» 797/29	3760
» 799/29	3719
» 802/29	3830
» 804/29	3995
» 805/29	3932
» 817/29	3998
» 821/29	3952
» 825/29	3944
» 826/29	3847
» 831/29	3961
» 834/29	3898
» 835/29	3784
» 841/29	3910

	Čís.
Zm I 844/29	3959
» 848/29	3863
» 852/29	3775
» 854/29	3805
» 855/29	3934
» 856/29	3924
» 860/29	3871
» 869/29	3786
» 870/29	3787
» 872/29	4025
» 874/29	3779
» 876/29	3842
» 880/29	4019
» 882/29	3780
» 885/29	3850
» 886/29	3888
» 887/29	4113
» 888/29	3962
» 903/29	3804
» 905/29	3894
» 907/29	3811
» 917/29	3816
» 920/29	3768
» 923/29	3967
» 924/29	3776
» 927/29	3859

1930.

	Čís.
Zm I 5/30	4005
» 6/30	4044
» 10/30-1	3748
-2	3984
» 16/30	3788
» 18/30	4039
» 21/30	4057
» 22/30	4061
» 24/30	4153
» 25/30	3856
» 29/30	3789
» 33/30	3885
» 36/30	4017
» 45/30	3820
» 46/30	4048
» 49/30	4162
» 50/30	4070
» 54/30	4094
» 61/30	4086
» 65/30	3866
» 68/30	3942
» 69/30	4056
» 73/30	3978
» 75/30	4177
» 79/30	4116
» 85/30	3900

	Čís.
Zm I 86/30	4000
» 89/30	3895
» 90/30	4030
» 91/30	3834
» 92/30	3935
» 93/30	4020
» 101/30	4021
» 103/30	3963
» 104/30	4008
» 105/30	4098
» 114/30	4114
» 117/30	3996
» 118/30	3777
» 123/30	4071
» 128/30	3790
» 132/30	4110
» 133/30	3975
» 139/30	4121
» 148/30	3914
» 150/30	3911
» 152/30	4012
» 153/30	4248
» 154/30	3886
» 157/30	4216
» 168/30	3889
» 171/30	3999

	Čís.
Zm I 173/30	4297
» 176/30	4081
» 180/30	4033
» 184/30	4189
» 186/30	3964
» 194/30	3879
» 205/30	4246
» 210/30	4199
» 214/30	3982
» 217/30	4211
» 221/30	3904
» 226/30	3905
» 232/30	3976
» 233/30	4160
» 235/30	4002
» 245/30	3880
» 250/30	3876
» 249/30	4096
» 262/30	4188
» 265/30	4242
» 267/30	4082
» 268/30	4006
» 269/30	4059
» 271/30	3887
» 274/30	3915
» 275/30	3977
» 276/30	4058
» 284/30	3912
» 287/30	4060
» 288/30	4089
» 289/30	3908
» 292/30	3980
» 293/30	4156
» 300/30	4026
» 301/30	4176
» 304/30	4079
» 308/30	3903
» 320/30	4192
» 321/30	4260
» 323/30	4245
» 324/30	4128
» 328/30	4174
» 332/30	4083
» 335/30	4028
» 345/30	4146
» 356/30	3916
» 358/30	3945
» 366/30	3891
» 372/30	4090
» 375/30	4111
» 376/30	4138
» 378/30	4152
» 382/30	4136
» 387/30	3909
» 388/30	4052
» 391/30	3919
» 392/30	4001

	Čís.
Zm I 395/30	3920
» 397/30	3981
» 401/30	4154
» 406/30	4013
» 413/30	4097
» 415/30	3927
» 417/30	3877
» 419/30	4139
» 421/30	4158
» 422/30	4143
» 444/30	4088
» 445/30	4091
» 449/30	3985
» 452/30	4065
» 455/30	4179
» 456/30	4129
» 458/30	4131
» 463/30	3929
» 464/30	4147
» 467/30	4040
» 468/30	4151
» 471/30	4003
» 472/30	4072
» 477/30	4034
» 478/30	4159
» 479/30	4235
» 481/30	4063
» 485/30	4157
» 490/30	4064
» 491/30	3946
» 495/30	4171
» 498/30	3988
» 499/30	3989
» 501/30	3987
» 506/30	4172
» 516/30	4053
» 517/30	3922
» 523/30	4100
» 524/30	4180
» 528/30	3947
» 542/30	4210
» 544/30	4269
» 554/30	4193
» 556/30	3957
» 558/30	3990
» 561/30	4074
» 570/30	4249
» 579/30	4119
» 580/30	3997
» 583/30	4219
» 584/30	4197
» 590/30	3991
» 593/30	4261
» 596/30	4331
» 603/30	4170
» 609/30	3923
» 616/30-1	4198

	Čís.
Zm I 617/30	4233
» 620/30	4148
» 624/30	4565
» 626/30	4229
» 635/30	4322
» 638/30	4228
» 642/30	4252
» 647/30	4127
» 651/30	4103
» 655/30	4149
» 661/30	4092
» 663/30	4282
» 666/30	4243
» 672/30	4194
» 677/30	4346
» 678/30	4201
» 687/30	4550
» 706/30	4062
» 708/30	4175
» 710/30	4270
» 712/30	4011
» 717/30	4287
» 720/30	4302
» 723/30	4325
» 730/30	4041
» 734/30	4303
» 746/30	4344
» 753/30	4283
» 754/30	4326
» 755/30	4310
» 759/30	4181
» 789/30	3973
» 812/30	4284
» 815/30	4204
» 818/30	4185

	Čís.
Zm I 819/30	4231
» 826/30	4166
» 830/30	4055
» 833/30	4348
» 835/30	4289
» 838/30	4290
» 843/30	4323
» 846/30	4273
» 853/30	4306
» 856/30	4078
» 859/30	4080
» 876/30	4042
» 881/30	4049
» 884/30	4022
» 887/30	4332
» 903/30	4014
» 904/30	4117
» 909/30	4182
» 912/30	4122
» 918/30	4300
» 921/30	4144
» 930/30	4557
» 933/30	4254
» 936/30	4294
» 943/30	4195
» 945/30	4341
» 956/30	4054
» 971/30	4304
» 977/30	4271
» 982/30	4104
» 985/30	4353
» 990/30	4109
» 993/30	4351
» 1002/30	4167
» 1012/30	4308

1931.

	Čís.
Zm I 2/31	4105
» 11/31	4106
» 33/31	4315
» 34/31	4339
» 40/31	4432
» 41/31	4342
» 42/31	4190
» 43/31	4301
» 53/31	4318
» 80/31	4384
» 95/31	4475
» 96/31	4311
» 97/31	4362
» 103/31	4502
» 104/31	4425
» 105/31	4123

	Čís.
Zm I 130/31	4132
» 116/31	4505
» 136/31	4095
» 137/31	4547
» 170/31	4558
» 183/31	4428
» 210/31	4360
» 214/31	4363
» 216/31	4168
» 231/31	4453
» 232/31	4285
» 249/31	4456
» 255/31	4409
» 262/31	4361
» 287/31	4223
» 294/31	4226
» 300/31	4205

	Čís.
Zm I 307/31	4652
» 304/31	4686
» 314/31	4489
» 316/31	4370
» 342/31	4377
» 347/31	4649
» 358/31	4426
» 365/31	4217
» 370/31	4217
» 377/31	4698
» 396/31	4218
» 409/31	4655
» 411/31	4309
» 412/31	4357
» 420/31	4783
» 438/31	4640
» 443/31	4391
» 452/31	4206
» 454/31	4607
» 461/31	4224
» 481/31	4213
» 483/31	4590
» 488/31	4617
» 520/31	4262
» 521/31	4397
» 524/31	4664
» 527/31	4285
» 533/31	4682
» 547/31	4250
» 548/31	4275
» 549/31	4367
» 564/31	4394
» 573/31	4482
» 580/31	4499
» 602/31	4599
» 619/31	4288
» 623/31	4259
» 626/31	4413
» 642/31	4773
» 654/31	4433
» 669/31	4620
» 671/31	4529
» 673/31	4291

	Čís.
Zm I 674/31	4466
» 701/31	4276
» 702/31	4277
» 703/31	4278
» 712/31	4801
» 746/31	4295
» 797/31	4569
» 818/31	4580
» 823/31	4507
» 828/31	4786
» 836/31	4508
» 857/31	4404
» 878/31	4644
» 893/31	4329
» 908/31	4867
» 910/31	4628
» 913/31	4581
» 919/31	4416
» 923/31	4769
» 926/31	4770
» 927/31	4676
» 937/31	4498
» 937/31-2	4609
» 939/31	4627
» 941/31	4402
» 958/31	4695
» 973/31	4595
» 978/31	4340
» 992/31	4503
» 1004/31	4516
» 1019/31	4509
» 1022/31	4673
» 1026/31	4659
» 1032/31	4727
» 1036/31	4709
» 1046/31	4633
» 1048/31	4691
» 1051/31	4352
» 1059/31	4389
» 1060/31	4463
» 1075/31	4371
» 1092/31	4705
» 1123/31	4696

1932.

	Čís.
Zm I 23/32	4390
» 41/32	4851
» 54/32	4746
» 64/32	4818
» 71/32	4410
» 85/32	4852
» 93/32	4830
» 147/32	4730

	Čís.
Zm I 164/32	4697
» 170/32	4854
» 194/32	4403
» 197/32	4405
» 205/32	4724
» 228/32	4719
» 259/32	4514
» 264/32	4853

	Čís.
Zm I 269/32	4771
» 278/32	4741
» 280/32	4837
» 283/32	4785
» 288/32	4861
» 299/32	4877
» 304/32	4882
» 307/32	4535
» 309/32	4868
» 329/32	4885
» 343/32	4616
» 350/32	4883
» 372/32	4869
» 373/32	4737
» 385/32	4847
» 394/32	4476
» 399/32	4751
» 410/32	4789
» 418/32	4805
» 429/32	4760
» 439/32	4450
» 451/32	4593
» 460/32	4629
» 472/32	4731
» 473/32	4793
» 480/32	4790
» 513/32	4699
» 538/32	4806
» 559/32	4639
» 574/32	4491
» 577/32	4522
» 578/32	4497
» 579, 580/32	4747

	Čís.
Zm I 608/32	4820
» 616/32	4492
» 633/32	4752
» 646/32	4469
» 664/32	4848
» 701/32	4485
» 713/32	4572
» 719/32	4761
» 742/32	4711
» 749/32	4831
» 757/32	4732
» 769/32	4809
» 791/32	4778
» 800/32	4542
» 844/32	4528
» 847/32	4573
» 848/32	4807
» 850/32	4618
» 856/32	4591
» 857/32	4855
» 867/32	4596
» 897/32-1	4598
» 897/32-2	4660
» 920/32	4811
» 934/32	4703
» 944/32	4728
» 972/32	4736
» 1012/32	4634
» 1020/32	4729
» 1032/32	4832
» 1037/32	4621
» 1043/32	4641
» 1044/32	4878

1933.

	Čís.
Zm I 17/33	4630
» 21/33	4862
» 23/33	4733
» 28/33	4635
» 35/33	4702
» 39/33	4704
» 45/33	4823
» 48/33	4772
» 140/33	4833
» 165/33	4648
» 192/33	4815
» 211/33	4802
» 233/33	4710
» 301/33	4825
» 418/33	4723

	Čís.
Zm I 553/33	4826
» 561/33	4767
» 603/33	4827
» 673/33	4872
» 674/33	4839
» 680/33	4810
» 703/33	4828
» 749/33	4891
» 791/33	4819
» 792/33	4873
» 864/33	4863
» 905/33	4889
» 995/33	4879
» 1011/33	4874
» 1015/33	4880

Zm II.

1926.

	Čís.
Zm II 465/26-2	3781

1928.

	Čís.		Čís.
Zm II 100/28	3443	Zm II 372/28	3494
» 118/28-2	4207	» 390/28	3460
» 176/28	3493	» 412/28	3532
» 214/28	3603	» 413/28	3512
» 217/28	3508	» 421/28	3593
» 219/28	3498	» 432/28	3374
» 233/28	3451	» 436/28	3371
» 244/28	3600	» 450/28	3471
» 252/28	3409	» 456/28	3444
» 254/28	3601	» 458/28	3375
» 276/28	3370	» 462/28	3391
» 311/28	3646	» 465/28	3388
» 314/28	3642	» 466/28	3656
» 319/28	3685	» 470/28	3426
» 322/28	3626	» 477/28	3383
» 323/28	3385	» 478/28	3368
» 330/28	3558	» 479/28	3392
» 335/28	3459	» 484/28	3477
» 336/28	3397	» 485/28	3492
» 344/28	3569	» 486/28	3433
» 365/28	3499	» 487/28	3400
» 370/28	3541		

1929.

	Čís.		Čís.
Zm II 6/29	3438	Zm II 54/29	3580
» 9/29	3525	» 56/29	3445
» 11/29	3653	» 57/29	3620
» 13/29	3579	» 59/29	3704
» 14/29	3547	» 62/29	3487
» 15/29	3602	» 63/29	3621
» 16/29	3559	» 65/29	3693
» 22/29	3427	» 66/29	3514
» 23/29	3491	» 67/29	3425
» 24/29	3590	» 68/29	3632
» 27/29	3513	» 70/29	3538
» 32/29	3461	» 72/29	3650
» 45/29	3475	» 73/29	3694
» 46/29	3472	» 75/29	3555
» 47/29	3604	» 79/29	3480
» 50/29	3797	» 81/29	3481
» 52/29	3627	» 82/29	3465

	Čís.		Čís.
Zm II 83/29	3609	Zm II 243/29	3660
» 87/29	3584	» 251/29	3730
» 89/29	3607	» 256/29	3708
» 98/29	3939	» 259/29	3827
» 99/29	3591	» 262/29	3953
» 100/29	3614	» 263/29	3712
» 102/29	3615	» 270/29	3785
» 103/29	3638	» 274/29	3840
» 104/29	3523	» 280/29	3755
» 105/29	3539	» 282/29	3791
» 109/29	3831	» 284/29	3808
» 113/29	3473	» 286/29	3855
» 115/29	3562	» 292/29	3906
» 117/29	3612	» 294/29	3657
» 118/29	3681	» 299/29	3676
» 128/29	3854	» 296/29	3926
» 129/29	3564	» 300/29	3928
» 132/29	3561	» 302/29	3858
» 135/29	3765	» 303/29	4007
» 140/29	3577	» 305/29	3823
» 146/29	3763	» 306/29	3753
» 148/29	3587	» 307/29	4031
» 155/29	3598	» 308/29	3782
» 164/29	3691	» 311/29	3883
» 165/29	3633	» 318/29	3853
» 166/29	3707	» 322/29	3874
» 170/29	3567	» 323/29	3810
» 171/29	3869	» 326/29	3769
» 174/29	3588	» 332/29	3720
» 175/29	3940	» 334/29	3845
» 178/29	3852	» 335/29	3794
» 180/29	4036	» 336/29	3729
» 181/29	3949	» 337/29-1	3884
» 182/29	3585	-2	3960
» 184/29	3592	» 338/29	3725
» 191/29	3800	» 344/29	3735
» 192/29	3651	» 346/29	3715
» 200/29	3936	» 347/29	3901
» 201/29	3728	» 352/29	3843
» 205/29	3734	» 353/29	3664
» 208/29	3643	» 355/29	3759
» 210/29	3586	» 356/29	3937
» 211/29	3663	» 361/29	3970
» 214/29	3644	» 362/29	3857
» 217/29	3648	» 363/29	3930
» 219/29	3813	» 365/29	3899
» 224/29	3599	» 371/29	3699
» 228/29	3740	» 375/29	3860
» 229/29	3822	» 385/29	3824
» 231/29	3671	» 387/29	3918
» 233/29	3711	» 389/29	3941
» 234/29	3750	» 393/29	3809
» 236/29	3801	» 396/29	4009
» 238/29	3677	» 413/29	3848
		» 417/29	3968

1930.

	Čís.
Zm II 2/30	3878
» 4/30	3983
» 13/30	4215
» 14/30	3817
» 18/30	3770
» 19/30	4066
» 27/30	3826
» 28/30	4115
» 33/30	4112
» 35/30	4067
» 36/30	4047
» 41/30	3892
» 49/30	4140
» 51/30	4068
» 58/30	4051
» 60/30	4178
» 62/30	4027
» 71/30	4141
» 73/30	4087
» 83/30	3890
» 85/30	4145
» 92/30	3969
» 95/30	3979
» 99/30	3907
» 102/30	3882
» 104/30	4337
» 109/30	3902
» 116/30	4118
» 121/30	4133
» 126/30	4196
» 127/30	4045
» 131/30	4069
» 141/30	**4124**
» 145/30	4073
» 146/30	4173
» 149/30	4037
» 157/30	4328
» 159/30	4255
» 162/30	4125
» 167/30	4093
» 168/30	4347
» 169/30	4134
» 170/30	3921
» 171/30	4298
» 184/30	4142
» 185/30	4236
» 190/30	4253
» 191/30	4101
» 193/30	4202
» 196/30	3948
» 198/30	3992
» 205/30	4084
» 206/30	4150
» 210/30	4220

	Čís.
Zm II 211/30	4130
» 212/30	4327
» 216/30	4075
» 221/30	4234
» 232/30	4191
» 237/30	4208
» 238/30	4227
» 248/30	4343
» 251/30	4244
» 255/30	4184
» 256/30	4237
» 257/30	4241
» 258/30	4085
» 264/30	4015
» 265/30	4334
» 276/30	4186
» 277/30	4312
» 283/30	4238
» 285/30	4230
» 287/30	4239
» 289/30	4299
» 300/30	4203
» 302/30	4137
» 303/30	3965
» 313/30	4266
» 315/30	4313
» 318/30	4319
» 319/30	4350
» 326/30	3931
» 333/30	4272
» 334/30	4293
» 337/30	4330
» 339/30	4214
» 340/30	4274
» 347/30	4222
» 351/30	4023
» 356/30	3993
» 359/30	4102
» 373/30	4263
» 378/30	4264
» 381/30	4314
» 383/30	3994
» 385/30	4043
» 403/30	4267
» 409/30	4187
» 422/30	4471
» 429/30	4256
» 431/30	4305
» 432/30	4120
» 433/30	4265
» 437/30	4099
» 438/30	4240
» 451/30	4374

	Čís.
Zm II 454/30	4576
» 458/30	4107
» 460/30	4324

	Čís.
Zm II 468/30	4316
» 471/30	4247
» 477/30	4307

1931.

	Čís.
Zm II 4/31	4461
» 15/31	4076
» 18/31	4296
» 24/31	4317
» 45/31	4531
» 52/31	4183
» 53/31	4286
» 68/31	4378
» 74/31	4540
» 79/31	4483
» 88/31	4536
» 91/31	4126
» 96/31	4670
» 102/31	4161
» 110/31	4169
» 111/31	4209
» 117/31	4373
» 121/31	4225
» 125/31	4335
» 128/31	4473
» 139/31	4345
» 141/31	4155
» 146/31	4221
» 151/31	4417
» 160/31	4700
» 161/31	4559
» 169/31	4775
» 183/31	4388
» 189/31	4663
» 192/31	4251
» 193/31	4200

	Čís.
Zm II 197/31	4510
» 212/31	4368
» 213/31	4257
» 220/31	4597
» 226/31	4321
» 235/31	4279
» 245/31	4380
» 249/31	4456
» 259/31	4381
» 268/31	4280
» 281/31	4500
» 282/31	4292
» 285/31	4561
» 289/31	4423
» 292/31	4281
» 302/31	4687
» 320/31	4654
» 327/31	4779
» 329/31	4768
» 334/31	4336
» 370/31	4490
» 378/31	4688
» 382/31	4795
» 384/31	4600
» 388/31	4791
» 401/31	4645
» 402/31	4415
» 406/31	4622
» 424/31	4544
» 429/31	4545
» 435/31	4395

1932.

	Čís.
Zm II 8/32	4392
» 27/32	4554
» 41/32	4546
» 34/32	4796
» 49/32	4739
» 59/32	4435
» 67/32	4551
» 73/32	4824
» 87/32	4738
» 95/32	4808

	Čís.
Zm II 97/32	4411
» 98/32	4725
» 134/32	4414
» 143/32	4506
» 144/32	4518
» 189/32	4537
» 205/32-1	4605
» 205/32-2	4803
» 211/32	4555
» 212/32	4886

	Čís.
Zm II 213/32	4749
» 226/32	4841
» 234/32	4454
» 237/32	4568
» 240/32	4671
» 243/32	4457
» 281/32	4612
» 294/32	4512
» 296/32	4792
Zm II 322/32	4574
» 324/32	4532
» 325/32	4887
» 349/32	4486
» 393/32	4602
» 396/32	4821
» 429/32	4575
» 433/32	4623

1933.

	Čís.
Zm II 20/33	4679
» 27/33	4846
» 43/33	4804
» 88/33	4720
» 95/33	4797
» 99/33	4799
» 132/33	4857
» 135/33	4849
» 162/33	4750
Zm II 171/33	4718
» 172/33	4716
» 184/33	4864
» 207/33	4812
» 278/33	4870
» 355/33	4838
» 360/33	4890
» 460/33	4892

Zm III.

1931.

	Čís.
Zm III 236/31	4400
» 364/31	4354
» 367/31	4372
Zm III 387/31	4375
» 426/31	4356

1932.

	Čís.
Zm III 28/32	4385
» 37/32	4424
» 61/32	4420
» 79/32	4441
» 89/32	4422
» 142/32	4493
» 154/32	4427
» 169/32	4458
» 178/32	4470
» 182/32	4451
» 200/32	4431
» 269/32	4560
» 273/32	4455
» 275/32	4437
» 283/32	4525
» 289/32	4523
Zm III 294/32	4556
» 298/32	4438
» 299/32	4445
» 309/32	4443
» 321/32	4474
» 326/32	4472
» 332/32	4631
» 334/32	4538
» 346/32	4548
» 350/32	4480
» 352/32	4519
» 359/32	4533
» 365/32	4484
» 368/32	4552
» 371/32	4606
» 380/32	4543

	Čís.
Zm III 391/32	4520
» 393/32	4566
» 407/32	4567
» 412/32	4582
» 413/32	5577
» 437/32	4608
Zm III 440/32	4583
» 443/32	4624
» 462/32	4610
» 497/32	4706
» 499/32	4601
» 512/32	4636

1933.

	Čís.
Zm III 11/33	4650
» 19/33	4692
» 34/33	4717
» 39/33	4683
» 44/33	4744
» 46/33	4672
» 72/33	4661
» 75/33	4642
» 78/33	4657
» 82/33	4667
» 87/33	4829
» 102/33	4707
» 103/33	4674
» 115/33	4734
» 134/33	4755
Zm III 162/33	4774
» 183/33	4776
» 185/33	4753
» 188/33	4765
» 192/33	4766
» 204/33	4780
» 230/33	4800
» 239/33	4834
» 286/33	4813
» 293/33	4842
» 302/33	4814
» 335/33	4781
» 403/33	4858
» 439/33	4884

Zm IV.

1931.

	Čís.
Zm IV 234/31	4359
» 497/31	4382
» 531/31	4365
» 543/31	4358
» 588/31	4355
» 594/31	4383
» 604/31	4366
» 609/31	4387
» 611/31	4517
Zm IV 669/31	4349
» 689/31	4364
» 717/31	4369
» 730/31	4376
» 735/31	4379
» 773/31	4386
» 777/31	4406
» 779/31	4396

1932.

	Čís.
Zm IV 16/32	4407
» 21/32	4587
» 39/32	4399
» 41/32	4412
» 72/32	4452
» 99/32	4434
Zm IV 108/32	4421
» 114/32	4408
» 116/32	4588
» 121/32	4419
» 129/32	4401
» 156/32	4449

	Čís.
Zm IV 160/32	4521
» 165/32	4440
» 179/32	4442
» 180/32	4459
» 184/32	4478
» 189/32	4398
» 190/32	4487
» 192/32	4460
» 200/32	4439
» 203/32	4418
» 206/32	4467
» 225/32	4479
» 232/32	4436
» 238/32	4462
» 248/32	4477
» 262/32	4429
» 276/32	4495
» 285/32	4430
» 289/32	4465
» 290/32	4646
» 291/32	4488
» 298/32	4446
» 308/32	4464
» 332/32	4647
» 339/32	4524
» 350/32	4526
» 353/32	4504
» 358/32	4444
» 365/32	4511
» 375/32	4468
» 379/32	4447
» 380/32	4513
» 387/32	4563
» 394/32	4494
» 395/32	4570

	Čís.
Zm IV 409/32	4496
» 410/32	4515
» 414/32	4448
» 427/32	4481
» 442/32	4571
» 446/32	4541
» 461/32	4562
» 462/32	4530
» 469/32	4613
» 470/32	4589
» 472/32	4549
» 475/32	4539
» 498/32	4553
» 499/32	4586
» 516/32	4584
» 518/32	4603
» 519/32	4579
» 528/32	4578
» 533/32	4625
» 534/32	4604
» 546/32	4594
» 557/32	4626
» 569/32	4614
» 573/32	4611
» 574/32	4637
» 582/32	4619
» 586/32	4615
» 593/32	4653
» 601/32	4680
» 607/32	4592
» 610/32	4632
» 613/32	4677
» 616/32	4689
» 627/32	4764

1933.

	Čís.
Zm IV 1/33	4684
» 3/33	4693
» 19/33	4643
» 31/33	4656
» 42/33	4662
» 46/33	4685
» 58/33	4701
» 63/33	4665
» 69/33	4668
» 86/33	4690
» 90/33	4678
» 94/33	4856
» 95/33	4658
» 103/33	4638
» 104/33	4669
» 106/33	4859
» 110/33	4666
» 114/33	4708

	Čís.
Zm IV 116/33	4843
» 131/33	4651
» 132/33	4675
» 136/33	4721
» 138/33	4748
» 149/33	4822
» 153/33	4794
» 168/33	4835
» 177/33	4713
» 185/33	4715
» 187/33	4681
» 221/33	4694
» 223/33	4722
» 226/33	4784
» 232/33	4844
» 236/33	4712
» 240/33	4786
» 281/33	4726

	Čís.
Zm IV 282/33	4735
» 295/33	4743
» 298/33	4740
» 304/33	4845
» 309/33	4757
» 311/33	4714
» 312/33	4714
» 319/33	4763
» 328/33	4742
» 329/33	4850
» 332/33	4745
» 344/33	4758
» 355/33	4817
» 357/33	4875
» 362/33	4762

	Čís.
Zm IV 368/33	4787
» 371/33	4871
» 378/33	4836
» 387/33	4756
» 398/33	4777
» 402/33	4866
» 403/33	4782
» 410/33	4759
» 417/33	4788
» 432/33	4865
» 433/33	4860
» 498/33	4798
» 500/33	4840
» 503/33	4888
» 603/33	4881

Pres.

	Čís.	
Pres. 223/20	363	(1)
» 1053/20	—	(2)
» 627/21	482	(3)
» 1197/22	1170	(4)
» 221/23	1223	(5)
» 466/23	1248	(6)

	Čís.	
Pres. 1510/23	1597	(7)
» 166/24	1731	(8)
» 570/25	2218	(9)
» 1462/25	2482	(10)
» 1490/26	3310	(12)
» 186/27	3145	(11)

N I.

	Čís.
N I 82/29	3806
» 196/30	4050

	Čís.
N I 44/31	4163
» 103/31	4232

N II.

	Čís.
N II 68/28	3367
» 48/29	3533

	Čís.
N II 12/31	4077

N III.

	Čís.
N III 43/33	4754

N IV.

	Čís.
N IV 7/32	4393

	Čís.
N IV 12/33	4893

Nd I.

	Čís.		Čís.
Nd I 104/29	3432	Nd I 10/31	4046
» 286/29	3556	» 251/31	4164
» 591/29	3807	» 451/31	4333
» 30/30	3743	» 510/31	4338
» 192/30	3851	» 545/32	4564
» 648/30	4035		

Nd II.

	Čís.		Čís.
Nd II 47/29	3478	Nd II 128/30	4032
» 105/29	3665	» 15/31	4108
» 173/29	3721	» 27/31	4135
» 178/29	3756	» 47/31	4165
» 2/30	3746	» 107/31	4320
» 26/30	3814	» 162/32	4585
» 27/30	3832	» 122/33	4816
» 70/30	3913		

Nd III.

	Čís.
Nd III 30/32	4534

Nd IV.

	Čís.
Nd IV 19/32	4501

Ds I.

	Čís.		Čís.
Ds I 7/25	80 dis.	Ds I 28/29	92 dis.
» 15/28	82 dis.	» 29/29	93 dis.
» 16/28	81 dis.	» 31/29	88 dis.
» 17/28	78 dis.	» 32/29	101 dis.
» 2/29	120 dis.	» 1/30	108 dis.
» 8 a 9/29	103 dis.	» 2/30	126 dis.
» 10/29	89 dis.	» 3/30	109 dis.
» 11/29	85 dis.	» 5/30	110 dis.
» 12/29	113 dis.	» 6/30	114 dis.
» 13/29	90 dis.	» 9/30	127 dis.
» 14/29	97 dis.	» 11/30	115 dis.
» 16/29	98 dis.	» 16/30	132 dis.
» 18/29	94 dis.	» 21/30	124 dis.
» 20/29	99 dis.	» 22/30	121 dis.
» 21/29	100 dis.	» 24/30	118 dis.
» 22/29	106 dis.	» 25/30	122 dis.
» 23/29	107 dis.	» 26/30-1	150 dis.
» 27/29	91 dis.	» 28/30	136 dis.

	Čís.		Čís.
Ds I 3/31	133 dis.	Ds I 22/31	138 dis.
» 4/31	131 dis.	» 23/31	139 dis.
» 5/31	128 dis.	» 6/32	142 dis.
» 6/31	157 dis.	» 20/32	175 dis.
» 11/31	175 dis.	» 21/32	146 dis.
» 12/31	151 dis.	» 23/32	147 dis.
» 14/31	134 dis.	» 26/32	148 dis.
» 15/31	141 dis.	» 28/32	158 dis.
» 18/31	137 dis.	» 20/33	180 dis.
» 21/31	143 dis.	» 35/33	173 dis.

Ds II.

	Čís.		Čís.
Ds II 9/28	104 dis.	Ds II 4/30	117 dis.
» 10/28	79 dis.	» 5/30	112 dis.
» 12/28	86 dis.	» 6/30	119 dis.
» 1/29	83 dis.	» 9/30	140 dis.
» 2/29	84 dis.	» 10/30	130 dis.
» 4/29	95 dis.	» 13/30	129 dis.
» 5/29	87 dis.	» 14/30	125 dis.
» 6/29	96 dis.	» 4/31	135 dis.
» 8/29	102 dis.	» 14/31	145 dis.
» 9/29	105 dis.	» 2/32	184 dis.
» 1/30	123 dis.	» 3/32	149 dis.
» 2/30	116 dis.	» 5/32	174 dis.
» 3/30	111 dis.	» 9/32	166 dis.

Ds III.

	Čís.		Čís.
Ds III 41/30	144 dis.	Ds III 47/32	156 dis.
» 1/32	152 dis.	» 54/32	183 dis.
» 6/32	159 dis.	» 63/32	156 dis.
» 11/32	160 dis.	» 66/32	163 dis.
» 15/32	161 dis.	» 73/32	164 dis.
» 16/32	162 dis.	» 75/32	170 dis.
» 20/32	167 dis.	» 79/32	176 dis.
» 24/32	153 dis.	» 81/32	171 dis.
» 28/32	154 dis.	» 82/32	165 dis.
» 32/32	155 dis.	» 25/33	168 dis.
» 39/32	181 dis.	» 39/33	177 dis.
» 42/32	182 dis.	» 50/33	178 dis.
» 43/32	169 dis.	» 51/33	172 dis.

Věcný seznam abecední.

Administrativní delikt viz správní přestupek.

Administrativní přeložení: soudce čís. 138 dis., 139 dis.

— — viz též soudce.

Administrátor poštovní viz poštovní administrátor.

Adresář: kritika jeho zamýšleného vydání čís. 3581.

Advokát (obhájce): obhájce je podle § 152 čís. 2 tr. ř. zproštěn povinnosti vydati svědectví jen pro trestné (kárné) řízení, které se vede proti osobě, kterou nebo v jejímž zájmu byl požádán o právní poučení neb o zastupování; ustanovení § 152 č. 2 tr. ř. nemá místa v trestním (kárném) řízení, ve kterém jde o stíhání osoby jiné čís. 98 dis.

— porušení povinnosti povolání, prohřešil-li se advokát na povinnosti zmocněnce podle § 1010 obč. zák. tím, že přijav příkaz a generální plnou moc k podání žaloby a k vedení sporu, odevzdal přímé vedení tohoto sporu bez předchozího vyrozumění a svolení svého zmocnitele jinému advokátu; s hlediska kárného přečinu nezáleží na tom, že zmocnitel tento postup dodatečně schválil čís. 100 dis.

— o otázce imunitního práva § 9 adv. ř. jest uvažovati nejen s hlediska objektivního, nýbrž i subjektivního; toto právo nemá meze jen v přesvědčení právního zástupce, nýbrž i v zákonech čís. 3880.

— pokud nejsou beztrestnými urážlivé výroky právního zástupce při hájení oprávněných zájmů jeho klienta čís. 3880.

— uložení pořádkového trestu soudem civilním podle §§ 86 a 200 c. ř. s. právnímu zástupci za urážlivé projevy proti právnímu zástupci odpůrce není pro trestní soud předurčujícím při řešení otázky, zda byl oněmi projevy spáchán přestupek proti bezpečnosti cti, nýbrž trestní soud jest povinen samostatně zkoumati, zda jsou tu veškeré náležitosti přestupku proti bezpečnosti cti i po objektivní i po subjektivní stránce; v tomto směru jest i uvážiti, zda advokát nepřekročil meze práv a povinností § 9 adv. ř. čís. 3991.

— advokát může sice míti bydliště odlišné od sídla advokátní kanceláře, bydliště nesmí však býti voleno tak, by vzhledem k okolnostem případu přímo znemožňovalo stálou a povinnou účast advokáta na právním zastupování věcí, jež podle svého povolání převzal, a činilo ilusorním dozor nad odborným výcvikem kadidáta advokacie, jejž přijal do svých služeb čís. 151 dis.

— vkladních knížek nelze použíti podle § 19 adv. ř. k zaplacení palmární pohledávky čís. 91 dis.

— okolnosti, že mu nebyl zřízen po rozumu § 6 zák. čís. 471/1921 obhájce k podání odporu, nemůže se dovolávati jako zmatku čís. 1 § 281 tr. ř. obžalovaný, který — ač byl při hlavním přelíčení osobně přítomen a viděl, že se věc projednává před samosoudcem — ihned se proti tomu neohradil čís. 4812.

— peníze, které přijal advokát v zastoupení strany, staly se vlastnictvím strany již tím, že je advokát jménem strany přijal nebo nabyl dispoziční moci nad nimi; advokát dopouští se zpronevěry, spotřeboval-li je pro sebe, nemaje v době této svémoci po ruce dosti prostředků, jimiž by mohl vyhověti příkazům oprávněných osob co do těchto peněz čís. 4823.

— »povoláním advokáta« ve smyslu § 8 a násl. adv. ř. jest rozuměti každou činnost, kde advokát, vystupuje jako zmocněnec stran (kapitola 22. obč. zák.) a současně jako znalec práva a právních poměrů vůbec, převzal na sebe závazek obstarávati záležitost a zájmy věci jemu svěřené se zvýšenou

kautelou bezpečnosti (bezelstnosti a poctivosti), správnosti a svědomitosti. Při tom nezáleží na tom, zda určitý úkon či celá řada jednání byla mu svěřena z důvodu osobní známosti nebo příbuzenského poměru či zvláštní důvěry, snad se zřetelem k odborným jeho vědomostem; byl-li věcí pověřen jako advokát, jde při obstarání věci o výkon povolání čís. 175 dis.

— **chudých (ex offo):** zmocnění (oprávnění) obhájce úředně ustanoveného jen pro hlavní přelíčení (zástupce chudých) končí provedením hlavního přelíčení (§ 41 odst. třetí tr. ř.) čís. 3515, 4241.

— — k dalšímu zastupování jest se mu vykázati plnou mocí; neučinil-li tak, jest jeho odvod na zmateční stížnost odmítnouti obdobným použitím § 1 čís. 1 zák. čís. 3/78 čís. 3515.

— — nového zástupce chudých k provedení zmateční stížnosti nelze zříditi, nežádal-li o to obžalovaný čís. 4241.

— — zákon nepředpisuje, by byl obžalovaný poučen o právu žádati o zřízení obhájce chudých čís. 4241.

— — ex offo obhájce ustanovený jen pro hlavní přelíčení musí připojiti k provedení zmateční stížnosti, ohlášené přímo obžalovaným, plnou moc čís. 3714.

— — sborovému soudu prvé stolice náleží odmítnouti zmateční stížnost podle § 1 čís. 2 nov. čís. 3/1878, i když nebyla provedena proto, že obžalovaný nebyl poučen o svém právu vyžádati si přidělení zástupce chudých (§ 41 tr. ř.) čís. 3588.

— — ustanovení prvého odstavce § 44 tr. ř. platí jen pro zvoleného obhájce; působnost obhájce soudem zřízeného jest vyčerpána úkonem, pro který byl zřízen čís. 4022.

— — zástupce chudých, zřízený jen k provedení opravných prostředků obžalovaným ohlášených, nemůže bez zmocnění obžalovaného vzíti zpět zmateční stížnost obžalovaným opovězenou čís. 4049.

— — volil-li obžalovaný provedení zmateční stížnosti vlastním podáním, je na něm, by vyhověl všem předpisům zákonným pro tento případ stanoveným. Nezáleží proto na tom, že si nemůže opatřiti podpis obhájce ve smyslu § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 ř. zák., nemaje peněz čís. 3770.

— — domněle poškozený nemůže žádati, by mu byl zřízen obhájce chudých k sepsání trestního oznámení (§ 41 tr. ř.) čís. 3806.

— — nevyhovění žádosti o zřízení zástupce chudých (§ 41 odst. 3 tr. ř.) nezakládá zmatek (§ 281 čís. 3 tr. ř.) čís. 3919.

— — zmateční stížnost opovězená a provedená mimo hlavní přelíčení bez jakékoliv součinnosti obžalovaného obhájcem, který se při tom označil za zástupce chudých a který při hlavním přelíčení obžalovaného hájil, ač mu byl výborem advokátní komory pro ně ustanoven za zástupce chudých jiný advokát, — byla opovězena a provedena osobou neoprávněnou, třebaže obžalovaný dodatečně po uplynutí lhůty žádal, by bylo dotyčné podání považováno za dolíčení zmateční stížnosti podané s jeho svolením čís. 3931.

— — horlivost v zastupování podle § 9 adv. ř. vyžaduje, by advokát, který byl podle § 28 písm. i) adv. ř. a se zvláštním zřetelem k předpisu čl. 10 odst. 3 vl. nař. ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n. ustanoven zástupcem chudé strany německé národnosti a jest úplně znalý i státního jazyka, i jazyka, jímž mluví zastoupený jako příslušník národní menšiny, — použil znalosti menšinového jazyka ve prospěch svého chudého klienta čís. 118 dis.

— — jde o přečin porušení povinnosti povolání, odepřel-li advokát ustanovený ex offo zástupcem chudé strany, podati žalobu a tím zastoupení chudé strany, ač byl k tomu advokátní komorou opětovně vyzván a bylo mu to nařízeno čís. 118 dis.

— — zlehčení cti a vážnosti stavu a porušení povinnosti povolání, dal-li se advokát — ač si při povinné pečlivosti musel býti vědom, že spor jeho

klientů nemůže míti úspěch, a přes to, že znal jejich nuzné poměry, jimž na základě vysvědčení chudoby vymohl pro spor právo chudých — zavázati k osobnímu zastupování a zastupování to podržel, a ač mohl v místě procesního i odvolacího soudu bez újmy jejich práv dáti jim ustanoviti zástupce chudých, sám ke všem sporným jednáním osobně dojížděl a tak zbytečně jim způsobil velké útraty, pro něž byli těžce majetkově poškozeni čís. 149 dis.

— — podle § 364 tr. ř. lze povoliti obžalovanému navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k provedení opravných prostředků, které obžalovaný včas soudním protokolem opověděl, vyhověl-li nalézací soud současné žádosti obžalovaného o zřízení obhájce chudých k jejich provedení tak pozdě, že tento obhájce obdržel dotyčné usnesení advokátní komory a rozsudek až po uplynutí lhůty čís. 4605.

— — žádal-li obžalovaný, ohlašuje zmateční stížnost, aby k jejímu provedení byl ustanoven zástupce chudých a jemu doručen opis rozsudku, byl tím podle § 285 tr. ř. počátek osmidenní lhůty ku provedení zmateční stížnosti odsunut až do doby, kdy opis rozsudku bude skutečně obhájci doručen; účinek ten nemohl býti zmařen ani tím, že vyhotovení rozsudku bylo snad ponecháno v rukou obžalovaného čis. 4874.

— — obhájce ex offo, přidělený obžalovanému pro řízení před soudem první stolice, není oprávněn ohlásiti zmateční stížnost proti rozsudku odvolacího soudu čís. 4829.

— — ustanovení § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 nebylo dosud změněno ani zrušeno; nestanovíc výsadu stavu advokátského, zabezpečuje především v zájmu obžalovaného řádné provedení zmateční stížnosti; netýká se ho ustanovení § 106 úst. list. čís. 4892.

— **plná moc:** podle § 477 čís. 5 c. ř. s. je přípustno, by vedení rozepře bylo dodatečně schváleno. Tohoto předpisu lze použíti obdobně i v trestním řízení, alespoň tehda, bylo-li podle stanov potřebné schválení vykázáno až do vynesení rozsudku čís. 3704.

— — v trestním řádě není ustanovení, že se musí zástupce strany ihned při jednání vykázati písemnou plnou mocí, a platí tu zásady občanského zákona o zmocnění (§ 1005 obč. zák.) čís. 4322.

— — ex offo obhájce ustanovený jen pro hlavní přelíčení musí připojiti k provedení zmateční stížnosti ohlášené přímo obžalovaným plnou moc čís. 3714.

— — ve smyslu § 1010 obč. zák. jest zmocněnec oprávněn přenésti plnou moc na jinou osobu jen v případě potřeby, jinak jen s výslovným svolením svého mandanta. Podle § 14 adv. ř. jest advokát oprávněn substituovati v případě svého zaneprázdnění jiného advokáta, při čemž ovšem jeho zákonné ručení zůstává nedotčeno. Toto ustanovení advokátního řádu doznalo, pokud jde o procesní plnou moc, změny § 31 odst. 2 c. ř. s. potud, že advokát může udělenou mu plnou moc procesní přenésti pro jednotlivé úkony neb oddíly řízení na jiného advokáta, a to i v jiných případech, než v případě zaneprázdnění, na rozdíl od obecného zmocněnce podle obč. zákoníka, který mimo případ potřeby vždy musí si vyžádati výslovné svolení. Tohoto svolení (zmocnění) nemá advokát zapotřebí, avšak jen v tom případě, jedná-li se o přenesení plné moci pro jednotlivé úkony neb oddíly řízení, kdežto pro substituci pro celý spor (nehledíc k případu zaneprázdnění) potřebuje advokát ve smyslu § 1010 zvláštní zmocnění čís. 100 dis.

— — obhájce ex offo, přidělený obžalovanému pro řízení před soudem první stolice, není oprávněn ohlásiti zmateční stížnost proti rozsudku odvolacího soudu čís. 4829.

— — zástupce chudých, zřízený jen k provedení opravných prostředků obžalovaným ohlášených, nemůže bez zmocnění obžalovaného vzíti zpět zmateční stížnost obžalovaným opovězenou čís. 4049.

— — z plné moci musí vycházeti, že byla udělena před hlavním přelíčením; jinak by bylo kontumační rozsudek s poučením o opravných prostředcích doručiti obžalovanému čís. 4198.

— — v trestním řádě není ustanovení, že se zástupce strany musí ihned při jednání vykázati písemnou plnou mocí čís. 4322.

— — poslal-li soukromý obžalobce k hlavnímu přelíčení advokáta, třebas bez písemné plné moci, dal dostatečně na jevo, že od stíhání ustoupiti nemíní, a nelze míti vzhledem k ustanovení třetího odstavce § 46 tr. ř. za to, že ustoupil od stíhání a vynésti podle § 259 čís. 3 tr. ř. zprošťující rozsudek čís. 4322.

— — smrtí soukromého obžalobce a tím nastalým zánikem obžalovacího práva (ius personalissimum) zaniká i zmocnění, které soukromý obžalobce za svého života ve smyslu § 50 tr. ř. udělil; nelze tu užíti ani předpisů § 1022 obč. zák., ani předpisů §§ 31, 35, 155 c. ř. s.; opravný prostředek provedený ještě za jeho života nestává se však bezpředmětným, nýbrž musí o něm opravná stolice jednati čís. 4644.

— — prohlášením, že jest s rozsudkem spokojen, vzdal se obžalovaný pro svoji osobu práva podati opravný prostředek a nemůže toto právo přenésti ani na obhájce, kterého si dodatečně zvolil čís. 4763.

— — porušení povinnosti povolání, prohřešil-li se advokát na povinnosti zmocněnce podle § 1010 obč. zák. tím, že přijav příkaz a generální plnou moc k podání žaloby a k vedení sporu, odevzdal přímé vedení tohoto sporu bez předchozího vyrozumění a svolení svého zmocnitele jinému advokátu; s hlediska kárného přečinu nezáleží na tom, že zmocnitel tento postup dodatečně schválil čís. 100 dis.

— viz též z m o c n e n i e.

— viz též z m o c n ě n e c.

— **zápis do a výmaz ze seznamu:** na trest výmazu ze seznamu advokátů podle § 12 písm. d) kárn. stat. jest uznati, jsou-li tu velmi závažné přitěžující okolnosti, zejména, pokračoval-li obviněný přes opětné předchozí tresty důsledně po delší dobu v kárné činnosti, kterou byla neobyčejně těžkým způsobem poškozena důstojnost stavu v tuzemsku i v cizině čís. 96 dis.

— — — proti usnesení vrchních soudů nelze podle předpisů trestního řádu kromě zvláštních případů, jako §§ 39 a 63 tr. ř., týkající se zapsání do seznamu obhájců a povolení delegace vrchním soudem, podati stížnost čís. 3806.

— — — osoba, která sice koná službu u advokáta, avšak v době činu není ještě zapsána v seznamu kandidátů advokacie, není příslušníkem advokátního stavu; její čin nelze pokládati za zlehčení cti a váženosti stavu advokátního; nezáleží na tom, že snad v době oznámení (jednání o odkazovacím usnesení) již v seznamu zapsána byla čís. 107 dis.

— — — vedlejší zaměstnání jako takové jest sice slučitelné se zaměstnáním advokátního koncipienta, pokud toto zaměstnání zůstane zaměstnáním hlavním, a důkazem o patřičném teoretickém a praktickém výcviku koncipienta nemusí býti právě okolnost, zda přesně dodržoval kancelář. hodiny, avšak k tomu, by přezkoumával vzdělání kandidáta advokacie a jeho schopnost státi se advokátem, jest povolán výbor advokátní komory, nikoliv zaměstnavatel čís. 120 dis.

— — — údaje advokátovy ve vysvědčení o trvání a o způsobu praxe u něho kandidátem ztrávené musí proto odpovídati objektivně přesně a úplně skutečnému stavu (býti věrnou pravdou), a sice nesmí býti zamlčeno, co by mohlo míti význam pro správné posouzení praktického výcviku zákonem předpokládaného, najmě nesmějí býti

utajeny případné odchylky od pravidelného průběhu koncipientské praxe čís. 120 dis.

— — — pojmu »vyloudění« zápisu do seznamu advokátů ve smyslu § 13 a) kár. stat. odpovídá jen jednání fraudulosní, při němž si pachatel uvědomil materielní nepravdivost údajů ve vysvědčení, a jednal přímo za účelem, by vymohl zápis bez zákonných podmínek čís. 120 dis.

— — — jde o zlehčení cti a vážnosti stavu i o porušení stavovské povinnosti, vydal-li advokát svému koncipientovi vysvědčení, v němž proti pravdě potvrzoval dodržování úředních hodin a zamlčel, že koncipient měl vedle koncipientské praxe zaměstnání, o němž vzhledem k jeho povaze a odměně nelze tvrditi, že nebylo advokátní praxi na újmu a že vedle něho advokátní praxe neklesla na úroveň vedlejšího zaměstnání čís. 120 dis.

— **zastavení výkonu advokacie:** kárný trest zastavení výkonu advokacie nelze odložiti ani obdobným použitím ustanovení §§ 397 a 401 tr. ř. čís. 109 dis.

— — — »trestním soudním vyšetřováním« (strafgerichtliche Untersuchung) ve smyslu § 17 kárného statutu advok. jest rozuměti každé trestní řízení od jeho počátku až do pravoplatného skončení, nikoliv jen přípravné vyšetřování podle desáté hlavy trestního řádu čís. 142 dis.

— — — jest proto opatření zastavením výkonu advokacie podle § 17 statutu přípustné i za přípravného vyhledávání právě tak jako bylo-li přípravné vyšetřování ukončeno a na obviněného podána obžaloba čís. 142 dis.

— **zastupování (obhajování):** soud neporušil zákonný předpis, otázav se přímo obžalovaného, zda se vzdává přípravné osmidenní lhůty (§ 221 odst. 1 tr. ř.) čís. 3404.

— — tato lhůta neplatí pro obhájce; je jeho věcí, by, neměl-li dosti času, by si obhajobu náležitě připravil — navrhl odročení hlavního přelíčení a zabezpečil si tak po případě uplatňování zmatku čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3404, 3419.

— — vzdání se opravných prostředků obžalovaným je i v řízení porotním neodvolatelné a pro obhájce závazné čís. 3768.

— — prohlášení obžalovaného o vzdání se opravných prostředků a přijetí rozsudku není ve své účinnosti podmíněno souhlasem obhájcovým ani předchozí poradou obžalovaného s obhájcem čís. 3768.

— — obhájce nemá vlastního práva podati zmateční stížnost, ani se nemůže v zastupování obžalovaného rozejíti s jeho vůlí a s prohlášeným rozhodnutím se čís. 3768.

— — ani v řízení porotním není formálně stranou obhájce, nýbrž obžalovaný čís. 3768.

— — ani v řízení porotním (§ 346 tr. ř.) nemůže proti vůli nezletilého obžalovaného podati zmateční stížnost na jeho prospěch nikdo jiný (obhájce), než příbuzní uvedení v § 282 tr. ř. čís. 3768.

— — nejde o zmatek čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř., bylo-li obhájci odepřeno slovo potom, když byly skončeny řeči obhájců spoluobžalovaných čís. 3817.

— — obhájce smí při hlavním přelíčení činiti průvodní návrhy i po předsedově prohlášení o skončení průvodního řízení až do okamžiku, kdy se soudní sbor odebral do poradní síně, by se usnesl o rozsudku čís. 3842.

— — zachování osmidenní lhůty § 221 tr. ř. co do obhájce není zabezpečeno pohrůžkou zmatečnosti čís. 4011.

— — nejde o zmatek podle § 344 čís. 2 tr. ř., měl-li obžalovaný po celou dobu hlavního přelíčení obhájce, ať to byl jeden a týž obhájce nebo bylo to více různých obhájců čís. 4011.

— — při změně obhájce není celé hlavní přelíčení zopakovati za přítomnosti nového obhájce, nýbrž jest nově vstupujícímu obhájci dáti možnost, by se na svůj úkol řádně připravil; přiměřenost lhůty, na niž jest k tomu účelu odročiti hlavní přelíčení. Bylo by porušením § 298 tr. ř., kdyby z tohoto důvodu bylo líčení odročeno až do příštího zasedání porotního soudu čís. 4011.

— — považuje-li se obhájce v obhajobě v právu, dávati vyslýchaným osobám otázky (§ 249 tr. ř.), za zkrácena tím, že mu předseda hlavního přelíčení nařídil, by otázku dával jen jeho prostřednictvím, je na něm, by si vyžádal podle §§ 238, 311 tr. ř. rozhodnutí (porotního) soudního dvoru o tom, zda má zůstati při opatření předsedy; neučiniv tak, nemá podkladu k uplatňování zmatku § 344 čís. 5 tr. ř. čís. 4011.

— — obhájce je oprávněn i bez výslovného svolení obžalovaného činiti za něho veškerá prohlášení a návrhy; jen, odporoval-li tomu obžalovaný před soudem neb učinil-li návrhy nebo prohlášení odchylná od prohlášení nebo návrhů obhájcových, rozhoduje vůle jeho, nikoliv obhájcova čís. 4055.

— — omyl kancelářské síly obhájcovy při záznamu lhůty čís. 4077.

— — i pouhé udělení rady je úkonem zastoupení ve smyslu §§ 9 odst. 1 a 10 odst. 1 adv. ř. čís. 147 dis.

— — ide o zmätok podľa § 384 č. 6 tr. p., nebol-li v pokračovaní podľa § 518 tr. p. odsúdenému v prípadoch, označených v § 518 odst. II. tr. p., ustanovený obhájca z úradnej povinnosti čís. 4438.

— — o otázce imunitního práva § 9 adv. ř. jest uvažovati nejen s hlediska objektivního, nýbrž i subjektivního; toto právo nemá meze jen v přesvědčení právního zástupce, nýbrž i v zákonech čís. 3880.

— — pokud nejsou beztrestnými urážlivé výroky právního zástupce při hájení oprávněných zájmů jeho klienta čís. 3880.

— — okolnosti, že mu nebyl zřízen po rozumu § 6 zák. čís. 471/1921 obhájce k podání odporu, nemůže se dovolávati jako zmatku čís. 1 § 281 tr. ř. obžalovaný, který — ač byl při hlavním přelíčení osobně přítomen a viděl, že se věc projednává před samosoudcem — ihned se proti tomu neohradil čís. 4812.

— — ustanovení § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 nebylo dosud změněno ani zrušeno; nestanovíc výsadu stavu advokátského, zabezpečuje především v zájmu obžalovaného řádné provedení zmateční stížnosti; netýká se ho ustanovení § 106 úst. list. čís. 4892.

— — **několika obhájci:** o témž předmětu při odpovědi na týž přednes veřejného obžalobce smí mluviti jen jeden obhájce. — Je-li více bodů obžaloby, mohou si jich zodpovědění obhájci mezi sebou rozděliti; pokud v tom, že druhý obhájce jen doplnil přednes prvního obhájce, není zmatku čís. 5 § 344 tr. ř. (§ 40 odst. druhý tr. ř.) čís. 3400.

— — — byly-li proti rozsudku podány obžalovaným dvě zmateční stížnosti, jedna zvoleným a plnou mocí vykázaným obhájcem, druhá zástupcem chudých, zřízeným podle § 41 odst. 3 tr. ř. k provedení opravných prostředků obžalovaným opověděných, lze přihlížeti jen ke zmateční stížnosti podané zvoleným obhájcem čís. 3789.

— — — byly-li včas opovězeny a provedeny dvě zmateční stížnosti, jednak obžalovaným samým protokolárně ještě před doručením opisu rozsudku, jednak obhájcem písemně po doručení opisu rozsudku, jest tu i onu pokládati za stížnost jednotnou, opakuje-li podání obhájcovo výtky obžalovaného čís. 4223.

— — **nucené:** zastavena-li působnost poroty, nezřizuje se v případech jinak porotních obžalovanému z úřední moci obhájce ani pro řízení před výjimečným senátem ani pro řízení na soudě zrušovacím, a to ani tehda, rozhodoval-li v prvé stolici výjimečný senát šestičlenný čís. 363 (1).
— — — odpor a opověď zmateční stížnosti a odvolání nemusí býti podepsány advokátem čís. 3418.
— — — požiadavku, vyslovenému v ustanovení § 101 odst. IV adv. zák., že totiž súkromná strana v disciplinárnej veci proti advokátovi môže svoje práva uplatniť len prostredníctvom advokáta, nie je vyhovené, žiada-li súkromná strana v odvolaní samom, aby jej bol na kontrasignovanie alebo prevedenie odvolania ustanovený advokát z povinnosti úradnej čís. 156 dis.
— — — aj kandidát advokácie, jestli podává ako súkromná strana odvolanie proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu prvej stolice, musí byť zastúpený advokátom čís. 165 dis.
— — — aj verejný notár, jestli podáva odvolanie proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu pre veci advokátov, musí byť zastúpený advokátom čís. 164 dis.
— — — volil-li obžalovaný provedení zmateční stížnosti vlastním podáním, jest na něm, by vyhověl všem předpisům zákonným pro tento případ stanoveným. Nezáleží proto na tom, že si nemůže opatřiti podpis obhájce ve smyslu § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 ř. zák., nemaje peněz čís. 3770.
— — — obhájce musí býti nepřetržitě přítomen při celém porotním hlavním přelíčení čís. 4292.
— — — jde o zmatek čís. 2344 tr. ř., odešel-li obhájce po své řeči a nebyl-li přítomen při konečném přednesu a při právním poučení předsedy porotního soudu čís. 4292.
— — — ustanovení § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 nebylo dosud změněno ani zrušeno; nestanovíc výsadu stavu advokátského, zabezpečuje především v zájmu obžalovaného řádné provedení zmateční stížnosti; netýká se ho ustanovení § 106 úst. list. čís. 4892.
— — — zástupcom súkromného žalobcu v pokračovaní pred sborovým súdom pri všetkých procesných úkonoch — aj pri ohlásení odvolania — ak nejde o prípad zastupovania zákonným zástupcom v smysle § 47 odst. I. tr. p., môže byť len advokát; preskúmal-li odvolací súd meritorne odvolanie, ohlásené pred sborovým súdom v mene súkromného žalobcu osobou, ktorá nie je advokátom, prekročil medze svojej pôsobnosti a zavinil zmätok podľa § 384 č. 4 tr. p. čís. 4589.

Advokáti — kárné delikty: formální předpisy viz řízení kárné.
— — — advokátní řád ani kárný statut neobsahují přesně formulované skutkové podstaty kárných přečinů advokátů a kandidátů advokacie; spadají sem veškerá jednání, jimiž advokát nebo kandidát advokacie poruší povinnosti povolání, nebo která jsou na újmu cti a vážnosti stavu advokátského čís. 151 dis.
— **subjektivní stránka (omyl):** neomlouvá: omyl, že zákaz podvojného zastupování platí i po vystoupení z kanceláře, ani názor jiných advokátů, že jde o věc nezávadnou čís. 79 dis.
— — — ani omyl o rozsahu podvojného zastupování čís. 131 dis.
— — — skutková podstata kárného přečinu nevyžaduje úmyslné porušení povinností advokátu zákonem uložených, ani úmyslné poškození cti vážnosti stavu, stačí v tom i v onom směru pouhá nedbalost čís. 95 dis.
— — — neznalostí zákonného předpisu § 234 c. ř. s. nemůže se advokát omlouvati čís. 95 dis.

— — — porušení povinnosti povolání a poškození cti a vážnosti stavu, netresce se jen, tsalo-li se úmyslně, nýbrž pro subjektivní zodpovědnost s hlediska kárných předpisů stačí, prokáže-li se nedbalost obviněného čís. 101 dis.
— — — subjektivní nepoznání kárné trestnosti skutkové podstaty o sobě neomlouvá právě tak jako neznalost trestního zákona v trestním řízení čís. 110 dis.
— **nepřístojnost:** neplacení komorních příspěvků advokátem není kárným přečinem, nýbrž je jen nepřístojností, jejíž vytknutí přísluší advokátní komoře a jejímu výboru (výnos býv. min. práv z 28. ledna 1895, čís. 23.882) čís. 84 dis.
— **porušení povinnosti povolání:** »povoláním advokáta« ve smyslu § 8 a násl. adv. ř. jest rozuměti každou činnost, kde advokát, vystupuje jako zmocněnec stran (kapitola 22. obč. zák.) a současně jako znalec práva a právních poměrů vůbec, převzal na sebe závazek obstarávati záležitost a zájmy věci jemu svěřené se zvýšenou kautelou bezpečnosti (bezelstnosti a poctivosti), správnosti a svědomitosti. Při tom nezáleží na tom, zda určitý úkon či celá řada jednání byla mu svěřena z důvodu osobní známosti nebo příbuzenského poměru či zvláštní důvěry, snad se zřetelem k odborným jeho vědomostem; byl-li věcí pověřen jako advokát, jde při obstarání věci o výkon povolání čís. 175 dis.
— — — advokátní komora jest každému advokátu v jejím obvodu úřadem představeným a dohlížejícím a jest povinností advokátovou dbáti její příkazů čís. 84 dis.
— — — nezodpovědění přípisů advokátní komory jest porušením povinnosti povolání, nikoliv však nezodpovědění přípisů kárné rady, které byly řízeny na advokáta jako na obviněného; máť i v kárném řízení obviněný právo odepříti odpověď (§§ 203, 245 II tr. ř., §§ 41 II, 59 kárn. stat.) čís. 84 dis.
— — — zkrácení cizích práv ve smyslu 53 čís. 3 kárn. stat. může se advokát dopustiti jen porušením povinnosti povolání čís. 85 dis.
— — — porušení povinnosti povolání může se advokát dopustiti nejen proti svým klientům, nýbrž i proti osobám třetím čís. 9 3dis.
— — — jde o porušení povinnosti povolání, nevyhověl-li kandidát advokacie vyzvání kárné rady advokátní komory, by vrátil oznámení, které mu bylo kárnou radou zasláno k vyjádření čís. 111 dis.
— — — horlivost v zastupování podle § 9 adv. ř. vyžaduje, by advokát, který byl podle § 28 písm. i) adv. ř. a se zvláštním zřetelem k předpisu čl. 10 odst. 3 vl. nař. ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n. ustanoven zástupcem chudé strany německé národnosti a jest úplně znalý i státního jazyka, i jazyka, jímž mluví zastoupený jako příslušník národní menšiny, — použil znalosti menšinového jazyka ve prospěch svého chudého klienta čís. 118 dis.
— — — jde o přečin porušení povinnosti povolání: odepřel-li advokát, ustanovený ex offo zástupcem chudé strany, podati žalobu a tím zastoupení chudé strany, ač byl k tomu advokátní komorou opětovně vyzván a bylo mu to nařízeno čís. 118 dis.
— — — trpěl-li advokát svému koncipientovi, by provozoval praxi jako samostatný obhájce ve věcech trestních, ač mu to bylo výborem advokátní komory zakázáno čís. 145 dis.
— — — přijal-li a schválil-li advokát substitutem provedený postup pohledávky, svěřené k vymáhání, a hleděl-li na klientovi docíliti zálohy poukazem (v dopise) na to, že — nedostane-li zálohu — bude míti za to, že si klient provedení opravného prostředku nepřeje a že v důsledku toho bude klient muset trest bezodkladně nastoupiti čís. 157 dis.

— — — hleděl-li advokát v dopise matku klientky přiměti ke složení zálohy na opravný prostředek poukazem na to, že by jinak její dcera musela trest odpykati čís. 157 dis.

— — — porušení povinnosti povolání, prohřešil-li se advokát na povinnosti zmocněnce podle § 1010 obč. zák. tím, že přijav příkaz a generální plnou moc k podání žaloby a k vedení sporu, odevzdal přímé vedení tohoto sporu bez předchozího vyrozumění a svolení svého zmocnitele jinému advokátu; s hlediska kárného přečinu nezáleží na tom, že zmocnitel tento postup dodatečně schválil čís. 100 dis.

— — — porušení povinnosti povolání, nikoliv i zlehčení cti a vážnosti stavu, nevynaložil-li advokát, sepisuje poslední pořízení, dostatečnou bedlivost a zavinil-li neplatnost posledního pořízení, dav je podepsati nezpůsobilým svědkem čís. 174 dis.

— — — příkaz věrnosti zakazuje advokátovi i po zrušení smlouvy zmocňovací podnikati proti dřívějšímu klientovi zákroky, jež by ho poškozovaly nebo ohrožovaly čís. 148 dis.

— — — příkaz mlčenlivosti podle § 9 odst. 2 adv. ř. se vztahuje ke všemu, co souvisí s vedením věci svěřené advokátovi, bez rozdílu, zda jsou to projevy a postřehy klienta, advokáta či třetích osob čís. 103 dis., 148 dis.

— — — důvěra, že právní zástupce nikdy nepoužije toho, co mu klient svěří o nepříznivých stránkách své věci, jest tak nezbytným předpokladem pro správnost a úplnost informace a na ni závislé správnosti rady, že jest bez výjimky žádati, by právní zástupce ani v domnělém zájmu klienta takového sdělení nepoužil (nikomu je nezjevil), pokud k tomu nemá výslovné svolení klienta čís. 110 dis.

— — — povinnost mlčenlivosti přetrvává poměr zástupčí čís. 148 dis.

— — — nešetření povinnosti mlčenlivosti, spolupůsobil-li za účelem své reklamy při rozšiřování zprávy, jakoby se jeho klienti pokoušeli za veliký honorář získati ho za obhájce pro osobu obviněnou z trestných činů proti československému státu čís. 157 dis.

— — **zlehčení cti a vážnosti stavu:** zlehčení cti a vážnosti stavu předpokládá, by se závadné jednání dostalo k vědomosti osobám, které nejsou příslušníky stavu advokátského a u kterých by mohlo býti nebezpečí, že by mohly ze závadného jednání jednoho člena stavu advokátského nepříznivě usuzovati o členech ostatních; pokud se jednání obviněného nedostalo na veřejnost a zůstalo skryto uvnitř komory, nelze mluviti o zlehčení cti a vážnosti stavu čís. 84 dis.

— — — podle § 2 kárn. stat. je kárná rada povolána zakročiti kárně proti advokátovi bez rozdílu, zachoval se způsobem, který je na újmu cti a vážnosti stavu, ve svém povolání či mimo své povolání, zejména i ve svém životě soukromém čís. 84 dis.

— — — povinností advokáta chovati se, jak čest a vážnost stavu mu přikazuje, nevzniká ještě subjektivní právo třetích osob na takové chování se advokátů, a to ani tehdy, když jim nelze upříti zvláštní osobní zájem čís. 85 dis.

— — — jde-li o zlehčení cti a vážnosti stavu, nemají třetí osoby práva stížnosti, neshledala-li kárná rada v (jejich) oznámení důvod ke kárnému zakročení čís. 85 dis.

— — — jde o provinění proti cti a vážnosti stavu, příčí-li se postup advokátův usnesením, která v mezích zájmů, ochraně advokátní komory jako stavovského úřadu svěřených přivádějí k platnosti některý zákon nebo jiný závažný předpis veřejné moci čís. 92 dis.

— — — usnesením takového rázu (§ 2 nař. ze 4. července 1924, čís. 152 sb. z. a n.) je projev advokátní komory, by ustanovování laiků vyrovnávacími správci bylo podle možnosti omezeno čís. 92 dis.

— — — advokát je povinen dbáti cti a vážnosti stavu nejen ve sporu strany jím zastoupené, nýbrž i ve sporu vlastním čís. 106 dis.

— — — pohrůžka trestním oznámením není o sobě zlehčením cti a vážnosti stavu, je-li advokát přesvědčen, že trestný čin, jehož udáním hrozeno, byl spáchán a způsobil škodu, o jejíž náhradu jde čís. 184 dis.

— — — pro posouzení, zda jednání advokáta je na úkor cti a vážnosti stavu, je rozhodné jen, jak se jeví jednání třetím osobám tím dotčeným čís. 184 dis.

— — — nejde o poškození cti a vážnosti stavu, pozval-li advokát v ojedinělém případě tazatele v bezplatné poradní rubrice časopisu k bezplatné poradě do své kanceláře čís. 157 dis.

— — jednotlivé případy: čest a vážnosti advokátního stavu jest porušena jednáním advokáta, který — nedbaje vůbec jemu známého právního zástupce odpůrce svého klienta — vejde v přímý styk s odpůrcem v zahájené právní věci čís. 128 dis.

— — — čest a vážnost stavu advokátního ukládá advokátu za povinnost, by se vystříhal všeho, co by mohlo vrhnouti na jeho osobu podezření nebo dojem nereelního jednání nebo dokonce účasti na trestném činu jiné osoby čís. 146 dis.

— — — i pouhé udělení rady je úkonem zastoupení ve smyslu §§ 9 odst. 1 a 10 odst. 1 adv. ř. čís. 147 dis.

— — — advokát, který se dá nutiti k plnění zákonných povinností pohrůžkou nadřízeného stavovského úřadu (jehož ochrany se strana musí dovolávati), ba dokonce i trestním zakročením, vzbuzuje nepochybně svým chováním nedůvěru stran a obecenstva k advokátnímu stavu a otřásá jeho vážností čís. 132 dis.

— — — nejde o poměr substituční, nýbrž o jednání poškozující čest a vážnost stavu, dal-li si advokát vyplatiti peněžitou odměnu od advokáta za to, že ho doporučil klientovi čís. 150 dis.

— — — to, že na advokátu byly příliš horlivě vymáhány daně a poplatky, neospravedlňuje zadržení nebo použití svěřených mu peněz pro vlastní soukromé účely čís. 132 dis.

— — — jde o zlehčení cti a vážnosti stavu: zavinil-li si advokát špatný finanční stav tím, že neprováděl příkazy jemu dané a do kanceláře se nedostavoval, takže klienti nebyli s to v kanceláři ho zastihnouti čís. 84 dis.

— — — uzavřel-li advokát, súčastniv se jako dražitel ve vlastním jméně (a jménem své manželky) dražby nemovitosti, s dalšími spoludražiteli za dražebního roku ujednání, že — vydraží-li nemovitost jako celek — přenechá jim část za cenu, jež bude určena poměrem mezi cenou odhadní a nejvyšším podáním, avšak potom se zdráhal ujednání splniti, namítaje mimo jiné neplatnost smlouvy podle dvor. dekr. ze dne 6. června 1838, čís. 277 sb. z. s. čís. 83 dis.

— — — nepoučil-li kupitelku o podstatě a o právních účincích poznámky pořadí, kterou shledal při lustru v knize pozemkové před sepsáním kupní smlouvy a před vyplacením zbytku kupní ceny kupitelkou. V tomto směru nemá advokát menší povinnost než notář, který jest podle §§ 52—53 not. ř. povinen poučiti strany i o smyslu a o následcích právního jednání čís. 86 dis.

— — — opomenul-li advokát jako člen ředitelského výboru spolku učiniti opatření, by spolek (rozesíláním upomínacích dopisů, v nichž účtuje upomínací útraty a vyhrožuje podáním žaloby) nezasahoval do agendy advokátské čís. 90 dis.

— — — navrhl-li advokát, by za vyrovnacího správce byla ustanovena osoba podezřelá, že je řemeslným vyrovnávačem, třebas tak učinil v hmotném zájmu a z příkazu svého klienta čís. 92 dis.

— — — uvádí-li advokát na veřejnost své jméno a svůj charakter v souvislosti s provozem hostinské živnosti způsobem v kruzích obchodních obvyklým, takže vzbuzuje dojem, že používá svého postavení jako advokát za reklamu pro živnost hostinskou, a dal-li se při svémocném vyklizení manželky svého stálého klienta jako jeho právní zástupce jemu k disposici a vyklizení toho, provedeného bez vědomí jemu známého právního zástupce odpůrkyně, se činně súčastnil a je proti policejnímu orgánu kryl čís. 101 dis.

— — — zakročil-li advokát v zastoupení majitele domu soudně o výpověď nájemníka a uplatňoval při tom za důvod výpovědi, že mu nájemník dal část bytu do podnájmu za úplatu vzhledem k nájemnému jím placenému nepřiměřeně vysokou, ač podnájemní smlouvu a podnájemné sám s ní ujednal čís. 102 dis.

— — — odpírá-li advokát platnost vlastnímu ujednání čís. 103 dis.

— — — žádal-li na cti uražený advokát složení pokuty a zaplacení útrat trestního řízení pohrůžkou trestního oznámení a pustil-li se do vyjednávání s odpůrcem za zády a bez vědomí jeho právního zástupce čís. 112 dis.

— — — vážnost stavu může ohroziti i soustavně (vědomé) neplacení dluhů (daní) advokátem čís. 114 dis.

— — — jde o přečin poškození cti a vážnosti stavu: najal-li advokát osobně byt za přemrštěné nájemné a po zrušení nájemného poměru učinil na pronajímatele trestní oznámení pro bytovou lichvu čís. 115 dis.

— — — nesrovnává se se cti a vážností stavu, by se advokát ve věcech jeho oboru (§ 1299 obč. zák.) dával poučovati agentem, třebas úředně ustanoveným čís. 116 dis.

— — — jde o poškození cti a vážnosti stavu: nakládal-li advokát se svou manželkou násilně a hrubě tak, že bylo proti němu zavedeno trestní řízení pro delikt proti bezpečnosti těla čís. 121 dis.

— — — omlouval-li nevyúčtování peněz pro cizozemskou stranu došlých tím, že je v Československu obvyklé, že advokáti rozesílají palmární účty ke konci roku čís. 124 dis.

— — — nešetřil-li advokát, přijímaje částečné placení svého zažalovaného palmáru od klienta jím a jinými věřiteli exekvovaného, náležité opatrnosti, čímž vzbudil dojem, jakoby sám měl účast na maření exekuce, jehož se klient dopustil čís. 146 dis.

— — — nabízel-li advokát bez plné moci a bez příkazu, formou obvyklou u provisních sprostředkovatelů, litografovanými oběžníky bez udání mandantů reality ku prodeji, hledal společníky a finančníky, takže mohl vzbuditi u adresátů domnění, že se zabývá sprostředkovatelskými obchody za provisi, a zavazoval-li se také přihlásivším se zájemníkům za provisi opatřiti úvěr čís. 141 dis.

— — — provedl-li advokát proti advokátu exekuci pro nepatrnou útratovou pohledávku, aniž ho dříve vyzval k zaplacení čís. 180 dis.

— — podvojným zastupováním: zákaz podvojného zastupování (§ 10 adv. ř.) platí pro toho, kdo byl zástupcem strany jako koncipient advokáta, i když z kanceláře vystoupil a stal se koncipientem jiného advokáta nebo samostatným advokátem; nevyvíňuje ho omyl v tomto směru, aniž projevený názor jiných advokátů, že neshledávají v tom nic závadného čís. 79 dis.

— — — porušení povinnosti povolání a poškození cti a vážnosti stavu, vstoupil-li advokát jako vedlejší intervenient za žalující stranu a přes to v dalším období sporu převzal zastoupení strany žalované, jejíž zájmy byly v rozporu se zájmy strany i s jeho vlastním zájmem čís. 100 dis.

— — — podvojné zastupování nezakládá o sobě kromě skutkové podstaty přečinu porušení povinnosti povolání i skutkovou podstatu přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu čís. 104 dis.

— — — ustanovení § 10 advok. řádu o podvojném zastupování platí i v řízení nesporném (vyrovnávacím) čís. 110 dis., 116 dis., 131 dis., 158 dis.

— — — jde o podvojné zastupování (§ 10 adv. ř.), zastupuje-li advokát ve vyrovnacím řízení i vyrovnacího dlužníka i vyrovnacího věřitele čís. 116 dis.

— — — jde o podvojné zastupování podle § 10 adv. ř., sepsal-li advokát smír ve sporech svého klienta s klienty jiného advokáta, třebas smír uzavřely sporné strany bez jeho intervence čís. 123 dis.

— — — advokát, který zastupuje dlužníka, domáhajícího se soudního vyrovnání, nesmí, nechce-li se dopustiti kárného činu podvojného zastupování podle § 10 adv. ř., ucházeti se o zastoupení vyrovnacích věřitelů, pokud se nedohodli o přijetí vyrovnacího návrhu čís. 110 dis., 131 dis.

— — — zákaz podvojného zastupování čelí nejen proti současnému, nýbrž i proti postupnému zastupování odpůrců v téže rozepři (stran súčastněných na témže právním jednání s protichůdnými zájmy) čís. 131 dis.

— — — omyl o rozsahu zákazu podvojného zastupování neomlouvá čís. 110 dis., 131 dis.

— — — příčí se ustanovením §§ 9 a 10 adv. ř. (porušuje povinnosti povolání), zastupoval-li advokát ve vyrovnacím řízení dlužníka i věřitele, třebaže tito souhlasili s nabízenou kvotou a vyrovnací řízení skončilo zpětvzetím vyrovnacího návrhu čís. 158 dis.

— — přemrštěnosti palmárního účtu: přemrštěnost palmárního požadavku příčí se cti a vážnosti stavovské, druží-li se k přemrštěnosti požadavku vylíčení jednotlivých úkonů, jež jest nazvati přehnaným (přehánějícím), protože zdůrazňuje, zveličuje a vychvaluje jejich důkladnost a pečlivost, nebo si zakládá na jejich obtížnosti čís. 103 dis.

— — — jde o porušení povinnosti povolání i o poškození cti a vážnosti stavu, nesplnil-li advokát smluvní závazek, že bude předkládati pololetně palmární účty, nýbrž až po rozvázání smluvního poměru předložil za několik let přemrštěný palmární účet, a když nebyl uznán, sám jej snížil o více než polovinu čís. 150 dis.

— — reklamou: nabízení se advokáta k bezplatnému zastupování je činem advokátského stavu nedůstojným, proti ostatním advokátům nekolegiálním a z mezí bezelstnosti a poctivosti (§ 10 odst. 2 adv. ř.) vybočujícím čís. 131 dis.

— — — poškození cti a vážnosti stavu: nabízel-li se advokát cizím osobám za právního zástupce, doporučuje se jako zvláště informovaný ve věcech pozemkové reformy čís. 99 dis.

— — — nabízel-li opětovně insercemi v časopisech zastoupení nemajetným osobám a setrval při tom, ač byl kolegy upozorněn na nepřípustnost takového postupu čís. 122 dis.

— — — uvádí-li advokát na veřejnost své jméno a svůj charakter v souvislosti s provozem hostinské živnosti způsobem v kruzích obchodních obvyklým, takže vzbuzuje dojem, že používá svého postavení jako advokát za reklamu pro živnost hostinskou čís. 101 dis.

— — — spolupůsobil-li — nešetře povinnosti mlčelivosti — za účelem své reklamy při rozšiřování zprávy, jakoby se jeho klienti pokoušeli za veliký honorář získati ho za obhájce pro osobu obviněnou z trestných činů proti československému státu čís. 157 dis.

— — — spolupůsobil-li advokát vědomě za účelem nepřípustné reklamy pro sebe při uveřejňování časopiseckých zpráv, v nichž byla jeho

činnost jako advokáta nemírně vynášena, a to i ve věcech rázu soukromého a rodinného, bez povinného šetření důvěrnosti čís. 157 dis.

— — urážlivým výrokem: jde o chování, příčící se kárnému předpisu § 235 (236) tr. ř. a o přečin zlehčení cti a vážnosti stavu, nikoliv o pouhý pořádkový přestupek podle § 28 písm. g) adv. řádu, vytkl-li advokát advokátu neznalost zákona při veřejném líčení způsobem ho sesměšňujícím a formou příčící se důstojnosti soudu čís. 78 dis.

— — — povinnosti, chovati se způsobem společensky bezvadným, osobní cti kolegy-odpůrce a důstojnosti soudu se nedotýkajícím, nemůže advokáta zprostiti ani ta okolnost, že se sám cítí dotčena výroky onoho čís. 78 dis.

— — — zlehčení cti a vážnosti stavu, vyslovil-li se advokát ke koncipientovi jiného advokáta na chodbě soudní budovy, aby řekl svému chefovi, že si obsah žaloby vymyslil a vylhal čís. 86 dis.

— — — závadnými výroky v podání advokáta advokátní komoře může býti zlehčena čest a vážnost stavu, i když podání nebylo určeno pro širší veřejnost čís. 106 dis.

— — — poškození cti a vážnosti stavu, vyzval-li advokát dopisem klienta jiného advokáta, by neposlouchal rad lidí, kteří mu poctivě neradí, nýbrž by se domluvil přímo s odpůrcem, byla-li výzva způsobilou, by byla vztahována i na onoho advokáta čís. 113 dis.

— — — jde o přečin zlehčení cti a vážnosti stavu, urazil-li advokát svého klienta v dopise a uzavřel-li s ním smlouvu, že mu bude účtovati v obyčejných saldovkách pro případ, že pohledávka nebude vydobyta, jen hotová vydání čís. 117 dis.

— — — porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu výroky, zakládajícími skutkovou podstatu podle §§ 312 a 81 tr. zák. čís. 119 dis.

— — — nesnáší se se stavovskou ctí a vážností, by advokát bez dostatečných důvodů tvrdil o advokátu, že je duševně úchylný (pathologický) člověk, a nabízel o tom důkazy při veřejném soudním líčení čís. 129 dis.

— — — poškození cti a vážnosti stavu, použil-li advokát v soudní síni urážlivých výroků proti dřívějšímu klientovi, a musel-li výroky ty odvolati čís. 148 dis.

— — útratovým rekursem: pokud v podání útratového rekursu, napadajícího četné jen nepatrné položky, nelze spatřovati advokáta nedůstojné, ve smyslu zásad hájených výborem advokátní komory cti a vážnosti stavu se příčící, malicherné brojení proti nepatrným položkám přísudku čís. 89 dis.

— — — kárný přečin poškození cti a vážnosti stavu, brojil-li advokát v rekursu malicherným způsobem proti útratám přisouzeným odpůrci čís. 108 dis.

— — **porušení povinnosti povolání i zlehčení cti a vážnosti stavu (souběh ideální a reálný):** porušením povinností povolání může býti zlehčena i čest a vážnost stavu čís. 91 dis.

— — — souběh kárných přečinů zlehčení cti a vážnosti stavu a porušení povinnosti povolání čís. 96 dis.

— — — porušení všeobecné povinnosti druhého odstavce § 10 adv. řádu (by advokát poctivostí a čestností ve svém jednání zachovával čest a vážnost svého stavu) je podle §§ 2 a 39 odst. 2 kárného statutu předmětem a podstatou kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu, a nelze je zároveň kvalifikovati za přečin porušení povinnosti povolání, pokud se dotyčné jednání nepříčí i určité povinnosti advokáta v užším slova smyslu čís. 96 dis.

— — — čin porušující povinnosti advokátského povolání lze podřaditi i pod skutkovou podstatu přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu jen, přistoupí-li k němu ještě zvláštní okolnosti, z nichž jest na takové zlehčení cti a vážnosti stavu usuzovati čís. 104 dis., 174 dis.

— — — porušení povinnosti povolání může se advokát dopustiti též z nedbalosti (zanedbáním povinné péče), najmě podpisem podání sepsaného jeho kanceláří beze zkoumání jeho obsahu; toto porušení povinností povolání může se sbíhati i s poškozením cti a vážnosti stavu čís. 147 dis.

— — — vkladních knížek nelze použíti podle § 19 adv. ř. k zaplacení palmární pohledávky čís. 91 dis.

— — — použil-li advokát bez souhlasu vkladních knížek, daných mu na vazební kauci, k zaplacení své pohledávky, prohřešil se proti povinnostem povolání (§§ 9, 19 adv. ř.) a stalo-li se tak za takových okolností, že byl podezřelým z trestného činu, porušil tím i stavovskou čest a vážnost čís. 91 dis.

— — — jde o porušení povinnosti povolání a o zlehčení cti a vážnosti stavu, nikoliv jen o nepřístojnost, poučil-li advokát koho nesprávně, pokud se týče nejasně a nesprávně o nutnosti přistoupiti jako spolužalobce do sporu, vedeného jinou osobou; ujistil-li ho, že z toho pro něho nevzejdou výlohy; oznámil-li v jeho zastoupení bez věcné nutnosti jeho přístup k onomu sporu jako spolužalobce; informoval-li ho nedostatečně o dalším postupu a o výsledku sporu, najmě že bez jeho vědomí a souhlasu podal i jeho jménem odvolání a dovolání, čímž zavinil, že týž byl těžce ohrožen na svém majetku, byv z nenadání stihán exekucí pro značné útraty sporu čís. 95 dis.

— — — poškození cti a vážnosti stavu, vyzval-li advokát dopisem klienta jiného advokáta, by neposlouchal rad lidí, kteří mu poctivě neradí, nýbrž by se domluvil přímo s odpůrcem, byla-li výzva způsobilou, by byla vztahována i na onoho advokáta, a porušení povinnosti povolání, nevyúčtoval-li advokát se stranou a zbytek deposita jí nevydal (§ 19 adv. ř., § 1009 a 1012 obč. zák.) čís. 113 dis.

— — — nedodržování usnesení valné hromady advokátní komory o 7hodinné pracovní době personálu a o pracovním klidu o svátcích jest nejen jednáním proti povinnostem povolání, nýbrž i přečinem proti cti a vážnosti stavu čís. 114 dis.

— — — porušení povinnosti povolání a zlehčení cti a vážnosti stavu výroky, zakládajícími skutkovou podstatu podle §§ 312 a 81 tr. zák. a nepřípustným nájezdem na veřejnou obžalobu; pokud sem nespadá výrok, že mají zlodějové se zavírají a velcí pouštějí čís. 119 dis.

— — — pojmu »vyloudění« zápisu do seznamu advokátů ve smyslu § 13 a) kár. stat. odpovídá jen jednání fraudulosní, při němž si pachatel uvědomil materielní nepravdivost údajů ve vysvědčení, a jednal přímo za účelem, by vymohl zápis bez zákonných podmínek čís. 120 dis.

— — — porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu se dopouští advokát, který neomluveně a neomluvitelně odpírá vyšetřovací výkony, jimiž byl jako člen kárné rady pověřen (§ 31 odst. 1 kár. stat.) čís. 127 dis.

— — — porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu, spolupůsobil-li advokát za úplatu při směnečné transakci za podezřelých okolností, a dopustil-li, aby jeho kancelář podala trestní oznámení (jež sám podepsal) proti osobě, které v téže věci dříve udělil

radu a ač byl přesvědčen, že se osoba ta žádného trestného činu nedopustila čís. 147 dis.

— — — jde o zlehčení cti a vážnosti stavu i o porušení povinností povolání: dal-li se advokát zapsati do seznamu advokátů s bydlištěm v určitém místě, avšak nebyl v tomto místě vůbec hlášen a nikdy tam nebydlel ani své povolání tam nevykonával, nýbrž bydlel trvale a své povolání vykonával v místě jiném čís. 96 dis.

— — — nedbal-li advokát resoluce valné hromady moravské advokátní komory, zakazující zástupci vyrovnacího dlužníka nabízeti se vyrovnacím věřitelům k bezplatnému zastupování čís. 116 dis.

— — — vydal-li advokát svému koncipientovi vysvědčení, v němž proti pravdě potvrzoval dodržování úředních hodin a zamlčel, že koncipient měl vedle koncipientské praxe zaměstnání, o němž vzhledem k jeho povaze a odměně nelze tvrditi, že nebylo advokátní praxi na újmu a že vedle něho advokátní praxe neklesla na úroveň vedlejšího zaměstnání čís. 120 dis.

— — — učinil-li advokát se svým koncipientem úmluvu o společném provozování advokacie pod svou záštitou s tím, že režii z větší části přesunul na koncipienta, a odpíral-li převziti zodpovědnost v právních věcech koncipientem vedených čís. 141 dis.

— — — dal-li se advokát — ač si při povinné pečlivosti musel býti vědom, že spor jeho klientů nemůže míti úspěch, a přes to, že znal jejich nuzné poměry, jimž na základě vysvědčení chudoby vymohl pro spor právo chudých — zavázati k osobnímu zastupování a zastupování to podržel, a ač mohl v místě procesního i odvolacího soudu bez újmy jejich práv dáti jim ustanoviti zástupce chudých, sám ke všem sporným jednáním osobně dojížděl a tak zbytečně jim způsobil velké útraty, pro něž byli těžce majetkově poškozeni čís. 149 dis.

— — — nepřevzal-li advokát — přesídliv kancelář do města, ve kterém se sám neusadil ani nezdržoval — osobně její vedení, nýbrž přenechal výkon advokacie v podstatném rozsahu svému koncipientovi a tím vzbudil dojem, že kryje svým jménem provozování advokacie touto osobou k tomu neoprávněnou a nezpůsobilou čís. 151 dis.

— — — každá činnost advokáta, jež má za účel vědomě spolupůsobiti při ošálení úřadů finančních a takto vymknouti se zákonitým daňovým či jiným platebním závazkům ke státu, porušuje povinnosti povolání a poškozuje čest a vážnost stavu čís. 175 dis.

— — — porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu, nepostaral-li se advokát — převzav úkol správce cizího jmění a osobní ručení — o naprosto bezpečné uložení peněz a klamně ujišťoval klienta o bezpečném zajištění peněz těch i v době, kdy byly již ztraceny; neučinil-li advokát, který byl ustanoven vykonavatelem poslední vůle a jemuž bylo pozůstalostní jmění svěřeno do uschování a správy, opatření, aby bylo jmění to řádně spravováno ba ani bezpečně uschováno, nakládal-li s ním libovolně bez náležitého zajištění a ve značné částce spotřeboval je pro sebe; nepoužil-li svěřených peněz dle příkazu klienta a peníze ty bezdůvodně nevrátil, až po žalobě čís. 175 dis.

— — — jde jen o zlehčení cti a vážnosti stavu, nikoliv i o porušení povinností povolání: trpěl-li advokát provozování inkasní kanceláře svého solicitátora s připojením na svou kancelář, uveřejňování jeho insertů o bezplatném vymáhání pohledávek jakéhokoli druhu v tuzemsku i v cizině i jeho úmluvy se zákazníky o t. zv. honoráři za výsledek, nepropustil-li solicitátora ze služeb, nýbrž z jeho činnosti,

na kterou nedohlížel, pod pláštíkem advokátní kanceláře i sám hmotně těžil; zabýval-li se advokát, dávaje si přislíbiti provisi, zprostředkováním dodávek, a uplatňoval-li zprostředkovatelskou provisi soudně; postoupil-li domnělou svou pohledávku z provise svému solicitátorovi, jehož pak ve sporu zastupoval, za něho o právo chudých zakročil na oko, by si uspořil kolky a poplatky, by znemožnil odpůrci v případě úspěchu vydobytí procesních útrat a by si zajistil ve sporu roli svědka čís. 96 dis.

— — **dle práva slovenského:** disciplinárneho prečinu podľa § 68 b) zák. čl. XXXIV:1874 dopúšťa sa advokát, ktorý zaviaže sa vykonať určité práce, dá si vopred za ne zaplatiť, nevykoná ich však a prez to uistí klienta, že »je všetko v poriadku« čís. 154 dis.

— — — jestli advokát, poverený svojim substituentom vykonaním exekúcie, proti ustanoveniu § 48 adv. por. alebo proti úprave substituentom mu danej neupovedomí substituenta, že peniaze inkasoval, ani mu ich ihneď neodvedie ani s ním nevyúčtuje, dopúšťa sa disciplinárneho prečinu podľa § 68 lit. a) adv. por. čís. 160 dis.

— — — nedokončený civilný spor, zahájený po pravoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho súdu pre veci advokátov, taktiež rozhodnutie najvyššieho súdu v inej veci vynesené nie sú novými dôkazmi v smysle § 99 zák. čl. XXXIV:1874 čís. 163 dis.

— — — nejde o značnú liknavosť v smysle § 69 lit. c) zák. čl. XXXIV: 1874, podal-li advokát z územia platnosti práva kedysi uhorského opravný prostriedok v oblasti práva kedysi rakúskeho u nepatričného súdu, takže opravný prostriedok došiel k príslušnému súdu opozdene čís. 161 dis.

— — — obvinenie pojednávajúceho sudcu zo zúmyselného pokračovania na úkor strany alebo advokáta a vyhrážka oznámením a nadriadenej vrchnosti, prehlásená advokátom v súdnej sieni, je verejným obvinením sudcu z vedomej nesprávnosti a zakladá skutkovú podstatu disciplinárneho prečinu podľa § 68 lit. b) adv. zák. čís. 155 dis.

— — — porušenie povinností, uložených advokátovi v § 49 adv. zák., je disciplinárnym prečinom v smysle § 68 bodu a) adv. zák. len vtedy, jestli sa stalo zavinením advokátovým čís. 153 dis.

— — — proti usneseniu disciplinárneho súdu advokátskej komory, ktorým bolo pominuté nariadiť disciplinárne pokračovanie proti advokátskemu osnovníkovi, odvolanie nie je prípustné čís. 159 dis.

— — — v disciplinárních věcech proti advokátům jest přípustná žádost o milost čís. 144 dis.

— — — v disciplinárnych veciach proti advokátom niet samostatného opravného prostriedku len proti odôvodneniu rozhodnutia disciplinárneho súdu prvej stolice čís. 152 dis.

— — — v disciplinárnych veciach proti advokátom súd nemá právo odvolať sa proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu prvej stolice čís. 162 dis.

— — — disciplinárny obžalobca je oprávnený žiadať zavedenie disciplinárneho pokračovania aj bez oznámenia urazeného čís. 176 dis.

— — — disciplinárny súd môže pokračovať proti advokátovi bez ohľadu na to, či obvinený advokát bol pre svoj čin aj riadnym súdom poriadkovým trestom potrestaný, alebo nie čís. 183 dis.

— — — disciplinárny súd pre veci advokátov je viazaný pravoplatným rozhodnutím trestného súdu, že nejestvuje v konkrétnom prípade trest-

nosť vylučujúci dôvod podľa § 17 odst. 2 zák. čl. XLI:1914, a nemôže znova riešiť túto otázku čís. 182 dis.

— — — nijak sa neprevinil disciplinárne advokát, ktorý prijal od koncesovaného inkasačného podniku poverenie k súdnemu vymáhaniu inkasačnej provízie, prislúchajúcej podniku proti klientovi za činnosť vykonanú v rámci koncesie čís. 177 dis.

— — — zistenie skutkovej podstaty prečinu nevernej správy podľa § 361 tr. zák. nie je podmienené tým, aby čin bol spáchaný zo zištnosti (spáchanie nevernej správy za zištnosti je zločinom podľa § 363 tr. zák.); preto nie je prípustné suspendovať z výkonu advokácie advokáta, ktorý bol pravoplatne daný v obžalobu pre spomenutý prečin čís. 172 dis.

— — — čin advokáta, že podal v mene exekúta opravný prostriedok v exekučnej veci, v ktorej predtým — až do odvolania plnomocenstva — zastupoval exekventa, zakladá skutkovú podstatu disciplinárneho prečinu podľa § 47 a § 68 lit. a) zák. čl. XXXIV:1874 čís. 171 dis.

— — — advokát, ktorý v právnej veci, sverenej mu k zastupovaniu (prevedeniu) viac osobami, koná niečo proti prejavenému záujmu a vôli niektorého z poverovateľov, dopúšťa sa disciplinárneho prečinu podľa §§ 47, 68 lit. b) zák. čl. XXXIV:1874 čís. 170 dis.

— — — čin advokáta, že podal v mene exekúta opravný prostriedok v exekučnej veci, v ktorej predtým — až do odvolania plnomocenstva — zastupoval exekventa, zakladá skutkovú podstatu disciplinárneho prečinu podľa § 47 a § 68 lit. a) zák. čl. XXXIV:1874 čís. 171 dis.

— — — ak sú záujmy tej strany, ktorú zastupuje advokát v základnom spore, totožné so záujmom hlavného intervenienta, ustanovenie § 47 adv. por. nebráni, aby v hlavnom intervenčnom spore zastupoval súčasne aj hlavného intervenienta čís. 181 dis.

— — — netreba, aby upovedomenie o inkasovaní peňazí v smysle § 48 adv. por. stalo sa doporučeným dopisom čís. 167 dis.

— — — disciplinárne môže byť trestaný advokát (§ 68 lit. b) adv. zák.), ktorý v podaniach vo vlastnej veci užil urážlivých výrazov čís. 176 dis.

— — — spisovanie zrejme neužitočných a bezzákladných podaní na súdy alebo úrady je disciplinárnym previnením podľa § 69 lit. a) adv. zák. Vzťahovala-li sa taká závadná činnosť advokátova na zákony a nariadenia, ktorými sa advokát zaoberá vo svojej praxi len výnimečne, možno to uznať za poľahčujúcu okolnosť čís. 176 dis.

— — — podľa obdoby § 79 adv. zák. proti usneseniu disciplinárneho súdu prvej stolice možno sa odvolať len za 8 dní po jeho doručení; na tom nič nemení mylné poučenie dané disciplinárnym súdom prvej stolice čís. 178 dis.

— — — neľze s úspechom vytýkať vadnosť pokračovania pred disciplinárnym súdom prvej stolice na tom základe, že proti ustanoveniu § 85 odst. 1 adv. por. súkromná strana nebola upovedomená o termíne záverečného pojednávania, ak je zrejmé, že tento formálny nedostatok nemohol mať vliv na rozhodnutie disciplinárneho súdu čís. 167 dis.

— — — v smysle § 94 zák. čl. XXXIV:1874 disciplinárny súd prvej stolice má rozhodnúť aj o útratách právneho zastúpenia súkromnej strany, ktoré tiež patria k útratám disciplinárneho pokračovania čís. 169 dis.

— — — nárok na vydanie prevzatých spisov a na vyúčtovanie preddavku voči advokátovi môže súkromná strana uplatniť v pokračovaní podľa nariadenia uhor. min. sprav. z 1. mája 1879 č. 4544 čís. 169 dis.

— — — pätnásťdňová lehota, určená v § 95 adv. por. pre podanie odvolania, počíta sa pre stranu, ktorá na pojednávaní pred disciplinárnym súdom prvej stolice nebola prítomná, bola však zastúpená advokátom, odo dňa vyhlásenia rozsudku a nie od jeho doručenia čís. 168 dis.

— — — dvojročná premlčacie lehota § 102 adv. zák. prerušuje sa tiež podaním oznámenia pre taký prečin, ktorý je možno podriadiť ustanoveniam nielen disciplinárneho zákona, lež aj predpisom trestného zákona; ku pretrhnutiu premlčania v disciplinárnom pokračovaní proti advokátom per anal. § 108 tr. zák. slov. stačí súdne opatrenie proti páchateľovi pre spáchaný čin, nevyžaduje sa meritorné rozhodnutie čís. 176 dis.

Advokátní komora: jest každému advokátu v jejím obvodu úřadem představeným a dohližejícím a jest povinností advokátovou dbáti její příkazů čís. 84 dis.

— — viz advokáti — porušení povinností povolání.

Advokátní koncipient: aj kandidát advokácie, jestli podáva ako súkromná strana odvolanie proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu prvej stolice, musí byť zastúpený advokátom čís. 165 dis.

— — osoba, která sice koná službu u advokáta, avšak v době činu není ještě zapsána v seznamu kandidátů advokacie, není příslušníkem advokátního stavu; její čin nelze pokládati za zlehčení cti a vážnosti stavu advokátního; nezáleží na tom, že snad v době oznámení (jednání o odkazovacím usnesení) již v seznamu zapsána byla čís. 107 dis.

— — porušení povinnosti povolání a poškození cti a vážnosti stavu, učinil-li advokát se svým koncipientem úmluvu o společném provozování advokacie pod svou záštitou s tím, že režii z větší části přesunul na koncipienta, a odpírá-li převzíti zodpovědnost v právních věcech koncipientem vedených čís. 141 dis.

— — vedlejší zaměstnání jako takové jest sice slučitelné se zaměstnáním advokátního koncipienta, pokud toto zaměstnání zůstane zaměstnáním hlavním, a důkazem o patřičném teoretickém a praktickém výcviku koncipienta nemusí býti právě okolnost, zda přesně dodržoval kancelářské hodiny; k tomu, by přezkoumával vzdělání kandidáta advokacie a jeho schopnost státi se advokátem, jest povolán výbor advokátní komory, nikoliv zaměstnavatel čís. 120 dis.

— — údaje advokátovy ve vysvědčení o trvání a o způsobu praxe u něho kandidátem ztrávené musí proto odpovídati objektivně přesně a úplně skutečnému stavu (býti věrnou pravdou), a sice nesmí býti zamlčeno, co by mohlo míti význam pro správné posouzení praktického výcviku zákonem předpokládaného, najmě nesmějí býti utajeny případné odchylky od pravidelného průběhu koncipientské praxe čís. 120 dis.

— — viz též advokáti — porušení povinností povolání.

Afekt: a opilost čís. 4176.

— viz též opilost.

Agent: pokud jde o podvod, dával-li provisní agent živnostníkům k podpisu objednací lístky, znějící na větší množství zboží, než bylo objednáno, jehož však objednatelé ve svých živnostech mohli upotřebiti čís. 3687.

— **provokatér** viz spoluvina.

Agitace: pro násilnou změnu ústavy co do demokraticko-republikánské formy státu čís. 4830.

Agitační letáky: pro Rudý den čís. 3470.

Agitprop: pojem čís. 4113.

— k tajnosti stačí, že použitím určitého označení pro nějakou organisaci (»elementární škola«) se zamlčuje to, co je skutečně jejím pravým účelem (vyučování základům komunismu ve smyslu illegálního tiskopisu »Agitpropo«). Lhostejno, že škola byla ohlášena v novinách, nebylo-li zároveň učiněno naprosto zjevným, čemu se bude ve škole učiti, a že jde o organisaci onoho cíle čís. 3452.

— viz též ochrana republiky (§ 15 č. 3, § 17 č. 1).

Akcie: jsou — jako zastupitelné věci vůbec — vhodným předmětem svěření a zpronevěry, třebaže byly pachateli odevzdány se svolením k opatření si zápůjčky lombardem čís. 4595.

Akciová společnost: neobsahují-li stanovy akciové společnosti nic o tom, že odpovědnost jednotlivých členů správní rady (výkonného výboru) při vedení záležitostí může býti omezena na určité obory neb oddíly, aniž si oni členové sami rozdělili péči o jednotlivé obchodní odvětví tak, že rozdělení to mělo podle pravidel obchodního života za účinek zproštění povinnosti dohledu nad obchody, jež dotyčnému orgánu výslovně přikázány nebyly, jsou všichni členové správní rady a výkonného výboru zásadně povinni starati se náležitě o veškeru obchodní činnost společnosti, a lze je činiti zodpovědnými s hlediska § 486 c) tr. zák. (jako orgány podniku) nejen za všechna opatření správní rady a výkonného výboru, opírající se o usnesení, k nimž došlo za jejich souhlasu nebo bez jejich výslovného odporu, nýbrž i za ta, jež byla učiněna beze svolení správní rady nebo výkonného výboru tím kterým činitelem společnosti svémocně, pokud se jim nevzepřeli a neusilovali o to, by jim bylo čeleno; to platí i o zodpovědnosti za nepořádné vedení knih (§ 486 a) tr. zák.) čís. 4867.

— — vzali-li obžalovaní na sebe ony funkce, nezáleží na tom, že je nemohli zastávati buď fysicky nebo proto, že na ně svými znalostmi nestačili čís. 4867.

Aktivní legitimace k žalobě viz legitimace k žalobě.

Akutní opojení viz opilost.

Alimentační zákon čís. 4/1931: porušení zákona (§ 9 alim. zák.), bylo-li trestní řízení pro přestupek § 8 cit. zák. zahájeno bez návrhu opatrovnického soudu čís. 4810.

— — předpokladem trestnosti podle § 8 zák. čís. 4/1931 je povinnost obviněného vyživovati nebo zaopatřiti jiného čís. 4838.

— — matka nemanželského otce není právně zavázána vyživovati jeho nemanželské dítě (§ 166 obč. zák.); není proto podmětem trestného činu podle § 8 cit. zák.; podporovala-li onoho svého syna, takže si nehleděl výdělečné činnosti, uložené mu v § 1 cit. zák., může to míti podle § 3 odst. 1 alim. zák. pro ni za následek jen civilněprávní závazek za dávky oprávněné osobě příslušející, nečiní ji však odpovědnou trestněprávně čís. 4838.

— — miestom spáchania priestupku podľa § 8 zák. č. 4/31 Sb. z. a n. (aliment. zák.) je miesto pobytu osoby povinnej poskytovať výživu alebo zaopatrenie. Bol-li čin spáchaný v obvode viac okresných súdov, je miestne príslušný ten okresný súd, ktorý druhé predstihol (§ 16 odst. II. tr. por. driev uhor., § 51 tr. ř. driev rak.) čís. 4534.

Alkohol viz opilost.

— viz též znalec.

Alternativní výrok: vyhovuje § 260 č. 1 tr. ř. čís. 4287.

Alternativní způsob činnosti viz otázka hlavní.

Amnestie z 19. října 1928: podle čl. VI. amnestie z 19. října 1928 není použití amnestie na překážku odsouzení k trestu vězení, byl-li tento trest v rozsudku zároveň změněn v peněžitou pokutu čís. 3379.

— — s hlediska amnestie jest se otázkou, zda obžalovaný splnil předpoklady podmíněného odsouzení, zabývati teprve po pravoplatnosti rozsudku; dokud nenastala, nevzešla obžalovanému ani povinnost plniti, co mu bylo rozsudkem uloženo čís. 3379.

— — rozsudek lze po případě zrušiti použitím § 290 tr. ř. i ohledně obžalovaného, který vzal zmateční stížnost zpět a byl účasten amnestie presidenta republiky ze dne 19. října 1928 čís. 3410.

— — úvahy o tom, jaký jest význam prominutí trestu milostí presidenta republiky a osvědčení se odsouzence jednak s hlediska § 46 b) tr. zák., jednak s hlediska § 1 zákona o podmíněném odstouzení, jsou výronem právně posuzující činnosti soudu, k jejímž výsledkům se nevztahuje vůbec zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. čís. 3534.

— — není závady, by si nalézací soud neopatřil spisy o předchozích trestech, které byly amnestií nebo osvědčením odčiněny, a nepřihlížel k nim při výroku o podmíněném odsouzení čís. 3534.

— — rozhodnutím presidenta republiky ze dne 19. října 1928 byl, byl-li rozsudkem uložen trest nepodmíněně, prominut jen trest (čl. II.) a za určitého předpokladu i některé následky odsouzení v čl. V. výčetmo uvedené. Na skutečnosti odsouzení, pokud se týče na další jsoucnosti odsuzujícího rozsudku nebylo amnestií nic změněno čís. 3534.

— — předpoklad soudní bezúhonnosti a nepřípustnost jakéhokoliv přihlížení k dotčenému rozsudku, nastává jen zahlazením trestu (srovnej §§ 5, 6 zákona čís. 111 z roku 1928). Takové zahlazení — ovšem i cestou milosti možné (viz § 12 zák.) — nebylo nařízeno rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 čís. 3570.

— — opravné podání vytýkající v části označené jako odvolání nesprávnost názoru, že podmíněné odsouzení je podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno, ač odsouzený dostál všem podmínkám rozh. presidenta republiky z 19. října 1928, jest pokládati za zmateční stížnost (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3570.

byl-li trest prominut rozhodnutím presidenta republiky ze dne 19. října 1928 s účinky § 1 zák. o podmíněném odsouzení (čl. II. výnosu o amnestii), jest míti za to, že amnestovaný nebyl pro tento čin odsouzen; tento čin nevylučuje proto podle § 2 zák. čís. 562/1919 podmíněné odsouzení čís. 3696.

— — pokud nejde o reformatio in peius (§ 290 odst. druhý tr. ř.), byl-li obžalovaný zrušovacím soudem zproštěn pro přestupek § 461 tr. zák. a za zbývající nedotčené odsouzení pro přestupek § 522 tr. zák. byl použitím § 260 tr. zák. odsouzen do vězení, ač zrušeným výrokem o trestu byl mu vyměřen i za přestupek § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější, než ke kterému měl býti obžalovaný odsouzen podle § 522 tr. zák., byl rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut čís. 3618.

— — domáhá-li se zmateční stížnost toho, by čin obžalovaného, zjištěný v rozsudku, byl kvalifikován nikoli za přestupek podle čís. 1 § 11, nýbrž za přečin podle čís. 2 § 11 zák. na ochr. rep. a tato část zmateční stížnosti stala se bezpředmětnou vzhledem ke článku I. a VII. rozhodnutí presidenta republiky z 19. října 1928, jest trestní řízení v tomto směru zastaviti čís. 3695.

— — byl-li trest uložený podmínečně rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut s účinkem § 1 zák. o podmíněném odsouzení tak, že se dnem 28. října 1928 považovala zkušební lhůta za uplynulou, pokládá se podle § 1 zák. o podmíněném odsouzení za to, že odsouzený nebyl odsouzen, jen, osvědčil-li se skutečně v oné lhůtě; došlo-li do roka

po době zkušebné proti němu k trestnímu řízení pro čin spáchaný v době zkušebné, které skončilo odsuzujícím rozsudkem, jest nařiditi dodatečně výkon onoho odloženého trestu podle § 18 odst. (2) zák. o pod. ods.; vylučuje proto ono odsouzení (pro čin spáchaný z pohnutky nízké a nečestné) přes usnesení o amnestii podmíněný odklad trestu nově uloženého čís. 3839.

— — podle čl. VI. rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 není použíti amnestie na závadu ani předchozí odsouzení, bylo-li podmíněné a odsouzený se osvědčil, ani odsouzení po 28. říjnu 1928 čís. 3988.

— — bylo-li vzhledem k doslovu onoho rozhodnutí a k délce trestu napovězeno použití amnestie, nesmí soud v trestním řízení pokračovati, aniž dříve zkoumal, nejsou-li tu její podmínky čís. 3988.

— — jakmile právoplatným použitím rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 platí domněnka § 1 odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení, že vinník nebyl odsouzen, není tu předpoklad pro rozhodování, zda mají býti vykonány oba tresty, ani pro to, zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený a pro určení, že zkušební doba, stanovená při pozdějším odsouzení, platí i pro první odsouzení čís. 3989.

— — ustanovení § 18 odst. (2) zákona o podmíněném odsouzení platí i v případě, že na osvědčení se podmíněně odsouzeného bylo uznáno použitím amnestie ze dne 19. října 1928; o takový případ však nejde, bylo-li již na konci zkušební doby pro trestný čin, spáchaný již před prvním rozsudkem, v běhu nové trestní řízení (§ 18 čís. 1 zákona) čís. 3989.

— — soud není oprávněn zrušiti své vlastní usnesení, jímž proti ustanovení čl. II. rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 přiznal odsouzenému bezpodmínečně účinky amnestie; učinil-li tak, porušil zákon v základních zásadách trestního řízení čís. 4103.

— — v případech, kde nejde o dodatečný trest podle § 265 tr. ř., jest u každého rozsudku zvlášť zkoumati, zde nejde o trest, na který se vztahuje čl. II. amnestie, bez ohledu na to, zda obžalovaný byl v době před 28. říjnem 1928 pravoplatně odsouzen více než jednou čís. 4226.

— — byl-li souzený čin spáchán po vynesení dřívějšího rozsudku v prvé stolici, nelze při výměře trestu za souzený čin přihlížeti k trestu uloženému za onen čin, — a to ani, kdyby byl býval rozsudek o onom činu již v moci práva; oba rozsudky jest v tomto případě pokládati za rozsudky zcela samostatné, mezi nimiž není poměru předpokládaného ustanovením § 265 tr. ř.; důsledkem toho je sčítání trestů nepřípustné a nebyla použití amnestie z r. 1928 na závadu skutečnost, že součet trestů na svobodě uložených oběma rozsudky činí více než jeden měsíc čís. 4226.

— — pro rozhodnutí okresních soudů o použití rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 19. října 1928 na ten který případ platí povšechná zásada § 481 tr. ř. čís. 4226.

Amplion: sám o sobě nespadá pod pojem radiotelegrafního nebo radiotelefonního zařízení po rozumu § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924; není proto ku přechovávání amplionu třeba povolení ve smyslu tohoto zákona čís. 4729.

Amputace viz automobil.

— viz též příčinná spojitost.

Analogie: ve smyslu čl. IV. uv. zák. k tr. zák. čís. 3868.

— viz též čin trestný.

Animus injuriandi viz urážka na cti.

Antena viz telegrafy.

Asistentka porodní viz porodní asistentka.

Autobus kolejový: krádež součástek kolejového autobusu státních drah (rozvodové skříňky a elektrické houkačky) spadá pod ustanovení § 175 I b) tr. zák., třebas autobus nebyl v provozu, jsa dopravován na otevřeném železničním vagonu do dílen státních drah k opravě čís. 4172.

Autodrožkář viz automobil.

Automobil: záleželo-li lstivé předstírání pachatelovo v tvrzení, že auto, které dává do zástavy, je bez dluhu, ač bylo již zabaveno pro pohledávky jiných věřitelů, může býti i při šálivosti tvrzení vyloučen poškozovací úmysl, předpokládal-li pachatel a mohl-li též vzhledem ke skutečné ceně auta důvodně předpokládati, že auto poskytuje i po úhradě zatajených zástavních pohledávek postačitelnou úhradu čís. 4100.

— nejde o krádež podle § 174 II c) tr. zák., bylo-li odcizeno kolo připevněné k autu šroubem čís. 4266.

— zločin nadržování zločinu ve smyslu § 212 tr. zák. zlomyslným opomenutím řidiče auta překaziti zločin násilného smilstva, spáchaný v jeho autu čís. 4253.

— úder bičem do ochranného skla čís. 4783.

— padělání dopravního osvědčení na automobil vepsáním doložky »Přihlášen, dosud není v provozu«; pro relativní způsobilost k oklamání úřadů o povinnosti daňové po rozumu § 199 d) tr. zák. záleží i na tom, může-li míti doložka ta význam pro vznik a trvání povinnosti platiti daň z motorového vozidla (§ 14 a násl. zák. čís. 116/1927) čís. 4702.

— i za platnosti vl. nař. ze dne 30. června 1932, čís. 107 sb. z. a n. je (nedovoleně) rychlá jízda automobilem přestupkem podle § 428 (427) tr. zák., nikoli jen přestupkem stíhaným politickými úřady čís. 4863.

— riadič, ktorý v úmysle, aby prekážal úradnému orgánu vo výkone povolania, ktorý je po práve, zamieril idúcim vozidlom proti onomu orgánu, spáchal čin so zbraňou v smysle § 6 zák. čl. XL:1914 čís. 4782.

— naložením těžce zraněného na auto, by ho dopravil do nemocnice, převzal řidič automobilu povinnost ve smyslu § 360 tr. zák.; zanechal-li zraněného na odlehlém místě, zodpovídá za přestupek § 360 tr. zák., třebas zraněný žádal, aby ho pustil z auta ven čís. 3522.

Automobily (§§ 335, 337 tr. zák.; min. nař. čís. 81/1910; vl. nař. čís. 107/1932): řidič automobilu smí sice předpokládati, že vozidla přijíždějící opačným směrem budou se držeti po levé straně silnice ve směru jízdy, jest však přes to povinen věnovati pozornost tomu, nepřibližuje-li se k němu opačným směrem vozidlo jedoucí proti předpisu po pravé straně silnice čís. 3409.

— srážka automobilu s cyklistou čís. 3412.

— dávání výstražných znamení a nevykročení z mezí přípustné jízdy ještě nestačí (§§ 335, 337 tr. zák.), nýbrž řidič automobilu musí rychlost jízdy podle okolností případu voliti tak, by mohl býti připraven na všechny možnosti (na možné náhlé objevení se překážky) čís. 3430.

— zákonné předpisy o povinnostech řidiče nečiní rozdílu mezi řidičem mladým a nezkušeným a mezi řidičem starším a zkušenějším čís. 3439.

— také jízdy na zkoušku (training) před závody podléhají zákonným předpisům, majícím za účel chrániti bezpečnost těla, života a zdraví lidí (§§ 335, 337 tr. zák.) čís. 3460.

— srážka automobilu s povozem čís. 3477.

— srážka automobilu s motocyklem čís. 3487.

— nevyviňuje sama o sobě okolnost, že byl rozmočený sněhový poprašek, který mohl přivoditi smyk auta, ani stáří a menší spolehlivost stroje čís. 3497.

— pokud jest předsevzíti místní ohledání k zjištění celkové situace v době nehody (§ 116 tr. ř.) čís. 3497.

— trestné zavinění (§§ 335, 337 tr. zák.), jel-li kdo na motocyklu příliš rychle s kopce po silnici před silniční odbočkou a nedával výstražných znamení čís. 3503.

— trestní zodpovědnost autodrožkáře, jenž přenechal řízení autobusu osobě pro její nevyspalost neschopné a nezpůsobilé k bezpečnému a řádnému plnění tohoto úkolu (§§ 335, 337 tr. zák.) čís. 3520.

— otázku, zda šlo o událost nepředvídanou a nepředvídatelnou (o náhlé a nenadálé objevení se překážky v jízdní dráze) jest řešiti výhradně s hlediska řidiče čís. 3521.

— okolnost, že řidič vykonal řidičskou zkoušku teprve krátce před úrazem, ukládala mu právě za povinnost, by tím bedlivěji zachoval zákonné předpisy (§ 22 min. nař. čís. 81/1910) čís. 3521.

— zavinění řidiče automobilu, změnil-li při nedovolené rychlosti na křižovatce proti předpisům směr jízdy a vyhýbal se motocyklu napravo čís. 3772.

— pokud řidič automobilu zodpovídá (§ 335 tr. zák., § 53 odst. 2 min. nař. čís. 81/1910), nechal-li říditi auto spolujedoucím řízení neznalým majitelem auta čís. 3934.

— zavinění (§ 335 tr. zák.), nejel-li řidič automobilu za mlhavého počasí, maje stížený rozhled při křižování s protijedoucím autem, s náležitou opatrností, nevěnoval-li dostatečnou pozornost jízdní dráze a přehlédl-li zjevy, nutící ho k zastavení nebo zmírnění jízdy (nepotřehl-li výstražná znamení a přejel na silnici ležícího zraněného čís. 4048.

— zákon (§§ 335, 337 tr. zák.) spokojuje se s takovou měrou opatrnosti, kterou lze požadovati na každém člověku, dbalém povinností k okolí, nechce však trestati opomenutí vzešlé z nedostatku kromobyčejných vlastností (zvláštní duchapřítomnosti); nelze proto řidiči automobilu přičítati za opomenutí ve smyslu § 335 tr. zák., že v okamžiku, kdy byl překvapen tím, že volant nefungoval, hledal příčinu vyjetí vozu z původního směru a snažil se především o to, by auto, vyjedší ze směru jízdy, do tohoto směru zase dostal čís. 4056.

— povinností řidiče automoblu v úseku jízdní dráhy (na stanici), ve kterém na jedné straně stál vlak elektrické dráhy, a na druhé straně povoz s nákladem dlouhého dříví čís. 4083.

— podle § 9 zák. čís. 47/1866 z. zák. pro Čechy (vyhlášky místodržitele pro Čechy čís. 54/1886 z. zák.) musí býti za tmavé noci každý povoz, jedoucí po silnici, opatřen rozžatou svítilnou, která musí býti umístěna tak, aby ji bylo z daleka pozorovati čís. 4088.

— nocí jest doba, po kterou není denního světla; tmavou jest noc, není-li nedostatek denního světla ani částečně nahrazen zřídlv světla jinak v noci účinnými (měsícem a hvězdami) čís. 4088.

— povinnost řidičů povozů (vozidel) pohybujících se na veřejných silnicích k ostražitosti a opatrnosti nutné k zamezení nehod nelze omeziti na šetření příkazů a zákazů silničních řádů, nýbrž jest učiniti vše, co omezuje nebezpečí srážek a nehod na nejmenší míru, a opomenouti vše, co přispívá ke vzniku nebo ke zvýšení takového nebezpečí čís. 4088.

— srážka automobilu, jedoucího po hlavní silnici, s motocyklem, jedoucím po vedlejší silnici, na křižovatce obou silnic čís. 4099.

— zavinění řidiče automobilu, jel-li nepřípustnou rychlostí, a řidiče motocyklu, nedbal-li rychlosti auta a nezařídil-li se zřetelem k ní způsob své jízdy tak, by nedošlo ke srážce čís. 4099.

— řidič silostroje nemůže spoléhati na to, že řidič jiného silostroje bude dbáti zvyklostí (že vozidlo jedoucí po vedlejší silnici nechá předjeti vozidlo jedoucí po hlavní silnici) čís. 4099.

— otázka, zda řídič automobilu jel dostatečně vlevo, by bezpečnost jiných na silnici neohrožoval, jest otázkou viny, spadající do právního usuzování o náležité opatrnosti, jejíž řešení vůbec nespadá do oboru znaleckého nálezu a posudku, jejž jest vyžádati jen, pokud jest potřebí odborné znalosti (§ 118 tr. ř.) čís. 4134.

— i při nečekané náhodě (rozhledu bránícím náhodnému zaslzení očí), pokud nepůsobí tak rychle a intensivně, že není v lidské moci jí čeliti, jest zachovati povinnou opatrnost, kterou by mohlo býti odvráceno nebo zmenšeno nebezpečí pro lidský život čís. 4141.

— zavinění řidiče automobilu (§ 335 tr. zák.), vybočil-li z jízdní dráhy až skoro ke příkopu do bezprostřední blízkosti telegrafního sloupu, na nějž narazil čís. 4141.

— pokud min. nař. čís. 81/1910 platí, jsou soudy povinny k němu přihlížeti a nemohou podrobiti zkoumání otázku jeho vhodnosti a účelnosti se zřetelem na změněné poměry dopravní ani, kdyby snad v praxi policejními úřady k přísnému dodržování jeho předpisů přihlíženo nebylo; nelze se dovolávati zvyklosti ohledně nedodržování předepsané rychlosti čís. 4261.

— není povšechného zákazu ponechání vozidla všeho druhu na ulici; zákaz § 8 sil. ř. (čís. 47/1866 z. zák. pro Čechy) neplatí pro silostroje čís. 4367.

— kdo nejedná ani proti platným předpisům, ani takovým způsobem, že jeho jednání již o sobě — přímo a bezprostředně — směřuje k poškozování (ohrožení) právních statků zákonem chráněných, nemusí — vzhledem na trestnost i pouhého zvětšení nebezpečí (§ 335 tr. zák. — zpravidla počítati s tím, že stav věcí, který svým jednáním vytvořil, může nabýti směru k nebezpečí onoho rázu přístupem zlomyslného nebo nedbalého jednání jiné osoby čís. 4367.

— řidič automobilu má (§ 335 tr. zák.) zmírniti světla i při jízdě mimo osady po městskú zastavěné (§ 10 min. nař. čís. 81/1910), vidí-li člověka v jízdní dráze proti sobě jdoucího; brání-li mu počasí při stlumených světlech v další jízdě, má rychlost zmírniti tak, by byl jejím pánem a mohl vůz okamžité zastaviti, byla-li by bezpečnost oné osoby ohrožena (§ 45 cit. min. nař.) čís. 4461.

— ani předpisy §§ 45 a 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. ani ustanovení § 12 nyní platného vl. nař. čís. 107/1932 sb. z. a n. nevyčerpávají všechny případy opatrnosti, jíž jest použíti, by se předešlo úrazu při řízení automobilu čís. 4547.

— zavinění (§ 335 tr. zák.), vyjel-li řidič automobilu svým autem ze slepé uličky na silnici, aniž se náležitě přesvědčil, že mu nic v jízdě nepřekáží (nevyslal před vyjížděním na silnici osobu výstražnou a dozorčí) čís. 4547.

— nedbale ve smyslu § 290 tr. zák. slov. jednal obžalovaný, svěřil-li samostatné řízení motorového vozidla nezkoušenému řidiči; ani faktickým, třebas i častějším řízením motorového vozidla není prokázána úplná způsobilost řidiče k samostatnému jeho řízení čís. 4626.

— nebezpečí, o němž mluví § 335 tr. zák., musí býti nebezpečím konkrétním; pachatelem musí býti vyvolána nebo zachována situace, za které je se obávati možnosti škodlivého výsledku nejen obecně (povšechně), nýbrž i a to právě ve zvláštním případě, o který jde čís. 4778.

— § 45 min. nař. čís. 81/1910 přikazuje řidiči zmírnění rychlosti jízdy a po případě zastavení vozidla jen, mohou-li jeho vozidlem býti vyvolány nehody nebo poruchy dopravy, takže i podle tohoto nařízení jest odpovědnost za opomenutí uvedených opatření vázána poznáním anebo možností poznání konkrétního nebezpečí, že dosavadní rychlosti jízdy nebo vůbec dalším pohybem vozidla může dojíti k nehodě čís. 4778.

— nešlo-li o závody na zvláštnej závodnej dráhe automobilovej, ktorá by bola pre závody pripravená, lež o jazdu na verejných silniciach, určených pre premávku všetkých druhov vozidiel, a ďalej aj pre ľudí a pre dobytok, mala sa jazda závodníkov konať podľa predpisov o premávke motorových vo-

zidiel na verejných silniciach a podľa všeobecných pravidiel obozretnosti čís. 4817.

— kandidát, ktorý šoférskou skúškou mal teprve osvedčiť svoju dovednosť pri riadení motorového vozidla, nie je trestne zodpovedný za úraz, spôsobený tretím osobám len jeho nedovednosťou; skušobný komisár taktiež nezodpovedá za následky privodené len nedovednosťou skúšaného, ak nebolo v jeho moci im zabrániť čís. 4637.

— ani zřízení zkušeného a zkouseného zástupce v řízení auta nezprošťuje majitele auta odpovědnosti za nehodu při jízdě vozem, jestliže u něho nastaly předpoklady trestnosti podle § 335 tr. zák.; tyto předpoklady nastaly, pozoroval-li majitel auta, že si řidič počíná nedbale a na úkor bezpečnosti jiných osob, přes to však nezasáhl a rozkazem (zákazem) nezařídil, čeho bylo třeba, aby odstranil z tohoto jednání šoférova plynoucí nebezpečnost jízdy pro zdraví a bezpečnost osob na veřejné cestě jezdících nebo jdoucích čís. 4698.

— všeobecná zkušenost velí řidiči nákladního automobilu, na němž se dopravují lidé, aby byl pamětliv, že jejich tělesná bezpečnost může býti při jízdě ohrožena větvemi stromů, vyčnívajícími do prostoru nad jízdní drahou; jinak jedná nedbale ve smyslu §§ 290, 291, 310 tr. zák. slov. Zákon v těchto ustanoveních trestá nedbalost, nerozlišuje mezi culpa lata a culpa levis čís. 4859.

— pri automobilových závodoch o súťaž spoľahlivosti, konaných na silniciach pri obyčajnej premávke vozidiel všetkého druhu, je závodník povinný zachovať pravidlá platné pre premávku na verejných silniciach a všeobecné pravidlá obozretnosti čís. 4817.

— **děti v jízdní dráze:** okolnost, že si na silnici hraje několik dětí, ukládá řidiči automobilu povinnost zmírniti rychlost jízdy tak, by byl jejím pánem a mohl, bude-li třeba, i zastaviti (§ 45 nař. čís. 81/1910) čís. 3508.

— — — řidič automobilu musí počítati s obecně známým zjevem, že děti přebíhají přes silnici bezprostředně před jedoucími auty; vidí-li hrající si děti po jedné straně silnice zúžené po druhé straně hroudami země z vykopávek, musí voliti takovou rychlost, při které by mohl vůz zastaviti i na krátkou vzdálenost; ona místní situace opodstatňuje pojem »zvláště nebezpečných okolností« ve smyslu § 337 tr. zák. čís. 4197.

— **chodec v jízdní dráze:** povšechná způsobilost ohroziti na živé silnici zdraví nebo život chodců jest při rychlé jízdě automobilem dána vždy již samou povahou stroje, s níž musí řidič počítati a své jednání zaříditi tak, by bylo vyloučeno ohrožení chodců k používání silnice stejně oprávněných čís. 4081.

— — — přispěla-li k výsledku činnost jiné osoby (poškozeného), vylučovala by příčinnou spojitost, kdyby s ní řidič auta při pravidelném běhu věcí a při obyčejné míře pozornosti počítati nemohl a nemusil; to nelze říci o přecházení silnice chodci před automobily, s kterýmžto obecně známým běžným zjevem automobilista počítati má a musí čís. 4081.

— — — řidič auta neručí (nezodpovídá) za následky srážky s chodcem, zachoval-li všechny potřebné nebo předepsané opatrnosti a nemohl-li přes to — jeda dovolenou rychlostí po volné silnici a dávaje opětně výstražná znamení — včas zastaviti, protože mu chodec vstoupil z nenadání do jízdní dráhy na vzdálenost, na kterou nebylo lze zastaviti; není-li tu těchto předpokladů, nezbavuje ani převážné spoluzavinění chodce řidiče zodpovědnosti za úraz, který zavinil svým jednáním (opomenutím) čís. 4083.

— — — třebaže nedbalost chodce nezbavuje řidiče automobilu povinnosti, by sám se své strany dbal uložené mu pozornosti a opatrnosti a učinil vše možné, by předešel úrazu, nelze přece jíti tak daleko a příslušné předpisy vykládati tak, by tím byla jízda automobily vůbec znemožňována čís. 4347.

— — — i od osob pěších i od těch, které užívají jiných dopravních prostředků, nutno považovati při zvýšeném uličním ruchu přesné dodržování všech bezpečnostních předpisů a opatrnosti. Leč nedbání této opatrnosti z jejich strany může sice opodstatniti i jejich vlastní spoluzavinění nehody, nezbavuje však ještě řidiče automobilu zodpovědnosti za úraz, který přivodil také svým jednáním neb opomenutím čís. 3429.

— — — řidič silostroje neodpovídá za vlastní neopatrnost chodců, jdoucích po stranách silnice, jen tehdy, nebylo-li tu zevních známek na ni upozorňujících čís. 3521.

— — — řidič automobilu nedopustil se neopatrnosti ve smyslu § 335 tr. zák. tím, že dle platných předpisů a podle místních poměrů o sobě přípustnou rychlost nezmírnil vzhledem k tomu, že lidé jdoucí (stojící) na levém okraji silnice zvláště nedali najevo, že slyšeli výstražné znamení a že si všimli přijíždějícího automobilu čís. 4347.

— — — ojedinělý dospělý chodec na dostatečně široké, volné a přehledné silnici není takovou překážkou v dopravě, pro kterou by řidič motorového vozidla byl povinen zmírniti ve smyslu § 44 lit. p) nař. č. 57.000/1910 uh. min. vn. jeho rychlost až na rychlost povozu taženého koněm, krokem jdoucím čís. 4606.

— — — přecházení silnice chodci též před anebo za vozidly pohybujícími se na silnici jest zjevem tak častým a obecně známým, že i řidič auta nebo motorového vozidla s ním počítati může a musí, pročež lze a dlužno na řidičích vozidel žádati, by pozorovali bedlivě jízdní dráhu a její okolí též po této stránce čís. 4778.

— — — jelikož však i chodci na veřejné ulici se pohybující jsou v zájmu svém a v zájmu bezpečné dopravy povinni ku stejné neb obdobné opatrnosti, je možnost konkrétního nebezpečí nebo konkrétní možnost nebezpečí dána teprve náznakem neopatrnosti chodcovy a nutnost opatření, kterými má býti čeleno nebo zjednána možnost čeliti účinnosti případné neopatrnosti některého chodce, nastane pro řidiče motorového vozidla teprve tím, že mu ty či ony náznaky zprostředkují poznání, že dojde neb alespoň může dojíti k neopatrnosti chodce, jíž bude po případě nutno čeliti se strany řidiče vozidla čís. 4778.

— — — náznaky toho rázu mohou se vyskytnouti buď v osobě chodce (tělesné vady, choroba, opilost, nerozhodnost, malé děti a pod.), nebo mimo jeho osobu (chodník anebo chodník schůdný jen na jedné straně vozovky, domy, najmě hostinec neb obchod a na druhé straně silnice, než po které chodec jde, křižovatky neb odbočky a pod.) čís. 4778.

— **jízda vlevo:** řidič automobilu smí sice předpokládati, že vozidla přijíždějící opačným směrem budou se držeti po levé straně silnice ve směru jízdy, jest však přes to povinen věnovati pozornost tomu, nepřibližuje-li se k němu opačným směrem vozidlo jedoucí proti předpisu po pravé straně silnice čís. 3409.

— — — otázka, zda řidič automobilu jel dostatečně vlevo, by bezpečnost jiných na silnici neohrožoval, jest otázkou viny, spadající do právního usuzování o náležité opatrnosti, jejíž řešení vůbec nespadá do oboru znaleckého nálezu a posudku, jejž jest vyžádati jen, pokud jest potřebí odborné znalosti (§ 118 tr. ř.) čís. 4134.

— — — není sice předpisu, který by přímo a výslovně nařizoval jezditi po levé straně čís. 3412, 3439.

— — — avšak z předpisů silničních řádů o předjíždění a vyhýbání vychází najevo, že se má jezdec vždy, zejména pak, vidí-li před sebou

překážku, držeti vlevo. Ze stálého dlouholetého šetření těchto předpisů vyvinula se jako pravidlo, všeobecně uznávané i fakticky zachovávané, zvyklost, že se na silnicích jezdí po levé straně; tato zvyklost vztahuje se i na cyklisty čís. 3412.

— — — ustanovení silničního řádu, že veškeré vozy mají vlevo vyhýbati a vpravo předjížděti, předpokládá a vyžaduje povšechné zachovávání jízdy vlevo, by tak i nepředvídané vyhýbání a předjíždění bylo umožněno čís. 4141.

— **křižovatka:** zavinění řidiče automobilu, změnil-li při nedovolené rychlosti na křižovatce proti předpisům směr jízdy a vyhýbal se motocyklu napravo čís. 3772.

— — o místo (nepřehledné), pro něž § 46 nař. čís. 81/1910 stanoví nejvyšší přípustnou rychlost 6 km za hodinu, jde i v případě, kde jedna ulice druhou neprotíná, nýbrž jen do ní ústí čís. 3944.

— — pojem »křižovatky« ve smyslu § 46 odst. 2 nař. čís. 81/1910 nevyžaduje, by tam byla zřízena stálá policejní služba; okolnost, že dopravní strážník označil jízdní dráhu za volnou, nezprošťuje řidiče povinností, uložených mu co do rychlosti a opatrnosti v §§ 45 a 46 onoho nařízení čís. 4070.

— — úplně přehledná křižovatka neskýtává konkrétní nebezpečí, s nímž by jezdec musel počítati, jen, je-li úplně volná. I na přehledné křižovatce jest však konkrétní nebezpečí, blíží-li se k ní z různých stran vozidla, jež se tam mohou střetnouti čís. 4099.

— — řidič automobilu, vida, že křižovatka jest ohrožena autem se strany se k ní řítícím, může vhodně čeliti tomuto ohrožení jen zastavením před ohroženou křižovatkou, a je povinen tak učiniti, nemá-li jistotu, že křižovatku bezpečně přejede dříve, než ono auto vjede na ohrožené místo čís. 4261.

— — jízda na nebezpečné křižovatce se po případě děje za okolností zvláště nebezpečných ve smyslu § 337 tr. zák. čís. 3429, 4261.

— **okolnosti zvláště nebezpečné:** jízda motorovými vozidly neděje se vezdy za okolností zvláště nebezpečných čís. 3429, 4852.

— — — nespadá proto sama o sobě pod hledisko § 337 tr. zák. čís. 4852.

— — — jest na soudě, by pečlivě zhodnotil celkovou situaci, dané poměry a zvláštní okolnosti při úrazu se sběhší, a by podle toho v každém případě zvláště zkoumal a zjistil, zda nebezpečí dostoupilo stupně v §§ 337, 85 písm. c) tr. zák. předpokládaného čís. 3429.

— — — silostroje náležejí k předmětům, jejichž provoz se zpravidla děje za okolností zvláště nebezpečných. Arciť mohou zvláštní okolnosti v jednotlivém případě vyloučiti toto pravidelné nebezpečí, zejména, pohyboval-li se silostroj tak mírnou rychlostí, že se rovnal v pohybu jen obyčejnému provozu, a mohl-li proto svůj pohyb na ráz zastaviti čís. 3412.

— — — pojem »zvláště nebezpečných okolností«; pokud sem nespadá okolnost, že k srážce došlo na křižovatce, sama o sobě čís. 3429.

— — — jde o jízdu motorovým vozidlem za zvlášť nebezpečných okolností (§ 337 tr. zák.), vjel-li jeho řidič značnou rychlostí do velmi ostré a nepřehledné zatáčky v době, kdy, věda, že nastávají závody a že silnice není ještě uzavřena, mohl očekávati, že z opačné strany přijedou ještě jiná vozidla čís. 3460.

— — — i jízda nákladním automobilem za okolností zvláště nebezpečných spadá pod ustanovení § 337 tr. zák. čís. 3535.

— — — ve vnitřním městě na kluzké půdě za polední frekvence nesmí jeti větší rychlostí než 6 km, a musí po případě jeti tak pomalu a opatrně, by mohl každou chvíli zastaviti. Jízda za takových okolností děje se za zvláště nebezpečných okolností ve smyslu § 337 tr. zák. čís. 4312.

— — — pro pojem »okolností zvláště nebezpečných« po rozumu § 337 tr. zák. nerozhoduje tu jen rychlost auta pachatelem řízeného, nýbrž jest přihlížeti i k celkové situaci dané poměry na silnici a k nebezpečí, hrozícímu onou neopatrností ostatním vozidlům na silnici se pohybujícím čís. 4547.

— — — třebaže ona jízda nebyla rychlá, dála se za okolností zvláště nebezpečných (§ 337 tr. zák.), bylo-li nebezpečí jí oněm vozidlům beztak hrozící ještě zvýšeno tím, že silnice byla omrzlá a kluzká, takže se těžko brzdilo a snadno mohlo dojíti ke smyku čís. 4547.

— — — řidič automobilu musí počítati s obecně známým zjevem, že děti přebíhají přes silnici bezprostředně před jedoucími auty; vidí-li hrající si děti po jedné straně silnici zúžené po druhé straně hroudami země z vykopávek, musí voliti takovou rychlost, při které by mohl vůz zastaviti i na krátkou vzdálenost; ona místní situace opodstatňuje pojem »zvláště nebezpečných okolností« ve smyslu § 337 tr. zák. čís. 4197.

— **předjíždění a vyhýbání:** řidič silostroje nemůže spoléhati na to, že řidič jiného silostroje bude dbáti zvyklosti (že vozidlo jedoucí po vedlejší silnici nechá předjeti vozidlo jedoucí po hlavní silnici) čís. 4099.

— — — není sice předpisu, který by přímo a výslovně nařizoval jezditi po levé straně čís. 3412, 3439.

— — — avšak z předpisů silničních řádů o předjíždění a vyhýbání vychází najevo, že se má jezdec vždy, zejména pak, vidí-li před sebou překážku, držeti vlevo. Ze stálého dlouholetého šetření těchto předpisů vyvinula se jako pravidlo, všeobecně uznávané i fakticky zachovávané, zvyklost, že se na silnicích jezdí po levé straně; tato zvyklost vztahuje se i na cyklisty čís. 3412.

— — — zavinění řidiče automobilu, změnil-li při nedovolené rychlosti na křižovatce proti předpisům směr jízdy a vyhýbal se motocyklu napravo čís. 3772.

— — — řidič automobilu, předjížděje jiný automobil (nákladní), musí auto zastaviti (§ 45 min. nař. čís. 81/1910), spatří-li před sebou cyklisty jedoucí za sebou po levé straně silnice ve směru své jízdy těsně při hromádkách štěrku a písku čís. 3412.

— — — zavinění řidiče automobilu (§ 335, 337 tr. zák.), předjížděl-li cyklistu na křižovatce rychlostí vyšší než 6 km, aniž dbal možnosti, že cyklista právě na křižovatce změní směr jízdy čís. 3429.

— — — jde o spoluzavinění cyklisty, opomenul-li upozorniti povozy případně za ním jedoucí zvednutím ruky nebo jiným vhodným způsobem na úmysl odbočiti do postranní ulice čís. 3429.

— — — z § 2 zák. ze dne 15. června 1866, čís. 47 z. zák. pro Čechy, jenž nařizuje, že vozidla se mají vyhýbati na stranu levou, jest usuzovati, že toto vyhýbání se vozidel musí býti — nemá-li dojíti k nebezpečí srážky — podle okolností připravováno včas, tedy vždy když situace je taková, že vozidlo opačným směrem jedoucí by mohlo býti zpozorováno teprve tak pozdě, že by řidič nemohl své vozidlo dostati na levou stranu bez nebezpečí srážky. Taková včasná příprava k plnění onoho předpisu, která se nemůže díti jinak, než že vozidlo jede, je-li tu možnost náhlého objevení se jiného vozidla, po levé straně silnice — jest obzvláště nutnou pro vozidla s pohybem rychlejším, jakými jsou silostroje čís. 3439.

— — — řidič automobilu, před nímž jede selský povoz a opačným směrem s kopečku rychlým tempem cyklista, z jehož rozpačitého a nejistého chování se musí řidič poznati, že neví, po které straně se má autu vyhnouti, jest povinen zajeti na svou správnou (levou) stranu silnice a zmírniti rychlost tak, aby mohl před srážkou automobil zastaviti čís. 3579.

— — — předjíždí-li řidič automobilu v nepřehledné zatáčce motocykl takovou rychlostí, že ji před protijedoucím automobilem nemohl ovládnouti a byl nucen zabočiti těsně k motocyklu, zodpovídá podle § 335 tr. zák.; musí počítati i s úlekem spolujezdce na motocyklu čís. 4110.

— — — řidiči povozu i motoru jest výjimečně dovoleno předjížděti a se vyhýbati na nesprávnou stranu (předjížděti po levé a vyhýbati se po pravé straně), avšak jen, je-li trať po této nedovolené straně naprosto volná a děje-li se předjíždění (vyhýbání) s náležitou opatrností čís. 4210.

— **rychlá jízda (§§ 45, 46 nař. č. 81/1910):** dávání výstražných znamení a nevykročení z mezí přípustné jízdy ještě nestačí (§§ 335, 337 tr. zák.), nýbrž řidič automobilu musí rychlost jízdy podle okolností případu voliti tak, by mohl býti připraven na všechny možnosti (na možné náhlé objevení se překážky) čís. 3430.

— — — není-li silnice přehledná do dálky a místy vadí přehledu mlha, má řidič automobilu počítati (§ 335 tr. zák.) s možností objevení se náhlé překážky a proto voliti takovou rychlost, by byl za všech okolností jejím pánem, zmírniti rychlost po případě na 6 km (§ 45 min. nař. čís. 81/1910) a dávati pokud možná často znamení houkačkou (§ 48 min. nař.) čís. 3439.

— — — předpis § 46 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., že mimo uzavřené osady nesmí býti rychlost jízdy vystupňována nad 45 km, má význam jen negativní; po stránce positivní (zda a do které míry jest přípustnou rychlost 45 km nepřevyšující) jest předpis ten doplniti z povšechné zásady § 45, že jest rychlost jízdy voliti za všech okolností tak, by byl řidič pánem rychlosti a by nebyla ohrožena bezpečnost osob a majetku čís. 3477.

— — — míru přípustné rychlosti jest i pro jízdu mimo uzavřené osady určiti podle zvláštních okolností případu čís. 3477.

— — — okolnost, že řidič automobilu jede — maje tlumená světla — za přítmí v roční době, kdy může předvídati, že lidé pracují ještě na poli a domů se vracející povozy zabočují na silnici, jest okolností podobného rázu, s jakými spojuje § 46 nař. zákaz větší rychlosti než 15 km po případě 6 km čís. 3477.

— — — zákaz větší rychlosti než 15 km v uzavřených místech — který má svůj důvod v nebezpečí náhlého objevení se překážek z domů nebo chodníků — nerozeznává mezi dny svátečními a všedními nebo mezi čilejší a slabší frekvencí na ulici čís. 3487.

— — — při kromobyčejné živosti pouličního ruchu nebo při velkém nahromadění se lidu jest naopak podle dalšího ustanovení téhož § 46 min. nařízení čís. 81 ř. zák. na rok 1910 nepřípustnou již rychlost větší než 6 km za hodinu čís. 3487.

— — — základní směrnice pro zjištění zodpovědnosti řidiče motorového vozidla za nehodu jest ustanovení § 45 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., podle něhož má býti rychlost jízdy zvolena za všech okolností tak, by řidič byl pánem vozidla a by bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožována čís. 3497.

— — — předpis § 46 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. ukládá povinnost zmírniti rychlost na 6 km za hodinu na všech místech, kde silnice nemůže býti přehlédnuta; křižovatky jsou tam uvedeny jen příkladmo; rozhodnou je v tom směru místní situace konkrétního případu, která se i tehdy, nejde-li o křižovatku v technickém slova smyslu, nýbrž jen o odbočku, vyústění silnice do silnice, může utvářiti tak, že třeba počítati s možností náhlého objevení se překážky dříve nepozorovatelné čís. 3503.

— — — řidič je povinen jeti rychlostí ne větší než 6 km za hodinu již dojížděje k místu oné povahy (odbočce) čís. 3503.

— — — v místě, kde má silnice značný spád a kde je křižovatka, jest řidiči zmírniti rychlost jízdy tak, by zůstal pánem vozidla (rychlosti) a mohl každým okamžikem zastaviti (§ 45 min. nař. čís. 81/1910) čís. 3521.

— — — řidič automobilu má, jede-li neznámou mu cestou (v uzavřené osadě) počítati stále s možností, že se ocitne se svým vozidlem na místech, kde nesmí jeti rychleji než 6 km za hodinu (§ 46 min. nař. čís. 81/1910), na př. na křižovatce, nebo že nastane dokonce nutnost, by rychlost jízdy ještě značněji zmírnil, po případě zůstal státi a zarazil motor; musí proto jeti zvlášť opatrně, by zůstal pánem rychlosti svého vozidla čís. 3535.

— — — řidič automobilu nesmí jeti rychleji než 6 km za hodinu, kde silnice nemůže býti přehlédnuta čís. 3622.

— — — jede-li po frekventované silnici za noční temnoty, musí vždy počítati s možností nahodilé překážky v jízdní dráze a musí býti stále připraven zaříditi, čeho třeba, by mohl ihned podle potřeby stroj zastaviti čís. 3622.

— — — přestoupení předpisu § 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. o rychlosti jízdy o sobě je přestupkem správním; jde však o skutkovou podstatu přestupku (přečinu) podle §§ 335 (337) tr. zák., jakmile jest rychlou jízdu podle zásad trestního zákona považovati za jednání nebo opomenutí, o němž pachatel již podle jeho přirozených následků, které každý může poznati, podle předpisů zvláště vyhlášených a podle svého povolání mohl postříci, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečenství života, zdraví nebo tělesné bezpečnosti lidí (§ 55 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák.) čís. 3772.

— — — řidič automobilu, jedoucí za jiným (nákladním) automobilem, který rozvíří kotouče prachu, bránící řidiči v rozhledu, nesmí jeti rychlostí 6 km za hodinu převyšující (§ 46 odst. 2 minist. nař. čís. 81/1910) a má po případě i voliti rychlost ještě menší (§ 45 nař.), by byl pánem rychlosti a mohl v případě objevení se překážky po případě vozidlo včas zastaviti čís. 3813.

— — — podle § 335 tr. zák. má řidič automobilu věnovati stejnou pozornost jízdní dráze vůbec, tedy cestě před sebou a oběma stranám, a podle toho zaříditi rychlost auta vzhledem k základnímu předpisu § 45 nař. čís. 81/1910 čís. 3892.

— — — o místo (nepřehledné), pro něž § 46 nař. čís. 81/1910 stanoví nejvyšší přípustnou rychlost 6 km za hodinu, jde i v případě, kde jedna ulice druhou neprotíná, nýbrž jen do ní ústí čís. 3944.

— — — zavinění řidiče automobilu, nezmírnil-li rychlost na takový stupeň, by se stroj dal v každém okamžiku bezpečně a spolehlivě ovládati, po případě včas zastaviti, ač místní situace to vyžadovala, an jel uzavřenou osadou a měl stížený rozhled, ocitnuv se ve stanici elektrické dráhy za motorovým vozem čís. 4079.

— — — okolnost, že si na silnici hraje několik dětí, ukládá řidiči automobilu povinnost zmírniti rychlost jízdy tak, by byl jejím pánem a mohl, bude-li třeba, i zastaviti (§ 45 nař. čís. 81/1910) čís. 3508.

— — — zavinění řidiče automobilu, jel-li nepřípustnou rychlostí, a řidiče motocyklu, nedbal-li rychlosti auta a nezařídil-li se zřetelem k ní způsob své jízdy tak, by nedošlo k srážce čís. 4099.

— — — řidič automobilu musí počítati s obecně známým zjevem, že děti přebíhají přes silnici bezprostředně před jedoucími auty; vidí-li hrající si děti po jedné straně silnice, zúžené po druhé straně hroudami země z vykopávek, musí voliti takovou rychlost, při které by mohl vůz zastaviti i na krátkou vzdálenost; ona místní situace odpodstatňuje pojem »zvláště nebezpečných okolností« ve smyslu § 337 tr. zák. čís. 4197.

— — — řidič automobilu, vida, že křižovatka jest ohrožena autem se strany se k ní řítícím, může vhodně čeliti tomuto ohrožení jen zastavením před ohroženou křižovatkou, a je povinen tak učiniti, nemá-li jistotu, že křižovatku bezpečně přejede dříve, než ono auto vjede na ohrožené místo čís. 4261.

— — — ve vnitřním městě na kluzké půdě za poledí frekvence nesmí jeti větší rychlostí než 6 km, a musí po případě jeti tak pomalu a opatrně, by mohl každou chvíli zastaviti. Jízda za takových okolností děje se za zvláště nebezpečných okolností ve smyslu § 337 tr. zák. čís. 4312.

— — — řidič automobilu nedopustil se neopatrnosti ve smyslu § 335 tr. zák. tím, že dle platných předpisů a podle místních poměrů o sobě přípustnou rychlost nezmírnil vzhledem k tomu, že lidé jdoucí (stojící) na levém okraji silnice zvláště nedali najevo, že slyšeli výstražné znamení a že si všimli přijíždějícího automobilu čís. 4347.

— — — řidič automobilu má (§ 335 tr. zák.) zmírniti světla i při jízdě mimo osady po městsku zastavěné (§ 10 min. nař. čís. 81/1910), vidí-li člověka v jízdní dráze proti sobě jdoucího; brání-li mu počasí při stlumených světlech v další jízdě, má rychlost zmírniti tak, by byl jejím pánem a mohl vůz okamžitě zastaviti, byla-li by bezpečnost oné osoby ohrožena (§ 45 min. nař.) čís. 4461.

— — — zavinění, nejel-li řidič automobilu za mlhavého počasí, maje stížený rozhled při křižování s protijedoucím autem, s náležitou opatrností, nevěnoval-li dostatečnou pozornost jízdní dráze a přehlédl-li zjevy, nutící ho k zastavení nebo zmírnění jízdy (nepostřehl-li výstražná znamení a přejel na silnici ležícího zraněného) čís. 4048.

— — — § 45 min. nař. čís. 81/1910 přikazuje řidiči zmírnění rychlosti jízdy a po případě zastavení vozidla jen, mohou-li jeho vozidlem býti vyvolány nehody nebo poruchy dopravy, takže i podle tohoto nařízení jest odpovědnost za opomenutí uvedených opatření vázána poznáním anebo možností poznání konkrétního nebezpečí, že dosavadní rychlostí jízdy nebo vůbec dalším pohybem vozidla může dojíti k nehodě čís. 4778.

— — — správnou volbu rychlosti ve smyslu všeobecného předpisu § 45 min. nař. čís. 81/1910 jest posuzovati vždy podle dané situace čís. 4197.

— — — zavinění (§ 335 tr. zák.) řidiče automobilu, jel-li na kluzké půdě nepřípustnou rychlostí, nemaje kola opatřena ochrannými řetězy čís. 4312.

— — — jel-li řidič automobilu v nepřehledném úseku silnice (v prudké zatáčce) proti předpisu § 46 odst. 2 min. nař. čís. 81/1910 rychlostí 6 km za hodinu převyšující, zodpovídá (§ 335 tr. zák.) po případě i za následky (za úraz) způsobené prasknutím nebo sesmeknutím se pneumatiky čís. 4313.

— **spoluzavinění:** obžalovaný nebyl by viny prost ani tehdy, kdyby bylo zjištěno, že protizákonný výsledek (srážka vozidel a z ní vzniklá smrt) nenastal výhradně z činu neb opomenutí obžalovaného, nýbrž vzešel též ze spolupůsobení činitelů dalších, zejména i ze spoluzavinění samotného poškozeného. Stačíť, vyvolal-li obžalovaný třebas i jen jednu z podmínek, jež měly v zápětí protizákonný výsledek čís. 3412.

— — spoluzavinění poškozeného nevyviňuje, leč že by úraz byl vyvolán jen jeho vlastním neodvratitelným a nepředvídatelným jednáním; k trestnému zavinění stačí, bylo-li jednání neb opomenutí pachatelovo jednou z podmínek trestného výsledku, který by nebyl nastal, kdyby si byl obžalovaný počínal jiným, správným způsobem čís. 3429.

— — spoluzavinění cyklisty, opomenul-li upozorniti povozy případně za ním jedoucí zvednutím ruky nebo jiným vhodným způsobem na úmysl odbočiti do postranní ulice čís. 3429.

— — i od osob pěších i od těch, které užívají jiných dopravních prostředků, nutno požadovati při zvýšeném uličním ruchu přesné dodržování všech bezpečnostních předpisů a opatrnosti. Leč nedbání této opatrnosti z jejich strany může sice opodstatniti i jejich vlastní spoluzavinění nehody, nezbavuje však ještě řidiče automobilu zodpovědnosti za úraz, který přivodil také svým jednáním neb opomenutím čís. 3429.

— — ani převážné spoluzavinění poškozeného nevylučuje odpovědnost pachatelovu za vlastní zavinění čís. 3460.

— — souběžná hrubá nedbalost řidiče povozu nesprošťuje řidiče automobilu zodpovědnosti za vlastní nedbalost čís. 3477.

— — zavinění třetích osob (neopatrnost poškozeného) nezprošťuje ho zodpovědnosti za vlastní nedbalé jednání čís. 3503.

— — řidič silostroje neodpovídá za vlastní neopatrnost chodců, jdoucích po stranách silnice, jen tehdy, nebylo-li tu zevních známek na ni upozorňujících čís. 3521.

— — nevyviňuje spoluzavinění třetí osoby (kočího, který svůj povoz neosvětlil) čís. 3622.

— — povšechná způsobilost ohroziti na živé silnici zdraví nebo život chodců jest při rychlé jízdě automobilem dána vždy již samou povahou stroje, s níž musí řidič počítati a své jednání zaříditi tak, by bylo vyloučeno ohrožení chodců k používání silnice stejně oprávněných čís. 4081.

— — přispěla-li k výsledku činnost jiné osoby (poškozeného), vylučovala by příčinnou spojitost, kdyby s ní řidič auta při pravidelném běhu věci a při obyčejné míře pozornosti počítati nemohl a nemusil; to nelze říci o přecházení silnice chodci před automobily, s kterýmžto obecné známým běžným zjevem automobilista počítati má a musí čís. 4081.

— — řidič auta neručí (nezodpovídá) za následky srážky s chodcem, zachoval-li všechny potřebné nebo předepsané opatrnosti a nemohl-li přes to — jeda dovolenou rychlostí po volné silnici a dávaje opětně výstražná znamení — včas zastaviti, protože mu chodec vstoupil z nenadání do jízdní dráhy na vzdálenost, na kterou nebylo lze zastaviti; není-li tu těchto předpokladů, nezbavuje ani převážné spoluzavinění chodce řidiče zodpovědnosti za úraz, který zavinil svým jednáním (opomenutím) čís. 4083.

— — řidič silostroje nemůže spoléhati na to, že řidič jiného silostroje bude dbáti zvyklosti (že vozidlo jedoucí po vedlejší silnici nechá předjeti vozidlo jedoucí po hlavní silnici) čís. 4099.

— — třebaže nedbalost chodce nezbavuje řidiče automobilu povinnosti, by sám se své strany dbal uložené mu pozornosti a opatrnosti a učinil vše možné, by předešel úrazu, nelze přece jíti tak daleko a příslušné předpisy vykládati tak, by tím bylo jízda automobily vůbec znemožňována čís. 4347.

— — řidič automobilu nedopustil se neopatrnosti ve smyslu § 335 tr. zák. tím, že dle platných předpisů a podle místních poměrů o sobě přípustnou rychlost nezmírnil vzhledem k tomu, že lidé jdoucí (stojící) na levém okraji silnice zvláště nedali na jevo, že slyšeli výstražné znamení a že si všimli přijíždějícího automobilu čís. 4347.

— — kdo nejedná ani proti platným předpisům, ani takovým způsobům, že jeho jednání již o sobě — přímo a bezprostředně — směřuje k poškozování (ohrožení) právních statků zákonem chráněných, nemusí — vzhledem na trestnost i pouhého zvětšení nebezpečí (§ 335 tr. zák.) — zpravidla počítati s tím, že stav věcí, který svým jednáním vytvořil, může nabýti směru k nebezpečí onoho rázu přístupem zlomyslného nebo nedbalého jednání jiné osoby čís. 4367.

— **subjektivní stránka:** čís. 4056, 4197, 4210, 4313.

— — — subjektivní skutková podstata podle § 335 tr. zák. vyžaduje, by pachatel předvídal nebo mohl předvídati, že z jeho jednání může nastati konkrétní ohrožující stav, jenž pak vyvrcholil ve skutečnou škodu čís. 3409.

— — — po subjektivní stránce stačí, neuvědomil-li si pachatel plně přes zjištěnou situaci i vydané předpisy neopatrnost svého jednání čís. 3429.

— — — jde-li o překročení zvlášť vyhlášeného bezpečnostního předpisu, jejž pachatel znal nebo znáti byl povinen (§ 46 odst. 1 nař. čís. 81/1910), záleží subjektivní vina (culpa) již v samém překročení předpisu, buď vědomém neb i jen zaviněně nevědomém čís. 3930.

— — — ve směru subjektivním nejde o to, zda pachatel mohl za dané situace předvídati, že může jízdou ohroziti život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí, nýbrž rozhoduje jen, zda mohl předvídati, že rych-

lou jízdou může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí čís. 3970.

— — — po subjektivní stránce nemusí soud zjišťovati pachatelovo vědomí o tom, že jde o uzavřenou osadu (pojem právní); stačí, je-li zjištěno, že si uvědomil skutkový stav, takové seskupení domů, které nestojí o samotě a nečiní dojem samostatných jednotek, nýbrž jeví se částí skupiny zcelené, spolu související čís. 3970.

— — — kdo nejedná ani proti platným předpisům, ani takovým způsobem, že jeho jednání již o sobě — přímo a bezprostředně — směřuje k poškozování (ohrožení) právních statků zákonem chráněných, nemusí — vzhledem na trestnost i pouhého zvětšení nebezpečí (§ 335 tr. zák.) — zpravidla počítati s tím, že stav věcí, který svým jednáním vytvořil, může nabýti směru k nebezpečí onoho rázu přístupem zlomyslného nebo nedbalého jednání jiné osoby čís. 4367.

— — — k subjektivní skutkové podstatě přečinu podle § 335 tr. zák. se nevyhledává, by pachatel předvídal právě ten způsob neštěstí, který skutečně nastal; stačí, že mohl postřížiti, že jeho jednáním (opomenutím) může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečí pro právní statky v § 335 tr. zák. uvedené čís. 4313.

— — — zákon (§§ 335, 337 tr. zák.) spokojuje se s takovou měrou opatrnosti, kterou lze požadovati na každém člověku, dbalém povinností k okolí, nechce však trestati opomenutí vzešlé z nedostatku kromobyčejných vlastností (zvláštní duchapřítomnosti); nelze proto řidiči automobilu přičítat za opomenutí ve smyslu § 335 tr. zák., že v okamžiku, kdy byl překvapen tím, že volant nefungoval, hledal příčinu vyjetí vozu z původního směru a snažil se především o to, by auto, vyjedší ze směru jízdy, do tohoto směru zase dostal čís. 4056.

— **uzavřená osada:** »uzavřenou osadou« je celý okruh povrchu země, na kterém se zcelená osada rozkládá, tak že nelze z obvodu toho vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných čís. 3813, 3430, 4082.

— — — spadá sem jak začátek osady, tak i místo na jedné straně silnice domy zastavené, na druhé straně pak vroubené stromy čís. 3430.

— — — předpisem § 46 odst. 1 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. předpokládaná uzavřenost osady je tu, jsou-li budovy tvořící osadu jen poněkud těsněji seskupeny nebo seřaděny, takže jednotlivá stavení nestojí o samotě, činíce dojem jednotek samostatných, nýbrž jeví se i letmému pohledu jako část skupiny nebo řady ve společnou osadu zcelené čís. 3813.

— — — pro pojem uzavřené osady (uzavřeného místa) ve smyslu § 46 min. nař. čís. 81/1910 jest rozhodné, že nejde o jedno neb o jednotlivá, o samotě stojící, dojem samostatné jednotky činící stavení, nýbrž o více budov pohromadě stojících, třebas ne těsně seskupených, avšak takových, jež se i při povrchním, letmém pohledu jeví jako společné osídlení, jako skupina, tvořící místní celek, ať již osadu, obec nebo jen její část čís. 3970.

— — — pro pojem uzavřené osady (uzavřeného místa) je rozhodné, zda jest v místě činu (na rozdíl od jednoho nebo jednotlivého, o samotě stojícího stavení, činícího dojem samostatné jednotky, samoty) skupina více budov, tvořících společné osídlení, obec, osadu nebo její část, v jejímž obvodu vzniká čilejší ruch, podmíněný stykem obyvatelů jednotlivých budov, po případě jednotlivých místních skupin budov, frekvencí povozů, pěších, pobytem dětí, odůvodňující, by se jízda po silnici děla se zvýšenou opatrností. Nezáleží na tom, zda jsou budovy po obou či jen po jedné straně silnice, zda jsou přímo u silnice či poněkud dále, zda jsou těsně vedle sebe či oddělené sady, zahradou, silnicí, potokem atd. čís. 4079.

— — — nejde o uzavřené místo ve smyslu § 46 min. nař. čís. 81/1910, je-li jedna strana silnice ve směru jízdy na vzdálenost 600 m úplně volná a ojedinělé domy po druhé straně jsou od sebe značně vzdáleny čís. 4347.

— **výstražná znamení:** povinnost řidiče dávati výstražná znamení (§ 48 min. nař.) vchází pro řidiče silostroje jen tehdy, vyžaduje-li toho situace; kdy je toho potřebí závisí na okolnostech případu. Onu povinnost řidič má, dojíždí-li k odbočce, na níž nemá dostatečného přehledu a vidí-li před sebou jedoucí osoby čís. 3503.

— — — dávání výstražných znamení a nevykročení z mezí připustné jízdy ještě nestačí (§§ 335, 337 tr. zák.), nýbrž řidič automobilu musí rychlost jízdy podle okolností případu voliti tak, by mohl býti připraven na všechny možnosti (na možné náhlé objevení se překážky) čís. 3430.

— — — není-li silnice přehledná do dálky a místy vadí přehledu mlha, má řidič automobilu počítati (§ 335 tr. zák.) s možností objevení se náhlé překážky a proto voliti takovou rychlost, by byl za všech okolností jejím pánem, zmírniti rychlost po případě na 6 km (§ 45 min. nař. čís. 81/1910) a dávati pokud možná často znamení houkačkou (§ 48 min. nař.) čís. 3439.

Autor viz původce.
Autorské právo viz původcovské právo.

Banda česká a § 14 č. 5 zák. na ochr. rep. čís. 4862.
Babička a vnuk: spadají pod ustanovení § 463 tr. zák. čís. 3692.
Bankéři (zák. čís. 241/1924): i cenné papíry (akcie), dané pachatelem se souhlasem vlastníka bance do zástavy za účelem realisace zápůjčky, kterou vlastník tímto způsobem chtěl pachateli poskytnouti, mohou býti předmětem zpronevěry; svémocný prodej těchto papírů pachatelem jest »přivlastněním si« jich po rozumu § 183 tr. zák. čís. 4595.

— — pro dosah §§ 183, 184 tr. zák. (pro zjištění, jde-li o zločinnou kvalifikaci pokud se týče vyšší sazbu trestní) jest však z povšechné objektivní hodnoty těchto papírů odečísti částku, kterou by bylo vlastníku (svěřiteli) beztak vynaložiti, by si znovu zjednal skutečnou moc nad nimi, i kdyby nebylo došlo ke svémoci (částku, kterou vlastník prostředkem svěření papírů k lombardu zamýšlel zapůjčiti) čís. 4595.

Bankovky: jich vylákání čís. 3631.
— viz též podvod.
Bar: majitel baru trestně zodpovídá podle § 45 původcovského zákona, byly-li kapelou jím najatou v jeho podniku hrány chráněné skladby čís. 3708.
Báseň: vybízející k vojenským zločinům čís. 3614.
— viz též ochrana republiky (§ 15 čís. 3).
Benediktinské láhve: chráněnou známkou může býti po případě i láhev určitého tvaru, vykazující ve skle láhve provedené určité znaky. Pokud není šálivé zaměnitelnosti mezi láhvemi benediktinkami a t. zv. benediktinskými láhvemi, vyráběnými ve zdejších sklárnách, v nichž přicházejí do obchodu kořenné bylinné likéry čís. 3399.
Benzin: jeho zapálení (§ 335 tr. zák.) čís. 3967.
Berní exekuce (§ 350 zák. č. 76/1927) viz exekuce.
Berní vykonavatel viz výkonný orgán.
Bezohlednost a nemilosrdnost: jakož i činnost rovnající se úderu pěstí, projevená k lidu hospodářsky slabšímu, jest podle názorů společenských kruhů, k nimž náleží zámožný statkář, způsobilá, by ho v obecném mínění uvedla v opovržení nebo snížila čís. 3627.
Bezpečnost cti viz urážka na cti díle § 487 a násl. tr. zák.
— — viz též urážka tiskem.

Bezpečnostní orgán viz litost účinná.
— — viz též starosta obecní.

Bezpečnostní policie: není zákonného ustanovení, jež by činilo vrchnostenskou povahu zřízenců obecního úřadu (členů civilní stráže) — v § 68 tr. zák. výslovně stanovenou — závislou na nošení určitého šatu (odznaku) neb omezovalo ji na dobu, po kterou konají bezpečnostní službu podle rozvrhu práce mezi jednotlivé členy bezpečnostní stráže téže obce čís. 3413.
— — okolnost, že strážník jest z důvodu nutného zotavení se pro určitou dobu zproštěn z povinnosti k výkonu bezpečnostní služby, nezbavuje ho ani práva, ani povinnosti, by se sám i v této době — zejména při postřehnutí trestných činů i z vlastního podnětu — uvázal v úkony bezpečnostní služby, jež jest jeho trvalým povoláním a náleží mu tudíž kdykoliv; činí-li tak, požívá po dobu těchto úkonů zvláštní ochrany §§ 68, 81 tr. zák., je-li poznání, že jde o strážníka konajícího službu, — sprostředkované zpravidla již služebním stejnokrojem — osobě úkonem dotčené sprostředkováno jiným způsobem čís. 3413.
— — jest a zůstává »prací vládní« bez ohledu, zda ji vykonávají zřízenci obecního či státního úřadu policejního; zřízenec státního úřadu policejního (inspektor) jest úředníkem veřejným ve smyslu § 153 tr. zák. čís. 4211.
— — orgánovia verejnej bezpečnosti sú v naliehavých prípadoch oprávnení a povinní zakročiť cieľom zistenia účastníkov trestného činu a zabezpečenia trestných znakov aj mimo služby; taký ich výkon je úradným výkonom, ktorý je po práve čís. 4538.
— — obecný starosta je podľa zákona oprávnený samostatne vykonávať miestnu políciu a zakročovať proti každému porušeniu kľudu a poriadku v obci. Bol-li pri takom výkone niekým napadnutý na tele, ide o zločin násilia proti členovi úradu podľa § 2 zák. čl. XL:1914 čís. 4744.
— — viz též úředník veřejný.
— — viz též uškození dle § 153.
— — viz též zneužití moci úřední (§ 101).
— **služba:** z povahy bezpečnostní služby, jejímž úřadům a činitelům náleží zejména péče o bezpečnost osob a majetku a o zachování, po případě zjednání veřejného klidu a pořádku, plyne, že vykonáváním služby jest i pouhá pohotovost k případným zákrokům nutným k zabezpečení oněch právních statků nebo k represi proti jich ohrožení a poškození čís. 3626.
— **úřad:** křivé svědectví před bezpečnostním úřadem (před činitelem bezpečnostního úřadu) je přestupkem podvodu podle §§ 205, 461 tr. zák. čís. 3494, 4617.

Bezprávné užívání (§ 127 přest. zák. slov.): odmontoval-li pachatel součástky cizího motorového vozidla a, použiv jich jen k jedné jízdě na svém stroji, zase je vrátil na původní místo, nejde o krádež, nýbrž toliko o přestupek bezprávného užívání podle § 127 tr. zák. o přest. čís. 4706.

Bezprávnosť privlastnenia viď krádež.
— — viz též adňatie držby.

Bezprostředně hrozící nebezpečí viz beztrestnost dle § 2 g).
— — — viz též neodolatelné donucení.

Bezprostřednost: a hlavní přeličení čís. 3767.
— porušení zásady čís. 4250.
— viz též průvodní řízení.

Beztrestnost: dle § 2 a) tr. zák.: kdo je částečně zbaven svéprávnosti, je podle trestního zákona plně zodpověden a podle trestního řádu plně schopen vystupovati jako obviněný (obžalovaný) před trestními soudy samostatně a činiti platná a závazná procesuální prohlášení čís. 4317.
— **dle § 2 a) až 2 b) tr. zák.:** t. zv. zmenšená příčetnost, duševní méněcennost nebo zatíženost není duševním stavem vylučujícím podle § 2 a), b) tr. zák. příčetnost, aniž zrůdný pud pohlavní (homosexualismus i povahy sadistické) sám o sobě, není-li výronem všeobecné poruchy duševní čís. 3404.

— — stavem bezvědomí, vyvolaným pomatením smyslů, jest stav duše pachatelovy, ve kterém jeho smysly nepostřehují skutečnosti zevního života nebo nepostřehují je správně a úplně a ve kterém pak mysl pachatelova reaguje na popudy zevního života činy, jichž si není vědoma čís. 3923.
— — duševní choroba není nutným výsledkem dědičného zatížení, jež naopak nemusí, nýbrž jen může býti podkladem, na němž se úchylky a poruchy duševního stavu vyvíjejí spíše a častěji než u potomků lidí úplně zdravých čís. 3923.
— — zda skutečně (najmě následkem úrazu, na př. pádu s kola na hlavu, jejž prý utrpěl obžalovaný) nastaly poruchy duševní činnosti, jest posuzovati výhradně podle toho, zda se u osoby, o jejíž příčetnost jde, objevily příznaky toho, že není — stále § 2 písm. a) nebo v určitých dobách (přechodně) § 2 písm. b) tr. zák. — s to, poznati protiprávnost činu, k němuž ji nutká pud v ní se zrodivší, nebo říditi svou vůli a své jednání podle tohoto správného rozpoznání čís. 3923.
— — příznakem takové neschopnosti nejsou však již pouhé bolesti hlavy, kterými se úkony soudnosti (vybavení a seskupení představ) snad i vůle (zdolání zrodivších se v duši pudů) stávají pomalejšími a obtížnějšími, aniž se však přímo znemožňují nebo svádějí na scestí, tím méně bolesti v kloubech čís. 3923.
— — příznakem onoho dosahu není ani zvýšení sensibility a zvýšená popudlivost čivů, sesílená reakce nervů na vnější popudy, kteréžto pathologické změně nervové soustavy odpovídá pravidelně i zvýšená účinnost pudů v duševním životě, aniž by však znamenala současně, že se nedostává tlumů tím, že úplně odpadly nebo seslábly tak, že jsou proti sesíleným pudům bezmocnými čís. 3923.
— — za pravidelných okolností provázejí každou myšlenkovou činnost a činnost vůle jednající osoby představy odpovídající jejímu mravnímu i právnímu cítění, které podle svého poměru k zamýšlenému činu a podle jeho povahy působí na činnost vůle vlivem buď rozhodnutí posilujícím nebo brzdícím čís. 4078.
— — zákon (§ 2 b) tr. zák.) rozumí střídavým pominutím smyslů právě tak, jako při úplném zbavení užívání rozumu (§ 2 a) tr. zák.) takové zatemnění mysli, že pachatel jest vůbec neschopen rozpoznati protiprávnost svého jednání a dáti své vůli a svému konání směr odpovídající právnímu citu a právním normám. Dělítkem obou těchto vyviňujících důvodů jest jen doba trvání duševní poruchy; při střídavém pominutí smyslů podle § 2 b) tr. zák. musí tu býti v době rozhodné pro přičitatelnost trestného skutku čís. 4078.
— **dle § 2 a) až c) tr. zák.:** nejde o rozpor ani nejasnost, pominul-li rozsudek mlčením údaje posudku, jimiž lék. rada nemění nic na smyslu svého posudku, jehož obsah je v rozhodovacích důvodech reprodukován a jímž vyloučila vyviňující důvody § 2 a), b), c) tr. zák., nýbrž jimi jen zdůrazňuje, že jest na nalézacím soudu, by posudek o duševním stavu obžalovaného hodnotil a podle toho řešil otázku příčetnosti obžalovaného, a že není úkolem znalců lékařů usilovati o to, »by eventuelní zastaralost ustanovení § 129 I. b) tr. zák. byla nahrazena jiným názorem, který by byl cítění dnešní společnosti přiměřenějším«, nýbrž že případná náprava v tomto směru mohla by býti zjednána zákonodárcem změnou ustanovení § 129 I. b) tr. zák.), nebo soudy (změnou výkladu posléze cit. ustanovení zákona) čís. 4090.
— — bylo-li formálně bezvadně zjištěno, že obžalovaný ze zločinu podle § 129 I. b) tr. zák. je duševně zdráv, neodpodstatňuje další zjištění, že je od přírody homosexuální, že vykazuje neuropatické znaky, že pochází z rodiny dědičně zatížené, a že v době činu byl jeho nenormální pohlavní pud podstatně zvýšen požitím alkoholických nápojů, vyviňující důvody podle § 2 písm. a) až c) tr. zák. čís. 4293.

— **dle § 2 b) tr. zák.:** připuštění dodatkové otázky ve smyslu § 2 písm. b) tr. zák. není důvodem pro domněnku, že sám porotní soud měl pochybnosti o příčetnosti obžalovaného; otázku tu musil soud porotcům dáti, jakmile shledal, že jest tu tvrzení poukazující na střídavé pominutí smyslů, i když byl o bezpodstatnosti tohoto tvrzení sebe více přesvědčen (§ 319 tr. ř.) čís. 3419.

— — střídavým pominutím mysli (§ 2 b) tr. zák.) jest stav duše, pro který jest v některých obdobích, zejména i v době páchání trestného skutku pachatel neschopným rozpoznati protiprávnost skutku nebo řídíti svou vůli a své jednání podle tohoto správného rozpoznání čís. 3482.

— — zmenšená (seslabená) příčetnost není ani částečným pominutím mysli; záležejíc v tom, že se v mysli osoby jí stížené nevybavují představy tak rychle a určitě a neuplatňují tlumy tak mocně jako u osoby pravidelného duševního rozpoložení, aniž by však schopnost k rozpoznání protiprávnosti skutku a schopnost volného rozhodování byly zrušeny, rovná se zmenšená (seslabená) příčetnost (duševní méněcennost) stavu mdlejšího rozumu, který jest jen polehčující okolností podle § 46 a), § 264 a) tr. zák., nevylučujíc trestní zodpovědnost, leč by šlo o trestné činy spáchané z pouhé nedbalosti, při nichž jest přihlížeti k mdlejšímu rozumu pachatele již při posouzení, zda mohl poznati nebezpečnou povahu svého jednání, jelikož poukazuje k »zvláštním jeho poměrům« (§ 335 tr. zák.) čís. 3482.

— — otázku na střídavé pominutí smyslů podle § 2 b) tr. zák. lze a nutno dáti porotcům jen, bylo-li tvrzeno nebo aspoň výsledky řízení napovězeno, že obžalovaný spáchal čin ve střídavém pominutí smyslů, v čase, kdy pominutí trvalo. Poněvadž pak zákon rozumí střídavým pominutím smyslů podle § 2 b) přechodnou duševní chorobu, nejméně periodickou psychosu vylučující přechodně užívání rozumu, je nutno pro dodatkovou otázku v tomto směru, by bylo tvrzeno nebo napovězeno, že čin byl spáchán v době, kdy byl pachatel následkem přechodné duševní choroby zbaven užívání rozumu a jeho duševní síly potlačeny tak, že nebyl s to rozpoznati protiprávnost svého činu a zaříditi své jednání podle správného rozpoznání čís. 4602.

— **dle § 2 b) až c) tr. zák.:** při opilosti jde o střídavé pominutí smyslů ve smyslu § 2 b) tr. zák. jako o důvod trestnost úplně vylučující, je-li tu taková tělesná a duševní disposice pachatele, pro kterou požití alkoholu nezpůsobuje u něho jen poruchu vědomí a stav úplného opilství ve smyslu § 2 c) tr. zák., nýbrž naprosté přechodné chybění rozumu čís. 4006.

— — nakolik nejde o zmatek, dal-li soud přes ohražení státního zástupce dodatkovou otázku na okolnosti vylučující trestnost podle § 2 b), c) tr. zák. čís. 4602.

— **dle § 2 c) tr. zák.:** zmenšená příčetnost nespadá pod § 2 c) tr. zák. čís. 3512.

— — — otázku ve smyslu § 2 c) tr. zák. smí a musí dáti porotní soud porotcům jen, byl-li tvrzen stav pomatení smyslů, v němž si pachatel svého činu nebyl vědom, t. j. bylo-li jeho vědomí v době, kdy spáchal skutek, úplně zrušeno, neb aspoň zkaleno tak, že nepostřehl vůbec, neb aspoň ne úplně a správně skutkové okolnosti, za nichž jednal a neměl správné představy o tom, k jakému výsledku směřuje jeho čin čís. 4602.

— — **a) opilství:** ke skutkové podstatě přestupku opilství podle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství na venek veškeré znaky určitého zločinu čís. 3145 (11).

— — — úmysl překaziti úřední výkon není vyloučen ani podnapilostí pachatelovou čís. 3447.

— — — odolnost jednotlivcova proti množství požitých lihovin je čistě individuelní; množství samo o sobě není ještě důkazem úplné opilosti ve smyslu § 2 c) tr. zák. Záleží jedině na tom, jak ta která osoba podle své tělesné povahy a zvyklosti reaguje na účinnost alkoholických nápojů čís. 3512.

— — — při verbálních deliktech může i opilost nedosahující stupně § 2 c) tr. zák. následkem zkalení vědomí s ní spojeného vyloučiti zlý úmysl k takovým deliktům předpokládaný čís. 3628.

— — — spáchal-li obžalovaný podle posudku znalců psychiatrů čin ve stavu pathologického opojení alkoholického, vyhověl porotní soud předpisu § 319 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), dav porotcům dodatkovou otázku na úplné opilství podle § 2 c) tr. zák.; dáti onu otázku i na jiné pomatení smyslů podle § 2 c) tr. zák. byl by tu povinen jen, kdyby ho výsledky řízení k tomu zavazovaly čís. 3663.

— — — opojení (opilost) nebo jinaké porušení vědomí vylučuje příčetnost (§ 2 c) tr. zák.) jen, bylo-li úplné (takového stupně, že si pachatel nebyl vědom svého činu); vliv opilosti na vůli pachatelovu nepřichází tu v úvahu čís. 3835.

— — — porušení vědomí menšího stupně (z opojení, z afektu) může býti jen okolností polehčující (§ 46 d) tr. zák.) čís. 3835.

— — — zákon stihá za přestupek opilství činy, které, provázeny úmyslem podle § 1 tr. zák., byly by zločinem, při nichž však složitější duševní pochody pro zločinný úmysl nevyhnutelné, jsou pro úplné opilství pachatelovo vyloučeny čís. 4162.

— — — stav úplného opilství nelze vykládati ve smyslu obvyklém, jako by muselo jíti o toho, kdo je pro opilost zcela beze smyslů, jehož veškerá duševní činnost je odstraněna, nýbrž jest zákonný znak »úplného opilství, v němž si pachatel svého činu nebyl vědom«, pojímati ve smyslu právnicko-psychologickém, tedy tak, že pachatel byl zbaven schopnosti, uvážiti náležitě a správně význam a dosah svého činění, jinými slovy, rozpoznati protiprávnost svého skutku čís. 4176.

— — — stav úplného opilství nepředpokládá nutně úplné zrušení, nýbrž stačí i zkalení pachatelova vědomí o skutkových okolnostech, za kterých jedná, a o protiprávních následcích, které nastanou z jednání, k němuž ho pohánějí pudy v jeho mysli se zrodivší čís. 4176.

— — — spolehlivým předpokladem příčetnosti nemusí býti, že opilý delší kus cesty běžel, ani, že poznal strážníky jako takové čís. 4176.

— — — nemožnost upamatovati se na to, co se za opilosti sběhlo, nasvědčuje stavu bezvědomí čís. 4176.

— — — i opilost, jež o sobě nezakládá ještě nepříčetnost, může se, přistoupí-li k ní afekt, vystupňovati tak, že vylučuje příčetnost čís. 4176.

— — — množství vypitých lihovin a jejich účinek nejsou vždy v přímém poměru čís. 4176.

— — — úplná opilost (stav bezvědomí) předpokládá, že bylo účinky nemírně požitých lihovin zrušeno neb alespoň zkaleno vědomí stěžovatele o skutkových okolnostech, za kterých jednal, a o protiprávních následcích, které nastanou z jeho jednání čís. 4591.

— — — náznakem úplné opilosti nejsou, protože se vyskytují i při pouhé napilosti a nezkaleném vědomí o vnějším životě, nejistá chůze a nezdolatelná ospalost čís. 4591.

— — — výstižným naznakem úplné opilosti a pádným poukazem na tento stav bezvědomí byl by ovšem pozdější nedostatek vzpomínek na to, co se v opilosti sběhlo, avšak jen naprostý nedostatek jich, nikoliv jen neúplnost, jen pouhé mezery v paměti čís. 4591.

— — — nakolik nejde o porušení předpisů §§ 319, 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li soud k hlavním otázkám na zločiny žhářství a vydírání dodatkové otázky na úplné opilství, a pro případ jejich kladného zodpovědění další eventuální otázky na přestupek opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4591.

— — **b) jiné pomatení smyslů:** předpokládá, že vědomí pachatelovo bylo v době páchání skutku zúplna zrušeno nebo alespoň zkaleno tak, že pachatel nepostřehl vůbec neb alespoň nepostřehl úplně a správně skutkové okolnosti, za nichž jednal, a neměl správné představy o tom, k čemu směřuje čin, k němuž ho poháněly pudy v jeho duši se zrodivší čís. 3547.

— — — podle § 319 tr. ř. jest povinností soudu dáti dodatkovou otázku na onen stav, byly-li buď obžalovaným tvrzeny neb bylo-li aspoň výsledky průvodního řízení poukázáno na skutečnosti, které by opodstatňovaly onen trestnost vylučující důvod čís. 3547.

— — — spáchal-li obžalovaný podle posudku znalců psychiatrů čin ve stavu pathologického opojení alkoholického, vyhověl porotní soud předpisu § 319 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), dav porotcům dodatkovou otázku na úplné opilství podle § 2 c) tr. zák.; dáti onu otázku i na jiné pomatení smyslů podle § 2 c) tr. zák. byl by tu povinen jen, kdyby ho výsledky řízení k tomu zavazovaly čís. 3663.

— — — stavem bezvědomí, vyvolaným pomatením smyslů, jest stav duše pachatelovy, ve kterém jeho smysly nepostřehují skutečnosti zevního života nebo nepostřehují je správně a úplně a ve kterém pak mysl pachatelova reaguje na popudy zevního života činy, jichž si není vědoma čís. 3923.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin loupežného zabití (mimo jiné) dodatková otázka na stav bezvědomí, způsobený pathologickými afekty (§ 2 c) tr. zák.) čís. 3923.

— **dle § 2 e) tr. zák.:** městský strážník jest formálně oprávněn stíhati a zatknouti podezřelou osobu, dopustivší se trestného činu v obvodu, pro nějž je ustanoven, i mimo tento obvod; pokud vyvíňuje podle § 2 e) tr. zák. omyl pachatelův ohledně tohoto oprávnění čís. 3370.

— — i když pachatel nenabyl práv autorských k dílu literárnímu (knize), poněvadž práva to nebyla pojata do inventáře pozůstalosti, kterou zdědil, jde o omyl skutkový podle § 2 e) tr. zák., domníval-li se, že taková práva do pozůstalosti náležela, že je zdědil a že mu proto příslušejí čís. 3672.

— — okolnost, že se práva neznalý zástavní věřitel mohl považovati za oprávněna, když nebyla pohledávka včas zaplacena, zástavu prodati, poukazuje po případě na skutkový omyl podle § 2 e) tr. zák. (§ 183 tr. zák.) čís. 3723.

— — okolnost, že se žalovaný (čl. XLII uv. zák. k c. ř. s.) domníval, že musí přísežně udati jen takové věci, o kterých se v předchozím (sporném, nesporném a trestním) řízení nastala zmínka (že jen takové věci byly by věcmi zatajenými a zamlčenými), poukazuje po případě na skutkový omyl (§ 2 e) tr. zák.) z oboru civilního řádu soudního čís. 3872.

— — ochrana známek a omyl ohledně předpisů § 5 zák. čís. 19/1890 a práva obchodního o firmách čís. 4005.

— — ustanovení § 2 písm. e) tr. zák. vztahuje se jen na skutkové omyly a na neznalost nebo na mylný výklad jiných zákonů než trestních čís. 4087.

— — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na zločin násilného smilstva podle § 125 tr. zák. dána dodatková otázka, zda nebyl obžalovaný v takovém omyslu (ohledně zneužití ve stavu neschopnosti k odporu pro opilost), pro který nelze spatřovati v jeho činu zločin (§ 2 e) tr. zák.) čís. 4170.

— — kdy vyvíňuje omyl ohledně oprávnění lesního zřízence zakročovati v cizím revíru? čís. 4348.

— — omyl o povaze a funkci obalu (o označení zboží) není omylem skutkovým, nýbrž omylem co do práva trestního čís. 4409.

— — není podvodem, vylákal-li věřitel na dlužníku nebo na osobě za dlužníka jednající jen, čím mu byl dlužník povinen (o čem věřitel měl za to, že je mu tím dlužník povinen) čís. 4498.

— — odpovědnosti za svémoc (§ 83 tr. zák.) nezprošťuje pachatele ani mylný předpoklad, že je oprávněn odstraniti sám skutečný stav, který je v rozporu s jeho právem nebo s právním nárokem, který mu skutečně nebo domněle přísluší proti osobě dotčené násilím čís. 4505.

— — pro beztrestnost přechovávání (§ 24 zák. č. 9/1924) nestačí mylný předpoklad přechovávatelův, že jeho přechovávání bylo určenou jím k tomu osobou k jeho příkazu ohlášeno; jdeť v předpokladu dostatečnosti pouhé přihlášky o právní omyl, který podle §§ 3, 233 tr. zák. odpovědnosti nezprošťuje čís. 4672.

— — v subjektivním směru není trestnost jednání (vyhrůžky) vyloučena jakýmkoliv omylem v otázce, zda nárok, který má býti vynucován, je po právu čili nic, nýbrž odpovědnosti ve směru zločinu vydírání může pachatele s onoho hlediska zprostiti jen omyl o rozhodných okolnostech skutkových, jemuž ovšem je na roveň klásti omyl o normách právních, vyjímajíc jen omyl o předpisech hmotného práva trestního čís. 4792.

— — nerozhoduje o sobě, že obžalovaný následky svého jednání nepředvídal, jestliže jen ohrožení lidské bezpečnosti bylo pro něho za náležité pozornosti předvídatelné. Nemůže se proto zprostiti viny proto, že následky svého činu nepředvídal, že totiž o nich byl na omylu, když následky ty byly předvídatelné a on je nepředvídal jen z omylu, který si sám zavinil nedostatečnou pozorností čís. 4824.

— — nevyviňující omyl o trestněprávních ustanoveních patentového zákona ve smyslu §§ 3, 233 tr. zák., či vyviňující skutkový omyl ve smyslu § 2 e) tr. zák.? čís. 4802.

— — případný předpoklad pachatelův, že může beztrestně opakovati projev, jenž byl tiskem uveřejněn anebo třeba jinou osobou učiněn, aniž nastala represe bezpečnostních a soudních úřadů, nebyl by než omylem o právním významu projevu čili výsledkem neznalosti zákona, jež dle §§ 3, 233 tr. z. pachatele trestného činu neomlouvá čís. 4883.

— **dle § 2 f) tr. zák.:** ustanovení § 2 písm. f) tr. zák. týká se nedbalosti čís. 4087.

— — § 2 f) tr. zák. nemá na zřeteli nahodilost jednání (opomenutí) pachatelova, nýbrž výsledku z jednání (opomenutí) toho vzešlého; ojedinělost opomenutí je skutečností pro otázku nahodilosti v onom smyslu bezvýznamnou čís. 4633.

— **dle § 2 g) tr. zák.:** nakolik nejde o porušení předpisu § 319 tr. ř., nepřipustil-li porotní soud otázku podle § 2 g) tr. zák. čís. 4532.

— — **1) neodolatelné donucení (stav nouze):** přichází v úvahu jen tehdy, jedná-li pachatel pod dojmem přítomného bezprostředně hrozícího nebezpečí, které bylo jedinou pohnutkou spáchání trestného činu, neměl-li pachatel právní povinnost snášeti hrozící škodu, a není-li hodnota obětovaného statku nepoměrně vyšší než hodnota statku, o jehož záchranu pachateli jde čís. 3384.

— — — při homosexualitě nutno rozeznávati dvojí původ sklonů k ukájení pohlavního pudu s osobami téhož pohlaví: vrozený, kde úchylnost je důsledkem pathologického stavu, a získaný, jako následek jisté zvrhlosti a snahy po zpestření a zvýšení pohlavních požitků; pokud v tomto případě neodolatelné donucení (§ 2 g) tr. zák.) jako nucení psychické samo o sobě nezbavuje pachatele zločinu podle § 129 I b) tr. zák. trestní zodpovědnosti čís. 3450.

— — — neodolatelným donucením ve smyslu § 2 g) tr. zák. jest kolise zájmů a povinností, při níž může jednající zbaviti sebe nebo jiného těžkého a bezprostředního nebezpečenství jen tím, že se dopustí činu trestním zákonem zakázaného čís. 3670, 4682.

— — — v takovém případě stává se pachatel beztrestným, nezavinil-li stav nouze spácháním trestného činu, není-li povinen snášeti hrozící škodu a není-li hodnota statku obětovaného nepoměrně vyšší než hodnota statku zachráněného čís. 3670.

— — — porušení předpisu § 319 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.) pro opomenutí dodatkové otázky na neodolatelné donucení (stav nouze) přicházelo by v úvahu jen, kdyby byl onen stav výslovně tvrzen nebo positivními výsledky hlavního přelíčení napovězen čís. 3670.

— — — okolnost, že se zájem pachatelův, by nepravdivou (neúplnou) výpovědí zakryl neúplnost (nepravdivost) svých údajů četnictvu a zabránil, by nevyšel najevo přestupek (§ 307 tr. zák.) těmito údaji spáchaný, střetl se zájmem (právem) státu na ryzí a úplné svědectví, pokud se týče s příslušnou povinností pachatele, takže pachatel byl v jakémsi stavu nouze, nevyviňuje ho s hlediska § 2 g) tr. zák.; mohl poukazem na § 153 tr. ř. svědectví odepříti čís. 3936.

— — — i pro těhotnou (z důvodu neodolatelného donucení podle § 2 g) tr. zák.) i pro lékaře (z důvodu řádného plnění lékařského povolání) jest vyhnání plodu beztrestným jen, je-li ho nezbytně třeba k odvrácení životu těhotné bezprostředně hrozícího nebezpečí a jen k záchraně tohoto života čís. 4033.

— — — neodolatelné donucení (§ 2 g) tr. zák.) předpokládá nátlak vnější, za něhož pachatel mohl zachrániti sebe nebo jiného z těžkého a bezprostředně hrozícího nebezpečí jen spácháním činu trestním zákonem zapovězeného. Nátlak vnitřní, pozůstávající v chorobném nedostatku tlumů, nepřichází tu vůbec v úvahu čís. 4090.

— — — bylo-li formálně bezvadně zjištěno, že obžalovaný ze zločinu podle § 129 I b) tr. zák. je duševně zdráv, neopodstatňuje další zjištění, že je od přírody homosexuální, že vykazuje neuropatické znaky, že pochází z rodiny dědičně zatížené, a že v době činu byl jeho nenormální pohlavní pud podstatně zvýšen požitím alkoholických nápojů, ani neodolatelné donucení podle § 2 g) tr. zák. čís. 4293.

— — — stav bídy (nouze) zakládá beztrestnost podle § 2 g) tr. zák., byla-li takové síly, že jí byl život pachatele neb osoby jemu blízké přímo a bezprostředně ohrožen, a nebylo jiného východiska k záchraně života, než spáchati trestný čin, takže jedinou pohnutkou byl názor pachatele, že jinak zemře hlady čís. 4532.

— — **2) nutná obrana:** vyviňující důvod nutné obrany předpokládá podle § 2 písm. g) tr. zák., že se skutek stal jedině za účelem odvrácení útoku čís. 3392.

— — — skutečnost, že se pachatel mohl sice pokládati za ohrožena a k obraně nucena, že však vykročil z mezí nutné obrany jen ze strachu, nezbavuje ho zodpovědnosti podle § 335 tr. zák. čís. 3482, 3675.

— — — tato nedbalost ve smyslu posl. věty § 2 g) tr. zák. nevztahuje se na samu povahu skutku, k odvrácení útoku podniknutého, nýbrž na poměr tohoto skutku k rozsahu nutné obrany čís. 3482, 3675.

— — — nedbale ve smyslu onoho ustanovení nejedná pachatel již tehdy, když věděl nebo mohl poznati, že skutek může přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost toho, proti komu v nutné obraně jednáno, nýbrž teprve, když věděl nebo mohl poznati, že jednání to nebylo k odvrácení útoku nutné, buď že za tím účelem vůbec nebylo třeba skutku ohrožujícího ony statky, nebo že nebylo třeba ohrožení jich v té míře, ve které skutečně byly ohroženy (poškozeny) čís. 3482.

— — — pro skutkovou podstatu podle § 335 tr. zák. stačí tu i nedbalost nevědomá čís. 3482, 3675.

— — — nedbalost, předpokládaná v § 2 g) tr. zák. pro přičítání skutku podle § 335 (431) tr. zák. spočívá v možnosti poznání, že skutek není úměrným útoku a potřebě obrany čís. 3482, 3675.

— — — zákon neuznává v § 2 g) tr. zák. nutnou obranu proti útoku na čest čís. 3584, 3900.

— — — ani, záleží-li útok ve vyhrůžce nebo ve zlém nakládání čís. 3584.

— — — z ustanovení § 93 tr. zák. ve spojení s ustanovením § 2 písm. g) tr. zák. vyplývá jasně, že jest každému volno, zadržeti betrestně osobu, o níž má důvodné podezření neb aspoň důvodně se domnívá je míti, že jde o zločince aneb o člověka škodlivého, najmě jeho vlastním právním statkům čís. 3624.

— — — domnívá-li se pachatel (§ 1 odst. 2 zák. o útisku), že má právo vynutiti na osobě zadrževší jeho otce pro odůvodněné podezření z krádeže na jejím poli, by upustila od jeho předvedení k starostovi, věda o onom důvodu zadržení, jde o neznalost trestního zákona [§ 93 ve spojení s § 2 g)] a tudíž o omyl právní čís. 3624.

— — — pro přečin zanedbání povinné péče vykročením z mezí spravedlivé nutné sebeobrany jsou tu předpoklady nejen, když byl podniknut skutečně protiprávní útok na život, svobodu nebo jmění, a povaha osob, času, místa, způsob útoku nebo jiné okolnosti činí použití takové obrany potřebným, by útok byl odvrácen, nýbrž i, když se pachatel omylem mohl domnívati, že jest napaden a v tomto mylném chápání skutečností bránil se proti domnělému útoku čís. 3706.

— — — subjektivní skutková podstata § 335 tr. zák. vykročením z mezí nutné obrany vyžaduje i vědomí pachatelovo neb aspoň možnost uvědomění si, že překročuje nutnou mez toho, co bylo potřebné, by odvrátil od sebe protiprávní útok na život, na svobodu nebo na jmění čís. 3791.

— — — proti úřednímu výkonu jest vyloučena nutná obrana, leč by se výkon úřední osoby sám jevil bezprávným útokem (byl by nedovolený, zakládal by zločin zlého užívání moci úřední, nenáležel by vůbec k působnosti úřední osoby) čís. 3818, 3835.

— — — nebezpečnost osoby pachatelem napadené nedovoluje mu, by při svém zákroku libovolně překročoval meze nutné svépomoci (§§ 19 a 344 obč. zák. a § 2 písm. g) tr. zák.); učinil-li tak, jest zjistiti jeho vědomí o protiprávnosti použitého násilí (vědomí o protiprávnosti předsevzatého jednání, přesahujícího co do vhodnosti použitých prostředků a co do účelnosti nezbytnou potřebu) čís. 3866.

— — — okolnost, že se kdo »bránil« v urážlivém článku proti útoku na svou čest, není důvodem trestnost vylučujícím (§ 2 g) tr. zák.) čís. 3900.

— — — opomenutí dáti k eventuální otázce na zabití dodatkovou otázku na nutnou (putativní) sebeobranu čís. 3921.

— — — nutná obrana (putativní) předpokládá protiprávnost (mylný předpoklad protiprávnosti) útoku, který se skutkem pachatelovým odvrací; protiprávním útokem není, snaží-li se kdo uchopiti, zadržeti a po případě učiniti neškodným člověka, který se v noci za účelem krádeže (loupeže) vloupá oknem do jeho bytu čís. 3923.

— — — pokud nejde o porušení předpisu § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána dodatková otázka na stav poděšení, strachu a leknutí čís. 4259.

— — — zákon v § 335 tr. zák. pokládá zvláštní poměry pachatelovy i zvláštní okolnosti, za nichž pachatel jednal, za rozhodné pro posouzení otázky, zda si pachatel byl nebo mohl býti vědom toho, že jeho jednáním (opomenutím) může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečenství pro právní statky § 335 tr. zák. chráněné; při řešení této otázky jest přihlížeti i k duševnímu stavu pachatelovu v době činu (§ 2 g) tr. zák.) čís. 4303.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li dány ke hlavní otázce na zločin zabití dodatková otázka na sebeobranu podle § 2

g) tr. zák., po případě další otázka (eventuální) na vykročení z mezi nutné obrany podle § 335 tr. zák. čís. 4403.

— viz též obrana oprávnená.

— **dle § 187 tr. zák.** viz lítost účinná.

— **dle § 4 tisk. nov.** viz urážka tiskem (§ 4).

— **dle § 21 č. 3 zák. na ochr. rep.:** kto sprostredkuje alebo snaží sa umožniť tajnú schôdzku páchateľa vojenského zločinu s osobou jemu blízkou, dopúšťa sa zločinu nadržovania vojenským zločinom v smysle § 21 č. 2 zák. č. 50/23 sb. z. a n. a nemôže sa dovolávať beztrestnosti z dôvodu § 21 č. 3 cit. zák. čís. 4860.

— **podle § 27 čís. 2 zákona na ochr. rep.:** předpokládá, že bylo od podniku upuštěno neb sloučení oznámeno dobrovolně; není jí účasten pachatel učiniviší oznámení, byla-li vhodná obrana úřadu možnou i bez oznámení, poněvadž úřad o oznámeném spolčení v době onoho oznámení již odjinud věděl, ani pachatel, jehož oznámení není takového rozsahu, by byla úřadu umožněna vhodná a úspěšná obrana; je proto zapotřebí, by vyjevil členy, stanovy, záměry (úmysly) a podniky dotyčného spolčení čís. 3375.

— **dle slov. práva:** okolnosť, že poškodený 1—2 hodiny pred spáchaním trestného činu ublížil obžalovanému na tele, nestačí k záveru, že obžalovaný spáchal na poškodenom čin v duševní poruche v smysle § 76 tr. zák. čís. 4611.

— — k nutné obraně se vyžaduje, by to, co obžalovaný podnikl proti neoprávněnému útoku, bylo objektivně potřebné k jeho odvrácení a aby mělo zřetel k životu a k osobní neporušenosti útočníka; nestačí jen subjektivní přesvědčení obžalovaného, že pokládal svojí obranu za potřebnou čís. 4594.

— — ustanovení § 77 tr. zák. nelze použíti, spáchal-li obžalovaný trestny čin z rozkazu a návodu svých nastávajících představených čís. 4587.

— — ke zjištění nutné obrany nestačí, že obžalovaný byl neoprávněně napaden, nýbrž vyžaduje se, aby to, co obžalovaný podnikl, bylo potřebné k odvrácení útoku. Otázka potřebnosti nutné obrany musí býti posuzována se stanoviska objektivního, nestačí tedy pouhé subjektivní přesvědčení obžalovaného, že svou obranu pokládal za potřebnou. Mezi útokem a obranou musí býti zachován určitý poměr. I ten, kdo byl napaden, musí bráti zřetel na život a osobní neporušenost útočníka a smí útok odvrátiti jen takovým způsobem, který podle okolnosti případu stačí k tomu, aby osoba jeho byla ochráněna čís. 4594.

— — ochranu podľa § 17 odst. 1 zák. čl. XLI:1914 neľze priznať obžalovanému, ak jeho zistený čin nemožno posudzovať ako utrhanie alebo urážku na cti, lež ako krivé obvinenie (§§ 227, 229 tr. zák.), alebo nedbalé obvinenie pred úradom (§ 20 zák. čl. XLI:1914) čís. 4715.

— **poslanců** viz imunita.

— **promlčením** viz promlčení.

— **vojenské zrady:** z důvodu účinné lítosti podle § 27 čís. 1 zák. na ochr. rep. nastane jen, je-li ústup od protiprávní činnosti dobrovolný čís. 4542.

Beztrestný pokus viz pokus.

Bezvědomá osoba: násilí na ni a loupež čís. 4209.

Bezvědomí (§ 2 c) tr. zák.): pojem čís. 3923.

Bezvýslednosť opravného prostředku: a útraty čís. 3594.

Bič: úder jím do ochranného skla auta čís. 4783.

Bída (nouze): zakládá beztrestnosť podle § 2 g) tr. zák., byla-li takové síly, že jí byl život pachatele neb osoby jemu blízké přímo a bezprostředně ohrožen, a nebylo-li jiného východiska k záchraně života, než spáchati trestný čin, takže jedinou pohnutkou byl názor pachatele, že jinak zemře hlady čís. 4532.

Bigamie viz manželství dvojnásobné.

Biti: pohrůžka jím (§ 98 b) tr. zák.) čís. 3819.

Bitka vzájomná viď obrana oprávnená.

Blanket zmenkový viď padelanie súkromnej listiny.

Bodání vidlemi oknem viz násilí dle § 83.

Boykot: popuzování k němu čís. 3856.

— českého hudebníka čís. 3968.

— **firmy** viz ochrana republiky (§ 14 čís. 2, 4).

Brachiální síla: užití jí starostou čís. 4635.

Braní darů viz zneužití moci úřední (§ 104).

— **užitků** viz maření exekuce.

Branné síly (§ 2 zák. č. 50/23): jsou takové, které při úkladném podniku mají užíti zbraně, které při podniku mají konati služby ve zbraní a se zbraní čís. 4799.

Brannými nebo pomocnými silami: ve smyslu § 2 al. 3 zák. na ochr. rep. je lidský materiál, jehož má býti použito k úkladům o republiku, na rozdíl od materiálu věcného podle § 2 al. 4 čís. 4799.

Brunner: neoprávněné označování sýra tímto jménem čís. 4248.

— viz též ochrana známek.

Brutální: slova »brutální« se v obecné mluvě běžně užívá nejen k označení fysické hrubosti (násilného jednání, manuelního), nýbrž i ve smyslu přeneseném o každém jednání hrubě se příčícím slušnosti a společenskému taktu, třebaže hrubost se neprojevila po stránce fysické násilnými skutky, nýbrž slovy nebo jiným způsobem čís. 3606.

Břemena rolnictva: a zámožný rolník čís. 3836.

Břemeno průvodní: v trestním řízení čís. 3475.

— viz též průvodní řízení.

Bujnost mladická viz pohoršení veřejné.

Buržoasie: líčení útisku dělnictva jí čís. 4274.

— viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 1, 5).

Býkovec: ozbrojení se jím čís. 3392.

— viz též úředník veřejný.

Bylinné likéry viz ochrana známek.

Bytová komise: její člen je veřejným činitelem čís. 3416.

— — viz též úplatkářství.

Bytová lichva: I skutková podstata podle § 8 písm. a) až c) zákona o trestání válečné lichvy čís. 568/1919 (v doslovu zák. čís. 80/1924) předpokládá využití mimořádných válkou vyvolaných poměrů čís. 4663.

— viz též předražování.

Causalita viz příčinná spojitost.

Celkový dojem se známky viz ochrana známek.

Celní přestupek: zakládá-li jednání kromě celního přestupku zároveň i skutkovou podstatu některého z trestných činů podle obecného zákona trestního, jest je trestati podle předpisů tohoto zákona bez ohledu na to, že pachatele stihne za ně kromě toho i některý z trestů, stanovených na celní přestupky celním zákonem čís. 3812.

— — podvod paděláním nákladního listu za účelem uvedení v omyl finančního respicienta a celního deklaranta při vyclívání zboží; spoluvina na tomto podvodu čís. 3812.

— — nejde o pouhý celní přestupek podle § 130 zák. čís. 114/27, nýbrž o podvod, šlo-li o vyvezení nevyclené věci vůbec a o předstírání, že clo bylo zaplaceno čís. 3812.

Cena věci viz zpronevěra.

— — viz též výhrada vlastnictví.

Cenné papíry: jsou — jako zastupitelné věci vůbec — vhodným předmětem svěření a zpronevěry, třebaže byly pachateli odevzdány se svolením k opatření si zápůjčky lombardem čís. 4595.

Ceny: jich pokles a § 486 tr. zák. čís. 4725.

Censura viz tiskový zákon (§ 17).

Cestovní poplatky: o jich výši rozhoduji výhradně, s platností zavazující i kárný soud, orgány justiční správy; kárný soud odvolací není oprávněn ony poplatky snížiti čís. 137 dis.

Církev: ustanovením § 14 čís. 3 zák. na ochr. rep. není chráněna církev jako taková, ani jen několik jednotlivců, nýbrž jen skupina obyvatelů; popuzování musí míti přímý vztah k náboženství skupiny obyvatelů, proti níž je popuzováno čís. 4097.

— zákonným článkem XLI:1914 o ochrane cti je chránená aj cirkev čís. 4773.

— viz též náboženství.

City nevážnosti, neúcty a pohrdání viz ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

Civilní geometr: požívá ochrany § 68 tr. zák., je-li úkon, jímž byl Státním pozemkovým úřadem pověřen, v rámci úředních úkonů tohoto úřadu čís. 3461.

— — ochrany podle § 68 (81, 312) tr. zák. požívá i pomocník civilního geometra, umísťuje z příkazu soudce mezníky tam, kam soudce nařídil (kopaje jámu pro mezníky) čís. 4283.

— **manželství:** napodobení a předstírání obřadu čís. 3411.

— — viz též podvod dle § 199 b).

— **rozsudek** viz svědek.

— — viz též účastník soukromý.

— **spor:** tvrzení nesprávných skutečností v něm čís. 3808.

— **stráž** viz bezpečnostní policie.

Cizí dílo viz původcovské právo.

— **dopis:** jeho odcizení čís. 3532.

— — viz též listovní tajemství.

— **dům:** viz násilí dle § 83.

— **majetek:** viz žhářství.

— **revír:** zakročení hajného v něm čís. 4348.

— **smilstvo:** nadržování mu čís. 4244.

— — viz též kuplířství.

— **věci movité (§ 171 tr. zák.):** tento pojem třeba vykládati nikoli s hlediska, zda dotyčná věc skutečně již náleží někomu odlišnému od pachatele a komu, nýbrž jen ve vztahu k osobě samotného pachatele; zda on jest podle platného právního řádu oprávněn s věcí tou nakládati jako se svojí vlastní (si ji přisvojiti) čís. 4733.

Cizím činitelem (§ 2 zák. na ochr. rep.): jsou zahraniční osoby, které svým významem, vlivem a mocí jsou způsobilé podporovati úklady podle § 1 cit. zák., i nepravidelné organisace vojenské, skupiny bohatých jedinců, banky, fondy, ba i strany politické, i cizí žurnalistika; jest jím i strana NSDAP v Německu v letech 1930—1932 i její předáci Hitler, Goebels, Rosenberg, Feder čís. 4799.

Cizina: výměra trestu, soudí-li soud v území českého práva trestního trestný čin spáchaný v oblasti trestního práva slovenského čís. 3411.

— s hlediska § 16 čís. 1 zák. na ochr. rep. nezáleží na tom, že trestné činy byly spáchány v cizině a cizími státními příslušníky a zda a jak byly stíhány tamními úřady. Směrodatným zůstává jedině, že podle zdejšího právního řádu jest taková činnost zločinnou čís. 3826.

— jde-li o přečin nebo přestupek, může soud vyhostiti cizozemce z republiky jen, uznal-li ho vinným takovým přečinem nebo přestupkem, na nějž ukládá zákon výslovně a zvláště trest vyhoštění z tuzemska jako trest hlavní nebo trest vedlejší čís. 4042.

— není-li právně možné jednotně vyříditi sbíhající se trestné činy, an byl cizí státní příslušník souzen československým soudem jen pro trestné činy spáchané na zdejším státním území, nelze přihlížeti při výměře trestu k trestu uloženému rozsudkem v cizině, třebaže byly ony činy spáchány před vynesením tohoto rozsudku čís. 4117.

— předpoklady § 54 odst. druhý tr. ř. jsou splněny, žádá-li veřejný žalobce ustanovení příslušného soudu, by se mu dostalo oprávnění žádati o vydání obviněného cizími úřady čís. 4135.

— trestné činy spáchané československým příslušníkem v cizině jest posuzovati podle hmotného práva platného v oblasti, do níž obviněný přísluší domovským právem čís. 4450.

— Podkarpatská Rus stala se součástí Československé republiky již dne 28. října 1918 čís. 4366.

— za cizozemské jest považovati rozsudky cizích soudů, byť byly vydány podle práva věcně shodného s právem platným na československém státním území čís. 4366.

— bol-li československému príslušníkovi za trestný čin spáchaný v cudzine nesprávne uložený trest podľa miernejšieho práva, platného na území kedysi uhorskom, hoci mu mal byť vymeraný prísnejší trest podľa práva, platného na území kedysi rakúskom, obžalovaný sa nemôže domáhať ďalšieho zmiernenia trestu použitím mimoriadneho zmierňovacieho práva podľa § 92 tr. zák. slov. čís. 4455.

— příkaz prvého odstavce § 36 tr. zák. platí neobmezeně bez ohledu na rozsah proveditelnosti zásady druhého odstavce téhož § čís. 4596.

— odpykal-li si již pachatel v cizozemsku trest na svobodě, uložený mu pro týž hrdelní zločin, nelze mu podle § 50 tr. zák. v tuzemsku uložiti trest smrti, nýbrž jen trest těžkého žaláře doživotního, který však lze zmírniti použitím ustanovení § 338 tr. ř.; uložení tohoto trestu není tu na závadu zákaz zostření trestu doživotního žaláře podle § 50 tr. zák., nebyly-li s výkonem onoho trestu na svobodě v cizozemsku buď povšechně pro způsob jeho výkonu nebo konkretně pro zvláště nařízené zostření pro pachatele spojeny újmy, které podle předpisů v tuzemsku platných s výkonem doživotního těžkého žaláře spojeny nebývají a spojeny býti nesmí čís. 4596.

Cizozemská firma viz generální zástupce.

Cizozemský obchodník: prodavší bez úředního povolení v tuzemsku radiotelefonní zařízení, dopouští se přečinu podle § 24 čís. 1 zákona čís. 9/1924, a to i, opatří-li si kupitel povolení k dovozu koupeného zařízení čís. 4302.

Condictio impossibilis viz zpronevěra.

— **ob turpem causam** viz neodolatelné jednání.

Conjunctio membrorum: nevyžaduje § 127 tr. zák. čís. 3710.

Constitutum possessorium (§ 428 obč. zák.): a zpronevěra čís. 3553.

Cudzozemský rozsudok viď rozsudok.

Cukerin: neoprávněné obchodování jím čís. 4185.

— viz též potraviny.

Cvičení (§ 2 zák. č. 50/23): je jakékoliv vyučování o poučování branných a pomocných sil, aby mohly splniti své určení při úkladném podniku. Spadá sem tedy zejména i pouhé cvičení připravující budoucí vojenskou kázeň, výchovu, prostředkující odborné znalosti, informativní poučování sil pomocných, jejich odborné školení za účelem úspěšného provedení prací podporujících úklad čís. 4799.

Cyklista: výslovného předpisu o tom, po které straně silnice jezditi jest cyklistům, neobsahují sice ani předpisy o jízdě na velocipedech, jimiž doplněny byly silniční řády (nařízení pražského místodržitelství čís. 54/1886 zem. zák. vyhláškou místodržitele pro Čechy ze dne 27. ledna 1892, č. 914 pres., čís. 7 zem. zák. pro Čechy, zákon čís. 47/1866 zem. zák. zákonem ze dne 12. ledna 1891, čís. 7 zem. zák. pro Čechy), avšak zvyklost, jezditi po levé straně silnice, vztahuje se i na cyklisty čís. 3412.

— jde o spoluzavinění cyklisty, opomenul-li upozorniti povozy případně za ním jedoucí zvednutím ruky nebo jiným vhodným způsobem na úmysl odbočiti do postranní ulice čís. 3429.

Cyklostil viz tiskovina.

Čas požáru: a krádež čís. 4208.
— — viz též krádež dle § 174 I c.

Časopis: nakolik výtka, že se čtenářům určitých novin zdvíhá žaludek, není jen beztrestnou kritikou a satirou, nýbrž výtkou opovržlivé vlastnosti po rozumu § 491 tr. zák. čís. 4489.
— který je majetkem kavárny a po celý den je k použití hostům kavárnu navštěvujícím, jehož obsah je tudíž přístupný většímu počtu osob ať individuelně určitému nebo co do množství neurčitému, jest rozšiřovaným spisem ve smyslu § 39 na ochr. rep. čís. 4760.
— jestli boly periodické listy vopred určené a v smysle § 16 odst. II. č. 4 zák. čl. XIV:1914 příslušnému úradu ohlásené, a to označením určitých kalendárnych dní, obdobia, v ktorých bude periodický list vychádzať, vydavateľ je povinný ohlásiť úradu vždy aj zmenu týchto terminov čís. 4495.
— jeho urážka viz urážka tiskem (§ 27).

Část díla: je chráněna jen, vykazuje-li sama o sobě povahu autorovy samostatné tvůrčí činnosti čís. 3848.

Částečné doznání viz doznání.
— — viz též okolnosti polehčující.
— **zmaření uspokojení** viz úpadek podvodný.

Čekání na chodbě: před jednací síní a § 46 odst. 3 tr. ř. čís. 4827.

Čelední řád: obvinil-li obžalovaný soukromého obžalobce ze zlého nakládání se služebnou, z činu příčícího se nejen čelednímu řádu pro Moravu ze dne 2. května 1886, čís. 53 z. zák. (§ 17 odst. 2; § 28 odst. 2), nýbrž zejména i nynějšímu sociálnímu a mravnímu cítění, vinil ho z určitého nepočestného a takového nemravného činu, který by ho v obecném mínění mohl uvésti v opovržení nebo snížiti (§ 488 tr. zák.) čís. 3763

Čepování lihovin viz zákaz čepovati.

Černý prach: předpisy nařízení ze dne 2. července 1877, čís. 68 ř. zák. nemohou se vztahovati na černý prach čís. 4483.
— — šrapnel, jehož náplň pozůstává z černého prachu, není vhodným předmětem jednání upravených ustanovením prvního odstavce § 1 a stíhaných trestními normami §§ 2 a 3 zákona o třaskavinách čís. 4507.

Červenka viz potraviny.

Česká banda viz banda česká.

Československá republika: se svojí demokraticko-republikánskou ústavou jest s hlediska komunistického označována za stát kapitalistický čís. 3980.

Český hudebník: jeho boykot čís. 3968.

Čest: nutnou obranu proti útoku na čest zákon neuznává ani tehdy, záleží-li útok ve vyhrůžce nebo ve zlém nakládání čís. 3584.

Čest kollektivity viz urážka na cti (§ 492).

Čestná práva občanská: jich ztráta podle § 32 na ochr. rep. čís. 4094, 4206.
— — — viz též ochrana republiky (§ 32).

Četnické oznámení: bylo-li při hlavním přelíčení čteno, stal se tím složkou průvodní látky i tam uvedený mimosoudní údaj svědka, který soud nesmí ponechati mimo okruh svých úvah, třeba že svědek odepřel při hlavním přelíčení svědectví, používaje dobrodiní § 152 čís. 1 tr. ř. čís. 4196.

Četník: cís. nař. ze dne 27. října 1853, čís. 228 ř. zák. o urážkách vojínů nevztahuje se na rotmistry čsl. vojska ani na strážmistry čsl. četnictva, kteří jsou na roveň postaveni rotmistrům; nevztahuje se ani na vrchní četnické strážmistry, kteří jsou označeni vojenskými odznaky podporučíků (důstojníků), třebas byli platovým zákonem zařazeni do skupiny gážistů mimo služební třídy čís. 3726.

— jest proto lhůtu § 530 tr. zák. počítati ode dne, kdy se vrchní četnický strážmistr sám dozvěděl o urážce, nikoliv od doby, kdy se o ní dověděl jemu nadřízený zemský četnický velitel čís. 3726.
— výkonný orgán jest oprávněn dožádati se přímo pomoci četnictva, má-li za to, že četnická pomoc jest při výkonu exekuce nutná čís. 3818.
— četník smí použíti zbraně i, nelze-li jinak překonati odpor směřující ke zmaření jeho služebního výkonu čís. 3818.
— úkolem četnictva jako úřadu bezpečnostního jest podle § 24 tr. ř. (§ 1 zák. čís. 299/1920 sb. z. a n.) vyzvídati veškeré zločiny a přečiny, pokud se nevyšetřují jen k žádosti účastníka čís. 4109.
— orgánovia verejnej bezpečnosti sú v naliehavých prípadoch oprávnení a povinní zakročiť cieľom zistenia účastníkov trestného činu a zabezpečenia trestných znakov aj mimo služby; taký ich výkon je úradným výkonom, ktorý je po práve čís. 4538.
— prehlásenie četnictva o zatknutí páchateľa bez skutočného jeho uväznenia neľze považovať za zatýmne zadržanie v smysle § 94 tr. zák. slov.; četnictvo nie je oprávnené predĺžiť zatýmne zadržanie čís. 4553.

Četnictvo viz četník.

Čin kolektivní viz spolupachatelství.
— — viz též žhářství.
— **nepřátelský** viz nepřátelský čin.
— **trestný:** z pouhé vnější okolnosti, že jednotlivé závadné projevy byly obžalovaným proneseny v rámci téže, časově i místně nepřerušené řeči, nelze ještě bez výhrady usuzovati, že projevy ty pozbyly veškeré samostatnosti a že je proto nelze posuzovati o sobě, nýbrž jen v jejich souvislosti jako nedělitelný celek čís. 3750.
— — jednost a jednotnost zlého nakládání nevyžaduje nutně ani časové ani místní nepřetržitosti útoků v tom smyslu, že by tu nesměla býti ani krátká přestávka mezi jednotlivými útoky, ani přenesení jich s jednoho místa na místo jiné; nepředpokládá nutně ani totožnost útočníků v jednotlivých jeho dějstvích se ho súčastňujících čís. 3385.
— — při činu kolektivním zodpovídají za žhářství stejnou měrou všichni, kdož spolupůsobili při samém činu čís. 3449.
— — ohledně údajů, které učiní kdo ve své vlastnosti jako svědek, je připuštěna úchylka od všeobecné zásady § 490 tr. zák., v ten rozum, že svědek, jemuž nebylo prokázáno, že učinil údaje nepravivé vědomě nebo dokonce úmyslně, nemůže se výkonem své povinnosti svědecké dopustiti trestného činu vůbec a urážky na cti zvláště čís. 3599.
— — výše škody (zamýšlené nebo způsobené) jest složkou trestného činu a musí proto, jako jeho ostatní složky, posuzována býti podle poměrů na místě a v době spáchání činu, najmě i podle toho, jakou cenu v této době měla věc trestným činem dotčená, bez ohledu na nahodilou okolnost, že cena věcí tohoto druhu dodatečně stoupla nebo klesla čís. 3631.
— — způsobená škoda rovná se vnitřní hodnotě vylákaných rak. uh. korun v době souzených skutků čís. 3631.
— — pro obor práva trestního nerozhoduje civilně-právní, nýbrž faktický stav, který tu byl v době trestného činu čís. 3707.
— — i útoky, jichž se řečník dopustil při provádění jednotlivých různých a samostatných myšlenek, jest posuzovati úplně samostatně a nezávisle bez rozdílu, zda směřují proti témuž zákonem chráněnému statku, čili nic čís. 3750.
— — trestný čin je dokonán již tím, že dojde svého stělesnění a výrazu v tiskopisu nebo v rozšiřovaném spisu, určeném právě k rozšiřování, nehledíc k tomu, zda došlo skutečně k jeho rozšiřování a zda jeho obsah došel k vědomosti osob, pro něž byl určen čís. 3809.

— — čl. IV. uvoz. pat. k tr. zákonu výslovně vylučuje obdobu při řešení otázky, zda ten neb onen skutkový děj naplňuje skutkovou podstatu toho neb onoho trestného činu čís. 3868.
— — je vyloučeno, by týž trestný čin byl spáchán úmyslně a při tom i z nedbalosti a z lehkomyslnosti čís. 3868.
— — ohrazoval-li se obžalovaný po odevzdání závadného tiskopisu jinému ve výborové schůzi své organisace proti tomu, by jeho obsah byl čten, a schůze se usnesla, že se čísti nebude, byla přerušena jeho činnost stíhaná § 7 tr. zák. čís. 3911.
— — spoluvina jest všeobecnou formou trestného provinění, která má platnost při všech deliktech, u nichž není stanovena výminka nebo nepřekáží tomu zvláštní povaha činu čís. 3915.
— — soud zrušovací přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší se k činu, jak se stal svého času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostem pozdějším čís. 3940.
— — i výrok nedokončený zakládá skutkovou podstatu dokonaného trestného činu, je-li smysl výroku patrný již z pronesených slov, tvoří-li pronesený výrok svým obsahem objektivní skutkovou podstatu určitého trestného činu a jsou-li tu i náležitosti subjektivní skutkové podstaty tohoto trestného činu čís. 3972.
— — uložení pořádkového trestu (možnost takového trestu) nevylužuje stihání a potrestání trestním soudem čís. 4084.
— — kdo je částečně zbaven svéprávnosti, je podle trestního zákona plně zodpověden a podle trestního řádu plně schopen vystupovati jako obviněný (obžalovaný) před trestními soudy samostatně a činiti platná a závazná procesuální prohlášení čís. 4317.
— — překvalifikoval-li soud při použití mimořádného zmírňovacího práva trestný čin, kvalifikovaný zákonem jako zločin, se zřetelem na ustanovení § 20 tr. zák. slov. na přečin, jest použití zákonných ustanovení, platných pro přečiny, i co do trvání vedlejších trestů čís. 4714.
— — jen tomu může býti přičítána vina, kdo ve své činnosti naplnil veškeré objektivní a subjektivní náležitosti skutkové podstaty toho kterého trestného činu čís. 4799.
— — bylo-li shledáno, že byla činnost trestně závadná konána v rozsahu širším, nikoliv ojediněle, nýbrž v kruhu osob spojených organisačně v soubory, útvary, spolky, mohou ovšem býti obžalovaní nejen sami přímými pachateli, — každý sám o sobě, nebo mezi sebou spolupachateli, po případě pomocníky a účastníky po rozumu § 5 trest. zák. — ale mohou i býti spolupachateli, pomocníky a účastníky v poměru k osobám neobžalovaným čís. 4799.
— — soubor sám jako takový, jako organisační útvar, trestně ovšem stíhán býti nemůže, poněvadž není způsobilým subjektem deliktu čís. 4799.
— — je-li v rozsudku zjištěna (aniž je přičítána určitým osobám) činnost vykazující objektivní známky skutkové podstaty deliktu, k níž docházelo ve straně nebo organisaci, není takový výrok rozsudku výrokem o vině strany nebo organisace ve smyslu trestně-právním čís. 4799.
— — má však takové skutkové zjištění po případě svůj význam jakožto důkazní moment pro otázku viny jednotlivců, zejména po stránce subjektivní, když-tě ze sdružení se k dosahování určitých cílů, z přidružení se k organisaci, jež se chce snažiti a snaží o dosažení určitých cílů, možno usuzovati na příslušné složky viny obžalovaného sdružívšího se jednotlivce čís. 4799.
— — v rozšiřování tiskopisu obsahujícího několik projevů zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního, jde o skutek jediný a jednotný čís. 4806.
— — pro posouzení trestnosti závadného projevu jest bez významu, že projevy stejného znění (obsahu, smyslu) byly již uveřejněny tiskem neb učiněny jinými osobami (že souzený projev byl jen opakováním projevu dříve jinou osobou učiněného) čís. 4883.

Činitel ústavní viz ústavní činitel.
— **veřejný** viz úplatkářství.
Činné spolupůsobení: při zločinu loupežného zabití nevyžaduje ani vztažení ruky proti osobě, jíž se násilí děje; stačí každá činnost pachatelova, jíž při samotném vykonání onoho zločinu hlavního pachatele posiluje a podporuje, ať se to projeví jakýmkoliv způsobem čís. 4221.
Činnost: rovnající se úderu pěstí čís. 3627.
— viz též urážka dle § 488.
— **myšlenková** viz úmysl zlý.
— **stranická** viz zneužití moci úřední (§ 104).
— **v národních obranných spolcích:** nevylučuje, by dotyčná osoba, podnícena nějakou pohnutkou, byť i soudem nezjištěnou, nehanobila surově vlastní národ a stát čís. 4189.
— **vůle jednající osoby** viz úmysl zlý.
Činným spolupůsobením (§ 136 tr. zák.): jest každá činnost, která při společném zločinném úmyslu a při skutečném provádění zločinu předního jednajícího pachatele posiluje, po případě utvrzuje ve zločinném rozhodnutí, takže jedná v pevném vědomí, že jeho přítomný druh jest jeho oporou a že jest kdykoliv ochoten přispěti jakoukoliv podle okolností nutnou pomocí čís. 4259.
Čistopis protokolu viz protokol.
Číšník: odcizování kontrolních známek čís. 4001.
Článek: okolnost, že obžalobou byla pozastavena jen část článku, nebrání tomu, by soud nezjistil smysl této části ve spojitosti s nepozastaveným obsahem článku čís. 3836.
— — **výklad smyslu** viz hodnocení průvodů.
— viz též urážka tiskem.
— **IX. uvoz. zák. k tr. zák.** viz souběh zákonů trestních.
Člen Národního Shromáždění viz imunita.
— — — viz též svědek.
— **obecní bytové komise:** je veřejným činitelem čís. 3416.
— — — viz též úplatkářství.
— — — viz též urážka dle § 491.
— — **rady** viz úředník veřejný.
— — — viz též uškození dle § 153.
— — — viz též zneužití moci úřední (§ 101).
— **obecního zastupitelstva:** pověřený k příkazu okresního úřadu obecním zastupitelstvem prováděním kontroly, zda jsou váha a jakost pečiva, stanovené okresním úřadem, v živnostenských podnicích dodržovány, požívá při provádění této kontroly jakožto obecní zřízenec ochrany podle § 68 tr. zák., třebaže nebyl vzat do přísahy a vybaven další výkonnou mocí čís. 4779.
Člověk nebezpečný viz násilí dle § 93.
Čtení odpovědi: porotců (§ 330 odst. 3 tr. ř.) čís. 3877.
— **otázek** viz porota.
— **spisů (protokolů):** ve smyslu § 252 tr. ř. čís. 4250, 4262.
— — viz též průvodní řízení.
Čtvrtá státní půjčka: zákon čís. 417/1920 sb. z. a n. a příslušná prováděcí nařízení byly vydány jen ve prospěch takových vlastníků válečných půjček, kteří vyhovovali stanoveným podmínkám, tedy zejména jen ve prospěch upisovatelů příslušných do republiky Československé, kteří byli vlastníky válečných půjček dne 28 října 1918; stát nechtěl a neměl příčiny zjednávati si oním způsobem úvěr od upisovatelů takto kvalifikovaných čís. 3616.

— — — byly-li tudíž dohlédací orgány státní o kvalitě upisovatelů uvedeny v omyl a titry IV. státní půjčky byly takovým neoprávněným upisovatelům vydány, byl stát poškozen (§ 197 tr. zák.); okolnost, že ony zákonné předpisy stanoví přesně podmínky, za nichž lze použíti úpisů rakouských a uherských válečných půjček, nečiní tu spáchání podvodu na úkor státu naprosto nemožným čís. 3616.

— — — podvod či přestupek podle prvého odstavce § 13 zák. čís. 417/1920 sb. z. a n.; skutková podstata tohoto přestupku čís. 3616.

Daň nápojová všeobecná: z ustanovenia § 8 odst. II. č. 3 zák. č. 533/19 Sb. z. a n. plynie, že len tí výrobcovia vína alebo iných, v § 1 č. 1 a 2 cit. zák. menovaných nápojov, sú oslobodení od povinnosti platiť všeobecnú daň nápojovú z množstva vyrobených nápojov neprevyšujúceho maximum vymedzené v prevádzacom nariadení, ktorí vyrábajú víno alebo výš spomenuté nápoje pre vlastnú spotrebu, neobchodujú nimi, ani ich nečapajú čís. 4511.

— — podělání plomb, určených k zajištění výměry daně z lihu, způsobem označeným v § 1 zák. čl. XXXVII:1897, jest trestné podle ustanovení obecného trestního zákona bez ohledu na potrestání pachatele pro těžký důchodkový přestupek spáchaný zkrácením daně čís. 4539.

Daň z obratu: v účtě a poměr komisní čís. 3873.

Daňové nesprávnosti: každá činnost advokáta, jež má za účel vědomě spolupůsobiti při ošálení úřadů finančních a takto vymknouti se zákonitým daňovým či jiným platebním závazkům ke státu, porušuje povinnosti povolání a poškozuje čest a vážnost stavu čís. 175 dis.

Dar: pro fond politické strany čís. 3652.

Darování: odhlášeného radiového aparátu čís. 3845.

Dary ve věcech úředních viz zneužití moci úřední (§ 104).

— **úředníku** viz úplatkářství.

Dávání výstražných znamení viz automobil.

Dávka ze zábav: kontrola vstupenek a § 68 tr. zák. čís. 4695.

— — viz též úředník veřejný.

Dávky a poplatky: stačí (§ 3 odst. 2 zák. č. 178/24), byl-li uplatkářstvím dotčen zájem státu a obce na vybírání dávek a poplatků (zájem finanční) čís. 3794.

Dcera: jest rodičům svěřena ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 3999.

— nadržování cizímu smilstvu s ní čís. 4244.

— viz též kuplířství.

Delegace: navrhuje-li se, by byla věc odňata soudu postižení příslušnému podle § 52 odst. prvý tr. ř. a byla přikázána jinému soudu v obvodu téhož vrchního soudu, přísluší podle §§ 62, 63 tr. ř. rozhodnouti o tomto návrhu vrchnímu zemskému soudu čís. 3556.

— proti usnesení vrchních soudů nelze podle předpisů trestního řádu kromě zvláštních případů, jako §§ 39 a 63 tr. ř., týkající se zapsání do seznamu obhájců a povolení delegace vrchním soudem, podati stížnost čís. 3806.

— povolení delegace není vyloučeno tím, že původně obviněný prohlásil, že nepodává prozatím návrh na delegaci; ono prohlášení není vzdáním se návrhu; návrh může býti po případě znovu opakován čís. 3807.

— důležitým důvodem pro povolení delegace jest, že jí může býti provedení trestního řízení zlevněno, zjednodušeno a urychleno čís. 3807.

— pro výklad, že lze povoliti delegaci jen k ušetření delších cest úředních osob, neposkytuje zákon opory čís. 3807.

— k vůli zkrácení vyšetřovací vazby lze podle § 62 tr. ř. přikázati věc soudu, u kterého nastane dříve porotní období čís. 4164.

— delegace senátu mládeže krajského soudu, u něhož je mladistvý obviněný ve vazbě, je po případě účelná v zájmu urychlení a zlevnění řízení čís. 4320.

— důvodem delegace může býti po případě i, nemá-li obžalovaný peníze na cestu ke vzdálenému příslušnému soudu čís. 4333.

Delikty dolosní: delikt podle § 24 zák. čís. 9/24 jest deliktem dolosním čís. 3845.

— — návod i pomáhání podle § 5 tr. zák. jsou zásadně možné i u deliktů dolosních i kulposních čís. 3845.

— **kulposní:** přestupek (přečin) podle čl. III. zákona čís. 142/1868 ř. zák. je deliktem kulposním čís. 3640, 4096.

— — při čemž culpa, která se k tomuto deliktu vyžaduje, není zvláštním druhem nedbalosti, nýbrž má tytéž podstatné vlastnosti jako culpa podle trestního zákona vůbec; tresce se tu pachatel pro příčinnou souvislost činu s výsledkem, proto, že se z nedbalosti dopustil trestného činu, založeného obsahem tiskopisu čís. 3640.

— **majetkové:** při zjišťování ceny věci, prodané s výhradou práva vlastnického, jest vziti za základ obecnou hodnotu věci v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, při čemž jest vzíti zřetel na znehodnocení věci obvyklým užíváním, a pak jest vzíti do počtu úhrnnou výši splátek čís. 3391.

— — o zákonné náležitosti, že jde o prospěch nikoliv nepatrný, jest uvažovati — bez ohledu na rozsah, nákladnost a výsledek činnosti příjemce úplatku — výhradně s hlediska hodnoty úplatku o sobě, při čemž jest přihlížeti k okolnostem případu, zejména k pokleslé hodnotě peněz, k drahotním a ostatním poměrům čís. 3415.

— — pro otázku kvalifikace zpronevěry jest rozhodnou cena předmětu a nikoliv výše zápůjčky, za niž byla svěřená věc dána do zástavy čís. 3570.

— — výše škody (zamýšlené nebo způsobené) jest složkou trestného činu a musí proto, jako jeho ostatní složky, posuzována býti podle poměrů na místě a v době spáchání činu, najmě i podle toho, jakou cenu v této době měla věc trestným činem dotčená, bez ohledu na nahodilou okolnost, že cena věcí tohoto druhu dodatečně stoupla nebo klesla čís. 3631.

— — způsobená škoda rovná se vnitřní hodnotě vylákaných rakousko-uherských bankovek v době činu čís. 3631.

— — pro otázku ceny zpronevěřené věci jest rozhodnou jen skutečná cena předmětu, vypočtená s hlediska osoby vlastníka (toho, kdo věc svěřil) v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, nikoliv peníz půjčený na věc jako na zástavu čís. 3681.

— — nutnost přivoděná jednáním pachatelovým, vynaložiti jakýkoliv náklad na získání vlastní věci, jest újmou, která byla způsobena vlastníku na jeho disposičních právech čís. 3681.

— — při majekových deliktech, vykazujících známky různých zákonných skutkových povah, rozhoduje pro otázku kvalifikace ta činnost pachatelova, z níž poškození cizího majetku přímo vzešlo čís. 3846, 4001.

— — není důvodu, vymeziti pojem nedbalosti pro trestné činy proti bezpečnosti majetku, najmě pro přečin úpadku jinak (úžeji), než jest zákonem vymezen pro trestné činy proti bezpečnosti života v § 335 tr. zák. čís. 4150.

— — jde-li o sčítací trestný čin (krádež), spáchaný v obvodech různých soudů, nemění nic na příslušnosti předstihnuvšího soudu (§ 51 odst. 2 tr. ř.) zastavení trestního řízení podle § 90 tr. ř. tímto soudem až po dojití trestních oznámení druhým soudům čís. 4165.

— — při podvodu spáchaném zatajením neshořelých věcí za účelem vylákání pojistného i za ně nemusí hodnota věci těch představovati škodu, která mohla a měla pojišťovně vzejíti čís. 4537.

— — zásada, že se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik majetkových deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, řídí ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zločinných útoků obviněného z řízení dotud společně vedeného nemůže dojíti k účinkům § 58 tr. ř., — neplatí, byl-li celý soubor majetkových

deliktů proti některým obviněným vyloučen a jen ohledně spoluobviněného byla podána odděleně obžaloba čís. 4564.

— — po období posl. věty § 173 tr. zák. jest i u zpronevěry přihlížeti k výši škody osoby, jejíž právo k věci se vztahující bylo zpronevěrou poškozeno, takže bude pro dosah §§ 183, 184 tr. zák. z povšechné objektivní hodnoty zpronevěřené věci odečísti částku, jíž by bylo osobě k věci oprávněné beztak vynaložiti — za tím účelem, by si znova zjednala faktickou moc nad věcí — i kdyby nebylo došlo ku trestné svémoci čís. 4595.

— — při zjišťování hodnoty svěřeného statku po rozumu § 183 tr. zák. jest obdobně k ustanovení poslední věty § 173 tr. zák. přihlížeti k výši škody osoby, jejíž právo ke svěřené věci se vztahující bylo zpronevěrou poškozeno; jest za ni pokládati hodnotu, jakou svěřený statek představoval v době svěření pro svěřitele podle zájmu, jaký svěřitel má na zachování svého práva na onom statku čís. 4676.

— — při zjišťování ceny věci prodané s výhradou práva vlastnického jest vzíti za základ obecnou hodnotu věci v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, a odečísti od ní poplatky, které již na kupní cenu zaplatil čís. 4676.

— — výpočet škody podle příslušných předpisů lesního zákona (cís. patentu ze dne 3. prosince 1852, čís. 250 ř. zák.), totiž podle § 72 tohoto zákona a podle přílohy D k tomuto zákonu (§ 2 čís. 2 této přílohy) odpovídá zásadě poslední věty § 173 tr. zák. čís. 4785.

— — pro kvalifikaci maření exekuce jako přečinu rozhoduje jen výše skutečné škody, nikoliv i výše ušlého zisku čís. 4795.

— — škodou je rozuměti újmu na jmění, zmenšení (ztenčení) majetku již existujícího na rozdíl od ušlého zisku, »jejž může někdo očekávati podle obyčejného běhu věci« (§ 1293 obč. zák.) čís. 4795.

— — ustanovením § 4 (1) zák. č. 31/29 byla změněna trestní sazba § 460 tr. zák. pro přestupky krádeže toliko v případech, ve kterých činí cena kradených věcí více než 1.000 Kč, tak, že je za uvedeného předpokladu trestati krádež tuhým vězením od 14 dnů do 6 měsíců. Pro přestupky krádeže, u nichž hodnota kradených věcí nepřevyšuje 1.000 Kč, zůstala trestní sazba § 460 tr. zák., obzvláště i horní hranice zákonem čís. 31 sb. z. a n. 1929 nezměněna čís. 4853.

— **návrhové:** porušení zákona (§ 9 alim. zák.), bylo-li trestní řízení pro přestupek § 8 cit. zák. zahájeno bez návrhu opatrovnického soudu čís. 4810

— — návrh súkromnej strany (§§ 112 tr. zák., 41 odst. I. tr. p.) možno i pri trestných činoch, stihateľných na hlavnú súkromnú obžalobu a patriacich do oboru pôsobnosti okresného súdu, v zákonnej lehote platne podať aj u štátneho zastupiteľstva. Nevyžaduje sa, aby návrh bol štátnym zastupiteľstvom odovzdaný príslušnému súdu ešte v lehote § 112 tr. zák. čís. 4487.

— — trestní oznámení, učiněné poškozenou osobou u četnictva, jest považovati zároveň za soukromý návrh ve smyslu trestního zákona, aby bylo zahájeno trestní řízení čís. 4722.

— **ohrožující:** přečin podle § 335 tr. zák. jest deliktem ohrožujícím, k němuž se nevyhledává, by pachatel předvídal určitý účinek; stačí předvídatelnost ohrožení čís. 3967.

— — přečin podle § 27 zák. čís. 111/1927 není deliktem výsledečným, nýbrž ohrožovacím čís. 4178.

— — přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. patří k deliktům ohrožovacím čís. 4580.

— **pokračovací:** pojem předpokládá, že několikeré přestoupení trestních zákazů tvoří jednotný právní celek čís. 4580.

— — jde o sbíhající se delikty po rozumu § 265 tr. ř., nikoliv o delikty pokračovací, uznal-li napadený rozsudek obžalovaného vinným samostatným trestným činem, jímž byl jen opakován stejnorodý trestný čin, jímž ho uznal vinným dřívější rozsudek čís. 4580.

— **sčítací** viz delikty majetkové.

— **soukromožalobní:** jsou jen ty, které trestní zákony za ně označují; nevyhrazuje-li zákon výslovným ustanovením trestný čin obžalobě soukromé, jest jej stíhati obžalobou veřejnou. Přestupek § 113 patentového zákona podle zákona není vyhrazen obžalobě soukromé a jest jej proto stíhati obžalobou veřejnou čís. 4104.

— — ustanovení § 490 tr. zák. o vyloučení důkazu pravdy, vztahuje-li se obvinění na čin, který lze stíhati jen k žádosti třetí osoby, chce zameziti, by soud nemohl oklikami zjistiti, že se kdo stal vinným soukromožalobním deliktem čís. 4215.

— — odhodlal-li se k žalobě oprávněný stíháním pro soukromožalobní delikt vydati okolnosti soukromého deliktu veřejnosti soudního líčení, lze prováděti důkaz pravdy i soudními spisy (svědeckými výpověďmi), vztahujícími se na tyto soukromé delikty čís. 4215.

— — zásady § 262 tr. ř., že nalézací soud není vázán označením činu v obžalovacím spise, nelze do všech důsledků a bez výhrady použíti i na delikty soukromožalobní čís. 4397.

— — viz též obžaloba soukromá.

— **tiskové** viz tiskopis.

— **trvalé:** ukrývání kradených věcí (§ 185 tr. zák.) jest deliktem trvalým, který je ukončen teprve tehdy, když přestalo udržování trestného stavu (ukrývané věci byly nalezeny a vráceny do disposiční moci oprávněné osoby); teprve tímto okamžikem počíná běžeti promlčecí doba čís. 3493.

— **verbální:** jde-li o trestný čin, spáchaný určitým výrokem (verbální delikt), nestačí poukaz k doslovu výroku o sobě k odůvodnění potřebného zlého úmyslu, nýbrž jest nezbytně třeba, by z jiných okolností výrok podmiňujících nebo provázejících bylo zjištěno, jaký smysl obžalovaný přikládal svému výroku, co jím chtěl vyjádřiti a zda si byl vědom jeho závadné povahy ve směru skutkové podstaty trestného činu, o nějž právě jde čís. 3628.

— — při tom nutno přihlížeti nejen k osobnosti obžalovaného, ke stupni jeho vzdělání, ke způsobu, jak se obyčejně vyjadřuje a jakých výrazů užívá a k tomu, co jinak jest známo o jeho chování a smýšlení, nýbrž zejména i k tomu ,co bylo podnětem výroku a jak dalece mohla podnapilost obžalovaného působiti na jeho intellekt a vůli a na vědomí o významu a dosahu výroku čís. 3628.

— — při verbálních deliktech vzhledem k jejich zvláštní povaze i opilost, nedosahující stupně § 2 písm c) tr. zák. může následkem zkalení vědomí s ní spojeného vyloučiti zlý úmysl k takovýmto deliktům předpokládaný. Proto jest nutno zjistiti stupeň opilosti obžalovaného a způsob, jakým došlo k výroku čís. 3628.

— — při deliktech verbálních do oboru skutkově zjišťovací činnosti vyhražené soudům nalézacím spadá především zjištění doslovu (znění, textu) souzeného projevu a dále výklad projevu, určení, jaký byl smysl, význam, dosah, směr, účel a předmět projevu čís. 3680.

— — význam a směr projevu jest určiti nejen podle jeho doslovu, nýbrž i přihlížejíc k okolnostem, za kterých se stal, zejména k poměrům, které tu byly v době a na místě projevu čís. 3769.

— — i výrok nedokončený zakládá skutkovou podstatu dokonaného trestného činu, je-li smysl výroku patrný již z pronesených slov, tvoří-li pronesený výrok svým obsahem objektivní skutkovou podstatu určitého trestného činu a jsou-li tu i náležitosti subjektivní skutkové podstaty tohoto trestného činu čís. 3972.

— **veřejnožalobní** viz obžaloba.

— **výsledečné:** přečin podle § 27 zák. čís. 111/1927 není deliktem výsledečným, nýbrž ohrožovacím čís. 4178.

— **zákazové:** přečin podle § 25 zák. o ochr. zn. jest ryzím deliktem zakazovým; je spáchán již přestoupením právní normy bez ohledu na další pachatelův záměr, jenž nemusí přímo směřovati k zásahu do cizích práv známkových čís. 3949.

Délka trestu viz odklad trestu podmíněný.

Dělový šrapnel viz třaskaviny.

Demokracie: jest vládou lidu jako celku, při čemž sociální (nebo jiné) rozvrstvení obyvatelstva nečiní rozdílu čís. 4156.

Demokraticko-republikánská forma státu: ve smyslu ústavní listiny spočívá na zásadě demokracie, rovnosti a svobodě občanů v životě soukromém i veřejném čís. 3798.

Den sváteční: nevčítání ho do lhůty čís. 3681.
— — viz též lhůta.

Desetileté výročí samostatnosti: a komunistická strana čís. 3730.

Dědic: jeho zatajení a § 197 tr. zák. čís. 4700.

Dědičné zatížení: duševní choroba není nutným výsledkem dědičného zatížení, jež naopak nemusí, nýbrž jen může býti podkladem, na němž se úchylky a poruchy duševního stavu vyvíjejí spíše a častěji než u potomků lidí úplně zdravých čís. 3923.

Dělnická strana: výtka zástupcům dělnické strany na radnici, že určitými činy (pomáhajíce nedělnické straně v případě vnucování dílovedoucího) poškozovali zájmy dělnictva, jež hájiti bylo první a hlavní jejich povinností, takovou měrou, že je dělníci při příštích volbách odmítli, je výtkou nečestného jednání, jež je způsobilé, snížiti je v obecném mínění těch kruhů, jichž účinné zastupování bylo jejich úkolem a povinností čís. 4876.

Dělnické sbory obranné: jsou tajnou organisací čís. 3640.
— — — viz též ochrana republiky (§ 17).

Dělnicko-rolnická vláda: podle ústavy sovětů jest vybudována na principu třídního boje a třídní nadvlády čís. 3798.

Dělnictvo: líčení jeho útisku buržoasií čís. 4274.
— viz též ochrana republiky (§ 14 č. 1, 5).

Dělová střela: není zbraní dle § 13 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4066.

Děti: přebíhání dětí přes silnici bezprostředně před jedoucími auty je okolnost obecně známá; v bezprostřední blízkosti silnice bez dozoru si hrající děti jsou rychlou jízdou auta po silnici uvedeny do konkrétního nebezpečí, které automobilistovi pro přirozenou svoji povahu musí býti zřejmé, a s nímž musí počítati, třebaže bylo spoluzaviněno nedostatečným dozorem na děti čís. 4197.

Diktatura proletariátu: znamená vládu menšiny nad většinou a vládu jedné sociální vrstvy obyvatelstva nad vrstvami ostatními čís. 4156.
— — myšlenka diktatury proletariátu jest v příkrém rozporu se zásadou demokracie, na niž jest založena Československá republika; projev nadšení pro onu myšlenku obsahuje zároveň působení ve smyslu této zásadě nepřátelském čís. 4156.
— — její schvalování čís. 3659.
— — viz též ochrana republiky (§ 16).

Dílem literárním: lze se dopustiti urážky na cti (nikoliv jen ve smyslu a směru § 489 tr. zák.) čís. 3971.
— — viz též původcovské právo.

Dílovedoucí Č. S. D.: pokud požívá ochrany § 68 čís. 3690.

Disciplinarne pokračovanie proti advokátom viď advokátsky poriadok.

Disciplinární rada viz kárná rada.

— **řízení** viz řízení kárné.

— **trestání vězňů** viz trestnice.

Disposice s věcí viz zpronevěra.

Dítě: jako nástroj trestného činu čís. 4731.
— má povinnost, a to — jelikož jest uložena a upravena jinými zákony než občanským zákoníkem — veřejnoprávní povinnost k návštěvě školy, tudíž i k účasti na vyučování čís. 4818.
— jeho devzdání do opatrování čís. 4036.
— viz též úřednik veřejný.

Divadelní návěští: nepožívají ochrany původcovského zákona a nespadají ani pod výjimku poslední věty § 6 (2), nejsou-li výtahem z textu díla čís. 3792.
— — výtahu z textu díla odpovídá jen stručnější zpracování původního díla v ten způsob, že byl obsah zkrácen omezením se na základní jeho složky a vyloučením složek méně podstatných čís. 3792.
— — kdy jde o pouhé divadelní návěští a kdy o výtah z textu literárního díla (operety) čís. 3792.

Dluh: jeho neplacení o sobě není trestné čís. 4254.

Dluhy: neplacení jich advokátem čís. 114 dis.

Dlužníkova neschopnost platiti: jest jen objektivním předpokladem skutkové podstaty přečinu podle § 486 a) tr. zák. čís. 3716.

Doba promlčecí viz promlčení.

Dobírání si: není sesměšňováním (§ 491 tr. zák.) čís. 4236.

Dobrovolné ustoupení: od pokusu čís. 3820, 3871.
— — viz též pokus.
— — viz též podvod.

Dobrovolnost náhrady škody (§ 187 tr. zák.): není vyloučena tím, že se pachatel rozhodl k náhradě škody jen pod psychickým nátlakem, že jinak bude trestně stíhán (vzat do vazby) čís. 3927.

Dobrovolný prodej: a maření exekuce čís. 4002.

Dobytčí mor viz nakažlivé nemoci zvířecí.
— **pasy** viz padělání veřejných listin.

Dodatečné nařízení výkonu trestu: podle § 6 čís. 1 zákona o podmíněném odsouzení čís. 4123.
— **odvolání:** křivého obvinění nečiní pachatele beztrestným čís. 4121.
— **schválení:** vedení rozepře čís. 3704.

Dodatečné udělení koncese: neúčinkuje zpět na dobu, kdy měl pachatel u sebe radiový aparát, nemaje úřední povolení, třebas byl dodatečně zapraven poplatek za tuto dobu čís. 3845.

Dodatková otázka viz otázka dodatková.

Dohled: ve smyslu § 132 tr. zák. při věznicích čís. 3634.
— viz též svedení.
— **na děti (§ 376 tr. zák.):** § 376 tr. zák. jest jen použitím § 335 tr. zák. na určitý výsek možných případů čís. 3519.
— — k odsouzení pro přestupek podle § 376 tr. zák. se vyžaduje, by kromě zjištění, že se osoba, která z přirozené povinnosti má dohled k dětem, jež nejsou samy s to, by se opatřily a chránily před nebezpečenstvím, provinila nepečlivostí, plníc tuto povinnost, bylo dále zjištěno, že tato osoba již podle přirozených následků svého opomenutí, jež každý může snadno poznati, mohla postříci, že jím může býti ohrožena tělesná bezpečnost dětí čís. 3519.
— — povinnost otce, by sám osobně dohlížel k tělesné bezpečnosti dětí, nenastává, dokud otec vzhledem ke konkrétním okolnostem důvodně může předpokládati, že se tak stane matkou (§ 141 obč. zák.) čís. 3519.

— — opomenutí povinného dozoru podle § 376 tr. zák. lze stíhati jen, vzešla-li z něho smrt nebo těžké uškození na těle osoby svěřené k dozoru (dítěte); mělo-li opomenutí to v zápětí jen lehké uškození na těle neb ohrožení tělesné bezpečnosti bez následků, nelze je ani podpůrně podřaditi pod ustanovení (431 tr. zák. čís. 4457.

Dohlédací právo: vykonávaje dozorčí právo nad nižšími soudy po rozumu § 13 zák. čís. 216/1919, smí i nejvyšší soud vytýkati jen vady a poklesky v úřadování rázu čistě zevního a formálního (nepořádky, nepravidelnosti a liknavosti v úřadování) a nesmí zasahovati do výkladu zákona čís. — (2).

— — v trestních věcech z oblasti býv. práva uherského není nejvyšší soud, vyřizuje zmateční stížnost, oprávněn, by z moci úřední formální připomínkou vytkl nalézacímu soudu, že zápis o hlavním přelíčení, odvolávající se při protokolování seznání obžalovaného a výpovědí svědků na údaje těchto a jiných osob, uložené ve spisech předchozího řízení, se příčí předpisům § 331 odst. 2 uh. tr. ř. čís. — (2).

— — nejvyšší soud není povolán ani rozhodovati ani učiniti opatření o dohlédací stížnosti (§§ 15, 16 tr. ř., §§ 74, 77 org. zák., § 5 zák. čís. 216/1919). Nelze si proto stěžovati k nejvyššímu soudu, že nebylo k dohlédací stížnosti nařízeno kárné řízení proti soudcům čís. 81 dis.

— — výtku, že výrok podle 21 tisk. nov. neměl býti pojat do rozsudku, jest pokládati za dozorčí stížnost podle § 15 tr. ř. čís. 3883.

Dohoda se svěřitelem viz zpronevěra.

Dôkaz pravdepodobnosti viď urážka tiskem.

Dôkaz pravdy viď ochrana cti.

Dokonaný čin trestný viz čin trestný.

Doktorský diplom: jeho padělání čís. 3963.

Dokumenty: násilné se jich zmocnění čís. 4285.

— viz též násilí dle § 83.

Doličování zmatečnosti viz zmatek.

Dolus eventualis: ke skutkové podstatě § 23 zák. o ochr. známek stačí i eventuální zlý úmysl čís. 3610, 3976.

— — jde o eventuální zlý úmysl, počítal-li pachatel sice jen s možností, že by svým činem mohl přivoditi určitý, trestnímu zákonu se příčící výsledek (nepokládal-li tento výsledek za jistý), je-li však zároveň jisto, že by nebyl od svého činu upustil ani, kdyby byl věděl, že onen výsledek určitě nastane čís. 3649, 3685, 4802.

— — dolus eventualis stačí ke skutkové podstatě spoluviny na zločinu vyhnání vlastního plodu podle §§ 5, 144 tr. zák. čís. 3649.

— — skutková podstata přečinu podle § 97 pat. zák. může býti po stránce subjektivní dána nejen úmyslem přímým, uskutečněno-li něco z toho, co § 95 zákona označuje za porušení patentu, jakožto zlo přímo rozvážené a umíněné (§ 1 tr. zák.), nýbrž i eventuálním zlým úmyslem čís. 3685.

— — přečin § 97 zák. pat. je činem dolosním; k jeho subjektivní podstatě nestačí pouhá nedbalost; jest jen takovou nedbalostí, kdyby pachatel mohl (musil) za náležité a povinné pozornosti v dotyčném směru dospěti k pochybnostem o trestní nezávadnosti svého jednání, najmě o jsoucnosti cizího práva patentového, pokud se týče o tom, zda svým jednáním nezasahuje v právo to, kdyby byl za věcí dále šel a vyšetřil, čeho třeba, — jestliže však tak daleko nedospěl, nesledovav, kam vedou půtahy čís. 3685.

— — k eventuálnímu zlému úmyslu je naproti tomu ještě třeba, by pachateli alespoň vskutku vzešly v oněch směrech pochybnosti, jimiž se však nedal odraditi od svého záměru nebo jichž se rozhodl nedbati čís. 3685.

— — k přičitatelnosti zásahu do práva původského po stránce subjektivní stačí dolus eventualis, záležející v tom, že pachatel věda, že v jeho podniku byly hrány skladby chráněné, neučinil žádné opatření, ani nezakázal, by kapelou jím najatou nebyly hrány čís. 3708.

— — je sporno, zda vražda může býti spáchána za všech okolností i eventuálním zlým úmyslem čís. 3907.

— — § 23 zákona o ochraně známek vyžaduje ke skutkové podstatě přečinu zásahu do práv známkových vědomí obžalovaného aspoň ve způsobě eventuálního zlého úmyslu čís. 3976.

— — subjektivní skutková podstata přečinu podle § 27 zák. o nek. sout. nevyžaduje, by byl pachatel přímo přesvědčen o nepravdivosti svých údajů; stačí i dolus eventualis čís. 4059.

— — ke skutkové podstatě přečinu podle § 45 zák. o právu původském stačí eventuální zlý úmysl čís. 3708, 4801, 4154.

— — při přičítání eventuálního zlého úmyslu postihuje se trestností, po případě vyšší trestností, pachatelovo jednání, při němž pachatel počítal sice jen s možností určitého, trestnímu zákonu se příčícího výsledku, je-li však zároveň jisto, že by nebyl od svého činu upustil, ani kdyby věděl, že onen výsledek určitě nastane čís. 4530.

— — vědomý zásah do původského práva podle § 44 zák. čís. 218/26 sb. z. a n. předpokládá, že pachatel, věda o existenci cizího původského práva, jednal úmyslně; nevyžaduje se však, aby měl vždy plné vědomí (přímé přesvědčení) o tom, že svým jednáním porušuje práva třetí osoby, nýbrž stačí dolus eventualis čís. 4721.

— — k opodstatnění přečinu § 97 pat. zák. stačí po subjektivní stránce již dolus eventualis, pokládal-li totiž pachatel právu se příčící výsledek své činnosti sice jen za možný, jednal-li však přes to tak, že je předpokládati, že by ho nebylo zdrželo od trestného jednání ani, kdyby byl předvídal, že trestnímu právu se příčící výsledek jistě nastane čís. 4802.

— — obchodník s mlékem ručí podle § 23 zák. na ochr. zn. čís. 19/1890 za to, že opomenul zabrániti tomu, aby v jeho podniku nebylo mléko uváděno do oběhu v lahvích opatřených cizí ochrannou známkou (v zaměněných lahvích jiného podniku) jen, počítal-li s možností neb aspoň měl-li důvodné podezření, že se to v jeho podniku děje a přes to nezakročil (neučinil proti tomu potřebná opatření) čís. 4811.

Domáca kázeň viď kázeň domáca.

Domácí lidé viz násilí dle § 83.

Domkář: zabití jím vepře a § 399 tr. zák. čís. 4224.

— viz též maso neohledané.

Domněle poškozený: nemůže žádati, by mu byl zřízen obhájce chudých k sepsání trestního oznámení (§ 41 tr. ř.) čís. 3806.

Domovní prohlídka: jest podle § 139 tr. ř. přípustná nejen u podezřelého z trestného činu, nýbrž u kohokoliv, je-li důvodné podzření, že jsou v jeho příbytku předměty, jichž držení neb ohledání může býti ve vyšetřování důležité čís. 3936.

— — formální předpisy §§ 140—142 tr. ř. nepřicházejí v úvahu, jde-li o domovní prohlídku zřízenci úřadu bezpečnosti podle druhého odst. § 141 tr. ř. čís. 3891.

Domovník: není nádeníkem ve smyslu § 176 II c) tr. zák., ovšem ale osobou služebnou po rozumu § 176 II b) tr. zák. čís. 4361.

Donucení neodolatelné viz neodolatelné donucení.

Donucovací pracovna viz robotárna.

Dopis viz krádež.

— **(strýce obžalovaného):** sdělující, že obžalovaný byl po 3 léta nemocen zánětem mozkových blan, a že jeho matka již po dlouhá léta trpí touto chorobou, není listinou ani písemností jiného druhu ve smyslu § 252 předposl. odst. tr. ř. čís. 4262.

— **uzavřený** viz uzavřený dopis.

Doplnění přednesu viz advokát.

Doprava viz premávka.

Dopravní osvědčení: jeho padělání čís. 4702.

— — viz též automobil.

Doručení: neodporoval-li obžalovaný příslušník národní menšiny doručení rozsudku jen ve státním jazyku v propadné třídenní lhůtě čl. 21 odst. 2 nař. čís. 17/1926, nemá nárok na doručení rozsudku i v jazyku menšiny a lhůty k opravným prostředkům počínají od onoho doručení ve státním jazyku čís. 4506.

— v řízení podle § 425 odst. II tr. ř. slov. jest rozsudek vrchního soudu vyhlásiti obžalovanému a není nutno, aby byl vyhlášen nebo doručen ještě zvlášť jeho zvolenému obhájci čís. 4399.

— nařizuje-li § 269 tr. ř., by obžalovanému k vyhlášení rozsudku se nedostavivšímu byl rozsudek doručen v opisu a činí-li v takovém případě § 284 tr. ř. v prvém odstavci počátek lhůty k odpovědi zmateční stížnosti závislým na tomto doručení, má tím nepochybně na mysli doručení správného a úplného opisu rozsudku čís. 3383.

— sdělením prvopisu rozsudku je rozsudek po rozumu § 78 tr. ř. státnímu zastupitelství doručen a tím mu zjednána možnost, by seznalo doslov rozsudku a rozhodovacích důvodů, pokud toho bylo třeba k provedení ohlášeného odvolání čís. 3442.

— důvod zmatečnosti podle čís. 3 § 281 tr. ř., ježto obsílka k hlavnímu přelíčení nebyla doručena obžalovanému, nýbrž jeho matce, jíž mu obsílka před hlavním přelíčením dodána nebyla, nelze uplatňovati (posl. odst. § 281 tr. ř.), dověděl-li se obžalovaný o hlavním přelíčení tak včasně, že se přes to mohl k němu dostaviti čís. 3467.

— lhůta k provedení opravného prostředku počíná dnem skutečného doručení opisu rozsudku, třebas bylo ve zpátečním lístku omylem uvedeno jiné (nesprávné) datum doručení čís. 3516.

— ke každé zásilce, která má býti doručena ve věcech trestních, nutno připojiti zpáteční lístek (§ 7 min. nař. z 15. dubna 1902, čís. 74 ř. zák.) čís. 3544.

— výtka obžalovaného, že doručená mu obsílka k hlavnímu přelíčení nezněla na správný den, nýbrž na den pozdější, napovídá zmatečnost podle § 281 čís. 3 tr. ř. pro porušení § 221 tr. ř. čís. 3557.

— doručení opisu rozsudku státnímu zastupitelství je nahraženo sdělením prvopisu, a lhůta § 281 (294) tr. ř. k provedení opovězené zmateční stížnosti a opovězeného odvolání počíná pro státní zastupitelství dnem, kdy mu byl dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí čís. 4092, 4174.

— lhostejno, zda z podnětu opovědi opravného prostředku či z jiného podnětu čís. 4174.

— účinek tohoto doručení, že totiž osmidenní lhůta k provedení zmateční stížnosti i odvolání počíná dnem tohoto doručení, nemůže odvrátiti ani státní zastupitelství tím, že prohlásilo při vrácení spisů, že jich použilo pro jinou trestní věc, ani nalézací soud tím, že doručil státnímu zastupitelství spisy ještě jednou, a to tentokráte s poukazem na opověď opravných prostředků čís. 4174.

— nevyplývá-li z plné moci, že byla udělena před hlavním přelíčením, jest doručiti kontumační rozsudek obžalovanému čís. 4198.

— žádal-li obžalovaný, ohlašuje zmateční stížnost, aby k jejímu provedení byl ustanoven zástupce chudých a jemu doručen opis rozsudku, byl tím podle § 285 tr. ř. počátek osmidenní lhůty ku provedení zmateční stížnosti odsunut až do doby, kdy opis rozsudku bude skutečně obhájci doručen; účinek ten nemohl býti zmařen ani tím, že vyhotovení rozsudku bylo snad ponecháno v rukou obžalovaného čís. 4874.

— **knihovního výpisu:** a úplatek čís. 4047.

— **obžaloby** viz obžaloba.

— **opisu rozsudku:** dle § 285 tr. ř. čís. 4286.

— — viz též rozsudek.

— — — viz též zmateční stížnost.

Doručenka poštovní: je veřejnou listinou toliko v části pocházející od poštovního úřadu; v ostatním obsahu je listinou soukromou čís. 4665.

Dosah projevu viz hodnocení průvodů.

Dotaz soudu: který nesměřoval vůbec proti osobě obžalovaného, nýbrž měl za účel zjistiti jen jeho jméno, není stíhacím aktem ve smyslu §§ 227, 531 tr. zák. a běh promlčecí lhůty nepřetrhuje čís. 4644.

Dotek těla viz zpronevěra.

Doteky prsou viz pohoršení veřejné.

Dotyčné zboží (§ 25 zák. čís. 19/1890): pojem ten jest bráti druhově (genericky), nikoliv zvláště (ad speciem); míněno je zboží toho druhu, jako zboží, jež bylo označeno známkou pravou a způsobem pozastaveným čís. 3949.

Dotýkání se: zevních rodidel pyji stačí pro § 127 tr. zák. čís. 4247.

Dověděti se (§ 12 čís. 1 odst. 2 zák. na ochr. rep.): pro pojem ten nestačí již podezření, nýbrž vyhledává se vědomí pachatelovo, že se chystá podnik zákonem předpokládaný čís. 4297.

Dovolací stížnost: pro podávání dovolací stížnosti a pro řízení o ní platí obdobně ustanovení §§ 284 až 293 tr. ř. a zákona čís. 3/1878 ř. zák.; jest proto i při doličování hmotněprávních zmatků (čís. 9—11 § 281 tr. ř.) v dovolací stížnosti vycházeti bezpodmínečně ze skutkových zjištění napadeného rozsudku (§ 288 čís. 3 tr. ř.) čís. 3809.

Doznání: k polehčující okolnosti § 264 l) tr. zák. se nevyžaduje, by doznání bylo litostné; stačí i doznání částečné čís. 3444.

Dozor: nad trestanci čís. 3985.

Dozor policejní viz policejní dozor.

Dozorce vězňů: jemuž bylo procesním soudem nařízeno, by vykonal na pachateli kárný trest vězení (§ 199 odst. 2, 201 c. ř. s.), požívá ochrany § 68 tr. zák., zadržuje pachatele, který se chtěl vzdáliti z jednací síně, by se vyhnul výkonu onoho trestu čís. 3752.

— — činnost dozorce vězňů, pověřeného výkonem vazby vyšetřovací, zatímní soudní vazby zajišťovací a trestů na svobodě, záležející v opatřování vedlejších požitků vězňům, kteří mají a činí si nárok na tyto požitky, nespadá sice pod pojem »rozhodování veřejných záležitostí«, spadá však pod pojem »správy spravedlnosti« ve smyslu prvé věty § 104 tr. zák. čís. 3735.

— — není úřední (služební) povinností dozorce vězňů u okresního soudu, by vězňům a vyšeřovancům dovolené vedlejší požitky osobně nakupoval a donášel čís. 3735.

— — subjektivní skutková podstata zločinu podle § 104 tr. zák. (případ prvý) předpokládá zjištění, že si byl obžalovaný vědom toto, že jest jeho úřední (služební) povinností, by obstarával (kupoval a donášel) vězňům žádané jimi dovolené vedlejší požitky čís. 3735.

— — výkon služebního dozoru nad trestanci jest úřední činností dozorce vězňů čís. 3985.

— — jest úředníkem ve smyslu §§ 101, 104 tr. zák. čís. 4102.

— — na pasivní úplatkářství dozorců vězňů a na spoluvinu na něm není použíti ustanovení § 3 odst. č. 1 a 2 zákona čís. 178/1924, nýbrž přísnějšího ustanovení druhé věty § 104 tr. zák. čís. 4102.

— — ve svádění (svedení) soudních dozorců vězňů ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti darem nelze shledati zločin podle § 105 tr. zák., nýbrž jest o takové protiprávní činnosti uvažovati s hlediska mírnějších ustanovení § 2 odst. čís. 1 a 2 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 Sb. z. a n., vstoupivších na místo zrušeného předpisu § 311 tr. zák. čís. 4102.

Dozorčí právo viz dohlédací právo.

— **vojín:** jeho nedbalost (§ 6 č. 4 zák. na ochr. rep.) vzhledem ke kulometu čís. 4841.

Dožádání o zodpovědný výslech: rovná se vydání obsílky čís. 3951.

— — — viz též promlčení.

Dráha viz železnice.

Drahotní poměry viz delikty majetkové.

Drancováním: v obecném smyslu označuje se i nesvědomité zacházení nebo plýtvání s cizím majetkem vůbec, aniž pachatel z toho těžil pro sebe čís. 3870.

Dravá zvěř viz škodná.

Dražba: zlehčení cti a vážnosti stavu, uzavřel-li advokát, súčastniv se jako dražitel ve vlastním jméně (a jménem své manželky) dražby nemovitosti, s dalšími spoludražiteli za dražebního roku ujednání, že — vydraží-li nemovitost jako celek — přenechá jim část za cenu, jež bude určena poměrem mezi cenou odhadní a nejvyšším podáním, avšak potom se zdráhal ujednání splniti, namítaje mimo jiné neplatnost smlouvy podle dvor. dekr. ze dne 6. června 1838, čís. 277 sb. z. s. čís. 83 dis.

— **usedlosti** viz mařeni exekuce.

Dráždění smysInosti viz zprzněni.

Drůbež: daná do komise čís. 4177.

— viz též komisionář.

Družka života: náleží k rodině (§ 55 tr. zák.) čís. 3396.

Družstvo: zodpovědnost ředitele podle § 335 tr. zák., nebyla-li ohražena žumpa na dvoře domu družstva čís. 3833.

— přisvojení si zboží jeho skladníkem čís. 4137.

— viz též společenstvo.

Drzost viz urážka dle § 491.

Držba: ve smyslu § 171 tr. zák.: nekryje se sice pojmově s »držbou« podle § 309 obč. zák. čís. 3840, 4733.

— přes to však skutková podstata krádeže předpokládá, že pachatel odnímá věc z disposiční moci dosavadního držitele a že, zmocniv se jí, stává se takto sám jejím detentorem, po případě prostřednictvím jeho osoba třetí čís. 3840.

— jest faktický poměr k věci, záležející v tom, že někdo má věc ve své moci tak, že s ní může podle libosti nakládati, a vyloučiti z takového nakládání s věcí osoby třetí čís. 3555, 4733.

Držením: zakázané zbraně ve smyslu § 32 zbroj. pat. není držba ve smyslu soukromoprávním (§ 309 obč. zák.), nýbrž držba ve smyslu běžném, jakýkoliv skutečný poměr k věci, mající v zápětí, že věc jest, třebas jen přechodně, u určité osoby, tedy i pouhá její detence čís. 3538.

Dubiosa viď úpadek podvodný.

Dubiosní pohledávky: mají majetkovou hodnotu a jich vynechání ve výkazu majetku jest zatajením aktiv ve smyslu § 4 zák. čl. V:1916 (§ 414 čís. 1 tr. zák. slov.); škodu, způsobenou tím věřitelům, jest určiti podle pravděpodobné hodnoty těchto pohledávek; pro kvalifikaci trestného činu a pro výměru trestu stačí však zjistiti aspoň minimální hodnotu v částkách uvedených v § 383 tr. zák. slov. ve znění nov. čís. 31/29 Sb. z. a n. čís. 4517.

Důchodkové přestupky: neoprávněné obchodování s umělými sladidly (sacharinem, cukerinem) není soudním přestupkem podle § 10 zák. o potravinách (čís. 89/1897), nýbrž přestupkem důchodkovým (§ 4 odst. 1 cís. nař. čís. 37/1917) čís. 4185.

— — padělání plomb, určených k zajištění výměry daně z lihu, způsobem označeným v § 1 zák. čl. XXXVII:1897, jest trestné podle ustanovení obecného trestního zákona bez ohledu na potrestání pachatele pro těžký důchodkový přestupek spáchaný zkrácením daně čís. 4539.

— **řízení:** zásada § 202 tr. ř. platná pro trestní řízení před řádnými soudy, platí také pro trestní řízení důchodkové. Vyplývá to přímo z předpisů důchodkového trestního zákona z 11. července 1835, čís. 63 Sb. zák. pol., najmě z §§ 590—592 a §§ 628, 631, 632, 641, 642, 644—648 a dále (úsudkem z opaku) z § 461 čís. 4 cit. zákona, podle kterého se trestá jenom křivé svědectví před důchodkovým trestním soudem a to bylo-li vydáno pod přísahou za podmínek dekretu dv. kanc. ze 14. února 1840 č. 1320 (č. 20 sv. 68 sb. pol. zák.) jako zločin podle § 199 a) tr. zák. čís. 4621.

Důkaz: správnost (pravdivost) projevu ve formě úsudku lze dokazovati jenom pravdivostí návětí, na jejichž základě byl úsudek učiněn čís. 3567.

— předpis § 152 tr. ř. nebrání tomu, by soud neprováděl o mimosoudních projevech osob, zřeknuvších se svědectví, jinaké důkazy, zejména důkazy svědky a by pak nepřihlížel i k výsledkům těchto důkazů čís. 3568.

— nikoli již znalost soudu, nýbrž všeobecná neb aspoň širokému okruhu osob žijících ve stejných životních poměrech společná, cestou každému přístupnou dosažitelná znalost skutečností (t. zv. notorieta) zprošťuje od zvláštního provádění důkazu čís. 3423.

— jde-li o závažné okolnosti, které pro rozhodnutí otázky viny výrokem porotců mohou míti význam, nelze zamítnutím důkazů o oněch okolnostech pro předpokládanou jejich důkazní nemohoucnost zbaviti porotce možnosti, by sami podle výsledků tohoto a jiných důkazů v úvaze všech okolností o důkazní síle toho kterého průvodního prostředku na jevo vyšlých v mezích svého oprávnění posoudili a podle toho rozhodli o jeho věrohodnosti čís. 3653.

— trestní řád neuvádí podrobně průvodní prostředky, nestanoví pravidla důkazní, nerozlišuje mezi možnými druhy důkazů; pramenem soudcovského přesvědčení může býti vše, co bylo předneseno při hlavním přelíčení a co jest podle logických zásad s to, by založilo důkaz a objevilo pravdu čís. 3908.

— soud není vázán osvobozujícím rozsudkem v předchozí souvislé trestní věci a může samostatně rozhodovati o tom, zda se důkaz pravdy zdařil, používaje při tom průvodů vyšlých na jevo v oné trestní věci čís. 3908.

— zamítnutí nabídnutého důkazu porušením zásady vyslovené v § 3 tr. ř. nesrovnává se se zákonem (§ 33 tr. ř.) čís. 3945.

— pramenem soudcovského přesvědčení po rozumu § 258 tr. ř. může býti nejen každý z průvodních prostředků, jejichž provádění je trestním řádem upraveno, nýbrž vše, co může míti význam pro přesvědčení soudu, ovšem s výjimkou průvodních prostředků, jichž použití zákon výslovně zapovídá čís. 4598.

— ustanovením § 258 tr. ř. nemělo býti sice soudu ukládáno, by prováděl důkazy i o takových skutečnostech, které důkaz nepotřebují, buďto že jsou obecně známé, nebo proto, že jsou soudu známy, třeba ze zdrojů ležících mimo rámec hlavního přelíčení. Než na druhé straně nelze přehlížeti, že tu jde o výjimku z pravidla, jaké má na mysli § 258 tr. ř. a že výjimku tu jako takovou nelze rozšiřovati čís. 4654.

— **pravděpodobnosti** viz urážka na cti (§ 490).

— viz též nekalá soutěž (§ 27).

— viz též urážka tiskem (§ 4).

— **pravdy** viz urážka na cti (§ 490).

— — viz též důkaz pravdy.
— **svědecký** viz svědek.

Dům: pod pojem domu po rozumu 2. věty § 83 tr. zák. spadá i dvůr k domu přináležející čís. 3795.
— viz též násilí dle § 83.

Duševná porucha: okolnosť, že poškodený 1—2 hodiny před spácháním trestného činu ublížil obžalovanému na tele, nestačí k záveru, že obžalovaný spáchal na poškodeném čin v duševnej poruche v smysle § 76 tr. zák. slov. čís. 4611.

Duševní choroba: není nutným výsledkem dědičného zatížení, jež naopak nemusí, nýbrž jen může býti podkladem, na němž se úchylky a poruchy duševního stavu vyvíjejí spíše a častěji než u potomků lidí úplně zdravých čís. 3923.

— **méněcennost:** nevylučuje příčetnost čís. 3404.
— — viz duševní stav.
— **porucha** viz beztrestnost.
— **stav:** nepřibrání odborníků psychiatrů k jeho vyšetření není porušením zákona (§§ 134, 344 čís. 5 tr. ř.) čís. 3404.
— — v zákoně není předpisuž který by zabraňoval soudu provésti nové vyšetření duševního stavu vzhledem k tomu, že obviněný byl již v jiném předchozím případě co do duševního stavu zkoumán a o stavu jeho podán posudek, třeba i lékařskou fakultou čís. 3405.
— — § 134 tr. ř. nařizuje kategoricky a bezvýjimečné, aby k vyšetřování duševního stavu obviněného byli vždy přibráni dva lékaři čís. 3536.
— — porušení tohoto předpisu nezakládá sice zmatek čís. 3 § 281 tr. ř., lze je však po případě uplatňovati s hlediska čís. 4 § 281 tr. ř. Možnost, že obhajoba obžalovaného dozná újmy, je na snadě v každém případě, v němž byl vyšetřováním jeho duševního stavu pověřen jediný lékař; onen předpis nečiní rozdílu co do závažnosti skutku mezi jednotlivými případy čís. 3536.
— — kdy jest pozorovati duševní stav obžalovaného ve veřejném ústavě (čl. I. čís. 6 zák. ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n.) čís. 3670.
— — není tu zákonného podkladu pro pozorování duševního stavu obžalovaného a pro podání posudku psychiatry (čl. I. čís. 6 zák. čís. 107/1927 sb. z. a n.), dali-li znalci lékaři tím, že podali ihned a bez jakýchkoliv výhrad nález (posudek), zřejmě na jevo, že nepokládají případ co do úkolů znaleckých za nesnadný čís. 3670.
— — trestní řád nepředpisuje, by duševní stav obviněného byl zkoumán psychiatry, nýbrž nařizuje v § 134 jen, by za předpokladů prvého odstavce tohoto ustanovení byl duševní stav obviněného vyšetřen dvěma lékaři čís. 3670, 3536, 3732.
— — otázku, zda vzešly pochybnosti, zda je obžalovaný v užívání rozumu či zda trpí duševní chorobou, jíž by mohla býti jeho příčetnost vyloučena (§ 134 tr. ř.), jest řešiti nikoli podle subjektivního dojmu rozhodujícího soudu o tom, zda se obžalovaný jeví býti abnormálním čili nic, nýbrž podle objektivních okolností vyšlých najevo za trestního řízení, při čemž jest přihlížeti k veškerým skutečnostem přicházejícím ve směru tom v úvahu, nikoliv jen k zodpovídání se pachatele; není třeba, by se obžalovaný v tom směru hájil čís. 3724.
— — podle § 134 tr. ř. (odst. prvý), který nebyl změněn zákonem čís. 107/27, jest vyšetřování duševního stavu obžalovaného předsevzíti dvěma lékaři, jimiž však nemusí býti odborníci z oboru psychiatrie čís. 3732.
— — předpis ten vztahuje se na veškeré případy, v nichž vzešla potřeba dáti vyšetřovati duševní stav obviněného; nečiní rozdílu co do závažnosti obvinění nebo tíže trestu; ani okolnost, že jde o obvinění ze zločinu hrdelního, nezavazuje soud, by přibral za znalce osoby se zvláštními odbornými znalostmi ve smyslu druhého odst. § 118 tr. ř. čís. 3732.
— — pokud nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., nebylo-li vyhověno návrhu na zkoumání duševního stavu obžalovaného (§ 134 tr. ř.) čís. 3744.

— — zákon nevyžaduje, by se obžalovaný sám hájil duševní méněcenností nebo nepříčetností. Ani opačná tvrzení pachatelova nezbavují soud povinnosti ve smyslu § 319 tr. ř., poukazuje-li provedení činu, zodpovídání se obžalovaného a výsledky řízení o sobě nebo jejich vzájemný souhrn a poměr ke skutečnostem, které by, kdyby byly pravdivé, vylučovaly nebo rušily trestnost činu čís. 4078.
— — okolnost, že pachatel zavraždil milenku, s níž chtěl společně zemříti, k její žádosti, nepoukazuje o sobě na chorobný duševní stav (§ 319 tr. ř.) čís. 4078.
— — lidé prostí, najmě nemají-li zvláštního vzdělání, nedovedou se vždy přesně vyjadřovati o svých duševních stavech a neznají mnohdy smysl výrazů, týkajících se takových stavů čís. 4290.
— — podle § 134 tr. ř. jest dáti vyšetřiti duševní stav pachatele vraždy, který se sám v zápětí na to pokusil vážně o sebevraždu čís. 4528.
— **vady:** tvořící podklad sesměšňování (§ 491 tr. zák.), nesmějí se zakládati na zneuctívajícím jednání nebo činění postiženého, nebo tkvíti v jeho povaze, takového jednání schopné (nesmějí býti opovržlivými vlastnostmi nebo výronem opovržlivého smýšlení). Při vytýkání takových vad by nešlo o sesměšňování, nýbrž o hanění čís. 4215.
— **vlastnictví:** nedovolené, svémocné opisování a zhotovování kopií nespadá pod ustanovení § 171 tr. zák. čís. 4886.
— **zatíženost:** nevylučuje příčetnost čís. 3404.

Důvěra zákazníka: její ztráta čís. 4059.
— — viz též nekalá soutěž (§ 39).

Důvody: jsou integrující součástí rozsudku čís. 4189.
— **zprošťujícího rozsudku:** nemohou nabýti právní moci ani míti závaznost pro jiný soud při rozhodování o jiné trestní věci čís. 4062.

Dva nebo více lidí (§ 11 zák. na ochr. rep.): jest tu třeba, by tito lidé byli současně na místě činu přítomni, nevyžaduje se však, by dvě nebo více osob projev skutečně postřehly; po stránce objektivní stačí možnost tohoto postřehu, po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že skutek může býti postřehnut ještě jinou osobou, než se kterou rozmlouval a k jejíž vědomosti se měl podle jeho úmyslu projev dostati čís. 4045.

Dvě zmateční stížnosti: ku které je přihlížeti? čís. 4223.
— — — viz zmateční stížnost.

Dvojnásobné manželství viz manželství dvojnásobné.
Dvůr věznice viz ochrana domácího pokoje.
Dynamon (rozbušky): pokud jest předmětem státního monopolu čís. 3961.
— postup při jich rozdávání čís. 3853.
— viz též třaskaviny.

Elektrická houkačka viz krádež dle § 175 I b)
— **pouliční dráha:** ustanovení železničního provoz. řádu, jež propůjčuje železničním zřízencům za určitých předpokladů moc policejní, platí i pro zřízence elektrických pouličních drah čís. 4246.

Elektrický proud (elektrická energie): není movitou věcí ve smyslu § 171 tr. zák. čís. 3641.
— — povinnost stavitele, postarati se o vypnutí proudu po dobu, kdy se konají práce poblíže elektrického vedení, i kdyby snad nebyla kryta doslovem § 33 nař. min. obchodu ze 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., přikazujícím, by vodiči dráty elektrického osvětlení byly na ochranu proti doteku veskrze isolovány, plyne jistě z duchu tohoto předpisu čís. 3647.
— — viz též krádež.
— — viz též podvod.

Elementární kursy: pořádané komunistickou stranou čsl., jsou po případě tajnou organisací čís. 3847.

— **škola:** je tajnou organisaci, jejímž účelem jest podvraceti samostatnost a demokraticko-republikánskou formu státu; založení a účast na jejím působení jest nedokonaným přečinem § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. i, nebyl-li žádný další člen pro organisaci získán, a bylo-li pokračování (v kursech) zákrokem bezpečnostního úřadu zmařeno čís. 4113.
— — k pojmu »tajnosti« stačí, bylo-li použitím označení pro elementární školu zamlčeno, co bylo v pravdě jejím pravým účelem (vyučování základům komunismu ve smyslu illegálního tiskopisu »Agitprop«) čís. 4113.
— — nemusí podle obecného smyslu, který se pojmu tomu přikládá, býti totožnou s vyučováním v prvních počátcích obecného vzdělání, nýbrž rozumí se tím vůbec prvopočátečné vyučování základům, v kterémkoli oboru, tedy po případě i základům komunismu čís. 3452.
— — viz též ochrana republiky (§ 17).

Enuntiát viz výrok.

Error in corpore viz omyl v předmětu.

Eventuální otázka viz otázka eventuální.

— **zlý úmysl** viz dolus eventualis.

Evidenční koně viz vývoz evid. koní do ciziny.

Ex offo obhájce viz advokát.

Excessus mandati: vykonal-li pachatel úmyslně něco jiného nebo více, než k čemu směřoval úmysl spoluvinníka (návodce atd.) nebo účastníka (excess), nelze spoluvinníku i toto přičítati čís. 3737.
— — nejde-li o překročení příkazu daného pachateli spluvinníkem (excessus mandati), ručí spoluvinník za veškeren rozsah i výsledek trestné činnosti přímého pachatele čís. 3464.

Excindační žaloba viz vylučovací žaloba.

Exculpační důvody viz beztrestnost.

Exekuce: zákon o maření exekuce předpokládá v § 1, že pachatel jednal v úmyslu zcela neb částečně zmařiti uspokojení věřitele tou cestou, kterou se toho domáhal; o tomto úmyslu nelze mluviti, šlo-li pachateli jen o odstranění věcí, k nimž má třetí osoba právo, které by činilo provedení exekuce podle § 37 ex. ř. nepřípustným čís. 3382.
— tomu, kdo nabyl usedlosti v dražbu dané za dražebního řízení, nebrání tato skutečnost sama o sobě, by nemohl užitky z ní brátí, plody si přivlastniti a jich i jinak než k uspokojení knihovních věřitelů upotřebiti, děje-li se to v rámci řádného hospodaření a nejsou-li tyto užitky zasaženy vnucenou správou nebo mobilární exekucí čís. 3453.
— dokladem dlužníkovy neschopnosti platiti nemusí býti o sobě, že ho některý věřitel o zaplacení pohledávky žaloval a vedl naň exekuci, nýbrž zpravidla teprve tehdy, když se žaloby množily a dlužník nemohl zaplatiti čís. 3716.
— ani předměty, na něž podle § 37 ex. ř. uplatňuje třetí osoba práva činící provedení exekuce nepřípustným, ani předměty z exekuce podle § 251 ex. ř. vyloučené nemohou býti předmětem trestného činu podle § 1 zák. o mař. ex. čís. 3758.
— pro otázku, zda předmět jest z exekuce vyloučen, jest rozhodnou již ona skutečnost o sobě, aniž je třeba, by dlužník byl zavčas vyrozuměn o vyloučení exekučním soudem čís. 3758.
— okolnost, že dlužník učinil před prodejem věci návrh na vyloučení věci z exekuce (vyzval svého zástupce, by tak učinil), může po případě, i kdyby tu objektivně nebylo předpokladu § 251 ex. ř. (čís. 6) míti význam pro posouzení subjektivní stránky jeho činu čís. 3758.
— aby příslušenství nemovitosti (§§ 294, 297 obč. zák.) sdílelo osud věci hlavní v dražebním řízení, jest třeba, by podle §§ 144 a 253 ex. ř. veškeré ony věci z příslušenství, jež nejsou k věci hlavní přibity, přinýtovány, do země neb do zdi zapuštěny a pod., byly v odhadním protokole zvláště a jednotlivě seznamenány, popsány a oceněny, a nestačí pouhý všeobecný, heslovitý náznak čís. 3840.

— bylo-li příslušenství do dražebního řízení patřící z nemovitosti odstraněno až po příklepu, avšak před přechodem věcí těch do držby vydražitele (před odevzdáním nemovitosti), lze po případě v takovém jednání shledavati skutkovou podstatu zpronevěry; jde-li o odstranění věci za exekučního řízení, avšak před příklepem, lze takové jednání po případě posuzovati s hlediska § 1 příp. § 3 zákona o maření exekuce čís. 3840.
— nepoužil-li výkonný orgán práv daných mu předpisem § 350 zák. čís. 76/27 Sb. z. a n. (kapesní zájem, přibrání bezpečnostních orgánů za účelem zmaření odporu dlužníka), nemůže pouhé zdráhání se obžalované vrátiti zabavený předmět činiti ji zodpovědnou ve smyslu § 1 zák. o mař. ex čís. 4664.
— vhodnými předměty svémoci ustanovením § 3 zákona o maření exekuce zákona stíhané jsou také věci movité, jež byly jako příslušesnství některé nemovitosti popsány a oceněny v protokole o exekučním odhadu dotčené nemovitosti (zabavením po rozumu § 3 zákona o maření exekuce jest i popsání příslušenství, předsevzaté v dražebním řízení nemovitosti) čís. 4832.
— slovy sekvestrování, zabavení a obstavení má zákon zřejmě na mysli veškeré zákroky vrchnosti a vrchnostenských osob, kterými si některá vrchnost zajišťuje určitou věc jako předmět příštího opatření vrchnostenského, vylučujíc osoby dosud oprávněné k disposici s dotčenou věcí z každé disposice, která by odňala věc tu příští disposici vrchnosti. Takovým zákrokem jest i sepisování příslušenství vykonavatelem z příkazu exekučního soudu činným v odhadním protokole nemovitosti, ohledně níž zavedeno dražební řízení čís. 4832.
— pro nepatrnou pohledávku čís. 180 dis.
— **hrozí:** dlužníku-pachateli (§ 1 zák. o mař. ex.) nejen, když věřitel má již v ruce titul exekuční, nýbrž hrozí mu již od okamžiku splatnosti nároku, ví-li pachatel, že jeho věřitel, neuspokojí-li ho sám, bude nárok svůj vymáhati cestou žaloby a exekuce, takže zejména hrozí dlužníku-pachateli exekuce, je-li žalován a nechce-li vyhověti nároku žalobou uplatňovanému čís. 4700.
— prohlídka dlužníkova bytu nebo jiných místností náležejících k jeho domácnosti, vykonaná exekutorem podle § 350 zák. č. 76/27 Sb. z. a n., nestává se bezprávnou, jestliže nutnost rychlého zakročení nepřipouští přesné zachování předpisu § 349 cit. zák. K naplnění skutkové podstaty přečinu podle § 4 odst. II. zák. čl. XL:1914 stačí zjištění, že pachatel věděl, že jde o výkon povolání úředního orgánu čís. 4369.

Exekuční orgán: vykázání ho z místnosti čís. 3932.
— — viz též výkonný orgán.
— **titul:** není jím výrok podle § 4 zák. o podm. odsouzení čís. 3386.
— **úkon** viz ochrana úradov (§ 4).

Exekutor viz výkonný orgán.

Fabule: není chráněna původcovským právem čís. 3848.

Fair: výtka, že kdo nepostupoval fair čís. 4028.

Faktický poměr k věci viz držba.
— — — viz též krádež.

Faktura: nepozastavené přijetí jí a komisionářský poměr čís. 3857.

Fakulta viz znalec.

Falšování potravin viz potraviny.

Farář: vyhrožování mu čís. 3637.
— viz též útisk.

Favorisovaná osoba viz úplatkářství.

Firma: pro posouzení aktivní legitimace k žalobě je rozhodná totožnost toho, komu bylo na jeho právech ublíženo, s tím, kdo žaluje, že snad jeho firma je po-

někud odchylně protokolována v obchodním rejstříku, při tom na váhu nepadá čís. 4114.
— urážka firmy a žalobní právo majitelů (společníků) čís. 3859.
— bylo-li užívání jména nebo firmy nabyto po právu, nikoli obmyslně za účelem klamání, jest chráněno předpisem § 5 zák. čís. 19/1890, bez ohledu na to, zda protichůdné známkové právo je mladší či starší, než právo na jméno nebo firmu; omyl (§ 2 e) tr. zák.) ohledně předpisů § 5 zák. čís. 19/1890 a práva obchodního o firmách čís. 4005.
— nenáležité vedení knih čís. 4590.
— útok na ni může býti útokem na čest majitelů čís. 3709.
— — viz též ochrana známek.
— — viz též úpadek (§ 486 a).
— — viz též urážka na cti (§ 492).

Fond: i v určitém »fondu« soustředěné hmotné prostředky, o nichž snad ani nelze zjistiti, ze kterých peněžitých pramenů pocházejí, mohou býti předmětem svěření i zpronevěry, pokud jen má dotyčný fond sloužiti ke krytí výloh určité fysické nebo hromadné osoby čís. 4062.

Formace proletářské viz proletářské formace.

Formální břemeno průvodní: trestní řád nezná čís. 3919.
— **ukončení výslechu** viz svědek:
— — viz též podvod dle § 199 a).
— **zmatek** viz zmatek.

Francové ze zámku: jsou podle povšechných názorů lidu najmě venkovského prototypem lidí nadutých, omezených, pánovitých, utlačovatelů drobného pracujícího lidu, lidí, jež venkovský lid všeobecně označoval a označuje za karabáčníky čís. 3763.

Frekvence na ulici viz automobil.

Frekventovaná silnice: za noční temnoty čís. 3622.

Funkce veřejná viz veřejná funkce.

Fukcionář vojenského prokuratora: křivá výpověď před ním čís. 3494.

Furtum usus: o (beztrestném) furtum usus lze mluviti jen, jde-li o normální, obvyklé potřebě vyhovující a jen krátkou dobu trvající užívání odňaté cizí věci, při němž se věc podstatně neznehodnocuje, nikoliv však, odejme-li kdo cizí věc bez svolení vlastníka, užívá-li jí po dlouhou dobu a takovým způsobem, že se tím značně znehodnocuje, těžce poškozuje, ba ničí; tu nejde o užívání (usus), nýbrž o zneužívání (abusus), a jest podřaditi jednání odcizitelovo pod skutkovou povahu krádeže podle § 171 tr. zák. čís. 4332.
— — viz též bezprávné užívání.

Generalia: v nesprávním sdělení generalií, ať se stalo v jakémkoliv úmyslu, nelze shledati ani skutkovou podstatu přestupku podle § 320 písm. e) tr. zák., ano šlo o případ trestního vyšetřování, tím méně skutkovou podstatu přestupku podvodu podle § 461 tr. zák. čís. 3618.
— výslech ad generalia je svědectvím ve smyslu § 199 a) tr. zák. čís. 4260.

Generální prokuratura: je oprávněna prováděti hmotněprávní zmatek při zrušovacím líčení odchylně od písemné zmateční stížnosti státního zastupitelství čís. 4616.
— — viz též zmateční stížnost na záštitu zákona.
— **zástupce cizozemské firmy:** pro Č. S. R. je po případě oprávněn k soukromé obžalobě podle § 34 odst. 3 b) zák. čís. 111/1927 čís. 4769.

Geometr civilní viz civilní geometr.

Granát: není zbraní ve smyslu § 13 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4066.

Grenzlandjugend v Liberci: pokud spadá pod ustanovení § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 3849.

Hájení práv a zájmů: a urážka na cti čís. 3595.
— **veřejného zájmu** viz urážka tiskem (§ 4).

Hájník lesný viď ochrana úradov (§ 5).

Hajný: pokud nejde o vydírání, nutil-li hajný vyhrůžkou osoby podezřelé z pytláctví k tomu, by se jim dali prohlédnouti; v subjektivním směru ho po případě vyviňuje (§ 2 e) tr. zák.) i, pokládal-li se k tomu za oprávněna z neznalosti nebo nesprávným výkladem předpisů zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák. čís. 3936.
— kontinuita služebního výkonu opravňuje hajného k nutným výkonům i mimo vlastní revír (§ 58 lesního zákona, § 4 zák. ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák.) čís. 4116.
— výkon práva hlídače (hajného) podle § 6 zákona ze 16. června 1872, čís. 84 ř. zák., který platí i pro lesní hajné a pro Moravu, není omezen na obvod, pro který jest hajný ustanoven, nýbrž jest mu je přiznati i v bezprostředním okolí služebního obvodu čís. 4264.
— jde proto o výkon onoho práva, odebírá-li lesní hajný na hranicích svého revíru (služebního obvodu) v sousedním lese pilku důvodně podezřelému z krádeže stromku v lese svěřeném jeho dohledu čís. 4264.
— pojal-li lesní zřízenec podezření, že by pachatel, jehož spatřil v lese svěřeném jeho dozoru a stopoval, mohl v lese škoditi, an měl sebou ruční pilku, jednal jen za účelem kontinuity služebního úkonu (§§ 57 a 58 lesního zákona), když, počkav na lesní cestě vedoucí cizím lesem na pachatele, prohlásil pilku za zabavenu a vyzval ho, by mu ji vydal čís. 4348.
— kdy vyviňuje (§ 2 e) tr. zák.) omyl ohledně oprávnění lesního zřízence zakročovati v cizím revíru? čís. 4348.
— zajal-li lesní v lese jeho dozoru svěřeném dobytek tam se pasoucí a hnal jej do vsi, by tak zjistil majitele, požívá při tomto úkonu ochrany § 68 tr. zák. i mimo obvod onoho lesa čís. 4353.
— ani u hajných myslivosti není zvláštní ochrana §§ 68, 81, 312 tr. zák. závislá na nosení předepsaného služebního šatu neb odznaku; stačí, ví-li pachatel odjinud, že jde o osobu vzatou do přísahy jako hajný myslivosti a ustanovenou ke službě ochrany myslivosti v revíru, v němž se čin stal čís. 4363.
— přísaha a ustanovení pro lesní strážní službu nezahrnuje však v sobě i přísahu a ustanovení pro službu ochrany myslivosti, do jejíhož oboru spadá zabavení a odnětí pušky čís. 4363.
— za službu přísežného lesního personálu lze považovati jen službu k ochraně lesního majetku, za službu přísežného polního hlídače pak jen službu k ochraně polního majetku; nespadá sem služba, záležející v tom, že přísežný lesní a polní hlídač, dozírající na ledování na rybníku, patřícím k obvodu jeho dohledu svěřeném, zavíral za pachatelem, vykázaným z rybníka, vrata v ohradě a pak ho odváděl k četnictvu čís. 4529.
— požívá ochrany § 68 tr. zák. i při měření kusů dříví (stromků), při jichž odcizování pachatele přistihl čís. 4805.
— pravomoc lesních hajných není upravena výlučně předpisy lesního zákona (čís. 250/1852 ř. zák.), nýbrž platí pro ně, najmě i na Moravě, předpisy zák. č. 84/1872; v případech § 3 čís. 2 tohoto zákona je hajný oprávněn i k opatřením, jichž třeba ke zjištění osoby přistiženého, a to po případě i mimo les jeho dohledu svěřený čís. 4688.
— lesní a polní zřízenci vzatí do přísahy pro určitý obvod pozemkový, jsou podle povahy své služby povinni a oprávněni vykonávati dozor v zásadě jen v tom obvodu, pro který byli ustanoveni; nepožívají ochrany § 68 tr. zák., jestliže — jsouce na honu na pozemcích mimo onen obvod (na nichž má jejich zaměstnavatel pronajatu honitbu) — zakročují proti osobě, vystřeliviší na svých pozemcích čís. 4820.
— štátny lesný hájnik nie je verejným úradníkom v smysle trestného zákona čís. 4675.

— so stanoviska užívania trestných zákonov lesní hájnici považujú sa za úradných orgánov len vtedy, jestli vykonali v smysle § 38 zák. čl. XXXI: 1879 u příslušného okresného úradu služebnú prísahu čís. 4571.

— přísaha vykonaná lesními úředníky ve smyslu § 8 zák. č. 82/19 Sb. z. a n. (o prozatímní ochraně lesů), není rovnocenná přísaze předepsané ustanovením § 38 zák. čl. XXXI:1879 a neposkytuje jim sama zákonné ochrany úředních orgánů při strážní a dozorčí službě v lesích k dozoru jim svěřených. Přísahu podle § 38 zák. čl. XXXI:1879, vykonanou u úřadu, jenž není na území Československé republiky, nelze považovati na tomto území za platnou čís. 4631.

Hanění (§ 491 tr. zák.): záleží v obvinění, že kdo předsevzal zneuctívající jednání, nebo že jest alespoň takového jednání schopen, aniž by se při obviňování tom uváděly určité okolnosti čís. 4215.

Hanobení: nemusí poukazovati k možnosti a k pravděpodobnosti útoku na hanobený národ a již podle povahy své popuzovati k takovému útoku; stačí vzdálenější nebezpečí, pouhá možnost ohrožení obecního míru, která nastává přeměnou národnostní snášenlivosti v národní nevraživost čís. 3769.

— **jednotlivců:** jest hanobením celé skupiny (národa), směřoval-li projev podle okolností, za kterých se stal, i jiným poznatelně proti celému národu a byl-li tento širší význam i hanobitelem zamýšlen čís. 3769.

— **republiky:** dle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. čís. 4274.

— — je jím každé úmyslné a vědomé snižování její vážnosti, každý projev, směřující a zároveň způsobilý k tomu, by v jiných vyvolal co do jejich poměru k republice takový duševní stav, ve kterém není vážnosti k republice čís. 3862.

— — nevyžaduje, by pachatel užíval slov »republika, čsl. stát« a pod.; stačí i hanobení ústavních činitelů, úřadů a veřejných orgánů čís. 3678, 3784.

— — nebo celé vlády, má-li jim býti hanobena republika sama čís. 3678.

— — ba i kritika jejich jednání, je-li úmyslně jednostranná, zkreslená a přehnaná, užívá-li pachatel při ní ostrých výrazů, způsobilých snížiti vážnost republiky nebo vyvolati v posluchačích náladu nepřátelskou proti hanobenému státu čís. 3784.

— — projevem o propouštění zlodějů a zavírání dělníků, a označením postupu soudů za persekuci dělnictva (za část utiskování a vykořisťování dělného lidu) čís. 4883.

— — viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

Házení kameny: po určitých osobách jest přestupkem podle § 431 tr. zák.; nelze tu nikdy vyloučiti, že osoby ty mohou býti zasaženy čís. 3613.

— — viz též uškození dle § 335.

Herečka: kritika jejího výkonu a urážka na cti čís. 4007.

Hesla: jich pronášení a §§ 14 č. 1, 15 č. 3 zák. na ochr. rep. čís. 4273.

Hitler: provolání mu slávy a § 14 č. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4873.

Hitlerova říšsko-německá národně-socialistická strana dělnická: je organisací tajnou čís. 3917.

Hlásání programu strany viz politická strana.

— **sebeurčovacího práva:** v tom směru, že se buď část státního národa (Slováci) nebo národní menšina (Maďaři) oddělí s územím jimi obývaným od státu, do něhož jsou vtěleni platnými mezinárodními smlouvami, a utvoří buď stát nový nebo se přivtělí ke státu cizímu, směřuje proti ústavní jednotnosti republiky (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) čís. 3630.

Hlášení falešné (§ 320 e) tr. zák.): ani trestní zákon ani trestní řád neukládají obviněnému pod sankcí (kromě §§ 45 a 263 písm. m) tr. zák.) povinnost, by za trestního řízení činil o vlastní osobě a o činnosti pravdivé údaje vyšetřujícím orgánům (četnictvu a soudu) čís. 3618.

— — v nesprávném sdělení generalií, ať se stalo v jakémkoliv úmyslu, nelze shledati skutkovou podstatu ani přestupku § 320 písm. e) tr. zák., ani přestupku podvodu podle § 461 tr. zák. čís. 3618.

Hlavní otázka viz otázka hlavní.

— **pachatel** viz spoluvina.

— **přelíčení:** urážka při něm pronesená čís. 4370.

— — porušení zákona, nebyl-li k němu předvolán soukromý účastník a bylo-li užito jako důkazního prostředku spisů, které nebyly při něm čteny čís. 3423.

— — předpisy trestního řádu pro hlavní přelíčení jsou ovládány zásadou ústnosti a bezprostřednosti a jest jejím důsledkem jednak, že nejen členové nalézacího soudu, nýbrž i strany mohou vyslýchaným osobám dávati otázky podle § 249 tr. ř., jednak že nalézací soud jest povinen dbáti výjimky z této zásady, stanovené v § 252 tr. ř. čís. 3767.

— — pro člena zemského zastupitelstva jest účast ve schůzi zemského zastupitelstva, účast ve schůzi jeho klubu zemských zástupců a jeho úkol navrhovatelský v plenu neodvratnou překážkou ve smyslu § 226 tr. ř. čís. 3774.

— — porušení předpisu § 241 tr. ř., jehož jest podle druhého odstavce § 314 tr. ř. šetřiti také v řízení před soudy porotními, není zmatkem (čís. 4 § 344 tr. ř.) čís. 3481.

— — pokud nedostatek peněz na cestu není neodvratnou překážkou ve smyslu §§ 226, 427 tr. ř. čís. 3644.

— — v obnoveném řízení má se vztahovati nejen na veřejnožalobní čin, ohledně něhož byla obnova povolena, nýbrž i na výrok o trestu ohledně pravoplatného odsouzení pro soukromožalobní činy, ohledně nichž obnova povolena nebyla čís. 3680.

— — nejde o zmatek čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř., bylo-li obhájci odepřeno slovo potom, když byly skončeny řeči obhájců spoluobžalovaných čís. 3817.

— — námitky proti znalcům podavším posudek v přípravném řízení jest uplatniti dříve, než byl posudek při hlavním přelíčení čten čís. 3923.

— — vyvoláním věci zapisovatelem dříve, než bylo všech pět členů kmetského soudu pohromadě, nepočalo ještě hlavní přelíčení ve smyslu § 239 tr. ř., soud nebyl ještě náležitě obsazen (§ 281 čís. 1 tr. ř.), a nelze proto s nepřítomností soukromého obžalobce (jeho zástupce) spojovati právní účinky třetího odstavce § 46 tr. ř. čís. 3984.

— — ustanovení § 248 tr. ř., že dosud nevyslechnutý svědek nemá býti přítomen při průvodním řízení při hlavním přelíčení, nevztahuje se na toho, ohledně něhož se soud ještě neusnesl, že bude jako svědek slyšen čís. 4191.

— — i když svědek odepřel při hlavním přelíčení výpověď, použiv dobrodiní § 152 čís. 1 tr. ř., jest přihlížeti k jeho mimosoudnímu údaji, uvedenému v četnickém oznámení, které bylo při hlavním přelíčení čteno čís. 4196.

— — ustanovením § 457 odst. 1 tr. ř. určuje se počátek věcného jednání, aniž jsou jím ve smyslu § 458 posl. odst. tr. ř. dotčeny formální předpisy §§ 239 a násl. tr. ř., jež jest v řízení přestupkovém zachovati, pokud jich je před okresním soudem třeba (na př., jde-li o obžalobu soukromou) čís. 4827.

— — třebaže soukromý obžalobce musí učiniti opatření, aby byl u hlavního přelíčení přítomen, není »nedostavením se ke hlavnímu přelíčení« po rozumu § 46 odst. 3 tr. ř., nebyl-li pro zvláštní místní poměry a pod. přímo v jednací síni, nýbrž stačí (i v řízení přestupkovém), dostavil-li se zavčas do její bezprostřední blízkosti, kde bez jakékoliv námahy a pátrání mohlo býti ve stanovenou dobu jeho dostavení se k projednávání věci zjištěno (čekal na chodbě přede dveřmi jednací síně) čís. 4827.

— — **§ 250 tr. ř.:** ustanovení § 250 tr. ř. jest výronem zásady procesuálního práva, že obžalovaný má býti přítomen celému soudnímu jednání o obžalobě, aby se mohl hájiti proti veškerým obviněním vzneseným z kterékoliv strany čís. 3449.

— — porušení onoho předpisu nelze uplatňovati jako zmatek, nemají-li údaje svědků za nepřítomnosti obžalovaného slyšených pro otázku viny významu, nebo byla-li mu dána jinak (při sčelení) možnost, by se k oněm údajům vyjádřil (posl. odst. § 281, posl. odst. § 344 tr. ř.) čís. 3449.

— — s hlediska § 250 tr. ř. stačí sdělení stručného obsahu výpovědi učiněné v nepřítomnosti obžalovaného čís. 4011.

— — přítomnost obžalovaného při hlavním odvolacím líčení, nejsou-li splněny podmínky stanovené § 1 zák. č. 8/24 Sb. z. a n., je nutná pod zmatečností jen v případech podle §§ 414, 423 odst. 5 tr. ř. slov. a podle § 23 zák. čl. XXXIV:1897 čís. 4449.

— — **lhůta k přípravě (§ 221 tr. ř.):** soud neporušil zákonný předpis, otázav se přímo obžalovaného, zda se vzdává přípravné osmidenní lhůty (§ 221 odst. prvý tr. ř.) čís. 3404.

— — — povinná osmidenní lhůta k přípravě obhajoby (§ 221 odst. prvý tř. ř.) neplatí též pro obhájce, nýbrž stačí, byla-li dodržena ve příčině obžalovaného čís. 3419, 3404, 4011.

— — — je jeho věcí, by — neměl-li dosti času, by si obhajobu náležitě připravil — navrhl odročení hlavního přelíčení a zabezpečil si tak po případě uplatňování zmatku čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3404.

— — — je lhostejno, zda lhůta § 221 tr. ř. k přípravě hlavního přelíčení stačila, rozhodným je jen, by byla dodržena čís. 3827.

— — — porušení předpisu prvé věty § 221 tr. ř. přicházelo by v úvahu jen, kdyby bylo hlavní přelíčení ustanoveno tak, že by — pokud by obžalovaný sám nesvolil ke zkrácení této lhůty — nebyla mezi dnem, kdy byla obsílka obžalovanému dodána, a dnem hlavního přelíčení aspoň lhůta 3 dnů čís. 3686.

— — — ustanovení § 6 tr. ř. o nevčítání dne nedělního (svátečního) do lhůty neplatí pro lhůtu § 221 tr. ř. k přípravě obhajoby čís. 3681.

— — **obsílání k němu:** nebyla-li obsílka k hlavnímu přelíčení obžalovanému řádně doručena, což jest podle § 427 tr. ř. předpokladem jednání a vydání rozsudku v nepřítomnosti obžalovaného, jest tu zmatečnost podle čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 3544.

— — — důvod zmatečnosti čís. 3 § 281 tr. ř., ježto obsílka k hlavnímu přelíčení nebyla doručena obžalovanému, nýbrž jeho matce, jíž mu obsílka před hlavním přelíčením dodána nebyla, nelze uplatňovati (posl. odst. § 281 tr. ř.), dověděl-li se obžalovaný o hlavním přelíčení tak včasně, že se přes to mohl k němu dostaviti čís. 3467.

— — **odročení:** vzhledem k zásadě kontinuity, vyslovené v §§ 273 a 276 tr. ř., jest na soudu, by návrh na odročení hlavního přelíčení zkoumal zejména i po té stránce, zda provedení navržených důkazů s pravděpodobností slibuje úspěch v zájmu rozhodnutí věci čís. 3789.

— — — nejde o zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nebylo-li rozhodnuto o návrhu na odročení hlavního přelíčení za účelem spojení souzené věci s dalšími oznámenými případy (§ 263 tr. ř. a contr.) čís. 3827.

— — — zásadu ústnosti (přímosti) průvodního řízení jest uvésti v soulad se zásadou kontinuity hlavního přelíčení zabezpečenou předpisy §§ 273—276 tr. ř.; bude tudíž — najmě v případech porotních vzhledem na první větu § 298 tr. ř. — z důvodu nedostavení se svědka, jehož pobyt jest neznámý, odročiti hlavní přelíčení jen, lze-li důvodně očekávati, že další pátrání po svědku nezůstane bez úspěchu, any zbývají ještě pro pátrání po něm prostředky a cesty dosud opomenuté, avšak dle zvláštních okolností případu způsobilé k objevení svědkovy stopy čís. 4591.

— — **veřejnost (§ 228 tr. ř.):** veřejnost líčení neznamená jeho neobmezenou přístupnost; jest otázkou praktikability, do jaké míry může býti obecenstvu zjednán přístup k líčení čís. 4218.

— — — ustanovení o veřejnosti hlavního přelíčení (i porotního) má za účel jen, by se soudní řízení nekonalo bez umožnění jeho veřejné kontroly čís. 4336.

— — — zákon nejen nezakazuje, nýbrž přímo předpokládá a připouští možnost kontroly osob, jež se domáhají vstupu ke hlavnímu přelíčení, najmě pokud jde o jejich mravní způsobilost, vyžadovanou § 228 tr. ř. čís. 4336.

— — — vyloučení veřejnosti hlavního přelíčení zakládá zmatečnost podle čís. 3 § 281 tr. ř. jen, došlo-li k němu bez formálního usnesení soudu nebo z důvodu v § 229 tr. ř. neuvedeného čís. 4598.

Hlavou rodiny: oprávněnou žádati potrestání pachatele ve smyslu § 463 tr. zák., není matka, nýbrž otec, třebaže otec je bez zaměstnání a nic nevydělává, kdežto matka rodinu živí a domácnost řídí (§ 91 obč. zák.) čís. 4803.

Hlídač viz h a j n ý.

Hliniště (min. nař. ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák.): předpisů min. nař. ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák. pro živnostenský provoz lomů jest po případě obdobně šetřiti i při příležitostném lámání kamene se svolením majitele lomu čís. 3484.

— spadá sem používání dělníka k pracem, jejichž konání jest nutně neb alespoň pravidelně spojeno s nebezpečím pro tělesnou bezpečnost, život nebo zdraví dělníka čís. 3484.

— meze povinnosti zabezpečiti dělníka; osobou k tomu povinnou jest podnikatel; ten však nemusí povinnost tu konati osobně; stačí po případě, ustanovil-li k tomu způsobilého zástupce; pokud pro ustanovení takového zástupce stačí poukaz osobě u podnikatele zaměstnané, by určila dělníky pro dotyčné práce čís. 3484.

— povinnost podnikatele (jeho zástupce) k zabezpečení dělníka, k dozoru nad jeho prací trvá jen, pokud dělník koná práci pro dotyčného podnikatele čís. 3484.

— péče o to, by nespotřebovaná zapalovadla a nespotřebované náboje byly náležitě dělníky po skončení pracovní doby vráceny do skladiště (§§ 105, 115 nař. ze dne 2. července 1877, čís. 68 ř. zák.) není osobní povinností zaměstnavatele; péče o to nemusí býti přenesena na osobu třetí, stačí ustanovení vedoucího dělníka; ten musí býti osobou způsobilou (nedbalost při výběru) čís. 3577.

— na zaměstnavateli nelze se stanoviska trestního zákona žádati, by jeho dozor šel dále, než se mu zákony a předpisy nařizuje, neboť pak by veškeré podnikání bylo znemožněno, ježto by kontrola každého jednotlivého dělníka a jeho prací podnikatele úplně vyčerpala; podnikatel se musí proto spoléhati na orgány, které kontrolou určitých prací pověřil a na t. zv. přední dělníky, při jichž výběru musí zachovávati jistou opatrnost čís. 3577.

— výklad nařízení a povinností podle nich podnikateli příslušejících jest věcí soudu, nikoliv znalců čís. 3577.

— zavinění okresního silničního správce, jemuž okresní správní komise jako nájemce lomu svěřila péči o lom a dozor v něm, nepostaral-li se o spolehlivé ohražení lomu zábradlím (§ 21 nař. z 29. května 1908, čís. 116 ř. zák.) a zavinění osoby, která k žádosti onoho dobrovolně převzala povinnost o ohražení lomu se postarati, avšak neučinila tak (§ 335 tr. zák.) čís. 3778.

— tím, že kdo dovolil ve svém pískovišti pracovati za obzvláště nebezpečných podmínek, vydal pracující osoby v ohrožení jich tělesné bezpečnosti a převzal za tuto jejich bezpečnost odpovědnost. Bylo jeho povinností učiniti taková opatření, by jakémukoliv nebezpečí zabránil; nestačí, že si počínal

pasivně, vydav určité příkazy, o jejichž zachování se však s patřičnou autoritou a energii nepostaral čís. 4330.

— předpisy nařízení z 2. července 1877, čís. 68 ř. zák. (§ 109) nevztahují se na černý prach čís. 4483.

— obyčejný dělník (v kamenném lomu) není s hlediska § 335 tr. zák. po případě povinen přezkoumávat, nepříčí-li se způsob práce, jak byl o něm zodpovědným správcem poučen, předpisům v říšském zákoníku uveřejněným (nař. čís 68/1877, 116/1908) čís. 4483.

— převzal-li kdo místo zodpovědného dozorce, nevyviňuje ho s hlediska § 335 tr. zák. ani nemožnost plniti povinosti s tím spojené proto, že musel pracovati i jako dělník, ani nezákonný postup jiných podnikatelů, ani liknavost vrchnosti čís. 4483.

— ani min. nař. z 29. května 1908, čís. 116 ř. zák. nežádá, by majitel závodu ukládaný mu dozor nad provozem kamenného lomu konal sám osobně; stačí, ustanovil-li k tomu způsobilou a spolehlivou osobu (§ 54 cit. min. nař.) čís. 4518.

Hloupý: označení tak republiky je hanobením čís. 3862.

Hodnocení polehčujících okolností: po pravoplatnosti rozsudku čís. 3620.

— **průvodů (§ 258 tr. ř.):** porušení zákona, bylo-li užito jako důkazního prostředku spisů (presidiální zprávy soudu), které nebyly při hlavním přelíčení čteny (§ 258 odst. 1 tr. ř.) čís. 3423.

— — předpis § 152 tr. ř. nebrání tomu, by soud neprováděl o mimosoudních projevech osob, jež se zřekly podle § 152 čís. 1 tr. ř. svědectví, jinaké důkazy, zejména důkazy svědky, a nepřihlížel pak k výsledkům těchto důkazů čís. 3568.

— — předpisu § 270 čís. 5 tr. ř. není vyhověno, dovolává-li se rozsudek pro zjištění jen všeobecně výsledků průvodního řízení, aniž je reprodukuje, by tak umožnil kontrolu, zda je také přezkoumával a hodnotil (§ 258 tr. ř.) čís. 3612.

— — při zjišťování vědomí pachatele, že svými disposicemi (s knihou) zasahuje do práva náležejícího jinému, může soud přihlédnouti i k tomu, co ve světě knihkupeckém a nakladatelském (k němuž pachatel patří) je pokládáno za obvyklé při prodeji knihkupeckého závodu v celku čís. 3672.

— — trestní řád neuvádí podrobně průvodní prostředky, nestanoví pravidla důkazní, nerozlišuje mezi možnými druhy důkazů; pramenem soudcovského přesvědčení může býti vše, co bylo předneseno při hlavním přelíčení a co jest podle logických zásad s to, by založilo důkaz a objevilo pravdu čís. 3908.

— — soud zrušovací přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší se k činu, jak se stal svého času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostem pozdějším čís. 3940.

— — výrok ministerstva obchodu o předurčujících otázkách § 30 odst. I. zák. na ochr. zn. (zda kdo třetí může užívati zapsané známky pro jiný druh zboží) není pro trestního soudce jen posudkem odborné stolice jakožto průvodním prostředkem, jejž by soudce měl a směl přezkoumávati, nýbrž výjimkou ze zásady § 5 trestního řádu bere tu zákon o ochraně známek ze soudcovy ruky řešení některých předurčujících otázek, jež se mohou vyskytovati za trestního řízení o obžalobě pro přečin zásahu do práva známkového, a přikazuje je k rozhodnutí ministrovi obchodu; jde tu o rozhodnutí nejvyššího správního úřadu, podléhající přezkoumání jen nejvyšším správním soudem, avšak pro trestní soud, jenž si je vyžádal, závazné a jím nepřezkoumatelné čís. 3976.

— — pro posouzení, zda jde o udání ve smyslu § 209 tr. zák., rozhoduje jeho věcný obsah, nikoliv jeho doslov čís. 4040.

— — i když svědek odepřel při hlavním přelíčení výpověď, použiv dobrodiní § 152 čís. 1 tr. ř., jest přihlížeti k jeho mimosoudnímu údaji, uve-

denému v četnickém oznámení, které bylo při hlavním přelíčení čteno čís. 4196.

— — pramenem soudcovského přesvědčení po rozumu § 258 tr. ř. může býti nejen každý z průvodních prostředků, jejichž provádění je trestním řádem upraveno, nýbrž vše, co může míti význam pro přesvědčení soudu, ovšem s výjimkou průvodních prostředků, jichž použití zákon výslovně zapovídá čís. 4598.

— — ustanovením § 258 tř. ř. nemělo býti sice soudu ukládáno, by prováděl důkazy i o takových skutečnostech, které důkaz nepotřebují, buďto že jsou obecně známé, nebo proto, že jsou soudu známy, třeba ze zdrojů ležících mimo rámec hlavního přelíčení. Než na druhé straně nelze přehlížeti, že tu jde o výjimku z pravidla, jaké má na mysli § 258 tr. ř. a že výjimku tu jako takovou nelze rozšiřovati čís. 4654.

— **obsahu projevu: verbálního (ústního):** podkladem úvah nalézacích soudů o smyslu, významu, dosahu, směru a účelu projevu (úmyslu mluvčího) nemůže býti výlučně ona část projevu, v níž obžaloba shledává trestný čin, nýbrž jest přihlížeti i k okolnostem projev podmiňujícím a doprovázejícím, obzvláště k jiným — předchozím nebo následujícím — projevům, pokud se týče částem celkového projevu, jsou-li alespoň ve vnitřní souvislosti s pozastaveným projevem nebo s jeho částí čís. 3401.

— — výrok sám o sobě závadný může pozbýti, a stejně může výrok sám o sobě nezávadný nabýti protiprávní povahy předchozími nebo dalšími výroky, vztahují-li se zřejmě neb alespoň poznatelně k onomu výroku a zavdávají-li tím posluchačům podnět, by rozuměli onomu výroku způsobem jimi naznačeným čís. 3401.

— — jiné projevy mluvčího mohou poukazům — v závadném projevu (dílu projevu) obsaženým — na události minulé nebo na názory (hesla) jiných osob dodati ráz (smysl a účel) schvalování jednání nebo smýšlení projevivšího se v oněch událostech nebo názorech (heslech), nebo i ráz (smysl a účel) zrazování od něho čís. 3401.

— — úmysl, význam a dosah projevu jest posuzovati podle celého jeho obsahu a vnitřní souvislosti jeho částí čís. 3440.

— — správnost a pravdivost projevu ve formě úsudku lze dokazovati jenom důkazem pravdivosti návětí, na jejichž základě byl úsudek učiněn. O tom, zda tyto návěty ospravedlňují pronesené výtky, rozhoduje soud podle svého volného uvážení podle § 258 tr. ř. čís. 3567.

— — při verbálním deliktu nestačí poukaz k doslovu výroku o sobě k odůvodnění zlého úmyslu, nýbrž jest nezbytně třeba, by z jiných okolností výrok podmiňujících nebo provázejících bylo zjištěno, jaký smysl pachatel výroku přikládal, co jím chtěl vyjádřiti a zda si byl vědom jeho závadné povahy ve směru skutkové podstaty trestného činu, o nějž právě jde čís. 3628.

— — při verbálních deliktech může i opilost, nedosahující stupně § 2 c) tr. zák. následkem zkalení vědomí s ní spojeného vyloučiti zlý úmysl k takovým deliktům předpokládaný čís. 3628.

— — při deliktech verbálních do oboru skutkově zjišťovací činnosti vyhražené soudům nalézacím spadá především zjištění doslovu (znění, textu) souzeného projevu a dále i výklad projevu, určení, jaký byl smysl, význam, dosah, směr, účel a předmět projevu čís. 3689.

— — z pouhé vnější okolnosti, že jednotlivé závadné projevy byly obžalovaným proneseny v rámci téže, časově i místně nepřerušené řeči, nelze ještě bez výhrady usuzovati, že projevy ty pozbyly veškeré samostatnosti a že je proto nelze posuzovati o sobě, nýbrž jen v jejich souvislosti jako nedělitelný celek čís. 3750.

— — i útoky, jichž se řečník dopustil při provádění jednotlivých různých a samostatných myšlenek, jest posuzovati úplně samostatně a nezávisle bez rozdílu, zda směřují proti témuž zákonem chráněnému statku, čili nic čís. 3750.

— — význam a směr projevu jest určiti nejen podle jeho doslovu, nýbrž i přihlížejíc k okolnostem, za kterých se stal, zejména k poměrům, které tu byly v době a na místě projevu čís. 3769.

— — otázku, zda rozšiřováním nepravdivé zprávy může nastati některý z následků § 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky, jest posuzovati podle rozšiřované zprávy, t. j. především podle obsahu této zprávy čís. 3910.

— — smysl pozastaveného výroku jest zjišťovati jen, může-li výrok míti různý smysl, nikoli, je-li smysl jasný, jednoznačný čís. 3951.

— — nezáleží na tom, co pachatel podle svého tvrzení vysloviti chtěl, nýbrž na tom, co skutečně projevil čís. 3951.

— — výroky za vášnivé debaty na politickém kolbišti nebo v rozčilení v soudní síni, bez předcházející střízlivé rozvahy, trpí často přehnaností výrazu, jichž třeba je zbaviti, by byl zjištěn jejich pravý smysl čís. 4028.

— — pro posouzení trestnosti souzených projevů je bez významu, že projevy stejného znění neb alespoň stejného obsahu (smyslu) byly již uveřejněny tiskem aneb učiněny jinými osobami nebo třeba že souzený projev byl jen opakováním projevu dříve jinou osobou učiněného čís. 4883.

— urážlivého: nezbytným předpokladem zákonným předpisům hovícího řešení otázky viny při trestných činech proti bezpečnosti cti je, by soud formálně bezvadným způsobem zjistil nejprve obsah, smysl a dosah závadných projevů, by se přesně vyjádřil, jaké obvinění dotýkající se cti soukromého obžalobce bylo obsahem a smyslem dotyčných projevů proneseno, by se pak na tomto skutkovém podkladě vyjádřil o tom, které ze skutkových podstat §§ 487 a násl. tr. zák. skutkově zjištěný projev ve směru objektivním podřaďuje, by na tomto podkladě přikročil pak k řešení otázky, zda je v tom neb onom směru důkaz pravdy přípustný, pakli ano, zda se podařil, po případě, pokud tato otázka nebyla kladně rozřešena ve prospěch obžalovaného, by přistoupil ke zkoumání otázky důkazu pravděpodobnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. čís. 3416.

— — obsahuje-li projev dvě různé výtky, dotýkají se cti jiné osoby v různých směrech, počínal si soud správně, pokud tento projev podřadil všem na něj dopadajícím trestním zákonům čís. 3501.

— — je-li podstatou urážlivého projevu úsudek, nelze jej odděliti od premis, na jejichž podkladě byl pronesen, nýbrž sluší jej zkoumati ohledně jeho smyslu a dosahu, jakož i ohledně jeho správnosti a přípustnosti současně s oněmi předpoklady, v jejichž spojitosti a na jejichž základě byl pronesen čís. 3688.

— — urážlivý útok jest zkoumati jako celek, aniž lze se spokojiti jen zkoumáním toho, zda mají urážlivou povahu jednotlivé úseky, věty nebo slova zprávy čís. 4215.

— **tiskem (článku):** zjištění smyslu významu a dosahu zažalovaného článku spadá v obor skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jemuž jest vyhraženo právo, by si úsudek o dosahu a o smyslu článku utvořil podle volného přesvědčení čís. 3381, 3451, 3567.

— — výrok soudu v tomto směru musí však býti jasný a určitý, musí odpovídati zásadám logického myšlení, musí obsahovati náležité odůvodnění, z něhož lze seznati, jakou logickou operací dospěl soud od doslovu článku k úsudku o jeho smyslu, a musí se při tom vypořádati i se všemi námitkami obžalovaného, pokud mohou býti pro posouzení věci významnými (§§ 258, 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.) čís. 3381.

— — i když není správným postupem vytrhnouti jednotlivé statě ze souvislosti a uvažovati jen o nich bez ohledu na původní souvislost, nemůže býti předmětem trestního stíhání a uvažování soudu jen základní myšlenka a celkový úmysl, ježto i článek podle základní myšlenky

bezvadný může v jednotlivých obratech ba i ve slovech obsahovati trestnou urážku čís. 3785.

— — okolnost, že obžalobou byla pozastavena jen část článku, nebrání tomu, by soud nezjistil smysl této části ve spojitosti s nepozastaveným obsahem článku čís. 3836.

— — výklad obsahu, smyslu, dosahu článku a určení, co pisatel chtěl svými slovy vyjádřiti, jsou zjištění skutková, která jsou vyhrazena soudu nalézacímu a kterými jest i Nejvyšší soud jako soud zrušovací vázán vzhledem k předpisu § 288 čís. 3 tr. ř. čís. 3567.

— — při výkladu článku nemůže přicházeti v úvahu, že původci článků byli ve svém nitru cizí tendencím, které v článcích shledal soud. Jen doslov článku a smysl, jenž z něho vyplývá v jeho logickém a gramatickém výkladu, může tu rozhodovati čís. 3940.

— — zjišťuje, co bylo v zažalovaném článku o soukromém obžalobci řečeno, má kmetský soud postupovati nejen výkladem gramatickým, nýbrž i logickým, přihlížeje k souvislosti jednotlivých míst článků, vyhledati jejich, třebas zastřený smysl, a uvážiti i dosah článků, t. j. uvážiti, jak nepodjatý čtenář bude jednotlivým článkům rozuměti a které představy budou v něm vyvolány jednotlivými články o soukromém obžalobci a o jeho jednání čís. 3977.

— — tyto zjišťovací výroky jest podle § 270 čís. 5 tr. ř. náležitě odůvodniti poukazem k jejich zdrojům ve vykládané látce a vyložením logických operací, které vedly soud k jeho skutkovým závěrům z premis daných vykládanou látkou čís. 3977.

— — při trestných činech proti cti netreba síce, aby bol urazený pomenovaný, vyžaduje sa však, aby bolo možno bezpochybne ustáliť, koho mal páchateľ na mysli. Púhy dojem tretích osôb nestačí; stala-li sa urážka tlačou, treba smysel závadného článku vykladať len podľa jeho skutočného obsahu tak, ako pôsobí na priemerného čitateľa čís. 4452.

— — při uvažování o otázce, zda si průměrný čtenář časopisu mohl uvědomiti, koho se týče urážlivé sdělení o věci, která prý je v jiném kraji veřejným tajemstvím, jest přihlížeti i k tomu, není-li časopis čten i v tomto jiném kraji, nebo nejsou-li čtenáři v kraji, kde časopis vychází a se čte, tak znalí poměrů, že mohou ze znamení ve článku uvedených seznati, koho se urážlivá zpráva týče čís. 4654.

— — béře-li soudce skutečnost, že si průměrný čtenář časopisu nemohl uvědomiti, koho se článek týče, za zjištěnu na základě své znalosti čtenářstva časopisu, jest povinen uvésti, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si tuto skutečnost zjednal čís. 4654.

— — pro posouzení trestnosti souzených projevů je bez významu, že projevy stejného znění neb alespoň stejného obsahu (smyslu) byly již uveřejněny tiskem aneb učiněny jinými osobami nebo třeba že souzený projev byl jen opakováním projevu dříve jinou osobou učiněného čís. 4883

— **jde-li o důkaz pravdy (pravděpodobnosti):** první podmínku beztrestnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. (důkaz okolností, pro které tvrzení mohlo býti považováno důvodně za pravdivé), jakož i subjektivní stránku druhé podmínky (zřejmý úmysl chrániti především veřejný zájem) posuzuje po stránce skutkové podle §§ 258, 288 čís. 3 tr. ř. soud nalézací; otázka, zda šlo o veřejný zájem, podléhá jakožto otázka právní posouzení také zrušovacím soudem čís. 3474.

— — soud není vázán osvobozujícím rozsudkem v předchozí souvislé trestní věci a může samostatně rozhodovati o tom, zda se důkaz pravdy zdařil, používaje při tom průvodů vyšlých na jevo v oné trestní věci čís. 3908.

— — má-li býti správně řešena otázka, zda lze pokládati nabízený důkaz pravdy za zdařený čili nic, jest třeba postaviti proti sobě thema probandi a důkazy o něm nabídnuté a provedené; thema probandi lze určiti jen přesným zjištěním doslovu a smyslu urážlivého výroku čís. 4028.

— — zda se nabídnutý důkaz pravdy podaří (nepodaří), může soud říci teprve, když jeho výsledky zevrubně uvážil; nemůže odmítnouti tuto úvahu s odůvodněním, že se podle jeho mínění nemůže nabídnutý důkaz nikdy podařiti, leč by se strana nabízela dokázati něco, co je zhola nemožné nebo obecně známou nepravdou čís. 4028.

— — pro posouzení trestnosti souzených projevů je bez významu, že projevy stejného znění neb alespoň stejného obsahu (smyslu) byly již uveřejněny tiskem aneb učiněny jinými osobami nebo třeba že souzený projev byl jen opakováním projevu dříve jinou osobou učiněného čís. 4883.

— **v řízení porotním:** jde-li o závažné důkazní okolnosti, které pro rozhodnutí otázky viny výrokem porotců mohou míti význam, nelze zamítnutím důkazů o oněch okolnostech pro předpokládanou jejich důkazní nemohoucnost zbaviti porotce možnosti, by sami podle výsledku tohoto a jiných důkazů v úvaze všech okolností o důkazní síle toho kterého průvodního prostředku na jevo vyšlých v mezích svého oprávnění posoudili a podle toho rozhodli o jeho věrohodnosti čís. 3653.

— — vzhledem k předpisům §§ 313 a 326 tr. ř. je výhradně věcí porotců, by přezkoumavše pečlivě a svědomitě výsledky řízení, najmě veškeré provedené důkazy, rozhodli, zda mají tu kterou skutečnost za prokázánu čili nic čís. 3922.

— — v řízení porotním jen porotcům přísluší právo a uložen jest úkol, zkoumati a odpovědí na dané jim otázky vysloviti, které skutečnosti týkající se skutku obžalovaného jsou prokázány, po případě, které zákonné známky toho kterého trestného činu jsou prokázanými skutečnostmi naplněny čís. 3987.

— — vysloviti, zda jest právně závažnou skutečnost pokládati za prokázánu a učiniti ji podkladem (částí podkladu) rozsudku, jest (vyjímajíc případy § 317 tr. ř.) výhradně právem a úkolem porotců. Nezáleží na tom, zda jest ona skutečnost podle výsledků hlavního přelíčení nepochybná či pochybná, ani, zda byla brána v odpor čili nic čís. 4161.

— **znaleckého posudku:** otázka postačitelnosti podkladu pro podání spolehlivého posudku jest otázkou odbornou, jíž řešiti je znalcům podle jejich přísahy (§ 121 tr. ř.) čís. 3404.

— — otázka věcné správnosti znaleckého posudku je v řízení zrušovacím vyloučena z odporu. O správnosti a přesvědčivosti posudku uvažuje jen soud nalézací (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.); ani zrušovacímu soudu, jenž jako stolice opravná není oprávněn činiti skutková zjištění, nepřísluší přezkoumávati věcnou opodstatněnost posudku čís. 3405.

— — ani posudek lékařské fakulty není pro nalézací soud bezpodmínečně závazným (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.) čís. 3405.

— — není zákonného předpisu, který by zabraňoval soudu provésti nové vyšetření duševního stavu vzhledem k tomu, že obviněný byl již v jiném předchozím případě co do duševního stavu zkoumán a o jeho stavu podán posudek, třeba i lékařskou fakultou čís. 3405.

— — povinností soud jest, by stejně jako v příčině jiných průvodních prostředků i věrohodnost a průvodní moc znaleckého posudku zkoumal pečlivě a svědomitě (druhý odst. § 258 tr. ř.), nerozhoduje ani tu o otázce, zda jest tu kterou skutečnost považovati za prokázánu, podle zákonných pravidel průvodních, nýbrž jen podle svého volného přesvědčení, získaného svědomitým zkoumáním všech pro a proti přednesených průvodních prostředků čís. 3412.

— — odchýlil-li se soud od posudku znalcova, stačí (§ 270 čís. 5 tr. ř.), jsou-li v rozsudkových důvodech nastíněny úvahy, na jichž základě soud neshledal znalcův posudek přesvědčivým a pro sebe závazným čís. 3412.

— — připouštěje (§ 118 tr. ř.) spokojiti se s jedním znalcem, přenechává zákon posouzení, je-li třeba v konkrétním případě dvou znalců, či stačí-li znalec jeden, volnému uvážení soudu čís. 3789.

Hodnota peněz viz delikty majetkové.

Hodnotou svěřeného statku: po rozumu §§ 183, 184 tr. zák. není prostě vždy obecná hodnota tohoto statku. Při zjišťování této hodnoty jest obdobně ustanovení poslední věty § 173 tr. zák. přihlížeti k výši škody osoby, jejíž právo ke svěřené věci se vztahující bylo zpronevěrou poškozeno. Za hodnotu svěřeného statku jest tudíž pokládati hodnotu, kterou svěřený statek představoval v době zpronevěry pro svěřitele podle zájmu, jaký svěřitel má na zachování svého práva na tomto statku čís. 4676.

Hojčství nemocných (§ 343 tr. zák.): pod pojem provozování lékařství podle § 343 tr. zák. spadá i provozování odborného (zubního) lékařství čís. 3686.

— — i když pachatel provozoval po živnostensku zubní lékařství a léčil mimo to za odměnu i jen jediného nemocného jako lékař, spadá i toto léčení ve spojení s oněmi případy, v nichž šlo o provozování zubního lékařství po živnostensku, pod pojem provozování lékařství po živnostensku podle § 343 tr. zák. čís. 3686.

— — provozování lékařství po živnostensku je podle § 343 tr. zák. dovoleno jen osobám, které mají podle zákona právo, léčiti jako lékaři nemocné čís. 3686.

— — za »nabytí lékařského učení« po rozumu § 343 tr. zák. jest pokládati jen nabytí doktorátu veškerého lékařství čís. 3686.

— — po stránce subjektivní stačí jakékoliv zaviněné jednání proti zákazu zákona čís. 3686.

— — zákon čís. 303/1920 nic nezměnil na ustanovení § 343 tr. zák. čís. 3686.

— — provozování lékařství po živnostensku předpokládá, by provozování poskytovalo pachateli aspoň částečný zdroj příjmů, jichž by používal buď k rozmnožení svého majetku nebo jmění jiné osoby, nebo k výživě vlastní nebo jiné určité osoby, při čemž není zapotřebí, by tento zdroj příjmů byl pravidelným a stálým čís. 4187.

— — zubních techniků, kteří nevykonali s úspěchem praktickou zkoušku, nebo kteří nebyli od ní v době, kdy zákon čís. 303/1920 nabyl platnosti, osvobození, může zubní lékař použíti jen k činnosti, kterou nelze označiti za »lékařský výkon«; nemohou konati práce, jimiž jest zasahováno do funkční činnosti orgánů lidského těla a jimiž jest porušována stavba jeho součástí čís. 4187.

— — to, že kdo jako pomocná síla zubního lékaře za pevný plat koná (pod lékařským dozorem) úkony zubního lékařství a techniky, které podle zákonných předpisů není oprávněn vykonávati, není překážkou, by jeho činnost neměla znak provozování lékařství »po živnostensku« ve smyslu § 343 tr. zák. čís. 4187.

Homosexualitą: nevylučuje příčetnost čís. 3404.

— při homosexualitě nutno rozeznávati dvojí původ podobných sklonů, vrozený, kdy úchylnost jest důsledkem pathologického stavu, a získaný, jako následek jisté zvrhlosti a snahy pro zpestření a zvýšení pohlavních požitků čís. 3450.

— hrozba očerňováním z ní u rodiny čís. 3770.

Honební právo: z ustanovení § 38 odst. 2 honebního zákona pro Čechy ze dne 1. června 1866, čís. 49 z. zák., že dravou zvěř smí každý — je-li toho třeba k ochraně osoby nebo vlastnictví — i v cizím revíru skoliti, nelze dovozovati právo si ji přivlastniti; toto okupační právo přísluší výhradně majiteli honitby čís. 3713.

— — viz též myslivost.

Hořící obchod: a krádež čís. 4208.

— — viz též krádež dle § 174 I c).

Hospodářská krise: i poukaz na ni může býti ve vhodné spojitosti způsobilým prostředkem k podněcování politického boje čís. 4256.

— **stagnace** viz mimořádné válkou vyvolané poměry.

Hospodářský bojkot: českého hudebníka čís. 3968.

— **podnik:** předmětem urážky na cti (nehledíc k výjimečným ustanovením § 492 tr. zák.) může býti jen osoba fysická, nikoli však hospodářský podnik čís. 3859.

— — je-li v útoku proti hospodářskému podniku zároveň urážka na cti osob na podniku spolupůsobících, vznikne každé z těchto osob soukromé právo žalobní čís. 3859.

— — oprávnění k obžalobě pro zlehčování čís. 4350.

— — viz též nekalá soutěž (§ 34 odst 3).

Hostinský: pokud jest dohledu hostinského svěřena (§ 132 tr. zák.) mladistvá kuchyňská učednice, přijatá do učení jeho manželkou čís. 3668.

Hotel: majitel hotelu, který pronajímá pokoje ženštinám docházejícím do hotelu v průvodu mužů za účelem soulože, i jeho osoba služebná, která tak činí bez jeho vědomí, dopouští se přestupku proti veřejné mravopočestnosti podle § 515 tr. zák., i když neví, že jde o prostitutky; je-li mu tato okolnost známa, dopouští se přestupku kuplířství podle § 512 a) tr. zák. čís. 3506.

Hotové peníze: mohou býti předmětem zpronevěry čís. 4062.

Houkačka viz automobil.

Hození kamenem: po osobě, stojící v otevřeném okně (přízemního domku) jest in abstracto způsobilé přivoditi lehké ublížení na těle čís. 3629.

— — na četnický kordon a pokus zločinu § 87 tr. zák. čís. 4825.

Hra zakázaná (§ 522 tr. zák.): udavači podle § 522 tr. zák. nepromíjí se jen výkon trestu, nýbrž zákon mu poskytuje úplnou beztrestnost; udání jest tu okolností trestnost vylučující ve smyslu § 259 čís. 3 tr. ř. čís. 3599.

— — opomenul-li soud při odsouzení pro přestupky §§ 461 a 522 tr. zák. a při výměře trestu podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. ve smyslu posl. odst. § 267 tr. zák. kromě trestu na svobodě vzhledem k trestní sazbě § 522 tr. zák. vysloviti též zvláštní trest peněžitý (případný trest náhradní), vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3618.

— — pokud nejde o reformatio in peius, byl-li obžalovaný zrušovacím soudem zproštěn pro přest. § 461 tr. zák. a za zbývající nedotčené odsouzení pro přest. § 522 tr. zák. byl použitím § 260 a) tr. zák. odsouzen do vězení, ač zrušeným výrokem o trestu byl mu vyměřen i za přest. § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější, než ke kterému měl býti obžalovaný odsouzen podle § 522 tr. zák., byl amnestií ze 17. října 1928 prominut čís. 3618.

Hraní komedie: výtka toho a urážka čís. 4028.

Hranice pozemků: jich určování a ochrana § 68 tr. zák. čís. 4283.

Hromada písku (štěrku) viz automobil.

Hromadění zbraní a střeliva viz ochrana republiky (§ 13).

Hromadná osoba: její urážka viz urážka na cti (§ 492).

Hromadná účast: na zakázaném táboru čís. 3719.

— — viz též shromáždění.

Hromadné neplnění: veřejnoprávních povinností (§ 15 č. 1 zák. č. 50/23) čís. 4818.

— **páchání:** přestupků čís. 3719.

— — viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 4).

Hrozba: nenabitým revolverem (míření jím na ohroženého) čís. 3950.

Hrubou: ve smyslu § 6 čís. 4 zák. na ochr. rep. je nedbalost, zejména byl-li nedbalým činitel, na jehož ostražitosti a opatrnosti zvláště záleží, protože jsou

vzhledem na jeho význačné postavení jeho péči svěřeny zájmy zvláště důležité, nebo byla-li nedbalostí dotčena bezpečnost chráněného právního statku v části nebo ve směru, jejichž nedotčenost má pro bezpečnost statku zvýšený nebo třeba podstatný význam, nebo mohl-li pachatel zanedbanou opatrnost osvědčiti (opomenutý úkon předsevzíti), aniž by mu to způsobilo značnější tělesnou nebo duševní námahu; spadá sem, vztahovala-li se nedbalost dozorčího vojína ke kulometu čís. 4841.

Hrubší nemravnosti (§ 525 tr. zák.): skládá-li se rodina z několika sourozenců a krádež spáchal jeden z nich, jest kterýkoli z ostatních oprávněn žádati za potrestání pro přestupek podle § 525 tr. zák., byl-li pachatel hlavou rodiny čís. 4280.

— — výjimečné předpisy §§ 189, 463, 525 tr. zák. jest vykládati přísně, najmě, pokud jde o okruh osob, na něž se vztahují, a vyloučiti z okruhu toho příbuzné vzdálenějšího stupně a sešvagřené vůbec, třebaže žili s poškozeným ve společné domácnosti čís. 4456.

Hudební produkce: její pořadatel sice trestně zodpovídá za bezprávné uspořádání i, když kapelníkovi provedení zapověděl, avšak o dodržení zákazu s dostatečnou energií se nepostaral; avšak tuto zásadu nelze vykládati tak, že zákaz (upozornění) kapelníka pořadatelem nikdy nestačí, a že se pořadatel musí vždy a za každých okolností postarati kromě toho ještě o dodržování zákazu příslušnou další kontrolou; bude naopak třeba v tom kterém případě řešiti zcela individuelně otázku, zda si pořadatel při svých opatřeních, směřujících k zamezení zásahu do cizího původského práva, počínal způsobem postačitelným, či způsobem tak nedostatečným, že z toho lze usuzovati nejen snad na jistou jeho nedbalost, nýbrž na takové počínání si, které naplňuje již náležitosti »dolus eventualis« čís. 4305.

— — a § 45 autor. zák. čís. 4801.

Hůl: jest zbraní ve smyslu § 82 tr. zák. čís. 4217, 4568.

— avšak jen, byla-li v konkretním případě způsobilá sesíliti útok proti vrchnostenské osobě a ohroziti její tělesnou bezpečnost, a byla-li jí vůlí útočníka způsobem jejího použití jako prostředku k útoku propůjčena ona vlastnost zbraně čís. 4568.

Humoristické obraty: nejsou sesměšňováním (§ 491 tr. zák.) čís. 4236.

Hymna státna: nesňal-li páchateľ pri spievaní (hraní) štátnej hymny s hlavy klobúk ani vtedy, keď bol k tomu vyzvaný, a dal-li si ho znova na hlavu, keď mu ho poslucháč zo zástupu sňal, dopustil sa štvavého hanobenia štátnej hymny a tým aj hanobenia republiky; verejný záujem v takom prípade vylučuje podmienečný odklad výkonu trestu čís. 4656.

Chlípný chtíč viz zprznění.

Chodec: přecházení silnice čís. 4081.

— vstup z nenadání do jízdní dráhy čís. 4083.

— jeho nedbalost a zavinění řidiče auta čís. 4347.

— jde-li o přecházení silnice chodci, je konkretní možnost nebezpečí dána teprve náznakem neopatrnosti chodcovy a nutnost opatření, kterými má býti čeleno nebo zjednána možnost čeliti účinnosti případné neopatrnosti některého chodce, nastane pro řidiče motorového vozidla teprve tím, že mu ty či ony náznaky zprostředkují poznání, že dojde neb alespoň může dojíti k neopatrnosti chodce, jíž bude po případě nutno čeliti se strany řidiče vozidla čís. 4778.

— viz též automobil.

Chodit do školy: je veřejnoprávní povinností dětí čís. 4818.

Chorobný duševní stav viz duševní stav.

Chovanec viz školní řád.

Chráněná známka viz ochrana známek.

Chránění veřejného zájmu viz urážka na cti (§ 490).

— — — viz též urážka tiskem (§ 4).

Chtíč pohlavní viz pohoršení veřejné.

Chudá strana: zákon stanoví úlevu pro osoby nemajetné, připouštěje, by provedení zmateční stížnosti bylo podáno do protokolu okresního soudu ve smyslu druhého odstavce § 81 tr. ř. Volil-li obžalovaný provedení zmateční stížnosti vlastním podáním, bylo na něm, by vyhověl všem předpisům zákonným pro tento případ stanoveným čís. 3770.

— — zlehčení cti a vážnosti stavu a porušení povinnosti povolání, dal-li se advokát — ač si při povinné pečlivosti musel býti vědom, že spor jeho klientů nemůže míti úspěch, a přes to, že znal jejich nuzné poměry, jimž na základě vysvědčení chudoby vymohl pro spor právo chudých — zavázati k osobnímu zastupování a zastupování to podržel a ač mohl v místě procesního i odvolacího soudu bez újmy jejich práv dáti jim ustanoviti zástupce chudých, sám ke všem sporným jednáním osobně dojížděl a tak zbytečně jim způsobil velké útraty, pro něž byli těžce majetkově poškozeni čís. 149 dis.

— — viz též advokát (chudých).

Chudinský referent: milostný poměr s podřízenou jeptiškou čís. 3785.

— — viz též urážka na cti (§ 489).

Chudých zástupce viz advokát.

Chyba ve psaní viz rozsudek.

Chybění důvodů viz nedostatek důvodů.

Ideální pomoc viz spoluvina.

— **souběh** viz souběh ideální.

Illegální tiskopis viz zmatek čís. 2 § 281.

Imaterielní právo: sukcese singulární a universální v ně čís. 3672.

Immissio penis: se nevyžaduje pro skutkovou podstatu podle § 127 tr. zák. čís. 3710.

Imunita: jakýmkoliv trestním stíháním pro čin neb opomenutí, jak se vyjadřuje § 24 ústavní listiny, je bezpochybně uloženi každé újmy, jež má postihnouti přestupníka za to, že něco učinil neb opomenul proti předpisu zákona, co jest ohroženo trestem. Nelze proto vylučovati z toho ani peněžité tresty za pořádková provinění podle předpisů trestního řádu čís. 3424.

— uložení peněžitého trestu za předchozí nedostavení se svědkovo (§ 159 tr. ř.) jest trestním stíháním ve smyslu § 24 ústavní listiny; jest proto k němu třeba souhlasu příslušné sněmovny, jedná-li se o potrestání člena Národního shromáždění; jeho obeslání pod pohrůžkou peněžitým trestem souhlasu nevyžaduje čís. 3424.

— oznámení osoby, neovládající jazyk, v němž je časopis vydáván, za zodpovědného redaktora, zakládá skutkovou podstatu přečinu podle § 11 odst. druhý tisk. zák. čís. 3463.

— je-li onen redaktor poslancem, je přípustno jeho trestní stíhání pro onen přečin i bez souhlasu příslušné sněmovny (§ 24 odst. druhý úst. listiny) čís. 3463.

— obžalovaný by se nemohl státi účastným zákonné výhody § 5 tisk. nov., označil-li za původce poslance (osobu chráněnou imunitou) čís. 3979.

— za souhlas ke stíhání člena Národního shromáždění bylo ve smyslu § 1 zák. čís. 126/1924 »žádáno« teprve, když byla žádost u příslušné sněmovny (u předsednictva) skutečně podána, nikoli již, když byla žádost soudem napsána čís. 4076.

— odepření souhlasu sněmovny ke stíhání jejího členа jest úkolem positivním; nelze mluviti o odepření, nebyla-li žádost soudu za souhlas k trestnímu stíhání vůbec vyřízena před rozpuštěním dotyčné sněmovny (nebylo-li o žádosti sněmovnou jednáno) čís. 4180.

— člen Národního shromáždění nepožívá imunity pro trestný čin spáchaný v době tohoto členství, byla-li dotyčná sněmovna rozpuštěna, aniž odepřela souhlas k trestnímu stíhání pro onen čin, a obžalovaný nebyl zvolen členem nového Národního shromáždění čís. 4180,4075.

— dnem, kdy soud požádal předsednictvo senátu o souhlas ke stíhání obviněného senátora, staví se podle § 1 zák. čís. 126/1924 promlčecí doba až do dne, kdy soud úředně zvěděl, že nastala událost, jež má v zápětí, že onoho souhlasu k trestnímu stíhání není již zapotřebí (kdy bylo vydáno rozhodnutí presidenta republiky, jímž byl senát rozpuštěn) čís. 4240.

— souhlas sněmovny k trestnímu stíhání jejího člena vztahuje se na konkrétní skutek, nikoliv na určitou právní kvalifikaci tohoto skutku čís. 4257, 4299.

— sněmovna může dáti souhlas ke stíhání určitého skutku též s omezením na určitou kvalifikaci; toto omezení musí však býti z jejího rozhodnutí výslovně patrné čís. 4257.

— je otázkou případu, kterou jest řešiti vždy zvláště, pro které skutky byl souhlas ke stíhání dán; rozhoduje obsah usnesení sněmovny, s nímž bude zpravidla srovnati i obsah příslušného soudního dožádání; důležitým je i parlamentní jednání o dožádání; jen tak lze zpravidla posouditi význam citace zákonného ustanovení ve sněmovním usnesení; různý význam této citace čís. 4257.

— byl-li v případech, kde trestní zákon byl porušen jednotlivým skutkem v několika směrech, a právní kvalifikace trestných činů tím založených jsou podle předmětu právem chráněného, nebo podle způsobu trestné činnosti a pod. jednotlivě od sebe naprosto odlišné, — souhlas ke stíhání pachatele dán ve smyslu dožádání jen hromadně a bez specialisace na určitou složku činnosti, v té formě, že se vyhovuje žádosti soudu za souhlas s trestním stíháním poslance pro určitý trestný čin nejtěžší, je v takových případech po případě předpokládati, že sněmovna měla na mysli jen ty složky činnosti pachatelovy, které skutečně zakládají skutkovou podstatu tohoto nejtěžšího trestného činu čís. 4257.

— přichází-li s hlediska téže právní kvalifikace v počet několik skutků (samostatných výroků), o nichž se však ani usnesení sněmovny ani sdělení předsednictva nezmiňuje, nelze přikládati citaci právního poznačení skutku význam, že by tím byl určen sám skutek, pro který bylo stíhání povoleno čís. 4299.

— aby obžalovaný mohl býti stihán a odsouzen pro další výroky, musí býti nepochybně zjištěno, že byl i pro ně sněmovnou vydán. Pro otázku, zda se tak stalo, či nikoliv, rozhoduje obsah usnesení sněmovny; pro jeho zjištění a určení má důležitost i parlamentní jednání o soudním dožádání čís. 4299.

— nelze míti za to, že sněmovna svolila ke stíhání obžalovaného i pro činy (výroky), o nichž se při jednání, předcházevším jejímu usnesení, vůbec nedověděla čís. 4299.

— **věcná:** beztrestným lze uznati pisatele, referujícího o veřejném soudním líčení, jen potud, pokud v rozsahu soudního rozhodnutí, třebas i nepravoplatného, referoval pravdivě a věrně o skutečnostech bez samovolných závěrů čís. 4579.

— — předpis posledního odstavce § 28 tisk. zák. jest ustanovením speciálním, jež nelze extensivně vykládati. Neplyne z něho, že výroky v Národním shromáždění pronesené, třebas obsahem zakládají skutkovou podstatu trestného činu, mohou býti beztrestně kýmkoliv opakovány čís. 3466.

— — i programové projevy zástupců politických stran ve veřejnoprávních sborech, pokud nejsou chráněni imunitou podle § 23 ústavní listiny, jsou s hlediska trestněprávního dovoleny jen v mezích platných trestních zákonů čís. 3750.

— — zodpovedný redaktor, obžalovaný z prečinu utrhania na cti podľa § 1 zák. čl. XLI:1914, spáchaného uverejnením referaátu o verejnom súdnom pojednávaní, nemôže byť odsúdený pre zanedbanie povinnej pečlivosti podľa § 6 zák. č. 124/24 sb. z. a n., vyskytuje-li sa v jeho prospech dôvod vylučujúci trestnosť podľa § 44 zák. čl. XIV:1914; »verné

a pravdivé« sdelenie v smysle § 44 zák. čl. XIV:1914 nevyžaduje, aby uverejnená zpráva obsahovala doslovne, čo bolo predmetom úradného pojednávania; stačí, shoduje-li sa zpráva v podstate s tým, o čom bolo pojednávané; len tendenčné a jednostranné sdelenie o úradnom jednaní nepožíva beztrestnosti čís. 4577.

Imunitní právo: podle § 9 adv. ř. čís. 3880.
— — viz též advokát.

In integrum restitutio viz navrácení v předešlý stav.

Individualisace podle § 318 tr. ř. viz otázka hlavní.
— **trestného činu:** pojetí konkrétních okolností do hlavní otázky má za účel individualisovati žalobní čin, nikoliv umožniti obhajobu; stačí pojetí oněch okolností v té míře, by se zamezila záměna žalobního činu s jiným podobným trestným jednáním, a tím se vyloučilo nebezpečí, že by obžalovaný mohl býti stíhán znovu pro týž čin čís. 4183.

Individualisující zařízení podniku (jeho zneužití) viz nekalá soutěž (§ 29).

Informace: u zaměstnavatele (výstraha) a urážka na cti čís. 4738.

Informátor: jeho trestnost čís. 3542.
— viz též urážka na cti (§ 493 odst. 2).

Injekční preparáty: z chráněných přípravků čís. 4882.

Inkasní podnik: nijak sa neprevinil disciplinárne advokát, ktorý prijal od koncesovaného inkasačného podniku poverenie k súdnemu vymáhaniu inkasačnej provízie, prislúchajúcej podniku proti klientovi za činnosť vykonanú v rámci koncesie čís. 177 dis.

Inserát: a nekalá soutěž čís. 3942.
— nabízení se jím k zastupování advokátem čís. 122 dis.
— zásah závadný s hlediska známkového zákona nelze spatřovati v pouhém inserátu, nabízejícím zboží pod známkou pro jiného chráněnou, aniž nabízející měl zboží s takovýmto označením současně pohotově čís. 4005.

Inspektor policejní viz policejní inspektor.
— **vězeňské stráže:** trestankyně je svěřena jeho dohledu čís. 3634.

Intelektuální pomocník viz spoluvina.
— **původcovství** viz ochrana republiky (§ 15 čís. 3).
— — viz též spoluvina.

Intrikou: rozumějí se pletichy, jimiž se má překaziti přirozený a obvyklý běh a rozvoj věcí čís. 3938.

Inventář usedlosti: jako náhrada ve smyslu § 187 tr. zák. čís. 4790.

Ironie: v ní o sobě nelze spatřovati ještě skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti cti čís. 4027.
— viz též satira.

Ius personalissimum viz obžalobce soukromý.

Jahn: nabádání k působení v jeho smyslu čís. 3635.

Jatky: ochrany § 68 tr. zák. požívá i nepřísežný smluvní úředník městských jatek, vedoucí účetnictví podniku a vybírající obecní dávky a státní daň z masa; jde o vynucení výkonu jeho služby po rozumu § 81 tr. zák., byl-li donucen k odvážení a ke zdanění dobytka, přivezeného do jatek k porážce čís. 4500.

Jazyk časopisu viz redaktor.

Jazyková neznalost: nejsou-li v protokolu o hlavním přelíčení zjištěny jazykové neznalosti porotců nebo menší jazykové znalosti zapisovatele, nelze okolnost tu uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 344 tr. ř. Měl-li obhájce v tom směru důvody k pochybnostem, bylo na něm, by možným nepříznivým následkům včas čelil vhodnými návrhy nebo jinými procesními prostředky (výkonem odmítacího práva) čís. 4244.

Jazykové pohnutky viz ochrana republiky (§ 14 čís. 2, 4).

— **právo:** zmateční stížnost, podanou v menšinovém jazyku obhájcem obžalovaného, který udal při zodpovědném výslechu, ze jest národnosti české, jest odmítnouti podle čl. 4 odst. třetí nař. čís. 17/26 čís. 3365.
— — byly-li s obžalovaným maďarské národnosti a maďarským státním příslušníkem sepsány protokoly (a opověď zmateční stížnosti) v jazyku německém (jehož je mocen), odporuje takový postup jazykovému zákonu (nařízení) čís. 3507.
— — věcné vyřízení zmateční stížnosti, jejíž opověď byla sepsána správou věznice s obžalovaným maďarské národnosti a maďarským státním příslušníkem v jazyku německém čís. 3507.
— — rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího, odmítající zmateční stížnost (odvolání) podle čl. 4 odst. 3 nař. čís. 17/1926, jest konečným právoplatným rozhodnutím; opětné vyřízení odmítnutých opravných prostředků jest vyloučeno; ministerstvo spravedlnosti nemůže měniti ani rušiti ono rozhodnutí (§ 7 zák. čís. 122/1920) čís. 3893.
— — horlivost v zastupování podle § 9 adv. ř. vyžaduje, by advokát, — který byl podle § 28 písm. i) adv. ř. a se zvláštním zřetelem k předpisu čl. 10 odst. 3 vládního nařízení ze dne 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n. ustanoven zástupcem chudé strany německé národnosti a jest úplně znalý i státního jazyka i jazyka, jímž mluví zastoupený jako příslušník národní menšiny, — použil znalosti menšinového jazyka ve prospěch svého chudého klienta čís. 118 dis.
— — v otázce přípustnosti menšinového jazyka při sepsání zmateční stížnosti nepřicházejí v úvahu předpisy trestního řádu, najmě ustanovení § 6 novely k tr. ř. čís. 3/1878 čís. 4124.
— — stížnost na odmítnutí zmateční stížnosti zrušovacím soudem pro jazykovou závadu řízenou na zrušovací soud jest odmítnouti čís. 4124.
— — neodporoval-li obžalovaný příslušník národní menšiny doručení rozsudku jen ve státním jazyku v propadné třídenní lhůtě čl. 21 odst. 2 nař. čís. 17/1926, nemá nárok na doručení rozsudku i v jazyku menšiny a lhůty k opravným prostředkům počínají od onoho doručení ve státním jazyku čís. 4506.
— — odmítnutí opravného prostředku podle čl. 4 odst. 3 nař. čís. 17/1926 jest věcí soudcovského rozhodování. Není platného předpisu, podle kterého by byl nejvyšší soud jako soud zrušovací vázán opačným názorem soudní správy, a není orgánu, který by mohl tento rozpor rozhodnouti způsobem závazným pro zrušovací soud. Nejvyšší soud nemůže onen odmítnutý opravný prostředek vyříditi znovu ani, bylo-li jeho rozhodnutí ministerstvem spravedlnosti zrušeno a uloženo mu, by o něm rozhodl, nehledě k oné jazykové závadě čís. 4527.
— — požiadavku, vyslovenému v § 4 odst. l. vl. nař. č. 17/26 Sb. z. a n., že podanie v štátnom jazyku má byť »vecne nezmenené«, — jestli ide o opravný prostriedok — je rozumeť tak, že má byť verným prekladom pôvodného podania, v inom než štátnom jazyku učineného čís. 4458.
— — pre jazykovú otázku u súdu príslušného k vybaveniu trestnej veci preto, že jeho pôsobnosť sa vzťahuje na okres miesta spáchaného činu (§ 16 odst. 1 tr. por.), je jedine rozhodné, či v okrese miesta spáchaného činu je kvalifikovaná jazyková menšina podľa čl. 15 vlád. nariadenia čís. 17/1926 Sb. z. a n., a nezáleží na tom, či je taká menšina v okrese, v ktorom je bydliště obžalovaného čís. 4364.

Jed: jeho neopatrné uschování čís. 4258.
— viz též otázka eventuální.

Jednací síň: není místem, kde jest odkliditi pochybnosti, ozvavší se ze středu porotců o souladu projevu vrchního porotce se skutečným výsledkem porady porotců; k tomu je určena poradní síň a rozprava porotců v nepřítomnosti jiných osob čís. 4015.

Jednání bezděčné viz urážka dle § 488.
— **nedovolené** viz nedovolené jednání.
— **nemravné** viz urážka dle § 488.
— — viz též smlouva nemravná.
— **nepoctivé** viz nepoctivé jednání.
— — viz též nepočestné jednání.
— **podvodné** viz podvod.
— **příčící se právnímu řádu:** pokud nespadá pod § 488 tr. zák. čís. 4107.
— **přípravné** viz přípravné jednání.
— **smilné:** pojem čís. 3413.
— — viz též pohoršení veřejné.
— **snižující mravní hodnotu** viz urážka dle § 488.
— **tajné** viz telegrafy.

Jednatel pojišťovny: nárok na provise a zpronevěra premií čís. 4771.
— **dle § 381 čís. 2 tr. z. slov.:** »jednateľom« súkromnej firmy v smysle § 381 čís. 2 tr. zák. je len ten, kto ním je podľa obchodného zákona. Obchodný cestujúci, sbierajúci za ujednané provízie len objednávky pre svojho principála, nie je takým »jednateľom« ani »súkromným úradníkom« v smysle cit. ustanovenia čís. 4735.

Jednočinný souběh viz souběh ideální.

Jednolampová stanice: může býti zařízením, jež má zákon o telegrafech (§ 24 zák. čís. 9/1924) na mysli, skládá-li se skutečně ze součástek, které ve svém celku odpovídají obvyklému označení »jednolampová stanice«, nebo které již samy o sobě jsou radiotelegrafním zařízením ve smyslu zákona čís. 4219.

Jednotlivec: pokud jeho hanobení je hanobením národa čís. 3769.

Jena: porážka Němců čís. 3635.

Jeptiška: milostný poměr s ní čís. 3785.
— viz též urážka na cti (§ 489).

Jiné pomatení smyslů: předpokládá, že vědomí pachatelovo bylo v době páchání skutku úplna zrušeno nebo alespoň zkaleno tak, že pachatel nepostřehl vůbec neb alespoň nepostřehl úplně a správně skutkové okolnosti, za nichž jednal, a neměl správné představy o tom, k čemu směřuje čin, k němuž ho poháněly pudy v jeho duši se zrodivší čís. 3547.
— — — viz též beztrestnost dle § 2 c).

Jízda automobilem viz automobil.
— **motorovými vozidly:** neděje se vezdy za okolností zvláště nebezpečných; nespadá proto sama o sobě pod hledisko § 337 tr. zák. čís. 4852.
— **na zkoušku** viz training.
— **po levé straně** viz silniční řád.
— **vlakem:** na černo čís. 4046.
— — viz též podvod.

Jízdenka: není sice ještě o sobě podvodem, že kdo jede ve vozu bez jízdenky; dopouští se však podvodu, kdo, nemaje jízdenku, svým chováním vzbuzuje v průvodčím úmyslně dojem, že ji má, nebo vědomě využívá tohoto omylu průvodčího na škodu podniku čís. 4044.
— nejde o zločin podvodu podle § 199 d) tr. zák., nýbrž po případě jen o přestupek podle §§ 205, 461 tr. zák., předloží-li pachatel průvodčímu vlaku padělanou jízdenku, již neplatnou, i kdyby byla vydána dne, na který přepsal datum vydání čís. 4310.

Jízdní dráha: nevěnování jí dosti pozornosti čís. 4048.
— **kolo** viz kolo.

Jméno občanské: podle § 5 zákona na ochranu známek není zápisem ochranné známky jiný omezen na právu označovati své zboží svým (občanským) jménem; cizího občanského jména nelze však nabýti smlouvou čís. 4248.
— **společníka:** jeho užívání v označení podniku spadá po případě pod ustanovení § 29 odst. 1 zákona o nekalé soutěži, děje-li se způsobem, který je s to, by přivodil záměnu ve styku zákaznickém se jménem (firmou), užívaným jiným soutěžitelem čís. 4248.

Jungsturm: je tajnou organisací ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep., jíž šlo o to, podvraceti ústavní jednotnost československé republiky se vztahem na její územní nedílnost čís. 4846.

Kámen: spadá pod pojem »zbraně« ve smyslu § 2 odst. 2 zák. o útisku čís. 4091.
Kamenné lomy viz hliniště.
Kameny: zasazení jich do pozemku a § 431 tr. zák. čís. 4106.
Kancelářská síla obhájcova: její omyl při záznamu lhůty čís. 4077.
Kancelářský pomocník exekučního soudu: s hlediska zločinu zpronevěry v úřadě podle § 181 tr. zák. nesejde na tom, zda byl dle služebních předpisů oprávněn a povinen přijímati peníze (od dlužníků); stačí, že ten, kdo mu peníze dal, takové oprávnění u něho (omylem) předpokládal čís. 3997.
Kandidát advokácie viz advokátní koncipient.
Kapitalismus viz ochrana republiky (§ 14 čís. 5).
Kapitalistický stát: i Československá republika se svojí demokraticko-republikánskou ústavou jest s hlediska komunistického označována za stát kapitalistický čís. 3980.
Kárání činů jednotlivce viz urážka na cti (§ 490).
Kárná rada: může se odchýliti od odkazovacího usnesení ve zjištění způsobu a míry účasti obviněného co do předmětu obvinění a v právním posouzení jeho jednání čís. 146 dis.
— — dospěl-li určitý konkretní případ k projednávání před kárnou radou, jest vždy jejím úkolem zkoumati veškeré jeho podstatné okolnosti s hlediska, zda se dotyčná osoba v onom směru nějak neprovinila čís. 151 dis.
Kárné právo vězňů viz trestnice.
— **řízení** viz řízení kárné.
Katecheti (učitelé náboženství): jsou (státními) úředníky podle druhého odstavce § 101 tr. zák., a tudíž požívají ochrany, zaručené veřejným úředníkům předpisem § 153 tr. zák. čís. 4193.
Katharální zánět (krku): se zvýšenou teplotou může býti neodvratnou překážkou ve smyslu třetího odst. § 427 tr. ř. čís. 3766.
Kauční pohledávka viz podvod.
Kázeň domáca: disciplinárna moc učiteľa proti žiakom v škole nie je totožná s právom domácej kázne podľa § 313 tr. zák. Prekročil-li učiteľ medze svojej disciplinárnej pravomoci a spôsobil žiakovi poškodenie na tele, nemôže sa dovolávať beztrestnosti v smysle cit. zákonného ustanovenia čís. 4762.
Káznica: pri výmere súhrnného trestu je treba dbať predpisu § 22 odst. 2 tr. z., že najdlhšia doba dočasného trestu káznice činí 15 rokov čís. 4448.
Káznice viz trest.
— viz též uherský trestní zákon.
Kecati: znamená nejen mluviti mnoho, nýbrž i nehodnotně, žvaniti čís. 4236.
Kleknutí na koho: a vydírání čís. 3602.
Klerikál: tento výraz je poukazem na určité politické přesvědčení čís. 4215.
Klid sváteční: nedodržování ho advokátem čís. 114 dis.
Kmet: povolání jeho náhradníka čís. 3560.

Kněžství: jest zařízením církevním; požívá ochrany § 303 tr. zák., bylo-li zlehčováno nebo sesměšňováno ve funkci nábožensko-církevní čís. 4557.

Knihkupec: prodav knihu, jejíž původce, nakladatel a tiskař jsou v cizině a nemohou proto býti postaveni před tuzemský soud (§ 1 odst. 2 tisk. nov., § 24 tisk. nov.), nedopouští se urážky na cti, aniž ho stihá zodpovědnost za zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. nov., neznal-li závadný obsah knihy a nemohl-li si proto býti vědom toho, že se rozšiřováním knihy dotýká cti jiného čís. 4069.

Knihovní věřitel viz exekuce.

— **výpis:** doručení ho a úplatkářství čís. 4047.

— **zástava:** její zřízení není konečnou náhradou; pro otázku beztrestnosti podle §§ 187 a 188 tr. zák. záleží tu na tom, zda dohoda sloužící za základ knihovnímu zajištění jest narovnáním, a zda pachatel dostál jeho podmínkám čís. 4012.

Knihy: nenáležité jich vedení čís. 4590.

— viz též úpadek [§ 486 a)].

Koaliční zákon: § 3 zákona čís. 43/1870 ř. zák., jenž označoval jako trestná jen určitá jednání za stávky, byl zrušen § 7 zákona čís. 309/21 (§ 1 odst. 2 téhož zákona). Jiným zákonem nebyla prohlášena za trestný čin čís. 4644.

Kočí: neosvětlení povozu čís. 3622.

Koleje — útěk po nich viz uškození dle § 335.

Kolejový autobus viz autobus kolejový.

Kolektivita: čest kolektivity a čest jedinců v ní sdružených jsou dva podstatně různé právní statky a tudíž nelze útok na jeden z nich pokládati beze všeho za napadení druhého čís. 3880.

— kolektivní označení uražené osoby čís. 3828.

— viz též urážka na cti (§ 492).

Kolektivní čin viz čin trestný.

— — viz též žhářství.

Kolo auta: jeho odcizení (§ 174 II c) tr. zák.) čís. 4266.

— **jízdní:** jest zbraní ve smyslu § 82 tr. zák. čís. 3897.

Kombinovaná známka viz ochrana známek.

Kombinované označení zboží viz ochrana známek.

Komedie: obvinění z hraní komedie čís. 4028.

Komisař Č. S. D.: požívá ochrany § 68 čís. 3690.

Komisionář: prodej zboží daného do komise je podstatou obchodu komisionářského a nemůže sám o sobě — nestal-li se proti výslovně ujednaným smluvním podmínkám — naplniti pojem »zadržení« nebo »přivlastnění« si svěřeného statku ve smyslu § 183 tr. zák. čís. 3471, 3671, 4891.

— jde však o zpronevěru, když si pachatel vědomě protiprávně přivlastnil nebo za sebou zadržel výtěžek za prodané zboží, jenž prodejem zboží vstupuje na místo zboží, za něž ho pachatel docílil čís. 3471, 3671, 4891.

— přeměna původní smlouvy (komisionářské) ve smlouvu jiného obsahu (novace) čís. 3471.

— zboží dané do komise zůstává vlastnictvím komitentovým až do doby, kdy bylo prodáno a komisionářem odevzdáno třetímu nabyvateli. Jakmile došlo k tomuto prodeji, nastupuje jeho výtěžek (kupní cena), pokud nepřevyšuje cenu, smluvenou mezi komitentem a komisionářem, na místě zboží, takže od té doby stává se výtěžek, jehož bylo prodejem zboží docíleno, na místě zboží samotného věcí, komisionáři svěřenou čís. 3489.

— zpronevěry lze se dopustiti i na zboží, jež bylo pachateli původně prodáno a dodáno na pevný účet, dodatečně však, když již bylo jeho vlastnictvím, prohlášením podle § 428 obč. zák. (constitutum possessorium) přešlo opět do vlastnictví prodatele čís. 3553.

— předmětem zpronevěry může býti jen výtěžek skutečně docilený čís. 3671, 3956.

— nedosáhl-li výtěžek ceny, komitentem za prodané zboží účtované, bez viny prodatele (následkem nepříznivé obchodní konjunktury), může se komisionář dopustiti zpronevěry jen ohledně výtěžku skutečně docíleného; nezaplacení zbytku účtované ceny může míti jen následky soukromoprávní čís. 3671.

— ujednání mezi pachatelem a poškozeným po tom, kdy již pachatel použil pro sebe výtěžku za zboží mu svěřené (kdy již zpronevěra byla dokonána) nevylučuje zpronevěru ani, kdyby je bylo podle předpisů práva soukromého pokládati za novaci, a může přijíti v oboru práva trestního v úvahu již jen jako smír podle § 188 b) tr. zák. čís. 3739.

— ke skutkové podstatě zločinu zpronevěry zboží daného do komise nestačí zjistiti, že byla prodávající stranou způsobem vážným a jasným projevena vůle, svěřiti zboží obžalovanému jen do komisionelního prodeje, nýbrž jest i zjistiti, že přejímatel na tuto podmínku přistoupil a že souhlasnou vůlí obou stran došlo k ujednání smlouvy komisionářské čís. 3816.

— předmětem poměru komisonářského mohou býti věci zastupitelné i nezastupitelné, zužívatelné (spotřebitelné) i nezužívatelné (nespotřebitelné) čís. 3857.

— jde o zpronevěru, naložil-li komisionář s výtěžkem za prodané zboží jinak než jeho odevzdáním komitentovi čís. 3857.

— k založení komisionářského poměru stačí po případě přijetí bez námitek faktur, v nichž bylo zboží označeno výslovně jako zboží komisní, nikoliv však, obsahují-li faktury dodatky, které nelze beze všeho uvésti v soulad s pojmem zboží komisního. Nepozastavené přijetí faktur takového obsahu nemůže o sobě založiti komisionářský poměr, nýbrž musí zaslání faktury předcházeti úmluva o tom, že zboží bylo dodáno a přijato jako komisní čís. 3857.

— skutková podstata zpronevěry vyžaduje kromě jiného po stránce subjektivní vědomí pachatelovo o tom, že věc, kterou za sebou zadržuje nebo sobě přivlastňuje, byla mu svěřena, najmě, že mu bylo zboží dáno jen do prodejní komise a že tedy, rozprodav je a podržev si za ně výtěžek, protiprávně za sebou zadržel a si přivlastnil věc mu svěřenou čís. 3873.

— okolnost, že v účtě byla i daň z obratu, může po případě nasvědčovati tomu, že pachatel přes ústní ujednání mohl míti za to, že zboží takto účtované bylo mu prodáno na pevno a nikoliv dáno jen do komise čís. 3873.

— o poměr komisionářský může po případě jíti i když pachatel mohl zboží prodávati vlastním jménem a na vlastní účet a byl povinen prodeje s firmou čas od času zúčtovati čís. 3926.

— okolnost, že pachatel zapravil celkový peníz, účtovaný mu za zboží, dané mu do komise, až na poměrně nepatrný zbytek, ukládá soudu, by otázku trestného zavinění zkoumal hlavně po stránce subjektivní zvlášť pečlivě a by zjistil způsobem vylučujícím jakoukoliv pochybnost, že si byl pachatel vědom hmotné protiprávnosti svého jednání čís. 3956.

— ke vzniku smlouvy komisionářské není třeba zvláštního výslovného ujednání smluvních stran; stačí jednání, poukazující na jejich shodnou vůli uzavříti smlouvu toho druhu (přijal-li kdo zboží a účet za ně s doložkou »zboží do komise«, aniž se proti takovému závazku ohradil, znaje jeho význam) čís. 4177.

— pod trestní předpis o zpronevěře spadá i komisionář, jenž výtěžek za zboží do komise dané ve zlém úmyslu § 183 tr. zák. za sebou zadrží nebo si přivlastní čís. 4177.

— komisionář si však může odečísti skutečné výlohy, k nimž jest počítati i útraty udržování komisního zboží v dobrém stavu. Byla-li zbožím živá zvířata (drůbež), náležejí k těmto výlohám i útraty krmení čís. 4177.

— jest v povaze komisionářského poměru, že komisionář jest oprávněn zboží do komise mu svěřené prodati. Ovšem je při prodeji zboží jeho povinnosti, by peníze za ně stržené, jež jako svěřený statek nastupují na místo svěřeného zboží, odvedl komitentovi, pokud odpovídají cenám komitentem mu účtovaným; zadrží-li nebo spotřebuje-li peníze pro sebe, dopustil se, činí-li tak ve zlém úmyslu, t. j. u vědomí materielní protiprávnosti svého jednání, zpronevěry čís. 4891.

— prodá-li komisionář zboží mu svěřené na úvěr, dopouští se zpronevěry jen, je-li mu takový prodej komitentem zakázán, nebo lze-li z okolností případu souditi, že se tak stalo proti intencím komitentovým, a (subjektivně) jedná-li v úmyslu, by komitent nedostal ani zboží ani výtěžek za ně, neb alespoň s vědomím, že komitent jich následkem jeho postupu nedostane čís. 4891.

Komunistická strana: jde o zločin § 16 čís. 2, nikoliv o pouhý přečin § 16 čís. 1 zák. na ochr. rep., přečetl-li komunistický člen okresního zastupitelstva v jeho schůzi »zásadní prohlášení«, v němž schvaloval občanskou válku, státní převrat a nastolení diktatury proletariátu, jakž jest v intencích komunistické strany čís. 3659.

— — jest obecně známo, že stoupenci komunistické strany jsou politicky vedeni výlučně zásadami třídního boje a nepřátelství čís. 3730.

— — zkreslování veřejných poměrů, které posluchače výlučně třídně orientované přivádí k úsudku, že jiná třída občanstva (kapitalisté) jest vinna nezdravými prý poměry v republice, nutně je vede k vystupňování onoho nepřátelství k oné třídě, vzbuzuje takto možnost sociálních a politických bojů, zkaluje tím klidné soužití různých vrstev obyvatelstva a svými důsledky ohrožuje obecný mír v republice, ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. čís. 3730.

— — pobuřování proti Čs. státu pro jeho demokraticko-republikánskou formu státní (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) jednostranným a tendenčním oslavováním S. S. R. (výkřiky: »Sláva sovětskému Rusku, ať žije rudá armáda, ať žije pátá divise rudé armády«), jímž pachatelé zřejmě projevili přání, by tu místo Čs. republiky zavládla komunistická republika Sovětů podle ruského vzoru čís. 3737.

— — dělnicko-rolnická vláda podle ústavy sovětů jest vybudována na principu třídního boje a třídní nadvlády čís. 3798.

— — pobuřování proti státu (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) odmítáním oslavy 28. října v pamětním spise komunistického klubu, adresovaném obecnímu zastupitelstvu pro slavnostní zasedání 28. října 1928 čís. 3798.

— — byla-li řeč zakládající ve dvojím směru přečin rušení obecného míru (pobuřováním proti státu a hanobením republiky) pronesena ve veřejnoprávním sboru způsobem zvláště příkrým a nejedná-li se jen o okolnostmi způsobené vybočení z mezí řádného života, nýbrž o projev, spadající do programatického poměru pachatelova k platnému veřejnému pořádku, vyžaduje veřejný zájem (§ 35 zák. na ochr. rep.) výkon trestu čís. 3823.

— — skutečnost, že obžalovaný jest jedním z vůdců komunistické strany, opravňuje nalézací soud, by při zjišťování subjektivní stránky jeho trestných činů přihlížel i k obecně známým činům a k programu strany, z jejíhož příkazu a v jejichž intencích obžalovaný jednal, a který tudíž spolupůsobil při jeho úmyslu, vědomí čís. 3825.

— — programatické vstupní prohlášení příslušníka komunistické strany při ustavující schůzi okresního zastupitelstva je již svou povahou určeno veřejnosti, nikoliv jen přítomným členům tohoto shromáždění čís. 3825.

— — okolnost, že političtí druhové obžalovaného znali obsah prohlášení, nevylučuje, že byli jeho přednesem podněcováni k trestným činům čís. 3825.

— — schvalování komunistické revolty v Berlíně čís. 3826.

— — okolnost, že elementární kursy pořádá komunistická strana a že jsou v novinách ohlašovány, nevylučuje, že jde po případě o tajnou organisaci ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. čís. 3847.

— — měl-li býti slovem »Revolutionsheld« dán jen výraz myšlence, že soukromý obžalobce jest členem komunistické strany, usilující o změnu demokraticko-republikánské formy státu revolucí, nebylo by lze v tomto výrazu spatřovati než správné označení politických snah a směrů soukromého obžalobce a nenaplnil by pak projev ten skutkovou podstatu přečinu podle § 491 tr. zák. čís. 3889.

— — ohrazoval-li se ten, kdo předal jinému tiskopis (zásadní prohlášení K. S. Č.), jehož obsahem byl spáchán trestný čin (§§ 15 čís. 3, 14 čís. 1, 5 a 18 čís. 2 zák. na ochr. rep.), k přečtení v určité schůzi (okresního zastupitelstva), proti tomu, by jeho obsah byl čten a schůze (jeho politické organisace) se usnesla, že se čísti nebude, byla přerušena jeho činnost stihaná § 7 tr. zák. čís. 3911.

— — výroky: »Ať žije sovětské Rusko«, »Ať žije sovětská unie« jsou pobuřováním ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochranu rep., byly-li proneseny komunistickým činovníkem u příležitosti zakázaného demonstračního průvodu, pořádaného komunistickou stranou v rámci rudého zájezdu čís. 3914.

— — podle obecně známé ideologie dnešního komunistického učení je i Československá republika se svojí demokraticko-republikánskou ústavou s hlediska komunistického označována za stát kapitalistický čís. 3980.

— — hanobení republiky a pobuřování přečtením prohlášení komunistické strany ve schůzi okresního zastupitelstva, směřujícího proti vládní většině a proti státnímu aparátu, jednajícímu podle příkazů vlády, tedy proti ústavně-zákonnému podmětu zákonodárné a vládní moci v republice čís. 4010.

— — páše-li trestné činy proti zák. na ochr. rep. placený tajemník a předák komunistické strany, nelze míti za to, že šlo o ojedinělý poklesek a o nahodilé vybočení z mezí řádného života čís. 4263.

— **oposice:** nelze přihlížeti k tomu, že obsahem projevu byl hlásán program politické strany, po případě ani k pozdějšímu odklonu komunistické oposice od leninské linie (orthodoxie); rozhoduje jen doslov článku a smysl, který se z něho podává v jeho logickém a gramatickém výkladu čís. 3940.

Komunistické obranné sbory dělníků: účel obrana proti násilí fašistů jest tu předstírán čís. 3640.

Komunistický řečník: republiku hanobí komunistický řečník, dovozuje ve štvavé řeči z nepravdivých skutečností, že Československá republika je státem buržoasie, a stavě ji proti státnímu útvaru, který si má dělnictvo založiti podle programu komunistického, čímž může republika utrpěti na vážnosti (v očích posluchačů, kteří řečníkovi věří) jako domnělý nepřítel dělnictva čís. 3784.

— — jde o štvavé hanobení republiky ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., dovozuje-li komunistický řečník, že Čsl. republika je státem buržoasie, a staví-li ji jako udánlivého nepřítele dělnictva proti státnímu útvaru podle komunistického programu čís. 4256.

— — který ke svým stoupencům, znalým programu a cílů komunistické strany, a stejně jako on smýšlejícím, pronáší obvyklá hesla, po případě obvyklý májový projev, dopouští se trestných činů podle § 15 č. 3 a § 14 č. 1. zák. na ochr. rep., třebaže tím v nich nevyvolal jakékoli vzrušení a zjevnou odezvu čís. 4273.

— — pobuřování proti státu ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., pokud se týče hanobení ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., líčil-li domnělý útisk dělnictva v Československé republice buržoasií a vyzdvi-

hoval-li dělnické poměry v sovětském Rusku; pokud tu jde o pobuřování proti státu pro jeho vznik, poukazoval-li u příležitosti 10letého trvání republiky na to, že se v novém státě utvářely poměry dělnictva tak zle a nepříznivě čís. 4274.

Konání shromáždění: ve smyslu § 3 shrom. zák.; jde o ně po případě i, řečnil-li kdo na veřejném místě, upoutav svou řečí a vystupováním na sebe pozornost lidí nahodile se tam nalézajících čís. 4026.

— — pojem čís. 4381.

— — viz též shromáždění.

— **spravedlnosti** viz podvod (§ 199 a).

— **úřadu** viz násilí dle § 81.

— — viz též urážka dle § 312.

Koncesovaný obchodník: který předváděl radiostanici k propagaci rozhlasu (za účelem reklamním) v jiné obci, než ve které měl ohlášenou a povolenou prodejnu, dopustil se tím, že tam nechal přístroj v úschově, jen administrativního deliktu podle § 24 odst. 6 zák. čís. 9/1924; avšak osoba, která vzala aparát ten bez povolení do úschovy — třebaže jen přechodně na několik málo dní a z ochoty — dopustila se tím přečinu podle § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 čís. 4791.

Koncipient viz advokátní koncipient.

Koně evidenční: skutková podstata přečinu podle § 48 odst. 1 zák. čís. 117/24 nevyžaduje nějaké tajné nebo podloudné jednání; trestný je vývoz evidenčních koní do ciziny bez souhlasu ministerstva národní obrany v každém případě, nechť se doprava děje jakýmkoliv způsobem; stačí vědomí pachatelovo, že jde o evidenční koně a že souhlas ministerstva národní obrany nebyl vyžádán ani udělen čís. 4794.

Konkludentní čin: zmateční stížnosti lze se vzdáti nejen výslovně, nýbrž i konkludentními činy (prohlášením obžalovaného, že nastupuje trest) čís. 4049.

— — **(prohlášení):** a vzdání se opravného prostředku čís. 3754.

— — viz též prostředky opravné.

— **jednání:** přečin § 29 zák. čís. 111/1927 lze spáchati i jednáním konkludentním, aniž bylo třeba výslovně pojmenovati cizí značku atd. čís. 4769.

Konkretisování skutku viz otázka hlavní.

Konkretní ohrožující stav viz uškození dle § 335.

Konkurence: prozrazování její zásilek čís. 4160.

— viz též úplatkářství.

— **činů trestných** viz souběh.

Konkurz viď úpadok zavinený.

Kontinuita viz zásada kontinuity.

Kontrola pečiva: a § 68 tr. zák. čís. 4779.

— **vstupenek:** a § 68 tr. zák. čís. 4695.

Kontrolní lékař okresní nemocenské pojišťovny: je veřejným úřednikem po rozumu § 101 odst. 2 tr. zák. a v důsledku toho též po rozumu § 153 tr. zák. čís. 4416.

— **otázka** viz otázka kontrolní.

— **známky:** odcizování jich číšníkem čís. 4001.

Kontumační rozsudek: jeho doručení čís. 4198.

— — viz též rozsudek.

Kopie: opisování a zhotovování jest t. zv. krádeží duševního vlastnictví, která však nespadá pod trestní ustanovení § 171 tr. zák. čís. 4886.

Korba: zabezpečení dělníka u ní čís. 3955.

— viz též stavitel.

Kořenné likéry viz ochrana známek.

Kotel parní: zavinění při obsluze parního kotle; zabezpečovací samočinný ventil jest bezvýjimečně předepsán pro každý parní kotel (§ 3 nař. z 1. října 1875, č. 130 ř. zák.) čís. 3906.

— — okolnost, že jde o opomenutí při parním kotli, jest o sobě objektivním důvodem přísnější kvalifikace § 337 tr. zák., pro niž zákon nerozlišuje mezi kotly malými a velkými čís. 3906.

Koupě budoucí úrody: pouhou koupí budoucí úrody pachatelem pro poškozené byl založen jen obligační poměr; k tomu, by tito nabyli »držby« (§ 171 tr. zák.) úrody, jest potřebí zvláštního úkonu odevzdání čís. 3591.

— **podezřelé věci (§ 477 tr. zák.):** kdežto § 185 tr. zák. trestá nejen na se převedení věci ukradené nebo zpronevěřené, nýbrž i její ukrývání (prošantročení), jest podle § 477 tr. zák. trestnou jen koupě, to jest úplatné na se převedení podezřelé věci nebo přijetí jí jako zástavy za půjčku čís. 3368.

— — — podezřelost koupených věcí musí býti pro pachatele (při vynaložení obyčejné pozornosti) poznatelná již při koupi, t. j. v době až do uskutečnění koupě čís. 3868.

— — — podstatou přestupku § 477 tr. zák. jest, že někdo koupí věci, které svou povahou vzbuzují proti nabízejícímu podezření, že jsou odcizeny; musí býti alespoň zjištěno, že původ věcí jest nejistý tak, že lze důvodně za to míti, že byly odcizeny, při čemž výraz »odcizení« nelze stotožňovati s pojmem odcizení podle § 171 tr. zák. čís. 3745.

— — — nejde o skutkovou podstatu přestupku podle § 477 tr. zák., nabyl-li pachatel koupí věci, která se podle zevních okolností mohla zdáti podezřelou, o niž však přes to se konkretně zjišťuje, že její původ byl zcela poctivý a bezvadný čís. 3745.

— — — podílníku (§ 185 tr. zák.) musí býti známo, že jde o věc zpronevěřenou, nestačí již podezření; v takovém případě by mohlo jíti o přestupek § 477 tr. zák. čís. 4306.

Krádež (§ 171 tr. zák.): výraz »odcizení« (§ 477 tr. zák.) nelze stotožňovati s pojmem zcizení podle § 171 tr. zák. čís. 3745.

— — odnětí cizí věci držiteli bez jeho přivolení za účelem jejího zastavení třebas i jen na krátkou dobu je krádeží této věci; úmysl pachatelův nesměřuje tu k pouhému užívání věci (furtum usus), nýbrž ke zcizení odňaté věci, jímž věc přechází z držby dosavadního držitele a pachatele do držby osoby, již se věc dává do zástavy, k nakládání s cizí věcí po způsobu vlastníka. Má-li v takovém případě pachatel v době odnětí věci úmysl škodu nahraditi, nemůže to na jeho vině nic měniti čís. 3753.

— — urážka na cti vinění z krádeže čís. 3446.

— — skutková podstata krádeže předpokládá, že pachatel věc odňal z držení osoby jiné, od pachatele rozdílné čís. 3591.

— — pouhou koupí budoucí úrody pachatelem pro poškozené byl založen jen obligační poměr; k tomu, by tito nabyli »držby« (§ 171 tr. zák.) úrody, jest potřebí zvláštního úkonu odevzdání čís. 3592.

— — pokud lze podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 v neveřejném sezení rozhodnouti, že čin, jehož se obžalovaný dopustil, není zločinem krádeže, nýbrž zločinem podvodu čís. 3641.

— — výrazem »pro svůj užitek« v § 171 tr. zák. prohlašuje zákon t. zv. »zlodějský úmysl« za náležitost skutkové podstaty krádeže, t. j. úmysl pachatelův odejmouti věc oprávněnému trvale a bez úplaty, a to za tím účelem, by pachatel mohl s ní nakládati tak, jak smí to činiti vlastník podle svého práva vlastnického čís. 3686.

— — pokud nejde o překročení obžaloby, byl-li obžalovaný k obžalobě pro zločin krádeže uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži čís. 3715.

— — užitkem ve smyslu § 171 tr. zák. jest již bezprávné přisvojení si disposiční moci nad odcizenou věcí; není třeba, by pachatel odcizenou věc i zpeněžil čís. 4035.

— — zpeněžení odcizené věci může po případě naplniti i skutkovou podstatu podvodu, pokud zloděj (prodatel) rozvinul při zpeněžení odcizeného přemětu činnost, vykazující po stránce objektivní i subjektivní skutkovou podstatu § 197 a násl. tr. zák. čís. 4035.

— — vykazuje-li činnost pachatelova, čelící proti cizímu majetku, v různých svých dějstvích náležitosti skutkové povahy různých majetkových deliktů, jest ji posuzovati s hlediska trestního zákona podle toho jednání, jímž byl cizí majetek přímo zasažen čís. 4001.

— — pokud jde o zpronevěru, nikoliv o krádež, odcizoval-li číšník kontrolní známky pro zjištění toho, co měl za pokrmy a nápoje odvésti restauraterovi čís. 4001.

— — ke přičítání krádeže není třeba zjistiti vlastnictví určité osoby, stačí, že odňatá věc byla věcí pachateli cizí čís. 4011.

— — na zločinnou kvalifikaci krádeže nelze po případě uznati, směřoval-li úmysl pachatelův jen k odcizení nižší částky a nebyl-li by krádež spáchal, kdyby mu byla vyšší hodnota odcizených věcí známa čís. 4013.

— — skutková podstata dokonané loupeže liší se od skutkové podstaty krádeže tím, že na místo zdolání opačné vůle (odporu) držitele odnímané věci fysickým nebo psychickým násilím vstupuje jen nedostatek svolení držitelova čís. 4195.

— — rozlišení skutkových podstat dokonané loupeže a krádeže (uškození na těle podle § 411 tr. zák.) čís. 4195.

— — úmysl, skoliti zvěř a přisvojititi si ji beze svolení majitele myslivosti je zřejmý, stojí-li někdo v cizím lese a revíru za stromem s puškou připravenou k výstřelu, třebaže se ještě v dosahu střely neobjevuje zajíc nebo jiná zvěř čís. 4363.

— — spoluvina na krádeži čís. 4686.

— — byla-li věc (dříví) prodána pod podmínkou, že kupitel nesmí ji odvézti, dokud nezaplatí prodateli kupní cenu, dopouští se kupitel krádeže, odvezl-li si věc tu (dříví odplavil), ač nebyla úplně zaplacena čís. 4628.

— — zákonný znak »cizí věci movité« ve smyslu § 171 tr. zák. třeba vykládati nikoli s hlediska, zda dotyčná věc skutečně již náleží někomu odlišnému od pachatele a komu, nýbrž jen ve vztahu k osobě samotného pachatele; zda on jest podle platného právního řádu oprávněn s věcí tou nakládati jako se svojí vlastní, po případě vůbec si ji přisvojiti čís. 4733.

— — ryby v přirozených vodních tocích mohou býti předmětem krádeže čís. 4733.

— — krádež duševního vlastnictví (nedovolené, svémocné opisování a zhotovování kopií) nespadá pod ustanovení § 171 tr. zák. čís. 4886.

— elektrického proudu: elektrický proud (elektrická energie) není movitou věcí ve smyslu § 171 tr. zák. čís. 3641.

— — jde o podvod, nikoliv o krádež, navrtal-li kdo do elektroměru otvor a vpravil tím otvorem do elektroměru spínací špendlík, jímž brzdil při svícení kotouč elektroměru tak, že počítadlo vykazovalo menší spotřebu proudu čís. 3641.

— příslušenství nemovitosti: odstranění příslušenství nemovitosti exekutem za exekučního řízení před přechodem do držby vydražitele (před odevzdáním nemovitosti) není krádeží, nýbrž jest je po případě posuzovati s hlediska § 1 (3) zákona o maření exekuce, stalo-li se před, a za zpronevěru, stalo-li se po příklepu čís. 3840.

— — pojem »příslušenství« čís. 3840.

— úrody na poli: paběrkování na cizím poli bez svolení majitele jest krádeží, vyhradil-li si majitel pozemku sám zužitkovati plodiny na pozemku po sklizni zbylé, paběrkovala-li a přisvojila-li si takové plodiny osoba, jíž tato okolnost byla známa a jež nemá povolení majitele pozemku k paběrkování, a nejde-li o sbírání a přivlastnění si množství zcela nepatrného čís. 3480.

— — pojem »paběrkování« není omezen jen na sbírání plodin zbylých po žních na povrchu, nýbrž spadá sem i přehrabování a překopávání půdy čís. 3480.

— zaměstnancem: nejde o krádež, vzal-li si zaměstnanec při odchodu ze služby věc (kolo) prodanou mu zaměstnavatelem s výhradou práva vlastnického a danou mu k užívání, třebas věc byla v zaměstnavatelově bytě čís. 3762.

— — pokud jde o zpronevěru, nikoliv o krádež, odcizoval-li číšník kontrolní známky pro zjištění toho, co měl za pokrmy a nápoje odvésti restauraterovi čís. 4001.

— zvěře: z ustanovení § 38 odst. 2 honebního zákona pro Čechy ze dne 1. června 1866, čís. 49 z. zák., že dravou zvěř smí každý — je-li toho třeba k ochraně osoby nebo vlastnictví — i v cizím revíru skoliti, nelze dovozovati právo si ji přivlastniti; toto okupační právo přísluší výhradně majiteli honitby čís. 3713.

— — i pozemky budovami zastavěné lze zpravidla řaditi k pozemkům zdmi nebo ploty dokonale a trvale ohrazeným, na nichž smí vlastník ve smyslu § 3 čes. honeb. zák. vykonávati samostatné právo honební čís. 4086.

— — nejde proto o krádež, přivlastnil-li si kdo kunu polapenou na jeho půdě, a po případě ani, přivlastnil-li si králíky chycené ve své stodole čís. 4086.

— — ryby v přirozených vodních tocích mohou býti předmětem krádeže čís. 4733.

— **držba:** »držbou« ve smyslu § 171 tr. zák. jest faktický poměr k věci, záležející v tom, že někdo má věc ve své moci tak, že s ní může podle libosti nakládati, a vyloučiti z takového nakládání s věcí osoby třetí čís. 3555, 4733.

— — držba ve smyslu § 171 tr. zák. nekryje se sice pojmově s »držbou« podle § 309 obč. zák. čís. 3840, 4733.

— — přes to však skutková podstata krádeže předpokládá, že pachatel odnímá věc z disposiční moci dosavadního držitele a že, zmocniv se jí, stává se takto sám jejím detentorem, po případě prostřednictvím jeho osoba třetí čís. 3840.

— **furtum usus:** odnětí cizí věci držiteli bez jeho přivolení za účelem jejího zastavení třebas i jen na krátkou dobu je krádeží této věci; úmysl pachatelův nesměřuje tu k pouhému užívání věci (furtum usus) nýbrž ke zcizení odňaté věci, jímž věc přechází z držby dosavadního držitele a pachatele do držby osoby, jíž se věc dává do zástavy, k nakládání s cizí věcí po způsobu vlastníka. Má-li v takovém případě pachatel v době odnětí věci úmysl škodu nahraditi, nemůže to na jeho vině nic měniti čís. 3753.

— — o (beztrestném) furtum usus lze mluviti jen, jde-li o normální, obvyklé potřebě vyhovující a jen krátkou dobu trvající užívání odňaté cizí věci, při němž se věc podstatně neznehodnocuje, nikoliv však, odejme-li kdo cizí věc bez svolení vlastníka, užívá-li jí po dlouhou dobu a takovým způsobem, že se tím věc značně znehodnocuje, těžce poškozuje, ba ničí; tu nejde o užívání (usus), nýbrž o zneužívání (abusus), a jest podřaditi jednání odcizitelovo pod skutkovou povahu krádeže podle § 171 tr. zák. čís. 4332.

— — odmontoval-li pachatel součástky cizího motorového vozidla a, použiv jich jen k jedné jízdě na svém stroji, zase je vrátil na původní místo, nejde o krádež, nýbrž toliko o přestupek bezprávného užívání podle § 127 slov. tr. zák. o přest. čís. 4706.

— **lítost účinná:** dopustil-li se pachatel několika krádeží a nahradil-li škodu z jedné z nich, nastane beztrestnost krádeže, ze které byla škoda nahrazena, za ostatních podmínek § 187 tr. zák. tehdy, když jednotlivé zlodějské útoky jsou činy samostatnými, vnitřně nesouvisejícími, nýbrž tvořícími jen jednotu vnější podle § 173 tr. zák. čís. 3551.

— — jsou-li však jednotlivé krádeže podle pachatelova záměru jen částí zamýšleného činu úhrnného a vykonáním téhož zločinného úmyslu, takže pozdější krádeže jsou jen pokračováním v dřívějších a všechny pospolu tvoří v podstatě jeden čin a jednu krádež, nestane se náhradou škody z jednoho takového zlodějského útoku beztrestným ani tento čís. 3551.

— — při nedokonané krádeži jest účinná lítost (§ 187 tr. zák.) vyloučena čís. 3555.

— **otázka na krádež:** pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li soud k hlavní otázce na zločin nedokonané krádeže kontrolní otázky: »zda spočívala překážka v nezpůsobilosti nástrojů« a »zda obžalovaný upustil od dokonání činu dobrovolně vzhledem k nezpůsobilosti nástrojů« čís. 3820.

— — pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána ke hlavní otázce na zločin loupeže eventuelní otázka na zločin krádeže čís. 3965.

— — opomenutí eventuální otázky na krádež čís. 4195.

— — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána (mimo jiné) k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázka na krádež čís. 4209.

— **pokus:** nejde o krádež dokonanou, nýbrž o pokus krádeže, když se okradená, zpozorovavši, že jí někdo sáhl do nákupní kabely a pohřešivší ihned dámskou kabelku, otočila a tím vyrazila pachateli kabelu z ruky. Lhostejno, že ani okradená nenabyla potom ihned faktické moci nad kabelkou, poněvadž pronásledovala vzdalujícího se pachatele v domnění, že má kabelku ještě u sebe čís. 3555.

— — k dokonané krádeži podle § 171 tr. zák. se vyžaduje odnětí věci z cizí držby (by věc přešla v moci zlodějovu) čís. 3555.

— **subjektivní stránka:** přesvědčení pachatelovo, že má za okradeným pohledávku a že je oprávněn podržeti si věc k zabezpečení oné pohledávky až do zaplacení, vylučuje po případě zlý úmysl v § 1 tr. zák. předpokládaný a tím i trestnost krádeže čís. 3406.

— — odnětí cizí věci držiteli bez jeho přivolení za účelem jejího zastavení třebas i jen na krátkou dobu je krádeží této věci; úmysl pachatelův nesměřuje tu k pouhému užívání věci (furtum usus), nýbrž ke zcizení odňaté věci, jímž věc přechází z držby dosavadního držitele a pachatele do držby osoby, jíž se věc dává do zástavy, k nakládání s cizí věcí po způsobu vlastníka. Má-li v takovém případě pachatel v době odnětí věci úmysl škodu nahraditi, nemůže to na jeho vině nic měniti čís. 3753.

— — výrazem »pro svůj užitek« v § 171 tr. zák. prohlašuje zákon t. zv. »zlodějský úmysl« za náležitost skutkové podstaty krádeže, t. j. úmysl pachatelův odejmouti věc oprávněnému trvale a bez úplaty, a to za tím účelem, by pachatel mohl s ní nakládati tak, jak sám to činiti vlastník podle svého práva vlastnického čís. 3686.

— — na zločinnou kvalifikaci krádeže nelze po případě uznati, směřoval-li úmysl pachatelův jen k odcizení nižší částky a nebyl-li by krádež spáchal, kdyby mu byla vyšší hodnota odcizených věcí známa čís. 4013.

— **vzájemná pohledávka:** přesvědčení pachatelovo, že má za okradeným pohledávku a že je oprávněn podržeti si věc k zabezpečení oné pohledávky až do zaplacení, vylučuje po případě zlý úmysl v § 1 tr. zák. předpokládaný a tím i trestnost krádeže čís. 3406.

— — odnětí věci věřitelem jen k zabezpečení jeho pohledávky za držitelem věcí není krádeží, nýbrž jen svémocí čís. 3407.

— **§ 173 tr. zák.:** zásady § 173 tr. zák. o sčítání částek nelze použíti v zákoně o úplatkářství čís. 178/1924 sb. z. a n. pro rozhodnutí otázky, jde-li o nepatrný prospěch, na nějž veřejný činitel nemá práva, či o prospěch stupeň ten převyšující čís. 3765, 4160.

— — podle zásady § 173 tr. zák. o sčítání částek při krádeži nelze činnost téhož obžalovaného, pokud sám byl pachatelem krádeže, nedosahující svou výší částky potřebné pro zločinnou kvalifikaci, podřaditi pod skutkovou podstatu přestupku podle § 460 tr. zák., a jeho zločinnou spoluvinu na krádeži kvalifikovati odlišně za zločin spoluviny na krádeži, nýbrž jest sčítati částky ze všech zlodějských útoků, ať již jde o krádež přímou a dokonanou, neb o pouhou spoluvinu a účast podle § 5 tr. zák., po případě i o pokus podle § 8 tr. zák., jakmile veškerá tato činnost jest předmětem téhož trestního řízení a téhož rozsudku čís. 3821.

— — bylo-li trestní řízení ohledně všech některým obviněným za vinu kladených činů u jednoho soudu vyřízeno a odsuzujícím rozsudkem ukončeno, není překážky, by trestní věc proti ostatním obviněným, jež byla v souběhu s trestními věcmi oněch obviněných, nebyla vyloučena a postoupena jinému soudu, jenž by byl pro ni příslušný nehledíc k souběhu jejímu s jinými trestními věcmi, a nevadí tomuto postupu ani sčítací zásada § 173, druhé věty tr. zák. čís. 3913.

— — jde-li o dvě (zločinné) krádeže, spáchané jednak v oblasti platnosti trest. zákona uher., jednak dříve rak., nelze použíti beze všeho sčítací zásady § 173 tr. zák. čís. 4032.

— — »hodnotou svěřeného statku« po rozumu §§ 183, 184 tr. zák. není prostě vždy obecná hodnota tohoto statku. Při zjišťování této hodnoty jest obdobně ustanovení poslední věty § 173 tr. zák. přihlížeti k výši škody osoby, jejíž právo ke svěřené věci se vztahující bylo zpronevěrou poškozeno. Za hodnotu svěřeného statku jest tudíž pokládati hodnotu, kterou svěřený statek představoval v době zpronevěry pro svěřitele podle zájmu, jaký věřitel má na zachování svého práva na tomto statku čís. 4676.

— — výpočet škody podle příslušných předpisů lesního zákona ke zjištění hodnoty ukradeného dříví odpovídá zásadě poslední věty § 173 tr. zák. čís. 4785.

— **§ 174 I b) tr. zák.:** skutková podstata § 174 I b) tr. zák. liší se od zločinu loupeže dobou, kdy bylo násilí použito, i formou zločinného úmyslu. Při loupeži použije pachatel násilí, by se cizí věci teprve zmocnil, zločin podle § 174 I b) tr. zák. předpokládá krádež již dokonanou čís. 4221.

— — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř. porušením předpisu § 320 tr. ř., nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázka na zločin krádeže podle § 174 I tr. zák. čís. 4221.

— — skutková podstata zločinu krádeže podle § 174 I b) tr. zák. nevyžaduje, by se okradený osobně snažil odebrati zloději odcizenou věc; stačí, že se pokusil, zamýšlel neb aspoň mohl (pokřikem) přivolati pomoc a tak zabrániti, by kořist nebyla odnesena do bezpečí, a že pachatel krádeže použil násilí v úmyslu, by překazil takovouto činnost poškozeného, jež mu mohla znemožniti zachovati se v držení ukradené věci čís. 4641.

— — nakolik nejde o porušení předpisu §§ 320, 267 tr. ř. a o zmatek čís. 6, 7 § 344 tr. ř., dal-li porotní soud ke hlavní otázce na zločin loupeže podle §§ 190, 194 tr. zák. eventuální otázku na zločin krádeže podle § 174 I b) tr. zák. čís. 4641.

— **§ 174 I c) tr. zák.:** pod ustanovení § 174 I c) tr. zák. spadá krádež z »hořícího obchodu« v čase požáru; krádež po požáru spadala by pod pojem »nesnáze okradeného zvláště potkavší«, kdyby bylo zvláštními okolnostmi případu poškozenému znemožněno nebo stíženo, by svůj majetek chránil, a pachatel si byl toho vědom čís. 4208.

— **§ 174 II a) tr. zák.:** krádež ve společnosti (§ 174 II a) tr. zák.) záleží v tom, že aspoň dva pachatelé vědomě spolupůsobí při činu, že jsou současně na místě činu přítomni, třebas ne nepřetržitě od počátku do konce čís. 3435.

— — nezáleží na tom, zda je činnost jednotlivých spoluzlodějů v podstatě spolupachatelstvím, či pomáháním; jest nerozhodno, zda ví jeden, co druhý bere čís. 3435.

— — skutková podstata krádeže ve společnosti (§ 174 II a) tr. zák.) předpokládá, že pachatel sám vyvinul činnost vedoucí k odejmutí cizí movité věci v jeho prospěch, buď jím samým, nebo jinou osobou, kterou však svým jednáním podporoval čís. 4074.

— — ke skutkové podstatě zločinu krádeže ve společnosti podle § 174 II a) tr. zák. se nevyžaduje zjištění, že spoluzloději jednali po předchozím dorozumění; stačí i nahodilá, ovšem vědomá spolučinnost spoluzlodějů při provedení krádeže čís. 4082.

— — spoluzloději (§ 174 II a) tr. zák.) jsou jen osoby, spolupůsobivší při provedení krádeže vědomě společně, a to tak, že každá z nich může spoléhati na spolučinnost druhé (ostatních) na místě činu nebo v jeho blízkosti čís. 4082.

— — ustanovení § 174 II a) tr. zák. o spoluzlodějství předpokládá vědomé, společným zlým úmyslem nesené spolupůsobení několika osob při uchopení se věci a jejím vymanění z dosahu skutečné moci dosavadního držitele čís. 4266.

— — stačí jakýkoliv ze způsobů trestné pomoci, uvedených v § 5 tr. zák., je-li poskytnuta při odnímání věci, v době a na místě neb alespoň tak blízko místu krádeže, že se tím zajišťuje druhému spoluzloději neb ostatním spoluzlodějům činnost na samotném místě krádeže čís. 4266.

— — nestačí jen přítomnost na místě činu bez jakékoliv zjištěné dohody, svědčící o společném zlém úmyslu a bez jakékoliv aktivní činnosti, ani pouhé opomenutí překaziti krádež, leč že by ten, kdo opomenul krádež překaziti, byl jako zaměstnanec držitele věci k tomu povinen a po dohodě s pachatelem tak neučinil čís. 4266.

— **§ 174 II c) tr. zák.:** spoluvinou na krádeži podle §§ 5, 174 II. c) tr. zák. lze po případě uznati i návodce, který při návodu nevěděl, že jde o odcizení věcí zamčených čís. 3448.

— — pro kvalifikaci podle § 174 II c) tr. zák. stačí, vnikl-li pachatel do zamčené místnosti otevřeným pokud se týče rozbitým oknem čís. 3464.

— — uzamčenou věcí po rozumu § 174 II c) tr. zák. je věc opatřená schválně překážkou, jež zamezuje, neb alespoň stěžuje přístup k ní nepovolaným osobám, najmě překážkou, již umístil majitel mezi věc a cizí osoby v úmyslu a za tím cílem, by byla před nimi chráněna čís. 4266, 4804.

— — zamezen neb alespoň stížen musí býti sám přístup k věci, nikoliv jen odloučení věci od jiné věci větších rozměrů nebo větší stability čís. 4266.

— — nejde o krádež podle § 174 II c) tr. zák., bylo-li odcizeno kolo připevněné k autu šroubem čís. 4266.

— — nezáleží na tom, je-li k odstranění překážky potřebí většího či menšího napětí sil nebo tělesné námahy vůbec; stačí, že měl býti překážkou zejména podle úmyslu majitelova zamezen nebo ztížen přístup k věci osobám nepovolaným čís. 4804.

— — kvalifikačním důvodem je tu větší energie zločinná, jevící se ve svémocném odstranění takové překážky čís. 4804.

— — jde o krádež na věcech uzamčených ve smyslu § 174 II c) tr. zák., odcizil-li pachatel věci z kufru, který si odemkl klíčem, jejž mu majitel kufru svěřil, avšak jen k opravě zámku čís. 4804.

— **§ 174 II d) tr. zák.:** pojmu »zahájení« po rozumu § 174 II d) tr. zák. neodpovídá zařízení, jež označuje jen hranice lesa nebo jen jaksi symbolicky dává na jevo vůli vlastníkovu vlastnictví své důrazně hájiti, nýbrž »zahájení« musí tvořiti skutečnou překážku pro pachatele odcizíti z lesa lesní majetek, překážku, která se co do intensity aspoň přibližuje uzávěře jiných předmětů čís. 4785.

— — les obehnaný příkopem je pokládati za »zahájený« ve smyslu § 174 II d) tr. zák. jen, tvoří-li příkop překážku onoho rázu čís. 4785.

— — ustanovení § 174 II d) tr. zák. nevztahuje se na osoby, které se zdržují v zahájeném lese s dopuštěním vlastníka nebo správy lesa čís. 4785.

— **§ 174 II e) tr. zák.:** podle § 174 II e) tr. zák. trestá se za zločin jen krádež ryb ulovených v rybníku, nikoliv v potoce čís. 3966.

— **§ 175 I b) tr. zák.:** krádež součástky železnice spadá pod ustanovení § 175 I b) tr. zák. jen, může-li míti krádež vliv na bezpečnost železničního provozu čís. 4000.

— — značkovací hřebíky v pražcích na trati jsou součástkami železnice ve smyslu §§ 85 c), 175 I b) tr. zák.; jich odstranění může míti aspoň nepřímo nepříznivý vliv na bezpečnost železničního provozu čís. 4000.

— — krádež uhlí složeného na nádraží spadá pod § 175 I b) tr. zák. jen, když krádež mohla míti vliv na bezpečnost železničního provozu čís. 3717.

— — ke kvalifikaci podle § 175 I b) tr. zák. není třeba, by nebezpečí pro provoz odnětím věci skutečně nastalo nebo bezprostředně nastati mohlo; ona kvalifikace byla by vyloučena jen, kdyby bylo lze za daných poměrů naprosto vyloučiti možnost tohoto účinku čís. 4172.

— — krádež součástek kolejového autobusu státních drah (rozvodové skříňky a elektrické houkačky) spadá pod ustanovení § 175 I b) tr. zák., třebas autobus nebyl v provozu, jsa dopravován na otevřeném železničním vagonu do dílen státních drah k opravě čís. 4172.

— **§ 176 tr. zák.:** skutková podstata podílnictví na krádeži podle § 185 tr. zák. vyžaduje, by pachatel v době, kdy ukradenou věc na sebe převedl, věděl, že je kradená, po případě, že šlo o krádež zločinnou, nikoliv však zločinnou z důvodu § 176 tr. zák. (§ 186 a) tr. zák.), a je za ostatních podmínek splněna, vztahuje-li se činnost uvedená v § 185 tr. zák. na kradenou věc samu, nikoliv i, vztahuje-li se na to, co bylo za ni získáno čís. 4284.

— — podle § 177 tr. zák. je zločinnou kvalifikací krádeže podle § 176 tr. zák. přičítati jen dotyčnému přímému pachateli, nikoliv i ostatním účastníkům nebo spoluvinníkům, není-li u nich týž poměr k okradenému; to platí i při souběhu další zločinné kvalifikace na straně pachatelově čís. 4337.

— **§ 176 II a) tr. zák.:** kdo — byv již dvakráte pro krádež trestán — nastrojil radou krádež věcí v ceně přes 500 Kč, dopouští se zločinu spoluviny na krádeži podle §§ 5, 171, 176 II a) tr. zák., i když jednání přímého pachatele jest jen přestupkem krádeže čís. 3821.

— — zločinnou kvalifikací krádeže podle § 176 II a) tr. zák. zakládá i dřívější potrestání pro krádež, označenou podle předpisu § 3 zák. čís. 48/1931 za provinění čís. 4618.

— **§ 176 II b) tr. zák.:** »osobami služebnými« ve smyslu § 176 II b) tr. zák. není jen čeleď, nýbrž i jiné osoby, pověřené služebními výkony, které nejsou převahou rázu intelektuelního a nepředpokládají vyšší, najmě vědecké průpravy, ať přísluší k domácnosti zaměstnavatele čili nic čís. 4361.

— — domovník není nádeníkem ve smyslu § 176 II c) tr. zák., ovšem ale osobou služebnou po rozumu § 176 II b) tr. zák. čís. 4361.

— **§ 176 II c) tr. zák.:** kvalifikační moment krádeže, záležející jen v osobní povaze pachatelově (§ 176 II c) tr. zák.), nelze podílníku přičítati za zločinnou kvalifikaci (§ 186 a) tr. zák.) čís. 3811.

— — jde o krádež podle § 176 II c) tr. zák., nikoliv o zpronevěru, přisvojil-li si skladník, vedoucí prodejnu družstva, zboží, které bylo vlastnictvím družstva čís. 4137.

— — o krádež kvalifikovanou za zločin »podle příběhu« ve smyslu § 186 a) tr. zák. nejde a podílnictví na takové krádeži není zločinem, záleží-li důvod zločinné kvalifikace krádeže jen v osobní povaze pachatelově (na př. § 176 II c) tr. zák.) čís. 4271.

— **§ 177 tr. zák.:** podle § 177 tr. zák. je zločinnou kvalifikaci krádeže podle § 176 tr. zák. přičítati jen dotyčnému přímému pachateli, nikoliv i ostatním účastníkům nebo spoluvinníkům, není-li u nich týž poměr k okradenému; to platí i při souběhu další zločinné kvalifikace na straně pachatelově čís. 4337.

— **§ 178 tr. zák.:** okolnost, že nalézací soud vyměřil trest se zřetelem k § 265 tr. ř., brání podati odvolání na újmu obžalovaného, pokud použito bylo nalézacím soudem při trestní sazbě § 178 tr. zák. mimořádného zmírnění a záměny trestu podle §§ 54 a 55 tr. zák. a nebylo ještě dosaženo součtem obou trestů nejvyšší zákonné sazby čís. 3731.

— — zákon přikazuje v § 178 tr. zák. způsobem velícím, kdy jest vyměřiti trest podle prvé a kdy podle druhé věty čís. 3780.

— — jsou-li tu jen okolnosti přitěžující, na nichž závisí použití druhé sazby § 178 tr. zák., jest soud povinen nejen použíti této druhé sazby, nýbrž i vyměřiti trest jen v jejích mezích čís. 3780.

— — sešel-li soud pod nejnižší mez tohoto trestu (těžký žalář jednoho roku), vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 tr. ř.), porušiv zásady zákonem závazně vyslovené uložením trestu, který může míti místo jen za určitých hmotných podmínek, a nepochybil jen při svém arbitrerním uvažování a rozhodování čís. 3780.

— — zmateční stížnost státního zastupitelství, uplatňující zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. proto, že soud vykročil při výměře trestu ze své moci trestní, nevyměřiv trest podle druhé sazby § 178 tr. zák., neprovádí zmatek ten po zákonu, doličujíc nesprávnost rozsudku v otázce okolností polehčujících a přitěžujících a jich vzájemného poměru čís. 3887.

— **§ 460 tr. zák.:** při odsouzení pro přestupek krádeže nelze vysloviti, že odsouzený smí býti držán v robotárně čís. 3790.

— — podle zásady § 173 tr. zák. o sčítání částek při krádeži nelze činnost téhož obžalovaného, pokud sám byl pachatelem krádeže, nedosahující svou výší částky potřebné pro zločinnou kvalifikaci, podřaditi pod skutkovou podstatu přestupku podle § 460 tr. zák., a jeho zločinnou spoluvinu na krádeži kvalifikovati odlišně za zločin spoluviny na krádeži, nýbrž jest sčítati částky ze všech zlodějských útoků, ať již jde o krádež přímou a dokonanou, neb o pouhou spoluvinu a účast podle § 5 tr. zák., po případě i o pokus podle § 8 tr. zák., jakmile veškerá tato činnost jest předmětem téhož trestního řízení a téhož rozsudku čís. 3821.

— — při odsouzení podle § 460 tr. zák. je nepřípustné vyhoštění odsouzeného (§ 249 tr. zák.) čís. 3425.

— — ustanovením § 4 (1) zák. čís. 31/1929 byla změněna trestní sazba § 460 tr. zák. pro přestupky krádeže jen v případech, ve kterých činí cena ukradených věcí více než 1000 Kč; pro přestupky krádeže, v nichž hodnota kradených věcí nepřevyšuje 1000 Kč, zůstala trestní sazba, najmě i horní hranice § 460 tr. zák. zákonem čís. 31/1929 nezměněna čís. 4853.

— **v rodině (§§ 189, 463 tr. zák.):** výjimečný předpis § 463 tr. zák. jest přísně vykládati, pokud jde o kruh osob, na které se vztahuje, a vyloučiti z něho příbuzné vzdálenější, než jsou tam uvedeny čís. 3692, 4456.

— — sešvagřené vůbec, třebaže žili s poškozeným ve společné domácnosti čís. 4456.

— — »rodiči a dětmi« ve smyslu § 463 (189) tr. zák. jest rozuměti podle § 42 obč. zák. veškeré příbuzné v pokolení vzestupném a sestupném; spadá sem babička a vnuk stejně jako nevlastní otec (matka) a nevlastní dítě čís. 3692.

— — krádež spáchaná zetěm na tchýni ve společné domácnosti není krádeží v rodině po rozumu §§ 189, 463 tr. zák. čís. 4456.

— — přestupek podle § 463 tr. zák. je deliktem soukromožalobním; i tu platí ustanovení prvé věty § 530 tr. zák. o subjektivním promlčení čís. 4280.

— — skládá-li se rodina z několika sourozenců a krádež spáchal jeden z nich, jest kterýkoli z ostatních oprávněn žádati za potrestání pro přestupek podle § 463 tr. zák., byl-li však pachatel hlavou rodiny, podle § 525 tr. zák. čís. 4280.

— — hlavou rodiny, oprávněnou žádati potrestání pachatele ve smyslu § 463 tr. zák., není matka, nýbrž otec, třebaže otec je bez zaměstnání a nic nevydělává, kdežto matka rodinu živí a domácnost řídí (§ 91 obč. zák.) čís. 4803.

— **§ 333 tr. zák. slov.:** v § 333 tr. z. vyslovený požiadavok »bezprávnosti« privlastnenia nevzťahuje sa na spôsob spáchania činu, ani nepredpokladá úmysel obohatiť sa; znamená však, že úmysel páchateľov musí smerovať k privlastneniu si movitej veci, ktorú z cudzej držby alebo detencie odníma, bez právneho dôvodu, spôsobilého k nadobudnutiu vlastníctva, a že je si toho páchateľ aj povedomý čís. 4401.

— — při krádeži se vyžaduje, aby odcizená věc měla skutečnou, byť i nepatrnou obecnou hodnotu majetkovou. Obyčejné dopisy o sobě této hodnoty nemají; odcizil-li pachatel dopisy, v nichž podle notorické známosti bývají peníze, v úmyslu, peníze v nich snad uložené vybrati, jest jeho čin pokusem krádeže, i když nebylo zjištěno, zda v dopisech peníze skutečně byly čís. 4408.

— — odmontoval-li pachatel součástky cizího motorového vozidla a, použiv jich jen k jedné jízdě na svém stroji, zase je vrátil na původní místo, nejde o krádež, nýbrž toliko o přestupek bezprávného užívání podle § 127 tr. zák. o přest. čís. 4706.

— **§ 336 č. 3 tr. zák. slov.:** kvalifikační moment podle § 336 č. 3 tr. zák. jest dán jen tehdy, musel-li pachatel zdolati mechanické překážky, aby se dostal k předmětu krádeže čís. 4464.

— **§§ 336 č. 7, 8, 338 tr. zák. slov.:** kvalifikačná zásada § 335 tr. zák. (sčítanie cien všetkých ukradených vecí) platí po účinnosti zák. č. 31/29 Sb. z. a n. aj pre prípady podľa §§ 336 č. 7 a 8, 338 tr. zák. čís. 4515.

— **§ 338 tr. zák. slov.:** bol-li obžalovaný síce už dva razy odsúdený pre trestné činy uvedené v § 338 odst. 1 tr. zák., avšak uložené mu tresty boly shrnuté v trest úhrnný (§§ 517, 518 tr. p.), ktorý odsúdený aj odpykal, nemožno tvrdiť, že bol dva razy potrestaný a neľze kvalifikácie podľa § 338 tr. zák. použiť čís. 4726.

Králíci: chycení jich ve stodole a krádež čís. 4086.

Krámová lichva viz předražování.

Krevní zkouška: podle dosavadních zkušeností a podle dnešního stavu vědy dopouští důkaz krevní zkouškou jen v poměrně malém počtu případů určitý závěr na nemožnost otcovství čís. 3697.

Kriminál: hrozba jím čís. 3747.

Krise: a úpadek z nedbalosti čís. 4554.

— **hospodářská** viz hospodářská krise.

Kritika: o sobě přípustná, může se zvrhnouti v hanobení a pobuřování čís. 3640.

— činnosti vládní může býti hanobením republiky, je-li úplně jednostranná a přehnaná, a užívá-li se při ní silných výrazů, způsobilých snížiti vážnost státu nebo vyvolati v posluchačích náladu hanobenému státu nepřátelskou čís. 3678.

— (ať oprávněná ať neoprávněná) spadá pod ustanovení § 14 zák. na ochr. rep., volí-li za prostředek posuzování výrazy, jimiž se úmyslně (vědomě) vážnost republiky zlehčuje způsobem surovým nebo štvavým, t. j. použitím hrubých prostředků, nebo tak, že může se tím vyvolati nepřátelské smýšlení proti státu, ono zlehčování pak je způsobilé snížiti vážnost republiky neb ohroziti obecný mír čís. 3730.

— tvrzení o horečných válečných přípravách a o zbrojení československé buržoasie proti sovětskému svazu není dovolenou kritikou, nýbrž nepravdivou zprávou ve smyslu § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3750.

— pro pojem »hanobení republiky« (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) stačí i hanobení ústavních činitelů, úřadů a veřejných orgánů, ba i kritika jejich jednání, je-li úmyslně jednostranná, zkreslená a přehnaná, užívá-li při ní pachatel ostrých výrazů, způsobilých snížiti vážnost republiky nebo vyvolati v posluchačích náladu nepřátelskou proti hanobenému státu čís. 3784.

— pokud nejde o sesměšňování, trestné podle § 491 tr. zák., vytýkal-li divadelní kritik herečce, že našla pravé uplatnění v groteskní figuře, ač svůj obor hledala i ve vážné zpěvohře čís. 4007.

— právo kritiky jest sice složkou veřejného života a zaručeno v § 117 ústavní listiny, leč v každém případě jest třeba zkoumati, zda kritika nevybočuje z mezí vytýčených předpisy §§ 487 a násl. tr. zák., zda se nedotýká obsahem a formou mravních kvalit napadeného, zda nenabývá takového rázu hanlivého a sesměšňujícího, že se tím dotčený snižuje v úctě a v vážnosti čís. 4143.

— beztrestnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. není účasten pachatel, který, zneužívaje práva volné kritiky, pod záminkou, chrániti veřejný zájem, podkopává čest listu jemu nepříjemného způsobem, jenž nemá nic společného s ochranou veřejných zájmů čís. 4143.

— kritika (tendenční a nevěcná) může býti vhodným prostředkem hanobení, najmě, staví-li proti sobě různý prý postup státu proti kapitalistům a proti dělnictvu čís. 4256.

— urážkou na cti podle § 2 zák. čl. XLI:1914 jsou jen útoky snižující mravní hodnotu postiženého v očích jeho spoluobčanů; pouhá kritika literárních a pod. děl, neprojevuje-li se jí postiženému navážnost nebo opovržení, není trestná čís. 4493.

— **platných zákonů o školství:** ve smyslu § 303 tr. zák. odst. druhý, mluvil-li kněz, vykonávaje kazatelský úřad, všeobecně o tendenci zákonů jako protinábožensk ých, najmě o zákonné úpravě školské otázky, a tvrdil-li, že škola je vybudována na týchž (protinábožensk ých) základech, a že proto jest škole přičísti k vině veškeré zločiny, o nichž se čte v novinách čís 4289.

Kritika, satira a ironie: mohou býti nepříznivé, nepříjemné, po případě i zesměšňující, nesmějí se však dotýkati osobní hodnoty, mravních kvalit napadeného a nesmějí svou formou nabývati takového rázu zesměšňujícího, že se tím napadený snižuje v úctě a vážnosti čís. 4489.

Krivé obvinenie (§ 227 tr. zák. slov.): nátlak úředníka na strany, aby učinily něco proti své vůli, nelze považovati všeobecně za jednání dovolené, nýbrž jest při nejmenším přečinem disciplinárním, nebylo-li prokázáno, že nevybočil z mezí výkonu úřední moci čís. 4588.

— — neodporuje zákonu, jestliže náhradní soukromý žalobce, převzav podle § 42 odst. 8 tr. ř. zastupování obžaloby pro přečin křivého obvinění podle §§ 227, 229 tr. zák., navrhl ve zmateční stížnosti, aby čin byl posuzován případně i s hlediska § 1 zák. čl. XLI:1914. V samém tvrzení, že náhradní soukromý žalobce, technický úředník státní správy, provedl nesprávně soukromou kolaudaci stavby, není ani křivé obvinění ve smyslu § 227 tr. zák., resp. nedbalé obvinění podle § 20 zák. čl. XLI: 1914, ani přečin pomluvy podle § 1 cit. zák. čís. 4632.

— — ochranu podľa § 17 odst 1 zák. čl. XLI:1914 neľze priznať obžalovanému, ak jeho zistený čin nemožno posudzovať ako utrhanie alebo urážku na cti, lež ako krivé obvinenie (§§ 227, 229 tr. zák.) alebo nedbalé obvinenie pred úradom (§ 20 zák. čl. XLI:1914) čís. 4715.

— **svedectvo (§ 222 tr. zák. slov.):** ustanovením § 222 tr. zák. se trestá bezvýsledné navádění ke křivému svědectví. Došlo-li skutečně ke křivé výpovědi svědecké, jest použíti ustanovení o návodu podle § 69 č. 1 tr. zák. Navádění ke křivému svědectví jest trestati podle § 222 tr. zák. i tehdy, svědčil-li svědek sice křivě, avšak svoji křivou výpověď přísahou nepotvrdil čís. 4708.

Krmení drůbeže: do komise dané čís. 4177.

Krytí: zpronevěřených peněz čís. 3652.

Křivé obviňování viz utrhání na cti.

— **svědectví:** svědek vypovídá křivě i, vydává-li výslovně nebo mlčky za vlastní smyslové postřehy údaje o skutečnostech, o kterých se dověděl jen ze sdělení jiného čís. 4833.

— — viz též podvod dle § 199 a).

Kříže v učebnách: jich přemístění čís. 4017.

Křižování: s protijedoucím autem čís. 4048.

— viz též automobil.

Křižovatka viz automobily — křižovatka.

Kuchyňská učednice: pokud je svěřena hostinskému čís. 3668.

Kulomet: a nedbalost dozorčího vojína (§ 6 č. 4 zák. č. 50/1923) čís. 4841.

Kulposní delikty viz delikty kulposní.

Kumulativní zodpovědnost viz urážka tiskem (§ 24).

Kuna: polapená na půdě čís. 4086.

— viz též myslivost.

Kůň: jeho popohánění a násilí podle § 81 tr. zák. čís. 4319.

Kupitel obyčejný viz ochrana známek.

Kuplířství: majitel hotelu, který pronajímá pokoje ženštinám docházejícím do hotelu v průvodu mužů za účelem soulože, i jeho osoba služebná, která tak činí bez jeho vědomí, dopouští se přestupku proti veřejné mravopočestnosti podle § 515 tr. zák. i když neví, že jde o prostitutky; je-li mu tato okolnost známa, dopouští se přestupku kuplířství podle § 512 a) tr. zák. čís. 3506

— ustanovení § 512 tr. zák. platí i po vydání zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. čís. 3506.

— ideální souběh přestupku podle § 512 a) tr. zák. s přestupkem podle § 515 tr. zák. je vyloučen čís. 4425.

— rozdíl té i oné skutkové podstaty čís. 4425.
— pojem »nevěstky« po rozumu § 512 tr. zák. čís. 4425.
— **(§ 132 IV tr. zák.):** ke zločinu kuplířství podle § 132 IV tr. zák. stačí jakékoliv nadržování cizímu smilstvu vůbec; nezáleží na pohnutce čís. 4244.
— — spoluvina osob, na nichž bylo kuplířství spácháno, jest vyloučena; u třetích osob platí však plně zásada § 5 tr. zák. čís. 4244.
— — nadržování cizímu smilstvu s vlastní dcerou je dokonaným zločinem kuplířství podle § 132 IV tr. zák., nikoliv jen spoluvinou nebo pokusem čís. 4244.
— — ideální souběh zločinu podle §§ 5, 127 tr. zák. se zločinem podle § 132 IV tr. zák. jest možný čís. 4244.
— **(podle slov. práva):** i všeobecná výzva pachatelova, aby žena přijala u něho byt za tím účelem, aby v něm provozovala prostituci, vykonává vliv na její rozhodnutí, nadržuje jí při něm a je tedy získáváním ženy k nemanželské souloži nebo ke smilstvu ve smyslu § 43 odst. 1 zák. čl. XXXVI:1908. Poskytl-li pachatel nevěstce byt nikoli za nájemné stanovené podle jeho hodnoty, nýbrž za úplatu, jejíž výše se řídí podle výtěžku získaného prostitucí, zabývá se kuplířstvím po živnostensku čís. 4690.

Kupní cena: lstivé předstírání, že bude zaplacena čís. 4181.
— **smlouva** viz smlouva kupní.

Kupování alkoholických nápojů: v den před volbou nebo v den volby do Národního shromáždění nemůže býti trestné ani ve formě spoluviny na přečinu podle § 58, I čís. 7 zákona čís. 123/20 čís. 4090.

K usmrcení spolupůsobil (§ 141 tr. zák.): znamená každé účastenství na zlém nakládání (§ 195 tr. zák.), jímž přijde člověk o život, tedy i pouhé činné spolupůsobení ve smyslu § 136 tr. zák. čís. 4221.

Kvalifikovaná krádež viz krádež.

Kyretáž: bez asistence čís. 3863.
— viz též lékař.

Láhev určitého tvaru viz ochrana známek.

Lahve: s cizí ochrannou známkou čís. 4811.

Lakýrnická živnost viz živnost lakýrnická.

Lámání kamene viz hliniště.

Legie (legionářské sbory): jsou samostatnou částí (oddělením) československé armády ve smyslu čl. V zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 čís. 4299.
— urážka legionářů výrokem, že páchali na Sibiři hanebnosti čís. 4299.

Legitimace k obžalobě čís. 4773.
— — viz též obžaloba soukromá — legitimace.

Legitimační list: opravňující sbírati papíry, hadry, kosti a staré železo; jeho padělání čís. 3898.

Lehkomyslnost: pojem čís. 4565.
— viz též lichva.

Lehota viz lhůta.

Lékárna: zhotovení léků na lékařský předpis je prodejem (§ 1166 obč. zák.) čís. 3954.

Lékárníci: urážka většiny jich a žalobní právo jednotlivce čís. 4773.

Lékař: i pro těhotnou (z důvodu neodolatelného donucení [§ 2 g) tr. zák.]) a pro lékaře (z důvodu řádného plnění lékařského povolání) je vyhnání plodu beztrestným jen, je-li ho nezbytně třeba k odvrácení bezprostředně životu těhotné hrozícího nebezpečí a jen k záchraně tohoto života čís. 4033.
— operující lékař je trestně zodpovědný za zanedbanie takých opatrení při operácii, ktoré sú svojou povahou určené k tomu, aby nebezpečenstvo pre život alebo zdravie operovanej osoby pri lekárskom zákroku alebo vôbec nemohlo vzniknúť, alebo aby bolo čo najviac obmedzené; otázku, či ide o nedbalosť v smysle trestného zákona, posudzuje súd samostatne a neodvisle od posudku znalcov čís. 4567.
— **(§ 343 tr. zák.)** viz hojičství.
— **neoznámení nemoci (§ 359 tr. zák.):** byl-li lékař, obžalovaný pro zákrok za účelem přerušení těhotenství (§§ 5, 144 tr. zák.) zproštěn, an soud vzal za prokázáno, že šlo jen o kyretáž, nelze ho odsouditi ani pro přestupek § 359 tr. zák., nebylo-li neoznámení podezřelé nemoci předmětem obžaloby (ani dodatečně rozšířené — §§ 262, 263, 267, 281 čís. 8 tr. ř.); nejde tu však o překročení obžaloby, bylo-li uznáno na přestupek § 431 tr. zák. čís. 3863.
— **provinění se nevědomostí (§ 356 tr. zák):** trestní zákon vzhledem k povaze lékařského povolání a k těžkostem s jeho výkonem spojeným poskytuje ošetřujícímu lékaři v poměru k nemocnému výsadní postavení potud, že omezil jeho zodpovědnost způsobem v §§ 356 až 358 vytčeným, takže nelze vůbec stíhati lékaře, vykonávajícího své povolání, podle všeobecných předpisů §§ 335 a 431 tr. zák., leda že by šlo o takový úkon, jenž nespadá již v rámec onoho poměru, jak by tomu na př. bylo při zásahu lékaře na ženě těhotné, nikoli na nemocné čís. 3733, 4775.
— — trestnost ošetřujícího lékaře podle §§ 356 až 358 tr. zák. je podmíněna tím, že z jeho činu skutečně povstala újma na zdraví nemocného čís. 3733.
— — ošetřujícího lékaře lze činiti zodpovědným za kulposní činy neb opomenutí, jichž se v této vlastnosti dopustil, jen za předpokladů §§ 356 až 358 tr. zák. čís. 3863.
— — byl-li lékař, obžalovaný v ideální konkurenci pro zločin spoluviny na vyhnání plodu podle §§ 5 a 144 tr. zák. a pro přečin dle § 335 tr. zák. uznán vinným oním zločinem, je v zásadě myslitelný souběh onoho zločinu s přečinem podle § 335 tr. zák.; byl-li však zproštěn z obžaloby pro onen zločin, je zpravidla uvažovati o jeho zavinění s hlediska §§ 356 až 358 tr. zák.; jen kdyby šlo o zákrok spadající mimo výkon jeho lékařského povolání, bylo by lze i v případě zproštění pro onen zločin věc posuzovati rovněž s hlediska § 335 tr. zák. čís. 4775.
— **zanedbání nemocného (§ 358 tr. zák.):** vykonal-li lékař kyretáž (zákrok k odstranění zbytků plodu a přirostlých zbytků lůžka) bez asistence a nejsa k tomu se stanoviska lékařského nějak nucen, jest v tom jen zanedbání nemocné (§ 358 tr. zák.), nikoliv přestupek § 431 tr. zák. čís. 3863.
— — ke skutkové podstatě přestupku § 358 tr. zák. se však vyžaduje, by ošetřující lékař zanedbal nemocného podstatně ke skutečné škodě jeho zdraví čís. 3863.

Lékařská fakulta: její posudek je nahrazen posudkem lékařské rady čís. 3638.
— — viz též znalec.
— **praxe:** ustanovení zákona ze dne 28. června 1929, čís. 114 sb. z. a n., jímž byl upraven jen výkon lékařské praxe, nemohou míti významu při řešení otázky, zda postup soudu při volbě znalců v řízení trestním nebo civilním vyhovuje zákonu čís. 3732.

Lékařské rady: při formulování průvodního návrhu jest se říditi předpisem čl. I. čís. 3 odst. 2 zák. čís. 107/27, upravujícím nový doslov § 126 tr. ř. čís. 3404.

— — zákonem ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. byly organisovány soudní lékařské rady jakožto nejvyšší instance znalecké v oboru lékařské vědy a soudního lékařství; jejich posudkem byl nahrazen dřívější posudek lékařské fakulty čís. 3638.

— — soudní lékařské radě přísluší přezkoumávání posudku znalců soudem již slyšených; instančně stojí výše; jest nejvyšší institucí znaleckou; odlišnost jejího názoru od mínění znalců dříve slyšených není důkazem nesprávnosti jejího úsudku čís. 3638.

— — posudek soudní lékařské rady podléhá přezkoumání soudu, jemuž má sloužiti za podklad jeho rozhodování; soudu jest ponechána volnost žádati od soudní lékařské rady objasnění nebo dodatečný posudek, neposkytuje-li posudek podaný soudní lékařskou radou úplné vysvětlení, po případě vyžádati si posudek od jiné soudní lékařské rady (§ 126 odst. třetí tr. ř.) čís. 3638.

— — přezkoumání interního postupu soudní lékařské rady při podávání posudku jest nepřípustné čís. 3638.

— — 1. odstavec § 134 tr. ř. nedoznal změny zákonem ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. čís. 3732.

— — ustanovení druhé věty čtvrtého odstavce § 126 tr. ř. a předpis čl. II třetího odstavce § 1 zákona čís. 107/27 sb. z. a n. vztahují se jen na posudky, pokud se týče na vnitřní působnost soudních lékařských rad; nepřicházejí v úvahu v případě, v němž obhájce vyžádání posudku soudní lékařské rady vůbec nenavrhl čís. 3733.

— — vyžádání posudku soudní lékařské rady jest nejkrajnějším, posledním prostředkem k objasnění otázek spadajících do oboru lékařské vědy; tohoto prostředku k přezkoumání posudku soudních lékařů má býti použito jen, nemohly-li býti vady posudku odstraněny ani vysvětlivkami znalců podavších vadný posudek, ani posudkem jiných znalců (v sídle sborového soudu druhé stolice) čís. 3923.

— — osobní dostavení se lékařské rady k soudu (stejně jako dříve lékařské fakulty) není možné; nejde proto o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., byl-li při hlavním přelíčení přečten (§ 252 čís. 1 tr. ř.) přes odpor obhájcův posudek soudní lékařské rady čís. 4120.

— — porotci mají právo zkoumati obsah i důvody posudku soudní lékařské rady a zjednati si samostatné přesvědčení, zda lze pokládati okolnosti posudkem dokazované (usmrcení z pohnutek sadistických) za dokázané čili nic čís. 4120.

— — nakolik nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., zamítl-li porotní soud návrh obhájce, by bylo vyžádáno doplnění lékařského posudku novým posudkem soudní lékařské rady o tom, co bylo příčinou nastalé smrti napadeného, odůvodněný i poukazem na obtížnost a důležitost případu po rozumu 4. odst. § 126 tr. ř. (v doslovu čl. I čís. 3 zák. čís. 107/1927) čís. 4532.

— — posudok súdnej lekárskej rady má byť vyžiadaný tiež vtedy, pokladá-li to súd za potrebné pre dôležitosť alebo pre obťažnosť prípadu. Ak je splnená táto podmienka, nemožno návrh na vyžiadanie posudku súdnej lekárskej rady zamietnuť len s poukazom na to, že strana mala najprv navrhnúť vyžiadanie posudku stálych znalcov lekárov v sídle sborového súdu druhej stolice čís. 4787.

— — viz též znalec.

Lékařství: jeho provozování čís. 3686.

— viz též hojičství nemocných.

Les obehnaný príkopem: kdy je pokládati za »zahájený« ve smyslu § 174 II d) tr. zák. čís. 4785.

Lesní hajný viz hajný.

Lesní (personál) viz hajný a hájnik.

— **a polní zřízenci:** vzatí do přísahy pro určitý obvod pozemkový, jsou podle povahy své služby povinni a oprávněni vykonávati dozor v zásadě jen v tom obvodu, pro který byli ustanoveni; nepožívají ochrany § 68 tr. zák., jestliže — jsouce na honu na pozemcích mimo onen obvod (na nichž má jejich zaměstnavatel pronajatu honitbu)— zakročují proti osobě, vystřelivší na svých pozemcích čís. 4820.

— **úředníci** viz ochrana úradov.

— **zákon:** výpočet škody podle příslušných předpisů lesního zákona (cís. patentu ze dne 3. prosince 1852, čís. 250 ř. zák.), totiž podle § 72 tohoto zákona a podle přílohy D k tomuto zákonu (§ 2 čís. 2 této přílohy) odpovídá zásadě poslední věty § 173 tr. zák. čís. 4785.

Lest: pojem lsti jest naplněn už pouhým zklamáním důvěry v životě obvyklé, třebas důvěra nemá opory v zákonném závazku pachatele k udání pravdy nebo třeba k úplné zprávě o dotčených poměrech. Nemístnou jest a z dosahu ochrany § 197 tr. zák. vykročuje důvěra klamané osoby nezaručená zákonným ustanovením uvedeného rázu jen tehdy, může-li klam už v době klamu býti klamanou osobou poznán jako klam bez dalšího pátrání a bez důkladnějšího rozmyslu prostředky, které má klamaná osoba po ruce již v době klamu čís. 4700.

Lešení: kdy jest je zříditi čís. 3955.

— zavinění (§ 335 tr .zák.), nebyla-li při stavbě lešení prozkoumána nosnost materiálu čís. 3852.

— jeho zřícení čís. 4242.

— viz též stavitel.

— viz též znalec.

Leták: byť byl v podstatě pozváním ke schůzi lidu, přestává býti pouhou vyhláškou ve smyslu § 23 odst. 3 tisk. zák., je-li další jeho obsah rázu politického ba i trestného čís. 4731.

— **urážlivý:** jeho rozšiřování z nedbalosti čís. 4391.

— — viz též urážka tiskem (§ 6).

Levante: členství v maďarském spolku »Levante« je členstvím ve spolčení k úkladům o republiku podle prvého odst. § 2 zákona na ochr. rep. čís. 3375.

Lhářem: jest, kdo vědomě mluví nepravdu; v běžné mluvě lidí průměrné duševní úrovně zaměňuje se však slovo »lež« se slovem »nepravda«; jde o obvinění z opovržlivé vlastnosti ve smyslu § 491 tr. zák., byl-li kdo označen za lháře v onom smyslu čís. 3597.

— k odsouzení pro výrok »lhář« nestačí průkaz objektivní nepravdivosti výroku, nýbrž jest třeba dokázati, že pachatel nepravdu pronesl vědomě čís. 3597.

Lhůta: nejde o neodvratnou a nezaviněnou překážku ve smyslu § 364 čís. 1 tr. ř., byl-li příčinou zameškání lhůty omyl kancelářské síly obhájcovy při záznamu lhůty čís. 4077.

— neodporoval-li obžalovaný příslušník národní menšiny doručení rozsudku jen ve státním jazyku v propadné třídenní lhůtě čl. 21 odst. 2 nař. čís. 17/1926, nemá nárok na doručení rozsudku i v jazyku menšiny a lhůty k opravným prostředkům počínají od onoho doručení ve státním jazyku čís. 4506.

— zmeškání lhůty a § 364 tr. ř. čís. 4605.

— třídenní lhůta podle druhého odstavce § 211 tr. ř. je — jde-li o obžalobu soukromou (§ 46 tr. ř.) — lhůtou propadnou a nelze ji prodloužiti čís. 4623.

— »případným návrhem« po rozumu druhého odstavce § 211 tr. ř. lze rozuměti jen návrh věcný, čelící svým obsahem k odstranění závady, pro kterou byla obžaloba prozatím zamítnuta; takovým návrhem není žádost soukromého obžalobce o lhůtu k podání dalších návrhů čís. 4623.

— odvolací v řízení přestupkovém čís. 4716.

— **§ 6 tr. ř.:** ustanovení § 6 tr. ř. o nevčítání dne nedělního (svátečního) do lhůty neplatí pro lhůtu § 221 tr. ř. k přípravě obhajoby čís. 3681.

— — ustanovení § 6 tr. ř. o nevčítání dnů poštovní dopravy do lhůty platí jen pro lhůty práva procesního, nikoliv pro šestinedělní lhůtu § 34 (2) zákona proti nekalé soutěži, která jest výlučně hmotněprávní čís. 4304.

— — jest proto výrazu »obžalobu jest podati« v § 34 (2) zák. čís. 111/1927 rozumětí tak, že obžaloba musí býti v oné lhůtě podána již u soudu čís. 4304.

— — opravný prostředek jest pokládati za podaný včas jen, byl-li odevzdán poště (v poslední den lhůty) v čase, kdy mohl býti ještě opatřen podacím záznamem poštovního úřadu z téhož dne; nestačí, byl-li dopis s provedením opravného prostředku dán do poštovní schránky po (posledním) vybrání pošty z ní, takže mohl býti orazítkován až následujícího dne čís. 4335.

— — ustanovení třetího odstavce § 6 tr. ř. platí i pro veřejného obžalobce čís. 4346.

— — odvolání z nálezu kárné rady jest podati v neprodlužitelné čtrnáctidenní lhůtě (§ 48 kár. stat.); i na tuto lhůtu jest obdobně použíti ustanovení druhého odstavce § 6 tr. ř.; jest zkoumati z povinnosti úřadu, nebylo-li odvolání podáno opozděně; pak-li ano, jest je odmítnouti čís. 133 dis.

— **§ 78 tr. ř.:** sdělením prvopisu rozsudku je rozsudek státnímu zastupitelství doručen ve smyslu § 78 tr. ř.; dnem sdělení prvopisu počíná lhůta k provedení odvolání (§§ 285, 294 tr. ř.), neprodlužujíc se tím, že státní zastupitelství naléhalo na doručení opisu rozsudku a že mu byly proto spisy opětovně doručeny s opisem rozsudku čís. 3441.

— — lhůta § 285 (294) tr. ř. k provedení zmateční stížnosti (odvolání) počíná pro státní zastupitelství dnem, kdy mu byl dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí (§ 78 tr. ř.) čís. 4092, 4174.

— — lhostejno, zda z podnětu opovědi opravného prostředku či z jiného podnětu čís. 4174.

— — účinek tohoto doručení nemůže odvrátiti ani státní zastupitelství prohlášením při vrácení spisů, že jich použilo pro jinou trestní věc, ani soud doručením spisů státnímu zastupitelství ještě jednou s poukazem na opověď opravných prostředků čís. 4174.

— **§ 112 odst. 2 tr. ř.:** lhůta podle 2. odst. § 112 tr. ř. je propadná; prodloužiti ji z jiného důvodu než § 112 odst. 3 tr. ř. (na př. z důvodu složitosti věci nebo pro změnu právního zástupce) je nepřípustné čís. 4561.

— — nevyrozuměl-li vyšetřující soudce soukromého obžalobce o uzavření přípravného vyšetřování po rozumu 2. odst. § 112 tr. ř. zvláštním usnesením, doručeným mu do vlastních rukou (§ 79 odst. 2 tr. ř.), nýbrž zaslal-li spisy jinému soudu s dožádáním, by soukromý obžalobce ve lhůtě do spisů nahlédl a v další čtrnáctidenní lhůtě podal další návrhy, nenastal zánik žalobního práva podle § 112 odst. 2 tr. ř., podal-li soukromý obžalobce obžalobu ve 14denní lhůtě po nahlédnutí do spisů, jimž teprve zvěděl o obsahu dožádání, třebaže nedodržel lhůtu k tomuto nahlédnutí určenou čís. 4670.

— **§ 221 tr. ř.:** soud neporušil zákonný předpis, otázav se přímo obžalovaného, zda se vzdává přípravné osmidenní lhůty (§ 221 odst. 1 tr. ř.) čís. 3404.

— — povinná (osmidenní) lhůta k přípravě obhajoby (§ 221 odst. prvý tr. ř.) neplatí též pro obhájce, nýbrž stačí, byla-li dodržena ve příčině obžalovaného čís. 3404, 3419, 4011.

— — ustanovení § 6 tr. ř. o nevčítání dne nedělního (svátečního) do lhůty neplatí pro lhůtu § 221 tr. ř. k přípravě obhajoby čís. 3681.

— — porušení předpisu prvé věty § 221 tr. ř. přicházelo by v úvahu jen, kdyby bylo hlavní přelíčení ustanoveno tak, že by — pokud by obžalovaný sám nesvolil ke zkrácení této lhůty — nebyla mezi dnem, kdy byla obsílka obžalovanému dodána, a dnem hlavního přelíčení aspoň lhůta 3 dnů čís. 3686.

— — jest lhostejno, zda lhůta § 221 tr. ř. k přípravě k hlavnímu přelíčení stačila či nikoliv, rozhodným jest jen, by byla dodržena čís. 3827.

— **§§ 284, 285, 294 tr. ř.:** třídenní lhůta §§ 427 a 284 tr. ř. nemůže býti podle prvého odst. § 6 tr. ř. prodloužena, a to ani opomenutím osob, jimž přináleželo vypraviti opověď zmateční stížnosti (ředitelství trestnice, u něhož ohlásil obžalovaný zavčas do protokolu zmateční stížnost) čís. 3473.

— — sdělením prvopisu rozsudku je rozsudek státnímu zastupitelství doručen ve smyslu § 78 tr. ř.; dnem sdělení prvopisu počíná lhůta k provedení odvolání (§§ 285, 294 tr. ř.), neprodlužujíc se tím, že státní zastupitelství naléhalo na doručení opisu rozsudku a že mu byly proto spisy opětovně doručeny s opisem rozsudku čís. 3441.

— — lhůta § 285 (294) tr. ř. k provedení zmateční stížnosti (odvolání) počíná pro státní zastupitelství dnem, kdy mu byl dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí (§ 78 tr. ř.) čís. 4092, 4174.

— — lhostejno, zda z podnětu opovědi opravného prostředku či z jiného podnětu čís. 4174.

— — účinek tohoto doručení nemůže odvrátiti ani státní zastupitelství prohlášením při vrácení spisů, že jich použilo pro jinou trestní věc, ani soud doručením spisů státnímu zastupitelství ještě jednou s poukazem na opověď opravných prostředků čís. 4174.

— — osmidenní lhůta § 285 tr. ř. k provedení zmateční stížnosti je neprodlužitelná a nepřekročitelná (§ 6 tr. ř.) čís. 3550, 4213.

— — provedení zmateční stížnosti po oné lhůtě jest opozděno, třebas se tak stalo proto, že soud pozdě vyhověl žádosti obžalovaného o zřízení obhájce chudých k provedení zmateční stížnosti čís. 3550.

— — po jejím uplynutí je vyloučeno podati zmateční stížnost do protokolu (§ 1 čís. 3 zák. čís. 3/1878), i přidělíti obhájce chudých k podpisu zmateční stížnosti čís. 4213.

— — nezáleží na tom, že byla zameškána proto, že obžalovaný nebyl vyrozuměn o tom, že k provedení zmateční stížnosti ustanovený zástupce chudých ji neprovede čís. 4213.

— — včasnost opovědi zmateční stížnosti jest posuzovati podle toho, kdy podání došlo k nalézacímu soudu čís. 3473.

— — lhůta k provedení opravného prostředku počíná dnem skutečného doručení opisu rozsudku, třebas bylo ve zpátečním lístku omylem uvedeno jiné (nesprávné) datum doručení čís. 3516.

— — příbuzným obžalovaného, uvedeným v § 282 tr. ř., běží lhůta k ohlášení zmateční stížnosti od téhož dne, od kterého počíná obžalovanému čís. 3768.

— — třebaže obžalovaný ohlásil zmateční stížnost protokolárně u ředitelství věznice ve lhůtě § 284 tr. ř., jest opověď ta opožděná, byl-li protokol přinesen dozorcem vězňů do podatelny nalézacího soudu až po uplynutí oné lhůty čís. 4497.

— — lhůta k opovědi zmateční stížnosti a k podání odporu počíná dnem, kdy manželka obžalovaného, jíž byl doručen opis kontumačního rozsudku, jej obžalovanému (po jeho návratu s cesty) odevzdala čís. 4516.

— — nežádal-li zmocněnec soukromého obžalobce, nebydlící v obvodu nalézacího soudu, již v telegrafické opovědi zmateční stížnosti za opis rozsudku, nýbrž až v písemném opakování opovědi té v dodatečné lhůtě třetího odstavce § 97 j. ř. (nař. min. spr. ze 17. října 1912, čís. 46 věst. min.), čítá se lhůta ku provedení zmateční stížnosti ode dne oné telegrafické opovědi, třebaže byl stěžovateli (soukromému obžalobci) opis rozsudku (neprávem) doručen čís. 4576.

— — žádal-li obžalovaný, ohlašuje zmateční stížnost, aby k jejímu provedení byl ustanoven zástupce chudých a jemu doručen opis rozsudku, byl tím podle § 285 tr. ř. počátek osmidenní lhůty k provedení zmateční stížnosti odsunut až do doby, kdy opis rozsudku bude skutečně obhájci doručen; účinek ten nemohl býti zmařen ani tím, že vyhotovení rozsudku bylo snad ponecháno v rukou obžalovaného čís. 4874.

— **§ 427 tr. ř.:** třídenní lhůta §§ 427 a 284 tr. ř. nemůže býti podle prvého odst. § 6 tr. ř. prodloužena, a to ani opomenutím osob, jimž přináleželo vypraviti opověď zmateční stížnosti (ředitelství trestnice, u něhož ohlásil obžalovaný zavčas do protokolu zmateční stížnost) čís. 3473.

— — lhůta k opovědi zmateční stížnosti a k podání odporu počíná dnem, kdy manželka obžalovaného, jíž byl doručen opis kontumačního rozsudku, jej obžalovanému (po jeho návratu s cesty) odevzdala čís. 4516.

— — viz též odpor.

— **§ 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878:** třídenní lhůta k podpisu zmateční stížnosti advokátem (§ 1 čís. 3 druhá věta nov. čís. 3/1878) je podle § 6 tr. ř. lhůtou nepřekročitelnou; její nedoržení má pro obžalovaného v zápětí ztrátu opravného prostředku zmateční stížnosti čís. 3702.

— viz též navrácení v předešlý stav.

— viz též obžalobce soukromý.

— viz též řízení přestupkové.

— viz též zmateční stížnost.

— **ke stížnosti dle § 481 tr. ř.** viz řízení přestupkové.

— **dle práva slovenského:** návrh súkromnej strany §§ 112 tr. zák., 41 odst. I. tr. p.) možno i pri trestných činoch, stihateľných na hlavnú súkromnú obžalobu a patriacich do oboru pôsobnosti okresného súdu, v zákonnej lehote platne podať aj u štátneho zastupiteľstva; nevyžaduje sa, aby návrh bol štátnym zastupiteľstvom odovzdaný príslušnému súdu ešte v lehote § 112 tr. zák. čís. 4487.

— — súd, dožiadaný v pokračovaní podľa § 425 odst. II. tr. p. o vyhlásenie rozsudku, je tiež zmocnený přijať ohlásenie a prevedenie zmätočnej sťažnosti, pokiaľ sa stalo hneď po vyhlásení rozsudku čís. 4427.

— — v trestných veciach proti mladistvým treba so zreteľom na ustan. § 396 odst. I. tr. p. predložiť spisy odvolaciemu súdu teprv po uplynutí lehôt k podaniu opravných prostriedkov tých osôb, ktoré sú uvedené v ustan. § 50 odst. I. zák. č. 48/31 Sb. z. a n. čís. 4479.

— — z nezákonného doručení rozsudku obhájci nemohou obžalovanému vzniknouti nové lhůty k podání opravných prostředků čís. 4399.

— — za včas podaný opravný prostriedok treba považovať i taký, ktorý bol podaný pred počiatkom zákonnej lehoty, počítanej od správneho doručenia napadnutého rozsudku čís. 4523.

— — z opätného, nezákonného vyhlásenia rozsudku nemôže obžalovaný odvodzovať pre seba beh novej lehoty k podaniu opravného prostriedku čís. 4592.

— — okresní soud, dožádaný sborovým soudem první stolice, aby obžalovanému vyhlásil podle § 425 odst. II tr. ř. rozsudek odvolacího soudu, vyhlášením rozsudku a sepsáním zápisu o tom skončil činnost, o kterou byl dožádán. Přijal-li po tomto roku, třebas ještě v zákonné lhůtě, provedení zmateční stížnosti obžalovaného, které zaslal sborovému soudu první stolice, jednal jako soud nepříslušný, postupující podání soudu příslušnému; proto doba, po kterou byl spis dopravován poštou k sborovému soudu první stolice, neprodlužuje zákonnou lhůtu k provedení zmateční stížnosti čís. 4601.

— — z nezákonného vyhlásenia (doručenia) rozsudku a z nesprávneho poučenia o práve podať zmätočnú sťažnosť nemôžu obžalovanému vzniknúť nové lehoty k podaniu opravného prostriedku čís. 4638.

— — poškodený nemá nárok na doručenie rozsudku súdu prvej stolice a dotyčne opravných prostriedkov proti takému rozsudku je viazaný lehotou predpísanou pre žalobcu predtým jednajúceho, a to bez ohľadu na to, či verejný žalobca použil opravného prostriedku alebo nie. Zpätvzatie verejným žalobcom ohláseného opravného prostriedku nedáva poškodenému možnosť opravný prostriedok dodatočne ohlásiť. Lehota 8 dní v § 42 tr. p. určená k prevzatiu obžaloby netýká sa zákonných lehôt, stanovených trestným poriadkom pre ohlásenie a prevedenie opravných prostriedkov čís. 4681.

— — šesťmesačná lehota § 581 tr. p. neprerušuje sa ani uplatnením nároku na náhradu súkromnou žalobou proti tretej osobe čís. 4754.

— — lehota 8 dní, určená k prevedeniu zmätočnej sťažnosti, ohlásenej poškodeným na prípad, že by verejný žalobca zmätočnú sťažnosť nepodal, počíta sa od ohlásenia zmätočnej sťažnosti, nie teprv od upovedomenia, že vrchné štátne zastupiteľstvo zmätočnú sťažnosť nepodalo, alebo že zmätočná sťažnosť bola zpäť vzatá čís. 4881.

— **v řízení kárném** viz řízení kárné.

— viz též zmateční stížnost.

— **§ 530 tr. zák.** viz promlčení.

Licence: užívání předmětů vynálezu při prodeji patentu čís. 4837.

Lidé domácí viz násilí dle § 83.

Lihoviny — zákaz čepovati je viz tamže.

Lichva (čís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák.): tísní (§ 2) jest každá naléhavá, třebas i jen pomíjející nesnáz peněžitá, nutící k úvěru třebas za nevýhodných podmínek; nespadají sem méně příznivé majetkové poměry, pokud nenutí dožadovati se úvěru za podmínek neobvykle nepříznivých čís. 4020.

— vykořisťování úvěr hledajícího záleží v tom, že si ten, kdo úvěr poskytuje, dá slíbiti nebo poskytnouti vzájemné plnění, které jest ve značném nepoměru mezi hodnotou požadovanou a hodnotou poměry ospravedlněnou čís. 4020.

— po stránce subjektivní se vyžaduje úmysl vykořisťovati v onom smyslu, i vědomí o tísni toho, kdo se uchází o úvěr čís. 4020.

— zákon o lichvě chrání bez ohledu na povolání, vzdělání, sociální postavení a životní zkušenosti každého, kdo, ocitnuv se v tísni, je nucen dožadovati se úvěru nebo pro nedostatek zběhlosti v obchodech nepozná nepoměrnost vzájemného plnění čís. 4565.

— spoluvina na lichvě předpokládá ve směru subjektivním kromě vědomí spoluvinníka o stavu dlužníkově, naznačeném v § 2 lich. zák., a o nápadné nepoměrnosti obapolných plnění též úmyslnou činnost spoluvinníka, podporující hlavního pachatele ve vykořisťování dlužníkovy situace čís. 4565.

— pojmy: »tíseň«, »lehkomyslnost«, »nezkušenost« a »nápadná nepoměrnost« čís. 4565.

— § 2 lich. zák. tresce nejen poskytování úvěru, nýbrž i jeho prodloužení (prolongování směnek) čís. 4565.

— **z. čl. XXV:1883:** tísní ve smyslu § 1 zák. čl. XXV:1883 jest takový hospodářský stav dlužníkův, který ho nutí, aby pro dosažení úvěru neb odkladu placení učinil krok, který by při náležitém rozvážení neuznal za vhodný; skutková podstata trestného činu podle cit. zákonného ustanovení vyžaduje, aby dlužník byl v tísni již při poskytnutí úvěru neb odkladu placení čís. 4460.

— **bytová** viz předražování.

Likéry kořenné viz ochrana známek:

Likvidace: jest řízením, nastávajícím podle zákona po zrušení obchodní společnosti, — vyjmouc případ úpadku, — jehož účelem jest skoncování zrušené společnosti a vzájemné vypořádání se společníků v jejich zájmu, ale i v zájmu věřitelů. Jest rozdíl v tom, o jakou obchodní společnost jde čís. 4229.

Listina: ve smyslu § 252 předposl. odst. tr. ř. je písemnost, tvořící důkaz o tom, co se v ní potvrzuje čís. 4262.

— násilné se zmocnění listin čís. 4285.

— důkaz o její pravosti čís. 3789.

— viz též násilí dle § 83.

— viz též znalec.

— **psaná psacím strojem:** je tiskopisem čís. 3809.

— **veřejná** viz veřejná listina.

Listiny a písemnosti jiného druhu: ve smyslu druhého odst. § 252 tr. ř. čís. 3490.

— — — viz též průvodní řízení.

Listonoš: na služební pochůzce (§ 68 tr. zák.). Podmínky ochrany. Není vyloučena tím, že nezachovány v nepodstatných bodech předpisy ministerstva pošt a telegrafů o doručovací službě z roku 1931 čís. 4732.

Listovní tajemství (zákon ze dne 6. dubna 1870, čís. 42 ř. zák.): skutková podstata přestupku podle § 1 zákona jest založena již tím, že pachatel v úmyslu porušiti tajnost cizích dopisů je odcizil čís. 3532.

— — § 116 Ústavní listiny zaručuje sice zásadně tajemství listovní, avšak vyslovuje současně, že podrobnosti upravuje zákon; příslušný zákon ze dne 6. dubna 1870, čís. 42 ř. zák. — dosud platný podle čl. II zákona čís. 11 sb. z. a n. 1918 — nechává výslovně (§ 5) nedotčenými ustanovení trestního řádu o zabavení a otevření dopisů obviněných čís. 4660.

— — vhodným prostředkem urážky úřadu je dopis i tehdy, je-li předpisem o listovním tajemství písatel zabezpečen proti tomu, že se o obsahu dopisu nedozví jiná osoba než adresát; stačí, že se obsah dopisu má dostati a zpravidla se i dostává k vědomí adresáta, jehož vážnost k napadenému úřadu může pak doznati újmy čís. 4660.

Literární dílo viz dílo literární.

— — jeho ochrana viz původcovské právo.

Lítost účinná: §§ 187, 188 tr. zák.: k vyloučení účinné lítosti (§ 188 tr. zák.) není zapotřebí, by vrchnost měla již určitou vědomost o vině pachatelově, stačí pouhé, půtahy odůvodněné podezření (»soukromé« udání věc vyšetřujícího poštovního komisaře veliteli četnické stanice) čís. 3927.

— — — k vyloučení beztrestnosti podle § 187 tr. zák. jest třeba, by se vrchnost dověděla o konkrétním provinění pachatelově; nestačí pouhá možnost, že se pachatel kromě provinění vrchnosti známých dopustil snad ještě dalších zpronevěr, o nichž se vrchnost nedověděla a pro něž nebylo prozatím důvodu, pachatele podezřívati čís. 3997.

— — — k vyloučení beztrestnosti podle §§ 187, 188 písm. b) tr. zák. není třeba, by pachatel, který nedodržel lhůtu určenou narovnáním, právě poškozeným byl udán, stačí, že se vůbec vrchnost, třebas i od třetí osoby dověděla o tom, že pachatel zpronevěru spáchal a narovnání nedodržel čís. 3997.

— — — při nedokonané krádeži jest účinná lítost (§ 187 tr. zák.) vyloučena čís. 3555.

— — — podmínkou účinné lítosti jest, by pachatel vrátil věc dobrovolně čís. 3576.

— — — beztrestnost podle § 187 tr. zák. jest vyloučena, odhodí-li při horkém činu přistižený pachatel ukradenou věc, an nemůže počítati s tím, že by ji mohl pro sebe zachrániti čís. 3576.

— — — ani zákon v § 188 a) tr. zák. nepovažuje vrácení za dobrovolné, když stíhaný pachatel odhodí odcizené věci čís. 3576.

— — — nezáleží na tom, že ten, kdo věc vrchnosti hlásil, nechtěl tím činiti trestní oznámení, nýbrž pro vyloučení beztrestnosti stačí, že vrchnost pojala z hlášení toho podezření, že činnost pachatelova má nebo by mohla míti veškeré zákonné znaky krádeže nebo zpronevěry čís. 4109.

— — — podmínky účinné lítosti podle § 187 tr. zák. pro zpronevěru nečiní beztrestným souběžný přestupek podle § 320 f) tr. zák. ani, sloužil-li jen k zakrytí zpronevěry čís. 4109.

— — — podle § 188 tr. zák. jsou volnému ujednání zúčastněných osob zůstaveny jen doba a způsob, nikoliv i rozsah (úplnost) náhrady čís. 4502.

— — — určení škody z podílnictví po rozumu 2. odst. § 187 tr. zák. přísluší jen nalézacímu soudu, aniž podílník může těžiti z omylu nebo z přízně poškozeného čís. 4502.

— — **náhrada škody (narovnání, smír):** rozsah náhrady škody jako podmínky beztrestnosti ve smyslu § 187 tr. zák. nelze určovati ex nunc, podle doby, kdy náhrada škody přichází v úvahu, nýbrž ex tunc, podle doby, kdy byl spáchán trestný čin (při podílnictví na krádeži podle doby, kdy pachatel věci ukryl, na se převedl nebo zašantročil, věda, že věci ty pocházejí z krádeže); nemožnost úplné náhrady škody, způsobené náhodou nebo cizí vinou, jde na vrub pachatelův čís. 3498.

— — — škodu z činu (§ 187 tr. zák.) vzniklou jest posuzovati podle ceny věcí, jež měly v době dokonání trestného skutku čís. 3498.

— — — dopustil-li se pachatel několika krádeží a nahradil-li škodu z jedné z nich, nastane beztrestnost krádeže, ze které byla škoda nahrazena, za ostatních podmínek § 187 tr. zák. tehdy, když jednotlivé zlodějské útoky jsou činy samostatnými, vnitřně nesouvisejícími, nýbrž tvořícími jen jednotu vnější podle § 173 tr. zák. čís. 3551.

— — — jsou-li však jednotlivé krádeže podle pachatelova záměru jen částí zamýšleného činu úhrnného a vykonáním téhož zločinného úmyslu, takže pozdější krádeže jsou jen pokračováním v dřívějších a všechny pospolu tvoří v podstatě jeden čin a jednu krádež, nestane se náhradou škody z jednoho takového zlodějského útoku beztrestným ani tento čís. 3551.

— — — přes to, že poškozený učinil na pachatele trestní oznámení v době, kdy ještě neuplynula lhůta stanovená narovnáním pro napravení škody, může se pachatel s úspěchem dovolávati beztrestnosti pro účinnou lítost, avšak jen, dal-li ve lhůtě narovnáním určené poškozenému náhradu (§§ 187, 188 b) tr. zák.) čís. 3691.

— — — ujednání mezi pachatelem a poškozeným po tom, když již pachatel použil pro sebe výtěžku za zboží mu svěřené (když již zpronevěra byla dokonána), nevylučuje zpronevěru ani, kdyby je bylo podle předpisů práva soukromého pokládati za novaci, a může přijíti v oboru práva trestního v úvahu již jen jako smír podle § 188 b) tr. zák. čís. 3739.

— — — k vyloučení beztrestnosti v případě § 188 b) tr. zák. se nevyžaduje, by poškozený učinil na pachatele formální trestní oznámení pro nesplnění smíru, stačí, že se soud o tom dověděl jiným způsobem čís. 3739.

— — — dobrovolnost náhrady škody (§ 187 tr. zák.) není vyloučena tím, že se pachatel rozhodl k náhradě škody jen pod psychickým ná-

tlakem, že jinak bude trestně stíhán (vzat do vazby); bylo by ji lze vyloučiti jen, kdyby pachatel byl v podobném stavu, jaký má na mysli § 188 a) tr. zák., kde pro fysickou překážku nezávisí na jeho dobré vůli, chce-li škodu nahraditi čili nic č i s. 3927.

— — — účinná lítost nevyžaduje, by pachatel složil ihned celý peníz, stačí časově určitý smír, jímž se zavazuje nahraditi celou škodu, uzavřený dříve, než vrchnost o věci zvěděla, byl-li poškozeným přijat a pachatelem splněn, třebas byla část škody nahražena až, když věc byla již soudně projednávána č i s. 3927.

— — — nerozhoduje, odkud si pachatel penize na úhradu škody opatřil (stačí, že si je vypůjčil od příbuzných), ani z čí majetnosti byla náhrada dána; stačí, že při náhradě škody činně spolupůsobil č i s. 3927.

— — — škodu lze nahraditi po případě i prostřednictvím třetí osoby č i s. 4012.

— — — zřízení knihovní zástavy není konečnou náhradou; pro otázku beztrestnosti podle §§ 187 a 188 tr. zák. záleží tu na tom, zda dohoda sloužící za základ knihovnímu zajištění jest narovnáním, a zda pachatel dostál jeho podmínkám č i s. 4012, 4790.

— — — nedodržení narovnání vylučuje beztrestnost i, dověděla-li se vrchnost o provinění jiným způsobem než oznámením poškozeného; beztrestnosti však nebrání, povolil-li poškozený liknavému pachateli další lhůtu před tím, než se vrchnost o provinění dověděla č i s. 4012.

— — — beztrestnosti podle § 187 tr. zák. není na závadu, že se náhrada škody stala na naléhání poškozeného; účinnou lítost nevylučuje ani okolnost, že zloděj odhodil ukradenou věc, stalo-li se tak takovým způsobem, že z jeho jednání vysvítá záměr, dobrovolně napraviti škodu z činu povstalou; nešlo by však o účinnou lítost, kdyby nahradil škodu, vida, že mu nezbývá nic jiného č i s. 4013.

— — — pro otázku včasnosti náhrady škody rozhoduje jen, zda se stala dříve, než vrchnost zvěděla o pachatelově provinění. V úvahu přichází okamžik, kdy se náhrada dostala poškozenému, nikoliv, kdy pachatel předal náhradu jiné osobě, by ji odevzdala poškozenému č i s. 4109.

— — — záleželo-li narovnání ve smyslu § 188 b) tr. zák. v tom, že byly místo hotového placení odevzdány poškozenému směnky, podepsané třetí osobou, čímž byla podle úmyslu stran celá věc vyřízena, bylo narovnání po případě splněno již odevzdáním směnek č i s. 4282.

— — — slovu »za« v obratu »třetí za něj« (§ 187 tr. zák.) nelze rozuměti ve smyslu »v zastoupení«, nýbrž ve smyslu slov »místo a bez něho«. Jinak podle zákona není rozhodné, odkud si obžalovaný opatřil prostředky na úhradu škody, ani, z čí majetnosti byla náhrada dána; rozhoduje jen, zda pachatel při náhradě škody činně spolupůsobil č i s. 4282.

— — — pro návodce (§ 5 tr. zák.) neplatí ustanovení druhého odstavce § 187 tr. zák.; jest proto povinen nahraditi celou škodu s pachatelem krádeže rukou společnou a nerozdílnou; ani náhrada celé škody pachatelem neprospívá návodci, který se sám nijak o ni nepříčinil č i s. 4324.

— — — pro otázku beztrestnosti z důvodu účinné lítosti nemůže býti rozhodující pachatelem projevená ochota škodu nahraditi (§ 187 tr. zák.), nýbrž jen způsob, jakým škodu ve skutečnosti nahradil č i s. 4790.

— — — předal-li pachatel (§ 183 tr. zák.) dříve, než o jeho zpronevěře zvěděla vrchnost, poškozenému s jeho souhlasem místo zpronevěřených peněz k volné disposici inventář usedlosti své a své manželky, může býti účasten beztrestnosti pro účinnou lítost (§§ 187, 188 tr. zák.), třebaže náhrada škody byla tu dána i ze jmění jeho manželky — ovšem za jeho činného spolupůsobení — a třebaže poškozený proti úmluvě použil výtěžku k zaplacení jiné pohledávky než ze zpronevěry č i s. 4790.

— — **vrchnost:** pojem »vrchnosti« ve smyslu § 187 tr. zák.; nespadají sem orgány okresní správní komise, předsevzavší revisi obecního účtu č i s. 4012.

— — — starosta obce může býti vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. i v případě zpronevěry, spáchané na úkor obce č i s. 3389, 3434.

— — — jsou-li tu předpoklady pro úřední výkon jemu náležející (§§ 24, 84, 86 tr. ř.), jest jeho povinností jednati a jest nerozhodným pro určení povahy jeho úkonu, zda svou povinnost splniti chce či nechce, zda rozlišuje mezi svou funkcí jako správce obecního majetku, jako orgán provádějící jen usnesení zastupitelstva obce nebo jako orgán bezpečnostní č i s. 3389.

— — — nabyl-li starosta obce jako takový úřední vědomosti o některém z trestných činů v § 187 tr. zák. uvedených, spáchaném na úkor obce, nelze s hlediska § 187 tr. zák. rozlišovati, zda se dověděl o trestném činu a o jeho pachateli ve své vlastnosti jako správce obecního jmění či (aspoň též) jako vrchnost ve smyslu § 187 tr. zák. č i s. 3434.

— — — vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. jest státní zastupitelství, nikoli však soud, pokud je vybaven výlučně civilní pravomocí č i s. 3997.

— — — vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. jest i okresní úřad (jeho přednosta) č i s. 4148.

— — — pro otázku účinné lítosti nemá významu, zda vrchnost, která zvěděla o pachatelově provinění, chce nebo se zdráhá splniti stíhací povinnost č i s. 4148.

— — — zákon mluví v § 187 tr. zák. o »soudu« vůbec, všeobecně, bez bližšího označení neb omezení co do oboru působnosti; v zákoně není podkladu pro názor, že slovem soud jsou tu míněna jen ta oddělení a ony orgány soudu, jež jsou povolány k trestnímu stíhání č i s. 4233.

— — — přednosta soudu, revidující věci doličné, jest »soudem nebo jinou vrchností« ve smyslu § 187 tr. zák. č i s. 4233.

— — — poštovní administrátor není vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. č i s. 4109.

— — **podle § 27 zák. na ochr. rep.** viz t a m ž e.

Lítostné doznání viz o k o l n o s t i p o l e h č u j í c i.

Logická operace viz h o d n o c e n í p r ů v o d ů.

Lomy viz h l i n i š t ě.

Losy na splátky: podle § 3 písm. c) a d) zákona ze dne 30. června 1878, čís. 90 ř. zák. musí prodatel míti losy prodané na splátky po ruce, nesmí je prodati ani zastaviti, nýbrž musí je na požádání kupiteli dáti k nahlédnutí č i s. 3834.

Loupež: spadá pod § 209 tr. zák., oznámil-li kdo četnictvu — předstíraje loupežné přepadení — jiného z vymyšleného zločinu spoluviny na loupeži č i s. 3793.

— pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána ke hlavní otázce na zločin loupeže eventuální otázka na zločin krádeže č i s. 3965, 4195.

— či vydírání č i s. 3571.

— podle § 50 tr. ř. není přípustno, by byl obžalovanému, který se vedle zločinu loupeže dopustil též přestupku § 36 zbroj. pat., uložen vedle trestu těžkého žaláře podle § 195 tr. zák. ještě trest peněžitý č i s. 3465.

— trestní zákon označuje za účel vyhrůžky při vydírání vynucení konání, dopuštění neb opomenutí, při loupeži (spáchané pohrůžkou) zmocnění se cizí věci movité (její okamžité odnětí) čís. 3571.

— rozdíl mezi skutkovými podstatami oněch zločinů záleží v tom, že zlo, jímž bylo pohrozeno, hrozí u loupeže bezprostředně a okamžitě, u vydírání však teprve v budoucnu čís. 3571.

— skutková podstata zločinu loupeže podle § 190 tr. zák., spáchaného pohrůžkou, předpokládá takovou pohrůžku směřující proti životu nebo tělu, že napadené osobě nezbývá volnost pro to, jak se má rozhodnouti, a že nemá jiného východiska, než obětovati věc. Při zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. nedosahuje však pohrůžka této síly a bezprostřednosti, takže napadená osoba má na vůli, splniti to, co žádáno, nebo splnění žádosti odepříti čís. 3571.

— zákon nevyžaduje, by činnost všech spolupachatelů (loupeže) byla rovnocenná; s hlediska § 192 tr. zák. stačí, že více osob vědomě spolupůsobí za stejným cílem; není třeba, by se každý spolupachatel ve smyslu § 192 tr. zák. osobně dopustil zjevného násilí; stačí, je-li skutečnému pachateli v dohodě s ním po boku, věda, že tento s ním jako se svým pomocníkem počítá a že takto aspoň nepřímo přispívá k provedení činu čís. 3371.

— uvedení v trapný stav může býti přivedeno déle trvajícím zlým nakládáním nebo nebezpečným vyhrožováním; jde tu o dvě možnosti, z nichž již každá o sobě může naplniti pojem »trapného stavu« čís. 3371.

— »zlé nakládání« ve smyslu § 195 tr. zák. nemusí býti takové intensity, by se přímo rovnalo mučení a mělo v zápětí těžké poranění tělesné, aniž musí trvati zvlášť dlouhou dobu, jen když bylo takovým, že buď délkou svého trvání nebo svou silou délku trvání nahražující, přivodilo u napadeného mocnější pocit bolesti nebo tělesné trýzně (uvedlo ho v trapný stav) čís. 3371.

— jde o uplatňování zmatku čís. 12 § 344 tr. ř., nikoliv čís. 11 § 344 tr. ř., dovozuje-li zmateční stížnost, že čin byl neprávem podřaděn § 195 tr. zák., poněvadž napadený nebyl uveden v trapný stav čís. 3371.

— i když byla dána otázka na zločin loupeže, trestné podle § 195 tr. zák., ač obžaloba zněla na zločin nedokonané vraždy loupežné, trestné podle mírnějšího ustanovení § 138 odst. druhý trestního zákona, nejde o porušení předpisu druhého odst. § 320 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), prohlásil-li ex offo obhájce bez odporu obžalovaného, že nečiní námitek proti otázkám čís. 4055.

— skutková podstata dokonané loupeže liší se od skutkové podstaty krádeže tím, že na místo zdolání opačné vůle (odporu) držitele odnímané věci fysickým nebo psychickým násilím vstupuje jen nedostatek svolení držitelova čís. 4195.

— pokud jde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., byly-li k obžalobě (a jí přizpůsobeným otázkám hlavním a dodatkovým) na zločin loupeže podle §§ 190, 192, 194 tr. zák. dány eventuální otazky na krádež a na přestupek § 411 tr. zák. čís. 4195.

— násilím ve smyslu § 190 tr. zák. může býti i násilí (svázání nohou) vykonané na osobě bezvědomé, slouží-li k tomu, by osoba ta, kdyby včas nabyla vědomí, nebyla s to brániti loupežníkovi, by se věci nezmocnil a s ní se nevzdálil čís. 4209.

— skutková podstata § 174 I b) tr. zák. liší se od zločinu loupeže především dobou, kdy bylo násilí použito, i formou zločinného úmyslu. Při loupeži použije pachatel násilí, by se cizí věci teprve zmocnil, zločin podle § 174 I b) tr. zák. předpokládá krádež již dokonanou čís. 4221.

— slovy »k usmrcení spolupůsobil« rozumí zákon (§ 141 tr. zák.) každé účastenství na zlém nakládání (§ 195 tr. zák.), jímž přijde člověk o život, tedy i pouhé činné spolupůsobení ve smyslu § 136 tr. zák. čís. 4221.

— předpisům §§ 318 a 322 tr. ř. je vyhověno, rozčlenil-li porotní soud otázky tím způsobem, že trestný čin dokonané loupeže, spáchané ve společenství pojal do hlavních otázek ohledně každého ze spolupachatelů zvláště, v otázky dodatkové pak zahrnul onu další náležitost učiněného násilí, která po zákonu zakládá změnu druhu trestu (§ 141 tr. zák.) čís. 4221.

— úprava otázek v ten způsob, že první a druhá hlavní otázka byla co do obou obžalovaných tak formulována, že v první otázce, týkající se prvního obžalovaného a znějící na zločin loupeže, jest jako jeho spoluloupežník uváděn přímo druhý obžalovaný, v druhé otázce pak, týkající se druhého obžalovaného, jako jeho spoluloupežník první obžalovaný, nezakládá o sobě zmatečnost rozsudku (§§ 323, 344 čís. 6 tr. ř.) čís. 4225.

— pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána eventuální otázka na zločin účastenství na loupeži podle § 195 tr. zák. čís. 4259.

— bezprostředně a okamžitě (jak předpokládá loupež na rozdíl od vydírání) odnímá se věc i tehdy, zmocňují-li se jí pachatelé v souvislosti se zlým nakládáním, třebas v jiné místnosti, najmě zabezpečují-li si pachatelé přístup k věci a odnětí jí tím, že zlým nakládáním zbavují napadenou osobu možnosti brániti jim v přístupu k věci a v odnětí jejím čís. 4532.

— skutková podstata loupeže i loupežného zabití nerozeznává, zda jde ve věci, jejíž odnětí jest účelem násilí, o věc osoby, které se činí násilí, či o věc osoby jiné; předpokládá se jen, že nejde o věc, která je vlastnictvím pachatele nebo třeba jednoho z více pachatelů čís. 4532.

— ustanovení § 141 (190) tr. zák. je k ustanovení § 140 tr. zák. v poměru zvláštního zákona k zákonu povšechnému; proto nelze podřaditi pod pojem prostého zabití jednání pachatele (pachatelů), záleževší ve zlém nakládání s určitou osobou, směřovalo-li ke zmocnění se cizí věci movité prostředkem zlého nakládání, a vedlo-li ke smrti napadené osoby čís. 4532.

— prostředkem zmocnění se cizí věci movité může býti zlé nakládání a podřadění ho pod ustanovení § 140 tr. zák. je vyloučeno i tehdy, když ke zmocnění se věci nemá a nemůže dojíti za a přímo na místě samotného zlého nakládání, protože napadená osoba nemá podle předpokladu pachatelů nebo nemá skutečně v době útoku u sebe věc, o niž pachatelům jde čís. 4532.

— nakolik nejde o zmatek čís. 6, 7 § 344 tr. ř., dána-li ke hlavní otázce na loupež eventuální otázka na krádež dle § 174 I b) tr. zák. čís. 4641.

— **dle § 344 tr. zák. slov.:** k lúpeži sa vyžaduje, aby páchateľ ešte pred vykonaním násilia na poškodenom pojal úmysel privlastniť si jeho veci a vykonať násilie ako prostriedok k ich odňatiu čís. 4888.

— **dle § 345 tr. zák. slov.:** pri zločine podľa § 345 tr. zák. nevyžaduje sa k spolupáchateľstvu v smysle § 70 tr. zák., aby sa vinníci vopred rozhodli, že pri krádeži, ak bude treba, použijú aj násilia alebo hrozby; použitie násilia alebo hrozby je zpravidla následkom nepredvídaného odporu pri vykonaní krádeže alebo po nej pri prostihnutí páchateľov. Taktiež sa nevyžaduje, aby činnosť každého účastníka bola rovnocenná čís. 4814.

— **dle § 349 odst. II tr. zák. slov.:** pri spolupachatelství na zločinu loupeže kvalifikované podle § 349 odst. II tr. zák. jest považovati za pachatele nejen toho, kdo přímo vykoná celou činnost, z níž nastal výsledek nutný k naplnění skutkové podstaty tohoto složeného trestného činu, nýbrž i toho, kdo vykoná činnost vedoucí jen k jednomu z těchto výsledků, byl-li ve vzájemném dorozumění s jiným pachatelem, vykonavším činnost, vedoucí k druhému výsledku a směřoval-li jejich úmysl shodně i k tomuto výsledku, způsobenému jen jedním ze spolupachatelů. Za pokus zločinu loupeže, při němž byl úmyslně zabit člověk, jest uložiti trest dočasné káznice od tří do patnácti roků (§ 66 odst. III. tr. zák.) čís. 4613.

— — viz též spolupachatelství při loupeži.

Loupežná vražda viz vražda loupežná.
Loupežné zabití viz zabití loupežné.
Lstivá činnost viz podvod dle § 201.
Lstivé jednání viz podvod.
Lstivé předstírání viz podvod.
Lstivost (§ 197 tr. zák.): nepředpokládá zvláštní opatrnost (nedůvěřivost) klamané osoby, ani zvláštní záludnost neb úskočnost klamu, jíž nemohlo býti, bezpečně a s úspěchem čeleno ani vzdálenými a nepohotovými prostředky čís. 4067.
Lstivým předstíráním: po rozumu § 197 tr. zák. je jakékoli nepravdivé tvrzení, jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností konkrétního případu způsobilé k oklamání čís. 4640.
— — i přípověď plnění, jež slibující již předem byl odhodlán neplniti čís. 4640.
Lstivá úskočnosť: »lstivou úskočnosťou v smysle § 384 tr. zák. nerozumie sa prosté luhanie, lež také nepravdivé tvrdenie, ktorého nepravdivosť nemôže spoznať bez dôkladnejšieho rozmyslu alebo pátrania čís. 4800.
Lucerna: povinnost opatřiti jí povozy čís. 3673.
Lúpež viď loupež.
Lživost a neomalenost útoku: a důkaz pravdy čís. 4188.

Madridská úmluva viz úmluva madridská.
Maďarská národnost viz jazykové právo.
Maďaři: a sebeurčovací právo čís. 3630.
— viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 1).
Maggi: prodej jiného koření z lahví označených Maggi čís. 3610, 4008.
— viz též ochrana známek.
Majetek obecní viz litost účinná.
— — viz též starosta obce.
Majetkové delikty viz delikty majetkové.
— **poměry pachatelovy:** a trestnost zpronevěry čís. 3377, 3391.
— — vědomí pachatele o protiprávnosti svémoci může býti, je-li svěřeným statkem věc zastupitelná, rušeno a vyváženo — třebas ne pouhou, byť důvodnou nadějí pachatelovou, že bude svého času s to dostáti svému závazku čili odškodniti osobu svémocí dotčenou, přece vědomím pachatele, že má již v době svémoci rovnocennou a stejnorodou úhradu po ruce, takže jest kdykoliv s to, by dostál příkazu nebo svému závazku k osobě ke svěřené věci oprávněné; nestačí, že stav jmění pachatelova umožňuje a po případě zajišťuje uvedenou úhradu vůbec; vyžaduje se spíše, že pachateli je možná úhrada věcí, s nimiž svémocně nakládá, již v okamžiku svémoci čís. 4823.
Majetkový prospěch: ve smyslu § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 čís. 4204.
— — viz též předražování.
— **úpadce:** viď úpadok zavinený.
Majitel auta: pokud zodpovídá za zavinění řidičovo čís. 4698.
— **hotelu** viz kuplířství.
Májový projev viz ochrana republiky (§ 14 č. 1, § 15 č. 3).
Malířská živnost viz živnost malířská.
Manévr: výrazem tím se označuje jednání nepřímé, jednání na oko, po případě však i jednání klamné, lstivé, ba i záludné a úskočné; označí-li někdo jednání nebo podnikání jiné osoby za »manévr«, může v tom spočívati po případě skutková podstata trestného činu proti bezpečnosti cti čís. 3900.
Manifestační přísaha viz vyjevovací přísaha.

Manipulace se jměním viz urážka dle § 488.
Manžel: prohlášení manželovo (v novinách), že za svou manželku žádné dluhy platiti nebude, není urážkou na cti čís. 3960.
Manželka: nemůže podati zmateční stížnost za manžela (§ 282 tr. ř.), který se opravných prostředků vzdal, ani s jeho souhlasem čís. 3529.
— vyhrožovala-li manželka manželovi (v době rozvodu) děláním dluhů na jeho jméno a na jeho účet, nedopouští se ani manžel ani ten, kdo na jeho žádost napsal a v novinách uveřejnil výstrahu, by jí nikdo nedával nic na dluh, urážky na cti čís. 4199.
— viz též zpronevěra v rodině.
— **advokátova:** zlé nakládání s ní manželem čís. 121 dis.
Manželský slib viz zneuctění.
Manželství: napodobení a předstírání obřadu uzavření civilního manželství čís. 3411.
— předpisy zák. čl. XXXI:1894 o překážkách manželství jest považovati za součást trestního práva, ježto se v trestních ustanoveních, obsažených v § 121 a dalších cit. zák. čl. na ně poukazuje; jich neznalost podle § 81 tr. zák. slov. nevylučuje, aby čin byl přičítán čís. 4646.
— okolnost, která jest důvodem pro rozvod manželství, může býti důvodem i pro nesplnění slibu uzavříti manželství (§ 506 tr. zák.); na trestní posouzení nesplnění tohoto slibu nelze však použíti ustanovení občanského práva o tom, že se odpuštěním vzdává účastněný práva uplatňovati určité okolnosti jako důvod rozvodu čís. 4392.
— odsouzením svedené pro zločin stal se manželský slib nezávazným, třebaže svůdce výslovně neprohlásil, že slib zrušuje (necítí se jím vázán); nezáleží ani na tom, že pak v poměru se svedenou pokračoval čís. 4392.
— **dvojnásobné (§ 206 tr. zák.):** manželství uzavřené (registrované) v sovětském Rusku jest platné a účinné s hlediska (206 tr. zák. i, vystěhovali-li se manželé z Ruska do Československa a přerušili-li manželské soužití čís. 4323.
— — podle § 5 tr. ř. jest vyvolati řízení civilního soudu jen, jeví-li se trestnímu soudu danými (prokázanými, pravdivými) skutečnosti, jež jsou překážkou manželství a jichž jest dbáti z povinnosti úřední čís. 4323.
— — pro skutkovou podstatu zločinu dvojženství podle § 206 tr. zák. jest nerozhodným, zda druhé manželství jest (bez ohledu na překážku manželského svazku) neplatným ještě z jiného důvodu; stačí, byla-li při uzavření druhého manželství dodržena zevnější forma sňatku čís. 3850.
— — oklamání příslušných veřejných činitelů jest jen prostředkem k dosažení zapovězeného účelu (uzavření druhého manželství); jest odsouzením pro zločin § 206 tr. zák. vyčerpáno a nelze v něm spatřovati souběžný přestupek podvodu podle §§ 205, 461 tr. zák. čís. 3850.
— — § 208 tr. zák. nevyžaduje pro použití vyšší sazby, by se pachatel výslovně vydával za svobodného, stačí, že svůj manželský stav zatajil čís. 3850.
— — pro dobrovolné ustoupení od pokusu zločinu podle § 206 tr. zák. po případě stačí, nepředložil-li pachatel taráři žádaný křestní list, ač tak učiniti mohl čís. 3871.
Manželstvo dvojnásobné: nebola-li otázka platnosti manželstva predmetom pokračovania pred civilným súdom, ustanovenie § 7 odst. IV. tr. p. nebráni, aby o nej trestný súd samostatne nerozhodol čís. 4375.
Maršnerovy bonbony: výrazy »bonbony«, »šumivé bonbony« a »limonádové bonbony« jsou pouhým označením zboží, postrádajíce distinktivní způsobilosti, která je nepostradatelným předpokladem každé podle zákona chránitelné známky; tuto způsobilost však mohou ony výrazy míti, objevují-li se ve spojitosti s dalším chráněným slovem (Maršnerovy) čís. 4005.
Maření exekuce: poškození cti a vážnosti stavu, nešetřil-li advokát, přijímaje částečné placení svého zažalovaného palmáru od klienta jím a jinými vě-

řiteli exekvovaného, náležité opatrnosti, čímž vzbudil dojem, jako by sám měl účast na mařeni exekuce, jehož se klient dopustil čís. 146 dis.
— — viz též ochrana úradov.

Mařeni exekuce (zákon ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.):

— — **§ 1 zákona:** zákon o mařeni exekuce předpokládá v § 1, že pachatel jednal v úmyslu zcela neb částečně zmařiti uspokojeni věřitele tou cestou, kterou se toho domáhal; o tomto úmyslu nelze mluviti, šlo-li pachateli jen o odstraněni věcí, k nimž má třetí osoba právo, které by činilo provedeni exekuce podle § 37 ex. ř. nepřípustným čís. 3382.

— — — tomu, kdo nabyl usedlosti v dražbu dané za dražebního řízeni, nebrání tato skutečnost sama o sobě, by nemohl užitky z ní bráti, plody si přivlastniti a jich i jinak než k uspokojeni knihovních věřitelů upotřebiti, děje-li se to v rámci řádného hospodařeni a nejsou-li tyto užitky zasaženy vnucenou správou nebo mobilárni exekusí (§ 1 zákona) čís. 3453.

— — — ke skutkové podstatě spoluviny (účastenství) na přečinu mařeni exekuce je třeba nejen úmyslu hlavního vinníka, by zcela nebo z části bylo zmařeno uspokojeni jeho věřitelů, nýbrž i vědomosti spoluvinníka (účastníka) o tomto úmyslu, pokud se týče jeho přímého úmyslu, by bylo zmařeno uspokojeni věřitelů čís. 3583.

— — — pokud obžalovaný nemůže uplatňovati jako zmatek čís. 7 § 281 tr. ř., že ho soud ve výroku rozsudku výslovně nezprostil z obžaloby pro přečin § 1, uznav ho vinným jen přestupkem podle § 3 zák. o mařeni exekuce, poněvadž podle důvodů rozsudku dospěl k přesvědčeni, že vymyšleným jednáním (podáním vylučovací žaloby) nebyla škoda způsobena čís. 3645.

— — — předmětem odstraněni (pokaženi, zničeni, zbaveni ceny, vzdáni se) při trestném činu zmařeni exekuce podle § 1 zák. ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák. mohou býti jen takové věci nebo majetkové předměty, na něž lze podle příslušných předpisů vésti exekuci čís. 3382, 3758.

— — — ani předměty, na něž podle § 37 ex. ř. uplatňuje třetí osoba práva činící provedeni exekuce nepřípustným, ani předměty z exekuce podle § 251 ex. ř. vyloučené nemohou býti předmětem trestného činu podle § 1 zák. o mař. ex. čís. 3758.

— — — i když dlužník takové zabavené předměty odstraní, jest zodpovědným po případě jen podle § 3 zák. o mař. ex., nikoliv podle § 1 zákona. Okolnost ta je důležitá i při zjišťováni subjektivní stránky přečinu (přestupku) podle § 1 zákona, zda měl pachatel vůbec úmysl zmařiti uspokojeni věřitele, jednal-li jen v domněni, že vymáhajícímu věřiteli vůbec nepřisluší právo na konkretní exekuční úkon, či zda jen chtěl zabavené věci odstraniti, by úřad nemohl s nimi nakládati čís. 3758.

— — — pro otázku, zda předmět jest z exekuce vyloučen, jest rozhodnou již ona skutečnost o sobě, aniž je třeba, by dlužník byl zavčas vyrozuměn o vyloučeni exekučním soudem čís. 3758.

— — — okolnost, že dlužník učinil před prodejem věcí návrh na vyloučeni věcí z exekuce (vyzval svého zástupce, by tak učinil), může po případě, i kdyby tu objektivně nebylo předpokladů § 251 ex. ř. (čís. 6) míti význam pro posouzeni subjektivní stránky jeho činu čís. 3758.

— — — podstatou přečinu mařeni exekuce není zcizeni věci osobou, jež jinému něco dluhuje, nýbrž takové zcizeni tresce se podle §§ 1 a 2 zák. čís. 78/1883 ř. zák. jen tehdy, stalo-li se za exekuce alespoň hrozící a za účelem, by uspokojeni věřitele z části nebo zcela bylo zmařeno čís. 3808.

— — — ke všem těmto náležitostem musí se nésti i úmysl spoluvinníka na tomto přečinu; nestačí jeho vědomí, že prodatel má nějaký dluh, nýbrž se vyhledává, by věděl i o jeho záměru, zmařiti při hrozící exekuci z části nebo zcela uspokojeni věřitele čís. 3808.

— — — spoluvina na mařeni exekuce zaplacením nedoplatku kupní ceny po soudní obstávce čís. 3808.

— — — bylo-li příslušenství do dražebního řízeni patřící z nemovitosti odstraněno až po příklepu, avšak před přechodem věci těch do držby vydražitelů (před odevzdáním nemovitosti), lze po případě v takovém jednáni shledávati skutkovou podstatu zpronevěry; jde-li o odstraněni věci za exekučního řízeni, avšak před příklepem, lze takové jednáni po případě posuzovati s hlediska § 1 příp. § 3 zákona o mařeni exekuce čís. 3840.

— — — předmětem činnosti, stíhaných zákony o mařeni exekuce a o podvodném úpadku, mohou býti jen takové složky dlužníkova jmění, jež nejsou vyloučeny z exekuce (z úpadku); pokud sem spadá živnostenský (obchodní) podnik čís. 4002.

— — — zákonnou výsadu některých částí dlužníkova jmění, podle níž jsou vyňaty z exekuce (nelze je pojati do úpadkové podstaty), nelze rozšiřiti na úplaty, docilené dobrovolným prodejem oněch částí dlužníkem čís. 4002.

— — — zákonné ustanoveni o přečinu (přestupku) mařeni exekuce jest ustanovením podpůrným, ustupujícím před kteroukoliv trestní normou, podle níž jest čin ohrožen přísnějším trestem, i před ustanovením § 205 a) tr. zák. čís. 4002.

— — — pro posouzeni, zda čin vykazující jinak společné náležitosti přečinu (přestupku) mařeni exekuce a zločinu podvodného úpadku, spadá pod ono mírnější či pod toto přísnější hledisko, jest rozhodnou intensita způsobené škody a stupeň protiprávnosti zlého úmyslu pachatelova; do oboru mařeni exekuce spadá újma přechodná, pro podvodný úpadek škoda povahy konečné (trvalé) čís. 4002.

— — — subjektivní stránka čís. 4002.

— — — odstraniti majetkový předmět (§ 1 zákona o mařeni exekuce) znamená positivní činnosti provésti takové přemístěni předmětu, že je jeho postižení exekucí alespoň ztíženo; spadá sem ukrytí a jemu se blížící způsoby disposice s majetkovým předmětem, nikoliv zatajení čís. 4071.

— — — neplacení pohledávky nelze podřaditi pod pojem odstraněni majetkových předmětů čís. 4071.

— — — positivní disposici s majetkovým předmětem (odstraněním majetkového předmětu) není popření jsoucnosti (držby) majetkového předmětu, ani odepření zprávy, umožňující vymáhajícímu věřiteli (výkonnému orgánu) exekučni návrh na majetkový předmět čís. 4071.

— — — pokud jde o překročení obžaloby (§§ 262, 163, 267 tr. ř.), bylo-li k obžalobě na zločin podle § 199 a) tr. zák. uznáno na přečin § 1 zák. o mař. ex. čís. 4071.

— — — účel a doba trváni ochrany § 1 zák. o mař. ex.; spadají sem majetkové disposice dlužníkovy nejen v době, kdy věřitel zahájil již exekuci uhražovací neb aspoň podal žalobu, nýbrž i v době, kdy mu z nějakého důvodu ještě nebylo lze svůj nárok žalobou uplatňovati; stačí, že pachatel o nároku tom věděl a musel počítati s tím, že bude povinen plniti, bude-li míti spor pro věřitele příznivý výsledek čís. 4620.

— — — nevyviňují pouhé subjektivní dohady pachatelovy, že by snad jeho námitky ve sporu mohly míti úspěch čís. 4620.

— — — nepoužil-li výkonný orgán práv daných mu předpisem § 350 zák. čís. 76/1927 sb. z. a n. (kapesní zájem, přibrání bezpečnostních orgánů za účelem zmaření odporu dlužníka), nemůže pouhé zdráhání se pachatelovo vrátiti zabavený předmět činiti ho zopdovědným ve smyslu § 1 zák. o mař. ex. čís. 4664.

— — — věřitelem je každý, komu přísluší proti pachateli nárok, jenž může býti vymáhán (exekucí) ze jmění pachatelova, bez rozdílu, zda jde o nárok věcný či obligační čís. 4700.

— — — exekuce hrozí dlužníku-pachateli nejen, když věřitel má již v ruce titul exekuční, nýbrž hrozí mu již od okamžiku splatnosti nároku, ví-li pachatel, že jeho věřitel, neuspokojil-li ho sám, bude nárok svůj vymáhati cestou žaloby a exekuce čís. 4700.

— — — takže zejména hrozí dlužníku-pachateli exekuce, je-li žalován a nechce-li vyhověti nároku žalobou uplatňovanému čís. 4700.

— — — podvod, vydával-li se manžel zesnulé soudnímu komisaři za jediného dědice, zatajiv jsoucnost dalšího zákonného dědice (dcery zesnulé) a maření exekuce, zcizil-li pozůstalostní věc (dům), když naň byla podána dědická žaloba čís. 4700.

— — — stačí, vzešla-li z činu dlužníkova taková přeměna v jeho jmění, která způsobuje věřiteli obtíže, obzvláště průtahy ve vydobytí pohledávky čís. 4795.

— — — nejde o nedokonané svádění ke spoluvině na podvodném úpadku podle §§ 9, 5, 205 a) tr. zák., nýbrž jen na maření exekuce podle §§ 9, 5 tr. zák. a § 1 zák. čís. 78/1883 ř. zák., sváděl-li sice dlužník jinou osobu k tomu, by uplatňovala ve vyrovnacím řízení dlužníkově neexistující pohledávku, avšak vůbec nepomýšlel na zkrácení svých věřitelů, nýbrž chtěl podáním návrhu na zahájení vyrovnacího řízení docíliti jen oddálení dražby nemovitostí za účelem jich vyhodnějšího prodeje z volné ruky čís. 4795.

— — — pro kvalifikaci maření exekuce jako přečinu rozhoduje jen výše skutečné škody, nikoliv i výše ušlého zisku čís. 4795.

— — — vlastník, odstraniv vlastní věc, kterou dal do zástavy, může se po případě dopustiti maření exekuce — neboť proti předpisům zákona o maření exekuce jedná i ten, kdo se snaží zmařiti exekuci třeba teprve hrozící — po případě i podvodného úpadku, nikoliv však zpronevěry čís. 4848.

— — **§ 3 zákona:** pokud obžalovaný nemůže uplatňovati jako zmatek čís. 7 § 281 tr. ř., že ho soud ve výroku rozsudku výslovně nezprostil z obžaloby pro přečin § 1, uznav ho vinným jen přestupkem podle § 3 zák. o maření exekuce, poněvadž podle důvodů rozsudku dospěl k přesvědčení, že vymyšleným jednáním (podáním vylučovací žaloby) nebyla škoda způsobena čís. 3645.

— — — pokud jde o překročení obžaloby (§ 281 čís. 8 tr. ř.), byl-li obžalovaný odsouzen pro skutečné odevzdání některých zabavených věcí třetí osobě, ač mu obžaloba kladla za vinu jen, že chtěl zmařiti uspokojení věřitele tím, že si vymyslil právní jednání, nesoucí se k uplatnění vlastnictví oné třetí osoby k zabaveným věcem (podal vymyšlenou žalobu vylučovací) čís. 3645.

— — — skutková podstata přestupku podle § 3 zákona o maření exekuce vyžaduje, by odstraněná věc byla skutečně zabavena a by ten, kdo věc odstraňuje, věděl, že věc byla zabavena a že zabavení ještě trvá čís. 4021.

— — — sankci § 3 (na rozdíl § 1) zák. o mař. exek. chrání se i zabavení předmětů dlužníku nepatřících nebo z exekuce vyloučených čís. 4021.

— — — čin je dokonán odstraněním věci; tento den (nikoliv den, kdy bylo odstranění výkonným orgánem zjištěno) jest rozhodným pro otázku promíčení čís. 4021.

— — — ustanovení § 3 zákona o maření exekuce nepředpokládá nutně zabavení uhražovací nebo zajišťovací exekucí; spadá sem i zabavení policejní (závadných brožur) čís. 4095.

— — — po stránce subjektivní se vyžaduje ke skutkové podstatě přestupku podle § 3 zák. o maření exekuce jen vědomí pachatelovo, že odstraňuje za účelem v tomto ustanovení zákona uvedeným věc úředně zabavenou (sekvestrovanou neb obstavenou) čís. 4095.

— — — přestupek § 3 zák. o mař. ex. nepředpokládá znemožnění uspokojení věřitele, nýbrž jen znemožnění volného nakládání s dotčenou věcí úřadem; tato možnost není dána tím, že ji má dlužník, jsa s to věc kdykoliv úřadu předložiti čís. 4345.

— — — onen přestupek vyžaduje však úmyslnost odnětí věci z dosahu úředního opatření čís. 4345.

— — — vhodnými předměty svémoci stíhané ustanovením § 3 zák. čís. 78/1883 jsou i věci movité, jež byly jako příslušenství nemovitosti popsány a oceněny v protokole o exekučním odhadu nemovitosti (zabavením po rozumu § 3 zák. o mař. ex. je i popsání příslušenství, provedené v dražebním řízení o nemovitosti); odpovědnost za svémoc není tu rušena ani úmyslem pachatele, že opatří do dražby stejnorodou a rovnocennou neb alespoň podle zásad řádného hospodaření náležitou náhradu, ani skutečností, že po oné svémoci byli zúčastnění věřitelé uspokojeni, nebo že nejsou zmenšením příslušenství nikterak ohroženi čís. 4832.

Maso neohledané (§ 399 tr. zák.): přestupku podle § 399 tr. zák. mohou se dopustiti jen živnostníci, kteří jsou oprávněni prodávati maso buď syrové nebo jakkoliv připravované (řezníci, uzenáři, hostinští, vyvářeči a pod., po případě jejich pomocníci v živnosti); jiné osoby (domkáři, rolníci, pachtýři selských pozemků) se přestupku toho dopustiti nemohou čís. 4224.

— — jest nutno, by se prodej stal oněmi osobami při provozování živnosti, která k prodeji masa opravňuje čís. 4224.

— — dal-li domkář zabíti vepře ve svém hospodářství vypěstěného a rozprodal z něho maso a jaternice, aniž dal maso podle předpisu ohledati, nedopouští se ani přestupku § 399 tr. zák., ani soudně trestného činu podle zák. čís. 177/1909 ř. zák., ani správního přestupku (podle § 13 cit. zák.) čís. 4224.

— — přestupek podle §§ 8, 399 tr. zák. není trestným činem, pro který by při odsouzení byla podle ustanovení, platných v době, kdy zákon čís. 75/1919 sb. z. a n. nabyl účinnosti, nastávala ztráta volebního práva do obcí, a nebyla ani pozdějšími zákony na tento trestný čin rozšířena; nemůže proto při odsouzení pro tento přestupek vůbec nastati ztráta práva volebního čís. 4281.

— — rolník není živnostníkem po rozumu § 399 tr. zák.; prodal-li syrové maso z neohledaného telete, které při svém hospodářství porazil, nejde ani o trestný čin soudem stihatelný s hlediska zákona čís. 177/1909 (§§ 64 až 67), a poněvadž tele patří k drobnému jatečnému dobytku, ani o správní přestupek podle § 13 (§§ 68 a 63 č. 3) cit. zák. čís. 4486.

— — hranice mezi pokusem a beztrestným jednáním přípravným při přečinu podle § 18 čís. 2 zák. čís. 89/1897 a přestupku podle § 399 tr. zák. čís. 4705.

— — masem ve smyslu § 309 tr. zák. je rozuměti i celá těla zabitých zvířat čís. 4705.

— — přestupek § 399 tr. zák. není deliktem omisivním; pokus je tu možný čís. 4705.

— — v subjektivním směru se nevyžaduje nutně zlý úmysl, nýbrž stačí jakékoliv zavinění, i pouhá nedbalost čís. 4705.

Materiál vyšetřený viz vyšetřený materiál.

Matka: a § 463 tr. zák. čís. 4803.

— **nemanželského otce:** není právně zavázána vyživovati jeho nemanželské dítě (§ 166 obč. zák.); není proto podmětem trestného činu podle § 8 alim. zák.; podporovala-li onoho svého syna, takže si nehleděl výdělečné činnosti, uložené mu v § 1 cit. zák., může to míti podle § 3 odst. 1 alim. zák. pro ni za následek jen civilněprávní závazek za dávky oprávněné osobě příslušející, nečiní ji však odpovědnou trestněprávně čís. 4838.

Matrika zomrelých: padelanie čís. 4666.

Mdlá schopnost vnímací: nebo rozpomínací (značná) jest jen překážkou přísahy, nikoliv však i svědeckého výslechu čís. 3865.

Mdlejší rozum viz beztrestnost dle § 2 b).

Melodie skladeb: a ochrana § 45 autor. zák. čís. 4801.

Méně příznivé majetkové poměry: nejsou tísní (§ 2 cís. nař. čís. 275/1914), pokud nenutí dožadovati se úvěru za podmínek neobvykle nepříznivých čís. 4020.

Menšinový jazyk viz jazykové právo.

Meze nutné obrany viz bezprotřesnost dle § 2 g).

Mezitímní usnesení viz usnesení.

Mezery zákona: není úkolem soudů a jest jim naopak čl. IV. uv. zák. k tr. zák. přímo zakázáno vyplňovati mezery trestního zákona čís. 4168.

Mezníky: jich odstranění čís. 4111.

— umísťování jich a ochrana § 68 tr. zák. čís. 4283.

Měna: výše škody (zamýšlené nebo způsobené) jest složkou trestného činu a musí proto, jako jeho ostatní složky, posuzována býti podle poměrů na místě a v době spáchání činu, najmě i podle toho, jakou cenu v této době měla věc trestným činem dotčená, bez ohledu na nahodilou okolnost, že cena věcí tohoto druhu dodatečně stoupal nebo klesla čís. 3631.

— způsobená škoda rovná se vnitřní hodnotě vylákaných rak. uh. korun v době souzených skutků čís. 3631.

Měření stromků: (kradených) lesním hajným je služebním úkonem vrchnostenské osoby, jehož úmyslné maření nebezpečnou vyhrůžkou naplňuje skutkovou podstatu zločinu podle § 81 tr. zák. čís. 4805.

Městská rada: je veřejným úřadem po rozumu čl. V zák. čís. 8/1863; její urážka je stíhati jen k obžalobě státního zástupce, nikoliv obžalobou soukromou, třebaže se urážka vztahovala na příděl bytů v městských domech čís. 4869.

Městský strážník viz úřednik veřejný.

Míchání se do úředního výkonu (§ 314 tr. zák.): »mícháním se« do úředního (služebního) výkonu po rozumu § 314 tr. zák. jest i činnost směřující jen nepřímo proti vrchnostenské osobě (na př. vybízel-li kdo osobu oním výkonem dotčenou k neposlušnosti nebo k odporu) čís. 4466.

Milenka: její vražda a sebevražda čís. 4078.

Militarismus viz ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

Milost: nerozhodl-li zrušovací soud o rozsudku podle § 288 čís. 3 tr. ř. nebo podle § 350 odst. prvý tr. ř., nelze mu předložiti žádost o milost podle § 411 tr. ř. čís. 3654.

— soud není při posudku podle § 341 tr. ř. co do výměry náhradního trestu vázán ustanovením § 17 tr. zák., nýbrž může navrhnouti i delší náhradní trest než dvacet let čís. 4232.

— jde-li žadateli jen dosažení vysvědčení zachovalosti, které ve smyslu § 6 zák. čís. 111/1928 sb. z. a n. nesmí obsahovati ani zápis o zahlazeném již odsouzení, ve svém podání pak ničeho jiného ani náznakem se nedožaduje,

jest ve smyslu § 8 (12) zákona, § 411 tr. ř. příslušným k řízení o žádosti za zahlazení odsouzení milostí presidenta republiky soud, v jehož obvodě jest úřad vedoucí rejstřík trestů o odsouzeném čís. 3814.

— v disciplinárních věcech proti advokátům jest přípustná žádost o milost čís. 144 dis.

Milostný poměr: navázaný chudinským referentem s podřízenou jeptiškou není skutkem ze života soukromého (§ 489 tr. zák.) čís. 3785.

Mimoriadne zmierňovacie právo (§ 92 tr. zák. slov.) viz zmírnění trestu.

Mimořádné právo zaměňovací: podle § 261 tr. zák. čís. 3629.

— — viz též trest.

— — **zmírňovací:** podle § 266 tr. zák. čís. 3629.

— — — viz též trest.

Mimořádnými válkou vyvolanými poměry: rozumí se stav povšechné tísně spotřebitelstva, nastavší tím, že se výše cen předmětů potřeby následkem hospodářského rozvratu nepřizpůsobuje jako před válkou souhrnu nejnižších naprosto nutných nákladů a zisků výrobců a potřebných činitelů, obstarávajících převod zboží z výroby do spotřeby. V tísni té jde o (válkou způsobenou) poruchu souhry mezi nabídkou a poptávkou, která má příčinu ve změnách na straně nabídky čís. 4169.

— — — nespadá sem stav hospodářské stagnace a deprese a spojený s ním vzestup počtu nezaměstnaných, ana tu má porucha oné souhry svůj vznik a svou původní příčinu ve změnách na straně poptávky čís. 4169.

Minister s plnou mocou pre správu Slovenska: bolo-li nariadenie ministra s plnou mocou pre správu Slovenska, obsahujúce zákaz podľa § 10 č. 3 zák. čl. XIV:1914, uverejnené v prílohe Úradných novín, neodporuje to predpisu § 1 zák. č. 139/19 Sb. z. a n.; platnosti nariadenia není na ujmu, že bolo podpísané plnomocníkom ministrovým čís. 4387.

— — — minister s plnou mocou pre správu Slovenska bol oprávnený vydať zákaz rozširovania tlačív podľa § 10 odst. 3 zák. čl. XIV:1914; zrušením ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska nestaly sa výnosu a nariadenia ním vydané neplatnými čís. 4382.

Ministerstvo národní obrany: jeho rozhodování (činnost jeho referenta, záležející v tom, že podával návrhy) o tom, jaká přejímací cena má býti nabídnuta (zda má býti zvýšena) majiteli velkostatku pozemkovým úřadem zabraného a ministerstvu ke zřízení vojenské střelnice přiděleného je rozhodováním o veřejných záležitostech po rozumu § 105 tr. zák., třebaže pozemkový úřad náhradu neurčil, nýbrž ponechal majiteli a ministerstvu, by o ní vyjednávali a se dohodli čís. 4682.

— **obchodu:** jeho výrok o některých předurčujících otázkách § 30 odst. 1 zák. o ochr. zn. (zda kdo třetí může užívati zapsané známky pro jiný druh zboží) čís. 3976.

— **spravedlnosti:** nemůže změniti ani zrušiti rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího, odmítající zmateční stížnost (odvolání) podle čl. 4 odst. 3 nař. čís. 17/1926 čís. 3893.

Míra: její padělání viz podvod (§ 199 c).

Mírnější zákon: čl. IX uvoz. zák. k tr. zák. čís. 3435.

— — viz též souběh zákonů trestných.

Mírové smlouvy: právo národů na určení státní příslušnosti, pokud se týče na utvoření vlastních států lze uznati jen potud, pokud došlo průchodu a zjednalo si platnost v mírových smlouvách čís. 3917.

— — viz Podkarpatská Rus.

Místní ohledání: podle § 116 tr. ř. má býti místní ohledání předsevzato, kdykoliv je toho potřebí k objasnění nějaké okolnosti pro vyšetřování závažné.

Obhajoba, podávajíc tento důkazní návrh, má naznačiti, které okolnosti, rozhodné pro posouzení věci neb aspoň závažné, potřebují objasnění tímto průvodním návrhem čís. 3429.

— — pokud jest předsevzítí místní ohledání k zjištění celkové situace v době nehody (§ 116 tr. ř.) čís. 3497.

— — rozsudek není zmatečným (§ 281 čís. 3 tr. ř.), protože zápis o místním ohledání, přesněji o hlavním přelíčení, konaném na místě souzeného skutku, zaznamenával udání stěžovatelovo neúplně a nesprávně. Vady tohoto druhu nelze vůbec uplatniti a odstraniti cestou zrušovacího řízení, nýbrž jen žádostí o doplnění a o opravu zápisu o hlavním přelíčení řízenou na soud prvé stolice čís. 3579.

— — provedení místního ohledání a podání posudku jediným znalcem i mimo případy vyznačené v prvém odst. § 118 tr. ř. nečiní postup ten zmatečným čís. 3772.

— — otázku, zda je třeba dvou znalců či zda stačí znalec jediný, ponechává zákon (§ 118 tr. ř. v doslovu zák. čís. 107/1927) volnému uvážení soudu čís. 3777, 3789.

— — stačí přibrati jednoho znalce, není-li tento průvod ani jediným ani hlavním důkazním prostředkem čís. 3777.

— — šetření předpisů §§ 118, 135 tr. ř. zákon neukládá výslovně pod neplatnoetí (arg. § 281 čís. 3 tr. ř., jenž necituje §§ 118 a 135 tr. ř.) čís. 3789.

— — vadným úkonem přípravného řízení ve smyslu § 344 čís. 3 tr. ř. nejsou místní ohledání provedená bez předchozího vyrozumění a v nepřítomnosti obhájce čís. 4011.

Místnost zamčená viz krádež dle § 174 II c).

Místo domy zastavěné viz automobil.

— **nepřehledné** viz nepřehledné místo.

— **spáchaného činu:** podle § 51 tr. ř. jest místo, kde byla — nehledíc k výsledku — předsevzata činnost pojem trestního činu dovršující čís. 3756.

— — — při podvodu čís. 3743.

— — — při zločinu podle § 199 a) tr. zák. čís. 3756.

— — — při podílnictví čís. 3665.

— — — viz též příslušnost.

— **uzavřené** viz uzavřené místo.

— **vroubené stromy** viz automobil.

Mistr viz svedení.

— viz též smilstvo (§ 129 I b).

Mladická bujnost viz pohoršení veřejné.

Mladistvá osoba: zamestnávanie mladistvej osoby, u ktorej, hľadiac k jej veku, nemôže vôbec predpokladať dostatočnú mieru skúsenosti a pozornosti, pri obsluhe nebezpečného zariadenia stroja hnaného motorickou silou, je nedbalosťou v smysle § 290 tr. zák. slov. Takú skúšenosť a pozornosť nemôže predpokladať u osôb vo veku okolo 14 rokov čís. 4563.

Mladistvá služebná: je svěřena dozoru přednosty domácnosti, třebas ji do služby najala jeho manželka čís. 4314.

— — její svedení čís. 4061.

— — vizt též svedení.

Mladiství provinilci: odpovídá účelu zákona čís. 562/1919, by mladistvému provinilci při prvním poklesku nebyla příliš dlouhá zkušební lhůta překážkou v uskutečnění jeho snahy zjednati si lepší vzdělání a postavení čís. 4315.

— — delegace senátu mládeže krajského soudu, u něhož je mladistvý obviněný ve vazbě, je po případě účelná v zájmu urychlení a zlevnění řízení čís. 4320.

— — **zákon čís. 48/1931:** nestaví přísedící esnátu mládeže na roveň porotcům; i pro tento senát platí předpis § 270 tr. ř. čís. 4389.

— — vyhnání vlastního plodu není činem menšího významu, pro který by bylo podle § 6 (1) odst. 1 zák. čís. 48/31 upustiti od uložení trestu a podle § 7 čís. 4 nevysloviti, že se mladistvý dává pod ochranný dozor čís. 4469.

— — jestli bolo beze svolenia nadriadeného súdu (§ 41 odst. II. zák. č. 48/31 Sb. z. a n.) trestné pokračovanie proti mladistvému obžalovanému prevedené pred súdom príslušným pre spoluobžalovaného staršieho 18 rokov, bol tým zavinený formálny zmätok podľa § 384 č. 1 tr. p.; nedostatok tohoto svolenia nie je nahradený tým, že onen nadriadený súd, rozhodujúc vo veci ako súd odvolací, neučinil v tomto smere nijaké opatrenie čís. 4479.

— — v trestných veciach proti mladistvým treba so zreteľom na ustan. § 396 odst. 1 tr. p. predložiť spisy odvolaciemu súdu teprve po uplynutí lehôt k podaniu opravných prostriedkov tých osôb, ktoré sú uvedené v ustan. § 50 odst. I. zák. č. 48/31 Sb. z. a n. čís. 4479.

— — zásada § 219 tr. ř. a důsledky z ní plynouci neplatí pro případy, ve kterých je příslušným senát mládeže čís. 4598.

— — byl-li někdo obžalován nejen z trestných činů, jež jsou proviněním ve smyslu § 3 zák. čís. 48/1931, ale i z pokračování v těchto trestných činech po dosažení 18. roku svého věku, nastal takový souběh trestných činů, který vykročil z mezí § 28 (2) a tím i z dosahu odchylek, platných podle druhé hlavy zákona o trestním soudnictví nad mládeží pro trestní řízení proti mladistvým, najmě i co do zvláštního senátu mládeže a nelze uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., že i pro ona provinění vynesl rozsudek místo tohoto senátu nalézací soud v obyčejném sestavení čís. 4598.

— — pro posouzení trestného činu, spáchaného mladistvým, platí — pokud zákon o mladistvých nestanoví odchylek — předpisy zákona trestního. V těchto předpisech jsou pak zejména upraveny skutkové podstaty jednotlivých trestných činů v jejich objektivních a subjektivních složkách a jest proto podle těchto skutkových podstat posuzovati trestné činy mladistvých provinilců a podřaďovati je pod příslušný předpis trestního zákona čís. 4618.

— — zločinnou kvalifikaci krádeže podle § 176 II a) tr. zák. zakládá i dřívější potrestání pro krádež, označenou podle předpisu § 3 zák. čís. 48/1931 za provinění čís. 4618.

— — názvem provinění bylo zavedeno jen označení trestného činu místo dřívějšího označení jeho jako zločinu, přečinu, přestupku, nikoli však jeho zákonné pojmenování podle druhu trestného činu čís. 4618.

— — ustanovení § 28 zák. čís. 48/1931 je částí formálních předpisů, upravujících trestní řízení proti mladistvým; pro hmotně-právní hodnotění souzených činností přichází v úvahu ustanovení § 25 odst. č. 5 cit. zák.; důvod ustanovení druhé věty § 25 odst. č. 5 čís. 4660.

— — zločin podle § 2 zák. na ochr. rep. promlčuje se v 5 letech i, je-li kvalifikován za provinění (§ 26 zák. čís. 48/1931) čís. 4660.

— — v tom, že se trestní řízení proti mladistvému konalo před soudem příslušným podle § 13 tr. ř., nikoliv před senátem mládeže ve smyslu § 30 zák. čís. 48/1931, není zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., stalo-li se tak proto, že nadřízený soud nařídil ve smyslu § 41 (2) cit. zák. společné řízení před oním soudem čís. 4809.

— — odvolací soud překročil obor své působnosti a zavinil zmatek podle § 384 č. 4 tr. ř., projednal-li v trestní věci proti mladistvému provinilci odvolání, ač rozsudek soudu prvé stolice nebyl ve smyslu § 50 odst. 2 zák. čís. 48/31 sb. z. a n. doručen zákonnému zástupci obviněného čís. 4844.

— — ustanovenie § 65 odst. I. zák. čís. 48/31 sb. z. a n., majúc na mysli

len predpisy trestného pokračovania, nederoguje zásade § 2 tr. zák. slov.; preto treba materiálne predpisy o podmienenom odsúdení ako miernejšie upotrebiť na činy mladistvých previnilcov, spáchané pred účinnosťou zák. č. 48/31 sb. z. a n. čís. 4582.

Mladistvý učedník viz smilstvo podle § 129 I b).

Mlčenlivost: podle § 9 odst. 2 adv. ř. čís. 103 dis., 110 dis.

— vztahuje se ke všemu, co souvisí s vedením věci advokátovi svěřené bez rozdílu, zda jsou to projevy a postřehy klienta, advokáta či osob třetích čís. 148 dis.

Mlékárna: dodávání jí odtučněného mléka čís. 3729.

— viz též potraviny.

Mléko: v lahvích opatřených cizí známkou čís. 4811.

Mlha viz automobil.

Mlhavé počasí: jízda za něho čís. 4048.

— — viz též automobil.

Mlynář: opomenutí zahraditi transmise v podkolí mlýna ochranným zábradlím, jehož zřízení mu bylo jako majiteli mlýna příslušnou okresní politickou správou jako úřadem živnostenským v zájmu bezpečnosti zaměstnanců mlýna nařízeno čís. 3421.

— koupě většího množství obilí a § 486 čís. 1 tr. zák. čís. 4558.

Mlýnské výrobky viz podvod.

Mobilární exekuce viz exekuce.

Monitura viz řízení opravovací.

— viz též pokračovanie opravné.

Monopol výbušných látok viď traskaviny.

Mor dobytčí viz nakažlivé nemoci zvířecí.

Morálka zákona: a morálka politické strany čís. 3785.

— — viz též politická strana.

Moravská zemská nemocnice viz nemocnice.

Motocykl viz automobil.

Motorové vozidlo viz uškození na těle (§ 310 tr. zák. slov.).

Možnost náhrady škody: a zpronevěra čís. 3899.

Mrštění sklenicí: v hostinci čís. 3964.

Mrtvola (§ 306 tr. zák.): zlým nakládáním s mrtvolou ve smyslu § 306 tr. zák. jest jednání, jehož účelem bylo mrtvého pohaněti čís. 4262.

Mučení viz trapný stav.

Myslivost: dokonalým ve smyslu § 3 čes. zák. hon. jest takové ohrazení, které zamezuje přístup k okolním pozemkům, honební revír tvořícím, na všech stranách, tedy po celém jejich obvodu. Trvalým jest ohrazení, když vlastník pozemku je určil a zařídil tak, by přístup k pozemkům, honební obvod tvořícím, zamezovalo na delší dobu, ne jen nahodile nebo dočasně čís. 4086.

— i pozemky budovami zastavené lze zpravidla řaditi k pozemkům zdmi nebo ploty dokonale a trvale ohrazeným, na nichž smí vlastník ve smyslu § 3 čes. honeb. zák. vykonávati právo honební čís. 4086.

— nejde proto o krádež, přivlastnil-li si kdo kunu polapenou na jeho půdě, a po případě ani, přivlastnil-li si králíky chycené ve své stodole čís. 4086.

— právo odstřeliti psa podle § 40 honebního zákona pro Čechy jest nejkrajnějším opatřením dovoleným majiteli honitby k zabránění poškozování zvěře a jeho práv. Byl-li pes učiněn neškodným jiným způsobem (chycením a uvázáním) a potom odstřelen, nejde o dovolený výkon onoho práva, nýbrž jde po případě o přestupek podle § 468 tr. zák. čís. 4136.

— výstražná tištěná tabulka, upozorňující ve smyslu nař. místodrž. mor. ze 17. ledna 1914, čís. 12 z. zák. (§ 7), že se v jejím okolí provádí trávení vran a podobných škůdců, je tiskopisem určeným jen místním potřebám, na který se podle třetího odstavce nevztahuje zákaz prvého a druhého odstavce

§ 23 tisk. zák.; výběr místa, na němž má býti umístěna, je ponechán majiteli honitby a je omezen jen účelem výstražné tabulky čís. 4718.

— i když byla tabulka ta přibita bez povolení úřadu na telefonní tyč, nejde o porušení předpisu druhé věty třetího dstavce § 23 tisk. zák., který předpokládá, že jsou místa k účelu tam naznačenému úřadem určena; není-li tomu tak, nemůže vyvěšování (připevňování) vyhlášek v prvé větě třetího odstavce cit. § míněných zakládati skutkovou podstatu trestného činu čís. 4718.

— viz též honební právo.

Myšlenka: není chráněna původcovským právem čís. 3848.

Myšlenková činnost viz činnost myšlenková.

Mzdový boj viz žhářství.

Nabízení se advokáta: k bezplatnému zastupování je činem advokátského stavu nedůstojným, proti ostatním advokátům nekolegiálním a z mezí bezelstnosti a poctivosti (§ 10 odst. 2 adv. ř.) vybočujícím čís. 131 dis.

Náboženské pohnutky viz ochrana republiky (§ 14 čís. 4).

Náboženství: zločin dle § 122 a) tr. zák.: skutková podstata přečinu podle § 303 tr. zák. jest proti zločinu podle § 122 a) tr. zák. jen rázu podpůrného; ideální souběh obou těchto deliktů v příčině jediného a téhož výroku je nemožný; subjektivní stránka čís. 3586.

— — ustanovení § 122 a) tr. zák. nechrání abstraktní pojem Božské bytosti, nýbrž představu o Bohu, jak se vytvořila naukami té které církve (náboženské společnosti zákonem uznané); pokud výraz »Pámbíček« znamená Boha v tomto smyslu čís. 3633.

— — rouháním není jen popírání jsoucnosti Boha způsobem zlehčujícím, nýbrž jakýkoliv, k Bohu se vztahující projev nevážnosti, neúcty, posměchu, pohrdání neb opovržení, jakékoliv jednání, zejména slovní výroky, jimiž někdo zlehčuje posvátnost a velikost Boha nebo odpírá Mu způsobem opovržlivým vlastnosti, které vyznačují Božství jako nejvyšší, nejdokonalejší bytost čís. 3633.

— **přečin dle § 303 tr. zák.:** subjektivní skutková podstata přečinu podle § 303 tr. zák. předpokládá, že pachatel věděl, že jde o obyčej neb o zařízení státem uznané církve, a že jeho úmysl směřoval k posmívání se nebo zlehčení tohoto obyčeje nebo zařízení čís. 3428.

— — skutková podstata přečinu podle § 303 tr. zák. jest proti zločinu podle § 122 a) tr. zák. jen rázu podpůrného; ideální souběh obou těchto deliktů v příčině jediného a téhož výroku je nemožný; subjektivní stránka čís. 3586.

— — neslušné chování (třetí věta § 303 tr. zák.) musí býti s náboženským úkonem nejen v určité časové, nýbrž zároveň i místní spojitosti; nešlo by o neslušné chování, způsobilé vyvolati pohoršení, kdyby k němu došlo na místě od místa bohoslužebného úkonu tak vzdáleném, že by ani ona možnost vzbuditi pohoršení nebyla nasnadě; zda tomu tak, závisí na okolnostech případu čís. 3666.

— — i předsíňku kostela jest považovati za místo způsobilé, by z něho mohla býti rušena bohoslužba ve chrámě čís. 3666.

— — k subjektivní skutkové podstatě podle třetí věty § 303 tr. zák. se nevyžaduje pachatelův úmysl rušiti bohoslužebný úkon, stačí jeho vědomí, že neslušným chováním může způsobiti pohoršení čís. 3666.

— — přečinu podle § 303 odst. 1 tr. zák neslušným chováním v čase veřejného provozování náboženství, ze kterého může jiným vzejíti pohoršení, může se dopustiti i náboženský služebník, který náboženské úkony vykonává čís. 4097.

— — kněžství jest zařízením církevním; požívá ochrany § 303 tr. zák., bylo-li zlehčováno nebo sesměšňováno ve funkci nábožensko-církevní čís. 4557.

— — **odstavec druhý:** »promlouváním« ve smyslu § 303 odst. 2 tr. zák. jsou jakékoliv úvahy a proslovy, mající na rozdíl od úvah ryze nábo-

ženských a mravních, myšlenkový vztah k předmětům v zákoně blíže označeným čís. 4289.

— — — školská výchova jest věcí nejen státního, nýbrž i politického života ve smyslu druhého odstavce § 303 tr. zák. čís. 4289.

— — — zákon nevyžaduje, by pachatel přečinu podle druhého odstavce § 303 tr. zák., kritisuje platné zákony a nařízení vládní, jmenoval a přesně označil určitý zákon nebo nařízení, které podrobuje kritice čís. 4289.

— — — jde o kritiku platných zákonů o školství ve smyslu § 303 tr. zák. odst. druhý, mluvil-li kněz, vykonávaje kazatelský úřad, všeobecně o tendenci zákonů jako protináboženských, najmě o zákonné úpravě školské otázky, a tvrdil-li, že škola je vybudována na týchž (protináboženských) základech, a že proto jest škole přičísti k vině veškeré zločiny, o nichž se čte v novinách čís. 4289.

Nábytek v bytě: polití ho petrolejem a zapálení čís. 3757.

— — viz též násilí dle § 87.

Nabytí lékařského učení: podle § 343 tr. zák. čís. 3686.

— — — viz též hojičství nemocných.

Nactiutrhač: označení koho takovým čís. 4215.

— viz též urážka na cti (§ 491).

Nadávka: pod pojem »hanobení« ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. spadá i nadávka čís. 3628.

— a hanobení republiky čís. 3862.

Nadávky: samy o sobě jsou již způsobilé býti hanobením ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.; podstatnou náležitostí není jejich souvislost; mohou naplniti onu skutkovou podstatu i když jsou pronášeny jednotlivě, zdánlivě bez zevní příčiny a vnitřně nesouvisejí čís. 4189.

Nádeník ve smyslu § 176 II c) tr. zák. viz krádež.

Nádražní prodejna viz tiskopis.

Nadržování cizímu smilstvu viz kuplířství.

— **kapitalismu** viz ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

— **přečinu nebo přestupku (§ 307 tr. zák.):** přestupek podle § 307 tr. zák. nemůže býti stíhán soukromým obžalobcem čís. 4245.

Nadržování věřiteli (§ 485 tr. zák.): ke skutkové podstatě přečinu podle § 485 tr. zák. a ke skutkové podstatě pokusu tohoto přečinu podle §§ 8, 485 tr. zák. se vyžaduje, by jednání pachatelovo bylo způsobilým jiné věřitele poškoditi čís. 3801.

— — — ustanovení § 485 tr. zák. předpokládá, že pachatel předsevzal jednání v tomto ustanovení zákona uvedené po tom, kdy u něho nastala neschopnost platiti čís. 3801.

— — — poškození věřitelů po rozumu § 485 tr. zák. záleží v podstatě ve zkrácení kvoty, jíž by se těmto věřitelům v řízení úpadkovém nebo vyrovnávacím dostalo, kdyby dlužník nebyl po tom, co u něho nastala neschopnost platiti, určitému věřiteli nebo určitým věřitelům nadržoval, t. j. kdyby nebyl předsevzal jednání, jímž postavení určitého věřitele nebo určitých věřitelů může býti zlepšeno proti postavení, jež by tento věřitel nebo tito věřitelé v řízení úpadkovém nebo vyrovnávacím měli, kdyby k onomu jednání dlužníkovu nebylo došlo čís. 3801.

— — — po stránce subjektivní vyhledává se ke skutkové podstatě přečinu podle § 485 tr. zák. a k pokusu tohoto přečinu podle §§ 8, 485 tr. zák., by pachatel, jsa si vědom toho, že u něho nastala neschopnost platiti, nadržoval v onom smyslu úmyslně určitému věřiteli nebo určitým věřitelům v tom dalším úmyslu, by tím způsobil jiným věřitelům onu škodu čís. 3801.

— — — poskytováním výhody po rozumu § 485 tr. zák. je jakékoliv jednání, jímž jest neb alespoň může býti zlepšeno postavení dotčeného věřitele nad postavení, které by měl při vnucené realisaci dlužníkova jmění bez oné výhody čís. 4378.

— — — výhodu ve smyslu § 485 tr. zák. a způsobilý prostředek ku poškození ostatních věřitelů lze spatřovati i v tom, že byla dána jednomu věřiteli v zástavu nemovitost, nezatížená do výše své plné hodnoty jinými zástavními právy (vyhotovení a podepsání dlužního úpisu k onomu cíli) čís. 4378.

— — — ustanovení § 485 tr. zák. nevyžaduje, by se poškození věřitelů stalo skutkem, nýbrž jen, by bylo dalším — vedle nadržování jednomu z nich sledovaným — účelem jednání. Tento zlý úmysl je lichý a pro dosah trestního práva bezvýznamný jen, uskutečňuje-li se výhodou, ze které škoda ostatních věřitelů nikdy a za žádných okolností nastati nemohla a nemůže čís. 4378.

— — — ustanovení § 485 tr. zák. předpokládá vědomí dlužníka o jeho neschopnosti uspokojiti pohledávky všech věřitelů úplně podle pravidel řádného hospodaření, najmě řádného provozu dlužníkova podniku čís. 4453.

— — — nevyžaduje se, by z poskytnuté výhody jednomu věřiteli skutečně nastala škoda jiným věřitelům, stačí úmysl k tomu směřující čís. 4453.

— — — přečin nadržování věřiteli podle § 485 tr. zák. náleží k deliktům, k jichž promlčení se nevyžaduje, by byla splněna podmínka § 531 b) tr. zák. čís. 4555.

— **zločincům: § 212 tr. zák.:** pokud řízení není vadným (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin žhářství dodatková otázka (§ 319 tr. ř.) ve smyslu § 168 tr. zák. a eventuelní otázka (§ 320 tr. ř.) na zločin podle § 212 tr. zák. pokud se týče podle §§ 5, 166, 167 c) tr. zák. čís. 3449.

— — — zločin nadržování zločinu ve smyslu § 212 tr. zák. zlomyslným opomenutím řidiče auta překaziti zločin násilného smilstva, spáchaný v jeho autu čís. 4253.

— — — s hlediska § 212 tr. zák. stačí k trestnosti, že čin hlavního pachatele naplňuje v objektivním směru skutkovou podstatu zločinu podle § 125 tr. zák., a že obžalovaný ze zlomyslnosti opomenul jej překaziti, ačkoliv snadno tak mohl učiniti čís. 4253.

— — — nezáleží na tom, zda hlavní čin, který se jeví býti zločinem v objektivním smyslu, může býti hlavnímu pachateli přičítán ve směru subjektivním, ani na tom, že jeho trestnost pominula smrtí pachatelovou čís. 4253.

— — — k pojmu »ze zlomyslnosti« ve smyslu § 212 tr. zák. stačí zlý úmysl ve smyslu § 1 tr. zák. čís. 4253.

— — **§ 214 tr. zák.:** nelze se dopustiti spoluviny na zločinu nadržování podle § 214 tr. zák. sobě samému nebo jiným osobám, jež měla spáchati osoba třetí, jehož skutková podstata však není dána proto, že nikdo z těch, jimž mělo býti touto osobou nadržováno, zločin nespáchal čís. 3483.

— — — má-li býti nadržováno určitému zločinci, musí býti zjištěno, že tato osoba zločin skutečně spáchala (je zločincem) čís. 3483.

— — — k subjektivní skutkové podstatě zločinu podle § 214 tr. zák. stačí zjištění, že obžalovaný zamlčením skutečností, jež mohly vésti k objevení pachatele zločinu, a popřením proti pravdě (na dotaz policejních agentů), že pachatele zná a že ho může popsati, podporoval osobu, o níž věděl, že vrchnost po ní jako po pachateli zločinu pátrá čís. 3953.

— — — pojmu »tajení půtahů« po rozumu prvé věty § 214 tr. zák. odpovídá jakýkoliv positivní čin, jenž směřuje podle úmyslu jednajícího k tomu, by známá mu (jednajícímu) okolnost, jež je způsobilá k objevení zločinu nebo pachatele, zůstala pátrající vrchnosti utajena čís. 4268.
— — — spadají sem nejen takové činy, podniknuté přímo proti pátrající vrchnosti, nýbrž i jiné činy oné povahy, jimiž má býti křižováno případné usilování pátrající vrchnosti o objevení zločinu nebo jeho pachatelů čís. 4268.
— — — pokud jde o zločin nadržování zločinu ukrýváním podle § 214 tr. zák., dal-li kdo osobám, o nichž věděl, že se dopustily zločinu (podle § 83 tr. zák.) peněžní prostředky na cestu, by unikly pátrající vrchnosti čís. 4268.
— — — pro 1. větu § 83 tr. zák. se nevyžaduje, by se tajení půtahů dálo v době, kdy vrchnost zahájila již ve věci pátrání čís. 4268.
— — — »pátrající vrchností« ve smyslu § 214 tr. zák. jest prostě vrchnost povinná a povolaná k pátrání čís. 4268.
— — — osoba, jež se súčastnila hlavního trestného činu, nemůže býti činěna zodpovědnou za zločin podle prvé nebo druhé věty § 214 tr. zák., dopustila-li se nadržování pachateli (nebo účastníku) hlavního trestného činu ke své vlastní ochraně (šlo-li ji o to, neb aspoň též o to, by chránila sebe samu) čís. 4268.
— — — otázka záměru, který pachatel sledoval svým činem, jest otázkou skutkovou čís. 4268.
— — — pokud nejde o překročení obžaloby, podřadil-li rozsudek podle výroku jednání obžalovaného pod ustanovení prvé a druhé věty § 214 tr. zák., ač obžaloba zněla jen na zločin podle druhé věty § 214 tr. zák. čís. 4268.
— — — ustanovení (prvé věty) § 214 tr. zák. vztahují se i na zločince již odsouzeného, který si ještě trest neodpykal čís. 4508.
— — — i pachatel hlavního činu může se dopustiti spoluviny (§ 5 tr. zák.) a nedokonaného svádění (§ 9 tr. zák.) ke zločinu nadržování zločincům podle § 214 tr. zák. čís. 4508.
— — — zločin podle § 214 tr. zák. je samostatným zločinem, přesněji — viz § 6 tr. zák. — zločinem různým a zvláštním od zločinu, k němuž nadržování hledí. Než přes to je nezbytným předpokladem trestnosti jednání v první větě § 214 tr. zák. naznačeného nejen, že byl spáchán zločin, ku kterému se jednání vztahuje, nýbrž i, že v době tohoto jednání je tu ještě pachatel, kterého je pro zločin ten stíhati čís. 4617.
— — — činnost naznačená v prvé větě § 214 tr. zák. nezakládá zločin podle tohoto §, zanikl-li již v té době nárok státu na stíhání a potrestání hlavního pachatele (na př. jeho smrtí — § 224 tr. zák.); může však — záležela-li ve křivém svědectví před bezpečnostním úřadem — zakládati přestupek podvodu podle §§ 205, 461 tr. zák. čís. 4617.

Nahé tělo viz zprznění.

Náhlé objevení se překážky viz automobil.

Nahodilá škoda: ze lstivého jednání čís. 3656.

Nahodilé opilství: dle § 523 tr. zák. čís. 3572.
— — viz též opilost.

Nahodilost jednání (opomenutí) pachatelova a výsledku z jednání (opomenutí) toho vzešlého čís. 4634.

Náhrada nákladů viz útraty.
— **škody:** všeobecná zákonná povinnost rodičů starati se o dítě po smrti jeho matky ustupuje zvláštnímu závazku, plynoucímu z předpisů o náhradě škody čís. 3822.

— — okolnost, že pachatel měl možnost kdykoliv škodu nahraditi, může po případě vyloučiti zlý úmysl ohledně zadržení, nikoliv ohledně přivlastnění (zpronevěra) čís. 3899.
— — podle §§ 229 b), 531 b) tr. zák. čís. 4234.
— — po rozumu § 4 zák. čís. 562/1919 čís. 4476.
— — dle § 187 tr. zák. čís. 4790.
— — s hlediska § 531 b) tr. zák. se nevyžaduje, by pachatel bezpodmínečně nahradil všechnu škodu činem způsobenou, nýbrž stačí, nahradil-li ji »podle svých sil« (§ 229 b) tr. zák.); po případě stane se beztrestným, třebaže škodu ani částečně nenahradil, nebylo-li mu to lze vzhledem k jeho majetkovým, výdělkovým a rodinným poměrům čís. 4593.
— — od požadavku (částečné) náhrady škody po rozumu § 531 b) (§ 229 b) tr. zák.) nelze však upustiti ani v případech, kde finanční síla pachatelova dovoluje jen poměrně nepatrnou míru náhrady čís. 4593.
— — odškodné podle § 576 tr. ř. slov. přísluší osobě, která byla mylně zatčena a zadržena místo skutečného pachatele trestného činu, byť i řízení proti ní nebylo soudem formálně zastaveno; stačí, bylo-li zastaveno konkludentním činem čís. 4893.
— — viz též odklad trestu podmíněný.
— — viz též promlčení.
— — viz též soukromoprávní nároky.
— — viz též účastník soukromý.
— — viz též vazba.
— — viz též zmírnění trestu dle § 410 tr. ř.
— **útrat** viz útraty.
— **za vazbu (zák. čís. 318/1918):** k vyloučení nároku na náhradu za vyšetřovací vazbu po rozumu § 1 odst. 2 zák. ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. je třeba jednak dostatečné podezření ke stíhání a k uvalení vazby, jednak, by podezření to nebylo napotom vyvráceno; nestačí podezření o sobě, nýbrž jest uvážiti a rozhodnouti (odůvodniti) i tuto okolnost čís. 4491.
— — byl-li obžalovaný vzat do zatímní uschovávací vazby soudu, v jehož obvodu byl policií zadržen na základě odvolaného zatykače soudu, u něhož bylo trestní řízení proti němu již provedeno a skončeno, a propuštěn pak z vazby oním soudem na žádost tohoto soudu, jest k vyřízení žádosti obžalovaného o náhradu za utrpěnou vyšetřovací vazbu podle zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. ve smyslu § 3 tohoto zákona příslušná radní komora tohoto, nikoliv onoho soudu čís. 4816.
— — šesťmesačná lehota § 581 tr. p. neprerušuje sa ani uplatnením nároku na náhradu škody súkromnou žalobou proti tretej osobe čís. 4754.

Náhradný súkromný žalobca viz obžalobce soukromý.

Náhradný trest na svobodě: omezení stanovená v § 8 odst. 3 zák. čís. 31/29 sb. z. a n. vztahují se i na případy záměny peněžitých trestů hlavních a vedlejších, za něž rovněž dohromady nesmí náhradní trest převýšiti vytknuté hranice čís. 4349.
— — vedľa trestu 15 ročnej káznice uložený trest peňažitý nemožno premeniť na ďalší trest na slobode; stalo-li se tak, bol zavinený zmätok podľa § 385 č. 2 tr. p. čís. 4445.

Nahromadění se lidu viz automobil.

Nákaza zvířecí viz nakažlivé nemoci zvířecí.

Nakažlivé nemoci zvířecí zákon (ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák.): skutková podstata přečinu podle § 66 zák. ze dne 6. srpna 1909, čís. 177 ř. zák. nepředpokládá, by se nákaza rozšiřovala důsledkem činnosti pachatelovy ve velikém rozsahu neb i jen do obce, okresu, kraje dosud nákazou nepostižených; pro pojem šíření nákazy stačí, že

činností pachatelovou bylo přivoděno onemocnění zvířat i v ojedinělých usedlostech dosud nákazy té prostých čís. 3455.

— — — pojem nedbalosti není zákonem čís. 177/1909 vymezen; jest jej i pro rozsah tohoto zákona vymeziti podle povšechných zásad § 335 tr. zák. tak, že stačí nedbalost nevědomá, záležející v tom, že pachatel předsebéře čin, o němž může třebas jen podle zvláštních poměrů svých nahlédnouti, že je způsobilý přivoditi, nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statek zákonem chráněný čís. 3455.

— — — podle § 75 odst. prvý zákona o dobytčím moru jest soukromé účastníky odkázati na pořad práva soukromého (§ 366 tr. ř.), nedá-li se výše škody přesně zjistiti a nelze-li rozhodnouti, zda byla škoda ta způsobena výhradně zaviněním obžalovaného či také spoluzaviněním poškozených čís. 3455.

— — — jde-li o přestoupení § 4 zák. čís. 177/1909, nestačí ohrožení jako při jednání proti ustanovení § 5 cit. zák., nýbrž musí býti prokázáno, že nebezpečí rozšíření nákazy v souzeném případě skutečně nastalo čís. 4186.

— — — dal-li domkář zabíti vepře ve svém hospodářství vypěstěného a rozprodal z něho maso a jaternice, aniž dal maso podle předpisu ohledati, nedopouští se ani přestupku § 399 tr. zák., ani soudně trestného činu podle zák. čís. 177/1909 tr. zák., ani správního přestupku (podle § 13 cit. zák.) čís. 4224.

— — — rolník není živnostníkem po rozumu § 399 tr. zák.; prodal-li syrové maso z neohledaného telete, které při svém hospodářství porazil, nejde ani o trestný čin soudem stíhatelný s hlediska zákona čís. 177/1909 (§§ 64 až 67), a poněvadž tele patří k drobnému jatečnímu dobytku, ani o správní přestupek podle § 13 (§§ 68 a 63 č. 3) cit. zák. čís. 4486.

Nakladatelem: po rozumu § 24 tisk. nov. jest osoba, která fakticky obstarává rozmnožování a rozšiřování tiskopisů; při tom je nerozhodno, zda tak činí na účet vlastní či cizí čís. 4645.

— § 24 tiskové novely činí odpovědnost správce tiskárny závislou jen na tom, zda je nakladatel znám čili nic, nečiní však rozdílu, zda nakladatelem je osoba právnická či fysická čís. 4607.

— je-li nakladatel (vydavatel) totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí také s ním solidárně vlastník tiskárny čís. 4652.

Nakládání věcí viz zpronevěra.

Nákladní auto viz automobil.

Nákladní list: jeho padělání čís. 3812.

— — železničný nákladný list je verejnou listinou; túto povahu nestráca, vydá-li sa po skončení dopravy súkromnej strane; právnou ujmou v smysle § 391 tr. zák. slov. netreba rozumeť výlučne materiálnu ujmu alebo majetkovú škodu; ujma nastane i vtedy, keď sa padelaním verejnej listiny zhorší právne postavenie poškodeného v bárs akom smere čís. 4850.

Náklady procesní viz útraty.

Náklady trestního řízení viz útraty.

— **uveřejnění (§ 14 tisk. nov.):** jest rozuměti jen obvyklým uveřejněním skutečně vzniklé přiměřené náklady čís. 3951.

— **veřejného roku** viz útraty.

Naložení zraněného na auto viz zanedbání nemocných.

Námestník obecného starostu viď ochrana úradov.

Nápadná nepoměrnost: pojem čís. 4565.

— — viz též lichva.

Naplivání: do obličeje čís. 3495.

— viz též urážka dle § 491.

Napodobená potravina: její prodej čís. 3729.

— — viz též potraviny.

Nárazník: jízda na něm čís. 4046.

— viz též podvod (§ 197).

Národ: jeho hanobení čís. 3769.

— viz též ochrana republiky (§ 14 č. 5).

Národně-socialistická strana dělnická (NSDAP): je oranisací tajnou čís. 3917.

— — — snahy říšskoněmecké nesou se také ke sloučení německým obyvatelstvem souvisle osídlených krajů československé republiky s říší německou a nejsou proto slučitelné s územní celistvostí a integritou československého státu; týž obsah a cíl mají také snahy německé národně-socialistické strany dělnické v Československu (DNSAP); organisační složky této strany spolek Volkssport (VS) a Deutscher nationalistischer Studentenbund (St. B.) měly organisací rázu vojenského, která sbírala, organisovala a cvičila branné a pomocné síly k úkladům o republiku čís. 4799.

— — — je výrok »Heil Hitler!« pobuřováním ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.? čís. 4873.

— — — trestnost jednání toho, kdo měl styky s říšskoněmeckou národně-socialistickou stranou dělnickou a s jejími polovojenskými formacemi SA podle § 2 zák. na ochr. rep. není vyloučena tím, že nalézací soud nemohl zjistiti úkladný podnik již in concreto strojený; stačí, že jde ve zjištěné činnosti o přípravy charakterisované určitostí právního statku, proti němuž by úklad směřoval, a stačí, že styky s cizím činitelem (s mocnou stranou disponující vojenskými formacemi) jsou způsobilé přiblížiti, byť v budoucnu, možnost výsledku, totiž úkladného podniku po rozumu § 1 zák. na ochr. rep.; z určení a povahy SA plyne násilnost jakožto složka podniku, jenž je v programu NSDAP a jejích SA (odtržení území Němci obývaných od Československé republiky a připojení jich k německé říši) čís. 4889.

— — — jde o zločin přípravy úkladů o republiku podle § 2, nikoliv jen o přečin § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep., přistoupil-li kdo za člena úderného oddílu (Sturmabteilung) říšskoněmecké národně-socialistické strany dělnické a jeho činností se súčastnil, věda, že programem strany je sloučení všech Němců kdekoliv obývajících v jednu říši, a že úderné oddíly jsou cvičeny za tím účelem, by v případě provádění tohoto programu mohly obsaditi cizí území, tedy též území Československé republiky čís. 4872.

Národní shromáždění viz imunita.

— — viz též svědek.

— — viz též tiskopis (§ 28 tisk. zák.).

Národnostní pohnutky viz ochrana republiky (§ 14 čís. 4).

Nároky soukromoprávní viz soukromoprávní nároky.

Narovnání: uzavírání smírných narovnání mezi soukromými stranami nenáleží do oboru působnosti obecních komisí, nýbrž přísluší podle § 27 čís. 11 mor. obec. zříz. činiti narovnání mezi stranami vedoucími spor, v rámci samostatné působnosti obce obecnímu zastupitelstvu samotnému, jež arci vykonává tento úřad důvěrníky, zvolenými z obce čís. 3438.

— přes to, že poškozený učinil na pachatele trestní oznámení v době, kdy ještě neuplynula lhůta stanovená narovnáním pro napravení škody, může se pachatel s úspěchem dovolávati beztrestnosti pro účinnou litost, avšak jen, dal-li ve lhůtě narovnáním určené poškozenému náhradu (§§ 187, 188 b) tr. zák.) čís. 3691.

— ve smyslu § 188 b) tr. zák. čís. 4282.

— viz též l í t o s t ú č i n n á.

Nařízení — zkoumání jeho platnosti viz s o u d.

Násilie proti úradnému orgánu viď o c h r a n a ú r a d o v.

Násilí na osobách: jest i násilí psychické, najmě pohrůžky, i omezení volnosti vůle, svobodně se rozhodovati a jednati, najmě i nátlak na cizí vůli, by se brala směrem, jímž by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku č í s. 4017.

— **na statku:** jest nejen zničení a poškození movitých věcí, nýbrž i jakákoliv svémoc, kterou se s věcí nakládá způsobem, jejž oprávněná osoba připustiti nechce; pojmu násilí jest podřaditi již pouhé přemístění křížů z hlavních na postranní stěny učeben č í s. 4017.

— **veřejné: dle § 78 tr. zák.:** okresní nemocenské pojišťovny nejsou veřejnými úřady, any nejsou úřady ani státními ani obecními. Jde tu o zařízení, jimž sice náleží pro důležitost oboru jejich působnosti jistý význam veřejnoprávní, jež však proto ještě nejsou veřejnými úřady, nýbrž jen zákonně uznanými korporacemi podle §§ 78 a 492 tr. zák. č í s. 3993.

— — **dle § 81 tr. zák.:** otázka, zda byl služební výkon vrchnost. osoby v době činu již ukončen či nikoli, je rozhodnou s hlediska zločinu podle § 81 tr. zák., k jehož skutkové podstatě se vyhledává, by úmysl pachatelův směřoval ke zmaření určitého úředního (služebního) výkonu oné osoby; naproti tomu jest ona otázka právně bezvýznamnou pro posouzení, zda obžalovaný spáchal přestupek podle § 312 tr. zák., k jehož skutkové podstatě se nevyžaduje, by čin byl spáchán v době, kdy ona osoba zakročuje proti pachateli, nebo kdy jde vůbec o předsevzetí určitého úkonu, spadajícího do oboru jejího úřadu nebo její služby, nýbrž stačí, byl-li čin spáchán v době, kdy vrchnostenská osoba konala vůbec svůj úřad nebo svou službu č í s. 3394.

— — — skutková podstata dokonaného zločinu je založena již tím, že někdo v úmyslu, by zmařen byl výkon vrchnostenského rozkazu nebo výkon úřadu (služby), předsevezme některé z jednání v § 81 tr. zák. uvedených bez rozdílu, zda jím výsledku pachatelem zamýšleného dosaženo bylo čili nic, aniž se vyžaduje takový stupeň fysického násilí, který by činil úřednímu orgánu výkon naprosto nemožným č í s. 3447.

— — — úmysl překaziti úřední výkon není vyloučen ani podnapilostí pachatelovou č í s. 3447.

— — — i zločin podle § 81 tr. zák. může býti spáchán z pohnutky nízké a nečestné č í s. 3476.

— — — zločinem podle § 81 tr. zák. jest již násilné zprotivení se vrchnostenské osobě v úmyslu, zmařiti úřední (služební) úkon jí prováděný, již pokus o způsobení protiprávního účinku, leč by šlo o jednání takového rázu a směru, že jimi nemohl býti onen úkon nikdy a za žádných okolností zmařen č í s. 3574.

— — — zločin § 81 tr. zák. předpokládá, že tu byl konkretní úkon, spadající pod povšechný pojem výkonu veřejného úřadu (veřejné služby), kdežto pro § 312 tr. zák. takového vztahu přítomnosti veřejného činitele na místě činu ke konkretním zákrokům spadajícím do oboru jeho úřadu (služby) zapotřebí není, stačí, že byl na místě urážky přítomen z důvodu svého úřadu (služby) a za účelem jeho (jejího) výkonu č í s. 3626.

— — — ke skutkové podstatě zločinu podle § 81 tr. zák. se nevyžaduje, by úřední (služební) výkon vrchnostenské osoby byl skutečně zmařen; zločin je spáchán i dokonán bez rozdílu, zda bylo dosaženo cíle pachatelem zamýšleného čili nic č í s. 3667.

— — — skutkové podstaty zločinu podle § 81 tr. zák. i přestupku podle § 312 tr. zák. předpokládají, že veřejný činitel vykonává v čase, kdy se mu pachatel zprotivil, pokud se týče ho urazil, svůj úřad nebo svou službu č í s. 4138, 3626.

— — — pro zločin podle § 81 tr. zák. je dalším předpokladem, že tu byl konkretní úkon spadající pod povšechný pojem výkonu veřejného úřadu (veřejné služby), an předmětem zlého úmyslu § 81 tr. zák., zmařiti výkon úřadu neb služby, může býti jen individuálně vyhrocený zákrok veřejného činitele, směřující k určitému úkolu podle rozsahu úřadu (služby) mu náležejícímu, avšak pro skutkovou podstatu § 312 tr. zák., který nechrání, jako § 81 tr. zák., nerušenost konkretních výkonů veřejných úřadů a služeb, nýbrž povšechně vážnost veřejných činitelů, takového vztahu přítomnosti veřejného činitele na místě činu k určitým zákrokům, spadajícím do oboru jeho úřadu (služby), zapotřebí není; stačí, byl-li na místě urážky přítomen z důvodu svého úřadu (služby) a za účelem jeho (jejího) výkonu č í s. 4138.

— — — jde-li v úředním (služebním) úkonu, o jehož maření se uvažuje, s hlediska § 81 tr. zák., o úkon povahy předpokládané v § 283 tr. zák., jest podřaděním činu pod § 81 tr. zák. vyčerpán i právní význam případné neposlušnosti, jinak trestné podle § 283 tr. zák., omezila-li se na dobu násilí, použitého k maření úkonu, a sloužila-li jen k umožnění tohoto násilí (pachatel neuposlechl výzvy k rozchodu, zastaviv se, by sbíral kameny a házel jimi po četnictvu) č í s. 4159.

— — — shledal-li soud v jednání, kvalifikovaném obžalobou jako zločin § 81 tr. zák., jen urážku skutkem, jest povinen učiniti skutkové zjištění i ohledně okolností, podmiňujících podle 2. odst. § 313 tr. zák. použití vyšší trestní sazby č í s. 4184.

— — — formální oprávnění k výkonu, který jest provésti jen na žádost strany, závisí na tom, že tu byla v době provádění výkonu tato žádost neb aspoň svolení k němu č í s. 4202.

— — — zločin podle § 81 tr. zák. (taháním se o pušku s četníkem) je spáchán i dokonán i, nevedlo-li skutečné násilné vztažení ruky (nebezpečná pohrůžka) k cíli č í s. 4218.

— — — vrchnostenským příkazem po rozumu § 81 tr. zák. je každý příkaz, jenž dán byl vrchností, která je k udělení takového příkazu formálně oprávněna č í s. 3752.

— — — pro ochranu podle § 81 (68) tr. zák. jest rozhodnou jen formální oprávněnost k služebnímu výkonu. Naproti tomu jest zásadně nerozhodné, zda jest úřední výkon i věcně odůvodněn čili nic č í s. 3835, 4868.

— — — spolupachatelství zločinu podle § 81 tr. zák. č í s. 3952.

— — — skutková podstata zločinu podle § 81 (přestupku podle § 312) tr. zák. předpokládá, že vrchnost (úřad) rozkaz udělivši byl formálně oprávněn učiniti rozhodnutí, jehož výkon měl býti zmařen (při němž se pachatel dopustil urážlivého projevu), že takové rozhodnutí náleží do působnosti úřadu č í s. 4036.

— — — úkon veřejného činitele pozbývá povahy výkonu úřadu (služby) a činitel sám zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. jen, nespadá-li dotčený úkon vůbec podle povšechné své povahy v okruh jeho oprávnění a povinností; stačí, že veřejný činitel byl formálně k do-

tčenému úkonu oprávněn, třebaže tu nebyly jeho věcné předpoklady čís. 4432.

— — — první věta § 81 tr. zák. předpokládá, že mařený úkon byl v době násilného vztažení ruky nebo nebezpečné vyhrůžky zahájen a neskončen (právě prováděn); druhá věta § 81 tr. zák. čelí jen proti vynucení (budoucího) úkonu úředního (služebního), nikoliv i proti vynucení opomenutí takového (budoucího) úkonu (proti jeho zamezení skutečným násilím nebo vyhrůžkou) čís. 4463.

— — — ochrany § 68 tr. zák. požívá i nepřísežný smluvní úředník městských jatek, vedoucí účetnictví podniku a vybírající obecní dávky a státní daň z masa; jde o vynucení výkonu jeho služby po rozumu § 81 tr. zák., byl-li donucen k odvážení a ke zdanění dobytka, přivezeného do jatek k porážce čís. 4500.

— — — v druhém případě § 81 tr. zák. se nevyžaduje, by vrchnostenská osoba konala skutečně svůj úřad (službu) v době, kdy pachatel předsevzal jednání, směřující k vynucení úředního (služebního) úkonu; zákon stíhá tu již každé násilí v předchozí větě blíže vyznačené, spáchané na vrchnostenské osobě v určitém vztahu k její úřední (služební) povinnosti čís. 4510.

— — — náležitosti skutkových podstat § 81 a § 312 tr. zák. čís. 4868.

— — — právní věta rozhodnutí sb. čís. 1839, že ke zločinu podle § 81 tr. zák. dostačí, směřuje-li násilný čin proti předmětu, platí jen, když jej vrchnostenská osoba již v rukou drží (uchopila). Podstatou zločinu veřejného násilí podle § 81 tr. zák. je však vždy jen násilné zprotivení se za okolností v zákoně naznačených, směřující proti osobě v § 68 tr. zák. jmenované čís. 4664.

— — — skutková podstata zločinu veřejného násilí podle § 81 tr. zák. předpokládá vždy totožnost osoby, v § 68 tr. zák. jmenované, proti níž skutečné násilné vztažení ruky (nebezpečná pohrůžka) směřuje, s onou, jejíž výkon vrchnostenského rozkazu, úřadu nebo služby má býti tímto způsobem zmařen čís. 4664.

— — — formálně oprávněnému úkonu veřejného činitele nesmí se dotčená jím osoba zprotiviti ani, pokládá-li úkon za věcně neoprávněný, za nezákonný a bezpráví, a dotčená osoba nesmí použíti odporu, jaký stíhá § 81 tr. zák., ani ku zjednání si doby a příležitosti ku protestu proti domněle neoprávněnému úkonu veřejného činitele čís. 4868.

— — násilné vztažení ruky: pojem čís. 3916.

— — — ke skutkové podstatě zločinu podle § 81 tr. zák. nestačí, že vzpírání se pachatelovo (škubání řetízky při poutání) znesnadňuje služební výkon vrchnostenské osoby, nýbrž musí býti použito násilí nejen proti služebnímu výkonu, nýbrž i proti osobě vrchostenské samé; musí tu býti vědomí a vůle pachatelova dotknouti se skutečně vyvinutým násilím buď přímo neb aspoň nepřímo, přece však s fysickým účinkem vrchnostenské osoby čís. 3370.

— — — násilným vztažením ruky ve smyslu § 81 tr. zák. jest rozuměti každý útok podniknutý na tělo vrchnostenské osoby, třeba se minul cílem a se nezdařil čís. 3402.

— — — i útok, třeba nezdařený, není jen činem vedoucím ke skutečnému vykonání odporu, nýbrž již samým zprotivením se a skutečným násilným vztažením ruky čís. 3402.

— — — v § 81 tr. zák. je vedle nebezpečné pohrůžky jako jednoho z pojmových znaků skutkové podstaty uvedeno jako jednání s ním souřádné a jemu úplně rovnocenné též skutečné násilné vztažení ruky, takže v případech, v nichž zjištěno je pachatelovo jednání, odpovídající tomuto zákonnému pojmu, není vůbec zapotřebí, by tu současně byla též nebezpečná pohrůžka čís. 3447.

— — — skutková podstata nevyžaduje ani určité intensity ani delší doby fysického násilí; stačí jakýkoliv odpor, který by musela vrchnostenská osoba vynaložením vlastních sil přemoci, kdyby chtěla úřední výkon vůbec provésti čís. 3574.

— — — násilí ve smyslu § 81 tr. zák. nemusí býti bezprostřední; jest třeba jen, aby alespoň nepřímo bylo namířeno proti úřední osobě; stačí vytržení věci z ruky soudního vykonavatele, který ji uchopil za účelem zabavení čís. 3580.

— — — není třeba, by se vrchnostenská osoba pokusila odpor přemoci a by za tím účelem použila protinásilí, ani, by sama byla přemožena čís. 3580, 3667.

— — — pojmu »skutečného násilného vztažení ruky« ve smyslu § 81 tr. zák. odpovídá každý čin, podniknutý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo neb i jen nepřímo proti některé z osob, chráněných ustanovením § 68 tr. zák. čís. 3667, 3916.

— — — nestačí pouhý trpný odpor; nezáleží na tom, jakým způsobem pachatel použil fysického násilí proti oné osobě; stačí i jednání, směřující proti ní jen nepřímo čís. 3667.

— — — vytrhnutí ruky silou z ruky četníka, pokoušejícího se dáti pachateli na ruce řetízky, je přímým násilím na četníku, skutečným násilným vztažením ruky ve smyslu § 81 tr. zák. čís. 3667.

— — — skutečné násilné vztažení ruky ve smyslu § 81 tr. zák. lze spatřovati i v popohánění koně zapřaženého do vozu, jehož otěže drží vrchnostenská osoba v rukou čís. 4319.

— — — skutečné násilné vztažení ruky (§ 81 tr. zák.) nemusí býti provedeno bezprostředně rukou; stačí takový stupeň násilí, který staví vrchnostenskou osobu před volbu, by buď od úředního výkonu upustila, nebo odpor přemohla přiměřeným vlastním násilím čís. 3924.

— — — skutečné násilné vztažení ruky (§ 81 tr. zák.) vyžaduje, by násilí bylo proti úřední osobě namířeno, by ho bylo vědomě a úmyslně proti ní použito; nestačí mimovolné udeření čís. 4016.

— — nebezpečná vyhrůžka: pojem čís. 3916.

— — — pojem nebezpečné pohrůžky ve smyslu § 81 tr. zák. nepředpokládá, že ohrožený byl pohrůžkou skutečně ve strach uveden; stačí, že pohrůžka ublížením na těle, na svobodě, na cti nebo na majetku (§ 98 b) tr. zák.) byla objektivně způsobilou vzbudíti v ohroženém důvodné obavy, zejména v tom směru, že pachatel opovězené zlo pravděpodobně ihned uskuteční čís. 3509.

— — — nebezpečnou vyhrůžku jest spatřovati i v tom, opoví-li pachatel »skutečné násilné vztažení ruky«, jakmile vrchnostenský orgán počne s úředním výkonem (vytrhne z jeho ruky věc, kterou vrchnostenský orgán hodlá u výkonu vrchnostenského rozkazu, svého úřadu nebo služby uchopiti), zvláště když z jeho slov je zároveň zjevno jeho odhodlání, že by to, čím hrozil, vykonal ihned, jakmile by byl splněn předpoklad, na němž činil toto své odhodlání závislým čís. 3916.

— — — projev toho, proti němuž směřuje úřední výkon vrchnostenského orgánu, že to rozmlátí, nevystihuje, jsou-li jím míněny jen věci, k jichž zájmu se chystal vrchnostenský orgán, ani pojem vyhrůžky ublížením na (jeho) majetku, ani vyhrůžky ublížením na ostatních právních statcích, uvedených v § 98 b) tr. zák. a nelze proto v nich spatřovati nebezpečnou vyhrůžku ve smyslu § 81 tr. zák. čís. 3916.

— — — pro posouzení, zda byla vyhrůžka objektivně způsobilá vzbudíti důvodné obavy, že ji pachatel ihned vykoná, čili nic, jest rozhodná doba spáchání činu, nikoliv doba podání trestního oznámení čís. 3952.

— — subjektivní stránka: musí tu býti vědomí a vůle pachatelova dotknouti se skutečně vyvinutým násilím buď přímo neb aspoň nepřímo, přece však s fysickým účinkem vrchnostenské osoby čís. 3370.

— — — § 81 tr. zák. nepředpokládá skutečné zmaření služebního výkonu, stačí, že pachatel chtěl výkon zmařiti a v tom úmyslu jednal čís. 3402.

— — — úmysl překaziti úřední výkon není vyloučen ani podnapilostí pachatelovou čís. 3447.

— — — po stránce subjektivní jest i u zločinu podle § 81 tr. zák., i u přestupku § 312 tr. zák. nezbytně třeba, by pachatel věděl, že veřejný činitel koná svoji službu (svůj úřad) a u zločinu § 81 tr. zák. i, že předsebéře konkretní služební (úřední) úkon, který jest jednáním pachatelovým mařen; zvláštních úvah o tom, je-li tu toto vědomí a jeho výslovného (přesného) zjištění, je v rozhodovacích důvodech třeba jen, vyskytly-li se (byly-li vysloveny) pochybnosti o tom, zda pachatel měl ono vědomí čís. 3626.

— — — v subjektivním směru se nevyžaduje pachatelův úmysl porušiti tělesnou neporušenost poraněním vrchnostenské osoby čís. 3024.

— — — nezáleží na tom, zda byl pachatel v poměru k napadenému s to zamýšleného výsledku docíliti čís. 3924.

— — **§ 82 tr. zák.:** zbraní jest jakýkoliv předmět, způsobilý sesíliti útok proti vrchnostenské osobě nad míru pouhých tělesných sil pachatelových a ohroziti její tělesnou bezpečnost čís. 4217, 4283, 3584.

— — — zákon nemá v § 82 tr. zák. na mysli jen zbraně smrtící nebo zbraně v technickém slova smyslu; spadá sem i jízdní kolo čís. 3897.

— — — nezáleží na tom, zda se pachatel opatřil zbraní předem v úmyslu, by jí použil při činu, či zda jí použil, maje ji náhodou po ruce čís. 3584.

— — — spadá sem i hůl v ruce obžalovaného čís. 4217, 4568.

— — — avšak jen, byla-li v konkretním případě způsobilá sesíliti útok proti vrchnostenské osobě a ohroziti její tělesnou bezpečnost, a byla-li jí vůlí útočníka způsobem jejího použití jako prostředku k útoku propůjčena ona vlastnost zbraně čís. 4568.

— — — aby si pachatel uvědomil nejen skutečnou povahu, nýbrž i právní kvalifikaci předmětů, o něž jde, t. j. by též věděl, že jde o zbraně, jaké má na mysli § 82 tr. zák., zákon nevyžaduje vzhledem k zásadě § 3 tr. zák. čís. 4283.

— — — odpor se činí se zbraní (§ 82 tr. zák.) nejen, použil-li pachatel zbraně skutečně k útoku na vrchnostenskou osobu, nýbrž i když zbraní jen hrozil čís. 4217.

— — — jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., nebyl-li vyměřen trest podle druhé sazby § 82 tr. zák., ač se odpor stal se zbraní čís. 4217.

— — — uplatňování tohoto zmatku veřejným obžalobcem nebrání, že nenavrhl použití oné sazby, a že v obžalobě uvedl (a rozsudek zjistil) skutkové okolnosti, podmiňující její použití, jen v důvodech čís. 4217.

— — — poškození veřejného orgánu je jen objektivní podmínkou přísnější sazby druhé věty § 82 tr. zák.; přísnější trest stíhá pachatele i když jeho úmysl k nastalému poškození nesměřoval (poškození bylo způsobeno jen náhodou) čís. 3886, 4283.

— — — předpokládá se však, že poškození bylo výsledkem právě toho jednání pachatelova, jímž se vrchnostenské osobě vzepřel v úmyslu, její výkon zmařiti čís. 4283.

— — — vyšší sazba podle 2. věty § 82 tr. zák. má místo, i když zbraně nebylo použito, bylo jí však aspoň hrozeno čís. 3952, 4217.

— — — vyšší trestní sazby druhé věty § 82 tr. zák. jest použíti, stal-li se odpor se zbraní, bez rozdílu, záležel-li odpor v násilném vztažení ruky či ve vyhrůžce čís. 4311.

— — **dle § 83 tr. zák.:** přeskočil-li pachatel ohradu, jíž jest obehnána zahrádka patřící k cizímu domu, vnikl již tím do cizího domu ve smyslu § 83 tr. zák.; jest proto lhostejno, že při výkonu násilí (bodaje vidlemi oknem do příbytku) nevnikl ani částí svého těla do domu; pojem »vniknutí« čís. 3502.

— — — násilím po rozumu 2. věty § 83 tr. zák. jest nejen násilí fysické, nýbrž i násilí psychické, jež může býti vykonáno i slovy čís. 3795.

— — — účel pachatelem sledovaný a pohnutka činu jsou nerozhodnými čís. 3795.

— — — pod pojem domu po rozumu 2. věty § 83 tr. zák. spadá i dvůr k domu přináležející čís. 3795.

— — — spolupachatelství zločinu podle § 83 tr. zák. vpádem do školy a přemístěním křížů v učebnách čís. 4017.

— — — ke skutkové podstatě rušení míru domovního podle druhé věty § 83 tr. zák. není třeba násilného vpádu; stačí vniknutí buď ozbrojeného jednotlivce nebo několika (nejméně tří) osob neozbrojených a sebraných, ve vzájemném dorozumění vnikajících čís. 4017.

— — — násilný vpád nevyžaduje nutně přemožení fysického odporu čís. 4017.

— — — vniknutím jest vstup do cizího domu nebo do cizího příbytku, děje-li se vědomě proti vyslovené neb i jen předpokládané vůli oprávněné osoby, při čemž stačí, že pachatelé vzhledem k bezprávnému účelu vstupu nemohli se souhlasem oprávněného počítati čís. 4017.

— — — násilím na statku je nejen zničení a poškození movitých věcí, nýbrž i jakákoliv svémoc, kterou se s věcí nakládá způsobem, jejž oprávněná osoba připustiti nechce; pojmu násilí jest podřaditi již pouhé přemístění křížů z hlavních na postranní stěny učeben po odmítnutí žádosti obžalovaných o toto přemístění křížů učiteli i místopředsedou školní rady a přes varování učitelů čís. 4017.

— — — násilím na osobách (§ 83 tr. zák.) jest i násilí psychické, najmě pohrůžky, i omezení volnosti vůle, svobodně se rozhodovati a jednati, najmě i nátlak na cizí vůli, by se brala směrem, jímž by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku čís. 4017.

— — — pokud jde o zločin nadržování zločinu ukrýváním podle § 214 tr. zák., dal-li kdo osobám, o nichž věděl, že se dopustily zločinu (podle § 83 tr. zák.) peněžní prostředky na cestu, by unikly pátrající vrchnosti čís. 4268.

— — — návod a pomoc při zločinu podle § 83 tr. zák., jehož cílem bylo zmocniti se dokumentů (listin), předpokládá, že pachatelé vybídli hlavní pachatele právě k tomu, by se jich zmocnili násilím podle § 83 tr. zák. (násilným vpádem do příbytku držitele listin), a že k bezpečnému vykonání právě tohoto násilného vpádu vědomě svou činností přispěli čís. 4285.

— — — skutková podstata § 83 příp. 2 tr. zák. nevyžaduje, by byl někdo pachatelovým jednáním ve strach uveden (by jím byla omezena vůle oprávněného nebo jeho domácích lidí svobodně se rozhodnouti a jednati) čís. 4490.

— — — násilí stíhané druhou větou § 83 tr. zák. není beztrestné ani, je-li jím odstraňován stav, na jehož odstranění si pachatel činí nárok, ani, je-li jím zjednáván stav, odpovídající právnímu nároku pachatelovu (na vystěhování nájemníka z bytu) čís. 4505.

— — — odpovědnosti za takovou svémoc nezprošťuje pachatele ani mylný předpoklad, že je oprávněn odstraniti sám skutečný stav, který je

v rozporu s jeho právem nebo s právním nárokem, který mu skutečně nebo domněle přísluší proti osobě dotčené násilím čís. 4505.

— — — pojem »násilí« podle § 83 tr. zák. nevyžaduje násilí nějaké větší intensity čís. 4739.

— — — pokud jde o násilí spáchané na osobě, odpovídá mu každé fysické — nebo psychické — násilí; netřeba, by fysické násilí vedlo k porušení tělesné integrity (neporušenosti), nýbrž stačí každé úmyslné protiprávné porušení tělesné nedotčenosti čís. 4739.

— — — znak ozbrojeného vniknutí podle § 83 II. tr. zák. předpokládá, že pachatel měl zbraň vědomě jako takovou při vniknutí u sebe čís. 4739.

— — po stránce subjektivní: vyžaduje se ke skutkové podstatě zločinu podle § 83 (příp. 2) tr. zák., by pachatel byl si vědom, že vniká do domu nebo do příbytku jiné osoby proti její výslovně projevené neb alespoň předpokládané vůli (pouhá možnost poznání oné vůle nestačí), a by měl úmysl dopustiti se tam násilí na osobě oprávněného, na jeho lidech domácích, nebo na jeho statku čís. 3502.

— — — nevyžaduje se, by pachatel měl již předem úmysl vykonati násilí, stačí, bylo-li násilí po bezprávném (úmyslném) vniknutí skutečně vědomě vykonáno čís. 3795, 4739.

— — — vědomí rušené držby je náležitostí subjektivní stránky zločinu podle 1. věty § 83 tr. zák.; ke skutkové podstatě zločinu podle druhé věty § 83 tr. zák., spáchaného s více sebranými lidmi, stačí vědomí pachatelovo, že vniká do cizího domu nebo příbytku čís. 3795.

— — — úmysl vykonati násilí nemusí býti pojat již v době vniknutí čís. 4017.

— — — úmysl vykonati násilí (§ 83 tr. zák.) se nekryje s úmyslem nepřátelským směřujícím k porušení tělesné neporušenosti, jak jej vyžaduje § 411 tr. zák. čís. 4739.

— — **§ 84 tr. zák.:** »původcem« rušení domácího pokoje po rozumu 1. věty § 84 tr. zák. není jen návodce a strůjce, nýbrž jest jím každý přímý pachatel, jenž předsevzal čin nikoli v cizím zájmu, byv k tomu jinou osobou zjednán, nýbrž v zájmu vlastním, pro svůj vlastní účel čís. 3795.

— — — za »pomocníky« ve smyslu 2. věty § 84 tr. zák. jest pokládati jen osoby, které nejednaly ve vlastním zájmu, nýbrž sloužily vůli jiné osoby, davše se jí použíti jako nástroje čís. 3795.

— — **dle § 85 a) tr. zák.:** zločin utrhání na cti udáním ze zločinu poškození cizího majetku podle § 85 písm. a) tr. zák. (politím prádla) předpokládá jak tvrzení, že škoda tím vzešlá nebo zamýšlená převyšuje 200 Kč, tak i tvrzení, že poškození (zničení nebo znehodnocení prádla) bylo zamýšleno; škodou není celá cena (prádla), nýbrž jen částka její, rovnající se znehodnocení čís. 3440.

— — — ke skutkové podstatě zločinu § 85 a) tr. zák. se vyhledává úmysl směřující ke způsobení škody částku v tomto ustanovení zákona uvedenou převyšující jen, nenastala-li ze zlomyslného poškození cizího majetku ona škoda, ač ji pachatel způsobiti zamýšlel čís. 3572.

— — — skutkovou podstatu zločinu § 85 a) tr. zák. nevylučuje napotomní náhrada škody čís. 3572.

— — **dle § 85 a), b) tr. zák.:** přestupek opilství spáchaný činy, vykazujícími na venek veškeré znaky zločinu podle § 85 a), b) tr. zák., pokud se týče zločinu podle §§ 5, 85 a), b) tr. zák. čís. 3572.

— — **dle § 85 b) tr. zák.:** slovo »lidem« v § 85 b) tr. zák. nelze vykládati v ten rozum, že jest jím míněno »několik lidí« čís. 3523.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 7 ani čís. 10 c), ani čís. 11 § 344 tr. ř., byla-li k obžalobě a k hlavní otázce na zločin těžkého uškození na těle podle §§ 152, 156 a) tr. zák. dána a porotci kladně zodpovězena eventuelní otázka na zločin zlomyslného poškození cizího majetku podle § 85 b) tr. zák., kvalifikovaný podle první věty druhého odstavce § 86 tr. zák. čís. 3922.

— — — nejde o tento, nýbrž o onen zločin, mrštil-li pachatel pivní sklenicí přímo po jedné z peroucích se osob v úmyslu, by ji zasáhl, a uderiv ji sklenicí do hlavy, poranil jí oko tak, že jí muselo být operativně vyjmuto čís. 3922.

— — — ke skutkové podstatě zločinu podle § 85 b) tr. zák. stačí možnost ublížiti komukoliv, třebas způsobem nepatrným; velikost nebezpečí a skutečnost způsobeného poškození jsou jen další náležitosti činu, rozhodné pro výměru trestu podle § 86 tr. zák. čís. 4068.

— — — zločin podle § 87 tr. zák. vylučuje i zlomyslná jednání neb opomenutí za okolností zvláště nebezpečných, jež o sobě jsou zlomyslným poškozením cizího majetku podle § 85 tr. zák. Lze proto i při jednom trestném činu usuzovati na trestnost pachatelovu i podle § 85 b) i podle § 87 tr. zák. čís. 4334.

— — subjektivní stránka: ke skutkové podstatě zločinu § 85 b) tr. zák. se nevyžaduje, by úmysl pachatelův směřoval přímo k způsobení některého z nebezpečí v § tom uvedených, stačí po stránce subjektivní, byl-li si pachatel, poškodiv úmyslně a vědomě bezprávně cizí majetek, při páchání činu vědom, že z jeho skutku může nastati některé z oněch nebezpečenství čís. 3572.

— — — pro subjektivní skutkovou podstatu § 85 b) tr. zák. nestačí, že pachatel předsevzal čin (mrštil sklenicí) úmyslně, jsa si vědom toho, že by z této činnosti mohlo vzejíti nebezpečí pro život, zdraví a bezpečnost těla osob (v hostinci), nýbrž jest i třeba, by tak učinil v úmyslu poškoditi cizí majetek čís. 3964.

— — — subjektivní stránka zločinu podle § 85 b) tr. zák. jest naplněna, měl-li pachatel úmysl poškoditi cizí majetek (rozbíti okna) a uvědomil-li si současně, že z tohoto poškození může vzejíti některé z nebezpečí v zákoně uvedených (že v místnosti jest nebo může býti někdo přítomen a bude nebo může býti zasažen), že však představa ta ho nezdržela od provedení skutku čís. 4068.

— — — otázka, zda pachatel měl vůli ohroziti statky v § 85 b) tr. zák. uvedené, patří ke stránce subjektivní, již soud nemusel zjišťovati v jednotlivých jejích složkách, jakmile, zjistiv úplné opilství pachatelovo, posuzoval jeho činnost jen s hlediska přestupku § 523 tr. zák. čís. 4162.

— — **dle § 85 c) tr. zák.:** při zločinu podle § 87 [85 c)] tr. zák. lze přičítati okolnost, že s činem pachatelovým bylo spojeno velké nebezpečí, jako přitěžující okolnost (§ 43 tr. zák.) jen, šlo-li o nebezpečí, přesahující co do rozsahu nebo co do hrozivosti náležitosti nebezpečí jako skutkového znaku oněch zločinů čís. 3973.

— — — značkovací hřebíky jsou součástkami železnice ve smyslu §§ 85 c) a 175 I b) tr. zák., ano jde o předměty, jichž odstranění může míti aspoň nepřímo nepříznivý vliv na bezpečnost železničního provozu čís. 4000.

— — **§ 86 odst. 2 tr. zák.:** úrazem ve smyslu druhého odstavce § 86 tr. zák. jest jen újma na lidském zdraví nebo tělesné neporušenosti vážnějšího rázu a ve svých důsledcích pro postiženého značnějšího dosahu; nespadá sem pouhé lehké ublížení na těle čís. 3931.

— — **dle § 87 tr. zák.:** pro pojem »zlomyslnosti« ve smyslu § 87 tr. zák. nestačí, že pachatel jednal z pouhé »svévole«, která sice předpokládá (stejně jako zlomyslnost) jednání úmyslné, avšak předsevzaté bez

ohledu na možné následky, jen pro potěšení s ním spojené čís. 3433.

— — — ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. se nevyžaduje, by bylo pachatelem způsobeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost několika lidí; stačí, šlo-li o ohrožení tělesné neporušenosti i jen jedné osoby čís. 3523.

— — — pojmu způsobení nebezpečí po rozumu § 87 tr. zák. odpovídá i zvýšení jsoucího tu již nebezpečí čís. 3523.

— — — ke skutkové podstatě zločinu § 87 tr. zák. výkřikem se nevyžaduje, by pachatel vyzýval k násilnostem čís. 3523.

— — — pouhé položení tyče přes silnici, které by mělo v zápětí, že by se jedoucí auto přes ni prostě přehouplo, aniž by koho na životě ohrozilo, nestačí ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. ani v objektivním, ani v subjektivním směru; jde však o skutkovou podstatu § 87 tr. zák., byla-li tyč položena takovým způsobem, jímž bylo způsobeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí jedoucích v autu čís. 3609.

— — — skutková podstata podle §§ 5, 87 tr. zák. tu vyžaduje, by pomocník, který tyč vybral a pomohl přímým pachatelům ze dvora ji vynésti, avšak při kladení tyče na silnici přítomen nebyl, se buď s přímými pachateli dohodl, že tyč položí způsobem ony statky ohrožujícím, nebo by s takovým způsobem položení souhlasil čís. 3609.

— — — skutková podstata podle první věty § 87 tr. zák. nevyžaduje, by se čin podniknutý ze zlomyslnosti nesl k provozu jízdy železniční nebo děl a podniků uvedených v § 85 c) tr. zák. čís. 3757.

— — — skutková podstata zločinu podle § 87 tr. zák. nevylučuje, by čin ze zlomyslnosti nebyl podniknut po případě i výlučně na vlastním majetku pachatele, jen když jím bylo způsobeno podle jeho zlomyslnosti nebezpečenství pro cizí majetek, v § 85 b) tr. zák. naznačené čís. 3757.

— — — pokud sem spadá polití petrolejem a zapálení nábytku v bytě čís. 3757.

— — — při zločinu podle § 87 [85 c)] tr. zák. lze přičítati okolnost, že s činem pachatelovým bylo spojeno velké nebezpečí, jako přitěžující okolnost (§ 43 tr. zák.) jen, šlo-li o nebezpečí, přesahující co do rozsahu nebo co do hrozivosti náležitosti nebezpečí jako skutkového znaku oněch zločinů čís. 3973.

— — — skutková podstata zločinu podle § 87 tr. zák. (výkřikem »jen skrz« k demonstrantům, jimž bránil četnický kordon vstupu do města) je dána i, jestliže nebezpečí v zákoně uvedené z činu pachatelova ani nenastalo, mohlo však jím býti přivoděno nebo se z výsledku činu vyvinouti čís. 4218.

— — — stačí i jen možnost vzniku nebezpečí čís. 4218.

— — — zločin podle § 87 tr. zák. vylučuje i zlomyslná jednání neb opomenutí za okolností zvláště nebezpečných, jež o sobě jsou zlomyslným poškozením cizího majetku podle § 85 tr. zák. Lze proto i při jednom trestném činu usuzovati na trestnost pachatelovu i podle § 85 b) tr. zák.) čís. 4825.

— — — nebezpečí podle § 87 tr. zák. není dáno již bezprostředním ohrožením života, zdraví nebo bezpečnosti lidí takovým činem, jemuž je takové ohrožení přímým účelem, nýbrž vyžaduje se, by vzniklo pro chráněné statky nebezpečí jiného druhu než jejich bezprostřední ohrožení činem samým; k pachatelovu činu musí přistoupiti okolnosti, jimiž je dáno obecnější nebezpečí (podle záměru pachatelova vytvořen stav budící obavy, že bude míti v zápětí následky § 85 b) tr. zák. čís. 4825.

— — — jen skutková podstata dokonaného zločinu § 87 tr. zák. vyžaduje, by pachatel nebezpečí v § 85 b) tr. zák. naznačené skutečně způsobil; šlo-li pachateli dle jeho záměru o to, přivoditi činem (hozením kamene na četnický kordon) ono obecné nebezpečí, jde o pokus zločinu § 87 tr. zák., jestliže ono nebezpečí nevzešlo, ale po případě vzejíti mohlo čís. 4825.

— — — přivoděním nebezpečí po rozumu § 87 tr. zák. je jakékoliv jednání neb opomenutí, jež má podle povšechné své povahy nebo podle okolností, za kterých se stalo, poznatelný směr na některou ze škod, o něž jde, a nezáleží na tom, zda bylo skutečnému vzniku škody zabráněno dříve či později čís. 4783.

— — — nebezpečí jednání podle § 87 tr. zák. lze po případě spatřovati v úderu bičem do ochranného skla jedoucího auta čís. 4783.

— — subjektivní stránka: ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. se po stránce subjektivní nevyhledává, by úmysl pachatelův směřoval přímo k přivodění některého z nebezpečenství v § 85 b) tr. zák. uvedených; stačí po této stránce, když pachatel byl si toho vědom, že z určitého jednání může vzejíti některé z nebezpečí v § 85 b) tr. zák. naznačených, a když přes toto vědomí jednání takové úmyslně předsevzal čís. 3433, 3523.

— — — subjektivní skutková podstata nevyžaduje zvláštní zlomyslnost; stačí i t. zv. dolus ohrožovací (pachatelovo vědomí, že svou činností ono nebezpečí způsobuje) čís. 4218.

— — — v subjektivním směru stačí, byl-li si pachatel vědom, že z jeho jednání může vzniknouti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí, a přes to podnikne jednání, se kterým jest nebezpečí to spojeno čís. 4783.

— — **dle § 93 tr. zák.:** podle § 93 tr. zák. se nevyžaduje, by se při zdánlivé odůvodněné příčině zadržení opomenutí, dáti o tom ihned věděti řádné vrchnosti, stalo schválně, t. j. v úmyslu znemožniti úřadu, by oprávněnost zadržení co nejrychleji přezkoumal a podle okolností je zrušil; opomenutí z pouhé nedbalosti není trestné čís. 3420.

— — — z ustanovení § 93 tr. zák. ve spojení s ustanovením § 2 g) tr. zák. vyplývá, že jest každému volno zadržeti beztrestně osobu, o níž má důvodné podezření neb aspoň důvodně se domnívá je míti, že jde o zločince neb o člověka škodlivého nebo nebezpečného, najmě jeho právním statkům čís. 3624.

— — — omezování osobní svobody nesmí, má-li jím býti založena objektivní skutková podstata zločinu podle § 93 tr. zák., ani trvati po dobu tak krátkou, že by pro své jen zcela pomíjející trvání nebylo pociťováno jako omezování volnosti pohybu, jehož pouhé stížení nestačí, ani nesmí býti tak nepatrné, by překážky při něm kladené mohly kýmkoli a beze všeho býti překonány čís. 3674.

— — — pokud jde o zločin § 93 tr. zák., uzamkl-li prchající pachatel strážníky na policejní strážnici, ti však mohli místnost opustiti oknem a skutečně tak učinili čís. 3686.

— — — otázku, zda má pachatel příčinu pokládati uvězněného důvodně za škodlivého nebo nebezpečného člověka (§ 93 tr. zák.), jest zkoumati podle bezelstnosti pachatelovy (osoby svobodu omezující) čís. 3800, 4727.

— — — okolnost, že vězněný mohl místnost opustiti oknem, nevylučuje skutkovou podstatu podle § 83 tr. zák., riskoval-li při tom vzhledem ke svému stáří a k výšce okna od země své zdraví a bezpečnost těla čís. 3800.

— — — i devítiletý hoch, který sadaři sbírá a přisvojuje si spadané ovoce, může se podle okolností případu jeviti sadaři jako osoba nebezpečná jeho majetku (§ 93 tr. zák.) čís. 3866.

— — — nebezpečnost osoby pachatelem napadené nedovoluje mu, by při svém zákroku libovolně překročoval meze nutné svépomoci (§§ 19

a 344 obč. zák. a § 2 písm. g) tr. zák.); učinil-li tak, jest zjistiti jeho vědomí o protiprávnosti použitého násilí (vědomí o protiprávnosti předsevzatého jednání, přesahujícího co do vhodnosti použitých prostředků a co do účelnosti nezbytnou potřebu) čís. 3866.

— — — omezování osobní svobody po rozumu § 93 tr. zák. lze spatřovati v uzamčení dveří a ve zhasnutí světla i tehdy, vedly-li sice z místnosti i jiné dveře neuzamčené, ale byl-li odchod uzavřených osob dveřmi těmi pro neznalost polohy a zařízení místnosti spojen s překážkami (s nebezpečím) čís. 4531.

— — — nakolik nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř., nebyla-li dána eventuální otázka podle § 93 tr. zák. čís. 4532.

— — — vědomí protiprávnosti jednání po rozumu § 93 tr. zák. tu není, považoval-li pachatel zadrženého bezelstně za nebezpečného; tuto nebezpečnost nemusel spatřovati v trvalých vlastnostech zadrženého, nýbrž mohl ji shledati i ve způsobu, jak se zadržený v rozhodné době choval, najmě v tom, že podnikal protiprávní útok na statky zákonem chráněné, i na jmění (pokusil se svémocně s opomenímí vrchnosti — § 19 obč. zák. — odnésti věci, o nichž se pachatel domníval, že jsou jeho) čís. 4535.

— — — překážení v užívání osobní svobody, které nezáleží ve věznění, odpovídá pojmu omezování osobní svobody po rozumu § 93 tr. zák. jen, blíží-li se kvalitativně věznění čís. 4727.

— — — pod pojem omezování osobní svobody ve smyslu § 93 tr. zák. nespadá pouhé stížení nebo znesnadňování volného pohybu, při němž překážky mohou býti kýmkoliv snadno přemoženy, nebo omezení svobody, které trvá tak krátkou dobu, že nemůže býti pro své rychlé pominutí jako takové zadrženým vůbec pociťováno čís. 4727.

— — — spadá sem však, uchopil-li kdo 15letého hocha a dav mu kolem krku opratí z kravského povozu vedl ho, drže tuto opratí v ruce, značný kus cesty, vědomě jiným směrem, než byl směr, kterým chtěl jíti čís. 4727.

— — — zločinem ve smyslu § 93 tr. zák. je rozuměti nejen osobu, jež spáchala zločin v technickém slova smyslu, nýbrž každého, kdo se dopustil činu v zákoně trestem ohroženého (polního pychu) čís. 4727.

— — subjektivní stránka: pokud s hlediska § 93 tr. zák. vyviňuje subjektivní nazírání (přesvědčení) pachatelovo, třebas mylné, že má před sebou člověka nebezpečného nebo jinak škodlivého čís. 3420.

— — — k subjektivní skutkové podstatě zločinu podle § 93 tr. zák. se kromě úmyslu omezovati jiného v osobní svobodě nevyžaduje ještě dále sahající úmysl (pohlavně obcovati s napadenou, vynutiti na ní soulož); okolnost, že pachatel od tohoto konečného cíle dobrovolně upustil, nevadí, by mu jeho jednání nebylo přičítáno za zločin podle § 93 tr. zák. čís. 3674.

— — **§ 94 tr. zák.:** »škodou« opodstatňující vyšší trestní sazbu § 94 tr. zák. jest i škoda na majetku; nezáleží na jejím větším nebo menším rozsahu; stačí škoda (nebo jinaké zlo), která byla způsobena zároveň s omezením osobní svobody tímto omezujícím jednáním samým, i škoda, která při tom vznikla jen nahodile, nejsouc jako taková pachatelem zamýšlena čís. 4308.

— — **dle § 96 tr. zák.:** podle § 96 druhé věty tr. zák. dopouští se únosu, kdo vdanou ženu, třebas i s její vůlí, manželu lstí nebo násilím unese čís. 4003.

— — — únos může se státi i se svolením unesené čís. 4003.

— — — účel únosu může býti jakýkoli, nemusí směřovati ani ke sňatku ani ke smilstvu čís. 4003.

— — — lest nesměřuje tu proti unesené, nýbrž proti držiteli moci (proti manželu unesené) čís. 4003.

— — — pro pojem lsti stačí, proveden-li únos bez vědomí osoby oprávněné; v případě, že osoba podrobená moci jiného odešla bez jeho vědomí sama, spočívá lest již v tom, že ji pachatel k tomu přemluvil nebo jí v tom byl nápomocen čís. 4003.

— — — ve směru subjektivním stačí vědomí pachatelovo, že jeho činnost jest nedovoleným zásahem do mocenských práv manžela unesené čís. 4003.

— — — s hlediska skutkové podstaty zločinu únosu (§ 96 tr. zák.) musí býti lest, jevící se v tajném odchodu ženy z domácnosti manžela, zapříčiněna buď přímo nebo nepřímo pachatelem únosu čís. 4060.

— — — nestačí, že ji přiměl k odchodu od manžela dopis pachatelův, nýbrž jest třeba, by ji pachatel obsahem dopisu pohnul k tomu, by opustila muže tajně čís. 4060.

— — — podle § 96 II tr. zák. jest trestným nejen, kdo přímo předsevzal odvedení chráněné osoby (zosnoval, by manželka manžela tajně opustila), nýbrž i, kdo ženě o své újmě z moci manžela uniknuvší při provedení jejího úmyslu vědomě k tomu napomáhá za tím účelem, by nedovoleně zasáhl do mocenských práv manželových čís. 4060.

— — **dle § 98 tr. zák.:** podřadění trestného jednání pod ustanovení § 98 tr. zák. nemá místa, i když jsou tu všechny zákonné znaky tohoto zločinu, obsahuje-li čin zároveň veškeré náležitosti skutkové podstaty trestného činu s přísnější trestní sankcí (§ 128 tr. zák.) čís. 3819.

— — **dle § 98 a) tr. zák.:** osobu, podezřelou z trestného činu, který jest stíhati z povinnosti úřední, smí kdokoliv zadržeti za tím účelem, by ji odevzdal příslušné vrchnosti; toto právo je nutným důsledkem práva uvedeného v § 86 tr. ř. a výronem zájmu státu na zachování právního pořádku a pro jednotlivce, jenž je jako člen státního celku súčastněn na jeho zájmech, konkretním právem, jež porušiti není zadržené osobě dovoleno (§ 98 a) tr. zák., § 2 odst. 2 zák. o útisku) čís. 3677.

— — — shledal-li nalézací soud v činu pachatele, obžalovaného pro zločin podle § 98 a) tr. zák., jen zlé nakládání a vyloučil-li současně jeho úmysl poškoditi osobu, s níž zle nakládal, na kterémkoli jejím konkrétním právu vůbec a na jejím majetku zvláště, nezakládá jednání obžalovaného ani přečin podle §§ 1, 2 zákona proti útisku čís. 4029.

— — — pod pojmy zlého nakládání a způsobení újmy na těle po rozumu § 1 zák. o útisku spadá jen takové působení na tělo jiné osoby, které nemá jinakého dalšího účinku než přechodnou nevolnost, chvilkový pocit nepříjemnosti; jde o násilí ve smyslu § 98 a) tr. zák., jakmile nastaly nebo podle povšechné povahy jednání pachatelova mohly nastati účinky vážnější, zejména poruchy těla nebo duševního klidu časově nebo co do stupně rozsáhlejší čís. 3677, 4091.

— — — nakolik nejde o zmatek, nedány-li ke hlavní otázce na žhářství a vydírání dodatkové otázky na opilství čís. 4591.

— — — vydírání a útisk liší se jen různou intensitou nátlaku. U psychického násilí jest hranice ta samým zákonem vymezena ustanovením, že pohrůžka musí býti způsobilá vzbuditi v ohroženém důvodnou obavu, má-li se státi složkou skutkové podstaty vydírání. Podle obdoby tohoto znaku jest vymeziti hranici tu i při fysickém násilí, u něhož zákon takového poukazu neobsahuje čís. 4600.

— — — zlým nakládáním, pokud se týče způsobením újmy na těle ve smyslu § 1 zák. o útisku bude tudíž jen takové působení na tělo jiné osoby, jež nemá jinakého dalšího duševního účinku, než přechodnou nevolnost, chvilkový pocit nepříjemnosti. Jakmile však nastaly nebo podle povšechné povahy jednání pachatelova mohly nastati účinky vážnější, zejména poruchy těla nebo duševního klidu časově nebo stupňovitě rozsáhlejší, jest fysické násilí pokládati za prostředek téže intensity, jakým je vyhrůžka způsobilá vzbuditi důvodnou obavu a podřaditi je pod pojem skutečného násilí ve smyslu § 98 a) tr. zák. čís. 4600.

— — **dle § 98 a), b) tr. zák:** rozdíl mezi skutkovými podstatmi podle § 98 a), b) tr. zák. a podle §§ 1 a 2 zák. proti útisku čís. 4029.

— — — spolupachatelství zločinu veřejného násilí podle § 98 a), b) tr. zák. čís. 4600.

— — — při zločinu vydírání podle § 98 a), b) tr. zák. jest směrodatným cíl, který pachatel sleduje trestným jednáním, jeho úsilí buď skutečným násilím nebo vyhrůžkou působiti na vůli napadeného (ohroženého) a dáti jí určitý směr čís. 3602.

— — — relativní nemožnost, dosíci v konkretním případě chtěného výsledku nezbavuje ještě jednání zákonných znaků trestnosti čís. 3602.

— — — trestnost činu jest posuzovati s hlediska pachatele, čeho chtěl dosáhnouti svým jednáním čís. 3602.

— — — kleknutí na kolo a tak částečné zbavení jeho volnosti pohybu ve spojení s vyhrožováním dalšími násilnostmi přesahuje pojem zlého nakládání ve smyslu přest. útisku podle § 1 zák. čís. 309/1921 čís. 3602.

— — — jde-li o zločin vydírání, naplňuje pouhá přítomnost pachatele na místě, kde, a v době, kdy nutí jiný pachatel svou oběť (fysickým) násilím anebo pohrůžkou ke konání, opomenutí nebo snášení, pojem spolupachatelství jen, je-li přítomnost onoho pachatele — utvrzujíc druhého pachatele (násilníka) v jeho zločinném úmyslu a jednání, a sesiluje účinnost (fysického nebo psychického) násilí činěného pachatele v očích osoby, které se činí násilí, — složkou nátlaku na vůli napadené osoby, jejíž vůle má i podle úmyslu pachatele zůstavšího nečinným býti sesíleným nátlakem nucena ve směr oběma pachateli chtěný čís. 4119.

— — **dle § 98 b) tr. zák.:** ke skutkové podstatě zločinu vydírání (§ 98 b) tr. zák.) se nevyžaduje, by důvodná obava potrvala delší dobu, ba ani, by skutečně byla vzbuzena, stačí již objektivní způsobilost pohrůžky, by jí tento účinek byl vyvolán čís. 3532.

— — — zjištěna-li důvodná obava pro důležitost zla, jímž hrozeno, nezáleží na tom, že nebyla zjištěna i pro osobní povahu napadeného čís. 3532.

— — — rozhodným je výhradně dojem, jak pohrůžka mohla působiti (působila) na osobu, jíž bylo vyhrožováno čís. 3532.

— — — k zákonnému pojmu »vyhrožování ublížením na cti« stačí pohrůžka čímkoli, co by pro ohroženého mohlo míti v zápětí újmu na jeho osobní cti a vážnosti. Nevyžaduje se, aby šlo o pohrůžku ublížením na cti, jež by zakládalo některou ze skutkových podstat urážky na cti ve smyslu §§ 487 až 499 tr. zák. čís. 3532.

— — — spadá sem vyhrůžka vyzrazením soukromých dopisů a soukromého života snoubenky snoubenci čís. 3532.

— — — pohrůžka ve smyslu § 98 b) tr. zák. nemusí býti pronesena přímo a výslovně jako pohrůžka; může záležeti v každém konkludentním jednání, jež projevuje, třebas na venek ve formě slušné a bezzávadné, úmysl hrozícího, by svým vystoupením vzbudil v osobě, proti níž vystupuje, důvodné obavy, a by osobou tou jeho jednání v tomto smyslu bylo také pojímáno; není třeba, by pohrůžka důvodnou obavu skutečně vzbudila, stačí, byla-li k tomu objektivně způsobilou čís. 3563.

— — — spadá sem, vyhrožoval-li kdo uveřejněním urážlivých insultů a výpadů, by vynutil upuštění od uveřejnění trestního rozsudku, na něž měl ten, komu bylo hrozeno, právo; nezáleží na tom, že dopis, vyhrůžku obsahující, byl zaslán právnímu zástupci napadeného čís. 3563.

— — — způsobilým prostředkem donucovacím ve smyslu § 98 b) tr. zák. může býti i vyhrůžka jednáním o sobě nezávadným; i takové jednání stane se protiprávním, použil-li ho kdo k dosažení prospěchu, na nějž mu nepřísluší právní nárok čís. 3563.

— — — ustanovení § 98 b) tr. zák. a předpisy §§ 1 a 2 zák. o útisku sledují týž účel a liší se jen v jakosti a síle použitých prostředků, při pohrůžce zejména v tíži a citelnosti zla, jímž bylo hrozeno čís. 3563.

— — — ke skutkové povaze zločinu vydírání stačí i pohrůžka nepřímá, tedy i pohrůžka pronesená k třetí osobě, byl-li pachatel při tom veden úmyslem, by pohrůžka byla přivedena k vědomosti toho, proti němuž čelí čís. 3563.

— — — trestní zákon označuje za účel vyhrůžky při vydírání vynucení konání, dopuštění neb opomenutí, při loupeži (spáchané pohrůžkou) zmocnění se cizí věci movité (její okamžité odnětí) čís. 3571.

— — — rozdíl mezi skutkovými podstatami oněch zločinů záleží v tom, že zlo, jímž bylo pohrozeno, hrozí u loupeže bezprostředně a okamžitě, u vydírání však teprve v budoucnu čís. 3571.

— — — skutková podstata zločinu loupeže podle § 190 tr. zák., spáchaného pohrůžkou, předpokládá takovou pohrůžku směřující proti životu nebo tělu, že napadené osobě nezbývá volnost pro to, jak se má rozhodnouti, a že nemá jiného východiska, než obětovati věc. Při zločinu vydírání podle § 98 b) tr. zák. nedosahuje však pohrůžka této síly a bezprostřednosti, takže napadená osoba má na vůli, splniti to, co žádáno, nebo splnění žádosti odepříti čís. 3571.

— — — pokud není porušením předpisu § 320 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nebyla-li k hlavní otázce na zločin loupeže dána eventuelní otázka na zločin vydírání čís. 3571.

— — — přes platné zákonné předpisy o ochraně osobní svobody jsou oprávněny stíhati a zadržeti osobu podezřelou z trestného činu za tím účelem, by mohla býti odevzdána příslušnému úřadu, nejen orgány veřejné bezpečnosti, nýbrž každý, kdokoliv nabude vědomosti o trestném činu, který má býti stíhán z povinnosti úřední (byl o to strážníkem požádán) čís. 3715.

— — — ideální souběh zločinu podle §§ 8, 152, 155 a) tr. zák. a zločinu podle § 98 b) tr. zák. čís. 3715.

— — — důvodem trestnosti vydírání není protiprávnost prostředku pachatelem použitého, nýbrž protiprávnost nároku, jejž prostředkem tím vymáhá čís. 3747, 3936, 4879.

— — — nezáleží na tom, zda pachatel je či není oprávněn způsobiti zlo skutečně způsobené neb opovězené čís. 3747.

— — — »ublížení« pojímá se v zákoně s hlediska poškozeného; jest jím i újma na statcích v zákoně uvedených, kterou by ohrožený na nich mohl býti postižen, i kdyby mu hrozila po právu čís. 3747.

— — — i pohrůžkou oznámení pro trestný čin skutečně spáchaný jest vyhrožováno ve smyslu § 98 b) tr. zák., bylo-li jí použito k bezprávnému účelu v zákoně naznačenému čís. 3747.

— — — jde o vydírání, nikoliv jen o přestupek útisku, bylo-li vynucováno postoupení společenského podílu opětovnou vyhrůžkou trestního oznámení pro podvody (kriminálem) čís. 3747.

— — — jako předpis § 98 b) tr. zák. čelí i ustanovení § 1 zákona proti útisku již pouhému pokusu, by vůli osoby, na niž se činí nátlak, byl dán směr, kterým by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku. Útisk přichází však v úvahu již i při takových pohrůžkách, které nejsou s to, by vzbudily důvodnou obavu; obě skutkové podstaty rozlišují se jen jakostí a silou prostředků, jichž bylo použito čís. 3771.

— — — vylučuje-li rozsudek způsobilost pohrůžky (očerňováním koho u jeho rodiny z homosexuality), by jí byla v ohroženém vzbuzena důvodná obava (§ 98 b) tr. zák.), jest se mu zabývati otázkou, nebyla-li aspoň způsobilou vzbuditi v ohroženém přechodnou nevolnost a pomíjející pocit nepříjemnosti (nedokonaný přestupek útisku) čís. 3771.

— — — otázka způsobilosti vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu je otázkou skutkovou čís. 3771.

— — — zda lze pohrůžku bitím (zlým nakládáním) podřaditi pod § 98 b) tr. zák., lze bezpečně posouditi jen podle zvláštních okolností případu, najmě podle toho, zda jsou tu i ostatní zákonné podmínky onoho zločinu; spadá sem, nikoli pod předpis zákona o útisku, hrozil-li pachatel jím zprzněnému devítiletému děvčeti zbitím, jestliže doma něco poví čís. 3819.

— — — pokud nejde o vydírání, nutil-li hajný vyhrůžkou osoby podezřelé z pytláctví k tomu, by se jím dały prohlédnouti; v subjektivním směru ho po případě vyviňuje (§ 2 e) tr. zák.) i, pokládal-li se k tomu za oprávněna z neznalosti nebo nesprávným výkladem předpisů zákona ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák. čís. 3936.

— — — zločinu vydírání dopouští se podle § 98 b) tr. zák., kdo vyhrožuje způsobem a zlem tam uvedeným — je-li vyhrůžka povahy tam naznačené — někomu v úmyslu, by na něm vynutil nějaké konání, bez rozdílu, zda měla vyhrůžka účinek čili nic čís. 4057.

— — — dokonaným zločinem vydírání je již pokus, dáti psychickým násilím cizí vůli směr, kterým by se vůle ta bez onoho nátlaku nebrala čís. 4057.

— — — není třeba, by vůle ohroženého podlehla nátlaku hrozby a rozhodla se ve směr jí vnucený, by se vnucené rozhodnutí projevilo přiměřeným skutkem (opomenutím) nebo snášením skutku čís. 4057.

— — — nezáleží ani na tom, zda se vynucené jednání, opomenutí nebo snášení stane ihned po vyhrůžce na místě vyhrůžky, či až později na jiném místě; stačí, že jest účelem, po případě i, třebas místně a časově od vyhrůžky odděleným výsledkem vyhrůžky čís. 4057.

— — — nepředpokládá se totožnost pachatele s osobou, v jejímž zájmu jest vynucené jednání, opomenutí nebo snášení čís. 4057.

— — — nezáleží na tom, zda byl pachatel přítomen a súčastněn i při (na) uskutečnění vyhrůžky, při (na) tom, když ohrožená osoba uvádí vnucené jí rozhodnutí vůle ve skutek čís. 4057.

— — — pro posouzení způsobilosti vyhrůžky vzbuditi v ohroženém důvodné obavy záleží na tom, zda má ohrožený při objektivním uvážení všech okolnosti důvod, míti za to, že pohrůžka bude splněna čís. 4153.

— — — okolnosti, z nichž se usuzuje na důvodné obavy ohroženého, musí tu býti v době činu a musí býti ohroženému známé čís. 4153.

— — — spadá sem hrozba závažným zlem (vraždou) za účelem překažení práce nestávkujících čís. 4153.

— — — ustanovení § 99 tr. zák. je doplněním ustanovení § 98 b) tr. zák.

a může právě přijíti teprve v úvahu, není-li tu náležitostí § 98 b) tr. zák. čís. 4327.

— — — bezprostředně a okamžitě (jak předpokládá loupež na rozdíl od vydírání) odnímá se věc i tehdy, zmocňuji-li se jí pachatelé v souvislosti se zlým nakládáním, třebas v jiné místnosti, najmě zabezpečují-li si pachatelé přístup k věci a odnětí ji tím, že zlým nakládáním zbavují napadenou osobu možnosti brániti jim v přístupu k věci a v odnětí jejím čís. 4532.

— — — o právním nároku na plnění, vyviňujícím s hlediska zločinu podle § 98 b) tr. zák., může býti řeč jen tam, kde nárok (subjektivní právo) je založen v konkretních ustanoveních platného práva objektivního, takže právnímu nároku odpovídá na druhé straně právní povinnost, a nárok může býti oprávněným vymáhán proti povinnému u příslušných úřadů čís. 4792.

— — — jde-li snad jen o morální nárok, by veřejné funkce nebyly zastávány osobami stranickými a přístupnými úplatkům, nepřichází nedostatek protiprávnosti vymáhaného plnění v úvahu jako skutečnost vylučující objektivní skutkovou podstatu zločinu vydírání čís. 4792.

— — v subjektivním směru: není trestnost jednání (vyhrůžky) vyloučena jakýmkoliv omylem v otázce, zda nárok, který má býti vynucován, je po právu čili nic, nýbrž odpovědnosti ve směru zločinu vydírání může pachatele s onoho hlediska zprostiti jen omyl o rozhodných okolnostech skutkových, jemuž ovšem je na roveň klásti omyl o normách právních, vyjímajíc jen omyl o předpisech hmotného práva trestního čís. 4792.

— — **dle § 99 tr. zák.:** spolupachatelství zločinu podle § 99 tr. zák. čís. 3492.

— — — i vyhrůžka zcela všeobecně znějící (s vámi si to spočítám, pomstím se vám a pod.) může po případě býti pohrůžkou ublížením na cti, na svobodě, na těle nebo na majetku (§ 99 tr. zák.) a způsobilou vzbuditi důvodné obavy, směřuje-li úmysl pachatelův k tomu, uvésti ohroženého ve strach a nepokoj, ohrožený pak podle jeho úmyslu (vědomí) může v oné všeobecné pohrůžce spatřovati ohlášení určitého zla a ji též jako takovou pojímá čís. 3662.

— — — je-li slovní vyhrůžka sesílena bezprostředně následujícím skutečným násilným jednáním pachatele proti napadenému (lehkým poraněním), jest to i ono jednání přičítati za samostatné souběžné trestné činy čís. 3933.

— — — okolnost, že pachatel proti ohroženému bezprostředně po vyhrůžce oním způsobem jednal, může míti význam jednak pro zkoumání pachatelova úmyslu uvésti ohroženého ve strach a nepokoj, jednak otázky, zda pachatelova vyhrůžka, hledíc na důležitost zla, jímž bylo hrozeno, byla vzhledem k tomu, jak byla provedena, způsobilá vzbuditi důvodnou obavu čís. 3933.

— — — vyhrůžka (opověď zla) ve smyslu § 99 tr. zák. může se díti nejen ústně nebo písemně, nýbrž i jiným způsobem, jakýmkoli jednáním (chováním se), jež na venek poznatelně naznačuje, že osobu, jíž vyhrůžka svědčí, stihne v bližší nebo vzdálenější budoucnosti působením osoby, jež hrozí, neb alespoň jejím přičiněním zlo v zákoně uvedené čís. 3950.

— — — posouzení, zda jest projev nebo jednání (chování se) pachatele opovědí zla (vyhrůžkou ve smyslu § 99 tr. zák.), závisí na okolnostech projev anebo jednání (chování) pachatele podmiňujících a doprovázejících; spadá proto do oboru skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu čís. 3950.

— — — nezáleží na tom, jaká jest vpravdě podstata jednání, v němž shledána vyhrůžka, nýbrž jen na tom, jak bylo jednání to pojímati osobě, které vyhrůžka svědčila; spadá sem po případě i hrozba nenabitým revolverem (míření jím na ohroženého) čís. 3950.

— — — ke skutkové podstatě zločinu podle § 99 tr. zák. stačí i podmíněná pohrůžka, závisí-li její splnění na vůli hrozícího, nikoliv jen ohroženého, nebo lze-li z jiných důvodů s jistotou očekávati, že podle obyčejného běhu věcí bude podmínka splněna čís. 4171.

— — — nezbytným předpokladem skutkové podstaty § 99 tr. zák. není, že bylo vyhrožováno osobě bojácné; záleží na tom, zda při objektivním uvážení všech okolností má ohrožený důvod míti za to, že vyhrůžka bude splněna, což lze vyvozovati nejen z povahy ohroženého, nýbrž i z důležitosti zla, jímž bylo hrozeno čís. 4182.

— — — ustanovení § 99 tr. zák. je doplněním ustanovení § 98 b) tr. zák. a může právě přijíti teprve v úvahu, není-li tu náležitostí § 98 b) tr. zák. čís. 4327.

— — — souběh zločinu podle § 99 tr. zák. se zločinem utrhání na cti, skrýval-li se pisatel vyhrůžného dopisu za jinou osobu, by jí přivodil trestní stíhání čís. 4327.

— — — souběh se zločinem § 153 tr. zák. čís. 4237.

— — subjektivní stránka: čís. 3662.

— — — subjektivní skutková podstata podle § 99 tr. zák. vyžaduje, by pachatel použil nebezpečného vyhrožování v úmyslu, by jím vyvolal v napadeném vyšší stupeň tísnivého pocitu z nastávajícího zvláště vážného zla (uvedení ve strach a nepokoj) čís. 4201.

— — — po stránce subjektivní se nevyžaduje, by pachatel měl úmysl skutečně přivoditi zlo, kterým hrozí; nesejde na tom, zda je pachatel i ve svém nitru opravdu odhodlán uvésti zlo ve skutek, či zda chce vyvolati v ohroženém strach a nepokoj proto, by tím dosáhl jiného výsledku čís. 4327.

— — — nestačí, že výrok, vykazující objektivní znaky nebezpečné výhrůžky, byl pronesen »úmyslně«, nýbrž se vyhledává, by se projev stal v úmyslu, by byl ohrožený uveden ve strach a nepokoj čís. 4182.

— — **§ 100 tr. zák.:** pojem »trapného stavu« ve smyslu § 100 tr. zák. zákon sice neurčuje, ale jest jím tělesná nebo duševní trýzeň, která jednak svou silou, jednak délkou trvání přesahuje při zločinu § 98 a) tr. zák. onu míru újmy tělesné neporušenosti napadeného, při zločinu § 98 b) tr. zák. pak onen stupeň obavy nebo strachu a nepokoje ohroženého, které, i když trestným činem byly způsobeny, mají jako pojmový znak té které skutkové podstaty v zápětí potrestání pachatele jen podle mírnější sazby prvého odstavce § 100 tr. zák.; onen pojem není omezen jen na újmy na tělesné neporušenosti, nýbrž odpovídají mu i zjevy rázu psychického čís. 4600.

— — viz též ochrana úřadov.

— — **dle § 468 tr. zák.** viz poškození cizího majetku zlomyslné.

Násilím ve smyslu § 190 tr. zák.: může býti i násilí (svázání nohou) vykonané na osobě bezvědomé, slouží-li k tomu, by osoba ta, kdyby v čas nabyla vědomí, nebyla s to brániti loupežníkovi, by se věci nezmocnil a s ní se nevzdálil čís. 4209.

Násilné provedení územních změn: nesejde na tom, zda je jako takové cílem NSDAP., nýbrž rozhoduje, že by uskutečnění územních cílů pachateli v konkretním případě nebylo možné bez násilí čís. 4799.

Násilné smilstvo viz smilstvo násilné.

— **vztažení ruky:** pojem čís. 3916.

— — — jest každý útok podniknutý na tělo vrchnostenské osoby, třeba se minul cílem a se nezdařil čís. 3402.

— — — i útok, třeba nezdařený, není jen činem vedoucím ke skutečnému vykonání odporu, nýbrž již samým zprotivením se a skutečným násilným vztažením ruky čís. 3402.

Následky (§ 411 tr. zák.): pro pojem ten nestačí zjistiti jen viditelné známky (modřiny a boule), nýbrž jest třeba zjistiti i porušení (aspoň nepatrné) tělesného zdraví (neporušenosti) napadeného čís. 3933.

— **odsouzení:** předpisy §§ 26, 242 a 268 tr. zák., pozměněné § 6 novely k tr. zák. čís. 131/1867 ř. zák., jakož i různá ustanovení práva občanskeho, procesního, volebního a správního, ustanovující pro pachatele trestného činu v důsledku jeho odsouzení určité škodlivé újmy a jiná obmezení, nejsou nikterak dotčeny ustanoveními §§ 5 a 6 zák. o zahlazení odsouzení čís. 3814.

— — pro obor zákona na ochranu republiky byly předpisy §§ 26, 27 tr. zák. a zákona čís. 131 ř. zák. z roku 1867 nahrazeny ustanovením § 32 zákona na ochranu republiky, takže v rozsahu tohoto zákona nenastávají následky, o které jde, již podle zákona samým odsouzením čís. 4094.

— — ustanovení prvního odstavce § 32 zák. na ochr. rep. ukládá soudu prostě, by v případech tam vytčených vyslovil jako vedlejší trest ztrátu čestných práv občanských, aniž smí přizpůsobiti rozsah tohoto vedlejšího trestu individuálním poměrům obžalovaného tím, že určí a v rozsudku vysloví, v čem se projeví účinek ztráty čestných práv občanských čís. 4094.

— — druhý odstavec § 32 zákona nemá význam pro úpravu výroku o dotčeném vedlejším trestu v rozsudku, nýbrž jen pro výkon dotčeného rozsudečného výroku příslušným úřadem čís. 4094.

— — viz též shlazení následků odsouzení.

Nastolení diktatury: její schvalování čís. 3659.

— — viz též ochrana republiky (§ 15 čís. 3).

Nastoupení trestu: za jiného čís. 3488.

— — rovná se vzdání se zmateční stížnosti čís. 4049.

— — viz též podvod.

Nastrojení: k pojmu »nastrojení« (§ 5 tr. zák.) se nevyžaduje, by návodce zlý skutek, k jehož spáchání směřuje jeho vůle a jeho působení na pachatele, určoval do všech podrobností, zejména pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; stačí i všeobecné vybídnutí k trestné činnosti určitého druhu čís. 3448.

— **zločinu:** ve smyslu § 5 tr. zák. čís. 4285.

— — viz též spoluvina.

Navádění ke křivému svědectví: ustanovením § 222 tr. zák. slov. se trestá bezvýsledné navádění ke křivému svědectví. Došlo-li skutečně ke křivé výpovědi svědecké, jest použíti ustanovení o návodu podle § 69 č. 1 tr. zák. slov. Navádění ke křivému svědectví jest trestati podle § 222 tr. zák. slov. i tehdy, svědčil-li svědek sice křivě, avšak svoji křivou výpověď přísahou nepotvrdil čís. 4708.

Návěstí divadelní viz divadelní návěstí.

Návladní komory: není do té míry dominus litis, že by způsobem kárnou radu a odvolací soud omezujícím určoval stupeň a slovné vyjádření projednávaného provinění. Předmětem řízení a posouzení je vždy jen sám čin, jejž odkazovací usnesení, ať již podle obžalovací věty nebo podle svých důvodů vzneslo na kárnou radu k posouzení a rozhodnutí čís. 151 dis.

— — viz též řízení kárné.

Návod: musí se vztahovati na individuelně určitý čin, návodce musí míti určitou představu o činu, který má býti proveden, alespoň v hlavních rysech, jež by opodstatnily určitou trestní skutkovou podstatu a odpovídá jen za výsledek, který obmýšlel čís. 3812.

— viz též spoluvina.

— **(§ 69 č. 1 tr. zák. slov.):** k pachatelství absorbuje případný návod k pomocnictví čís. 4446.

— — aby skutková otázka, týkající se návodce k trestnému činu (§ 69 č. 1 tr. zák.) vyhovovala ustanovení § 5 odst. II. por. nov., musí obsahovati všechny skutkové okolnosti podle stavu věci v době návodu, nikoli podle toho, jak byl čin později v konkretním případě spáchán čís. 4446.

— — další činnost návodce ke zločinu vraždy, že totiž pomáhal pachateli ukrýti mrtvolu, nelze kvalifikovati ani jako pomocnictvo ani jako nadržování; jde o ideální souběh ve smyslu § 95 tr. zák. slov. čís. 4756.

— **a pomoc:** jsou rovnocenné formy viny a každá z nich naplňuje již sama o sobě pojem spoluviny čís. 4686.

— **ke zločinu** viz spoluvina.

— **při vraždě** viď vražda (§ 278 tr. zák. slov.).

Návodca: porušil-li veřejný úředník za úplatek svoji úřední povinnost, je ten, kto mu úplatek poskytol, trestný ako návodca podľa §§ 69 č. 1, 467 tr. zák. slov. čís. 4748.

Návodcem (§ 5 tr. zák.) jest, kdo v jiném úmyslně vzbudí rozhodnutí ke spáchání určitého trestného činu. Návod vyhledává na straně návodcově úmysl, směřující ke vzbuzení takového rozhodnutí a záleží v podstatě v tom, že návodce v pachateli takové rozhodnutí úmyslně vyvolá. Více se k návodu nežádá, než by návodce chtěl, aby čin byl spáchán (po případě aspoň podniknut) osobou navedenou čís. 3376.

— — nezáleží na účelu a na úmyslu, s jakým kdo jinou osobu k trestnému činu (krádeži) navedl a při jeho provádění činně působil; jest trestným třebas se mu jednalo o to, aby pachatele usvědčil a trestný čin (k němuž dříve sám navedl) překazil čís. 3376.

Navrácení v předešlý stav (§ 364 tr. ř.): pokud nelze povoliti navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k podání zmateční stížnosti (§ 364 tr. ř.), neudal-li obžalovaný při svém předvedení řediteli trestnice správně, oč jde čís. 3367.

— — — poukazuje na nesprávné právní poučení, jež mělo za následek, že se obžalovaný k vůli opovědi opravných prostředků zavčas k obhájci nedostavil, vede tím obžalovaný průkaz ve smyslu čís. 1 prvého odstavce § 364 tr. ř.; okolnost, že žádost nebyla výslovně označena jako žádost za navrácení v předešlý stav, nebrání, by za ni nebyla pokládána čís. 3383.

— — — odpor a opověď zmateční stížnosti a odvolání nemusí býti podepsány advokátem. I když byl omyl v tom směru ve svých důsledcích příčinou zmeškání lhůty, nejde o neodvratnou okolnost ve smyslu § 364 čís. 1 tr. ř. čís. 3418.

— — — nejde o neodvratnou a nezavinčnou překážku ve smyslu § 364 čís. 1 tr. ř., byl-li příčinou zameškání lhůty omyl kancelářské síly obhájcovy při záznamu lhůty čís. 4077.

— — — podle § 364 tr. ř. lze povoliti obžalovanému navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k provedení opravných prostředků, které obžalovný včas soudním protokolem opověděl, vyhověl-li nalézací soud současně žádosti obžalovaného o zřízení obhájce chudých k jejich provedení tak pozdě, že tento obhájce obdržel dotyčné usnesení advokátní komory a rozsudek až po uplynutí lhůty čís. 4605.

Návrat nedovolený (§ 323 tr. zák.): skutková podstata přestupku podle § 323 tr. zák. vyžaduje jednak pravoplatný nález o vyhoštění, jednak skutečně provedené vyhoštění a pak návrat vyhoštěné osoby do území tohoto státu čís. 3552.

— — — nejde o onen přestupek, zůstal-li vyhoštěný přes doručení nálezu v místě, kde se posud zdržoval, ano jeho vyhoštění nebylo z jakéhokoliv důvodu uskutečněno čís. 3552.

— — — nevyslovil-li vyhoštění činitel obce, nýbrž soud nebo státní úřad správní, jest návratem po rozumu § 324 (323) tr. zák. i pouhý vstup na území, z něhož byl pachatel vyhoštěn; v subjektivním směru je třeba, by pachatel věděl o zákazu (znal obsah vyhošťovacího dekretu); domněnka pachatelova, že návratem na krátkou (přechodnou) dobu zákaz (zákon) neporuší, odpovědnosti nezprošťuje (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 4691.

Návrh súkromnej strany (§§ 112 tr. zák., 41 odst. I. tr. p.): možno i pri trestných činoch, stihateľných na hlavnú súkromnú obžalobu a patriacich do oboru pôsobnosti okresného súdu, v zákonnej lehote platne podať aj u štátneho zastupiteľstva; nevyžaduje sa, aby návrh bol štátnym zastupiteľstvom odovzdaný príslušnému súdu ešte v lehote § 112 tr. zák. čís. 4487.

— — — zpětvzatie súkromného návrhu proti jednému z tých, ktorí boli obžalovaní ako účastníci toho istého trestného činu, stihateľného len na súkromný návrh, nemá účinku proti ostatným účastníkom len vtedy, keď je dokázané, že onen obžalovaný, voči ktorému bol súkromný návrh odvolaný, nezúčastnil sa trestného činu čís. 4658.

— — — požiadavku § 238 tr. zák., že trestné pokračovanie pre zločiny uvedené v §§ 232—237 tr. zák. možno zpravidla zahájiť len na návrh poškodenej strany, je vyhovené, jestli otec nezletilej poškodenej súkromný návrh, učinený matkou, dodatočne včas schválil čís. 4669.

— — — trestní oznámení, učiněné poškozenou osobou u četnictva, jest považovati zároveň za soukromý návrh ve smyslu trestního zákona, aby bylo zahájeno trestní řízení čís. 4722.

Návrhové delikty viz delikty návrhové.

Názory jiných osob viz hodnocení průvodů.

Nebezpečí: o němž mluví § 335 tr. zák., musí býti nebezpečím konkretním; pachatelem musí býti vyvolána nebo zachována situace, za které je se obávati možnosti škodlivého výsledku nejen obecně (povšechně), nýbrž i a to právě ve zvláštním případě, o který jde čís. 4778.

— **podle § 87 tr. zák.:** není dávno již bezprostředním ohrožením života, zdraví nebo bezpečnosti lidí takovým činem, jemuž je takové ohrožení přímým účelem, nýbrž vyžaduje se, by vzniklo pro chráněné statky nebezpečí jiného druhu než jejich bezprostřední ohrožení činem samým; k pachatelovu činu musí přistoupiti okolnosti, jimiž je dáno obecnější nebezpečí (podle záměru pachatelova vytvořen stav budící obavy, že bude míti v zápětí následky § 85 b) tr. zák.) čís. 4825.

Nebezpečná hrozba viď ochrana úřadov (§ 4).

— **osoba:** ve smyslu § 93 tr. zák. čís. 3866.

— **povaha nástroje** viz uškození dle § 156 a) tr. zák.

— **výhrůžka:** pojem čís. 3916.

Nebezpečné jednání: podle § 87 tr. zák. lze po případě spatřovati v úderu bičištěm do ochranného skla jedoucího auta čís. 4783.

— **okolnosti** viz zvláště nebezpečné okolnosti.

Nebezpečný člověk viz násilí dle § 93.

Ne bis in idem: rozsudek, jejž vynáší okresní soud o zločinu nebo přečinu, jest pro absolutní nepříslušnost soudu sám o sobě (ipso jure) neplatný a nemůže brániti zahájení zákonného řízení, právě tak, jako by mu nebylo na závadu opatření administrativní, nesoucí se k trestnému činu. Ve příčině zločinu nebo přečinu příslušný soud může proto, nehledě k vynesenému rozsudku, zakročiti a má jen při výměře trestu míti zřetel podle právní zásady obecně uznané k trestu, obviněným snad již vytrpěnému čís. 3378.

— — — oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. sluší posuzovati podle stavu věci, kdy byl postup ten zahájen, ne podle konečného výsledku provedeného trestního řízení; nezáleží na tom, že v souzeném skutku byl shledán zase jen přestupek; v tomto případě je nalézací soud oprávněn postupovati při vyměřování trestu samostatně a smí bez porušení zákazu »reformationis in peius« uložiti trest přísnější než byl trest uložený okresním soudem čís. 3378.

— — — účelem individualisace podle § 318 tr. ř. jest zjistiti osobitost činu za účelem zajištění neporušitelnosti zásady »ne bis in idem«. Tuto individualisaci neruší, byl-li v otázce alternativně uveden způsob činnosti ve smyslu obžaloby, když se tato činnost vztahuje k témuž podnětu, k témuž předmětu a k těmže okolnostem dle místa **času** čin jinak pevně určujícím, takže o jeho totožnosti pochybnosti býti nemůže čís. 3411.

— — — pokud jde o porušení zákazu ne bis in idem, byl-li pachatel pro sepsání a odevzdání závadného dopisu odsouzen pro urážku na cti a kromě toho pro přečin zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927 (oním odsouzením bylo žalobní právo vyčerpáno) čís. 3824.

— — — zásadou o nepřípustnosti opětného stíhání skutku již pravoplatně rozsouzeného (bez předpokladů a povolení obnovy), jest zrušovací soud vázán neméně než soudy prvé stolice a může ji, třebas neobsahuje napadený rozsudek o předchozím odsouzení výroku nebo zjištění, zjednati průchod čís. 4806.

— — — byl-li kdo pravoplatně odsouzen pro přečin čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 a přestupek § 23 tisk. zák., spáchané rozšiřováním letáku, brání zásada ne bis in idem opětnému jeho stíhání a odsouzení pro přečin §§ 488, 491 tr. zák. a čl. V zák. čís. 8/1863 ř. zák., spáchaný rozšiřováním téhož tiskopisu, třebaže pro jiné části jeho obsahu, než které byly podkladem onoho rozsudku; účinnosti oné zásady není tu na újmu okolnost, že tu i tam je k jednání a rozdohování příslušný soud jiného složení; skutečnost onoho odsouzení je událostí procesní, kterou může zrušovací soud zjistiti přímo ze spisů čís. 4806.

Nečestným: je, kdo dává z hmotných důvodů přednost tomu, že mu byly ve sporu přiřčeny útraty, před otázkou věcnou, zda i po morální stránce vyšel ze sporu jako vítěz očištěn na své cti čili nic; důkaz pravdy čís. 3951.

Nedbalé obvinenie: pre rozlišovanie, či ide o utrhanie na cti v smysle § 1 zák. čl. XLI:1914, alebo o obvinenie podľa § 20 cit. zák. čl., je najrozhodnejší úmysel páchateľov. Skutková podstata prečinu podľa § 20 cit. zák. čl. je daná len vtedy, keď je zrejmý úmysel páchateľov dotyčnú osobu pred úradom obviniť preto, aby proti obvinenému bolo zavedené trestné, alebo disciplinárne pokračovanie čís. 4468.

— — viz též ochrana cti (zák. čl. XLI:1914).

Nedbalost: nedbale jedná a škodný výsledek z jednání zaviňuje podle § 335 (337) tr. zák. každý, kdo poznává neb alespoň může poznati, že jeho jednání je s to, by způsobilo nebo zvětšilo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí čís. 4265.

— pro pojem nedbalosti se nevyžaduje poznání (možnost poznání), že z jednání nebezpečí skutečně nastane, nýbrž jen poznání (možnost poznání), že z něho nebezpečí nastati může čís. 4265.

— nedbalost není vyloučena ani, předpokládá-li pachatel, že nebezpečí z jeho jednání hrozící nenastane, ano bude jeho vzniku zabráněno buď opatrností osoby, jíž nebezpečí to hrozí, nebo tím, že jiný splní svoji povinnost, onomu nebezpečí čelící čís. 4265.

Nedbalosť viď uškození na těle.

— viď zabití člověka z nedbalosti.

Nedbalostí (§ 6 čís. 4 zák. na ochr. rep.): jest i neosvědčení povinné opatrnosti, najmě úplné i částečné opomenutí úkonů, jež byly pachateli — závazným proň předpisem nebo příkazem — uloženy (předepsány, nařízeny) za účelem zabezpečení toho kterého právního statku. V zájmu právního řádu nelze připustiti, by pachatel činil osvědčování náležející mu opatrnosti (provedení náležejících mu úkonů) závislým na výsledku vlastních úvah, zda tu je nebezpečí, jemuž mělo předepsanou (přikázanou) činností (opatrností) pachatele býti bráněno podle pachateli známého (proň poznatelného) účelu dotčeného předpisu (příkazu) čís. 4841.

Nedbalý úpadek viz úpadek z nedbalosti.

Nedodělky: i když svou povahou, nahromaděním a početným stupňováním jsou povážlivého rázu, který po stránce objektivní přesahuje rámec pouhé nepřístojnosti, nejde o skutkovou podstatu kárného přečinu (ani o nepřístojnost) po stránce subjektivní, nebyl-li onen nepříznivý stav soudní agendy zaviněn nedbalostí nebo takovým poklesem pilnosti soudce, který by nemohl ospravedlniti, ana byla výkonnost soudce snížena těžkými chorobami čís. 136 dis.

Nedodržení narovnání: vylučuje beztrestnost (§ 187 tr. zák.) i, dověděla-li se vrchnost o provinění jiným způsobem než oznámením poškozeného; beztrestnosti však nebrání, povolil-li poškozený liknavému pachateli další lhůtu před tím, než se vrchnost o provinění dověděla čís. 4012.

Nedokončený výrok viz výrok nedokončený.

Nedospělá osoba: smilný čin s ní čís. 3736.

— — viz též zprznění.

Nedospělých přestupek: §§ 237, 269 a) tr. zák.: při odsouzení pro přestupek podle § 269 a) tr. zák. nelze vysloviti ztrátu práva volebního čís. 4212.

— — trestní řízení pro přest. § 269 a) tr. zák. není vyšetřováním pro zločin ve smyslu § 170 čís. 2 tr. ř. čís. 3388.

Nedostatek důvodů (§ 281 čís. 5 tr. ř.): je tu, jestliže rozsudek neuvádí pro výrok o určité rozhodné skutečnosti žádné důvody čís. 3795.

— — zmatek podle § 281 čís. 5 tr. ř. pro chybění důvodů je dán jen, nejsou-li pro zjištění soudu a pro jeho přesvědčení o vině nebo nevině obžalovaného žádné důvody, nebo důvody nehovící pravidlům logiky. Není však dán, zdají-li se důvody ty býti stěžovateli nedostatečnými čís. 4178.

Nedostatek návrhu: oprávněného žalobce (§ 259 č. 1 tr. ř.) čís. 4724.

— **peněz:** a podpis advokáta (§ 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878) čís. 3770.

— — na cestu k líčení čís. 3643.

— **povolení** viz telegrafy.

Nedostatek vedení knih: dlužníkem čís. 3716.

— — — viz též úpadek [§ 486 a)].

Nedoplatek kupní ceny viz výhrada vlastnictví.

— — viz též zpronevěra.

Nedostavení se k líčení: výtka opětného sama o sobě nedotýká se cti a není proto urážkou po rozumu § 488 tr. zák. čís. 4737.

— — ve smyslu § 46 odst. 3 tr. ř. čís. 4827.

Nedostavení se: kmeta čís. 3560.

— — svědkovo viz imunita.

— — viz též svědek.

Nedovolená držba viz zbrojní patent.

— **rychlost** viz automobil.

Nedovolené jednání: § 1174 obč. zák.: ani v případech, kde jest civilní žaloba o vrácení peněz podle § 1174 obč. zák. vyloučena, není podvod vylá-

káním peněz za nedovoleným účelem zásadně vyloučen pro nemožnost škody po rozumu § 197 tr. zák. čís. 3386.

— — — obžalovanému lze uložiti podle § 4 zák. o pod. odsouzení i náhradu takové škody, jíž se poškozený nemůže domáhati pořadem práva občanského (na př. z důvodu ustanovení § 1174 obč. zák.); výrok ten není však exekučním titulem čís. 3386.

— **ozbrojování:** podle § 13 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 3670.

Nedovolený návrat viz návrat nedovolený.

— **zásah (§ 45 pův. zák.):** stačí, že hudebníci použili melodie chráněných skladeb tak, že bylo lze rozeznati, které skladby se hrají, třebaže přednes nevyhovoval požadavkům dokonalého hudebního přednesu čís. 4801.

Nejasnost (§ 281 čís. 5 tr. ř.): je tu, je-li výrok rozsudku o rozhodných skutečnostech nesrozumitelný nebo připouští různý výklad čís. 3795.

— **výroku porotců:** podle § 344 čís. 9 tr. ř. čís. 4043, 4226.

Nekalá reklama viz nekalá soutěž (§ 25).

Nekalá soutěž: zák. čís. 111/1927: zásady § 262 tr. ř., že nalézací soud není vázán označením činu v obžalobě, nelze do všech důsledků a bez výhrady použíti na delikty soukromožalobní čís. 4397.

— — — stíhal-li soukromý obžalobce jen porušení právního statku, chráněného zákonem proti nekalé soutěži, aniž za řízení uplatňoval i poškození své cti, nemůže vytýkati, že soud nepoužil ustanovení § 262 tr. ř.; není tu příslušný nárok, který by mohl býti podkladem pro výrok odsuzující pro urážku na cti čís. 4397.

— — — v § 27 zákona proti nekalé soutěži nejde o jeden z těch případů, kde trestní právo hmotné ukládá obviněnému, by tvrdil a dokázal jisté skutečnosti vylučující jeho vinu (trestnost), zejména pravdivost neb aspoň t. zv. pravděpodobnost závadných tvrzení (§§ 490, 491 tr. zák., § 4 tiskové novely; srov. též § 10 zákona proti nekalé soutěži »pokud nedokáže jejich pravdivost«). Ale z toho plyne jen, že tu nastupují povšechné zásady trestního řádu, jenž nezná formální břemeno původní, což platí i v řízení konaném k obžalobě soukromé čís. 3475.

— — — podstatným znakem přečinu proti zákonu o ochraně známek jest, že použitím známky, která jest ve hmotném poměru ke zboží neb obalu, přivoděn byl účinek zákonem zapovězený; bylo-li zboží označeno jen slovy jako zboží chráněné známkou, mohla by přijíti v úvahu jen skutková podstata přečinu nekalé soutěže čís. 3625.

— — — zásada platná v řízení pro urážky na cti, že jest obžalovanému uloženo, by tvrdil a dokázal pravdivost (pravděpodobnost) závadných tvrzení, neplatí v trestním řízení o nekalé soutěži čís. 4178.

— — — právo učiniti návrh podle § 6 odst. 1 zák. čís. 471/1921 přísluší jen obžalobci veřejnému, nikoliv obžalobci soukromému (v trestní věci pro přečin zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927) čís. 4340.

— — **§ 10:** při »zlehčování« i s hlediska ochrany trestní podle hlavy II (§ 27) i s hlediska ochrany soukromoprávní podle hlavy I (§ 10) zákona proti nekalé soutěži nesměřuje pachatelova snaha nutně k vlastnímu prospěchu; rozhoduje, zda bylo při zlehčování zamýšleno ublížiti soutěžiteli zeslabením jeho hospodářské posice čís. 3824.

— — — zlehčovatelem mohou býti i osoby, které nejsou soutěžiteli zlehčeného, pokud jen účelem zlehčování jest, zlehčenému soutěžní posici zhoršiti, zeslabiti, z čehož vyplyne nepřímo výhoda jiným soutěžitelům čís. 3824.

— — — nevyhledává se, by pachatel poškození podniku přímo zamýšlel, ani, by poškození skutečně nastalo čís. 3824.

— — — proti §§ 10 a 27 zákona ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. může jednati kdokoliv, i nesoutěžitel čís. 3881.

— — **§ 11 odst. (1), (3):** skutková podstata přečinu podle § 29 zák. o nek. s. liší se od soukromoprávní zodpovědnosti podle § 11 čís. 1 a 3 jen tím, že k přečinu je zapotřebí úmyslu přivoditi záměnu, a sestává ze dvou složek: jednak z přímého úmyslu přivoditi záměnu, jednak z pachatelova vědomí, ať přímého ať eventuálního, že prostředek, jehož ke klamání používá, je způsobilým přivoditi záměnu čís. 3942.

— — **§ 16 (1):** přečin podle §§ 44, 45 zákona o původcovském právu předpokládá po subjektivní stránce vědomý zásah do cizího práva původcovského, tedy zlý úmysl buď přímý neb alespoň eventuální; pouhá nedbalost nestačí; nelze proto pojem oné vědomosti vykládati podle obdoby § 16 (1) zák. proti nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. čís. 3672.

— — **§ 25:** rozdíl skutkových podstat podle § 14 čís. 2 zák. na ochr. rep. a podle § 25 zákona proti nekalé soutěži (ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.) čís. 3472.

— — — reklama (§ 25 zák. čís. 111/1927) předpokládá vychvalování vlastního podniku na rozdíl od zlehčování cizího podniku čís. 3881.

— — — údajem o oprávněních (o osobních poměrech) ve smyslu § 2 (2) a § 25 zák. proti nekalé soutěži (nekalou reklamou) jest i, vydává-li se podzástupce v korespondenci a v účtech za zástupce továrny čís. 4019.

— — — nekalá reklama podle § 25 (stejně jako podle § 2) zák. o nekalé soutěži vyžaduje, by se sdělení nebo rozšiřování údajů tam naznačených stalo veřejně (nikoliv i před více lidmi) čís. 4059.

— — — i pro přestupek nekalé reklamy platí vykládací pravidla § 2 odst. 2, 3, 4 čís. 4059.

— — — veřejnými údaji (§ 25 zák. čís. 111/1927) jsou údaje přístupné a zjevné každému (širokému obecenstvu), určené pro množství osob počtem neurčité (pro část obecenstva, okruh odběratelů a pod.); nespadají sem reklamy pronesené jen k jednotlivému zákazníku, jen pro tohoto, nikoliv za účelem dalšího rozšiřování. Nemohl-li být obsah pachatelova sdělení postřehnut oním větším okruhem osob, nestačí pro veřejnost výroku, že byl pronesen v místnosti veřejně přístupné (v ústředních jatkách), nebo jen před jedním svědkem čís. 4059.

— — — pokud jde o nekalou reklamu ve smyslu § 25 zák. čís. 111/1927, využitkoval-li nástupce v tovární místnosti při prodeji svého výrobku oproti veřejnosti vyznamenání firmy předchůdcovy čís. 4328.

— — — predmetom ochrany podľa § 25 zákona o nekalej súťaži nie sú záujmy spotrebiteľov, lež len záujmy súťažiteľov čís. 4420.

— — **§ 26:** ke skutkové podstatě přestupku podle § 26 zák. čís. 1111/1927 se vyžaduje úmysl oklamati; jest však lhostejno, zda pachatel zamýšlel i někoho poškoditi a zda poškození skutečně nastalo, či nikoli čís. 3802.

— — — »původem zboží« míní se v § 26 zák. čís. 111/1927 zeměpisné místo neb obvod, v němž bylo zboží vyrobeno; není jím pouhé místo nákupní nebo prodejní, ani místo, kde má výrobní podnik jen své obchodní sídlo čís. 3802.

— — — vydával-li se pachatel někomu za zástupce určité firmy, by ve

styku zákaznickém přivodil záměnu s firmou jinou způsobem, který je sto, by takovou záměnu přivodil, jde spíše o přečin podle § 29 než o přestupek § 26 zákona proti nekalé soutěži čís. 3802.

— — § 27: aby byla splněna skutková podstata přečinu zlehčování podle § 27 zákona o nekalé soutěži, musí býti dokázáno: a) že údaje o poměrech zlehčovaného podniku byly objektivně nepravdivé a způsobilé poškoditi tento podnik, b) že tyto údaje byly obžalovaným učiněny za účelem soutěže, t. j. že směřovaly k tomu, by posice zlehčovaného podniku v soutěži byla seslabena, a že údaje ty byly k tomu způsobilé, c) že si byl obžalovaný vědom nepravdivosti údajů a jich způsobilosti poškoditi zlehčovaný podnik čís. 3475, 4059, 4229.

— — — v § 27 zákona proti nekalé soutěži nejde o jeden z těch případů, kde trestní právo hmotné ukládá obviněnému, by tvrdil a dokázal jisté skutečnosti vylučující jeho vinu (trestnost), zejména pravdivost neb aspoň t. zv. pravděpodobnost závadných tvrzení (§§ 490, 491 tr. zák., § 4 tiskové novely; srov. též § 10 zákona proti nekalé soutěži »pokud nedokáže jejich pravdivost«). Ale z toho plyne jen, že tu nastupují povšechné zásady trestního řádu, jenž nezná formální břemeno původní, což platí i v řízení konaném k obžalobě soukromé čís. 3475.

— — — třebas byla dodávka již právoplatně zadána, jest přece možno, by následkem zlehčování podniku dodavatelova objednatel ustoupil od smlouvy. Právní vázanost objednatele nikterak nevylučuje poškození podniku dodavatelova čís. 3475.

— — — s hlediska § 27 zák. nežádá se po subjektivní stránce, by pachatel byl přímo přesvědčen o nepravdivosti svých údajů, nýbrž stačí, zjistí-li se, že si aspoň uvědomil možnost, že jeho údaje nejsou pravdivé, a přes to jednal, nesjednav si jistoty a že by ho nebylo od jednání odvrátilo ani nabyté přesvědčení o nepravdivosti údajů jím učiněných nebo rozšiřovaných (dolus eventualis) čís. 3475.

— — — v § 27 zák. není obžalovanému uloženo, by tvrdil a dokázal jisté skutečnosti, vylučující jeho vinu (trestnost), zejména pravdivost neb aspoň t. zv. pravděpodobnost závadných tvrzení čís. 3475.

— — — slova »o nichž ví« v § 27 zákona proti nekalé soutěži mají stejný smysl a význam, jaký stálá judikatura přikládá pojmu vědomosti zásahu do práva původcovského, známkového nebo patentního čís. 3475.

— — — ke skutkové podstatě přečinu zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927 se mimo jiné vyžaduje, by bylo dokázáno, že údaje o poměrech podniku byly obžalovaným učiněny »za účelem soutěže«, t. j. že údaje směřovaly k tomu, by posice zlehčovaného podniku v soutěži byla zeslabena, a že údaje ty byly k tomu i způsobilé čís. 3824.

— — — při »zlehčování« i s hlediska ochrany trestní podle hlavy II (§ 27) i s hlediska ochrany soukromoprávní podle hlavy I (§ 10) zákona proti nekalé soutěži nesměřuje pachatelova snaha nutně k vlastnímu prospěchu; rozhoduje, zda bylo při zlehčování zamýšleno ublížiti soutěžiteli zeslabením jeho hospodářské posice čís. 3824.

— — — zlehčovatelem mohou býti i osoby, které nejsou soutěžiteli zlehčeného, pokud jen účelem zlehčování jest, zlehčenému soutěžní posici zhoršiti, seslabiti, z čehož vyplyne nepřímo výhoda jiným soutěžitelům čís. 3824.

— — — nevyhledává se, by pachatel poškození podniku přímo zamýšlel, ani, by poškození skutečně nastalo čís. 3824.

— — — pokud jde o porušení zákazu ne bis in idem, byl-li pachatel pro sepsání a odevzdání závadného dopisu odsouzen pro urážka na cti a kromě toho pro přečin zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927 (onim odsouzením bylo žalobní právo vyčerpáno) čís. 3824.

— — — proti §§ 10 a 27 zákona ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. může jednati kdokoliv, i nesoutěžitel čís. 3881.

— — — soutěž může přicházeti v úvahu nejen ohledně určité dodávky zboží nebo práce, nýbrž i ohledně objednávek a prací již zadaných neb i budoucích čís. 3881.

— — — pojem »za účelem soutěže« vyžaduje, by tu bylo jednání, které jest na venek způsobilé sloužiti účelům soutěže, a by pachatel předsevzal toto jednání v úmyslu směřujícím k soutěži čís. 3881.

— — — jednající musí chtíti přivoditi prospěch neb újmu jednoho soutěžitele v poměru k jiným soutěžitelům, po případě, je-li sám soutěžitelem, svůj prospěch na újmu jiných soutěžitelů čís. 3881.

— — — musí se jednati o ohrožování zájmů soutěžitelských při stycích hospodářských čís. 3881.

— — — ideální souběh přečinu zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927 s přestupkem proti bezpečnosti cti jest možným čís. 3881.

— — — i údaj pravdivý nebo částečně pravdivý může býti podle okolností nepravdivým údajem ve smyslu § 27 zák. o nek. sout., je-li upraven příliš všeobecně a uzpůsoben tak, že vykoná na zákazníka zlehčovaného podniku týž účinek jako údaj objektivně nesprávný. Jest tu zejména přihlížeti k tomu, jak onen údaj pojímá ten, komu svědčí čís. 4059.

— — — přečinu podle § 27 zákona o nekalé soutěži může se dopustiti každý, i nesoutěžitel; musí tak činiti vždy za účelem soutěže, jeho jednání musí směřovati k tomu, by posice zlehčovaného podniku byla v soutěži seslabena čís. 4178.

— — — pachatel nemusí míti zájem na konkurenčním podniku; může jej zlehčovati (za účelem soutěže) i z jiných důvodů a pohnutek (závist, pomstychtivost) čís. 4178.

— — — není třeba, by škoda ze zlehčování podniku zlehčovanému skutečně vznikla; stačí již možnost škody jako následek zlehčovacích údajů čís. 4178.

— — — přečin podle § 27 zák. čís. 111/1927 není deliktem výsledečným, nýbrž ohrožovacím čís. 4178.

— — — stěžuje-li se nebo podkopává-li se podnikateli úvěr, seslabuje se jeho posice v poměru soutěžitelském čís. 4178.

— — — tvrzení, že podnik (pojišťovna) je v likvidaci, může se podle povahy případu dotknouti nepříznivě hospodářského postavení podniku, jež může zhoršiti i poškoditi; může proto býti zlehčováním ve smyslu § 27 zák. čís. 111/1927 čís. 4229.

— — — právo učiniti návrh podle § 6 odst. 1 zák. čís. 471/1921 přísluší jen obžalobci veřejnému, nikoliv obžalobci soukromému (v trestní věci pro přečin zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927) čís. 4340.

— — — pro důkaz objektivní a subjektivní nepravdivosti údajů (§ 27 zák. proti nek. sout.) platí zásady oficiálnosti a pravdy materielní, nikoli zásada § 490 tr. zák. čís. 4350.

— — — nakolik nelze tvrzení (v letácích), že kdo »dostal výpověď bez udání důvodů« podřaditi pojmu »rozšiřování údajů o poměrech podniku« po rozumu § 27 (§ 2 odst. 2) zák. čís. 111/1927 čís. 4397.

— — — návrh na potrestání pro přečin podle § 27 zák. čís. 111/27 Sb. z. a n. nezahrnuje v sobě pro případ, že by nebyla dána skutková podstata tohoto přečinu, návrh na potrestání pro pomluvu čís. 4560.

— — — zlehčování po rozumu § 27 zák. o nekalé soutěži se nedopouští, kdo jednal jako úředník ve smyslu vl. nař. čís. 104/31 sb. z. a n. a zákona čís. 165/24 sb. z. a n. z příkazu svého představeného v okruhu své úřední činnosti čís. 4807.

— — — bola-li obžaloba podaná len pre prečin poškodenia úveru, nemožno trestný čin posudzovať s hľadiska prečinu zľahčovania podľa § 27 zák. čís. 111/27 sb. z. a n. čís. 4610.

— — subjektivní stránka: pokud jde o pojem soutěže s hlediska § 27 zákona, dále o způsobilost zlehčujících údajů, zhoršiti postavení zlehčovaného podniku v soutěži a poškoditi tento podnik a o posouzení pachatelova úmyslu tomu odpovídajícího, nelze přihlížeti jen k soutěži o určitou dodávku a k možnosti poškození ztrátou této dodávky, nýbrž jest přihlédnouti i k jiným budoucím dodávkám, jakož i k tomu, že podnikatel může býti poškozen již tím, že se zlehčováním podrývá důvěra jeho zákazníků a že místo hladkého vyřízení dodávky jest po případě nucen nastoupiti cestu sporu čís. 3475, 4059.

— — — ke skutkové podstatě přečinu zlehčování je po stránce subjektivní potřebí zvláštního zlého úmyslu, totiž úmyslu přivoditi prospěch neb újmu jednoho soutěžitele v poměru k jiným soutěžitelům (t. zv. úmyslu soutěžitelského) čís. 4807.

— — **§ 29:** vydává-li se pachatel někomu za zástupce určité firmy, by ve styku zákaznickém přivodil záměnu s firmou jinou způsobem, který jest s to, by takovou záměnu přivodil, jde spíše o přečin podle § 29 než o přestupek § 26 zákona proti nekalé soutěži čís. 3802.

— — — pojem »zvláštních zevnějších zařízení podniku nebo závodu« ve smyslu § 29 (2) zák. proti nekalé soutěži čís. 3905.

— — — u přečinu podle § 29 zák. o nek. s., spáchaného tiskem (insertem), počíná zodpovědnost pisatele odevzdáním závadného písemného projevu (objednaného insertu) do tisku čís. 3942.

— — — předmětem ochrany podle druhého odstavce § 29 zák. o nek. s. může býti i ochranná známka čís. 3942.

— — — i pro skutkovou podstatu přečinu podle § 29 odst. 2 je nutné, by příznačné zevnější zařízení podniku (ochranná známka), o jehož ochranu jde, bylo užíváno již jiným soutěžitelem. Jest tu uvažovati, či právo k onomu zevnějšímu zařízení je silnější, zda žalobce či obžalovaného, a či chování, zda žalobce či obžalovaného činí dojem větší loyality čís. 3942.

— — — jde-li o užívání ochranné známky, je lhostejno, že registrace známky byla sice formálně bezvadnou, avšak materielně nesprávnou, byla-li známka registrována a ani ministerstvo obchodu nevyslovilo, že se tak státi nemělo (§ 21 d) zákona známkového), a ani obžalovaný nežaloval o výmaz podle § 4 zák. čís. 108 ř. zák. pro rok 1895 čís. 3942.

— — — při posuzování »klamavosti« jest vycházeti s hlediska zákazníka (odběratele výrobku) ani příliš prozíravého ani naprosto nepozorného. Jsou-li odběrateli jen odborníci, musí se u nich předpokládati větší znalost věci a ostřejší pozorování a důkladnější zkoumání čís. 3942.

— — — není přípustno trestati týž čin v ideálním souběhu dvou skutkových podstat (podle § 23 zák. o ochr. zn. a podle § 29 zák. proti

nekalé soutěži), nejde-li o porušení různých právních statků, chráněných různými trestními zákazy čís. 3954.

— — — § 29 zákona proti nekalé soutěži nevyhledává, by z činu vznikla postiženému soutěžiteli přímo hmotná škoda, naopak důvodem tresnosti jest ohrožování zájmů podniku, záležející v tom, že může býti přivoděna záměna a tak těženo z podnikových značek druhého, ať se již tak děje k vůli vlastnímu obohacení, nebo k vůli poškození druhého čís. 4008.

— — — podstatným znakem přečinu podle § 29 zákona proti nekalé soutěži jest, že použitím známky, která jest ve hmotném poměru ke zboží nebo k obalu (§ 11 známkového zákona), byla přivoděna u kupitele klamná představa o původu a o jakosti zboží jím koupeného; pokud by bylo koření nepocházející od firmy Maggi prodáno z láhve opatřené chráněnou známkou Maggi, šlo by o přečin podle známkového zákona. Byla-li však klamná představa ohledně zboží u kupitele vyvolána jiným způsobem, než známkou na zboží nebo na obalu (slovním označením), přichází k místu podpůrný předpis § 29 zák. proti nekalé soutěži, podle něhož se tresce použití zvláštního označení podniku (tu typického označení Maggi) ke klamným účinkům ve styku zákaznickém. Objektivní způsobilost přivoditi takovou záměnu není vyloučena, pokud zboží ústně jako pravé Maggi-koření nabízené nebylo v typické láhvi firmy Maggi, nýbrž snad v láhvi Grafově s kohoutkem druhu Ilsa čís. 4008.

— — — soutěž v hospodářském smyslu jest boj několika (nejméně dvou) osob nebo skupin osob, z nichž se jedna snaží nabýti před druhou přednosti; účel soutěže čís. 4019.

— — — soutěžiteli jsou, kdož sledují týž cíl v témže nebo v podobném oboru hospodářského podnikání; soutěžitelem může býti jen podnikatel čís. 4019.

— — — předmětem soutěže může býti i výkon práce (živnostenské provozování opravy strojů) čís. 4019.

— — — jde o přečin podle § 29 zákona proti nekalé soutěži, vydával-li se zástupce jiných firem za zástupce určité firmy (Alfa Separator), by zákazníky této firmy přiměl k tomu, by mu její výrobky (odstředivky) dávali do opravy čís. 4019.

— — — povahu podniku mají všechny samostatně provozované činnosti, nesoucí se za trvalým zdrojem příjmů, ať již zhodnocováním zboží nebo výkonů, bez rozdílu, zda jde o činnost upravenou živnostenským řádem či nikoliv čís. 4019.

— — — proti trestnímu zákazu § 29 odst. 1 zák. čís. 111/1927 není se prohřešeno teprve, až k záměně vskutku došlo, nýbrž stačí způsobilost k záměně čís. 4248.

— — — i užívání jména (společníka) v označení podniku spadá po případě pod ustanovení § 29 odst. 1 zákona o nekalé soutěži, děje-li se způsobem, který je s to, by přivodil záměnu ve styku zákaznickém se jménem (firmou), užívaným jiným soutěžitelem čís. 4248.

— — — pokud nelze trestati týž skutek, který naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle známkového zákona, v ideálním souběhu i za přečin podle § 29 zák. proti nekalé soutěži čís. 4328.

— — — s hlediska § 29 zák. o nek. s. musí pachatel, zneužívaje individualisujících zařízení podniku (přímým použitím nebo napodobením) zamýšleti záměnu jednoho podniku s druhým podnikem soutěžitelským, a jeho jednání musí býti způsobilé tuto záměnu přivoditi čís. 4404.

— — — nespadá sem, nýbrž po případě pod ustanovení §§ 25 nebo 27 zák. o nek. s., tvrdil-li kdo, nabízeje zákazníkům opravu výrobků jiné firmy proti pravdě, že tato firma zanikla a že jeho firma ji převzala čís. 4404.

— — — s hlediska § 29 zák. o nek. s. nerozhoduje, zda došlo skutečně k záměně a poškození soutěžitele; stačí objektivní způsobilost přivoditi záměnu čís. 4769

— — — tuto záměnu je řešiti podle poměrů průměrného obecenstva s prostředními schopnostmi, tedy ani příliš prozíravého, obezřetného, zvláště informovaného, ani naprosto nepozorného, lhostejného. Není tu rozhodujícím názor ojedinělého kupitele, nýbrž názor obecenstva vůbec čís. 4769.

— — — přečin § 29 zák. čís. 111/1927 lze páchati i jednáním konkludentním, aniž bylo třeba výslovně pojmenovati cizí značku atd. čís. 4769.

— — subjektivní stránka: čís. 4004, 4008.

— — — skutková podstata přečinu podle § 29 zák. o nek. s. liší se od soukromoprávní zodpovědnosti podle § 11 čís. 1 a 3 jen tím, že k přečinu je zapotřebí úmyslu přivoditi záměnu, a sestává ze dvou složek: jednak z přímého úmyslu přivoditi záměnu, jednak z pachatelova vědomí, ať přímého ať eventuálního, že prostředek, jehož ke klamání používá, je způsobilým přivoditi záměnu čís. 3942.

— — **§ 30:** k pojmu »prospěch« podle § 30 zákona proti nekalé soutěži čís. 3783.

— — — »nekalý« postup ve smyslu § 30 zák. čís. 111/1927 lze spatřovati i v porušení smlouvy, k němuž měl býti kdo podplácením pohnut čís. 3783.

— — **§ 31:** zákon sám nevymezuje, co je obchodním nebo výrobním tajemstvím, avšak ze zákona samého a ze zkušeností v životě obchodním a podnikatelském jde najevo, že jsou tajemstvím veškeré skutečnosti, které, související s podnikem, nejsou zjevné, a podle vůle majitele podniku mají býti tajeny čís. 4114, 4749.

— — — tvoření různých cen u různých odběratelů za účelem odstranění soutěže jest obchodním tajemstvím ve smyslu § 31 zák. čís. 111/1927 čís. 4114.

— — — v případě § 31 odst. (2) zák. čís. 111/1927 nestačí (jako k § 31 odst. (1) téhož zákona) vědomí pachatelovo, že obchodního nebo výrobního tajemství objektivně může býti použito za účelem soutěže, nýbrž sdělení nebo užití tohoto tajemství musí se státi za účelem soutěže čís. 4655.

— — — k pojmu obchodního nebo výrobního tajemství nestačí objektivní náležitost, že jde o skutečnosti tajné, tudíž ve veřejnosti neznámé, nýbrž vyžaduje se též po subjektivní stránce, že skutečnosti měly býti a zůstati tajnými podle vůle podnikatelovy čís. 4749.

— — — vynález přestává zpravidla přihláškou k patentní ochraně býti tajemstvím čís. 4749.

— — **§ 34 odst. (2):** propadnutí žalobního práva čís. 4008.

— — — šestinedělní lhůta § 34 (2) zákona proti nekalé soutěži stejně jako lhůta § 530 tr. zák. k podání soukromé obžaloby počíná, když se obžalobce dověděl o trestném činu i o osobě pachatelově. Nepočítá se od okamžiku k okamžiku, nýbrž podle dnů, při čemž se den, kdy se žalobce dověděl o trestném činu a o pachateli, do této lhůty nepočítá čís. 3904.

— — — ustanovení § 6 tr. ř. o nevčítání dnů poštovní dopravy do lhůty platí jen pro lhůty práva procesního, nikoliv pro šestinedělní lhůtu § 34 (2) zákona proti nekalé soutěži, která jest výlučně hmotněprávní čís. 4304.

— — — jest proto výrazu »obžalobu jest podati« v § 34 (2) zák. čís. 111/1927 rozuměti tak, že obžaloba musí býti v oné lhůtě podána již u soudu čís. 4304.

— — — s hlediska § 34 odst. 2 zák. o nek. s. nezáleží na tom, že stíhací návrh, byv v zákonné lhůtě podán u nepříslušného soudu, došel k příslušnému soudu teprve po uplynutí lhůty čís. 4342.

— — **§ 34 odst. (3):** oprávnění podati obžalobu pro přečin zlehčování přísluší obchodním a hospodářským podnikům bez ohledu na formu, v níž jsou provozovány, a bez ohledu na to, zda jde o podnik jednotlivcův či o podnik kolektivní čís. 4350.

— — — hlediska § 492 tr. zák. nemá tu místa čís. 4350.

— — — zemedelská rada pre Slovensko, vystúpila v záujme chrániť nezámožné vrstvy zemedelského obyvateľstva, nie je oprávnená podať súkromnú (hlavnú) obžalobu podľa § 34 odst. 3 a) zákona o nekalej súťaži čís. 4420.

— — — je-li zaměstnavatel jako soutěžitel alespoň stejnou mírou dotčen závadnou činností obžalovaného jako všichni ostatní soutěžitelé — roz. obchodníci mající společné hospodářské zájmy (§ 46 odst. 1 zák. o nekalé soutěži) — není závady, by mu nebyla přiznána aktivní legitimace k trestnímu stíhání úplatce podle § 34 odst. 3 zákona čís. 3783.

— — — soutěžitelem (§ 46 odst. 1 zák. čís. 111/1927), oprávněným podati podle § 34 (3) zák. proti nekalé soutěži obžalobu, jest i podnikatel, který zboží prodává, aniž má k tomu zvláštní zařízení, provozovnu nebo krám. Pod pojem soutěžitele spadá každá samostatná činnost, nesoucí se k ukojení lidských potřeb a směřující k docílení výdělečného zdroje. Žalovati může výrobce i obchodník čís. 3802.

— — **§ 34 b):** podle § 34 b) zák. čís. 111/1927 nezávisí právo podati obžalobu na tom, zda dotčený utrpěl škodu, nýbrž přiznává se právo žalobní tomu, jehož se čin bezprostředně dotýká čís. 4008.

— — — generální zástupce cizozemské firmy pro Č. S. R. je po případě oprávněn k soukromé obžalobě podle § 34 odst. 3 b) zák. čís. 111/1927 čís. 4769.

— — **§ 35 (5):** nelze si stěžovati do usnesení, jímž rozhodl vrchní soud jako soud nadřízený ve smyslu § 35 odst. 5 zákona proti nekalé soutěži o stížnosti do rozhodnutí soudu první stolice čís. 4050.

— — **§ 39:** při odškodném podle § 39 zákona proti nekalé soutěži nejde o soukromoprávní nárok na náhradu škody majetkové, nýbrž o odškodné za příkoří činem způsobené a za jiné osobní újmy (o odškodné na statcích nehmotných) čís. 4059.

— — — ztráta důvěry stálého zákazníka znamená pro obchodníka nejen poškození po stránce hmotné, nýbrž i újmu na vážnosti a na obchodní cti (na statcích nehmotných) čís. 4059.

— — — domáhá-li se obžalobce nároku na přiměřené odškodné za utrpěné příkoří, opíraje se o ustanovení § 39 zákona proti nekalé soutěži (nikoli jako soukromý účastník), nelze ho odkázati na pořad práva soukromého podle § 366 tr. ř. čís. 4059.

— — **§ 40:** uveřejnění rozsudku (§ 40 zák. čís. 111/1927) není závislým od toho, zda jde o čin lehčího či těžšího rázu, nýbrž jen od uvážení soudu, zde je účelným čís. 3881.

— — — účel opatření podle § 40 zákona proti nekalé soutěži; případná škoda strany jest tu nerozhodná čís. 3905.

Nekalý postup: ve smyslu § 30 zák. čís. 111/1927 lze spatřovati i v porušení smlouvy, k němuž měl býti kdo podplácením pohnut čís. 3783.

Nekorektní jednání viz urážka dle § 488.

Nemanželský otec: alimentační povinnost čís. 4838.

— — viz též alimentační zákon.

— **pohlavní styk:** mezi sešvagřenými čís. 4158.

— — — viz též pohoršení veřejné (§ 501 tr. zák.).
Nemilosrdnost: k lidem slabším čís. 3627.
— viz též urážka dle § 488.
Nemoc: a zodpovědnost redaktora čís. 3559.
— viz též redaktor.
Nemocenská pojišťovna viz okresní nemocenská pojišťovna.
— **pokladna čs. státních drah:** ústřední výbor pokladny není oprávněn samostatně nastupovati soukromou trestní obžalobou; potřebuje dáti se v té příčině zastupovati státní železniční správou čís. 3603.
Nemocenské příspěvky — zpronevěra: pojem svěřené věci ve smyslu čl. XV zák. čís. 268/1919 jest opodstatněn jen tehdy, měl-li zaměstnavatel v době té které výplaty mzdy nebo služného více peněz v rukou nebo po ruce, než jím bylo vyplaceno zaměstnancům na ryzí mzdě; pouhá srážka (účetní) nestačí čís. 2482 (10).
Nemoci pohlavní: viz potírání pohlavních chorob.
Nemoci zvířecí viz nakažlivé nemoci zvířecí.
Nemocnice zemská moravská: ošetřování nemocných ve veřejných nemocnicích je záležitostí veřejnou; lékaři těchto nemocnic, konající lékařské práce, k nimž patří i udržování pořádku při léčení, obstarávají veřejné záležitosti čís. 4576.
— — — ochrany §§ 68, 81 tr. zák. požívá lékař (asistent) veřejné nemocnice, nařizující při výkonu lékařské služby po uplynutí doby pro návštěvy, aby se hosté vzdálili z místnosti, poněvadž přijde visita čís. 4576.
Nemocný (§ 360 tr. zák. viz zanedbání nemocných.
Nemožnost stíhati vinníka: podle § 27, 40 tisk. zák. čís. 4597.
Nemravná smlouva viz smlouva nemravná.
Nemravné doteky viz pohoršení veřejné.
— **jednání** viz urážka dle § 488.
Nenabitý revolver: hrozba jím čís. 3950.
Neobezřetná jízda viz rychlá jízda.
Neodolatelné donucení (stav nouze): ve smyslu § 2 g) tr. zák. přichází v úvahu jen tehdy, jednal-li pachatel pod dojmem přítomného bezprostředně hrozícího nebezpečí, které bylo jedinou pohnutkou spáchání činu a jemuž nebylo lze uniknouti jinak než právě spácháním trestného činu, neměl-li pachatel právní povinnost snášeti hrozící škodu, a není-li hodnota obětovaného statku nepoměrně vyšší než hodnota statku, o jehož záchranu pachateli jde čís. 3384, 3670.
— — předpokládá nátlak vnější, za něhož pachatel mohl zachrániti sebe nebo jiného z těžkého a bezprostředně hrozícího nebezpečí jen spácháním činu trestním zákonem zapovězeného. Nátlak vnitřní, pozůstávající v chorobném nedostatku tlumů, nepřichází tu vůbec v úvahu čís. 4090.
— — předpokládá případ kolise zájmů nebo povinností, v němž jednající může sebe nebo jiného zachrániti z těžkého a bezprostředního nebezpečenství jen tím, že se dopustí činu trestním zákonem zakázaného čís. 4682.
— — **podle § 77 tr. zák. slov.:** ustanovení § 77 tr. zák. nelze použíti, spáchal-li obžalovaný trestný čin z rozkazu a návodu svých nastávajících představených čís. 4587.
— — viz též beztrestnost dle § 2 g).
Neodpovědným: je ten, kdo za své jednání neručí; pokud jde o jednání neodpovědné, radil-li samostatný živnostník, který nemohl býti dalším trváním a případným neblahým výsledkem další stávky pro svou osobu postižen, stávkujícím dělníkům, aby pokračovali ve stávce čís. 3621.
Neodvratná překážka (§ 427 tr. ř.) viz odpor.
— — ve smyslu § 364 č. 1 tr. ř. čís. 4077.
— — viz též navrácení v předešlý stav.

Neohledané maso viz maso neohledané.
Neoprávněná osoba: ve smyslu § 1 č. 1 nov. č. 3/78 čís. 4344.
Neoprávněné obchodování: umělými sladidly čís. 4185.
— **označení:** chráněnou známkou čís. 3610.
Neosvětlení povozu: kočím čís. 3622.
Neoznámení nemoci viz lékař.
— **trestných podniků:** podle § 12 čís. 1 odstavec druhý zákona na ochranu republiky; předpoklady čís. 4297.
Nepatrný prospěch: výše úplatku není o sobě rozhodnou pro otázku, zda jde o »nepatrný prospěch« ve smyslu § 2 odst. 2 zák. o úplatkářství; tento pojem jest relativní a jest stupeň prospěchu vždy určiti podle povahy případu čís. 3632, 3957.
— — ve smyslu § 3 zák. čís. 178/1924 a zásada § 173 tr. zák. čís. 3765.
— — má vztah jen k majetkovým nebo jiným zájmům veřejného činitele, nikoliv osoby úplatek poskytující čís. 4160.
— — viz též úplatkářství.
Neperiodický tiskopis viz tiskař.
Neplacení dluhů: advokátem čís. 114 dis.
— — viz též advokát.
— **komorních příspěvků advokátem:** není kárným přečinem, nýbrž je jen nepřístojností, jejíž vytknutí přísluší advokátní komoře a jejímu výboru (výnos býv. min. práv z 28. ledna 1895, čís. 23.882) čís. 84 dis.
— **pohledávky:** nelze podřaditi pod pojem odstranění majetkových předmětů čís. 4071.
Neplatným po zákonu (§ 344 čís. 3 tr. ř.): jest vyšetřovací nebo vyhledávací úkon, byl-li předsevzat proti zákonnému zákazu, nebylo-li při jeho provádění šetřeno zákonného zákazu, nebo byl-li jeho předsevzetím nebo po jeho předsevzetí zjednán předpoklad zákonem stanovený a stanoví-li zákon na nešetření zákazu nebo nezjednávání předpokladu následek neplatnosti úkonu čís. 4591.
Nepoctivé jednání: jediným měřítkem při posuzování čestnosti jednotlivce nemůže býti zachovalost ve smyslu zákona trestního, dokonce zachovalost relativní, naopak nepoctivým může býti i jednání, které se sice nepříčí ještě normám zákona trestního, avšak příčí se obecným názorům slušných kruhů společenských čís. 3416.
Nepočestné jednání viz urážka dle § 488.
Nepočestným (§ 488 tr. zák.): není o sobě každé jednání, příčící se právnímu řádu, pouhé překročení předpisů, jež mají v zápětí jen civilněprávní následky; taková překročení, nemajíce o sobě vztah k čestnosti, mohou zasahovati do oboru cti teprve vzhledem k okolnostem, jimiž jsou doprovázena čís. 4107.
Nepořádné vedení knih: »nepořádně« po rozumu § 486 a) tr. zák. jsou vedeny knihy, které neumožňují přehled stavu majetku (aktiv a pasiv) ani dlužníkovi ani třetí osobě s potřebným vzděláním; vyhovuje takové vedení knih, že i třetí osoba účetnictví znalá může z nich — třebaže s průtahem — sestaviti přehled o stavu jmění; nestačí, zjedná-li si obchodník teprve dodatečně předepsaný stav knih z dokladů a zápisků jen jemu srozumitelných čís. 4590.
— — — zodpovědnost členů správní rady akciové společnosti čís. 4867.
Neposlušnost výzvy k rozchodu viz shluknutí.
Neposlušností: trestnou podle § 283 tr. zák. jest i pouhé otálení s odchodem, zastávka na odchodu, liknavost v opouštění místa shluknutí; nezáleží na tom, že se pachatel zastavil jen na krátkou dobu čís. 4159.
Nepostřehnutí výstražných znamení: řidičem auta čís. 4048.
Nepovolaná osoba viz osoba nepovolaná.
Nepravdivá svědecká výpověď viz podvod dle § 199 a).
Nepravdivé údaje viz nekalá soutěž.
Nepravdivost zprávy viz urážka tiskem.

Nepravdivou (§ 18 čís. 2 a 3 zák. na ochr. rep.): je zpráva i tehdy, když sdělený příběh nabývá zamlčením nebo změnou i jen některých jeho složek tvářnosti jiného příběhu a takto je v rozporu se skutečnými událostmi, ke kterým se zpráva vztahuje čís. 4818.

Nepravdivý údaj: ve smyslu § 27 zák. o nek. s. čís. 4059.

Nepravdomluvný: označení koho takovým a § 491 tr. zák. čís. 4215.

Nepravé oddělení viz soud.

Nepřátelský čin: popuzování k němu čís. 3856.

— — nepřátelským činem ve smyslu § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. je každé jednání, jímž se někomu způsobí újma, jíž by jinak neutrpěl; spadá sem i hospodářský boykot českého hudebníka čís. 3968.

— — pojem čís. 3472.

— — viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 2, 4).

Nepřátelský úmysl viz uškození dle § 155 a).

Nepřehledná silnice: jízda po ní čís. 3622.

— — viz též automobil.

— **zatáčka** viz automobil.

Nepřehledné místo: podle § 46 nař. čís. 81/1910 je i místo, kde jedna ulice druhou neprotíná, nýbrž jen do ní ústí čís. 3944.

Nepřiměřený úvěr viz úvěr.

Nepřípustná exekuce viz maření exekuce.

Nepřípustnost vyhoštění viz vyhoštění.

Nepřipuštění otázky viz otázky porotcům.

Nepříslušnost (§ 261 tr. ř.): kdy lze ji vysloviti čís. 4659.

— viz příslušnost (§ 261).

Nepřístojný výraz: pokud není sesměšňováním podle § 491 tr. zák. čís. 4236.

Nepřítomnost obžalovaného viz hlavní přelíčení.

— — viz též obžalovaný.

Neschopnost k placení: po rozumu § 486 tr. zák. lze spatřovati i v tom, že byla na obžalovaného podána celá řada žalob a exekucí; přičítání této neschopnosti k placení a vzniknuvšího z ní poškození věřitelů není po případě na závadu, že by k předlužení nebylo došlo, kdyby nebyl nastal nepředvídaný a ohromný pokles cen čís. 4725.

— — jest nezávisle na poměru součtu aktiv k součtu pasiv dána, není-li dlužník s to, by uspokojil úplně všechny své věřitele v době přiměřené pravidlům řádného provozu jeho výdělečné činnosti čís. 4639.

— — neschopným platiti není dlužník, který se jen přechodně octl ve stavu nemožnosti platiti dluhy (u něhož došlo jen k dočasnému váznutí platů), který však může počítati s opětnou možností, že bude moci dostáti svým závazkům, má zejména aspoň důvodnou a spolehlivou naději, že se mu dostane hotových prostředků v takové míře a v takové době, že svým závazkům vyhoví s odkladem, nepřevyšujícím míru, jakou věřitelé v podobných případech obvykle poskytují čís. 3716.

— — z tohoto pravidla nelze zásadně a bezvýjimečně vyloučiti ani případy, v nichž si dlužník možnost dostáti svým závazkům zjednal nebo může zjednati v hotových prostředcích, jichž se mu dostalo nebo má dostati úvěrem, při čemž však používání úvěru nesmí býti nepřiměřeným ani lehkomyslným; jest přihlížeti i k tomu, za jakým účelem se používá úvěru (ke krytí běžných výloh provozu či k účelům investičním) čís. 3716.

Neskončený pokus viz pokus.

Neslušné chování (třetí věta § 303 tr. zák.): musí býti s náboženským úkonem nejen v určité časové, nýbrž zároveň i místní spojitosti; nešlo by o neslušné chování, způsobilé vyvolati pohoršení, kdyby k němu došlo na místě od místa bohoslužebného úkonu tak vzdáleném, že by ani ona možnost vzbuditi pohoršení nebyla nasnadě; zda tomu tak, závisí na okolnostech případu čís. 3666.

— — neslušného chování v čase veřejného provozování náboženství, ze kterého jiným může vzejít pohoršení, se může dopustiti i náboženský služebník, který náboženské úkony vykonává čís. 4097.

Nesnáz okradené zvláště potkavší: ve smyslu § 174 I c)tr. zák. čís. 4206.

Nesociální čin viz urážka na cti (§ 487 a násl.).

Nesplnění manželského slibu viz zneuctění.

Nesprávné datum doručení viz doručení.

— — — viz též prostředky opravné.

Nesprávné použití zákona viz zmatek čís. 10 § 281.

— **právní poučení** viz porota.

— **sdělení:** generalií čís. 3618.

— — viz též hlášení falešné.

Nešvary: v politické straně čís. 3542.

Nevdaná těhotná žena (§ 339 tr. zák.): s hlediska přestupku podle druhé věty § 339 tr. zák. je lhostejno, zda zemřelo novorozené dítě po porodu smrtí přirozenou, či zda byla jeho smrt způsobena cizím zaviněním (vraždou) čís. 4043.

Neverná správa: zistenie skutkovej podstaty prečinu nevernej správy podľa § 361 tr. zák. nie je podmienené tým, aby čin bol spáchaný zo zištnosti (spáchanie nevernej správy zo zištnosti je zločinom podľa § 363 tr. zák.); preto nie je prípustné suspendovať z výkonu advokácie advokáta, ktorý bol pravoplatne daný v obžalobu pre spomenutý prečin čís. 172 dis.

Nevědomé jednání viz urážka dle § 488.

Nevědomost lékařova viz lékař.

Nevěsta: náleží k rodině ve smyslu § 55 tr. zák. čís. 3396.

Nevěstka: po rozumu § 512 tr. zák. čís. 4425.

— viz též kuplířství.

Nevybuchnutý granát: jeho nález čís. 4066.

— — viz též ochrana republiky (§ 13).

Nevypažení: příkopu čís. 3928.

Nevyřízení objednávky viz podvod.

Nevyslechnutý svědek: jeho přítomnost při líčení čís. 4191.

Nevyúčtování peněz: advokátem čís. 124 dis.

Nezaplacení dluhu: o sobě není trestné ani s hlediska § 183 tr. zák., ani s hlediska jiného předpisu trestního zákona čís. 4254.

Nezaviněná překážka: ve smyslu § 364 č. 1 tr. zák. čís. 4077.

— — viz též navrácení v předešlý stav.

Nezkušenost: pojem čís. 4565.

— viz též lichva.

Nezletilý obžalovaný (§ 282 tr. ř.) viz zmateční stížnost.

Neznámá osoba: může býti uražena čís. 3709.

Neznámý nakladatel viz urážka tiskem (§ 24).

Nezpůsobilost: použitého prostředku čís. 3514.

— viz též pokus.

Nezpůsobilost k povolání: ve smyslu § 156 c) tr. zák. čís. 4039.

— **prostředku:** o bezelstný pokus jde, bylo-li pachatelem použito prostředku k dosažení cíle naprosto a bezvýjimečně (in abstracto) nezpůsobilého. Záležela-li příčina neúspěchu pachatelova jednání jen ve způsobu provedení činu nebo v konkrétní povaze nebo činnosti předmětu (osoby, na níž měl býti trestný čin spáchán), jde jen o konkrétní nezpůsobilost prostředku, nevylučující trestnost pokusu čís. 4131.

Noc: jest doba, po kterou není denního světla čís. 3673, 4088.

— a tmavou jest noc, není-li nedostatek denního světla ani částečně nahrazen zřídly světla jinak v noci účinnými (měsícem a hvězdami) čís. 4088.

Nošení odznaku viz úředník veřejný.

Notár verejný: aj verejný notár, jestli podáva odvolanie proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu pre veci advokátov, musí byť zastúpený advokátom čís. 164 dis.

Notář: kárné provinění notáře (§ 157 not. ř.): porušil-li předpis § 5 odst. 2 not. ř., předloživ jím vyhotovené listiny, straně k podpisu, aniž by ji o obsahu poučil a se přesvědčil, zda se obsah srovnává s vážným a skutečným jejím úmyslem; nedbal-li při vyhotovení listin předpisu § 38 not. ř. ohledně časových a místních údajů, uvedených v oněch listinách; nepostaral-li se o uschování legalisačního protokolu na bezpečném místě (§ 110 not. ř.), což mělo za následek, že se protokol ztratil čís. 82 dis.

— k pořizování listin náleží i jejich podpisování stranami čís. 82 dis.

— jde o kárný přečin podle § 157 not. ř., osvědčil-li notář, že strany podepsaly listinu vlastnoručně v jeho přítomnosti, ač to neodpovídalo skutečnosti, any smlouvající se strany daly své podpisy na prázdný papír; nezáleží na tom, že strany zmocnily notáře, by na onom papíru in bianco jimi podepsaném dodatečně sepsal smlouvu podle toho, co bylo v jeho přítomnosti ústně ujednáno čís. 94 dis.

— předpis § 159 odst. 2 not. ř., že kárný soud nemůže uznati na mírnější trest než na pokutu, potvrzuje-li notář v notářské listině o skutečnosti, že se před ním stala, ač se nepřihodila za jeho přítomnosti, je předpisem velicím a nepřipouští úchylek čís. 94 dis.

Notorieta viz okolnosti obecně známé.

Nouze viz neodolatelné donucení.

Nová porada porotců: podle § 330 odst. 4 tr. ř. čís. 3877.

Novace (§§ 1376, 1387 obč. zák): a poměr komisionářský čís. 3739, 3471.

Novináři: aj riadne organizovaný stav novinárov je spoločenským stavom v smysle § 4 odst. 2 zák. č. 124/24 sb. a n. Hájenie jeho stavovskej cti je verejným záujmom čís. 4684.

— pokud novinář nezodpovídá (§ 4 tisk. nov.) za sepsanou jím zprávu, byl-li veden zájmem na objasnění nebezpečného zločinu a nevybočil-li z mezí informací daných mu policejním ředitelstvím čís. 3939.

Noviny — jich urážka viz urážka tiskem (§ 27).

Noviter reperta viz obnova.

Nový zákon: opravná stolice nemůže přihlížeti k ustanovením nového mírnějšího zákona (ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n.), byl-li rozsudek prvé stolice vynesen před účinností tohoto zákona čís. 3435, 3454.

— — je-li čin (zločin krádeže) v době, kdy bude o něm následkem úspěšného opravného prostředku obžalovaného soud prvé stolice znovu rozhodovati, podle § 1 zák. ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. již jen přestupkem (čl. IX. uv. zák. k tr. zák.), jest věc přikázati k novému projednání okresnímu soudu čís. 3480.

— — v zákonech popřevratových nelze užíti mimořádného zmírňovacího práva tou měrou, jak se to stalo při sazbách starého trestního zákona, které byly mnohdy nepřiměřeně vysoké, což neplatí u řečených novodobých zákonů čís. 4189.

Nucení psychické viz beztrestnost dle § 2 g).

Nutící okolnosti: ve smyslu § 489 tr. zák. čís. 4300.

— — nelze vykládati v úzkém smyslu fysického nebo psychického násilí (§ 2 g) tr. zák.), nýbrž mají slova ta širší smysl, že ten, kdo veřejně pronesl obvinění, měl k tomu dostatečné důvody (že veřejné pronesení obvinění je za daných okolností omluvitelné) čís. 4028.

Nutná obrana: pojem čís. 3923.

— — viz též beztrestnost dle § 2 g).

— — viz též obrana oprávněná.

Obal: pojem čís. 4409.

— viz též ochrana známek.

Obal plodový: jeho proražení čís. 4269.

— — viz též vyhnání plodu.

Občanská práva: ztráta jich podle § 32 zák. na ochr. rep. čís. 4094.

— **válka:** její schvalování čís. 3659.

— — viz též ochrana republiky (§ 16 čís. 1, 2).

Občanské jméno viz jméno občanské.

Občanský zákon: i trestní i občanský zákon jsou částmi téhož organisačního celku (právního řádu), které se navzájem doplňují, a jichž proto lze použíti navzájem k výkladu jejich ustanovení, nebrání-li tomu jasný smysl a účel ustanovení, o jehož výklad jde čís. 3692.

Obdobia periodického listu viď periodické listy.

Obecně známé okolnosti viz okolnosti obecně známé.

Obecní komise stavební: uzavírání smírných narovnání mezi soukromými stranami nenáleží do oboru působnosti obecních komisí, nýbrž přísluší podle § 27 čís. 11 mor. obec. zříz. činiti narovnání mezi stranami vedoucími spor, v rámci samostatné působnosti obce obecnímu zastupitelstvu samotnému, jež arci vykonává tento úkol důvěrníky, zvolenými z obce čís. 3438.

— — — viz též podvod dle § 199 d), 201 a).

— **příkaz** viz příkaz obecní.

— **rada:** vybočila-li z mezí své působnosti, ana, nevyvolavši a nevyčkavši rozhodnutí příslušného soudu, sama přikročila ihned k exekučnímu výkonu odevzdání dítěte do opatrování a výživy. Její rozhodnutí nemá tu povahu vrchnostenského rozkazu čís. 4036.

— **radní:** který je pověřen obecním zastupitelstvem, by konal v obci službu policejního komisaře, je veřejným úředníkem ve smyslu §§ 153 a 101 tr. zák.; za výkon povolání ve smyslu § 153 tr. zák. jest považovati, když, vraceje se pozdě v noci domů, potká hlouček výtržníků a napomíná je ke klidu čís. 3694.

— — provádějící k příkazu obecního starosty kontrolu vstupenek při zábavě po rozumu § 9 řádu o vybírání dávky ze zábav (pro Čechy), požívá ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák., třebaže kontrolu tu provádí nepřiměřeným způsobem v sále, ve kterém se zábava koná; nezáleží na tom, že se nevykázal předepsaným ověřením, je-li pachateli beztak znám čís. 4695.

— **razítko** viz podvod dle § 199 d).

— **sluha:** je úředníkem ve smyslu § 101 odst. 2 tr. zák. čís. 3414.

— **starosta** viz starosta obecní.

— **úřad:** vydávati vysvědčení o případu neštěstí nebo vysvědčení chudoby k tomu, by někdo mohl z místa na místo choditi žebrotou, jest zakázáno. Nepatří tedy vystavení vysvědčení o vyhoření a vysvědčení chudoby k cíli žebroty v obor působnosti obecního úřadu čís. 3455.

— **váha** viz vážní list.

— **zastupitelstvo:** a kontrola pečiva (§ 68 tr. zák.) čís. 4779.

— — výkon práv a povinností, jichž nabyl občan volbou do obecního zastupitelstva, je podmíněn složením slibu věrnosti Československé republice; odmítnutím slibu stal se zvolený pouhým posluchačem; rušil-li pořádek v zasedací síni (ujav se svémocně slova, ač mu v tom bylo bráněno), požívá obecní strážník, odstraňuje ho z příkazu orgánu dohlédacího (politického) úřadu ze zasedací síně, ochrany § 68 tr. zák. čís.4868.

— **zřízenec (sluha):** provázející berního vykonavatele na jeho požádání, nepožívá při exekučním úkonu ochrany §§ 68, 81 tr. zák., nebyl-li k tomu určen zvláštním příkazem vrchnostenským pro něho závazným (příkazem obecního úřadu, starosty obce) čís. 4664.

— — je úředníkem ve smyslu § 101 odst. 2 tr. zák. čís. 3414.

Obecný mír: jest ohrožen bez rozdílu, zda hrozí výbuchy národní zášti již v době hanobení či teprve pro dobu pozdější, zda se strany příslušníků hanobeného národa či stranníků hanobitele, a zda v rozsahu větším či menším čís. 3769.

Obeslání pod pohrůžkou viz svědek.

Obětovaný statek viz statek obětovaný.

Obhájce viz advokát.

Obcházení zákonů: vytýkání ho čís. 3696.

Obchod: přehnané vychvalování jeho prosperity při prodeji čís. 4255.

— **komisionářský** viz komisionář.

Obchodní a průmyslové podniky: nejsou oprávněny k obžalobě pro trestné činy proti bezpečnosti cti, nejsouce »korporacemi zákonně uznanými« ve smyslu § 492 tr. zák. čís. 3709.

— **cestující:** vybírání záloh čís. 3537.

— **nebo výrobní tajemství:** ve smyslu § 31 zák. č. 111/27 čís. 4749.

— **podnik:** pokud je předmětem maření exekuce a podvodného úpadku čís. 4002.

— — legitimace k obžalobě pro zlehčování čís. 4350.

— — viz též nekalá soutěž (§ 34 odst. 3).

— **provozovna:** nevztahuje se na ni § 8 č. 1 odst. a) zák. č. 568/19 čís. 4204.

— — viz též předražování.

Obchodník (průmyslník): lze na něm (§ 486 tr. zák.) požadovati jen takovou opatrnost, která počítá s normálními poměry; nemůže se na něm požadovati, by počítal s okolnostmi mimořádnými, těžko předvídatelnými (při používání úvěru v roce 1928 a v první polovici roku 1929 s nynější světovou krisí) čís. 4554.

— **s mlékem:** ručí podle § 23 zák. na ochr. zn. čís. 19/1890 za to, že opomenul zabrániti tomu, aby v jeho podniku nebylo mléko uváděno do oběhu v lahvích opatřených cizí ochrannou známkou (v zaměněných lahvích jiného podniku) jen, počítal-li s možností neb aspoň měl-li důvodné podezření, že se to v jeho podniku děje a přes to nezakročil (neučinil proti tomu potřebná opatření) čís. 4811.

Obchodním (výrobním) tajemstvím (§ 31 zák. o nekalé soutěži): jsou veškeré skutečnosti, které, souvisejíce s podnikem, nejsou zjevné, a podle vůle majitele podniku mají býti tajeny čís. 4114.

Obchodný cestujúci viď jednateľ súkr. firmy (podľa § 381 č. 2 tr. zák. slov.).

Obchodování neoprávněné viz neoprávněné obchodování.

Obchody splátkové viz splátkové obchody.

Obnova trestního řízení: §§ 352—363 tr. ř.: rozsudek, jejž vynesl okresní soud o zločinu nebo přečinu, jest pro absolutní nepříslušnost soudu sám o sobě (ipso jure) neplatným a nemůže brániti zahájení zákonného řízení právě tak, jako by mu nebylo na závadu opatření administrativní nesoucí se k trestnému činu. Ve příčině zločinu nebo přečinu příslušný soud proto může, nehledě k vynesenému rozsudku, zakročiti a má jen při výměře trestu míti zření k trestu, obviněným snad již vytrpěnému čís. 3378.

— — — oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. sluší posuzovati podle stavu věci, kdy byl postup ten zahájen, ne podle konečného výsledku provedeného trestního řízení; nezáleží proto na tom, že v souzeném skutku byl shledán zase jen přestupek; v tomto případě je nalézací soud oprávněn postupovati při vyměřování trestu samostatně a smí bez porušení zákazu »reformationis in peius« uložiti trest přísnější než byl trest uložený okresním soudem čís. 3378.

— — — hlavní přelíčení v obnoveném řízení má se vztahovati nejen na veřejnožalobní čin, ohledně něhož byla obnova povolena, nýbrž i na výrok o trestu ohledně právoplatného odsouzení pro soukromožalobní činy, ohledně nichž obnova povolena nebyla; ustanovení druhé věty § 390 tr. ř. nemá tu místa čís. 3680.

— — — byl-li obžalovaný novým rozsudkem zproštěn pro onen (veřejnožalobní) čin, a rozsudek neobsahuje výměru trestu pro tyto (soukromožalobní) činy, jde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř. (§ 260 tr. ř.) čís. 3680.

— — — i stížnost do zamítnutí žádosti o obnovu kárného řízení jest podati v 8denní lhůtě (§ 39 zák. čís. 46/1868, § 357 odst. třetí tr. ř.) čís. 88 dis.

— — — usnesení povolující obnovu trestního řízení je stíhacím úkonem přerušujícím promlčení podle § 531 tr. zák. čís. 3941.

— — — ani amnestie, ani udělení milosti, ani výrok, že se podmíněně odsouzený osvědčil nebrání, by se odsouzený nedomáhal úplné rehabilitace obnovou trestního řízení čís. 119 dis.

— — — byla-li povolena obnova jen ve prospěch obžalovaného, musí (§ 359 odst. 4 tr. ř.) sejíti z jakéhokoliv uložení trestu, byl-li trest uložený dřívějším rozsudkem mezi tím vykonán. Skutečnému výkonu trestu rovná se jeho prominutí (§§ 226, 529 tr. zák.) čís. 4309.

— — — příčí se ustanovení třetího odstavce § 359 tr. ř., uložil-li soud obžalovanému v obnoveném řízení trest, aniž zjistil, že nebyla splněna podmínka, pod níž byl obžalovanému prominut trest, uložený mu dřívějším rozsudkem čís. 4309.

— — — okolnost, že při správném použití zákona nebylo při opětném odsouzení uložiti vůbec žádný trest, nebrání (kladnému) výroku o podmíněnosti odsouzení čís. 4309.

— — — není třeba vyhraditi výrok o podmíněném odsouzení soudu prvé stolice, promluvil-li již tento soud v dřívějším řízení v tomto směru na podkladu výměry trestu pro obžalovaného nejnepříznivější ze všech možností, jež mohou v obnoveném řízení nastati čís. 4309.

— — — oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. jest posuzovati podle stavu věci, kdy postup ten byl zahájen; nezáleží proto na tom, že to, co pak krajský soud vzal za prokázáno, nebylo zločinem čís. 4545.

— — — § 355 čís. 2 tr. ř. předpokládá pro povolení obnovy trestního řízení, že vyjdou najevo buď nové skutečnosti nebo nové průvody, které navrhovateli obnovy nebyly známy neb aspoň přístupny (noviter repreta); nespadá sem výpověď znalce, v níž nejsou novými skutečnosti, nýbrž jen úsudek čís. 4723.

— — — jestli skutkový stav, v základnom pokračovaní zistený, nebol za obnovy zmenený, nelze uplatňovať proti novému rozsudku materiálny dôvod zmätočnosti podľa § 385 č. 1 a) tr. p., a to ani vtedy, keď rozsudok v základnej veci prvým súdom vynesený nebol súdmi vyšších stolíc preskúmaný čís. 4674.

Obrácení na čtyráku viz urážka dle § 491.

Obrana nutná viz nutná obrana.

— **oprávnená: § 79 tr. zák. slov.:** ak ide o vzájomnú bitku medzi páchateľom a poškodeným, v ktorej obe strany používaly pomerne rovnakého spôsobu vzájomného útočenia, nemôže žiadna z nich tvrdiť, že jej útok bol oprávnenou obranou proti útoku druhej strany; prekročenie medzí oprávnenej obrany predpokladá vždycky, že obrana sama je podstatne odôvodnená a že jej bolo použité len vo väčšej miere, než bolo potrebné; ak vôbec niet predpokladov pre priznanie oprávnenej obrany, nemôže sa páchateľ dožadovať, aby bolo uznané na jej beztrestné prekročenie čís. 4566.

— — ke zjištění nutné obrany nestačí, že obžalovaný byl neoprávněně napaden, nýbrž vyžaduje se, aby to, co obžalovaný podnikl, bylo potřebné k odvrácení útoku. Otázka potřebnosti nutné obrany musí býti posuzována se stanoviska objektivního, nestačí tedy pouhé subjektivní přesvědčení

obžalovaného, že svou obranu pokládal za potřebnou. Mezi útokem a obranou musí býti zachován určitý poměr. I ten, kdo byl napaden, musí bráti zřetel na život a osobní neporušenost útočníka a smí útok odvrátiti jen takovým způsobem, který podle okolnosti případu stačí k tomu, aby osoba jeho byla ochráněna čís. 4594.

Obranné sbory dělníků: jsou tajnou organisací čís. 3640.

Obrat rázu humoristického: není sesměšňováním (§ 491 tr. zák.) čís. 4236.

Obsah dopisu viz urážka dle § 491.

Obsílka viz doručení.

Obstarávání úředních věcí: podle §§ 101, 104 tr. zák. čís. 4102.

Obvinenie viď nedbalé obvinenie.

Obvinění při hlavním přelíčení: před soudem jest udáním u vrchnosti čís. 4040.

— **z nepoctivosti** viz urážka dle § 491.

Obviněný viz obžalovaný.

Obviňování ze zločinu viz utrhání na cti.

Obvod soudu viz příslušnost.

Obyčej církve viz náboženství.

Obyčejný dělník: (v kamenném lomu) není s hlediska § 335 tr. zák. po případě povinen přezkoumávati, nepříčí-li se způsob práce, jak byl o něm zodpovědným správcem poučen, předpisům v říšském zákoníku uveřejněným (nař. čís. 68/1877, 116/1908) čís. 4483.

— **kupitel:** pojem čís. 3399, 3436.

— — s hlediska § 25 zák. o ochr. zn. je ovšem kupitel dotyčného zboží, ale právě kupitel obyčejný, nevyzbrojený znalostmi odbornými čís. 3949.

Obžaloba: nebyla-li obžaloba při hlavním přelíčení změněna, musí býti hlavní otázka podle § 318 tr. ř. přizpůsobena jak co do okolností skutkových, tak i do zákonných známek trestného činu obžalobě, bez ohledu na to, nasvědčují-li výsledky přelíčení vůbec tomu, že tento žalobní skutek je trestným činem, za nějž jej pokládá obžaloba, či nikoliv čís. 3426.

— soukromožalobní delikty jsou jen ty, které trestní zákony za takové označují; nevyhrazuje-li zákon výslovným ustanovením trestný čin obžalobě soukromé, jest jej stíhati obžalobou veřejnou čís. 4104.

— přestupek podle § 113 patentního zákona jest deliktem veřejnožalobním čís. 4104.

— obžaloba byla podána včas, byl-li stíhací návrh podán ve lhůtě u místně příslušného soudu bydliště obžalovaného; nezáleží na tom, zda a kdy byla postoupena soudu místa spáchaného činu čís. 4114.

— podle třetího odstavce čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 jsou (za dalších předpokladů tam uvedených) předmětem i veřejné obžaloby jen přečiny, nikoliv i přestupky proti bezpečnosti cti čís. 4278.

— byla-li obžaloba podána pro přečin a pro přestupek zanedbání povinné péče, spáchaný rozšiřováním určitého tiskopisu, a to celým obsahem, může soud i bez modifikace obžaloby sám podrobiti doslov tiskopisu obžalobou za závadný označený právnímu rozboru a podřaditi jej pod určité právní normy čís. 3605.

— na obžalobu pro přečin proti bezpečnosti cti může dojíti k odsouzení pro přestupek zanedbání povinné péče redaktorské a naopak může návrh na potrestání pro onen přestupek vésti k odsouzení pro trestný čin spáchaný obsahem čís. 3621, 3704.

— obžaloba pro přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. spáchaný tím, že obžalovaný jako autor a zároveň i jako tiskař letáku tiskopisem tím veřejně pobuřoval proti demokraticko-republikánské formě státu, jest současně obžalobou pro přečin zanedbání povinné péče, jestliže soud na straně obžalovaného neshledal veškeré podstatné náležitosti subjektivní skutkové podstaty toho deliktu čís. 3658.

— prohlášení obžalobcovo, že ustupuje od obžaloby, pokud jde o právní označení skutku v obžalobu daného (jen v určitém směru), nemůže míti procesní účinek § 259 čís. 2 tr. ř. I podle § 259 čís. 2 tr. ř. lze zprostiti jen pro čin v obžalobě obžalovanému za vinu kladený, nikoliv pro některou jeho právní kvalifikaci čís. 3901.

— na jednou založené příslušnosti soudu se nic nemění ani změnou právní kvalifikace zažalovaného činu čís. 3901.

— je-li rozsudku zmateční stížností vytýkána zmatečnost podle § 281 čís. 11 tr. ř. proto, že obžalovanému byl vyměřen trest podle 1. (mírnější), na místě podle 2. (přísnější) trestní sazby § 82 tr. zák., není důvodnosti námitky na újmu, že veřejný obžalobce nenavrhl ani v obžalovacím spise, ani v konečném návrhu při hlavním přelíčení vyměření trestu podle 2. věty § 82 tr. zák., jak mu náleželo podle § 207 odst. 1 čís. 3 a podle 1. věty § 255 tr. ř. čís. 4217.

— podle § 263 tr. ř. pro rozšíření obžaloby na nový skutek není třeba zvláštního mezitímního nálezu soudu ani výslovného souhlasu obžalovaného; stačí, že soud po rozšíření obžaloby dále jednal a obžalovaný neprotestoval; nezáleží na tom, že se tak stalo u nepříslušného soudu čís. 4342.

— byl-li obviněný vydán pravoplatně v obžalovanost, protože buď nepodal odpor nebo vrchní soud připustil obžalobu přes podaný odpor, nelze podle ustanovení § 219 tr. ř. — ani z důvodů místních, ani z důvodů věcných — napadati dodatečně příslušnost soudu, který je podle obžalovacího spisu povolán provésti hlavní přelíčení čís. 4598.

— trestní řád nemá ustanovení, které by soudu ukládalo, aby zkoumal z úřední povinnosti nejen, zda ten který návrh byl učiněn oprávněným k tomu žalobcem (§ 92 odst. 1 tr. ř.), nýbrž i, zda jsou splněny (a prokázány) předpoklady, jimiž je po případě podmíněno stíhací právo žalobcovo čís. 4724.

— předpis § 213 čís. 4 tr. ř. nepřichází v úvahu, bylo-li potřebné svolení předloženo již před podáním obžaloby čís. 4724.

— urážka na cti spáchaná na veřejném úřadě je stihatelnou pouze z moci úřední a nikoliv soukromou obžalobou čís. 4869.

— totožnost skutku (§§ 262, 267 tr. ř.): předmětem obžaloby jest podle § 207 odst. druhý čís. 2 tr. ř. konkretně označený určitý skutek. Nalézacímu soudu jest plně zůstaveno, by, oceniv volně výsledky veškerého průvodního řízení (§ 258 tr. ř.), zjistil skutečný průběh dotyčné události; tedy, by zjistil u verbálního deliktu trestný výrok, výklad jeho smyslu, jakož i to, co pachatel chtěl vyjádřiti svými slovy, by vše to zjistil úplně samostatně a zcela neodvisle od údajů obžaloby, a by, položiv takto za základ výrok jím za prokázný vzatý, prozkoumal jej ve všech závažných směrech tak, aby pak rozsudkem odpověděl na otázku viny a otázku kvalifikace trestného činu čís. 3475.

— jest tedy s hlediska § 262 tr. ř. bezvýznamno, že se výroky, uvedené v obžalobě nekryjí zúplna a doslovně s výroky, jak je zjistil nalézací soud čís. 3475.

— pokud nejde o překročení obžaloby, byl-li obžalovaný k obžalobě pro zločin krádeže uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži čís. 3715.

— byl-li lékař, obžalovaný pro zákrok za účelem přerušení těhotenství (§§ 5, 144 tr. zák.) zproštěn, an soud vzal za prokázáno, že šlo jen o kyretáž, nelze ho odsouditi ani pro přestupek § 359 tr. zák., nebylo-li neoznámení podezřelé nemoci předmětem obžaloby (ani dodatečně rozšířené — §§ 262, 263, 267, 281 čís. 8 tr. ř.); nejde tu však o překročení obžaloby, bylo-li uznáno na přestupek § 431 tr. zák. čís. 3863.

— okolností, že nalézací soud nezkoumal podle § 262 tr. ř., zda ve skutku pachatelově není skutková podstata jiného trestného činu, nemůže se nejvyšší soud zabývati na škodu obžalovaného, nebyl-li rozsudek v tom směru veřejným obžalobcem napaden čís. 3762.

— totožnost skutku tvořícího předmět obžaloby není rušena tím, že skutek nabyl při hlavním přelíčení jiné tvářnosti následkem toho, že pominuly obžalobou uplatňované skutkové složky a přibyly skutkové složky, jichž obžaloba neuplatňovala čís. 3863.

— podle §§ 262, 267 tr. ř. není předmětem obžaloby právní kvalifikace činu v obžalobě, nýbrž skutek, jejž jest soudu právně posouditi nezávisle na oné kvalifikaci čís. 3905, 3957.

— předpis § 267 tr. ř. je způsobem, opodstatňujícím důvod zmatku podle čís. 7 § 344 tr. ř., porušen jen, byla-li porotcům dána (a jimi pak kladně zodpovězena) otázka na skutek, na který obžaloba ani původně nezněla ani při hlavním přelíčení rozšířena nebyla čís. 3922.

— »skutkem« je určitý příběh, pokud se týče účast obžalovaného na určitém příběhu, který podle názoru obžaloby přivodil trestný výsledek čís. 3922.

— právní zásada, že obžalobce nemůže zmateční stížností proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati ideální (jednočinný) souběh trestných činů rozsudkem prvé stolice opomenutý nebo nesprávně popřený, nevylučuje, by obžalobce zmateční stížností proti osvobozujícímu rozsudku neuplatňoval trestnost skutku podle zákona, který rozsudek prvé stolice v úvahách — náležejících mu podle § 262 tr. ř. bez ohledu na směr a úplnost právních názorů obžalobcem uplatňovaných — opomenul aneb o němž neprávem vyslovil, že se ke skutku nevztahuje čís. 3957.

— jest nejen právem, nýbrž i povinností nalézacího soudu, by — přihlížeje i ke všem změnám, jež doznal skutkový podklad obžaloby výsledky hlavního přelíčení — uvažoval o zažalovaném skutku se všech právních hledisek, přicházejících v úvahu, a podřadil skutek ten — nejsa vázán právními názory obžalobce — pod ten zákon, který se při správném výkladu ke skutku vztahuje čís. 3957.

— nedostatek opodstatnění některého zákonného znaku v obžalobě uvedeného v důvodech obžaloby nemění nic na tom, že obžaloba směřuje k tomu, že se obžalovaný dopustil stíhaného skutku v oné formě viny, jež jest určena zákonnými znaky, pojmenováním trestního řádu a zákonnými ustanoveními, jež uvádí obžaloba čís. 4011.

— přísnější hlediska obžalovacího návrhu jsou vzhledem k zásadám předpisů §§ 259 čís. 3, 262 a 267 tr. ř. do té míry směrodatná pro nalézací soud, že, shledav ve skutku pachatelově souhrn zákonných znaků určitého trestného činu s mírnější trestní sankcí, nemůže nechati beze zřetele další skutečnosti vyšedší na jevo z výsledků řízení, jež, rovněž skutkově zjištěny, pozměnily by ve spojení s ostatními jednání pachatelovo v přísnější trestný čin, pokud se týče aspoň při témže druhu deliktu odůvodňovaly by použití vyšší trestní sazby čís. 4184.

— soud jest návrhy obžalobcovými vázán jen potud, že nesmí uznati vinným obžalovaného skutkem, k němuž obžaloba původně nesměřovala a na který nebyla rozšířena při hlavním přelíčení čís. 4217, 4609.

— kdežto jinak není soud podle § 262 tr. ř. vázán ani označením činu v obžalobě, ani návrhy obžaloby (obžalobce) na použití určité trestné sazby nebo rozsahem skutečností obžalobou v příčině trestní sazby uplatňovaných, nýbrž vynese — nenastaly-li předpoklady § 261 tr. ř. (příslušnost porotního soudu) — rozsudek podle svého právního přesvědčení, bera za podklad skutečnosti, jež pokládá za prokázány, po případě vedle nebo na místě skutečností obžalobou uplatňovaných čís. 4609.

— soud má podle § 262 tr. ř. použíti na zjištěný jím skutek v otázce trestu těch ustanovení zákona, která se při správném jejich výkladu na skutek ten vztahují, třebaže se jich obžalobce nedovolával čís. 4217.

— nejde o porušení předpisů §§ 262, 263 a 267 tr. ř., působící zmatečnost rozsudku podle § 281 čís. 8 tr. ř., uznal-li sice rozsudek obžalovaného vinným skutkem, jenž byl předmětem obžaloby, avšak podřadil skutek ten pod jiný nebo také jiný trestní zákon, než který naznačovala obžaloba čís. 4268.

— pro posouzení věci v tomto směru jsou rozhodné důvody obžalovacího spisu čís. 4268.

— podle § 263 tr. ř. pro rozšíření obžaloby na nový skutek není třeba zvláštního mezitímního nálezu soudu ani výslovného souhlasu obžalovaného; stačí, že soud po rozšíření obžaloby dále jednal a obžalovaný neprotestoval; nezáleží na tom, že se tak stalo u nepříslušného soudu čís. 4342.

— pokud nejde o překročení obžaloby (§§ 262, 263, 267 tr. ř.): bylo-li k obžalobě na zločin podle § 199 a)tr. zák. uznáno na přečin § 1 zák. o mař. ex. čís. 4071.

— podřadil-li rozsudek podle výroku jednání obžalovaného pod ustanovení prvé a druhé věty § 214 tr. zák., ač obžaloba zněla jen na zločin podle druhé věty § 214 tr. zák. čís. 4268.

— třebaže obžalobce odůvodnění (návrh) obžaloby pro zločin podvodu, uplatňující škodu 2000 Kč převyšující, nepřizpůsobil změně § 203 tr. zák., nastalé zákonem čs. 31/1929, vydaným po právomoci obžaloby, byl soud po případě povinen uvažovati, nejsou-li dány i nyní předpoklady oné trestní sazby (nepřevyšuje-li škoda i 20.000 Kč) čís. 4609.

— k rozšíření obžaloby po případě stačí eventuální návrh veřejného obžalobce v konečné řeči čís. 4703.

— trestní řád nemá ustanovení, které by soudu ukládalo, aby zkoumal z úřední povinnosti nejen, zda ten který návrh byl učiněn oprávněným k tomu žalobcem (§ 92 odst. 1 tr. ř.), nýbrž i, zda jsou splněny (a prokázány) předpoklady, jimiž je po případě podmíněno stihací právo žalobcovo čís. 4724.

— předpis § 213 čís. 4 tr. ř. nepřichází v úvahu, bylo-li potřebné svolení předloženo již před podáním obžaloby čís. 4724.

— urážka na cti spáchaná na veřejném úřadě je stihatelnou pouze z moci úřední a nikoliv soukromou obžalobou čís. 4869.

— **v řízení kárném** viz tamže.

— **veřejná** viz obžaloba.

— — viz též obžalobce veřejný.

— **nevyřízení obžaloby** viz zmatek čís. 7 § 281 tr. ř.

— **překročení obžaloby** viz zmatek čís. 8 § 281 tr. ř.

Obžaloba soukromá (soukromý obžalobce — § 46 tr. ř.): ani on nemůže uplatňovati zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nevyhradil-li si zmateční stížnost čís. 3541.

— — — byla-li obžaloba podána pro přečin a pro přestupek zanedbání povinné péče, spáchaný rozšiřováním určitého tiskopisu, a to celým obsahem, může soud i bez modifikace obžaloby sám podrobiti doslov tiskopisu obžalobou za závadný označený právnímu rozboru a podřaditi jej pod určité právní normy čís. 3605.

— — — na obžalobu pro přečin proti bezpečnosti cti může dojíti k odsouzení pro přestupek zanedbání povinné péče redaktorské a naopak může návrh na potrestání pro onen přestupek vésti k odsouzení pro trestný čin spáchaný obsahem čís. 3621, 3704.

— — — zánik žalobního práva podle velicího předpisu § 112 odst. druhý tr. ř. a podle § 530 tr. zák. a § 50 zákona o původském právu čís. 3848.

— — — neprohlásil-li poškozený až do započetí hlavního přelíčení, že se se svými nároky k trestnímu řízení připojuje (§ 47 odstavec prvý tr. ř.), pominulo toto jeho procesní právo na dobro a neodvolatelně právě tak, jako právo soukromého obžalobce v případech § 46 odst. 3 tr. ř., a nemůže nikterak oživnouti čís. 3652.

— — — oprávněným žalobcem podle § 259 čís. 1 tr. ř. není kupitel (§ 17 zák. ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.), uplatňující zásah do práva původského, spadajícího do doby před ujednáním smlouvy o koupi oněch práv čís. 3672.

— — — nemůže býti uznána ani universální ani singulární sukcese v právo toho, do jehož imaterielních práv (známkových, patentových, autorských a j.) bylo zasaženo, nastupovati na rušitele stiháním trestním č í s. 3672.

— — — obvinění pro přečin § 1 zákona čís. 124/1924 sb. z. a n. opravňuje kmetský soud, by bez dalšího návrhu soukromého obžalobce a bez porušení zásady §§ 262, 263 a 267 tr. ř. odsoudil obžalovaného pro přestupek § 6 zákona čís. 124/24 sb. z. a n., nestačily-li výsledky hlavního přeličení k výroku o vině pro přečin, ale splněna-li skutková podstata onoho přestupku č í s. 3704.

— — — strana musí skutečnost jí známou a zakládající zmatečnost uplatniti tak včasně, by se předešlo možnému neplatnému procesnímu řízení; opomene-li to, předpokládá se o ní, že se dobrovolně podrobila procesnímu úkonu, o němž jí bylo známo, že nejsou dány jeho zákonné podmínky č í s. 3782.

— — — i v soukromožalobních trestních věcech jest úkolem soudu, by z úřední povinnosti vyšetřoval veškeré okolnosti, rozhodné pro otázku viny po stránce objektivní i subjektivní č í s. 3960.

— — — soukromožalobními delikty jsou jen ty, které trestní zákony za takové označují; nevyhrazuje-li zákon výslovným ustanovením trestný čin obžalobě soukromé, jest jej stíhati obžalobou veřejnou č í s. 4104.

— — — přestupek § 113 patentového zákona podle zákona není vyhrazen obžalobě soukromé a jest jej proto stíhati obžalobou veřejnou č í s. 4104.

— — — obžaloba byla podána včas, byl-li stíhací návrh podán ve lhůtě u místně příslušného soudu bydliště obžalovaného; nezáleží na tom, zda a kdy byla postoupena soudu místa spáchaného činu č í s. 4114.

— — — přestupek podle § 307 tr. zák. nemůže býti stíhán soukromým obžalobcem č í s. 4245.

— — — přestupek podle § 463 tr. zák. je deliktem soukromožalobním; i tu platí ustanovení prvé věty § 530 tr. zák. o subjektivním promlčení č í s. 4280.

— — — snížení trestu podle poslední věty § 530 tr. zák. č í s. 4326.

— — — právo učiniti návrh podle § 6 odst. 1 zák. čís. 471/1921 přísluší jen obžalobci veřejnému, nikoliv obžalobci soukromému (v trestní věci pro přečin zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927) č í s. 4340.

— — — i s hlediska § 34 odst. 2 zák. o nek. s. nezáleží na tom, že stíhací návrh, byv v zákonné lhůtě podán u nepříslušného soudu, došel k příslušnému soudu teprve po uplynutí lhůty č í s. 4342.

— — — zásady § 262 tr. ř., že nalézací soud není vázán označením činu v obžalovacím spise, nelze do všech důsledků a bez výhrady použíti i na delikty soukromožalobní č í s. 4397.

— — — zahájiti lze trestní řízení o skutku podléhajícím soukromé obžalobě arci jen k příslušnému návrhu oprávněného obžalobce. Avšak pokračování v řízení již zahájeném se děje vyšetřujícím soudcem z povinnosti úřední, aniž je k tomu třeba dalších návrhů obžalobcových (§ 96 tr. ř.) č í s. 4696.

— — — soukromý obžalobce má právo nahlížeti do spisů a k uplatnění své obžaloby u soudu podniknouti vše, k čemu jinak je oprávněn státní zástupce (§ 46 odst. 2 tr. ř.). Proti průtahům vyšetřujícího soudce může se domáhati nápravy u radní komory (§ 113 tr. ř.) případně u orgánů dozorčích podle § 15 tr. ř. a §§ 73—78 zák. o soudní organisaci č í s. 4696.

— — — nebylo-li v zahájeném trestním řízení pro přečin proti bezpečnosti cti pokud se týče pro přestupek podle § 6 tisk. nov. po šest měsíců pokračováno, pominula trestnost činu promlčením podle § 40 tisk. zák., třebaže faktický klid řízení nastal zaviněním (opomenutím) soudu, nikoliv soukromého obžalobce; nezáleží ani na tom, že šlo o úkon, na který soukromý obžalobce neměl podle platných předpisů zákonné ingerence č í s. 4696.

— — — soukromému obžalobci již se zřetelem na samu povahu jeho práva žalobního přísluší materielní právo v příčině obžaloby. Vysvítá-li jasně z obžaloby vůle soukromého obžalobce, že si z celého kontextu vybral jen určité závadné výroky, pro které žádá potrestání obžalovaného, nepochybil nalézací soud, zprostiv obžalovaného z obžaloby pro určitý článek z toho důvodu, že obsahem jeho se soukromý obžalobce necítí dotčen na cti a že jej proto ani nedal pod obžalobu č í s. 4737.

— — — jméno (příjmení) soukromého obžalobce, uvedené následkem přepsání nesprávně ve stíhacím návrhu (v obžalobě), lze prostě opraviti po rozumu § 270 posl. odst. tr. ř., je-li jinak nepochybné, že onen návrh (obžaloba) byly skutečně podány osobou jako soukromý obžalobce vystupující č í s. 4747.

— — **§ 46 odst. 3 tr. ř.:** tím, že soukromý obžalobce, podavší na téhož obžalovaného dvě trestní oznámení (stíhací návrhy) pro přečin proti bezpečnosti cti pro týž celý obsah článku, navrhl, bera druhý návrh zpět, aby trestní řízení vzešlé z tohoto druhého návrhu bylo zastaveno, »poněvadž byl podán již jeden trestní návrh, čímž se stalo, že se proti obžalovanému vede pro tutéž věc dvoje trestní řízení«, nebylo zasaženo i trestní řízení zahájené oním prvým návrhem; nejde tu o okolnost trestnost činu rušící po rozumu §§ 46, 259 čís. 2 tr. ř. č í s. 4768.

— — — vyvoláním věci zapisovatelem dříve, než bylo všech pět členů kmetského soudu pohromadě, nepočalo ještě hlavní přelíčení ve smyslu § 239 tr. ř., soud nebyl ještě náležitě obsazen (§ 281 čís. 1 tr. ř.), a nelze proto s nepřítomností soukromého obžalobce (jeho zástupce) spojovati právní účinky třetího odstavce § 46 tr. ř. č í s. 3984.

— — — poslal-li soukromý obžalobce k hlavnímu přelíčení advokáta, třebas bez písemné plné moci, dal dostatečně najevo, že od stíhání ustoupiti nemíní, a nelze míti vzhledem k ustanovení třetího odstavce § 46 tr. ř. za to, že ustoupil od stíhání a vynésti podle § 259 čís. 2 tr. ř. zprošťující rozsudek č í s. 4322.

— — — ustanovením § 457 odst. 1 tr. ř. určuje se počátek věcného jednání, aniž jsou jím ve smyslu § 458 posl. odst. tr. ř. dotčeny formální předpisy §§ 239 a násl. tr. ř., jež jest i v řízení přestupkovém zachovati, pokud jich je před okresním soudem třeba (na př., jde-li o obžalobu soukromou) č í s. 4827.

— — — třebaže soukromý obžalobce musí učiniti opatření, aby byl u hlavního přelíčení přítomen, není »nedostavením se ke hlavnímu přelíčení« po rozumu § 46 odst. 3 tr. ř., nebyl-li pro zvláštní místní poměry a pod. přímo v jednací síni, nýbrž stačí (i v řízení přestupkovém), dostavil-li se zavčas do její bezprostřední blízkosti, kde bez jakéhokoliv námahy a pátrání mohlo býti ve stanovenou dobu jeho dostavení se k projednávání věci zjištěno (čekal na chodbě přede dveřmi jednací síně) č í s. 4827.

— — **§ 112 tr. ř.:** nevyrozuměl-li vyšetřující soudce soukromého obžalobce o uzavření přípravného vyšetřování po rozumu 2. odst. § 112 tr. ř. zvláštním usnesením, doručeným mu do vlastních rukou (§ 79

odst. 2 tr. ř.), nýbrž zaslal-li spisy jinému soudu s dožádáním, by soukromý obžalobce ve lhůtě do spisů nahlédl a v další čtrnáctidenní lhůtě podal další návrhy, nenastal zánik žalobního práva podle § 112 odst. 2 tr. ř., podal-li soukromý obžalobce obžalobu ve 14denní lhůtě po nahlédnutí do spisů, jímž teprve zvěděl o obsahu dožádání, třebaže nedodržel lhůtu k tomuto nahlédnutí určenou čís. 4670.

— — — zánik žalobního práva podle velíciho předpisu § 112 odst. druhý tr. ř. a podle § 530 tr. zák. a § 50 zákona o původském právu čís. 3848.

— — — lhůta podle 2. odst. § 112 tr. ř. je propadná; prodloužiti ji z jiného důvodu než § 112 odst. 3 tr. ř. (na př. z důvodu složitosti věci nebo pro změnu právního zástupce) je nepřípustné čís. 4561.

— — **§ 211 tr. ř.:** třídenní lhůta podle druhého odstavce § 211 tr. ř. je — jde-li o obžalobu soukromou (§ 46 tr. ř.) — lhůtou propadnou a nelze ji prodloužiti čís. 4623.

— — — »případným návrhem« po rozumu druhého odstavce § 211 tr. ř. lze rozuměti jen návrh věcný, čelící svým obsahem k odstranění závady, pro kterou byla obžaloba prozatím zamítnuta; takovým návrhem není žádost soukromého obžalobce o lhůtu k podání dalších návrhů čís. 4623.

— — **§ 42 tr. p.:** verejný žalobca, ktorý podal obžalobu, tým, že po zápornom riešení skutkovej otázky navrhol sprostenie obžalovaného, neupustil ešte od obžaloby; v tomto stave pokračovania nemôže poškodený prevziať zastupovanie obžaloby; poškodený, ktorý po vynesení sprosťujúceho rozsudku prevzal zastupovanie obžaloby, je viazaný návrhom a prehlásením drievejšieho žalobcu čís. 4611.

— — — pre posúdenie, koho treba považovať za súkromného žalobcu, je rozhodný len obžalovací spis; nezáleží na tom, kto ešte podpísal trestné oznámenie, ani na tom, kto po uplynutí lehoty k podaniu obžalovacieho spisu činil návrhy vedľa súkromného žalobcu, uvedeného v obžalovacom spise čís. 4713.

— — — neodporuje zákonu, jestliže náhradní soukromý žalobce, převzav podle § 42 odst. 8 tr. ř. slov. zastupování obžaloby pro přečin křivého obvinění podle §§ 227, 229 tr. zák. slov., navrhl ve zmateční stížnosti, aby čin byl posuzován případně i s hlediska § 1 zák. čl. XLI:1914. V samém tvrzení, že náhradní soukromý žalobce, technický úředník státní správy, provedl nesprávně soukromou kolaudaci stavby, není ani křivé obvinění ve smyslu § 227 tr. zák., resp. nedbalé obvinění podle § 20 zák. čl. XLI:1914, ani přečin pomluvy podle § 1 cit. zák. čl. čís. 4632.

— — legitimace: ústřední výbor nemocenské pokladny čs. státních drah není oprávněn k podání soukromé trestní obžaloby; jest třeba zastoupení státní železniční správou čís. 3603.

— — — oprávněným žalobcem podle § 259 čís. 1 tr. ř. není kupitel (§ 17 zák. ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.), uplatňující zásah do práva původského, spadajícího do doby před ujednáním smlouvy o koupi oněch práv čís. 3672.

— — — nemůže býti uznána ani universální ani singulární sukcese v právo toho, do jehož imaterielních práv (známkových, patentových, autorských a j.) bylo zasaženo, nastupovati na rušitele stiháním trestním čís. 3672.

— — — pokud jest k obžalobě pro urážku na cti oprávněno společenstvo pekařů i jeho členové, byli-li v článku vinění z lichvy při prodeji pečiva; důkaz pravdy čís. 3704.

— — — vyznačen-li osobní směr pozastaveného projevu jen vyzdvižením příslušnosti napadených osob k určitému okruhu právních podmětů, může se obsah projevu týkati v očích třetích osob každého a je k obžalobě na obhájení své cti oprávněn každý, ohledně něhož příslušnost k dotyčnému okruhu představuje znamení naň připadající ve smyslu §§ 488, 491 tr. zák. čís. 3704.

— — — široké kolektivní označení (určitá národnost, náboženství, politická společnost) nedává ještě žalobní právo všem jednotlivcům pod toto kolektivní označení spadajícím čís. 3828.

— — — při řešení otázky aktivní legitimace k obžalobě pro urážku na cti má se soud v prvé řadě zabývati otázkou, proti komu směřoval úmysl obžalovaného čís. 3837.

— — — je-li v útoku proti hospodářskému podniku zároveň urážka na cti osob na podniku spolupůsobících, vznikne každé z těchto osob soukromé právo žalobní čís. 3860.

— — — v takovém případě, kde byl napaden nepojmenovaný člen určité kolektivity, je každý její člen oprávněn k žalobě čís. 3880.

— — — pro urážku na cti čís. 4058.

— — — pro posouzení aktivní legitimace k soukromé obžalobě je rozhodná totožnost toho, komu bylo na jeho právech ublíženo, s tím, kdo žaluje; nezáleží na tom, že je jeho firma v obchodním rejstříku poněkud odchylně protokolována čís. 4114.

— — — v případech, kde se obviňování děje znameními připadajícími na více osob náležejících jistému sboru, okruhu a pod., aniž je patrno, na kterou z nich se urážlivý útok vztahuje, je každá z těchto osob dotčena na své cti, a je následkem toho k podání soukromé obžaloby oprávněna každá z nich, jež se podle způsobu výtky musí obávati, že bude třetími osobami pokládána za osobu nebo za jednu z osob, na něž se urážlivý projev vztahuje čís. 4173.

— — — týká-li se urážlivý výrok (že za přislíbení domovského práva židům byla slíbena odměna) celého obecního zastupitelstva, jest oprávněn k soukromé obžalobě pro urážku na cti i starosta čís. 4173.

— — — oprávnění podati obžalobu pro přečin zlehčování přísluší obchodním a hospodářským podnikům bez ohledu na formu, v níž jsou provozovány, a bez ohledu na to, zda jde o podnik jednotlivcův či o podnik kolektivní čís. 4350.

— — — hledisko § 492 tr. zák. nemá tu místa čís. 4350.

— — — byla-li závadným projevem dotčena nejen čest a vážnost veřejného úřadu (zemědělské rady), nýbrž zároveň i čest úředníka (předsedy), může pachatele stíhati nejen veřejný obžalobce podle odst. 1 nebo 3 čl. V zák. čís. 8/1863 ř. zák., nýbrž i soukromou obžalobou napadený úředník (předseda) čís. 4768.

— — — v případech, v nichž pachatel v urážlivém projevu neuvedl jméno napadeného, nýbrž jen znamení připadající na jednu nebo několik osob, náležejících k jistému sboru, kruhu, stavu atd., aniž by bylo patrno, na kterou z těchto osob se urážlivý výrok právě vztahuje, jest na své cti dotčena každá osoba k tomuto sboru, kruhu nebo stavu příslušející, pokud se podle obsahu urážlivého projevu musí obávati toho, že bude třetími osobami najmě nepředpojatými čtenáři článku pokládána též za onu, jež jest právě míněna urážlivým projevem čís. 4773.

— — — tomu tak jest zejména, vztahuje-li se povšechný urážlivý projev na okruh osob tak početně úzký a přesně vytčený, že tím osoba jednotlivcova neustupuje naprosto do pozadí; jen tehdy může míti i povšechný projev určitý a jistý vztah k osobě jednotlivcově a jest způsobilý ji na cti ublížiti čís. 4773.

— — — není však ve své osobní hodnotě dotčen jednotlivec, jestliže okruh lidí, jichž se závadný článek dotýká a k nimž i on náleží, jest tak veliký, že osoba jednotlivcova v něm úplně zaniká, takže při rozumném výkladu obsahu závadného článku nepředpojatý čtenář nemůže předpokládati, že se jedná právě o tohoto jednotlivce nebo aspoň právě též o něho čís. 4773.

— — — byla-li v pozastaveném článku obviněna »většina lékárníků (die meisten Apotheken)« z nečestného jednání, nepřísluší právo k soukromé obžalobě pro urážku na cti lékárníku, který nebyl ve článku jmenován ani označen zvláštním znakem na něho dopadajícím čís. 4773.

— — — hlavou rodiny, oprávněnou žádati potrestání pachatele ve smyslu § 463 tr. zák., není matka, nýbrž otec, třebaže otec je bez zaměstnání a nic nevydělává, kdežto matka rodinu živí a domácnost řídí (§ 91 obč. zák.) čís. 4803.

— — stíhací návrh (§ 530 tr. zák.): v příčině šestinedělní stíhací lhůty § 530 tr. zák., byl § 530 tr. zák. zvláštním předpisem § 12 (1) tisk. nov. změněn pro obor tiskových deliktů čís. 3541.

— — — návrh na potrestání nestal se až po uplynutí lhůty § 530 tr. zák., byla-li ve lhůtě podána obžaloba pro výrok »drzý« lhář a po lhůtě učiněn návrh na odsouzení pro výrok »sprostý« lhář čís. 3597.

— — — zánik žalobního práva podle velícího předpisu § 112 odst. druhý tr. ř. a podle § 530 tr. zák. a § 50 zákona o původském právu čís. 3848.

— — — stíhací návrh i obžaloba pro přečin urážky na cti spáchané tiskem obsahuje v sobě i stíhací návrh (obžalobu) pro přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. nov., čímž jest vyloučeno promlčení ohledně tohoto přestupku již podáním stíhacího návrhu (obžaloby) pro přečin urážky na cti spáchané tiskem čís. 3869.

— — — stíhacím návrhem ve smyslu § 530 tr. zák. je každý projev u soudu, jímž se žádá, by se určitý skutek stal předmětem soudního stíhání a by byl pachatel vzat podle § 531 tr. zák. ve vyšetřování čís. 3854.

— — — forma stíhacího návrhu jest lhostejná, avšak v návrhu musí býti určitě a jasně vyslovena vůle určité zúčastněné osoby, vykonati právo obžaloby čís. 3854.

— — — v návrhu (§ 530 tr. zák.) musí býti určitě označen trestný čin, musí býti uvedeno, proč se navrhovatel považuje za osobu zúčastněnou a v kterém směru chce vykonávati žalobní právo čís. 3854.

— — — změna stíhacího návrhu, jeho doplnění a rozšíření jsou přípustné jen v propadné šestinedělní lhůtě § 530 tr. zák. čís. 3854.

— — — nezáleží na tom, že stíhací návrh, byv v zákonné lhůtě § 530 tr. zák. podán u nepříslušného soudu, došel k příslušnému soudu teprve po uplynutí lhůty čís. 3854.

— — — šestinedělní lhůta § 34 (2) zákona proti nekalé soutěži stejně jako lhůta § 530 tr. zák. k podání soukromé obžaloby počíná, když se obžalobce dověděl o trestném činu i o osobě pachatelově. Nepočítá se od okamžiku k okamžiku, nýbrž podle dnů, při čemž se den, kdy se žalobce dověděl o trestném činu a o pachateli, do této lhůty nepočítá čís. 3904.

— — — návrh na zahájení vyhledávání proti pachateli pro přečin proti bezpečnosti cti jest »zažalováním« ve smyslu § 530 tr. zák. čís. 3951.

— — — dožádání jiného soudu o zodpovědný výslech obviněného rovná se »vydání obsílky« čís. 3951.

— — — bylo-li promlčení přerušeno, běží promlčecí lhůta znova jen, skončilo-li řízení buď právoplatně zprošťujícím rozsudkem nebo bylo-li zastaveno čís. 3951.

— — — obžaloba byla podána včas, byl-li stíhací návrh podán ve lhůtě u místně příslušného soudu bydliště obžalovaného; nezáleží na tom, zda a kdy byla postoupena soudu místa spáchaného činu čís. 4114.

— — — přestupek podle § 463 tr. zák. je deliktem soukromožalobním; i tu platí ustanovení prvé věty § 530 tr. zák. o subjektivním promlčení čís. 4280.

— — — poslal-li soukromý obžalobce k hlavnímu přelíčení advokáta, třebas bez písemné plné moci, dal dostatečně najevo, že od stíhání ustoupiti nemíní, a nelze míti vzhledem k ustanovení třetího odstavce § 46 tr. ř. za to, že ustoupil od stíhání a vynésti podle § 259 čís. 2 tr. ř. zprošťující rozsudek čís. 4322.

— — — snížení trestu podle poslední věty § 530 tr. zák. čís. 4326.

— — — právo učiniti návrh podle § 6 odst. 1 zák. čís. 471/1921 přísluší jen obžalobci veřejnému, nikoliv obžalobci soukromému (v trestní věci pro přečin zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927) čís. 4340.

— — — i s hlediska § 34 odst. 2 zák. o nek. s. nezáleží na tom, že stíhací návrh, byv v zákonné lhůtě podán u nepříslušného soudu, došel k příslušnému soudu teprve po uplynutí lhůty čís. 4342.

— — — s hlediska § 530 tr. zák. stačí, byl-li návrh na stíhání pro soukromožalobní trestný čin učiněn ve lhůtě u trestního soudu, aniž je třeba, by to byl příslušný okresní soud (§§ 46, 451 tr. ř.) čís. 4326.

— — — zákon v § 530 tr. zák. nepředpisuje, že musí býti ve stíhacím návrhu k zachování žalobního práva vždy a bezvýjimečně označen pachatel zcela určitě nebo navrženo býti potrestání právě určitého pachatele čís. 4360.

— — — i v trestním oznámení proti neznámým pachatelům lze po případě spatřovati stíhací návrh (zažalování) po rozumu § 530 tr. zák., byl-li v něm přesně označen skutek, jehož soudní stíhání se žádá, a uvedeny zároveň veškeré soukromému obžalobci tehdy známé důvody proti několika osobám, v jejichž okruhu jest podle těchto půtahů hledati pachatele čís. 4360.

— — — jméno (příjmení) soukromého obžalobce, uvedené následkem přepsání nesprávně ve stíhacím návrhu (v obžalobě) lze prostě opraviti po rozumu § 270 posl. odst. tr. ř., je-li jinak nepochybné, že onen návrh (obžaloba) byly skutečně podány osobou jako soukromý obžalobce vystupující čís. 4747.

— — úmrtí: obžalovací právo soukromého obžalobce, pokud jde o přečiny a přestupky proti bezpečnosti cti, je právem ryze osobním, nepřenositelným a nedědítelným a tak úzce spjatým s osobou soukromého obžalobce, že jeho smrtí zaniká, ať nastala ve kterémkoli období řízení, tedy i v řízení opravném čís. 4644.

— — — smrtí soukromého obžalobce a tím nastalým zánikem obžalovacího práva (ius personalissimum) zaniká i zmocnění, které soukromý obžalobce za svého života ve smyslu § 50 tr. ř. udělil; nelze tu užíti ani předpisů § 1022 obč. zák., ani předpisů §§ 31, 35, 155 c. ř. s.; opravný prostředek provedený ještě za jeho života nestává se však bezpředmětným, nýbrž musí o něm opravná stolice jednati čís. 4644.

— — útraty: obžalobce soukromý nese útraty řízení (zrušovacího), i když byl obžalovaný zproštěn z důvodu beztrestnosti podle § 4 tisk. nov. čís. 3474.

— — — zákon ukládá podateli zcela bezvýsledného opravného prostředku náhradu všech zvláštních útrat, jež byly jeho podáním přivoděny, soukromému obžalobci i náhradu všech útrat obžalovanému z toho vzešlých, mezi něž § 393 odst. 3 tr. ř. ve všech případech, kde soukromý obžalobce má vůbec povinnost hraditi náklady procesní, počítá výslovně i všecky útraty obhajování čís. 3594.

— — — podle § 390 tr. ř. jest jen nezl. soukromému obžalobci, nikoli však jeho zákonnému zástupci v případě osvobození obviněných uložiti náhradu útrat čís. 3944.

— — — základem povinnosti obžalovaného, nésti náklady trestního řízení, a povinnosti soukromého obžalobce, nahraditi v případě zprošťujícího rozsudku útraty obžalovanému, je jich postavení procesní a jejich vzájemný procesní poměr. Takového procesního poměru není mezi soukromým obžalobcem a tím, kdo se do trestního řízení dostal jako obviněný bez návrhu a počinu soukromého obžalobce (omylem) čís. 4826.

— **veřejná** viz obžaloba.

Obžalobce viz obžaloba.

— **náhradný:** poškozenému, který se stal náhradním soukromým žalobcem (§ 42 posl. odst. tr. ř. slov.), přísluší právo odvolati se v neprospěch obžalovaného (§ 383 odst. 3 č. 1 tr. ř.) v rozsahu určeném v § 382 tr. ř., tudíž i proti odsuzujícímu rozsudku do výměry trestu a podmínečného odkladu jeho výkonu čís. 4441.

— — je oprávnený navrhovať dôkazy tiež o vine obžalovaného a použiť opravného prostriedku pre zamietnutie takého návrhu, a to aj vtedy, keď obžalobu zastupoval ešte verejný žalobca čís. 4525.

— — — viď tiež prostriedok opravný.

— **soukromý** viz obžaloba soukromá.

— **veřejný (státní zástupce):** žádost státního zastupitelství o zaslání spisů zahrnuje v sobě žádost o zaslání prvopisu rozsudku, který tvoří neoddělitelnou část soudních spisů čís. 4092.

— — sdělením prvopisu rozsudku je rozsudek po rozumu § 78 tr. ř. státnímu zastupitelství doručen a tím mu zjednána možnost, by seznalo doslov rozsudku a rozhodovacích důvodů, pokud toho třeba k provedení ohlášeného opravného prostředku čís. 3441.

— — opětovné doručení spisů s opisem rozsudku nemůže míti vlivu na běh lhůty ku provedení odvolání čís. 3441, 4092.

— — lhůta § 285 (294) tr. ř. k provedení zmateční stížnosti (odvolání) počíná pro státní zastupitelství dnem, kdy mu byl (lhostejno, zda z podnětu opovědi opravného prostředku či z jiného podnětu) dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí (§ 78 tr. ř.) čís. 4174, 4092.

— — účinek tohoto doručení nemůže odvrátiti ani státní zastupitelství prohlášením při vrácení spisů, že jich použilo pro jinou trestní věc, ani soud doručením spisů státnímu zastupitelství ještě jednou s poukazem na opověď opravných prostředků čís. 4174.

— — v tom, že si veřejný obžalobce při hlavním přelíčení vyhradil zmateční stížnost pro nepřipuštění důkazního návrhu, nelze spatřovati ohlášení (provedení) zmateční stížnosti čís. 3664.

— — uplatňuje relativní zmatek (čís. 4 § 281 tr. ř.), je povinen uvésti okolnosti, z nichž by bylo patrno, že a proč porušení formy mohlo míti na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý (posl. odst. § 281 tr. ř.) čís. 3388, 3523.

— — státní zástupce může vyměniti původní obžalobu za obžalobu novou podle prvé věty druhého odstavce § 227 tr. ř. i v tom případě, když bylo konáno soudní šetření po odročení hlavního přelíčení čís. 3749.

— — ustoupil-li státní zástupce od obžaloby pro zločin zabití podle § 140 tr. zák. a podal novou obžalobu jen pro zločin těžkého uškození na těle podle § 143 tr. zák., stalo se tak ve prospěch obžalovaného, který nemůže proto uplatňovati zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. pro nevyhovění jeho návrhu, by bylo ustanoveno hlavní přelíčení o původní obžalobě před soudem porotním (posl. odst. § 281 tr. ř.) čís. 3749.

— — i státní zástupce musí v průvodním návrhu udati přesně a určitě skutečnosti a body, jež mají býti provedením důkazních návrhů prokázány čís. 3760.

— — okolností, že nalézací soud nezkoumal podle § 262 tr. ř., zda ve skutku pachatelově není skutková podstata jiného trestného činu, nemůže se nejvyšší soud zabývati na škodu obžalovaného, nebyl-li rozsudek v tom směru veřejným obžalobcem napaden čís. 3762.

— — strana musí skutečnost jí známou a zakládající zmatečnost uplatniti tak včasně, by se předešlo možnému neplatnému procesnímu řízení; opomene-li to, předpokládá se o ní, že se dobrovolně podrobila procesnímu úkonu, o němž jí bylo známo, že nejsou dány jeho zákonné podmínky čís. 3782.

— — právní zásada, že obžalobce nemůže zmateční stížností proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati ideální (jednočinný) souběh trestných činů rozsudkem prvé stolice opomenutý nebo nesprávně popřený, nevylučuje, by obžalobce zmateční stížnosti proti osvobozujícímu rozsudku neuplatňoval trestnost skutku podle zákona, který rozsudek prvé stolice v úvahách — náležejících mu podle § 262 tr. ř. bez ohledu na směr a úplnost právních názorů obžalobcem uplatňovaných — opomenul aneb o němž nepravem vyslovil, že se ke skutku nevztahuje čís. 3957.

— — není důvodem vyloučení znalce, že je sešvagřen (§ 152 čís. 1 tr. ř.) se státním zástupcem, zastupujícím obžalobu čís. 4011.

— — i když státní zástupce v obžalobě označil jedno ze dvou si odporujících svědectví téhož obžalovaného za křivé a tím připustil správnost druhého, může (§ 263 tr. ř.) při hlavním přelíčení zaujati opačné hledisko, a soud jest povinen vziti za podklad rozhodnutí úpravu obžaloby podle konečného návrhu, nikoliv původní obžalobu čís. 4018.

— — prohlásil-li státní zástupce při hlavním přelíčení na dotaz předsedův, že obžalobu na určitý přestupek nerozšiřuje, je nepřípustné, by v dalším průběhu hlavního přelíčení rozšířil obžalobu na onen přestupek: učinil-li tak a soud uznal obžalovaného vinným ve smyslu takto rozšířené obžaloby, jde o zmatek podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. čís. 4031.

— — s hlediska posl. věty odst. 2 § 281 tr. ř. stačí výhrada zmateční stížnosti po prohlášení průvodního řízení za skončené, bylo-li usnesení, zamítající průvodní návrh veřejného obžalobce, prohlášeno až současně s oním usnesením čís. 4179.

— — je-li rozsudku zmateční stížností vytýkána zmatečnost podle § 281 čís. 11 tr. ř. proto, že obžalovanému byl vyměřen trest podle 1. (mírnější), na místě podle 2. (přísnější) trestní sazby § 82 tr. zák., není důvodnosti námitky na újmu, že veřejný obžalobce nenavrhl ani v obžalovacím spise, ani v konečném návrhu při hlavním přelíčení vyměření trestu podle 2. věty § 82 tr. zák., jak mu náleželo podle § 207 odst. 1 čís. 3 a podle 1. věty § 255 tr. ř. čís. 4217.

— — ustanovení třetího odstavce § 6 tr. ř. platí i pro veřejného obžalobce čís. 4346.

— — ustanovení §§ 57 a 263 tr. ř. nelze v kárném řízení podle zákona ze dne 1. dubna 1872, čís. 40 ř. zák. ani obdobně použíti; opomenutí výhrady samostatného stíhání zástupcem advokátní komory není spojeno s následky naznačenými v §§ 57 a 263 tr. ř. čís. 128 dis.

— — nevyplývá-li skutečnost vylučující podmíněné odsouzení podle § 2 (1) zák. čís. 562/1919 (že obžalovaný byl předchozím rozsudkem odsouzen ke ztrátě práva volebního, an čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné) z výkazů při hlavním přelíčení čtených (z trestního lístku), je na veřejném obžalobci, by neúplnosti v tom směru čelil vhodným návrhem (by byl čten předchozí rozsudek) čís. 4428.

— — neučinil-li tak, nemůže důvodně vytýkati rozsudku, jímž obžalovanému povolen podmíněný odklad výkonu trestu, neúplnost po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř., aniž po zákonu dolíčuje zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., vycházeje z onoho předpokladu při hlavním přelíčení na jevo nevyšlého a v rozsudku nezjištěného čís. 4428.

— — štátny zastupca nariadivší stopovanie, je oprávnený vo vlastnom obore pôsobnosti samostatne zisťovať, či jestvujú dôvody vylučujúce trestnosť činu, a okresný súd alebo vyšetřujúci sudca (§ 86 tr. por.) sú povinní vyhovieť požiadaniu štátneho zástupcu aj v tomto smere; k pojmu »trestného činu« v smysle ustanovenia § 101 č. 1 tr. por. čís. 4437.

— — oprávneným udeliť zmocnenie podľa § 9 č. 6 zák. čl. XLI:1914 je úrad, ktorého bol urazený členom, bárs sa utrhanie na cti stalo pre úradnú

činnost urazeného v sboře, nad ktorým dozor náležal druhému úradu čís. 4424.
— — vyhovuje ustanovení § 91 odst. I. tr. ř., odevzdal-li nadřízený úřad písemné zmocnění, adresované uraženému, přímo uraženému a ten je sám předložil státnímu zastupitelství čís. 4488.
— — při trestných činech stihatelných jen na zmocnění zákon klade váhu na skutečnost, zda zmocnění bylo vůbec uděleno; nevyžaduje se, aby zmocnění bylo připojeno ke spisům; veřejný žalobce jest oprávněn předložiti udělené zmocnění i dodatečně v odvolacím řízení čís. 4496.
— — třebaže obžalobce odůvodnění (návrh) obžaloby pro zločin podvodu, uplatňující škodu 2000 Kč převyšující, nepřizpůsobil změně § 203 tr. zák., nastalé zákonem čís. 31/1929, vydaným po pravomoci obžaloby, byl soud po případě povinen uvažovati, nejsou-li dány i nyní předpoklady oné trestní sazby (nepřevyšuje-li škoda i 20.000 Kč čís. 4609.
— — k rozšíření obžaloby po případě stačí eventuální návrh veřejného obžalobce v konečné řeči čís. 4703.
— — trestní řád nemá ustanovení, které by soudu ukládalo, aby zkoumal z úřední povinnosti nejen, zda ten který návrh byl učiněn oprávněným k tomu žalobcem (§ 92 odst. 1 tr. ř.), nýbrž i, zda jsou splněny (a prokázány) předpoklady, jimiž je po případě podmíněno stíhací právo žalobcovo čís. 4724.
— — předpis § 213 čís. 4 tr. ř. nepřichází v úvahu, bylo-li potřebné svolení předloženo již před podáním obžaloby čís. 4724.
— — urážka na cti spáchaná na veřejném úřadě je stihatelnou pouze z moci úřední a nikoliv soukromou obžalobou čís. 4869.

Obžalovací spis viz obžaloba.

Obžalovaný (obviněný): obžalovaný, který již jednou za trestního řízení projevil souhlas ve smyslu § 252 čís. 4 tr. ř. se čtením protokolu nebo posudku, je tímto projevem i nadále vázán (není mu volno souhlas se čtením protokolu o výslechu svědka, spoluobviněného nebo znaleckého posudku odvolati) čís. 3384.
— — nemůže uplatňovati zmatkem porušení zákona, které mu není na škodu čís. 3411, 3620.
— — ustanovení § 250 tr. ř. jest výronem procesuálního práva, že obžalovaný má býti přítomen celému soudnímu jednání o obžalobě, aby se mohl hájiti proti veškerým obviněním vzneseným z kterékoliv strany čís. 3449.
— — s hlediska § 250 tr. ř. stačí sdělení stručného obsahu výpovědi učiněné v nepřítomnosti obžalovaného čís. 4011.
— — ani trestní zákon ani trestní řád neukládají obviněnému pod sankcí, kromě §§ 45 a 263 písm. m) tr. zák. povinnost, by za trestního řízení proti němu vedeného činil o vlastní osobě a o činnosti pravdivé údaje vyšetřujícím orgánům, tedy četnictvu a soudu, a nelze v nesprávném sdělení generalií, ať se stalo v jakémkoli úmyslu, shledati ani skutkovou podstatu přestupku podle § 320 písm. e) tr. zák., ano šlo o případ trestního vyšetřování, tím méně skutkovou podstatu přestupku podvodu podle § 461 tr. zák. čís. 3618.
— — obžalovaný nemůže uplatňovati jako zmatek (čís. 7 § 281 tr. ř.), že nalézací soud o části obžaloby nerozhodl (§ 282 tr. ř.) čís. 3620.
— — podle § 282 tr. ř. může obžalovaný jen ke svému prospěchu proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati zmateční důvody čís. 3620.
— — v čase, kdy proti obžalovanému bylo již soudem zahájeno přípravné vyšetřování a uvalena na něho řádná vyšetřovací vazba, je podle zásad trestního řízení (§ 93 tr. ř. a násl.) nepřípustné, by o témž činu současně byl obžalovaný ve vazbě vyšetřován orgánem bezpečnostního úřadu čís. 3700.
— — nemusí sice při svém odpovídání se před vrchností udati pravdu, která by ho zatěžovala, avšak toto dobrodiní neopravňuje ho k tomu, by tvrdil před vrchností beztrestně (§ 209 tr. zák.) skutečnosti, o nichž

vi, že se nezakládají na pravdě, a jež činí jinou osobu podezřelou ze zločinu, který nespáchala čís. 3779.
— — musí skutečnost jí známou a zakládající zmatečnost uplatniti tak včasně, by se předešlo možnému neplatnému procesnímu řízení; opomene-li to, předpokládá se o něm, že se dobrovolně podrobil procesnímu úkonu, o němž mu bylo známo, že nejsou dány jeho zákonné podmínky čís. 3782.
— — obžalovaný smí při hlavním přelíčení činiti průvodní návrhy i po předsedově prohlášení o skončení průvodního řízení až do okamžiku, kdy se soudní sbor odebral do poradní síně, by se usnesl o rozsudku čís. 3842.
— — výše nákladů může snad býti důvodem, by se opomenulo trestní stíhání vůbec nebo provedení některých úkonů směřujících k usvědčení obžalovaného, naprosto však nemůže odůvodniti opomenutí procesních úkonů, zvláště průvodů, které se (jinak důvodně) žádají ve prospěch obžalovaného a směřují k jeho obhajobě čís. 4011.
— — trestní řád nezná formální břemeno průvodní; není na obžalovaném, by prokázal svou nevinu čís. 3919.
— — hledíc k zásadě oficiálnosti a materielní pravdy, musí se soud sám z povinnosti úřední starati o to, by byly vyšetřeny a zjištěny skutečnosti pro rozhodnutí důležité, a nemůže obžalovaného odsouditi, pokud nenabyl přesvědčení o jeho vině v příčině všech skutkových znaků trestného činu čís. 3919.
— — kdo se jako obžalovaný obhajuje před soudem proti obvinění (nabízí a provádí důkaz pravdy), hájí svůj oprávněný zájem na výsledku trestního řízení, vykonávaje právo obhajování zákonem (§ 199 tr. ř.) mu zaručené; i když se při tom svými výroky dotýká cti jiného, nejde o trestnou urážku na cti, nebyly-li při tom bezdůvodně překročeny hranice nutnosti nebo nešlo-li o tvrzení vědomě nepravdivé čís. 4028.
— — pojem »překročení míry nutnosti« čís. 4028.
— — nelze stíhati jako nový trestný čin, když obviněný, prováděje důkaz pravdy, opakuje obvinění, pro něž je žalován, nebo když všeobecné obvinění (§ 491 tr. zák.) konkretisuje čís. 4028.
— — právo obžalovaného nemluviti pravdu nemůže se zvrhnouti ve výhodu, že smí beztrestně páchati trestné činy; podezříval-li koho křivě ze zločinu, propadá sankci § 209 tr. zák. čís. 4040, 4121.
— — zákon nepředpisuje, by byl obžalovaný poučen o právu žádati o zřízení obhájce chudých čís. 4241.
— — obviněným ve smyslu poslední věty prvého odstavce § 531 tr. zák. jest nejen »obviněný« po rozumu prvého odstavce § 38 tr. ř., t. j. ten, proti němuž byl podán obžalovací spis nebo návrh na zahájení přípravného vyšetřování, nýbrž i ten, s nímž bylo v přípravném vyhledávání, an byl podezříván z trestného činu, podle třetího odstavce § 38 tr. ř. nakládáno jako s obviněným, t. j. ten, kdo byl vyslechnut jako podezřelý z trestného činu nebo jako takový k výslechu obeslán nebo vzat do vazby čís. 4294.
— — kdo byl ve smyslu § 2 čís. 2 zákona ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. částečně zbaven svéprávnosti, je podle trestního zákona plně zodpověden a podle trestního řádu plně schopen vystupovati jako obviněný (obžalovaný) před trestními soudy samostatně a činiti platná a závazná procesuální prohlášení čís. 4317.
— — základem povinnosti obžalovaného, nésti náklady trestního řízení, a povinnosti soukromého obžalobce, nahraditi v případě zprošťujícího rozsudku útraty obžalovanému, je jich postavení procesní a jejich vzájemný procesní poměr. Takového procesního poměru není mezi soukromým obžalobcem a tím, kde se do trestního řízení dostal jako obviněný bez návrhu a počinu soukromého obžalobce (omylem) čís. 4826.
— — odvolací řízení ve věcech přestupkových jest nové, zvýšenými zárukami opatřené řízení hlavní, v němž odvolacímu soudu je řešiti samo-

statně jeho úkol, při čemž musí odvolací soud zkoumati veškerý procesní materiál; nesmí pominouti nové skutečnosti a důkazy, uvedené v odvolání, a je po případě povinen (§ 3 tr. ř.) zaříditi potřebná vyhledávání k jich zjištění, jakmile okolnosti a důkazy ty jsou pro rozhodnutí věci důležity čís. 4828.

Odbočení do postranní ulice viz automobil.

Odborné vzdělání viz znalec.

Odborové organisace: funkcionáři odborové organisace a pomocnické hromady při společenstvu jsou oprávněni, by závady týkající se nedodržování pracovní doby, nedělního a nočního klidu, jakož i nedodržování dohody o kontrole v dílnách — ať již závady ty sami zjistili anebo se o nich způsobem věrohodným dověděli — oznámili společenstvu čís. 3445.

Odcizení (§ 477 tr. zák.): pojem čís. 3745.

Odčinění odsouzení viz shlazení následků odsouzení.

Odepření svědectví: dle § 321 c. ř. s. čís. 3655.
— **výpovědi:** podle § 152 tr. ř. čís. 4295.
— — viz též svědek.

Odhození věci: a účinná lítost čís. 3676.

Odkázání na pořad práva viz soukromoprávní nároky.
— — — viz též účastník soukromý.

Odkazovací usnesení viz řízení kárné.

Odklad trestu podmíněný: zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.:
— — — jest na soudu nalézacím, by v každém případě, nebyl-li uložen trest na svobodě delší jednoho roku, pojal do výroku rozsudečného a odůvodnil v důvodech, zda přiznal podmíněný odklad trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.) čili nic, či zda si ve smyslu § 7 (2) zák. vyhradil o něm rozhodnouti zvláštním usnesením čís. 1248 (6).
— — — rozhodovati o podmíněném odsouzení povolán jest soud prvé stolice (v porotním řízení soudní dvůr porotní) i tehda, když teprve nálezem opravné stolice vzešla nutnost, by o podmíněném odsouzení bylo uvažováno nebo znovu uvažováno čís. 1597 (7).
— — — zrušovací soud může sám povoliti podmíněné odsouzení, když obžalovanému přiznal toto dobrodiní již nalézací soud, ačkoliv ho odsoudil pro více činů (na širším podkladě), než nyní zrušovací soud čís. 3512.
— — — nejde o změnu kvalifikace, již má na mysli plenární rozhodnutí sb. n. s. tr. čís. 1597, byla-li trestná činnost obžalovaného, která původně byla kvalifikována nestejně, zrušovacím soudem kvalifikována jednotně, jako čin trestnější (přečin) čís. 3605.
— — — není třeba vyhraditi výrok o podmíněném odsouzení soudu prvé stolice, promluvil-li již tento soud v dřívějším řízení v tomto směru na podkladu výměry trestu pro obžalovaného nejnepříznivější ze všech možností, jež mohou v obnoveném řízení nastati čís. 4309.
— — — do výroku, jímž bylo soudem vynášejícím pozdější rozsudek nařízeno podle § 6 čís. 4 zák. čís. 562/1919 také, že se má vykonati trest předchozím rozsudkem podmíněně uložený, ač zde nešlo o případ § 265 tr. ř., lze si podle § 8 (3) zák. stěžovati jen u soudu vyšší stolice a nelze pro dotčený, pochybený, předpisu § 8 cit. zák. se příčící procesuální postup uplatniti zmateční stižnost podle čís. 11 § 281 tr. ř. z důvodu překročení trestní pravomoci při výměře trestu čís. 2218 (9).

— — — s hlediska amnestie z 19. října 1928 jest se otázkou, zda obžalovaný splnil předpoklady podmíněného odsouzení, zabývati teprve po pravoplatnosti rozsudku; dokud nenastala, nevzešla obžalovanému ani povinnost plniti, co mu bylo rozsudkem uloženo čís. 3379.
— — — není tu vnitřního rozporu, uvádí-li rozsudek jako důvod pro použití mimořádného práva zmírňovacího podle § 54 tr. zák., že polehčující okolnosti jsou v převaze a dají důvodně očekávati, že se obžalovaný polepší, v úvahách o podmíněném odsouzení pak dává výraz přesvědčení, že k polepšení obžalovaného jest potřebí výkonu trestu čís. 3616.
— — — okolnost, že při správném použití zákona nebylo při opětném odsouzení v obnoveném řízení uložiti vůbec žádný trest; nebrání (kladnému) výroku o podmíněnosti odsouzení čís. 4309.
— — — propadnutí rozmnoženin a nápodobenin jakož i učinění neupotřebitelnými zařízení výhradně určených k rozmnožování nebo napodobování (§ 56 odst. 1 zák. čís. 197/1895; § 52 odst. 1 zák. čís. 218/1926) sledují týž účel preventivní: by bylo zamezeno po případě stíženo další opakování bezprávného činu; nemají však povahu trestu (vedlejšího) nebo pokuty; nelze je proto od sebe odděliti ani při rozhodování otázky, má-li býti výkon těchto preventivních opatření podmíněně odložen čís. 4559.
— — — oprávnění soukromého obžalobce po rozumu § 58 zák. čís. 197/1895 uveřejniti na útraty obžalovaného rozsudek je v podstatě zadostiučiněním, nikoli vedlejším trestem nebo zabezpečovacím opatřením; proto soud není povinen vysloviti, zda se podmíněné odsouzení vztahuje též na ono oprávnění; postačí ustanovení § 5 odst. 1 zák. čís. 562/1919 čís. 4559.
— — — ustanovenie § 65 odst. 1 zák. čís. 48/1 sb. z. a n., majúc na mysli len predpisy trestného pokračovania, nederoguje zásade § 2 tr. zák.; preto treba materiálne predpisy o podmienenom odsúdení ako miernejšie upotrebiť na činy mladistvých previnilcov, spáchané pred účinnosťou zák. č. 48/31 sb. z. a n. čís. 4582.
— — **§ 1:** podmíněné odsouzení nelze povoliti obžalovanému pro přestupek § 523 tr. zák., který se často opíjí a pere čís. 3403.
— — — pokud nelze při tiskové urážce povoliti podmíněné odsouzení, trval-li obžalovaný po ztroskotání smírného vyrovnání, při němž uznal nepravdivost zprávy, houževnatě na její pravdivosti čís. 3444.
— — — měřítkem rozhodným pro povolení podmíněného odkladu výkonu trestu je míra důvodné naděje, že se vinník i bez výkonu trestu polepší čís. 3476, 3811.
— — — lze tak očekávati v případech, ve kterých je patrno, že trestný čin nekoření v povaze nebo v názorech pachatelových, nýbrž znamená jen okolnostmi přivoděné vybočení z mezí řádného života čís. 3476, 3811.
— — — takovým vybočením není ovšem čin, zapadající do programatického poměru pachatelova k platnému veřejnému pořádku čís. 3476.
— — — ani trestné jednání opakující se po delší dobu, když nejde již o ojedinělý nahodilý poklesek, nýbrž o defekt v povaze a v názorech pachatelových ohledně bezpečnosti cizího majetku čís. 3811.
— — — podmíněné odsouzení nelze povoliti tomu, kdo projevil povahu silně náchylnou k rozporům s trestním zákonem čís. 3523.
— — — při řešení otázky podmíněného odsouzení podle § 1 zákona čís. 562/1919 lze přihlížeti i k dřívějšímu amnestovanému odsouzení čís. 3531, 3534.

— — — podmínky povolení podmíněného odsouzení podle § 1 zákona plynou jen z ryze osobních vlastností odsouzeného; okolnost, že by výkonem trestu utrpěla rodina odsouzeného, nebo že odsouzení může míti v zápětí ztrátu zaměstnání, je nerozhodnou č í s. 3531.

— — — úvahy o tom, jaký jest význam prominutí trestu milostí presidenta republiky a osvědčení se odsouzence jednak s hlediska § 46 b) tr. zák., jednak s hlediska § 1 zákona o podmíněném odsouzení, jsou výronem právně posuzující činnosti soudu, k jejímž výsledkům se nevztahuje vůbec zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. č í s. 3534.

— — — není závady, by si nalézací soud neopatřil spisy o předchozích trestech, které byly amnestií nebo osvědčením odčiněny, a nepřihlížel k nim při výroku o podmíněném odsouzení č í s. 3534.

— — — pro otázku, má-li býti výkon trestu podmíněně odložen, jest rozhodnou jen povaha pachatele a souzeného skutku č í s. 3534.

— — — při přečinech a přestupcích proti zákonu na ochranu republiky jest se v prvé řadě obírati otázkou, zda povolení podmíněného odkladu výkonu trestu není vyloučeno ohledem na veřejný zájem (§ 35 zákona na ochr. rep.); teprve v druhé řadě přicházejí v úvahu osobní poměry obžalovaného č í s. 3575.

— — — podmíněné odsouzení nelze povoliti, řadí-li se závadný výrok svým obsahem k akci, kterou veřejný pořádek a obecný mír v republice již opětovně byl napaden č í s. 3575.

— — — podmíněné odsouzení nelze povoliti obžalovanému, který se dopustil několika trestných činů, jež nejsou výronem chvilkového vybočení z mezí právního řádu, nýbrž činy podle své povahy uváženými a připravenými č í s. 3578.

— — — byl-li trest prominut rozhodnutím presidenta republiky ze dne 19. října 1928 s účinky § 1 zák. o podmíněném odsouzení (čl. II výnosu o amnestii), jest míti za to, že amnestovaný nebyl pro tento čin odsouzen; tento čin nevylučuje proto podle § 2 zák. čís. 562 1919 podmíněné odsouzení č í s. 3596.

— — — při řešení otázky, zda lze důvodně očekávati, že odsouzený povede pořádný život i bez výkonu trestu (§ 1 zák. čís. 562/1919) jest především přihlížeti k osobnosti a k osobním poměrům vinníka, jakož i k povaze činu a ke způsobu jeho provedení, pokud z těchto okolností lze souditi na ony subjektivní momenty č í s. 3616.

— — — podmíněné odsouzení nelze povoliti obžalovaným, jichž protizákonné chování bylo vzhledem k pohnuté náladě za stávky velmi povážlivého a pro klid a pořádek velmi nebezpečného rázu, kteří, byvše několikráte bezpečnostními orgány vyzváni k rozchodu, houževnatě setrvávali při úmyslu mařiti rozsáhlá bezpečnostní opatření a brániti dělníkům stávky se nezúčastnivším v cestě do práce, a tím dali najevo nedostatek úcty a vážnosti k zákonům a k úřadům č í s. 3830.

— — — polepšení pachatele bez výkonu trestu nelze očekávati, jde-li o jednání (§ 209 tr. zák.) několikráte, po delší dobu a zatvrzele se opakující, kde nejde již o ojedinělý nahodilý poklesek, nýbrž o povahu mstivou a zatvrzelou, která se neostýchá přivésti napadeného nevinně do vazby č í s. 3935.

— — — podmíněné odsouzení je vždy jen výjimkou, přípustnou jen tam, kde ji opodstatňují závažné důvody, z nichž by se dalo důvodně očekávati, že k polepšení postačí jen pohrůžka trestem č í s. 4218.

— — — okolnost, že pachatelem (zločinu podle §§ 87, 81 tr. zák. a přečinu podle § 283 tr. zák.) jest senátor, mluví v jeho neprospěch (s hlediska § 1 zák. o podm. ods.), neboť právě od člena zákonodárného sboru jest nezbytně požadovati, by se vystříhal hrubého porušení zákona a své spoluobčany k protizákonným činům nepodněcoval č í s. 4218.

— — — páše-li placený tajemník a předák komunistické strany trestné činy proti zákonu na ochranu republiky (§ 14 čís. 1), nelze míti za to, že jde o ojedinělý poklesek a nahodilé vybočení z mezí řádného života, jaké předpokládá § 1 zák. o podmíněném odsouzení č í s. 4263.

— — — zákon čís. 562/1919 sb. z. a n. v § 1 odst. stanoví přísnější požadavek pro povolení podmíněného odkladu trestu, neboť odložení výkonu trestu činí závislým na tom, by tu byly podstatné důvody pro přesvědčení soudu, že se obžalovaný i bez výkonu trestu polepší, což znamená, že soud má z podstatných důvodů dospěti k určitému přesvědčení o polepšení pachatele; nestačí sama naděje, že se obžalovaný snad i bez výkonu trestu polepší č í s. 4603.

— — — činí-li součet trestů, které přicházejí v úvahu s hlediska § 265 tr. ř., více než jeden rok trestu na svobodě, nelze výkon trestu podle § 1 (1) zák. čís. 562/1919 podmínečně odložiti; na součtu tom nic nemění výrok o započtení zajišťovací vazby č í s. 4616.

— — — jde-li o trest na svobodě, při jehož vyměření bylo podle § 265 tr. ř. přihlíženo k trestu na svobodě, jenž uložen obžalovanému dřívějším pravomocným nálezem, rozhoduje o délce trestu na svobodě ve smyslu § 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. úhrn obou trestů č í s. 3426.

— — **§ 1 (2):** byl-li trest uložený podmínečně rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut s účinkem § 1 zák. o podmíněném odsouzení tak, že se dnem 28. října 1928 považovala zkušební lhůta za uplynulou, pokládá se podle § 1 zák. o podmíněném odsouzení za to, že odsouzený nebyl odsouzen, jen, osvědčil-li se skutečně v oné lhůtě; došlo-li do roka po době zkušebné proti němu k trestnímu řízení pro čin spáchaný v době zkušebné, které skončilo odsuzujícím rozsudkem, jest nařídíti dodatečně výkon onoho odloženého trestu podle § 18 odst. (2) zák. o pod. ods.; vylučuje proto ono odsouzení (pro čin spáchaný z pohnutky nízké a nečestné) přes usnesení o amnestii podmíněný odklad trestu nově uloženého č í s. 3839.

— — — jakmile pravoplatným použitím rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 platí domněnka § 1 odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení, že vinník nebyl odsouzen, není tu předpoklad pro rozhodování, zda mají býti vykonány oba tresty, ani pro to, zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený a pro určení, že zkušební doba, stanovená při pozdějším odsouzení, platí i pro první odsouzení č í s. 3989.

— — — právní účinek podle § 1 odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení nastává již osvědčením se odsouzeného, nikoliv teprve výrokem soudu o tom č í s. 3993.

— — — podmíněné odsouzení, ohledně něhož bylo vysloveno, že se odsouzený osvědčil, nepřekáží zahlazení odsouzení č í s. 4085.

— — **§ 2:** zmatek čís. 5 a 11 § 281 tr. ř., povoleno-li podmíněné odsouzení pominutím okolnosti je podle § 2 zák. o podmíněném odsouzení vylučující č í s. 3491, 4752, 4797.

— — — plyne-li jsoucnost oné pominuté okolnosti (dřívější potrestání) z obsahu veřejné listiny při hlavním přelíčení přečtené (trestního lístku), může zrušovací soud k ní přihlížeti a učiniti ji podkladem přezkoumání rozsudku s hlediska věcného zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. č í s. 3491, 4797.

— — — opravné podání, vytýkající v části označené jako odvolání, nesprávnost názoru, že podmíněné odsouzení je podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno, ač odsouzený dostál všem podmínkám rozh. presidenta republiky z 19. října 1928, jest pokládati za zmateční stížnost (§ 281 čís. 11 tr. ř.) č í s. 3570.

— — — předpoklad soudní bezúhonnosti a nepřípustnost jakéhokoliv přihlížení k dotčenému rozsudku nastává jen zahlazením trestu (§§ 5, 6 zákona čís. 111/1928). Takové zahlazení jest cestou milosti možné (§ 12 zákona), nebylo však nařízeno rozhodnutím presidenta republiky ze dne 19. října 1928; jest proto i s hlediska § 2 zákona o podmíněném odsouzení přihlížeti k odsouzení amnestovanému podle onoho rozhodnutí čís. 3570, 4574.

avšak:

— — — byl-li trest prominut rozhodnutím presidenta republiky ze dne 19. října 1928 s účinky § 1 zák. o podmíněném odsouzení (čl. II. výnosu o amnestii), jest míti za to, že amnestovaný nebyl pro tento čin odsouzen; tento čin nevylučuje proto podle § 2 zák. čís. 562/1919 podmíněné odsouzení čís. 3596.

— — — předchozí odsouzení pro čin uvedený v § 2 zákona o podmíněném odsouzení vylučuje za podmínek tam stanovených podmíněné odsouzení, i když bylo ohledně onoho předchozího odsouzení vysloveno, že odsouzený se osvědčil čís. 3615, 4327.

— — — § 2 zák. o podmíněném odsouzení (čís. 562/1919) předpokládá v odst. (1), že vinník byl odsouzen před tím, než spáchal nový trestný čin, pro který je právě souzen; podmíněné odsouzení není vyloučeno odsouzením třebas rázu v § 2 (1) uvedeného, stalo-li se odsouzení to po spáchání trestného činu, který jest předmětem odsouzení, o jehož podmíněnost nebo nepodmíněnost jde čís. 3712.

— — — osud trestu uloženého jako doplněk (§ 265 tr. ř.) nemůže býti jiný než osud trestů, které byly doplněny čís. 3712.

— — — předchozí odsouzení pro přestupek předražování podle § 7 čís. 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. vylučuje podle § 2 zákona čís. 562/1919 sb. z. a n. podmíněné odsouzení čís. 3782.

— — — trestné činy podle §§ 3 až 5 a 7 až 13 lich. zák. čís. 568/1919 prýští ex lege, tedy vždy a za všech okolností z pohnutek nízkých a nečestných, aniž je zapotřebí, by to bylo v rozsudku zvláště uvedeno čís. 3843.

— — — vylučuje proto předchozí odsouzení pro tyto trestné činy podmíněné odsouzení podle § 2 zák. čís. 562/1919, i když v předchozím rozsudku nebylo vysloveno, že čin byl spáchán z oněch pohnutek; nalézacímu soudu nepřísluší právo přezkoumávati rozsudek v tomto směru (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3843.

— — — § 2 odst. 1 zákona o podmíněném odsouzení má na mysli jen případy, v nichž trestný čin, pro nějž je vinník znova souzen, byl spáchán po vynesení předchozího rozsudku, nikoliv případy, v nichž byl trestný čin, tvořící podklad druhého rozsudku, spáchán již před vynesením předchozího rozsudku čís. 3993, 4275.

— — — výrok nepřiznávající podmíněné odsouzení z důvodu § 2 zák. čís. 562/1919 jest napadati zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.), nikoliv odvoláním; byl-li napaden odvoláním, jest odvolání vyříditi jako zmateční stížnost čís. 3775.

— — — podmíněné odsouzení není vyloučeno podle § 2 zák. čís. 562/1919, byla-li sice při dřívějším odsouzení (pro přestupek) podle § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. a zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n. vyslovena ztráta práva volebního, ale výslovného výroku, že obžalovaný spáchal tento přestupek z nízkých a nečestných pohnutek, v rozsudku (v záznamu o rozsudku) není čís. 4024.

avšak:

— — — výrokem předchozího rozsudku o ztrátě práva volebního jest projeveno zjištění, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 4797, 4752.

— — — soud rozhodující o podmíněném odsouzení je vázán pravoplatným zjištěním předchozího rozsudku, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných (výrokem o ztrátě práva volebního), a nepřísluší mu právo, by předchozí rozsudek v tomto směru přezkoumával čís. 4752.

— — — jde o zmatek čís. 5, 11 § 281 tr. ř., přiznal-li nalézací soud obžalovanému podmíněné odsouzení, přehlédnuv, že byl již odsouzen pro krádež, při čemž vyslovena ztráta práva volebního (§ 2 zák. čís. 562/1919); byloť tímto vyrokem vysloveno i, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 4597.

— — — předchozí odsouzení pro čin rázu uvedeného v § 2 zák. čís. 562/1919 vylučuje v mezích tam stanovených podmíněné odsouzení i, byl-li trest prominut rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928; bylo-li prominutí to vázáno podmínkou (že odsouzený nahradí škodu nebo dá zadostiučinění), čítá se doba stanovená v druhém odstavci § 2 cit. zák. ode dne, kdy byla ona podmínka splněna čís. 4574.

— — — nevyplývá-li skutečnost vylučující podmíněné odsouzení podle § 2 (1) zák. čís. 562/1919 (že obžalovaný byl předchozím rozsudkem odsouzen ke ztrátě práva volebního, an čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné) z výkazů při hlavním přelíčení čtených (z trestního lístku), je na veřejném obžalobci, by neúplnosti v tom směru čelil vhodným návrhem (by byl čten předchozí rozsudek) čís. 4428.

— — — neučinil-li tak, nemůže důvodně vytýkati rozsudku, jímž obžalovanému povolen podmíněný odklad výkonu trestu, neúplnost po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř., aniž po zákonu doličuje zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., vycházeje z onoho předpokladu při hlavním přelíčení najevo nevyšlého a v rozsudku nezjištěného čís. 4428.

— — — zákonnou překážkou podmíněného odkladu nového trestu ve smyslu § 2 zákona o podmíněném odsouzení jest dřívější odsouzení, tudíž konečné rozhodnutí věci podle zákonů tehdy platných, které nelze přezkoumávati s hlediska pozdějších zákonů čís. 4243.

— — — vylučuje proto dřívější odsouzení pro zločin povahy § 2 zák. čís. 562/1919 před uplynutím lhůty tam naznačené podmíněné odsouzení, i kdyby byl tento trestný čin podle nyní platných zákonů jen přestupkem čís. 4243.

— — — jde o vykročení z moci trestní a o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., povolil-li soud podmíněný odklad výkonu trestu, ač bylo podmíněné odsouzení podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno čís. 4752.

— — — aby bylo lze nařídit výkon trestu podle § 6 čís. 1 zák. čís. 562/1919, musí předchozí odsouzení podle § 2 časově spadati před dobu spáchání trestného činu, ohledně něhož má býti nařízen výkon trestu; není proto rozhodujícím, že vinník byl odsouzen pro čin rázu v § 2 cit. zák. naznačeného v době tam uvedené, spáchaný před rozsudkem, jehož výkon se má nařídit, nýbrž že se ho dopustil před spácháním skutku, pro který byl tímto rozsudkem odsouzen čís. 4767.

— — — ustanovení § 2 odst. 1 zák. o podmíněném odsouzení vylučuje podmínečný odklad výkonu trestu, byl-li vinník odsouzen již před tím, než spáchal nový trestný čin, pro nějž je souzen čís. 4685.

— — — vyslovil-li soud pravoplatně, že se podmínečně odsouzený ve zkušební lhůtě osvědčil, nemůže dodatečně, když byl onen pachatel znova odsouzen — a to pro přečin spáchaný ve zkušební lhůtě — nařídit výkon onoho prvého, podmínečně odloženého trestu; ustanovení § 6 zák. č. 562/19 sb. z. a n. vztahuje se toliko na případy, v nichž nebylo ještě rozhodnuto, zda se odsouzený ve zkušební lhůtě osvědčil čís. 4625.

— — **§ 2 odst. (2):** doba stanovená v druhém odstavci § 2 zák. o podm. ods. čítá se v případě osvědčení ode dne, kdy bylo vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil čís. 4327.

— — **§ 3 odst. (1):** odpovídá účelu zákona, by mladistvému provinilci při prvním poklesku nebyla příliš dlouhá zkušební lhůta překážkou v uskutečnění jeho snahy zjednati si lepší vzdělání a postavení čís. 4315.

— — **§ 4:** má na zřeteli jen cíle výchovné, aby odsouzený též projevením upřímné snahy, napraviti podle svých sil spáchané bezpráví, prokázal, že jest skutečně hoden dobrodiní zákona čís. 3386, 3643.

— — — obžalovanému lze uložiti náhradu škody podle § 4 zák. o podm. odsouzení i když se poškozený náhrady nedomáhá (nepřipojil se k tomu cíli k trestnímu řízení jako soukromý účastník), ano i když prohlásil, že náhrady škody v cestě trestní nežádá. Obžalovanému lze uložiti i náhradu takové škody, již se poškozený nemůže domáhati pořadem práva občanského (na př. z důvodu ustanovení § 1474 obč. zák.); výrok ten není však exekučním titulem čís. 3386.

— — — jde o uplatňování zmatku čís. 11 § 281 tr. ř., vytýká-li zmateční stížnost, že soud vykročil ze své moci trestní, uloživ obžalovanému náhradu způsobené škody ve smyslu § 4 zák. o podm. odsouzení, ač tu nebylo zákonných předpokladů pro tento výrok čís. 3386.

— — — pokud jde o odvolání, nikoliv o zmateční stížnost (§ 281 čís. 11 tr. ř.), uplatňuje-li opravný prostředek, že soud prvé stolice, použiv předpisu § 4 zák. o podmíněném odsouzení neprávem, učinil podmíněné odsouzení závislým na tom, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— — — ustanovení § 4 zákona o podmíněném odsouzení má na zřeteli jen cíle výchovné; tohoto výchovného cíle lze po případě dosáhnouti jen uložením náhrady celé způsobené škody, ovšem jen podle sil obžalovaného čís. 3643.

— — — k nařízení výkonu trestu podle § 6 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. nestačí zjištění, že odsouzený zadostiučinění nedal, nýbrž jest třeba, by se tak stalo bezdůvodně čís. 3787.

— — — zákonodárce v § 4 zák. o podm. odsouzení neváže možnost uložení této náhrady škody podle pachatelových sil na to, zda lze i jinak proti odsouzenému o náhradu této škody právem nastupovati, nýbrž jen na skutečnost, že jde o škodu, kterou způsobil čís. 3852.

— — — uložení náhrady škody jako podmínka osvědčení se podmíněně odsouzeného není vyloučeno tím, že usmrcený byl pro případ nemoci i úrazu pojištěn (§ 46 úrazového zákona) čís. 3852.

— — — »škodou« ve smyslu § 4 zák. čís. 562/1919 jest jen újma hmotná plynoucí ze samého trestného činu; nelze k ní počítati náklady trestního řízení ani útraty právního zastoupení druhé strany čís. 3860.

— — — náhradu nákladů veřejného roku nelze obžalovanému uložiti, šlo-li při něm jen o zvláštní otázku výroku podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, ve které měla zmateční stížnost plný úspěch čís. 3860.

— — — není-li číselná výše škody doložena a mohlo-li by snad i na straně usmrceného býti spoluzavinění na úrazu, není účelné při výroku podle § 4 zák. čís. 562/1919 stanoviti číselně určitou částku, kterou má obžalovaný podle svých sil nahraditi čís. 4101.

— — — povolení podmíněného odsouzení nelze činiti závislým (§ 4 zák. čís. 562/1919 sb. z. a n.) na tom, zda odsouzený do určité doby nahradí soukromému obžalobci útraty řízení čís. 4103.

— — — zadostiučiněním ve smyslu § 4 zákona o podmíněném odsouzení rozumí se odčinění nehmotné újmy, vzešlé přímo z trestného činu soukromému obžalobci nebo jiné dotčené osobě čís. 4281.

— — — podmíněně odsouzenému nelze uložiti zadostiučinění (po případě ve formě věnování ve prospěch třetích osob nebo nezúčastněného fondu) prostě pro porušení právního řádu, nýbrž jen z důvodu újmy, již utrpěla osoba trestným činem dotčená na jiných než hmotných statcích, právech a zájmech čís. 4281.

— — — »zadostiučinění« a »náhrada škody« po rozumu 2. věty § 4 zák. o podmíněném odsouzení přísluší jen osobě trestným činem poškozené (uražené), nikoliv porušenému právnímu řádu čís. 4476.

— — — z titulu »zadostiučinění« po rozumu 2. věty § 4 zák. čís. 562/1919 lze uložiti i věnování ve prospěch třetích osob (chudých), avšak jen, je-li takové věnování zadostiučiněním poškozenému (uraženému); nežádal-li poškozený sám o zadostiučinění v této formě, jest ho vyslechnouti o tom, zda shledává v takovém věnování pro sebe zadostiučinění čís. 4476.

— — **§ 5 (1):** oprávnění soukromého obžalobce po rozumu § 58 zák. čís. 197/1895 uveřejniti na útraty obžalovaného rozsudek je v podstatě zadostiučiněním, nikoli vedlejším trestem nebo zabezpečovacím opatřením; proto soud není povinen vysloviti, zda se podmíněné odsouzení vztahuje též na ono oprávnění; postačí ustanovení § 5 odst. 1 zák. čís. 562/1919 čís. 4559.

— — **§ 5 (2):** nebrání-li tomu zřetele veřejné nebo důležité zřetele soukromé, lze i výkon výroku o propadnutí po rozumu § 24 (5) zák. čís. 9/1924 podmíněně odložiti (§ 5 odst. 2 zák. čís. 562/1919) čís. 4847.

— — **§ 6 čís. 1:** výkon trestu lze z důvodu § 6 čís. 1 zák. o podmíněném odsouzení nařídit jen, objevila-li se překážka tam uvedená dříve, než nastal právní účinek podle § 1 odst. 2 zákona, nejpozději do konce zkušební doby č. s. 3993.

— — — dodatečně lze nařídit výkon trestu podle § 6 čís. 1 zákona o podmíněném odsouzení jen, bylo-li podmíněné odsouzení hned původně podle § 2 zákona vyloučeno, nikoliv, bylo-li přehlédnuto v čase rozsudku spisově známé předchozí odsouzení pro přečin podle § 283 tr. zák. čís. 4123.

— — — aby bylo lze nařídit výkon trestu podle § 6 čís. 1 zák. čís. 562/1919, musí předchozí odsouzení podle § 2 časově spadati před dobu spáchání trestného činu, ohledně něhož má býti nařízen výkon trestu; není proto rozhodujícím, že vinník byl odsouzen pro čin rázu v § 2 cit. zák. naznačeného v době tam uvedené, spáchaný před rozsudkem, jehož výkon se má nařídit, nýbrž že se ho dopustil před spácháním skutku, pro který byl tímto rozsudkem odsouzen čís. 4767.

— — **§ 6 čís. 3:** k nařízení výkonu trestu podle § 6 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. nestačí zjištění, že odsouzený zadostiučinění nedal, nýbrž jest třeba, by se tak stalo bezdůvodně čís. 3787.

— — **§ 6 čís. 4:** do výroku, jímž bylo soudem vynášejícím pozdější rozsudek nařízeno podle § 6 čís. 4 zák. čís. 562/1919 také, že se má vykonati trest předchozím rozsudkem podmíněně uložený, ač zde nešlo o případ § 265 tr. ř., lze si podle § 8 (3) zák. stěžovati jen u soudu vyšší stolice a nelze pro dotčený, pochybený, předpisu § 8 cit. zák. se příčící procesuální postup uplatniti zmateční stížnost podle čís. 11 § 281 tr. ř. z důvodu překročení trestní pravomoci při výměře trestu čís. 2218 (9).

— — — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. pro vadnost, jelikož se rozsudek nezabývá základním znakem skutkové podstaty trestného činu (úmyslem způsobiti škodu při podvodu), a proto, že soud ne-

použil § 265 tr. ř. a nepostupoval podle ustanovení § 6 čís. 4 zák. o podmíněném odsouzení čís. 3369.

— — — i když vzhledem k zásadě § 265 tr. ř. a k ustanovení § 6 odst. čtvrtý druhá věta zákona o podmíněném odsouzení mělo býti rozhodnuto jednotně o celém trestu uloženém dvěma rozsudky, nedovoluje zásada § 295 tr. ř. tak postupovati, omezil-li státní zástupce své odvolání jen na rozhodnutí obsažené v rozsudku pozdějším čís. 3578.

— — — § 2 zák. o podmíněném odsouzení (čís. 562/1919) předpokládá v odst. (1), že vinník byl odsouzen před tím, než spáchal nový trestný čin, pro který je právě souzen; podmíněné odstouzení není vyloučeno odsouzením třebas rázu v § 2 (1) uvedeného, stalo-li se odsouzení to po spáchání trestného činu, který jest předmětem odsouzení, o jehož podmíněnost nebo nepodmíněnost jde čís. 3712.

— — — osud trestu uloženého jako doplněk (§ 265 tr. ř.) nemůže býti jiný než osud trestů, které byly doplněny čís. 3712.

— — — jakmile právoplatným použitím rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 platí domněnka § 1 odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení, že vinník nebyl odsouzen, není tu předpoklad pro rozhodování, zda mají býti vykonány oba tresty, ani pro to, zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený a pro určení, že zkušební doba, stanovená při pozdějším odsouzení, platí i pro první odsouzení čís. 3989.

— — — ustanovení čtvrté věty § 6 čís. 4 zák. o podmíněném odsouzení má na mysli jen případy, v nichž byl prvním rozsudkem (všemi předchozími rozsudky) uložen trest jen podmíněně čís. 3993.

— — — pro případ, v němž byl trest předcházející trestu dodatečně přisouzenému uložen bezpodmínečně, není v zákoně o podmíněném odsouzení úpravy. Na výroku pravoplatného prvního rozsudku o odepření podmíněného odsouzení nelze v takovém případě vzhledem k pravomoci rozsudku dodatečně nic měniti. Pokud jde o pozdější rozsudek, jímž se přisuzuje odsouzenému dodatečně další trest, nezbývá v takovém případě soudu tento rozsudek vynášejícímu nic jiného, než uložiti trest rovněž bezpodmínečně čís. 3993.

avšak:

— — — byl-li v případech § 265 tr. ř. pachatel předchozím rozsudkem odsouzen nepodmínečně, nemůže sice soud vynášející pozdější rozsudek na nepodmíněnosti onoho odsouzení nic měniti. Avšak o tom, zda dodatečné odsouzení jím vyslovené je podmíněné či nepodmíněné, rozhoduje sám věcně nejsa vázán nepodmíněností předchozího odsouzení čís. 4711.

— — — samosoudce vynášející pozdější rozsudek (§ 265 tr. ř.) jest oprávněn podle § 6 čís. 4 zák. o podm. ods. rozhodnouti o prodloužení zkušební lhůty předchozího rozsudku, vyneseného soudem sborovým čís. 4128.

— — — čtvrtá věta § 6 čís. 4 zák. o podmíněném odsouzení neustanovuje, že soud, vynesší pozdější (poslední) z rozsudků jsoucích v poměru § 265 tr. ř. předpokládaném, smí nebo má dodatečně něco změniti na svém pravoplatném rozhodnutí o podmíněnosti odsouzení čís. 4275.

— — — nedošlo-li však v případě předpokládaném ve čtvrté větě § 6 čís. 4 zák. o podmíněném odsouzení k jednotné úpravě otázky podmíněnosti nebo nepodmíněnosti odsouzení v pozdějším (posledním) z rozsudků, jsoucích v poměru podle § 265 tr. ř., nebo v dodatečném usnesení rozsudkem tím podle § 7 odst. 2 zák. o podmíněném odsouzení vyhraženém a nabyly-li dotčené soudní výroky o podmíněnosti toho kterého odsouzení moci práva, nemůže skutečnost, že jde o dva trestné činy neb o více trestných činů, jež měly býti podle § 56 tr. ř. souzeny jediným rozsudkem, býti podnětem k dodatečnému zkoumání a řešení otázky, zda má býti nařízen nebo podmíněně odložen výkon trestů postupně uložených (jejich celku) čís. 4275.

— — — výkon trestu, jehož podmíněný odklad byl — třebas pro nevědomost o souběhu s jinými trestnými činy téhož vinníka — vinníku pravoplatně povolen, nemůže zpravidla býti nařízen pro skutečnosti, jež nastaly dříve, než byl odklad trestu vysloven, třebaže byly soudu, když učinil tento výrok, neznámé a dostaly se k jeho vědomosti teprve po onom výroku. Totéž platí pro opomenutí některého výroku v onom rozhodnutí (v rozsudku, v usnesení), v němž mohl (měl) býti výrok ten podle zákona učiněn, najmě i pro výrok pozdějšího rozsudku, že má býti vykonán i trest uložený předchozím rozsudkem čís. 4205, 4275.

— — — výrok, jímž v případě § 265 tr. ř. rozhodl podle čtvrté a šesté věty § 6 zák. o podm. ods. soud, vynesší pozdější rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba tresty, či zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený, nelze napadati stížností podle § 8 (3), § 20, nýbrž opravnými prostředky podle § 7 (3) zák. čís. 562/1919 čís. 4205.

— — — nejde-li o prvotní určení podmíněnosti (nepodmíněnosti) odsouzení v případech § 265 tr. ř., nýbrž o nařízení výkonů trestů, jichž výkon byl již pravoplatně odložen, nepřichází v úvahu předpis § 7 (3), nýbrž § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 čís. 4205.

— — — bol-li obžalovaný odsúdený pre trestný čin, spáchaný pred vynesením rozsudku povolivšieho mu podmienečný odklad výkonu trestu, prislúcha rozhodnutie o tom, či má byť podmienečne odložený trest súhrnný, ktorý treba podľa § 517 tr. por. ustanoviť, súdu označenému v § 518 (odst. 3, 4) tr. por. čís. 4474.

— — — vymeranie úhrnného trestu je zákonom vylúčené, ak bol podmienečne odsúdený v skušobnej lehote znova odsúdený pre zločin bezpodmienečne čís. 4657.

— — **§ 7 odst. (1):** rozhodovati o podm. odsouzení povolán jest soud prvé stolice (v porotním řízení soudní dvůr porotní) i tehda, když teprve nálezem opravné stolice vzešla nutnost, by o podmíněném odsouzení bylo uvažováno nebo znovu uvažováno čís. 1597 (7).

— — — nejde o změnu kvalifikace, již má na mysli plenární rozhodnutí sb. n. s. tr. čís. 1597, byla-li trestná činnost obžalovaného, která původně byla kvalifikována nestejně, zrušovacím soudem kvalifikována jednotně, jako čin trestnější (přečin) čís. 3605.

— — — není třeba vyhraditi výrok o podmíněném odsouzení soudu prvé stolice, promluvil-li již tento soud v dřívějším řízení v tomto směru na podkladu výměry trestu pro obžalovaného nejnepříznivější ze všech možností, jež mohou v obnoveném řízení nastati čís. 4309.

— — **odst. (2):** je na soudu nalézacím, by v každém případě, nebyl-li uložen trest na svobodě delší jednoho roku, pojal do výroku rozsudečného a odůvodnil v důvodech, zda přiznal podmíněný odklad výkonu trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.) čili nic, či zda si ve smyslu § 7 (2) zák. vyhradil o něm rozhodnouti zvláštním usnesením čís. 1248 (6).

— — **odst. (3):** do výroku, jímž bylo soudem vynášejícím pozdější rozsudek nařízeno podle § 6 čís. 4 zák. čís. 562/1919 také, že se má vykonati trest předchozím

rozsudkem podmíněně uložený, ač zde nešlo o případ § 265 tr. ř., lze si podle § 8 (3) zák. stěžovati jen u soudu vyšší stolice a nelze prodotčený, pochybený, předpisu § 8 cit. zák. se příčící procesuální postup uplatniti zmateční stížnost podle čís. 11 § 281 tr. ř. z důvodu překročení tresní pravomoci při výměře trestu čís. 2218 (9).

— — — jde o uplatňování zmatku čís. 11 § 281 tr. ř., vytýká-li zmateční stížnost, že soud vykročil ze své moci trestní, uloživ obžalovanému náhradu způsobené škody ve smyslu § 4 zák. o podm. odsouzení, ač tu nebylo zákonných předpokladů pro tento výrok čís. 3386.

— — — pokud jde o odvolání, nikoliv o zmateční stížnost (§ 281 čís. 11 tr. ř.), uplatňuje-li opravný prostředek, že soud prvé stolice, použiv předpisu § 4 zák. o podmíněném odsouzení neprávem, učinil podmíněné odsouzení závislým na tom, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— — — zmatek čís. 5 a 11 § 281 tr. ř., povoleno-li podmíněné odsouzení pominutím okolnosti je podle § 2 zák. o podmíněném odsouzení vylučující čís. 3491, 4752, 4797.

— — — plyne-li jsoucnost oné pominuté okolnosti (dřívější potrestání) z obsahu veřejné listiny při hlavním přelíčení přečtené (trestního lístku), může zrušovací soud k ní přihlížeti a učiniti ji podkladem přezkoumání rozsudku s hlediska věcného zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 3491, 4797.

— — — odvolání do výroku o podmíněném odsouzení, jež nebylo přiznáno proto, že od odsouzení obžalovaného pro trestný čin spáchaný z pohnutek nízkých a nečestných neuplynulo dosud 10 let (§ 2 zákona čís. 562/1919), jest nepřípustné čís. 3510.

— — — opravné podání, vytýkající v části označené jako odvolání, nesprávnost názoru, že podmíněné odsouzení je podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno, ač odsouzený dostál všem podmínkám rozh. presidenta republiky z 19. října 1928, jest pokládati za zmateční stížnost (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3570.

— — — i když vzhledem k zásadě § 265 tr. ř. a k ustanovení § 6 odst. čtvrtý druhá věta zákona o podmíněném odsouzení mělo býti rozhodnuto jednotně o celém trestu uloženém dvěma rozsudky, nedovoluje zásada § 295 tr. ř. tak postupovati, omezil-li státní zástupce své odvolání jen na rozhodnutí obsažené v rozsudku pozdějším čís. 3578.

— — — bylo-li podmíněné odsouzení odepřeno nikoli snad proto, že je podle zákona o podmíněném odsouzení vyloučeno, nýbrž proto, že nalézací soud nabyl přesvědčení, že nelze míti za to, že obžalovaný povede pořádný život a že tudíž výkonu trestu není zapotřebí, lze se proti tomuto rozhodnutí, k němuž nalézací soud dospěl vyhraženým mu volným soudcovským uvažováním, nikoli tedy porušením zákona, jak je předpokládá zmatek podle § 281 čís. 11 tr. ř., brániti jen opravným prostředkem odvolání čís. 3616.

— — — výrok o trestu a výrok o podmíněném odsouzení lze napadati také formálními důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4 a 5 tr. ř., avšak jen v mezích naznačených v § 283 tr. ř., totiž jen potud, pokud uplatňovaný formální důvod zmatečnosti slouží jen k doličení předpokladů hmotněprávního zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř., jímž lze napadati výroky o trestu a podmíněném odsouzení čís. 3616.

— — — výrok nepřiznávající podmíněné odsouzení z důvodu § 2 zák. čís. 562/1919 jest napadati zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.), nikoliv odvoláním; byl-li napaden odvoláním, jest odvolání vyříditi jako zmateční stížnost čís. 3775.

— — — ohlášení odvolání do podmíněného odsouzení nezahrnuje v sobě i ohlášení odvolání z výroku o ztrátě práva volebního čís. 3920.

— — — nejde o prvotní určení podmíněnosti (nepodmíněnosti) odsouzení v případech § 265 tr. ř., nýbrž o nařízení výkonů trestů, jichž výkon byl již právoplatně odložen, nepřichází v úvahu předpis § 7 (3), nýbrž § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 čís. 4205.

— — — nepovolil-li nalézací soud obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu jednak proto, že jej pokládal za nepřípustný podle § 2 zák. čís. 562/1919, jednak z důvodů arbitrerních (§ 1 zákona), a byl-li onen výrok napaden zmateční stížností, tento pak odvoláním, jest vyhověti zároveň oběma opravným prostředkům, jsou-li odůvodněny, a nerozhodovati o odvolání až po vyřízení zmateční stížnosti (§ 296 tr. ř.) čís. 4291.

— — — v odvolání z výroku o podmíněném odsouzení vůbec jest spatřovati i odvolání z toho, že obžalovanému nebyla uložena náhrada škody podle sil nebo nějaká obmezení čís. 4339.

— — — odvolání podané výslovně jen z nízké výměry trestu nelze později (alespoň po uplynutí lhůty ku provedení odvolání) rozšířiti na výrok o podmíněném odkladu výkonu trestu čís. 4167.

— — — v opovědi odvolání z výše trestu není zahrnuto i odvolání z výroku o podmíněném odkladu výkonu trestu čís. 4167.

— — — výrok, jímž v případě § 265 tr. ř. rozhodl podle čtvrté a šesté věty § 6 zák. o podm. ods. soud, vynesší pozdější rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba tresty, či zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený, nelze napadati stížností podle § 8 (3), § 20, nýbrž opravnými prostředky podle § 7 (3) zák. čís. 562/1919 čís. 4205.

— — — státní zastupitelství, vytýkajíc (nesprávně odvoláním), že soud povolil podmíněné odsouzení, ač bylo vzhledem k předchozím trestům vyloučeno, předpokládaje omylem zachovalost obžalovaného, nedoličuje zmateční stížnost po zákonu, opírá-li ji výlučně o správný, avšak teprve s onim opravným prostředkem předložený trestní lístek čís. 4380.

— — — nevyplývá-li skutečnost vylučující podmíněné odsouzení podle § 2 (1) zák. čís. 562/1919 (že obžalovaný byl předchozím rozsudkem odsouzen ke ztrátě práva volebního, an čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné) z výkazů při hlavním přelíčení čtených (z trestního lístků), je na veřejném žalobci, by neúplnosti v tom směru čelil vhodným návrhem (by byl čten předchozí rozsudek) čís. 4428.

— — — neučinil-li tak, nemůže důvodně vytýkati rozsudku, jímž obžalovanému povolen podmíněný odklad výkonu trestu, neúplnost po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř., aniž po zákonu doličuje zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., vycházeje z onoho předpokladu při hlavním přelíčení na jevo nevyšlého a v rozsudku nezjištěného čís. 4428.

— — — jde o vykročení z moci trestní a o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., povolil-li soud podmíněný odklad výkonu trestu, ač bylo podmíněné odsouzení podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno čís. 4752.

— — — výrokem předchozího rozsudku o ztrátě práva volebního jest projeveno zjištění, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 4752.

— — — soud rozhodující o podmíněném odsouzení je vázán pravoplatným zjištěním předchozího rozsudku, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných (výrokem o ztrátě práva volebního), a nepřísluší mu právo, by předchozí rozsudek v tomto směru přezkoumával čís. 4752.

— — — jde o zmatek čís. 5, 11 § 281 tr. ř., přiznal-li nalézací soud obžalovanému podmíněné odsouzení, přehlédnuv, že byl již odsouzen pro krádež, při čemž vysloven ztráta práva volebního (§ 2 zák. čís. 562/1919); byloť tímto výrokem vysloveno i, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 4797.

— — — plyne-li jsoucnost oné pominuté skutečnosti z trestního lístku při hlavním přelíčení přečteného, lze zrušovacímu soudu k ní přihlédnouti a učiniti ji podkladem přezkoumání s hlediska hmotněprávního zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 4797.

— — **§ 8 (2):** předchozí odsouzení pro čin uvedený v § 2 zákona o podmíněném odsouzení vylučuje za podmínek tam stanovených podmíněné odsouzení, i když bylo ohledně onoho předchozího odsouzení vysloveno, že se odsouzený osvědčil čís. 3615.

— — **§ 8 (3):** do výroku, jímž bylo soudem vynášejícím pozdější rozsudek nařízeno podle § 6 čís. 4 zák. čís. 562/1919 také, že se má vykonati trest předchozím rozsudkem podmíněně uložený, ač zde nešlo o případ § 265 tr. ř., lze si podle § 8 (3) zák. stěžovati jen u soudu vyšší stolice a nelze pro dotčený, pochybený, předpisu § 8 cit zák. se příčící procesuální postup uplatniti zmateční stížnost podle čís. 11 § 281 tr. ř. z důvodu překročení trestní pravomoci při výměře trestu čís. 2218 (9).

— — **§ 8 odst. (3), § 20:** výrok, jímž v případě § 265 tr. ř. rozhodl podle čtvrté a šesté věty § 6 zák. o podm. ods. soud, vynesší pozdější rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba tresty, či zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený, nelze napadati stížností podle § 8 (3), § 20, nýbrž opravnými prostředky podle § 7 (3) zák. čís. 562/1919 čís. 4205.

— — — nejde-li o prvotní určení podmíněnosti (nepodmíněnosti) odsouzení v případech § 265 tr. ř., nýbrž o nařízení výkonů trestů, jichž výkon byl již pravoplatně odložen, nepřichází v úvahu předpis § 7 (3), nýbrž § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 čís. 4205.

— — — pro stížnost podle § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 neplatí povinnost určitě označiti stížnostní body a okolnosti stížnost odůvodňující čís. 4205.

— — **§ 18:** byl-li trest uložený podmínečně rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut s účinkem § 1 zák. o podmíněném odsouzení tak, že se dnem 28. října 1928 považovala zkušební lhůta za uplynulou, pokládá se podle § 1 zák. o podmíněném odsouzení za to, že odsouzený nebyl odsouzen, jen, osvědčil-li se skutečně v oné lhůtě; došlo-li do roka po době zkušebné proti němu k trestnímu řízení pro čin spáchaný v době zkušebné, které skončilo odsuzujícím rozsudkem, jest nařiditi dodatečně výkon onoho odloženého trestu podle § 18 odst. (2) zák. o podm. ods.; vylučuje proto ono odsouzení (pro čin spáchaný z pohnutky nízké a nečestné) přes usnesení o amnestii podmíněný odklad trestu nově uloženého čís. 3839.

— — — ustanovení § 18 odst. (2) zákona o podmíněném odsouzení platí i v případě, že na osvědčení se podmíněně odsouzeného bylo uznáno použitím amnestie ze dne 19. října 1928; o takový případ však nejde, bylo-li již na konci zkušební doby pro trestný čin, spáchaný již před prvním rozsudkem, v běhu nové trestní řízení (§ 18 čís. 1 zákona) čís. 3989.

— — **dle § 35 zák. na ochranu republiky** viz tamže.

— **výkonu trestu** viz trest.

Odmietnutie opravného prostriedku: iné nesprávnosti než tie, ktoré sú uvedené v § 30 odst. 2 pr. nov., najmä tedy aj zaslanie opravného prostriedku nepríslušnému súdu, nie sú omluviteľnou chybou v smysle tohoto zákonného ustanovenia a padajú na vrub podavateľa čís. 4858.

Odmítání oslav: 28. října čís. 3798.

Odmítnutí zmateční stížnosti: soudem prvé stolice čís. 3588.

Odnětí věci příslušnému soudu viz delegace.

Odňatie držby: § 368 tr. zák. slov.: ide-li o zabavenú pohľadávku, je objektívnou skutkovou náležitosťou trestného činu podľa § 368 tr. z., aby súdne usnesenie o zabavení pohľadávky bolo doručené poddlžníkovi podľa predpisov o doručovaní žalôb pred tým, než páchateľ pohľadávkou bezprávne disponoval čís. 4418.

Odpis daní: urychlené vyřízení žádosti a úplatek čís. 4052.

Odpor: i když v řízení přestupkovém nebyla podána stížnost proti nálezu o odporu, běží lhůta odvolací až do konce lhůty pro onu stížnost (§ 478 tr. ř.) čís. 4716.

— **fysický (mravní)** viz svedení.

— **podle § 427 tr. ř.:** nemusí býti podepsán advokátem čís. 3418.

— — třídenní lhůta §§ 427 a 248 tr. ř. nemůže býti podle prvého odst. § 6 tr. ř. prodloužena, zejména ne opomenutím osob, jimž přináleželo vypraviti opověď zmateční stížnosti čís. 3473.

— — není na závadu, by opravný prostředek, jejž obžalovaný podal, nebyl přes jeho označení jako odpor posuzován a zkoumán jako zmateční stížnost, poukazuje-li k ní svým obsahem a smyslem čís. 3557.

— — pokud nedostatek peněz na cestu není neodvratnou překážkou ve smyslu §§ 227, 427 tr. ř. čís. 3644.

— — uplatňuje-li obžalovaný ve formě »odporu«, že nebyl k hlavnímu přelíčení řádně obeslán, uplatňuje tím zmatek podle § 281 čís. 3 tr. ř. pro porušení předpisu § 427 tr. ř.; nezáleží na tom, že byl opravný prostředek mylně označen, záleží na věcném jeho obsahu čís. 3718.

— — podle § 23 zák. čís. 124/24 proti rozsudku příslušejí vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu tytéž opravné prostředky jako obžalovanému, tudíž i právo k odporu podle § 427 odst. 3 tr. ř. proti rozsudku vynesenému v nepřítomnosti obžalovaného proto, že se nemohl dostaviti obžalovaný (nikoli, že se vydavatel a vlastník nemohli dostaviti) čís. 3774.

— — pro člena zemského zastupitelstva jest účast ve schůzi zemského zastupitelstva, účast ve schůzi jeho klubu zemských zástupců a jeho úkol navrhovatelský v plenu neodvratnou překážkou ve smyslu § 427 odst. 3 tr. ř. a § 226 tr. ř. čís. 3774.

— — katharální zánět (krku) se zvýšenou teplotou může býti neodvratnou překážkou ve smyslu třetího odst. § 427 tr. ř. čís. 3766.

— — neodvratnou překážkou ve smyslu třetího odstavce § 427 tr. ř. je: byla-li obsílka k hlavnímu přelíčení doručena obžalovanému tak, že mu zbývala jen lhůta dvou dnů, v níž sotva mohl učiniti příslušné opatření, by se uvarovali újmy hrozící mu při kolidujícím líčení v řízení sporném a trestním, ustanoveném na týž den u různých soudů čís. 4297.

— — záchvat choroby žlučových kamínků čís. 4149.

— — nebyl-li obžalovaný vyrozuměn správně o hodině, na kterou bylo ustanoveno hlavní přelíčení čís. 4307.

— — bylo-li ústní líčení před kárnou radou konáno v nepřítomnosti obviněného, který podal včas odůvodněnou žádost o odročení, osvědčiv překážku, pro kterou se nemůže k líčení dostaviti (nemoc lékařem potvrzenou), jest odvolacímu soudu kárný nález zrušiti, a to po případě i ohledně spoluobviněného, je-li obvinění proti tomuto v tak těsné souvislosti s obviněním proti onomu, že lze jen společně to i ono obvinění projednati a posouditi čís. 130 dis.

— — jde o porušení předpisu prvého odstavce § 427 tr. ř. (§ 281 čís. 3 tr. ř.), konalo-li se hlavní přelíčení v nepřítomnosti obžalovaného, který byl vyslechnut před hlavním přelíčením jen o přestupku podle § 335 tr. zák, ne však o obvinění v obžalobě, že šlo o opomenutí za okolností zvláště nebezpečných (§ 337 tr. zák.) čís. 4394.

— — lhůta k opovědi zmateční stížnosti a k podání odporu počíná dnem, kdy manželka obžalovaného, jíž byl doručen opis kontumačního rozsudku, jej obžalovanému (po jeho návratu s cesty) odevzdala čís. 4516.

— příslušnost: byla-li s odporem proti rozsudku pro zmeškání spojena zmateční stížnost, rozhoduje o obou opravných prostředcích zrušovací soud, i když měla býti zmateční stížnost odmítnuta nalézacím soudem podle § 1 zák. čís. 3/78 čís. 4156.

— — v řízení kárném čís. 179 dis. — viz též řízení kárné.

— — ve smyslu § 6 zák. čís. 471/1921 čís. 4812 — viz též samosoudce.

— **se činí se zbraní (§ 82 tr. zák.):** nejen, použil-li pachatel zbraně skutečně k útoku na vrchnostenskou osobu, nýbrž i když zbraní jen hrozil čís. 4712.

— **podľa zákona č. 8/24 sb. z. a n.:** nie je opravným prostriedkom v smysle § 579 č. 3 tr. p. čís. 4393.

Odpověď porotců viz porota.

Odpuštění jako polehčující okolnost viz zmírnění trestu podle § 410 tr. ř.

Odročení hlavního přelíčení: pro nedostavení se svědka čís. 4591.

— — — viz též řízení průvodní.

Odstranění mezníků viz podvod dle § 199 e).

Odstranění věci viz maření exekuce.

— **zlořádů** viz urážka na cti (§ 490 tr. zák.).

Odstraniti majetkový předmět (§ 1 zákona o maření exekuce): znamená positivní činností provésti takové přemístění předmětu, že je jeho postižení exekucí alespoň ztíženo; spadá sem ukrytí a jemu se blížící způsoby disposice s majetkovým předmětem, nikoliv zatajení čís. 4071.

— — — neplacení pohledávky nelze podřaditi pod pojem odstranění majetkových předmětů čís. 4071.

— — — positivní disposici s majetkovým předmětem (odstraněním majetkového předmětu) není popření jsoucnosti (držby) majetkového předmětu, ani odepření zprávy, umožňující vymáhajícímu věřiteli (výkonnému orgánu) exekuční zásah na majetkový předmět čís. 4071.

Odstřelení psa: a § 468 tr. zák. čís. 4136.

— — viz též myslivost.

Odškodné: podle § 17. tisk. nov. čís. 3444.

— není trestem, nýbrž zadostiučiněním a rozhodnutí o něm může býti napadáno zmateční stížností čís. 4493.

— při rozhodování otázky odškodnění podle § 17 tisk. nov. sejde hlavně na tom, zda jsou tu zvláštní okolnosti odůvodňující vedle potrestání ještě uložení zvláštního zadostiučinění (na příklad bylo-li příkoří způsobeno zvláštní lehkomyslností, je-li zvláště těžké a úplně bezdůvodné) čís. 3785.

— viz též urážka tiskem (§ 17).

— **(§ 39 zákona proti nekalé soutěži):** nejde tu o soukromoprávní nárok na náhradu škody majetkové, nýbrž o odškodné za příkoří činem způsobené a za jiné osobní újmy (o odškodné na statcích nehmotných) čís. 4059.

— **§ 576 a násl. tr. por.:** šesťmesačná lehota § 581 tr. p. neprerušuje sa ani uplatnením nároku na náhradu súkromnou žalobou proti tretej osobe čís. 4754.

Odtučněné mléko: dodávání ho do mlékárny čís. 3729.

Odvážným obchodem: po rozumu § 486 čís. 1 tr. zák. není jen obchod diferenční, nýbrž každý obchod, při němž jest počítati s větší pravděpodobností možnosti ztráty, než u jiných obchodů, a k jehož podniknutí je proto potřebí kapitálu, jímž může býti uhrazena případná ztráta z takového obchodu čís. 4558.

— — nakolik sem spadá koupě většího množství obilí mlynářem na plodinové burse čís. 4558.

Odvod: nevytýká-li soukromý obžalobce v odvodu opožděnost odvolání obžalovaného, nelze mu přisouditi útraty odvodu čís. 4059.

— **na zmateční stížnost** viz zmateční stížnost.

Odvolací hlavní líčení: přítomnost obžalovaného při hlavním odvolacím líčení, nejsou-li splněny podmínky stanovené § 1 zák. č. 8/24 sb. z. a n., je nutná pod zmatečností jen v případech podle §§ 414, 423 odst. 5 tr ř. slov. podle § 23 zák. čl. XXXIV:1897 čís. 4449.

— **řízení:** odvolací soud není vzhledem k ustanovení § 470 tr. ř. oprávněn, by se beze změny v řízení průvodním uchýlil od skutkového zjištění prvního soudu, a nesrovnává se se zákonem (zásada ústnosti a bezprostřednosti), když odvolací soud bez opakování nebo doplnění důkazů dospívá k odchylnému přesvědčení o skutkových okolnostech čís. 3945.

— — ustanovení § 14 odst. 4 zákona z 21. března 1929, čís. 31. sb. z. a n. pro trestní řízení v případě odporu proti trestnímu příkazu, že soud, rozhoduje v hlavním přelíčení, nesmí uložiti přísnější trest na svobodě nebo na penězích, než uložil v trestním příkazu, vztahuje se nejen na hlavní přelíčení před soudem první stolice, nýbrž i na přelíčení odvolací, jež se konalo k odvolání veřejného obžalobce proti osvobozujícímu rozsudku soudu první stolice čís. 3994.

— — ustanovení § 470 odst. 3 tr. ř. platí jen, jsou-li v odvolacím spise uvedeny nové důkazy a tvrzeny nové okolnosti pro rozhodnutí věci důležité čís. 4104.

— — ve věcech přestupkových jest nové, zvýšenými zárukami opatřené řízení hlavní, v němž odvolacímu soudu je řešiti samostatně jeho úkol, při čemž musí odvolací soud zkoumati veškerý procesní materiál; nesmí pominouti nové skutečnosti a důkazy, uvedené v odvolání, a je po případě povinen (§ 3 tr. ř.) zaříditi potřebná vyhledávání k jich zjištění, jakmile okolnosti a důkazy ty jsou pro rozhodnutí věci důležity čís. 4828.

— — i když v řízení přestukovém nebyla podána stížnost proti nálezu o odporu, běží lhůta odvolací až do konce lhůty pro onu stížnost (§ 478 tr. ř.) čís. 4716.

— — prokázal-li se předpoklad, který vedl ke zrušení rozsudku okresního soudu podle § 475 odst. 2 tr. ř., mylným, takže i podle výroku krajského soudu zůstal čin jen přestupkem, nemůže tento soud uložiti přísnější a nepodmínečný trest než byl trest uložený podmínečně okresním soudem, byl-li jeho rozsudek napaden jen odvoláním obžalovaného a návrh státního zástupce na zrušení rozsudku podle § 475 odst. 2 tr. ř. byl učiněn až po uplynutí odvolací lhůty (při odvolacím hlavním přelíčení) čís. 4852.

— — okresní soud, dožádaný sborovým soudem první stolice, aby obžalovanému vyhlásil podle § 425 odst. II. tr. ř. slov. rozsudek odvolacího soudu, vyhlášením rozsudku a sepsáním zápisu o tom skončil činnost, o kterou byl dožádán. Přijal-li po tomto roku, třebas ještě v zákonné lhůtě, provedení zmateční stížnosti obžalovaného, které zaslal sborovému soudu první stolice, jednal jako soud nepříslušný, postupující podání soudu příslušnému; proto doba, po kterou byl spis dopravován poštou k sborovému soudu první stolice, neprodlužuje zákonnou lhůtu k provedení zmateční stížnosti čís. 4601.

— — odvolal-li se veřejný žalobce proti rozsudku, jímž byl obžalovanému vyměřen trest s použitím mimořádného zmírňovacího práva (§ 92 tr. zák. slov.), jen do nízké výměry trestu, odvolacímu soudu náleží vyříditi odvolání jen v mezích tohoto návrhu; nelze přihlížeti k dodatečnému prohlášení veřejného žalobce, že žádá, aby bylo pominuto použití § 92 tr. zák. slov. čís. 4604.

— — viz též řízení přestupkové.

Odvolacie pokračovanie: ustanovenie § 387 odst. I. tr. p. vzťahuje sa len na rozsudok dotyčne onoho obžalovaného, ktorý sa odvolal, alebo dotyčne ktorého sa odvolal žalobca, a nedáva odvolaciemu súdu možnosť napraviť všetky vady rozsudku prvej stolice, ktoré zakladajú v neprospech ktoréhokoľvek obžalovaného niektorý dôvod zmätočnosti, ktorého treba dbať podľa §§ 384 odst. V., 385 odst. II. tr. p. z úradnej povinnosti, jestli okolnosť, tvoriaci dôvod zmätočnosti, nevyskytuje sa u žiadneho z obžalovaných, ktorí sa odvolali, alebo dotyčne ktorých sa odvolal žalobca čís. 4484.

Odvolání: zrušovací soud vyřizuje odvolání spojené se zmateční stížností i tehdy, zavrhne-li zmateční stížnost dle § 4 čís. 1 a § 1 čís. 1 a 2 novely čís. 3/1878 ř. zák. čís. 482 (3).

— § 6 opatření stálého výboru Národního shromáždění republiky Československé podle § 54 ústavní listiny ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. nestanoví nové trestní sazby čís. 1170 (4).

— přípustnost odvolání veřejného obžalobce a obžalovaného co do trestu dlužno posuzovati dle ustanovení § 283 tr. ř. čís. 1170 (4).

— do výroku, že nastává ztráta práva volebního nebo proto, že takový výrok nebyl vynesen, lze si stěžovati pouze odvoláním čís. 1731 (8).

— jeho opověď nemusí býti podepsána advokátem čís. 3418.

— sdělením prvopisu rozsudku je rozsudek státnímu zastupitelství doručen ve smyslu § 78 tr. ř.; dnem sdělení prvopisu počíná lhůta k provedení odvolání (§§ 285, 294 tr. ř.), neprodlužujíc se tím, že státní zastupitelství naléhalo na doručení opisu rozsudku a že mu byly proto spisy opětovně doručeny s opisem rozsudku čís. 3441.

— pokud jde o odvolání, nikoliv o zmateční stížnost, uplatňuje-li opravný prostředek, že soud prvé stolice, použiv předpisu § 4 zák. o podm. ods. neprávem, učinil podmíněné odsouzení závislým na tom, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— rozhodnutí podle § 17 tisk. nov. lze napadati podle § 283 tr. ř. jen odvoláním, nikoli zmateční stížností čís. 3444.

— byl-li výrok o trestu napaden též odvoláním z výše trestu, jest o něm rozhodnouti ne teprve po, nýbrž při vyřízení zmateční stížnosti (§ 296 druhá věta tr. ř.) čís. 3465.

— jednání a rozhodnutí o odvolání co do trestu podle druhé věty § 296 tr. ř. při vyřízení zmateční stížnosti čís. 3491.

— odvolání do trestu nezahrnuje v sobě i odvolání z výroku o ztrátě práva volebního čís. 3496.

— odvolání do výroku o podmínečném odsouzení, jež nebylo přiznáno proto, že od odsouzení obžalovaného pro trestný čin spáchaný z pohnutek nízkých a nečestných neuplynulo dosud 10 let (§ 2 zákona čís. 562/1919), jest nepřípustné čís. 3510.

— i když vzhledem k zásadě § 265 tr. ř. a k ustanovení § 6 odst. čtvrtý druhá věta zákona o podmíněném odsouzení mělo býti rozhodnuto jednotně o celém trestu uloženém dvěma rozsudky, nedovoluje zásada § 295 tr. ř. tak postupovati, omezil-li státní zástupce své odvolání jen na rozhodnutí obsažené v rozsudku pozdějším čís. 3578.

— v použití práva podle §§ 261, 266 tr. zák. jde o výrok arbitrerního rázu, jejž lze přezkoumati jen k odvolání; důvod zmatečnosti rozsudku podle čís. 11 § 281 tr. ř. byl by dán, kdyby soud, vyměřuje trest hlavní nebo vedlejší nebo vyslovuje se o podmíněném odkladu trestu, porušil nebo nesprávně použil hmotně-právního zákona v některé z oněch — imperativních, obligatorních — zásad a předpisů, které jsou nezávislé na volném uvážení soudcovském a jichž jest proto soudu povždy dbáti čís. 3629.

— výrok rozsudku o soukromoprávních nárocích lze napadati jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností (§ 283 posl. odst. tr. ř.) čís. 3652.

— podání, označené jako »odvolání«, které obžalovaný sám sepsal a jímž napadá odsuzující rozsudek, je svým obsahem psovedením zmateční stížnosti; o podání tom jest rozhodovati jako o zmateční stížnosti čís. 3701.

— do trestu smrti jest nepřípustné čís. 4023.

— okolnost, že nalézací soud vyměřil trest se zřetelem k § 265 tr. ř., brání podati odvolání na újmu obžalovaného, pokud použito bylo nalézacím soudem (při trestní sazbě § 178 tr. zák.) mimořádného zmírnění a záměny trestu podle §§ 54 a 55 tr. zák. a nebylo ještě dosaženo součtem obou trestů nejvyšší zákonné sazby čís. 3731.

— pro otázku přípustnosti odvolání při použití §§ 54 a 55 tr. zák. jest důležitým nikoliv dosažitelnost nejvyšší meze trestní sazby, nýbrž to, zda při sčítání všech trestů, k nimž jest podle § 265 tr. ř. přihlížeti, byl trest vyměřen pod dolní hranici sazby čís. 3731.

— skutečnost, že pozdější rozsudek neobsahuje odsuzující výrok jen pro trestné činy, spadající dobou spáchání vesměs před rozsudek dřívější, nýbrž i pro trestné skutky po onom rozsudku, vylučuje pouhé sčítání obou oněch trestů a jest pro otázku přípustnosti odvolání posuzovati druhý trest samostatně čís. 3731.

— výrok o ztrátě práva volebního lze napadati jen odvoláním, i když jde o výrok soudu porotního čís. 3751.

— i když v opovědi odvolání co do trestu nelze o sobě spatřovati i opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního, jest v případě, kde obžalovaný v provedení své povšechně ohlášené zmateční stížnosti napadl (nesprávně) s hlediska důvodu zmatečnosti § 344 čís. 12 tr. ř. i výrok o ztrátě práva volebního, usouditi, že obžalovaný chtěl již při ohlášení opravných prostředků napadati příslušným opravným prostředkem i výrok o ztrátě práva volebního, třebaže v tomto směru neohlásil výslovně odvolání čís. 3751.

— výrok nepřiznávající podmíněné odsouzení z důvodu § 2 zák. o podm. ods. jest napadati zmateční stížností, ne odvoláním; odvolání lze tu vyříditi jako zmateční stížnost čís. 3775.

— ohlášení zmateční stížnosti a odvolání šeptem zapisovateli po přelíčení není opovězením »u sborového soudu prvé stolice« (§§ 284, 294 tr. ř.) čís. 3918.

— ohlášení odvolání do podmíněného odsouzení nezahrnuje v sobě i ohlášení odvolání z výroku o ztrátě práva volebního čís. 3920.

— volila-li strana vědomě nesprávný způsob opravného prostředku, jest pochybně zvolený opravný prostředek odmítnouti jako nepřípustný čís. 4034.

— odvolání podané výslovně jen z nízké výměry trestu nelze později (alespoň po uplynutí lhůty ku provedení odvolání) rozšířiti na výrok o podmíněném odkladu výkonu trestu čís. 4167.

— v opovědi odvolání z výše trestu není zahrnuto i odvolání z výroku o podmíněném odkladu výkonu trestu čís. 4167.

— opravný prostředek odvolání z rozsudku okresního soudu předpokládá podle §§ 458 a 463 tr. ř. rozsudek řádně prohlášený čís. 4277.

— v odvolání z výroku o podmíněném odsouzení vůbec jest spatřovati i odvolání z toho, že obžalovanému nebyla uložena náhrada škody podle sil nebo nějaká obmezení čís. 4339.

— odvolání proti trestu písemné důtky podle § 12 písm. a) kár. stat. není přípustné čís. 135 dis.

— byl-li obžalovaný při hlavním přelíčení a nebyl-li jen při vyhlašování rozsudku, nejde o rozsudek vydaný podle § 459 tr. ř.; v takovém případě nepřichází v úvahu § 478 tr. ř., nýbrž platí tu v příčině včasnosti ohlášení a včasnosti provedení odvolání předpisy § 466 odst. 2 a § 467 tr. ř. čís. 4819.

— odvolání z nálezu kárné rady ve prospěch obviněného přísluší jen obviněnému samému, nikoliv i jiným osobám (příbuzným obviněného) čís. 173 dis.

— odvolal-li se veřejný žalobce proti rozsudku, jímž byl obžalovanému vyměřen trest s použitím mimořádného zmírňovacího práva (§ 92 tr. zák. slov.), jen do nízké výměry trestu, odvolacímu soudu náleží vyříditi odvolání jen v mezích tohoto návrhu; nelze přihlížeti k dodatečnému prohlášení veřejného žalobce, že žádá, aby bylo pominuto použití § 92 tr. zák. slov. čís. 4604.

— z § 390 tr. ř. slov. plyne, že odvolatel nemusí uvésti důvody svého odvolání hned při jeho ohlášení, nýbrž že tak může učiniti i v osmidenní lhůtě § 388 odst. 2 tr. ř. slov. a že v této lhůtě může původně udané důvody odvolání rozšířiti i na důvody další. Takové prohlášení, ať se stalo v jakékoliv formě, jest považovati za provedení odvolání ve smyslu 2. odst. § 388 tr. ř. slov., nehledíc na mylné jeho označení čís. 4856.

— viz též odklad trestu podmíněný (§ 7).

— viz též prostředky opravné.

— **nepravdivých údajů** viz podvod dle § 199 a).

— viz též svědek.

— **v kárném řízení** viz řízení kárné.

Odvolanie viď prostriedok opravný.

Odvrácení útoku viz beztrestnost dle § 2 g).

Oheň viz žhářství.

Ohľadací list: zapísanie nepravdivej skutočnosti čís. 4666.

Ohledač dobytka a masa: jest veřejným úředníkem ve smyslu § 68 tr. zák.; není však formálně oprávněn (§ 81 tr. zák.) provésti ohledání dobytčete (stáje), projevila-li strana způsobem pro něho zjevným vůli, že si již dobytčího pasu nepřeje (prohlásivši, že dobytče prodati již nechce) čís. 4202.

Ohledání místa viz místní ohledání.

Ohražení pozemku viz myslivost.

Ohrožovací delikty viz delikty ohrožovací.

Ochota příjemcova viz úplatkářství.

Ochrana autorského práva viz původcovské právo.

Ochrana cti (zák. č. 108/33 sb. z. a n.): nedbalé obvinenie pred úradom podľa § 20 zák. čl. XLI:1914 možno po účinnosti nového zákona o ochrane cti (zák. č. 108/33) kvalifikovať len ako pomluvu v smysle § 2 cit. zák. Platí tu tiež nový predpis o premlčaní (§ 13 odst. 2 cit. zák.) čís. 4784.

— — — ustanovení o pomluvě podle zákona o ochraně cti (§ 2 zák. čís. 108/33 sb. z. a n.) jsou vinníku příznivější než ustanovení §§ 1, 3, 5 zák. čl. XLI:1914 čís. 4757.

— — — trestné oznámenie, ktoré učinil poškodený verejný úradník u štátneho zastupiteľstva, možno považovať i za zmocnenie ku stíhaniu v smysle § 91 tr. p. a § 14 odst. 5 zák. č. 108/33 sb. z. a n. (o ochrane cti) čís. 4776.

— — **(zák. čl. XLI:1914):** zákon o ochrane cti (§ 1 zák. čl. XLI:1014) háji len občiansku česť, nie zásady politických strán čís. 4422.

— — — pri trestných činoch proti cti netreba síce, aby bol urazený pomenovaný, vyžaduje sa však, aby bolo možno bezpochybne ustáliť, koho mal páchateľ na mysli. Púhy dojem tretích osôb nestačí; stala-li sa urážka tlačou, treba smysel závadného článku vykladať len podľa jeho skutočného obsahu tak, ako pôsobí na priemerného čitateľa čís. 4452.

— — — návrh na potrestání pro přečin podle § 27 zák. čís. 11/27 sb. z. a n. nezahrnuje v sobě pro případ, že by nebyla dána skutková podstata tohoto přečinu, návrh na potrestání pro pomluvu čís. 4560.

— — — urážkou na cti podle § 2 zák. čl. XLI:1914 jsou jen útoky snižující mravní hodnotu postiženého v očích jeho spoluobčanů; pouhá kritika literárních a pod. děl, neprojevuje-li se jí postiženému nevážnost nebo opovržení, není trestná čís. 4493.

— — — důkaz pravdy jest podle § 15 čís. 2 zák. čl. XLI:1914 vyloučen i tehdy, byl-li vynesen pravoplatný zprošťující rozsudek nebo zastavující usnesení po spáchání pomluvy nebo urážky na cti čís. 4543.

— — — dôkaz pravdy je zdarený (§ 16 zák. čl. XLI:1914), bola-li dokázaná podstata tvrdenia tak, že je rovnováha medzi skutočnosťami tvrdenými a dokázanými čís. 4524.

— — — při přečinu podle § 24 zák. čl. XLI:1914 jest na žalobci, aby dokázal, že skutková tvrzení, která jsou základem žaloby, jsou nepravdivá; důkaz pravdy ve smyslu § 13 cit. zák. nemá tu místa; podle § 24 cit. zák. jest trestné jen konkretní ohrožování úvěru nebo zmenšování schopnosti k úvěru; nestačí, že závadný výrok byl snad způsobilý vyvolati tyto výsledky čís. 4493.

— — — zákonným článkom XLI:1914 o ochrane cti je chránená aj cirkev čís. 4713.

— — — neodporuje zákonu, jestliže náhradní soukromý žalobce, převzav podle § 42 odst. 8 tr. ř. zastupování obžaloby pro přečin křivého obvinění podle §§ 227, 229 tr. zák., navrhl ve zmateční stížnosti, aby čin byl posuzován případně i s hlediska § 1 zák. čl. XLI:1914. V samém tvrzení, že náhradní soukromý žalobce, technický úředník státní správy, provedl nesprávně soukromou kolaudaci stavby, není ani křivé obvinění ve smyslu § 227 tr. zák., resp. nedbalé obvinění podle § 20 zák. čl. XLI:1914, ani přečin pomluvy podle § 1 cit. zák. čl. čís. 4632.

— — — i všeobecný výrok pachateľov, že si môže kúpiti všechny soudy, je pomluvou a tvoří skutkovou podstatu přečinu podle §§ 1, 3 odst. 2 č. 2, 9 č. 4 zák. čl. XLI:1914 čís. 4683.

— — — štátny polesný, vykonáva-li svoje povolanie po práve, požíva ochrany len ako orgán vrchnosti; nie je verejným úradníkom v smysle trestných zákonov čís. 4743.

— — — ochranu podľa § 17 odst. 1 zák. čl. XLI:1914 neľze priznať obžalovanému, ak jeho zistený čin nemožno posudzovať ako utrhanie alebo urážku na cti, lež ako krivé obvinenie (§§ 227, 229 tr. zák.), alebo nedbalé obvinenie pred úradom (§ 20 zák čl. XLI:1914) čís. 4715.

— — — nedbalé obvinenie pred úradom podľa § 20 zák. čl. XLI:1924 možno po účinnosti nového zákona o ochrane cti (zák. č. 108/33) kvalifikovať len ako pomluvu v smysle § 2 cit. zák. Platí tu tiež nový predpis o premlčení (§ 13 odst. 2 cit. zák.) čís. 4784.

— — — ku skutkovej podstate prečinu podľa § 24 odst. 1 zák. čl. XLI:1914 nestačí, aby výroky páchateľove boly in abstracto spôsobilé, aby nimi bol ohrozený niečí úver alebo aby bola zmenšená schopnosť úveru; páchateľ musí si byť vedomý, že tvrdí alebo rozhlasuje nepravdivú skutočnosť alebo nepravdivý výraz a že tým skutočne poškodzuje niečí úver. Na takéto skutočné a úmyselné poškodzovanie úveru neľze uzatvárať, prehovoril-li páchateľ závadné slová

len při přátelském rozhovoru bez všetkého vzťahu na otázku úvěru poškodenej osoby čís. 4692.

— — — viz též urážka na cti.

— **dělníků:** každý zaměstnavatel jest již proto, že používá dělníků k pracem, povinen zabezpečiti dělníky proti nebezpečí spojenému s konaním prací nutně neb alespoň pravidelně pro tělesnou bezpečnost, zdraví a život dělníků, tím, že se nebezpečí omezuje na nejmenší míru, která je s takovou prací nezbytně spojena, a to do té míry, do které lze spoléhati na to, že nebezpečí čelí (vhodnou úpravou jednotlivých úkonů vyžadovaných prací mu uloženou) i sám dělník osvědčením pozornosti a opatrnosti, náležející mu neméně než osobě povinné k jeho zabezpečení (zaměstnavateli) čís. 4030.

— — tato povinnost zaměstnavatele k zabezpečení dělníka však předpokládá, že zaměstnavatel ví neb alespoň může při náležité obezřetnosti věděti, že jest práce, do které dělníka vysílá, spojena s nebezpečím pro jeho život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost čís. 4030.

— **dle § 68 tr. zák.** viz úředník veřejný.

— **dle § 153 tr. zák.** viz uškození dle § 153.

— **dle čl. V. zák. čís. 8/1863:** viz urážka dle čl. V.

— **domácího pokoje:** i dvůr věznice požívá ochrany podle §§ 330/332 tr. zák. slov. čís. 4359.

— **listovního tajemství** viz listovní tajemství.

— **kolkov, známok, pečatí:** padělání plomb, určených k zajištění výměry daně z lihu, způsobem označeným v § 1 zák. čl. XXXVII/1897, je trestné podle ustanovení obecného trestního zákona bez ohledu na potrestání pachatele pro těžký důchodkový přestupek spáchaný zkrácením daně čís. 4539.

— **osobní svobody:** při odsouzení pro přečiny a přestupky možno odsouzeného vyhostiti jenom tenkráte, když to zákon výslovně ustanovuje čís. 3425, 4042.

— — — z ustanovení § 93 tr. zák. ve spojení s ustanovením § 2 písm g) tr. zák. vyplývá jasně, že jest každému volno, zadržeti beztrestně osobu, o níž má důvodné podezření neb aspoň důvodně se domnívá je mít, že jde o zločince anebo o člověka škodlivého nebo nebezpečného, najmě jeho vlastním právním statkům čís. 3624.

— — — osobu, jež je podezřelou z trestného činu, který jest stíhati z povinnosti úřední, smí kdokoliv zadržeti za tím účelem, by ji odevzdal příslušné vrchnosti; toto právo je nutným výsledkem práva v § 86 tr. ř. uvedeného a výronem zájmu státu na zachování právního pořádku a pro jednotlivce, jenž je jako člen státního celku súčastněn na jeho zájmech, konkretním právem, jež porušiti není zadržené osobě dovoleno čís. 3677.

— — — přes platné zákonné předpisy o ochraně osobní svobody jsou oprávněny stíhati a zadržeti osobu podezřelou z trestného činu za tím účelem, by mohla býti odevzdána příslušnému úřadu, nejen orgány veřejné bezpečnosti, nýbrž každý, kdokoliv nabude vědomosti o trestném činu, který má býti stíhán z povinnosti úřední (byl o to strážníkem požádán) čís. 3715.

— — — s hlediska přestupku § 331 tr. zák. se podle zásady § 238 tr. zák. (srovnej i § 12 zákona ze dne 9. dubna 1920, čís. 293 sb. z. a n.) nevyžaduje zlý úmysl, tudíž ani vědomí o protiprávnosti osobní prohlídky čís. 3936.

— — — podle § 4 zákona o ochraně osobní svobody z 9. dubna 1920, čís. 293 sb. z. a n. nesmí býti nikdo z určitého místa území vyhoštěn (vypovězen) kromě případů zákonem stanovených čís. 4042.

— — — soud může, jde-li o přečin nebo přestupek, vyhostiti cizozemce z republiky jen, uznal-li ho vinným takovým přečinem nebo přestupkem, na nějž ukládá zákon výslovně a zvláště trest vyhoštění z tuzemska jako trest hlavní nebo trest vedlejší. Takové ustanovení není pro přestupek podvodu v § 461 tr. zák. čís. 4042.

— **patentů** viz ochrana vynálezů.

— **původcovského práva** viz původcovské právo.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.): podkladem úvah nalézacích soudů o smyslu, významu, dosahu, směru a účelu projevu (úmyslu mluvčího) nemůže býti výlučně ona část projevu, v níž obžaloba shledává trestný čin, nýbrž jest přihlížeti i k okolnostem projev podmiňujícím a doprovázejícím, obzvláště k jiným — předchozím nebo následujícím — projevům, pokud se týče částem celkového projevu, jsou-li alespoň ve vnitřní souvislosti s pozastaveným projevem nebo s jeho částí čís. 3401.

— — — výrok sám o sobě závadný může pozbýti, a stejně může výrok sám o sobě nezávadný nabýti protiprávní povahy předchozími nebo dalšími výroky, vztahují-li se zřejmě neb alespoň poznatelně k onomu výroku a zavdávají-li tím posluchačům podnět, by rozuměli onomu výroku způsobem jimi naznačeným čís. 3401.

— — — jiné projevy mluvčího mohou poukazům — v závadném projevu (dílu projevu) obsaženým — na události minulé nebo na názory (hesla) jiných osob dodati ráz (smysl a účel) schvalování jednání nebo smýšlení projevivšího se v oněch událostech nebo názorech (heslech), nebo i ráz (smysl a účel) zrazování od něho čís. 3401.

— — — pachatele nevyviňuje, že myšlenky jím pronášené odpovídají »tendenci« komunistické strany, ani, že byly již jinými beztrestně hlásány a bezzávadně prošly tiskovou censurou čís. 3459.

— — — jako nemůže býti potrestán ten, kdo jedním a týmž činem neb opomenutím z nedbalosti zabije jednoho člověka a zraní více lidí pro přečin a přestupek podle § 335 tr. zák., nýbrž jen pro přečin podle § 335 tr. zák., tak i ten, kdo uveřejní z nedbalosti článek zakládající skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky a přečinu podle § 18 čís. 1 a 3 téhož zákona, pro přečin a přestupek podle čl. III. zák. čís. 142 ř. zák. a § 42 zák. na ochr. rep., neboť těžší výsledek téže nedbalosti absorbuje lehčí výsledek a přivodí použití sazby trestní normované na výsledek těžší čís. 3469.

— — — při verbálním deliktu nestačí poukaz k doslovu výroku o sobě k odůvodnění zlého úmyslu, nýbrž jest nezbytně třeba, by z jiných okolností výrok podmiňujících nebo provázejících bylo zjištěno, jaký smysl pachatel výroku přikládal, co jím chtěl vyjádřiti a zda si byl vědom jeho závadné povahy ve směru skutkové podstaty trestného činu, o nějž právě jde čís. 3628.

— — — při verbálních deliktech může i opilost, nedosahující stupně § 2 c) tr. zák. následkem zkalení vědomí s ní spojeného vyloučiti zlý úmysl k takovým deliktům předpokládaný čís. 3628.

— — — ustanovení prvé věty § 1 tr. zák., podle něhož se vyžaduje ke zločinu zlý úmysl, platí pro celý obor trestního práva, tedy i pro zločiny podle zákona na ochranu republiky čís. 3676.

— — — z pouhé vnější okolnosti, že jednotlivé závadné projevy byly obžalovaným proneseny v rámci téže, časově i místně nepřerušené řeči, nelze ještě bez výhrady usuzovati, že projevy ty pozbyly veškeré samostatnosti a že je proto nelze posuzovati o sobě, nýbrž jen v jejich souvislosti jako nedělitelný celek čís. 3750.

— — — i útoky, jichž se řečník dopustil při provádění jednotlivých různých a samostatných myšlenek, jest posuzovati úplně samostatně a ne-

závisle bez rozdílu, zda směřují proti témuž zákonem chráněnému statku čili nic čís. 3750.

— — — okolnost, že jde o touž řeč, nevylučuje ještě reální souběh trestných činů, spáchaných jednotlivými částmi této řeči čís. 3750.

— — — jde-li však o řeč neb o části řeči, jež se obírají touže myšlenkou, nelze ani trestné činy, jichž skutkové podstaty jsou jednotlivými oddíly takového projevu založeny, posuzovati s hlediska souběhu reálního, nýbrž jen s hlediska souběhu ideálního čís. 3750.

— — — i programové projevy zástupců politických stran ve veřejnoprávních sborech, pokud nejsou chráněni imunitou podle § 23 ústavní listiny, jsou s hlediska trestně-právního dovoleny jen v mezích trestních zákonů; pachatele nevyviňuje, že šlo o projev, který měl býti podle jeho sdělení čten ve všech schůzích okresních a zemských zastupitelstev čís. 3750.

— — — výrok nalézacího soudu o smyslu projevů není jen skutkovým zjištěním, nýbrž i právním úsudkem (quaestio mixta), podléhaje přezkoumání soudem zrušovacím, obsahuje-li podle své povahy kromě zjištění skutečnosti nerozlučně i její právní posouzení, nikoliv však při deliktech spáchaných ústním projevem, kde hrají úlohu vedle významu slov v jich spojitosti i jiné okolnosti (gesto, zdůraznění slov a pod.) čís. 3823.

— — — některé skutkové podstaty zákona na ochranu republiky jsou takové povahy a k sobě v takovém poměru, že těžší z nich jest jen vystupňováním útoku mírnějšího (§ 14 odst. 1 — § 15 odst. 3, pokud jde o podněcování ke zločinu podle §§ 1, 2 zák., nikoliv však § 14 čís. 1 a čís. 5). V takových případech není tu vůbec souběhu toho i onoho trestného činu, nýbrž skutkovou podstatu mírnější trestného vyčerpává již úplně skutková podstata činu těžšího čís. 3823.

— — — při zjišťování subjektivní stránky trestných činů podle zákona na ochr. rep. (§ 14 čís. 1, 5) lze přihlížeti i k obecně známým cílům a k programu (komunistické) strany, z jejíhož příkazu a v jejichž intencích pachatel jednal čís. 3825.

— — — okolnost, která by zbavovala obžalovaného zodpovědnosti za trestný čin, nelze shledávati v pouhé skutečnosti, že obsahem projevů byl vlastně jen hlásán program určité politické strany čís. 3940.

— — — při výkladu článku nemůže přicházeti v úvahu, že původci článků byli ve svém nitru cizí tendencím, které v článcích shledal soud. Jen doslov článku a smysl, jenž z něho vyplývá v jeho logickém a gramatickém výkladu, může tu rozhodovati čís. 3940.

— — — i výrok nedokončený zakládá skutkovou podstatu dokonaného trestného činu, je-li smysl výroku patrný již z pronesených slov, tvoří-li pronesený výrok svým obsahem objektivní skutkovou podstatu určitého trestného činu a jsou-li tu i náležitosti subjektivní skutkové podstaty tohoto trestného činu čís. 3973.

— — — i pro obor zákona na ochranu republiky platí, že důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. (vykročení z mezí zákonné trestní sazby) přichází v úvahu jen při trestních sazbách, určených v zákoně jmenovitě uvedenými přitěžujícími okolnostmi čís. 4014.

— — — dle § 117 ústavní listiny je projev mínění volný jen v mezích zákona, jímž jest proto omezena i volnost rozboru politických otázek za účelem přeměny ústavy a formy státu, zejména i na veřejných táborech a agitace politických stran, které jsou přirozeně i v jiné své činnosti vázány zákonem a povinny zanechati všeho, co se příčí ustanovením trestního zákona. Závaznou mezí projevu mínění a veřejné (politické) agitace jsou pak obzvláště i předpisy zákona na ochranu republiky čís. 4830.

— — — pro posouzení trestnosti závadného projevu jest bez významu, že projevy stejného znění (obsahu, smyslu) byly již uveřejněny tiskem neb učiněny jinými osobami (že souzený projev byl jen opakováním projevu dříve jinou osobou učiněného) čís. 4883,

— — **§ 2:** členství v maďarském spolku »Levante« je členstvím ve spolčení k úkladům o republiku podle prvého odst. § 2 zákona čís. 3375.

— — — z dosahu § 2 zákona na ochr. rep. vypadají jen přípravy, jež jsou k dosažení protiprávního cíle vždy a za všech okolností (vůbec) nezpůsobilé čís. 4660.

— — — Sudetendeutscher Heimatbund (SH) pracuje k násilnému přivtělení (části) Československé republiky k budoucí velkoněmecké říši; výchově pro tento cíl slouží t. zv. letní tábory SH; je proto účast na těchto táborech (v Německu) přípravou úkladů o republiku po rozumu § 2 zák. na ochr. rep. čís. 4660.

— — — pojem násilí jest i pro dosah §§ 1 a 2 zákona na ochr. rep. vymezen ustanovením § 39 odst. (1) téhož zákona; skutečnými násilnými činy jsou jednání, k jakým docházívá při vzpourách, povstáních a jinak za použití zbraní a pro jaká byli účastníci letních táborů školeni a vychováváni, třebaže ona cvičení sama o sobě ještě nebyla vykonáváním násilí a snad alespoň částečně neužívalo se při nich náčiní způsobilého k intensivnějšímu násilí čís. 4660.

— — — úklady, jež by byly jinak od samého počátku odsouzeny k nezdaru, mohou se státi vážnějšími a nebezpečnějšími, prospějí-li nepříteli vnějšímu; z dosahu § 2 zákona na ochranu republiky vypadají jen přípravy, jež jsou k dosažení protiprávního cíle vždy a za všech okolností, tedy vůbec nezpůsobilé, což nelze vážně tvrditi o přípravách povstání (vzpoury) najmě pro dobu války nebo jinakého stavu nouze čís. 4660.

— — — spolčiti se s někým, to je státi se a býti společníkem někoho v něčem znamená v obecné mluvě jakoukoliv fysickou neb intelektuální účast pachatele v činnosti jiného — jednotlivce nebo skupiny osob (spolku, sdružení, organisace) — směřující k určitému výsledku, jestliže je znám pachateli směr a účel činnosti společníka (společníků) čís. 4660.

— — — již pojmově a i podle obecné mluvy znamená slovo »přípravy« (viz záhlaví § 2) pouhý zárodek příštího výsledku, pouhý počátek podniku směřujícího k příštímu výsledku, tudíž něco nehotového, co má býti teprve zdokonaleno tak, by bylo lze pokusiti se o výsledek (viz slova »pokusí se« v úvodu § 1 zákona na ochr. rep.) čís. 4660.

— — — zločin podle § 2 zák. na ochr. rep. promlčuje se v 5 letech i, je-li kvalifikován za provinění (§ 26 zák. čís. 48/1931) čís. 4660.

— — — trest státního vězení nelze uložiti na zločin vojenské zrady vůbec (§ 1 odst. 1 a 3 zák. čís. 123/1931), pro zločin podle § 2 zák. na ochr. rep. pak, nechtěl-li obžalovaný jen vykonávati vliv na uspořádání věcí veřejných, nýbrž měl na mysli násilnou jich změnu a bylo-li jeho jednání zvláště zavržitelné čís. 4660.

— — — skutková podstata zločinu podľa § 2 zák. na ochr. rep. vyžaduje, aby prostriedky, ktorých sa má k vytknutému cieľu použit, boly násilné; ak sú len propagačné, není daná skutková podstata tohoto zločinu, lež ide o združovanie štátu nepriateľské v smysle § 17 zák. na ochr. rep. čís. 4745.

— — — snahy říšskoněmecké národně-socialistické strany dělnické (NSDAP) nesou se také ke sloučení německým obyvatelstvem souvisle osídlených krajů československé republiky s říší německou a nejsou proto slučitelné s územní celistvostí a integritou československého státu; týž obsah a cíl mají také snahy německé národně-socialistické strany dělnické v Československu (DNSAP); organisační

složky této strany spolek Volkssport (VS) a Deutscher nationalistischer Studentenbund (St. B.) měly organisaci rázu vojenského, která sbírala, organisovala a cvičila branné a pomocné síly k úkladům o republiku čís. 4799.

— — — ke skutkové podstatě zločinu příprav úkladů podle § 2 zák. na ochr. rep. pokusem přivtěliti násilím cizímu státu území republiky nebo odtrhnouti od něho jeho část (§ 1 al. 3 zák.) se vyžaduje úmysl pachatelův porušiti územní celistvost republiky, a dále úmyslná činnost, nesoucí se k násilnému provedení územních změn čís. 4799.

— — — nesejde na tom, zda právě násilné provedení územních změn je jako takové cílem NSDAP., nýbrž rozhoduje, že by uskutečnění územních cílů pachateli v konkrétním případě nebylo možné bez násilí čís. 4799.

— — — požadavku určitosti úkladného podniku je učiněno zadost, je-li jisto, proti kterému právnímu statku, uvedenému v § 1 zák. na ochr. rep., má býti útok podniknut; vypracování podrobností plánu však třeba není čís. 4799.

— — — k pojmu pokusu úkladů jakožto záměru a cíle příprav se sice vyžaduje možnost přiblížení se k výsledku a tím nastalé ohrožení bezpečnosti státu, avšak to jest vykládati v ten smysl, že se zločinný úmysl pachatelův musel projeviti způsobem, kterým již byla přiblížena možnost přivoditi úklady, pokus ve smyslu § 1, tedy výsledek příprav, nikoliv možnost přivoditi výsledek, úspěch úkladů samých; znak nebezpečnosti vidí zákon již ve spolčení se jakožto v jedné z forem činností uvedených v § 2 čís. 4799.

— — — spolčením je sdružení dvou nebo více osob ke sledování téhož cíle, jakož i přidružení se osob dalších. Takovou formou spolčení jest zejména utvoření (založení) spolku, organisace, strany. Útvar sám není trestný, avšak spolčení stává se již samo o sobě trestným podle § 2 zák. na ochr. rep. a naplňuje skutkovou podstatu zločinu, došlo-li k němu »k úkladům o republiky«, t. j. z důvodu záměru vlastního každému ze sdružujících se, aby byl podniknut úklad o republiku. Další činnosti k této skutkové podstatě třeba není čís. 4799.

— — — čin je dokonán, jakmile se shodnou spolčující se osoby v zásadě o onom účelu sdružení se, nebo jakmile se jiná osoba ve stejném úmyslu k nim připojí; s hlediska § 2 al. 1 zákona je nerozhodné, jakou funkci kdo v organisaci zastával; trestná činnost trvá, dokud kdo ve spolčení v onom úmyslu setrvává čís. 4799.

— — — positivní činnost záleží v samém sdružení se (v přidružení se), aby bylo pracováno k oněm cílům čís. 4799.

— — — v § 2 zák. na ochr. rep. trestá se příprava úkladů podle § 1 zákona, t. j. příprava pokusu docíliti násilím stavů v § 1 zákona vypočtených; musí tedy jíti o takové přípravné jednání pachatelovo, při němž se jeho zločinný úmysl projevil způsobem, který již přiblížil možnost výsledku (možnost pokusu násilím odtrhnouti od území republiky jeho část) a ohrozil tím bezpečnost státu. Musí tu tedy býti spolčení se více osob, k němuž došlo v úmyslu, aby úklady byly skutečně podniknuty, totiž, aby podle vůle spolčovatelů mělo býti skutečně použito násilí k cíli v § 1 zákona vytčenému. Úmysl pachatelův musí mimo to se zřetelem na požadavek »přiblížení se k výsledku« dojíti výrazu v takovém způsobu spolčení, z něhož vychází, že jde o přípravu určitého podniku čís. 4846.

— — — k určitosti podniku není třeba, by byly již stanoveny jeho jednotlivosti; stačí, je-li jisto, proti kterému právnímu statku § 1 zák. na ochr. rep. má býti útok podniknut čís. 4846.

— — — kdo se spolčil s jinými jen proto, aby bylo působeno proti samostatnosti, ústavní jednotnosti nebo demokraticko-republikánské formě státu, aniž však spolčovatelé výslovně, způsobem své činnosti nebo jiným prokázatelným způsobem dali na jevo, že v okruhu svého podvratného záměru mají též použiti násilí, neb aspoň, že s použitím násil ke skutečně jimi zamýšlenému zvrácení chráněných právních statků nutně musí počítati a počítají, není trestný podle § 2, nýbrž podle § 17 zák. na ochr. rep. čís. 4846.

— — — zákon na ochranu republiky posunuje v případech, jež jsou upraveny v § 2, hranici trestnosti i na ta přípravná jednání, jež jsou tu výslovně pod al. 1. až 4. dle určitých forem projevu zločinného úmyslu vypočtena, pokud arciť činy ty jsou v záměrném vztahu na skutkové podstaty § 1 al. 1. a 3. cit. zák. čís. 4849.

— — — výsledkem činnosti při přípravách úkladů o republiku jsou úklady samy (úkladný podnik), nikoliv úspěch úkladů čís. 4849.

— — — ke skutkové podstatě a trestnosti zločinu podle § 2 cit. zák. není třeba, by v době příprav byl již plán úkladného podniku ve svých dispositích propracován, připraven a určen co do osob, způsobu a doby provádění; jeť trestnost příprav založena v nich samých, nikoliv v tom, jak daleko dospěl ku provedení úkladný podnik sám. Konkretním činem přípravným je kterýkoliv z činů uvedených v § 2 čís. 4849.

— — — jde po případě jen o spolčení se k úkladům a republiku ve smyslu al. 1, nikoliv i o souběžné vejití ve styk s cizími činiteli ve smyslu al. 2 § 2 zák. na ochr. rep., vstoupil-li kdo do služeb SA a byl v nich činným čís. 4849.

— — — zákon nemá v § 17 zák. čís. 50/1923 na mysli sdružení, jež má prováděti určitou protizákonnou činnost; spadáť již pouhá příprava určitého konkretního úkladného podniku pod přísnější ustanovení § 2 cit. zák., kdežto § 17 má na zřeteli zjednání lidského materiálu, jehož má býti použito k případným, dosud neurčitým úkladům v budoucnosti čís. 4861.

— — — trestnost jednání toho, kdo měl styky s říšskoněmeckou národněsocialistickou stranou dělnickou a s jejími polovojenskými formacemi SA podle § 2 zák. na ochr. rep., není vyloučena tím, že nalézací soud nemohl zjistiti úkladný podnik již in concreto strojený; stačí, že jde ve zjištěné činnosti o přípravy charakterisované určitostí právního statku, proti němuž by úklad směřoval, a stačí, že styky s cizím činitelem (s mocnou stranou disponující vojenskými formacemi) jsou způsobilé přiblížiti, byť v budoucnu, možnost výsledku, totiž úkladného podniku po rozumu § 1 zák. na ochr. rep.; z určení a povahy SA plyne násilnost jakožto složka podniku, jenž je v programu NSDAP a jejích SA (odtržení území Němci obývaných od Československé republiky a připojení jich k německé říši); subjektivní stránka čís. 4889.

— — — jde o zločin přípravy úkladů o republiku podle 2, nikoliv jen o přečin § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep., přistoupil-li kdo za člena úderného oddílu (Sturmabteilung) říšskoněmecké národně socialistické strany dělnické a jeho činnosti se zúčastnil, věda, že programem strany je sloučení všech Němců kdekolik obývajících v jednu říši, a že úderné oddíly jsou cvičeny za tím účelem, by v případě provádění tohoto programu mohly obsaditi cizí území, tedy též území Československé republiky čís. 4872.

— — **al. 2:** cizím činitelem (§ 2 zák. na ochr. rep.) jsou zahraniční osoby, které svým významem, vlivem a mocí jsou způsobilé podporovati úklady podle § 1 cit. zák., i nepravidelné organisace vojenské, skupiny bohatých jedinců, banky, fondy, ba i strany politické, i cizí

žurnalistika; jest jím i strana NSDAP v Německu v letech 1930—1932 i její předáci Hitler, Goebels, Rosenberg, Feder čís. 4799.

— — — je-li však zjištěno, že organisace DNSAP nebo její složky V. S. a St. B. vešly ve styk s NSDAP, není tím ještě zjištěno, že tím vešli ve styk nepřímý ve smyslu § 2 al. 2. zák. na ochr. rep. s touto organisací i všichni členové DNSAP (V. S. a St. B.), nýbrž u každého obžalovaného nutno jednotlivě zkoumati, zda vyvinul vědomou a chtěnou činnost, nesoucí se k navázání přímých styků a to za účelem vyznačeným v úvodní větě § 2 cit. zák. čís. 4799.

— — — styk přímý je tu tehdy, jedná-li pachatel bezprostředně s cizozemským činitelem, tedy od osoby k osobě (ať už bezprostředně nebo za použití přímých prostředků dorozumívacích, tudíž telefonicky, dopisem, poslem a pod.), a není-li tímto činitelem osoba fysická, tedy s tím, kde je representantem onoho činitele čís. 4799.

— — — styk je nepřímý, nejde-li o takový přímý styk osoby (pachatele) s cizím činitelem, nýbrž používají-li tyto osoby prostředníků, t. j. osob, o nichž pachatel ví, že mají styky s cizí mocí nebo s cizími činiteli. Takovým prostředníkem by mohla býti ovšem i vlastní (domácí) organisace (ve svých představitelích) čís. 4799.

— — **al. 3:** brannými nebo pomocnými silami ve smyslu § 2 al. 3 zák. na ochr. rep. je lidský materiál, jehož má býti použito k úkladům o republiku, na rozdíl od materiálu věcného podle § 2 al. 4 čís. 4799.

— — — branné síly jsou takové, které při úkladném podniku mají užíti zbraně, které při podniku mají konati služby ve zbrani, pomocné síly pak ty, které mají při tom vykonávati jiné úkoly, na př. obstarávati službu etapní, dopravu, zásobování, ošetřování, propagandu a pod. čís. 4799.

— — — sbíráním rozumí zákon získávání lidí k tomu, aby se stali silami pomocnými nebo brannými. Získávati je lze buď za peníze, nebo dobrovolně z důvodů ideových. Dokonaným činem je najmutí (získání) třeba jen jediné osoby, jde-li na jevo, že pachatel má v úmyslu v najímání pokračovati čís. 4799.

— — — organisováním je každá činnost, kterou se má mezi brannými silami zavésti pořádek, nebo se mají určiti nebo rozděliti jednotlivé úkoly nebo má býti jinak postaráno o řádné jejich výkony čís. 4799.

— — — cvičení je jakékoliv vyučování a poučování branných a pomocných sil, aby mohly splniti své určení při úkladném podniku. Spadá sem tedy zejména i pouhé cvičení připravující budoucí vojenskou kázeň, výchovu, prostředkující odborné znalosti, informativní poučování sil pomocných, jejich odborné školení za účelem úspěšného provedení prací podporujících úklad čís. 4799.

— — **§ 6:** omezení § 28, odstavec druhý zák. na ochr. rep. platí při zločinu podle § 6 zák. na ochr. rep. i při sazbě těžkého žaláře od 3 do 5 let čís. 3562.

— — — zákon v § 6 čís. 1 odst. 3 zák. na ochr. rep. nestanoví, které okolnosti jsou zvláště přitěžující; také přitěžující okolnosti, uvedené příkladmo v odstavci 1 § 28 a mající vliv na výměru trestu, mohou, ale nemusí býti takovými okolnostmi zvláště přitěžujícími; je na soudu, by v každém případě uvažoval, jsou-li tu takové okolnosti a jsou-li tu alespoň dvě čís. 4660.

— — — za zvláště přitěžující okolnosti při vojenské zradě jest pokládati takové okolnosti, které s podobným případem nebývají pravidelně spojeny a pro svoji mimořádnou důležitost zvyšují nebezpečí z trestné činnosti pachatelovy. Velká škoda z vojenské zrady hrozící nebo skutečně vzniklá patří už k podstatě vojenské zrady. Sama okolnost, že čin byl spáchán v pohraničním pásmu zvláště

důležitém pro obranu státu, nemůže býti základem pro přísnější kvalifikaci čís. 4672.

— — **§ 6 čís. 2:** vyzvídání vojenského tajemství je v podstatě přípravným jednáním k jeho vyzrazení podle prvého odstavce čís. 2 § 6 zákona na ochranu republiky a jsou oba tyto případy k sobě v poměru subsidiarity čís. 3903.

— — — v odst. třetím čís. 2 § 6 zákona je za trestné prohlášeno i další přípravné jednání; komplot s kýmkoli čís. 3903.

— — — čin vojenského vyzvědačství (odst. druhý čís. 2 § 6 zákona) je dokonán, jakmile pachatel vykoná činnost směřující a způsobilou k tomu, by mu opatřila znalost tajemství. Pokus je tu již činem dokonaným, je-li činnost nesena záměrem, vyzraditi tajemství přímo nebo nepřímo cizí moci; spolčení pak (odst. třetí čís. 2 § 6) je dokonáno dohodou odnášející se ať k vyzrazení podle odst. prvého, ať k vyzvídání podle odst. druhého čís. 2 § 6 čís. 3903.

— — — nesejde na tom, zda osoba, jejímž prostřednictvím měl býti podle úmyslu pachatelů uskutečněn záměr, vyzraditi vojenské tajemství cizí moci, byla s touto mocí skutečně ve spojení a že snad vojenské tajemství bylo skutečně vyzrazeno jen osobě nepovolané, bylo-li právě vyzvídání (vyzrazení) neseno záměrem, jehož trestnost má býti postižena zákazem čís. 2 čís. 3903.

— — — i pro obor zákona na ochranu republiky platí, že důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. (vykročení z mezí zákonné trestní sazby) přichází v úvahu jen při trestních sazbách, určených v zákoně jmenovitě uvedenými přitěžujícími okolnostmi, čehož však není v § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 4014.

— — — předmětem vyzrazení cizí moci po rozumu § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep. může býti i skutečnost, třebaže v tuzemsku poněkud nebo v určitém obvodu obecně známá, že se v určité továrně vyrábí třaskavina používaná k vojenským účelům (pyroxylin), a vyzvídáním podle druhého odstavce může býti po případě i zjišťování oné skutečnosti dotazováním se osob blízko místa výroby žijících a sváděním jich k opatření třaskaviny z továrny čís. 4402.

— — — podle § 6 čís. 2 odst. 2 zák. na ochr. rep. jest trestná každá činnost směřující podle povšechné své povahy a podle úmyslu pachatelova k tomu, by mu zjednala znalost vojenského tajemství, jehož prozrazení cizí moci je jeho záměrem čís. 4542.

— — — dokonaným trestným činem jsou již přípravy k vojenské zradě, pouhé domáhání se zpráv o skutečnostech, opatřeních a předmětech chráněných proti vyzvídání; dokonaným trestným činem vyzvídání jest již pokus — třebaže bezvýsledný — opatřiti si zprávu onoho směru čís. 4542.

— — — nezáleží na tom, zda se činnost přiblížila více či méně k protiprávnímu výsledku, jejž má ono ustanovení na zřeteli, ani na tom, zda je dosavadní činností uskutečněno více nebo méně podmínek onoho výsledku. Stačí, že pachatel vykročil již z mezí pouhých beztrestných myšlenek způsobem, z něhož byl jeho úmysl přivoditi protiprávní výsledek na venek zřejmý a jiným osobám poznatelný, a že cestou, jejíž počátkem se dosavadní činnost pachatelova brala, lze povšechně dospěti k protiprávnímu výsledku, třebaže se v konkretním případě prokázala neschůdnou čís. 4542.

— — — zásada posledního odstavce čl. VI. uv. zák. k tr. ř. byla prolomena předpisy § 36 zák. na ochr. rep. čís. 4598.

— — — sborové soudy prvé stolice jsou podle § 36 odst. 3 zák. na ochr. rep. příslušny pro zločin vojenské zrady podle § 6 odst. 2 zák. na ochr. rep. bez ohledu na to, kterou z příslušných trestních sazeb obžaloba navrhuje čís. 4598.

— — — činnosti uvedené v odst. 2 a 3 jsou k činnosti uvedené v odstavci 1 (vyzrazení) jakož i navzájem v poměru subsidiarity; činnost uvedená v odstavci 2 (vyzvídání) je v podstatě přípravným jednáním k vyzrazení, takže vyzvídal-li kdo tajemství tamže uvedené a pak je vyzradil, je trestný jen pro vyzrazení; také ten, kdo se s někým spolčil nebo kdo vešel ve styk uvedený v odstavci 3 za účely uvedenými v odstavci 1 nebo 2 a pak tajemství za účelem uvedeným v druhém odstavci vyzvěděné vyzradil, podnikl zmíněnou činnosti co do tohoto chráněného statku přípravnou činnost k vyzrazení, takže, pokud došlo k vyzrazení toho tajemství, k němuž se odnášela činnost ostatní, nejde tu o reální souběh trestných činů ani o souběh trestních zákonů čís. 4660.

— — — nešlo-li jen o pouhé vyzvídání, nýbrž byl-li tu i úmysl prozraditi výsledek této činnosti cizí moci a byl-li úmysl ten i uskutečněn, jde o zločin vojenské zrady po rozumu § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep., třebaže ani nebylo zjištěno (nelze zjistiti), které vojenské tajemství bylo vyzrazeno čís. 4660.

— — — při zločinu podle § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep. nelze použíti § 54 tr. zák. čís. 4660.

— — — »spolčení se« ve smyslu § 6 čís. 2 odst. 3 zák. na ochr. rep. je uskutečněno (dokonáno), jakmile se alespoň dvě osoby buď výslovně smluví nebo jinak dohodnou (sjednotí) na společném plánu za účely v tomto zákonném ustanovení citovanými. K takové dohodě (sjednocení) není třeba výslovného ujednání, stačí i konkludentní čin, z něhož lze nepochybně souditi na ono spolčení se a jenž je vnějším projevem onoho společného úmyslu čís. 4857.

— — — není třeba, by bylo pachateli známo, o kterou určitou cizí moc (stát) jde, ani, by bylo podrobně konkretisováno a zjištěno, které jednotlivé z předmětů, skutečností a opatření, jež mají zůstati utajeny pro obranu republiky, měly býti (najmě i podle úmyslu pachatelova) vyzvídány čís. 4857.

— — — subjektivní stránka čís. 4857.

— — — dokonal-li kdo spolčení teprve tim, že požádal jiného, by místo něho převzal úlohu důvěrníka pro účely vyzvědačské, dopustil se jen zločinu podle § 6 čís. 2 al. 3 zák. na ochr. rep., a nelze v jeho jednání spatřovati i další souběžný zločin podle § 9 tr. zák. a § 6 čís. 2 al. 2 cit. zák. čís. 4857.

— — **§ 6 čís. 3:** osobou nepovolanou podle čís. 3 § 6 zákona na ochranu republiky je rozuměti jen toho, kdo není v žádném spojení s cizí mocí čís. 3903.

— — **§ 6 čís. 4 zák.:** nepředpokládá, že příčinou skutečně nastavší nebo hrozící známosti vojenského tajemství cizí moci byla (hrubá) nedbalost pachatele přímo v zachování dotyčného vojenského tajemství; stačí i jakákoliv jiné (hrubá) nedbalost, bez níž by nebylo došlo k prozrazení nebo k nebezpečí prozrazení vojenského tajemství, je-li jen prozrazované nebo prozrazené tajemství z předmětů, opatření nebo skutečností, jež uchovávati v tajnosti je povinen i pachatel, o jehož nedbalost jde čís. 4841.

— — — nedbalostí (§ 6 čís. 4 zák. na ochr. rep.) jest i neosvědčení povinné opatrnosti, najmě úplné i částečné opomenutí úkonů, jež byly pachateli — závazným proň předpisem nebo příkazem — uloženy (předepsány, nařízeny) za účelem zabezpečení toho kterého právního statku. V zájmu právního řádu nelze připustiti, by pachatel činil osvědčování náležející mu opatrností (provedení náležejících mu úkonů) závislým na výsledku vlastních úvah, zda tu je nebezpečí, jemuž mělo předepsanou (přikázanou) činností (opatrnosti) pachatele býti bráněno podle pachateli známého (proň poznatelného) účelu dotčeného předpisu (příkazu) čís. 4841.

— — — měřítka pojmu hrubé nedbalosti. Hrubou ve smyslu § 6 čís. 4 zák. na ochr. rep. je nedbalost, zejména byl-li nedbalým činitel, na jehož ostražitosti a opatrnosti zvláště záleží, protože jsou vzhledem na jeho význačné postavení jeho péči svěřeny zájmy zvláště důležité, nebo byla-li nedbalostí dotčena bezpečnost chráněného právního statku v části nebo ve směru, jejichž nedotčenost má pro bezpečnost statku zvýšený nebo třeba podstatný význam, nebo mohl-li pachatel zanedbanou opatrnost osvědčiti (opomenutý úkon předsevzíti), aniž by mu to způsobilo značnější tělesnou nebo duševní námahu; spadá sem, vztahovala-li se nedbalost dozorčího vojína ke kulometu čís. 4841.

— — **§ 10 čís. 2:** trestný čin podle § 14 čís. 1 na rozdíl od zločinu podle § 10 čís. 2 zák. na ochranu republiky jest povahy jen ohrožovací; nesejde na tom, zda činnost pachatelova měla vůbec nějaký zevní účinek; přečin je spáchán a dokonán již samotným pobuřováním čís. 3809.

— — **§ 11:** k trestnosti urážky podle § 11 zák. na ochr. rep. se nevyžaduje, by dvě nebo více osob projev skutečně postřehly, nýbrž stačí po objektivní stránce pouhá možnost tohoto postřehnutí, po subjektivní stránce vědomí pachatelovo, že výrok může býti postřehnut ještě jinou osobou, než tou, k jejíž vědomosti se měl podle přímého úmyslu pachatelova dostati čís. 3982.

— — **§ 11 čís. 1:** k pojmu »před dvěma nebo více lidmi« (§ 11 zák. na ochr. rep.) jest třeba, by tito lidé byli současně na místě činu přítomni, nevyžaduje se však, by dvě nebo více osob projev skutečně postřehly; po stránce objektivní stačí možnost tohoto postřehu, po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že skutek může býti postřehnut ještě jinou osobou, než se kterou rozmlouval a k jejíž vědomosti se měl podle jeho úmyslu projev dostati čís. 4045.

— — **§ 11 čís. 1, 2:** stala-li se zmateční stížnost, uplatňující, že čin měl býti kvalifikován za přečin čís. 2, nikoliv za přestupek čís. 1 § 11 zák. na ochr. rep., bezpředmětnou vzhledem k čl. I (a VII.) rozhodnutí presidenta republiky z 19. října 1928, jest trestní řízení v tomto směru zastaviti čís. 3695.

— — **§ 11 čís. 2:** pojem »opětovné urážky před dvěma nebo více lidmi při různých příležitostech« (§ 11 čís. 2 zák. na ochr. rep.) vyžaduje, by alespoň ve dvou případech byl čin spáchán nejméně před dvěma osobami, a to buď před jinými osobami, nebo sice před týmiž, ale na jiném místě, nebo na témž místě, ale po uplynutí takové doby, že nelze mluviti o pokračování v dřívější rozmluvě čís. 4045.

— — — jde o čin (§ 11 čís. 2 zák. na ochr. rep.) spáchaný veřejně (v rozšiřovaném spise), byl-li spáchán urážlivými poznámkami na časopise v kavárně vyloženém a hostům přístupném čís. 4760.

— — **§ 12:** skutková podstata zločinu neoznámení trestných podniků podle § 12 čís. 1 odstavec druhý zákona na ochranu republiky předpokládá nejen zjištění, že se chystal podnik vykazující objektivně skutkové znaky zločinu přípravy úkladů podle § 2 zákona, nýbrž i ve směru subjektivním, by si byl pachatel, jemuž se dává za vinu opomenutí podle čís. 1 odst. 2 § 12 zákona, vědom toho, že závadná činnost, o níž se věrohodným způsobem dověděl, vykazuje objektivně skutkové znaky trestného činu, který se chystá (po případě i vykonává), a že přes tuto vědomost úmyslně neučinil předepsané oznámení čís. 4297.

— — — pro pojem »dověděti se« (§ 12 čís. 1 odst. 2 zák. na ochr. rep.) nestačí již podezření, nýbrž vyhledává se vědomí pachatelovo, že se chystá podnik zákonem předpokládaný čís. 4297.

— — — nezáleží na menší nebo větší nebezpečnosti prostředků, použitých k přivodění zločinného účinku, jaký předpokládá § 2 zák. na ochr. rep., nýbrž stačí k tomuto zločinu objektivní způsobilost prostředků přivoditi zákonem zapovězený účinek vůbec; mohlo by proto pachatele zločinu podle § 12 čís. 1 odst. 2 cit. zák. omlouvati jen, že se dověděl o nějakých přípravách s hlediska § 2 cit. zák. bezvýznamných s ohledem na absolutní nezpůsobilost volených prostředků k dosažení cíle v § 2 naznačeného čís. 4297.

— — — ten, proti komu trvá podezření, že byl sám súčastněn trestným způsobem na vojenské zradě, nemůže býti trestně stíhán pro opomenutí oznámení tohoto zločinného podniku podle § 12 zák. na ochr. rep. čís. 4703.

— — — povinnost oznámiti zločiny uvedené v 2. odst. § 12 čís. 1 zák. na ochr. rep. platí i když jde o osoby blízké čís. 4703.

— — — povinnosťou definitivnych železničných zaměstnancov, ktorí to musia prísahou potvrdiť, je, aby verejné záujmy mali vždy pred očami, aby úradné tajomstvo strážili, aby železničnú válečnú dopravu, prípadne všetky veci, na to sa vzťahujúce pomocné prostriedky a opatrenia, nech sa o nich dozvedia z vlastnej skúsenosti alebo sdelením od iných, držali voči každému v tajnosti, a všetkou silou prekážali, aby nepovolaní o týchto veciach si nezjednali vedomosť. Táto povinnosť držať predpisy a veci vzťahujúce sa na válečnú železničnú dopravu v tajnosti a povinnosť prekaziť, aby nepovolané osoby nenadobudly o nich vedomosť, sú teda zvláštne povinnosti, ktoré sú spojené s postavením zamestnancov železníc čís. 4788.

— — **§ 13 čís. 1:** pojmu »přechovávání« ve smyslu § 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky odpovídá již skutkový stav záležející v tom, že pachatel má u sebe, doma nebo na místě mu přístupném vědomě některý z předmětů, jež má toto ustanovení zákona na mysli. Nezáleží na podnětu, z něhož k tomu došlo, ani na účelu tohoto skutkového stavu čís. 3676.

— — — pojem »zbraně« ve smyslu § 13 čís. 1 zák. na ochr. rep. jest omezití na zbraně v technickém, vlastním slova smyslu, na předměty, které samy o sobě podle svého konstruktivního určení slouží k útoku nebo k obraně; nespadá sem dělová střela (granát — šrapnel) čís. 4066.

— — — nejde o zločin podle § 13 čís. 1 zák. na ochr. rep., nýbrž o přestupky podle §§ 431, 461 tr. zák. a podle §§ 12, 32 zbroj. pat., našel-li kdo na své louce nevybuchnutý granát — šrapnel, který tam zůstal ležeti po střelbě dělostřelců, donesl jej domů a uschoval za stavením čís. 4066.

— — — přechovávání zbraní ve smyslu § 13 odst. 1 zák. na ochr. rep. jest deliktem positivním, k jehož skutkové podstatě v subjektivním směru se nevyžaduje úmysl ohroziti mír v republice a její bezpečnost, nýbrž stačí vědomí pachatele, že drží některou z věcí v onom § uvedených, nemaje k tomu úřední povolení; tohoto vědomí jest však nezbytně třeba čís. 4115.

— — — pokud zřizování proletářských obranných formací (P. A. F.) komunistické strany jest zloč. nedovoleného ozbrojování čís. 4179.

— — — nezáleží na povaze a původu zbraní, ani na podnětu a pohnutce k jich opatření si a přechovávání čís. 4374.

— — — ke hromadění stačí takový počet zbraní a střeliva, který přesahuje prokázanou potřebu držitelovu (takové množství střeliva, jež přesahuje obyčejnou zásobu potřebnou ke zbrani jediné), a tím odůvodňuje podezření zlého užívání; stačí po případě tři zbraně (čtyři pistole) čís. 4374.

— — — rozdíl mezi skutkovými podstatami zločinu podle § 13 čís. 1 odst. 2 zák. na ochr. rep. a přestupku podle § 32 (12) zbroj. pat. čís. 4374.

— — — s u b j e k t i v n í s t r á n k a: v subjektivním směru se nevyžaduje, by pachatel měl vůli směřující k tomu, by předmět, jejž přechovává, zůstal ukryt a nemusil býti odevzdán úřadu čís. 3676.

— — — skutková podstata zločinu podle § 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky vyžaduje po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že ohrožuje vojenskou bezpečnost státu čís. 4066.

— — — skutková podstata zločinu nedovoleného ozbrojování podle § 13, čís. 1 odst. 2 zákona na ochr. rep. vyčerpává se, aniž třeba zvláštních složek nebezpečí a dalšího zlého úmyslu, po stránce objektivní v pouhé činnosti tam uvedené, po stránce subjektivní pak v její úmyslnosti a ve vědomí pachatelově, že hromadí předměty, uvedené v této stati zákona, nemaje k tomu úředního povolení čís. 4374.

— — — i ke skutkové podstatě zločinu podle § 13 čís. 1 zák. čís. 50/1923 se vyhledává zlý úmysl, ten se však vyčerpává již ve vědomí pachatelově, že přechovává, t. j. má u sebe, doma nebo na místě, kam má přístup, bez úředního povolení některý z předmětů v onom § vypočtených čís. 3676.

— — **§ 14 čís. 1:** pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státní ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky vychvalováním sovětské ústavy jako vzoru a ideálu a výzvou k následování příkladu ruských dělníků a rolníků čís. 3459.

— — — není zapotřebí, by pachatel (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) doporučoval k dosažení svého účelu použití prostředků násilných (v tomto případě by šlo o zločin § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) čís. 3459, 3635.

— — — pachatele nevyviňuje, že myšlenky jím pronášené odpovídají »tendenci« komunistické strany, ani, že byly již jinými beztrestně hlásány a bezzávadně prošly tiskovou censurou čís. 3459.

— — — rozšiřování v cizině tištěných agitačních letáků pro Rudý den, jichž obsah zakládá pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu doporučováním vlády rolníků a dělníků (§ 14 čís. 1), jednak skrytou výzvou k vojenskému zločinu vzpoury (§ 15 čís. 3) čís. 3470.

— — — trestný čin podle § 14 čís. 1 zákona je dokonán již předsevzetím pobuřování, pronesením závadných výroků bez ohledu na to, jaký dojem, účinek a výsledek v posluchačstvu přivodí čís. 3511, 3635.

— — — pojem »pobuřování« nevyžaduje řeč vášnivou, opakování týchž myšlenek týmiž nebo podobnými slovy, aby posluchači byli »zpracováni« v intencích řečníkových. I zdánlivě klidnou, prostou řečí, pronesenou třeba spíše s hlediska hospodářského než politického, může býti podle úmyslu řečníka mysl posluchačů sváděna k úvahám zahroceným proti vlastnímu státu pro jeho vznik, proti jeho samostatnosti, ústavní jednotnosti nebo demokraticko-republikánské formě čís. 3511.

— — — je-li taková řeč svými nepravdami nebo přeháněním skutečností a drastičtějším líčením způsobilou ono nepřátelské smýšlení proti státu v onom směru vyvolati, jest pobuřováním, při čemž nemá významu, zda základem jejím jest program politické strany čís. 3511.

— — — resoluce na konci schůze předčítané a usnášené jsou svým smyslem jenom zhuštěným výtahem předcházejících slovních projevů řečníka a shrnutím jeho hlavních myšlenek čís. 3511.

— — — s hlediska § 14 čís. 1 zákona stačí i bezvýsledné působení na jiné osoby, jež podle pachatelova úmyslu směřuje k tomu a je zároveň

objektivně způsobilé, by v nich vyvolán byl nepřátelský stav a nálada proti demokraticko-republikánské formě státu čís. 3575.

— — — spadá sem výkřik: »ať žije sovětské Rusko« čís. 3575, 3678, 3737, 3914, 4129, 4252.

— — — hlásání sebeurčovacího práva v tom směru, že se buď část státního národa (Slováci) nebo národní menšina (Maďaři) oddělí s územím jimi obývaným od státu, do něhož jsou vtěleni platnými mezinárodními smlouvami, a utvoří buď stát nový nebo se přivtělí ke státu cizímu, směřuje proti ústavní jednotnosti republiky (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) čís. 3630.

— — — nezáleží na tom, zda měla činnost pachatelova zevní účinek a jaký dojem činila na posluchače; stačí, že byla s to, by u posluchačů vzbudila nepříznivé smýšlení proti státu, k němuž náležejí čís. 3635.

— — — pobuřování proti ústavní jednotě československého státu poukazováním na nepříznivé pro posluchače (německé národnosti) účinky jeho vzniku a nabádáním k působení na odčinění poroby podle příkladu Jahnova po porážce Němců u Jeny čís. 3635.

— — — rozhodným pro posouzení, zda jde v projevu o hanobení republiky podle čís. 5 či o pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu podle čís. 1 § 14 zák. na ochr. rep., jest účel projevu; směřuje-li projev k tomu, by byl v osobách, kterým svědčí, vzbuzen neb alespoň prohlouben duševní stav, předpokládaný pojmem pobuřování (duševní stav nepřející dalšímu trvání demokraticko-republikánské ústavy), jde o přečin § 14 čís. 1 zákona; je-li účelem projevu jen vzbuzení duševního stavu, který si republiky neváží a jí opovrhuje, aniž by se vystupňoval v náladu dalšímu trvání její v platné formě ústavy nepříznivou, jde jen o přečin § 14 čís. 5 zákona čís. 3640.

— — — předmětem ochrany podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky není všeobecný státovědecký pojem demokraticko-republikánské státní formy, ať jest zbudována na jakýchkoliv zásadách, nýbrž jen demokraticko-republikánská forma státu, která podle platné ústavní listiny tvoří základ státního zřízení Čsl. republiky čís. 3658, 3798.

— — — obžaloba pro přečin § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. spáchaný tím, že obžalovaný jako autor a zároveň i jako tiskař závadného letáku tiskopisem tím veřejně pobuřoval proti demokraticko-republikánské formě státu, jest současně i obžalobou pro přečin zanedbání povinné péče, jestliže soud na straně obžalovaného neshledá veškeré podstatné náležitosti subjektivní skutkové podstaty tohoto deliktu čís. 3658.

— — — pobuřuje (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.), kdo se úmyslně snaží u jiných silnými prostředky vyvolati nepřátelský vztah ke statkům v § tom uvedeným a chráněným, kdo se snaží vyvolati nepřátelské neb aspoň nepříznivé smýšlení o československém státu; spadá sem zakončení řeči, naplněné výtkami a stížnostmi do domnělého útisku dělnictva v Československé republice »buržoasií«, výrokem: »Ať zije Sovětský Svaz!« čís. 3678.

— — — pobuřování proti Čs. státu pro jeho demokraticko-republikánskou formu státní (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) jednostranným a tendenčním oslavováním S. S. R. (výkřiky: »Sláva sovětskému Rusku, ať žije rudá armáda, ať žije pátá divise rudé armády«), jímž pachatelé zřejmě projevili přání, by tu místo Čs. republiky zavládla komunistická republika Sovětů podle ruského vzoru čís. 3737.

— — — spoluvina na onom přečinu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., dal-li kdo ona závadná hesla pachatelům za tím účelem, by je veřejně provolávali a tak prováděli komunistickou volební agitaci čís. 3737.

— — — pokud jest odsouzením pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. ve vztahu na zločin podle § 1 zákona vyčerpána a všestranně zhodnocena i ta část projevu, jež by sama o sobě posuzována spadala pod ustanovení § 14 čís. 1 zákona (pokud jest tato skutková podstata oné právně podřaděna), nikoliv však ona část, jež by spadala pod ustanovení § 14 čís. 5, § 18 čís. 2 a § 15 čís. 3 zákona ve vztahu na zločin vojenský čís. 3750.

— — — jest přečinem podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., vytýkají-li se veřejně státu nebo jeho orgánům způsobem štvavým a přehnaným nepřístojnosti a nešvary a tím se v posluchačstvu vzbuzuje dojem, že státní útvar, který takové nešvary trpí, jest méněcenný a nevyhovující čís. 3784.

— — — pobuřování proti státu (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) odmítáním oslavy 28. října v pamětním spise komunistického klubu, adresovaném obecnímu zastupitelstvu pro slavnostní zasedání 28. října 1928 čís. 3798.

— — — předmětem ochrany § 14 čís. 1 zák. na ochr. resp. jest demokraticko-republikánská forma státu ve smyslu ústavní listiny, spočívající na zásadě demokracie, rovnosti a svobodě občanů v životě soukromém i veřejném čís. 3798.

— — — zákonná náležitost »veřejnosti« podání byla přivoděna již tím, že obžalovaní odevzdali spis starostovi města s požádáním, by prohlášení to při schůzi přečetl čís. 3798.

— — — § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. nestanoví různé skutkové podstaty trestného činu pobuřování, nýbrž jedinou, které se lze dopustiti odlišnými formami trestného činu, pobuřováním proti určitým právním statkům v zákoně výslovně chráněným. Nesprávnost rozsudkového výroku ohledně jedné této formy (proti státu pro jeho vznik) nečiní ještě rozsudek vadným, jsou-li tu odůvodněně uváděny i další formy téhož trestného skutku (pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu) čís. 4010.

— — — hanobení republiky a pobuřování přečtením prohlášení komunistické strany ve schůzi okresního zastupitelstva, směřujícího proti vládní většině a proti státnímu aparátu, jednajícímu podle příkazů vlády, tedy proti ústavně-zákonnému podmětu zákonodárné a vládní moci v republice čís. 4010.

— — — k pobuřování ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. stačí jakékoliv intelektuální působení na jiné osoby, které směřuje k tomu a je způsobilé, by v nich byl vyvolán stav (vztah) nepřátelský a nálada proti statkům v § 14 čís. 1 uvedeným čís. 3809.

— — — trestný čin podle § 14 čís. 1 na rozdíl od zločinu podle § 10 čís. 2 zák. na ochranu republiky jest povahy jen ohrožovací; nesejde na tom, zda činnost pachatelova měla vůbec nějaký zevní účinek; přečin je spáchán a dokonán již samotným pobuřováním čís. 3809.

— — — pokud jde o veřejné pobuřování ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., stotožnil-li se kdo podpisem s obsahem strojem psaného dekretu, vztahujícího se na založení samostatného slovenského státu u vědomí, že bude dekret ten rozšiřován čís. 3809.

— — — ve výrocích pronesených v témže projevu lze spatřovati skutkovou podstatu i přečinu podle čís. 1 i přečinu podle čís. 5 § 14 zák. na ochr. rep. (podřaditi je pod obě skutkové podstaty) čís. 3823.

— — — předmětem trestněprávní ochrany jsou podle § 14 čís. 1 zákona na ochr. rep. stěžejní ústavní základy zdejšího státního zřízení; samostatnost, jednotnost a demokraticko-republikánská forma státu, jakož i jeho vznik čís. 3823.

— — — výroky: »Ať žije sovětské Rusko«, »Ať žije sovětská unie« jsou pobuřováním ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochranu rep., byly-li

proneseny komunistickým činovníkem u příležitosti zakázaného demonstračního průvodu, pořádaného komunistickou stranou v rámci rudého zájezdu čís. 3914.

— — — ideální souběh přestupku podle § 23 zák. o tisku se zločinem podle § 15 čís. 3, s přečiny podle § 14 čís. 1, § 18 čís. 2 a s přestupkem podle § 15 čís. 4 zák. na ochr. rep., byly-li rozhazovány letáky trestného obsahu čís. 3981.

— — — pobuřování ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. označením Sovětského svazu za jedinou vlast proletářů (dělnictva) čís. 3981.

— — — ustanovením §§ 14 čís. 1 a 5 zákona na ochr. rep. nechrání se republika jen jako geografický útvar (jako samostatný právní pojem), nýbrž jakožto souhrn (výslednice) určitých forem státního života a jeho ústavního vývoje; jsou-li tyto formy a zařízení, jež jednotlivě nebo ve svém celku představují a zosobňují útvar republiky, napadeny způsobem v zákoně naznačeným, nejsou ohrožovány jen jako takové (jako samostatné předměty trestného útoku), nýbrž při způsobilosti účinků zákonem předpokládaných jest takovým útokem ohrožována přímo republika (stát) čís. 4010.

— — — manifestuje-li kdo veřejně nebo před více lidmi (výrokem: »Ať žije sovětské Rusko, ať žije unie«) pro sjednocení Československé republiky se sovětským Ruskem, pobuřuje ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4129.

— — — demokracie jest vládou lidu jako celku, při čemž sociální (nebo jiné rozvrstvení obyvatelstva nečiní rozdílu čís. 4156.

— — — diktatura proletariátu znamená vládu menšiny nad většinou a vládu jedné sociální vrstvy obyvatelstva nad vrstvami ostatními čís. 4156.

— — — myšlenka diktatury proletariátu jest v příkrém rozporu se zásadou demokracie, na níž jest založena Československá republika; projev nadšení pro onu myšlenku obsahuje zároveň působení ve smyslu této zásadě nepřátelském čís. 4156.

— — — pobuřování ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., vyryl-li vězeň na zdi cely vězení nápis: »Ať žije diktatura proletariátu« čís. 4156.

— — — jest obecně známo, že při sovětském zařízení jest veškerá moc zákonodárná a výkonná v rukou výlučně dělníků a malorolníků, kdežto demokraticko-republikánská forma státu (najmě i Čsl. republiky) spočívá v úměrné účasti všeho občanstva na moci zákonodárné a výkonné, aniž jest i jen některá vrstva občanstva z účasti té vyloučena. Jest proto přímý rozpor mezi idejemi, pro něž se vyvolává nadšení nápisem »ať žije sovětské Rusko«, a ideou Čsl. republiky, založené na demokraticko-republikánské formě, a jest takový výrok po případě pobuřováním ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4252.

— — — bezpečnost platné ústavy jest ohrožena již snahou vyvolati v osobách, jimž pobuřovací projev svědčí, nepříznivé smýšlení proti platné formě státu čís. 4252.

— — — pobuřování ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. výroky »Ať žije vítězná ruská revoluce« a »Budujte svůj dělnický stát, který pro nás znamená záštitu dnes i v budoucnosti« v resoluci, přečtené na konci veřejné schůze na oslavu výročí trvání sovětského Ruska čís. 4263.

— — — ke skutkové podstatě zločinu podle § 15 čís. 3 a přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. stačí, jsou-li osoby, pojavší již předem trestné rozhodnutí nebo samy nepřátelsky smýšlející proti právním statkům v zákoně chráněným, závadným projevem pachatelovým utvrzovány ve svém trestném rozhodnutí nebo v zaujatém nepřátelství čís. 4273.

— — — oněch trestných činů dopouští se i komunistický řečník, který ke svým stoupencům, znalým progmamu a cílů komunistické strany, a stejně jako on smýšlejícím, pronáší obvyklá hesla, po případě obvyklý májový projev, aniž by tím v nich vyvolal jakékoli vzrušení a zjevnou odezvu čís. 4273.

— — — pobuřování proti státu ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., pokud se týče hanobení ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., líčil-li komunistický řečník domnělý útisk dělnictva v Československé republice a vyzdvihoval-li dělnické poměry v sovětském Rusku; pokud tu jde o pobuřování proti státu pro jeho vznik, poukazoval-li u příležitosti 10letého trvání republiky na to, že se v novém státě utvářely poměry dělnictva tak zle a nepříznivě čís. 4274.

— — — přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. patří k deliktům ohrožovacím čís. 4580.

— — — jsou-li dány náležitosti skutkové podstaty podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., je tím zjištěno, že jednáním pachatelovým byl skutečně ohrožen obecný mír, aniž je třeba tuto okolnost v rozsudku zvláště vyslovovati nebo odůvodňovati čís. 4580.

— — — je výrok »Heil Hitler!« pobuřováním ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.? čís. 4873.

— — — pojem »Sudetendeutschland« je pojmem po výtce politickým; odporuje vnitřním svým obsahem ústavě Čsl. republiky, přiřaďuje se svým smyslem k pojmu územního útvaru německé říše čís. 4730.

— — — heslo »Sudetendeutschland« již samo o sobě naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., tím spíše ve spojení s doplňkem »erwache« čís. 4730.

— — — podnecovanie ku zmene republikánsko-demokratickej štátnej formy je zločinom podľa § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. len vtedy, ak táto zmena má byť prevedená prostriedkami násilnými; inač ide iba o prečin rušenia obecného pokoja podľa § 14 č. 1 cit. zák. čís. 4774.

— — subjektivní skutková podstata: vyžaduje se jen úmysl pachatelův pobuřovati veřejně nebo před více lidmi proti některému z právních statků v tomto ustanovení zákona uvedených, nikoliv i vědomí pachatelovo, že ohrožuje svým jednáním obecný mír neb úmysl k tomu směřující; nevyžaduje se t. zv. »dolus coloratus« čís. 4580.

— — — při zjišťování subjektivní stránky trestných činů podle zákona na ochr. rep. (§ 14 čís. 1, 5) lze přihlížeti i k obecně známým cílům a k programu (komunistické) strany, z jejíhož příkazu a v jejichž intencích pachatel jednal čís. 3825.

— — — ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. se vyžaduje po stránce subjektivní, by si byl pachatel vědom toho, že se snaží vyvolati prostředkem k tomu způsobilým nepřátelský stav a náladu proti některému z právních statků ustanovením § 14 čís. 1 zákona chráněných čís. 3849.

— — — subjektivní skutková podstata přečinu § 14 čís. 1 zákon na ochranu republiky vyžaduje, by pachatel cílevědomě vyvinul intelektuelní působení na jiné, směřující k tomu, by byl u nich vyvolán nepřátelský stav a nálada proti státním chráněným statkům čís. 3895.

— — § 14 čís. 2: popuzování k boykotu firmy z pohnutek národnostních, jazykových, rasových nebo náboženských jest popuzováním k nepřátelskému činu ve smyslu § 14 čís. 2 zák. na ochranu republiky čís. 3472.

— — — rozdíl skutkových podstat podle § 14 č. 2 zák. na ochr. rep. a podle § 25 zákona proti nekalé soutěži (ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.) čís. 3472.

— — — nepřátelským činem nutno rozuměti každé jednání neb opomenutí, jímž se někomu působí jakákoliv újma třebas se děla i v mezích právního řádu, kterou by však jinak neutrpěl, kdyby pachatel trestného činu svoji popuzovací činností z důvodů v zákoně vytčených nebyl třetí osoby k ní podnítil čís. 3472.

— — **§ 14 čís. 3:** ustanovením § 14 čís. 3 zák. na ochr. rep. není chráněna církev jako taková, ani jen několik jednotlivců, nýbrž jen skupina obyvatelů, proti níž je popuzováno čís. 4097.

— — — záštím podle § 14 čís. 3 zák. na ochr. rep. není pouhá nelibost, odpor nebo nepřátelství, nýbrž teprve tyto stavy vášnivě vystupňované tak, že mohou vésti k násilnostem nebo k podobným činům nepřátelským (vyšší stupeň nenávisti nebo nepřátelství) čís. 4097.

— — — obsahuje-li leták stať závadnou s hlediska skutkových podstat § 14 čís. 3 a 5 zák. na ochr. rep., dopouští se oněch přečinů nejen, kdo obsah letáku sestavil a dal vytisknouti, nýbrž i, kdo jej rozšiřoval, znaje jeho obsah čís. 4343.

— — — výkřiky: »Vy psi, vy české svině...«, směřující proti úředním orgánům, zakročujícím proti pachateli, jenž se na nich dopustil zároveň násilí a nebezpečně jim vyhrožoval, jsou jen urážkou oněch úředních osob, tvořící v souvislosti s útokem jednotnou činnost; nelze je posuzovati samostatně jako popuzování k zášti proti skupině obyvatelů podle § 14 čís. 3 zák. čís. 50/23 sb. z. a n. čís. 4615.

— — **§ 14 čís. 3, 4:** výrok adresovaný jednotlivci nespadá pod ustanovení § 14 čís. 3 zákona na ochr. rep., nýbrž, bylo-li jím popuzováno proti němu k nepřátelskému činu (boykotu) pro jeho rasu, pod ustanovení čís. 4 § 14 zák. na ochr. rep. čís. 3856.

— — **§ 14 čís. 4:** pojem »jiných nepřátelských činů« použitý v § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. ve spojení s pojmem »násilností« nepředpokládá svévoli nejhrubšího druhu proti jednotlivci, která se projevuje brachiálním násilím a omezováním nebo hrubým ohrožováním jeho osobní svobody a působením újmy čís. 3472.

— — — podněcování k násilnostem, spadajícím již pod hledisko §§ 93, 98 písm. a) a b) tr. zák., zakládalo by skutkovou podstatu přečinu podle § 15 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3472.

— — — účelem této trestní normy jest mírniti boje a třenice národnostní, jazykové, rasové a náboženské, jež zasahují v klidný politický a často též i hospodářský život a vývoj čís. 3472.

— — — »nepřátelským činem« nutno rozuměti každé jednání neb opomenutí, jímž se někomu působí jakákoliv újma, třebas se děla i v mezích právního řádu, kterou by však jinak neutrpěl, kdyby pachatel trestného činu svoji popuzovací činností z důvodů v zákoně vytčených nebyl třetí osoby k ní podnítil čís. 3472, 3968.

— — — pomíjí-li se určitá firma ne proto, že její zboží jest v poměru k ostatním podmínkám obchodu méněcenné jak tržní cenou, tak jakostí, nýbrž jedině z pohnutek národnostní nevraživosti, jest takový boykot újmou, kterou trpí podnik ve svém hospodářském vývoji a provozu, nikoli z důvodů své nezdatnosti. Popuzování k takovému boykotu z pohnutek národnostních, jazykových, rasových nebo náboženských jest popuzováním k nepřátelskému činu čís. 3472.

— — — skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. naplňuje veřejné popuzování k násilnostem nebo k jiným nepřátelským činům, tedy alternativně, proti jednotlivci pro jeho národnost čís. 3968.

— — — »popuzováním« rozumí zákon nejen přímé vybízení, nýbrž každé (i nepřímé) působení na jiné, směřující podle pachatelova úmyslu k tomu, by v jiných bylo vzbuzeno jisté rozhodnutí, nebo vyvolán duševní stav, odpovídající cíli, jejž pachatel sleduje čís. 3968.

— — — nezáleží na tom, zda mělo popuzování úspěch, zda odpověděli na ně účastníci čili nic; stačí, že bylo objektivně způsobilé vyvolati účinky, jimž chce zákon zabrániti čís. 3968.

— — — nepřátelským činem ve smyslu § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. je každé jednání, jímž se někomu způsobí újma, jíž by jinak neutrpěl; spadá sem i hospodářský boykot českého hudebníka čís. 3968.

— — — pokud při odsouzení pro přečin § 14 čís. 4 zák. na ochr. rep. vyžaduje veřejný zájem (§ 35 zák. na ochr. rep.) výkon trestu čís. 3968.

— — **§ 14 čís. 5:** republika může býti hanobena (§ 14 čís. 5 zákona) i řečí rázu politického, zejména, jde-li o příslušníka strany, která se staví veřejně proti republice; ráz hanobení není vyloučen ani při takových výrocích, jejichž obsah byl by za jiných okolností jen oprávněnou kritikou, vysvítá-li z okolností případu snaha pachatelova vzbuditi city nevážnosti, neúcty a pohrdání, surovosti a štvavosti; subjektivní stránka čís. 3374.

— — — spadá sem, tvrdí-li se o republice, že vládne pendrekem a persekucí, že nadržuje kapitalismu a že pěstuje militarismus čís. 3374.

— — — pod pojem »hanobení« ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. spadá i nadávka čís. 3628, 3862, 4189.

— — — rozhodným pro posouzení, zda jde v projevu o hanobení republiky podle čís. 5 či o pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu podle čís. 1 § 14 zák. na ochr. rep., jest účel projevu; směřuje-li projev k tomu, by byl v osobách, kterým svědčí, vzbuzen neb alespoň prohlouben duševní stav, předpokládaný pojmem pobuřování (duševní stav nepřející dalšímu trvání demokraticko-republikánské ústavy), jde o přečin § 14 čís. 1 zákona; je-li účelem projevu jen vzbuzení duševního stavu, který si republiky neváží a jí opovrhuje, aniž by se vystupňoval v náladu dalšímu trvání její v platné formě ústavy nepříznivou, jde jen o přečin § 14 čís. 5 zákona čís. 3640.

— — — ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., spáchaného v rozšiřovaném spise (v podání na úřad) se nevyžaduje, by se obsah spisu dostal skutečně k vědomosti většího počtu osob; stačí, byl-li obsah spisu přístupný většímu počtu osob čís. 3650.

— — — způsobilost hanobení, snížiti vážnost republiky a vyvolati nepřátelské smýšlení proti ní, lze vyloučiti jen, bylo-li pachatelovo jednání abstraktně nezpůsobilé vyvolati tyto účinky (nemohlo-li je přivoditi za žádných okolností) čís. 3650.

— — — nezáleží na tom, že snad u těch osob, které se o obsahu podání skutečně dověděly, vzhledem k jejich úctě k republice ony účinky nastati nemohly čís. 3650.

— — — ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. republiky se vyžaduje, by se hanobení stalo takovým způsobem, že může vyvolati v posluchačích nepřátelské smýšlení proti republice, národu nebo národní menšině (způsob surový nebo štvavý) čís. 3696.

— — — výrok: »u nás zákony platí pro nádeníka, na Slovensku pro dráteníka a ti druzí dělají co chtějí« spadá sem jen, chtěl-li jím pachatel hanobiti republiku výtkou, že obcházení zákonů trpí nebo podporuje, nikoliv, odsuzoval-li výrokem tím jen osoby, které zákonů nedbají a je obcházejí čís. 3696.

— — — surovost výroku lze po případě spatřovati v tom, že pachatel v době, na kterou připadalo desetileté výročí samostatnosti československého národa, hanobil republiku použitím hrubého prostředku, působícího ostrou formou (výtkou, že nic nesplnila ze svých slibů ohledně ochrany žen a dětí); štvavost pak v tom, že výrok byl pronesen ve shromáždění komunistickém a mohlo pro nesympatické

zaujetí posluchačstva proti poměrům v Československé republice vzejíti z řeči nepřátelské smýšlení proti státu čís. 3730.

— — — způsoblist snížiti vážnost republiky lze po případě spatřovati v tom, že bylo na 1. května hlásáno s řečnické tribuny posluchačům již předem proti státu zaujatým a nespokojeným s platnou státní formou, že není důvodů oslavovati výročí republiky, nesplniviši svých slibů čís. 3730.

— — — jest obecně známo, že stoupenci komunistické strany jsou politicky vedeni výlučně zásadami třídního boje a nepřátelství čís. 3730.

— — — zkreslování veřejných poměrů, které posluchače výlučně třídně orientované přivádí k úsudku, že jiná třída občanstva (kapitalisté) jest vinna nezdravými prý poměry v republice, nutně je vede k vystupňování onoho nepřátelství k oné třídě, vzbuzuje takto možnost sociálních a politických bojů, zkaluje tím klidné soužití různých vrstev obyvatelstva a svými důsledky ohrožuje obecný mír v republice ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. čís. 3730.

— — — ustanovením §§ 14 čís. 1 a 5 zákona na ochr. rep. nechrání se republika jen jako geografický útvar (jako samostatný právní pojen), nýbrž jakožto souhrn (výslednice) určitých forem státního života a jeho ústavního vývoje; jsou-li tyto formy a zařízení, jež jednotlivě nebo ve svém celku představují a zosobňují útvar republiky, napadeny způsobem v zákoně naznačeným, nejsou ohrožovány jen jako takové (jako samostatné předměty trestného útoku), nýbrž při způsobilosti účinků zákonem předpokládaných jest takovým útokem ohrožována přímo republika (stát) čís. 4010.

— — — k dokonání trestného činu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. stačí, je-li projev objektivně způsobilým přivoditi účinek v zákoně předpokládaný a měl-li pachatel úmysl způsobiti tento výsledek, pokud se týče byl-li si plně vědom všech podstatných náležitostí objektivní skutkové podstaty onoho přečinu; nezáleží na tom, zda projev měl in concreto (vzhledem k povaze a k politickému smýšlení posluchačů) onen účinek čís. 4010.

— — — pokud jest odsouzením pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. ve vztahu na zločin podle § 1 zákona vyčerpána a všestranně zhodnocena i ta část projevu, jež by sama o sobě posuzována spadala pod ustanovení § 14 čís. 1 zákona (pokud jest tato skutková podstata oné právně podřaděna), nikoliv však ona část, jež by spadala pod ustanovení § 14 čís. 5, § 18 čís. 2 a § 15 čís. 3 zákona ve vztahu na zločin vojenský čís. 3750.

— — — hanobení ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. nemusí poukazovati k možnosti a k pravděpodobnosti útoku na hanobený národ a již podle povahy své popuzovati k takovému útoku; stačí vzdálenější nebezpečí, pouhá možnost ohrožení obecného míru, která nastává přeměnou národnostní snášenlivosti v národní nevraživost čís. 3769.

— — — obecný mír jest ohrožen bez rozdílu, zda hrozí výbuchy národní zášti již v době hanobení či teprve pro dobu pozdější, zda se strany příslušníků hanobeného národa či stranníků hanobitele, a zda v rozsahu větším či menším čís. 3769.

— — — v hanobení jednotlivců lze spatřovati hanobení celé skupiny (národa), směřoval-li projev podle okolností, za kterých se stal, i jiným poznatelně proti celému národu a byl-li tento širší význam i hanobitelem zamýšlen čís. 3769.

— — — republiku hanobí komunistický řečník, dovozuje ve štvavé řeči z nepravdivých skutečností, že Československá republika je státem buržoasním, a stavě ji proti státnímu útvaru, který si má dělnictvo založiti podle programu komunistického, čímž může republika utrpěti

na vážnosti (v očích posluchačů, kteří řečníkovi věří) jako domnělý nepřítel dělnictva čís. 3784.

— — — předmětem právní ochrany při přečinu podle § 14 čís. 5 zákona na ochranu republiky jest vážnost republiky, její čest a obecný mír v ní čís. 3823.

— — — ve výrocích pronesených v témže projevu lze spatřovati skutkovou podstatu i přečinu podle čís. 1 i přečinu podle čís. 5 § 14 zák. na ochr. rep. (podřaditi je pod obě skutkové podstaty) čís. 3823.

— — — hanobením republiky je každé úmyslné a vědomé snižování její vážnosti, každý projev, směřující a zároveň způsobilý k tomu, by v jiných vyvolal co do jejich poměru k republice takový duševní stav, ve kterém není vážnosti k republice čís. 3862.

— — — hanobení může se projevovati v jakékoli formě, výslovně nebo zahaleně, tvrzením určitých skutečností neb i bez jich uvádění čís. 3862.

— — — spadá sem i nadávka (označení přívlastkem »hloupý«) čís. 3862.

— — — »štvavost« výroku lze posuzovati jen se zřetelem na to, co, před kým, jakým způsobem a v jaké souvislosti bylo mluveno; k pojmu štvavosti nestačí, že výrok vyvolal v očích některých svědků nepříznivý dojem o republice čís. 3862.

— — — hanobiti znamená pojmově někoho viniti z opovržlivých vlastností, takového jednání nebo smýšlení čís. 3876.

— — — persekusí se rozumí nespravedlivé, ze zaujatosti předsevzaté pronásledování někoho nebo potlačování něčeho čís. 3876.

— — — výtka persekuce dělnického hnutí jest obviněním z opovržlivého jednání pro moderní kulturní stát (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) čís. 3876.

— — — výroky »vláda pokračuje v persekuci dělnického hnutí« a »v době válečných příprav je persekuce dělnického hnutí zvýšena«, pronesené komunistickým redaktorem před shromážděním komunistických stoupenců, spadají pod ustanovení § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., druhý výrok i pod ustanovení § 18 čís. 2 zákona čís. 3876.

— — — pojem »hanobení republiky« (§ 14 čís. 5 zákona) nevyžaduje, by v závadném projevu bylo výslovně použito slova: Republika Čs., čís. 3678, 3784, 4299, 4862, 4883.

— — — i kritika (tendenční a nevěcná) může býti vhodným prostředkem hanobení, najmě, staví-li proti sobě různý prý postup státu proti kapitalistům a proti dělnictvu čís. 4256.

— — — i kritika — ať oprávněná ať neoprávněná — spadá pod ustanovení § 14 zák. na ochr. rep., volí-li za prostředek posuzování výrazy, jimiž se úmyslně (vědomě) vážnost republiky zlehčuje způsobem surovým nebo štvavým, t. j. použitím hrubých prostředků, nebo tak, že může se tím vyvolati nepřátelské smýšlení proti státu, ono zlehčování pak je způsobilé snížiti vážnost republiky neb ohroziti obecný mír čís. 3730.

— — — činnost v národních obranných spolcích nevylučuje, by dotyčná osoba, podnícena nějakou pohnutkou, byť i soudem nezjištěnou, nehanobila surově vlastní národ a stát, najmě, je-li její soudnost do té míry pod vlivem napilosti, že ony vnitřní představy, které za normálních poměrů určují její myšlení a jednání, ustupují do pozadí, jsouce zatlačeny primitivnějšími myšlenkovými pochody a způsobem cítění, při nichž okamžitá zloba, nenávist, urážlivost nebo jiné hnutí mysli ovládnou celkový duševní život a též jeho vyjadřování čís. 4189.

— — — při nadávkách, které i samy o sobě jsou již způsobilé býti hanobením ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., není podstatnou náležitostí jejich souvislost; mohou naplniti onu skutkovou pod-

statu i když jsou pronášeny jednotlivě, zdánlivě bez zevní příčiny a vnitřně nesouvisejí čís. 4189.

— — — hanobení republiky ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. výtkou, že zákony republiky jsou dělány proti dělnictvu, že dělníci jsou utlačováni ve prospěch továrníků a že to republika trpí a podporuje čís. 4239.

— — — i poukaz na hospodářskou krisi může býti ve vhodné souvislosti způsobilým prostředkem k podněcování politického boje čís. 4256.

— — — jde o štvavé hanobení republiky ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., dovozuje-li komunistický řečník, že Čsl. republika je státem buržoasie, a staví-li ji jako udánlivého nepřítele dělnictva proti státnímu útvaru podle komunistického programu čís. 4256.

— — — znaky »štvavosti« nebo »surovosti« jsou tu uvedeny střídavě, nikoliv hromadně čís. 4256.

— — — hanobení ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., líčil-li komunistický řečník domnělý útisk dělnictva v Československé republice buržoasií a vyzdvihoval-li dělnické poměry v sovětském Rusku čís. 4274.

— — — obsahuje-li leták stať závadnou s hlediska skutkových podstat § 14 čís. 3 a 5 zák. na ochr. rep., dopouští se oněch přečinů nejen, kdo obsah letáku sestavil a dal vytisknouti, nýbrž i, kdo jej rozšiřoval, znaje jeho obsah čís. 4343.

— — — výroky obžalovaného, směrující proti republice, vládě a státnímu znaku a zakladající skutkovú podstatu prečinov podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep., §§ 2, 8 č. 2 zák. čl. XLI:1914 a § 20, 40 zák. na ochr. rep., tvoria materiálny súbeh trestných činov (§ 96 tr. zák.) čís. 4481.

— — — výkrik na verejnej schôdzi, že v republike Československej sú národnostné menšiny utlačované, je prečinom rušenia obecného pokoja; nezáleží na tom, či tvrdenie toto mohlo rozoštvať práve tú spoločnosť, v ktorej bolo prednesené, vyžaduje sa však, aby páchateľ mal úmysel hanobiť republiku a aby si bol vedomý, že hanobenie je spôsobilé vyvolať následky vypočítané v § 14 č. 5 zák. na ochr. rep. čís. 4480.

— — — nesňal-li páchateľ pri spievaní (hraní) štátnej hymny s hlavy klobúk ani vtedy, keď bol k tomu vyzvaný, a dal-li si ho znova na hlavu, keď mu ho poslucháč zo zástupu sňal, dopustil sa štvavého hanobenia štátnej hymny a tým aj hanobenia republiky. Verejný záujem v takom prípade vylučuje podmienečný odklad výkonu trestu čís. 4656.

— — hanobením veřejných (ústavních) orgánů: pro pojem »hanobení republiky« (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) se nevyžaduje, by pachatel užíval slov »republika, čsl. stát a pod.« čís. 3678, 3784, 4299, 4862, 4883.

— — — stačí i hanobení ústavních činitelů, úřadů a veřejných orgánů nebo celé vlády: má-li jím býti hanobena republika sama čís. 3678, 3784, 4203, 4299, 4862, 4883.

— — — bylo-li úmyslem pachatelovým jich hanobením hanobiti republiku samu čís. 4299.

— — — ba i kritika jejich jednání, je-li úmyslně jednostranná, zkreslená a přehnaná, užívá-li pachatel při ní ostrých výrazů, způsobilých snížiti vážnost republiky nebo vyvolati v posluchačích náladu nepřátelskou proti hanobenému státu čís. 3678, 3784.

— — — stejně, jde-li o kritiku činnosti vládní čís. 3678.

— — — hanobení republiky výrokem, že československému ministru nelze věřiti ani tolik jako cikánovi čís. 4299.

— — — prostředkem k hanobení státu (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) mohou býti i útoky proti jeho orgánům nebo úřadům, směřoval-li na

venek poznatelný úmysl pachatelův k tomu, by hanobením takového orgánu neb úřadu byla hanobena republika čís. 4203, 4862, 4883.

— — — nikoliv však, směřoval-li úmysl pachatelův výhradně k tomu, by bylo útočeno jen na onen orgán (úřad) čís. 4203.

— — — při přečinu podle § 14 č. 5 zák. na ochr. rep. úmysl pachatelův musí směřovati proti republice; hanobí-li sice pachatel úřady republiky, avšak je-li při tom zřejmé, že se domáhá nápravy na příslušných činitelích (na př. na vládě), není dána skutková podstata přečinu po stránce subjektivní čís. 4549.

— — — hanobení republiky a českého národa ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., byl-li v souvislosti s výtkou, že prý bylo pokojné německé obyvatelstvo přepadeno »poštvanými českými bandami«, označen postup zodpovědných státních činitelů jako plánovité úsilí o úplné zbavení německého lidu práv ústavou mu zaručených čís. 4862.

— — — posouzení souzeného projevu v ten směr, že jím byla hanobena republika, není proto na závadu, že se v projevu nemluví přímo o republice, nýbrž jen o zodpovědných činitelích (řidičích) státu čís. 4862.

— — — hanobení republiky ve smyslu § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. projevem o propouštění zlodějů a zavírání dělníků, a označením postupu soudů za persekuci dělnictva (za část utiskování a vykořisťování dělného lidu) čís. 4883.

— — — hanobí-li páchateľ spôsobom v § 14 č. 5 zák. na ochr. rep. uvedeným činiteľov výsostnej moci republiky (zákonodarnej, výkonnej (sudcovskej) len pre jednotlivé činy v ich úradnom pôsobení, nejde o prečin podľa § 14 č. 5 cit. zák., lež o trestný čin stihateľný podľa zákona o ochrane cti; taktiež schvaľovanie takého hanobenia nie je prečinom podľa § 16 č. 1 cit. zák., lež zakladá ten istý trestný čin, ako čin priameho páchateľa čís. 4668.

— — subjektivní stránka: čís. 3374, 4239.

— — — skutková podstata přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. vyžaduje po stránce subjektivní úmysl pachatelův k hanobení republiky ve spojení s vědomím, že toto hanobení je způsobilé vyvolati nepřátelské smýšlení a že z jeho činu vznikne některé z nebezpečí v zákoně naznačených čís. 3750.

— — — při zjišťování subjektivní stránky trestných činů podle zákona na ochr. rep. (§ 14 čís. 1, 5) lze přihlížeti i k obecně známým cílům a k programu (komunistické) strany, z jejíhož příkazu a v jejichž intencích pachatel jednal čís. 3825.

— — — k subjektivní skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. stačí vědomí štvaní při výrocích, jimiž se napadá spravedlnost zákonodárství a nepřímo uráží státní forma, po případě, jež obsahují hrubou hanu státní formy, jsou-li ony výroky způsobilými snížiti vážnost republiky nebo ohroziti obecný mír v republice čís. 3895.

— — — výkrik na verejnej schôdzi, že v republike Československej sú národnostné menšiny utlačované, je prečinom rušenia obecného pokoja; nezáleží na tom, či tvrdenie toto mohlo rozoštvať práve tú spoločnosť, v ktorej bolo prednesené, vyžaduje sa však, aby páchateľ mal úmysel hanobiť republiku a aby si bol vedomý, že hanobenie je spôsobilé vyvolať následky vypočítané v § 14 č. 5 zák. čís. 4480.

— — — při přečinu podle § 14 č. 5 zák. na ochr. rep. úmysl pachatelův musí směřovati proti republice; hanobí-li sice pachatel úřady republiky, avšak je-li při tom zřejmé, že se domáhá nápravy na příslušných činitelích (na př. na vládě), není dána skutková podstata přečinu po stránce subjektivní čís. 4549.

— — — subjektivní skutková podstata přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. předpokládá vedle vědomí o možnosti některého z účinků tam uvedených úmysl pachatele hanobiti republiku (národ), neboli zlý úmysl snížiti projevem vlastní nevážnosti vážnost republiky (národa) v myslích osob jiných č í s. 4862.

— — — účinek určité povahy nemůže (aspoň in eventum) nechtíti, kdo má v době jednání ve svém vědomí na zřeteli, že tento účinek může nastati. Samotným rozhodnutím se k jednání, z něhož jest mu určitý účinek očekávati, rozhoduje se pachatel i k činu, jímž má býti očekávaný účinek přivoděn, a jedná úmyslně ve smyslu zákona č í s. 4862.

— — **§ 15 čís. 1:** kdežto pojem vybízení (§ 15 čís. 1 a 4 zák. na ochr. rep.) vyjadřuje přímé působení v určitém směru způsobem naléhavějším, není činnosti takové třeba k spáchání zločinu podle § 15 čís. 2 (3) zákona, kdež jest pojmem »podněcování« rozuměti jakékoliv působení na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí, jímž má býti (třebas i nepřímo) vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon č í s. 3983.

— — — vybízením ke hromadnému neplnění veřejnoprávních povinností ve smyslu § 15 čís. 1 zák. na ochr. rep. je i vybízení dětí ke školní stávce č í s. 4818.

— — — dovážení hmot na stavbu, uložené občanům za předpokladů § 39 zák. č. 329/21 sb. z. a n. je veřejnoprávní povinností, uloženou zákonem. Nejde o vyzývání k hromadnému neplnění této veřejnoprávní povinnosti, vyslovil-li se pachatel proti jejímu plnění jen před třemi osobami nebo sice před více osobami, avšak toliko formou poznámky při nahodilém rozhovoru č í s. 4662.

— — **§ 15 čís. 2:** trestným podle § 15 čís. 2 (§ 15 čís. 3) zákona jest ten, kdo, třebas nepřímo, podněcuje k vojenskému zločinu (§ 15 čís. 3) nebo ke zločinu nebo přečinu (§ 15 čís. 2) vůbec, tedy zejména kohokoliv, při čemž se předpokládá, že toto podněcování jest objektivně způsobilé, by jím v jiných bylo vyvoláno rozhodnutí porušiti v určitém směru zákon č í s. 3564.

— — — stačí i zcela všeobecné, abstraktní (teoretické) podněcování k trestným činům individuálně neurčitým č í s. 3564.

— — — trestný čin jest dokonán již projevem samotným bez rozdílu, zda působení pachatelovo mělo v zápětí nějaký výsledek (účinek) čili nic č í s. 3564.

— — — k pojmu »podněcování« stačí i nepřímé působení na vůli a cit jiných ve smyslu protizákonném č í s. 3564.

— — — kdežto pojem vybízení (§ 15 čís. 1 a 4 zák. na ochr. rep.) vyjadřuje přímé působení v určitém směru způsobem naléhavějším, není činnosti takové třeba k spáchání zločinu podle § 15 čís. 2 (3) zákona, kdež jest pojmem »podněcování« rozuměti jakékoliv působení na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí, jímž má býti (třebas i nepřímo) vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon č í s. 3983.

— — — skutková podstata zločinu podle § 15 čís. 3 (přečinu podle § 15 čís. 2) zák. na ochr. rep. nevyžaduje přímou výzvu k určitému zločinu nebo přečinu; pro pojem »podněcování« tu stačí, byla-li vyvolána v posluchačích působením na cit a na vůli taková nálada, by byli nakloněni (utvrzeni) poškoditi chráněné právní statky č í s. 4010.

— — — spadá sem, bylo-li v ustavující schůzi okresního zastupitelstva přečteno prohlášení, v němž se po vylíčení blízkého prý nebezpečí války apeluje na pracující lid v Československu, by se nedal vštíti do žádné války, a prohlašuje se, že pracující masy Československa obrátí pušky proti své vlastní buržoasii a přemění imperialistickou válku ve válku občanskou č í s. 4010.

— — **§ 15 čís. 3:** nevymezuje formu intelektuelního původcovství na zločinech tam uvedených, nýbrž používá na ně povšechné zásady § 9 tr. zák., takže jest podněcováním jakékoliv — přímé nebo nepřímé, výslovné nebo skryté — působení na mysle jiných osob, které směřuje podle povšechné své povahy způsobem pro osoby, kterým svědčí, poznatelným a podle úmyslu pachatelova k tomu, by byla v osobách těch vyvolána nálada páchati zločin toho druhu, k jakému podněcovací projev poukazuje, aniž na tom záleží, že jest v době podněcování ještě nejisto, kdy a zda vůbec dojde ke skutečnému spáchání dotyčného zločinu č í s. 3401.

— — — výraz »podněcovati« označuje již pojmově jednání vedené úmyslem, by na mysl posluchačů bylo působeno ve směru zákonem naznačeném; není proto třeba úmysl ten zvláště zjišťovati a odůvodňovati č í s. 3401.

— — — není zapotřebí, by pachatel (§ 14 čís. 1 zák. na ochr. rep.) doporučoval k dosažení svého účelu použití prostředků násilných (v tomto případě by šlo o zločin § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) č í s. 3459.

— — — rozšiřování v cizině tištěných agitačních letáků pro Rudý den, jichž obsah zakládá pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu doporučováním vlády rolníků a dělníků (§ 14 čís. 1), jednak skrytou výzvu k vojenskému zločinu vzpoury (§ 15 čís. 3) č í s. 3470.

— — — pojem »podněcování« ve smyslu § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky jest naplněn každým působením na cit a vůli, jímž má býti vyvoláno nebo posíleno rozhodnutí k trestným činům individuelně a časově neurčitým; nezáleží na tom, zda podněcování mělo nebo mohlo míti přímý a bezprostředně se projevující účinek (při podněcování k vojenským zločinům nebyli přítomni ani vojáci ani nováčci) č í s. 3485, 3564.

— — — pokud sem spadá srovnávání ústavních poměrů v Rusku s našimi č í s. 3485.

— — — zákon na ochranu republiky v § 15 čís. 3 nijak nevymezuje ani předmět podněcování, ani prostředky k tomu použité, maje v pojmu podněcování na zřeteli účel, jehož chce pachatel docíliti a nebéře při tom v úvahu intensitu k tomu podle vlastnosti předmětu potřebnou, ani jakost prostředků k podněcování použitých č í s. 3485.

— — — pro trestnost podněcování k násilnému nastolení diktatury dvou stran (dělníků a rolníků) s hlediska § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky je lhostejno, že pachatel hlásil jen program politické strany; i taková činnost je dovolena jen v mezích platných zákonů trestních č í s. 3505.

— — — pokud státní zástupce může uplatňovati zmatek čís. 10 § 281 tr. ř., neshledal-li soud ve výroku: »V daném okamžiku narukujeme, ale jako socialisté a ne jako ochránci kapitalismu, nehrozíme nikomu, ale také se nebojíme. Víme, že se blíží revoluce a ta volá: Já jsem byla, jsem a budu nositelkou budoucnosti, která odstraní kapitalismus« — skutkovou podstatu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., podřadiv jen část výroku toho ustanovení § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. č í s. 3511.

— — — trestným podle § 15 čís. 2 (§ 15 čís. 3) zákona jest ten, kdo, třebas nepřímo, podněcuje k vojenskému zločinu (§ 15 čís. 3) nebo ke zločinu nebo přečinu (§ 15 čís. 2) vůbec, tedy zejména kohokoliv, při čemž se předpokládá, že toto podněcování jest objektivně způsobilé, by jím v jiných bylo vyvoláno rozhodnutí porušiti v určitém směru zákon č í s. 3564.

— — — stačí i zcela všeobecné, abstraktní (teoretické) podněcování k trestným činům individuálně neurčitým č i s. 3564.

— — — trestný čin jest dokonán již projevem samotným bez rozdílu, zda působení pachatelovo mělo v zápětí nějaký výsledek (účinek) čili nic č i s. 3564, 3825.

— — — k pojmu »podněcování« stačí i nepřímé působení na vůli a cit jiných ve smyslu protizákonném; nezáleží proto s hlediska zločinu § 15 čís. 3 zákona (podněcování k vojenskému zločinu) na tom, zda byly mezi účastníky schůze i osoby, povinné vojenskou službou (branci); stačí, že tam byli muži, jimž, třebas teprve v budoucnosti (po splnění povinnosti odvodní nebo jako záložníkům) povinnost sloužiti ve vojsku vzejíti měla č i s. 3564.

— — — stačí, že bylo působeno na osoby, které, byvše podněcováním samy zvráceny ve svých právních názorech, mohly pak působiti v tom smyslu na jiné osoby, jež buď již byly nebo mohly později vejíti ve vztah k právnímu statku, o jehož poškození šlo č i s. 3564.

— — — stačí, že obžalovaný naznačil ve své řeči jako konečný cíl, závislý hlavně na ženách, zcela zřetelně, by v případě války ani jeden voják nešel proti Rusku. Neníť dosažení tohoto cíle podle povahy věci ani myslitelné bez současného prohřešení se osob, povinných vojenskou službou, proti předpisům vojenského zákona trestního o vzpouře (§§ 159 a násl., zejm. § 161 tohoto zákona) č i s. 3564.

— — — pokud sem spadá přednášení básně, vybízející k vojenským zločinům osobou mladistvou č i s. 3614.

— — — podněcování (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) k zločinu vzpoury podle § 159 voj. tr. zák. a k pokusu o násilnou změnu demokraticko-republikánské ústavy ve vládu dělníků a rolníků, byli-li ve článku dělníci a rolníci ve vojenských kabátech vybízeni, by se nedali zneužíti proti vlastním bratřím ve vlastní zemi, nýbrž by společně s dělníky a rolníky mimo kasárny považovali vykořisťovatele a imperialisty za společného nepřítele a podle toho s nimi jednali č i s. 3640.

— — — podněcování podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. může se státi také způsobem skrytým; i kritika, o sobě přípustná, může se zvrhnouti v hanobení a pobuřování č i s. 3640.

— — — podněcování k páchání vojenských zločinů podle druhého dílu vojenského trestního zákona (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) výrokem: »Stanovisko, jaké zaujímá dělnická třída k válce, známe z Leninovy knihy, kde praví: Pak (až vypukne válka), dělnická třída řekne: dobrá! — Válka — válce!« č i s. 3678.

— — — podněcování k násilné změně ústavy Československé republiky ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. výrokem: »Přijde ten čas, kdy budeme bojovati na barikádách jako soudruzi ruští a vybojujeme si své právo« č i s. 3730.

— — — pokud jest odsouzením pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. ve vztahu na zločin podle § 1 zákona vyčerpána a všestranně zhodnocena i ta část projevu, jež by sama o sobě posuzována spadala pod ustanovení § 14 čís. 1 zákona (pokud jest tato skutková podstata oné právně podřaděna), nikoliv však ona část, jež by spadala pod ustanovení § 14 čís. 5, § 18 čís. 2 a § 15 čís. 3 zákona ve vztahu na zločin vojenský č i s. 3750.

— — — programatické vstupní prohlášení příslušníka komunistické strany při ustavující schůzi okresního zastupitelstva je již svou povahou určeno veřejnosti, nikoliv jen přítomným členům tohoto shromáždění č i s. 3825.

— — — podněcováním ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest každé intelektuelní působení na cit a na vůli posluchačů, které může

osoby, snad již nakloněné a rozhodnuté dopustiti se činů v § tom uvedených, posíliti a utvrditi v jejich smýšlení a rozhodnutí č i s. 3825.

— — — okolnost, že političtí druhové obžalovaného znali obsah prohlášení, nevylučuje, že byli jeho přednesem podněcováni k trestným činům č i s. 3825.

— — — nezáleží na tom, zda podněcování mělo nebo mohlo míti přímý a bezprostředně se projevující účinek, zda vyvolalo v posluchačích patrný dojem (patrné hnutí) č i s. 3825.

— — — podněcování ke zločinu přípravy úkladů a k vojenskému zločinu vzpoury (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) jest podněcováním ke zločinům zvlášť nebezpečným; vyžaduje použití § 29 zák. čís. 50/1923 č i s. 3918.

— — — pokud výrok »že kdyby Rusko bylo napadeno nějakým kapitalistickým státem, je povinností tomuto úmyslu povstáním zbraní zabrániti« spadá pod ustanovení § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky č i s. 3980.

— — — ideální souběh přestupku podle § 23 zák. o tisku se zločinem podle § 15 čís. 3, s přečiny podle § 14 čís. 1, § 18 čís. 2 a s přestupkem podle § 15 čís. 4 zák. na ochr. rep., byly-li rozhazovány letáky trestného obsahu č i s. 3981.

— — — čelila-li vůle pachatelova k tomu, by působením osob, které budou rozhazované letáky čísti, na vojáky nebo na budoucí vojáky vyvolal v nich stav mysli, náchylný k páchání vojenských zločinů, zodpovídá pachatel za nebezpečí hrozící právnímu řádu z toho, že osoby zvrácené čtením letáků v právních názorech mohou účinkovati na jiné osoby ve směru zločinném č i s. 3981.

— — — s hlediska § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest třeba v rozsudku uvésti, ke kterému vojenskému zločinu bylo podněcováno č i s. 3981.

— — — podněcováním rozumí se jakékoliv přímé nebo nepřímé působení na mysli jiných osob, které jest podle povšechné povahy způsobilé a směřuje podle úmyslu podněcovatele k tomu, by v jiných osobách byla vyvolána, po případě sesílena nálada náchylná k páchání trestných činů toho druhu, k jakým podněcující projev poukazuje č i s. 3981.

— — — kdežto pojem vybízení (§ 15 čís. 1 a 4 zák. na ochr. rep.) vyjadřuje přímé působení v určitém směru způsobem naléhavějším, není činnosti takové třeba k spáchání zločinu podle § 15 čís. 2 (3) zákona, kdež jest pojmem »podněcování« rozuměti jakékoliv působení na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí, jímž má býti (třebas i nepřímo) vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon č i s. 3983.

— — — při podněcování ke zločinu úkladů o republiku ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. stačí k objektivní stránce zločinu, že byl nebo mohl býti článkem (výrokem) ve čtenáři (posluchači) vzbuzen dojem, že nezákonná činnost (revoluce, násilný převrat) jest vhodným prostředkem k odstranění domnělých překážek pro dosažení cíle, který byl líčen jako žádoucí č i s. 3983.

— — — o dokonanou skutkovou podstatu podněcování tiskopisem ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. může jíti až, přišel-li tiskopis do styku s obecenstvem (s osobami, které mají býti podněcovány) č i s. 3986.

— — — k podněcování může býti použito i pravdivé zprávy, pokud se týče takové, o jejíž pravdivosti jest pachatel přesvědčen č i s. 3986.

— — — zákon nečiní podmínkou skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. použití určitého prostředku k podněcování č i s. 3986.

— — — jest lhostejno, co bylo pohnutkou pachatelova činu, jaký cíl především sledoval, byl-li si jen vědom zla, které jest s jeho jednáním spojeno čís. 3986.

— — — skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3 a přečinu podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. představují každá o sobě zcela určitou a samostatnou trestnou činnost; jejich společným znakem může, ale nemusí býti, že ohrožují tytéž právní statky čís. 3986.

— — — skutková podstata zločinu podle § 15 čís. 3 (přečinu podle § 15 čís. 2) zák. na ochr. rep. nevyžaduje přímou výzvu k určitému zločinu nebo přečinu; pro pojem »podněcování« tu stačí, byla-li vyvolána v posluchačích působením na cit a na vůli taková nálada, by byli nakloněni (utvrzeni) poškoditi chráněné právní statky čís. 4010.

— — — spadá sem, bylo-li v ustavující schůzi okresního zastupitelstva přečteno prohlášení, v němž se po vylíčení blízkého prý nebezpečí války apeluje na pracující lid v Československu, by se nedal vštěpati do žádné války, a prohlašuje se, že pracující masy Československa obrátí pušky proti své vlastní buržoasii a přemění imperialistickou válku ve válku občanskou čís. 4010.

— — — ustanovení § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. čelí již vzdálenějšímu nebezpečí hrozícímu právnímu řádu tím, že se zviklají v jiných osobách názory o mravní a právní závažnosti zločinů, k nimž podněcovací projev poukazuje, a o nutnosti neztenčeného zachování právních statků, jež by byly zločiny toho druhu dotčeny a porušeny čís. 4094.

— — — § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky nevymezuje formu intelektuálního původcovství na zločinech tam uvedených, nýbrž používá na ně povšechné zásady § 9 tr. zák. a čelí již proti tomu, by nebyla v jiných osobách vyvolána povšechná nálada páchati zločiny toho druhu, k jakým podněcovací projev poukazuje, aniž (ana jest již taková nálada pro právní řád nebezpečná) rozeznává, zda hrozí intensivnější nebezpečí, že se nálada probije skutečným spácháním takových zločinů, již v době projevu nebo teprve pro budoucnost čís. 4094.

— — — s hlediska § 15 čís. 3 zákona nezáleží na tom, že jest v době podněcování ještě nejisto, kdy a zda vůbec dojde ke skutečnému spáchání dotyčného zločinu; nemáť ani příští, v době podněcování, nejistý nebo vůbec neočekávaný vývin událostí, který poskytne dosud nedanou příležitost k páchání zločinů dotčeného druhu, setkati se s takovým stavem myslí obyvatelstva, ve kterém osoby podněcováním v mravních a v právních názorech zviklané, podlehnou snadněji nátlaku změněných okolností a použijí příležitosti jim se pak naskytnuvší k páchání zločinů, k nimž je poženou pudy nezdolané správným názorem o závažnosti oněch zločinů čís. 4094.

— — — »podněcování« ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., sepsal-li kdo časopis »Agitprop«, jehož obsah měl býti podkladem kursů elementární školy, jichž provedením měli býti členové komunistické strany vyškoleni pro revoluční násilný převrat a pro ozbrojené povstání za účelem zřízení vlády proletariátu čís. 4113.

— — — »podněcování« ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. neobsahuje jen znak objektivní, nýbrž obsahuje i subjektivní předpoklad; jest znakem smíšeným. Subjektivní stránka nepřichází v úvahu, byl-li pachatel uznán vinným jen přestupkem opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4145.

— — — pro pojem podněcování, způsobilého vyvolati nebezpečný stav, hrozící právním statkům v § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. chráněným, nezáleží na tom, jaký účinek vyvolalo v konkrétním případě čís. 4145.

— — — skutková podstata zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. je splněna, působí-li pachatel na vůli a na cit jiných osob způsobem, jímž podle jeho úmyslu má býti v nich vyvoláno neb aspoň posíleno rozhodnutí k trestným činům tam uvedeným, třebaže časově a individuelně neurčitým čís. 4180.

— — — nerozhoduje, zda osoby, na něž bylo nebo mělo býti působeno, byly při projevu osobně přítomné, zda se dověděly o jeho obsahu, či se jen o něm dozvěděti mohly jeho dalším rozšířením čís. 4180.

— — — při podněcování ke zločinu vojenskému stačí, bylo-li pachatelovou činností působeno na vůli a na cit osob, které samy vojenský zločin spáchati nemohou, ale mohou v budoucnosti působiti na takové osoby čís. 4180.

— — — podněcovati (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) lze i výroky ve formě oznamovací, i projevováním myšlenek již jinou osobou vyjádřených čís. 4194.

— — — při odsouzení pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest vysloviti ztrátu čestných práv občanských podle § 32 zák. na ochr. rep., byli-li četníci a vojáci hromadně podněcováni k vojenskému zločinu letáky, z nichž jest zřejmo nepřátelství proti republice a snaha, by byla poškozena čís. 4206.

— — — i všeobecná výzva, by se dělnictvo snažilo dosíci splnění svých (krajních) požadavků revolučním třídním bojem (občanskou válkou), je po případě podněcováním ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. čís. 4239.

— — — podnecovanie ku zmene republikánsko-demokratickej štátnej formy je zločinom podľa § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. len vtedy, ak táto zmena má byť prevedená prostriedkami násilnými; ináč ide iba o prečin rušenia obecného pokoja podľa § 14 č. 1 cit. zák. čís. 4774.

— — — ustanovení § 15 čís. 3 slouží účelu prevenčnímu, totiž tomu, by bylo zabráněno tvoření se duševního stavu obyvatelstva (části obyvatelstva), z něhož by mohlo dojíti k pokusu o násilí, § 1 stíhanému čís. 4830.

— — — proto je nutno stíhati i pouhé podněcování k úkladům o republiku represí trestním řízením upravenou, najmě tresty § 15 čís. 3 stanovenými; připravujeť se podněcováním, jež má § 15 čís. 3 na zřeteli, čili zvrácením názoru o nutnosti zachování ústavy a závažnosti prostředků násilných půda, na níž teprve může dojíti k jednání § 1 stíhanému čís. 4830.

— — — zakázanou a trestnou podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. je veřejná agitace pro násilnou změnu ústavy v kterékoliv části, tudíž i co do demokraticko-republikánské formy státu čís. 4830.

— — — k výkladu pojmu »podněcování« ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. čís. 4883.

— — — podnecovanie robotníctva hanobením republiky k tomu cieľu, aby násilím povalilo demokraticko-republikánsku formu štátu, je zvlášť závažným spôsobom vykonávania vplyvu na usporiadanie vecí verejných alebo sociálnych čís. 4583.

— — — tvoří-li výrok, zakládající skutkovou podstatu šíření nepravdivých zpráv podle § 18 zák. na ochr. rep., logický celek s výrokem, zakládajícím skutkovou podstatu zločinu podle § 15 č. 3 cit. zák., a slouží k jeho odůvodnění, jest absorbován těžší skutkovou podstatou tohoto zločinu a nelze jej kvalifikovati jako samostatný trestný čin čís. 4584.

— — subjektivní stránka: čís. 4239.

— — — subjektivní skutková podstata zločinu § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky nevyžaduje přímé vybízení, stačí již pouhé (nepřímé)

podněcování k vojenskému zločinu, působení na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí, jímž nepřímo má býti vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon čís. 3614.

— — — výraz »podněcovati« označuje již pojmově jednání vedené úmyslem, by na mysl posluchačů bylo působeno ve směru zákonem naznačeném; není proto třeba úmysl ten zvláště zjišťovati a odůvodňovati čís. 3401.

— — — »podněcování« ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. neobsahuje jen znak objektivní, nýbrž obsahuje i subjektivní předpoklad; jest znakem smíšeným. Subjektivní stránka nepřichází v úvahu, byl-li pachatel uznán vinným jen přestupkem opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4145.

— — **§ 15 čís. 4:** účast na zakázaném táboru není o sobě trestným činem podle §§ 3 a 19 shromažď. zákona čís. 3719.

— — — není proto vyzvání k hromadné účasti na táboru vybízením k hromadnému páchání přestupku ve smyslu § 15 čís. 4 zák. na ochranu republiky, nýbrž po případě přestupkem § 3 shrom. zák. čís. 3719.

— — — kdežto pojem vybízení (§ 15 čís. 1 a 4 zák. na ochr. rep.) vyjadřuje přímé působení v určitém směru způsobem naléhavějším, není činnosti takové třeba k spáchání zločinu podle § 15 čís. 2 (3) zákona, kdež jest pojmem »podněcování« rozuměti jakékoliv působení na vůli nebo na cit neurčitého počtu lidí, jimž má býti (třebas i nepřímo) vyvoláno rozhodnutí porušiti zákon čís. 3983.

— — **§ 16 čís. 1:** skutková podstata přečinu podle § 16 čís. 1 zák. na ochr. rep. nevyžaduje, by byl veřejně vychvalován nebo výslovně schvalován zločin nebo přečin, který se skutečně stal, nebo by jinak s ním byl projevován souhlas; stačí, byl-li oním způsobem schvalován zločin nebo přečin buď vůbec nebo zatím ještě nespáchaný, po případě v projevu pachatele označený, ať úmyslně, ať omylem, jen jako domněle se přihodivší, neb i zcela libovolně v projevu ustrojený k účelům sledovaným řečníkem čís. 3826.

— — — nezáleží na tom, že trestné činy byly spáchány v cizině a cizími státními příslušníky a zda a jak byly stíhány tamními úřady. Směrodatným zůstává jediné, že podle zdejšího právního řádu jest taková činnost zločinnou čís. 3826.

— — — spadá sem schvalování komunistické revolty v Berlíně čís. 3826.

— — — omyl a spoluvina čís. 3826.

— — **§ 16 čís. 1, 2:** jde o zločin § 16 čís. 2, nikoliv o pouhý přečin § 16 čís. 1 zák. na ochr. rep., přečetl-li komunistický člen okresního zastupitelstva v jeho schůzi »zásadní prohlášení«, v němž schvaloval občanskou válku, státní převrat a nastolení diktatury proletariátu, jakž jest v intencích komunistické strany čís. 3659.

— — **§ 16 čís. 2:** na rozdíl od vychvalování zločinu, jež se může vztahovati i na zločin ještě nespáchaný, předpokládá vychvalování neb oslavování pachatele zločinu (§ 16 čís. 2 zák. na ochr. rep.), že zločin byl již spáchán čís. 3695.

— — — nespadá sem oslavování sebe jako budoucího pachatele zločinu, není-li v pachatelově činnosti i vychvalování zločinu, třebas i takového, jenž má býti teprve spáchán čís. 3695.

— — — revolucí jest násilný převrat, po případě násilná změna platné ústavy, pokud se týče formy vlády (demokraticko-republikánské formy čsl. státu) čís. 4316.

— — — subjektivní skutková podstata zločinu podle § 16 čís. 2 zák. na ochr. rep. předpokládá pachatelovo vědomí, že se jeho projevem prohlašuje za chvalitebný, za záslužný a za následování hodný čin, jímž jest při správném výkladu zákona splněna skutková podstata některého ze zločinů uvedených v § 16 čís. 2 zákona čís. 4316.

— — — pokud sem nespadá v podnapilosti pronesený výrok »ať žije revoluce« čís. 4316.

— — **§ 17:** organisací jest spojení několika osob ke společnému cíli, šetříc určitých pravidel společného jednání a postupu čís. 3452.

— — — k tajnosti ve smyslu § 17 čís. 1 zákona stačí, že použitím určitého označení pro nějakou organisaci (»elementární škola«) se zamlčuje to, co je skutečně jejím pravým účelem (vyučování základům komunismu ve smyslu illegálního tiskopisu »Agitpropo«). Lhostejno, že škola byla ohlášena v novinách, nebylo-li zároveň učiněno naprosto zjevným, čemu se bude ve škole učiti, a že jde o organisaci onoho cíle čís. 3452, 4113.

— — — elementární škola nemusí podle obecného smyslu, který se pojmu tomu přikládá, býti totožnou s vyučováním v prvních počátcích obecného vzdělání, nýbrž rozumí se tím vůbec prvopočátečné vyučování, vyučování základům v kterémkoli oboru, tedy po případě i základům komunismu čís 3452.

— — — tajnou ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. je i taková organisace, která, majíc ve skutečnosti účel v odst. prvém uvedený, předstírá jiný účel čís. 3640, 4861.

— — — spadají sem komunistické obranné sbory dělníků; účel obrany proti násilí fašistů jest tu předstírán čís. 3640, 4179.

— — — »tajnou organisací« ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. je nejen organisace, jež se před úřady skrývá, nýbrž i ta, jež vystupuje na veřejnost, avšak předstírá při tom jiný účel, než skutečně má čís. 3847, 3849.

— — — okolnost, že elementární kursy pořádá komunistická strana a že jsou v novinách ohlašovány, nevylučuje, že jde po případě o tajnou organisaci ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. čís. 3847.

— — — organisace po rozumu § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. může býti založena i jednotlivcem (tím, kdo dal popud k její činnosti) čís. 3849.

— — — zákon klade na roveň »založení« organisace činnost toho, kdo sepsal, rozmnožil a rozeslal výzvu k přistoupení k založené již organisaci čís 3849.

— — — skutečnost, že organisace nebyla úřadu ohlášena, poukazovala by na to, že šlo o tajnou organisaci jen, kdyby organisace byla spolkem ve smyslu zákona čís. 134/1867 ř. zák. a kdyby povinnost ohlásiti organisaci podle předpisů tohoto zákona příslušnému úřadu byla organisací (činiteli k tomu povolanými) úmyslně porušena čís. 3849.

— — — ze zjištění, že organisace sleduje nedovolené cíle (účel § 17 čís. 1 zákona na ochr. rep.), ještě neplyne, že je »tajnou« organisací ve smyslu zákona čís. 3849.

— — — subjektivní skutková podstata přečinu podle § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. předpokládá vědomí o okolnostech, jež činí organisaci tajnou ve smyslu zákona čís. 3849.

— — — pokud organisace »Grenzlandjugend« v Liberci« spadá pod ustanovení § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 3849.

— — — organisací ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. jest i sdružení několika osob k společnému cíli, odtrhnouti čsl. občany německé národnosti i s částmi území, ve kterých sídlí, pokud se týče jsou většinou obyvatelstva, od státu československého a připojiti k Velkoněmecku, třebas sdružení sleduje kromě tohoto účelu i účel, který by byl sám o sobě nezávadný, a třebas se závadné snahy sdružení ukrývají pod rouškou uskutečňování sebeurčovacího práva národů čís. 3917.

— — — právo národů na určení státní příslušnosti, pokud se týče na utvoření vlastních států lze uznati jen potud, pokud došlo průchodu a zjednalo si platnost v mírových smlouvách čís. 3917.

— — — kdy je organisace tajnou ve smyslu § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep.? Pokud sem spadá strana (organisace) Hitlerova, pokud se týče říšsko-německá strana národně-socialistická čís. 3917.

— — — pojem tajnosti organisace nevyžaduje nezbytně, by státu nebezpečné sdružení jednalo ve všem jen tajně a skrytě; tajnou jest i organisace, která sice vystupuje (najmě v cizozemsku) veřejně, úmyslně se však vymyká ingerenci a kontrole zdejších úřadů, jsouc ustavena a postupujíc tak, by byla mimo dosah a mimo pravomoc zdejších úřadů čís. 3917.

— — — pokud jsou proletářské obranné formace (P. A. F.) komunistické strany tajnou organisaci ve smyslu § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4179.

— — — »organisací« podle § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. jest spojení několika osob ke společnému cíli v zákoně vytknutém čís. 4113.

— — — pachatelem přečinu podle § 17 zák. čís. 50/1923 může býti i jen jediná osoba, nebyli-li ostatní členové organisace zjištěni, nebo byli-li zproštěni pro nedostatek důkazů; avšak skutková podstata dokonaného přečinu předpokládá, že byl účel sdružení znám i dalším, od pachatele odlišným osobám, a že v něm byly účastny (byly členy organisace) čís. 4113.

— — — založení a účast na působení tajné organisace, jejímž účelem jest podvraceti samostatnost a demokraticko-republikánskou formu státu (elementární školy), jest nedokonaným přečinem § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. i, nebyl-li žádný další člen pro organisaci získán, a bylo-li pokračování (v kursech) zákrokem bezpečnostního úřadu zmařeno čís. 4113.

— — — k pojmu »tajnosti« stačí, bylo-li použitím označení pro organisaci (elementární školu) zamlčeno, co bylo v pravdě jejím pravým účelem (vyučování základům komunismu ve smyslu illegálního tiskopisu »Agitprop«); nevadí, že byly schůzky veřejně ohlašovány v novinách, ani, že bylo dbáno předpisů o pořádání schůze, ani že byla schůze ve škole se svolením školního výboru a s vědomím šefa okresního úřadu, ani, že byl program v publikaci veřejně vyšlé (s vědomím dozorčích úřadů tiskových) čís. 4113.

— — — skutková podstata zločinu podľa § 2 zák. na ochr. rep. vyžaduje, aby prostriedky, ktorých sa má k vytknutému cieľu použiť, boly násilné; ak sú len propagačné, neni daná skutková podstata tohoto zločinu, lež ide o združovanie štátu nepriateľské v smysle § 17 zák. na ochr. rep. čís. 4745.

— — — Sudetendeutscher Heimatbund (SH) pracuje k násilnému přivtělení (části) Československé republiky k budouci velkoněmecké říši; výchově pro tento cíl slouží t. zv. letní tábory SH; je proto účast na těchto táborech (v Německu) přípravou úkladů o republiku po rozumu § 2 zák. na ochr. rep. čís. 4660.

— — — snahy říšskoněmecké národně-socialistické strany dělnické (NSDAP) nesou se také ke sloučení německým obyvatelstvem souvisle osídlených krajů československé republiky s říší německou a nejsou proto slučitelné s územní celistvostí a integritou československého státu; týž obsah a cíl mají také snahy německé národně-socialistické strany dělnické v Československu (DNSAP); organisační složky této strany spolek Volkssport (VS) a Deutscher nationalistischer Studentenbund (St. B.) měly organisaci rázu vojenského, která sbírala, organisovala a cvičila branné a pomocné síly k úkladům o republiku čís. 4799.

— — — kdo se spolčil s jinými jen proto, aby bylo působeno proti samostatnosti, ústavní jednotnosti nebo demokraticko-republikánské formě státu, aniž však spolčovatelé výslovně, způsobem své činnosti nebo jiným prokázatelným způsobem dali na jevo, že v okruhu svého podvratného záměru mají též použíti násilí, neb aspoň, že s použitím násilí ku skutečně jimi zamýšlenému zvrácení chráněných právních statků nutně musí počítati a počítají, není trestný podle § 2, nýbrž podle § 17 zák. na ochr. rep. čís. 4846.

— — — spolek »Jungsturm« je tajnou organisací ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep., jíž šlo o to, podvraceti ústavní jednotnost československé republiky se vztahem na její územní nedílnost čís. 4846.

— — — k pojmu »spolčování« není třeba, by společník byl zasvěcen do příprav celého hnutí a by jeho součinnost byla zajištěna nebo přislíbena; ke sdružování státu nepřátelskému podle § 17 zákona stačí již přistoupení k organisaci zde vytčené i jakýkoliv styk, jakékoliv účastenství v její činnosti, ba i podporování sdružení nebo jeho členů jakýmkoliv způsobem v jeho podvratných snahách, jakmile jen pachatel zná podvratný účel sdružení čís. 4846.

— — — tajnou podle poslední věty č. 1 § 17 zák. na ochr. rep. je organisace i, předstírá-li jiný účel než ve skutečnosti má; stačí, že skauting (pořádání skautských táborů), najmě i pobyt v přírodě, koupání a vzdělávací kursy byly jen rouškou, pod kterou měly býti propagovány idee komunistické za účelem přípravy účastníků k revolučnímu převratu čís. 4861.

— — — zákon nemá v § 17 zák. čís. 50/1923 na mysli sdružení, jež má prováděti určitou protizákonnou činnost; spadáť již pouhá příprava určitého konkretního úkladného podniku pod přísnější ustanovení § 2 cit. zák., kdežto § 17 má na zřeteli zjednání lidského materiálu, jehož má býti použito k případným, dosud neurčitým úkladům v budoucnosti čís. 4861.

— — — nezáleží na tom, zda podniky, jež má na zřeteli § 17 zák. čís. 50/1923, má býti přispěno k uskutečnění programu některé politické strany; rozhodným je jen, zda je — třebaže ve shodě s tím, k čemu směřuje program politické strany — sledován tajnou organisací účel uvedený a stíhaný v odst. 1 § 17 cit. zák. čís. 4861.

— — — jde o zločin přípravy úkladů o republiku podle § 2, nikoliv jen o přečin § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep., přistoupil-li kdo za člena úderného oddílu (Sturmabteilung) říšskoněmecké národně-socialistické strany dělnické a jeho činnosti se súčastnil, věda, že programem strany je sloučení všech Němců kdekoliv obývajících v jednu říši, a že úderné oddíly jsou cvičeny za tím účelem, by v případě provádění tohoto programu mohly obsaditi cizí území, tedy též území Československé republiky čís. 4872.

— — **§ 18:** i část programu politické strany (»revoluce se blíží«) jest zprávou ve smyslu § 18 zákona, je-li sdělována nebo rozšiřována jako skutečnost čís. 3511.

— — — spadá sem výrok: »V celém světě se opět haraší zbraněmi, připravuje se nová světová válka proti Rusku« čís. 3511.

— — — »zprávou« ve smyslu § 18 čís. 1 zák. na ochr. rep. jest sdělování určitých skutečností minulých, přítomných nebo budoucích; spadá sem tvrzení, že Československo zbrojí do války proti S. S. S. R. čís. 3630.

— — — pokud jest odsouzením pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., ve vztahu na zločin podle § 1 zákona vyčerpána a všestranně zhodnocena i ta část projevu, jež by sama o sobě posuzována spadala pod ustanovení § 14 čís. 1 zákona (pokud jest tato skutková podstata oné právně podřaděna), nikoliv však ona část, jež by spadala pod ustanovení § 14 čís. 5, § 18 čís. 2 a § 15 čís. 3 zákona ve vztahu na zločin vojenský čís. 3750.

— — — tvrzení o horečných válečných přípravách a o zbrojení československé buržoasie proti sovětskému svazu není dovolenou kritikou, nýbrž nepravdivou zprávou ve smyslu § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3750.

— — — i zprávy o počinech jednotlivých nepolitických vrstev mohou spadati pod § 18 zák. na ochr. rep. čís. 3750.

— — — pod pojem šíření »nepravdivých zpráv« ve smyslu § 18 zák. na ochr. rep. jest zahrnouti i taková sdělování, jež, třebaže přesně nekonkretisovala do všech podrobností tvrzenou skutečnost, přes to svými náznaky, třeba i časově a místně neurčitými, napovídají událost (předpověď), způsobilou vyvolati účinky v zákoně předpokládané č í s. 4010.

— — — tvoří-li výrok, zakládající skutkovou podstatu šíření nepravdivých zpráv podle § 18 zák. na ochr. rep., logický celek s výrokem, zakládajícím skutkovou podstatu zločinu podle § 15 č. 3 cit. zák., a slouží k jeho odůvodnění, jest absorbován těžší skutkovou podstatou tohoto zločinu a nelze jej kvalifikovati jako samostatný trestný čin č í s. 4584.

— — — šíření nepravdivých zpráv ve smyslu § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. mluvením o horečných válečných přípravách; subjektivní stránka č í s. 4883.

— — — účinek zprávy (§ 18 zák. na ochr. rep,) nelze posuzovati jen podle dojmu, jaký zpráva vyvolá u přímých a prvých posluchačů ve chvíli, kdy jest pronášena pachatelem, nýbrž je třeba míti na zřeteli i ony možné následky, jež nastanou ještě u dalších osob, k nimž za postupného rozšiřování pachatelem podníceného bude zpráva snad ještě přenesena (zpráva v hospodě sdělená pronikne vypravováním hostů v širší kruhy obyvatelstva) č í s. 4010, 4687.

— — **§ 18, čís. 1, 2:** podřadil-li nalézací soud skutek obžalovanému obžalobou jako přečin podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. za vinu kladený pod § 18 čís. 1 zák. jen vzhledem ke způsobu rozšiřování zprávy, použil zákona nesprávně a jest jeho rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 10 tr. ř. č í s. 3910.

— — — přečin podle § 18 čís. 2 i přestupek podle § 18 čís. 1 zák. na ochr. rep. promlčuje se v jednom roce č í s. 4076.

— — — je-li obsahem téhož výroku splněna skutková podstata přečinu podle § 18 čís. 2 i přestupku podle § 18 čís. 1 zák. na ochr. rep., jest skutková podstata tohoto přestupku vyčerpána oním přečinem č í s. 4076.

— — § 18 čís. 2: nepředpokládá vědomí pachatelovo, o tom, že zpráva znepokojí obyvatelstvo nějakého kraje nebo místa nebo jeho část (čís. 1 § 18 cit. zák.) č í s. 4818.

— — — nepravdivou po rozumu § 18 čís. 2 a 3 zák. na ochr. rep. je zpráva i tehdy, když sdělený příběh nabývá zamlčením nebo změnou i jen některých jeho složek tvářnosti jiného příběhu a takto je v rozporu se skutečnými událostmi, ku kterým se zpráva vztahuje č í s. 4818.

— — — pro skutkovou podstatu přečinu podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. stačí porušení jen jednoho ze statků tam chráněných (veřejného pořádku šířením nepravdivé zprávy, že četníci střílelí do bezbranných dětí, aniž lid vyzvali k rozchodu) č í s. 4818.

— — — s hlediska § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. stačí způsobilost zprávy přivoditi některý z následků v zákoně uvedených a vědomí pachatelovo o této způsobilosti, aniž je třeba, by takový následek nastal, neb i jen vědomí pachatelovo, že takový účinek skutečně nastane nebo nastati musí č í s. 4861.

— — — skutková podstata přečinu podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep., pokud se jedná o poškození bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, může býti naplněna, i když se účinky nepravdivé zprávy jeví v menším okruhu osob a místa; její sdělení ve shromáždění okresního zastupitelstva nevylučuje, by se zpráva ta dalším působením přímých posluchačů projevu nedostala též k vědomosti většího počtu lidí č í s. 3825.

— — — výroky »vláda pokračuje v persekuci dělnického hnutí« a »v době válečných příprav je persekuce dělnického hnutí zvýšena«, pronesené komunistickým redaktorem před shromážděním komunistických stoupenců, spadají pod ustanovení § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., druhý výrok i pod ustanovení § 18 čís. 2 zákona č í s. 3876.

— — — otázku, zda rozšiřováním nepravdivé zprávy může nastati některý z následků § 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky, jest posuzovati podle rozšiřované zprávy, t. j. především podle obsahu této zprávy č í s. 3910.

— — — ideální souběh přestupku podle § 23 zák. o tisku se zločinem podle § 15 čís. 3, s přečiny podle § 14 čís. 1, § 18 čís. 2 a s přestupkem podle § 15 čís. 4 zák. na ochr. rep., byly-li rozhazovány letáky trestného obsahu č í s. 3981.

— — — skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3 a přečinu podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. představují každá o sobě zcela určitou a samostatnou trestnou činnost; jejich společným znakem může, ale nemusí býti, že ohrožují tytéž právní statky č í s. 3986.

— — — podstatným znakem skutkové podstaty podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. jest, že pachatel rozšiřující nepravdivou zprávu »nemá dostatečných důvodů, pokládati ji za pravdivou« č í s. 3986.

— — — skutková podstata přečinu podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. nevyžaduje, by si byl pachatel vědom toho, že zpráva jím sdělovaná nebo jinak rozšiřovaná je nepravdivá, ani, by přivodil sdělováním neb jinakým rozšiřováním nepravdivé zprávy některý z následků v onom § uvedených, a by si byl tohoto účinku vědom; stačí, že věděl, že jeho čin je k tomu způsobilý č í s. 4076.

— — — pro skutkovou podstatu přečinu § 18 čís. 2 zákona na ochr. rep. nemusí býti prokázáno vědomí pachatelovo, že účinek zákonem uvedený (skutečné poškození bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo veřejného pořádku) bude jeho výrokem (zprávou jím šířenou) vyvoláno; stačí vědomí pachatele, že z jeho činu vzniká nebezpečí, že některý z uvedených následků nastane (že jeho čin je způsobilý přivoditi některý z nich) č í s. 4883.

— — **§ 18 čís. 3:** nepravdivou po rozumu § 18 čís. 2 a 3 zák. na ochr. rep. je zpráva i tehdy, když sdělený příběh nabývá zamlčením nebo změnou i jen některých jeho složek tvářnosti jiného příběhu a takto je v rozporu se skutečnými událostmi, ku kterým se zpráva vztahuje č í s. 4818.

— — **§ 20:** výroky obžalovaného, směrující proti republice, vládě a státnímu znaku a zakládající skutkovou podstatu přečinů podle § 14 č. 5 zák. na ochr. rep., §§ 2, 8 č. 2 zák. čl. XLI:1914 a § 20, 40 zák. na ochr. rep., tvoří materiálný súbeh trestných činů (§ 96 tr. zák.) č í s. 4481.

— — § 21 čís. 1: skutková podstata zločinu podle § 286 písm. f) voj. tr. zák. není pro nedostatek zákonné známky deliktové »svévolného vydání zkáze« nebo jiného způsobu trestné činnosti, jež jsou v § 286 písm. f) voj. tr. zák. vyčetmo uvedeny, když vojín součástku vojenské výstroje u někoho jen odložil, aniž projevil úmysl, vydati ji zkáze, a tak, by se o tom dozvěděla vojenská správa č í s. 3443.

— — — v takovém případě nemůže přijíti v úvahu ani zločin podle § 21 čís. 1 zák. na ochr. rep. na straně toho, u něhož byla součástka výstroje zanechána č í s. 3443.

— — § 21 č. 2 a 3: kto sprostredkuje alebo snaží sa umožniť tajnú schôdzku páchateľa vojenského zločinu s osobou jemu blízkou, dopúšťa sa zločinu nadržovania vojenským zločinom v smysle § 21 č. 2 zák. č. 50/23 sb. z. a n. a nemôže sa dovolávať beztrestnosti z dôvodu § 21 č. 3 cit. zák. č í s. 4860.

— — § 21 čís. 3: ačkoli švagrovství jest poměrem rodinným ve smyslu § 39 čís. 4 zák. čís. 50/23 sb. z. a n., není o sobě ještě důvodem vylučujícím trestnost podle § 21 č. 3 cit. zákona; třeba zjistiti skutečný

vzájemný poměr zúčastněných osob, aby bylo možno posouditi, zda pachatel újmu osoby, jíž nadržoval, pociťoval jako újmu vlastní čís. 4386.

— — **§ 27 čís. 1:** beztrestnost vojenské zrady z důvodu účinné lítosti podle § 27 čís. 1 zák. na ochr. rep. nastane jen, je-li ústup od protiprávní činnosti dobrovolný. O dobrovolnosti lze mluviti jen, zdrží-li se pachatel další činnosti, směřující k určitému protiprávnímu výsledku, ač v době přerušení činnosti své má za to, že mu lze dosíci onoho výsledku cestou, kterou se jeho činnost dosud brala, nebo po případě cestou jinou čís. 4542.

— — **§ 27 čís. 2:** i beztrestnost podle § 27 čís. 2 zákona předpokládá, že bylo od podniku upuštěno neb spolčení oznámeno dobrovolně; není ji účasten pachatel učiniviší oznámení, byla-li vhodná obrana úřadu možnou i bez oznámení, poněvadž úřad o oznámeném spolčení v době onoho oznámení již odjinud věděl, ani pachatel, jehož oznámení není takového rozsahu, by byla úřadu umožněna vhodná a úspěšná obrana; je proto zapotřebí, by vyjevil členy, stanovy, záměry (úmysly) a podniky dotyčného spolčení čís. 3375.

— — **§ 28:** omezení § 28, odstavec druhý zák. na ochr. rep. platí při zločinu podle § 6 zák. na ochr. rep. i při sazbě těžkého žaláře od 3 do 5 let čís. 3562.

— — — zákon v § 6 čís. 1 odst. 3 zák. na ochr. rep. nestanoví, které okolnosti jsou zvláště přitěžující; také přitěžující okolnosti, uvedené příkladmo v odstavci 1 § 28 a mající vliv na výměru trestu, mohou, ale nemusí býti takovými okolnostmi zvláště přitěžujícími; je na soudu, by v každém případě uvažoval, jsou-li tu takové okolnosti, a jsou-li alespoň dvě čís. 4660.

— — — i při odsouzení obžalovaného jen pro pomocnictví (§ 79 čís. 2 tr. zák. slov.) při zločinu vojenské zrady jest použíti mimořádného zmírňovacího práva (§ 92 tr. zák. slov.) vyloučeno ustanovením § 28 odst. III. zák. čís. 50/23 sb. z. a n. čís. 4672.

— — **§ 29:** podněcování ke zločinu přípravy úkladů a k vojenskému zločinu vzpoury (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) jest podněcováním ke zločinům zvlášť nebezpečným; vyzaduje použití § 29 zák. čís. 50/1923 čís. 3918.

— — **§ 32:** okolnost, že se odvolání obžalobcovo domáhá jen vyslovení ztráty práva volebního, není na závadu, by soud nepoužil § 32 zák. na ochranu republiky v celém rozsahu, nikoliv jen v předpisu čís. 3 druhého odstavce čís. 3401.

— — — pro obor zákona na ochr. republiky byly předpisy §§ 26, 27 tr. zák. a zákona čís. 131 ř. zák. z roku 1867 nahrazeny ustanovením § 32 zákona na ochranu republiky, takže v rozsahu tohoto zákona nenastávají následky, o které jde, již podle zákona samým odsouzením čís. 4094.

— — — výrok o ztrátě čestných práv občanských ve smyslu § 32 zák. na ochr. rep. jest napadati zmateční stížností, byl-li porušen zákon v ustanovení velícím, odvoláním, jde-li o nesprávné výsledky soudcovského uvažování v mezích zákona čís. 4094.

— — — závěrem vysloveným v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný spáchal zločin podle zákona na ochranu republiky z pohnutek nízkých a nečestných, byl zjednán předpoklad, za kterého soud musel uložiti vedlejší trest ztráty čestných práv občanských, i když vyslovil trest nižší jednoho roku; jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., uložil-li tu jen ztrátu práv ve smyslu druhého odst. čís. 3 § 32 zák. na ochr. rep. čís. 4094.

— — — ustanovení prvního odstavce § 32 zák. na ochr. rep. ukládá soudu prostě, by v případech tam vytčených vyslovil jako vedlejší trest ztrátu čestných práv občanských, aniž smí přizpůsobiti rozsah tohoto vedlejšího trestu individuálním poměrům obžalovaného tím, že určí a v rozsudku vysloví, v čem se projeví účinek ztráty čestných práv občanských čís. 4094.

— — — druhý odstavec § 32 zákona nemá význam pro úpravu výroku o dotčeném vedlejším trestu v rozsudku, nýbrž jen pro výkon dotčeného rozsudečného výroku příslušným úřadem čís. 4094.

— — — kdo štvavým a rozvratným prohlášením, naplněným záštím proti státu vlastního národa, pokálel slavnostní ráz zahajovací schůze okresního zastupitelstva, jednal z pohnutky nízké a nečestné čís. 4094.

— — — čin, spáchaný z nepřátelství proti republice a v úmyslu republiku poškoditi, byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4096.

— — — i když bylo účelem pachatelovým šířiti zásady strany, jejímž jest přívržencem, jednal z pohnutky nízké a nečestné, byl-li k činu (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) sveden nepřátelstvím a záštím ke státu (k jeho ústavnímu zřízení) čís. 4180.

— — — při odsouzení pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest vysloviti ztrátu čestných práv občanských podle § 32 zák. na ochr. rep., byli-li četníci a vojáci hromadně podněcováni k vojenskému zločinu letáky, z nichž jest zřejmo nepřátelství proti republice a snaha, by byla poškozena čís. 4206.

— — — jde o pohnutku nízkou a nečestnou, šlo-li pachateli (zločinů podle §§ 87, 81 tr. zák. a přečinu podle § 283 tr. zák.) přímo o zlehčení státní autority a o porušení veřejného pořádku a řádu čís. 4218.

— — **§ 33:** § 33 zák. na ochr. rep. stanoví v odstavci (1) trest vypovězení cizince z území republiky jako obligatorní v případě odsouzení pro zločin, v odstavci (2) jako fakultativní pro ostatní případy odsouzení čís. 4042.

— — **§ 35:** při přečinech a přestupcích proti zákonu na ochranu republiky jest se v prvé řadě obírati otázkou, zda povolení podmíněného odkladu výkonu trestu není vyloučeno ohledem na veřejný zájem (§ 35 zákona na ochr. rep.); teprve v druhé řadě přicházejí v úvahu osobní poměry obžalovaného čís. 3575.

— — — podmíněné odsouzení nelze povoliti, řadí-li se závadný výrok svým obsahem k akci, kterou veřejný pořádek a obecný mír v republice již opětovně byl napaden čís. 3575.

— — — byla-li řeč zakládající ve dvojím směru přečin rušení obecného míru (pobuřováním proti státu a hanobením republiky) pronesena ve veřejnoprávním sboru způsobem zvláště příkrým a nejedná-li se jen o okolnostmi způsobené vybočení z mezí řádného života, nýbrž o projev, spadající do programatického poměru pachatelova k platnému pořádku, vyžaduje veřejný zájem (§ 35 zák. na ochr. rep.) výkon trestu čís. 3823.

— — — pokud při odsouzení pro přečin § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. vyžaduje veřejný zájem (§ 35 zák.) výkon trestu čís. 3968.

— — — z toho, že se obžalovaný dopustil činu (podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) před značnějším počtem lidí smýšlení zřejmě protistátního za oslavy 28. října, jest souditi, že bezpodmínečný výkon trestu jest nutný k vůli generální prevenci a v zájmu veřejného pořádku a míru v republice čís. 4093.

— — — páše-li placený tajemník a předák komunistické strany trestné činy proti zákonu na ochranu republiky (§ 14 čís. 1), nelze míti za to, že jde o ojedinělý poklesek a nahodilé vybočení z mezí řádného života, jaké předpokládá § 1 zák. o podmíněném odsouzení čís. 4263.

— — — pohnutku nízkou a nečestnou jest spatřovati i ve snaze pachatelově proraziti se svými stranickými zájmy stůj co stůj, třebas i na

úkor veřejného pořádku a nerušeného chodu spravedlnosti ve státě čís. 4268.

— — — nesňal-li páchateľ pri spievaní (hraní) štátnej hymny s hlavy klobúk ani vtedy, keď bol k tomu vyzvaný, a dal-li si ho znova na hlavu, keď mu ho iný poslucháč sňal, dopustil sa štvavého hanobenia republiky; verejný záujem vylučuje podmienečný odklad výkonu trestu čís. 4656.

— — **§ 36:** zásada posledního odstavce čl. VI. uv. zák. k tr. ř. byla prolomena předpisy § 36 zák. na ochr. rep. čís. 4598.

— — — sborové soudy prvé stolice jsou podle § 36 odst. 3 zák. na ochr. rep. příslušny pro zločin vojenské zrady podle § 6 odst. 2 zák. na ochr. rep. bez ohledu na to, kterou z příslušných trestních sazeb obžaloba navrhuje čís. 4598.

— — **§ 39 čís. 2:** výrok byl pronesen veřejně (§ 39 čís. 2 zák. na ochr. rep.), byl-li pronesen ve veřejné místnosti, v níž seděla společnost více než 10 lidí čís. 3628.

— — — rozšiřovanými spisy ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep. jsou všeliké písemnosti, jichž obsah jest přístupný většímu počtu osob individuelně určitému nebo co do množství neurčitému čís. 3650, 4548, 4760.

— — — spadají sem i podání poslanecké sněmovně nebo presidentu republiky čís. 3650.

— — — ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep., spáchaného v rozšiřovaném spise (v podání na úřad) se nevyžaduje, by se obsah spisu dostal skutečně k vědomosti většího počtu osob; stačí, byl-li obsah spisu přístupný většímu počtu osob čís. 3650.

— — — odevzdání spisu starostovi k přečtení v obecním zasedání již samo o sobě tvoří náležitost »rozšiřovaného spisu« ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3798.

— — — tiskopisem ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochranu republiky jest i listina zhotovená psacím strojem čís. 3809.

— — — počet asi desíti lidí v hostinci odpovídá pojmu »zástup« ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3968.

— — — »zástupem« (§ 39 čís. 2 zák. na ochr. rep.) jest náhodné seskupení většího počtu lidí na určitém místě, aniž se vyžaduje, by tito lidé měli společný zájem pro to, co se děje (vztah k davovému citu); nezáleží na tom, zda pachatelův čin budil jejich pozornost (zájem) čís. 4503.

— — — spadá sem větší počet lidí na pláži nebo v její blízkosti čís. 4503.

— — — »rozšiřovaným spisem« v smysle § 39 č. 2 zák. na ochr. rep. je každý spis či ručně psaný, či mechanicky zhotovený — teda i tlačivo — ktorý je prístupný väčšiemu počtu osôb individuálne určitému, alebo čo do množstva neurčitému; rozširovaním v tomto smysle je také jednanie, ktorým sa podľa pravidelného vývoja udalosti spis dostane k vedomiu väčšieho počtu ľudí; netreba však, aby spis skutočne vošiel v známosť viac ľudí čís. 4548.

— — — podle zákonného vykládacího pravidla § 39 zák. na ochr. rep. jest veřejně čin vykonán nejen, byl-li spáchán ve shromáždění, před zástupem anebo v tiskopise, nýbrž i v rozšiřovaném spise čís. 4760.

— — — nevyžaduje se, by spis vešel skutečně ve známost více lidí; postačí, byla-li tu možnost, by více lidí obsah mohlo shlédnouti čís. 4760.

— — — jest jím časopis opatřený urážlivými poznámkami perem psanými a každému čitelnými, který je majetkem kavárny a po celý den je k použití hostům kavárnu navštěvujícím čís. 4760.

— — — »verejne« bol spáchaný čin proti zákonu na ochranu republiky i vtedy, bol-li spáchaný obsahom dopisov, rozmnožených na cyklostile a podaných k poštovej doprave v zatvorených obálkach čís. 4780.

— — **§ 39 čís. 4:** ačkoli švagrovství jest poměrem rodinným ve smyslu § 39 čís. 4 zák. čís. 50/23 sb. z. a n., není o sobě ještě důvodem vylučujícím trestnost podle § 21 č. 3 cit. zákona; třeba zjistiti skutečný vzájemný poměr zúčastněných osob, aby bylo možno posouditi, zda pachatel újmu osoby, jíž nadržoval, pociťoval jako újmu vlastní čís. 4386.

— — **§ 42** viz tiskopis čl. III. zák. čís. 142/1868.

— **starostu obce** viď ochrana úradov.

Ochrana úradov (zák. čl. XL:1914): zákonným článkem XL:1914 jsou chráněny úřady a jejich orgány; článek III zák. čís. 125/27 sb. z. a n. chrání veřejný pořádek a mravnost čís. 4439.

— — — opilost člena úřadu při výkonu jeho povolání nezbavuje ho o sobě ještě zvýšené ochrany podle zák. čl. XL:1914; nutno zkoumati, zda osoba úředním výkonem dotčená z chování člena úřadu, zakročujícího ve stavu opilosti, musela poznati, že jde o úřední výkon čís. 4465.

— — **§ 2:** obecnému starostovi, prítomnému podľa § 14 zák. č. 299/20 sb. z. a n. pri výkone služebných povinností četníctva, prislúcha zákonná ochrana podľa § 2 zák. čl. XL:1914 a nie podľa § 9 (§§ 4, 6, 8) cit. zák. čl. čís. 4354.

— — — námestník obecného starostu, vykonávajúci policajnú agendu, je členom úradu, alebo keď bol obecným predstavenstvom všeobecne poverený viesť celú policajnú agendu, alebo pokiaľ vstúpil v práva starostu ako jeho námestník, ponevač starosta sám nemohol svoj starostenský úrad vykonávať, alebo keď ho starosta splnomocnil, aby v jeho zastúpení policajnú agendu vykonával čís. 4467.

— — — výroky obžalovaného, smerujúce proti republike, vláde a štátnemu znaku a zakladajúce skutkovú podstatu prečinov podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep., §§ 2, 8 č. 2 zák. čl. XLI:1914 a §§ 20, 40 zák. na ochr. rep., tvoria materiálny súbeh trestných činov (§ 96 tr. zák.) čís. 4481.

— — — obecný starosta je podľa zákona oprávnený samostatne vykonávať miestnu políciu a zakročovať proti každému porušeniu kľudu a poriadku v obci. Bol-li pri takom výkone niekým napadnutý na tele, ide o zločin násilia proti členovi úradu podľa § 2 zák. čl. XL: 1914 čís. 4744.

— — — obecný starosta ako policejná vrchnosť je oprávnený na požiadanie úradníkov dôchodkovej kontroly prevádzať stopovacie úkony v miestnostiach občanov čís. 4835.

— — **§ 4:** za »nebezpečnú hrozbu« v smysle § 4 zák. čl. XL:1914 je považovati možnosť porušenia telesnej integrity, obmedzenia osobnej slobody, alebo inú podobnú ujmu, ktorú by páchateľ mohol uskutočniť proti fyzickej osobe napadnutého; vyhrážka oznámením u nadriadeného úradu sem nespadá čís. 4440.

— — **§ 4 odst. 1:** i prítomnosť šestich spoluúčinkujúcich ľudí napĺňuje pojem »shluknutia« v smysle § 4 odst. I. zák. čl. XL:1914; skutková podstata prečinu podľa cit. miesta zákona nevyžaduje, aby výkon povolania úradného orgánu bol skutočne prekažený. Prečin je spáchaný už vtedy, stalo-li sa shluknutie k účelom v cit. ustanovení uvedeným, hoci aj proti predmetu relatívne nespôsobilému (shluknutie pred četnickou kasárňou, v ktorej niet četníkov) čís. 4478.

— — **§§ 4 odst. 1, 6 odst. 1:** skutková podstata přečinu shluknutí nevyžaduje, aby shromáždění se stalo hned od počátku za účelem stanoveným v odstavci prvém § 4 cit. zák.; shromáždění dostalo ráz shluknutí, jakmile účastníci pojali úmysl vykonati násilí proti orgánům vrchnosti. Tento úmysl byl projeven tím, že shromáždění lidé neuposlechli výzvy četníků a házeli po nich kamením. Zákon po-

jmem »zbraň« nerozumí pouze zbraň v technickém smyslu, nýbrž jakýkoliv jiný nástroj a předmět, který ve značné míře stupňuje nebezpečí násilí. Rovněž nevyžaduje zákon, aby se pachatel za tím účelem, aby násilně překážel orgánům vrchnosti ve výkonu jich povolání, již předem ozbrojil, stačí jen, když zbraně skutečně k vykonání násilí použil čís. 4717.

— — — výkřiky: »Vy psi, vy české svině...«, směřující proti úředním orgánům, zakročujícím proti pachateli, jenž se na nich dopustil zároveň násilí a nebezpečně jim vyhrožoval, jsou jen urážkou oněch úředních osob, tvořící v souvislosti s útokem jednotnou činnost; nelze je posuzovati samostatně jako popuzování k zášti proti skupině obyvatelů podle § 14 čís. 3 zák. čís. 50/23 Sb. z. a n. čís. 4615.

— — — přísaha vykonaná lesními úředníky ve smyslu § 8 zák. č. 82/18 sb. z. a n. (o prozatímní ochraně lesů) není rovnocenná přísaze předepsané ustanovením § 38 zák. čl. XXXI:1879 a neposkytuje jim sama zákonné ochrany úředních orgánů při strážní a dozorčí službě v lesích k dozoru jim svěřených; přísahu podle § 38 zák. čl. XXXI:1879, vykonanou u úřadu, jenž není na území Československé republiky, nelze považovati na tomto území za platnou čís. 4631.

— — **§ 4 odst. 2:** prohlídka dlužníkova bytu nebo jiných místností náležejících k jeho domácnosti, vykonaná exekutorem podle § 350 zák. č. 76/27 sb. z. a n., nestává se bezprávnou, jestliže nutnost rychlého zakročení nepřipouští přesné zachování předpisu § 349 cit. zák.; k naplnění skutkové podstaty přečinu podle § 4 odst. II. zák. čl. XL:1914 stačí zjištění, že pachatel věděl, že jde o výkon povolání úředního orgánu čís. 4369.

— — — skutková podstata přečinu podľa § 4 odst. II. zák. čl. XL:1914 — bol-li prečin spáchaný násilím — vyžaduje, aby páchateľ použil fyzickej síly buď priamo proti osobe úradného orgánu, alebo proti veciam s jeho osobou súvisiacim čís. 4513.

— — — orgánovia verejnej bezpečnosti sú v naliehavých prípadoch oprávnení a povinní zakročiť cieľom zistenia účastníkov trestného činu a zabezpečenia trestných znakov aj mimo služby; taký ich výkon je úradným výkonom, ktorý je po práve čís. 4538.

— — **§§ 4 odst. 2, 6 odst. 2:** přečinu násilia proti orgánu vrchnosti — spáchaného nebezpečným vyhrážaním — sa dopúšťa, kto, byvši s koňmi orgánom vrchnosti pri výkone jeho povolania zadržaný, udre do koní, aby vynútil svoje prepustenie čís. 4643.

— — — způsobil-li pachatel orgánu vrchnosti kromě násilí (§ 4 odst. 2 zák. čl. XL:1914) i lehké uškození na těle (§ 301 tr. zák.), jde o materiální souběh podle § 96 tr. zák. čís. 4764.

— — **§ 5:** so stanoviska užívania trestných zákonov lesní hájnici považujú sa za úradných orgánov len vtedy, jestli vykonali v smysle § 38 zák. čl. XXXI:1879 u príslušného okresného úradu služebnú prísahu čís. 4571.

— — **§ 6:** skutková podstata zločinu podľa § 6 odst. II. zák. čl. XL:1914 nevyžaduje, aby sa páchateľ ozbrojil preto, aby zbrane použil proti úradnému orgánu; stačí, jestli má pri spáchaní činu vedome pri sebe taký zbraň, ktorá zvyšuje nebezpečenstvo užitého násilia alebo hrozby čís. 4479.

— — — výroky obžalovaného, smerujúce proti republike, vláde a štátnemu znaku a zakladajúce skutkovú podstatu prečinov podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep., §§ 2, 8 č. 2 zák. čl. XLI:1914 a §§ 20, 40 zák. na ochr. rep., tvoria materiálny súbeh trestných činov (§ 96 tr. zák.) čís. 4481.

— — — pod pojmom zbraň v smysle § 6 zák. čl. XL:1914 nerozumie sa len zbraň v technickom slova smysle, ale treba pod pojmom týmto

rozumeť každý predmet, ktorý je spôsobilý zvýšiť nebezpečie pre telesnú integritu orgánu vrchnosti a zosilniť tak útok proti jeho telesnej integrite. Rovnako neni treba podľa zákona, aby páchateľ vzal tento predmet k sebe v tom úmysle, aby ho užil ako zbrane, ale stačí, že páchateľ upotrebil vedome predmetu ako zbrane, nech už predmet ten vzal k sebe za akýmkoľvek účelom čís. 4782.

— — — riadič, ktorý v úmysle, aby prekážal úradnému orgánu vo výkone povolania, ktorý je po práve, zamieril idúcim vozidlom proti onomu orgánu, spáchal čin so zbraňou v smysle § 6 zák. čl. XL:1914 čís. 4782.

— — viz též úřednik veřejný.

— — **§ 13:** ustanovení § 13 zák. čl. XL:1914, že za zločiny stanovené v zákoně o ochraně úřadů uloží se též trest odnětí politických práv, není ustanovením takového zvláštního zákona, jaké má na mysli § 3 zák. č. 75/19 sb. z. a n. (ve znění podle zák. č. 163/20 a čís. 353/22 sb. z. a n.). Lze tudíž vysloviti podle onoho ustanovení trest ztráty volebního práva do obcí jen pod podmínkou, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4798.

Ochrana veřejného úředníka viz úřednik veřejný.

— **volebného práva:** ustanovenie § 7 odst. 1 zák. čl. XXIII:1913 má význam aj za platnosti tajného hlasovacieho práva; netreba, aby pôsobenie na voliča malo skutočný výsledok; nevyžaduje sa, aby bolo vyhrožované ubližením, alebo škodou, ktorú môže vyhrážajúci sám priamo spôsobiť; stačí už obava, že vyhrážajúca osoba môže podľa svojich pomerov vykonať vliv na iné osoby, aby uskutočnily zlo, ktorým sa vyhrožuje čís. 4556.

— **volební svobody: zákon ze dne 26. ledna 1907, čís. 18 ř. zák.:** přečin volebního donucování podle § 5 zákona ze dne 26. ledna 1907, čís. 18 ř. zák. vzkazem voliči, že nesmí do lesa, nebude-li voliti určitou politickou stranu čís. 3885.

— — — s odsouzením pro přečin § 5 zák. čís. 18/1907 ř. zák., jde-li o volby do obecního zastupitelstva, nenastává ztráta práva volebního ani, kdyby bylo vysloveno, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 3885.

— **vynálezů (zákon ze dne 11. ledna 1897, čís. 30 ř. zák.):** nemůže býti uznána ani universální ani singulární sukcese v právo toho, do jehož imaterielních práv (známkových, patentových, autorských a j.) bylo zasaženo, nastupovati na rušitele stiháním trestním čís. 3672.

— — — kdežto § 97 patentového zákona brání zásahům do patentových práv osob třetích a chce tím chrániti soukromoprávní, zpravidla majetkové zájmy majitele patentu trestným činem postiženého, směřuje § 113 patentového zákona, bránící osobování si patentu, k ochraně nikoli jednotlivého majitele patentu, nýbrž k ochraně obecenstva, jež chce chrániti před tím, by nebylo uvedeno v omyl, pokládajíc mylně za patentem chráněný předmět, jenž ve skutečnosti ochrany patentového zákona nepožívá čís. 4104.

— — — přestupek podle § 113 patentního zákona jest deliktem veřejnožalobním čís. 4104.

— — — k objektivní skutkové podstatě zásahu do práv patentových ve smyslu § 95 zák. pat. není třeba, by byl patent porušen ve všech svých nárocích, ani, by tu byl úplný souhlas pozastaveného předmětu s jednotlivými patentovými nároky čís. 4245.

— — — činnost uvedená v § 95 pat. zák. jest zásahem do patentu, i když se vztahuje jen na některý z patentových nároků (zejména kombinovaných), aniž třeba, by ji byly dotčeny patentové nároky všechny, patent ve svém celku čís. 4245.

— — — otázku zásahu lze řešiti jen v poměru ke konkretnímu patentu, jehož udělením na podkladě patentového popisu je se již vysloveno o průmyslové upotřebitelnosti vynálezu (§ 1). Zároveň však je udělením patentu zřízena ochrana patentových práv pro technické uskutečnění myšlenky, jak je podáno v popise vynálezu po rozumu § 52. S ním jest podle § 98 porovnávati předmět, z něhož se odvozuje zásah do patentu čís. 4245.

— — — k zásahu se nevyžaduje shoda mezi pozastaveným předmětem a předmětem vynálezu. Záleží jen na tom, zda pozastavený předmět vykazuje význačné znaky předmětu vynálezu s hlediska technického jejich významu, nikoli podle způsobu provedení čís. 4245.

— — — teprve kdyby se (při patentu na výrobní prostředek nebo na průmyslový výrobek) pozastavený předmět odchyloval do té míry od předmětu vynálezu, že by jej bylo uznati za uskutečnění odlišné tvůrčí myšlenky, tak samostatné, že by jej nebylo lze prohlásiti ani za vynález závislý, nemohlo by býti řeči o zásahu čís. 4245.

— — — proti žalobě, ať civilní (§ 96), ať trestní (§ 97) lze se obranou dovolávati práva předchozího užívatele po rozumu § 9 pat. zák. čís. 4245.

— — — i když trestní soud nevyčkal ve smyslu prvého odstavce § 107 pat. zák. s rozsudkem, až dojde právoplatné rozhodnutí patentového úřadu o předběžné otázce, jest přece rozhodnutí to položiti za základ rozsudku, došlo-li k soudu dříve, než spor pokročil do té míry, že zbývalo již jen vynésti rozsudek čís. 4245.

— — — spoluvina na přečinu podle § 97 pat. zák. předpokládá (mimo jiné), že obžalovaný úmyslně umožňoval hlavnímu pachateli uskutečňovati alespoň onu složku skutkové podstaty § 97 pat. zák., jež záleží v živnostenském užívání předmětu vynálezu čís. 4245.

— — — nevyviňující omyl o trestněprávních ustanoveních patentového zákona ve smyslu §§ 3, 233 tr. zák., či vyviňující skutkový omyl ve smyslu § 2 e) tr. zák.? čís. 4802.

— — — podle trestně-právního ustanovení § 106 odst. 1 pat. zák. může se oprávněný — s omezením plynoucím z druhého odstavce § 106 cit. zák. — domáhati patentové ochrany v řízení trestním již v tom případě, když pro vynález neoprávněně užívaný nebyl sice ještě patent udělen, ale nastaly proň již prozatímné účinky uděleného patentu podle §§ 57 odst. 2, § 8 odst. 1 pat. zák., totiž vyhlášením přihlášky způsobem v § 57 cit. zák. vytčeným čís. 4802.

— — — přihláškou k patentní ochraně zpravidla přestává býti vynález obchodním neb výrobním tajemstvím čís. 4749.

— — — užívání předmětu vynálezu je vyhraženo vlastníku patentu (§ 8 odst. 1 pat. zák.). Avšak, prodá-li a převede-li vlastník patentu předmět vynálezu, platí domněnka, že nabyvateli byla zároveň s předáním mlčky udělena licence užívání předmětu vynálezu; není ovšem vyloučena úmluva vlastníka patentu s nabyvatelem, podle níž se předmět převádí s vyloučením licence užívání nebo jen s licencí omezenou čís. 4837.

— — — kdo si dal vlastníkem patentu, jehož předmětem je způsob a zařízení k získání denní (okamžité) bilance při propisovacím účetnictví, za úplatu zařiditi toto účetnictví pro svůj podnik za současného dodání prostředků k tomu náležejících (pomůcek a tiskopisů) nabyl — neobsahuje-li patentová listina žádné výhrady ve směru omezení užívání nabyvatelem předmětu vynálezu — se svolením vlastníka, byť i mlčky předpokládaným, práva užívati onoho účetnictví ve svém podniku, a může je vykonávati nejen sám osobně, nýbrž i svými zaměstnanci nebo pomocnými osobami k tomu zjednanými čís. 4837.

— — — subjektivní stránka: skutková podstata přečinu podle § 97 pat. zák. může býti po stránce subjektivní dána nejen úmyslem přímým, uskutečněno-li něco z toho, co § 95 zákona označuje za porušení patentu, jakožto zlo přímo rozvážené a umíněné (§ 1 tr. zák.), nýbrž i eventuálním zlým úmyslem, jenž je tu, pokládal-li pachatel právu se příčící výsledek své činnosti sice jen za možný, jednal však přes to tak, že jest předpokládati, že by ho nebylo zdrželo od trestného jednání, ani kdyby byl předvídal, že trestnímu právu se příčící výsledek jistě nastane čís. 3685, 4802.

— — — přečin § 97 zák. pat. je činem dolosním; k jeho subjektivní podstatě nestačí pouhá nedbalost; jest jen takovou nedbalostí, kdyby pachatel mohl (musil) za náležité a povinné pozornosti v dotyčném směru dospěti k pochybnostem o trestní nezávadnosti svého jednání, najmě o jsoucnosti cizího práva patentového, pokud se týče o tom, zda svým jednáním nezasahuje v právo to, kdyby byl za věcí dále šel a vyšetřil, čeho třeba, — jestliže však tak daleko nedospěl, nesledovav, kam vedou půtahy čís. 3685.

— — — k eventuálnímu zlému úmyslu je naproti tomu ještě třeba, by pachateli alespoň vskutku vzešly v oněch směrech pochybnosti, jimiž se však nedal odraditi od svého záměru nebo jichž se rozhodl nedbati čís. 3685.

— **výroby rostlinné** viz rostlinná výroba.

— **známek: zákon ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák.:** ani úmluvou madridskou ze dne 14. dubna 1891 ani úmluvou pařížskou ze dne 20. března 1883 nezměnilo se nic na obecně platné zásadě, že soudy (i zemí svazových) mohou jen podle svého domácího zákona posuzovati, zda byl spáchán trestný čin zásahem v právo známkové; ani ta ani ona úmluva sama nevymezuje skutkovou podstatu trestného zásahu do práva známkového; trestní soud, jehož se bylo dovoláno k potlačení tvrzeného zásahu, může jen podle zákonů své země posouditi, zda vzešly předpoklady trestnosti obviněného čís. 3399.

— — — je-li určitý způsob úpravy zboží v tom kterém obchodním odboru běžný a je-li okolnost ta známa i spotřebitelům, jest k ní přihlížeti při posuzování zaměnitelnosti obojího označení zboží čís. 3399.

— — — rozhodnutí o tom, zda jsou si dvě známky šálivě podobny, je zjištěním skutkovým (§ 258 tr. ř.), způsob, jak nálezací soud pojímá představu obyčejného kupitele ve smyslu § 25 zák. o ochr. známek, je otázkou právní čís. 3399.

— — — chráněnou známkou může býti po případě i láhev určitého tvaru, vykazující ve skle láhve provedení určité znaky. Pokud není šálivé zaměnitelnosti mezi láhvemi benediktinkami a t. zv. benediktinskými lahvemi, vyráběnými ve zdejších sklárnách, v nichž přicházejí do obchodu kořenné bylinné likéry čís. 3399.

— — — objektivní skutková podstata přečinu podle §§ 23, 25 zák. na ochranu známek jest dána i tehdy, jsou-li sice mezi chráněnou známkou a mezi pozastaveným označením zboží rozdíly, ale jen tak nepatrné nebo tak nezřetelné, že by je obyčejný kupitel zboží mohl seznati jen za zvláštní pozornosti čís. 3436.

— — — známku nelze rozkládati ve složky podstatné a vedlejší; i když při zjišťování celkového dojmu chráněné známky je vycházeti z veškerosti zapsané známky, mohou některé složky známky býti pro výsledný dojem v očích obyčejného kupitele zvláště rozhodné, na

kterémžto celkovém dojmu jeho ze známky a z nabízeného zboží záleží, nikoli na shodách nebo rozdílech v jejich jednotlivostech čís. 3436.

— — — podnik i známka (§ 9 zák. o chr. zn.) může přejíti na jinou firmu, a kupiteli to může býti známo; zákon osvojuje si hledisko zákazníka kupujícího podle známky — nikoliv toho, kdo kupuje podle firmy nebo jména. Nemusíť kupiteli, jenž třeba na nabízeném mu zboží nemůže přehlédnouti firmu nebo jméno výrobce, býti známo, že zboží jim podle známky hledané není od této firmy. Jen tehda ovšem spadá pod obor §§ 23, 25 zákona o ochr. zn. obojí hledisko zhruba v jedno, když právě údaj firmy (jména) výrobce (obchodníka) je význačnou a v celkovém dojmu převládající složkou známky čís. 3436.

— — — pokud sem spadá, bylo-li v obchodě na prodej chováno a prodáváno koření jiného původu než koření firmy Maggi a to z lahví opatřených chráněnými etiketami a označením firmy Maggi čís. 3610.

— — — podstatným znakem přečinu proti zákonu o ochraně známek jest, že použitím známky, která jest ve hmotném poměru ke zboží neb obalu, přivoděn byl účinek zákonem zapovězený čís. 3625.

— — — bylo-li zboží označeno jen slovy jako zboží chráněné známkou, mohla by přijíti v úvahu jen skutková podstata přečinu nekalé soutěže čís. 3625.

— — — žalobní právo vzniká z toho kterého závadného útoku pro dotčeného vždy zvláště a od tohoto okamžiku jednotlivého zásahu jest také zvláště pro každý případ počítati šestinedělní lhůtu k podání stíhacího návrhu čís. 3625.

— — — nemůže býti uznána ani universální ani singulární sukcese v právo toho, do jehož imaterielních práv (známkových, patentových autorských a j.) bylo zasaženo, nastupovati na rušitele stíháním trestním čís. 3672.

— — — předmětem ochrany podle druhého odstavce § 29 zák. o nek. s. může býti i ochranná známka čís. 3942.

— — — i pro skutkovou podstatu přečinu podle § 29 odst. 2 zák. čís. 111/1927 je nutné, by příznačné zevnější zařízení podniku (ochranná známka), o jehož ochranu jde, bylo užíváno již jiným soutěžitelem. Jest tu uvažovati, čí právo k onomu zevnějšímu zařízení je silnější, zda žalobce či obžalovaného, a čí chování, zda žalobce či obžalovaného činí dojem větší loyality čís. 3942.

— — — jde-li o užívání ochranné známky, je lhostejno, že registrace známky byla sice formálně bezvadnou, avšak materielně nesprávnou, byla-li známka registrována a ani ministerstvo obchodu nevyslovilo, že se tak státi nemělo (§ 21 d) zákona známkového), a ani obžalovaný nežaloval o výmaz podle § 4 zák. čís. 108 ř. zák. pro rok 1895 čís. 3942.

— — — s hlediska trestnosti podle §§ 23 a 25 zák. o ochr. zn. je lhostejno, že zboží samo nebylo obžalovaným vůbec označováno, nýbrž že byly zalepovány pozastavenými vignetami jen balíky, do kterých bylo zboží vkládáno čís. 3949.

— — — pojem »dotyčného zboží« jest bráti druhově (genericky), nikoliv zvláště (ad speciem); míněno je zboží toho druhu, jako zboží, jež bylo označeno známkou pravou a způsobem pozastaveným čís. 3949.

— — — přečin podle § 25 zák. o ochr. zn. jest ryzím deliktem zákazovým; je spáchán již přestoupením právní normy bez ohledu na další pachatelův záměr, jenž nemusí přímo směřovati k zásahu do cizích práv známkových čís. 3949.

— — — ustanovení § 27 odst. 2 zák. o ochr. zn. neposkytuje oporu pro omezení nejvyššího nákladu veřejného vyhlášení odsouzení vinníkova. Podrobil-li se soukromý obžalobce v odvolání nejvyšší hranici nákladu na uveřejnění rozsudku, žádaje o stanovení nejvyšší hranice v určité vyšší částce, lze jeho odvolání vyhověti jen se zachováním této nejvyšší hranice čís. 3949.

— — — právo majitele známky k zápovědi vztahuje se na označení zboží stejná nebo zaměnitelně podobná se zapsanou známkou čís. 3954.

— — — pojetí chráněné slovní známky do jiného označení zboží není za všech okolností zakázáno čís. 3954.

— — — by bylo lze mluviti o takovém označení zboží, které je za ostatních podmínek §§ 23, 25 zák. o ochr. zn. zásahem do známkových práv, nestačí, že značka na zboží přichází, nebylo-li jí použito k označení zboží, t. j. jako (neoprávněného) údaje o původu vlastního zboží, nýbrž stalo-li se tak za účelem jiným čís. 3954.

— — — povaha použití cizího slova známkového na vlastním zboží může býti jakožto užívání známky (i cizí) vyloučena dodatky, z nichž je zřejmo (způsobem, který by obstál před měřítkem § 25 zák. o ochr. znám.), že bylo cizího slova známkového použito k údajům popisným čís. 3954.

— — — známkové právo není porušeno takovým užitím slova za známku chráněného, jemuž se v obchodním styku nepřikládá význam poukazu na původ zboží čís. 3954.

— — — je-li podkladem přečinu § 24 týž čin jako přečinu § 23 zák. o ochr. zn., ale ve vztahu k firmě a ke jménu soukromého žalobce, nemůže jíti o ideální souběh oněch přečinů, pokud je tu právě ona firma soukromého žalobce jeho chráněnou známkou, jíž podle obvinění podle § 23 zákona užíval obžalovaný k označení svého zboží. Bylo by tu přípustné jen tehda uznati obžalovaného vinným kromě přečinu § 23 i přečinem § 24, kdyby označení zboží obžalovaného zakládalo i porušení takových v § 24 oprávněnému k výlučnému užívání vyhrazených označení, jež nejsou pojata do jeho ochranné známky čís. 3954.

— — — i zhotovení léků na lékařský předpis je prodejem (§ 1166 obč. zák.) čís. 3954.

— — — není přípustno trestati týž čin v ideálním souběhu dvou skutkových podstat (podle § 23 zák. o ochr. zn. a podle § 29 zák. proti nekalé soutěži), nejde-li o porušení různých právních statků, chráněných různými trestními zákazy čís. 3954.

— — — užívání slova chráněného pro jiného jako známka na účtech není o sobě porušením práva známkového čís. 3974.

— — — výrok ministerstva obchodu o tom, zda kdo třetí může užívati zapsané známky pro jiný druh zboží (§ 30 odst. prvý zák. čís. 19/1890), není jen posudkem odborné stolice, který by směl soudce jakožto průvodní prostředek přezkoumávati, nýbrž jde tu o výjimku ze zásady § 5 tr. ř., o rozhodnutí nejvyššího správního úřadu, podléhající přezkoumání jen nejvyšším správním soudem, avšak pro trestní soud, který si je vyžádal, závazné a jím nepřezkoumatelné čís. 3976.

— — — popírá-li obviněný bezprávnost označování vlastního zboží a výhradnost oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky (uplatňuje-li pro sebe právo plynoucí ze zásady § 7 odst. 1 zák. o ochr. zn.), vyžaduje skutková podstata přečinu nejen, by se námitka ta ukázala objektivně nesprávnou, nýbrž i, by bylo rozsudkem zjištěno,

že si obžalovaný byl v době činu vědom její lichosti, tudíž pravě výhradnosti oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky a neoprávněnosti vlastního jejího užívání k označování zboží pro obchod č í s. 3976.

— — — omyl o vlastních právech a o omezení výhradnosti práv soukromého obžalobce na používání známkového slova není tu po případě omylem trestněprávním (§§ 3, 233 tr. zák.) č í s. 3976.

— — — otázka, zda jsou dvě známky šálivě zaměnitelné, není otázkou právní, nýbrž skutkovou; avšak výrok o zaměnitelnosti dvojího označení zboží je podložen také pojetím a rozřešením otázek právních, jež může býti vadné a jako takové napadáno z důvodů hmotněprávních č í s. 3995.

— — — zákon na ochranu známek slovy (původního textu) »in Verkehr setzt« v § 23 klade váhu na stav věci v době přechodu zboží do oběhu. Záleží proto pro skutkovou podstatu § 23 zákona na tom, zda zboží, třebas jen na obalu (§ 11 zákona) bylo (neoprávněně) označeno cizí známkou (nebo způsobem s ní šálivě zaměnitelným — hledisko § 25 zákona) v době, kdy z vůle obviněného přešlo hmotně (reálně) a právně v dispoziční moc jiné osoby (kupitele) č í s. 4004.

— — — spadá-li obchodní označení podniku v jedno se slovní ochrannou známkou pro podnik zapsanou, nemůže býti vedle přečinu podle § 23 zák. o ochr. zn. přičítán i přečin podle § 24 zákona č í s. 4004.

— — — byl-li přečin podle § 23 zák. o ochr. zn. spáchán prodejem zboží (košil) v balicím papíru, jehož nápis obsahoval slova, chráněná pro jinou firmu jako zapsaná známka, nezáleží na tom, jak byla chráněná slova na obalu vytištěna, ani na tom, že na něm byl i údaj jména a adresy pachatelovy č í s. 4004.

— — — § 25 jest jen rozšířením zásady § 23 zákona o ochraně známek na taková označení, při nichž jde o šálivé napodobení chráněné známky č í s. 4005.

— — — předpokladem trestnosti podle §§ 23 a 25 zákona jest, že bylo označeno šálivou značkou zboží, a že takto označené zboží bylo dáno do oběhu nebo chováno na prodej č í s. 4005.

— — — pouhé ústní označení zboží podle chráněné známky nenaplňuje skutkovou podstatu onoho přečinu; zásah závadný s hlediska známkového zákona nelze spatřovati ani v pouhém inserátu, nabízejícím zboží pod známkou pro jiného chráněnou, aniž nabízející měl zboží s takovýmto označením současně pohotově č í s. 4005.

— — — výrazy »bonbony«, »šumivé bonbony« a »limonádové bonbony« jsou pouhým označením zboží, postrádajíce distinktivní způsobilosti, která je nepostrádatelným předpokladem každé podle zákona chránitelné známky; tuto způsobilost však mohou ony výrazy míti, objevují-li se ve spojitosti s dalším chráněným slovem (Maršnerovy) č í s. 4005.

— — — bylo-li užívání jména nebo firmy nabyto po právu, nikoli obmyslně za účelem klamání, jest chráněno předpisem § 5 zák. čís. 19/1890, bez ohledu na to, zda protichůdné známkové právo je mladší či starší, než právo na jméno nebo firmu; omyl (§ 2 e) tr. zák.) ohledně předpisů § 5 zák. čís. 19/1890 a práva obchodního o firmách č í s. 4005.

— — — podstatným znakem přečinu podle § 29 zákona proti nekalé soutěži jest, že použitím známky, která jest ve hmotném poměru ke zboží nebo k obalu (§ 11 známkového zákona), byla přivoděna u kupitele klamná představa o původu a o jakosti zboží jím koupeného; pokud by bylo koření nepocházející od firmy Maggi prodáno z láhve, opatřené chráněnou známkou Maggi, šlo by o přečin podle známkového zákona. Byla-li však klamná představa ohledně zboží u kupitele vyvolána jiným způsobem, než známkou na zboží nebo na obalu, (slovním označením), přichází k místu podpůrný předpis § 29 zák. proti nekalé soutěži č í s. 4008.

— — — v případě § 25 zák. na ochr. zn. nepadá na váhu, že označení zboží obžalovaného bylo proň zapsáno jako známka, aniž sejde na tom, že v kombinovaném označení zboží obžalovaného přichází i jeho firma č í s. 4235.

— — — okolnost, že v kombinovaném označení zboží obžalovaného vyskytuje i slovo chráněné za známku pro soukromého obžalobce, nemusí o sobě býti pokleskem proti zákazu §§ 23, 25 zák. na ochr. zn. Záleží na tom, jaký má chráněné slovo význam v pozastaveném kombinovaném označení pro obyčejného kupitele, kupujícího sice podle známky, ale jen po paměti, podle celkového výsledku jeho dojmu, a s ním porovnávající zboží ke koupi mu nabízené, a to s pozorností obvyklou, nezbystřenou ani podezřením ani odbornými znalostmi č í s. 4235.

— — — podle § 5 zákona na ochranu známek není zápisem ochranné známky jiný omezen na právu označovati své zboží svým (občanským) jménem; cizího občanského jména nelze však nabýti smlouvou č í s. 4248.

— — — i když živnostenský podnik obžalovaného nese podle smlouvy občanské jméno jiného (Brunner), není po případě tento podnik (sýrárna) pokud se týče jeho majitel oprávněn používati onoho jména na svých výrobcích ve smyslu § 5 zák. čís. 19/1890 č í s. 4248.

— — — pro posouzení skutkové podstaty přečinu podle §§ 23 a 25 zák. na ochr. zn. přichází při známkách kombinovaných v úvahu celkový dojem známky, při čemž je po případě přihlédnouti k součástkám výpravy zboží, jež známkou chráněny nejsou č í s. 4328.

— — — v rozsudku (zprošťujícím z obžaloby pro přečin podle §§ 23, 25 zák. na ochr. zn.) nestačí jen vysloviti, že se podobnosti mezi oběma známkami týkají takových částí vnější úpravy, které jsou všeobecně používány a proto nerozhodné, a že soud ze srovnání obou známek dospěl k přesvědčení, že obžalovaný označil své zboží jinou známkou, takže původ zboží je pro obyčejného kupitele na prvý pohled poznatelný, nýbrž jest soud povinen, by jednotlivé podobnosti i rozlišnosti přesně v rozsudku uvedl a na tomto podkladě způsobem hovícím předpisům §§ 270 čís. 5 a 281 čís. 5 tr. ř. náležitě zjistil a odůvodnil, proč vylučuje zaměnitelnost obojího označení zboží č í s. 4328.

— — — pokud nelze trestati týž skutek, který naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle známkového zákona, v ideálním souběhu i za přečin podle § 29 zák. proti nekalé soutěži č í s. 4328.

— — — k pojmu »obalu« po rozumu § 11 zák. čís. 19/1890 ř. zák. č í s. 4409.

— — — aby bylo lze mluviti o takovém označení zboží, které je za ostatních podmínek §§ 23, 25 zák. o ochr. zn. zásahem do známkových práv, nestačí, že známka na zboží přichází, nebylo-li jí použito k označení zboží, t. j. jako (neoprávněného) údaje o původu vlastního zboží, nýbrž stalo-li se tak za účelem jiným č í s. 4882.

— — — povaha použití cizího slova známkového na vlastním zboží může býti jakožto užívání známky vůbec a tedy i cizí vyloučena dodatky, z nichž je zřejmo — způsobem ovšem, který by obstál před měřítkem § 25 zák. o ochr. zn. — že bylo cizího slova známkového použito k údajům popisným (vysvětlujícím) č í s. 4882.

— — — známkové právo není porušeno takovým užitím slova za známku chráněného, jemuž se v obchodním styku nepřikládá význam poukazů na původ zboží čís. 4882.

— — — dodával-li obžalovaný injekční preparáty vyrobené jím z práškových přípravků žalující firmy jen do nemocnice k písemné objednávce podle lékařských předpisů, je posuzovati otázku, zda při označení preparátů jde o trestný zásah do známkových práv soukromé obžalobkyně podle takto vymezeného okruhu odběratelů; rozhoduje tu stanovisko onoho výlučného a kvalifikovaného odběratele (odborníka), nikoli stanovisko obyčejného průměrného kupitele (neodborníka) čís. 4882.

— — — **obyčejný kupitel:** pro pojem »obyčejného kupitele« jest vziti v úvahu také druh zboží, o které jde, a druh spotřebitelů takového zboží, poněvadž podle té i oné okolnosti může býti různá míra průměrné pozornosti věnované původu a známce zboží při jeho nákupu; kdo kupuje beze vši představy o určité známce a neklade váhy na to, z čí podniku se mu zboží dostane (nevěnuje výběru zboží z té či oné příčiny pozornost ani obvyklou, průměrnou), není kupitelem, jehož pozornost béře zákon za měřítko zaměnitelnosti dvojího označení zboží; soud může přihlížeti i k tomu, že i různosti cen může býti kupitel, žádající zboží podle určité známky, pobídnut k větší pozornosti, zda nabízené mu zboží je označeno hledanou známkou čís. 3399.

— — — »obyčejným kupitelem« po rozumu § 25 zákona je, kdo chce sice koupiti podle známky, takže mu původ zboží, jež chce koupiti, není lhostejným, ale má o známce představu jen povšechnou, sprostředkovanou mu zpravidla upamatováním se na celkový výsledný dojem ze známky již seznané, nebo (řídčeji) vylíčením známky, jak mu bylo podáno osobou třetí. Měřítkem šálivé zaměnitelnosti dvojího označení zboží není ani kupitel pedantický, obzvláště pozorný, ani s druhé strany kupitel lhostejný, nedbalý čís. 3436.

— — — při posuzování »klamavosti« jest vycházeti s hlediska zákazníka (odběratele výrobku) ani příliš proziravého ani naprosto nepozorného. Jsou-li odběrateli jen odborníci, musí se u nich předpokládati větší znalost věci a ostřejší pozorování a důkladnější zkoumání čís. 3942.

— — — při posuzování otázky, zda označení zboží je šálivě zaměnitelné, smí s hlediska obyčejného kupitele býti pozastavené označení zboží porovnáno s chráněnou známkou jen podle toho, co vede kupitele při výběru zboží, tudíž v podstatě podle toho, co ví o chráněné známce čís. 3949.

— — — »obyčejným kupitelem« s hlediska § 25 zák. o ochr. zn. je ovšem kupitel dotyčného zboží, ale právě kupitel obyčejný, nevyzbrojený znalostmi odbornými čís. 3949.

— — — otázku šálivosti a zaměnitelnosti známky jest po rozumu § 25 zák. čís. 19/1890 ř. zák. řešiti s hlediska obyčejného kupitele při obyčejné pozornosti; rozhodným jest dojem, jaký chráněná známka v takovém kupiteli vzbuditi mohla a vzbudila, dojem, jaký o známce v jeho paměti utkvěl čís. 3995, 4328.

— — — při známkách kombinovaných jest uvažovati, zde převládá část slovní či figurální, a co asi v paměti průměrného kupitele z oněch částí spíše utkví a bude u něho převládati čís. 3995.

— — — podle druhu zboží mohou po případě přijíti v úvahu jako obyčejní kupitelé jen některé zvláštní vrstvy spotřebitelů, u nichž může býti různá míra průměrné pozornosti, věnované původu a známce zboží při jeho nákupu čís. 4328.

— — — i když obyčejný kupitel má v paměti jméno firmy vyrábějící zboží s chráněnou známkou, může se domnívati, že nastala změna firmy nebo že v tuzemsku prodává originální zboží jiná firma čís. 4328.

— — — dodával-li obžalovaný injekční preparáty vyrobené jím z práškových přípravků žalující firmy jen do nemocnice k písemné objednávce podle lékařských předpisů, je posuzovati otázku, zda při označení preparátů jde o trestný zásah do známkových práv soukromé obžalobkyně podle takto vymezeného okruhu odběratelů; rozhoduje tu stanovisko onoho výlučného a kvalifikovaného odběratele (odborníka), nikoli stanovisko obyčejného průměrného kupitele (neodborníka) čís. 4882.

— — — **subjektivní skutková podstata:** přečinů podle § 23 zák. o ochr. zn. čís. 4004.

— — — proti zákazu § 23 zákona o ochraně známek (ze dne 6. ledna 1890, čís. 19 ř. zák.) by se obžalovaný provinil i subjektivně nejen, kdyby úmyslně neb aspoň vědomě na prodej choval nebo prodával nebo prodávati dával výrobky neoprávněně označené chráněnou známkou, nebo vědomě trpěl takové počínání si svých obchodních pomocníků (přímý zlý úmysl), nýbrž i kdyby — ač měl důvod k podezření, že v jeho obchodě, vedeném pod jeho jménem a v jeho prospěch, dochází k takovým prodejům, nezakročil, by si zjednal jistotu, a, zjednav si ji, nezjednal nápravu, takže by z toho plynulo, že by ho ani potvrzení jeho podezření nebylo odvrátilo od toho, by nenechal shledaný stav ve svém obchodě splynouti s posledním případem skupiny prvé (dolus eventualis) čís. 3610.

— — — § 23 zákona o ochraně známek vyžaduje ke skutkové podstatě přečinu zásahu do práv známkových, by si byl obžalovaný vědom (aspoň ve způsobě eventuálního zlého úmyslu), že zboží jím do obchodu dávané nebo na prodej chované je bezprávně označeno známkou, jíž výhradně užívati jest oprávněn někdo jiný čís. 3976.

— — — popírá-li obviněný bezprávnost označování vlastního zboží a výhradnost oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky (uplatňuje-li pro sebe právo plynoucí ze zásady § 7 odst. 1 zák. o ochr. zn.), vyžaduje skutková podstata přečinu nejen, by se námitka ta ukázala objektivně nesprávnou, nýbrž i, by bylo rozsudkem zjištěno, že si obžalovaný byl v době činu vědom její lichosti, tudíž právě výhradnosti oprávnění soukromého obžalobce k užívání známky a neoprávněnosti vlastního jejího užívání k označování zboží pro obchod čís. 3976.

— — — omyl o vlastních právech a o omezení výhradnosti práv soukromého obžalobce na používání známkového slova není tu po případě omylem trestněprávním (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3976.

— — — prodal-li kdo zboží v původním obalu a kromě toho je dal ještě do dalšího obalu, na němž byla vytištěna ochranná známka, o níž věděl, že je zapsána pro jinou firmu, nevyžaduje subjektivní skutková podstata podle §§ 23, 24 zák. na ochr. zn. zvláštní úmysl, přivésti obal ve spojení se (zabaleným) zbožím, nýbrž stačí vědomí pachatelovo, že používá obalu, bezprávně opatřeného ochrannou známkou, ve styku obchodním při zboží, na něž se vztahuje chráněná známka čís. 4409.

— — — omyl o povaze a funkci obalu (o označení zboží) není omylem skutkovým, nýbrž omylem co do práva trestního čís. 4409.

— — — obchodník s mlékem ručí podle § 23 zák. na ochr. zn. čís. 19/1890 za to, že opomenul zabrániti tomu, aby v jeho podniku nebylo mléko uváděno do oběhu v lahvích opatřených cizí ochrannou známkou (v zaměněných lahvích jiného podniku) jen, počítal-li s možností neb aspoň měl-li důvodné podezření, že se to v jeho

podniku děje a přes to nezakročil (neučinil proti tomu potřebná opatření) čís. 4811.

Ochranné sdružení autorské: čsl. spisovatelů, skladatelů a nakladatelů hudebních jest oprávněno stíhati zásah do původského práva svých členů čís. 3708, 4305.

Ochranný dozor viz mladiství provinilci.

— **kryt ve studni:** opomenutí jej zříditi čís. 3764.

Oklamání viz podvod.

Okno: opuštění místnosti jím čís. 3686.

— okolnost, že vězněný mohl místnost opustiti oknem, nevylučuje skutkovou podstatu podle § 93 tr. zák., riskoval-li při tom vzhledem ke svému stáří a k výšce okna od země své zdraví a bezpečnost těla čís. 3800.

— viz též násilí dle § 93.

— **otevřené (rozbité)** viz krádež dle § 174 II c).

Okolnosti nutící viz nutící okolnosti.

— **obecně známé:** obecně známým zjevem je, že děti přebíhají přes silnici bezprostředně před jedoucími auty čís. 4197.

— — — jest obecně známo: že při sovětském zařízení jest veškerá moc zákonodárná a výkonná v rukou výlučně dělníků a malorolníků, kdežto demokraticko-republikánská forma státu (najmě i čsl. republiky) spočívá v úměrné části všeho občanstva na moci zákonodárné a výkonné, aniž jest i jen některá vrstva občanstva z účasti té vyloučena čís. 4252.

— — — že proražení plodového obalu jest typickou manipulací, která má nutně v zápětí odumření živého plodu a se právě za tím účelem provádí čís. 4269.

— — — že stoupenci komunistické strany jsou politicky vedeni výlučně zásadami třídního boje a nepřátelství čís. 3730.

— — — že není válečných příprav a zbrojení proti sovětskému svazu čís. 3750.

— — — skutečnost, že obžalovaný jest jedním z vůdců komunistické strany, opravňuje nalézací soud, by při zjišťování subjektivní stránky jeho trestných činů přihlížel i k obecně známým cílům a k programu strany čís. 3825.

— — — podle obecně známé ideologie dnešního komunistického učení je i Československá republika se svojí demokraticko-republikánskou ústavou s hlediska komunistického označována za stát kapitalistický čís. 3980.

— — — nikoli již znalost soudu, nýbrž všeobecná neb aspoň širokému okruhu osob žijících ve stejných životních poměrech společná, cestou každému přístupnou dosažitelná znalost skutečnosti (t. zv. notorieta) sprošťuje od zvláštního provádění důkazu čís. 3423.

— **polehčující:** podle § 410 tr. ř. mohou býti hodnoceny i polehčující okolnosti zjištěné po pravoplatnosti rozsudku čís. 3620.

— — polehčujícím důvodem ke zmírnění trestu po rozumu § 410 tr. ř. jest i náhrada škody trestným činem způsobené po pravoplatnosti rozsudku, nikoli však ohled na rodinu a na výživu odsouzeného čís. 4395.

— — vyskytnuvší se dodatečné polehčující okolnosti dávají odsouzenému právní nárok na zmírnění trestu ve smyslu § 410 tr. ř., na něž nemůže míti vliv, že žádosti o milost nebylo vyhověno čís. 4395.

— — polehčujícím důvodem pro zmírnění trestu (pro urážku na cti) po rozumu § 410 tr. ř., jest i odpuštění uraženého (smírem) po pravoplatnosti rozsudku čís. 4572.

— — okolnost, že rodiče poškozených děvčat výslovně obžalovanému (§ 132 tr. zák.) odpustili, nemusí býti okolností polehčující. Výpočet okolností polehčujících v §§ 46—47 a 264 tr. zák. není sice výčetný, ale uzná-li nebo neuzná-li se za polehčující ta která okolnost v zákoně za takovou neuvedená, spočívá takový výrok na ryze arbitrerním uvážení zvláštních, začasté mimořádných okolností konkretního případu a nemůže proto býti podkladem kladného výroku podle §§ 33 a 292 tr. ř. čís. 4575.

— — **§ 46 d) tr. zák.:** porušení vědomí menšího stupně (z opojení, z afektu) může býti jen okolností polehčující (§ 46 d) tr. zák.) čís. 3835.

— — **§ 264 b) tr. zák.:** obžalovanému pro přestupek § 523 tr. zák., který se často opíjí a pere, nepolehčuje zachovalost (§ 264 b) tr. zák.), třebas nebyl soudem ještě trestán; nelze mu povoliti podmíněný odklad výkonu trestu čís. 3403.

— — **§ 264 1) tr. zák.:** k polehčující okolnosti § 264 1) tr. zák. se nevyžaduje, by doznání bylo litostné; stačí i doznání částečné čís. 3444.

— **polehčující a přitěžující:** skutkovým zjištěním jest i zjištění okolností přitěžujících a polehčujících čís. 3887.

— — — zmateční stížnost státního zastupitelství, uplatňující zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. proto, že soud vykročil při výměře trestu ze své moci trestní, nevyměřiv trest podle druhé sazby § 178 tr. zák., neprovádí zmatek ten po zákonu, doličujíc nesprávnost rozsudku v otázce okolností polehčujících a přitěžujících a jich vzájemného poměru čís. 3887.

— — — ustanovení § 322 tr. ř. nečiní přípustnost otázek na okolnosti přitěžující nebo polehčující, zakládající po zákonu změnu trestní sazby nebo druhu trestu, závislou na tom, že byly při hlavním přelíčení tvrzeny skutečnosti nasvědčující tomu, že tu jde o takovou okolnost přitěžující nebo polehčující čís. 4043.

— — — viz též otázky porotcům.

— **přitěžující:** není důvodu, by bylo přihlíženo jako k přitěžující okolnosti k tomu, že bylo tiskovou urážkou ohroženo dobré jméno uraženého, bylo-li uraženému k jeho žádosti dáno zadostiučinění příznáním odškodného ve smyslu § 17 tisk. nov. čís. 3444.

— — při zločinu podle § 87 (85 c) tr. zák. lze přičítati okolnost, že s činem pachatelovým bylo spojeno velké nebezpečí, jako přitěžující okolnost (§ 43 tr. zák.) jen, šlo-li o nebezpečí, přesahující co do rozsahu nebo co do hrozivosti náležitosti nebezpečí jako skutkového znaku oněch zločinů čís. 3973.

— — ustanovení § 250 tr. zák. lze použíti jen pro okolnosti přitěžující (§ 265 posl. odst. tr. zák.) čís. 4499.

— — **dle § 322 tr. ř.** viz otázky porotcům.

— **zvláště nebezpečné (§ 337 tr. zák.):** nerozhoduje tu jen rychlost auta pachatelem řízeného, nýbrž jest přihlížeti i k celkové situaci dané poměry na silnici a k nebezpečí, hrozícímu onou neopatrností ostatním vozidlům na silnici se pohybujícím čís. 4547.

— — — viz též automobil.

— **zvláště přitěžující:** za zvláště přitěžující okolnosti při vojenské zradě jest pokládati takové okolnosti, které s podobným případem nebývají pravidelně spojeny a pro svoji mimořádnou důležitost zvyšují nebezpečí z trestné činnosti pachatelovy. Velká škoda z vojenské zrady hrozící nebo skutečně vzniklá patří už k podstatě vojenské zrady. Sama okolnost, že čin byl spáchán v pohraničním pásmu zvláště důležitém pro obranu státu nemůže býti základem pro přísnější kvalifikaci čís. 4672.

Okresní nemocenské pojišťovny: nejsou veřejnými úřady, any nejsou úřady ani státními ani obecními. Jde tu o zařízení, jimž sice náleží pro důležitost oboru jejich působnosti jistý význam veřejnoprávní, jež však proto ještě nejsou veřejnými úřady, nýbrž jen zákonně uznanými korporacemi podle §§ 78 492 tr. zák. čís. 3993.

— — — jsou ústavy veřejného práva; záležitosti jim zákonem ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, a to v doslovu zákona ze dne 8. listopadu 1928, čís. 184 sb. z. a n. přikázané jsou záležitostmi vládními po rozumu § 101 odst. 2 tr. zák. čís. 4416.

— — — ustanovení § 255 odst. 3 zák. č. 221/24 sb. z a n. (ve znění zákona č. 184/28 sb. z. a n.) neopravňuje okresní nemocenské pojišťovny dožadovati soudy o přísežné výslechy svědků pro vlastní účely pojišťovny čís. 4751.

— — — křivé svědectví, jehož se dopustil svědek vyslechnutý soudem k dožádání okresní nemocenské pojišťovny, není zločinem podle §§ 197, 199 lit. a) tr. zák. čís. 4751.

— **silniční správce:** jeho zodpovědnost za neohražení okresního lomu čís. 3778.

— — — viz též hliniště.

— **úřad (jeho přednosta):** je vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. čís. 4148.

Okruh osob: jeho urážka čís. 3962.

— — viz též urážka na cti (§ 492).

Omyl: vědomé (i úmyslné) uvedení v omyl nebo takové využití omylu druhé strany nemusí nésti s sebou nutně i poškození druhé strany; třebas došlo k omylu lstivým jednáním nebo předstíráním pachatelovým, tvoří skutkovou podstatu podvodu jen, bylo-li lstivé uvedení v omyl nebo takové využití omylu současně vedeno přímým pachatelovým úmyslem způsobiti někomu škodu čís. 3687.

— bez této náležitosti skutkové podstaty zůstaveno jest posouzení účinků, jež má podle zákona vzbuzení nebo využití omylu při právním jednání, předpisům práva občanského, při smlouvách předpisu § 871 obč. zák. čís. 3687.

— při záznamu lhůty čís. 4077.

— o povaze a funkci obalu čís. 4409.

— ohledně obstarání censury čís. 4471.

— viz též ochrana známek.

— viz též tiskový zákon (§ 17).

— **právní: §§ 3, 233 tr. zák.:** přesvědčení pachatelovo, že povolení je třeba si opatřiti teprve po vyzkoušení aparátu, nevyviňuje (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3427.

— — s hlediska § 24 zákona čís. 9/23 je třeba povolení k přechovávání, nestačí pouhá přihláška (podání žádosti); omyl v tomto směru jest omylem právním (§ 233 tr. zák.) čís. 3500.

— — o rozsahu zákazu podvojného zastupování neomlouvá čís. 131 dis.

— — pachatele (§ 72 I čís. 7 zák. čís. 126/1927) nevyviňuje sdělení obecního starosty, že smí pivo prodávati (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3524.

— — zákaz zákona (§ 72 I čís. 7 zák. čís. 126/27) týká se i podávání alkoholických nápojů cizozemcům; omyl v tomto směru nevyviňuje čís. 3549.

— — ustanovení § 31 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n. není zákonem práva ústavního ani správního, nýbrž integrující součástí zákona trestního čís. 3561.

— — omyl vyvolaný novinářským článkem, sdělujícím zrušení zákazu čepování a prodávání alkoholických nápojů zákonem, schváleným poslaneckou sněmovnou a senátem, není omylem skutkovým vylučujícím trestnost podle § 2 e) tr. zák. Omyl zůstane omylem právním, i když pachatel neznal ustanovení práva ústavního, že se stává zákon pravoplatným teprve schválením presidenta republiky a řádným vyhlášením čís. 3561.

— — domnívá-li se pachatel (§ 1 odst. 2 zák. o útisku), že má právo vynutiti na osobě zadrževší jeho otce pro odůvodněné podezření z krádeže na jejím poli, by upustila od jeho předvedení ke starostovi, věda o onom

důvodu zadržení, jde o neznalost trestního zákona (§ 93 ve spojení s § 2 g) tr. zák.) a tudíž o omyl právní (§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3624.

— — neznalost okolnosti, od které chvíle před volbami jest pod trestně právními následky (§ 72 I. čís. 7 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n.) zakázáno čepovati alkoholické nápoje, jest omylem právním (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3646.

— — omyl právní neomlouvá nikdy, ani, byl-li prokázanými okolnostmi oprávněně omluvitelný čís. 3646.

— — omyl o vlastních právech a o omezení výhradnosti práv soukromého obžalobce na používání známkového slova není po případě omylem trestněprávním (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3976.

— — v případném předpokladu, že jest beztrestné každé vyhnání plodu (přerušení těhotenství) lékařský odůvodněné a lékařem provedené, šlo by o omyl týkající se rozsahu trestního ustanovení § 144 tr. zák., tudíž o neznalost zákona trestního, která neomlouvá podle § 3 tr. zák. ani svádění trestné podle § 9 tr. zák. čís. 4033.

— — obžalovaný tvrdě, že si myslil, že tiskové předpisy nejsou tak přísné, jde-li o tiskopis nepolitický, určený k poučování, uplatnil jen neznalost trestněprávního předpisu, jíž se však podle §§ 3 a 233 tr. zák. omlouvati nemůže čís. 4009.

— — subjektivní nepoznání kárné trestnosti skutkové podstaty o sobě neomlouvá právě tak jako neznalost trestního zákona v trestním řízení čís. 110 dis.

— — evěděl-li pachatel (§ 24 zák. čís. 9/1924), že si jest opatřiti koncesi na přechovávání radiotelefonního zařízení předem a v každém případě, kde jde o nového držitele, a nevěděl-li, že koncese pro týž aparát je ryze osobní a nepřevoditelná, jde o neznalost trestního zákona (§ 233 tr. zák. čís. 4064.

— — nedostatek vědomí o trestnosti čepování lihového nápoje ve večerních hodinách dne volby do Národního shromáždění a předpoklad změny dotčeného zákonného ustanovení jsou jen neznalostí dosavadní platnosti a rozsahu předpisu § 32 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123, pokud se týče § 2 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 124 sb. z. a n.; předpis ten jest však částí trestního zákona, jehož neznalostí se nikdo omlouvati nemůže (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 4087.

— — ustanovení § 233 tr. zák. nerozeznává, zda byla neznalost nerušené platnosti a nezměněného rozsahu zákona zaviněna čís. 4087.

— — v případném předpokladu obžalovaných, že jde v úkonech soudu a jeho zmocněnců o neoprávněný zásah do jejich práv, protože se nedostává věcných předpokladů takového zákroku soudu, šlo by jen o mylný výklad zákonných pojmů »konání úřadu (služby)« a »vykonávání vrchnostenských příkazů« ve smyslu § 68/81 tr. zák., tudíž o neznalost trestního zákona, jež jest podle § 3 tr. zák. bez vlivu na trestnost jednání čís. 4283.

— — jde o omyl právní (§§ 3, 233 tr. zák.): byl-li kdo toho názoru, že zbrojní pas, vystavený na browning, stačí i na bubínkový revolver čís. 4423.

— — domníval-li se pachatel (§ 24 zák. č. 9/1924), že k přechovávání nepoužívatelného přístroje není třeba koncese čís. 4475.

— — pro beztrestnost (§ 24 zák. č. 9/24) nestačí pouhé ohlášení nebo mylný předpoklad přechovávatelův, že přechovávání bylo určenou jim osobou k jeho příkazu ohlášeno (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 4671.

— — omyl co do povinnosti opatřiti si povolení k přechovávání přístroje neomlouvá (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 4847.

— — domněnka pachatelova, že návratem na krátkou (přechodnou) dobu zákaz § 324 (323) tr. zák. (zákon) neporuší, odpovědnosti nezprošťuje (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 4691.

— — v otázce, zda nárok, který má býti vynucován, je po právu čili nic, **může pachatele odpovědnosti ve směru zločinu vydírání zprostiti jen omyl o rozhodných okolnostech skutkových**, jemuž ovšem jest na roveň klásti omyl o normách právních, jediné vyjímaje omyl o předpisech hmotného práva trestního čís. 4792.

— — nevyviňující omyl o trestněprávních ustanoveních patentového zákona ve smyslu §§ 3, 233 tr. zák., či vyviňující skutkový omyl ve smyslu § 2 e) tr. zák.? čís. 4802.

— — případný předpoklad stěžovatelův, že může beztrestně opakovati projev, jenž byl tiskem uveřejněn anebo třeba jinou cestou učiněn, aniž nastala represe bezpečnostních a soudních úřadů, nebyl by než omylem o právním významu projevu čili výsledkem neznalosti zákona, jež dle §§ 3, 233 tr. zák. pachatele trestného činu neomlouvá čís. 4883.

— — **§ 81 tr. zák. slov.:** předpisy zák. čl. XXXI:1894 o překážkách manželství jest považovati za součást trestního práva, ježto se v trestních ustanoveních, obsažených v § 121 a dalších cit. zák. čl. na ně poukazuje; jich neznalost podle § 81 tr. zák. nevylučuje, aby čin byl přičítán čís. 4646.

— — i předpis § 24 odst. 1 zák. čís. 117/24 sb. z. a n., citovaný v § 48 odst. 1 téhož zákona, jest součástí trestního zákona a jeho neznalost nevylučuje, aby čin byl pachateli přičítán čís. 4794.

— **skutkový** viz beztrestnost dle § 2 e) tr. zák.

— **v předmětu (error in corpore):** pachatele (§ 140 tr. zák.) neomlouvá čís. 3882.

Onemocnění soudce viz soudce.

Opatrování nemocného viz zanedbání nemocného.

Opatření stálého výboru: čís. 480/20 čís. 3631.

— viz též trest.

Operace: její nebezpečnost a trvalá nezpůsobilost k povolání (§ 156 c) tr. zák.) čís. 4039.

Operácia viď lekár.

Opětovná urážka: před dvěma nebo více lidmi při různých příležitostech (§ 11 čís. 2 zák. na ochr. rep.) vyžaduje, by alespoň ve dvou případech byl čin spáchán nejméně před dvěma osobami, a to buď před jinými osobami, nebo sice před týmiž, ale na jiném místě, nebo na témž místě, ale po uplynutí takové doby, že nelze mluviti o pokračování v dřívější rozmluvě čís. 4045.

Opilost: činnost v národních obranných spolcích ještě nevylučuje, by dotyčná osoba, podnícená nějakou pohnutkou, nehanobila surově vlastní svůj národ a stát, najmě, je-li její soudnost do té míry pod vlivem napilosti, že vnitřní představy, které za normálních poměrů určují její myšlení a jednání, ustupují do pozadí, jsouce zatlačeny primitivnějšími myšlenkovými pochody a způsobem cítění, při nichž případná okamžitá zloba, nenávist, urážlivost nebo jiné hnutí mysli ovládnou celkový duševní život a též jeho vyjadřování čís. 4189.

— opilost člena úřadu při výkonu jeho povolání nezbavuje ho o sobě ještě zvýšené ochrany podle zák. čl. XL:1914; nutno zkoumati, zda osoba úředním výkonem dotčená z chování člena úřadu, zakročujícího ve stavu opilosti, musela poznati, že jde o úřední výkon čís. 4465.

— **§ 523 tr. zák.:** ke skutkové podstatě přestupku opilství podle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství na venek veškeré znaky určitého zločinu čís. 3145 (11), 3572, 4145.

— — nevyhledává se, by skutek spáchaný v nahodilém zaviněném opilství jevil též znaky subjektivní podstaty onoho zločinu čís. 3572.

— — přestupek opilství spáchaný činy, vykazujícími na venek veškeré znaky zločinu podle § 85 a), b) tr. zák., pokud se týče zločinu podle § 5, 85 a), b) tr. zák. čís. 3572.

— — rozpoznání obyčejného akutního opojení alkoholem nevyžaduje posudku znalců lékařů, neboť alkoholové opojení není takovým chorobným stavem, jehož zjištění vyžaduje zvláštní odborné lékařské vzdělání čís. 3372.

— — obžalovanému pro přestupek § 523 tr. zák., který se často opíjí a pere, nepolehčuje zachovalost (§ 264 b) tr. zák.), třebas nebyl soudem ještě trestán; nelze mu povoliti podmíněný odklad výkonu trestu čís. 3403.

— — při verbálních deliktech vzhledem k jejich zvláštní povaze i opilost, nedosahující stupně § 2 písm. c) tr. zák. může následkem zkalení vědomí s ní spojeného vyloučiti zlý úmysl k takovýmto deliktům předpokládaný. Proto jest nutno zjistiti stupeň opilosti obžalovaného a způsob, jakým došlo k výroku čís. 3628.

— — odolnost jednotlivcova proti množství požitých lihovin je čistě individuelní; množství samo o sobě není ještě důkazem úplné opilosti ve smyslu § 2 c) tr. zák. Záleží jedině na tom, jak ta která osoba podle své tělesné povahy a zvyklosti reaguje na účinnost alkoholických nápojů čís. 3512.

— — nahodilé opilství podle § 523 tr. zák. je pachatelem zaviněno již tím, že se připravil v tento stav vědomým požitím alkoholických nápojů čís. 3572.

— — opojení (opilost) nebo jinaké porušení vědomí vylučuje příčetnost (§ 2 c) tr. zák.) jen, bylo-li úplné (takového stupně, že si pachatel nebyl vědom svého činu); vliv opilosti na vůli pachatelovu nepřichází tu v úvahu čís. 3835.

— — při opilosti jde o střídavé pominutí smyslů ve smyslu § 2 b) tr. zák. jako o důvod trestnost úplně vylučující, je-li tu taková tělesná a duševní disposice pachatele, pro kterou požití alkoholu nezpůsobuje u něho jen poruchu vědomí a stav úplného opilství ve smyslu § 2 c) tr. zák., nýbrž naprosté přechodné chybění rozumu čís. 4006.

— — subjektivní stránka nepřichází v úvahu, byl-li obžalovaný uznán vinným jen přestupkem opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4145, 4162.

— — zákon stíhá za přestupek opilství činy, které provázeny úmyslem podle § 1 tr. zák., byly by zločinem, při nichž však složitější duševní pochody, pro zločinný úmysl nevyhnutelné, jsou pro úplné opilství pachatelovo vyloučeny čís. 4162.

— — otázka, zda pachatel měl vůli ohroziti statky v § 85 b) tr. zák. uvedené, patří ke stránce subjektivní, již soud nemusel zjišťovati v jednotlivých jejich složkách, jakmile, zjistiv úplné opilství pachatelovo, posuzoval jeho činnost jen s hlediska přestupku § 523 tr. zák. čís. 4162.

— — stav úplného opilství nelze vykládati ve smyslu obvyklém, jako by muselo jíti o toho, kdo je pro opilost zcela beze smyslů, jehož veškerá duševní činnost je odstraněna, nýbrž jest zákonný znak »úplného opilství, v němž si pachatel svého činu nebyl vědom«, pojímati ve smyslu právnicko-psychologickém, tedy tak, že pachatel byl zbaven schopnosti, uvážiti náležitě a správně význam a dosah svého činění, jinými slovy, rozpoznati protiprávnost svého skutku čís. 4176.

— — stav úplného opilství nepředpokládá nutně úplné zrušení, nýbrž stačí i zkalení pachatelova vědomí o skutkových okolnostech, za kterých jedná, a o protiprávních následcích, které nastanou z jednání, k němuž ho pohánějí pudy v jeho mysli se zrodivší čís. 4176.

— — spolehlivým předpokladem příčetnosti nemusí býti, že opilý delší kus cesty běžel, ani, že poznal strážníky jako takové čís. 4176.

— — nemožnost upamatovati se na to, co se za opilosti sběhlo, nasvědčuje stavu bezvědomí čís. 4176.

— — i opilost, jež o sobě nezakládá ještě nepříčetnost, může se, přistoupí-li k ní afekt, vystupňovati tak, že vylučuje příčetnost čís. 4176.

— — množství vypitých lihovin a jejich účinek nejsou vždy v přímém poměru čís. 4176.

— — pokud nejde o zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nevyhověl-li soud návrhu na slyšení soudních znalců lékařů o tom, že obžalovaný trpí opilostí, že, napije-li se alkoholu, ochabují jeho inteligence a jeho intelektuální schopnosti čís. 4246.
— — s hlediska § 523 tr. zák. nezáleží na tom, zda bylo k uvedení pachatele ve stav úplné opilosti zapotřebí více či méně lihových nápojů, najmě, že stačilo menší jich množství, an jest pachatel z důvodu zvláštního zdravotního stavu (nervové nemoci) méně odolný k účinkům alkoholu na jeho vědomí čís. 4388.
— — t. zv. pathologická opilost, nastávající abnormální reakcí na požití alkoholu a záležející v tom, že zbavení příčetnosti nastává již při požití poměrně nepatrného množství alkoholu, vylučovala by zodpovědnost opilé osoby za stav opilosti jen, kdyby stav ten nastal bez jejího zavinění, najmě kdyby o této své abnormální reaktivnosti na požití alkoholu v době činu nebyla ještě věděla čís. 4388.
— — subjektivní stránka čís. 4388.
— — znal-li pachatel již před činem svou abnormální reaktivnost na požití alkoholu a přes to, požív ho (ve značném množství), připravil se — třebaže jen z lehkomyslnosti — ve stav úplného opilství, v němž pak spáchal čin, vykazující na venek veškeré znaky zločinu, odpovídá za přestupek podle § 523 tr. zák. čís. 4426.
— — pojem t. zv. pathologické opilosti čís. 4426.
— — ustanovení § 523 tr. zák. obsahuje dvě, nikoliv tři trestní sazby, an předpis o zostření není novou trestní sazbou; druhé trestní sazby (tuhého vězení) lze použíti jen, jsou-li splněny obě podmínky poslední věty čís. 4426.
— — »těžšími zlými činy« po rozumu posl. věty § 523 tr. zák. je rozuměti jen zločiny, přesahující tíží následků nebo z jiných důvodů značně míru obvyklou při výtržnostech z opilství; nespadá sem jednání, vykazující jen znaky prostého zločinu podle § 81 tr. zák. čís. 4426.
— — úplná opilost (stav bezvědomí) předpokládá, že bylo účinky nemírně požitých lihovin zrušeno neb alespoň zkaleno vědomí stěžovatele o skutkových okolnostech, za kterých jednal, a o protiprávních následcích, které nastanou z jeho jednání čís. 4591.
— — výstižným náznakem úplné opilosti a pádným poukazem na tento stav bezvědomí byl by ovšem pozdější nedostatek vzpomínek na to, co se v opilosti sběhlo, avšak jen naprostý nedostatek jich, nikoliv jen neúplnost, jen pouhé mezery v paměti čís. 4591.
— — náznakem úplné opilosti nejsou, protože se vyskytují i při pouhé napilosti a nezkaleném vědomí o vnějším životě, nejistá chůze a nezdolatelná ospalost čís. 4591.
— — nakolik nejde o zmatek, nedal-li porotní soud k hlavním otázkám na žhářství a vydírání dodatkové otázky na úplné opilství, a pro případ jejich kladného zodpovědění další eventuelní otázky na přestupek § 523 tr. zák. čís. 4591.

Opilosť člena úradu viď ochranu úradov.
Opis rozsudku viz rozsudek.
Opojení alkoholem viz opilost.
Opomenutí oznámiti: vojenskou zradu čís. 4703, viz též ochrana rep. (§12).
— **povinné péče:** dle § 6 tisk. nov. čís. 4704.
— — — viz též redaktor.
— — — viz též tiskopis (čl. III. zák. čís. 142/1868).
— — — viz též urážka tiskem.
Opověď zla: pojem čís. 3683.
— — viz též vyhrůžka.
— **živnosti:** a podvod čís. 3742.

— — viz též podvod dle § 199 d).
Oprava: jména žalobce čís. 4747.
— **protokolu:** strany mohou se dožadovati opravy protokolu až do zrušovacího líčení čís. 4132.
— — viz též protokol.
— **rozsudku:** oprava mylného označení a mylného právního podřadění trestného činu, jímž obžalovaný uznán vinným, vybočuje z mezí § 270 posl. odst. tr. ř. a jest proto nepřípustná čís. 4485.
— — zamítl-li odvolací soud návrh na opravu mylně označeného druhu trestu v rozsudku soudu prvé stolice, zavinil zmatek podle § 384 č. 9 tr. ř. slov. čís. 4412.
— — viz též rozsudek (§ 270 tr. ř.).
— **výrobků** viz nekalá soutěž.
Opravná stolice viz zrušovací soud.
Opravné prostředky viz prostředky opravné.
— **prostriedky** viď prostriedky opravné.
Oprávnená obrana viď obrana oprávnená.
Oprávněné zájmy viz urážka na cti (§ 490).
Oprávnění k obžalobě viz obžaloba soukromá.
Opravovací řízení viz řízení opravovací.
Opravný prostriedok viď prostriedok opravný.
Orel: pokud není přípustno stíhací návrh, podaný soukromými obžalobci jako zástupci orelské župy, rozšířiti v obžalovacím spise po lhůtě § 530 tr. zák. v tom směru, že soukromí obžalobci byli uraženi jako pořadatelé a účastníci průvodu Orlů čís. 3854.
Orgán exekuční viz výkonný orgán.
— **státu:** jeho hanobení a § 14 čís. 5 zák. na ochr. rep. čís. 4203.
— **veřejný** viz veřejný orgán.
Organisace (§ 17 čís. 1 zák. na ochr. rep.): může býti založena i jednotlivcem (tím, kdo dal popud k její činnosti) čís. 3849.
— — zákon klade na roveň »založení« organisace činnost toho, kdo sepsal, rozmnožil a rozeslal výzvu k přistoupení k založené již organisaci čís. 3849.
— — organisací jest spojení několika osob ke společnému cíli, šetříc určitých pravidel společného jednání a postupu čís. 3452.
— — jest spojení několika osob ke společnému cíli v zákoně vytknutému. Pachatelem tohoto přečinu může však býti po případě i jen jediná osoba, nebyli-li ostatní členové organisace soudem zjištěni čís. 4113
— **politické správy (zák. čl. 125/20)** viz správní přestupek.
— **soudů:** nezachování organisačních předpisů, směrodatných pro sestavení sborového soudu (§ 32 zák. o organisaci soudů) nezakládá zmatek čís. 1 § 281 tr. ř. čís. 4218.
— — jde o porušení zákona (§ 33 tr. ř.) v ustanovení § 9 tr. ř. (§§ 2, 3 a 25 org. zák. čís. 217/1896), provedl-li přelíčení a vynesl-li rozsudek soudce II. skupiny, který nebyl samosoudcem oprávněným vykonávati trestní soudnictví, třebaže mu dal samosoudce pokyn, jak má rozhodnouti, a dodatečně jeho rozhodnutí schválil čís. 4880.
— — viz též soud.
Organisování (§ 2 zák. čís. 50/23): je každá činnost, kterou se má mezi brannými nebo pomocnými silami zavésti pořádek, nebo se mají určiti nebo rozděliti jednotlivé úkoly nebo má být jinak postaráno o řádné jejich výkony čís. 4799.
Orgány podniku: podle prvého odst. § 486 c) tr. zák. jsou činitelé, kteří jednají za osobu nefysickou podle stanov čís. 4593.

Osada uzavřená viz uzavřené místo.

Oslavování sebe: jako budoucího pachatele zločinu čís. 3695.

— — viz též ochrana republiky § 16 čís. 2.

Osmihodinná doba pracovní: nedodržování jí advokátem čís. 114 dis.

— — — viz též urážka na cti (§ 490).

Osoba bezvědomá viz bezvědomá osoba.

— **fysická** viz telegrafy.

— **navedená** viz spoluvina.

— **neovládající jazyk časopisu** viz redaktor.

— **nepovolaná:** podle čís. 3 § 6 zákona na ochranu republiky; jest jí rozuměti jen toho, kdo není v žádném spojení s cizí mocí čís. 3903.

— **podezřelá:** její »svědecká výpověď« čís. 3943.

— **požívající veřejné víry** viz veřejná listina.

— **práce se štítící** viz robotárna.

— **služebná** viz svedení.

— — viz též krádež (§ 176 II. b).

— — viz též kuplířství.

— **svářděná** viz potírání pohlavních nemocí.

— **téhož pohlaví** viz smilstvo (§ 129 I b).

— **úřední** viz úředník veřejný.

— **věci dlužníkovy samostatně vedoucí (§ 486 c) tr. zák.):** pojem čís. 3937.

— **vrchnostenská** viz násilí dle § 81.

— — viz též urážka dle § 312.

— — viz též úředník veřejný.

Osobní potyčky: a veřejný zájem čís. 3951.

Osoby blízké viz rodinný poměr.

Ošetřování nemocných: ve veřejných nemocnicích je záležitostí veřejnou; lékaři těchto nemocnic, konající lékařské práce, k nimž patří i udržování pořádku při léčení v těchto nemocnicích, obstarávají veřejné záležitosti čís. 4577.

Otázka důkazní: je jí otázka, zda okolnost, že si hostinský vůbec nevšiml zákazu provozovati zákonem chráněné hudební skladby (trpěti jich provozování), a nic nepodnikl, by k tomuto zákazu bylo hleděno, znamená další otázku, potřebnou k naplnění pojmu dolu eventuálního čís. 4801.

— **právní:** vědomí obžalovaného o tom, že jde o uzavřenou osadu, jest právní pojem čís. 3970.

— — **a skutková:** rozhodnutí o tom, zda jsou si dvě známky šálivě podobny, je zjištěním skutkovým (§ 258 tr. ř.), způsob, jak nalézací soud pojímá představu obyčejného kupitele ve smyslu § 25 zák. o ochr. známek, je otázkou právní čís. 3399.

— — — výrok o nedbalosti pachatelově ve smyslu § 335 tr. zák. obsahuje, ač jest po výtce závěrem skutkovým, současně i závěr právní čís. 3458.

— — — první podmínkou beztrestnosti ve smyslu § 4 zák. čís. 124/24 (důkaz okolností, pro které tvrzení mohlo býti považováno důvodně za pravdivé), jakož i subjektivní stránku druhé podmínky (zřejmý úmysl chrániti především veřejný zájem) posuzuje po stránce skutkové podle §§ 258, 288 čís. 3 tr. ř. soud nalézací; otázka, zda šlo o veřejný zájem, podléhá jakožto otázka právní posouzení také zrušovacím soudem čís. 3474.

— — — otázka, zda jsou dvě známky šálivě zaměnitelné, není otázkou právní, nýbrž skutkovou; avšak výrok o zaměnitelnosti dvojího označení zboží je podložen také pojetím a rozřešením otázek právních, jež může býti vadné a jako takové napadáno z důvodů hmotněprávních čís. 3995.

— **skutková:** otázka, zda pachatel (§ 128 tr. zák.) jednal ze zvědavosti, je povahy ryze skutkové a nikoli odborné čís. 3417.

— — otázka vědomí a úmyslu jsou skutkového rázu, které nalézací soud řeší na základě svého přesvědčení, získaného z volného uvažování výsledků průvodního řízení čís. 3428, 3798.

— — výklad obsahu, smyslu, dosahu článku a určení, co pisatel chtěl svými slovy vyjádřiti, jsou — stejně jako zjištění, zda se obžalovanému důkaz pravdy podařil (zda bylo nebo nebylo dokázáno, že obvinění jest pravdivé) — zjištění skutková čís. 3567.

— — správnost (pravdivost) projevu ve formě úsudku lze dokazovati jenom důkazem pravdivosti návětí, na jejichž základě byl úsudek učiněn čís. 3567.

— — sprostil-li soud obžalovaného proto, že použil k oklamání prostředku, jímž zamýšlený účinek a výsledek (omyl) nikdy a za žádných okolností vyvolán býti nemohl, a tedy oním činem obžalovaného nemohlo nikdy nastati ohrožení právního řádu, ježto bylo falšování tak patrné, zjevné, že bylo k dosažení cíle obžalovaným zamýšleného naprosto a bezpodmínečně nezpůsobilé, jde o zjištění skutkové čís. 3586.

— — při delitkech verbálních do oboru skutkově zjišťovací činnosti vyhražené soudům nalézacím spadá především zjištění doslovu (znění, textu) souzeného projevu a dále i výklad projevu, určení, jaký byl smysl, význam, dosah, směr, účel a předmět projevu čís. 3689.

— — zjištění o příčinné souvislosti je zjištěním rázu skutkového, jemuž lze čeliti jen formálními důvody zmatečnosti; nestalo-li se to v písemné zmateční stížnosti, je dohánění to teprve při veřejném roku podle § 290 tr. ř. nepřípustné čís. 3693.

— — otázka příčinné souvislosti a otázka zavinění (nedbalosti) jsou otázkami smíšenými čís. 4265.

— — zjištění, o jaký stupeň způsobilosti padělání k oklamání (§ 199 d) tr. zák.; § 320 f) tr. zák.) jde, je skutkovým zjištěním čís. 3742.

— — otázka, byly-li výroky, zakládající trestné činy, proneseny při projednávání téže myšlenky a tedy v jednotném projevu čili nic, je otázkou skutkovou čís. 3750.

— — otázka způsobilosti vyhrůžky vzbuditi důvodnou obavu jest otázkou skutkovou čís. 3771.

— — zrušovací soud podle § 288 čís. 3 tr. ř. může za základ svého rozhodnutí vzíti při právním přezkoumávání výroku jen ty skutečnosti, které zjistil sborový soud prvé stolice čís. 3798.

— — skutkovým zjištěním jest nejen doslov závadného výroku, nýbrž i jeho smysl, účel, proč byl pronesen, úmysl po případě vědomí pachatelovo onen projev provázející čís. 3798, 4883.

— — výrok nalézacího soudu o smyslu projevů není jen skutkovým zjištěním, nýbrž i právním úsudkem (quaestio mixta), podléhaje přezkoumání soudem zrušovacím, obsahuje-li podle své povahy kromě zjištění skutečnosti nerozlučně i její právní posouzení, nikoliv však při deliktech spáchaných ústním projevem, kde hrají úlohu vedle významu slov v jich spojitosti i jiné okolnosti (gesto, zdůraznění slov a pod.) čís. 3823.

— — jen nalézací soud jest podle §§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř. oprávněn zjistiti a určiti podle výsledků řízení smysl, význam a účel projevu (skutková zjištění) čís. 3825.

— — zmateční stížnost uplatňujíc hmotněprávní důvod zmatečnosti je podle zásady § 288 čís. 3 tr. ř. vázána dbáti skutkových předpokladů rozsudku; zda tyto předpoklady jsou správné čili nic, musí zůstati s tohoto hlediska stranou čís. 3887.

— — skutkovým zjištěním jest i zjištění okolností přitěžujících a polehčujících čís. 3887.

— — zrušovací soud nemůže (§ 288 čís. 3 tr. ř.) prováděti skutková zjištění a vynášeti zjišťovací výroky, jichž by bylo třeba k rozřešení skutkové otázky, zda byl (nebyl) důkaz pravdy proveden čís. 3940.

— — psouzení, zda jest projev nebo jednání (chování se) pachatele opovědí zla ve smyslu § 99 tr. zák. (vyhrůžkou), závisí na okolnostech projev anebo jednání (chování) pachatele podmiňujících a doprovázejících; spadá proto do oboru skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jejíž výsledky nelze vyvrátiti pouhým dokazováním jejich věcné nesprávnosti, nýbrž jen dokazováním jejich formální vadnosti čís. 3950.

— — skutkovým zjištěním není jen určení doslovu projevu, nýbrž i výklad projevu, určení a výrok rozsudku o tom, jaký byl směr, dosah a účel projevu a úmysl mluvčího čís. 4256.

— — otázka záměru, který pachatel sledoval svým činem, jest otázkou skutkovou čís. 4268.

— — otázka, zda bylo podezření napotom vyvráceno (§ 1 odst. 2 zák. čís. 318/1918) jest skutkovým zjištěním; jest ji posuzovati podle stavu po skončeném vyšetřování (ex nunc), nikoliv podle stavu včas zahájení (trvání) vyšetřování (ex tunc) čís. 4491.

— — zmatečnı důvod čís. 9 a) § 281 tr. ř. vztahuje se výlučně k právním závěrům rozsudku; při jeho dolíčení dlužno setrvati na nezměněných skutkových zjištěních rozsudku, včetně výrocích o smyslu, směru, dosahu a účelu souzených projevů, jak je rozsudek výkladem jich určil čís. 4883.

— **smíšená (quaestio mixta):** výrok o nedbalosti pachatelově ve smyslu § 335 tr. zák. obsahuje, ač jest po výtce závěrem skutkovým, současně i závěr právní čís. 3458.

— — výrok nalézacího soudu o smyslu projevů není jen skutkovým zjištěním, nýbrž i právním úsudkem (quaestio mixta), podléhaje přezkoumání soudem zrušovacím, obsahuje-li podle své povahy kromě zjištění skutečnosti nerozlučně i její právní posouzení, nikoliv však při deliktech spáchaných ústním projevem, kde hrají úlohu vedle významu slov v jich spojitosti i jiné okolnosti (gesto, zdůraznění slov a pod.) čís. 3823.

— — otázka, zda jsou dvě známky šálivě zaměnitelné, není otázkou právní, nýbrž skutkovou; avšak výrok o zaměnitelnosti dvojího označení zboží je podložen také pojetím a rozřešením otázek právních, jež může býti vadné a jako takové napadáno z důvodů hmotněprávních čís. 3995.

— — otázka příčinné souvislosti a otázka zavinění (nedbalosti) jsou otázkami smíšenými čís. 4265.

Otázky porotcům: porušení předpisů §§ 318—323 tr. ř. nepřipuštěním otázky tvoří bez ohledu na to, zda návrh v tom směru byl učiněn čili nic, zvláštní důvod zmatečnosti § 344 čís. 6 tr. ř. a nelze okolnost tu uplatňovati s hlediska všeobecného důvodu zmatečnosti podle § 344 čís. 5 tr. ř. čís. 3371, 4221.

— — trestní řád v ustanovení § 323 odst. 2 ponechává porotnímu soudu úplnou volnost v úpravě otázky podle povahy případu, najmě, které skutečnosti mají se shrnouti do otázky jediné nebo mají býti předmětem otázek zvláštních čís. 3638.

— — nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., dal-li porotní soud při úpravě otázek ke všem hlavním otázkám (na zločin loupežné vraždy, utrhání na cti, těžkého uškození na těle a na přestupek krádeže) společné nedílné otázky dodatkové na okolnosti trestnost vylučující čís. 3638.

— — podle § 329 tr. ř. v doslovu čl. I. § 3 zákona ze dne 15. května 1919, čís. 263 sb. z. a n. je ke kladné odpovědi na otázku, zda byl čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, zapotřebí většiny nejméně dvou třetin (tedy osmi) hlasů čís. 3751.

— — o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř. porušením předpisů §§ 318—323 tr. ř. jde, nebyla-li otázka dána, ač soud byl povinen ji dáti čís. 3923.

— — právě tak jako tvrzení přednesené obžalovaným rázu uvedeného v § 319 nebo v § 320 tr. ř. musí býti učiněno předmětem otázky, třebas se jeví soudu nehodnověrným nebo dokonce přímo nepravdivým, jest soud — bez rozdílu, jaký jest podle výsledků hlavního přelíčení vlastní jeho názor na věc a vlastní jeho přesvědčení o vině nebo nevině obžalovaného — s výjimkami § 317 tr. ř. povinen přizpůsobiti hlavní otázku obžalobě čís. 4011.

— — případné pochybnosti, zda nevynovuje výsledkům hlavního přelíčení jiná, najmě mírnější kvalifikace stíhaného skutku, než kterou uplatňuje obžaloba, mohou býti jen podnětem soudu, by dal porotcům i bez podmínek § 320 tr. ř. vedle hlavní otázky další otázku náhradní, jíž přivádí skutek pod ono po případě mírnější hledisko čís. 4011.

— — nelze uznati na vinu zločinem násilného smilstva podle § 127 tr. zák., přísvědčili-li sice porotci k hlavní otázce, zda jest obžalovaný vinen, že předsevzal mimomanželskou soulož se slabomyslnou ženou, odpověděli-li však záporně k dodatkové otázce, zda si byl obžalovaný při takovém zneužití ženy vědom, že jest osobou slabomyslnou čís. 4011.

— — porotní soud, rozhoduje o přípustnosti a o obsahu otázek porotcům, není oprávněn vybrati si a míti zřetel jen na určitou část zodpovídání se obžalovaného nebo výsledků řízení, nýbrž musí vzíti za podklad otázek celkový výsledek zodpovědného výslechu a dokazování; nesmí dávati přednost údajům dřívějším, jež byly za porotního líčení odvolány nebo seslabeny, a naznačovati tak, jak jednotlivá tvrzení a skutečnosti hodnotí a kterým z nich, po případě pokud jim přiznává více důležitosti a dává jim více víry než ostatním čís. 3864.

— — obžalovaného lze z důvodu promlčení zprostiti z obžaloby jen, jsou-li splněny předpoklady promlčení při každé z několika možných kvalifikací zažalovaného skutku. Důsledkem toho má předpis § 317 tr. ř. v případech, ve kterých přichází v úvahu promlčení stíhaného skutku, místo jen, jeví-li se skutek promlčeným bez ohledu na to, zda jest jej podřaditi pod místo zákona, uplatňované obžalobou či pod jiné místo zákona, napovězené tvrzením rázu uvedeného v § 320 tr. ř. Není-li tomu tak, nemá § 317 tr. ř. místo a vstupují v platnost ustanovení o úpravě otázek porotcům (§§ 319—325 tr. ř.) čís. 3987.

— — i úprava obsahu jednotlivých otázek podle § 323 tr. ř. je úkolem soudního dvoru, nezávislým na případných návrzích stran čís. 3987.

— — pro závěr o porušení zákonných předpisů o otázkách porotcům jest lhostejno, že byly v otázce, jíž návrh obhájcův žádal a jejíž pominutí zmateční stížnost vytýká, ze skutku obžalovaného uvedeného v otázce hlavní uvedeny jen některé, nikoliv všechny složky čís. 3987.

— — záporná odpověď k otázce se zpravidla nehodí k tomu, by byla srovnávána s jinou částí výroku porotců s hlediska vady nejasnosti nebo vnitřního rozporu podle § 344 čís. 9 tr. ř.; není jí vysloveno, že a pokud se nestal skutek, k němuž se otázka vztahuje čís. 4080.

— — obsah a smysl výroku poroty jest posuzovati výlučně z doslovu otázek ve spojitosti s odpovědí porotců; je nepřípustné vykládati jej porovnáním s jinými doklady nebo s dodatečnými vysvětlivkami čís. 4144.

— — čin, který jest předmětem otázky hlavní a eventuální, je v podstatě týž, jenže se v obou těchto otázkách podřaďuje různé právní kvalifikaci čís. 4144.

— — soud není oprávněn umožniti porotcům otázkou k tomu čelící kvalifikaci skutku, která je podle výsledků hlavního přelíčení nemožná čís. 4209.

— — úprava otázek v ten způsob, že první a druhá hlavní otázka byla co do obou obžalovaných tak formulována, že v první otázce, týkající se prvního obžalovaného a znějící na zločin loupeže, jest jako jeho spoluloupežník uváděn přímo druhý obžalovaný, v druhé otázce pak, týka-

jící se druhého obžalovaného, jako jeho spoluloupežník první obžalovaný, nezakládá o sobě zmatečnost rozsudku (§§ 323, 344 čís. 6 tr. ř.) čís. 4225.

— — obdobně s předpisem § 262 tr. ř. platícím pro soudy nalézací, jest na soudním sboru porotním, by vhodnou úpravou otázek umožnil porotcům a přiměl je k tomu, by uvažovali o souzeném skutku se všech právních hledisek k němu se vztahujících a by tak zjednali svým výrokem podklad, jehož třeba k podřadění skutku pod onen trestný zákon, který se ke skutku při správném výkladě dotčených zákonných ustanovení vztahuje podle skutkových okolností, jež považovali porotci za prokázány čís. 4839.

— — zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř. je jen porušení předpisu druhé věty § 316 tr. ř. čís. 4720.

— — tím, že porotní soud v dodatkové otázce porotcům jako předpoklad použití nižší sazby trestní neuvedl znehodnocení peněz, neporušil zákon čís. 4750.

— — **dle § 322 tr. ř.:** § 322 tr. ř. má na zřeteli jen takové zvláštní přitěžující nebo polehčující okolnosti, které již podle zákonného ustanovení o samém trestném činu jmenovitě jich uvedením v dotyčném ustanovení podmiňují změnu trestní sazby čís. 3411.

— — — nespadají sem okolnosti podmiňující záměnu trestu smrti podle § 91 tr. zák. slov. v doživotní káznici nebo podle § 92 tr. zák. slov. v káznici patnácti let čís. 3411.

— — — ustanovení § 322 tr. ř. nečiní přípustnost otázek na okolnosti přitěžující nebo polehčující, zakládající po zákonu změnu trestní sazby nebo druhu trestu, závislou na tom, že byly při hlavním přelíčení tvrzeny skutečnosti nasvědčující tomu, že tu jde o takovou okolnost přitěžující nebo polehčující čís. 4043.

— — — nelze (§ 344 čís. 12 tr. ř.) vyměřiti trest podle vyší sazby § 142 tr. zák., nebyl-li zjištěn příbuzenský poměr tuto sazbu odůvodňující výrokem porotců, ana jim nebyla dána v tom směru otázka podle § 322 tr. ř.; porotní soud není oprávněn sám zjistiti onen poměr z výsledků průvodního řízení čís. 4161.

— — — předpisům §§ 318 a 322 tr. ř. je vyhověno, rozčlenil-li porotní soud otázky tím způsobem, že trestný čin dokonané loupeže, spáchané ve společenství, pojal do hlavních otázek ohledně každého ze spolupachatelů zvláště, v otázky dodatkové pak zahrnul onu další náležitost učiněného násilí, která po zákonu zakládá změnu druhu trestu (§ 141 tr. zák.) čís. 4221.

— — **dodatková: § 319 tr. ř.:** porušení předpisu § 319 tr. ř. je zmatkem čís. 6 § 344 tr. ř. jen tehdy, nedal-li porotní soud porotcům dodatkovou otázku přes to, že k tomu byl povinen čís. 3384, 3663.

— — — jedním ze zákonných předpokladů jest, by se onen stav, ona skutečnost, jichž tvrzení ve smyslu § 319 tr. ř. přichází v úvahu, hodily právě pod onen právní pojem, o němž má býti dotyčná otázka dána čís. 3384.

— — — s hlediska § 319 tr. ř. není třeba, by okolnost trestnost vylučující nebo zrušující byla tvrzena výslovně, stačí, když se podle celkového výsledku hlavního přelíčení jeví býti možnou. Nestačí však návrh strany, opřený o její domněnku, ani její (obhájcovo) subjektivní přesvědčení, nedotvrzené výsledky přelíčení čís. 3387.

— — — okolnost, že porotní soud dal dodatkovou otázku na střídavé pominutí smyslů (§ 2 b) tr. zák.) není důvodem pro domněnku, že měl pochybnosti o příčetnosti obžalovaného; musíť onu otázku dáti, je-li tu tvrzení poukazující na onen stav, třebas byl o bezpodstatnosti tohoto tvrzení sebe více přesvědčen čís. 3419.

— — — povinnost, dáti porotcům podle § 319 tr. ř. otázku dodatkovou, není podmíněna přímým, výslovným tvrzením stavu nebo skutečností trestnost vylučujících neb rušících, stačí, byly-li takový stav nebo takové skutečnosti alespoň positivními výsledky trestního řízení napovězeny čís. 3547, 3663, 4249.

— — — podle § 319 tr. ř. jest povinností soudu dáti dodatkovou otázku na onen stav, byly-li buď obžalovaným tvrzeny neb bylo-li aspoň výsledky průvodního řízení poukazováno na skutečnosti, které by opodstatňovaly onen trestnost vylučující důvod čís. 3547.

— — — první podmínkou povinnosti porotního soudu dáti otázku je, by bylo tvrzeno, že tu byl takový stav, nebo že nastala taková skutečnost, jež vylučují nebo ruší trestnost čís. 3663.

— — — tvrdí-li se, že od pokusu bylo dobrovolně upuštěno, jde o tvrzení skutečnosti, která nevylučuje jen trestnost, nýbrž samu skutkovou podstatu trestného činu; skutečnost ta nemůže býti předmětem dodatkové otázky podle § 319 tr. ř., nýbrž po případě otázky kontrolní, která je rovněž otázkou dodatkovou čís. 3820.

— — — dodatkovou otázku jest soud povinen dáti, byl-li tvrzen stav, který trestnost skutku vylučuje čís. 3923.

— — — pro pojem »tvrzení« nestačí, že průvodní materiál (jeho část) poukazuje k možnosti, že takový stav (skutečnosti) tu byly, nýbrž jest třeba, by byly aspoň přímo napovězeny, by je positivní výsledky hlavního přelíčení buď přesně a výslovně uplatňovaly neb alespoň poukazovaly k tomu, že tu byly čís. 3923.

— — — »tvrzením« zavazujícím podle § 319 tr. ř. soud k otázce přiměřené tvrzení, jsou výhradně provedené průvody, k nimž však nelze řaditi i průvodní návrhy obhájců čís. 4011.

— — — zákon nevyžaduje, by se obžalovaný sám hájil duševní méněcenností nebo nepříčetností. Ani opačná tvrzení pachatelova nezbavují soud povinnosti ve smyslu § 319 tr. ř., poukazuje-li provedení činu, zodpovídání se obžalovaného a výsledky řízení o sobě nebo jejich vzájemný souhrn a poměr ke skutečnostem, které by, kdyby byly pravdivé, vylučovaly nebo rušily trestnost činu čís. 4078.

— — — i když porotci mají možnost vziti zřetel na okolnosti trestnost vylučující již při zodpovídání hlavní otázky, musí jim býti přece ve smyslu § 319 tr. ř. poskytnuta neomezená možnost, by po případném přisvědčení k otázce viny v hlavní otázce samostatně uvažovali o těch v řízení na jevo vyšlých okolnostech, jimiž by mohl býti naplněn důvod trestnost vylučující čís. 4140.

— — — i kdyby takové okolnosti vycházely jen z tvrzení obžalovaného, náleží přece jen porotcům posouditi věrohodnost jeho zodpovídání se ve srovnání s jinými, tomu snad odporujícími výsledky řízení čís. 4140.

— — — předmětem dodatkové otázky není zjišťování předpokladů beztrestnosti z důvodů § 317 tr. ř. (promlčení) čís. 4234.

— — — o »tvrzení« ve smyslu § 319 tr. ř. jde nejen, byly-li stav nebo skutečnost trestnost vylučující nebo rušící přímo (výslovným tvrzením) uplatňovány, nýbrž i, byly-li positivními výsledky hlavního přelíčení napovězeny čís. 4249.

— — — porotní soud je povinen dáti dodatkovou otázku ve smyslu § 319 tr. ř. i, byly-li onen stav (skutečnost) jen obžalovaným tvrzeny, nikoliv jen, bylo-li takové tvrzení podepřeno positivnímu výsledky trestního řízení čís. 4249.

— — — porotní soud smí dáti porotcům dodatkové otázky jen, když při hlavním přelíčení tvrzené nebo napovězené okolnosti skutečně odpovídají zákonným znakům dotyčné trestnost vylučující okolnosti. Není-li tu tohoto předpokladu, nesmí soud dáti tuto otázku, by sám neuváděl porotce v omyl čís. 4602.

— — — zda nastala zákonem vyžadovaná podmínka pro otázku dodatkovou, nesmí býti posuzováno podle ze své souvislosti vytržených

jednotlivých výroků obžalovaného, nýbrž podle celkového jeho zodpovídání se při hlavním přelíčení čís. 4602.

— — — i když je porotcům vyhraženo posouditi, zda tu byl stav nebo zda nastaly skutečnosti trestnost vylučující nebo rušící, není jim volno dávati těmto pojmům jinou náplň, než je dána a určena těmi místy zákona, jež vymezují, za kterých okolností je trestnost činu vyloučena nebo přestává. Je věcí porotního soudního sboru, by tuto právní stránku věci posoudil sám a nepřipustil dodatkovou otázku, neodpovídají-li okolnosti při hlavním přelíčení tvrzené (napovězené) zákonným znakům okolnosti vylučující trestnost čís. 4602.

— — — tím, že porotní soud v dodatkové otázce porotcům jako předpoklad použití nižší sazby trestní neuvedl znehodnocení peněz, neporušil zákon čís. 4750.

— — — jednotlivé případy:

— — — pokud řízení není vadným (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin žhářství dodatková otázka ve smyslu § 168 tr. zák. čís. 3449.

— — — nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., dal-li porotní soud při úpravě otázek ke všem hlavním otázkám (na zločin loupežné vraždy, utrhání na cti, těžkého uškození na těle a na přestupek krádeže) společné nedílné otázky dodatkové na okolnosti trestnost vylučující čís. 3638.

— — — spáchal-li obžalovaný podle posudku znalců psychiatrů čin ve stavu pathologického opojení alkoholického, vyhověl porotní soud předpisu § 319 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), dav porotcům dodatkovou otázku na úplné opilství podle § 2 c) tr. zák.; dáti onu otázku i na jiné pomatení smyslů podle § 2 c) tr. zák. byl by tu povinen jen, kdyby ho výsledky řízení k tomu zavazovaly čís. 3663.

— — — porušení předpisu § 319 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.) pro opomenutí dodatkové otázky na neodolatelné donucení (stav nouze) přicházelo by v úvahu jen, kdyby byl onen stav výslovně tvrzen nebo positivními výsledky hlavního přelíčení napovězen čís. 3670.

— — — opomenutí porotního soudu dáti k eventuální otázce na zabití dodatkovou otázku na nutnou (putativní) sebeobranu a další eventuální otázku na přečin § 335 tr. zák. nemůže působiti na rozhodnutí způsobem obžalovanému nepříznivým (předposl. odst. § 344 tr. ř.), nedošlo-li vůbec k odpovědi na onu eventuální otázku na zabití, ani porotci zodpověděli kladně hlavní otázku na zločin vraždy prosté čís. 3921.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavní otázce na zločin loupežného zabití mimo jiné dodatkovou otázku na stav bezvědomí, způsobený pathologickými affekty (§ 2 c) tr. zák.) čís. 3923.

— — — okolnost, že pachatel zavraždil milenku, s níž chtěl společně zemříti, k její žádosti, nepoukazuje o sobě na chorobný duševní stav (§ 319 tr. ř.) čís. 4078.

— — — pokud jde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na zločin násilného smilstva podle § 125 tr. zák. dána dodatková otázka, zda nebyl obžalovaný v takovém omylu (ohledně zneužití ve stavu neschopnosti k odporu pro opilost), pro který nelze spatřovati v jeho činu zločin (§ 2 e) tr. zák. čís. 4140.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li dány k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázky na krádež a na vzdálené spolupomocnictví, a dodatková otázka (kontrolní), zda jest skutečné ublížení násilím spatřovati v tom, že pachatel svázal napadenému nohy, když již byl v bezvědomí čís. 4209.

— — — pokud nejde o porušení předpisu § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána dodatková otázka na stav poděšení, strachu a leknutí čís. 4259.

— — — nakolik nejde o porušení předpisu § 319 tr. ř., nepřipustil-li porotní soud otázku podle § 2 g) tr. zák. čís. 4532.

— — — otázku na střídavé pominutí smyslů podle § 2 b) tr. zák. lze a nutno dáti porotcům jen, bylo-li tvrzeno nebo aspoň výsledky řízení napovězeno, že obžalovaný spáchal čin ve střídavém pominutí smyslů, v čase, kdy pominutí trvalo. Poněvadž pak zákon rozumí střídavým pominutím smyslů podle § 2 b) přechodnou duševní chorobu, najmě periodickou psychosu vylučující přechodně užívání rozumu, jest nutno pro dodatkovou otázku v tomto směru, by bylo tvrzeno nebo napovězeno, že čin byl spáchán v době, kdy byl pachatel následkem přechodné duševní choroby zbaven užívání rozumu a jeho duševní síly potlačeny tak, že nebyl s to rozpoznati protiprávnost svého činu a zařídit své jednání podle správného rozpoznání čís. 4602.

— — — nakolik jde o porušení předpisu § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., dal-li porotní soudní sbor ke hlavní otázce na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. přes ohražení státního zástupce dodatkovou otázku na okolnosti vylučující trestnost podle § 2 b), c) tr. zák. čís. 4602.

— — — otázku ve smyslu § 2 c) tr. zák. smí a musí dáti porotní soud porotcům jen, byl-li tvrzen stav pomatení smyslů, v němž si pachatel svého činu nebyl vědom, t. j. bylo-li jeho vědomí v době, kdy spáchal skutek, úplně zrušeno, neb alespoň zkaleno tak, že nepostřehl vůbec neb aspoň ne úplně a správně skutkové okolnosti, za nichž jednal a neměl správné představy o tom, k jakému výsledku směřuje jeho čin čís. 4602.

— — **dodatková (§ 319 tr. ř.) a eventuální (§ 320 tr. ř.):** podle své povahy hledí otázky dodatkové (§ 319 tr. ř.) a otázky náhradní (§ 320 tr. ř.) ke skutku, který je obžalobou stihán a byl proto učiněn předmětem otázky hlavní, takže se mohou státi předmětem dodatkové otázky stavy a skutečnosti, jež má § 319 tr. ř. na zřeteli, jen tehdy, bylo-li tvrzeno, že stavem tím nebo skutečností tou je vyloučena nebo třeba zanikla trestnost právě skutku hlavní otázkou dotčeného, a předmětem náhradní otázky mohou býti skutečnosti rázu naznačeného v § 320 tr. ř. jen, byly-li skutečnosti ty tvrzeny jako složky (doplňky nebo změny složek) právě skutku označeného hlavní otázkou čís. 4403.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li dány ke hlavní otázce na zločin zabití dodatková otázka na sebeobranu podle § 2 g) tr. zák., po případě další otázka (eventuální) na vykročení z mezí nutné obrany podle § 335 tr. zák. čís. 4403.

— — — porotní soudní sbor je sice oprávněn přimětí porotce vhodnou otázkou k výroku o jiné než obžalobou uplatňované kvalifikaci neb o důvodu beztrestnosti stíhaného skutku, není-li ona kvalifikace nebo třeba tento důvod výsledky hlavního přelíčení přímo vyloučen, avšak povinnost soudu dáti otázku nastává jen, jsou-li tu předpoklady §§ 320 (319) tr. ř., bylo-li totiž tvrzeno (napovězeno), t. j. průvodním prostředkem poukázáno k tomu, že tu jsou skutečnosti povahy v § 320, nebo že tu je skutečnost nebo stav povahy v § 319 tr. ř. vytčené; zmatečnost rozsudku nepůsobí již nepoužití onoho práva, nýbrž jen nesplnění této povinnosti čís. 4532.

— — — porotcům předvedené opačné údaje v předběžném řízení pozbyly změnou při hlavním přelíčení významu pro dosah §§ 319, 320 tr. ř. čís. 4532.

— — — není třeba, by stav, který vylučuje trestnost skutku nebo třeba vylučuje jeho potrestání jako zločinu a podmiňuje mírnější jeho po-

trestání jako přečinu (přestupku), byl tvrzen právě obžalovaným. Stav dotčeného rázu jest po rozumu §§ 319 a 320 tr. ř. tvrzen i tehdy, byl-li napovězen jiným výsledkem hlavního přelíčení čís. 4591.

— — — není ani třeba, by byl stav tvrzen právě slovem, jímž označuje nebo slovy, jimiž vymezuje dotčený stav sám zákon čís. 4591.

— — — nestačí poukaz na pouhou možnost dotčeného stavu, jež dává jen soudnímu sboru právo, by dal příslušnou otázku (příslušné otázky), aniž jest nevykonání tohoto práva porušením předpisů §§ 319, 320 tr. ř., které jsou naopak — upravujíce povinnost soudu dáti dodatkové a eventuální otázky — porušeny výlučně tehdy, bylo-li výpovědí obžalovaného nebo jinou složkou průvodní látky alespoň poukázáno k tomu, že stav dotčeného rázu v době páchání trestného činu skutečně tu byl, nikoliv snad jen tu mohl býti čís. 4591.

— — — nakolik nejde o porušení předpisů §§ 319, 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavním otázkám na zločiny žhářství a vydírání dodatkové otázky na úplné opilství, a pro případ jejich kladného zodpovědění další eventuální otázky na přestupek opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4591.

— — **eventuální (§ 320 tr. ř.):** § 320 tr. ř. vylučuje, by současně s hlavní otázkou byla kladena též otázka evetuální, odpovídající jen z části tvrzeným skutečnostem, bez ohledu na další skutečnosti rovněž tvrzené, jež v celku, netvoříce skutkovou podstatu jiného trestního zákona, který není přísnějším, než zákon uvedený v obžalovacím spise, jsou plně již vyčerpány hlavní otázkou čís. 3371.

— — — uplatňuje-li obžaloba ideální souběh několika trestných činů v témže skutku obžalovaného, jest učiniti předmětem úvah a výroku porotců všechny tyto kvalifikace v otázce hlavní, buď tím, že se v jediné otázce hlavní uvádějí veškeré zákonné známky trestných činů sbíhajících se ve skutku, k němuž se otázka vztahuje, nebo že se o skutku dá otázek několik, z nichž každá — uvádějíc jen zákonné znaky jednoho z oněch trestných činů — přivádí k poradě a výroku porotců jen jednu z několika kvalifikací obžalobou uplatňovaných. Volbu mezi oněmi možnostmi zůstavuje druhý odst. § 323 tr. ř. úvahám soudu řídícím se zvláštnostmi případu. I při druhé možnosti mohou však otázky býti dány jen jako otázky hlavní, nikoliv eventuální čís. 3387.

— — — porotní soud je povinen dáti eventuální otázku, byl-li aspoň napovězen výsledky porotního přelíčení stav věci, opodstatňující skutkovou podstatu mírnějšího činu čís. 3419, 3571.

— — — porušení předpisu § 320 tr. ř., zakládající zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., přicházelo by v úvahu jen, kdyby byly při hlavním líčení tvrzeny neb aspoň positivními výsledky hlavního líčení napovězeny skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, čin obžalobou obžalovanému za vinu kladený spadal pod mírnější ustanovení trestního zákona čís. 3744, 3923.

— — — otázku, zda takové skutečnosti byly tvrzeny, nelze řešiti podle ojedinělých, z celé výpovědi obžalovaného vytržených vět, nýbrž dle vnitřně souvislého celkového zodpovídání se obžalovaného čís. 3744.

— — — pouhým popřením úmyslu vražedného netvrdí pachatel ještě úmysl nepřátelský ve smyslu § 140 tr. zák.; pokud tu stačí, dal-li porotní soud eventuální otázku na přečin § 335 tr. zák. čís. 3744.

— — — případné pochybnosti, zda nevyhovuje výsledkům hlavního přelíčení jiná, najmě mírnější kvalifikace stíhaného skutku, než kterou uplatňuje obžaloba, mohou býti jen podnětem soudu, by dal porotcům i bez podmínek § 320 tr. ř. vedle hlavní otázky další otázku náhradní, jíž přivádí skutek pod ono po případě mírnější hledisko čís. 4011.

— — — porotní soud může po případě bez zahájení řízení podle § 331 tr. ř. vynésti rozsudek, nepřihlíželje k zbytečnému zápornému zodpovědění eventuální otázky čís. 3921.

— — — pro pojem »tvrzení« nestačí, že průvodní materiál (jeho část) poukazuje k možnosti, že takový stav (skutečnosti) tu byly, nýbrž jest třeba, by byly aspoň přímo napovězeny, by je positivní výsledky hlavního přelíčení buď přesně a výslovně uplatňovaly neb alespoň poukazovaly k tomu, že tu byly čís. 3923.

— — — porotní soud jest povinen dáti porotcům eventuální otázku, jsou-li tvrzení, jichž se obhajoba k odůvodnění návrhu na tuto otázku dovolávala, skutečně s to, by opodstatnila skutkovou podstatu jiného méně trestného činu ve směru objektivním i subjektivním čís. 3965.

— — — ani správný, po stránce skutkové i právní bezvadný předpoklad, že se skutek, z něhož viní obžaloba obžalovaného, stal promlčením beztrestným, shledává-li se v něm jiný, obzvláště mírnějším trestem ohrožený čin trestný, než který jest uveden v obžalobě, nezprošťuje porotní soudní sbor povinnosti, by za podmínek § 320 tr. ř. dal porotcům eventuální otázku, kterou se přivádí skutek uvedený v otázce hlavní pod hledisko naznačené odchylné kvalifikace čís. 3987.

— — — předpis § 320 tr. ř. (odst. prvý) stanoví předpoklady, za nichž sborový soud porotní musí dáti eventuální otázku, nevylučuje však právo soudu dáti onu otázku i bez těchto předpokladů, není-li dotyčná eventualita podle výsledku hlavního přelíčení přímo vyloučena čís. 4043.

— — — pro řešení otázky, směl-li porotní soud eventuální otázku dáti či nikoliv, rozhoduje jen stav věci v době, kdy byla otázka dána, nikoliv stav věci zjištěný výrokem porotců čís. 4043.

— — — i když byla dána otázka na zločin loupeže, trestné podle § 195 tr. zák., ač obžaloba zněla na zločin nedokonané vraždy loupežné, trestné podle mírnějšího ustanovení § 138 odst. druhý trestního zákona, nejde o porušení předpisu druhého odst. § 320 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), prohlásil-li ex offo obhájce bez odporu obžalovaného, že nečiní námitek proti otázkám čís. 4055.

— — — čin, který jest předmětem otázky hlavní a eventuální, je v podstatě týž, jenže se v obou těchto otázkách podřaďuje různé právní kvalifikaci čís. 4144.

— — — podle ustaonvení § 320 tr. ř. jest porotní dvůr soudní povinen dáti otázku envetuální, byly-li při hlavním přelíčení buď tvrzeny neb aspoň naznačeny nebo vůbec vyšly najevo takové okolnosti, jež by, kdyby byly pravdivé, podmiňovaly jiné, mírnější posouzení činu, z něhož byl obžalovaný obviněn čís. 4184.

— — — kladný výrok o vině musí býti i, pokud se zakládá na kladné odpovědi porotců k některé eventuální otázce, výronem správného použití zákona na skutkový děj, který lze vzíti za prokázaný výsledky hlavního přelíčení. K porušení této zásady nesmí býti porotcům poskytována možnost eventuální otázkou ani z obavy, že zodpoví záporně hlavní otázku, a že pak bude obžalovaného z obžaloby zprostiti čís. 4195.

— — — bylo-li k odchylné kvalifikaci skutku výsledky hlav. přelíčení přímo poukázáno (byly-li tvrzeny neb alespoň napovězeny skutkové okolnosti, podle nichž by — předpokládajíc jejich pravdivost — spadal stíhaný skutek pod jiný, nikoliv přísnější zákon, než který jest uveden v obžalobě), jest soud povinen, by dal porotcům eventuální otázku takovému tvrzení odpovídající čís. 4195.

— — — stačí, že byla výsledky hlavního přelíčení napovězena možnost jiného právního hodnotění hlavního skutku, než jakým se řídí obžaloba, a přimykající se k ní hlavní otázka čís. 4195.

— — — porotcům nesmí však býti umožněno právní hodnocení skutku, neopírající se o výsledky hlavního přelíčení čís. 4195.

— — — soud není oprávněn, tím méně pak povinen, by dal eventuální otázku, je-li podle výsledků hlavního přelíčení dotčená eventualita (kvalifikace skutku), k níž by otázka hleděla, přímo vyloučena čís. 4195.

— — — soud není oprávněn umožniti porotcům otázkou k tomu čelící kvalifikaci skutku, která je podle výsledků hlavního přelíčení nemožná čís. 4209.

— — — poučení předsedy porotcům, že si mohou vyžádati otázku na onen přečin, dojdou-li k přesvědčení, že smrt usmrceného nastala činem z nedbalosti, nemůže nahraditi povinnost soudu, dáti eventuální otázku, jsou-li tu předpoklady § 320 tr. ř. čís. 4258.

— — — předmětem otázek eventuálních nelze činiti o sobě některou ze složek celkového činu, s nímž i ona složka byla učiněna předmětem otázky hlavní čís. 4532.

— — — by určitá skutečnost byla »tvrzena« ve smyslu § 320 tr. ř., není třeba, by byla uváděna v zodpovídání se obžalovaného nebo namítána obhajobou, rovněž není podmínkou, by veřejný obžalobce sám již v obžalobě nebo za porotního líčení takovou skutečnost uplatňoval. Skutečnost podmiňující eventuální otázku ve smyslu § 320 tr. ř. může býti »tvrzena« jakýmkoliv výsledkem porotního líčení, takže její nápověď může vzejíti v průběhu řízení důkazního z výpovědi svědecké čís. 4641.

— — — obdobně s předpisem § 262 tr. ř. platícím pro soudy nalézací, jest arciť na soudním sboru porotním, by vhodnou úpravou otázek umožnil porotcům a přiměl je k tomu, by uvažovali o souzeném skutku se všech právních hledisek k němu se vztahujících a by tak zjednali svým výrokem podklad, jehož třeba k podřadění skutku pod onen trestný zákon, který se ke skutku při správném výkladě dotčených zákonných ustanovení vztahuje podle skutkových okolností, jež považovali porotci za prokázány čís. 4839.

— — — porotní soudní sbor je tudíž oprávněn a lze říci také povinen, by učinil předmětem eventuálních otázek každou z kvalifikací souzeného skutku od žalobní kvalifikace odchylných, které nejsou výsledky hlavního přelíčení při správném výkladu zákona přímo vyloučeny čís. 4839.

— — — avšak zmatečným jest rozsudek z příčiny nedostatečného rozsahu otázek podle čís. 6 § 344 tr. ř. jen, bylo-li porušeno ustanovení § 320 tr. ř., t. j. nebyla-li porotcům dána eventuální otázka, kterou by byl souzený skutek přivoděn pod hledisko trestného činu, jehož skutková podstata jak po objektivní, tak i po subjektivní stránce by byla opodstatněna skutečnostmi, jež byly při hlavním přelíčení tvrzeny čís. 4839.

— — — tvrzeny po rozumu § 320 tr. ř. pak jsou skutečnosti, které byly při hlavním přelíčení výslovně uvedeny nebo ke kterým alespoň bylo některým průvodem, zejména výpovědí obžalovaného nebo třeba souvislostí několika složek průvodní látky poukázáno čís. 4839.

— — — tím, že nebyla dána eventuální otázka, stává se rozsudek zmatečným jen, bylo-li kladnými výsledky hlavního přelíčení aspoň napovězeno, že tu byly skutečnosti podmiňující kvalifikaci, ke které by opomenutá otázka směřovala, nikoliv i, nebyla-li dotčená kvalifikace jen přímo vyloučena (byla-li výsledky hlavního přelíčení napovězena nebo tvrzena toliko možnost skutečností dotčenou kvalifikaci podmiňujících) čís. 4839.

— — — jednotlivé případy:

— — — pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a zmatek čís. 6 § 344 tr. ř. nebyla-li dána vedle hlavní otázky na vraždu eventuální otázka na zabití čís. 3419.

— — — nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavní otázce na zločin § 127 tr. zák. eventuální otázku na přestupek § 20 zák. čís. 241/1922, ač vyšlo na jevo při hlavním přelíčení, že se obžalovaný nedopustil násilí čís. 3426.

— — — pokud řízení není vadným (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin žhářství eventuální otázka na zločin podle § 212 tr. zák., pokud se týče podle §§ 5, 166, 167 c) tr. zák. čís. 3449.

— — — o porušení předpisu podle § 320 tr. ř. nepoložením otázky na vydírání šlo by tenkrát, kdyby byly po rozumu tohoto ustanovení zákona »tvrzeny«, t. j. buď výslovně tvrzeny nebo alespoň výsledky hlavního přelíčení napovězeny skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, skutek stěžovateli obžalobou jako zločin loupeže podle §§ 190, 192 tr. zák. za vinu kladený spadal pod mírnější ustanovení trestního zákona o zločinu podle § 98 b) tr. zák. čís. 3571.

— — — kdy je porotní soud povinen dáti k hlavní otázce na zločin § 127 tr. zák. eventuální otázku na přestupek § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 čís. 3864.

— — — opomenutí porotního soudu dáti k eventuální otázce na zabití dodatkovou otázku na nutnou (putativní) sebeobranu a další eventuální otázku na přečin § 335 tr. zák. nemůže působiti na rozhodnutí způsobem obžalovanému nepříznivým (předposl. odst. § 344 tr. ř.), nedošlo-li vůbec k odpovědi na onu eventuální otázku na zabití, ani porotci zodpověděli kladně hlavní otázku na zločin vraždy prosté čís. 3721.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavní otázce na zločin loupežného zabití podle § 141 tr. zák. eventuální otázky na zločin prostého zabití (§ 140 tr. zák.) a na usmrcení z nedbalosti vykročením z mezí nutné obrany (§ 335 tr. zák. a § 2 g) tr. zák.) a dodatkovou otázku na stav bezvědomí způsobený pathologickými affekty (§ 2 c) tr. zák.) čís. 3923.

— — — pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána ke hlavní otázce na zločin loupeže eventuelní otázka na zločin krádeže čís. 3965.

— — — předpoklady eventuální otázky na zločin vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák. k hlavní otázce na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. čís. 4043.

— — — pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. eventuální otázka na zločin spoluviny (podílnictví) na vyhnání vlastního plodu podle §§ 5, 144 tr. zák., nebo eventuální otázka na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. čís. 4043.

— — — pokud nebyl porušen předpis § 320 tr. ř. (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nepřipustil-li soud k hlavní otázce na vraždu eventuální otázku na vzdálenou spoluvinu čís. 4183.

— — — pokud jde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., byly-li k obžalobě (a jí přizpůsobeným otázkám hlavním a dodatkovým) na zločin loupeže podle §§ 190, 192, 194 tr. zák. dány eventuální otázky na krádež a na přestupek § 411 tr. zák. čís. 4195.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li dány k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázky na krádež a na vzdálené spolupomocnictví, a dodatková otázka (kontrolní), zda jest skutečné ublížení násilím spatřovati v tom, že pachatel svázal napadenému nohy, když již byl v bezvědomí čís. 4209.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázka na zločin podle § 174 I b) tr. zák. čís. 4221.

— — — pokud jde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na zločin úkladné vraždy (jedem) dána eventuální otázka na přečin podle § 335 tr. zák. (neopatrným uložením jedu) čís. 4258.

— — — pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána eventuální otázka na zločin účastenství na loupeži podle § 195 tr. zák. čís. 4259.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na spoluvinu na vraždě zjednané dána eventuální otázka na vzdálenější spoluvinu po rozumu § 137 tr. zák. čís. 4405.

— — — nakolik nejde o porušení ustanovení § 320 tr. ř.: 1. nebyly-li na místě otázek, jimiž bylo usmrcení napadeného přivedeno pod hledisko loupežného zabití neb alespoň vedle nich (pro případ záporných odpovědí na ony otázky) dány eventuální otázky na zločin prostého zabití podle § 140 tr. zák., a nebyly-li jako další eventuální otázky dány otázky na zločin podle § 143 (odst. 2) tr. zák., a 2. nebyla-li dána eventuální otázka podle § 93 tr. zák. čís. 4532.

— — — nakolik nejde o porušení předpisu §§ 320, 267 tr. ř. a o zmatek čís. 6 a 7 § 344 tr. ř., byly-li ke hlavní otázce na zločin § 101 tr. zák. dány a kladně zodpovězeny eventuální otázky na úplatkářství podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/24, ač obžaloba zněla jen na onen zločin a na úplatkářství nebyla rozšířena (doplněna) čís. 4414.

— — — nakolik nejde o zmatek, dal-li soud ke hlavní otázce na loupež eventuální otázku na krádež dle § 174 I b) tr. zák. čís. 4641.

— — — nakolik nejde o § 344 čís. 6 tr. ř., nedal-li soudní sbor porotní porotcům ke hlavní otázce znějící na zločin úkladné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. eventuální otázku na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. a mimo to eventuální otázku na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 zák. čís. 4720.

— — **hlavní:** porušení předpisu § 318 tr. ř., nebyla-li do hlavní otázky na zločin vraždy pojata zákonná známka, že obžalovaný jednal proti napadenému v úmyslu, by ho usmrtil, jest zmatkem čís. 6 § 344 tr. ř., třebas byli porotci poučeni, že, zodpoví-li otázku na vraždu kladně, odpadá zodpovědění otázky na zabití a na přečin § 335 tr. zák. čís. 3366.

— — — § 320 tr. ř. vylučuje, by současně s hlavní otázkou byla kladena též otázka eventuální, odpovídající jen z části tvrzeným skutečnostem, bez ohledu na další skutečnosti rovněž tvrzené, jež v celku, netvoříce skutkovou podstatu jiného trestního zákona, který není přísnějším, než zákon uvedený v obžalovacím spise, jsou plně již vyčerpány hlavní otázkou čís. 3371.

— — — uplatňuje-li obžaloba ideální souběh několika trestných činů v témže skutku obžalovaného, jest učiniti předmětem úvah a výroku porotců všechny tyto kvalifikace v otázce hlavní, buď tím, že se v jediné otázce hlavní uvádějí veškeré zákonné známky trestných činů sbíhajících se ve skutku, k němuž se otázka vztahuje, nebo že se o skutku dá otázek několik, z nichž každá — uvádějíc jen zákonné znaky jednoho z oněch trestných činů — přivádí k poradě a výroku porotců jen jednu z několika kvalifikací obžalobou uplatňovaných. Volbu mezi oněmi možnostmi zůstavuje druhý odst. § 323 tr. ř. úvahám soudu řídícím se zvláštnostmi případu. I při druhé možnosti mohou však otázky býti dány jen jako otázky hlavní, nikoliv eventuální čís. 3387.

— — — ze zvláštních okolností skutku jest podle § 318 tr. ř. v otázku (hlavní) pojati jen, co jest (uvedením místa, doby, předmětu atd.)

zapotřebí k jasnému označení skutku; další konkretisování skutku § 318 tr. ř. nežádá; nenařizuje, by byly zákonné známky v otázce obsažené rozvedeny na příslušné skutkové okolnosti čís. 3387.

— — — při spolupachatelství (dle § 70 slov. tr. zák.) nemusí býti v otázce (§ 318 tr. ř.) ohledně jednoho pachatele výslovně vyjmenováni i spolupachatelé; ohledně každého obžalovaného a ohledně každého trestného činu musí býti dána samostatná otázka (§ 318 tr. ř.) čís. 3411.

— — — účelem individualisace podle § 318 tr. ř. jest zjistiti osobitost činu za účelem zajištění neporušitelnosti zásady »ne bis in idem«. Tuto individualisaci neruší, byl-li v otázce alternativně uveden způsob činnosti ve smyslu obžaloby, když se tato činnost vztahuje k témuž podnětu, k témuž předmětu a k témže okolnostem dle místa a času čin jinak pevně určujícím, takže o jeho totožnosti pochybnosti býti nemůže čís. 3421.

— — — v případech, v nichž se dává dvěma nebo více obžalovaným za vinu týž trestný čin, jehož se dopustili dle obžaloby jako přímí pachatelé (spolupachatelé), musí býti porotcům dána ohledně každého obžalovaného samostatná hlavní otázka čís. 3411.

— — — nebyla-li obžaloba při hlavním přelíčení změněna, musí býti hlavní otázka podle § 318 tr. ř. přizpůsobena jak co do okolností skutkových, tak i do zákonných známek trestného činu obžalobě, bez ohledu na to, nasvědčují-li výsledky přelíčení vůbec tomu, že tento žalobní skutek je trestným činem, za nějž jej pokládá obžaloba, či nikoliv čís. 3426.

— — — trestní řád v ustanovení § 323 odst. 2 ponechává porotnímu soudu úplnou volnost v úpravě otázky podle povahy případu, najmě, které skutečnosti mají se shrnouti do otázky jediné nebo mají býti předmětem otázek zvláštních čís. 3638.

— — — nejde o zmatek číslo 6 § 344 tr. ř., dal-li porotní soud při úpravě otázek ke všem hlavním otázkám (na zločin loupežné vraždy, utrhání na cti, těžkého uškození na těle a na přestupek krádeže) společné nedílné otázky dodatkové na okolnosti trestnost vylučující čís. 3638.

— — — kromě zákonných znaků trestného činu, jenž jest základem obžaloby, jest nutno pojmouti do hlavní otázky ze zvláštních okolností činu jen čeho je třeba k jeho individualisování, by byla vyloučena případná záměna s jiným činem čís. 3700.

— — — hlavní otázka na zločin přímého účastenství na dokonané loupežné vraždě podle §§ 134, 135 čís. 2, 136 tr. zák. čís. 3700.

— — — bylo-li použito v hlavní otázce slov zákona »způsobem činným spolupůsobil při samém vykonávání loupežné vraždy« k vyznačení přímého účastenství (§ 136 tr. zák.) obžalovaného na zločinu loupežné vraždy, neodporuje doslov ten předpisu § 318 tr. ř. čís. 3700.

— — — ohrožení cizího majetku zmíněné v § 169 tr. zák. jest nejen objektivní, nýbrž i subjektivní podmínkou trestnosti; tato známka deliktová nemusí býti v hlavní otázce zvláště vytknuta; takové znaky zločinu jsou pojaty do otázky již obratem »je-li obžalovaný vinen« čís. 3804.

— — — skutková podstata zločinu podle § 170 tr. zák. předpokládá ve směru subjektivním úmysl pachatelův, by zapálením vlastní věci buď zkrátil práva osoby třetí, nebo uvedl někoho v podezření; byl-li tento zákonný znak deliktový (úmysl poškozovací) pojat do hlavní otázky ne sice v doslovu § 170 tr. zák., nýbrž ve formě obecného úmyslu podvodného (v doslovu § 197 tr. zák.), nejde o porušení předpisu § 318 tr. ř., poněvadž se ve směru subjektivním kryje skutková podstata specielního zločinu podle § 170 tr. zák. s obecným zločinem podvodu podle § 197 tr. zák. čís. 3804.

— — — hlavní otázka (§ 318 tr. ř.) na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. a zároveň i na zločin spoluviny na úkladné a zjednané vraždě podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 a 3 tr. zák.; hlavní otázka na zločin vzdálené spoluviny (§ 137 tr. zák.) na úkladné vraždě na příbuzném podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 tr. zák. čís. 3890.

— — — § 318 tr. ř. nepředpokládá nutně, by byla ohledně každého trestného skutku, z něhož jest pachatel obžalován, dána samostatná hlavní otázka čís. 3890.

— — — zákon nevyžaduje přeplňování hlavní otázky podrobnostmi činu; stačí, vykazuje-li otázka veškeré zákonné znaky trestného činu a je-li skutek zvláštními okolnostmi případu potud individualisován, by nemohl býti zaměněn za skutek jiný čís. 3890.

— — — hlavní otázka na zločin loupežného zabití (§ 141 tr. zák.) čís. 3923.

— — — právě tak jako tvrzení přednesené obžalovaným rázu uvedeného v § 319 nebo v § 320 tr. ř. musí býti učiněno předmětem otázky, třebas se jeví soudu nehodnověrným nebo dokonce přímo nepravdivým, jest soud — bez rozdílu, jaký jest podle výsledků hlavního přelíčení vlastní jeho názor na věc a vlastní jeho přesvědčení o vině nebo nevině obžalovaného — s výjimkami § 317 tr. ř. povinen přizpůsobiti hlavní otázku obžalobě čís. 4011.

— — — pokud byla v rozporu s ustanovením § 318 tr. ř. dána hlavní otázka na vraždu úkladnou, přímo a bezprostředně provedenou, ač obžaloba neuváděla přímé a bezprostřední účastenství na vraždě, nýbrž jen zjednání, kdežto otázka, zda obžalovaný vraha najal nebo jiným způsobem pohnul, byla dána jen jako otázka eventuální pro případ záporného zodpovědění hlavní otázky, k níž však bylo přisvědčeno čís. 4011.

— — — pokud bylo vyhověno předpisu § 318 tr. ř. ohledně individualisace zločinu vraždy (utrhání na cti) čís. 4011.

— — — nedostatek opodstatnění některého zákonného znaku v obžalobě uvedeného v důvodech obžaloby nemění nic na tom, že obžaloba směřuje k tomu, že se obžalovaný dopustil stíhaného skutku v oné formě viny, jež jest určena zákonnými znaky, pojmenováním trestního řádu a zákonnými ustanoveními, jež uvádí obžaloba čís. 4011.

— — — i kdyby byla hlavní otázka dána porušením předpisu § 318 tr. ř., nelze tuto okolnost uplatňovati jako zmatek, byla-li otázka ta zodpovědena záporně (§ 344 předposl. odst. tr. ř.) čís. 4043.

— — — podle zákonné úpravy hlavní otázky jest se porotcům v odpovědi na ni vysloviti nejen o tom, zda se staly skutečnosti v otázce uvedené, nýbrž i o tom, zda jsou těmito skutečnostmi naplněny veškeré zákonné znaky v otázce zmíněné, po případě i o tom, zda není tu důvod vylučující vinu nebo trestnost (neboť kladná odpověď k otázce o vině předpokládá, že takového důvodu tu není) čís. 4080.

— — — porotci nejsou povinni, ba nejsou podle zákona ani oprávněni, by v otázce vyznačili, s kterého z těchto hledisek dospěli k záporné odpovědi. Z toho plyne, že skutečnosti, pojaté do otázek, jsou výrokem porotců zjištěny jen, byla-li jejich odpověď k otázce kladná čís. 4080.

— — — kladnou odpovědí porotců na otázku je vysloveno nejen, že porotci pokládali za prokázané veškeré skutečnosti v otázce hromadně uvedené, nýbrž i, že podle přesvědčení porotců jsou tu všechny skutkové okolnosti, jichž je třeba k opodstatnění všech zákonných znaků v otázce hromadně uvedených čís. 4080.

— — — popřena je určitá skutečnost porotci jen, je-li skutečnost nebo je-li několik skutečností střídavě uvedených výlučně předmětem otázky, ke které porotci odpověděli záporně čís. 4080.

— — — jinak nelze zákonnou odpověď porotců na otázku vykládati v ten smysl, že jest jí popřena skutková okolnost v otázce uvedená, že

je tím vysloveno a zjištěno, že se tato skutečnost nestala; musíť porotci odpověděti záporně na otázku, mají-li za to, že není výsledky porotního přelíčení prokázána i jen jedna z několika skutečností hromadně v otázce uvedených neb i jen některá ze skutečností nutných ke splnění jednoho ze zákonných znaků hromadně v otázce uvedených čís. 4080.

— — — odpověděli-li porotci záporně k otázce, nelze z toho zpravidla vůbec poznati, které části otázky se týká nesoulad mezi směrem otázky a přesvědčením porotců, jenž je přiměl k záporné odpovědi, a není tedy zápornou odpovědí porotců k otázce zejména vysloveno, že a pokud se nestal skutek, k němuž se otázka vztahuje čís. 4080.

— — — záporná odpověď k otázce nehodí se zpravidla k tomu, by byla srovnávána s jinou částí výroku porotců s hlediska vady nejasnosti nebo vnitřního rozporu podle čís. 9 § 344 tr. ř. čís. 4080.

— — — čin, který jest předmětem otázky hlavní a eventuální, je v podstatě týž, jenže se v obou těchto otázkách podřaďuje různé právní kvalifikaci čís. 4144.

— — — pojetí konkretních okolností do hlavní otázky má za účel individualisovati žalobní čin, nikoliv umožniti obhajobu; stačí pojetí oněch okolností v té míře, by se zamezila záměna žalobního činu s jiným podobným trestným jednáním, a tím se vyloučilo nebezpečí, že by obžalovaný mohl býti stíhán znovu pro týž čin čís. 4183.

— — — předpisům §§ 318 a 322 tr. ř. je vyhověno, rozčlenil-li porotní soud otázky tím způsobem, že trestný čin dokonané loupeže, spáchané ve společenství, pojal do hlavních otázek ohledně každého ze spolupachatelů zvláště, v otázky dodatkové pak zahrnul onu další náležitost učiněného násilí, která po zákonu zakládá změnu druhu trestu (§ 141 tr. zák.) čís. 4221.

— — — úprava otázek v ten způsob, že první a druhá hlavní otázka byla co do obou obžalovaných tak formulována, že v první otázce, týkající se prvního obžalovaného a znějící na zločin loupeže, jest jako jeho spoluloupežník uváděn přímo druhý obžalovaný, v druhé otázce pak, týkající se druhého obžalovaného, jako jeho spoluloupežník první obžalovaný, nezakládá o sobě zmatečnost rozsudku (§§ 323, 344 čís. 6 tr. ř.) čís. 4225.

— — — podle § 318 tr. ř. jest zásadně dáti otázku hlavní na každý trestný čin, naznačený v obžalobě, a přizpůsobiti ji obžalobě i co do skutkového stavu věci, i co do zákonných známek trestného činu čís. 4234.

— — — povinnosti dáti porotcům jako hlavní otázku přimykající se k obžalobě nezprošťuje porotní soudní dvůr ani předpoklad třebas důvodný a správný, že děj, jenž jest základem obžaloby, nenaplňuje skutkovou podstatu vůbec žádného z trestných činů příslušejících k pravomoci soudu čís. 4532.

— — — v § 318 tr. ř. nařízenou individualisací skutku má býti vyloučena záměna souzeného skutku s obdobným skutkem téhož pachatele, který má býti takto chráněn proti nebezpečí opětného stíhání pro týž skutek již souzený. Pro účel ten stačí, bylo-li v hlavní otázce uvedeno jméno usmrcené osoby, doba kdy a místo kde byla osoba ta zbavena života; bližšího označení (konkretisování) skutku uváděním ještě dalších podrobností netřeba čís. 4532.

— — — do hlavní otázky musí býti pojat také zákonný znak subjektivní skutkové podstaty (úmysl směřující k usmrcení při spoluvině na vraždě) čís. 4890.

— — **kontrolní:** bez žádosti obžalovaného (obhájce) není soud povinen, by dal porotcům kontrolní otázku (§ 323 odst. třetí tr. ř.) čís. 3387.

— — — rozsudek nečiní zmatečným, že nebyla dána kontrolní otázka ve smyslu druhé věty třetího odstavce § 323 tr. ř. z moci úřední čís. 4311.

— — — účelem kontrolních otázek je, by určitý zákonný znak, do předchozí otázky pojatý, byl vyjádřen skutečnými poměry tomu odpovídajícími; zjištění jmen spolupachatelů nelze činiti předmětem otázky kontrolní čís. 3411.

— — — bylo-li použito v hlavní otázce slov zákona »způsobem činným spolupůsobil při samém vykonávání loupežné vraždy« k vyznačení přímého účastenství (§ 136 tr. zák.) obžalovaného na zločinu loupežné vraždy, neodporuje doslov ten předpisu § 318 tr. ř.; bylo věci obhajoby žádati po případě ve smyslu § 323 odst. 3 posl. věta tr. ř. o dodatkovou otázku kontrolní, jež by onen zákonný znak vyjadřovala poměry jemu odpovídajícími čís. 3700.

— — — kontrolní otázka má umožniti, by v případě kladné odpovědi byl zjištěn případný omyl porotců ohledně dotyčného zákonného znaku, pojatého do otázky, a tím byl zjednán po stránce právní podklad pro úspěšné napadení rozsudku, spočívajícího na výroku, zmateční stížností čís. 3820.

— — — soud nesmí odmítnouti žádost stran o takovouto otázku, leč by vybočovala z mezí předpisu § 323 odst. třetí tr. ř., čelíc na př. jen k popření skutkového podkladu zákonného znaku, nebo jinak zřejmě nevyhovovala jeho účelu; nebude mu zpravidla ani dovoleno dáti otázku kontrolní, byl-li dotyčný zákonný znak dostatečně specialisován v otázce kmenové, nebo nemůže-li podle stavu věci býti pochybným, že se dotyčný zákonný znak kryje s běžným označením dotyčného skutkového poměru, neb žádá-li strana, by zákonný znak byl předveden na skutkový poměr výsledky přelíčení ani nenapovězený a pod. čís. 3820.

— — — nelze žádati, by navržená otázka vyčerpávala veškeré možnosti, které by podle výsledků přelíčení mohly přijíti v úvahu pro opodstatnění dotyčného zákonného znaku čís. 3820.

— — — bylo-li žádáno, by kontrolními otázkami v určitých směrech ten který zákonný znak (na př. určité náležitosti trestného pokusu, najmě příčina, proč nebyl čin dokonán) byl převeden na skutkový poměr jemu odpovídající, nelze ukládati a ponechati jen navrhovateli, by sám upravil otázku, nýbrž je na předsedovi a na porotním soudu, by v rámci výsledků porotního řízení upravili kontrolní otázky, shledali-li je přípustnými, způsobem vyhovujícím účelu § 323 odst. třetí tr. ř. čís. 3820.

— — — tvrdí-li se, že od pokusu bylo dobrovolně upuštěno, jde o tvrzení skutečnosti, která nevylučuje jen trestnost, nýbrž samu skutkovou podstatu trestného činu; skutečnost ta nemůže býti předmětem dodatkové otázky podle § 319 tr. ř., nýbrž po případě otázky kontrolní, která je rovněž otázkou dodatkovou čís. 3820.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li soud k hlavní otázce na zločin nedokonané krádeže kontrolní otázky: »zda spočívala překážka v nezpůsobilosti nástrojů« a »zda obžalovaný upustil od dokonání činu dobrovolně vzhledem k nezpůsobilosti nástrojů« čís. 3820.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li soud k hlavní otázce na zločin § 199 d) tr. zák. kontrolní otázky: »zda spočívala škoda státu v tom, že nemohl prováděti pasovou kontrolu« a »zda jde o škodu na dozorčím právu«, a k téže hlavní otázce eventuální otázku na přestupek § 320 f) tr. zák. čís. 3820.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li dány k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázky na krádež a

na vzdálené spolupomocnictví a dodatková otázka (kontrolní), zda jest skutečné ublížení násilím spatřovati v tom, že pachatel svázal napadenému nohy, když již byl v bezvědomí čís. 4209.

— — **podle zák. čl. XIII:1914 (por. nov.):** aby skutková otázka, týkající se návodce k trestnému činu (§ 69 č. 1 tr. zák.) vyhovovala ustanovení § 5 odst. II. por. nov., musí obsahovati všechny skutkové okolnosti podle stavu věci v době návodu, nikoli podle toho, jak byl čin později v konkretním případě spáchán čís. 4446.

— — — bola-li daná porotcom otázka, či obžalovaný bol v dobe spáchania trestného činu duševne chorý alebo v nepravidelnom duševnom stave, bol tým porušený predpis § 9 odst. II. por. nov. a zavinený zmätok podľa § 29 č. 4 por. nov. čís. 4470.

— — — odvolal-li obžalovaný při hlavním přelíčení před porotním soudem původní obhajobu a doznání z předběžného řízení, není třeba, aby soud okolnosti tvrzené v původním doznání obžalovaného dal zjišťovati v otázkách porotcům čís. 4519.

Otázky praeiudicielní viz otázky předběžné.

— **předběžné (§ 5 tr. ř.; § 7 tr. p.):** otázku, které z obou stran příslušejí práva původská, nemusí nalézací soud zůstaviti k rozřešení soudu civilnímu, u něhož byl v době hlavního přelíčení zahájen spor o tato práva (§ 5 tr. ř.) čís. 3672.

— — — o tom, zda je v souzeném případě (§ 131 tr. zák.) mezi dvěma osobami poměr přirozeného pokrevního příbuzenství čili nic, rozhoduje výlučně soudce trestní, nejsa vázán omezením, jež stanoví pro otázku zjištění nemanželského otcovství pro obor práva soukromého občanský zákon v § 158 čís. 3697.

— — — výrok ministerstva obchodu o tom, zda kdo třetí může užívati zapsané známky pro jiný druh zboží (§ 30 odst. prvý zák. čís. 19/1890), není jen posudkem odborné stolice, který by směl soudce jakožto průvodní prostředek přezkoumávati, nýbrž jde tu o výjimku ze zásady § 5 tr. ř., o rozhodnutí nejvyššího správního úřadu, podléhající přezkoumání jen nejvyšším správním soudem, avšak pro trestní soud, který si je vyžádal, závazné a jím nepřezkoumatelné čís. 3976.

— — — uložení pořádkového trestu soudem civilním podle §§ 86 a 200 c. ř. s. není pro trestní soud předurčujícím, naopak jest trestní soud povinen samostatně zkoumati, zda jsou dány veškeré náležitosti přestupku proti bezpečnosti cti i po objektivní i po subjektivní stránce čís. 3991.

— — — nebola-li otázka platnosti manželstva predmetom pokračovania pred civilným súdom, ustanovenie § 7 odst. IV. tr. p. nebráni, aby o nej trestný súd samostatne nerozhodol čís. 4375.

— — — i když trestní soud nevyčkal ve smyslu prvého odstavce § 107 pat. zák. s rozsudkem, až dojde právoplatné rozhodnutí patentového úřadu o předběžné otázce, jest přece rozhodnutí to položiti za základ rozsudku, došlo-li k soudu dříve, než spor pokročil do té míry, že zbývalo již jen vynésti rozsudek čís. 4245.

— — — podle § 5 tr. ř. jest vyvolati řízení civilního soudu jen, jeví-li se trestnímu soudu danými (prokázanými, pravdivými) skutečnosti, jež jsou překážkou manželství a jichž jest dbáti z povinnosti úřední čís. 4323.

Otcovství: otázka otcovství nemusí býti pro obor trestního práva ani nepochybnou (nespornou); neplatí pro obor ten zásada: »pater est, quem nuptiae demonstrant« čís. 4161.

Otec: ustanovuje-li § 141 obč. zák., že jest v prvé řadě na matce pečovati o tělesnou výchovu a o zdraví dítek, plyne z toho, že povinnost otce, by sám osobně dohlížel k tělesné bezpečnosti dětí, nenastává, dokud otec vzhledem ke konkrétním okolnostem důvodně může předpokládati, že se tak stane matkou. Teprve když otec zjistí, že matka tuto svou povinnost zanedbává

anebo jí dostáti nemůže, jest na něm, by v tom zjednal nápravu nebo, by sám pečoval o tělesné blaho svých dětí čís. 3519.

— pokud nezodpovídá za přechovávání (§ 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924) synovo čís. 4214.

— a § 463 tr. zák. čís. 4803.

Otěhotnění viz zneuctění.

Označení zboží viz ochrana známek.

Oznámení spolčení viz ochrana republiky (§ 27 čís. 2).

— **trestní** viz trestní oznámení.

— **změny:** zodpovědného redaktora čís. 4051.

Paběrkování: kdy je krádeží čís. 3480.

— viz též polní pych.

Padelanie súkromných listín viz padělání soukromých listin.

Padělaná potravina: její prodej čís. 3729.

— — viz též potraviny.

Padělání plomb: určených k zajištění výměry daně z lihu, způsobem označeným v § 1 zák. čl. XXXVII:1897, jest trestné podle ustanovení obecného trestního zákona bez ohledu na potrestání pachatele pro těžký důchodkový přestupek spáchaný zkrácením daně čís. 4539.

— **potravin** viz potraviny.

— **soukromých listin (§ 401 tr. zák. slov.):** padelanie súkromnej listiny podľa § 401 tr. zák. predpokladá len padelanie jej formálnych náležitostí, nezáleží při tom na nepravdivosti obsahu čís. 4462.

— — — předložení nevyplněného směnkového blanketu s padělaným podpisem ručitele k eskomptu je dokonaným zločinem padělání soukromé listiny podle § 403 čís. 1 tr. zák.; k dokonání trestného činu padělání soukromé listiny se nevyžaduje, aby bylo skutečně dosaženo účelu, pro který byla listina předložena čís. 4434.

— — — skutková podstata padělání soukromé listiny podle § 403 čís. 1 tr. zák. jest dokonána i tehdy, odevzdal-li pachatel padělanými podpisy opatřený směnečný blanket, který není směnkou ve smyslu směnečného zákona, k dalšímu použití třetí osobě čís. 4521.

— — — podmienkou skutkovej podstaty padelania súkromných listín podľa § 401 tr. zák. je tiež možnosť spôsobiť právnu ujmu osobe, proti ktorej smeruje dokazovacia moc padelanej listiny čís. 4678.

— **veřejné listiny (§ 320 f) tr. zák.):** zprostil-li nalézací soud obžalovaného pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. zák. proto, že obžalovaný použil k oklamání prostředku, jímž zamýšlený účinek a výsledek (omyl) nikdy a za žádných okolností vyvolán býti nemohl (činem nemohlo nikdy nastati ohrožení právního řádu), ježto bylo falšování tak patrné (zjevné), že bylo k dosažení cíle obžalovaným zamýšleného naprosto a bezpodmínečně nezpůsobilé, jde o skutkové zjištění, které víže i zrušovací soud a jež nelze napadati hmotněprávním zmatkem čís. 9 a) § 281 tr. ř.; oním zjištěním je vyloučena i abstraktní možnost uvésti v omyl ve smyslu § 320 f) tr. zák. čís. 3585.

— — — způsobilost (padělaného vysvědčení) k oklamání je podstatnou skutkovou náležitostí nejen zločinu podle § 199 d) tr. zák., nýbrž i přestupku podle § 320 f) tr. zák.; kdyby padělané vysvědčení této vlastnosti nemělo a bylo za všech okolností (in abstracto) nezpůsobilé uvésti v omyl, nemohlo by býti uznáno ani na přestupek § 320 f) tr. zák. Naproti tomu nezpůsobilost k oklamání jen v konkrétním případě nevylučuje ani zločin podle § 199 d) tr. zák. čís. 3742.

— — — nebylo-li ani připočtením padělaním získané doby dosaženo v § 14 čís. 2 živnostenského řádu předpokládané tříleté doby pomocnické, je vyloučena pro objektivní nemožnost vzniku škody skutková podstata zločinu podle § 199 d) tr. zák. a je možná jen kvalifikace podle § 320 f) tr. zák. čís. 3742.

— — — přestupek § 320 f) tr. zák. promlčuje se ve třech měsících čís. 3742.

— — — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li soud k hlavní otázce na zločin § 199 d) tr. zák. (mimo jiné) eventuální otázku na přest. § 320 f) tr. zák. čís. 3820.

— — — byla-li veřejná listina padělána nebo zfalšována v úmyslu někoho poškoditi (stát na právu dozoru) a je-li tu zároveň i možnost způsobiti škodu, jde o podvod podle § 199 d) tr. zák.; přestupek § 320 f) tr. zák. přichází v úvahu jen, není-li tu ani onen úmysl ani tato možnost čís. 3898.

— — — subjektivní skutková podstata podle § 199 d) tr. zák. vyžaduje vědomí pachatelovo, že jde o veřejnou listinu (o poznamenání), úmysl někoho oklamati, uvésti v omyl v tom směru, že obsah listiny (poznamenání) pochází od veřejného úřadu, a úmysl způsobiti někomu škodu na jmění nebo na jeho právech; není-li tu tohoto úmyslu (poškozovacího), může jednání vykazující všechny objektivní znaky zločinu podvodu podle § 199 d) tr. zák. zakládati jen přestupek podle § 320 f) tr. zák. čís. 3925.

— — — padělání potvrzení ohlašovacího úřadu vepsáním doložky, že se pachatel těší dobré pověsti, ač byl již soudně trestán čís. 3925.

— — — směřuje-li podvodné jednání jen k zakrytí již způsobené škody (manka již stávajícího), nejde o podvod, nýbrž po případě jen o přestupek § 320 f) tr. zák. čís. 3927.

— — — zločin podvodu podle § 199 d) tr. zák. liší se od přestupku § 320 f) tr. zák. tím, že zločin předpokládá úmysl poškozovací, kdežto přestupek jej vylučuje čís. 3963.

— — — padělání (napodobení) doktorského diplomu a jeho vidimovaného opisu čís. 3963.

— — — podstatou přestupku podle § 320 f) tr. zák. jest, že v úmyslu oklamati (nikoli poškoditi) třetí osobu byla veřejná listina napodobena a tak vyvoláno zdání, že pochází od veřejného orgánu povolaného ji vystaviti, nebo že ve veřejné listině, povolaným orgánem vystavené, byla předsevzata svémocně změna čís. 3997.

— — — padělání veřejné listiny podle § 320 f) tr. zák. či podvod (§§ 197, 461 tr. zák.)? čís. 3997.

— — — podmínky účinné lítosti podle § 187 tr. zák. pro zpronevěru nečiní beztrestným souběžný přestupek podle § 320 f) tr. zák. ani, sloužil-li jen k zakrytí zpronevěry čís. 4109.

— — — objektivní skutková podstata přestupku podle § 320 f) tr. zák. je naplněna a dokonána již tím, že nepovolanou změnou veřejné listiny bylo propůjčeno nesprávnému obsahu zdání oficielního původu; nevyžaduje se konkrétní způsobilost padělání přivoditi účinek; nepovolaná změna může býti provedena jakýmkoli způsobem, přepsáním nebo přeškrtnutím původního textu a napsáním jiného čís. 4175.

— — — ani ne zcela podařené provedení padělku nevylučuje o sobě skutkovou podstatu přestupku § 320 f) tr. zák., která nepředpokládá konkrétní způsobilost uvésti v omyl čís. 4175.

— — — subjektivní skutková podstata přestupku § 320 f) tr. zák. vyžaduje úmysl uvésti koho nepovolanou změnou textu veřejné listiny v omyl (oklamati třetí osobu) čís. 4175.

— — — pojem »veřejné listiny« není v trestním zákoně blíže vymezen a jest jí podle § 292 c. ř. s. rozuměti jednak listinu vystavenou v přede-

psané formě veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění, jednak listinu vydanou v předepsané formě osobou požívající veřejné víry v oboru působnosti jí přikázaném čís. 4796.

— — — ochrany §§ 199 d) a 320 f) tr. zák. nepožívá o sobě každá písemnost, vydaná v předepsané formě veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění, pokud se týče osobou požívající veřejné víry v oboru působnosti jí přikázaném, nýbrž jen taková písemnost, jež je k tomu určena nebo způsobilá, by svým obsahem prokázala skutečnost právně závažnou; je nutno, by šlo o písemnost, v níž úřad ji vydavší buď něco úředně nařizuje, prohlašuje neb ověřuje; nestačí však pouhé původní sdělení, určené pro určitou osobu pro její poučení bez jakéhokoliv právně závažného obsahu čís. 4796.

— **veřejných listin (§ 391 tr. zák. slov.):** skutková podstata zločinu padělání veřejné listiny podle § 391 tr. zák. vyžaduje nejen padělání, nýbrž i možnost právní újmy čís. 4562.

— — — byly-li padělány protokoly o vlastním chovu dobytka proto, by na jejich základě mohly býti padělány dobytčí pasy, nelze padělání protokolů kvalifikovati za samostatné trestné činy, nýbrž jest je podřaditi pod trestné činy padělání dobytčích pasů čís. 4419.

— — — »veřejnou« listinou ve smyslu trestního práva je listina vydaná buď veřejným úřadem v oboru jeho působnosti, aneb osobou požívající veřejné důvěry v oboru její činnosti. Poštovní doručenka je veřejnou listinou toliko v části pocházející od poštovního úřadu; v ostatním obsahu je listinou soukromou čís. 4665.

— — — aby bolo možno padelanie verejnej listiny kvalifikovať podľa § 400 odst. II. tr. zák., vyžaduje sa, aby bezprávny úžitok vzišiel zo samého padelania verejnej listiny, nie teprv z iného činu, ktorý sa padelaním verejnej listiny len kryje, podporuje alebo uľahčuje čís. 4666.

— — — k skutkovej podstate padelania verejnej listiny podľa § 400 odst. I. tr. zák. sa nevyžaduje, aby bol o nepravdivých údajoch páchateľových s jeho súčinnosťou a v jeho prítomnosti napísaný ešte zvláštny protokol; stačí, keď nepravdivé údaje boly prednesené tým cieľom, aby boly zapísané do verejnej knihy alebo do verejnej listiny čís. 4836.

— — — železničný nákladný list je verejnou listinou; tútu povahu nestráca, vydá-li sa po skončení dopravy súkromnej strane čís. 4850.

— — — právnou ujmou v smysle § 391 tr. zák. netreba rozumeť výlučne materiálnu ujmu alebo majetkovú škodu; ujma nastane i vtedy, keď sa padelaním verejnej listiny zhorší právne postavenie poškodeného v bárs akom smere čís. 4850.

Pachatelství: v případech, v nichž se dává dvěma nebo více obžalovaným za vinu týž trestný čin, jehož se dopustili dle obžaloby jako přímí pachatelé (spolupachatelé), musí býti porotcům dána ohledně každého obžalovaného samostatná hlavní otázka čís. 3411.

— přestupku podle § 23 tisk. zák. dopouští se i ten, kdo, použiv nedospělého dítěte jako prostého nástroje k provedení svých záměrů dá jím za sebe vykonati činnost § 23 tisk. zák. vyznačenou čís. 4731.

— **přímý:** pojem čís. 4861.

— **vraždy** viz vražda (§ 278 tr. zák. slov.).

Palmární účet: jeho přemrštěnost čís. 103 dis.

— — jde o porušení povinnosti povolání i o poškození cti a vážnosti stavu, nesplní-li advokát smluvní závazek, že bude předkládati pololetně palmární účty, nýbrž až po rozvázání smluvního poměru předložil za několik let přemrštěný palmární účet, a když nebyl uznán, sám jej snížil o více než polovinu čís. 150 dis.

Pambíček: pokud výraz ten znamená Boha ve smyslu § 122 a) tr. zák. čís. 3633.

Pamětní spis: komunistické strany čís. 3798.

— — viz též komunistická strana.

Pán rychlosti viz automobil.

Parní kotel viz kotel.

Parteihäuptling: výraz ten má sice do jisté míry satirickou příchuť, takže může býti sesměšňováním, avšak podle obecné mluvy neznamená tento výraz sesměšňování, snižující ve vážnosti a úctě ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 3621.

Pařížská úmluva viz úmluva madridská.

Pas: jeho padělání čís. 3820.

Patenty viz ochrana vynálezů.

Pathologická opilost: jest stejně jako obyčejná opilost účinkem požití alkoholu a odpovídá, dosáhla-li stupně úplného opilství po rozumu § 2 písm. c) tr. zák., právě tak jako obyčejná opilost tohoto stupně pojmu opilství ve smyslu §§ 236 a 523 tr. zák. čís. 4426.

Pathologické opojení alkoholické: spáchání činu v něm čís. 3663.

Pathologický stav viz beztrestnost dle § 2 g).

Pátrající vrchnosti ve smyslu § 214 tr. zák. jest prostě vrchnost povinná a povolaná k pátrání čís. 4268.

Pečivo: jeho kontrola a § 68 tr. zák. čís. 4779.

Peněžitý trest viz trest.

Peněžní otázka: a urážka na cti čís. 3951.

Peníze: mohou býti předmětem zpronevěry čís. 4062.

— skutková podstata zpronevěry, spáchané nikoliv zadržením, nýbrž přivlastněním si svěřených peněz, může býti vyloučena tím, že pachatel měl po ruce prostředky, z nichž mohl kdykoliv dodatečně vyhověti příkazu ohledně svěřených peněz čís. 4282.

— důvodem delegace může býti po případě i, nemá-li obžalovaný peníze na cestu ke vzdálenému příslušnému soudu čís. 4333.

— které přijal advokát v zastoupení strany, staly se vlastnictvím strany již tím, že je advokát jménem strany přijal čís. 4823.

Periodického tiskopisu urážka viz urážka tiskem (§ 27).

Periodické listy: jestli boly vopred určené a v smysle § 16 odst. II. č. 4 zák. čl. XIV:1914 príslušnému úradu ohlásené, a to označením určitých kalendárnych dní, obdobia, v ktorých bude periodický list vychádzať, vydavateľ je povinný ohlásiť úradu vždy aj zmenu týchto terminov čís. 4495.

Periodický tiskopis: je předmětem urážky na cti (§ 27 tisk. nov.) čís. 3837.

— — § 13 tisk. nov. platí i pro neperiodické tiskopisy čís. 3870.

— — měřítko pro čest a úctyhodnost periodického tiskopisu (§ 27 tisk. nov.) jest spatřovati v prvé řadě v tom, jaký jest jeho obsah, jaké přináší zprávy a jaký jest způsob psaní v tomto listu čís. 4027.

— — pokud jde o urážku na cti novin, bylo-li tvrzeno, že je někteří odebírají místo Humoristických listů čís. 4027.

— — viz tiskopis.

Persekuce: se rozumí nespravedlivé, ze zaujatosti předsevzaté pronásledování někoho nebo potlačování něčeho čís. 3876.

— výtka persekuce dělnického hnutí jest obviněním z opovržlivého jednání pro moderní kulturní stát (§ 14 čís. 5 zák. na ochr. rep.) čís. 3876.

— viz ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

Pes: jeho odstřelení čís. 4136.

— viz též myslivost.

Pěstounem: (§ 152 čís. 1 tr. ř.): je, kdo převzal cizí dítě bez obřadnosti potřebných k osvojení do domácnosti, by je živil, ošetřoval a vychovával jako své vlastní dítě (§ 186 obč. zák.) čís. 3878.

Pilka: odebrání jí v cizím revíru čís. 4348.

Pisatel urážlivého článku: stavení promlčecí lhůty proti němu čís. 4133.

Písemné soudní svědectví: a urážka na cti čís. 3598.

Písemností jiného druhu: ve smyslu předposl. odst. § 252 tr. ř. jest listina, o jejímž obsahu se soud nemůže dověděti jinak než jejím přečtením čís. 4262.

Pískoviště viz hliniště.

Pivovar: výtka, že se správa pivovaru vede způsobem nepořádným a nedbalým čís. 4188.

Platební neschopnost: její zjištění čís. 3722.
— **rozkaz** viz účastník soukromý.

Platnosť manželstva viď manželstvo dvojnásobné.

Pletichy: již podle obyčejného pojetí, a podle všeobecných představ a názorů znamenají jednání nekalé, nepoctivé, záludné, lstivé čís. 3938.

Plivnutí: před vrchnostenskou osobou čís. 4278.
— viz též urážka dle § 313.

Plná moc viz advokát — plná moc.
— — viz též zmocnenie.
— — viz též zmocněnec.

Plodový obal: jeho proražení a § 144 tr. zák. čís. 4269.

Plomby viz padělání plomb.

Plynový regulativ: zavinění (§ 335 tr. zák.) zřízenců plynárny, nepřesvědčili-li se při převzetí plynového zařízení v domě, zda jsou všechny výpustky uzátkovány pokud se týče neuzátkovali-li otevřené výpustky a vpustili předčasně plyn z pouličního vedení do domovního (nař. z 18. července 1906, čís. 176 ř. zák. a § 48 odst. 2 plynového regulativu) čís. 3797.
— — účelem uzávěrky výpustek u konců trubic při zkoušce nepropustnosti jest především zabezpečiti potrubí pro provedení této zkoušky, nedává však záruky pro pozdější vpouštění plynu do částí vedení; příčinná souvislost čís. 3797.

Pobuřování: nevyžaduje řeč vášnivou, opakování týchž myšlenek týmiž nebo podobnými slovy, aby posluchači byli »zpracováni« v intencích řečníkových. I zdánlivě klidnou, prostou řečí, pronesenou třeba spíše s hlediska hospodářského než politického, může býti podle úmyslu řečníka mysl posluchačů sváděna k úvahám zahroceným proti vlastnímu státu pro jeho vznik, proti jeho samostatnosti, ústavní jednotnosti nebo demokraticko-republikánské formě čís. 3511.
— pobuřuje, kdo se úmyslně snaží u jiných silnými prostředky vyvolati nepřátelský vztah ke statkům chráněným, kdo se snaží vyvolati nepřátelské neb aspoň nepříznivé smýšlení o československém státu; spadá sem zakončení řeči, naplněné výtkami a stížnostmi do domnělého útisku dělnictva v Československé republice »buržoasií«, výrokem: »Ať žije Sovětský svaz!« čís. 3678.
— stačí jakékoliv intelektuální působení na jiné osoby, které směřuje k tomu a je způsobilé, by v nich byl vyvolán stav (vztah) nepřátelský a náiada proti statkům v § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. uvedeným čís. 3809.
— ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., vyryl-li vězeň na zdi cely vězení nápis: »Ať žije diktatura proletariátu« čís. 4156.
— výroky »Ať žije vítězná ruská revoluce« a »Budujte svůj dělnický stát, který pro nás znamená záštitu dnes i v budoucnosti« v resoluci, přečtené na konci veřejné schůze na oslavu výročí trvání sovětského Ruska čís. 4263
— proti státu čís. 4274.

Podání presidentu republiky (sněmovně): je rozšiřovaným spisem čís. 3650.
— **žádosti** viz telegrafy.

Podezřelost koupených věcí viz koupě podezřelých věcí.
— — — viz též podezřelý prodavač.

Podezřelý: nemusí sice při svém zodpovídání se před vrchností udati pravdu, která by ho zatěžovala, avšak toto dobrodiní neopravňuje ho k tomu, by tvrdil před vrchností beztrestně skutečnosti, o nichž ví, že se nezakládají na pravdě, a jež činí jinou osobu podezřelou ze zločinu, který nespáchala čís. 3779.

— jeho svědecká výpověď čís. 3943.
— pokud se dopouští utrhání na cti čís. 4121.
— **prodavač (§ 476 tr. zák.):** s hlediska § 476 tr. zák. po případě stačí, poznává-li pachatel i kdykoliv později dodatečně podezřelost koupených věcí a uloženou mu tam povinnost splniti opomene čís. 3868.

Podílnictví na krádeži (a zpronevěře) dle § 185, 186 a) b) tr. zák.: ke skutkové podstatě zločinu podílnictví na krádeži se vyžaduje po subjektivní stránce pachatelovo vědomí o tom, že věc, kterou ukrývá nebo na sebe převádí, jest kradená (pochází z krádeže), a v případě § 186 a) tr. zák. je potřebí, by byly pachateli známy i částka nebo cena ukradené věci; nespadá sem ukrytí nebo na sebe převedení věci, o níž pachatel ví, že jí bylo nabyto podvodem čís. 3398.
— — — pojmu »ukrývání« ve smyslu § 185 tr. zák. odpovídá jakákoliv činnost, jež směřuje k tomu a jest s to, by ztížila nebo znemožnila oprávněné osobě opětné nabytí předmětu, jehož pozbyla čís. 3493.
— — — nevyžaduje se, by věc byla ukrývána zvláštním způsobem; stačí i pouhé uschování neb uložení věci, je-li tím věc před oprávněným skrývána a takto odňata jeho dispoziční moci čís. 3493.
— — — není třeba, by tomu, kdo kradené věci přechovává a ukrývá, byly známy všechny podrobnosti krádeže, by již v době převzetí věcí těch věděl, kde, kým a za jakých okolností byla krádež provedena čís. 3493.
— — — ukrývání kradených věcí (§ 185 tr. zák.) jest deliktem trvalým, který je ukončen teprve tehdy, když přestalo udržování trestného stavu (ukrývané věci byly nalezeny a vráceny do dispoziční moci oprávněné osoby); teprve tímto okamžikem počíná běžeti promlčecí doba čís. 3493.
— — — rozsah náhrady škody jako podmínky beztrestnosti ve smyslu § 187 tr. zák. nelze určovati ex nunc, podle doby, kdy náhrada škody přichází v úvahu, nýbrž ex tunc, podle doby, kdy byl spáchán trestný čin (při podílnictví na krádeži podle doby, kdy pachatel věci ukryl, na se převedl nebo zašantročil, věda, že věci ty pocházejí z krádeže); nemožnost úplné náhrady škody, způsobená náhodou nebo cizí vinou, jde na vrub pachatelův čís. 3498.
— — — předmětem podílnictví na krádeži jest věc z krádeže; nezáleží na tom, kdo a kdy věc ukradl, ani na tom, převedl-li pachatel odcizenou věc na sebe přímo od zloděje či od osoby třetí čís. 3604.
— — — po stránce subjektivní stačí, že pachatel věděl, že věc, kterou na sebe převádí, pochází z krádeže čís. 3604.
— — — místem spáchaného činu podle § 51 odst. prvý tr. ř. jest při podílnictví na krádeži (§ 185 tr. zák.) místo, kde trestná činnost, zahájená na se převedením a ukrýváním ukradené věci, vyvrcholila v prošantročení prodejem věci čís. 3665.
— — — pokud nejde o překročení obžaloby (§§ 267, 281 čís. 8 tr. ř.), byl-li obžalovaný k obžalobě pro zločin krádeže uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži čís. 3715.
— — — skutková podstata zločinu podle §§ 185, 186 tr. zák. nevylučuje, by podílník předměty pocházející podle jeho vědomí z krádeže převedl na sebe koupí, třebas i za cenu přiměřenou; tato okolnost může však býti důležitou pro otázku pachatelova vědomí čís. 3811.
— — — podílníkem na krádeži jest i ten, kdo převede na sebe (ukrývá, zašantročí) věci pocházející podle jeho vědomí z krádeže, by je později, ať již v původním nebo změněném stavu předal pachateli krádeže, třebaže nejednal z důvodů zištných ve vlastní prospěch čís. 3811.
— — — kdežto § 185 tr. zák. trestá nejen na se převedení věci ukradené nebo zpronevěřené, nýbrž i její ukrývání (prošantročení), jest podle § 477 tr. zák. trestnou jen koupě, to jest úplatné na se převe-

dení podezřelé věci nebo přijetí jí jako zástavy za půjčku čís. 3868.

— — — k »ukrývání« ukradené nebo zpronevěřené věci (§ 185 tr. zák.) se nevyhledává, by pachatel věc přímo převzal; stačí jakékoli pomocné jednání pachatelovo, jímž se »ukrývání« věci jinou osobou podporuje (na př. dovolil-li kdo jinému výslovně nebo mlčky, by ukradené věci v jeho bytě uschoval) čís. 4049.

— — — **skutková podstata** podílnictví na krádeži podle § 185 tr. zák. vyžaduje, by pachatel v době, kdy ukradenou věc na sebe převedl, věděl, že je kradená, po případě, že šlo o krádež zločinnou, nikoliv však zločinnou z důvodu § 176 tr. zák. (§ 186 a) tr. zák.), a je za ostatních podmínek splněna, vztahuje-li se činnost uvedená v § 185 tr. zák. na kradenou věc samu, nikoliv i, vztahuje-li se na to, co bylo za ni získáno čís. 4284.

— — — podílníku (§ 185 tr. zák.) musí býti známo, že jde o věc zpronevěřenou, nestačí již podezření; v takovém případě by mohlo jíti o přestupek § 477 tr. zák. čís. 4306.

— — — je-li podílník toho mínění, že věc nebyla zpronevěřena (an vyšetřený materiál není zpronevěřen), není tu u něho po případě zlého úmyslu ve smyslu § 183 a § 1 tr. zák. čís. 4306.

— — — určení škody z podílnictví po rozumu 2. odst. § 187 tr. zák. přísluší jen nalézacímu soudu, aniž podílník může těžiti z omylu nebo z přízně poškozeného čís. 4502.

— — — k pojmu »ukrývání« stačí, dovolil-li přechovávač, by byly věci uloženy v jeho bytě čís. 4550.

— — **§ 186 a) tr. zák.:** ke skutkové podstatě zločinu podílnictví na krádeži se vyžaduje po subjektivní stránce pachatelovo vědomí o tom, že věc, kterou ukrývá nebo na sebe převádí, jest kradená (pochází z krádeže), a v případě § 186 a) tr. zák. je potřebí, by byly pachateli známy i částka nebo cena ukradené věci; nespadá sem ukrytí nebo na sebe převedení věci, o níž pachatel ví, že jí bylo nabyto podvodem čís. 3398.

— — — kvalifikační moment krádeže, záležející jen v osobní povaze pachatelově (§ 176 II c) tr. zák.) nelze podílníku přičítati za zločinnou kvalifikaci (§ 186 a) tr. zák.) čís. 3811.

— — — o krádež kvalifikovanou za zločin »podle příběhu« ve smyslu § 186 a) tr. zák. nejde a podílnictví na takové krádeži není zločinem, záleží-li důvod zločinné kvalifikace krádeže jen v osobní povaze pachatelově (na př. § 176 II c) tr. zák.) čís. 4271.

— — **§ 186 b) tr. zák.:** pro zločinnou kvalifikaci podílnictví na krádeži po rozumu § 186 b) tr. zák. nezáleží při hodnotě ukradených věcí nad 2.000 Kč na tom, zda podílník věci ukryl, na sebe převedl nebo prošantročil najednou či postupně (na vícekráte) čís. 4550.

Podkarpatská Rus: stala se součástí Československé republiky již dnem 28. října 1918 čís. 4366.

Podkolí mlýna viz mlynář.

Podkopávání úvěru: a nekalá soutěž čís. 4178.

Podmíněná pohrůžka: stačí pro § 99 tr. zák., závisí-li její splnění na vůli hrozícího, nikoliv jen ohroženého, nebo lze-li z jiných důvodů s jistotou očekávati, že podle obyčejného běhu věcí bude podmínka splněna čís. 4171.

Podmíněné odsouzení viz odklad trestu podmíněný.

Podmíněný odklad trestu viz odklad trestu podmíněný.

— **příslib manželství:** jehož splnění závisí na tom, že osoba, ustanovením § 506 tr. zák. chráněná, ze soulože, k níž následkem takového slibu dojde, otěhotní, je způsobilým prostředkem svedení ve smyslu § 506 tr. zák. čís. 4746.

Podněcování (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.): sepsal-li kdo časopis »Agitprop«, jehož obsah měl býti podkladem kursů elementární školy, jichž provedením

měli býti členové komunistické strany vyškoleni pro revoluční násilný převrat a pro ozbrojené povstání za účelem zřízení vlády proletariátu čís. 4113.

— podněcování neobsahuje jen znak objektivní, nýbrž obsahuje i subjektivní předpoklad; jest znakem smíšeným. Subjektivní stránka nepřichází v úvahu, byl-li pachatel uznán vinným jen přestupkem opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4145.

— podněcovati lze i výroky ve formě oznamovací, i projevováním myšlenek již jinou osobou vyjádřených čís. 4194.

— pojem »podněcování« ve smyslu § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky jest naplněn každým působením na cit a vůli, jímž má býti vyvoláno nebo posíleno rozhodnutí k trestným činům individuelně a časově neurčitým; nezáleží na tom, zda podněcování mělo nebo mohlo míti přímý a bezprostředně se projevující účinek (při podněcování k vojenským zločinům nebyli přítomni ani vojáci ani nováčci) čís. 3585, 3401, 3564.

— k vojenským zločinům čís. 3614.

— jest každé intelektuelní působení na cit a vůli posluchačů, které může osoby, snad již nakloněné a rozhodnuté dopustiti se činů v § tom uvedených, posíliti a utvrditi v jejich smýšlení a rozhodnutí čís. 3825, 3981.

— může býti k němu použito i pravdivé zprávy, pokud se týče takové, o jejíž pravdivosti jest pachatel přesvědčen čís. 3986.

— **k násilné změně ústavy:** Československé republiky ve smyslu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. výrokem: »Přijde ten čas, kdy budeme bojovati na barikádách jako soudruzi ruští a vybojujeme si své právo« čís. 3730.

Podnik: povahu podniku mají všechny samostatně provozované činnosti, nesoucí se za trvalým zdrojem příjmů, ať již zhodnocováním zboží nebo výkonů, bez rozdílu, zda jde o činnost upravenou živnostenským řádem či nikoliv čís. 4019.

— **obchodní** viz obchodní podnik.

— **(pojišťovna):** tvrzení, že je v likvidaci, může se podle povahy případu dotknouti nepříznivě hospodářského postavení podniku, jež může zhoršiti i poškoditi; může proto býti zlehčováním ve smyslu § 27 zák. čís. 111/1927 čís. 4229.

— **živnostenský** viz živnostenský podnik.

Podnikatel: stěžuje-li se nebo podkopává-li se podnikateli úvěr, seslabuje se jeho posice v poměru soutěžitelském, an je pak nucen opatřovati si úvěr za podmínek proti jiným soutěžitelům nepříznivějších čís. 4178.

— na zaměstnavateli se stanoviska trestního zákona nelze žádati, by jeho dozor šel dále, než se mu zákony a předpisy nařizuje, neboť pak by veškeré podnikání bylo znemožněno, ježto by kontrola každého jednotlivého dělníka a jeho prací podnikatele úplně vyčerpala; podnikatel se musí proto spoléhati na orgány, které kontrolou určitých prací pověřil a na t. zv. přední dělníky, při jichž výběru musí ovšem zachovávati jistou opatrnost čís. 3577.

— zavinění podnikatele staveb, který, ač věděl, že dráty nízko nad stavbou prochází silný elektrický proud, nedal je odstraniti a v práci pokračoval čís. 3693.

— samostatný podnikatel, který převzal provedení celé práce (přístavby), zodpovídá (§ 335 tr. zák.) i ohledně provádění tesařských prací; je na něm, by sám i v tomto ohledu učinil všechna opatření, jichž je třeba k ochraně života a zdraví zaměstnaných jím dělníků čís. 3693.

— vyrozumění stavbu provádějícího o povolení stavby není podle zákona vůbec nařízeno (§ 31 stav. řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, čís. 26 z. zák.) čís. 3693.

— pokud je soutěžitelem čís. 3802.

— viz též nekalá soutěž (§ 46).

Podpis advokáta: podle § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 a nedostatek peněz čís. 3770.

— **přihlášky:** nejsoucí pohledávky čís. 3810.

— — viz též úpadek podvodný.

Podplácanie (§ 465 a násl. tr. zák. slov.): porušil-li verejný úradník za úplatok svoju úradnú povinnosť, je ten, kto mu úplatok poskytol, trestný ako návodca podľa §§ 69 č. 1, 467 tr. zák. čís. 4748.

— — skutková podstata přečinu podplácení podle § 470 tr. zák. není dána, byl-li veřejnému úředníku slíben neb poskytnut dar po skončení jeho úřední činnosti v určité věci čís. 4587.

Podpůrné ručení vydavatele viz u r á ž k a t i s k e m (§ 24).

Podvod (§ 197 tr. zák.): zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř., jelikož rozsudek nazabývá se úmyslem způsobiti škodu při podvodu čís. 3369.

— — ani v případech, kde jest civilní žaloba o vrácení peněz podle § 1174 obč. zák. vyloučena, není podvod vylákáním peněz za nedovoleným účelem zásadně vyloučen pro nemožnost škody po rozumu § 197 tr. zák. čís. 3386.

— — pohnutka je lhostejná a není třeba — ač tomu tak obyčejně bývá — by pachatel byl veden úmyslem způsobením škody osobě třetí sobě nějaký zisk zaopatřiti čís. 3486.

— — podvod, nastoupil-li kdo trest za jiného, aby byl zaopatřen přes zimu čís. 3488.

— — křivá výpověď svědecká před vojenským prokurátorem nebo jeho funkcionářem v t. zv. vyhledávacím řízení — stejně jako křivá výpověď svědecká před úřadem bezpečnostním nezakládá podle práva dosud platného zločin podle §§ 197, 199 a) tr. zák., pokud se týče § 504 a) voj. tr. zák., nýbrž, dopustí-li se jí osoba podrobená vojenské pravomoci, přečin podle § 510 voj. tr. zák., a je-li pachatelem osoba, podléhající pravomoci trestních soudů občanských, zásadně přestupek podle §§ 205, 461 tr. zák., a jen v případě, že úmysl pachatelův směřoval k způsobení škody, nyní podle trestní novely čís. 31 sb. z. a n. z roku 1929 — 2.000 Kč převyšující, zločin podle §§ 197, 200 tr. zák. čís. 3494.

— — nejde o nezpůsobilost použitého prostředku (objednávky) k lstivému předstírání (§ 197 tr. zák.), bylo-li lze poškozenému seznati nepravdivost objednávky jen dalším pátráním (potvrzením příkazu), ani, vyskytla-li se překážka v dokonání činu mimo použitý prostředek (k nové objednávce zboží nebylo dodáno, jelikož prvé objednávky nebyly zaplaceny) čís. 3514.

— — podstatným znakem podvodu jest i příčinná souvislost jednak mezi jednáním pachatelovým a počínáním si oklamané osoby, jednak mezi tímto počínáním si a nastalou snad škodou, nepřímo tedy i mezi jednáním pachatelovým a škodou čís. 3593.

— — omyl, jejž pachatel v oklamaném vyvolal nebo v němž ho utvrzoval, musí býti pro oklamaného pohnutkou a předpokladem jeho rozhodnutí se, bez něhož by se k němu nebyl odhodlal (nepřímou příčinou škody) čís. 3593.

— — nespočívala-li činnost osoby, proti niž protiprávní jednání pachatelovo čelilo, na omylu nebo neodhodlala-li se k činnosti, mající v zápětí škodný účinek, následkem šálivého jednání pachatelova, nýbrž z podnětu jiného, pachatelem nevyvolaného, nebyl-li omyl aspoň spolupohnutkou jejího rozhodnutí se, není tu onoho příčinného vztahu a nejde proto o podvod čís. 3593.

— — zákon čís. 417/1920 sb. z. a n. a příslušná prováděcí nařízení byly vydány jen ve prospěch takových vlastníků válečných půjček, kteří vyhovovali stanoveným podmínkám, tedy zejména jen ve prospěch upisovatelů příslušných do republiky Československé, kteří byli vlastníky válečných půjček dne 28. října 1918; stát nechtěl a neměl příčiny zjednávati si oním způsobem úvěr od upisovatelů takto kvalifikovaných čís. 3616.

— — byly-li tudíž dohlédací orgány státní o kvalitě upisovatelů uvedeny v omyl a titry IV. státní půjčky byly takovým neoprávněným upisovatelům vydány, byl stát poškozen (§ 197 tr. zák.); okolnost, že ony zákonné předpisy stanoví přesně podmínky, za nichž lze použíti úpisů rakouských a uherských válečných půjček, nečiní tu spáchání podvodu na úkor státu naprosto nemožným čís. 3616.

— — o beztrestný nezpůsobilý pokus zločinu jde jen, bylo-li použito prostředku k přivodění zamýšleného protiprávního výsledku naprosto a bezvýjimečně (in abstracto) nezpůsobilého; pouhá konkretní nezpůsobilost prostředku nevylučuje trestnost čís. 3616.

— — podvod či přestupek podle prvého odstavce § 13 zák. čís. 417/1920 sb. z. a n.; skutková podstata tohoto přestupku čís. 3616.

— — pokud okolnost, že pohledávka, na niž pachatel, konaje platy, padělal stvrzenku na vyšší splátku, byla v době činu již vyrovnána, vylučuje možnost poškození a úmysl způsobiti škodu (§§ 197. 201 a) tr. zák.) čís. 3619.

— — předsevzetí obžalovaného vrátiti oklamaným osobám, co mu následkem klamu daly, vylučuje po případě zlý úmysl podle § 197 tr. zák. čís. 3631.

— — jde o podvod, nikoliv o krádež, navrtal-li kdo do elektroměru otvor a vpravil tímto otvorem do elektroměru spínací špendlík, jímž brzdil při svícení kotouč elektroměru tak, že počitadlo vykazovalo menší spotřebu proudu čís. 3641.

— — pokud lze podle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 v neveřejném sezení rozhodnouti, že čin, jehož se obžalovaný dopustil, není zločinem krádeže, nýbrž zločinem podvodu čís. 3641.

— — podvod nezakládá samo o sobě již pouhé využití omylu jiné osoby, i když se stalo v úmyslu poškozovacím, nýbrž vyžaduje se lstivý způsob tohoto využití čís. 3687.

— — podvod, umluvili-li se členové stavebního družstva mezi sebou a se svými manželkami záludným způsobem na postupu, kterým za zneužití notáře a soudu měly býti na úkor stavitele zachráněny pro ně přínosy, které byly již i podle stanov i podle svého účelového a faktického určení nevypověditelnou zálohou stavební čís. 3707.

— — podvodné jednání není tu vyloučeno po případě ani tím, že (někteří) pachatelé nebyli ani členy družstva pro nedostatek písemné přihlášky, tvořící podle stanov a podle § 3 zák. o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. pro obor práva civilního nezbytnou podmínku pro nabytí členství čís. 3707.

— — pro obor práva trestního nerozhoduje civilně-právní, nýbrž faktický stav, který tu byl v době trestného činu čís. 3707.

— — podvod lze spáchati nejen tím, že byla předstírána pohledávka, která skutečně neexistovala, neb aspoň ne v takové výši, nýbrž i tím, že byla předstírána ohledně pohledávky skutečně existující její vypověditelnost, tedy určitá okolnost, týkající se splatnosti pohledávky, jakož i pro vznik pohledávky rozhodná okolnost, proti komu příslušela čís. 3707.

— — místem činu (§ 51 tr. ř.) při podvodu jest místo, kde nastalo uvedení v omyl, jímž jest čin dokonán čís. 3743.

— — slovo šalič, švindlér (Schwindler) nekryje se co do smyslu se slovem podvodník (Betrüger), neboť k švindlérství se nevyžaduje úmysl poškozovací, nutný pro právní pojem podvodu čís. 3838.

— — při deliktech majetkových, vykazujících známky různých zákonných skutkových povah, rozhoduje pro otázku kvalifikace ta činnost pachatelova, z níž poškození cizího majetku přímo vzešlo čís. 3846.

— — zločin zpronevěry podléhá přísnějšímu trestu než zločin podvodu čís. 3846.

— — směřuje-li podvodné jednání jen k zakrytí již způsobené škody (manka již stávajícího), nejde o podvod, nýbrž po případě jen o přestupek § 320 f) tr. zák. čís. 3927.

— — podvod (§ 197 tr. zák.), poskytoval-li zaměstnanec firmy kupujícím úmyslně slevy, k nimž nebyl oprávněn, a přijímal za to od nich úplatky čís. 3958.

— — pachatelův úmysl jiného poškoditi nekryje se vždy a za všech okolností s úmyslem nabýti pro sebe majetkového prospěchu čís. 3958.

— — zpeněžení odcizené věci může po případě naplniti i skutkovou podstatu podvodu, pokud zloděj (prodatel) rozvinul při zpeněžení odcizeného předmětu činnost, vykazující po stránce objektivní i subjektivní skutkovou podstatu § 197 a násl. tr. zák. čís. 4035.

— — není ještě o sobě podvodem, že kdo jede bez jízdenky; dopouští se však podvodu, kdo, nemaje jízdenku, svým chováním vzbuzuje v průvodčím úmyslně dojem, že ji má, nebo vědomě využívá tohoto omylu průvodčího na škodu podniku čís. 4044.

— — podvod spáchaný tím, že kdo jel vlakem na černo (usadiv se na náraznících zadního vozu), byl spáchán ve všech okresích, jimiž vlak až do dopadení pachatele projížděl čís. 4046.

— — záleželo-li lstivé předstírání pachatelovo v tvrzení, že auto, které dává do zástavy, je bez dluhu, ač bylo již zabaveno pro pohledávky jiných věřitelů, může býti i při šálivosti tvrzení vyloučen poškozovací úmysl, předpokládal-li pachatel a mohl-li též vzhledem ke skutečné ceně auta důvodně předpokládati, že auto poskytuje i po úhradě zatajených zástavních pohledávek postačitelnou úhradu čís. 4100.

— — převzetí plnění, k němuž se oklamaný odhodlal jen proto, že vycházel z předpokladu, jehož tu ve skutečnosti nebylo, a jež na sebe vzíti nechtěl, protože není pro jeho majetkové cíle užitečným, zmenšuje peněžní hodnotu jmění oklamaného a znamená proto pro oklamaného újmu odpovídající pojmu škody po rozumu § 197 tr. zák. čís. 4255.

— — pokud lze spatřovati podvod v přehnaném vychvalování prosperity obchodu při jeho prodeji čís. 4255.

— — výslovného dorozumění se, předchozí zvláštní úmluvy ke spolupachatelství netřeba, stačí k němu třeba nahodilé, avšak týmž úmyslem vedené vědomé spolupůsobení s ostatními spolupachately čís. 3486.

— — ovšem při podvodu pro složitost skutkové podstaty taková úmluva obyčejně činům předchází čís. 3486.

— — jako dokonaný podvod se tresce již lstivé jednání, kterým měla býti způsobena podle úmyslu pachatele škoda, aniž se vyžaduje, by skutečně škoda vznikla. Jde tu o obdobný případ, jako při pokusu trestného činu podle § 8 tr. zák. Beztrestný pokud se týče nemožný je pokus jen, bylo-li použito k dosažení cíle prostředku naprosto a bezvýjimečně in abstracto nezpůsobilého, nebo nebylo-li tu vůbec předmětu, proti němuž trestné jednání směřovalo, nebo byl-li tu sice předmět, avšak naprosto nezpůsobilý čís. 4599.

— — zločin podvodu lze přičítati jako přímé pachatelství nebo spolupachatelství jen, byli-li obžalovaní vedeni stejným zlým úmyslem zločinem tím předpokládaným a spolupůsobil-li každý z nich při samotném páchání podvodu, t. j. při uvádění jiné osoby v omyl čís. 4639.

— — podvod, vydával-li se manžel zesnulé soudnímu komisaři za jediného dědice, zatajiv jsoucnost dalšího zákonného dědice (dcery zesnulé) a maření exekuce, zcizil-li pozůstalostní věc (dům), když naň byla podána dědická žaloba čís. 4700.

— **lstivé jednání (předstírání):** pojmu lstivého jednání ve smyslu § 197 tr. zák. odpovídá jakékoli chování se, jehož účelem jest oklamati jiného a jež je k tomu podle okolností případu i způsobilé čís. 4044, 4640.

— — pojem »lstivosti« (§ 197 tr. zák.) nepředpokládá zvláštní opatrnost (nedůvěřivost) klamané osoby, ani zvláštní záludnost neb úskočnost klamu, již nemohlo býti bezpečně a s úspěchem čeleno ani vzdálenými a nepohotovými prostředky; stačí, že poškozený neschopnost a neochotu pachatele (objednatele zboží) k placení neznal a nemohl poznati již z objednávek čís. 4067.

— — ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák. se nevyhledává zvláštní, těžko seznatelná lstivost; stačí již oklamání důvěry v denním životě obchodním obvyklé; lest může záležeti již ve slibu, že bude kupní cena do určité doby hotově zaplacena čís. 4181.

— — musí však býti zjištěno jednak, že si byl pachatel v době činu vědom nevážnosti svého slibu, že mezi lstivým předstíráním pachatelovým a počínáním si oklamané osoby byla příčinná souvislost, že omyl v oklamaném lstivým předstíráním vyvolaný byl pro oklamaného pohnutkou a předpokladem jeho rozhodnutí čís. 4181.

— — »lstivým předstíráním« po rozumu § 197 tr. zák. je jakékoli nepravdivé tvrzení, jež směřuje k oklamání jiného a je podle okolností konkrétního případu způsobilé k oklamání čís. 4640.

— — lstivým předstíráním po rozumu § 197 tr. zák. jest i přípověď plnění, jež slibující již předem byl odhodlán neplniti čís. 4640.

— — pojem lsti jest naplněn už pouhým zklamáním důvěry v životě obvyklé, třebas důvěra nemá opory v zákonném závazku pachatele k udání pravdy nebo třeba k úplné zprávě o dotčených poměrech. Nemístnou jest a z dosahu ochrany § 197 tr. zák. vykročuje důvěra klamané osoby nezaručená zákonným ustanovením uvedeného rázu jen tehdy, může-li klam už v době klamu býti klamanou osobou poznán jako klam bez dalšího pátrání a bez důkladnějšího rozmyslu prostředky, které má klamaná osoba po ruce již v době klamu čís. 4700.

— **nepravdivé údaje ve sporu:** pouhé zažalování neplatné pohledávky a tvrzení nepravdivých skutečností v civilním sporu není sice o sobě podvodným jednáním, jde však o podvod, nešlo-li o pouhé zažalování pohledávek po právu nepozůstávajících a o pouhé tvrzení nepravdivých skutečností v civilním sporu, nýbrž o vzájemně se doplňující, na obapolném dorozumění spočívající a k poškození třetí osoby, na sporu nezúčastněné, směřující jednání obou stran, které nad to tvoří jen jednu složku řady dalších podvodných jednání pachatelů čís. 3707.

— — liší-li se písemný projev osoby různé od pachatele (stvrzenka, k jejímuž podpisu došlo v důsledku lstivého klamu) podstatně od ústního prohlášení pachatelova, nelze ji co do beztrestnosti klásti na roveň pouhému, vědomě nesprávnému udání procesní strany v civilní rozepři čís. 4435.

— **objednávka (koupě):** i když jest podle čl. 49 obch. zák. obchodní cestující oprávněn vybírati zálohy na zboží od zákazníků, dopouští se podvodu (nikoliv zpronevěry), činil-li tak, ač mu to bylo zaměstnavatelem zakázáno čís. 3537.

— — skutkovým zjištěním, že obžalovaný již předem neměl úmyslu objednávku vyříditi a že překážky, na něž se odvolával, jen předstíral, není ještě dána skutková podstata zločinu podvodu, která vyžaduje v době činu kromě lstivého předstírání nebo jednání také úmysl poškoditi; nevyžaduje se však, by škoda neodvratně nastala čís. 3608.

— — pokud jde o podvod, dával-li provisní agent živnostníkům k podpisu objednací lístky znějící na větší množství zboží, než bylo objednáno, jehož však objednatelé ve svých živnostech mohli upotřebiti čís. 3687.

— — měl-li pachatel hned při objednávce a při uzavření obchodu úmysl, že si dá věc poslati na ukázku a že ji po obdržení nejen prodá, nýbrž i stržené peníze si ponechá, jde o podvod, nikoliv o zpronevěru čís. 3846.

— **pojišťovací podvod:** zločin nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 200 tr. zák. se zločinem žhářství podle § 166 tr. zák. může se sbíhati čís. 3804.

— — byl-li zákonný znak deliktový, t. zv. úmysl poškozovací, pojat do hlavní otázky ne sice v doslovu § 170 tr. zák., nýbrž ve formě obecného úmyslu podvodného, tedy v doslovu § 197 tr. zák., nemůže býti řeči o porušení ustanovení § 318 tr. ř., poněvadž se ve směru subjektivním skutková podstata specielního zločinu podle § 170 tr. zák. kryje s obecným zločinem podvodu podle § 197 tr. zák. č í s. 3804.

— — podvod, předstíral-li kdo proti pravdě pojišťovně, že mu shořely věci (mlýnské výrobky) a spoluvina (intelektuální pomoc) na onom podvodu vydáním stvrzenky na ony věci, jakoby byly před požárem dodány č í s. 3422.

— — vyžádání si stvrzenky jest beztrestným jednáním přípravným; jakmile se však hlavní pachatel, považuje to vydáním stvrzenky za umožněno, dovolal k osvědčení rozsahu škody toho, že mu byly věci dodány, stal se trestným i předchozí čin spoluvinníkův č í s. 3422.

— — by se spoluvinník stal beztrestným, musela by býti příčinná spojitost jeho činu s činem hlavního pachatele přerušena nejpozději do období, ve kterém se již projevila trestná činnost tohoto; k přerušení musilo by dojíti takovým činem samého spluvinníka, kterým by byl znemožněn anebo bezúčinným způsoben jakýkoliv vliv, jejž měla předchozí činnost intelektuálního pomocníka na rozhodnutí se hlavního pachatele ke spáchání trestného činu č í s. 3422.

— — podvod je dokonán tím, že lstivým předstíráním pachatelovým v úmyslu poškozovacím byl někdo uveden v omyl, při čemž nesejde na skutečném způsobení škody. Stalo-li se však lstivé předstírání sice s úmyslem poškozovacím, ale nedošlo-li k uvedení v omyl pro některou z příčin uvedených v § 8 tr. zák., zůstává čin pokusem č í s. 3422.

— — jde o nedokonaný zločin podvodu (o spoluvinu na něm), nebylo-li ono lstivé předstírání o rozsahu škody způsobené shořením oněch mlýnských výrobků úspěšné ani u četnictva ani u komise, již vyslala pojišťovna k vyšetření škody č í s. 3422.

— — nejde o beztrestnost pro dobrovolné ustoupení od pokusu, dozná-li onen spoluvinník četnictvu, že hlavnímu pachateli žádných zásob nedodal, teprve když se ve svých výpovědech zaplétal do rozporů a byl na následky svého jednání upozorněn č í s. 3422.

— — předsevzal-li pojištěnec lstivé jednání v úmyslu, by pojišťovnu poškodil, a podařilo-li se mu skutečně uvésti ji v omyl o tom, že u něho nastal případ krytý pojišťovací smlouvou (zástupce pojišťovny zjišťoval škodu), jde o dokonaný podvod a nezáleží na tom, že pojišťovna teprve potom (po upozornění četnictvem) prohlásila, že od smlouvy ustupuje č í s. 4599.

— **protipohledávka:** vylákal-li kdo lstivým jednáním nebo předstíráním a vzbuzeným tak omylem zboží jen za tím účelem, by si výtěžkem za ně zajistil svou kauční pohledávku, nejednal po případě v úmyslu poškoditi ve smyslu § 197 tr. zák. č í s. 3407.

— — poškozovací úmysl jest vyloučen, ponechal-li si agent zálohy proto, že měl nebo důvodně předpokládal, že má proti zaměstnavateli nárok na provisi ve výši vylákaných záloh č í s. 3537.

— — přísluší-li pachateli proti podvedenému protipohledávka ve výši odpovídající vylákaným částkám, nebo pokládá-li aspoň subjektivně takovou pohledávku za existentní, je po případě ona jsoucnost protipohledávky nebo tento opravdový pocit oprávnění způsobilý, vyloučiti zlý úmysl v § 1 tr. zák., pokud se týče poškozovací úmysl v § 197 tr. zák. předpokládaný č í s. 3703.

— — není podvodem, vylákal-li věřitel na dlužníku nebo na osobě za dlužníka jednající jen, čím mu byl dlužník povinen (o čem věřitel měl za to, že je mu tím dlužník povinen) č í s. 4498.

— **subjektivní stránka:** zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř., jelikož rozsudek nezabývá se úmyslem způsobiti škodu při podvodu č í s. 3369.

— — ke skutkové podstatě zločinu podvodu se vyžaduje po stránce subjektivní, by pachatel jednal v úmyslu někoho poškoditi; ani o škodě ani o tomto úmyslu nelze mluviti tam, kde škoda nemohla z uvedení v omyl (z oklamání) vzniknouti č í s. 3408.

— — mezi uvedením v omyl a škodou musí býti příčinná souvislost, škoda musí býti způsobena podvodným jednáním č í s. 3408.

— — skutková podstata podvodu nevyžadujíye úmysl pachatelův způsobiti škodu hmotnou, stačí úmysl poškoditi práva nehmotná č í s. 3411.

— — ke skutkové podstatě podvodu se po subjektivní stránce vyžaduje, by pachatel již při lstivém předstírání nebo jednání podle § 197 tr. zák. nebo při činech v §§ 199 a 201 tr. zák. uvedených, lstivému předstírání neb jednání na roveň postavených, byl veden konečným úmysiem způsobiti někomu škodu na majetku nebo jiných právech, by jednal v předem pojatém úmyslu poškozovacím č í s. 3486.

— — pohnutka je lhostejná a není třeba — ač tomu tak obyčejně bývá — by pachatel byl veden úmyslem způsobením škody osobě třetí sobě nějaký zisk zaopatřiti č í s. 3486.

— — ke skutkové podstatě podvodu nestačí objektivní možnost poškození, aniž, že oklamaný škodu utrpěl, nýbrž musí býti zjištěn úmysl obviněného, směřující k poškození oklamaného a, že škoda povstala nebo měla povstati ze lstivého předstírání, že oklamaný lstivým předstíráním byl pohnut k jednání neb opomenutí, z něhož mu škoda na majetku nebo na právech měla nastati č í s. 3513.

— — k zločinu podvodu (§ 197 tr. zák.) vyhledává se poškozovací úmysl již v době lstivého předstírání a uvedení v omyl č í s. 3550.

— — skutková podstata podvodu vyžaduje po stránce subjektivní, by pachatel byl při činu veden úmyslem, vyvoláním nebo využitkováním omylu přiměti osobu, proti níž protiprávní útok čelí, k takovému počínání si, jímž buď osoba ta sama nebo třetí osoba škodu má utrpěti č í s. 3593.

— — skutkovým zjištěním, že obžalovaný již předem neměl úmyslu objednávku vyříditi a že překážky, na něž se odvolával, jen předstíral, není ještě dána skutková podstata zločinu podvodu, která vyžaduje v době činu kromě lstivého předstírání nebo jednání také úmysl poškoditi; nevyžaduje se však, by škoda neodvratně nastala č í s. 3608.

— — pokud okolnost, že pohledávka, na niž pachatel, konaje platy, padělal stvrzenku na vyšší splátku, byla v době činu již vyrovnána, vylučuje možnost poškození a úmysl způsobiti škodu (§§ 197, 201 a) tr. zák.) č í s. 3619.

— — podvod (§ 197 tr. zák.), vylákal-li kdo zápůjčku předstíraje, že předlužené auto, které dává do zástavy, je dluhů prosté, a spoluvina na tomto podvodu (§ 5 tr. zák.), ujišťovala-li osoba třetí zástavního věřitele, že tomu tak jest, a zaručila-li se za dluh č í s. 3623.

— — nezáleží na tom, zda věřitel nabyl platného zástavního práva; naproti tomu okolnost, že zaručivší se jest schopen platiti, vylučuje po případě u obou úmysl způsobiti škodu (§ 197 tr. zák.), stalo-li se zaručení platně (§ 1346 odst. 2 obč. zák.), nebo byli-li pachatelé subjektivně přesvědčeni, že jest zaručivší se záručným prohlášením zavázán k zaplacení č í s. 3623.

— — předsevzetí obžalovaného vrátiti oklamaným osobám, co mu následkem klamu daly, vylučuje po případě zlý úmysl podle § 197 tr. zák. č í s. 3631.

— — při zkoumání poškozovacího úmyslu, čelícího ke způsobení škody, shledávané v nákladu nikoliv nehodnotném, nýbrž jen pro majetkové cíle objednatelů neužitečném, jest uvažovati i o tom, zda si pachatel podle okolností, za nichž k objednávkám došlo, musel uvědomiti, že náklad větší objednávkou objednatelům způsobený je k jejich škodě č í s. 3687.

— — podvod nezakládá samo o sobě již pouhé využití omylu jiné osoby, i když se stalo v úmyslu poškozovacím, nýbrž vyžaduje se lstivý způsob tohoto využití č í s. 3687.

— — měl-li pachatel hned při objednávce a při uzavření obchodu úmysl, že si dá věc poslati na ukázku a že ji po obdržení nejen prodá, nýbrž i stržené peníze si ponechá, jde o podvod, nikoliv o zpronevěru č i s. 3846.

— — pachatelův úmysl jiného poškoditi nekryje se vždy a za všech okolností s úmyslem nabýti pro sebe majetkového prospěchu č i s. 3958.

— — záleželo-li lstivé předstírání pachatelovo v tvrzení, že auto, které dává do zástavy, je bez dluhu, ač bylo již zabaveno pro pohledávky jiných věřitelů, může býti i při šálivosti tvrzení vyloučen poškozovací úmysl, předpokládal-li pachatel a mohl-li též vzhledem ke skutečné ceně auta důvodně předpokládati, že auto poskytuje i po úhradě zatajených zástavních pohledávek postačitelnou úhradu č i s. 4100.

— — ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle §§ 197 a 200 tr. zák. se nevyhledává zvláštní, těžko seznatelná lstivost; stačí již oklamání důvěry v denním životě obchodním obvyklé; lest může záležeti již ve slibu, že bude kupní cena do určité doby hotově zaplacena č i s. 4181.

— — musí však býti zjištěno jednak, že si byl pachatel v době činu vědom nevážnosti svého slibu, že mezi lstivým předstíráním pachatelovým a počínáním si oklamané osoby byla příčinná souvislost, že omyl v oklamaném lstivým předstíráním vyvolaný byl pro oklamaného pohnutkou a předpokladem jeho rozhodnutí č i s. 4181.

— — po stránce subjektivní musí býti zjištěno, že pachatel jednal v úmyslu způsobiti jiné osobě škodu, a to již v době, kdy se dopustil šálivého jednání č i s. 4181.

— — spolupachatel při podvodu musí při své spolučinnosti u vědomém spolupůsobení s jiným býti veden rovněž úmyslem poškozovacím; on si musí býti vědom, že druhý spolupachatel nebo ostatní spolupachatelé jsou tímto úmyslem vedeni a musí jim, veden jsa týmž úmyslem, při jich lstivé činnosti pomáhati č i s. 3486.

— **škoda:** ke skutkové podstatě podvodu nestačí objektivní možnost poškození, aniž, že oklamaný škodu utrpěl, nýbrž musí býti zjištěn úmysl obviněného, směřující k poškození oklamaného a, že škoda povstala nebo měla povstati ze lstivého předstírání, že oklamaný lstivým předstíráním byl pohnut k jednání neb opomenutí, z něhož mu škoda na majetku nebo na právech měla nastati č i s. 3513.

— — výše škody (zamýšlené nebo způsobené) jest složkou trestného činu a musí proto, jako jeho ostatní složky, posuzována býti podle poměrů na místě a v době spáchání činu, najmě i podle toho, jakou cenu v této době měla věc trestným činem dotčená, bez ohledu na nahodilou okolnost, že cena věcí tohoto druhu dodatečně stoupla nebo klesla č i s. 3631.

— — způsobená škoda rovná se vnitřní hodnotě vylákaných rakousko-uherských bankovek v době činu č i s. 3631.

— — k podvodu nestačí o sobě lstivé jednání, nýbrž je třeba uvedení poškozeného v omyl za tím účelem, by utrpěl škodu v určité výši č i s. 3656.

— — počínal-li si pachatel sice lstivě, ale škoda nastala nahodile, nezávisle na pachatelově jednání, škoda, která jím nebyla předem rozvážena a zamýšlena, není tu podvodu č i s. 3656.

— — vědomé (i úmyslné) uvedení v omyl nebo takové využití omylu druhé strany nemusí nésti s sebou nutně i poškození druhé strany; třebas došlo k omylu lstivým jednáním nebo předstíráním pachatelovým, tvoří skutkovou podstatu podvodu jen, bylo-li lstivé uvedení v omyl nebo takové využití omylu současně vedeno přímým pachatelovým úmyslem způsobiti někomu škodu č i s. 3687.

— — bez této náležitosti skutkové podstaty zůstaveno jest posouzení účinků, jež má podle zákona vzbuzení nebo využití omylu při právním jednání, předpisům práva občanského, při smlouvách předpisu § 871 obč. zák. č i s. 3687.

— — při zkoumání poškozovacího úmyslu, čelícího ke způsobení škody, shledávané v nákladu nikoliv nehodnotném, nýbrž jen pro majetkové cíle objednatelů neužitečném, jest uvažovati i o tom, zda si pachatel podle

okolností, za nichž k objednávkám došlo, musel uvědomiti, že náklad větší objednávkou objednatelům způsobený je k jejich škodě č i s. 3687.

— — škoda po rozumu § 197 tr. zák. nemusí nastati přímo, bezprostředně z klamu nebo z vylákaného úkonu klamané osoby; stačí, že k ní dojde nepřímo nebo může k ní dojíti nepřímo použitím vylákaného úkonu (stvrzenky na vyšší částku než skutečně placenou) k nátlaku na vůli osoby, jež má býti poškozena, nebo jako průvodního prostředku v rozepři č i s. 4435.

— **vylákání zápůjčky:** podvod (§ 197 tr. zák.), vylákal-li kdo zápůjčku předstíraje, že předlužené auto, které dává do zástavy, je dluhů prosté, a spoluvina na tomto podvodu (§ 5 tr. zák.), ujišťovala-li osoba třetí zástavního věřitele, že tomu tak jest, a zaručila-li se za dluh č i s. 3623.

— — nezáleží na tom, zda věřitel nabyl platného zástavního práva; naproti tomu okolnost, že zaručivší se jest schopen platiti, vylučuje po případě u obou úmysl způsobiti škodu (§ 197 tr. zák.), stalo-li se zaručení platně (§ 1346 odst. 2 obč. zák.), nebo byli-li pachatelé subjektivně přesvědčeni, že jest zaručivší se záručným prohlášením zavázán k zaplacení č i s. 3623.

— — vylákání zápůjčky je jednáním podvodným, věděl-li vypůjčitel od prvopočátku, že nebude s to zápůjčku platiti, a přes to ji vylákal v úmyslu způsobiti škodu č i s. 4270.

— **dle § 199 tr. zák.:** ke skutkové podstatě podvodu se po subjektivní stránce vyžaduje, by pachatel již při lstivém předstírání nebo jednání podle § 197 tr. zák. nebo při činech v §§ 199 a 201 tr. zák. uvedených, lstivému předstírání neb jednání na roveň postavených, byl veden konečným úmyslem způsobiti někomu škodu na majetku nebo jiných právech, by jednal v předem pojatém úmyslu poškozovacím. Pohnutka je lhostejná a není třeba — ač tomu tak obyčejně bývá — by pachatel byl veden úmyslem způsobením škody osobě třetí nějaký zisk zaopatřiti č i s. 3486.

— — v případech § 199 tr. zák. nahražuje již zákon sám všeobecné (objektivní) znaky podvodu znaky zvláštními č i s. 3963.

— **dle § 199 a) tr. zák.:** soudem ve smyslu § 199 a) tr. zák. jest rozuměti soudní úřad, a to jen, pokud vystupuje jako orgán nalézání práva a konání spravedlnosti, nikoliv jako orgán osvědčovací nebo správní č i s. 3494.

— — křivá výpověď svědecká před vojenským prokurátorem nebo jeho funkcionářem v t. zv. vyhledávacím řízení podle §§ 128 až 155 voj. tr. ř. stejně jako křivá výpověď svědecká před úřadem bezpečnosti nebo veřejné obžaloby nezakládá podle práva dosud platného zločin podle §§ 197, 199 a) tr. zák., pokud se týče podle § 504 a) voj. tr. zák., nýbrž, dopustí-li se jí osoba podrobená vojenské pravomoci, přečin podle § 510 voj. tr. zák., a je-li pachatelem osoba, podléhající pravomoci trestních soudů občanských, zásadně přestupek podle §§ 205, 461 tr. zák., a jen v případě, že úmysl pachatelův směřoval k způsobení škody, nyní podle trestní novely čís. 31 sb. z. a n. z roku 1929 2000 Kč převyšující, zločin podle §§ 197, 200 tr. zák. č i s. 3494.

— — ke skutkové podstatě zločinu křivého svědectví (§ 199 a) tr. zák.) se nevyžaduje konkretní ohrožení vykonávání spravedlnosti, stačí ohrožení abstraktní, že svědek udal před soudem vědomě nepravdu, aniž by záleželo na tom, zda se křivé svědectví vztahovalo ke skutečnostem rozhodným či nerozhodným č i s. 3504.

— — svědek, jenž potvrdil při ústním jednání v civilním sporu před soudem nepravdu, stává se odvoláním nepravdivých údajů v jeho svědecké výpovědi beztrestným jen, odvolal-li je před formálním ukončením svého výslechu; výslech je formálně ukončen, jakmile svědek potvrdil po svém výslechu ústně správnost své protokolované svědecké výpovědi, jež mu byla předložena k nahlédnutí nebo přečtení (§ 343 odst. 2 c. ř. s.) č i s. 3504.

— — skutková podstata zločinu křivého svědectví není naplněna skutečností, že pachatel učinil — byv o témže předmětu slyšen jako svědek opětovně — při tom kterém výslechu jiné skutkové údaje, které si navzájem odporují, aniž jest jisto, které z těchto údajů srovnávají se s pravdou, nýbrž i v takových případech je třeba, by pachatel jednal ve zlém úmyslu, by si byl v době jedné z různých výpovědí vědom nepravdivosti svých údajů; v tomto směru stačí, že vzpomínky a představy pachatelovy, k předmětu výpovědi se vztahující, byly v dobách opětovných svědeckých výslechů tytéž čís. 3546.

— — předpis o trestnosti křivého svědectví chrání právo státu nikoliv jen na správné, nýbrž povšechně na nerušené vykonávání soudnictví, v zákonech založený nárok státu, by svědci při soudním výslechu udali o skutkových okolnostech, tvořících předmět výslechu, pouhou a úplnou pravdu; právo to doznává újmy již nepravdivostí nebo neúplností svědecké výpovědi o sobě, třebas nenastala a po případě ani nemohla (vzhledem na bezvýznamnost skutečnosti svědkem popřené nebo zamlčené) nastati další škoda tím, že následkem nepravdivého nebo neúplného svědectví byl vynesen rozsudek věcně nesprávný čís. 3655.

— — ustanovení § 321 c. ř. s. zprošťuje sice svědka povinnosti odpovědět na otázky obsahu (směru) tam uvedeného (zmocňuje soud, by svědka z povinnosti té zprostil), avšak neruší povinnost svědka odpovědět na takové otázky úplně pravdivě, jestliže na ně odpoví, neodpíraje výpověď nebo byv soudem k výpovědi přidržen čís. 3655.

— — zločin křivého svědectví (§ 199 a) tr. zák.) lze kvalifikovati podle §§ 200 a 203 tr. zák. jen, převyšuje-li částka (hodnota) toho, co si pachatel tímto zločinem přisvojil nebo k čemu jeho úmysl směřoval, 2.000 (20.000) Kč; nespadá sem, byl-li škodný účinek přivoděn již původní předchozí činností pachatelovou (zmařením exekuce) čís. 3808.

— — i když státní zástupce v obžalobě označil jedno ze dvou si odporujících svědectví téhož obžalovaného za křivé a tím připustil správnost druhého, může (§ 263 tr. ř.) při hlavním přelíčení zaujati opačné hledisko a soud jest povinen vzíti za podklad rozhodnutí úpravu obžaloby podle konečného návrhu, nikoliv původní obžalobu čís. 4018.

— — pokud jde o překročení obžaloby, bylo-li k obžalobě na zločin § 199 a) tr. zák. uznáno na přečin § 1 zák. o mař. ex. čís. 4071.

— — svědectvím ve smyslu § 199 a) tr. zák. jest i výslech ad generalia podle § 166 tr. ř. a § 340 c. ř. s.; nezáleží na tom, že soudce dal takovou otázku (na předchozí potrestání svědka), ač toho nebylo nutně třeba čís. 4260.

— — svědectví je vyjevením (sdělením) smyslových postřehů i tehdy, má-li svědek o dosvědčených skutečnostech vědomost jen z doslechu (z druhé ruky) čís. 4267.

— — nejde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř., ponechává-li rozsudek nerozhodnuté, při kterém ze dvou odporujících si svědectví obžalovaný křivě vypovídal, uznávaje ho vinným alternativně, třebaže při prvém výslechu vypovídal nepřísežně, při druhém (hlavním přelíčení) však pod přísahou, byl-li trest vyměřen podle § 202 tr. zák., nikoliv podle § 204 tr. zák. čís. 4287.

— — rozsudek, jímž obžalovaný (§ 199 a) tr. zák.) uznán vinným alternativně, není nejasný ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., ani zmatečný podle čís. 7, čís. 8 nebo čís. 10 § 281 tr. ř. čís. 4287.

— — předmětem křivého svědectví, trestného podle § 199 a) tr. zák., mohou býti jen skutkové okolnosti, nikoliv úsudky o právní povaze činu čís. 4290.

— — nejde o právní úsudek, nýbrž o skutkovou okolnost vnitřního života, způsobilou, by byla předmětem křivého svědectví, vypovídal-li kdo o svém smýšlení o jiné osobě čís. 4290.

— — lidé prostí, najmě nemají-li zvláštního vzdělání, nedovedou se vždy přesně vyjadřovati o svých duševních stavech a neznají mnohdy smysl výrazů, týkajících se takových stavů čís. 4290.

— — pokud svědek projevem, že žije s jiným v nepřátelství, nechtěl vyjádřiti, že je nepřátelského smýšlení o něm čís. 4290.

— — křivé svědectví před bezpečnostním úřadem (před činitelem bezpečnostního úřadu) je přestupkem podvodu podle §§ 205, 461 tr. zák. čís. 4617.

— — zločin podvodu křivým svědectvím podle §§ 197, 199 lit. a) tr. zák. předpokládá, že jednání pachatelovo směřovalo ke způsobení škody, již je s tohoto hlediska jediné újma státu na nerušeném výkonu soudnictví čís. 4751.

— — ustanovení § 255 odst. 3 zák. čís. 221/24 sb. z. a n. (ve znění zákona čís. 184/28 sb. z. a n.) neopravňuje okresní nemocenské pojišťovny dožadovati soudy o přísežné výslechy svědků pro vlastní účely pojišťovny čís. 4751.

— — křivé svědectví, jehož se dopustil svědek vyslechnutý soudem k dožádání okresní nemocenské pojišťovny, není zločinem podle §§ 197, 199 lit. a) tr. zák. čís. 4751.

— — svědek je podle zákona (§§ 199 a) tr. zák.) povinen, by u soudu vypovídal pravdu tak, jak ji sám poznal a nikoliv, jak mu ji napověděl někdo třetí čís. 4833.

— — křivě vypovídá i svědek, jenž proti svému lepšímu přesvědčení potvrzuje, že ví něco z vlastního poznání, třebaže to, co tvrdí, bylo objektivně pravdivé čís. 4833.

— — svědek vypovídá křivě i, vydává-li výslovně nebo mlčky za vlastní smyslové postřehy údaje o skutečnostech, o kterých se dověděl jen ze sdělení jiného čís. 4833.

— p o d e z ř e l é h o: vypovídal-li kdo nepravdivě jako svědek v trestním řízení proti osobě, kterou udal křivě ze zločinu, dopouští se vedle zločinu § 209 tr. zák. i zločinu podle § 199 a) tr. zák., neměl-li soudce v době výslechu důvod pokládati ho za podezřelého z trestného činu a vypovídal-li křivě ne proto, by sobě pomohl, nýbrž proto, by usvědčil udaného čís. 3607.,

— — za svědectví ve smyslu § 199 a) tr. zák. nelze pokládati výpověď osoby, již měl vyslýchající soudce příčinu pokládati za podezřelou z pachatelství nebo z účasti na trestném činu, o němž byla vyslýchána, cítila-li se při výslechu subjektivně obviněnou čís. 3936.

— — výpověď nepozbývá povahy svědectví ve smyslu § 199 a) tr. zák. ani tím, že byl v době výpovědi již spáchán trestný čin, který souvisel s předmětem výpovědi a byl by se pravdivou a úplnou výpovědí dostal k vědomosti vyslýchajícího soudce čís. 3936.

— — okolnost, že se zájem pachatelův, by nepravdivou (neúplnou) výpovědí zakryl neúplnost (nepravdivost) svých údajů četnictvu a zabránil, by nevyšel na jevo přestupek (§ 307 tr. zák.) těmito údaji spáchaný, střetl se zájmem (právem) státu na ryzí a úplné svědectví, pokud se týče s příslušnou povinností pachatele, takže pachatel byl v jakémsi stavu nouze, nevyviňuje ho s hlediska § 2 g) tr. zák.; mohl poukazem na § 153 tr. ř. svědectví odepříti čís. 3936.

— — za svědeckou výpověď ve smyslu § 199 a) tr. zák. nelze pokládati výpověď osoby, proti níž byl podle spisů důvod k podezření, že se sama dopustila trestného činu, o němž byla vyslýchána, nebo že na něm měla trestnou účast, je-li její výpověď, třebaže byla učiněna ve formě svědectví před soudem, v pravdě obhajobou vinníkovou; této výhody však požívá osoba slyšená formálně jako svědek, v pravdě jako provinilá, jen, pokud svou výpovědí hájí sebe, cítíc se subjektivně obviněnou a zakrývajíc pravdu, by nevyšla na jevo její vlastní vina; pakliže však a pokud svou svědeckou výpovědí zakrývá pravdu ve prospěch jiné

osoby, ať již obviněné nebo dosud jako vinník neznámé, není zákonného podkladu pro nepřičítatelnost křivého svědectví; rozhoduje úmysl, v němž byla výpověď učiněna čís. 3943.

— — nejde-li o svědeckou výpověď, nýbrž o obhajobu vinníka ve formě svědectví, nejde ani u spoluvinníka o trestný čin, nýbrž jen o domluvu pachatele trestného činu se spoluvinníkem čís. 3943.

— — zásada § 202 tr. ř., platná pro trestní řízení před řádnými soudy, platí také pro trestní řízení důchodkové. Vyplývá to přímo z předpisů důchodkového trestního zákona z 11. července 1835, čís. 63 Sb. zák. pol., najmě z §§ 590—592 a §§ 628, 631, 632, 641, 644—648 a dále (úsudkem z opaku) z 461 čís. 4 cit. zákona, podle kterého se trestá jenom křivé svědectví před důchodkovým trestním soudem a to bylo-li vydáno pod přísahou za podmínek dekretu dv. kanc. ze 14. února 1840 čís. 1320 č. 20 sv. 68 sb. pol. zák.) jako zločin podle § 199 a) tr. zák. čís. 4621.

— — jde jen formálně a svědeckou výpověď, vpravdě však o obhajobu podezřelého (z přestupků podle §§ 461, 197 a podle § 487 tr. zák.), nespadající pod sankci § 199 a) tr. zák., byl-li kdo jako svědek vyslýchán, by vysvětlil rozpor mezi obsahem udání, jímž jiného křivě obvinil z přestupku, a obsahem svědecké výpovědi, v níž podle pravdy uvedl ono udání na pravou míru čís. 4622.

— subjektivní stránka: skutková podstata zločinu křivého svědectví není naplněna skutečností, že pachatel učinil — byv o témže předmětu slyšen jako svědek opětovně — při tom kterém výslechu jiné skutkové údaje, které si navzájem odporují, aniž jest jisto, které z těchto údajů srovnávají se s pravdou, nýbrž i v takových případech je třeba, by pachatel jednal ve zlém úmyslu, by si byl v době jedné z různých výpovědí vědom nepravdivosti svých údajů; v tomto směru stačí, že vzpomínky a představy pachatelovy, k předmětu výpovědi se vztahující, byly v dobách opětovných svědeckých výslechů tytéž čís. 3546.

— — v subjektivním směru nestačí vědomí pachatelovo, že jeho výpověď je křivá (nepravdivá nebo neúplná); vyžaduje se i vědomí pachatelovo, že jest vyslýchán jako svědek (jako osoba povinná k vyjevení pouhé a úplné pravdy) čís. 3655.

— — subjektivní skutková podstata zločinu podle § 199 a) tr. zák. předpokládá, že si pachatelka nutně uvědomila, že její prohlášení před soudem, vyplývající z největší části z jejího procesního postavení jako soukromé účastnice a vztahující se i k jejím soukromoprávním nárokům proti tehdejšímu obžalovanému pro přestupek podle § 506 tr. zák., jest svědeckou výpovědí a nikoliv pouhým prohlášením, jen její soukromoprávní nároky volně vyřizujícím čís. 3755.

— — ve směru subjektivním vyžaduje skutková podstata zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. a zločinu podvodu křivým svědectvím podle §§ 197, 199 a) tr. zák., by si byl pachatel v době činu vědom objektivní nepravdivosti vinění (udání) ze zločinu, pokud se týče nepravdivosti svědecké výpovědi na soudě čís. 3831.

— — po subjektivní stránce se vyžaduje ke skutkové podstatě zločinu křivého svědectví úmysl k vědomému udání nepravdy; není třeba úmyslu způsobiti škodu; onen úmysl spočívá již ve vědomí, že pachatel vypovídá jako svědek a že jeho výpověď jest nepravdivá čís. 4038.

— — po stránce subjektivní se vyžaduje kromě vědomí o křivosti (nepravdivosti nebo neúplnosti) svědecké výpovědi, i vědomí pachatele, že jest vyslýchán jako svědek čís. 4260.

— — zločin podvodu křivým svědectvím podle §§ 197, 199 lit. a) tr. zák. předpokládá, že jednání pachatelovo směřovalo ke způsobení škody, jíž je s tohoto hlediska jediné újma státu na nerušeném výkonu soudnictví čís. 4751.

— ucházení se: zločinu ucházení se o křivé svědectví podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák. se dopouští i ten, kdo jiného vyzývá, by potvrdil

skutečnost, třebas i pravdivou, avšak sváděnému z vlastní zkušenosti neznámou, věda, že sváděný o této okolnosti z vlastní zkušenosti neví čís. 3711.

— — dosvědčil-li pak sváděný takovou okolnost před soudem jako svědek, přechází skutkové podstata zločinu ucházení se o křivé svědectví podle §§ 197, 199 a) tr. zák. ve skutkovou podstatu zločinu spoluviny na podvodu křivým svědectvím podle §§ 5, 197, 199 písm. a) tr. zák. čís. 3711.

— — při vinění z deliktu soukromožalobního nebo ze skutečností cti se dotýkajících ze života soukromého není důkaz pravdy vyloučen vždy, nýbrž jen za určitých předpokladů čís. 3720.

— — lze se proto v takovém případě ucházeti o křivé svědectví ve smyslu § 199 a) tr. zák. i u svědka, jehož výpověď může přijíti v úvahu jen o důkazu pravdy čís. 3720.

— — byl-li dokonaný zločin podle § 199 a) tr. zák. spáchán ucházením se o křivé svědectví uzavřeným dopisem, jest místem činu podle § 51 tr. ř. místo, kde byl dopis adresátu doručen, nikoliv, kde byl dán na poštu čís. 3756.

— — § 199 a) tr. zák. čelí již pouhému nebezpečí, jež nastává právnímu řádu tím, že se (třebaže bez úspěchu) vyvolává v jiné osobě zločinné rozhodnutí vydati křivé soudní svědectví; toto vzdálenější nebezpečí je tu, i když ono rozhodnutí nedoznalo ještě podrobného vyhrocení určením jednotlivých údajů o dotčených skutečnostech a o pramenech vědomosti o nich čís. 4267.

— vyjevovací přísaha: zločin podvodu podle § 199 a) tr. zák. křivou vyjevovací přísahou ohledně součástek pozůstalostního jmění čís. 3872.

— — jde-li o druhý případ čl. XLII uv. zák. k c. ř. s., jest účelem vyjevovací přísahy, by žalovaný přísežně udal, co jest mu známo o zatajení neb o zamlčení věcí, o nichž žalobce (při vykonání přísahy) neví čís. 3872.

— — udá-li žalovaný před vykonáním přísahy podle pravdy a úplně, co je mu známo o jmění, nebo doví-li se žalobce o něm jinak, může žalovaný bez porušení povinnosti udati pravdu, vykonati přísahu, že mu o zatajení nebo zamlčení jmění není nic povědomo čís. 3872.

— — okolnost, že se žalovaný (čl. XLII uv. zák. k c. ř. s.) domníval, že musí přísežně udati jen takové věci, o kterých se v předchozím (sporném, nesporném a trestním) řízení nestala zmínka (že jen takové věci byly by věcmi zatajenými a zamlčenými), poukazuje po případě na skutkový omyl (§ 2 e) tr. zák.) z oboru civilního řádu soudního čís. 3872.

— — ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle § 199 a) tr. zák. křivou vyjevovací přísahou stačí, uvedl-li pachatel v seznamu jmění, že nemá za třetími osobami nezaplacené pohledávky, ač je měl; nezáleží na tom, že je pokládal za nedobytné čís. 3896.

— — viz též sváděni ke křivému svědectví.

— **dle § 199 b) tr. zák.:** skutková podstata podvodu nevyžaduje úmysl pachatelův způsobiti škodu hmotnou, stačí úmysl poškoditi práva nehmotná čís. 3411.

— — pokud napodobení a předstírání obřadu uzavření civilního manželství spadá pod ustanovení § 199 b) tr. zák.; spoluvina na tomto podvodu čís. 3411.

— — zločin podle § 199 b) tr. zák. rozlišuje se od přestupku § 333 tr. zák. úmyslem poškoditi; nevyžaduje však škodu hmotnou, stačí i úmysl poškoditi práva nehmotná čís. 3411.

— **dle § 199 c) tr. zák.:** pod pojem »měr a vah« ve smyslu § 199 c) tr. zák. spadá nejen závaží, nýbrž i váha jako nástroj, jímž se váží čís. 4352.

— — skutková podstata podle § 199 c) tr. zák. je splněna jen, je-li zfalšována váha v tom či onom smyslu, při čemž nerozhoduje, zda trvale, či jen přechodně, třebas i snadno odstranitelným způsobem čís. 4352.

— — jiné nepoctivé manipulace při vážení mohou býti podvodem, nespadají však pod ustanovení § 199 c) tr. zák. čís. 4352.

— **dle § 199 d) tr. zák.:** veřejnou listinou jest podle § 292 c. ř. s. rozuměti listinu, vydanou v předepsané formě buď veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění neb osobou, požívající veřejné víry v oboru působnosti jí přikázaném čís. 3438, 4796.

— — pro povahu protokolu jako veřejné listiny nezáleží na tom, že nebyl vyhotoven úřední osobou, ani, že nebylo připojeno obecní razítko čís. 3438.

— — pokud protokol obecní stavební komise není veřejnou listinou a pokud jeho padělání nespadá pod ustanovení § 199 d), nýbrž § 201 a) tr. zák. čís. 3438.

— — k pojmu »veřejné listiny« ve smyslu § 199 d) tr. zák. se vyžaduje, by byla vystavena veřejným úřadem neb osobou zákonem zvláště k tomu ustanovenou v oboru jejich působnosti čís. 3454.

— — vystavení vysvědčení o vyhoření a vysvědčení chudoby k cíli žebroty nepatří v obor působnosti obecního úřadu, neboť podle § 3 zákona z 10. května 1873, čís. 108 ř. zák. je vydávání takových vysvědčení zakázáno. Nespadá proto padělání takového vysvědčení pod sankci § 199 d) tr. zák. čís. 3454.

— — i když zrušovací soud, přezkoumávaje rozsudek pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 d), 200, 201 d) tr. zák., vyloučil kvalifikaci podle § 199 d) tr. zák., nemůže přihlížeti k ustanovením nového mírnějšího zákona ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n., byl-li rozsudek prvého soudu vynesen před účinností tohoto zákona a odsuzující výrok pro zločin podvodu podle §§ 200, 201 d) tr. zák. zůstal v právní moci, nebyv zmateční stížností napaden čís. 3454.

— — sprostil-li nalézací soud obžalovaného pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 d) tr. zák., proto, že obžalovaný použil k oklamání prostředku, jímž zamýšlený účinek a výsledek (omyl) nikdy a za žádných okolností vyvolán býti nemohl (činem nemohlo nikdy nastati ohrožení právního řádu), ježto bylo falšování tak patrné (zjevné), že bylo k dosažení cíle obžalovaným zamýšleného naprosto a bezpodmínečně nezpůsobilé, jde o skutkové zjištění, které váže i zrušovací soud a jež nelze napadati hmotněprávním zmatkem čís. 9 a) § 281 tr. ř.; oním zjištěním je vyloučena i abstraktní možnost uvésti v omyl ve smyslu § 320 f) tr. zák. čís. 3585.

— — padělání pracovního vysvědčení v udání doby, po kterou byl pachatel jako pomocník zaměstnán, a použití takto padělaného vysvědčení jako průkazu k opovědi živnosti (malířské a lakýrnické) čís. 3742.

— — způsobilost (padělaného vysvědčení) k oklamání je podstatnou skutkovou náležitostí nejen zločinu podle § 199 d) tr. zák., nýbrž i přestupku podle § 320 f) tr. zák.; kdyby padělané vysvědčení této vlastnosti nemělo a bylo za všech okolností (in abstracto) nezpůsobilé uvésti v omyl, nemohlo by býti uznáno ani na přestupek § 320 f) tr. zák. Naproti tomu nezpůsobilost k oklamání jen v konkrétním případě nevylučuje ani zločin podle § 199 d) tr. zák. čís. 3742.

— — nebylo-li ani připočtením padělaním získané doby dosaženo v § 14 čís. 2 živnostenského řádu předpokládané tříleté doby pomocnické, je vyloučena pro objektivní nemožnost vzniku škody skutková podstata zločinu podle § 199 d) tr. zák. a je možná jen kvalifikace podle § 320 f) tr. zák. čís. 3742.

— — zjištění, o jaký stupeň způsobilosti padělání k oklamání jde, je skutkovým zjištěním čís. 3742.

— — podvod padělaním nákladního listu za účelem uvedení v omyl finančního respicienta a celního deklaranta při vyclívání zboží; spoluvina na tomto podvodu čís. 3812.

— — nejde o pouhý celní přestupek podle § 130 zák. čís. 114/27, nýbrž o podvod, šlo-li o vyvezení nevyclené věci vůbec a o předstírání, že clo bylo zaplaceno čís. 3812.

— — skutková podstata zločinu podle § 199 d) tr. zák. nevyžaduje, by podvodným jednáním bylo zmařeno nebo pro budoucnost stíženo konkrétní opatření státní správy; spadá sem předložení padělaného pasu pohraniční kontrole čís. 3820.

— — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li soud k hlavní otázce na zločin § 199 d) tr. zák. kontrolní otázku: »zda spočívala škoda státu v tom, že nemohl prováděti pasovou kontrolu« a »zda jde o škodu na dozorčím právu« čís. 3820.

— — padělání legitimačního listu, opravňujícího sbírati papíry, hadry, kosti a staré železo čís. 3898.

— — byla-li veřejná listina padělána nebo zfalšována v úmyslu někoho poškoditi (stát na právu dozoru) a je-li tu zároveň i možnost způsobiti škodu, jde o podvod podle § 199 d) tr. zák.; přestupek podle § 320 f) tr. zák. přichází v úvahu jen, není-li tu ani onen úmysl ani tato možnost čís. 3898.

— — padělání potvrzení ohlašovacího úřadu vepsáním doložky, že se pachatel těší dobré pověsti, ač byl již soudně trestán čís. 3925.

— — padělání (napodobení) doktorského diplomu a jeho vidimovaného opisu čís. 3963.

— — nejde o zločin podvodu podle § 199 d) tr. zák., nýbrž po případě jen o přestupek podle §§ 205, 461 tr. zák., předložil-li pachatel průvodčímu vlaku padělanou jízdenku, již neplatnou, i kdyby byla vydána dne, na který přepsal datum vydání čís. 4310.

— — vážní list obecní váhy jest veřejnou listinou po rozumu § 199 d) tr. zák. jen, byla-li váha zřízena s povolením živnostenského úřadu (v případě, že byla zřízena před účinností zákona ze dne 19. června 1866, čís. 85 ř. zák., bylo-li jí živnostenským úřadem propůjčeno právo váhy veřejné) a byl-li vážný, vyhotovivší dotyčný vážní list, ve svém postavení živnostenským úřadem potvrzen a vykonal-li předepsanou přísahu čís. 4377.

— — padělání dopravního osvědčení na automobil vepsáním doložky »Přihlášen, dosud není v provozu«; pro relativní způsobilost k oklamání úřadů o povinnosti daňové po rozumu § 199 d) tr. zák. záleží i na tom, může-li míti doložka ta význam pro vznik a trvání povinnosti platiti daň z motorového vozidla (§ 14 a násl. zák. čís. 116/1927) čís. 4702.

— — pojem »veřejné listiny« není v trestním zákoně blíže vymezen a jest jí podle § 292 c. ř. s. rozuměti jednak listinu vystavenou v předepsané formě veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění, jednak listinu vydanou v předepsané formě osobou požívající veřejné víry v oboru působnosti jí přikázaném čís. 4796, 3438.

— — ochrany §§ 199 d) a 320 f) tr. zák. nepožívá o sobě každá písemnost, vydaná v předepsané formě veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění, pokud se týče osobou požívající veřejné víry v oboru působnosti jí přikázaném, nýbrž jen taková písemnost, jež je k tomu určena nebo způsobilá, by svým obsahem prokázala skutečnost právně závažnou; je nutno, by šlo o písemnost, v níž úřad ji vydavší buď něco úředně nařizuje, prohlašuje neb ověřuje; nestačí však pouhé průvodní sdělení určené pro určitou osobu pro její poučení bez jakéhokoliv právně závažného obsahu čís. 4796.

— — s u b j e k t i v n í s k u t k o v á p o d s t a t a: podle § 199 d) tr. zák. vyžaduje vědomí pachatelovo, že jde o veřejnou listinu (o poznamenání), úmysl někoho oklamati, uvésti v omyl v tom směru, že obsah listiny (poznamenání) pochází od veřejného úřadu, a úmysl způsobiti někomu škodu na jmění nebo na jeho právech; není-li tu tohoto úmyslu (poškozovacího), může jednání vykazující všechny objektivní znaky

zločinu podvodu podle § 199 d) tr. zák. zakládati jen přestupek podle § 320 f) tr. zák .čís. 3925.

— — třebaže v případech § 199 tr. zák. nahražuje již zákon sám všeobecné (objektivní) znaky podvodu znaky zvláštními, je přece třeba zvlášť v každém jednotlivém případě pro přičítání zločinu podle § 199 d) tr. zák., by byl omyl vyvolán v úmyslu poškozovacím čís. 3963.

— — zločin podvodu podle § 199 d) tr. zák. liší se od přestupku § 320 f) tr. zák. tím, že zločin předpokládá úmysl poškozovací, kdežto přestupek jej vylučuje čís. 3963.

— — padělání veřejné listiny o sobě nestačí ke skutkové podstatě zločinu podle § 199 d) tr. zák., nýbrž jest třeba, by bylo padělané veřejné listiny použito v úmyslu poškoditi čís. 4212.

— — viz padělání veřejné listiny (§ 391 tr. zák. slov.).

— **§ 199 e) tr. zák.:** svémocné a úmyslné odstranění mezníků o sobě nestačí ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle § 199 e) tr. zák., není-li zároveň zjištěn zlý úmysl pachatelův, poškoditi jiného na majetku nebo na jiných právech. Škoda, k níž tu pachatelův úmysl směřuje, spočívá alespoň v tom, že poškozený pozbývá v mezních průkazu o hranicích svého pozemku čís. 4111.

— **§ 200 tr. zák.:** při podvodu spáchaném zatajením neshořelých věcí za účelem vylákání pojistného i za ně nemusí hodnota věcí těch představovati škodu, která mohla a měla pojišťovně vzejíti čís. 4537.

— **§§ 200, 203 tr. zák.:** zločin křivého svědectví (§ 199 a) tr. zák.) lze kvalifikovati podle §§ 200 a 203 tr. zák. jen, převyšuje-li částka (hodnota) toho, co si pachatel tímto zločinem přisvojil nebo k čemu jeho úmysl směřoval, 2.000 (20.000) Kč; nespadá sem, byl-li škodný účinek přivoděn již původní předchozí činností pachatelovou (zmařením exekuce) čís. 3808.

— — třebaže žalobce odůvodnění (návrh) obžaloby pro zločin podvodu, uplatňující škodu 2.000 Kč převyšující, nepřizpůsobil změně § 203 tr. zák., nastalé zákonem čís. 31/1929, vydaným po pravomoci obžaloby, byl soud po případě povinen uvažovati, nejsou-li dány i nyní předpoklady oné trestní sazby (nepřevyšuje-li škoda i 20.000 Kč) čís. 4609.

— **dle § 201 tr. zák.:** k subjektivní skutkové podstatě podvodu se vyžaduje, by pachatel již při lstivém předstírání nebo jednání podle § 197 tr. zák. nebo při činech v §§ 199 a 201 tr. zák. uvedených, lstivému předstírání nebo jednání na roveň postavených, byl veden konečným úmyslem způsobiti někomu škodu na majetku nebo jiných právech, by jednal v předem pojatém úmyslu poškozovacím čís. 3486.

— **dle § 201 a) tr. zák.:** pokud protokol obecní stavební komise není veřejnou listinou a pokud jeho padělání nespadá pod ustanovení § 199 d), nýbrž § 201 a) tr. zák. čís. 3438.

— — pokud okolnost, že pohledávka, na niž pachatel, konaje platy padělal stvrzenku na vyšší splátku, byla v době činu již vyrovnána, vylučuje možnost poškození a úmysl způsobiti škodu (§§ 197, 201 a) tr. zák.) čís. 3619.

— — zničení listiny je tak zvaným nepravým podvodem; nestačí úmysl zničiti listinu, jež má býti důkazním prostředkem; zničení jest jen prostředkem, jímž chce pachatel uskutečniti úmysl, způsobiti škodu tím, že důkazní prostředek odstraní čís. 4870.

— — zničí-li pachatel listinu, která není nositelem nároků (knihy a doklady spolku), je třeba zjistiti nejen, jaký byl úmysl pachatelův, nýbrž i zda a jakou škodu obmýšlel; způsobení škody se k dokonání činu nevyhledává čís. 4870.

— **dle § 201 c) tr. zák.:** ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle § 201 c) tr. zák., záležející v tom, že pachatel úmyslně ukryl a sobě přivlastnil věc omylem ho došlou (nebo ztracenou), se nevyhledává, by pachatel vyvolal nějakým způsobem onen omyl čís. 3468.

— — koupě věci, jež došla omylem prodatele a již si tento přivlastnil, nečiní kupitele zodpovědným za podvod podle § 201 c) tr. zák. čís. 3468.

— — pojem »ukrýván« ve smyslu § 201 c) tr. zák. nepředpokládá nutně, by byla pachatelem zřízena mezi věcí a jejím vlastníkem (uschováním, zpracováním nebo jinak) nepřekonatelná překážka, takže je vlastníku přímo nemožné vypátrati věc, jíž pozbyl (znova se jí ujati); stačí již stěžování znovunabytí věci oprávněnou osobou, která jí pozbyla, způsobením takových změn v zevnějšku nebo v umístění věci, které i jen znesnadňují vlastníku vypátrati věc, poznati ji a zmocniti se jí uplatněním a dokázáním vlastnického práva čís. 4238.

— **dle § 205 (461) tr. zák.:** křivá výpověď svědecká před vojenským prokurátorem nebo jeho funkcionářem v t. zv. vyhledávacím řízení — stejně jako křivá výpověď svědecká před úřadem bezpečnostním nezakládá podle práva dosud platného zločin podle §§ 197, 199 a) tr. zák., pokud se týče § 504 a) voj. tr. zák., nýbrž, dopustí-li se jí osoba podrobená vojenské pravomoci, přečin podle § 510 voj. tr. zák., a je-li pachatelem osoba, podléhající pravomoci trestních soudů občanských, zásadně přestupek podle §§ 205, 461 tr. zák., a jen v případě, že úmysl pachatelův směřoval k způsobení škody, nyní podle trestní novely čís. 31 sb. z. a n. z roku 1929 — 2.000 Kč převyšující, zločin podle § 197, 200 tr. zák. čís. 3494.

— — ani trestní zákon ani trestní řád neukládají obviněnému pod sankcí kromě §§ 45 a 263 písm. m) tr. zák.) povinnost, by za trestního řízení činil o vlastní osobě a o činnosti pravdivé údaje vyšetřujícím orgánům (četnictvu a soudu) čís. 3618.

— — v nesprávném sdělení generalií, ať se stalo v jakémkoliv úmyslu, nelze shledati skutkovou podstatu ani přestupku § 320 písm e) tr. zák. ani přestupku podvodu podle § 461 tr. zák. čís. 3618.

— — opomenul-li soud při odsouzení pro přestupky §§ 461 a 522 tr. zák. a při výměře trestu podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. ve smyslu posl. odst. § 267 tr. zák. kromě trestu na svobodě vzhledem k trestní sazbě § 522 tr. zák. vysloviti též zvláštní trest peněžitý (případný trest náhradní), vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3618.

— — pokud nejde o reformatio in peius (§ 290 odst. druhý tr. ř.), byl-li obžalovaný zrušovacím soudem zproštěn pro přestupek § 461 tr. zák. a za zbývající nedotčené odsouzení pro přestupek § 522 tr. zák. byl použitím § 260 a) tr. zák. odsouzen do vězení, ač zrušeným výrokem o trestu byl mu vyměřen i za přestupek § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější, než ke kterému měl býti obžalovaný odsouzen podle § 522 tr. zák., byl rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut čís. 3618.

— — v tvrzení nesprávných skutečností, předcházejících civilnímu sporu, ať budoucím žalobcem nebo žalovaným, o sobě nelze spatřovati jednání podvodné; takové údaje, učiněné buď ve sporu neb před sporem, spadaly by pod skutkovou podstatu § 197 (461) tr. zák., kdyby byly podporovány padělanými listinami, falešnými průvody, neb jinak se staly za obdobných zvláštních okolností čís. 3808.

— — oklamání příslušných veřejných činitelů jest jen prostředkem k dosažení zapovězeného účelu (uzavření druhého manželství); jest odsouzením pro zločin § 206 tr. zák. vyčerpáno a nelze v něm spatřovati souběžný přestupek podvodu podle § 205, 461 tr. zák. čís. 3850.

— — padělání veřejné listiny podle § 320 f) tr. zák. či podvod (§§ 197, 461 tr. zák.)? čís. 3997.

— — nález a úschova nevybuchlého granátu (šrapnelu) po střelbě dělostřelců čís. 4066.
— — při odsouzení pro přestupek podvodu podle § 461 tr. zák. je nepřípustné vyhoštění odsouzeného (§ 249 tr. zák.) čís. 4042.
— — nejde o zločin podvodu podle § 199 d) tr. zák., nýbrž po případě jen o přestupek podle §§ 205, 461 tr. zák.. předložil-li pachatel průvodčímu vlaku padělanou jízdenku, již neplatnou, i kdyby byla vydána dne, na který přepsal datum vydání čís. 4310.
— — není ještě o sobě podvodem, že kdo jede bez jízdenky; dopouští se však podvodu, kdo, nemaje jízdenku, svým chováním vzbuzuje v průvodčím úmyslně dojem, že ji má, nebo vědomě využívá tohoto omylu průvodčího na škodu podniku čís. 4044.
— — přestupkem podle ustanovení §§ 205, 461 tr. zák. je jakékoliv podvodné, t. j. v §§ 197, 199, 201 tr. zák. naznačené jednání, nenabývá-li povahy zločinu podle okolností uvedených v §§ 199, 200, 201 tr. zák. čís. 4617.
— — činnost naznačená v prvé větě § 214 tr. zák. nezakládá zločin podle tohoto §, zanikl již v té době nárok státu na stíhání a potrestání hlavního pachatele (na př. jeho smrtí — § 224 tr. zák.); může však — záležela-li ve křivém svědectví před bezpečnostním úřadem — zakládati přestupek podvodu podle §§ 205, 461 tr. zák. čís. 4617.
— — zásada § 202 tr. ř. platí i pro trestní řízení důchodkové čís. 4621.
— — využil-li vězeň omylu správy věznice, vzav na vědomí rozhodnutí o propuštění z trestu, spočívající na nesprávném předpokladu, že si již trest odpykal, dopustil se přestupku podvodu jako vězeň v trestnici po rozumu § 2 nař. čís. 173/1860 ř. zák.; na tom nic nemění, že již vězněm trestnice není čís. 4649.

— **dle § 333 tr. zák.** viz vydávání se za veřejného úředníka.
— **§ 379 tr. zák. slov.:** vymôže-li si páchateľ na svojom veriteľovi predĺženie úveru nepravdivým tvrdením, že zmenku, ktorú odovzdává na zaokrytie dlhu vlastnoručne podpísala jeho majetná manželka, hoci ju podpísal miesto nej len on sám, sú dané všetky náležitosti skutkovej podstaty podvodu podľa § 379 tr. zák. čís. 4786.
— **§ 381 tr. zák. slov.:** ku skutkovej podstate podvodu podľa § 381 č. 1 tr. zák. sa vyžaduje tiež, aby páchateľ predstieral niektorú úradnú činnosť, spadajúcu do oboru pôsobnosti verejného úradníka; toto predstieranie musí byť spôsobilé, aby oklamaný mohol predpokladať, že páchateľ podľa svojej úradnej činnosti môže učiniť, čoho sa podujíma čís. 4822.
— — »jednateľom« súkromnej firmy v smysle § 381 čís. 2 tr. zák. je len ten, kto ním je podľa obchodného zákona čís. 4735.
— — obchodný cestujúci, zbierajúci za ujednané provízie len objednávky pre svojho principála, nie je takým »jednateľom« ani »súkromným úradníkom« v smysle cit. ustanovenia čís. 4735.
— **poisťovací (§ 382 tr. zák. slov.):** najdôležitejšou zložkou zločinu poisťovacieho podvodu podľa § 382 tr. z. po objektívnej stránke je zničenie alebo poškodenie vlastného poisteného majetku; ak bolo s týmto započaté, je čin páchateľov už pokusom zločinu poisťovacieho podvodu a nevyžaduje sa, aby sa páchateľ pokúsil získať tiež poistnú sumu čís. 4624.
— **úverový (§ 384 tr. zák. slov.):** »ľstivou úskočnosťou« v smysle § 384 tr. zák. nerozumie sa prosté luhanie, lež také nepravdivé tvrdenie, ktorého nepravdivosť neľze spoznať bez dôkladnejšieho rozmyslu alebo pátrania čís. 4800.
— **§ 386 tr. zák. slov.:** ku skutkovej podstate trestných činov podľa § 386 tr. z. nestačí úmysel zmariť exekúciu na určitú časť majetku, lež vyžaduje sa, aby páchateľ zamýšľal poškodiť svojich veriteľov tak, aby nemohli dosiahnuť uspokojenie svojich pohľadávok z jeho majetku čís. 4421.

Podvod poškodením veriteľov viď poškodenie veriteľov.
Podvodný úpadek viz úpadek podvodný.
Podvojné zastupování: advokát, který zastupuje dlužníka, domáhajícího se soudního vyrovnání, nesmí, nechce-li se dopustiti kárného činu podvojného zastupování podle § 10 adv. ř., ucházeti se o zastoupení vyrovnacích věřitelů, pokud se nedohodli o přijetí vyrovnacího návrhu čís. 131 dis., 110 dis.
— — zákaz podvojného zastupování čelí nejen proti současnému, nýbrž i proti postupnému zastupování odpůrců v téže rozepři (stran súčastněných na témže právním jednání s protichůdnými zájmy) čís. 131 dis.
— — ve vyrovnacím řízení čís. 158 dis., 116 dis.
— — nezakládá o sobě kromě skutkové podstaty přečinu porušení povinnosti povolání i skutkovou podstatu přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu čís. 104 dis.
— — ustanovení § 10 advok. řádu o podvojném zastupování platí i v řízení nesporném (vyrovnávacím) čís. 110 dis.
— — jde o podvojné zastupování (§ 10 adv. ř.), zastupuje-li advokát ve vyrovnacím řízení i vyrovnacího dlužníka i vyrovnacího věřitele čís. 116 dis.
— — zákaz podvojného zastupování (§ 10 adv. ř.) platí pro toho, kdo byl zástupcem strany jako koncipient advokáta, i když z kanceláře vystoupil a stal se koncipientem jiného advokáta nebo samostatným advokátem; nevyviňuje ho omyl v tomto směru, aniž projevený názor jiných advokátů, že neshledávají v tom nic závadného čís. 79 dis.
— — porušení povinnosti povolání a poškození cti a vážnosti stavu, vstoupil-li advokát jako vedlejší intervenient za žalující stranu a přes to v dalším období sporu převzal zastoupení strany žalované, jejíž zájmy byly v rozporu se zájmy strany žalující i s jeho vlastníkem zájmem čís. 100 dis.

Podzástava viz zastavení věci.
Pohlavní chtíč viz pohoršení veřejné.
— **nemoci** viz potírání pohlavních nemocí.
— **pud** viz pohoršení veřejné.
— **styk:** zdrženlivost ženy a zprznění čís. 3740.
— **zneužití** viz zprznění.
— — **těla:** ve smyslu § 128 tr. zák.; spadá sem i sahání pod sukně nedospělého děvčete čís. 4151.
Pohledávka: její předstírání (uznání) ve vyrovnání a § 205 a) tr. zák. čís. 4318.
Pohnutky jazykové, náboženské, národnostní viz ochrana republiky (§ 14 čís. 2, 4).
— **nízké a nečestné** viz volební právo.
Pohoršení veřejné (§ 501 tr. zák.): smilstvo (nemanželský pohlavní styk) mezi osobami sešvagřenými v prvním stupni (mezi otčímem a nevlastní dcerou) jest přestupkem podle § 501 tr. zák., i když osoba založivší švagrovství není již na živu (manželství bylo rozvázáno), je-li onen švagrovský poměr pachatelům znám (§ 2 e) tr. zák.) čís. 4158.
— — podle § 501 tr. zák. nelze uznati na tuhé vězení, není-li zjištěno, zda a který z pachatelů je svůdcem čís. 4158.
— — **(§§ 512, 515 tr. zák.)** viz kuplířství.
— — **§ 516 tr. zák.:** smilným jest jen jednání, které — dotýkajíc se pohlavní sféry — buď prýští z podrážděnosti pohlavního chtíče nebo směřuje k podráždění, po případě k jakémusi ukojení pohlavního pudu pachatele nebo osoby jiné čís. 3413.
— — — nespadají sem po případě ani nemravné doteky prsou (a tváří) děvčat z mladické bujnosti čís. 3413.

— — — k objektivní skutkové podstatě přestupku podle § 516 tr. zák. není třeba, by veřejné pohoršení skutečně vzešlo, stačí, je-li smilné jednání způsobilé vzbudit veřejné pohoršení čís. 3499.

— — — tato způsobilost jest opodstatněna i tam, kde smilný čin byl spáchán třebas neveřejně, avšak v přítomnosti třetích osob čís. 3499.

— — — subjektivní skutková podstata § 516 tr. zák. předpokládá, že si pachatel byl vědom možnosti, že se o jeho činu dozví více osob čís. 3499.

— — — nebyl-li smilný čin (§ 516 tr. zák.) spáchán veřejně, jest způsobilým vzbudit veřejné pohoršení teprve, byl-li spáchán za okolností, kde si pachatel musil býti vědom možnosti, že se o něm dozví větší počet lidí čís. 3565.

— — — z pouhého zjištěného vědomí pachatelova, že mladistvá osoba o činu nesmlčí, neplyne logicky nutně vědomí, že se o činu dozví větší počet lidí čís. 3565.

— — — podle § 516 tr. zák. není trestným smilný čin o sobě, nýbrž jen kvalifikována forma smilného činu, když se totiž smilným činem mravopočestnost nebo stydlivost urazí hrubě a způsobem budícím veřejné pohoršení čís. 3727.

— — — i když čin nebyl spáchán veřejně, ana soulož se 14letým děvčetem byla provedena v noci v bytě, může býti čin způsobilým vzbudit veřejné pohoršení ve smyslu § 516 tr. zák., bylo-li místo snadno přístupné osobám třetím, jimiž mohl býti čin zpozorován, nebo byl-li spáchán za okolností, jež poukazovaly k tomu, že se o něm dozví větší počet lidí, nebo že se dostane do veřejnosti dodatečným vypravováním, a musil-li si pachatel býti vědom těchto možností čís. 3727.

— — — skutková podstata zločinu podle § 128 tr. zák. sice nepředpokládá, by ukojení chlípných chtíčů bylo dosaženo, nýbrž stačí takové pohlavní zneužití, jež jen dráždí nebo stupňuje smyslnost, a tomu odpovídající úmysl pachatelův, a smilnost podle § 516 tr. zák. předpokládá, že jednání, dotýkající se pohlavní sféry, prýští z podrážděnosti pohlavního chtíče nebo směřuje k tomu, by pohlavní pud pachatele nebo jiné osoby byl drážděn čís. 3736.

— — — z toho však nelze vyvozovati, že každý smilný čin, předsevzatý na osobě pod 14 lety, již naplňuje za všech okolností skutkovou podstatu § 128 tr. zák.; při tomto zločinu musí býti cílem smilného jednání ukojení chlípných chtíčů v onom nejširším smyslu; jednal-li pachatel smilně jen následkem podrážděnosti pohlavního chtíče, nenesl-li se však jeho úmysl k tomu cíli, by tímto jednáním byla jeho smyslnost drážděna a stupňována (bylo-li smilné jednání jen důsledkem předcházející podrážděnosti pohlavního pudu pachatele, nikoli cílem toho, by tato podrážděnost byla přivoděna nebo stupňována), není tu úmyslu směřujícího »k ukojení chlípných chtíčů«, a takové jednání nespadá pod § 128 tr. zák., nýbrž může býti jen přestupkem podle § 516 tr. zák. čís. 3736.

— — — způsobilost vzbudit veřejné pohoršení (§ 516 tr. zák.) není podmíněna veřejností místa činu; jest opodstatněna i, byl-li čin spáchán sice neveřejně, ale za okolností, že si pachatel musel býti vědom možnosti, že se o něm dozví větší počet lidí čís. 4171.

— — — nejde o čin spáchaný na místě veřejném a snadno přístupném za okolností, že snadno mohl býti pozorován od třetích osob, jaký předpokládá skutková podstata podle § 516 tr. zák., byl-li smilný čin spáchán v noci v opuštěné novostavbě, do níž jen náhodou nahlédl policejní orgán čís. 4293.

— — **(§ 525 tr. zák.)** viz hrubší nemravnost.

Pohotovost bezpečnostních orgánů: je konáním služby čís. 3626.

Pohrůžka: trestním oznámením čís. 184 dis.

Pohrůžka trestem viz trest.

Pohřeb: vynucování svolení k němu čís. 3637.

Pochybnosti: ve smyslu § 134 tr. ř. čís. 3724.
— viz též duševní stav.

Poistenie nejestvujúcich zásob: prihlásenie nejestvujúcich zásob cieľom poistenia je beztrestným prípravným jednaním. Teprv uplatnenie nároku na náhradu nejestvujúcej škody po nastalej poistnej príhode je podvodom čís. 4356.

Pojednávanie proti neprítomným (zák. č. 8/24): predpis § 431 tr. p. o tom, u ktorého súdu má byť podaná zmätočná sťažnosť, bol ustanovením § 4 odst. 1 zák. č. 8/24 Sb. z. a n. rozšírený potiaľ, že v prípade, v ktorom prichádza do úvahy upotrebenie zák. čís. 8/24 Sb. z. a n., obžalovaný má právo podať zmätočnú sťažnosť nielen u súdu prvej stolice, lež aj u súdu odvolacieho čís. 4884.

Pojetí chráněné slovní známky: do jiného označení zboží není za všech okolností zakázáno čís. 3954.

Pojistné: které kupitel dostal v případě zkázy (znehodnocení), věci, je předmětem výhrady vlastnického práva prodatelova a věci kupiteli po rozumu § 183 tr. zák. svěřenou jen, bylo-li pojištění uzavřeno prodatelem ve vlastní prospěch (na vlastní účet), nebo bylo-li ujednáno, že kupitel věc pojistí a že — nastane-li pojistný případ dříve, než bude kupní cena úplně zaplacena — případné pojistný peníz prodateli, na jehož účet byla pak věc kupitelem pojištěna čís. 4612.

Pojišťovací agent: zpronevěra premií a nárok na provise čís. 4771.

Pojišťovna viz okresní nemocenská pojišťovna.
— viz též podvod.

Pojmenování původce: podle § 5 tisk. nov. čís. 3979.
— **redaktora:** na listu čís. 3526.

Pokles cen: a § 486 tr. zák. čís. 4725.
— — viz též úpadek z nedbalosti.

Pokoje v hotelu viz kuplířství.

Pokračovací delikty viz delikty pokračovací.

Pokračovanie disciplinárne proti advokátom viď advokáti dle práva slovenského.

— **opravné:** námietkou, že súd nenariadil opravné pokračovanie v smysle § 20 por. nov., nie je označený žiadny z dôvodov zmätočnosti podľa zákona prípustných čís. 4611.

Pokračování: v zahájeném řízení (§§ 27, 40 tisk. zák.) čís. 4597.

Pokračování v trestním řízení: podle § 363 č. 4 tr. ř. čís. 4545.
— — — viz též řízení trestní.

Pokus: § 8 tr. zák.: podvod jest dokonán tím, že lstivým předstíráním pachatelovým v úmyslu poškozovacím byl někdo uveden v omyl, při čemž nesejde na skutečném způsobení škody. Stalo-li se však lstivé předstírání sice s úmyslem poškozovacím, ale nedošlo-li k uvedení v omyl pro některou z příčin uvedených v § 8 tr. zák., zůstává čin pokusem čís. 3422.

— — jde o nedokonaný zločin podvodu (o spoluvinu na něm), nebylo-li lstivé předstírání o rozsahu škody způsobené shořením mlýnských výrobků úspěšné ani u četnictva ani u komise, jíž vyslala pojišťovna k vyšetření škody čís. 3422.

— — nejde o beztrestnost pro dobrovolné ustoupení od pokusu, doznal-li spoluvinník četnictvu, že hlavnímu pachateli žádných zásob nedodal, teprve když se ve svých výpovědích zaplétal do rozporů a byl na následky svého jednání upozorněn čís. 3422.

— — nejde o nezpůsobilost použitého prostředku (objednávky) k lstivému předstírání (§ 197 tr. zák.), bylo-li lze poškozenému seznati nepravdivost objednávky jen dalším pátráním (potvrzením příkazu), ani, vy-

skytla-li se překážka v dokonání činu mimo použitý prostředek (k nové objednávce zboží nebylo dodáno, jelikož prvé objednávky nebyly zaplaceny) čís. 3514.

— — nejde o krádež dokonanou, nýbrž o pokus krádeže, když se okradená, zpozorovavši, že jí někdo sáhl do nákupní kabely a pohřešivši ihned dámskou kabelku, otočila a tím vyrazila pachateli kabelku z ruky. Lhostejno, že ani okradená nenabyla potom ihned faktické moci nad kabelkou, poněvadž pronásledovala vzdalujícího se pachatele v domnění, že má kabelku ještě u sebe čís. 3555.

— — zákonného předpisu o účinné lítosti nelze použíti při pouhém pokusu krádeže čís. 3555.

— — o beztrestný nezpůsobilý pokus zločinu jde jen, bylo-li použito prostředku k přivodění zamýšleného protiprávního výsledku naprosto a bezvýjimečně (in abstracto) nezpůsobilého; pouhá konkretní nezpůsobilost prostředku nevylučuje trestnost čís. 3616.

— — pokus lehkého ublížení na těle (§§ 8, 411 tr. zák.) hozením kamene po osobě stojící u otevřeného okna čís. 3629.

— — zločin nedokonaného těžkého uškození na těle podle §§ 152 a 155 a) tr. zák. nepředpokládá za všech okolností, by bylo způsobeno alespoň lehké poranění; čin podle druhé věty § 155 a) tr. zák. je trestným, i když útok v úmyslu tam naznačeném nevedl ani k lehkému poranění napadeného, jest však v takovém případě uznati jen na pokus podle §§ 8, 152, 155 a) tr. zák. čís. 3715.

— — pokus nadržování věřiteli čís. 3801.

— — podpis přihlášky po právu nejsoucí pohledávky k vyrovnávacímu řízení přestává býti beztrestným přípravným jednáním nepravého věřitele, jakmile přihláška podle jeho úmyslu, s jeho vědomím a působením soudu byla zaslána, aniž je třeba, by se takto přihlášený věřitel súčastnil vyrovnávacího roku čís. 3810.

— — tvrdí-li se, že od pokusu bylo dobrovolně upuštěno, jde o tvrzení skutečnosti, která nevylučuje jen trestnost, nýbrž samu skutkovou podstatu trestného činu; skutečnost ta nemůže býti předmětem dodatkové otázky podle § 319 tr. ř., nýbrž po případě otázky kontrolní, která je rovněž otázkou dodatkovou čís. 3820.

— — nejde o beztrestný pokus, bylo-li použito nástrojů (prostředků) relativně nezpůsobilých čís. 3820.

— — jde-li o pokus neskončený, lze mluviti o dobrovolném ustoupení od pokusu jen, nepokračoval-li pachatel v protizákonné činnosti o své vůli, upustiv jen z vlastní vůle od zločinného záměru a rozhodnutí, nikoliv, bylo-li ustoupení vyvoláno vnější překážkou čís. 3820.

— — podstata pokusu trestného činu záleží v tom, že nebylo výsledku pachatelem zamýšleného dosaženo z příčiny na jeho vůli nezávislé čís. 3871.

— — i dobrovolnému ustoupení od pokusu lze dáti vnější výraz nejen výslovným k tomu směřujícím prohlášením, nýbrž po případě i pouhým jednáním konkludentním, ba i pouhou nečinností neb opomenutím čís. 3871.

— — pro dobrovolné ustoupení od pokusu zločinu podle § 206 tr. zák. po případě stačí, nepředložil-li pachatel faráři žádaný křestní list, ač tak učiniti mohl čís. 3871.

— — výslovné prohlášení pokusu za trestný má význam výhradně pro Slovensko a Podkarpatskou Rus vzhledem k ustanovení § 65 odst. 2 uh. tr. zák. a jest tudíž argumentum a contrario nemístné u svádění k přeč. §§ 32, 58 I č. 7 zák. č. 123/1920, spáchaného v historických zemích čís. 3915.

— — předmětem pokusu zločinu podle §§ 8, 144 tr. zák. může býti i plod, který následkem pádu nebo z jiné přirozené příčiny již odcházel (ohledně

něhož jest přirozený potrat již v běhu); pokus by tu byl vyloučen jen při plodu již odumřelém nebo za všech okolností odumírajícím čís. 4073.

— — trestný čin podle čl. III. čís. 3 zák. čís. 142/1868 je ryzím deliktem kulposním; nepřipouští trestný pokus čís. 4096.

— — rozdíl mezi trestným pokusem a beztrestným přípravným jednáním není v tom, zda se pachatelova činnost přiblížila více nebo méně k cíli trestnímu zákonu se příčícímu a pachatelem sledovanému, nýbrž jen v tom, zda se ve vnější činnosti pachatelově přes to, že jí cíle pachatelem sledovaného dosaženo nebylo, již pachatelův úmysl přivoditi určitý výsledek, jehož úmyslné způsobení trestní zákon tresce, projevil způsobem pro třetí osoby poznatelným, t. j. takovým způsobem, že pozorovatel zevního děje může z něho poznati zlý úmysl pachatelův, byť i nebyl naprosto vyloučen ani jiný výklad děje čís. 4131, 4705.

— — o beztrestný pokus jde, bylo-li pachatelem použito prostředku k dosažení cíle naprosto a bezvýjimečně (in abstracto) nezpůsobilého. Záležela-li příčina neúspěchu pachatelova jednání jen ve způsobu provedení činu nebo v konkretní povaze nebo činnosti předmětu (osoby, na niž měl býti trestný čin spáchán), jde jen o konkretní nezpůsobilost prostředku, nevylučující trestnost pokusu čís. 4131.

— — trestný pokus podle § 8 a beztrestné přípravy podle § 11 tr. zák. nelze rozeznati podle toho, zda se pachatelovo jednání přiblížilo více či méně k účinku, jehož způsobení tresce zákon jako dokonaný čin trestný (zda jím jest uskutečněn větší či menší počet podmínek tohoto účinku), nýbrž jen podle toho, zda se v pachatelově jednání projevil i pro třetí osoby poznatelně zlý úmysl způsobiti onen účinek čís. 4363.

— — jde o trestný pokus krádeže, nikoliv o beztrestné přípravné jednání, stojí-li pachatel v cizím lese za stromem s puškou připravenou k výstřelu čís. 4363.

— — meze beztrestného přípravného jednání a trestného pokusu čís. 4532.

— — pro rozhraničení mezi pokusem podle § 8 tr. zák., t. j. činem ke skutečnému vykonání určitého trestného skutku vedoucím, a beztrestným přípravným jednáním není rozhodno, jak dalece se pachatel svou činností přiblížil k trestnému činu čís. 4705.

— — nejde o beztrestné přípravné jednání, nýbrž o »čin ke skutečnému vykonání vedoucí«, tedy o pokus podle § 8 tr. zák., jakmile se projevil v činu pachatelově zlý úmysl pachatelův, přivoditi výsledek určitého druhu, jehož úmyslné způsobení trestní zákon trestá jako zločin, přečin nebo přestupek, způsobem pro třetí osoby poznatelným, t. j. takovým, že pozorovatel zevního děje může z něho poznati zlý úmysl pachatelův, byť i nebyl naprosto vyloučen jinaký výklad děje čís. 4705.

— — hranice mezi pokusem a beztrestným jednáním přípravným při přečinu podle § 18 čís. 2 zák. čís. 89/1897 a přestupku podle § 399 tr. zák. čís. 4705.

— — jako dokonaný podvod se tresce již lstivé jednání, kterým měla býti způsobena podle úmyslu pachatele škoda, aniž se vyžaduje, by skutečně škoda vznikla. Jde tu o obdobný případ, jako při pokusu trestného činu podle § 8 tr. zák. Beztrestný pokud se týče nemožný je pokus jen, bylo-li použito k dosažení cíle prostředku naprosto a bezvýjimečně in abstracto nezpůsobilého, nebo nebylo-li tu vůbec předmětu, proti němuž trestné jednání směřovalo, nebo byl-li tu sice předmět, avšak naprosto nezpůsobilý čís. 4599.

— — předsevzal-li pojištěnec lstivé jednání v úmyslu, by pojišťovnu poškodil, a podařilo-li se mu skutečně uvésti ji v omyl o tom, že u něho nastal případ krytý pojišťovací smlouvou (zástupce pojišťovny zjišťoval škodu), jde o dokonaný podvod a nezáleží na tom, že pojišťovna teprve potom (po upozornění četnictvem) prohlásila, že od smlouvy ustupuje čís. 4599.

— — zločin podle § 132 III tr. zák. je dokonán, když se svedení podařilo, t. j. když pachatel osobu nacházející se k němu v poměru § 132 tr. zák. přiměl k tomu, aby nějaký smilný čin spáchala nebo strpěla. Byl-li smilný útok odvrácen (ona osoba jej netrpěla), lze pachateli přičítati jen pokus čís. 4808.

— — jen skutková podstata dokonaného zločinu § 87 tr. zák. vyžaduje, by pachatel nebezpečí v § 85 b) tr. zák. naznačené skutečně způsobil; šlo-li pachateli dle jeho záměru o to, přivoditi činem (hozením kamene na četnický kordon) ono obecné nebezpečí, jde o pokus zločinu § 87 tr. zák., jestliže ono nebezpečí nevzešlo, ale po případě vzejíti mohlo čís. 4825.

— **dle § 9 tr. zák.:** předpoklad, že jest beztrestné každé vyhnání plodu (přerušení těhotenství) lékařsky odůvodněné a lékařem provedené, poukazuje na omyl ohledně trestního ustanovení § 144 tr. zák., který neomlouvá (§ 3 tr. zák.) ani svádění podle §§ 9, 144 tr. zák. čís. 4033.

— — ustanovení § 9 tr. zák. čelí i pouhému pokusu vyvolávati v jiné osobě zločinné rozhodnutí čís. 4033.

— — pro posouzení, jaký jest obsah úmyslu, který mohl a měl býti působením pachatelovým (§ 9 tr. zák.) vyvolán, může míti význam jen ta část pachatelovy činnosti a snahy, která se dostala k vědomosti sváděné osoby a byla za tím účelem pachatelem podniknuta (projevena) tak, by ji sváděná osoba postřehla čís. 4033.

— — i když nepřistoupilo tu ještě něco více, čeho by bylo třeba, by byl utvořen stav beztrestného přípravného jednání ke zločinu spoluviny na zločinu jiného podle § 5 tr. zák. (radou, rozkazem, poučením atd.), přes to bezvýsledné působení stíhá zákon jako trestný čin svého druhu podle § 9 tr. zák. čís. 4037.

— — nelze každou slovní výzvu, by kdo provedl jednání zakládající skutkovou podstatu trestného činu, považovati ještě za svádění ke zločinu ve smyslu § 9 tr. zák. Podstatnou náležitostí jest vážnost takového působení a pachatelův úmysl vyvolati dotyčné rozhodnutí v osobě, k níž se obrací s radou (výzvou) čís. 4037.

— — nedokonané svádění ke zločinu vyhnání plodu podle §§ 9, 5, 144 tr. zák. čís. 4230.

— — pro trestnost pokusu svádění ke zločinu podvodného úpadku podle §§ 9, 205 a) tr. zák. předstíráním (uznáním) pohledávky nezáleží na tom, že se vyrovnání, pro něž pachatel doporučoval závadný postup, mělo provésti mimosoudně čís. 4318.

— — i pachatel hlavního činu může se dopustiti spoluviny (§ 5 tr. zák.) a nedokonaného svádění (§ 9 tr. zák.) ke zločinu nadržování zločincům podle § 214 tr. zák. čís. 4508.

— — ustanovení § 9 tr. zák. čelí pokusu svésti někoho k nějakému zločinu, t. j. k takové činnosti, která by zakládala objektivně i subjektivně skutkovou podstatu určitého zločinu čís. 4795.

— — dokonal-li kdo spolčení teprve tím, že požádal jiného, by místo něho převzal úlohu důvěrníka pro účely vyzvědačské, dopustil se jen zločinu podle § 6 čís. 2 al. 3 zák. na ochr. rep., a nelze v jeho jednání spatřovati i další souběžný zločin podle § 9 tr. zák. a § 6 čís. 2 al. 2 cit. zák. čís. 4857.

— **dle práva slovenského:** prihlásenie nejestvujúcich zásob cieľom poistenia, je beztrestným prípravným jednáním. Teprv uplatnenie nároku na náhradu nejestvujúcej škody po nastalej poistnej prihode je podvodom čís. 4356.

— — pokus trestného činu liší sa od dokonaného trestného činu práve tým, že pri pokuse neboly uskutočnené všetky zložky skutkovej podstaty dokonaného trestného činu, bolo však predsevzaté také jednanie, ktorým bolo vykonanie zamýšľaného zločinu alebo prečinu započaté. Najdôležitejšou zložkou zločinu poisťovacieho podvodu podľa § 382 tr. z. po objektivnej stránke je zničenie alebo poškodenie vlastného poisteného majetku; ak bolo s týmto započaté, je čin páchateľov už pokusom zločinu poisťovacieho podvodu a nevyžaduje sa, aby sa páchateľ pokúsil získať tiež poistnú sumu čís. 4624.

— **úkladů (§ 2 zák. č. 50/23):** k pojmu tomu jakožto záměru a cíle příprav se sice vyžaduje možnost přiblížení se k výsledku a tím nastalé ohrožení bezpečnosti státu, avšak to jest vykládati v ten smysl, že se zločinný úmysl pachatelův musel projeviti způsobem, kterým již byla přiblížena možnost přivoditi úklady, pokus ve smyslu § 1, tedy výsledek příprav, nikoliv možnost přivoditi výsledek, úspěch úkladů samých; znak nebezpečnosti vidí zákon již ve spolčení se jakožto v jedné z forem činností uvedených v § 2 čís. 4799.

Pokuta: ve smyslu § 17 tisk. nov. čís. 3803.

— viz též trest peněžitý.

— **pro svévoli:** obžalovanému, jehož zmateční stížnost obsahuje tvrzení nepravdivá a přímo vymyšlená, jest uložiti podle § 9 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 pokutu pro svévoli čís. 3569.

Polehčující okolnosti viz okolnosti polehčující.

Polepšovna viz robotárna.

Polesný štátny: štátny polesný, vykonával-li svoje povolanie po práve, požíva ochrany len ako orgán vrchnosti; nie je verejným úradníkom v smysle trestných zákonov čís. 4743.

Policejní dozor: osobní poměry obžalovaného jsou pro přípustnost policejního dohledu nerozhodnými (§ 4 zák. ze dne 10. května 1873, čís. 108 ř. zák.) čís. 3368.

— **inspektor:** jest úředníkem veřejným ve smyslu § 153 tr. zák. čís. 4211.

— **komisař:** obecní radní, který je pověřen obecním zastupitelstvem, by konal v obci službu policejního komisaře, je veřejným úředníkem ve smyslu §§ 153 a 101 tr. zák.; za výkon povolání ve smyslu § 153 tr. zák. je považovati, když, vraceje se pozdě v noci domů, potká hlouček výtržníků a napomíná je ke klidu čís. 3694.

— **přestupky** viz správní přestupky.

— **stráž:** smí přiložiti svěrací řetízek, kdykoliv toho vyžaduje její osobní bezpečnost nebo bezpečné předvedení pachatele, podezřelého z útěku čís. 3835.

— **zabavení** viz mařeni exekuce (§ 3).

Policie silniční: podle §§ 28 odst. 2 a 3, 35, 59 a 62 obecního zřízení ve spojení s předpisy zákona z 16. dubna 1866, z. zák. čís. 47 a vyhlášky místodržitelství pro Čechy z 21. června 1866, čís. 49.165 z. zák. čís. 54 přisluší výkon místní a obzvláště silniční policie starostovi obce, jehož věcí je také výkon usnesení obecního zastupitelstva. Obecní strážník je při tom jen pomocným orgánem starosty obce, aniž je předepsáno, že starosta obce musí určité služební výkony při výkonu místní a silniční policie zůstaviti strážníkovi a že není oprávněn k jejich provedení čís. 4635.

Polír: jemuž byl svěřen dohled nad stavbou (zřízením vřetenové zdi s předem vybranými otvory pro betonové schody), který úkol ten převzal a v osudné době jej zastával, je povinen (§ 335 tr. zák.) podřízeného dělníka (zedníka) poučiti, jak se práce ta dělá; nevyviňuje ho, že takovou práci ještě nekonal čís. 3679.

— viz též stavitel.

Polití prádla viz násilí dle § 85 b).

Politická práva: v případech, v nichž podle předpisů trestních zákonů, platných na Slovensku a na Podkarpatské Rusi, nebylo přípustné uložiti trest ztráty práv politických, nelze vysloviti ztrátu volebního práva do obcí, a to ani tehdy, byl-li čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4701.

— — v případech, v nichž podle § 54 odst. 1 tr. zák. nebylo přípustné vysloviti ztrátu práv politických, nemůže býti nyní vyslovena ztráta volebního práva do obcí, a to ani tehdy, byl-li čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4759.

Politická správa: její organisace viz správní přestupek.

— **strana:** pro trestnost podněcování k násilnému nastolení diktatury dvou stran (dělníků a rolníků) s hlediska § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky je lhostejno, že pachatel hlásal jen program politické strany; i taková činnost je dovolena jen v mezích platných zákonů trestních čís. 3505.

— — i část programu politické strany (»revoluce se blíží«) jest zprávou ve smyslu § 18 čís. 2 zákona, je-li sdělována nebo rozšiřována jako skutečnost čís. 3511.

— — třetí osoby, jež se dovídají o urážlivých výtkách činěných politické straně a užšímu kruhu nejmenovaných členů strany, vztahují takové výtky nezřídka prostě na všechny významné činitele napadené politické strany; pokud jsou tito oprávněni podati soukromou obžalobu čís. 3518.

— — může býti veřejným zájmem, by nešvary v politické straně byly odhaleny a odstraněny čís. 3542.

— — okolnost, že účelem obžalovaného bylo šířiti zásady strany, jejímž jest přívržencem, nenasvědčuje ještě pohnutkám nízkým a nečestným, třebaže se za účelem dosažení cílů vytýčených programem strany dostal do vážného konfliktu s trestním zákonem čís. 3564.

— — pro trestnost zpronevěry daru pro fond politické strany nezáleží na tom, zda svěřitel chtěl dosíci darem určité výhody (pomoci politické strany) a zda tohoto cíle také skutečně dosáhl čís. 3652.

— — povšechné výtky proti souboru osob (na př. proti tajemníkům politické strany a jejím organisacím) lze stíhati jako urážku na cti jednotlivců náležejících k tomuto souboru jen, pokud byly míněny jako urážka těchto jednotlivců a pokud jim tak bylo též lze rozuměti čís. 3661.

— — urážka na cti, byli-li zástupci dělnické strany v městské radě viněni, že se hlasováním postavili proti nezaměstnanému dělnictvu a proti kolektivním smlouvám čís. 3688.

— — i programové projevy zástupců politických stran ve veřejnoprávních sborech, pokud nejsou chráněni immunitou podle § 23 ústavní listiny, jsou s hlediska trestně-právního dovoleny jen v mezích trestních zákonů; pachatele nevyviňuje, že šlo o projev, který měl býti podle jeho sdělení čten ve všech schůzích okresních a zemských zastupitelstev čís. 3750.

— — zcela povšechný útok není způsobilým otřásti úsudkem lidí o osobní hodnotě jednotlivcově jen proto, že jest náhodou stoupencem napadené strany čís. 3773.

— — směrnice politické strany pro chování se jejích příslušníků nemohou býti měřítkem pro posuzování čestnosti těchto jednotlivců, nýbrž i tu rozhodují o cti jednotlivce všeobecné společenské názory; morálka zákona nemusí se krýti s morálkou strany čís. 3785.

— — výhody podle § 9 odst. 2 tisk. zák. nepožívají výrobky tisku obsahující výzvu k přistoupení k politické organisaci čís. 3849.

— — pokud nejde o hájení veřejného zájmu, byli-li v letáku před volbami rozšiřovaném napadeni příslušníci jiné strany, a jde-li jen o osobní třenice a zájmy jen strany se týkající čís. 3870.

— — okolnost, která by zbavovala obžalovaného zodpovědnosti za trestný čin, nelze shledávati v pouhé skutečnosti, že obsahem projevu byl jen hlásán program určité politické strany (program opposice komunistické strany v Československu) čís. 3940.

— — příčí se všeobecně platným názorům o čestnosti, nebyla-li změna politického přesvědčení (vystupování) předsevzata z vnitřního vážného přesvědčení, nýbrž z pohnutek ryze zištných čís. 4028.

— — program politické strany (komunistické) jako takový jest jen nauka o tom, jak s určitého hlediska na zřízení politické, hospodářské, sociální a kulturní, buď v určitém státě nebo v rozměrech všesvětových, lze si myšlenkově ustrojiti organismus státu nebo lidské společnosti, a dále nauka obsahující směrnice, jaké prostředky lze považovati za vhodné, by jimi byly jiné státní systémy proměněny v ten, který odpovídá oné nauce čís. 4113.

— — projeví-li kdo takovou činnost, že jsou jí dotčeny statky chráněné platným právním řádem, odpovídá trestně za své činy, i když se snažil uplatňovati jen zásady a cíle politické strany státem dosud trpěné ve smyslu jejího programu čís. 4113.

— — pohnutkám nízkým a nečestným nenasvědčuje o sobě to, že účelem obžalovaného bylo šířiti zásady strany, jejímž jest přívržencem, leč by přistoupila okolnost, že obžalovaný byl k závadnému projevu sveden nepřátelstvím a záštím ke státu, pokud se týče k jeho ústavním zřízením čís. 4180.

— — organisace politické strany, nařídivší uveřejnění zprávy (vydání letáku), je též nakladatelem (vydavatelem); ani jí ani sprostředkovatele mezi ní a tiskárnou nelze pokládati za »původce« po rozumu § 1 odst. 3 čís. 3 tisk. nov.; ten je tu neznám; proto není stíhání sprostředkovatele vyloučeno po rozumu §§ 1 a 24 tisk. nov., znal-li obsah zprávy, než jí tiskárně doručil, a věděl-li, že má býti tiskem uveřejněna (§§ 7, 10, 239 tr. zák.) čís. 4413.

— — zákon o ochrane cti (§ 1 zák. čl. XLI:1914) hájí len občiansku česť, nie zásady politických strán čís. 4422.

— — jen tomu může býti přičítána vina, kdo ve své činnosti naplnil veškeré objektivní a subjektivní náležitosti skutkové podstaty toho kterého trestného činu čís. 4799.

— — bylo-li shledáno, že byla činnost trestně závadná konána v rozsahu širším, nikoliv ojediněle, nýbrž v kruhu osob spojených organisačně v soubory, útvary, spolky, mohou ovšem býti obžalovaní nejen sami přímými pachateli, — každý sám o sobě, nebo mezi sebou spolupachateli, po případě pomocníky a účastníky po rozumu § 5 trest. zák. — ale mohou i býti spolupachateli, pomocníky a účastníky v poměru k osobám nežalovaným čís. 4799.

— — soubor sám jako takový, jako organisační útvar, trestně ovšem stíhán býti nemůže, poněvadž není způsobilým subjektem deliktu čís. 4799.

— — je-li v rozsudku zjištěna — aniž je přičítána určitým osobám — činnost vykazující objektivní známky skutkové podstaty deliktu, k níž docházelo ve straně nebo organisaci, není takový výrok rozsudku výrokem o vině strany nebo organisace ve smyslu trestně-právním čís. 4799.

— — má však takové skutkové zjištění po případě svůj význam jakožto důkazní moment pro otázku viny jednotlivců, zejména po stránce subjektivní, když-tě ze sdružení se k dosahování určitých cílů, z přidružení se k organisaci, jež se chce snažiti a snaží o dosažení určitých cílů, možno usuzovati na příslušné složky viny obžalovaného sdružívšího se jednotlivce čís. 4799.

— — program strany má jen význam důkazního prostředku pro cíle samých pachatelů, jichž čin má býti posouzen čís. 4799.

— — je-li zjištěno, že organisace DNSAP nebo její složky V. S. a St. B. vešly ve styk s NSDAP, není tím ještě zjištěno, že tím vešli ve styk nepřímý ve smyslu § 2 al. 2 zák. na ochr. rep. s touto organisací i všichni členové DNSAP (V. S. a St. B.), nýbrž u každého obžalovaného nutno jednotlivě zkoumati, zda vyvinul vědomou a chtěnou činnost, nesoucí se k navázání přímých styků a to za účelem vyznačeným v úvodní větě § 2 cit. zák. čís. 4799.

— — nezáleží na tom, zda podniky, jež má na zřeteli § 17 zák. čís. 50/1923, má býti přispěno k uskutečnění programu některé politické strany; rozhodným je jen, zda je — třebaže ve shodě s tím, k čemu směřuje program politické strany — sledován tajnou organisací účel uvedený a stíhaný v odst. č. 1 § 17 cit. zák. čís. 4861.

Politické projevy: jest rozlišovati mezi projevy politickými, jichž pohnutky nebývají vždy nízkými a nečestnými, a výtržnostmi, k nimž dojde při udržování pořádku; pohnutky těchto výtržností nemusí se nutně krýti s pohnutkami politických projevů čís. 3523.

Politik: v pouhém zjištění, že břemena rolnictva pro někoho jako zámožného rolníka nejsou tak tíživá a nejsou jím tak tíživě pociťována, a že vodítkem jeho politiky jest především hájení národně-politických zájmů, proti nimž musí ustoupiti do pozadí zájem hospodářský, — není nic nečestného a urážlivého čís. 3836.

— obvinění ho, že je u něho otázka peněžní vším a že ruší mír mezi stranami čís. 3951.

— pokud jde o urážku na cti, vytýká-li se komu (politikovi), že nepostupoval fair, a že hraje komedii; důkaz pravdy čís. 4028.

Polní hlídač: za službu přísežného lesního personálu lze považovati jen službu k ochraně lesního majetku, za službu přísežného polního hlídače pak jen službu k ochraně polního majetku; nespadá sem služba, záležející v tom, že přísežný lesní a polní hlídač, dozírající na ledování na rybníku patřícím k obvodu jeho dohledu svěřeném, zavíral za pachatelem, vykázaným z rybníka, vrata v ohradě a pak ho odváděl k četnictvu čís. 4529.

— **pych:** paběrkování na cizím poli bez svolení majitele jest krádeží, vyhradil-li si majitel pozemku sám zužitkovati polní plodiny na pozemku po sklizni zbylé, paběrkovala-li a přisvojila-li si takové plodiny osoba, jíž tato okolnost byla známa a jež nemá povolení majitele pozemku k paběrkování, a nejde-li o sbírání a přivlastnění si množství zcela nepatrného čís. 3480.

— — pojem »paběrkování« není omezen jen na sbírání plodin zbylých po žních na povrchu, nýbrž spadá sem i přehrabování a překopávání půdy čís. 3480.

— **zřízenec** viz hajný.

Položení železné tyče: přes silnici čís. 3609.

Pomatení smyslů viz beztrestnost dle § 2 b).

Poměr substituční viz substituční poměr.

Pomluva: i všeobecný výrok pachatelův, že si může koupiti všechny soudy, je pomluvou a tvoří skutkovou podstatu přečinu podle §§ 1, 3 odst. 2 č. 2, 9 č. 4 zák. čl. LX:1914 čís. 4683.

— viď též ochrana cti (zák. čl. XLI:1914).

Pomoc: § 5 tr. zák.: při zločinu § 83 tr. zák. čís. 4285.

— — záleží-li přispění k bezpečnému vykonání zlého skutku jen v úmyslném opatření prostředků, předpokládá pojem trestné pomoci po stránce objektivní, že prostředek byl hlavnímu pachateli skutečně odevzdán čís. 4686.

— — po stránce subjektivní předpokládá trestná pomoc, že spoluvinník ví o zlém úmyslu hlavního (přímého) pachatele a jedná v úmyslu, by známý mu úmysl hlavního pachatele byl uskutečněn. Není třeba, by spoluvinník měl (v době trestné pomoci) přesnou představu o zločinu hlavním pachatelem zamýšleném ve všech podrobnostech, najmě pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; stačí, že si představuje skutek chystaný hlavním pachatelem v hlavních rysech, opodstatňujících určitou trestní skutkovou podstatu, že ví, že osobou, které jest nápomocen, bude poškozen (ohrožen) statek, který je z druhu právních statků trestním zákonem chráněných, jednáním (opomenutím), které je z druhu jednání (opomenutí) trestním zákonem stíhaných čís. 4686.

— — pomocník (§ 5 tr. zák.) musí míti správnou představu o okolnostech činu přímého pachatele po stránce trestně-právní rozhodujících, najmě o jeho úmyslu čís. 4795.

— — musí jednati s vědomím, že aspoň objektivně podporuje zločin; nemusí se sice dohodnouti s pachatelem, ale musí věděti, že jde o trestný čin a o jaký. Pomocník nemůže přijíti v úvahu, když pachatel vykonal před jeho vstupem již vše to, čeho trestní zákon vyžaduje k dokonání trestného činu. Při deliktech, které se dokonají ještě než nastal výsledek, jako na př. při loupeži a podvodu, lze pomáhati až do dosažení zločinného výsledku čís. 3812.

— viz též spoluvina.

— **při útěku vězňov:** zákon nerozlišuje medzi rozdielnou intenzitou pomoci, ale prehlasuje za trestnú každú pomoc poskytnutú väzňovi, aby utiekol z väzby alebo z úradného streženia; disciplinárne potrestanie za pokus vlastného útěku nevylučuje trestnosť za pomoc poskytnutú inému väzňovi. Taktiež predchádzajúce vedomie dozorčích orgánov o plánu útěku a opominutie ich povinnosti zamedziť ho ešte pred jeho prevedením nečiní skutok páchateľov beztrestným čís. 4552.

Pomocné síly (§ 2 zák. č. 50/23): jsou ty, které mají na př. obstarávati službu etapní, dopravu, zásobování, ošetřování, propagandu a pod. čís. 4799.

Pomocnická hromada: funkcionáři odborové organisace a pomocnické hromady při společenstvu jsou oprávněni, by závady týkající se nedodržování pracovní doby, nedělního a nočního klidu, jakož i nedodržování dohody o kontrole v dílnách — ať již závady ty sami zjistili anebo se o nich způsobem věrohodným dověděli — oznámili společenstvu čís. 3545.

Pomocnictvo (§ 69 č. 2 tr. zák. slov.): obchodník kridatár, ktorý — nie v úmysle aby tým poškodil svojich veriteľov — vedie síce obchodné knihy, avšak nevedie ich podľa predpisov § 25 obch. zák., dopúšťa sa prečinu podľa predpisov § 416 č. 2 tr. zák. Pri tom jeho úradník (bez vedúceho postavenia), ktorý takto vedome vedie knihy, je len pomocníkom v smysle § 69 č. 2 tr. zák. čís. 4871.

— **při vraždě** viď vražda (§ 278 tr. zák. slov.).

Pomocník viz pomoc.

— **civilního geometra** viz civilní geometr.

Pomocníky: ve smyslu 2. věty § 84 tr. zák., pro něž platí 2. (nižší) trestní sazba § 84 tr. zák., jsou jen osoby, které nejednaly ve vlastním zájmu, nýbrž sloužily vůli jiné osoby, davše se jí použíti jako nástroje čís. 3795.

Ponechání části letáků v bytě: není ještě činností, jež by odpovídala pojmu rozšiřování, jak je vymezen v § 6 zákona o tisku čís. 4096.

— **vozidel na silnici** viz silniční řád.

Popis vynálezu: podle § 52 pat. zák. čís. 4245.

— — viz též ochrana vynálezů.

Popisné údaje viz údaje popisné.

Popohánění koně: zapřaženého do vozu, jehož otěže drží vrchnostenská osoba v ruku čís. 4319.

— — viz též násilí dle § 81 tr. zák.

Popuzováním: rozumí zákon (čís. 50/1923) nejen přímé vybízení, nýbrž každé (i nepřímé) působení na jiné, směřující podle pachatelova úmyslu k tomu,

by v jiných bylo vzbuzeno jisté rozhodnutí, nebo vyvolán duševní stav, odpovídající cíli, jejž pachatel sleduje čís. 3968.

Poradní síň: předčasné opuštění jí porotci čís. 3751.

Porce drzosti viz urážka dle § 491.

Porod: jeho zatajení viz nevdaná těhotná žena.

Porodní asistentka: nikdy není povolána a oprávněna těhotenství přerušiti čís. 4230.

Porota: monitura viz řízení opravovací.

— **otázky porotcům** viz tamže.

— porušení předpisu § 330 tr. ř., nepřečetl-li vrchní porotce celý obsah otázek, nýbrž jen řadové číslo otázky a k ní výrok porotců, není zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř., byl-li po vstupu obžalovaného do soudní síně přečten výrok porotců znovu a při tom obžalovanému přečten celý obsah otázek i s odpovědí porotců čís. 3387.

— porušení předpisu § 241 tr. ř., jehož jest podle druhého odstavce § 314 tr. ř. šetřiti také v řízení před soudy porotními, není zmatkem (čís. 4 § 344 tr. ř.) čís. 3481.

— porušení předpisů §§ 327, 330 tr. ř. tím, že porotci opustili poradní síň dříve, než učinili výrok, a že vrchní porotce nepřečetl všechny otázky dané porotcům a bezprostředně po každé z nich připojený k ní výrok porotců, není zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř.; jeť zmatečností ohroženo jen porušení předpisů posl. odstavec § 327 tr. ř. a druhého odst. § 330 tr. ř. čís. 3751.

— ztrátu práva volebního lze vysloviti jen, odpověděli-li porotci na dodatkovou otázku, zda obžalovaný spáchal čin z pohnutek nízkých a nečestných, aspoň osmi hlasy kladně (§ 329 tr. ř. v doslovu čl. I § 3 zák. ze dne 15. května 1919, čís. 263 sb. z. a n.) čís. 3751.

— požadavku § 260 čís. 1 tr. ř. je vyhověno tím, že byl do rozsudku pojat výrok porotců čís. 3804.

— zákon má v třetím odstavci § 330 tr. ř. na mysli čtení odpovědi porotců podle výsledku hlasování vrchním porotcem zjištěného a za pravý předpokládaného. Vyskytují-li se při tom pochybnosti neb odchylky od pravého výsledku hlasování, jest na porotcích, by pochybnosti ty oznámili, pokud nebyl vynesen rozsudek, a dali tak příležitost k opravě výroku podle jejich mínění nesprávného cestou § 330 odst. čtvrtý tr. ř. čís. 3877.

— byl-li výrok porotců prohlášen bez námitek se strany porotců a rozsudek na jeho podkladě vynesen, jest míti za to, že výrok, jak byl prohlášen, s výsledky porady a hlasování skutečně souhlasí a nelze při tom se prý stavší nedopatření nebo porušení povinnosti uplatňovati teprve ve zrušovacím řízení, ani dokazovati dodatečným výslechem porotců jako svědků čís. 3877.

— neúplnost hlasování porotců, záležející v tom, že opomenuli hlasovati o dodatkové otázce, zda obžalovaný spáchal čin z pohnutky nízké a nečestné, neporozuměvše poučení předsedovu, nevyžaduje zavedení řízení opravovacího ve smyslu § 331 tr. ř., nýbrž stačí uložiti porotcům, by se vrátili do poradní síně a hlasování o oné otázce dokončili (§ 330 posl. odst. tr. ř.) čís. 3751.

— jednací síň není místem, kde jest odkliditi pochybnosti, ozvavší se ze středu porotců o souladu projevu vrchního porotce se skutečným výsledkem porady porotců; k tomu je určena poradní síň a rozprava porotců v nepřítomnosti jiných osob čís. 4015.

— projev (neznámého) porotce při čtení výsledku porady vrchním porotcem, na nímž onen porotce, vyzván předsedou, netrval a za nějž se nepostavil, nemůže býti důvodem k pochybnostem o správnosti sdělení a záznamu vrchního porotce, ani předpokladem nové porady porotců podle čtvrtého odstavce § 330 tr. ř. čís. 4015.

— nejde o zmatek čís. 1 § 344 tr. ř., zasedala-li v lavici porotců osoba k úřadu porotce nezpůsobilá čís. 4023.

— překážka přísahy z důvodu § 170 čís. 5 tr. ř. nevztahuje se na přísahu porotců čís. 4023.

— porušení předpisu § 325 odst. 2 tr. ř. tím, že byl porotcům do poradní síně dán i protokol svědka z přípravného vyšetřování, který nebyl při hlavním přelíčení čten (svědek se vzdal svědectví), nezakládá zmatek čís. 4 § 344 tr. ř. čís. 4183.

— zákon čís. 48/1931 nestaví přísedící senátu mládeže na roveň porotcům; i pro tento senát platí předpis § 270 tr. ř. čís. 4389.

— věcná správnost formálně bezvadného výroku, jímž porotci odpověděli záporně k otázkám, týkajícím se viny obžalovaného, vymyká se i z přezkumu zrušovacím soudem čís. 4410.

— bylo-li — třebaže bez šetření předepsaných formalit — z příčiny, která podle zákona k tomu opravňovala a zavazovala, zahájeno řízení opravovací, pozbyl v rozsahu výroku porotců tím dotčeném zákaz ustoupení porotců od dřívějšího mínění (posl. odst. § 330 tr. ř.) platnosti, a porotci byli oprávněni prohlásiti a přivésti novým výrokem k platnosti jiné mínění, pokud se vztahovalo k bodům, ohledně nichž byl jejich původní výrok shledán vadným čís. 4433.

— nejde o porušení předpisu § 313 tr. ř., nebyla-li přísežní formule přizpůsobena tomu, že šlo o ženu porotkyni čís. 4522.

— zásada posledního odstavce čl. VI. uv. zák. k tr. ř. byla prolomena předpisy § 36 zák. na ochr. rep. čís. 4598.

— sborové soudy prvé stolice jsou podle § 36 odst. 3 zák. na ochr. rep. příslušny pro zločin vojenské zrady podle § 6 odst. 2 zák. na ochr. rep. bez ohledu na to, kterou z příslušných trestních sazeb obžaloba navrhuje čís. 4598.

— i když je porotcům vyhraženo posouditi, zda tu byl stav nebo zda nastaly skutečnosti trestnost vylučující nebo rušící, není jim volno dávati těmto pojmům jinou náplň, než je dána a určena těmi místy zákona, jež vymezují, za kterých okolností je trestnost činu vyloučena nebo přestává. Je věcí porotního sboru, by tuto právní stránku věci posoudil sám a nepřipustil dodatkovou otázku, neodpovídají-li okolnosti při hlavním přelíčení tvrzené (napovězené) zákonným znakům okolnosti vylučující trestnost čís. 4602.

— jde o porušení předpisů §§ 313 a 314 tr. ř. a o zmatek čís. 4 § 344 tr. ř., byli-li porotci vzati do přísahy až po přečtení obžalovacího spisu čís. 4648.

— není třeba, by soud, vyslovuje se o nepříslušnosti, měl po ruce plný důkaz viny trestným činem, o němž rozhodovati jest soudu porotnímu. Stačí spíše důkaz opodstatňující obvinění obžalovaného z takového činu, najmě stačí, jsou-li tu dostatečné důvody, z nichž lze obžalovaného považovati za podezřelého z trestného činu, příslušejícího k pravomoci soudů porotních (§ 213 čís. 2 tr. ř.), když-tě konečné hodnocení dotčených důkazů musí býti zůstaveno činiteli k tomu zákonem povolanému, t. j. porotě čís. 4659.

— o porušení nebo zanedbání předpisu § 316 tr. ř. zakládajícím zmatečnost rozsudku podle § 344 čís. 4 tr. ř. jde jen, nebylo-li při hlavním přelíčení šetřeno toho předpisu § 316 tr. ř., jehož šetřiti zákon výslovně ukládá pod zmatečností, t. j. nebylo-li při hlavním líčení šetřeno předpisu 2. věty tohoto ustanovení zákona, podle něhož se musí otázky podle předpisu 1. věty tohoto § ustanovené, když byly předsedou podepsány, přečísti a jak obžalobci, tak i obhájci, žádali-li za to, písemně předložiti čís. 4720.

— vady rozhodnutí porotců podle § 29 č. 6 por. nov. (nejasnost, neúplnost, odpor) možno dovozovati toliko ze samého výroku porotců, nikoli z výsledků řízení. Z rozdílného posuzování viny u několika obžalovaných nelze dovozovati výtku nejasnosti nebo odporu podle cit. místa zákona čís. 4614.

— **hodnocení průvodů:** jde-li o závažné okolnosti, které pro rozhodnutí otázky viny výrokem porotců mohou míti význam, nelze zamítnutím důkazů o oněch okolnostech pro předpokládanou jejich důkazní nemohoucnost zbaviti porotce možnosti, by sami podle výsledků tohoto a jiných dů-

kazů v úvaze všech okolností o důkazní síle toho kterého průvodního prostředku najevo vyšlých v mezích svého oprávnění posoudili a podle toho rozhodli o jeho věrohodnosti čís. 3653.

— vzhledem k předpisům §§ 313 a 326 tr. ř. je výhradně věcí porotců, by přezkoumavše pečlivě a svědomitě výsledky řízení, najmě veškeré provedené důkazy, rozhodli, zda mají tu kterou skutečnost za prokázánu čili nic čís. 3922.

— v řízení porotním jen porotcům přísluší právo a uložen jest úkol, zkoumati a odpovědí na dané jim otázky vysloviti, které skutečnosti týkající se skutku obžalovaného jsou prokázány, po případě, které zákonné známky toho kterého trestného činu jsou prokázanými skutečnostmi naplněny čís. 3987.

— porotci mají právo zkoumati obsah i důvody posudku soudní lékařské rady a zjednati si samostatné přesvědčení, zda lze pokládati okolnosti posudkem dokazované (usmrcení z pohnutek sadistických) za dokázané čili nic čís. 4120.

— i když porotci mají možnost vzíti zřetel na okolnosti trestnost vylučující již při zodpovídání hlavní otázky, musí jim býti přece ve smyslu § 319 tr. ř. poskytnuta neomezená možnost, by po případném přisvědčení k otázce viny v hlavní otázce samostatně uvažovali o těch v řízení najevo vyšlých okolnostech, jimiž by mohl býti naplněn důvod trestnost vylučující čís. 4140.

— i kdyby takové okolnosti vycházely jen z tvrzení obžalovaného, náleží přece jen porotcům posouditi věrohodnost jeho zodpovídání se ve srovnání s jinými, tomu snad odporujícími výsledky řízení čís. 4140.

— vysloviti, zda jest právně závažnou skutečnost pokládati za prokázánu a učiniti ji podkladem (částí podkladu) rozsudku, jest (vyjímajíc případy § 317 tr. ř.) výhradně právem a úkolem porotců. Nezáleží na tom, zda jest ona skutečnost podle výsledků hlavního přelíčení nepochybná či pochybná, ani, zda byla brána v odpor čili nic čís. 4161.

— není třeba, by soud, vyslovuje se o nepříslušnosti, měl po ruce plný důkaz viny trestným činem, o němž rozhodovati jest soudu porotnímu. Stačí spíše důkaz opodstatňující obvinění obžalovaného z takového činu, najmě stačí, jsou-li tu dostatečné důvody, z nichž lze obžalovaného považovati za podezřelého z trestného činu, příslušejícího k pravomoci soudů porotních (§ 213 čís. 2 tr. ř.), kdyžtě konečné hodnocení dotčených důkazů musí býti zůstaveno činiteli k tomu zákonem povolanému, t. j. porotě čís. 4659.

— **obhájce v řízení porotním:** zastavena-li působnost poroty, nezřizuje se v případech jinak porotních obžalovanému z úřední moci obhájce ani pro řízení před výjimečným senátem ani pro řízení na soudě zrušovacím, a to ani tehda, rozhodoval-li v prvé stolici výjimečný senát šestičlenný čís. 363 (1).

— ani v řízení porotním není formálně stranou obhájce, nýbrž obžalovaný čís. 3768.

— ani v řízení porotním (§ 346 tr. ř.) nemůže proti vůli nezletilého obžalovaného podati zmateční stížnost na jeho prospěch nikdo jiný (obhájce), než příbuzní uvedení v § 282 tr. ř. čís. 3768.

— při změně obhájce není celé hlavní přelíčení zopakovati za přítomnosti nového obhájce, nýbrž jest nově vstupujícímu obhájci dáti možnost, by se na svůj úkol řádně připravil; přiměřenost lhůty, na niž jest k tomu účelu odročiti hlavní přelíčení. Bylo by porušením § 298 tr. ř., kdyby z tohoto důvodu bylo líčení odročeno až do příštího zasedání porotního soudu čís. 4011.

— považoval-li se obhájce v právu dávati slyšeným osobám otázky, za zkrácena tím, že mu předseda hlavního přelíčení nařídil, aby otázky dával jeho prostřednictvím (předsedy), nelze tuto okolnost uplatňovati zmatkem § 344 čís. 5 tr. ř., nevyžádal-li si obhájce rozhodnutí (porotního) soudního dvoru o tom, zda má zůstati při opatření předsedy čís. 4011.

— obhájce musí býti přítomen při celém porotním hlavním přelíčení pod zmatečností; nestačí, by obhájce snad byl jen zřízen a při přelíčení před porotou nebyl nepřetržitě přítomen čís. 4292.

— **právní poučení a resumé:** důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 8 tr. ř. pro nesprávné poučení nemůže obžalovaný uplatňovati, nedal-li si obsah onoho poučení protokolovati (§ 325 odst. prvý tr. ř.) čís. 3411.

— právní poučení předsedovo, že ke zločinu vraždy stačí eventuální zlý úmysl, bez upozornění, že otázka ta je sporná, jest nesprávným ve smyslu § 344 čís. 8 tr. ř. čís. 3907.

— zákazu projevu vlastního mínění o věci (o průvodní moci průvodů a o tom, je-li vina obžalovaného prokázána), vysloveného v § 325 tr. ř. pro resumé předsedy, jest obdobně šetřiti i při jiných projevech předsedy a členů porotního soudu, najmě při odůvodňování mezitímních nálezů (usnesení); avšak porušení tohoto zákazu není zmatkem čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3923.

— předmětem výtek podle čís. 8 § 344 tr. ř. může býti jen právní poučení, nikoliv resumé předsedy čís. 3929.

— nespadá sem výtka, že předseda vycházel v přednesu z předpokladu, že obžalovaný jednal v úmyslu usmrtiti čís. 3929.

— porušení zákazu § 325 tr. ř., by předseda neprojevil své mínění o průvodním materiálu, nespadá pod § 344 tr. ř. čís. 4011.

— **soudní sbor porotní:** jde-li o závažné okolnosti, které pro rozhodnutí otázky viny výrokem porotců mohou míti význam, nelze zamítnutím důkazů o oněch okolnostech pro předpokládanou jejich důkazní nemohoucnost zbaviti porotce možnosti, by sami podle výsledků tohoto a jiných důkazů v úvaze všech okolností o důkazní síle toho kterého průvodního prostředku najevo vyšlých v mezích svého oprávnění posoudili a podle toho rozhodli o jeho věrohodnosti čís. 3653.

— porotní soud může po případě bez zahájení řízení podle § 331 tr. ř. vynésti rozsudek, nepřihlížeje k zbytečnému zápornému zodpovědění eventuální otázky čís. 3921.

— zákazu projevu vlastního mínění o věci (o průvodní moci průvodů a o tom, je-li vina obžalovaného prokázána), vysloveného v § 325 tr. ř. pro resumé předsedy, jest obdobně šetřiti i při jiných projevech předsedy a členů porotního soudu, najmě při odůvodňování mezitímních nálezů (usnesení); avšak porušení tohoto zákazu není zmatkem čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3923.

— i úprava obsahu jednotlivých otázek podle § 323 tr. ř. je úkolem soudního dvoru, nezávislým na případných návrzích stran čís. 3987.

— nejsou-li skutečnosti odpovídající tomu kterému zákonnému znaku uvedeny ani v hlavní (náhradní, dodatkové) otázce ani v připojené k ní zvláštní otázce pomocné (kontrolní), nelze poznati, ve kterých skutečnostech shledali porotci opodstatnění zákonného znaku, k němuž přisvědčili, a nezbývá porotnímu soudnímu dvoru, než by prostě převzal z výroku porotců zákonné znaky, k nimž bylo přisvědčeno, do svého rozhodnutí a řádné uplatňování zmatečních důvodů podle § 344 čís. 10 a 11 tr. ř. jest pak vyloučeno čís. 4011.

— nelze (§ 344 čís. 12 tr. ř.) vyměřiti trest podle vyšší sazby § 142 tr. zák., nebyl-li zjištěn příbuzenský poměr tuto sazbu odůvodňující výrokem porotců, ana jim nebyla dána v tom směru otázka podle § 322 tr. ř.; porotní soud není oprávněn sám zjistiti onen poměr z výsledků průvodního řízení čís. 4161.

— soud není oprávněn umožniti porotcům otázkou k tomu čelící kvalifikaci skutku, která je podle výsledků hlavního přelíčení nemožná čís. 4209.

— z ustanovení §§ 317 a 319 tr. ř. vyplývá, že není předmětem dodatkové otázky zjištění předpokladů beztrestnosti z důvodů § 317 tr. ř.; přikazuje tento § výslovně porotnímu soudu, nikoliv porotcům, samostatné rozhodo-

vání o těchto otázkách, tedy zejména také zjištění a posouzení předpokladů směrodatných pro promlčení trestného činu, a to i tehdy, když porotci odpověděli na otázku o vině kladně čís. 4234.

— bez žádosti obžalovaného (obhájce) není soud povinen, by dal porotcům kontrolní otázku (§ 323 odst. třetí tr. ř.) čís. 3387.

— rozsudek nečiní zmatečným, že nebyla dána kontrolní otázka ve smyslu druhé věty třetího odstavce § 323 tr. ř. z moci úřední čís. 3411.

— okolnost, že porotní soud dal dodatkovou otázku na střídavé pominutí smyslů (§ 2 b) tr. zák.) není důvodem pro domněnku, že měl pochybnosti o příčetnosti obžalovaného; musíť onu otázku dáti, je-li tu tvrzení poukazující na onen stav, třebas byl o bezpodstatnosti tohoto tvrzení sebe více přesvědčen čís. 3419.

— považoval-li se obhájce v právu dávati slyšeným osobám otázky, za zkrácena tím, že mu předseda hlavního přelíčení nařídil, aby otázky dával jeho prostřednictvím (předsedy), nelze tuto okolnost uplatňovati zmatkem § 344 čís. 5 tr. ř., nevyžádal-li si obhájce rozhodnutí (porotního) soudního dvoru o tom, zda má zůstati při opatření předsedy čís. 4011.

— obsah a smysl výroku poroty jest posuzovati výlučně z doslovu otázek ve spojitosti s odpovědí porotců; je nepřípustné vykládati jej porovnáním s jinými doklady nebo s dodatečnými vysvětlivkami čís. 4144.

— kladný výrok o vině musí býti i, pokud se zakládá na kladné odpovědi porotců k některé eventuální otázce, výronem správného použití zákona na skutkový děj, který lze vzíti za prokázaný výsledky hlavního přelíčení. K porušení této zásady nesmí býti porotcům poskytována možnost eventuální otázkou ani z obavy, že zodpoví záporně hlavní otázku, a že pak bude obžalovaného z obžaloby zprostiti čís. 4195.

— okolnost, že porotní sbor soudní po vynesení rozsudku smrti proti předpisu 2. věty prvého odstavce § 264 tr. ř. neodložil výkon trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin, spáchaný před prvým rozsudkem, ač bylo při porotním hlavním přelíčení zjištěno, že si obžalovaný trest ten odpykává, není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 4454.

— zákon v § 303 tr. ř. nepředpisuje, by bylo obžalovanému oznámeno i, v jaké funkci se členové soudního sboru zúčastní hlavního přelíčení (kdo bude předsedou), ani, by mu byla ve třídenní lhůtě oznámena dodatečně nastavší změna soudního sboru čís. 4512.

— porotní soudní sbor je sice oprávněn přiměti porotce vhodnou otázkou k výroku o jiné než obžalobou uplatňované kvalifikaci neb o důvodu beztrestnosti stíhaného skutku, není-li ona kvalifikace nebo třeba tento důvod výsledky hlavního přelíčení přímo vyloučen, avšak povinnost soudu dáti otázku nastává jen, jsou-li tu předpoklady §§ 320 (319) tr. ř., bylo-li totiž tvrzeno (napovězeno), t. j. průvodním prostředkem poukázáno k tomu, že tu jsou skutečnosti povahy v § 320, nebo že tu je skutečnost nebo stav povahy v § 319 tr. ř. vytčené; zmatečnost rozsudku nepůsobí již nepoužití onoho práva, nýbrž jen nesplnění této povinnosti čís. 4532.

— porotcům předvedené opačné údaje v předběžném řízení pozbyly změnou jich při hlavním přelíčení významu pro dosah §§ 319, 320 tr. ř. čís. 4532.

— povinnosti dáti porotcům jako hlavní otázku přimykající se k obžalobě nezprošťuje porotní soudní dvůr ani předpoklad třebas důvodný a správný, že děj, jenž jest základem obžaloby, nenaplňuje skutkovou podstatu vůbec žádného z trestných činů příslušejících k pravomoci soudu čís. 4532.

— trestní řád v ustanovení § 323 odst. 2 ponechává porotnímu soudu úplnou volnost v úpravě otázky podle povahy případu, najmě, které skutečnosti mají se shrnouti do otázky jediné nebo mají býti předmětem otázek zvláštních čís. 3638.

— bylo-li žádáno, by kontrolními otázkami v určitých směrech ten který zákonný znak (na př. určité náležitosti trestného pokusu, najmě příčina, proč

nebyl čin dokonán) byl převeden na skutkový poměr jemu odpovídající, nelze ukládati a ponechati jen navrhovateli, by sám upravil otázku, nýbrž je na předsedovi a na porotním soudu, by v rámci výsledků porotního řízení upravili kontrolní otázky, shledali-li je přípustnými, způsobem vyhovujícím účelu § 323 odst. třetí tr. ř. čís. 3820.

— porotní soud, rozhoduje o přípustnosti a o obsahu otázek porotcům není oprávněn vybrati si a míti zřetel jen na určitou část zodpovídání se obžalovaného nebo výsledků řízení, nýbrž musí vzíti za podklad otázek celkový výsledek zodpovědného výslechu a dokazování; nesmí dávati přednost údajům dřívějším, jež byly za porotního líčení odvolány nebo seslabeny, a naznačovati tak, jak jednotlivá tvrzení a skutečnosti hodnotí a kterým z nich, po případě pokud jim přiznává více důležitosti a dává jim více víry než ostatním čís. 3864.

— ani správný, po stránce skutkové i právní bezvadný předpoklad, že se skutek, z něhož viní obžaloba obžalovaného, stal promlčením beztrestným, shledává-li se v něm jiný, najmě mírnějším trestem ohrožený čin trestný, než který jest uveden v obžalobě, nezprošťuje porotní soudní sbor povinnosti, by za podmínek § 320 tr. ř. dal porotcům eventuální otázku, kterou se přivádí skutek uvedený v otázce hlavní pod hledisko naznačené odchylné kvalifikace čís. 3987.

— i když je porotcům vyhraženo posouditi, zda tu byl stav nebo zda nastaly skutečnosti trestnost vylučující nebo rušící, není jim volno dávati těmto pojmům jinou náplň, než je dána a určena těmi místy zákona, jež vymezují, za kterých okolností je trestnost činu vyloučena nebo přestává. Je věcí porotního sboru, by tuto právní stránku věci posoudil sám a nepřipustil dodatkovou otázku, neodpovídají-li okolnosti při hlavním přelíčení tvrzené (napovězené) zákonným znakům okolnosti vylučující trestnost čís. 4602.

— vyslovil-li porotní soud ztrátu volebního práva do obcí, ač není zvláštním zákonem stanovena, bez zjištění porotců, že obžalovaný spáchal trestný čin z pohnutek nízkých a nečestných, překročil meze trestní sazby a zavinil zmatek podle § 385 č. 2 tr. ř. slov. čís. 4653.

— **výrok (odpověď) porotců:** vnitřní rozpor ve výroku porotců (§ 344 čís. 9 tr. ř.) nelze odvoditi z toho, že odpověděli záporně na některou otázku a pak kladně na jinou otázku, která se vztahovala k témuž skutku jako ona otázka, avšak hleděla k jiné jeho právní kvalifikaci, takže byly v ní uvedeny alespoň částečně jiné nebo nebyly v ní uvedeny všechny znaky uvedené v otázce, k níž odpovědělo záporně čís. 3387.

— výrok porotců odporuje sám sobě (§ 344 čís. 9 tr. ř.) jen, zjišťují-li jednotlivé jeho součásti takové skutkové okolnosti, jež nemohou logicky vedle sebe obstáti čís. 3663.

— skutečnosti, pojaté do otázek, jsou výrokem porotců zjištěny jen, byla-li otázka zodpovězena kladně; záporná odpověď není zjištěním skutečností čís. 3663.

— ztrátu práva volebního lze vysloviti jen, odpověděli-li porotci na dodatkovou otázku, zda obžalovaný spáchal čin z pohnutek nízkých a nečestných, aspoň osmi hlasy kladně (§ 329 tr. ř. v doslovu čl. I § 3 zák. ze dne 15. května 1919, čís. 263 sb. z. a n.) čís. 3751.

— požadavku § 260 čís. 1 tr. ř. je vyhověno tím, že byl do rozsudku pojat výrok porotců čís. 3804.

— zákon má v třetím odstavci § 330 tr. ř. na mysli čtení odpovědi porotců podle výsledku hlasování vrchním porotcem zjištěného a za pravý předpokládaného. Vyskytují-li se při tom pochybnosti neb odchylky od pravého výsledku hlasování, jest na porotcích, by pochybnosti ty oznámili, pokud nebyl vynesen rozsudek, a dali tak příležitost k opravě výroku podle jejich mínění nesprávného cestou § 330 odst. čtvrtý tr. ř. čís. 3877.

— byl-li výrok porotců prohlášen bez námitek se strany porotců a rozsudek na jeho podkladě vynesen, jest míti za to, že výrok, jak byl prohlášen,

s výsledky porady a hlasování skutečně souhlasí a nelze při tom se prý stavší nedopatření nebo porušení povinnosti uplatňovati teprve ve zrušovacím řízení, ani dokazovati dodatečným výslechem porotců jako svědků čís. 3877.

— pokud nelze spatřovati vnitřní rozpor v kladném zodpovědění hlavní otázky na zločin vraždy ohledně všech (čtyřech) obžalovaných čís. 4011.

— vadu nejasnosti výroku porotců nelze odvozovati z toho, že nebyl ve všech částech výroků porotců týž poměr mezi hlasy kladnými a zápornými čís. 4011.

— jednací síň není místem, kde jest odkliditi pochybnosti, ozvavší se ze středu porotců o souladu projevu vrchního porotce se skutečným výsledkem porady porotců; k tomu je určena poradní síň a rozprava porotců v nepřítomnosti jiných osob čís. 4015.

— projev (neznámého) porotce při čtení výsledku porady vrchním porotcem, na němž onen porotce, vyzván předsedou, netrval a za nějž se nepostavil, nemůže býti důvodem k pochybnostem o správnosti sdělení a záznamu vrchního porotce, ani předpokladem nové porady porotců podle čtvrtého odstavce § 330 tr. ř. čís. 4015.

— nejsou-li skutečnosti odpovídající tomu kterému zákonnému znaku uvedeny ani v hlavní (náhradní, dodatkové) otázce ani v připojené k ní zvláštní otázce pomocné (kontrolní), nelze poznati, ve kterých skutečnostech shledali porotci opodstatnění zákonného znaku, k němuž přisvědčili, a nezbývá porotnímu soudnímu dvoru, než by prostě převzal z výroku porotců zákonné znaky, k nimž bylo přisvědčeno, do svého rozhodnutí a řádné uplatňování zmatečních důvodů podle § 344 čís. 10 a 11 tr. ř. jest pak vyloučeno čís. 4011.

— porotci nejsou povinni, ba nejsou podle zákona ani oprávněni, by v otázce vyznačili, s kterého hlediska dospěli k záporné odpovědi. Z toho plyne, že skutečnosti, pojaté do otázek, jsou výrokem porotců zjištěny jen, byla-li jejich odpověď k otázce kladná čís. 4080.

— kladnou odpovědí porotců na otázku je vysloveno nejen, že porotci pokládali za prokázané veškeré skutečnosti v otázce hromadně uvedené, nýbrž i, že podle přesvědčení porotců jsou tu všechny skutkové okolnosti, jichž je třeba k opodstatnění všech zákonných znaků v otázce hromadně uvedených čís. 4080.

— popřena je však určitá skutečnost porotci jen, je-li skutečnost nebo je-li několik skutečností střídavě uvedených výlučně předmětem otázky, ke které porotci odpověděli záporně čís. 4080.

— jinak nelze zápornou odpověď porotců na otázku vykládati v ten smysl, že jest jí popřena skutková okolnost v otázce uvedená, že je tím vysloveno a zjištěno, že se tato skutečnost nestala; musíť porotci odpověděti záporně na otázku, mají-li za to, že není výsledky porotního přelíčení prokázána i jen jedna z několika skutečností hromadně v otázce uvedených neb i jen některá ze skutečností nutných ke splnění jednoho ze zákonných znaků hromadně v otázce uvedených čís. 4080.

— odpověděli-li porotci záporně k otázce, nelze z toho zpravidla vůbec poznati, které části otázky se týká nesoulad mezi směrem otázky a přesvědčením porotců, jenž je přiměl k záporné odpovědi, a není tedy zápornou odpovědí porotců k otázce zejména vysloveno, že a pokud se nestal skutek, k němuž se otázka vztahuje čís. 4080.

— obsah a smysl výroku poroty jest posuzovati výlučně z doslovu otázek ve spojitosti s odpovědí porotců; je nepřípustné vykládati jej porovnáním s jinými doklady nebo s dodatečnými vysvětlivkami čís. 4144.

— kladný výrok o vině musí býti i, pokud se zakládá na kladné odpovědi porotců k některé eventuální otázce, výronem správného použití zákona na skutkový děj, který lze vzíti za prokázaný výsledky hlavního přelíčení.

K porušení této zásady nesmí býti porotcům poskytována možnost eventuální otázkou ani z obavy, že zodpoví záporně hlavní otázku, a že pak bude obžalovaného z obžaloby zprostiti čís. 4195.

— vnitřní rozpor a nejasnost výroku porotců nelze dovozovati z odchylného poměru hlasů při zodpovědění hlavních otázek, neboť při zásadách § 326 tr. ř. jest vůbec nekontrolovatelno a nepodléhá přezkoumání soudem zrušovacím, jakými úvahami se řídili jednotliví porotci při hlasování čís. 4225.

— nejasnost a vnitřní rozpor výroku porotců lze při doličování zmatečnosti podle čís. 9 § 344 tr. ř. dovoditi po zákonu jen z doslovu otázek a z odpovědí k nim čís. 4225.

— věcná správnost formálně bezvadného výroku, jímž porotci odpověděli záporně k otázkám, týkajícím se viny obžalovaného, vymyká se i z přezkumu zrušovacím soudem čís. 4410.

— bylo-li — třebaže bez šetření předepsaných formalit — z příčiny, která podle zákona k tomu opravňovala a zavazovala, zahájeno řízení opravovací, pozbyl v rozsahu výroku porotců tím dotčeném zákaz ustoupení porotců od dřívějšího mínění (posl. odst. § 330 tr. ř.) platnosti, a porotci byli oprávněni prohlásiti a přivésti novým výrokem k platnosti jiné mínění, pokud se vztahovalo k bodům, ohledně nichž byl jejich původní výrok shledán vadným čís. 4433.

— vady rozhodnutí porotců podle § 29 č. 6 por. nov. (nejasnost, neúplnost, odpor) možno dovozovati toliko ze samého výroku porotců, nikoli z výsledků řízení. Z rozdílného posuzování viny u několika obžalovaných nelze dovozovati výtku nejasnosti nebo odporu podle cit. místa zákona čís. 4614.

— **zmatečnost v řízení porotním:** vnitřní rozpor ve výroku porotců (§ 344 čís. 9 tr. ř.) nelze odvoditi z toho, že odpověděli záporně na některou otázku a pak kladně na jinou otázku, která se vztahovala k témuž skutku jako ona otázka, avšak hleděla k jiné jeho právní kvalifikaci, takže byly v ní uvedeny alespoň částečně jiné nebo nebyly v ní uvedeny všechny znaky uvedené v otázce, k níž odpovědělo záporně čís. 3387.

— výrok porotců odporuje sám sobě (§ 344 čís. 9 tr. ř.) jen, zjišťují-li jednotlivé jeho součásti takové skutkové okolnosti, jež nemohou logicky vedle sebe obstáti čís. 3663.

— porušení předpisu § 330 tr. ř., nepřečetl-li vrchní porotce celý obsah otázek, nýbrž jen řadové číslo otázky a k ní výrok porotců, není zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř., byl-li po vstupu obžalovaného do soudní síně přečten výrok porotců znovu a při tom obžalovanému přečten celý obsah otázek i s odpovědí porotců čís. 3387.

— porušení předpisu § 241 tr. ř., jehož jest podle druhého odstavce § 314 tr. ř. šetřiti také v řízení před soudy porotními, není zmatkem (čís. 4 § 344 tr. ř.) čís. 3481.

— porušení předpisů §§ 327, 330 tr. ř. tím, že porotci opustili poradní síň dříve, než učinili výrok, a že vrchní porotce nepřečetl všechny otázky dané porotcům a bezprostředně po každé z nich připojený k ní výrok porotců, není zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř.; jeť zmatečnosti ohroženo jen porušení předpisů posl. odstavec § 327 tr. ř. a druhého odst. § 330 tr. ř. čís. 3751.

— důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 8 tr. ř. pro nesprávné právní poučení nemůže obžalovaný uplatňovati, nedal-li si obsah onoho poučení protokolovati (§ 325 odst. prvý tr. ř.) čís. 3411.

— právní poučení předsedovo, že ke zločinu vraždy stačí eventuální zlý úmysl, bez upozornění, že otázka ta je sporná, jest nesprávným ve smyslu § 344 čís. 8 tr. ř. čís. 3907.

— rozsudek nečiní zmatečným, že nebyla dána kontrolní otázka ve smyslu druhé věty třetího odstavce § 323 tr. ř. z moci úřední čís. 3411.

— porušení nebo nesprávné použití zákona sborovým soudem porotním, jež jest předpokladem zmatku čís. 10 b) § 344 tr. ř., musí býti, nejde-li o některý z případů § 317 tr. ř., dovozováno ze skutkového stavu, zjištěného výrokem porotců čís. 3744.

— ani v řízení porotním (§ 346 tr. ř.) nemůže proti vůli nezletilého obžalovaného podati zmateční stížnost na jeho prospěch nikdo jiný (obhájce), než příbuzní uvedení v § 282 tr. ř. čís. 3768.
— předmětem výtek podle čís. 8 § 344 tr. ř. může býti jen právní poučení, nikoliv resumé předsedy čís. 3929.
— nespadá sem výtka, že předseda vycházel v přednesu z předpokladu, že obžalovaný jednal v úmyslu usmrtiti čís. 3929.
— porušení zákazu § 325 tr. ř., by předseda neprojevil své mínění o průvodním materiálu, nespadá pod § 344 tr. ř. čís. 4011.
— považoval-li se obhájce v právu dávati slyšeným osobám otázky, za zkrácena tím, že mu předseda hlavního přelíčení nařídil, aby otázky dával jeho prostřednictvím (předsedy), nelze tuto okolnost uplatňovati zmatkem § 344 čís. 5 tr. ř., nevyžádal-li si obhájce rozhodnutí (porotního) soudního dvoru o tom, zda má zůstati při opatření předsedy čís. 4011.
— nejsou-li skutečnosti odpovídající tomu kterému zákonnému znaku uvedeny ani v hlavní (náhradní, dodatkové) otázce ani v připojené k ní zvláštní otázce pomocné (kontrolní), nelze poznati, ve kterých skutečnostech shledali porotci opodstatnění zákonného znaku, k němuž přisvědčili, a nezbývá porotnímu soudnímu dvoru, než by prostě převzal z výroku porotců zákonné znaky, k nimž bylo přisvědčeno, do svého rozhodnutí a řádné uplatňování zmatečních důvodů podle § 344 čís. 10 a 11 tr. ř. jest pak vyloučeno čís. 4011.
— pokud nelze spatřovati vnitřní rozpor v kladném zodpovědění hlavní otázky na zločin vraždy ohledně všech (čtyřech) obžalovaných čís. 4011.
— vadu nejasnosti výroku porotců nelze odvozovati z toho, že nebyl ve všech částech výroků porotců týž poměr mezi hlasy kladnými a zápornými čís. 4011.
— zmateční stížností nelze uplatňovati věcnou nesprávnost výroku porotců a srovnávati výrok porotců s výsledky hlavního přelíčení na dolíčení, že výrok nemá v nich dostatečné nebo vůbec žádné opory a že jest proto nesprávným čís. 4011.
— nejde o zmatek čís. 1 § 344 tr. ř., zasedala-li v lavici porotců osoba k úřadu porotce nezpůsobilá čís. 4023.
— doličování zmatečnosti podle § 344 čís. 10 b) tr. ř. vyžaduje, by okolnost, pro kterou čin přestává býti trestným, byla skutkově zjištěna výrokem porotců k otázce skutečně jim dané čís. 4078.
— porušení předpisu § 325 odst. 2 tr. ř. tím, že byl porotcům do poradní síně dán i protokol svědka z přípravného vyšetřování, který nebyl při hlavním přelíčení čten (svědek se vzdal svědectví), nezakládá zmatek čís. 4 § 344 tr. ř. čís. 4183.
— nelze (§ 344 čís. 12 tr. ř.) vyměřiti trest podle vyšší sazby § 142 tr. zák., nebyl-li zjištěn příbuzenský poměr tuto sazbu odůvodňující výrokem porotců, ana jim nebyla dána v tom směru otázka podle § 322 tr. ř.; porotní soud není oprávněn sám zjistiti onen poměr z výsledků průvodního řízení čís. 4161.
— vnitřní rozpor a nejasnost výroku porotců nelze dovozovati z odchylného poměru hlasů při zodpovědění hlavních otázek, neboť při zásadách § 326 tr. ř. jest vůbec nekontrolovatelno a nepodléhá přezkoumání soudem zrušovacím, jakými úvahami se řídili jednotliví porotci při hlasování čís. 4225.
— nejasnost a vnitřní rozpor výroku porotců lze při doličování zmatečnosti podle čís. 9 § 344 tr. ř. dovoditi po zákonu jen z doslovu otázek a z odpovědi k nim čís. 4225.
— obhájce musí býti přítomen při celém porotním hlavním přelíčení pod zmatečností; nestačí, by obhájce snad byl jen zřízen a při přelíčení před porotou nebyl nepřetržitě přítomen čís. 4292.
— jde o porušení předpisů §§ 313 a 314 tr. ř. a o zmatek čís. 4 § 344 tr. ř., byli-li porotci vzati do přísahy až po přečtení obžalovacího spisu čís. 4648.

— o porušení nebo zanedbání předpisu § 316 tr. ř. zakládajícím zmatečnost rozsudku podle § 344 čís. 4 tr. ř. jde jen, nebylo-li při hlavním přelíčení šetřeno toho předpisu § 316 tr. ř., jehož šetřiti zákon výslovně ukládá pod zmatečností, t. j. nebylo-li při hlavním líčení šetřeno předpisu 2. věty tohoto ustanovení zákona, podle něhož se musí otázky podle předpisu 1. věty tohoto § ustanovené, když byly předsedou podepsány, přečísti a jak obžalobci, tak i obhájci, žádali-li za to, písemně předložiti čís. 4720.

Porotci: jejich jazyková neznalost čís. 4244.

Porušení domácího pokoje viz ochrana domácího pokoje.
— **povinnosti odpovědného redaktora** viz redaktor.
— — **povolání** viz advokát — disciplinární.
— **zákona** viz zmatek.

Porušenie domáceho pokoja (§ 330 tr. zák. slov.): ochrany podle § 330 tr. zák. nepřestává požívati byt ani tehdy, vystěhoval-li se z něho jeho držitel a zanechal v něm jen některé své věci; vlastník bytu není oprávněn v takovém případu použiti násilí, ani když držitel bytu nechtěl již platiti nájemné čís. 4865.
— — — ku skutkovej podstate zločinu porušenia domáceho pokoja sa vyžaduje, aby vniknutie do bytu sa stalo bezprávne; za čin nie je trestne-právne zodpovedný, kto zo závažného dôvodu — bárs mylne — mohol predpokladať, že mu príslúcha právo vniknúť do bytu čís. 4866.
— — — nejednal bezprávne a nedopustil sa zločinu porušenia domáceho pokoja syn, ktorý, hoci sám v byte nebýval, násilím dopravil tam svojho opilého otca, ktorý ležal pred domom a ktorého druhí rodinní príslušníci nechceli vpustiť do bytu čís. 4875.
— **súdného zátvoru (§ 359 tr. zák. slov.):** páchateľom porušenia súdného zátvoru (§ 359 tr. zák.) môže byť len exekút. Pre rozlišenie, či tento trestný čin je zločinom alebo prečinom, je rozhodná výška škody, spôsobenej vymáhajúcemu veriteľovi; pri tom medzi sumou vymáhanej pohľadávky a hodnotou súdom zabavenej a exekútom spreneverenej veci treba vziať za základ vždy sumu nižšiu čís. 4650.

Pořadatel shromáždění: pojem čís. 4381.
— — viz též shromáždění.

Pořadatelem: ve smyslu § 32 čís. 2 zák. čís. 197/1895 jest, kdo dává podnět ku provozování hudebního díla; spadá sem i funkcionář spolku, který hudbu objednal; nevadí, že § 28 nového zákona čís. 218/1926 neuvádí výslovně jako zásah do původského práva pořádání neoprávněného provozováni děl umění hudebního čís. 4305.
— pořadatelem, odpovědným za hudební produkce ve svém hostinci (§ 45 aut. zák.) je, kdo hudebníky objednal a poskytl jim odměnu i místnost k provozování hudby, poplatky za produkce zapravoval a větší návštěvou z toho těžil, třebaže hudebníci nebyli smlouvou zavázáni, by u něho hráli čís. 4801.
— **(§ 3 odst. 2 shrom. zák.):** dlužno považovati každého, kdo svojí činností způsobí toto shromáždění se a průvod, kdo jej řídí a vede, po případě i kdo přispěl jen ve značnějším rozsahu k takovému shromáždění se lidí a k veřejnému průvodu čís. 4821.
— pořadatelem tábora (§§ 3, 19 shrom. zák.) jest nejen, kdo tábor svolává, jej zahajuje, řídí, udílí řečníkům slovo, jej zakončuje, nýbrž i kdo se ve spontanně, bezděčně, nebo příležitostně vzniknuvším shromáždění ujme role řečníka; nesejde na tom, že jeho řeč nebyla dlouhá čís. 3876.

Pořádková pokuta: její uložení je trestním stíháním ve smyslu § 24 úst. list. čís. 3424.
— — jde o chování, příčící se kárnému předpisu § 235 (236) tr. ř. a o přečin zlehčení cti a vážnosti stavu, nikoliv o pouhý pořádkový přestupek podle § 28 písm. g) adv. řádu, vytkl-li advokát advokátu neznalost zákona při veřejném líčení způsobem ho sesměšňujícím a formou příčící se důstojnosti soudu čís. 78 dis.

— — povinnosti, chovati se způsobem společensky bezvadným, osobní cti kolegy-odpůrce a důstojnosti soudu se nedotýkajícím, nemůže advokáta zprostiti ani ta okolnost, že se sám cítí dotčena výroky onoho čís. 78 dis.

— — procesní soudce je formálně oprávněn uložiti straně kárný trest vězení (§ 199 odst. 2 c. ř. s.) a zařídíti, by tento trest byl ihned vykonán (§ 201 c. ř. s.) čís. 3752.

— — uložení pořádkového trestu soudem civilním podle §§ 86 a 200 c. ř. s. není pro trestní soud předurčujícím, naopak jest trestní soud povinen samostatně zkoumati, zda jsou dány veškeré náležitosti přestupku proti bezpečnosti cti i po objektivní i po subjektivní stránce čís. 3991.

— — stíhání a potrestání projevů a jinakých činů, naplňujících skutkovou podstatu některého z trestných činů vymezených v trestním zákoně, přísluší a náleží podle ustanovení § 1 tr. ř. a čl. V. uv. zákona k tr. ř. trestním soudům, i když podléhají podle dalších zákonných ustanovení vzhledem k místu a k okolnostem, za nichž se staly, i kárnému stíhání, takže ani skutečné uložení pořádkového trestu, tím méně pouhá možnost takového trestu nevylučuje stíhání a potrestání trestním soudem čís. 4084.

Positura viz u r á ž k a d l e § 491.

Poskytnutí zapovězených výhod: vězňům dozorcem čís. 3985.

Poskytování slev: zaměstnancem firmy kupujícím čís. 3958.

— **výhody (§ 485 tr. zák.):** pojem čís. 4378.

— — viz též n a d r ž o v á n í v ě ř i t e l i.

Poslanec: okolnost, že obžalovaný je poslancem, nevylučuje, že jeho rodina utrpí déle trvajícím trestem újmu na výživě ve smyslu § 55 tr. zák., neboť příjmy spojené s vykonáváním mandátu poslaneckého nelze pokládati za bezpečný zdroj příjmu čís. 3523.

— viz též i m u n i t a.

— **jeho stíhání** viz i m u n i t a.

Poslední pořízení: porušení povinnosti povolání, nikoliv i zlehčení cti a vážnosti stavu, nevynaložil-li advokát, sepisuje poslední pořízení, dostatečnou bedlivost a zavinil-li neplatnost posledního pořízení, dav je podepsati nezpůsobilým svědkem čís. 174 dis.

Postižení: podle § 52 odst. 1 tr. ř. čís. 3556.

— viz též p ř í s l u š n o s t.

Postoupení bytu viz p ř e d r a ž o v á n í (§ 8).

Postup: podle § 363 č. 4 tr. ř. čís. 4545.

— viz též ř í z e n í t r e s t n í.

Posudek podle § 341 tr. ř. viz m i l o s t.

Posunovač: předčasné znamení k pohybu a § 335 tr. zák. čís. 4231.

Posunování vagonu viz ž e l e z n i c e.

Poškodenie na tele: pre posúdenie kvalifikacie ťažkého alebo ľahkého poškodenia na tele podľa § 301 tr. z. je rozhodujúca doba porušenia zdravia poškodenej osoby a nie spôsobilosť k výkonu povolania čís. 4355.

— — okolnosť, že riaditeľ továrne nebol pri revíziach živnostenským inšpektorátom zvlášť upozornený na vadu bezpečnostného zariadenia, predpísaného administratívnymi nariadeniami, nezbavuje ho zodpovednosti za úraz spôsobený zamestnancovi následkom onej vady, a to ani vtedy, keď dotyčnému zamestnancovi zakázal pracovať a zdržovať sa na mieste, kde sa úraz stal čís. 4541.

— — operujúci lekár je trestne zodpovedný za zanedbanie takých opatrení pri operácii, ktoré sú svojou povahou určené k tomu, aby nebezpečenstvo pre život alebo zdravie operovanej osoby pri lekárskom zákroku alebo vôbec nemohlo vzniknúť, alebo aby bolo čo najviac obmedzené; otázku, či ide o nedbalosť v smysle trestného zákona, posudzuje súd samostatne a neodvisle od posudku znalcov čís. 4567.

— — viz též u š k o z e n í n a t ě l e.

— **úveru (§ 24 z. čl. XLI:1914):** bola-li obžaloba podaná len pre prečin poškodenia úveru, nemožno trestný čin posudzovať s hľadiska prečinu zľahčovania podľa § 27 zák. čís. 111/27 Sb. z. a n. čís. 4610.

— — úverom v smysle § 24 zák. čl. XLI:1914 treba rozumieť dôveru v majetkovú platobnú schopnosť a platobnú pohotovosť. Schopnosťou k úveru treba rozumieť vecne založenú možnosť činiť nárok na úver čís. 4610.

— — ku skutkovej podstate prečinu podľa § 24 odst. 1 zák. čl. XLI:1914 nestačí, aby výroky páchateľove boly in abstracto spôsobilé, aby nimi bol ohrozený nieči úver alebo aby bola zmenšená schopnosť úveru; páchateľ musí si byť vedomý, že tvrdí alebo rozhlasuje nepravdivú skutočnosť alebo nepravdivý výraz a že tým skutočne poškodzuje nieči úver; na takéto skutočné a úmyselné poškodzovanie úveru nemôže uzatvárať, prehovoril-li páchateľ závadné slová len pri priateľskom rozhovore bez všetkého vzťahu na otázku úveru poškodenej osoby čís. 4692.

— — při přečinu podle § 24 zák. čl. XLI:1914 jest na žalobci, aby dokázal, že skutková tvrzení, která jsou základem žaloby, jsou nepravdivá; důkaz pravdy ve smyslu § 13 cit. zák. nemá tu místa; podle § 24 cit. zák. jest trestné jen konkretní ohrožování úvěru nebo zmenšování schopnosti úvěru; nestačí, že závadný výrok byl snad způsobilý vyvolati tyto výsledky čís. 4493.

— **veriteľov:** ku skutkovej podstate trestných činov podľa § 386 tr. z. nestačí úmysel zmariť exekúciu na určitú časť majetku, lež vyžaduje sa, aby páchateľ zamýšľal poškodiť svojich veriteľov tak, aby nemohli dosiahnuť uspokojenie svojich pohľadávok z jeho majetku čís. 4421.

Poškodený: nemôže použiť opravného prostriedku proti rozsudku v prípadoch, v ktorých je podľa § 2 odst. III. tr. p. k zastupovaniu obžaloby oprávnené výhradne štátne zastupiteľstvo čís. 4396.

— poškozenému, který se stal náhradním soukromým žalobcem (§ 42 posl. odst. tr. ř.), přísluší právo odvolati se v neprospěch obžalovaného (§ 383 odst. 3 čís. 1 tr. ř.) v rozsahu určeném v § 382 tr. ř., tudíž i proti odsuzujícímu rozsudku do výměry trestu a podmíněného odkladu jeho výkonu čís. 4441.

— náhradný súkromný žalobca je oprávnený navrhovať dôkazy tiež o vine obžalovaného a použiť opravného prostriedku pre zamietnutie takého návrhu, a to aj vtedy, keď obžalobu zastupoval ešte verejný žalobca čís. 4525.

— viď tiež p r o s t r i e d k y o p r a v n é.

— viz též ú č a s t n í k s o u k r o m ý.

Poškození cizího majetku viz n á s i l í d l e § 85 a), b).

— — **zlomyslné: § 468 tr. zák.:** není-li v trestním oznámení pro přestupek § 468 tr. zák., spáchaný usmrcením ryb vypuštěním vápenné vody do potoku, zjištěn zlý úmysl k onomu přestupku vyžadovaný, an se pachatel hájil tím, že nevěděl, že jsou v potoce ryby, nelze použíti záznamu o rozsudku podle § 458 tr. ř. čís. 3786.

— — — právo odstřeliti psa podle § 40 honebního zákona pro Čechy jest nejkrajnějším opatřením dovoleným majiteli honitby k zabránění poškozování zvěře a jeho práv. Byl-li pes učiněn neškodným jiným způsobem (chycením a uvázáním) a potom odstřelen, nejde o dovolený výkon onoho práva, nýbrž jde po případě o přestupek podle § 468 tr. zák. čís. 4136.

— — — subjektivní skutková podstata podle § 468 tr. zák. předpokládá vědomí protiprávnosti poškození čís. 4136.

— **veřejného orgánu:** podle § 82 tr. zák. čís. 3886.

— — — jest jen objektivní podmínkou přísnější sazby § 82 tr. zák.; přísnější trest stíhá pachatele, i když jeho úmysl k nastalému poškození nesměřoval; předpokládá se však, že poškození bylo výsled-

kem právě toho jednání pachatelova, jímž se vrchnostenské osobě vzepřel v úmyslu, její výkon zmařiti čís. 4283.

— **věřitelů:** po rozumu § 485 tr. zák. záleží v podstatě ve zkrácení kvoty, jíž by se těmto věřitelům v řízení úpadkovém nebo vyrovnávacím dostalo, kdyby dlužník nebyl po tom, co u něho nastala neschopnost platiti, určitému věřiteli nebo určitým věřitelům nadržoval čís. 3801.

— **vozidla** viz železniční provozní řád.

Poškozovací úmysl viz podvod.

Pošta: podáním zásilky poštovnímu úřadu propůjčuje odesílatel poštovnímu podniku a tím i všem zřízencům pošty, kteří s ní přijdou ve styk, přímo nebo nepřímo skutečnou dispoziční moc nad zásilkou v důvěře, že ji dopraví na místo určení a vydají ji tam (při zatížení dobírkou po jejím přijetí) určenému příjemci, není-li to však možné, vrátí ji odesílateli čís. 4127.

— odevzdání poště musí se státi v čase, kdy podání mohlo býti ještě opatřeno poštovním záznamem podacím z téhož dne, a končí doba k podání opravných prostředků tehdy, kdy nemůže již býti dopis opatřen podací poštovní značkou dne podání čís. 4335.

Poštmistr: tím, že vyškolená a ze služby propuštěná výpomocná síla (mladistvá) docházela na poštu a konala tam se svolením poštmistra pro něho práce, nebyl mezi ní a poštmistrem zjednán poměr svěření ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 4041.

Poštovní administrátor: není vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. čís. 4109.

— **posel:** jde o zpronevěru v úřadě (§ 181 tr. zák.), ponechal-li si poštovní posel peníze, dané mu se složenkou a s příkazem, by je odevzdal na poštovním úřadě čís. 4190.

— — nezáleží na tom, zda byl oprávněn peníze přijmouti, stačí, že strana toto oprávnění předpokládala čís. 4190.

Potírání pohlavních nemocí: zákon ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n.: ustanovení § 512 tr. zák. platí i po vydání zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. čís. 3506.

— — **§ 18:** při posouzení pro přečin podle § 18 odst. 2 a pro přestupek podle § 18 odst. 1 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. nemůže býti vyslovena ztráta práva volebního čís. 3948.

— — — skutková podstata přestupku podle § 18 odst. 1 zákona o potírání pohlavních nemocí vyžaduje (právě tak jako podle § 335 tr. zák.) jen takovou míru opatrnosti, kterou by za daných okolností vynaložil každý rozumný a zdraví svého bližního dbalý člověk čís. 4772.

— — **§ 20:** skutková podstata přestupku podle § 20 čís. 2 zák. o potírání pohlavních nemocí (ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n.) nevylučuje dobrovolnost na straně sváděné osoby; rozhoduje, z které strany vyšel popud ke smilnému činu čís. 3417.

— — — pokud je vyloučen ideální souběh přestupku § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 se zločinem podle § 128 tr. zák čís. 3417.

— — — nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavní otázce na zločin § 127 tr. zák. eventuální otázku na přestupek § 20 zákona čís. 241/1922, ač vyšlo najevo při hlavním přelíčení, že se obžalovaný nedopustil násilí čís. 3426.

— — — pro pojem svěření ve smyslu § 132 tr. zák. neplatí věková mez § 20 čís. 2 zákona o pohlavních nemocech čís. 3668.

— — — zákonná ustanovení § 132 tr. zák. a § 20 čís. 2 zák. o potírání pohlavních nemocí sledují různé cíle; ono postihuje zneužití důvěry proti osobě podléhající vedení pachatele, účelem ochrany tohoto je mravní vývin nedospělých osob čís. 3668.

— — — pojem »svádí« (zákon o potírání pohlavních nemocí čís. 241/1922) neznamená »opětně svésti« nebo »hleděti svésti«; »svádí« ve smyslu § 20 čís. 2 zákona, kdo dotyčnou osobu přiměje jakýmkoliv působením na její vůli k tomu, že se dá pohnouti, t. j. že dobrovolně přistoupí k páchání nebo dopuštění smilného činu čís. 3727.

— — — toto působení může se díti nejen slovy a přemlouváním, nýbrž i činy k páchání smilstva směřujícími, a může spočívati v pouhé iniciativě pachatelově ke smilnému činu nebo ve spáchání smilného jednání samého, předpokládajíc ovšem, že dotyčná osoba pachatele sama ke smilnému činu nevybídla buď výslovně nebo svým vyzývavým chováním, nebo že nemravným způsobem dosavadního života k činu sama nedala podnět čís. 3727.

— — — kdy je porotní soud povinen dáti k hlavní otázce na zločin § 127 tr. zák. eventuální otázku na přestupek § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 čís. 3864.

— — — ideální souběh zločinu podle § 132 tr. zák. s přestupkem podle § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 jest vyloučen čís. 4192.

Potraviny: zákon ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák.: zákon o potravinách byl vydán i k ochraně osob neznalých, povrchně pozorujících, ba i lehkomyslně jednajících při uzavření smlouvy. Platí jako pravidlo, že prodávající sám jest odpovědným, prodává-li potraviny napodobené, padělané, zkažené nebo ve výživné hodnotě zhoršené čís. 3729.

— — — výjimku stanovenou v konečné větě § 11 čís. 4 zák. ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák. »leč by kupitel tento stav znal nebo patrně poznati musil« jest vykládati přísně. »Patrně« lze poznati jen do očí bijící vadu zboží, jeho jakost tak zřejmou, že ji musí poznati každý ihned při zcela povrchním zkoumání, aniž by bylo potřebí nějaké zkoušky (na př. ochutnáváním), nikoliv jen znalec; nepoznání takové do očí bijící vady musí býti založeno přímo na hrubé nedbalosti nabyvatele potravin čís. 3729.

— — — o takovou nedbalost by šlo v případě dodávání odtučněného mléka do mlékárny jen, kdyby se mlékárna zavázala zkoumati zvláště každou jednotlivou dodávku, nikoliv, nebylo-li to pro velký provoz ani možné, zkoumalo-li se mléko jen v nepravidelných obdobích a většina dodávek musela se převzíti bez zkoušky čís. 3729.

— — — ani okolnost, že mlékárna platí mléko podle obsahu tuku, neopravňuje úsudek, že tento kupitel následkem své prakse jakost mléka znal nebo patrně poznati musil čís. 3729.

— — — neoprávněné obchodování s umělými sladidly (sacharinem, cukerínem) není soudním přestupkem podle § 10 zák. o potravinách (čís. 89/1897), nýbrž přestupkem důchodkovým (§ 4 odst. 1 čís. nař. čís. 37/1917) čís. 4185.

— — — při odsouzení pro přestupky podle § 11 zákona o potravinách (čís. 89/1897 ř. zák.) nelze vysloviti ztrátu práva volebního ani, uznáno-li, že čin byl spáchán ze ziskuchtivosti čís. 4251.

— — — rozdíl mezi ustanoveními §§ 11 a 12 a §§ 14 a 18 zákona čís. 89/1897 ř. zák. čís. 4390.

— — — i prodej dosud živého prasete (rolníkem řezníkovi) lze podřaditi ustanovení čís. 2 § 14 zák. čís. 89/1897 ř. zák., bylo-li prase již při prodeji, k němuž došlo právě pro jeho onemocnění (červenkou) a pro jeho nebezpečí zdechnutí, určeno k tomu, by bylo bez odkladu poraženo, vysekáno a jako potravina zužitkováno čís. 4390.

— — — ona přípravná práce řezníkova ke zpracování masa a k jeho prodeji nespadá pod ustanovení (§ 8 tr. zák. a) § 11 čís. 2, nýbrž pod ustanovení § 14 čís. 2, po případě § 18 čís. 2 zák. čís. 89/1897 ř. zák. podle toho, lze-li mu přičítati vědomost o způsobilosti masa škoditi zdraví lidskému, či jen nedbalost v tomto směru čís. 4390.

— — — přísada škrobu do uzenářských výrobků (kromě jaterníc) podléhá deklaraci a musí býti v obchodech, kde se zboží prodává, učiněna obecenstvu patrnou čís. 4500.

— — — hranice mezi pokusem a beztrestným jednáním přípravným při přečinu podle § 18 čís. 2 zák. čís. 89/1897 a přestupku podle § 399 tr. zák. čís. 4705.

— — — masem ve smyslu § 399 tr. zák. je rozuměti i celá těla zabitých zvířat čís. 4705.
— — — přestupek § 399 tr. zák. není deliktem omisivním; pokus je tu možný čís. 4705.
— — — v subjektivním směru se nevyžaduje nutně zlý úmysl, nýbrž stačí jakékoliv zavinění, i pouhá nedbalost čís. 4705.

Potřeby společenského života viz tiskový zákon (§ 9).

Potupení vlajky viz urážka na cti (§ 490).

Poukaz soudce kanceláři: by byl obžalovací spis doručen osobě, na niž byla obžaloba podána, přerušuje promlčení čís. 4084.

Použití: § 290 tr. ř. čís. 3410.
— důvodem použití § 290 tr. ř. mohou býti jen pochybení soudu ve směru hmotněprávním čís. 3939.
— viz též zrušovací soud.
— **vlivu** viz úplatkářství.
— — **podplácenou osobou:** není složkou objektivní, nýbrž jen složkou subjektivní skutkové podstaty přečinů podle § 2 odst. čís. 3 a dle § 3 odst. čís. 3 zák. čís. 178/1924 čís. 4157.
— **známky:** chráněné čís. 3625.

Povedený zakladatel banky viz urážka dle § 491.

Povinná péče viz redaktor.

Povinné výtisky: neodevzdání jich úřadu čís. 3537.
— — viz tiskový zákon (§ 17).

Povoláním advokáta (§ 8 a násl. adv. ř.): jest rozuměti každou činnost, kde advokát, vystupuje jako zmocněnec stran (kapitola 22. obč. zák.) a současně jako znalec práva a právních poměrů vůbec, převzal na sebe závazek obstarávati záležitost a zájmy věci jemu svěřené se zvýšenou kautelou bezpečnosti (bezelstnosti, poctivosti), správnosti a svědomitosti. Při tom nezáleží na tom, zda určitý úkon či celá řada jednání byla mu svěřena z důvodu osobní známosti nebo příbuzenského poměru či zvláštní důvěry, snad se zřetelem k odborným jeho vědomostem; byl-li věcí pověřen jako advokát, jde při obstarání věci o výkon povolání čís. 175 dis.

Povolení k přechovávání viz telegrafy.

Povšechné obviňování viz urážka na cti (§ 492).

Povšechný útok na čest viz urážka na cti (§ 492).

Pozemkový úřad viz úředník veřejný.

Pozemní stavby: povinnost stavitele, postarati se o vypnutí proudu po dobu, kdy se konají práce poblíže elektrického vedení, i kdyby snad nebyla kryta doslovem v § 33 nař. min. obchodu ze 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., přikazujícím, by vodící dráty elektrického osvětlení byly na ochranu proti doteku veskrze isolovány, plyne jistě z duchu tohoto předpisu čís. 3647.

Pozorování duševního stavu: ve veřejném ústavě čís. 3670.

Pozůstalostní věc: její zcizení a maření exekuce čís. 4700.

Požadování doprav. prostředků pro účely vojenské: předpis § 24 odst. 1 zák. čís. 117/24 sb. z. a n., citovaný v § 48 odst. 1 téhož zákona, jest součástí trestního zákona a jeho neznalost nevylučuje, aby čin byl pachateli přičítán. Skutková podstata přečinu podle § 48 odst. 1 cit. zák. nevyžaduje nějaké tajné nebo podloudné jednání; trestný je vývoz evidenčních koní do ciziny bez souhlasu ministerstva národní obrany v každém případě, nechť se doprava děje jakýmkoliv způsobem; stačí vědomí pachatelovo, že jde o evidenční koně a že souhlas ministerstva národní obrany nebyl vyžádán ani udělen čís. 4794.

Požár viz žhářství.

Po živnostensku: provozování lékařství po živnostensku předpokládá, že provozování poskytovalo pachateli aspoň částečný zdroj příjmů, jichž by používal buď k rozmnožení svého majetku nebo jmění jiné osoby, nebo k výživě vlastní nebo jiné určité osoby, při čemž není zapotřebí, by tento zdroj příjmů byl pravidelným a stálým čís. 4187.

Práce mimo úřední hodiny a úplatkářství čís. 4047.
— **se štítící** viz robotárna.

Pracovní smlouva: při sjednávání pracovní smlouvy může si sice každá strana činiti podmínky, avšak právo to jest do jisté míry obmezeno potud, že podmínky smluvních stran nesmějí odporovati dobrým mravům ani ustanovením platných zákonů, k nimž sluší obzvláště počítati i předpisy § 1 zák. o útisku; podmínky zaměstnavatelem kladené nesmějí býti takového rázu, by zaměstnance, který se o práci uchází, požadováním jednání (opomenutí nebo snášení), jež požadovati zaměstnavatel nemá práva, nutily k onomu jednání obavou, že, nepřijme-li podmínky, nebude do práce přijat; nesmějí zejména vyvěrati k pohnutek národnostních, náboženských nebo politických čís. 4879.
— — pro posouzení přestupku útisku nesejde tu na tom, zda ohrožený má právo na nějaké konání, opomenutí a t. d., nýbrž rozhoduje, zda pachatel měl právo na konání, k jehož vynucení čelil jeho nátlak. Je po případě bezprávné (protiprávní), činil-li zaměstnavatel ochotu, přijmouti nabídku dělníků, by byli do práce přijati, závislou na činění, které od uchazečů požadoval, práva k tomu nemaje (aby byli členy určité organisace) čís. 4879.

Pramen zprávy úřední: podle § 2 (1) tisk. nov. čís. 3600.

Prase: onemocnělé červenkou čís. 4390.
— viz též potraviny.

Pravdomluvka: ironické označení a urážka čís. 4215.

Pravidla důkazní viz důkaz.

Právní nárok na plnění: vyviňující s hlediska zločinu podle § 98 b) tr. zák.; může býti o něm řeč jen tam, kde nárok (subjektivní právo) je založen v konkrétních ustanoveních platného práva objektivního, takže právnímu nároku odpovídá na druhé straně právní povinnost, a nárok může býti oprávněným vymáhán proti povinnému u příslušných úřadů čís. 4792.
— **úsudek** viz skutková okolnost.

Právo chudých viz chudá strana.
— **majitele známky k zápovědi:** vztahuje se na označení zboží stejná nebo zaměnitelně podobná se zapsanou známkou čís. 3954.
— **předchozího užívatele:** podle § 9 pat. zák. čís. 4245.
— **zmiřovací a zaměňovací:** dle §§ 266, 261 tr. zák. čís. 3629.
— — — viz též trest.

Prednosta železničnej stanice: povinnosť prednostu železničnej stanice prekaziť alebo oznámit trestné činy v § 12 č. 1 zák. na ochr. rep. označené čís. 4788.

Predstihnutie (§ 19 tr. p.): spáchal-li obvinený na území platnosti trestného práva driev rakúskeho zločin, patriaci do oboru pôsobnosti krajského súdu, a na území práva driev uhorského prečin, patriaci pred súd okresný, je príslušný previesť trestné pokračovanie pre oba trestné činy krajský súd na území práva driev rakúskeho, hoci aj onen okresný súd ho predstihol (§§ 19 tr. p., 56 tr. ř.) čís. 4501.

Prekročenie obrany viď obrana oprávnená.

Premávka po verejných cestách: neľze spatrovať nedbalosť v smysle § 290 tr. zák. v porušení premávkových predpisov, jestliže nimi predpísaná časť silnice je neupotrebiteľná a jej použitie by bolo spojené s nebezpečenstvom pre vozidlo a osoby v ňom idúce čís. 4372.

Premie: zadržené a nárok na provise (§ 183 tr. zák.) čís. 4771.

President republiky — jeho urážka viz ochrana republiky (§ 11).

Presidiální zpráva soudu viz hodnocení průvodů.

Preskúmanie rozsudku: vyskytuje-li sa dotyčne všetkých obžalovaných v ich neprospech zmätok podľa § 385 čís. 1 b) tr. p. (mylná kvalifikácia činu), je možno za podmienok § 387 odst. IV. tr. p. zmeniť rozsudok aj v prospech tých obžalovaných, ktorí oprav. prostriedku nepoužili čís. 4842.

Prípravné jednanie viď poistenie nejestvujúcich zásob.

Príslušnosť (§ 19 tr. p.) viz příslušnost.

Přítomnost obžalovaného při hlavním odvolacím líčení viz odvolací hlavní líčení.

Procesní skutečnost: (na př. kdy došlo k prvnímu stíhacímu úkonu, přerušujícímu promlčení) může zrušovací soud sám zjistiti čís. 4091.

— — procesní skutečnosti může zrušovací soud sám zjistiti (vzíti za podklad svého rozhodnutí), třebaže nebyly v rozsudku výslovně zjištěny čís. 4597, 4803, 4806.

— **soudce:** je formálně oprávněn uložiti straně kárný trest vězení v trvání 24 hodin (§ 199 odst. 2 c. ř. s.) a zaříditi, by tento trest byl ihned vykonán (§ 201 c. ř. s.) čís. 3752.

Prodavač podezřelý viz podezřelý prodavač.

Prodávání: dle § 24 čís. 1 zák. čís. 9/1924 čís. 4302.

— viz též telegrafy.

Prodej: i zhotovení léků na lékařský předpis je prodejem (§ 1166 obč. zák.) čís. 3954.

— ve smyslu § 32 zák. čís. 123/1920 čís. 4065, 4089.

— viz též zákaz čepovati lihoviny.

— **knihkupeckého závodu:** a práva původcovská čís. 3672.

— **výrobků:** neoprávněně označených známkou čís. 3610.

— **zástavy:** bez intervence soudu čís. 3723.

— **živého prasete** viz potraviny.

Prodejnost: pojem čís. 4028.

Prodloužení lhůty viz lhůta.

Program politické strany: má jen význam důkazního prostředku pro cíle samých pachatelů, jichž čin má býti posouzen čís. 4799.

Programatické vstupní prohlášení: komunistické strany čís. 3825.

Programové projevy: zástupců stran ve veřejnoprávních sborech čís. 3750.

Prohlášení: podle § 428 obč. zák. čís. 3553.

Prohledání domu (§§ 140—142 tr. ř.) viz domovní prohlídka.

Projev mínění: jeho volnost a § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. čís. 4830.

— **vlastního mínění:** ve smyslu § 325 tr. ř. čís. 3923.

— — — viz též porota.

Proklepy na psacím stroji: jsou tiskopisem ve smyslu §§ 4, 17 tisk. zák. čís. 3849.

Prokurátor vojenský viz vojenský prokurátor.

Prokurista: ustanovení druhého odstavce § 486 c) tr. zák. vztahuje se i na prokuristy, a platí i ohledně toho, kdo samostatně vede věci kupce jednotlivce čís. 3716.

Proletářské obranné formace (P. A. F.) komunistické strany: pokud jsou tajnou organisací ve smyslu § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. a pokud jejich zřizování jest zločinem nedovoleného ozbrojování podle § 13 čís. 1 odst. 3 a čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 4179.

Prominutí trestu: amnestií čís. 3596.

Promlčení: přestupek § 312 tr. zák. promlčuje se ve třech měsících; podmínky písm. a) a b) § 531 tr. zák. nemají tu místa čís. 3401.

— z několika trestných činů současně spáchaných promlčuje se každý zvláště bez ohledu na promlčení ostatních čís. 3401.

— ukrývání kradených věcí je deliktem trvalým; zločinná činnost, udržování trestného stavu, je ukončena teprve tím, že ukrývané věci byly nalezeny a vráceny do disposiční moci oprávněné osoby, a teprve tímto okamžikem počala by běžeti promlčecí doba čís. 3493.

— § 40 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 má zvláštní promlčení pro trestné činy spáchané tiskopisem. Podle tohoto zákonného ustanovení jest i tehda, když podle zásad trestního zákona nenastalo ještě promlčení takového činu, vyloučeno všeliké další stíhání, prošlo-li od času, kdy byl tiskopis vydán nebo bylo započato ve zdejších zemích s jeho rozšiřováním, šest měsíců, nebylo-li po tu dobu proti žádnému z vinníků zavedeno stíhání soudem trestním v těchto zemích, ač se tak státi mohlo, nebo nebylo-li v zahájeném řízení po takovou dobu pokračováno. Táž pravidla platí i o promlčení přečinu proti bezpečnosti cti podle § 493 tr. zák. a § 1 tiskové novely, vždyť i tu jde o trestné činy spáchané obsahem tiskopisů čís. 3458.

— kárné přečiny se nepromlčují čís. 84 dis.

— obžalovaného lze z důvodu promlčení zprostiti z obžaloby jen, jsou-li splněny předpoklady promlčení při každé z několika možných kvalifikací zažalovaného skutku. Důsledkem toho má předpis § 317 tr. ř. v případech, ve kterých přichází v úvahu promlčení stíhaného skutku, místo jen, jeví-li se skutek promlčeným bez ohledu na to, zda jest jej podřaditi pod místo zákona, uplatňované obžalobou či pod jiné místo zákona, napovězené tvrzením rázu uvedeného v § 320 tr. ř. čís. 3987.

— ani správný, po stránce skutkové i právní bezvadný předpoklad, že se skutek, z něhož vinì obžaloba obžalovaného, stal promlčením beztrestným, shledává-li se v něm jiný, obzvláště mírnějším trestem ohrožený čin trestný, než který jest uveden v obžalobě, nezprošťuje porotní soudní sbor povinnosti, aby za podmínek § 320 tr. ř. dal porotcům eventuální otázku, kterou se přivádí skutek uvedený v otázce hlavní pod hledisko naznačené odchylné kvalifikace čís. 3987.

— propadnutí žalobního práva podle § 34 zák. o nekalé soutěži čís. 4008.

— čin (§ 3 zák. o maření exekuce) je dokonán odstraněním věcí; tento den (nikoli den, kdy bylo odstranění výkonným orgánem zjištěno) jest rozhodným pro otázku promlčení čís. 4021.

— promlčení přestupku § 17 tisk. zák. čís. 3849.

— promlčení zločinu zpronevěry neprospívá pachateli (§ 229 d) tr. zák.), který spáchal v promlčecí době znovu zločin zpronevěry, třebaže beztrestné pro účinnou lítost čís. 4062.

— promlčení přestupku § 36 zbroj. pat. jest posuzovati podle § 4 nařízení ze dne 3. dubna 1855, čís. 61 ř. zák., nikoliv podle trestního zákona čís. 4091.

— procesní skutečnost (na př. kdy došlo k prvnímu stíhacímu úkonu, přerušujícímu promlčení) může zrušovací soud sám zjistiti čís. 4091.

— nejde o zmatek čís. 10 b) § 344 tr. ř., nezabýval-li se porotní soud otázkou promlčení, ač z výroku porotců a ze spisů vyplývá, že promlčecí doba uplynula, schází-li podmínka promlčení dobrovolná náhrada škody čís. 4234.

— předmětem dodatkové otázky není zjišťování předpokladů beztrestnosti z důvodů § 317 tr. ř. (promlčení) čís. 4234.

— promlčení tiskové urážky (§ 6 tisk. nov.) čís. 4696.

— subjektivní promlčení podle § 50 pův. zák. čís. 4670.

— **§ 530 tr. zák.:** zákon v § 530 tr. zák. nepředpisuje, že musí býti ve stíhacím návrhu k zachování žalobního práva vždy a bezvýjimečně označen pachatel zcela určitě nebo navrženo býti potrestání právě určitého pachatele čís. 4360.

— — i v trestním oznámení proti neznámým pachatelům lze po případě spatřovati stíhací návrh (zažalování) po rozumu § 530 tr. zák., byl-li v něm přesně označen skutek, jehož soudní stíhání se žádá, a uvedeny

zároveň veškeré soukromému obžalobci tehdy známé důvody proti několika osobám, v jejichž okruhu jest podle těchto půtahů hledati pachatele č í s. 4360.

— — návrh na potrestání nestal se až po uplynutí lhůty § 530 tr. zák., byla-li ve lhůtě podána obžaloba pro výrok »drzý« lhář a po lhůtě učiněn návrh na odsouzení pro výrok »sprostý« lhář č í s. 3597.

— — žalobní právo vzniká z toho kterého závadného útoku pro dotčeného vždy zvláště a od tohoto okamžiku jednotlivého zásahu jest také zvláště pro každý případ počítati šestinedělní lhůtu k podání stíhacího návrhu č í s. 3625.

— — lhůtu § 530 tr. zák. jest počítati ode dne, kdy se vrchní četnický strážmistr sám dověděl o urážce, nikoliv od doby, kdy se o ní dozvěděl jemu nadřízený zemský četnický velitel č í s. 3726.

— — stíhacím návrhem ve smyslu § 530 tr. zák. je každý projev u soudu, jímž se žádá, by se určitý skutek stal předmětem soudního stíhání a by byl pachatel vzat podle § 531 tr. zák. ve vyšetřování č í s. 3854.

— — forma stíhacího návrhu jest lhostejná, avšak v návrhu musí býti určitě a jasně vyslovena vůle určité súčastněné osoby, vykonati právo obžaloby č í s. 3854.

— — v návrhu (§ 530 tr. zák.) musí býti určitě označen trestný čin, musí býti uvedeno, proč se navrhovatel považuje za osobu súčastněnou a v kterém směru chce vykonávati žalobní právo č í s. 3854.

— — změna stíhacího návrhu, jeho doplnění a rozšíření jsou přípustné jen v propadné šestinedělní lhůtě § 530 tr. zák. č í s. 3854.

— — nezáleží na tom, že stíhací návrh, byv v zákonné lhůtě § 530 tr. zák. podán u nepříslušného soudu, došel k příslušnému soudu teprve po uplynutí lhůty č í s. 3854.

— — pokud není přípustno stíhací návrh, podaný soukromými obžalobci jako zástupci orelské župy, rozšířiti v obžalovacím spise po lhůtě § 530 tr. zák. v tom směru, že soukromí obžalobci byli uraženi jako pořadatelé a účastníci průvodu Orlů č í s. 3854.

— — šestinedělní lhůta § 34 (2) zákona proti nekalé soutěži stejně jako lhůta § 530 tr. zák. k podání soukromé obžaloby počíná, když se obžalobce dověděl o trestném činu, jakož i o osobě pachatelově. Lhůta ta nepočítá se od okamžiku k okamžiku, nýbrž podle dnů, při čemž se den, kdy se obžalobce dověděl o trestném skutku a o pachateli, do této lhůty nepočítá č í s. 3904.

— — návrh na zahájení vyhledávání proti pachateli pro přečin proti bezpečnosti cti jest »zažalováním« ve smyslu § 530 tr. zák. č í s. 3951.

— — dožádání jiného soudu o zodpovědný výslech obviněného rovná se »vydání obsílky« č í s. 3951.

— — stačí, byl-li návrh na stíhání pro soukromožalobní trestný čin učiněn ve lhůtě § 530 tr. zák. u trestního soudu, aniž třeba, by to byl příslušný okresní soud č í s. 4326.

— **§ 531 tr. zák.:** usnesení povolující obnovu trestního řízení je stíhacím úkonem přerušujícím promlčení podle § 531 tr. zák. č í s. 3941.

— — bylo-li promlčení přerušeno, běží promlčecí lhůta znovu jen, skončilo-li řízení buď pravoplatně zprošťujícím rozsudkem nebo bylo-li zastaveno č í s. 3951.

— — promlčení se přerušuje nejen soudcovskými úkony, uvedenými příkladmo v druhé větě § 227, po případě prvního odstavce § 531 tr. zák., nýbrž podle předchozí věty těchže §§ i každým jiným úkonem soudu, jímž se béře vinník tuzemským trestním soudem ve vyšetřování, neboli každým úkonem, jímž soud nastupuje proti vinníku jakožto osobě, již jest se před soudem zodpovídati z trestného činu č í s. 4084.

— — takovým úkonem soudu jest obzvláště poukaz soudce kanceláři, by byl obžalovací spis doručen osobě, na niž obžaloba podána č í s. 4084.

— — bylo-li pro trestný čin (pro nedovolené rozšiřování závadných letáků) učiněno trestní oznámení proti několika osobám a proti některým z nich vydána před uplynutím promlčecí doby obsílka k zodpovědnému výslechu, působí tím nastalé přerušení běžícího promlčení podle § 40 zák. o tisku proti všem vinníkům, i proti těm, proti nimž nebyla obsílka vydána (§ 531 tr. zák.) č í s. 4240.

— — »obviněným« ve smyslu poslední věty prvého odstavce § 531 tr. zák. jest nejen »obviněný« po rozumu prvého odstavce § 38 tr. ř., t. j. ten, proti němuž byl podán obžalovací spis nebo návrh na zahájení přípravného vyšetřování, nýbrž i ten, s nímž bylo v přípravném vyhledávání, an byl podezříván z trestného činu, podle třetího odstavce § 38 tr. ř. nakládáno jako s obviněným, t. j. ten, kdo byl vyslechnut jako podezřelý z trestného činu nebo jako takový k výslechu obeslán nebo vzat do vazby č í s. 4294.

— — nenastává tudíž přerušení promlčení teprve úkony směřujícími k založení procesního poměru mezi obžalobcem a obviněným, nýbrž již tím, že byl tuzemským trestním soudem proti osobě podezřelé z trestného činu předsevzat některý z úkonů v poslední větě prvého odstavce § 531 tr. zák. uvedených, bez ohledu na to, zda došlo k tomuto úkonu na zakročení oprávněného obžalobce, či nikoli č í s. 4294.

— — výslech obviněného pro přečin proti bezpečnosti cti (urážkou četnictva) není neplatný a přerušuje promlčení podle poslední věty prvého odstavce § 531 tr. zák., třebaže státní zastupitelství v době tohoto výslechu nemělo ještě svolení ministerstva vnitra podle druhého odstavce čl. V. zák. čís. 8/1862 ř. zák. ke stíhání obviněného; stačí, vykáže-li toto svolení před vynesením rozsudku soudem prvé stolice č í s. 4294.

— — promlčecí doba může býti přetržena a požadavku »včasného pokračování v zahájeném řízení« po rozumu §§ 27, 40 tisk. zák. vyhověno jen úkony předsevzatými trestním soudem, nikoliv úkony (návrhy) obžalobcovými (sepsáním obžaloby) č í s. 4597.

— — úkonem směřujícím k pokračování v trestním stíhání je i opatření trestního soudu, by mu byly spisy státním zastupitelstvím s příslušnými návrhy včas vráceny za účelem dalšího stíhání pachatele; nelze proto v tom, že spisy byly u státního zastupitelství k návrhu a ve lhůtě § 40 tisk. zák. nebyly soudu vráceny, spatřovati »nemožnost stíhati vinníka v těchto zemích« po rozumu této stati zákona č í s. 4597.

— — sdělení spisů státnímu zastupitelství k návrhu je úkonem, směřujícím k pokračování v trestním stíhání; takový úkon sluší spatřovati i v soudní výzvě právního zástupce strany, by »se k věci vyjádřil« č í s. 4597.

— — stíhací úkony, jimiž se přetrhuje promlčení, jsou uvedeny v (§§ 227 a 531 tr. zák. jen příkladmo; vyžaduje se však, by stíhací úkon směřoval proti osobě podezřelého (pachatele) a byl adaequátní těm, které jsou tam uvedeny; nespadá sem dotaz na okresní úřad, kdo je majitelem a správcem tiskárny č í s. 4644.

— **§ 531 a) tr. zák.:** přestupek § 312 tr. zák. promlčuje se ve třech měsících; podmínky písm. a) a b) § 531 tr. zák. nemají tu místa č í s. 3401.

— — spotřeboval-li pachatel to, co dostal jako úplatek, nemá již užitek v rukou ve smyslu § 531 a) tr. zák. a může se dovolávati promlčení č í s. 4047.

— **§ 531 b) tr. zák.:** byl-li usmrcený pojištěn proti úrazu podle zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák., z roku 1888, nezávisí beztrestnost přečinu podle § 335 tr. zák. z důvodu promlčení na tom, zda byla škoda po rozumu § 531 b) tr. zák. nahrazena pozůstalým (matce), jimž úra-

zová pojišťovna škodu nahradila, nýbrž na tom, zda byla nahrazena této pojišťovně, třebaže ji po rozumu § 45 cit. zák. na obžalovaném nežádala čís. 4536.

— — přečin nadržování věřiteli podle § 485 tr. zák. náleží k deliktům, k jichž promlčení se nevyžaduje, by byla splněna podmínka § 531 b) tr. zák. čís. 4555.

— — přestupek § 312 tr. zák. promlčuje se ve třech měsících; podmínky písm. a) a b) § 531 tr. zák. nemají tu místa čís. 3401.

— — s hlediska § 531 b) tr. zák. netřeba za všech okolností úplné náhrady škody, nýbrž jen náhrady podle sil (§ 229 b) tr. zák.) čís. 4234, 4593.

— — pokud však nestačí k beztrestnosti promlčením o sobě, že obžalovaný (rolnický syn), jsa nemajetný, nebyl s to, by škodu nahradil čís. 4234.

— — s hlediska § 531 b) tr. zák. se nevyžaduje, by pachatel bezpodmínečně nahradil všechnu škodu činem způsobenou, nýbrž stačí, nahradil-li ji »podle svých sil« (§ 229 b) tr. zák.); po případě stane se beztrestným, třebaže škodu ani částečně nenahradil, nebylo-li mu to lze vzhledem k jeho majetkovým, výdělkovým a rodinným poměrům čís. 4593.

— — od požadavku (částečné) náhrady škody po rozumu § 531 b) (§ 229 b) tr. zák.) nelze však upustiti ani v případech, kde finanční síla pachatelova dovoluje jen poměrně nepatrnou míru náhrady čís. 4593.

— — podmínce § 531 b) tr. zák. lze vyhověti až do vynesení rozsudku čís. 4593.

— — orgány podniku po rozumu § 486 c) odst. 1 tr. zák., — povinnými s hlediska § 531 b) tr. zák. nahraditi z vlastních prostředků škodu z jejich jednání podniku vzešlou, — jsou činitelé, jednající za nefysickou osobu podle stanov čís. 4593.

— **§ 532 tr. zák.:** přestupky podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/1924 promlčují se podle § 532 tr. zák. v šesti měsících, aniž je rozlišovati mezi aktivním a pasivním úplatkářstvím a aniž záleží na výši nebo hodnotě úplatku čís. 4414.

— — přestupek § 312 tr. zák. promlčuje se ve třech měsících; podmínky písm. a) a b) § 531 tr. zák. nemají tu místa čís. 3401.

— — přestupek podle § 22 zákona o tisku promlčuje se v šesti měsících ode dne, kdy byl spáchán nebo kdy bylo zahájené řízení přerušeno, aniž bylo v něm pokračováno čís. 3563.

— — zahájením trestního řízení, přerušujícím podle § 27 tisk. zák. promlčení onoho přestupku, není ani návrh na »zavedení patřičných kroků«, ani žádost státního zastupitelství o zavedení vyhledávání pro zločin podle § 98 b) tr. zák.; nelze za ně pokládati po případě ani zmínku v trestním oznámení čís. 3563.

— — promlčecí lhůta jest při přečinu proti bezpečnosti cti podle § 532 tr. zák. tři měsíce; za předpokladů § 11 tisk. nov. se zřetelem na § 40 tisk. zák. šest měsíců čís. 3889.

— — přečin podle § 486 čís. 2 tr. zák. promlčuje se v jednom roce; pro počátek promlčení jest rozhodnou doba, kdy byla ukončena trestná činnost, tak, že za dobu spáchání deliktu jest pokládati okamžik, kdy byl proveden poslední úkon protizákonného jednání (doba, kdy pachatel učinil poslední dluh nebo splátku, zřídil zástavu, nebo navrhl — pokud se tak ještě včas státi mohlo — vyrovnací řízení nebo vyhlášení úpadku) čís. 3707.

— — přestupek § 320 f) tr. zák. promlčuje se ve třech měsících čís. 3742.

— — přečin podle § 18 čís. 2 i přestupek podle § 18 čís. 1 zák. na ochr. rep. promlčuje se v jednom roce čís. 4076.

— — přestupky proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 488, 489, 491 tr. zák. promlčují se ve třech měsících čís. 4084.

— — přestupek podle § 32 zbroj. pat. promlčuje v jednom roce; promlčecí lhůta počíná dnem, kdy byl pachatel při držbě zakázané zbraně přistižen čís. 4113.

— — zločin podle § 2 zák. na ochr. rep. promlčuje se v 5 letech i, je-li kvalifikován za provinění (§ 26 zák. čís. 48/1931) čís. 4660.

— — viz též tiskový zákon (§ 40).

— **tiskových urážek** viz urážka tiskem — promlčení.

Promlouváním: ve smyslu § 303 odst. 2 tr. zák. jsou jakékoliv úvahy a proslovy, mající na rozdíl od úvah ryze náboženských a mravních, myšlenkový vztah k předmětům v zákoně blíže označeným čís. 4289.

Pronajímání pokojů v hotelu viz hotel.

Propadnutí: když se ho v trestním právu použije, má sloužiti jednak k účelu trestnímu, jehož účinek projevuje se jako u každého trestu určitou újmou na právech trestaného, jest však současně i opatřením administrativním, především policejním, směřujícím k tomu, by bylo propadnutím věci, jež byla prostředkem činnosti, ohrožující právní bezpečnost, pro budoucnost ohrožování této bezpečnosti znemožněno čís. 4220.

— v trestních zákonech je propadnutí tu obligatorní (§§ 325, 326, 362, 364, 399 tr. z., § 36 zbroj. pat., § 7 zák. o třaskav. čís. 134/1885, § 71 zákona o nem. zvíř. čís. 177/1909, § 18 zák. o telegrafech čís. 60/1923, § 12 zák. o pošt. holubech čís. 2/1924, § 9 zák. o ochraně měny čís. 7/1924 v doslovu zák. čís. 121/1932, § 9 zák. o úplatkářství čís. 178/1924, § 36 odst. 1 zák. o nekalé soutěži čís. 111/1927, § 13 zák. o potul. cikánech čís. 117/1927), — jindy fakultativní (na př. § 20 první případ zák. o falš. potr. čís. 89/1897, § 20 zák. o vál. lichvě čís. 568/1919, § 52 původ. zák. čís. 218/1926, § 31 zák. o ochr. rep. čís. 50/1923) čís. 4679.

— některé z oněch zákonů stanoví, že propadnutí má nastati bez ohledu na to, zda věci náležejí odsouzenému pachateli čili nic, ačkoli jde o propadnutí fakultativní (tak § 20 zák. o vál. lichvě čís. 568/1919, § 20 zák. o falšování potravin čís. 89/1897, § 31 odst. 2 zák. na ochr. rep. čís. 50/1923, § 52 původc. zák. čís. 218/1926) čís. 4679.

— obligatorní propadnutí není znakem pro rozhodnutí, zda propadnutí stíhá věci bez rozdílu, zda náležejí pachateli čili nic, jinak řečeno: je-li propadnutí v zákoně předepsáno obligatorně, neplyne z toho ještě, že věci jest prohlásiti propadlými i když pachateli (odsouzenému) nenáležejí čís. 4679.

— jest ovšem pravda, že propadnutí některých předmětů, stanovené v trestním zákonu a v zákonech jej doplňujících, může míti povahu nejen trestu vedlejšího, nýbrž i opatření zabezpečovacího. Zda propadnutí věci má povahu jen trestu (zpravidla vedlejšího), či kromě toho i povahu opatření zabezpečovacího, — otázka to převážně teoretického významu — jest posuzovati v každém jednotlivém případě podle ustanovení zákona, který propadnutí věci stanoví čís. 4679.

— za zajišťovací opatření je propadnutí věci považovati zejména, když má na ně býti uznáno, ačkoli věc nenáleží odsouzenému, nebo když trestní řízení se proti určité osobě nezavede nebo neprovede (t. zv. objektivní řízení, na př. § 72 zák. o nem. zvíř., § 20 zák. o falš. potrav., § 101 zák. o pat.), najmě i jestliže věc sama o sobě, nehledě na osobu majitele, svou povahou ohrožuje obecnou bezpečnost čís. 4679.

— pro propadnutí takto kvalifikované však musí býti vždy dán určitý základ zákonný, poněvadž jde o zasažení do soukromých práv osob třetích čís. 4679.

— ustanovení § 24 odst. 5 zák. o radiotelegrafech předpisuje obligatorně, že radiotelegrafní zařízení, o němž soud zjistil, že je někdo přechovával, vyráběl, prodával, dovážel (bez úředního povolení), propadá ve prospěch státu, bez ohledu na to, je-li vlastnictvím pachatelovým čís. 4679.

— tuto právní větu je však posuzovati ve spojitosti se skutkovým dějem, k němuž se v tom kterém případě vztahovala, a nelze ji povšechně rozšiřovati na případy, které doposud předmětem rozhodování zrušovacího soudu nebyly čís. 4679.

— propadnutí (§ 24 odst. 5 zák. čís. 9/1924) je v podstatě svou povahou vedlejším trestem, který nemůže stihnouti osobu na trestném činu nezúčastněnou; nelze proto vysloviti propadnutí radiového přístroje, který pachateli (odsouzenému) nenáleží, nýbrž byl jím odcizen osobě, která přístroj přechovávala oprávněně, majíc k tomu koncesi příslušného poštovního a telegrafního úřadu čís. 4679.

— propadnutí radiotelegrafního nebo radiotelefonního zařízení po rozumu § 24 (5) zák. čís. 9/1924 není výhradně vedlejším trestem, který může postihnouti jen pachatele, ať již přímého či spoluvinníka neb účastníka, k jehož odsouzení došlo, nýbrž jde tu zároveň o opatření administrativní (zabezpečovací), které může postihnouti i třetí osobu na trestném činu nezúčastněnou, je-li vlastníkem věci, která byla předmětem trestného činu čís. 4847.

— jde o porušení předpisu § 260 čís. 3 a o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř., nevyslovil-li nalézací soud v rozsudku, zda radiotelefonní zařízení propadá, nýbrž vyhradil výrok o tom pozdějšímu rozhodnutí čís. 4877.

— propadnutí radiotelefonního zařízení netřeba vysloviti, nabyla-li ho před zahájením trestního řízení nebo při něm bezelstně (nevědouc o tom, že bylo zahájeno trestní řízení proti tomu, od koho zařízení nabyla) osoba od pachatele rozdílná, jíž bylo dáno povolení k přechovávání onoho zařízení čís. 4877.

— propadnutí prospěchu podle § 9 zák. o úplatkářství čís. 3734.

— radiotelefonního zařízení ve smyslu § 24 odst. (5) zák. čís. 9/1924 nelze vysloviti, nemá-li je již ten, kdo je bez povolení přechovával, ana ho nabyla před zahájením trestního řízení bezelstně třetí osoba, jíž bylo dáno povolení k přechovávání tohoto radiotelefonního zařízení čís. 4220.

— rozmnožením a napodobením, jakož i učinění neupotřebitelnými zařízení výhradně určených k rozmnožování nebo k napodobování (§ 56 odst. 1 zák. čís. 197/95, příp. § 52 odst. 1 zák. čís. 218/26) sledují zřejmě týž účel preventivní, by totiž bylo zamezeno, po případě stíženo další opakování bezprávného činu, nemají však ráz trestu (vedlejšího) nebo pokuty. Nelze je tedy od sebe odděliti ani při rozhodnutí otázky, má-li býti výkon těchto preventivních opatření odložen čís. 4559.

— tiskopisu dle § 23 posl. věty tisk. zák. čís. 3590.

— viz též zabranie predmetov.

— **zbraně** viz zbrojní patent.

— **žalobního práva (§ 530 tr. zák.)** viz obžaloba soukromá.

Propagace rozhlasu viz telegrafy.

Propachtování polnosti: ucházení se o ně čís. 3627.

Prospěch: podle § 30 zákona proti nekalé soutěži čís. 3783.

— **nikoliv nepatrný:** pojem ten jest relativní; při rozhodování v tomto směru jest přihlížeti k okolnostem případu čís. 3957.

— viz úplatkářství.

Prostá vražda viz vražda.

Prostitutka: pronajímání pokojů viz hotel.

Prostriedky opravné viz prostředky opravné.

Prostředky opravné: do výroku, že nastává ztráta práva volebního dle 4. odst. § 3 zák. čís. 75/1919 v doslovu zák. čís. 163/1920 nebo proto, že takový výrok nebyl vynesen, lze si stěžovati pouze odvoláním čís. 1731 (8), 3751.

— — poukazuje na nesprávné právní poučení, jež mělo za následek, že se obžalovaný k vůli opovědi opravných prostředků zavčas k obhájci nedostavil, vede tím obžalovaný průkaz ve smyslu čís. 1 prvého odstavce § 364 tr. ř.; okolnost, že žádost nebyla výslovně označena jako žádost za navrácení v předešlý stav, nebrání, by za ni nebyla pokládána čís. 3383.

— — podle § 23 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n. přísluší vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu tytéž opravné prostředky jako obžalovanému čís. 3456.

— — včasnost opovědi zmateční stížnosti jest posuzovati podle toho, kdy podání došlo k nalézacímu soudu čís. 3473, 3682.

— — třídenní lhůta §§ 427 a 284 tr. ř. nemůže býti podle prvého odst. § 6 tr. ř. prodloužena, zejména ne opomenutím osob, jimž přináleželo vypraviti opověď zmateční stížnosti čís. 3473.

— — § 1 čís. 2 nov. čís. 3/1878 nevyžaduje, by byl zmateční důvod, jehož se stěžovatel dovolává, označen přímo číselně nebo slovy zákona; stačí, lze-li skutečnost, jež opodstatňuje po případě některý ze zákonných důvodů zmatečnosti, z vývodů stížnosti vyčísti čís. 3530.

— — odvolání do trestu nezahrnuje v sobě i odvolání z výroku o ztrátě práva volebního čís. 3496.

— — výrok nalézacího soudu podle § 6 prov. nař. k tiskové novele lze napadati jen zmateční stížností (z důvodu § 281 čís. 6 tr. ř.), nikoliv samostatnou stížností na vrchní soud čís. 3501.

— — podle § 23 zákona čís. 124/24 proti rozsudku kmetského soudu přísluší vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu tytéž opravné prostředky jako obžalovanému. Tedy opravné prostředky stejné věcným obsahem a stejné formální úpravou čís. 3527.

— — není na závadu, by opravný prostředek, jejž obžalovaný podal, nebyl přes jeho označení jako odpor posuzován a zkoumán jako zmateční stížnost, poukazuje-li k ní svým obsahem a smyslem čís. 3557.

— — použití mimořádného práva zmírňovacího podle § 266 tr. zák. a zaměňovacího podle § 261 tr. zák. je výrokem rázu arbitrerního, jejž lze napadati jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3629.

— — výrok rozsudku o soukromoprávních nárocích lze podle § 283, posl. odst. tr. ř. napadati jen odvoláním, nikoli zmateční stížností čís. 3652.

— — kromě výjimečného případu § 81 odst. 2 tr. ř. jest podati provedení zmateční stížnosti u soudu, který vynesl rozsudek; nestačí, že bylo ve lhůtě podáno přímo u nejvyššího soudu čís. 3682.

— — uplatňuje-li obžalovaný ve formě odporu, že nebyl k hlavnímu přeličení řádně obeslán, uplatňuje tím zmatek podle § 281 čís. 3 tr. ř. pro porušení předpisu § 427 tr. ř. čís. 3718.

— — v kárném řízení jest podati opravný prostředek v neprodlužitelné lhůtě 8denní (§ 39 zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.) u kárného soudu prvé stolice čís. 88 dis.

— — třetí osoby mohou si stěžovati do usnesení kárné rady, jímž bylo odmítnuto zahájení kárného řízení, jen, byly-li kárným přečinem ve svém právu zkráceny; takové zkrácení může nastati u přečinů proti povinnostem povolání, nikoli však u přečinů proti cti a vážnosti stavu čís. 93 dis.

— — výrok o ztrátě práva volebního lze napadati jen odvoláním, a to i, když jde o výrok soudu porotního, ač ovšem za předpokladu, že k odpovědi porotců na příslušnou dodatkovou otázku došlo způsobem formálně bezvadným čís. 3751.

— — podle § 23 zák. čís. 124/1924 přísluší vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu tytéž opravné prostředky jako obžalovanému, tedy i právo k odporu podle § 427 odst. 3 tr. ř. proti rozsudku vynesenému v nepřítomnosti obžalovaného a proto, že se nemohl dostaviti obžalovaný (nikoli, že se vydavatel a vlastník nemohli dostaviti) čís. 3774.

— — opravný prostředek jest posuzovati podle jeho obsahu a účelu, nikoli podle jeho označení čís. 3774.

— — proti rozhodnutí vrchního soudu ve věci odkladu výkonu trestu (předposlední odstavec § 401 tr. ř.) jest nepřípustna stížnost k nejvyš. soudu čís. 3781.

— — proti usnesení vrchních soudů nelze podle předpisů trestního řádu kromě zvláštních případů (jako §§ 39, 63 tr. ř.) podati stížnost čís. 3806.

— — volila-li strana vědomě nesprávný způsob opravného prostředku, dovolává se přezkoumací činnosti opravné stolice způsobem, jímž tuto přezkoumací činnost podle zákona nelze vyvolati, opravné stolice nebylo se v takovém případě vpravdě dovoláváno vůbec a jest pochybeně zvolený opravný prostředek odmítnouti jako nepřípustný čís. 4034.

— — zástupce chudých, jenž byl zřízen jen ku provedení opravných prostředků obžalovaným ohlášených, nemohl bez zmocnění obžalovaného vzíti zpět zmateční stížnost obžalovaným ohlášenou s právním účinkem pro obžalovaného čís. 4049.

— — stížnost do usnesení vrchního soudu lze podati ve věcech trestních jen v případech v zákoně výslovně uvedených, na příklad v případě § 39 odst. 3 a § 63 odst. 2 tr. ř. čís. 4050.

— — ani trestní řád ani zákon proti nekalé soutěži nemá ustanovení, podle něhož by bylo straně dovoleno, stěžovati si do usnesení, kterým rozhodl vrchní soud jako soud nadřízený ve smyslu § 35 odst. 5 zákona proti nekalé soutěži o stížnosti do rozhodnutí soudu první stolice čís. 4050.

— — doručení opisu rozsudku státnímu zastupitelství je nahraženo sdělením prvopisu, a lhůta § 281 (294) tr. ř. k provedení opovězené zmateční stížnosti a opovězeného odvolání počíná pro státní zastupitelství dnem, kdy mu byl dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí čís. 4092, 4174.

— — lhostejno, zda z podnětu opovědi opravného prostředku či z jiného podnětu čís. 4174.

— — a to i, byl-li mu na požádání dodán i jeho opis čís. 4092.

— — účinek tohoto doručení, že totiž osmidenní lhůta k provedení zmateční stížnosti i odvolání počala dnem tohoto doručení, nemůže odvrátiti ani státní zastupitelství tím, že prohlásilo při vrácení spisů, že jich použilo pro jinou trestní věc, ani nalézací soud tím, že doručil státnímu zastupitelství spisy ještě jednou, a to tentokráte s poukazem na opověď opravných prostředků čís. 4174.

— — výrok o ztrátě čestných práv občanských ve smyslu § 32 zák. na ochr. rep. jest napadati zmateční stížností, byl-li porušen zákon v ustanovení veřejcím, odvoláním, jde-li o nesprávné výsledky soudcovského uvažování v mezích zákona čís. 4094.

— — porušení předpisu § 265 tr. ř. ať tím, že ho soud neprávem použil, nebo že opomenul ho použíti, jest zmatečností vykročení z trestní pravomoci podle § 281 čís. 11 tr. ř., a jest takovou vadu vytýkati zmateční stížností, nikoliv odvoláním čís. 4117.

— — stížnost na odmítnutí zmateční stížnosti zrušovacím soudem pro jazykovou závadu řízenou na zrušovací soud jest odmítnouti čís. 4124.

— — byla-li s odporem proti rozsudku pro zmeškání spojena zmateční stížnost, rozhoduje o obou opravných prostředcích zrušovací soud, i když měla býti zmateční stížnost odmítnuta nalézacím soudem podle § 1 zák. čís. 3/78 čís. 4155.

— — pro stížnost podle § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 neplatí povinnost určitě označiti stížnostní body a okolnosti stížnost odůvodňující čís. 4205.

— — vzdal-li se jeden obžalovaný opravných prostředků, prohlásiv, že trest přijímá, nepozbývá toto prohlášení platnosti ani tím, že obhájce všech obžalovaných ihned po onom prohlášení opověděl zmateční stížnost, neuváděje, za kterého z obžalovaných čís. 4216.

— — byla-li zmateční stížnost obžalovaným včas opovězena i včas provedena, jednak jím samým ještě před doručením opisu rozsudku protokolárně, jednak po doručení opisu rozsudku obhájcem písemně, jest tu i onu pokládati za stížnost jednotnou, opakuje-li podání obhájcovo výtky učiněné samým obžalovaným čís. 4223.

— — pro rozhodnutí okresních soudů o použití rozhodnutí pres. rep. z 19. října 1918 na ten který případ platí povšechná zásada § 481 tr. ř. čís. 4226.

— — prohlášení odsouzeného, který byl částečně zbaven svéprávnosti (pro pijáctví), že se vzdává opravných prostředků, je platné a závazné, nevyšlo-li na jevo nic, co by nasvědčovalo tomu, že prohlášení nebylo volné nebo že bylo učiněno ve stavu nepříčetném čís. 4317.

— — opravný prostředek jest pokládati za podaný včas jen, byl-li odevzdán poště (v poslední den lhůty) v čase, kdy mohl býti ještě opatřen podacím záznamem poštovního úřadu z téhož dne; nestačí, byl-li dopis s provedením opravného prostředku dán do poštovní schránky po (posledním) vybrání pošty z ní, takže mohl býti orazítkován až následujícího dne čís. 4335.

— — jde o provedení opravných prostředků osobou neoprávněnou (§ 1 čís. 1 nov. č. 3/78), provedl-li opovězené při hlavním přelíčení nezl. obžalovaným bez obhájce i jeho jménem advokát, zmocněný otcem, jehož však obžalovaný nezmocnil k tomu, by mu opatřil obhájce k provedení oněch opravných prostředků čís. 4344.

— — do usnesení kárné rady advokátní komory, jímž nevyhověno žádosti toho, kdo jest ve svých právech kárným činem zkrácen, o opis osvobozujícího nálezu, nelze si stěžovati k nejvyššímu soudu čís. 134 dis.

— — svědkovi, jemuž uložen trest ve smyslu § 160 tr. ř. pro odpírání výpovědi, přísluší právo stížnosti po rozumu § 481 tr. ř. čís. 4371.

— — z této stížnosti jsou vyloučena jen mezitímní rozhodnutí při hlavním přelíčení, jimž lze odporovati odvoláním z konečného rozsudku čís. 4371.

— — zmateční stížnost musí býti v třídenní lhůtě § 284 tr. ř. ohlášena; přímé provedení zmateční stížnosti bez předchozího opovězení jest přípustné jen v této lhůtě čís. 4544.

— — obžalovací právo soukromého obžalobce, pokud jde o přečiny a přestupky proti bezpečnosti cti, jest právem ryze osobním, nepřenositelným a nedědítelným a tak úzce spjatým s osobou soukromého obžalobce, že jeho smrtí zaniká, ať nastala v kterémkoli období řízení, tedy i v řízení opravném čís. 4644.

— — **lhůta:** třídenní lhůta §§ 427 a 284 tr. ř. nemůže býti podle prvého odst. § 6 tr. ř. prodloužena, zejména ne opomenutím osob, jimž přináleželo vypraviti opověď zmateční stížnosti čís. 3473.

— — lhůta k provedení počíná dnem skutečného doručení opisu rozsudku, třebas bylo ve zpátečním lístku omylem uvedeno jiné (nesprávné) datum doručení čís. 3516.

— — v kárném řízení jest podati opravný prostředek v neprodlužitelné lhůtě 8denní (§ 39 zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.) u kárného soudu prvé stolice čís. 88 dis.

— — doručení opisu rozsudku státnímu zastupitelství je nahraženo sdělením prvopisu, a lhůta § 281 (294) tr. ř. k provedení opovězené zmateční stížnosti a opovězeného odvolání počíná pro státní zastupitelství dnem, kdy mu byl dodán prvopis rozsudku k nahlédnutí čís. 4092, 4174.

— — lhostejno, zda z podnětu opovědi opravného prostředku či z jiného podnětu čís. 4174.

— — a to i, byl-li mu na požádání dodán i jeho opis čís. 4092.

— — účinek tohoto doručení, že totiž osmidenní lhůta k provedení zmateční stížnosti i odvolání počala dnem tohoto doručení, nemůže odvrátiti ani státní zastupitelství tím, že prohlásilo při vrácení spisů, že jich použilo pro jinou trestní věc, ani nalézací soud tím, že doručil státnímu zastupitelství spisy ještě jednou, a to tentokráte s poukazem na opověď opravných prostředků čís. 4174.

— — opravný prostředek jest pokládati za podaný včas jen, byl-li odevzdán poště (v poslední den lhůty) v čase, kdy mohl býti ještě opatřen po-

dacím záznamem poštovního úřadu z téhož dne; nestačí, byl-li dopis s provedením opravného prostředku dán do poštovní schránky po (posledním) vybrání pošty z ní, takže mohl býti orazítkován až následujícího dne čís. 4335.

— — podle § 364 tr. ř. lze povoliti obžalovanému navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k provedení opravných prostředků, které obžalovaný včas soudním protokolem opověděl, vyhověl-li nalézací soud současně žádosti obžalovaného o zřízení obhájce chudých k jich provedení tak pozdě, že tento obhájce obdržel dotyčné usnesení advokátní komory a rozsudek až po uplynutí lhůty čís. 4605.

— — **nesprávné označení:** nesprávné označení podání nemůže býti straně na újmu; jest na soudě, by je vyřídil podle pravé jeho podstaty čís. 3383.

— — nevadí, že zmateční stížnost byla označena jako odvolání, je-li svým obsahem též provedením zmateční stížnosti čís. 3530.

— — není na závadu, by opravný prostředek, jejž obžalovaný podal, nebyl přes jeho označení jako odpor posuzován a zkoumán jako zmateční stížnost, poukazuje-li k ní svým obsahem a smyslem čís. 3557.

— — opravné podání, vytýkající v části označené jako odvolání, nesprávnost názoru, že podmíněné odsouzení je podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno, ač odsouzený dostál všem podmínkám rozh. pres. republiky z 19. října 1928, jest pokládati za zmateční stížnost čís. 3570.

— — nezáleží sice na pojmenování, jímž označil, najmě obhájcem nezastoupený obžalovaný, opovězený jím opravný prostředek, když z obsahu podání vychází na jevo, že jde ve skutečnosti o jiný opravný prostředek; vyplývá-li však zcela nepochybně z obsahu opovědi obžalovaného z jeho ústního prohlášení, že jde skutečně jen o odvolání z výše trestu, nelze je posuzovati jako zmateční stížnost (§ 4 čís. 1, § 1 čís. 1 nov. k tr. ř. čís. 3/1878) čís. 3660.

— — o podání, označeném jako »odvolání«, které obžalovaný sám sepsal a jež je svým provedením zmateční stížností, jest rozhodnouti jako o zmateční stížnosti čís. 3701.

— — uplatňuje-li obžalovaný ve formě odporu, že nebyl k hlavnímu přelíčení řádně obeslán, uplatňuje tím zmatek podle § 281 čís. 3 tr. ř. pro porušení předpisu § 427 tr. ř. čís. 3718.

— — nezáleží na tom, že byl opravný prostředek mylně označen, záleží na věcném jeho obsahu čís. 3718.

— — třebaže v opovědi odvolání co do trestu nelze o sobě spatřovati i opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního, jest v případě, kde obžalovaný v provedení povšechně ohlášené zmateční stížnosti napadl — třebaže nesprávně — s hlediska důvodu zmatečnosti § 344 čís. 12 tr. ř. i výrok o ztrátě práva volebního, usouditi, že obžalovaný chtěl již při ohlášení opravných prostředků napadati příslušným opravným prostředkem i výrok o ztrátě práva volebního, třebaže v té příčině neohlásil výslovně odvolání čís. 3751.

— — nezáleží na pojmenování opravného prostředku, nýbrž na obsahu uplatňované výtky čís. 3774, 4761.

— — opravný prostředek jest posuzovati podle jeho obsahu a účelu, nikoli podle jeho označení čís. 3774.

— — výrok nepřiznávající podmíněné odsouzení z důvodu § 2 zák. čís. 562/1919 jest napadati zmateční stížností, nikoliv odvoláním; byl-li napaden odvoláním, jest odvolání vyříditi jako zmateční stížnost čís. 3775.

— — volila-li strana vědomě nesprávný způsob opravného prostředku, dovolává se přezkoumací činnosti opravné stolice způsobem, jímž tuto přezkoumací činnosti podle zákona nelze vyvolati, opravné stolice nebylo se v takovém případě v pravdě dovoláváno vůbec a je pochybeně zvolený opravný prostředek odmítnouti jako nepřípustný čís. 4034.

— — **opověď a provedení:** lhůta k provedení počíná dnem skutečného doručení opisu rozsudku, třebas bylo ve zpátečním lístku omylem uvedeno jiné (nesprávné) datum doručení čís. 3516.

— — včasnost opovědi zmateční stížnosti je posuzovati podle toho, kdy podání došlo k nalézacímu soudu čís. 3473, 3682.

— — opravné prostředky netřeba opověděti při hlavním přelíčení, stačí, byly-li opovězeny v třídenní lhůtě (zvláštním podáním) čís. 3642.

— — třebaže v opovědi odvolání co do trestu nelze o sobě spatřovati i opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního, jest v případě, kde obžalovaný v provedení povšechně ohlášené zmateční stížnosti napadl — třebaže nesprávně — s hlediska důvodu zmatečnosti § 344 čís. 12 tr. ř. i výrok o ztrátě práva volebního, usouditi, že obžalovaný chtěl již při ohlášení opravných prostředků napadati příslušným opravným prostředkem i výrok o ztrátě práva volebního, třebaže v té příčině neohlásil výslovně odvolání čís. 3751.

— — byla-li zmateční stížnost obžalovaných včas opovězena i včas provedena, jednak jím samým ještě před doručením opisu rozsudku protokolárně, jednak po doručení opisu rozsudku obhájcem písemně, jest tu i onu pokládati za stížnost jednotnou, opakuje-li podání obhájcovo výtky učiněné samým obžalovaným čís. 4223.

— — zmateční stížnost musí býti v třídenní lhůtě § 284 tr. ř. ohlášena; přímé provedení zmateční stížnosti bez předchozího opovězení jest přípustné jen v této lhůtě čís. 4544.

— — opravný prostředek jest pokládati za podaný včas jen, byl-li odevzdán poště (v poslední den lhůty) v čase, kdy mohl býti ještě opatřen podacím záznamem poštovního úřadu z téhož dne; nestačí, byl-li dopis s provedením opravného prostředku dán do poštovní schránky po (posledním) vybrání pošty z ní, takže mohl býti orazítkován až následujícího dne čís. 4335.

— — kromě výjimečného případu § 81 odst. 2 tr. ř. jest podati provedení zmateční stížnosti u soudu, který vynesl rozsudek; nestačí, že bylo ve lhůtě podáno přímo u nejvyššího soudu čís. 3682.

— — o podání, označeném jako »odvolání«, které obžalovaný sám sepsal a jež je svým provedením zmateční stížností, jest rozhodnouti jako o zmateční stížnosti čís. 3701.

— — jde o provedení opravných prostředků osobou neoprávněnou (§ 1 čís. 1 nov. č. 3/78), provedl-li opovězené při hlavním přelíčení nezl. obžalovaným bez obhájce i jeho jménem advokát, zmocněný otcem, jehož však obžalovaný nezmocnil k tomu, by mu opatřil obhájce k provedení oněch opravných prostředků čís. 4344.

— — **vzdání se:** žádost o odklad trestu, která spočívá na nedorozumění, ježto ji podal obhájce, který obžalovaného při hlavním přelíčení nezastupoval a jemuž obžalovaný pravý stav věci nevylíčil, nelze pokládati za přijetí trestu a vzdání se opravných prostředků čís. 3373.

— — vzdání se opravného prostředku předpokládá, že si byl obžalovaný vědom možnosti napadati rozsudek opravnými prostředky a přes toto vědomí jasně a vážně prohlásil, že se této zákonné výhody vzdává; nejde o takové prohlášení, odchýlil-li se obžalovaný ihned po udělení právního poučení od dřívějšího prohlášení a na podání zmateční stížnosti trval čís. 3639.

— — ke vzdání se opravného prostředku není třeba výslovného prohlášení dotyčné osoby, že se opravného prostředku vzdává, nýbrž stačí konkludentní činy (při zmateční stžnosti nastoupení trestu), i konkludentní prohlášení, o němž nelze hledíc k veškerým okolnostem případu pochybovati, že vyjadřuje vůli dotyčné osoby vzdáti se onoho opravného prostředku čís. 3754.

— — stačí, prohlásil-li obžalovaný, že ohlašuje jen odvolání, nikoliv však zmateční stížnost čís. 3754.

— — vzdání se opravného prostředku nelze odvolati čís. 3754, 3768, 4094.

— — vzdání se opravných prostředků obžalovaným je i v řízení porotním neodvolatelné a pro obhájce závazné čís. 3768.

— — prohlášení obžalovaného o vzdání se opravných prostředků a přijetí rozsudku není ve své účinnosti podmíněno souhlasem obhájcovým ani předchozí poradou obžalovaného s obhájcem čís. 3768.

— — zástupce chudých, jenž byl zřízen jen ku provedení opravných prostředků obžalovaným ohlášených, nemohl bez zmocnění obžalovaného vzíti zpět zmateční stížnost obžalovaným ohlášenou s právním účinkem pro obžalovaného čís. 4049.

— — v tom, že obžalovaný, ohlásiv zmateční stížnost, později sám prohlásil, že trest nastupuje a odvolává se jen z výroku o výši trestu, jest spatřovati zřeknutí se zmateční stížnosti jím opovědělé čís. 4049.

— — zmateční stížnosti lze se vzdáti nejen výslovně, nýbrž i konkludentními činy, podle nichž nelze pochybovati o tom, že se oprávněná osoba zmateční stížnosti zřekla čís. 4049.

— — k takovým konkludentním činům náleží i prohlášení obžalovaného, že nastupuje trest napadeným rozsudkem mu uložený a odvolává se jen z výroku o výši trestu čís. 4049.

— — vzdal-li se jeden obžalovaný opravných prostředků, prohlásiv, že trest přijímá, nepozbývá toto prohlášení platnosti ani tím, že obhájce všech obžalovaných ihned po onom prohlášení opověděl zmateční stížnost, neuváděje, za kterého z obžalovaných čís. 4216.

— — prohlášení odsouzeného, který byl částečně zbaven svéprávnosti (propijáctví), že se vzdává opravných prostředků, je platné a závazné, nevyšlo-li najevo nic, co by nasvědčovalo tomu, že prohlášení nebylo volné nebo že bylo učiněno ve stavu nepříčetném čís. 4317.

— — pouhou žádostí o odklad trestu nevzdal se obžalovaný opravných prostředků čís. 4514.

— — **zmateční stížnost či odvolání?:** do výroku, že nastává ztráta práva volebního dle 4. odst. § 3 zák. čís. 75/1919 v doslovu zák. čís. 163/1920 nebo proto, že takový výrok nebyl vynesen, lze si stěžovati pouze odvoláním čís. 1731 (8), 3751.

— — a to i, když jde o výrok soudu porotního, ač ovšem za předpokladu, že k odpovědi porotců na příslušnou dodatkovou otázku došlo způsobem formálně bezvadným čís. 3751.

— — pokud jde o odvolání, nikoliv o zmateční stížnost, uplatňuje-li opravný prostředek, že soud prvé stolice, použiv předpisu § 4 zák. o podmíněném odsouzení neprávem, učinil podmíněné odsouzení závislým na tom, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— — rozhodnutí podle § 17 tisk. nov. lze napadati jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností čís. 3444.

— — opravné podání, vytýkající v části označené jako odvolání, nesprávnost názoru, že podmíněné odsouzení je podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno, ač odsouzený dostál všem podmínkám rozh. pres. republiky z 19. října 1928, jest pokládati za zmateční stížnost čís. 3570.

— — použití mimořádného práva zmírňovacího podle § 266 tr. zák. a zaměňovacího podle § 261 tr. zák. je výrokem rázu arbitrerního, jejž lze napadati jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3629.

— — výrok rozsudku o soukromoprávních nárocích lze podle § 283, posl. odst. tr. ř. napadati jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností čís. 3652.

— — výrok nepřiznávající podmíněné odsouzení z důvodu § 2 zák. čís. 562/1919 jest napadati zmateční stížností, nikoliv odvoláním; byl-li napaden odvoláním, jest odvolání vyříditi jako zmateční stížnost čís. 3775.

— — výrok o ztrátě čestných práv občanských ve smyslu § 32 zák. na ochr. rep. jest napadati zmateční stížností, byl-li porušen zákon v ustanovení

velicím, odvoláním, jde-li o nesprávné výsledky suodcovského uvažování v mezích zákona čís. 4094.

— — porušení předpisu § 265 tr. ř. ať tím, že ho soud neprávem použil, nebo že opomenul ho použíti, jest zmatečností vykročení z trestní pravomoci podle § 281 čís. 11 tr. ř., a jest takovou vadu vytýkati zmateční stížností, nikoliv odvoláním čís. 4117.

— **dle slovenského práva:** za opravný prostriedok v smysle § 579 č. 3 tr. p. možno považovať odvolanie, prípadne zmätočnú sťažnosť, nie však odpor podľa zákona z 11. decembra 1923, č. 8/24 Sb. z. a n. čís. 4393.

— — — poškodený nemôže použiť opravného prostriedku proti rozsudku v prípadoch, v ktorých je podľa § 2 odst. III. tr. p. k zastupovaniu obžaloby oprávnené výhradne štátne zastupiteľstvo čís. 4396.

— — — poškozenému, který se stal náhradním soukromým žalobcem (§ 42 posl. odst. tr. ř.), přísluší právo odvolati se v neprospěch obžalovaného v rozsahu určeném v § 382 tr. ř., tudíž i proti odsuzujícímu rozsudku do výměry trestu a do podmíněného odkladu jeho výkonu čís. 4441.

— — — za včas podaný opravný prostriedok treba považovať i taký, ktorý bol podaný pred počiatkom zákonnej lehoty, počítanej od správneho doručenia napadnutého rozsudku čís. 4523.

— — — z opätného, nezákonného vyhlásenia rozsudku nemôže obžalovaný odvodzovať pre seba beh novej lehoty k podaniu opravného prostriedku čís. 4592.

— — — sprosťujúci rozsudok, ktorým bol obžalovaný oslobodený podľa § 4 alebo § 6 odst. IV. zák. č. 124/24 Sb. z. a n. a boly mu uložené povinnosti uvedené v odst. II. § 13 cit. zák., nie je sprosťujúcim rozsudkom v smysle trestného poriadku; obžalovaný môže podať zmätočnú sťažnosť proti takémuto sprosťujúcemu rozsudku čís. 4608.

— — — z nezákonného vyhlásenia (doručenia) rozsudku a z nesprávneho poučenia o práve podať zmätočnú sťažnosť nemôžu obžalovanému vzniknúť nové lehoty k podaniu opravného prostriedku čís. 4638.

— — — poškodený nemá nárok na doručenie rozsudku súdu prvej stolice a dotyčne opravných prostriedkov proti takému rozsudku je viazaný lehotou predpísanou pre žalobcu predtým jednajúceho, a to bez ohľadu na to, či verejný žalobca použil opravného prostriedku alebo nie. Zpätvzatie verejným žalobcom ohláseného opravného prostriedku nedáva poškodenému možnosť opravný prostriedok dodatočne ohlásiť. Lehota 8 dní v § 42 tr. p. určená k prevzatiu obžaloby netýká sa zákonných lehôt, stanovených trestným poriadkom pre ohlásenie a prevedenie opravných prostriedkov čís. 4681.

— — — sťažnost proti opatreniu vrchného súdu, učinenému mimo zasedenia senátu (proti sdeleniu, upovedomeniu), je neprípustná čís. 4694.

— — — prohlášením, že jest s rozsudkem spokojen, vzdal se obžalovaný pro svoji osobu práva podati opravný prostředek a nemůže toto právo přenésti ani na obhájce, kterého si dodatečně zvolil čís. 4763.

— — — předpis § 378 odst. 3 tr. ř., podle něhož usnesení sborového soudu prvé stolice přezkoumá vrchní soud, nevztahuje se na případ, kde sborový soud prvé stolice odmítl zmateční stížnost podle § 32 odst. 1 por. nov. jako opožděnou; stížnost proti takovému usnesení přezkoumá nejvyšší soud čís. 4845.

— — — z § 390 tr. ř. plyne, že odvolatel nemusí uvésti důvody svého odvolání hned při jeho ohlášení, nýbrž že tak může učiniti i v osmidenní lhůtě § 388 odst. 2 tr. ř. a že v této lhůtě může původně

udané důvody odvolání rozšířiti i na důvody další. Takové prohlášení, ať se stalo v jakékoliv formě, jest považovati za provedení odvolání ve smyslu 2. odst. § 388 tr. ř., nehledíc na mylné jeho označení čís. 4856.

— — — iné nesprávnosti než tie, ktoré sú uvedené v § 30 odst. 2 por. nov., najmä tedy aj zaslanie opravného prostriedku neprislušnému súdu, nie sú omluviteľnou chybou v smysle tohoto zákonného ustanovenia a padajú na vrub podavateľa, čís. 4858.

— — — viz též odklad trestu podmínečný (§ 7 č. 3).

— — — viz též zmateční stížnost (§ 1 čís. 1 nov.).

— — **v řízení kárném** viz řízení kárné.

— **průvodní** viz důkaz.

Prošantročení ukradené věci viz podílnictví.

Protahování sporu: výčitka úmyslného o sobě není obviněním z nepočestného činu ve smyslu § 488 tr. zák., a mohla by býti takovým obviněním jen za zvláštních okolností, jež by kvalifikovaly vytýkané jednání jako nečestné; pokud není takovou okolností způsobení zvýšených nákladů sporu o sobě čís. 4107.

Protipohledávka: přesvědčení pachatelovo, že má za okradeným pohledávku a že jest oprávněn podržeti si věc k zabezpečení pohledávky až do zaplacení, vylučuje po případě zlý úmysl v § 1 tr. zák. předpokládaný a tím i trestnost krádeže čís. 3406.

— vylákal-li kdo lstivým jednáním nebo předstíráním a vzbuzeným tak omylem zboží jen za tím účelem, by si výtěžkem za ně zajistil svou kauční pohledávku, nejednal po případě v úmyslu poškoditi ve smyslu § 197 tr. zák. čís. 3407.

— odnětí věci věřitelem jen k zabezpečení jeho pohledávky za držitelem věci není krádeží nýbrž jen svémocí čís. 3407.

— poškozovací úmysl jest vyloučen, ponechal-li si cestující zálohy proto, že měl nebo důvodně předpokládal, že má proti zaměstnavateli nárok na provisi ve výši vylákaných záloh čís. 3537.

— přísluší-li pachateli proti podvedenému protipohledávka ve výši odpovídající vylákaným částkám, nebo pokládá-li aspoň subjektivně takovou pohledávku za existentní, je po případě ona jsoucnost protipohledávky nebo tento opravdový pocit oprávnění způsobilý, vyloučiti zlý úmysl v § 1 tr. zák., pokud se týče poškozovací úmysl v § 197 tr. zák. předpokládaný čís. 3703.

— hájil-li se pachatel (jednatel pojišťovny) tím, že byl oprávněn vybírati premie proti súčtování jich s provisemi, které měl z uzavřených obchodů od pojišťovny dostávati, že počítal s úhradou neodvedené části vybraných premií provisemi, jež od pojišťovny dostane, a že byl pevně přesvědčen, že jím uzavřené pojistky budou pojišťovnou přijaty a proto vybral a si ponechal provisi ze všech uzavřených obchodů včetně obchodů pak pojišťovnou neuznaných, byla by subjektivní skutková podstata zpronevěry, spáchané ponecháním si a použitím pro sebe části vybíraných premií, opodstatněna a splněna jen, kdyby bylo zjištěno buď, že pachatel v době souzeného skutku věděl, že ho povinnosti k zaslání (odvedení) všech vybraných premií pojišťovně nezprošťuje a k ponechání sobě neb alespoň k používání (pro vlastní účely) části nebo celku vybraných premií neopravňuje ani předpoklad, že mu již přísluší nebo dodatečně z obchodů již ujednaných, avšak dosud pojišťovnou neschválených nebo jinak vzniknou provisní nebo jinaké nároky ve výši zadržené (použité) částky, nebo kdyby bylo zjištěno, že pachatel v oné době věděl, že nové obchody, z nichž provise očekával, nebudou pojišťovnou schváleny nebo nebudou stranami, s nimiž je ujednal, plněny, nebo že jinak mu z obchodů těch nevzniknou nároky jím uplatňované čís. 4771.

— zpravení pachatele pojišťovnou o neschválení toho kterého obchodu, jehož uzavření bylo mu podnětem ke srážce z vybraných premií, přicházelo by pro ono zjištění v druhém z naznačených dvou směrů v úvahu jen, pokud se stalo před tím, než pachatel dotčené části inkasa pro své vlastní účely použil, předpokládaje, že je k tomu oprávněn nárokem na příští provisi čís. 4771.

Protiprávnost vymáhaného plnění: jako skutečnost vylučující objektivní skutkovou podstatu zločinu vydírání čís. 4792.

Protokol: § 271 tr. ř.: souhlas se čtením protokolu (§ 252 čís. 4 tr. ř.) nelze odvolati čís. 3384.

— zákon nepředpisuje pod zmatečností, že protokol o hlavním přelíčení musí býti sepsán hned při hlavním přelíčení, takže důvodem zmatečnosti podle § 344 čís. 4 tr. ř. nelze sepsání jeho mimo hlavní přelíčení napadnouti čís. 3411.

— jen kdyby obhajoba k zajištění svých tvrzených práv na současnou kontrolu protokolárních zápisů navrhovala, aby protokol byl v čistopisu ke spisům přiloženém sepisován současně (anebo sice mimo hlavní přelíčení, ale přece hned postupně dle běhu přelíčení) a kdyby porotní soud rozhodl proti tomuto návrhu anebo rozhodnouti o něm opomenul, byl by dán zákonem (§ 344 čís. 5 tr. ř.) vyžadovaný předpoklad pro věcné zkoumání otázky, zda opačným postupem soudu nebyly porušeny předpisy zákona nebo zásady trestního řízení v příčině práva na zkoumání správnosti a úplnosti protokolu při hlavním přelíčení nebo bezprostředně v jeho běhu (§ 344 čís. 5 tr. ř.) čís. 3411.

— protokol o hlavním přelíčení podle §§ 342 a 271 tr. ř. jest zrušovacímu soudu jediné rozhodujícím průkazem o průběhu hlavního přelíčení a o všech podstatných formálnostech řízení čís. 3449.

— pro otázku, jak zněl průvodní návrh, jest jedině rozhodným zápis v protokolu o hlavním přelíčení čís. 3459, 3512.

— rozsudek není zmatečným (§ 281 čís. 3 tr. ř.), protože zápis o místním ohledání, přesněji o hlavním přelíčení, konaném na místě souzeného skutku, zaznamenal udání stěžovatelovo neúplně a nesprávně. Vady tohoto druhu nelze vůbec uplatniti a odstraniti cestou zrušovacího řízení, nýbrž jen žádostí o doplnění a o opravu zápisu o hlavním přelíčení řízenou na soud prvé stolice čís. 3580.

— zákon stanoví úlevu pro osoby nemajetné, připouštěje, by provedení zmateční stížnosti bylo podáno do protokolu okresního soudu ve smyslu druhého odstavce § 81 tr. ř. čís. 3770.

— k výtkám s hlediska formálního důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 4 tr. ř. lze přihlížeti jen, pokud a jak jest obsah návrhů osvědčen protokolem o hlavním přelíčení, osvědčujícím podle § 271 odst. 1 tr. ř. všechny návrhy stran a rozhodnutí o nich čís. 3789.

— je vyloučeno, by teprve zrušovací soud zjistil zmateční stížností vytýkané projevy předsedy hlavního přelíčení nebo některého porotce. Jest vyloučeno, čeliti tvrzeným neúplnostem a nesprávnostem hlavního přelíčení zmateční stížností přímo u zrušovacího soudu čís. 4011.

— o návrhu na opravu protokolu o hlavním přelíčení rozhoduje senát, nikoliv předseda porotního soudu čís. 4126.

— porušení předpisu § 271 tr. ř. je zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. jen, nebyl-li o hlavním přelíčení sepsán vůbec protokol čís. 4132.

— strany mohou se dožadovati opravy protokolu až do zrušovacího líčení čís. 4132.

— zrušovací soud může podle § 6 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 nařídit po případě i opravu (doplnění) protokolu o hlavním přelíčení čís. 4132.

— protokol o hlavním přelíčení je úředním dokladem o všech prohlášeních a tvoří podle § 271 tr. ř. plný důkaz o tom, co se za hlavního přelíčení událo čís. 4216.

— **§§ 331—332 tr. p.:** v trestních věcech z oblasti býv. práva uherského není nejvyšší soud, vyřizuje zmateční stížnost, oprávněn, by z moci úřední formální při-

pomínkou vytkl nalézacímu soudu, že zápis o hlavním přelíčení, odvolávající se při protokolování seznání obžalovaného a výpovědí svědků na údaje těchto a jiných osob, uložené ve spisech předchozího řízení, se příčí předpisům § 331 odst. 2 uh. tr. ř. čís. — (2).

— — nevyhověl-li předseda senátu žádosti strany o opravu protokolu o hlavním odvolacím přelíčení, jest stížnost proti tomuto rozhodnutí k nejvyššímu soudu nepřípustná čís. 4642.

— **stavební komise:** kdy je veřejnou listinou čís. 3438.

Protokolování svědecké výpovědi viz svědek.

Provádění důkazu viz důkaz.

Provedení zmateční stížnosti: protokolárně čís. 3566.

Provinění (§ 3 zák. čís. 48/31): zavedeno tu jen označení trestného činu místo dřívějšího označení jeho jako zločinu, přečinu, přestupku, nikoli však jeho zákonné pojmenování podle druhu trestného činu čís. 4618.

Provisní agent viz podvod.

Provisorní obecní sluha: jest úředníkem ve smyslu § 101 odst. 2 tr. zák. čís. 3414.

Provoz lomů viz hlinitě.

Provozování lékařství (§ 343 tr. zák.): pod pojem provozování lékařství podle § 343 tr. zák. spadá i provozování odborného (zubního) lékařství čís. 3686.

— — i když pachatel provozoval po živnostensku zubní lékařství a léčil mimo to za odměnu i jen jediného nemocného jako lékař, spadá i toto léčení ve spojení s oněmi případy, v nichž šlo o provozování zubního lékařství po živnostensku, pod pojem provozování lékařství po živnostensku podle § 343 tr. zák. čís. 3686.

— — provozování lékařství po živnostensku je podle § 343 tr. zák. dovoleno jen osobám, které mají podle zákona právo, léčiti jako lékaři nemocné čís. 3686.

— — za »nabytí lékařského učení« po rozumu § 343 tr. zák. jest pokládati jen nabytí doktorátu veškerého lékařství čís. 3686.

— — po stránce subjektivní stačí jakékoliv zaviněné jednání proti zákazu zákona čís. 3686.

— — zákon čís. 303/1920 nic nezměnil na ustanovení § 343 tr. zák. čís. 3686.

Prozatímní vazba viz vazba.

Prozrazování zásilek: konkurence a úplatkářství čís. 4160.

Průvodčí vlaku: školou povinné děvče jest svěřeno (§ 132 III tr. zák.) k dozoru průvodčímu vlaku, jímž jede čís. 4288.

Průvodní břemeno viz průvodní řízení.

— **návrh: § 222 tr. ř.:** soud jest povinen připustiti navržené důkazy jen, lze-li aspoň s jistou pravděpodobností očekávati, že slibují nějaký konkretní výsledek a že přispějí k objasnění věci; pokud tomu tak není, byla-li věc — zejména co do totožnosti osoby pachatelovy — provedenými důkazy již dostatečně a způsobem vylučujícím jakoukoliv pochybnost objasněna čís. 3393.

— — podle § 116 tr. ř. má býti místní ohledání předsevzato, kdykoliv je toho potřebí k objasnění nějaké okolnosti pro vyšetřování závažné. Obhajoba, podávajíc tento důkazní návrh, má naznačiti, které okolnosti, rozhodné pro posouzení věci neb aspoň závažné, potřebují objasnění tímto průvodním návrhem čís. 3429.

— — pro otázku, jak zněl průvodní návrh, jest jedině rozhodným zápis v protokolu o hlavním přelíčení čís. 3459, 3512.

— — návrh na výslech svědků o zmenšené příčetnosti po požití alkoholu nevyhovuje ustanovení § 222 tr. ř., bylo-li se dožadováno, by svědci projevili soudu svůj úsudek o chování se stěžovatele po požití lihovin, nikoliv, by vypovídali o určitých skutečnostech s trestním případem souvisejících čís. 3512.

— — i státní zástupce musí v průvodním návrhu udati přesně a určitě skutečnosti a body, jež mají býti provedením důkazních návrhů prokázány čís. 3760.

— — nalézací soud nemusí přihlížeti k návrhům, směřujícím k tomu, by dalším šetřením byl teprve získán průvodní materiál, by se výslechem svědků teprve zjistilo, zda mohou ve směrech v návrzích naznačených učiniti nějaké závažné údaje buď ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného čís. 3760.

— — důkaz spisy musí býti konkretisován čís. 3760.

— — vzhledem k zásadě kontinuity, vyslovené v §§ 273 až 276 tr. ř., jest na soudu, by návrh na odročení hlavního přelíčení zkoumal zejména i po té stránce, zda provedení navržených důkazů s pravděpodobností slibuje úspěch v zájmu rozhodnutí věci čís. 3789.

— — obžalovaný (obhájce) smí činiti průvodní návrhy i po předsedově prohlášení o skončení průvodního řízení, a to až do okamžiku, kdy se soudní dvůr odebral do poradní síně, by se usnesl o rozsudku čís. 3842.

— — »tvrzením« zavazujícím podle § 319 tr. ř. soud k otázce přiměřené tvrzení, jsou výhradně provedené průvody, k nimž však nelze řaditi i průvodní věty návrhů obhájců čís. 4011.

— — přičilo by se zásadě § 3 tr. ř., držeti se formalisticky přesného doslovu návrhu, je-li smysl návrhu podle jeho odůvodnění nepochybný čís. 4161.

— **prostředek** viz důkaz.

— **řízení:** obžalovaný, který již jednou za trestního řízení projevil souhlas ve smyslu § 252 čís. 4 tr. ř. se čtením protokolu nebo posudku, je tímto projevem i nadále vázán (není mu volno souhlas se čtením protokolu o výslechu svědka, spoluobviněného nebo znaleckého posudku odvolati) čís. 3384.

— — porušení předpisu § 222 odst. 2 tr. ř. není zmatkem čís. 3412.

— — souhlas s přečtením protokolární výpovědi (vzdání se osobního výslechu svědka) nemůže býti libovolně jednou stranou odvolán bez změněného podkladu věcného; nerozhoduje vůle nového obhájce, nýbrž jen vůle obžalovaného čís. 3417.

— — dřívější souhlas s přečtením protokolu není však za všech okolností vážící, je-li vzhledem k okolnostem, jež později vyšly na jevo, k vyšetření pravdy nutno nebo žádoucno, by svědek byl vyslechnut osobně čís. 3417.

— — ustanovení § 250 tr. ř. jest výronem zásady procesuálního práva, že obžalovaný má býti přítomen celému soudnímu jednání o obžalobě, aby se mohl hájiti proti veškerým obviněním vzneseným z kterékoliv strany čís. 3449.

— — porušení onoho předpisu nelze uplatňovati jako zmatek, nemají-li údaje svědků za nepřítomnosti obžalovaného slyšených pro otázku viny významu, nebo byla-li mu dána jinak (při slyšení) možnost, by se k oněm údajům vyjádřil (posl. odst. § 281, posl. odst. § 344 tr. ř.) čís. 3449.

— — v § 27 zákona proti nekalé soutěži nejde o jeden z těch případů, kde trestní právo hmotné ukládá obviněnému, by tvrdil a dokázal jisté skutečnosti vylučující jeho vinu (trestnost), zejména pravdivost neb aspoň t. zv. pravděpodobnost závadných tvrzení (§§ 490, 491 tr. zák., § 4 tiskové novely; srov. též § 10 zákona proti nekalé soutěži »pokud nedokáže jejich pravdivost«). Ale z toho plyne jen, že tu nastupují povšechné zásady trestního řádu, jenž nezná formální břemeno průvodní, což platí i v řízení konaném k obžalobě soukromé čís. 3475.

— — hledíc k zásadě oficiálnosti a pravdy materiální nedokazují ani v takovém trestním řízení toliko strany, naopak soud sám z povinnosti úřední se musí starati o to, by byly vyšetřeny a zjištěny skutečnosti pro rozhodnutí důležité. Ovšem soud nemůže obžalovaného odsouditi, pokud

nenabyl přesvědčení o jeho vině v příčině všech skutkových znaků trestného činu, a proto bude arciť obžalobci záležeti na tom, by byl proveden důkaz obžalovací. Stejný zájem má však i obžalovaný na tom, by byly provedeny důkazy vývodní. Jen v tomto smyslu lze v trestním řízení mluviti o (materielním, faktickém) břemenu průvodním čís. 3475.

— — jinak je však soud oprávněn pokud se týče též povinen, by provedl potřebné důkazy, ať již byly nabídnuty tou či onou stranou nebo stranami vůbec nabídnuty nebyly, a by pak, uváživ volně podle § 258 tr. ř. veškeré výsledky průvodního řízení, učinil potřebná zjištění skutková. Při tom může soud použíti i průvodů, které souvisejí s osobou obžalovaného a jeho zodpovídáním se, vždyť i osoba obžalovaného může soudu poskytnouti důkazy proti němu svědčící, jako při zkoušce písma a podobně čís. 3475.

— — v § 247 tr. ř. jest jen v odstavci druhém pod zmatečností uloženo vzetí svědků do přísahy při hlavním přelíčení, není však pod zmatečnost dán předpis prvého odstavce, že se svědkové vyslýchají v přítomnosti obžalovaného čís. 3490.

— — svědecké výpovědi osob vyslýchaných v jiné trestní věci jsou pro souzenou trestní věc »listinami a písemnostmi jiného druhu, pro věc významnými« ve smyslu druhého odstavce § 252 tr. ř.; neplatí o nich předpis § 252 odst. prvý čís. 4 tr. ř. čís. 3490.

— — ustanovení § 247 tr. ř. vztahuje se jen k výslechu a vzetí do přísahy svědků a znalců při hlavním přelíčení vyslýchaných čís. 3544.

— — zmatečností je ohroženo jen porušení předpisu druhého odstavce § 247 tr. ř. (§ 281 čís. 3 tr. ř.) čís. 3544.

— — nejde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř. pro porušení předpisu § 248 tr. ř., nebyl-li obžalovaný po výslechu svědka tázán, má-li k výpovědi té co připomenouti, ani, zaznamenal-li zápis o místním ohledání (o hlavním přelíčení, konaném na místě souzeného skutku) udání obžalovaného neúplně a nesprávně (§ 271 tr. ř.) čís. 3579.

— — vady tohoto druhu nelze uplatniti a odstraniti v zrušovacím řízení, nýbrž žádostí o doplnění a o opravu zápisu o hlavním přelíčení u soudu prvé stolice čís. 3579.

— — nejde o porušení předpisů §§ 118, 120 247, 248 a 252 tr. ř. a o zmatek čís. 3 ani čís. 4 § 281 tr. ř., byl-li při hlavním přelíčení přítomen a vypovídal jeden z obou znalců, podavších posudek společný a srovnalý, od něhož se v ničem neuchýlil (druhý znalec nemohl se pro nemoc dostaviti) čís. 3587.

— — předpisy trestního řádu pro hlavní přelíčení jsou ovládány zásadou ústnosti a bezprostřednosti, jejímž důsledkem jest jednak, že nejen členové nalézacího soudu, nýbrž i strany mohou vyslýchaným osobám dávati otázky podle § 249 tr. ř., jednak že nalézací soud jest povinen dbáti výjimky z této zásady, stanovené v § 252 tr. ř. čís. 3767.

— — jde o porušení této zásady (§ 281 čís. 4 tr. ř.), dal-li nalézací soud přes odpor obžalovaného přečísti protokol svědka, jehož osobní předvolání k hlavnímu přelíčení státní zástupce v obžalobě navrhoval, avšak, když se svědek nedostavil, navrhl přečtení jeho protokolu čís. 3767.

— — vzhledem k zásadě kontinuity, vyslovené v §§ 273 a 276 tr. ř., jest na soudu, by návrh na odročení hlavního přelíčení zkoumal zejména i po té stránce, zda provedení navržených důkazů s pravděpodobností slibuje úspěch v zájmu rozhodnutí věci čís. 3789.

— — trestní řád nezná formální břemeno průvodní; není na obžalovaném, by prokázal svou nevinu čís. 3919.

— — hledíc k zásadě oficiálnosti a materielní pravdy, musí se soud sám z povinnosti úřední starati o to, by byly vyšetřeny a zjištěny skutečnosti

pro rozhodnutí důležité, a nemůže obžalovaného odsouditi, pokud nenabyl přesvědčení o jeho vině v příčině všech skutkových znaků trestného činu čís. 3919.

— — odvolací soud není oprávněn (§ 470 tr. ř.), by se beze změny v řízení průvodním uchýlil od skutkového zjištění prvního soudu, a nesrovnává se se zákonem (zásada ústnosti a bezprostřednosti), když odvolací soud bez opakování nebo doplnění důkazů dospívá k odchylnému přesvědčení o skutkových okolnostech čís. 3945.

— — zamítnutí nabídnutého důkazu porušením zásady § 3 tr. ř. nesrovnává se se zákonem (§ 33 tr. ř.) čís. 3945.

— — výše nákladů může snad býti důvodem, by se opomenulo trestní stíhání vůbec nebo provedení některých úkonů směřujících k usvědčení obžalovaného, naprosto však nemůže odůvodniti opomenutí procesních úkonů, zvláště průvodů, které se (jinak důvodně) žádají ve prospěch obžalovaného a směřují k jeho obhajobě čís. 4011.

— — osobní dostavení se lékařské rady k soudu (stejně jako dříve lékařské fakulty) není možné; nejde proto o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., byl-li při hlavním přelíčení přečten (§ 252 čís. 1 tr. ř.) přes odpor obhájců posudek soudní lékařské rady čís. 4120.

— — ustanovení § 248 tr. ř., že dosud nevyslechnutý svědek nemá býti přítomen při průvodním řízení při hlavním přelíčení, nevztahuje se na toho, ohledně něhož se soud ještě neusnesl, že bude jako svědek slyšen čís. 4191.

— — bylo-li četnické oznámení při hlavním přelíčení čteno, staly se tím složkou průvodní látky i tam uvedené mimosoudní údaje. Tyto údaje nesměl soud ponechati mimo okruh svých úvah, třebaže svědek odepřel při hlavním přelíčení svědectví, používaje dobrodiní § 152 čís. 1 tr. ř. čís. 4196.

— — předpisy prvého odstavce (čís. 1—4) § 252 tr. ř. stanoví jen předpoklady, za nichž lze při hlavním přelíčení čísti protokoly o výslechu spoluobviněných a svědků a posudky znalců; druhý odstavec § 252 tr. ř. označuje ony spisy, jež musí býti při hlavním přelíčení čteny, nezřekly-li se toho obě strany (obžalobce a obžalovaný), nenaznačuje však, že by se takové spisy čísti nemohly a nesměly čís. 4250.

— — o porušení zásady ústnosti a bezprostřednosti může jíti jen, spadají-li spisy, jež byly na základě mezitímního nálezu při hlavním přelíčení předčítány, pod spisy v prvém odstavci § 252 tr. ř. vypočtené čís. 4250.

— — tomu tak není a nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., byly-li při hlavním přelíčení přes odpor obžalovaného pro zločin nedokonaného násilného smilstva čteny obžaloba a neprávoplatný rozsudek, odsuzující téhož obžalovaného pro zločin § 93 tr. zák., spáchaný smilným útokem na ženu, jichž se obžaloba dovolávala na důkaz toho, že obžalovaný není neschopen zažalovaného činu, a upozornil-li předseda soudu porotce na to, že rozsudek ten nenabyl ještě právní moci čís. 4250.

— — rozsudek ten není sice »trestním nálezem«, kterýžto pojem předpokládá právoplatný rozsudek, spadá však pod pojem »spisy, které jsou pro věc důležité« ve smyslu druhého odstavce § 252 tr. ř. čís. 4250.

— — listinou ve smyslu § 252 předposl. odst. tr. ř. je písemnost, tvořící důkaz o tom, co se v ní potvrzuje čís. 4262.

— — písemností jiného druhu ve smyslu předposl. odst. § 252 tr. ř. jest listina, o jejímž obsahu se soud nemůže dověděti jinak než jejím přečtením čís. 4262.

— — dopis (strýce obžalovaného), sdělující, že obžalovaný byl po 3 léta nemocen zánětem mozkových blan, a že jeho matka již po dlouhá léta trpí touto chorobou, není listinou ani písemností jiného druhu ve smyslu § 252 předposl. odst. tr. ř. čís. 4262.

— — jde o zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. (rozpor se spisy), nabyl-li soud přesvědčení o vině na základě svědecké výpovědi osoby slyšené jen jako obviněný, jejíž protokol byl podle § 252 čís. 1 tr. ř. čten čís. 4321.

— — hlavní přelíčení jest — najmě v případech porotních — odročiti pro nedostavení se svědka neznámého pobytu jen, lze-li důvodně očekávati, že další pátrání po svědku nezůstane bez úspěchu, any zbývají ještě pro pátrání po něm prostředky a cesty dosud opomenuté, avšak podle zvláštních okolností případu způsobilé k objevení svědkovy stopy čís. 4591.

— — nejde o porušení zásady přímosti (ústnosti) a o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., usnesl-li se soud proti opačnému návrhu obhájce (bez jeho souhlasu), by byla čtena výpověď k hlavnímu přelíčení se nedostavivšího svědka z přípravného řízení, an pobyt svědkův nemohl býti vypátrán čís. 4591.

Prvopis rozsudku: jeho sdělení státnímu zastupitelství čís. 3441.

Přebíhání dětí přes silnici: bezprostředně před jedoucími auty je okolnost obecně známá čís. 4197.

Přečtení illegálního tiskopisu viz zmatek čís. 2 § 281.

Předběžné otázky viz otázky předběžné.

Předčasné vyvolání věci: zapisovatelem čís. 3984.

Předešlý stav viz navrácení v předešlý stav.

Předjíždění v pravo viz silniční řád.

Předložení povinných výtisků viz tiskový zákon (§ 17).

Předlužení: pojem čís. 3716.

Přednášení básně: vybízející k vojenským zločinům čís. 3614.

Přednes obhájce viz advokát.

Přednosta soudu: revidující věci doličné, jest »soudem nebo jinou vrchností« ve smyslu § 187 tr. zák. čís. 4233.

Předražování: zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. v doslovu zák. čís. 80/1924: § 7: předchozí odsouzení pro přestupek předražování podle § 7 čís. 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. vylučuje podle § 2 zákona čís. 562/1919 sb. z. a n. podmíněné odsouzení; onen přestupek jest činem, který má podle § 22 zákona čís. 568/1919 v zápětí bezpodmínečnou ztrátu práva volebního, prýště již podle pojetí zákonodárcova z pohnutky nízké a nečestné čís. 3782.

— — trestné činy podle §§ 3 až 5 a 7 až 13 lich. zák. čís. 568/1919 prýští ex lege, tedy vždy a za všech okolností z pohnutek nízkých a nečestných, aniž je zapotřebí, by to bylo v rozsudku zvláště uvedeno čís. 3843.

— — vylučuje proto předchozí odsouzení pro tyto trestné činy podmíněné odsouzení podle § 2 zák. čís. 562/1919, i když v předchozím rozsudku nebylo vysloveno, že čin byl spáchán z oněch pohnutek; nalézacímu soudu nepřísluší právo přezkoumávati rozsudek v tomto směru (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3843.

— — mimořádnými válkou vyvolanými poměry rozumí se stav povšechné tísně spotřebitelstva, nastavší tím, že se výše cen předmětů potřeby následkem hospodářského rozvratu nepřizpůsobuje jako před válkou souhrnu nejnižších naprosto nutných nákladů a zisků výrobců a potřebných činitelů, obstarávajících převod zboží z výroby do spotřeby. V tísni té jde o (válkou způsobenou) poruchu souhry mezi nabídkou a poptávkou, která má příčinu ve změnách na straně nabídky čís. 4169.

— — nespadá sem stav hospodářské stagnace a deprese a spojený s ním vzestup počtu nezaměstnaných, ana tu má porucha oné souhry svůj vznik a svou původní příčinu ve změnách na straně poptávky čís. 4169.

— — § 8 — bytová lichva: k dokonání přečinu podle § 8 čís. 3 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. v doslovu čl. I. čís. 1 a) zák. ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. se po stránce objektivní nevyžaduje skutečné postoupení bytu; stačí požadování odměny za slíbené nebo nabídnuté postoupení, které jest možné aspoň in abstracto čís. 3829.

— — subjektivní skutková podstata tohoto přečinu jest splněna, byl-li si pachatel aspoň vědom toho, že mu z jeho jednání s osobou, která hodlá převziti jeho byt, vzejde majetkový prospěch, převyšující o více než 2000 Kč majetkovou újmu, již utrpí postoupením bytu čís. 3829.

— — nájemník bytu, který si postaví vlastní domek, v němž může pronajmouti byty za cenu značně vyšší, než sám platí ve svém dosavadním bytě podle platné nájemní smlouvy, utrpí majetkovou újmu, když dosavadní byt uprázdní a nastěhuje se do svého domku čís. 3829.

— — ustanovení § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 (v doslovu zákona čís. 80/1924) vztahuje se jen na byty, nikoliv i na jiné místnosti (na obchodní nebo živnostenské provozovny) čís. 4204.

— — předpokladem trestnosti jednání není, by byla žádána částka zřejmě přespřílišná, ani, by se využívalo mimořádných poměrů, vyvolaných válkou čís. 4204.

— — jde-li o krám (o obchod) s bytem, není majetkovým prospěchem ve smyslu § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 sb. z. a n. celý peníz, nýbrž jen ta jeho část, kterou lze počítati na byt čís. 4204.

— — i skutková podstata podle § 8 písm. a) až c) zákona o trestání válečné lichvy čís. 568/1919 (v doslovu zák. čís. 80/1924) předpokládá využití mimořádných válkou vyvolaných poměrů čís. 4663.

Předsevzetí soulože viz smilstvo násilné (§ 127).

Předsíňku kostela: jest považovati za místo způsobilé, by z něho mohla býti rušena bohoslužba ve chrámě čís. 3666.

Předstižení: podle § 51 odst. 3 tr. ř. čís. 4108.

— jest jen skutečné předsevzetí vyšetřovacího úkonu; nestačí, že se u soudu vyskytl jen podnět k jeho předsevzetí (návrh státního zastupitelství a vyznačení lhůty k vyčkání zprávy četnictva) čís. 4585.

— viz též příslušnost.

Předvídatelnost: § 335 tr. zák.: § 335 tr. zák. nepředpokládá, že pachatel mohl předvídati určité jím pak způsobené nebo zvětšené nebezpečí, nýbrž stačí, že mohl předvídati možnost nebezpečí, poznati povšechně nebezpečnou povahu svého jednání, třebaže nemohl poznati, v kterém okamžiku jednání a jakým způsobem vyvrcholí poznaná nebo poznatelná možnost nebezpečí ve skutečné nebezpečí (bezprostřední ohrožení chráněných statků) čís. 4770.

— — předpoklad pachatelův, že jiné osoby, jejichž možné ohrožení jeho jednáním pachatel předvídal nebo předvídati mohl, zachovají se rozumně a učiní, čeho třeba, by nepřišly vůbec v nebezpečí nebo by nebezpečí je minulo, neruší, nýbrž přímo předpokládá předvídání nebezpečné povahy jednání (nedbalost ve smyslu § 335 tr. zák.) čís. 4770.

— — podle § 335 tr. zák. podléhá trestu též čin, kterého se obžalovaný dopustil z nevědomé nedbalosti, totiž když si následky svého činu neuvědomil, ačkoliv je podle předpisů zvláště vyhlášených nebo podle svého stavu, úřadu, povolání, své živnosti, svého zaměstnání nebo vůbec podle svých zvláštních poměrů nahlížeti mohl čís. 4824.

— — nerozhoduje o sobě, že obžalovaný následky svého jednání nepředvídal, jestliže jen ohrožení lidské bezpečnosti bylo pro něho za náležité pozornosti předvídatelné. Nemůže se proto zprostiti viny proto, že následky svého činu nepředvídal, že totiž o nich byl na omylu, když následky ty byly předvídatelné a on je nepředvídal jen z omylu, který si sám zavinil nedostatečnou pozorností čís. 4824.

Předvolání svědka: jest vyšetřovacím úkonem (§ 51 tr. ř.) čís. 3746.

Přehánějící výrazy: nelze bráti do slova čís. 4272.

Přehnané vychvalování: prosperity obchodu při jeho prodeji čís. 4255.

Přehrabávání půdy viz polní pych.

Přecházení silnice: chodci čís. 4081.

— — konkretní možnost nebezpečí je tu dána teprve náznakem neopatrnosti chodcovy a nutnost opatření, kterými má býti čeleno nebo zjednána možnost čeliti účinnosti případné neopatrnosti některého chodce, nastane pro řidiče motorového vozidla teprve tím, že mu ty či ony náznaky zprostředkují poznání, že dojde neb alespoň může dojíti k neopatrnosti chodce, již bude po případě nutno čeliti se strany řidiče vozidla čís. 4778.

— — viz též automobil.

Přechovávání: dle § 24 (1) zák. čís. 9/1924: radioaparátu čís. 3845.

— nevyžaduje jednání tajné (ukrývání), zasahuje veškeré případy, ve kterých jsou zařízení v dosahu faktické moci osoby fysické nebo právnické, takže osoba ta může jich použíti k zachycení odněkud vyslaných zpráv radiotelegrafních nebo radiotelefonních čís. 3427.

— pojmu »přechovávání« ve smyslu § 13 čís. 1 zákona na ochranu republiky odpovídá již skutkový stav, záležející v tom, že pachatel má u sebe, doma nebo na místě mu přístupném vědomě některý z předmětů, jež má toto ustanovení zákona na mysli. Nezáleží na podnětu, z něhož k tomu došlo, ani na účelu tohoto skutkového stavu čís. 3676.

— nezáleží na tom, zda zařízení patří tomu, kdo je u sebe má, ani na tom, že je má jen na zkoušku, zda ho skutečně používá, ani na podnětu a účelu přechovávání; povolení k přechovávání jest ryze osobní čís. 4063.

— pro pojem je rozhodnou skutečnost, že osoba fysická nebo právnická »má u sebe« radiotelefonní zařízení (§ 3 odst. 2 zák.), čímž se rozumí, že zařízení to je v dosahu její faktické moci používati ho k zachycení a poslouchání vysílaných zpráv radiotelefonních čís. 4815.

— pojem »přechovávání« ve smyslu § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 není rovnocenný pojmu držby ve smyslu občanského zákona; vyžaduje, by obžalovaný sám měl radiotelefonní přístroj u sebe (by přístroj byl v dosahu jeho faktické moci používati ho) čís. 4815.

— přechovávatel musí si opatřiti koncesi (povolení) ještě než začíná radiotelefonní zařízení přechovávati; s opatřením si a přechováváním zařízení (se sestrojením a provozem stanice) musí sečkati, až ho dojde zpráva, že mu povolení (koncese) bylo uděleno čís. 4671.

— **zbraní:** ve smyslu § 13 odst. 1 zák. na ochr. rep. jest deliktem positivním, k jehož skutkové podstatě v subjektivním směru se nevyžaduje úmysl ohroziti mír v republice a její bezpečnost, nýbrž stačí vědomí pachatele, že drží některou z věcí v onom § uvedených, nemaje k tomu úřední povolení; tohoto vědomí jest však nezbytně třeba čís. 4115.

Přejímací cena: její zvýšení a § 105 tr. zák. čís. 4682.

Překažení úředního (služebního) výkonu: je objektivní podmínkou vyšší trestní sazby § 313 tr. zák., aniž se vyžaduje, by je pachatel pojal ve svůj úmysl čís. 4432.

— — — viz násilí dle § 81.

Překážka manželství viz manželství.

— **neodvratná** viz neodvratná překážka.

— **nezaviněná** viz nezaviněná překážka.

— **přísahy** viz přísežný výslech.

— **v dopravě:** ojedinělý dospělý chodec na dostatečně široké, volné a přehledné silnici není takovou překážkou v dopravě, pro kterou by řidič motorového vozidla byl povinen zmírniti ve smyslu § 44 lit. p) nař. čís. 57.000/1910 uh. min. vnitra jeho rychlost až na rychlost povozu taženého koněm, krokem jdoucím čís. 4606.

Překopávání půdy viz polní pych.

Překročení míry nutnosti: je, kde z formy i z obsahu obvinění nebo z jiných okolností je patrno, že bylo učiněno k tomu cíli, by byl obviňovaný (soukromý obžalobce) snížen neb uveden v posměch, by k původní urážce byla bezdůvodně přičiněna nová čís. 4028.

— **obžaloby** viz zmatek dle § 281 čís. 8 tr. ř.

— **příkazu** viz spoluvina.

Přemrštěnost: palmárního požadavku čís. 103 dis.

— viz též advokát.

Přemrštěný palmární účet viz palmární účet.

Přerušení promlčení: podle § 531 tr. zák. čís. 3941.

— — viz též promlčení.

— **těhotenství** viz vyhnání plodu.

— **trestné činnosti** viz čin trestný.

— **trestního řízení:** podle § 412 tr. ř. není vyšetřovacím úkonem, zakládajícím předstižení čís. 4108.

Přeskočení ohrady viz násilí dle § 83.

Přestupek nedospělých viz nedospělých přestupek.

Přestupkové řízení viz řízení přestupkové.

Přestupky správní viz správní přestupky.

Přetržení promlčení: (§§ 27, 40 tisk. zák.) čís. 4597.

Převedení věci na sebe viz podílnictví.

Převzetí plnění: k němuž se oklamaný odhodlal jen proto, že vycházel z předpokladu, jehož tu ve skutečnosti nebylo, a jež na sebe vzíti nechtěl čís. 4255.

Přibití výstražné tabulky: na telefonní tyč a § 23 tisk. zák. čís. 4718.

Přibráním koho: (obecního zřízence — polního hlídače) vrchnostenskou osobou (četnickým strážmistrem) k úřednímu (služebnímu) úkonu (k četnické asistenci) nenabývá přibraný zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. čís. 4278.

Příbuzenstvím: podle druhé věty § 137 tr. zák. jest rozuměti pokrevenství; příbuznými ve smyslu tohoto ustanovení zákona jsou kromě příbuzných původu manželského i příbuzní původu nemanželského čís. 4043.

Příbuzní obžalovaného: dle § 282 tr. ř. čís. 3768.

— — viz též zmateční stížnost.

Příbytek jiné osoby viz násilí dle § 83.

Příčinná spojitost (causalita): při skutkové podstatě podle druhého odstavce § 157 tr. zák. ustupuje příčinná souvislost mezi výsledkem a některou, byť co do osoby útočníka, jednotlivce nebo vůbec nezjištěnou složkou zlého nakládání, jímž jest souhrn všech útoků všech osob vložívších ruku na osobu výsledkem těžkého uškození na těle postiženou; aby však nastala zodpovědnost jednotlivce, je třeba, by jeho útok byl s útoky ostatních útočníků v takové spojitosti, že se souhrn všech útoků jeví jako jediný nedílný celek, jako jednotné a jediné zlé nakládání čís. 3385.

— — mezi uvedením v omyl a škodou musí býti příčinná souvislost, škoda musí býti způsobena podvodným jednáním čís. 3408.

— — podle zásady, stanovené v § 134 tr. zák. pro přičítání úmyslného, a platné obdobně podle § 335 tr. zák. i pro přičítání nedbalého usmrcení, jest arciť příčinná souvislost mezi jednáním pachatelovým a smrtí osoby jednáním tím dotčené přerušena, přesněji příčinná souvislost ta není dána a nelze pachateli smrtelný výsledek přičítati, nastala-li smrt jen následkem vedlejších příčin, nahodile (totiž ze stanoviska pachatele nahodile) se přihodivších, k nimž nezavdalo podnět samotné jednání pachatelovo, zejména činem předsevzatým osobou od pachatele různou, po případě osobou dotčenou jednáním pachatelovým úmyslně, neboli za účelem, by nastal, neb alespoň u vědomí, že pak nastane výsledek smrtelný čís. 3487.

— — než by čin osoby od pachatele různé měl takový význam pro posouzení příčinné souvislosti, jest nezbytně třeba, by čin ten (po případě opomenutí) byl příčinou neb alespoň jednou z několika příčin smrti tak, že příčinný vývoj události, k němuž zavdalo podnět jednání pachatelovo, byl by se bral bez něho jiným směrem anebo by byl končil před onou metou (účinkem smrtelným) čís. 3487.

— — okolnost, že poraněný odmítl amputaci k záchraně života nutnou, nepřerušuje příčinnou souvislost mezi zaviněním pachatelovým a smrtí poraněného čís. 3487.

— — pachatel zodpovídá za vše, co jest s jeho jednáním (opomenutím) spojeno příčinně (§ 134 tr. zák.) tak, že by bez něho nebylo nastalo, bez ohledu na to, zda konkretní následek ohrožení nastal také proto, že se k příčině, vyvolané pachatelem, přidružily ještě příčiny, spočívající v okolnostech dalších, pachatelem třebas ani nepředvídaných a nechtěných čís. 3492.

— — spadá sem, nutil-li kdo jiného k útěku po kolejích železniční trati tím, že po něm házel kamením a holemi čís. 3492.

— — zavinění třetích osob, zejména neopatrnost poškozeného sprošťuje řidiče silostroje jen tehdy zodpovědnosti, dbal-li sám všech opatrností, uložených mu zákonnými předpisy nebo daných v příčině řízení vozidla povahou věci, avšak zodpovědnosti za vlastní nedbalé jednání nezprošťuje ho ani případné spoluzavinění třetích osob, čítajíc k nim i poškozeného, a není v případech toho druhu zejména přerušena ani příčinná souvislost mezi jednáním pachatelovým a nastalým škodným, protiprávním výsledkem. Stačí, vyvolal-li pachatel třebas jen jednu z podmínek, jež měly v zápětí úraz čís. 3503.

— — zjištění o příčinné souvislosti je zjištěním skutkovým, jemuž lze čeliti jen formálními důvody zmatečnosti; nestalo-li se tak v písemné zmateční stížnosti, je podle § 290 tr. ř. nepřípustné dohánětí to teprve při zrušovacím roku čís. 3693.

— — je tu příčinná souvislost mezi jednáním (opomenutím) pachatelovým a smrtí, i když přímý výsledek jednání (opomenutí) je jen zranění o sobě nikoliv smrtelné, jež však ve spojitosti s osobní povahou zraněného zhoršením jeho již před úrazem nikoli bezvadného tělesného stavu způsobuje smrt čís. 3858.

— — otázka příčinné souvislosti jest znakem objektivním, při němž podle zásad § 134 tr. zák. stačí k přičitatelnosti výsledku, nastal-li výsledek jen pro nahodilé okolnosti, za nichž byl čin spáchán čís. 3967.

— — nezbytným předpokladem pro přičitatelnost určitého výsledku podle § 335 tr. zák. ve spojitosti s § 134 tr. zák. jest bezvadné zjištění primerní otázky pachatelova zavinění čís. 3967.

— — otázka příčinné souvislosti a otázka zavinění (nedbalosti) jsou otázkami smíšenými čís. 4265.

— — s hlediska druhé věty § 134 tr. zák. bylo by lze zprostiti obžalovaného odpovědnosti jen, je-li souvislá příčinná řada událostí přerušena vedlejší příčinou, která započíná novou zcela samostatnou příčinnou řadu čís. 4330.

— — ve příčinné souvislosti se škodou trestně právně závažnou je jakékoli jednání (opomenutí), bez něhož by škoda ta nebyla vznikla, třebaže nevzešla z onoho jednání (opomenutí) sama a vznikla z něho jen, protože k němu, po případě po něm přistoupila — nezávisle na vůli osoby, jíž jest se z onoho jednání (opomenutí) zodpovídati, najmě bez jejího dalšího působení — jiná příčinná (skutečnost, událost), jíž dosud latentní (skrytá) a nečinná) nebezpečnost onoho jednání (opomenutí) stala se akutní (zjevnou a účinnou) čís. 4367.

— — přičitatelnost výsledku jako kausálního vzhledem k určitému jednání neb opomenutí pachatelovu je v zákoně podmíněna kromě znaků objektivních též momenty subjektivními; při jednání úmyslném musí býti příčinou výsledku to jednání, které pachatel předsevzal za účelem přivoditi jím právě tento nastalý neb aspoň adaequátní výsledek; při jednání nebo opomenutí nedbalém musí pak jednající míti aspoň možnost postřehu, že jeho jednání neb opomenutí je způsobilé přivoditi následky trestně-právně relevantní čís. 4368.

— — teprve při jednání neb opomenutí pachatele takto kvalifikovaném začíná jeho trestně-právní zodpovědnost za příčinnou spojitost jednání neb opomenutí s výsledkem; k jeho skutečnému nastoupení mohou ovšem podle ustanovení § 134 tr. zák. spolupůsobiti i další okolnosti, na vůli, po případě vědomí nebo možnosti vědomí pachatelova o jejich spolupůsobení pro nastoupení výsledku nezávislé, které jen neruší kausalitu, založenou nutně již nebezpečným jednáním neb opomenutím samého pachatele čís. 4368.

— — jest proto při zjišťování, která z těch složek činnosti osob súčastněných na tom, že došlo k jednání neb opomenutí, z něhož na konec vzešel trestný výsledek, je příčinou ve smyslu trestně-právním, přihlížeti vždy teprve k jednání (po případě opomenutí), které pachatel — při trestném činu úmyslném — za určitým trestně relevantním cílem zamýšlel, po případě — při trestném činu z nedbalosti, — o němž si jeho nebezpečnou povahu pro statky trestním předpisem chráněné při povinné pozornosti aspoň mohl uvědomiti čís. 4368.

— — pro tento úsudek jest vždy nezbytno správné zjištění objektivního předpokladu, u které složky určitého jednání neb opomenutí pachatelova začíná nebezpečí pro chráněné statky čís. 4368.

— — příčinou škodlivého, protiprávního výsledku je kterákoliv podmínka jeho vzniku, kterákoliv ze skutečností nebo třeba událostí, bez níž by u ostatních skutečností (událostí) škodlivý výsledek ten nevzešel, protože by byl vývin změn zevního života, skončivší pak dotčeným výsledkem, vůbec nepočal anebo nepostoupil k výsledku tomu čís. 4770.

— — pojmu příčinné souvislosti nelze pro dosah §§ 335, 411 tr. zák. dáti jiný výklad než pro dosah §§ 134, 140, 152, 157 tr. zák. čís. 4831.

— — podle zásady § 134 tr. zák., platné obdobně pro dosah ustanovení §§ 152, 157 tr. zák., odpovídá pachatel za škodlivý výsledek i tehdy, nastal-li jen z příčin vedlejších náhodou (t. j. aniž je pachatel mohl předvídati) nastavších, byly-li tyto vedlejší příčiny pachatelem způsobeny čís. 4864.

— — upadl-li napadený na zem, když bylo s ním zle nakládáno, odpovídají osoby s ním zle nakládavší za poranění (prstu) napadeného bez rozdílu, zda k němu došlo samotným zlým nakládáním, najmě již úhozem nebo překroucením, či teprve pádem na zem, a to i, nastal-li pád tím, že napadený byl pachateli (úmyslně) povalen čís. 4864.

— — ak obžalovaný svojou vinou vyvolal nebezpečie pre druhú osobu, ktorá z ľaku alebo z mylného pochopenia situácie, aby sa vyhnula nebezpečiu, učinila mylné opatrenie, následkom ktorého tretia osoba bola poškodená na tele, je príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného a úrazom poškodenej osoby čís. 4755.

Přijetí daru úředníkem viz úplatkářství.

— **trestu** viz prostředky opravné.

Příkaz mlčenlivosti: podle § 9 odst. 2 adv. ř. čís. 103 dis., 110 dis.

— — viz též advokát.

— **obecní** viz zpronevěra úřední.

— **trestní: § 460 tr. ř.:** porušení zákona (§ 33 tr. ř.) v ustanovení § 11 odst. (1) zák. ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n., byla-li v trestním příkazu vyslovena ztráta práva volebního čís. 3698.

— — ustanovení § 14 odst. 4 zákona z 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. pro trestní řízení v případě odporu proti trestnímu příkazu, že soud, rozhoduje v hlavním přelíčení, nesmí uložiti přísnější trest na svobodě

nebo na penězích, než jaký uložil v trestním příkazu, leč by se skutkový podklad rozhodnutí podstatně změnil, vztahuje se nejen na hlavní přelíčení před soudem první stolice, nýbrž i na přelíčení odvolací, jež se konalo k odvolání veřejného obžalobce proti osvobozujícímu rozsudku soudu první stolice čís. 3994.

— — byl-li trestním příkazem uložen trest peněžitý, trestní příkaz pak jen k odporu obviněného zrušen a zavedeno řádné řízení, nesmí býti v rozsudku uložen trest na svobodě, a to ani, měl-li pro případ nedobytnosti onoho trestu nastoupiti náhradní trest vězení, ba ani, žádal-li obviněný sám o tuto změnu trestu čís. 4486.

— **vrchnostenský:** výkonem vrchnostenského příkazu — propůjčujícím dotčené osobě zvláštní ochranu §§ 68, 81, 312 tr. zák. po dobu výkonu — jest činnost té které osoby jen, spadá-li úkon, k němuž příkaz směřuje, formálně do oboru působnosti vrchnosti, jež příkaz dala, a nevybočil-li zmocněnec formálně z mezí daného mu příkazu čís. 4695.

— **vrchnosti** viz úředník veřejný.

— — viz též zpronevěra úřední.

Příkop: jeho nevypažení čís. 3928.

Příkoří viz odklad trestu podmíněný (§ 4).

Přímé pachatelství viz pachatel přímý.

— **provedení:** zmatečni stížnosti bez opovědi čís. 4544.

Případným návrhem (§ 211 odst. 2 tr. ř.): lze rozuměti jen návrh věcný, čelící svým obsahem k odstranění závady, pro kterou byla obžaloba prozatím zamítnuta čís. 4623.

Připojení se k trestnímu řízení viz účastník soukromý.

Přípověď plnění: jež slibující již předem byl odhodlán nepliniti, spadá pod pojem »lstivého předstírání« po rozumu § 197 tr. zák. čís. 4640.

Příprava úkladů: již pojmově a i podle obecné mluvy znamená slovo »přípravy« (viz záhlaví § 2) pouhý zárodek příštího výsledku, pouhý počátek podniku směřujícího k příštímu výsledku, tudíž něco nehotového, co má býti teprve zdokonaleno tak, by bylo lze pokusiti se o výsledek čís. 4660.

Přípravné jednání: podpis přihlášky po právu nejsoucí pohledávky k vyrovnacímu řízení přestává býti beztrestným přípravným jednáním nepravého věřitele, jakmile přihláška byla podle jeho úmyslu, s jeho vědomím a působením soudu zaslána; není třeba, by se takto přihlášený věřitel súčastnil vyrovnacího roku (§§ 5, 8, 205 a) tr. zák. čís. 3810.

— — rozdíl mezi trestným pokusem a beztrestným přípravným jednáním není v tom, zda se pachatelova činnost přiblížila více nebo méně k cíli trestnímu zákonu se příčícímu a pachatelem sledovanému, nýbrž jen v tom, zda se ve vnější činnosti pachatelově přes to, že jí cíle pachatelem sledovaného dosaženo nebylo, již pachatelův úmysl přivoditi určitý výsledek, jehož úmyslné působení trestní zákon tresce, projevil způsobem pro třetí osoby poznatelným, t. j. takovým, že pozorovatel zevního děje může z něho poznati zlý úmysl pachatelův, byť i nebyl naprosto vyloučen ani jiný výklad děje čís. 4131.

— — trestný pokus podle § 8 a beztrestné přípravy podle § 11 tr. zák. nelze rozeznati podle toho, zda se pachatelovo jednání přiblížilo více či méně k účinku, jehož způsobení tresce zákon jako dokonaný čin trestný (zda jím jest uskutečněn větší či menší počet podmínek tohoto účinku), nýbrž jen podle toho, zda se v pachatelově jednání projevil i pro třetí osoby poznatelné zlý úmysl způsobiti onen účinek čís. 4363.

— — jde o trestný pokus krádeže, nikoliv o beztrestné přípravné jednání, stojí-li pachatel v cizím lese za stromem s puškou připravenou k výstřelu čís. 4363.

— — meze beztrestného přípravného jednání a trestného pokusu čís. 4532.

— — prihlásenie nejestvujúcich zásob cieľom poistenia, je beztrestným prípravným jednaním. Teprv uplatnenie nároku na náhradu nejestvujúcej škody po nastalej poistnej prihode je podvodom čís. 4356.

— — pro rozhraničení mezi pokusem podle § 8 tr. zák., t. j. činem ke skutečnému vykonání určitého trestného skutku vedoucím, a beztrestným přípravným jednáním není rozhodno, jak dalece se pachatel svou činností přiblížil k trestnému cíli čís. 4705.

— — nejde o beztrestné přípravné jednání, nýbrž o »čin ke skutečnému vykonání vedoucí«, tedy o pokus podle § 8 tr. zák., jakmile se projevil v činu pachatelově zlý úmysl pachatelův, přivoditi výsledek určitého druhu, jehož úmyslné způsobení trestní zákon trestá jako zločin, přečin nebo přestupek, způsobem pro třetí osoby poznatelným, t. j. takovým, že pozorovatel zevního děje může z něho poznati zlý úmysl pachatelův, byť i nebyl naprosto vyloučen jinaký výklad děje čís. 4705.

— — hranice mezi pokusem a beztrestným jednáním přípravným při přečinu podle § 18 čís. 2 zák. čís. 89/1897 a přestupku podle § 399 tr. zák. čís. 4705.

— **vyšetřování:** jest nepřípustno (§ 93 a násl. tr. ř.), by v době, kdy proti obžalovanému bylo již soudem zahájeno přípravné vyšetřování pro zločin a uvalena naň řádná vazba vyšetřovací, byl obžalovaný o témž činu současně ve vazbě vyšetřován orgánem bezpečnostního úřadu; pokud však pokračování ve výslechu tohoto jako svědka o takových údajích obžalovaného přes ohražení se obhajoby není zmatkem (čís. 5 § 344 tr. ř.) čís. 3700.

— — nevyrozuměl-li vyšetřující soudce soukromého obžalobce o uzavření přípravného vyšetřování po rozumu 2. odst. § 112 tr. ř. zvláštním usnesením, doručeným mu do vlastních rukou (§ 79 odst. 2 tr. ř.), nýbrž zaslal-li spisy jinému soudu s dožádáním, by soukromý obžalobce ve lhůtě do spisů nahlédl a v další čtrnáctidenní lhůtě podal další návrhy, nenastal zánik žalobního práva podle § 112 odst. 2 tr. ř., podal-li soukromý obžalobce obžalobu ve 14denní lhůtě po nahlédnuti do spisů, jimž teprve zvěděl o obsahu dožádání, třebaže nedodržel lhůtu k tomuto nahlédnutí určenou čís. 4670.

— — trestní řád nemá ustanovení, které by soudu ukládalo, aby zkoumal z úřední povinosti nejen, zda ten který návrh byl učiněn oprávněným k tomu žalobcem (§ 92 odst. 1 tr. ř.), nýbrž i, zda jsou splněny (a prokázány) předpoklady, jimiž je po případě podmíněno stihací právo žalobcovo čís. 4724.

Přípravy úkladů podle § 2 zák. na ochr. rep.: pokusem přivtěliti násilím cizímu státu území republiky nebo odtrhnouti od něho jeho část (§ 1 al. 3 zák.); vyžaduje se úmysl pachatelův porušiti územní celistvost republiky, a dále úmyslná činnost, nesoucí se k násilnému provedení územních změn čís. 4799.

Přirozený potrat viz vyhnání plodu.

Přísada škrobu: do uzenářských výrobků (kromě jaternic) podléhá deklaraci a musí býti v obchodech, kde se zboží prodává, učiněna obecenstvu patrnou čís. 4500.

Přísaha: a § 68 tr. zák. čís. 4779.

— **lesních úředníků:** přísaha vykonaná lesními úředníky ve smyslu § 8 zák. čís. 82/18 sb. z. a n. (o prozatímní ochraně lesů) není rovnocenná přísaze předepsané ustanovením § 38 zák. čl. XXXI:1879 a neposkytuje jim sama zákonné ochrany úředních orgánů při strážní a dozorčí službě v lesích k dozoru jim svěřených. Přísahu podle § 38 zák. čl. XXXI:1879, vykonanou z úřadu, jenž není na území Československé republiky, nelze považovati na tomto území za platnou čís. 3631.

— **porotců** viz porota.

— **vyjevovací** viz vyjevovací přísaha.

Přísežný výslech svědka (§ 170 tr. ř.): ustanovení § 281 čís. 3 tr. ř. předpokládá porušení (zanedbání) předpisu při hlavním přelíčení před soudním sborem, který vynesl rozsudek; byl-li při tomto přelíčení čten zápis o výpovědi svědka, který byl do přísahy vzat a vyslýchán při prvním hlavním přelíčení před soudním sborem jiného složení, ač jeho přísaze bránil předpis § 170 tr. ř., bylo by to lze uplatňovati jako zmatek čís. 2 § 281 tr. ř., s úspěchem však jen, žádal-li stěžovatel, by soud ještě před čtením oné výpovědi prohlásil, že přísaha je neplatná čís. 4325.

— — **§ 170 čís. 1 tr. ř.:** pouhé podezřívání svědka z trestného činu nebo z účasti na trestném činu, o němž svědek má býti slyšen, nestačí, by opodstatnilo vylučující důvod čís. 1 § 170 tr. ř.; podezření proti svědku vyslovené musí býti opodstatněno procesním stíhacím úkonem příslušného úřadu nebo musí býti prokázáno rozhodnutím soudu čís. 3652.

— — **§ 170 čís. 2 tr. ř.:** výraz »vyšetřování« (§ 170 čís. 2 tr. ř.) neznamená přípravné vyšetřování v technickém slova smyslu, nýbrž jest jím rozuměti trestní řízení proti svědkovi jakožto obviněnému vůbec, tedy i soudní předběžné vyhledávání; spadá sem jen vyšetřování pro zločin, nestačí trestní řízení pro přestupek § 269 a) tr. zák. čís. 3388.

— — — nejde o porušení předpisu § 170 čís. 2 tr. ř. a o zmatek čís. 4 § 344 tr. ř., nebyla-li okolnost, že se proti svědkovi vedlo v době svědecké přísahy vyšetřování pro zločin, v této době soudu známa, aniž okolnost, že byl svědek na onu přísahu upamatován po zastavení řízení pro zločin, avšak ještě před rozhodnutím o návrhu soukromého účastníka ve smyslu § 48 čs. 2 tr. ř. čís. 3411.

— — — trestní oznámení, jež došlo státnímu zastupitelství krátce před hlavním líčením, při němž byl svědek slyšen, a jež státní zastupitelství zamýšlelo teprve zkoumati, není překážkou svědecké přísahy podle čís. 2 § 170 tr. ř. čís. 3652.

— — **§ 170 čís. 5 tr. ř.:** slabší inteligence a zaostalost ohraničené ve srovnání s normálním vývinem stupně věku od 10 asi přes 14 let nebrání podle § 151 čís. 3 tr. ř. svědeckému výslechu, jsou však důvodem vylučujícím přísahu svědeckou (§ 170 čís. 5 tr. ř.) čís. 3648.

— — — mdlá schopnost vnímací nebo rozpomínací (značná) jest jen překážkou přísahy (§ 170 čís. 5 tr. ř.), nikoli však i svědeckého výslechu čís. 3865.

— — — překážka přísahy z důvodu § 170 čís. 5 tr. ř. nevztahuje se na přísahu porotců čís. 4023.

— — **§ 170 čís. 6 tr. ř.:** jen nepřátelství takové intensity, že může svědka svésti s cesty pravdy a uvésti v pokušení, by přes nebezpečí trestního stíhání porušil svědeckou povinnost udati pravdu, je důvodem bránícím přísaze podle čís. 6 § 170 tr. ř.; nestačí pouhé tvrzení (obhájcovo), že svědek žije s obžalovaným v nepřátelství; naléhacímu soudu jest oznámiti skutečnosti, ve kterých se tvrzené nepřátelství již projevilo čís. 3652.

— — **§ 170 čís. 7 tr. ř.:** překážka svědecké přísahy podle § 170 čís. 7 tr. ř. se vztahuje jen k přísaze, jež se vykonává po vydání svědectví, nikoliv k přísaze svědecké, již jest podle zákona vykonati před svědeckou výpovědí (§ 247 odst. druhý tr. ř.) čís. 3388, 3652.

— — — překážku přísahy svědecké podle § 170 čís. 7 tr. ř. nelze vztahovati na znalce v příčině podaného jím posudku čís. 3955.

Příslib manželství viz zneuctění.

Příslušenstvím nemovitosti: jsou jednak věci, které se zapuštěním do země, přibitím, přinýtováním neb upevněním ve zdi staly ve smyslu § 297 obč. zák. součástí věci nemovité, jednak i věci, o sobě movité, jež však svou povahou jsou určeny k tomu, by se jich užívalo trvale při nemovitosti (§§ 294, 297 obč. zák.) čís. 3841.

— — vhodnými předměty svémoci ustanovením § 3 zákona o maření exekuce zákona stíhané jsou také věci movité, jež byly jako příslušenství některé nemovitosti popsány a oceněny v protokole o exekučním odhadu dotčené nemovitosti (zabavením po rozumu § 3 zákona o maření exekuce jest i popsání příslušenství, předsevzaté v dražebním řízení nemovitosti) čís. 4833.

Příslušnost: i když jde o škodu 20.000 Kč převyšující, jest po zrušení rozsudku zrušovacím soudem vrátiti věc soudu nalézacímu (nikoliv porotnímu); otázka příslušnosti jest právoplatností obžaloby prozatím rozřešena (§§ 219, 261 tr. ř.); §§ 1 a 4 opatření Stálého výboru ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. (v doslovu čl. I zák. ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.), na kterých se příslušnost onoho soudu zakládá, nepozbyla dosud (čl. II zák. čís. 259/23, čl. II zák. čís. 257/25 a § 21 zák. čís. 31/29) účinnosti a musí býti zůstaveno nalézacímu soudu, by posoudil, zda je trestní sazba těžkého žaláře od 1 roku do pěti let dostatečnou, třebaže při tomto posuzování nelze již přihlížeti k znehodnocení peněz (§ 21 čís. 1 zák. čís. 31/29) čís. 3631.

— stíhání a potrestání projevů a jiných činů, naplňujících skutkovou podstatu některého z trestných činů vymezených v trestním zákoně, přísluší a náleží podle ustanovení § 1 tr. ř. a čl. V. uv. zákona k tr. ř. trestním soudům, i když podléhají podle dalších zákonných ustanovení vzhledem k místu a k okolnostem, za nichž se staly, i kárnému stíhání, takže ani skutečné uložení pořádkového trestu, tím méně pouhá možnost takového trestu nevylučuje stíhání a potrestání trestním soudem čís. 4084.

— s hlediska § 530 tr. zák. stačí, byl-li návrh na stíhání pro soukromožalobní trestný čin učiněn ve lhůtě u trestního soudu, aniž je třeba, by to byl příslušný okresní soud (§§ 46, 451 tr. ř.) čís. 4326.

— na jednou založené příslušnosti soudu se nic nemění ani změnou právní kvalifikace zažalovaného činu čís. 3901.

— k rozhodování o útratách jest podle § 292 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud čís. 3837.

— ve smyslu § 8 zák. čís. 111/1928 příp. podle § 12 tohoto zákona a § 411 tr. ř. je příslušným k řízení o žádosti za zahlazení odsouzení milostí presidenta republiky krajský soud, v jehož obvodě jest úřad vedoucí rejstřík trestů o odsouzeném čís. 3814.

— sborové soudy prvé stolice jsou podle § 36 odst. 3 zák. na ochr. rep. příslušny pro zločin vojenské zrady podle § 6 odst. 2 zák. na ochr. rep. bez ohledu na to, kterou z příslušných trestních sazeb obžaloba navrhuje čís. 4598.

— sborový soud prvé stolice není oprávněn odmítnouti stížnost (dle § 2 zák. čís. 3/78) do usnesení, jímž zmateční stížnost dle § 1 cit. zák. zamítnuta čís. 4736.

— v tom, že se trestní řízení proti mladistvému konalo před soudem příslušným podle § 13 tr. ř., nikoliv před senátem mládeže ve smyslu § 30 zák. čís. 48/1931, není zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., stalo-li se tak proto, že nadřízený soud nařídil ve smyslu § 41 (2) cit. zák. společné řízení před oním soudem čís. 4809.

— byl-li obžalovaný vzat do zatímní uschovávací vazby soudu, v jehož obvodu byl policií zadržen na základě odvolaného zatykače soudu, u něhož bylo trestní řízení proti němu již provedeno a skončeno, a propuštěn pak z vazby oním soudem na žádost tohoto soudu, jest k vyřízení žádosti obžalovaného

o náhradu za utrpěnou vyšetřovací vazbu podle zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 308 ř. zák. ve smyslu § 3 tohoto zákona příslušná radní komora tohoto, nikoliv onoho soudu čís. 4816.

— predpis § 36 odst. III. zák. na ochr. rep., že trestné pokračovanie pre prečiny podľa tohoto zákona náleží sborovým súdom prvej stolice, nepripúšťa výnimku ani v tom prípade, že obžaloba je podaná aj pre niektorý iný prečin podľa obecného trestného zákona a že v nej verejný žalobca navrhol, aby vec bola prejednaná pred samosudcom a takúto vec prejednal a rozhodol samosudca, bol zavinený formálny zmätok podľa § 384 č. 1 tr. p. čís. 4636.

— **§ 51 odst. 1 tr. ř.:** místem spáchaného činu podle § 51 odst. prvý tr. ř. jest při podílnictví na krádeži (§ 185 tr. zák.) místo, kde trestná činnost, zahájená na se převedením a ukrýváním ukradené věci, vyvrcholila v prošantročení prodejem věci čís. 3665.

— — místem činu (§ 51 tr. ř.) při podvodu jest místo, kde nastalo uvedení v omyl, jímž jest čin dokonán čís. 3743.

— — místem spáchaného činu podle § 51 tr. ř. jest místo, kde byla — nehledíc k výsledku — předsevzata činnost pojem trestného činu dovršující čís. 3756.

— — byl-li dokonaný zločin podle § 199 a) tr. zák. spáchán ucházením se o křivé svědectví uzavřeným dopisem, jest místem činu podle § 51 tr. ř. místo, kde byl dopis adresátu doručen, nikoliv, kde byl dán na poštu čís. 3756.

— — podvod spáchaný tím, že kdo jel vlakem na černo (usadiv se na nárazníkách zadního vozu), byl spáchán ve všech okresích, jimiž vlak až do dopadení pachatele projížděl čís. 4046.

— — miestom spáchania priestupku podľa § 8 zák. čís. 4/31 sb. z. a n. (aliment. zák.) je miesto pobytu osoby povinnej poskytovať výživu alebo zaopatrenie; bol-li čin spáchaný v obvode viac okresných súdov, je miestne príslušný ten okresný súd, ktorý predstihol (§ 16 odst. II. tr. por. driev uhor., § 51 tr. ř. driev rak.) čís. 4534.

— **§ 51 odst. 2 tr. ř.:** byla-li trestní věc, vedená u soudu, který předstihl (§ 51 odst. 2 tr. ř.), spojena s trestní věcí jiného soudu, jest touto dohodou mezi súčastněnými soudy otázka příslušnosti konečně vyřízena, a nelze z důvodu předstižení (již dříve známého) onen postup změniti; příslušnost soudu mohla by tu býti dodatečně změněna jen za předpokladů §§ 62 a 63 tr. ř. čís. 3851.

— — při majetkových deliktech řídí se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, ustanoveními druhého odstavce § 51 tr. ř., nikoliv ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zlodějského útoku tohoto obviněného v řízení dotud společně vedeného nemůže dojíti k účinkům § 58 tr. ř. čís. 3913.

— — bylo-li však řízení ohledně všech některým obviněným za vinu kladených činů u jednoho soudu vyřízeno a odsuzujícím rozsudkem skončeno, není překážky, by trestní věc proti ostatním obviněným nebyla vyloučena a postoupena jinému soudu, jenž by byl pro ni příslušný nehledíc k jejímu souběhu s jinými trestními věcmi, a nevadí tomuto postupu ani sčítací zásada § 173 věty druhé tr. zák. čís. 3913.

— — podvod spáchaný tím, že kdo jel vlakem na černo (usadiv se na nárazníkách zadního vozu), byl spáchán ve všech okresích, jimiž vlak až do dopadení pachatele projížděl čís. 4046.

— — jde-li o sčítací trestný čin (krádež), spáchaný v obvodech různých soudů, nemění nic na příslušnosti předstihnuvšího soudu (§ 51 odst. 2 tr. ř.) zastavení trestního řízení podle § 90 tr. ř. tímto soudem až po dojití trestních oznámení druhým soudům čís. 4165.

— — zásada, že se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik majetkových deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, řídí ustanovením 2. odst. § 51 tr. ř., nikoliv ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zločinných útoků obviněného z řízení dotud společně vedeného nemůže dojíti k účinkům § 58 tr. ř., — neplatí, byl-li celý soubor majetkových deliktů proti některým obviněným vyloučen a jen ohledně spoluobviněného byla podána oddělená obžaloba čís. 4564.

— **§ 51 odst. 3 tr. ř.:** vyžádání si trestního lístku obviněného jest úkonem vyšetřovacím ve smyslu třetího odstavce § 51 tr. ř. čís. 3721.

— — předvolání svědka o obsahu trestního oznámení jest vyšetřovacím úkonem ve smyslu třetího odstavce § 51 tr. ř., zakládajícím předstižení (§ 56 odst. 2 věta prvá tr. ř.) čís. 3746.

— — vyžádání si návrhu zmocněnce státního zastupitelství podle § 451 tr. ř. není vyšetřovacím úkonem, nýbrž předpokladem trestního stihání obviněného v řízení přestupkovém čís. 3832.

— — pojem »vyšetřovací výkon« podle § 51 odstavec třetí tr. ř. předpokládá, že bylo aspoň něco předsevzato k zjištění trestného činu a pachatele čís. 4108.

— — přerušení trestního řízení podle § 412 tr. ř. není vyšetřovacím úkonem zakládajícím předstižení čís. 4108.

— — předstižením (třetí odstavec § 51 tr. ř.) jest jen skutečné předsevzetí vyšetřovacího úkonu; nestačí, že se u soudu vyskytl jen podnět k jeho předsevzetí (návrh státního zastupitelství a vyznačení lhůty k vyčkání zprávy četnictva) čís. 4585.

— **§ 51 posl. odst. tr. ř.:** jde-li o dvě (zločinné) krádeže, spáchané jednak v oblasti trestního zákona uherského, jednak dříve rak., nelze použíti beze všeho sčítací zásady § 173 tr. zák., po případě ani obdobného ustanovení § 335 tr. zák. uh., nýbrž jest tu i onu krádež posuzovati po rozumu posl. odst. § 51 tr. ř. a podle pátého odst. § 16 tr. por. samostatně podle práva v místě spáchaného činu čís. 4032.

— **§ 52 odst. 1 tr. ř.:** navrhuje-li se, by byla věc odňata soudu postižení příslušnému podle § 52 odst. prvý tr. ř. a byla přikázána jinému soudu v obvodu téhož vrchního soudu, přísluší podle §§ 62, 63 tr. ř. rozhodnouti o tomto návrhu vrchnímu zemskému soudu čís. 3556.

— **§ 54 tr. ř.:** pro příslušnost soudu, v jehož obvodu obviněný bydlí nebo se zdržuje (§ 54 tr. ř., § 25 tr. por.), stačí, že se obviněný v obvodu tohoto soudu zdržuje občas (byl tam dvakráte přistižen a zodpovědně slyšen) čís. 3432.

— — vzešel-li v § 54 odst. 1 tr. ř. stanovený důvod místní příslušnosti u dvou soudů, vzešel u každého z nich nejen pro obviněného, jenž v jeho obvodu měl své bydliště nebo pobýval v době, kdy k soudu došlo trestní oznámení, nýbrž podle § 55 tr. ř. i pro spoluobviněného čís. 4338.

— — bez ohledu pak na to, kdy u kterého z obou soudů vzešla příslušnost, podle toho, jak k němu došlo trestní oznámení (stíhací návrh veřejného obžalobce, § 2 tr. ř.) rozhoduje mezi oběma v zásadě příslušnými soudy předstižení (§§ 51 odst. 2, 56 odst. 2 tr. ř. čís. 4338.

— **§ 54 odst. 2 tr. ř.:** předpoklady § 54 odst. druhý tr. ř. jsou splněny, žádá-li veřejný obžalobce ustanovení příslušného soudu, by se mu dostalo oprávnění žádati o vydání obviněného cizími úřady čís. 4135.

— **§ 55 tr. ř.:** vzešel-li v § 54 odst. 1 tr. ř. stanovený důvod místní příslušnosti u dvou soudů, vzešel u každého z nich nejen pro obviněného, jenž v jeho obvodu měl své bydliště nebo pobýval v době, kdy k soudu došlo trestní oznámení, nýbrž podle § 55 tr. ř. i pro spoluobviněného čís. 4338.

— **§ 56 tr. ř.:** předvolání svědka o obsahu trestního oznámení jest vyšetřovacím úkonem ve smyslu třetího odstavce § 51 tr. ř., zakládajícím předstižení (§ 56 odst. 2 věta prvá tr. ř.) čís. 3746.

— — bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přestupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zproštěnému podle § 5 tisk. nov., uveřejniti rozsudkový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov. čís. 3837.

— — při majetkových deliktech řídí se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, ustanoveními druhého odstavce § 51 tr. ř., nikoliv ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zlodějského útoku tohoto obviněného z řízení dotud společně vedeného nemůže dojíti k účinkům § 58 tr. ř. čís. 3913.

— — vzešel-li v § 54 odst. 1 tr. ř. stanovený důvod místní příslušnosti u dvou soudů, vzešel u každého z nich nejen pro obviněného, jenž v jeho obvodu měl své bydliště nebo pobýval v době, kdy k soudu došlo trestní oznámení, nýbrž podle § 55 tr. ř. i pro spoluobviněného čís. 4338.

— — bez ohledu pak na to, kdy u kterého z obou soudů vzešla příslušnost, podle toho, jak k němu došlo trestní oznámení (stíhací návrh veřejného obžalobce, § 2 tr. ř.) rozhoduje mezi oběma v zásadě příslušnými soudy předstižení (§§ 51 odst. 2, 56 odst. 2 tr. ř. čís. 4338.

— — spáchal-li obvinený na území platnosti trestného práva driev rukúskeho zločin, patriaci do oboru pôsobnosti krajského súdu, a na území práva driev uhorského prečin, patriaci pred súd okresný, je príslušný previesť trestné pokračovanie pre oba trestné činy krajský súd na území práva driev rakúskeho, hoci aj onen okresný súd ho predstihol (§§ 19 tr. p., 56 tr. ř.) čís. 4501.

— — zásada, že se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik majetkových deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, řídí ustanovením 2. odst. § 51 tr. ř., nikoliv ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zločinných útoků obviněného z řízení dotud společně vedeného nemůže dojíti k účinkům § 58 tr. ř., — neplatí, byl-li celý soubor majetkových deliktů proti některým obviněným vyloučen a jen ohledně spoluobviněného byla podána odděleně obžaloba čís. 4564.

— **§ 57 tr. ř.:** okolnost, že soud přes odpor stran vyloučil podle § 57 tr. ř. řízení proti spoluobžalovanému, není zmatkem čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 3620.

— — trestní řád připouští vyloučení a oddělené provedení trestního řízení proti témuž pachateli jen pro určitý trestný skutek (§ 57, srovnej i § 263 a § 363 čís. 3 tr. ř.), nikoliv pro další kvalifikaci téhož skutku čís. 4806.

— **§ 58 tr. ř.:** při majetkových deliktech řídí se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, ustanovením druhého odstavce § 51 tr. ř., nikoliv ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zlodějského útoku tohoto obviněného z řízení dotud společně vedeného nemůže dojíti k účinkům § 58 tr. ř. čís. 3913.

— — bylo-li však řízení ohledně všech některým obviněným za vinu kladených činů u jednoho soudu vyřízeno a odsuzujícím rozsudkem skončeno, není překážky, by trestní věc proti ostatním obviněným nebyla vyloučena a postoupena jinému soudu, jenž by byl pro ni příslušný, nehledíc k jejímu souběhu s jinými trestními věcmi, a nevadí tomuto postupu ani sčítací zásada § 173 věty druhé tr. zák. čís. 3913.

— — zásada, že se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik majetkových deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, řídí ustanovením 2. odst. § 51 tr. ř., nikoliv ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zločinných útoků obviněného z řízení dotud společně vedeného nemůže dojíti k účinkům § 58 tr. ř., — neplatí, byl-li celý soubor majetkových deliktů proti některým obviněným vyloučen a jen ohledně spoluobviněného byla podána odděleně obžaloba čís. 4564.

— **§ 60 tr. ř.** viz příslušnost vojenských soudů.

— **§ 64 tr. ř.:** není tu sporu o příslušnost ve smyslu § 64 tr. ř., stala-li se příslušnost spornou jen mezi státními zástupci a vyšetřujícími soudci súčastněných krajských soudů, nikoli mezi těmito krajskými soudy samými (§ 13 odst. druhý tr. ř.) čís. 3478.

— **§ 219 tr. ř.:** ustanovení § 219 tr. ř. o příslušnosti založené spisem obžalovacím týká se jen trestných činů, pro něž byla podána obžaloba čís. 4564.

— — na jednou založené příslušnosti soudu se nic nemění ani změnou právní kvalifikace zažalovaného činu čís. 3901.

— — byl-li obviněný vydán pravoplatně v obžalovanost, nelze ani z důvodů místních ani z důvodů věcných dodatečně napadati příslušnost soudu, který je podle obžaloby povolán provésti hlavní přelíčení; námitku, že příslušným byl soud porotní, nelze uplatňovati ani s hlediska čís. 1 ani s hlediska čís. 6 § 281 tr. ř. čís. 4598.

— — zásada § 219 tr. ř. a důsledky z ní plynoucí neplatí pro případy, ve kterých je příslušným senát mládeže čís. 4598.

— **§ 261 tr. ř.:** i když soud zkoumá svou nepříslušnost podle § 261 tr. ř., musí se obmeziti výlučně na činy do obžaloby pojaté, přihlížeje ovšem i ke změnám a doplňkům, jichž doznal obžalobou stíhaný skutek okolnostmi vyšlými najevo při hlavním přelíčení čís. 4659.

— — není třeba, by soud, vyslovuje se o nepříslušnosti, měl po ruce plný důkaz viny trestným činem, o němž rozhodnouti jest soudu porotnímu čís. 4659.

— — nakolik jde o zmatek čís. 6 § 281 tr. ř., prohlásil-li se krajský soud podle § 261 tr. ř. nepříslušným k projednání obžaloby pro zločin podle § 132 tr. zák., maje za to, že jde o zločin podle § 125 tr. zák. čís. 4659.

— **§ 485 tr. ř.:** i pro přestupek § 497 tr. zák. spáchaný obsahem tiskopisu jest podle § 485 tr. ř. příslušným okresní soud v sídle sborového soudu prvé stolice čís. 3501.

— **vojenských soudů:** byla-li na osobu podléhající vojenské pravomoci podána obžaloba pro urážku na cti u soudu civilního, má tento soud podle § 60 tr. ř. spisy odstoupiti příslušnému vojenskému soudu čís. 3540.

— — žádá-li odsouzený jen za odčinění odsouzení vysloveného soudem vojenským, je příslušným k rozhodnutí vojenský soud čís. 3533.

— — pro trestné činy, spáchané a oznámené v době, kdy pachatel konal vojenské cvičení, jest příslušný vojenský soud (§ 60 tr. ř.) čís. 4122.

— — ustanovení § 1 zák. ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. vztahuje se jen na trestné činy, které mohou býti stíhány občanskými trestními soudy čís. 4163.

— — byl-li obviněný vzat bez žádosti vojenského soudu do prozatímní uschovací vazby vyšetřujícím soudcem krajského soudu, který se domníval, že se proti obviněnému vede ještě trestní řízení pro přečin (podle § 47 bran. zák.) u vojenského soudu, nejde u vyšetřujícího soudce o úkon, podmíněný trestním řízením, vedeným u krajského soudu, nýbrž o podpůrnou činnost, stavší se v (domnělém) zájmu vojenského trestního řízení čís. 4163.

— — proto jest na věc pohlížeti tak, jako by byl obviněný vzat do vazby ve vojenském trestním řízení, a přísluší vojenskému soudu, by rozhodl o žádosti o náhradu škody za vyšetřovací vazbu. Výjimečné ustanovení § 9 zák. čís. 318/1918 tu však neplatí čís. 4163.

— **§ 16 tr. por.:** jde-li o dvě (zločinné) krádeže, spáchané jednak v oblasti trestního zákona uherského, jednak dříve rak., nelze použíti beze všeho sčítací zásady § 173 tr. zák., po případě ani obdobného ustanovení § 335 tr. zák. uh., nýbrž jest tu i onu krádež posuzovati po rozumu posl. odst. § 51 tr. ř. a podle pátého odst. § 16 tr. por. samostatně podle práva v místě spáchaného činu čís. 4032.

— — miestom spáchania priestupku podľa § 8 zák. čís. 4/31 Sb. z. a n. (aliment. zák.) je miesto pobytu osoby povinnej poskytovať výživu alebo zaopatrenie; bol-li čin spáchaný v obvode viac okresných súdov, je miestne príslušný ten okresný súd, ktorý predstihol (§ 16 odst. II. tr. por. driev uhor., § 51 tr. ř. driev rak.) čís. 4534.

— **§ 19 tr. por.:** spáchal-li obvinený na území platnosti trestného práva driev rakúskeho zločin, patriaci do oboru působnosti krajského súdu, a na území práva driev uhorského prečin, patriaci pred súd okresný, je příslušný previesť trestné pokračovanie pre oba trestné činy krajský súd na území práva driev rakúskeho, hoci aj onen trestný súd ho predstihol (§§ 19 tr. p., 56 tr. ř.) čís. 4501.

— **§ 25 tr. por.:** pro příslušnost soudu, v jehož obvodu obviněný bydlí nebo se zdržuje (§ 54 tr. ř., § 25 tr. por.), stačí, že se obviněný v obvodu tohoto soudu zdržuje občas (byl tam dvakráte přistižen a zodpovědně slyšen) čís. 3432.

Přistižení viz příslušnost.

Přístroj, který nefunguje viz telegrafy.

Přítomnost pachatele na místě: kde, a v době, kdy jiný pachatel vynucuje určité konání, opomenutí nebo snášení, a spolupachatelství čís. 4119.

Přivlastnění si: věci svěřené záleží již v tom, že ten, komu věc byla jen svěřena, osobuje si k ní a nad ní vykonává práva quasi — vlastnická. Výkonem takovéto disposice po způsobu vlastnickém je zejména i zastavení věci, třebas jen na krátký čas a v úmyslu i v naději, že ji pachatel včas vyplatí a vrátí čís. 3391.

— **(zadržení za sebou):** po rozumu § 183 tr. zák. není kterákoliv svémoc se svěřenou věcí čili jakékoliv jednání s ní, jež nebylo pachateli přikázáno neb alespoň dovoleno osobou k věci oprávněnou čís. 4823.

— — svémocí podle § 183 tr. zák. trestnou jest naopak jen takové nakládání se svěřenou věcí, které se příčí vůli oprávněné osoby pachateli známé a není zlého úmyslu předpokládaného pojmem přivlastnění, má-li pachatel byť jen omylem za to, že osoba k věci oprávněná nebude nic namítati proti tomu, by pachatel s věcí nakládal způsobem jím zamýšleným a pak uskutečněným čís. 4823.

Přivoděním nebezpečí: po rozumu § 87 tr. zák. je jakékoliv jednání neb opomenutí, jež má podle povšechné své povahy nebo podle okolností, za kterých se stalo, poznatelný směr na některou ze škod, o něž jde, a nezáleží na tom, zda bylo skutečnému vzniku škody zabráněno dříve či později čís. 4783.

— — viz též násilí dle § 87.

Příznivější rozhodnutí viz útraty.

Psací stroj: listina jím zhotovená je tiskopisem čís. 3809.

Pseudonym viď urážka na cti tlačou.

Psychiatři: nepřibrání jich ke zkoumání duševního stavu čís. 3536.

— viz též duševní stav.

Psychické nucení viz beztrestnost dle § 2 g).

Působení: na vůli neb na cit čís. 3614.

— viz též ochrana republiky (§ 15 čís. 3).

Putativní nutná obrana čís. 3706, 3923.

— viz též beztrestnost dle § 2 g).

Původ zboží viz ochrana známek.

Původce: zprávy v tiskopise čís. 3600.

— podle § 5 tisk. nov. čís. 3979.

— ustanovení § 5 zák. čís. 124/24 Sb. z. a n. předpokládá, že autorem jest třetí osoba, nikoli zodpovědný redaktor; autorem jest nejen, kdo sepíše a uveřejní své vlastní myšlenky, nýbrž i ten, kdo reprodukuje projevy třetích osob čís. 4383.

— ve smyslu § 1 (3) tisk. nov. čís. 4351.

— viz též urážka tiskem (§ 1 odst. 3 č. 3).

Původcem rušení domácího pokoje: po rozumu 1. věty § 84 tr. zák. není jen návodce a strůjce, nýbrž jest jím každý přímý pachatel, jenž předsevzal čin nikoli v cizím zájmu, byv k tomu jinou osobou zjednán, nýbrž v zájmu vlastním, pro svůj vlastní účel čís. 3795.

Původcovské právo (zákon ze dne 24. listopadu 1926, čís. 218 sb. z. a n.): otázku, které z obou stran příslušejí práva původská, nemusí nalézací soud zůstaviti k rozřešení soudu civilnímu, u něhož byl v době hlavního přelíčení zahájen spor o tato práva (§ 5 tr. ř.) čís. 3672.

— — oprávněným žalobcem podle § 259 čís. 1 tr. ř. není kupitel (§ 17 zák. ze dne 26. prosince 1895, čís. 197 ř. zák.), uplatňující zásah do práva původského, spadajícího do doby před ujednáním smlouvy o koupi oněch práv čís. 3672.

— — nemůže býti uznána ani universální ani singulární sukcese v právo toho, do jehož imaterielních práv (známkových, patentových, autorských a j.) bylo zasaženo, nastupovati na rušitele stíháním trestním čís. 3672.

— — i když pachatel nenabyl práv autorských k dílu literárnímu (knize), poněvadž práva ta nebyla pojata do inventáře pozůstalosti, kterou zdědil, jde o omyl skutkový podle § 2 e) tr. zák., domnívá-li se, že taková práva do pozůstalosti náležela, že je zdědil a že mu proto příslušejí čís. 3672.

— — majitel baru trestně zodpovídá podle § 45 původcovského zákona, byly-li kapelou jím najatou v jeho podniku hrány chráněné skladby čís. 3708.

— — oprávnění ochranného sdružení autorského čsl. skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudebních k stíhání zásahů do práva původcovského za jeho členy (§ 16 původc. zákona) čís. 3708, 4305.

— — přečin zásahu do původského práva podle §§ 44, 45, 46 (1) čís. 3 zákona ze dne 24. listopadu 1926, čís. 218 sb. z. a n. čís. 3792.

— — podmínkou ochrany zákona není sice, by šlo o dílo literárně cenné a významné (§ 4), může se však ochrany zákona dostati jen dílu (literárnímu), tudíž výtvoru z určitého oboru (krásné literatury) čís. 3792.

— — zákon odpírajíc v § 6 (2) tiskopisům určeným potřebám společenského života ochranu, praví tím zároveň, že duševní činnost vyvinutou jen za účelem a v mezích věcného, obchodnického informování obecenstva o provozovaných kusech neuznává za duševní činnost, jejíž plody by o sobě postupovaly do vyšší skupiny děl literárních čís. 3792.

— — divadelní návěští nepožívají ochrany zákona a nespadají ani pod výjimku poslední věty § 6 (2), nejsou-li výtahem z textu díla čís. 3792.

— — výtahu z textu díla odpovídá jen stručnější zpracování původního díla v ten způsob, že byl obsah zkrácen omezením se na základní jeho složky a vyloučením složek méně podstatných čís. 3792.

— — kdy jde o pouhé divadelní návěští a kdy o výtah z textu literárního díla (operety) čís. 3792.

— — pojem »zpracování« (§ 7 zák. o právu původském ze dne 24. listopadu 1926, čís. 218 sb. z. a n.) předpokládá, že předlohou bylo cizí dílo; zpracování musí se osvědčiti jako výsledek tvůrčí činnosti zpracovatelovy čís. 3848.

— — předmětem ochrany podle práva původcovského není látka, myšlenka literárního díla nebo jeho části o sobě, nýbrž tvůrčí a proto chráněná činnost zpracovatele jeví se v tom, jak byla tato látka ve své vnější i vnitřní formě zpracována čís. 3848.

— — tato činnost musí býti svérázná, osobitá, nezávislá na cizím dílu, třebas bylo předlohou; cizí dílo nesmí býti zpracovateli vodítkem, nýbrž jen podkladem pro zcela novou jeho činnost čís. 3848.

— — »zpracováním« není pouhá reprodukce díla nebo jeho části v zastřené formě zkratek, přídavků, přestilisace a jiných podobných změn čís. 3848.

— — část díla je chráněna jen, vykazuje-li sama o sobě povahu autorovy samostatné tvůrčí činnosti čís. 3848.

— — původcovským zákonem není chráněna myšlenka, fabule (na př. děje z pravěku světa vůbec), ani vědecky ustálené popisy pravěkých tvorů a zvířat, nýbrž jen individuální vytvoření originálního díla z těchto dějů a popisů č. s. 3848.

— — zánik žalobního práva podle velícího předpisu § 112 odst. druhý tr. ř. a podle § 530 tr. zák. a § 50 zákona o původském právu čís. 3848.

— — souběh přečinu podle § 45 a přestupku podle § 47 zák. čís. 218/1926 není možný čís. 4154.

— — pořadatelem ve smyslu § 32 čís. 2 zák. čís. 197/1895 jest, kdo dává podnět ku provozování hudebního díla; spadá sem i funkcionář spolku, který hudbu objednal; nevadí, že § 28 nového zákona čís. 218/1926 neuvádí výslovně jako zásah do původského práva pořádání neoprávněného provozování děl umění hudebního čís. 4305.

— — ochranné sdružení autorské čsl. spisovatelů, skladatelů a nakladatelů hudebních jest oprávněno stíhati zásah do původského práva svých členů čís. 4305, 4407.

— — pokud pořadatele zábavy vyviňuje ujištění kapelníkovo, že platí honorář za provozování hudebních děl ochrannému sdružení čís. 4305.

— — výpočet děl požívajících ochrany zákona původcovského je v zákoně čís. 197/1895 (§ 4) i v zákoně čís. 218/1926 (§ 4 odst. 2) uveden jen příkladmo; je zůstaveno praksi, by pod pojem děl literárních nebo uměleckých zahrnula i jiné výtvory než tam vypočtené čís. 4559.

— — literárním dílem ve smyslu zákona původcovského je i vojenská mapa zeměpisného ústavu v Praze (v měřítku 1:200.000); třebaže byla zhotovena na základě generální mapy rakouské, byl jí tím, že byla opatřena českým názvoslovím, vtisknut ráz originálu; vydání turistické mapky (ve formě pohlednic) podle ní je zásahem trestným podle § 51 zák. čís. 297/1895; v subjektivním směru stačí k »vědomosti« o zásahu dolus eventualis čís. 4559.

— — propadnutí rozmnoženin a nápodobenin, jakož i učinění neupotřebitelnými zařízení výhradně určených k rozmnožování nebo napodobování (§ 56 odst. 1 zák. čís. 197/1895; § 52 odst. 1 zák. čís. 218/1926) sledují týž účel preventivní: by bylo zamezeno po případě stíženo další opakování bezprávného činu; nemají však povahu trestu (vedlejšího) nebo pokuty; nelze je proto od sebe odděliti ani při rozhodování otázky, má-li býti výkon těchto preventivních opatření podmíněně odložen čís. 4559.

— — oprávnění soukromého obžalobce po rozumu § 58 zák. čís. 197/1895 uveřejniti na útraty obžalovaného rozsudek je v podstatě zadostiučiněním, nikoli vedlejším trestem nebo zabezpečovacím opatřením; proto soud není povinen vysloviti, zda se podmíněné odsouzení vztahuje též na ono oprávnění; postačí ustanovení § 5 odst. 1 zák. čís. 562/1919 čís. 4559.

— — skutková podstata přečinu podle § 45 zák. č. 218/26 sb. z. a n. nevyžaduje, aby pachatel byl napřed nějakým způsobem varován před zásahem do původského práva; trestní stíhání pachatelovo nezávisí na předchozím doručení zákazu zasahovati do práva vyhrazeného původci; se zřetelem na ustanovení § 30 stanov »Ochranného sdružení autorského čsl. skladatelů, spisovatelů a nakladatelů hudebních v Praze« jest představenstvo tohoto družstva oprávněno podati soukromou obžalobu podle § 50 cit. zák.; lhůtu v tomto ustanovení zmíněnou jest počítati

ode dne, kdy se o trestném činu a o pachateli dovědělo představenstvo družstva, nikoli kontrolní orgán čís. 4407.

— — subjektivní promlčení dle § 50 čís. 4670.

— — v odstavci prvém § 23 čís. 3 zák. čís. 218/1926 jsou stanoveny podmínky zákonné licence pro samostatné literární celky, které svou podstatou jsou dílem vědeckým. Slova odstavce druhého § 23 čís. 3 »Totéž platí o sbírkách ...« vztahují se na všechny podmínky stanovené v odstavci prvním. Platí tedy i pro sbírky zmíněné v odstavci druhém všechny podmínky prvního odstavce, stanovené pro samostatné literární celky, které jsou svou podstatou dílem vědeckým čís. 4670.

— — nový zákon o právu původském nepřipouští možnost sestaviti školní sbírku z kterýchkoliv děl několika autorů, nýbrž dovoluje převzíti beze souhlasu autora do sbírky uspořádané k potřebě školní jednak jednotlivá drobná vydaná díla, jednak jednotlivé náčrty a obrazy z vydaných děl jen k vysvětlení textu. Další podmínkou je, by sbírka sloužila potřebě školní, po případě vyučovací; toto určení musí býti zřejmé z vnitřního obsahu díla, nikoliv jen z formálního označení na titulním listu (obalu) nebo v předmluvě; účel školní nebo vyučovací musí býti primérní a základní, vyplývající z výběru a uspořádání látky; tento účel díla nevylučuje však okolnost, že jest ho vedle toho používáno také k jiným účelům čís. 4670.

— — sbírkami k potřebě školní a vyučovací po rozumu druhého odstavce čís. 3 § 23 zák. čís. 218/1926 nelze rozuměti jen čítanky a učebnice, nýbrž spadají sem i jiné učebné pomůcky, které svým uspořádáním sledují určitý účel školní nebo vyučovací. Při tom je nerozhodné, zda je taková sbírka určena ke hromadnému vyučování žáků s učiteli na školách veřejných nebo soukromých s výjimkou studia vysokoškolského; při sbírkách k potřebě vyučovací stačí, slouží-li samoučbě. Rovněž je nerozhodné, zda sbírka byla schválena příslušnými úřady školními, po případě zda školní předpisy takového schválení vyžadují; učebné osnovy mají však význam při řešení otázky, zda sbírka podle objektivních znaků odpovídá účelu svého určení čís. 4670.

— — omezení převzetí na tiskový arch značí jen nejzazší mez, která nikdy nesmí býti překročena; i když převzatá část vyhovuje této hranici, musí kromě toho rozsah převzetí býti též ospravedlněn účelem sbírky čís. 4670.

— — podle § 62 aut. zák. a § 10 vlád. nař. čís. 10/27 jsou znalecké sbory povinny na požádání soudů podávati ve věcech původského práva k dílům příslušného oboru posudky o pochybných nebo sporných otázkách technické povahy, které mají význam pro soudcovské rozhodnutí; podávati posudek o právních otázkách jim nepřísluší čís. 4670.

— — než jest připustiti, že někdy v určitém případě bude velmi nesnadné rozlišiti a odloučiti otázku technickou od otázky právní. Zásadou však je, že znaleckým sborům náleží podávati posudky o otázkách spadajících do technického, t. j. do odborného okruhu příslušného odboru literárního neb uměleckého. Jen tak jest v širokém smyslu rozuměti výrazu »otázky technické povahy« na rozdíl od otázek právních čís. 4670.

— — soud není sice povinen vyžádati si posudek znaleckého sboru a není ani na tento posudek vázán, avšak odchýlí-li se od něho, má v rozsudku uvésti důvody opačného názoru. Soudu není arci bráněno, by nepřibral jiné znalce, po případě za podmínek § 126 odst. 1 tr. ř. opatřil si posudek jiných znalců čís. 4670.

— — zákon v ustanovení § 28 chrání melodii a hudební myšlenku vůbec, pokud zpracování cizího díla nemá podoby nového díla původního a, pokud hudební myšlenka byla upravena bez uměleckého zdůvodnění (§ 28 aut. zákona) čís. 4801.

— — pouhá napodobenina cizího díla hudebního, která si přivlastňuje cizí vzor s nepodstatnými změnami nebo dodatky, je nedovolena čís. 4801.

— — pořadatelem ve smyslu § 45 původc. zák., odpovědným za hudební produkce ve svém hostinci, je, kdo hudebníky objednal a poskytl jim odměnu i místnost k provozování hudby, poplatky za produkce zapravoval a větší návštěvou z toho těžil, třebaže hudebníci nebyli smlouvou zavázáni, by u něho hráli čís. 4801.

— — k nedovolenému zásahu stačí, že hudebníci použili melodie chráněných skladeb tak, že bylo lze rozeznati, které skladby se hrají, třebaže přednes nevyhovoval požadavkům dokonalého hudebního přednesu čís. 4801.

— **subjektivní stránka:** ke skutkové podstatě přečinu podle § 45 zák. o právu původském stačí eventuální zlý úmysl čís. 3672, 3708, 4145, 4305, 4721, 4801.

— — záležející v tom, že pachatel, věda, že v jeho podniku byly hrány skladby chráněné, neučinil žádné opatření, ani nezakázal, by kapelou jím najatou nebyly hrány čís. 3708.

— — při zjišťování vědomí pachatele, že svými dispositemi (s knihou) zasahuje do práva náležejícího jinému, může soud přihlédnouti i k tomu, co ve světě knihkupeckém a nakladatelském (k němuž pachatel patří) je pokládáno za obvyklé při prodeji knihkupeckého závodu v celku čís. 3672.

— — přečin podle §§ 44, 45 zákona o původském právu předpokládá po subjektivní stránce vědomý zásah do cizího práva původského, tedy zlý úmysl buď přímý neb alespoň eventuální; pouhá nedbalost nestačí; nelze proto pojem oné vědomosti vykládati podle obdoby § 16 (1) zák. proti nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 112 sb. z. a n. čís. 3672.

— — již uspořádání provozování hudebních skladeb o sobě stačí k objektivní skutkové podstatě přečinu podle § 45 nového autorského zákona; platí tu dvojí zodpovědnost za zásah: zodpovědnost provozovatelova i zodpovědnost pořadatelova. V subjektivním směru jest však po případě s ohledem na povahu věci a na technické rozdělení úloh zkoumati i, jak se zachoval pořadatel ke kapelníkovi čís. 4305.

— — pořadatel hudební produkce sice trestně zodpovídá za bezprávné uspořádání i, když kapelníkovi provedení zapověděl, avšak o dodržení zákazu s dostatečnou energií se nepostaral; avšak tuto zásadu nelze vykládati tak, že zákaz (upozornění) kapelníka pořadatelem nikdy nestačí, a že se pořadatel musí vždy a za všech okolností postarati kromě toho ještě o dodržování zákazu příslušnou další kontrolou; bude naopak třeba v tom kterém případě řešiti zcela individuelně otázku, zda si pořadatel při svých opatřeních, směřujících k zamezení zásahu do cizího původského práva, počínal způsobem postačitelným, či způsobem tak nedostatečným, že z toho lze usuzovati nejen snad na jistou jeho nedbalost, nýbrž na takové počínání si, které naplňuje již náležitosti »dolus eventualis« čís. 4305.

— — vědomý zásah do původského práva podle § 44 zák. čís. 218/26 sb. z. a n. předpokládá, že pachatel, věda o existenci cizího původského práva, jednal úmyslně; nevyžaduje se však, aby měl vždy plné vědomí (přímé přesvědčení) o tom, že svým jednáním porušuje práva třetí osoby, nýbrž stačí dolus eventualis čís. 4721.

— — jest otázkou důkazní, zda okolnost, že si hostinský vůbec nevšiml zákazu provozovati zákonem chráněné hudební skladby (trpěti jich provozování), a nic nepodnikl, by k tomuto zákazu bylo hleděno, znamená další otázku, potřebnou k naplnění pojmu dolu eventuálního, že se rozhodl nedbati vzešlých v něm pochybností a jednati dále na nebezpečí, že zasáhne do cizích práv původcovských, či zda bylo ono opomenutí projevem pouhé nedbalosti (netečnosti), vyvolané neurčitostí zákazu (obsahu varovného dopisu) čís. 4801.

Původcovství intelektuální viz ochrana republiky (§ 15 čís. 3).

Původem zboží: míní se v § 26 zák. čís. 111/1927 zeměpisné místo neb obvod, v němž bylo zboží vyrobeno; není jím pouhé místo nákupní nebo prodejní, ani místo, kde má výrobní podnik jen své obchodní sídlo čís. 3802.

Pyroxylin: není vhodným předmětem přestupku podle § 2 (přečinu podle § 3) zák. o třaskavinách čís. 4402.

Quaestio mixta viz otázka smíšená.

Quasivlastnická práva viz zpronevěra.

Radio viz telegrafy.

Radiotelefonní zařízení viz telegrafy.

Radiové zařízení viz telegrafy.

Radní obecní viz obecní radní.

Rakousko-uherské bankovky: jich vylákání čís. 3631.

Rasové pohnutky viz ochrana republiky (§ 14 čís. 2, 4).

Razítko viz podvod dle § 199 d) tr. zák.

Redaktor: náhradu nákladů na řízení zrušovací nelze uložiti obžalovanému solidárně s vydavatelem časopisu, netýkalo-li se opravné řízení odpovědného redaktora a tomuto náhrada uložena nebyla (§ 21 odst. 1 a 2 tisk. nov.) čís. 3444.

— za redaktora lze považovati toliko osobu, která jest činna při sbírání, spořádání a zařazení materiálu; takovou osobou nemůže býti ten, kdo jazyk svého časopisu vůbec neovládá, takže funkce jeho nutně vykonává osoba jiná, která jako redaktor ohlášena nebyla. Osoba ani jazyka časopisu neovládající může býti jen redaktorem na oko, a oznámením takové osoby úřadu jako zodpovědného redaktora nebylo vyhověno povinnosti §§ 10, 11 tisk. zák. čís. 3463.

— přečin podle třetího odstavce pokud se týče přestupek podle druhého odstavce § 42 zák. na ochr. republiky (čl. III zák. čís. 142/1868) jest deliktem kulposním; tato kulpa není zvláštním druhem nedbalosti, nýbrž má tytéž podstatné vlastnosti jako kulpa podle trestního zákona vůbec; pachatel se tresce, protože se z nedbalosti dopustil deliktu obsahem tiskopisu čís. 3469.

— jako nemůže býti potrestán ten, kdo jedním a týmž činem neb opomenutím z nedbalosti zabije jednoho člověka a zraní více lidí, pro přečin a pro přestupek podle § 335 tr. zák., tak i ten, kdo uveřejní z nedbalosti článek zakládající skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 a přečinu podle § 18 čís. 1 a 3 zák. na ochr. rep., nemůže býti potrestán pro přečin podle třetího odstavce a pro přestupek podle druhého odstavce § 42 zák. na ochr. rep., nýbrž jen pro onen přečin čís. 3469.

— pojmenování někoho na listu jako redaktora musí býti projevem vůle osoby pojmenované (§ 10 zákona o tisku) čís. 3526.

— za porušení povinnosti odpovědného redaktora nezodpovídá, kdo sice byl oznámen politickému úřadu jako odpovědný redaktor a uveden na periodickém tiskopisu jako takový, avšak o celém tomto postupu ve skutečnosti vůbec nic nevěděl, na něm neměl účasti ani jej dodatečně neschválil čís. 3526.

— předpoklady, za kterých někdo ručí za obsah periodického tiskopisu, jsou v § 1 tiskové novely přesně uvedeny. Zákon nezná zavinění, záležející v tom,

že někdo, nemaje účasti na uveřejnění článku, dodatečně jeho obsah schvaluje čís. 3526.

— promlčecí lhůta proti zodpovědnému redaktoru stavi se tím, že bylo zavedeno trestní řízení proti vydavateli čís. 3541.

— tím, že byl v době uveřejnění článku trestného obsahu nemocen a za jeho nemoci vykonával za něho redakční práce někdo jiný, jenž nebyl řádným způsobem zřízen zodpovědným redaktorem (na tiskopise jako takový uveden a úřadu řádně ohlášen), není redaktor prost zodpovědnosti za uveřejnění článku s hlediska zanedbání povinné péče, nebyla-li jeho nemoc takového rázu a stupně, že mu znemožňovala splnění povinnosti uložené mu čl. III zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. čís. 3559.

— zodpovědnost redaktora periodického tiskopisu za zanedbání povinné péče (čl. III zák. čís. 142/1868) nastává teprve, když bylo započato s rozšiřováním tiskopisu čís. 3459.

— »rozšiřováním« je každé úmyslné jednání, jímž se činí tiskopis přístupným individuelně neobmezenému počtu osob; stačí, že zabavené výtisky ležely ve veřejně přístupné nádražní prodejně čís. 3459.

— ke skutkové podstatě přečinu zanedbání povinné péče rozšiřováním tiskopisu není v každém případě třeba soudní zápovědi takového rozšiřování, ani, by rozšiřovatel věděl o cizozemském původu tiskopisu; stačí, mohl-li tiskopis v rozšiřovateli vzbuditi pozornost svým titulem, věcí v něm obsaženou, vyobrazením nebo způsobem zaslání čís. 3605.

— na obžalobu pro přečin proti bezpečnosti cti může dojíti k odsouzení pro přestupek zanedbání povinné péče redaktorské a naopak může návrh na potrestání pro onen přestupek vésti k odsouzení pro trestný čin spáchaný obsahem čís. 3621.

— povinost uveřejniti rozsudek ve smyslu § 14 čís. 1 tisk. nov, stíhá jen redaktora a vydavatele; nemůže býti uložena obviněnému, jenž byl rozsudkem uznán původcem závadné zprávy čís. 3636.

— obžaloba pro přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. spáchaný tím, že obžalovaný jako autor a zároveň i jako tiskař letáku tiskopisem tím veřejně pobuřoval proti demokraticko-republikánské formě státu, jest současně obžalobou pro přečin zanedbání povinné péče, jestliže soud na straně obžalovaného neshledal veškeré podstatné náležitosti subjektivní skutkové podstaty toho deliktu čís. 3658.

— úkolem zodpovědného redaktora jest pečovati o to, by obsah tiskopisu jím redigovaného byl s hlediska trestního práva nezávadným, by nebyl do tiskopisu pojat článek s trestným obsahem čís. 3640.

— řádné plnění tohoto úkolu zajišťuje si zodpovědný redaktor jen, učiní-li vhodná opatření dostatečná k tomu, by nebyl do tiskopisu pojat článek, jehož pojetí do tiskopisu neschválil čís. 3640.

— zanedbáním povinné péče je i nedostatek opatření, by tiskopis nebyl tištěn a rozšiřován, činí-li nemoc, nutná cesta nebo jinaká překážka zodpovědnému redaktoru nemožným, splniti jeho úkol, najmě zameziti, by článek závadného obsahu nebyl do tiskopisu pojat čís. 3640.

— přestupek (přečin) podle čl. III. zákona čís. 142/1868 je deliktem kulposním, při čemž culpa, která se k tomuto deliktu vyžaduje, není zvláštním druhem nedbalosti, nýbrž má tytéž podstatné vlastnosti jako culpa podle trestního zákona vůbec; pachatel se tu tresce pro příčinnou souvislost činu s výsledkem, proto, že se z nedbalosti dopustil trestného činu, založeného obsahem tiskopisu čís. 3640.

— z této právní povahy deliktu plyne jednak, že se výše trestu řídí výsledkem činu, závažností a velikosti deliktu obsahového, z nedbalosti uveřejněného nebo rozšiřovaného, jednak redaktor nemůže býti odsouzen i pro přečin i pro přestupek, byl-li týmž nedbalým opomenutím povinné péče uveřejněn nebo rozšiřován tiskopis, zakládající svým obsahem skutkovou podstatu různých deliktů, z nichž jeden sám o sobě opodstatňoval by odsouzení pro přečin, druhý sám o sobě jen pro přestupek zanedbání povinné péče čís. 3640.

— byly-li však závadné věty uveřejněny sice v témž čísle časopisu, nebyly však obsaženy v témž článku, nýbrž v různých článcích, byl zodpovědný redaktor povinen, by se o bezzávadnosti každého jednotlivého článku přesvědčil zvláště; proto se uveřejněním oněch článků dopustil trestného činu zanedbání povinné péče v několika směrech (několika reálně se sbíhajících opomenutí); jest proto v tomto případě posouditi a kvalifikovati každý jednotlivý z oněch deliktů zvlášť a samostatně čís. 3640.

— jde-li o přestupek podle § 6 tisk. nov., nezáleží na tom, zda byly jednotlivé rozhodné děje správně podřaděny tomu či onomu zákonnému ustanovení v § 1 uvedenému; redaktor byl by prost zodpovědnosti jen, kdyby se tvrzení článku nedalo vůbec kvalifikovati za přečin urážky na cti čís. 3785.

— podle § 1 čís. 2 zák. čís. 124/24 stačí k zodpovědnosti redaktora za článek jeho spolupůsobení při redakci a vydání článku čís. 3803.

— podmínkou příkazu zodpovědnému redaktorovi a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnil rozsudečný výrok (§ 13 odst. 2 tisk. nov.), jest, by soud vyslovil ve výroku, že pravdivost zprávy nebyla prokázána; nestalo-li se to a nebylo-li ani uveřejnění uloženo, jest rozsudek napadnouti zmateční stížností z důvodu, že to nebylo vysloveno; nestačí odvolání, že nebylo uloženo uveřejnění čís. 3837.

— zanedbal-li redaktor povinnou péči a nezabránil otištění článků, zakládajících skutkovou podstatu zločinu (§ 15 zák. na ochr. rep.) v časopise komunistické oposice, jest s hlediska skutkové podstaty přečinu podle čl. III. čís. 5 zák. čís. 142/1868 (§ 42 zák. čís. 50/1923) po případě nerozhodno, že původci článku byli ve svém nitru cizí tendencím, které v článku shledal nalézací soud čís. 3940.

— má-li se zodpovědný redaktor státi účastným výhody § 5 tisk. nov., musí lhůta, stanovená soudem k pojmenování původce býti dodržena; nestačí, že byl původce pojmenován sice po uplynutí této lhůty, ale do vynesení rozsudku první stolice čís. 3979.

— nejde o původce, který může ihned býti stíhán a postaven před tuzemský soud, je-li označena jako původce osoba chráněná imunitou čís. 3979.

— mezi opomenutím zodpovědného redaktora ve smyslu čl. III. zák. čís. 142/1868 (mezi jeho nedbalostí) a mezi následkem opomenutí (uveřejněním článku trestného obsahu) musí býti příčinná souvislost. Zodpovědný redaktor ručí jen, nedostál-li povinnosti řádného a obvyklého dozoru na obsah tiskopisu čís. 3983.

— vyřadí-li redaktor článek z obsahu čísla, které má vyjíti, avšak článek je přece proti jeho zařízení otištěn, nebo zakáže-li tisk, ale číslo jest přes to vytištěno a rozšiřováno, nemůže býti po případě činěn trestně zodpovědným za obsah onoho čísla časopisu čís. 3983.

— zodpovědný redaktor je (člán. III. zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák., § 42 zák. na ochr. rep.) povinen dbáti toho, by do tiskopisu jím redigovaného nebyl pojat článek zakládající svým obsahem skutkovou podstatu trestného činu, a je dále povinen plniti úkoly, jemu positivními ustanoveními tiskového zákona zvláště uložené čís. 4009.

— přečin podle § 9 tisk. zák. jest deliktem dolosním; odpovědný redaktor může se ho dopustiti jen positivním jednáním, směřujícím k tomu, by byla na tiskopisu v některém z bodů v odstavcích 1 a 3 § 9 tisk. zák. uvedených udána nepravdá čís. 4009.

— odpovědný redaktor není povinen (§ 9 tisk. zák.) postarati se o to, by na tiskopisu bylo podle pravdy udáno jméno (firma) tiskaře a místo tisku čís. 4009.

— hlavním úkolem zodpovědného redaktora i podle čl. III. zákona čís. 142/1868 ř. zák., i podle § 6 tiskové novely je pečovati o to, by obsah tiskopisu jím redigovaného byl s hlediska trestního práva nezávadným, by do tiskopisu nebyl pojat článek s trestným obsahem; řádné plnění tohoto úkolu si

zajišťuje zodpovědný redaktor jen, učinil-li, zejména i v případě nemoci nebo jiné překážky vhodné opatření, dostatečné k tomu, by do tiskopisu nebyl pojat článek, jehož pojetí do tiskopisu neschválil, důsledně tudíž i opatření, by tiskopis se závadným obsahem nebyl tištěn, zejména však rozšiřován. Opomenutí takovéhoto vhodného a dostatečného opatření je již o sobě zanedbáním povinné péče podle toho i onoho zákonného ustanovení čís. 3998.

— jen překážka naprosto nepředvídaná, pro kterou jeho jinak vhodná opatření selhala, zprošťuje zodpovědného redaktora zodpovědnosti za zanedbání této povinné péče čís. 3998.

— pouhé, třebaže velké bolesti nejsou však o sobě s to, by ho této povinnosti zprostily, aniž jeho naděje, že bolesti brzy přestanou a že bude v nejkratší době zase s to své povolání vykonávati čís. 3998.

— povinnost oznámiti změny nastavší za vydávání (trestní zodpovědnost za ně) neobmezuje se jen na vydavatele, nýbrž postihuje i zodpovědného redaktora (§ 10 čís. 3, § 11 tisk. zák.) čís. 4051.

— redaktor, který za uvězněného (úřadům oznámeného a na časopise uvedeného) zodpovědného redaktora ho skutečně zastává, neodpovídá ani za obsah časopisu (čl. III zák. čís. 142/1868), ani za to, že ona skutečně nastalá změna nebyla úřadům oznámena (§§ 10, 11 tisk. zák.) čís. 4051.

— ustanovení § 9 tisk. zák. je samostatným, od ustanovení §§ 10, 11 tisk. zák. odlišným trestným činem, jehož podmětem jest jen tiskař čís. 4051.

— zahájením trestního řízení proti zodpovědnému redaktorovi a vydavateli periodického tiskopisu staví se promlčecí lhůta proti (neznámému) pisateli urážlivého článku čís. 4133.

— skutková podstata přestupku podle § 497 tr. zák. předpokládá přímý úmysl pachatelův hanobiti napadeného; k přičítání útoku na čest jiné osoby s hlediska § 497 tr. zák. zodpovědnému redaktoru periodického časopisu, v němž útok uveřejněn, nestačí nedbalost redaktorova (zanedbání povinné péče) čís. 4168.

— tresce-li čl. III. odst. čís. 1 zákona čís. 142 ř. zák. z roku 1868 zanedbání povinné péče redaktorem jen, zakládá-li obsah tiskopisu skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu, je zřejmé, že se toto omezení zodpovědnosti redaktora jen za nedbalost stalo zákonodárcem úmyslně z úvahy, že poruchy právního řádu, nastavší obsahem tiskopisu, který zakládá skutkovou podstatu jen přestupku, nejsou tak vážné, by vyžadovaly trestní represse proti osobě zodpovědné za obsah tiskopisu i jen při její nedbalosti čís. 4168.

— pro posouzení otázky, zda byl pozastaveným článkem uražen list (periodický tiskopis) jako takový (§ 27 tisk. nov.), či zodpovědný redaktor (jiní členové redakce), jest přihlížeti nejen k souvislosti jednotlivých míst soukromou obžalobou pozastavených, nýbrž i k souvislosti s nepozastaveným obsahem článku; rozhoduje způsob, jak nepředpojatý čtenář listu při rozumném výkladu bude chápati, kdo byl vlastně uražen čís. 4228.

— předpisů o zanedbání povinné péče redaktorem po rozumu § 6 zák. čís. 124/1924 nelze použíti na přestupek § 497 tr. zák., byť byl spáchán tiskem čís. 4384.

— s hlediska zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. nov. nepřichází v úvahu po subjektivní stránce, zda si pachatel (odpovědný redaktor) uvědomil urážlivou povahu projevu, nýbrž třeba výroku o tom, zda si při náležité pozornosti a opatrnosti měl a mohl uvědomiti obsah článku a zda to z nedbalosti opomenul čís. 4569.

— zodpovedný redaktor, obžalovaný z prečinu utrhania na cti podľa § 1 zák. čl. XLI:1914, spáchaného uverejnením referátu o verejnom súdnom pojednávaní, nemôže byť odsúdený pre zanedbanie povinnej pečlivosti podľa § 6 zák. č. 124/24 sb. z. a n., vyskytuje-li sa v jeho prospech dôvod vylučujúci trestnosť podľa § 44 zák. čl. XIV:1914 čís. 4577.

— redaktor odpovědný odpovídá podle § 6 tisk. nov. za přestupek, když mu nelze trestný čin spáchaný obsahem tiskopisu podle ustanovení trestních zákonů přičítati, zanedbal-li pozornost, při jejímž povinném užití nebyla by zpráva pojata do tiskopisu. K přičítatelnosti přestupku podle § 6 tisk. nov. vyžaduje se tudíž v subjektivním směru, by zodpovědný redaktor (zodpovědný správce tiskárny) zanedbal pozornost, při jejímž užití nebyla by zpráva do tiskopisu pojata čís. 4673.

— přestupek podle § 6 tisk. nov. je deliktem kulposním a tato kulpa má tytéž podstatné vlastnosti jako kulpa podle trestního zákona vůbec; pachatel se tresce, protože se z nedbalosti dopustil deliktu obsahem tiskopisu čís. 4673.

— byl-li služební poměr odpovědného redaktora v době vyjití závadného čísla přerušen (suspensí), neodpovídá za zanedbání povinné péče ve smyslu § 6 tisk. nov. ani, opomenul-li o tom učiniti řádně a včas oznámení po rozumu § 10 odst. 2 tisk. zák. čís. 4704.

— povinnosťou zodpovedného redaktora je presvedčiť sa pred uverejnením článku, či jeho obsah nezakladá trestný čin. Tejto povinnosti nie je sproštený ani vtedy, dostal-li článok od takého pisateľa, ktorého považoval za starého a skúseného novinára a za spoľahlivého a vierohodného zpravodaja čís. 4684.

— viz též tiskopis (čl. III zák. čís. 142/1868).

— **odborného časopisu železničního personálu:** obvinění, že požadoval peníze za to, by dělal politickou náladu, by byla ošacovací akce přidělena družstvu krejčí a by byla tomuto družstvu navržena státní půjčka čís. 3978.

— **zodpovedný** viď imunita vecná.

Referát o verejnom súdnom pojednávaní viď imunita vecná.

Reformatio in peius: byl-li na zmateční stížnost podanou (jen) ve prospěch obžalovaného, zrušen rozsudek prvého soudu a po novém hlavním přelíčení vynesen v prvé stolici rozsudek nový, může jím obžalovanému bez porušení zákazu reformace in peius uložen býti trest přísnější než v původním zrušeném rozsudku, jestliže tento byl napaden též v neprospěch obžalovaného odvoláním formálně bezvadným čís. 3310 (12).

— — tato zásada platí nejen pro případy, v nichž se výroky obou rozsudků co do viny navzájem kryjí, nýbrž i tehdy, když rozsudek soudu, jemuž byla věc podle § 288 čís. 3 tr. ř. přikázána k novému projednání a rozhodnutí, neuznává obžalovaného vinným ve všech bodech rozsudku onoho nalézacího soudu, který ve věci původně rozhodoval čís. 3761.

— — oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. sluší posuzovati podle stavu věci, kdy byl postup ten zahájen, ne podle konečného výsledku provedeného trestního řízení; nezáleží proto na tom, že v souzeném skutku byl shledán zase jen přestupek; v tomto případě je nalézací soud oprávněn postupovati při vyměřování trestu samostatně a smí bez porušení zákazu »reformationis in peius« uložiti trest přísnější než byl trest uložený okresním soudem čís. 3378.

— — pokud nejde o reformatio in peius (§ 290 odst. druhý tr. ř.), byl-li obžalovaný zrušovacím soudem zproštěn pro přestupek § 461 tr. zák. a za zbývající nedotčené odsouzení pro přestupek § 522 tr. zák. byl použitím § 260 a) tr. zák. odsouzen do vězení, ač zrušeným výrokem o trestu byl mu vyměřen i za přestupek § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější, než ke kterému měl býti obžalovaný odsouzen podle § 522 tr. zák., byl rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut čís. 3618.

— — použití § 475 čís. 2 tr. ř. předpokládá, že okresní soud soudil o činu zakládajícím zločin nebo přečin. Ukáže-li se (v tom směru nenapadeným)

rozhodnutím krajského jako nalézacího soudu, že kvalifikace činu za zločin nebo přečin byla předpokládána mylně a že čin je (byl) přestupkem, nemá nalézací soud, shledav v činu obžalovaného zase jen přestupek, vyslovovati trest přísnější, než byl vysloven rozsudkem soudu okresního, a to ani, je-li sazba tohoto přestupku (§ 335 tr. zák.) přísnější než onoho, jímž byl původně uznán vinným (§ 431 tr. zák.) čís. 3805.

— — byla-li věc projednána obdobně podle předpisů §§ 14 a 15 cís. nař. ze dne 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák. znovu, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesen, poněvadž samosoudce rozsudek vynesší nebyl pro onemocnění s to jej písemně vyhotoviti, nemůže býti novým rozsudkem uložen odsouzenému přísnější trest, bylo-li proti dřívějšímu rozsudku podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného (§ 14 odst. 2 uv. cís. nař.) čís. 3852.

— — byla-li povolena obnova jen ve prospěch obžalovaného, musí (§ 359 odst. 4 tr. ř.) sejíti z jakéhokoliv uložení trestu, byl-li trest uložený dřívějším rozsudkem mezi tím vykonán. Skutečnému výkonu trestu rovná se jeho prominutí (§ 226, 529 tr. zák.) čís. 4309.

— — příčí se ustanovení třetího odstavce § 359 tr. ř., uložil-li soud obžalovanému v obnoveném řízení trest, aniž zjistil, že nebyla splněna podmínka, pod níž byl obžalovanému prominut trest, uložený mu dřívějším rozsudkem čís. 4309.

— — i když byl první rozsudek odvolacím soudem zrušen a věc vrácena okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, je soudce vázán zákazem reformace in peius, došlo-li ke zrušení prvního rozsudku jen k odvolání obžalovaného čís. 4329.

— — byl-li trestním příkazem uložen trest peněžitý, trestní příkaz pak jen k odporu obviněného zrušen a zavedeno řádné řízení, nesmí býti v rozsudku uložen trest na svobodě, a to ani, měl-li pro případ nedobytnosti onoho trestu nastoupiti náhradní trest vězení, ba ani, žádal-li obviněný sám o tuto změnu trestu čís. 4486.

— — zákaz reformace in peius (§§ 290 odst. 2, 293 odst. 3 tr. ř.) vztahuje se jen k absolutní velikosti trestu; jde-li o trest na svobodě, jen k druhu, trvání a případným zostřením tohoto trestu čís. 4697.

— — soud prvé stolice, vynášeje na základě nového hlavního přelíčení rozsudek, není povinen uložiti obžalovanému nižší trest než původním — nejvyšším soudem zrušeným — rozsudkem vyměřený, ani, zprostil-li obžalovaného novým rozsudkem z obžaloby pro některý z trestných činů, jimiž byl uznán vinným původním rozsudkem čís. 4697.

— — potřeba zákazu v § 290 odst. 2 tr. ř. uvedeného jest odůvodněna úvahami slušnosti, ježto jde o to, by ten, kdo je přesvědčen, že rozsudkem soudu prvé stolice stala se jemu neb osobě mu blízké, v jejíž prospěch smí podati opravný prostředek, křivda, nedal se odvrátiti od jeho podání obavou, že rozhodnutí vyššího soudu může býti ještě nepříznivější čís. 4697.

— — zákazem § 290 odst. 2 tr. ř., jenž platí podle § 293 odst. 3 tr. ř. též pro soud první stolice, vynášející na základě nového hlavního líčení rozsudek, má býti zabráněno jen tomu, by v případě, v němž byl proti původnímu rozsudku soudu prvé stolice podán opravný prostředek jenom ve prospěch obžalovaného, tohoto nestihl konečně větší trest, než který byl vysloven rozsudkem, jemuž bylo odporováno čís. 4697.

— — prokázal-li se předpoklad, který vedl ke zrušení rozsudku okresního soudu podle § 475 odst. 2 tr. ř., mylným, takže i podle výroku krajského soudu zůstal čin jen přestupkem, nemůže tento soud uložiti přísnější a nepodmínečný trest než byl trest uložený podmíněně okresním soudem, byl-li jeho rozsudek napaden jen odvoláním obžalovaného, a návrh státního zástupce na zrušení rozsudku podle § 475 odst. 2 tr. ř. byl učiněn až po uplynutí odvolací lhůty (při odvolacím hlavním přelíčení) čís. 4852.

Registrace známky: materielně nesprávná čís. 3942.

Rehabilitace cti viz urážka dle § 491.

Rejdy za vyrovnacího řízení: ve smyslu § 486 b) čís. 3 tr. ř., spáchané osobou samostatně věci dlužníkovy vedoucí čís. 3937.

Reklama (§ 25 zák. čís. 111/1927): předpokládá vychvalování vlastního podniku na rozdíl od zlehčování cizího podniku čís. 3881.

Reklama nekalá viz nekalá soutěž (§ 25).

Relativní zmatek viz zmatek.

Reprodukce: výsledků průvodního řízení čís. 3612.

— viz též rozsudek.

Republika: podněcování ke změně její ústavy čís. 3730.

— její hanobení čís. 3784.

— ustanovením §§ 14 čís. 1 a 5 na ochr. rep. nechrání se republika jen jako geografický útvar (jako samostatný právní pojem), nýbrž jakožto souhrn (výslednice) určitých forem státního života a jeho ústavního vývoje; jsou-li tyto formy a zařízení, jež jednotlivě nebo ve svém celku představují a zosobňují útvar republiky, napadeny způsobem v zákoně naznačeným, nejsou ohrožovány jen jako takové (jako samostatné předměty trestného útoku), nýbrž při způsobilosti účinků zákonem předpokládaných jest takovým útokem ohrožována přímo republika (stát) čís. 4010.

Res iudicata viď rozsudok sprosťujúci podľa § 326 č. 1 tr. p.

Resoluce: na konci schůzí předčítané a usnášené jsou svým smyslem jenom zhuštěným výtahem předcházejících slovních projevů řečníka a shrnutím jeho hlavních myšlenek čís. 3511, 4274.

Resumé předsedy: porotního soudu čís. 3923.

Reverse viz návrat nedovolený.

Revoluce: jest jí násilný převrat, po případě násilná změna platné ústavy, pokud se týče formy vlády (demokraticko-republikánské formy čsl. státu) čís. 4316.

— provolání jí slávy čís. 4316.

— **ruská** viz sovětské Rusko.

Revolutionshelden: měl-li býti tímto slovem dán jen výraz myšlence, že kdo jest členem komunistické strany, usilující o změnu demokraticko-republikánské formy státu revolucí, nelze po případě v tomto výrazu spatřovati než správné označení jeho politických snah a směrů, nikoliv skutkovou podstatu přečinu podle § 491 tr. zák. čís. 3889.

Revolver: hrozba nenabitým čís. 3950.

Riadič motor. vozidla: ojedinělý dospělý chodec na dostatečně široké, volné a přehledné silnici není takovou překážkou v dopravě, pro kterou by řidič motorového vozidla byl povinen zmírniti ve smyslu § 44 lit. p) nař. č. 57.000/1910 uh. min. vn. jeho rychlost až na rychlost povozu taženého koněm, krokem jdoucím čís. 4606.

— — — k otázke jeho trestnej zodpovednosti za úraz spôsobený pri šoférskej skúške čís. 4637.

— — — riadič, ktorý v úmysle, aby prekážal úradnému orgánu vo výkone povolania, ktorý je po práve, zamieril idúcim vozidlom proti onomu orgánu, spáchal čin so zbraňou v smysle § 6 zák. čl. XL:1914 čís. 4782.

— — — všeobecná zkušenost velí řidiči nákladního automobilu, na němž se dopravují lidé, aby byl pamětliv, že jejich tělesná bezpečnost může býti při jízdě ohrožena větvemi stromů, vyčnívajícími do prostoru nad jízdní drahou; jinak jedná nedbale ve smyslu §§ 290, 291, 310 tr. zák. slov. Zákon v těchto ustanoveních trestá nedbalost, nerozlišuje mezi culpa lata a culpa levis čís. 4859.

Riaditeľ továrne viď zodpovednosť riaditeľa továrne.

Robotárna: podle § 7 odst. 2 zákona ze dne 24. května 1885, čís. 89 ř. zák. v doslovu čl. II zákona ze dne 25. června 1929, čís. 102 sb. z. a n. může soud v rozsudku vysloviti, že odsouzený smí býti držán v robotárně, jen při odsouzení pro trestné činy v tomto čl. II. uvedené; nespadá sem odsouzení pro přestupek krádeže čís. 3790.
— zrušovací soud, vyhovuje odvolání do výroku, že může býti kdo po odpykání trestu držán v robotárně, může po případě vrátiti věc soudu prvé stolice k novému rozhodnutí čís. 4132.
— vysloviti, že odsouzený může býti držán v robotárně, lze jen, odbyl-li si dvakráte trest za některý z přestupků v zákoně uvedených před spácháním souzeného skutku čís. 4279.
— výrok, že odsouzený může býti držán v robotárně (§ 7 odst. b) zák. čís. 89/1885 v doslovu čl. II zák. čís. 102/1929), nepředpokládá bezvýjimečně, že jde o osobu práce se štítící čís. 4741.
— opatření to nebylo by na místě jen, kdyby polepšovacího nebo zajišťovacího účelu zákonem sledovaného pravděpodobně nemohlo býti dosaženo, nebo kdyby uložením tohoto opatření účel ten mohl býti přímo zmařen čís. 4741.

Rodiče obžalovaného a zmateční stížnost viz zmateční stížnost (§ 282 tr. ř.).

Rodiči a dětmi: ve smyslu § 463 (189) tr. zák. jest rozumětí podle § 42 obč. zák. veškeré příbuzné v pokolení vzestupném a sestupném; spadá sem babička a vnuk stejně jako nevlastní otec (matka) a nevlastní dítě čís. 3692.

Rodidla: dotýkání se zevních pyjí stačí pro § 127 tr. zák. čís. 4247.

Rodina: pojem »rodiny« podle § 55 tr. zák. doznal novějším zákonodárstvím rozšíření a náleží k ní i družka života, po případě i nevěsta čís. 3396.
— krádež v ní čís. 4280, 4803.
— viz též krádež v rodině.

Rodinný poměr: ačkoli švagrovství jest poměrem rodinným ve smyslu § 39 č. 4 zák. čís. 50/23 sb. z. a n., není o sobě ještě důvodem vylučujícím trestnost podle § 21 č. 3 cit. zákona; třeba zjistiti skutečný vzájemný poměr zúčastněných osob, aby bylo možno posouditi, zda by pachatel újmu osoby, jíž nadržoval, pociťoval jako újmu vlastní čís. 4386.

Rolnický syn: pokud nestačí k beztrestnosti promíčením o sobě, že, jsa nemajetný, nebyl sto, by škodu nahradil čís. 4234.

Rolník: není živnostníkem podle § 399 tr. zák., poněvadž jeho »živnost« (provozování rolnictví) neopravňuje ku prodeji masa po živnostensku čís. 4486.

Rostlinná výroba: zlehčování po rozumu § 27 zák. o nekalé soutěži se nedopouští, kdo jednal jako úředník ve smyslu vl. nař. čís. 104/31 sb. z. a n. a zákona čís. 165/24 sb. z. a n. z příkazu svého představeného v okruhu své úřední činnosti čís. 4807.

Rotmistr: nevztahuje se naň cís. nař. čís. 228/1853 čís. 3726.

Rozbité okno viz krádež dle § 174 II. c).

Rozbušky viz dynamon.

Rozčilení: z prostého předpokladu pachatelova rozčilení lze usouditi stejně i na nedostatek zlého úmyslu, i na zlý úmysl; proto se pouhý předpoklad rozčilení pro závěr o nedostatku zlého úmyslu rovná naprostému nedostatku důvodů po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř. čís. 4463.

Rozčulenie (§ 281 tr. zák. slov.): »silné rozčulenie« v smysle § 281 odst. 1 tr. zák. musí byť tak veľké, že je prekážkou kľudnej rozvahy a obmedzuje schopnosť rozhodovania; čin nebol vykonaný »ihneď«, vykonal-li ho páchateľ až druhého dňa potom, čo sa o urážlivej zpráve dozvedel čís. 4766.

Rozebírání moci průvodů viz tiskopis (čl. III. 8/1863).

Rozesílání: spadá sem činnost, kterou se tiskopisy dopravují z místa tiskárny na jiné místo, ať se dopravování děje jakýmikoli prostředky a na jakoukoli vzdálenost čís. 3849.

Rozhazování tiskopisů: trestného obsahu na veřejném místě (po ulicích) jest »rozšiřováním« čís. 3875.

Rozhlas viz telegrafy.

Rozhodnutí (účinnost) viz usnesení.

Rozhodování o veřejných záležitostech (§ 105 tr. zák.): nejde o ně jen v případech, v nichž správní úřad rozhoduje jako úřad judikující, nýbrž spadají sem i případy, v nichž rozhoduje o tom, zda a za jakých podmínek má uzavříti s určitou osobou soukromoprávní smlouvu, dotýkající se zájmů státního celku neb alespoň veřejným právem chráněných zájmů určitého kruhu státních občanů čís. 4682.
— — — pod pojem »rozhodování« ve smyslu tohoto ustanovení zákona spadá nejen činnost úředníka, jenž věc přímo vyřizuje, nýbrž i činnost úředníka, jenž konečné vyřízení věcně připravuje nebo při něm nějak, na příklad podáním návrhu, spolupůsobí čís. 4682.

Rozchod: neuposlechnutí výzvy k němu čís. 3617.

Rozkaz k rozchodu: ve smyslu § 283 tr. zák. je právně závazný pro osoby, k nimž směřoval a které jej slyšely nebo jinak o něm nabyly vědomosti, tak dlouho, pokud »shluknutí« trvá, t. j. pokud nedojde k úplnému rozptýlení zástupu čís. 4334.
— — viz shluknutí (§ 283).
— — **vrchnostenský:** pojem čís. 4036.
— — — viz též úředník veřejný.

Rozmrazování rour: na školním záchodě (§ 335 tr. zák.) čís. 3741.

Rozpor se spisy (§ 281 čís. 5 tr. ř.): čís. 4196.
— — — předpokládá podstatný rozpor mezi údaji rozhodovacích důvodů a obsahem protokolů o soudních seznáních nebo listin při soudních spisech se nalézajících a skutečným obsahem těchto protokolů nebo listin. Podstatným je však takový rozpor jen, týká-li se rozhodné skutečnosti čís. 3795.
— — — předpokládá nesprávnou reprodukci obsahu protokolu nebo listin u spisů jsoucích v rozhodovacích důvodech čís. 3567.
— **v jednání:** jako soukromník a politik čís. 3548.
— **ve výroku porotců** viz zmatek dle § 344 čís. 9 tr. ř.
— **vo výroku porotcov** viď zmätok podľa § 29 č. 6 por. nov.

Rozptylování davu: stráží čís. 3617.

Rozpuštěný tábor: je shluknutím čís. 3617.

Rozsudek: jest na soudu nalézacím, by v každém případě, nebyl-li uložen trest na svobodě delší jednoho roku, pojal do výroku rozsudečného a odůvodnil v důvodech, zda přiznal podmíněný odklad výkon trestu (zák. čís. 562/1919) čili nic, či zda si ve smyslu § 7 (2) zák. vyhradil o něm rozhodnouti zvláštním usnesením čís. 1248 (6).
— předmětem obžaloby jest podle § 207 odst. druhý čís. 2 tr. ř. konkretně označený určitý skutek. Nalézacímu soudu jest plně zůstaveno, by, oceniv volně výsledky veškerého průvodního řízení (§ 258 tr. ř.), zjistil skutečný průběh dotyčné události; tedy, by zjistil u verbálního deliktu, trestný výrok, výklad jeho smyslu, jakož i to, co pachatel chtěl vyjádřiti svými slovy, aby vše to zjistil úplně samostatně a zcela neodvisle od údajů obžaloby, a by, položiv takto za základ výrok jím za prokázaný vzatý, prozkoumal jej ve všech závažných směrech tak, aby pak rozsudkem odpověděl na otázku viny a otázku kvalifikace trestného činu čís. 3475.
— byla-li obžaloba podána pro přečin a pro přestupek zanedbání povinné péče, spáchaný rozšiřováním určitého tiskopisu, a to celým jeho obsahem, může soud i bez modifikace obžaloby sám podrobiti doslov tiskopisu obžalobou za závadný označený právnímu rozboru a podřaditi jej pod určité právní normy (§§ 259 čís. 3, 262, 267, 281 čís. 8 tr. ř.) čís. 3605.
— důvody rozsudku tvoří s výrokem jeden celek; pokud stačí (§ 281 čís. 7 tr. ř.), přihlíží-li soud ke kvalifikaci trestnosti obsahu tiskopisu v určitém směru v důvodech, aniž se o ní zmiňoval ve výroku čís. 3605.

— okolnosti, že nalézací soud nezkoumal podle § 262 tr. ř., zda ve skutku pachatelově není skutková podstata jiného trestného činu, nemůže se nejvyšší soud zabývati na škodu obžalovaného, nebyl-li rozsudek v tom směru napaden čís. 3762.

— okolnost, že obžalobou byla pozastavena jen část článku, nebrání tomu, by soud nezjistil smysl této části ve spojitosti s nepozastaveným obsahem článku čís. 3836.

— předpis § 267 tr. ř. je způsobem, opodstatňujícím důvod zmatku podle čís. 7 § 344 tr. ř. porušen jen, byla-li porotcům dána (a jimi kladně zodpovězena) otázka na skutek, na který obžaloba ani původně nezněla ani při hlavním přelíčení rozšířena nebyla čís. 3922.

— zrušovací soud přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší se k činu, jak se stal svého času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostem napotomním čís. 3940.

— ustanovení § 27 odst. 2 zák. o ochr. zn. neposkytuje oporu pro omezení nejvyššího nákladu veřejného vyhlášení odsouzení vinníkova. Podrobil-li se soukromý obžalobce v odvolání nejvyšší hranici nákladu na uveřejnění rozsudku, žádaje o stanovení nejvyšší hranice v určité vyšší částce, lze jeho odvolání vyhověti jen se zachováním této nejvyšší hranice čís. 3949.

— předmětem nikoliv jen rozsudku, nýbrž i stihání, najmě obžaloby a návrhů obžalobu rozšiřujících jest určitý skutek, nikoliv určitá jeho právní kvalifikace čís. 3957.

— jest nejen právem, nýbrž i povinností nalézacího soudu, by — přihlížeje i ke všem změnám, jež doznal skutkový podklad obžaloby výsledky hlavního přelíčení — uvažoval o zažalovaném skutku se všech právních hledisek, přicházejících v úvahu, a podřadil skutek ten — nejsa vázán právními názory obžalobce — pod ten zákon, který se při správném výkladu ke skutku vztahuje čís. 3957.

— právní zásada, že obžalobce nemůže zmateční stížností proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati ideální souběh trestných činů rozsudkem prvé stolice opomenutý nebo nesprávně popřený, nevylučuje, by obžalobce zmateční stížností proti osvobozujícímu rozsudku neuplatňoval trestnost skutku podle zákona, který rozsudek prvé stolice v úvahách — náležejících mu podle § 262 tr. ř. bez ohledu na směr a úplnost právních názorů obžalobcem uplatněných — opomenul aneb o němž neprávem vyslovil, že se ke skutku nevztahuje čís. 3957.

— i v soukromožalobních trestních věcech jest úkolem soudu, by z úřední povinnosti vyšetřoval veškeré okolnosti, rozhodné pro otázku viny po stránce objektivní i subjektivní čís. 3960.

— s hlediska § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest třeba v rozsudku uvésti, ke kterému vojenskému zločinu bylo podněcováno čís. 3981.

— i když státní zastupitelství v obžalovacím spisu označilo určité z odporujících si dvou svědectví za křivé a tím připustilo správnost druhého, bylo mu volno podle § 263 tr. ř. zaujati při hlavním přelíčení opačné hledisko. Tu pak bylo povinností nalézacího soudu, by za podklad svého rozhodnutí nevzal původní obžalobu, nýbrž onu její úpravu, jak vyplývá z konečného návrhu veřejného obžalobce čís. 4018.

— důvody zprošťujícího rozsudku nemohou nabýti právní moci ani míti závaznost pro jiný soud při rozhodování o jiné trestní věci čís. 4062.

— žádost státního zastupitelství o zaslání spisů zahrnuje v sobě žádost o zaslání prvopisu rozsudku, který tvoří neoddělitelnou část soudních spisů čís. 4092.

— důvody rozsudkové, v nichž jest trestný výrok skutkově zjištěn podle jednotlivých slov, po případě podle obsahu a smyslu, jsou integrující součástí rozsudku čís. 4189.

— nevyplývá-li z plné moci, že byla udělena před hlavním přelíčením, jest doručiti kontumační rozsudek obžalovanému čís. 4198.

— podle §§ 231, 268, 548 tr. ř. musí býti každý rozsudek veřejně prohlášen; nestalo-li se tak a rozsudek byl doručen stranám jen písemně, byl porušen zákon (§ 33 tr. ř.) v oněch ustanoveních čís. 4276, 4277.

— šlo-li o rozsudek zprošťující z obžaloby (s nímž se obžalobce spokojil), nelze učiniti opatření podle poslední věty § 292 tr. ř., nýbrž jen vysloviti, že byl nezákonným postupem porušen zákon čís. 4276.

— i opravný prostředek odvolání z rozsudku okresního soudu předpokládá podle §§ 458 a 463 tr. ř. rozsudek řádně prohlášený (§ 466 tr. ř.) čís. 4277.

— bylo-li odvolání podáno z rozsudku, jenž nebyl řádně prohlášen, nýbrž stranám doručen jen písemně, jest řízení, jež bylo o něm zavedeno, zmatečné čís. 4277.

— pro žádost o doručení opisu rozsudku podle § 285 tr. ř. zákon nepředpisuje zvláštní formality; stačí, přednesl-li obžalovaný po odchodu samosoudce v přítomnosti státního zástupce k zapisovateli prosbu, by byl opis rozsudku doručen zástupci chudých, který mu má býti zřízen, třebaže o této žádosti nedopatřením zapisovatele nebyl zřízen zápis čís. 4286.

— podle § 263 tr. ř. pro rozšíření obžaloby na nový skutek není třeba zvláštního mezitímního nálezu soudu ani výslovného souhlasu obžalovaného; stačí, že soud po rozšíření obžaloby dále jednal a obžalovaný neprotestoval; nezáleží na tom, že se tak stalo u nepříslušného soudu čís. 4342.

— **§ 259:** nedostatek návrhu zákonně oprávněného žalobce čís. 4724.

— — prohlášení obžalobcovo, že ustupuje od obžaloby, pokud jde o právní označení skutku v obžalobu daného (jen v určitém směru) nemůže míti procesní účinek § 259 čís. 2 tr. ř. I podle § 259 čís. 2 tr. ř. lze zprostiti jen pro čin v obžalobě obžalovanému za vinu kladený, nikoliv pro některou jeho právní kvalifikaci čís. 3901.

— — tím, že soukromý obžalobce, podavší na téhož obžalovaného dvě trestní oznámení (stíhací návrhy) pro přečin proti bezpečnosti cti pro týž celý obsah článku, navrhl, bera druhý návrh zpět, aby trestní řízení vzešlé z tohoto druhého návrhu bylo zastaveno, »poněvadž byl podán již jeden trestní návrh, čímž se stalo, že se proti obžalovanému vede pro tutéž věc dvoje trestní řízení«, nebylo zasaženo i trestní řízení zahájené oním prvým návrhem; nejde tu o okolnost trestnost činu rušící po rozumu §§ 46, 259 čís. 2 tr. ř. čís. 4768.

— — zprošťující rozsudek může býti zmateční stížností napadán jen v neprospěch obžalovaných čís. 3939.

— — byla-li obžaloba podána pro přečin a pro přestupek zanedbání povinné péče, spáchaný rozšiřováním určitého tiskopisu, a to celým jeho obsahem, může soud i bez modifikace obžaloby sám podrobiti doslov tiskopisu obžalobou za závadný označený právnímu rozboru a podřaditi jej pod určité právní normy (§§ 259 čís. 3, 262, 267, 281 čís. 8 tr. ř. čís. 3605.

— — přísnější hlediska obžalovacího návrhu jsou vzhledem k zásadám předpisů §§ 259 čís. 3, 262 a 267 tr. ř. do té míry směrodatná pro nalézací soud, že, shledav ve skutku pachatelově souhrn zákonných znaků určitého trestného činu s mírnější trestní sankcí, nemůže nechati beze zřetele další skutečnosti vyšedší najevo z výsledků řízení, jež, rovněž skutkově zjištěny, pozměnily by ve spojení s ostatními jednání pachatelovo v přísnější trestný čin, pokud se týče aspoň při témže druhu deliktu odůvodňovaly by použití vyšší trestní sazby čís. 4184.

— — zmatečním důvodem čís. 9 a) § 281 tr. ř. předpokládaná právní mylnost rozhodnutí otázky, je-li skutek dávaný obžalovanému za vinu zločinem,

přečinem nebo jiným trestným činem příslušejícím k pravomoci soudu (právní mylnost výroku zprošťujícího obžalovaného pro naprostou bezvýznamnost souzeného skutku — § 259 čís. 3 tr. ř.), jest dána i tehdy, je-li výronem nesprávného použití zákona i jen závěr, že souzený skutek nenaplňuje skutkovou podstatu jiného trestného činu, než který v něm shledal obžalobce, pokud se týče, že skutek nespadá ani pod zákon, jehož se obžalobce v řízení prvé stolice nedovolával, ba i tehdy, neuvažoval-li rozsudek o skutku s hlediska zákona, který se snad může k němu vztahovati, třebaže se ho žalobce před rozsudkem nedovolával čís. 3957.

— **§ 260 tr. ř.:** podle § 1 čís. 2 tisk. nov. (zák. čís. 124/1924) stačí k zodpovědnosti redaktora za článek jeho spolupůsobení při redakci a vydání článku; s hlediska § 260 tr. ř. stačí, že toto spolupůsobení je ve výroku vyjádřeno slovy »dal uveřejniti« a bližší rozvedení ponecháno důvodům čís. 3803.

— — hlavní přelíčení v obnoveném řízení má se vztahovati nejen na veřejnožalobní čin, ohledně něhož byla obnova povolena, nýbrž i na výrok o trestu ohledně pravoplatného odsouzení pro soukromožalobní činy, ohledně nichž obnova povolena nebyla; ustanovení druhé věty § 390 tr. ř. nemá tu místa čís. 3680.

— — byl-li obžalovaný novým rozsudkem zproštěn pro onen (veřejnožalobní) čin, a rozsudek neobsahuje výměru trestu pro tyto (soukromožalobní) činy, jde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř. (§ 260 tr. ř.) čís. 3680.

— — aby vyhověl předpisu § 260 čís. 2 a § 270 čís. 5 tr. ř. (v doslovu zákona čís. 1/1920) jest nalézací soud pod následky zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. povinen v rozsudku stručně avšak určitě uvésti, které skutečnosti a z jakých důvodů považoval za dokázané nebo za nedokázané; při deliktech verbálních pak do oboru této skutkově zjišťovací činnosti vyhražené soudům nalézacím spadá především zjištění doslovu (znění, textu) souzeného projevu a dále i výklad projevu, určení, jaký byl smysl, význam, dosah, směr, účel a předmět projevu čís. 3689.

— — požadavku § 260 čís. 1 tr. ř. je vyhověno tím, že byl do rozsudku pojat výrok porotců čís. 3804.

— — hlavní přelíčení v obnoveném řízení má se vztahovati nejen na veřejnožalobní čin, ohledně něhož byla obnova povolena, nýbrž i na výrok o trestu ohledně pravoplatného odsouzení pro soukromožalobní činy, ohledně nichž obnova povolena nebyla; ustanovení druhé věty § 390 tr. ř. nemá tu místa čís. 3680.

— — byl-li obžalovaný novým rozsudkem zproštěn pro onen (veřejnožalobní) čin, a rozsudek neobsahuje výměru trestu pro tyto (soukromožalobní) činy, jde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř. (§ 260 tr. ř.) čís. 3680.

— — není závadou, že ve výroku rozsudku není slovně uveden celý výrok, v němž nalézací soud spatřuje skutkovou podstatu trestného činu čís. 4189.

— — předpisům §§ 260 čís. 1 a 270 čís. 4 tr. ř. jest vyhověno, uznává-li se rozsudkovou větou obžalovaný vinným, že se v určitý čas a na určitém místě dopustil jednání, které jest vyjádřeno veškerými zákonnými znaky dotyčného trestného činu; čin obžalovaného jest takto dostačujícím způsobem individualisován, by nemohl býti zaměněn za jiný čin čís. 4189.

— — ustanovení § 260 čís. 1 tr. ř. vyhovuje i výrok alternativní, ana se i jím vylučuje možnost záměny činů, na něž výrok zní, s jiným činem, a tím i nebezpečí opětného stíhání obžalovaného pro ten či onen z činů, pojatých do rozsudkového výroku, kterémužto nebezpečí má právě čeliti zákonný předpis § 260 tr. ř. čís. 4287.

— — rozsudek nestal se zmatečným podle čís. 3 § 281 tr. ř. proto, že ponechává nerozhodnuté, kdy obžalovaný vypovídal před soudem jako svědek vědomě křivě, uznávaje ho vinným alternativně, že buď u okresního soudu křivé svědectví vydal, nebo u krajského soudu křivou přísahu vykonal čís. 4287.

— — nalézací soud vyhradiv v rozsudku při hlavním líčení prohlášeném výrok o tom, zda radiotelefonní zařízení propadá ve prospěch státu či nikoli, pozdějšímu rozhodnutí, porušil při hlavním líčení předpis § 260 čís. 3 tr. ř., jehož šetřiti zákon výslovně ukládá pod neplatností, a tím zatížil svůj rozsudek ve výroku o trestu zmatkem podle § 281 čís. 3 tr. ř. čís. 4877.

— **§§ 262, 263, 267 tr. ř.:** předmětem obžaloby jest podle § 207 odst. druhý čís. 2 tr. ř. konkretně označený určitý skutek. Nalézacímu soudu jest plně zůstaveno, by, oceniv volně výsledky veškerého průvodního řízení (§ 258 tr. ř.), zjistil skutečný průběh dotyčné události; tedy, by zjistil u verbálního deliktu, trestný výrok, výklad jeho smyslu, jakož i to, co pachatel chtěl vyjádřiti svými slovy, aby vše to zjistil úplně samostatně a zcela neodvisle od údajů obžaloby, a by, položiv takto za základ výrok jím za prokázaný vzatý, prozkoumal jej ve všech závažných směrech tak, aby pak rozsudkem odpověděl na otázku viny a otázku kvalifikace trestného činu čís. 3475.

— — s hlediska § 262 tr. ř. jest bez významu, že se výroky, uvedené v obžalobě nekryjí zúplna a doslovně s výroky, jak je zjistil nalézací soud čís. 3475.

— — byla-li obžaloba podána pro přečin a pro přestupek zanedbání povinné péče, spáchaný rozšiřováním určitého tiskopisu, a to celým jeho obsahem, může soud i bez modifikace obžaloby sám podrobiti doslov tiskopisu obžalobou za závadný označený právnímu rozboru a podřaditi jej pod určité právní normy (§§ 259 čís. 3, 262, 267, 281 čís. 8 tr. ř. čís. 3605.

— — důvody rozsudku tvoří s výrokem jeden celek; pokud stačí (§ 281 čís. 7 tr. ř.), přihlíží-li soud ke kvalifikaci trestnosti obsahu tiskopisu v určitém směru v důvodech, aniž se o ní zmiňoval ve výroku čís. 3605.

— — okolnosti, že nalézací soud nezkoumal podle § 262 tr. ř., zda ve skutku pachatelově není skutková podstata jiného trestného činu, nemůže se nejvyšší soud zabývati na škodu obžalovaného, nebyl-li rozsudek v tom směru napaden čís. 3762.

— — okolnost, že obžalobou byla pozastavena jen část článku, nebrání tomu, by soud nezjistil smysl této části ve spojitosti s nepozastaveným obsahem článku čís. 3836.

— — předpis § 267 tr. ř. je způsobem, opodstatňujícím důvod zmatku podle čís. 7 § 344 tr. ř. porušen jen, byla-li porotcům dána (a jimi kladně zodpověděna) otázka na skutek, na který obžaloba ani původně nezněla ani při hlavním přelíčení rozšířena nebyla čís. 3922.

— — předmětem nikoliv jen rozsudku, nýbrž i stíhání, najmě obžaloby a návrhů obžalobu rozšiřujících jest určitý skutek, nikoliv určitá jeho právní kvalifikace čís. 3957.

— — jest nejen právem, nýbrž i povinností nalézacího soudu, by — přihlížeje i ke všem změnám, jež doznal skutkový podklad obžaloby výsledky hlavního přelíčení — uvažoval o zažalovaném skutku se všech právních hledisek, přicházejících v úvahu, a podřadil skutek ten — nejsa vázán právními názory obžalobce — pod ten zákon, který se při správném výkladu ke skutku vztahuje čís. 3957.

— — právní zásada, že obžalobce nemůže zmateční stížností proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati ideální souběh trestných činů rozsudkem prvé stolice opomenutý nebo nesprávně popřený, nevylučuje, by ob-

žalobce zmateční stížností proti osvobozujícímu rozsudku neuplatňoval trestnost skutku podle zákona, který rozsudek prvé stolice v úvahách — náležejících mu podle § 262 tr. ř. bez ohledu na směr a úplnost právních názorů obžalobcem uplatněných — opomenul aneb o němž neprávem vyslovil, že se ke skutku nevztahuje čís. 3957.

— — i v soukromožalobních trestních věcech jest úkolem soudu, by z úřední povinnosti vyšetřoval veškeré okolnosti, rozhodné pro otázku viny po stránce objektivní i subjektivní čís. 3960.

— — s hlediska § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. jest třeba v rozsudku uvésti, ke kterému vojenskému zločinu bylo podněcováno čís. 3981.

— — i když státní zastupitelství v obžalovacím spisu označilo určité z odporujících si dvou svědectví za křivé a tím připustilo správnost druhého, bylo mu volno podle § 263 tr. ř. zaujati při hlavním přelíčení opačné hledisko. Tu pak bylo povinností nalézacího soudu, by za podklad svého rozhodnutí nevzal původní obžalobu, nýbrž onu její úpravu, jak vyplývá z konečného návrhu veřejného obžalobce čís. 4018.

— — přísnější hlediska obžalovacího návrhu jsou vzhledem k zásadám předpisů §§ 259 čís. 3, 262 a 267 tr. ř. do té míry směrodatná pro nalézací soud, že, shledav ve skutku pachatelově souhrn zákonných znaků určitého trestného činu s mírnější trestní sankcí, nemůže nechati bez zřetele další skutečnosti vyšedší najevo z výsledků řízení, jež, rovněž skutkově zjištěny, pozměnily by ve spojení s ostatními jednání pachatelovo v přísnější trestný čin, pokud se týče aspoň při témže druhu deliktu odůvodňovaly by použití vyšší trestní sazby čís. 4184.

— — shledal-li soud v jednání, kvalifikovaném obžalobou jako zločin § 81 tr. zák., jen urážku skutkem, je povinen učiniti skutkové zjištění i ohledně okolností, podmiňujících podle 2. odst. § 313/tr. zák. použití vyšší trestní sazby čís. 4184.

— — soud jest návrhy obžalobcovými vázán jen potud, že nesmí uznati vinným obžalovaného skutkem, k němuž obžaloba původně nesměřovala a na který nebyla rozšířena při hlavním přelíčení. Jinak má soud podle § 262 tr. ř. použíti na zjištěný jím skutek v otázce viny a tím více v otázce trestu těch ustanovení zákona, která se při správném jejich výkladu na skutek ten vztahují, třebaže se jich obžalobce nedovolával čís. 4217.

— — stíhal-li soukromý obžalobce jen porušení právního statku chráněného zákonem proti nekalé soutěži, aniž za řízení uplatňoval i poškození své cti, nemůže vytýkati, že soud nepoužil ustanovení § 262 tr. ř.; není tu příslušný nárok, který by mohl býti podkladem pro výrok odsuzující pro urážku na cti čís. 4397.

— — nalézací soud jest vázán (§ 267 tr. ř.) návrhy obžalobcovými jen potud, že nesmí uznati obžalovaného vinným skutkem, k němuž obžaloba původně nesměřovala a na nějž nebyla při hlavním přelíčení rozšířena, kdežto jinak není soud podle § 262 tr. ř. vázán ani označením činu v obžalobě, ani návrhy obžaloby (obžalobce) na použití určité trestní sazby nebo rozsahem skutečnosti obžalobou v příčině trestní sazby uplatňovaných, nýbrž vynese — nenastaly-li předpoklady § 261 tr. ř. (příslušnost porotního soudu) — rozsudek podle svého právního přesvědčení, bera za podklad skutečnosti, jež pokládá za prokázány, po případě vedle nebo na místě skutečností obžalobou uplatňovaných čís. 4609.

— — třebaže obžalobce odůvodnění (návrh) obžaloby pro zločin podvodu, uplatňující škodu 2.000 Kč převyšující, nepřizpůsobil změně § 203 tr. zák., nastalé zákonem čís. 31/1929, vydaným po pravomoci obžaloby, byl soud po případě povinen uvažovati, nejsou-li dány i nyní předpoklady oné trestní sazby (nepřevyšuje-li škoda i 20.000 Kč) čís. 4609.

— — rozsudek je podle § 281 čís. 8 tr. ř. zmatečný jen, šel-li proti předpisu §§ 262, 263, 267 tr. ř. dále, než obžaloba; těmito předpisy je stanoveno jen, že soud nesmí obžalovaného uznati vinným činem, jenž není obžalobcem stíhán čís. 4659.

— — eventuelním návrhem veřejného obžalobce v jeho konečné řeči bylo event. dostatečně vyhověno požadavkům §§ 263 a 267 tr. ř. čís. 4703.

— **§ 269 tr. ř.:** ustanovení § 269 tr. ř., by byl obžalovanému k vyhlášení rozsudku se nedostavivšímu rozsudek doručen v opisu, a § 284 odst. prvý tr. ř., že je počátek lhůty k odpovědi zmateční stížnosti závislým na tomto doručení, má na mysli doručení správného a úplného opisu rozsudku čís. 3383.

— **§ 270 tr. ř.:** ustanovení § 270 tr. ř. platí i pro senát mládeže čís. 4389.

— **§ 270 čís. 4 tr. ř.:** předpisům §§ 260 čís. 1 a 270 čís. 4 tr. ř. jest vyhověno, uznává-li se rozsudkovou větou obžalovaný vinným, že se v určitý čas a na určitém místě dopustil jednání, které jest vyjádřeno veškerými zákonnými znaky dotyčného trestného činu; čin obžalovaného jest takto dostačujícím způsobem individualisován, by nemohl býti zaměněn za jiný čin čís. 4189.

— **§ 270 čís. 5 tr. ř.:** zjištění smyslu a dosahu pozastavené stati spadá v obor skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jemuž jest i tu vyhraženo právo, by si úsudek o dosahu a o smyslu článku utvořil podle volného přesvědčení; leč při této své činnosti nesmí se soud přenésti přes zásady logického myšlení a prostě, takřka autokraticky vysloviti, že pokládá to neb ono za pravý smysl článku, nýbrž jsou mu při tom § 270 čís. 5 a § 281 čís. 5 tr. ř. přesně vytýčeny hranice, v nichž se při jinak volném uvažování musí pohybovati a předepsány směrnice, jak se má ono skutkové zjištění státi. I tento výrok soudu musí býti jasný a určitý, musí odpovídati zásadám logického myšlení, musí obsahovati náležité odůvodnění, z něhož lze seznati, jakou logickou operací dospěl soud od doslovu článku k úsudku o jeho smyslu, a musí se soud při tom vypořádati i se všemi námitkami obžalovaného, pokud mohou býti pro posouzení věci významnými čís. 3381.

— — v případech, v nichž se soud odchýlil od posudku znalcova, tudíž stačí a je tím zároveň vyhověno i formálnímu předpisu § 270 čís. 5 tr. ř., jsou-li v rozsudkových důvodech nastíněny úvahy, na jichž základě soud neshledal znalcův posudek přesvědčujícím a pro sebe závazným. Tohoto úkolu zhostil se nalézací soud způsobem, zákonu formálně i věcně plně vyhovujícím, vylíčiv podrobně v rozhodovacích důvodech napadeného rozsudku, proč nesdílí ani v jednotlivostech ani v celku posudek znalce čís. 3412.

— — předpisu § 270 čís. 5 tr. ř. není vyhověno, dovolává-li se rozsudek pro zjištění jen všeobecně výsledků průvodního řízení, aniž je reprodukuje, by tak umožnil kontrolu, zda je také přezkoumával a hodnotil (§ 258 tr. ř.) čís. 3612.

— — požadavkům zákona (§§ 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.) není vyhověno, uvádí-li rozsudek jen zdroje svého poznání, aniž se jejich obsahem v rozsudku obírá a podrobuje jej zákonnému zkoumání a hodnotění; nestačí ani poukaz na rozsudkový výrok čís. 3684.

— — aby vyhověl předpisu § 260 čís. 2 a § 270 čís. 5 tr. ř. (v doslovu zákona čís. 1/1920) jest nalézací soud pod následky zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. povinen v rozsudku stručně avšak určitě uvésti, které skutečnosti a z jakých důvodů považoval za dokázané nebo za nedokázané; při deliktech verbálních pak do oboru této skutkově zjišťovací činnosti vyhražené soudům nalézacím spadá především zjištění doslovu (znění, textu) souzeného projevu a dále i výklad projevu, určení, jaký byl smysl, význam, dosah, směr, účel a předmět projevu čís. 3689.

— — aby bylo vyhověno předpisu § 270 čís. 5 tr. ř. a uvarováno se výtky neúplnosti rozhodovacích důvodů nebo nedostatku důvodů ve smyslu čís. 5 § 281 tr. ř., není nezbytně zapotřebí, by v rozhodovacích důvodech bylo zvláště a podrobně uvažováno o každém jednotlivém průvodním prostředku a o každé jednotlivé skutečnosti, nýbrž stačí, má-li rozsudkový závěr dostatečnou oporu v souhrnu výsledků hlavního přelíčení čís. 3785.

— — odůvodnění výroku o rozhodných skutečnostech ve smyslu § 270 čís. 5 a § 281 čís. 5 tr. ř. ohledně tiskových urážek č í s. 3870.

— — zjišťuje, co bylo v zažalovaném článku o soukromém obžalobci řečeno, má kmetský soud postupovati nejen výkladem gramatickým, nýbrž i logickým, přihlížeje k souvislosti jednotlivých míst článků, vyhledati jejich, třebas zastřený smysl, a uvážiti i dosah článků, t. j. uvážiti, jak nepodjatý čtenář bude jednotlivým článkům rozuměti a které představy budou v něm vyvolány jednotlivými články o soukromém obžalobci a o jeho jednání č í s. 3977.

— — tyto zjišťovací výroky jest podle § 270 čís. 5 tr. ř. náležitě odůvodniti poukazem k jejich zdrojům ve vykládané látce a vyložením logických operací, které vedly soud k jeho skutkovým závěrům z premis daných vykládanou látkou č í s. 3977.

— — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. i pro formální vady (nedostatek důvodů ve smyslu §§ 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.) č í s. 3991.

— — nesprávnost rozsudkového výroku ohledně jedné formy (proti státu pro jeho vznik) nečiní ještě rozsudek vadným, jsou-li tu odůvodněně uváděny i další formy trestného činu (podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. — pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu) č í s. 4010.

— — zrušovacímu soudu jest umožněno přezkoumati správnost rozhodnutí nalézacího soudu o právním podřazení trestné činnosti pachatelovy jen, obsahují-li důvody rozsudkové (§ 270 čís. 5 tr. ř.) nejen skutková zjištění veškerých zákonných znaků dotyčného trestného činu po stránce objektivní i subjektivní, nýbrž, je-li z úvah těchto důvodů i patrno, že soud, rozhoduje právní otázky, měl zřetel na veškeré okolnosti souzeného případu, jež tu spolupůsobí při potřebě skutkového zjištění zákonných náležitostí č í s. 4105.

— — subjektivní stránka musí však býti v rozsudku výslovně zjištěna a po zákonu (§ 270 čís. 5 tr. ř.) odůvodněna, poněvadž jinak neodpovídá odsuzující výrok zákonu č í s. 4133, 4175.

— — výklad souzeného projevu může býti úplný jen, není-li smysl, význam, dosah, směr a účel projevu určen jen podle ojedinělých, ze souvislosti vytržených vět, nýbrž zároveň s toho hlediska, že jednotlivé věty jsou články logicky souvislého celku; porušení této zásady je ohroženo zmatečností neúplnosti ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř. č í s. 4256.

— — ona zásada není porušena, uvádí-li rozsudek při rozboru projevu s hlediska toho kterého dotčeného ustanovení zákona (na ochranu republiky) zvláště závadné věty projevu bezprostředně po sobě, po případě v jiném pořadí, než ve kterém byly proneseny č í s. 4256.

— — v rozsudku (zprošťujícím z obžaloby pro přečin podle §§ 23, 25 zák. na ochr. zn.) nestačí jen vysloviti, že se podobnosti mezi oběma známkami týkají takových částí vnější úpravy, které jsou všeobecně používány a proto nerozhodné, a že soud ze srovnání obou známek dospěl k přesvědčení, že obžalovaný označil své zboží jinou známkou, takže původ zboží je pro obyčejného kupitele na prvý pohled poznatelný, nýbrž jest soud povinen, by jednotlivé podobnosti i rozlišnosti přesně v rozsudku uvedl a na tomto podkladě způsobem hovícím předpisům §§ 270 čís. 5 a 281 čís. 5 tr. ř. náležitě zjistil a odůvodnil, proč vylučuje zaměnitelnost obojího označení zboží č í s. 4328.

— — jsou-li dány náležitosti skutkové podstaty podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., je tím zjištěno, že jednáním pachatelovým byl skutečně ohrožen obecný mír, aniž je třeba tuto okolnost v rozsudku zvláště vyslovovati nebo odůvodňovati č í s. 4580.

— **§ 270 posl. odst.:** je-li výrok o trestu podle písemného vyhotovení rozsudku následkem chyby v psaní nejasný, jest na nalézacím soudě, by rozsudek v tomto směru podle § 270 posl. odst. tr. ř. opravil č í s. 3393.

— — rozsudek lze opraviti ve smyslu posl. odst. § 270 tr. ř., bylo-li pouhým přepsáním vyhotovitele rozsudku použito těžšího druhu trestu než jest v zákoně stanoven č í s. 3457.

— — oprava mylného označení a mylného právního podřadění trestného činu, jímž obžalovaný uznán vinným, vybočuje z mezí § 270 posl. odst. tr. ř. a jest proto nepřípustná č í s. 4485.

— — jméno (příjmení) soukromého obžalobce, uvedené následkem přepsání nesprávně ve stíhacím návrhu (v obžalobě), lze prostě opraviti po rozumu § 270 posl. odst. tr. ř., je-li jinak nepochybné, že onen návrh (obžaloba) byly skutečně podány osobou jako soukromý obžalobce vystupující č í s. 4747.

— **záznam o rozsudku (§ 458 tr. ř.)** viz t a m ž e.

— **§ 459 tr. ř.:** byl-li obžalovaný při hlavním přelíčení a nebyl-li jen při vyhlašování rozsudku, nejde o rozsudek vydaný podle § 459 tr. ř.; v takovém případě nepřichází v úvahu § 478 tr. ř., nýbrž platí tu v příčině včasnosti ohlášení a včasnosti provedení odvolání předpisy § 466 odst. 2 a § 467 tr. ř. č í s. 4819.

— **§ 475 odst. 2 tr. ř.:** § 475 odst. 2 tr. ř. ke své použitelnosti nevyžaduje, by se z rozsudku okresního soudu odvolal obžalobce, dovoluje naopak zrušiti rozsudek okresního soudu k návrhu státního zástupce, i když podnětem, z něhož se s věcí obíral sborový soud první stolice jakožto soud odvolací ve věcech přestupkových, bylo jen odvolání odsouzeného obžalovaného č í s. 3805.

— **§§ 5, 18 tr. zák. slov.:** za cizozemské jest považovati rozsudky cizích soudů, byť byly vydány podle práva věcně shodného s právem platným na československém státním území č í s. 4366.

— **§ 326 č. 1 tr. ř. slov.:** při úvaze, zda jde o totožný čin, o němž byl již dříve vynesen pravoplatný rozsudek (§ 326 č. 1 tr. ř.), nerozhoduje právní kvalifikace činu tvrzená obžalobou nebo přijatá soudem, nýbrž sám skutek, jenž byl označen jako trestný č í s. 4459.

— — sprosťujúci rozsudok, ktorým bol obžalovaný oslobodený podľa § 4 alebo § 6 odst. IV. zák. č. 124/24 sb. z. a n. a boly mu uložené povinnosti uvedené v odst. II. § 13 cit. zák., nie je sprosťujúcim rozsudkom v smysle trestného poriadku; obžalovaný môže podať zmätočnú sťažnosť proti takémuto sprosťujúcemu rozsudku č í s. 4608.

— — páchateľa, pravoplatne odsúdeného pre rad jednotlivých sprenevier v úrade, kvalifikovaných ako jeden trestný čin pokračujúci, neľze podľa § 326 č. 1 tr. p. sprostiť obžaloby pre ďalší, dodatočne na javo vyšlý prípad sprenevery v úrade, s odôvodnením, že čin je len čiastkou už pravoplatne posúdenej trestnej činnosti obžalovaného č í s. 4677.

— **§ 425 tr. por.:** súd dožiadaný v pokračovaní podľa § 425 odst. II. tr. p. o vyhlásenie rozsudku je tiež zmocnený prijať ohlásenie a prevedenie zmätočnej sťažnosti, pokiaľ sa stalo ihneď po vyhlásení rozsudku č í s. 4427.

— — v řízení podle § 425 odst. II. tr. ř. jest rozsudek vrchního soudu vyhlásiti obžalovanému a není nutno, aby byl vyhlášen nebo doručen ještě zvlášť jeho zvolenému obhájci č í s. 4399.

Rozširovanie tlačív: minister s plnou mocou pre správu Slovenska bol oprávnený vydať zákaz rozširovania tlačív podľa § 10 odst. 3 zák. čl. XIV:1914; zrušením ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska nestaly sa výnosy a nariadenia ním vydané neplatnými č í s. 4382.

— — »rozširovati« ve smysle § 8 zák. čl. XIV:1914 lze i jediný exemplář tiskoviny, činí-li se jeho obsah přístupným, třebas postupně, velkému počtu lidí, aniž bylo předem zabezpečeno, že zůstane v úzkém kruhu zájemců č í s. 4406.

Rozšíření obžaloby: není k němu třeba zvláštního mezitímního nálezu soudu a netřeba, by byl souhlas obžalovaného udělen výslovně, stačí svolení mlčky, činem konkludentním čís. 4342.

— — viz též zmatek čís. 8 § 281 tr. ř.

Rozšiřování: podle § 6 tisk. nov. čís. 3459, 3875.

— ve smyslu § 6 tisk. zák. jest všeliké úmyslné jednání, jímž se tiskopis činí přístupným individuelně neomezenému počtu osob za tím účelem, by jím bylo působeno na jejich smýšlení; spadá sem rozdávání tiskopisů, nikoliv však ponechání části letáků v bytě čís. 4096.

– letáků; jeho trestnost čís. 4343.

— i odevzdání jediného výtisku určitému jednotlivci lze podřaditi pojmu rozšiřování (odevzdávání) tiskopisu ve smyslu §§ 6 a 23 zák. o tisku, měla-li (podle pachatelova úmyslu) z onoho odevzdání jednotlivci nastati obecná, třebas postupná přístupnost tiskopisu (jeho vnikání do širšího obecenstva) čís. 4346.

Rozšiřování údajů o poměrech podniku: po rozumu § 27 (§ 2 odst. 2) zák. čís. 111/1927 čís. 4397.

— — — viz též nekalá soutěž.

— **urážlivého letáku:** z nedbalosti čís. 4391.

— — — viz též urážka tiskem (§ 6).

Rozšiřovaným spisem (§ 39 zák. č. 50/23): jest rozuměti všechny písemnosti, jejichž obsah jest přístupný většímu počtu osob, ať již individuálně určitému nebo co do množství neurčitému čís. 3650, 4760.

— — aniž by se vyžadovalo, by spis vešel skutečně ve známost více lidí; postačí, byla-li tu možnost, by více lidí obsah mohlo shlédnouti čís. 4760.

— — na př. podání u poslanecké sněmovny Národního shromáždění neb u presidenta republiky čís. 3650.

— — odevzdání spisu starostovi k přečtení v obecním zasedání již samo o sobě tvoří náležitost »rozšiřovaného spisu« ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3798.

— — viď ochrana republiky (§ 39 č. 2).

Rozšiřovatel: podle § 493 odst. 2 tr. zák. čís. 3542.

Rozvod manželství viz manželství.

Rozvodová skříňka viz krádež dle § 175 b) tr. zák.

Rouháním: není jen popírání jsoucnosti Boha způsobem zlehčujícím, nýbrž jakýkoliv, k Bohu se vztahující projev nevážnosti, neúcty, posměchu, pohrdání neb opovržení, jakékoliv jednání, zejména slovní výroky, jimiž někdo zlehčuje posvátnost a velikost Boha neb odpírá Mu způsobem opovržlivým vlastnosti, které vyznačují Božství jako nejvyšší, nejdokonalejší bytost čís. 3633.

Rudá armáda: provolání jí slávy čís. 3737.

Rudý den: rozšiřování agitačních letáků pro něj čís. 3470.

— **zájezd** viz komunistická strana.

Rukojemství: podle § 1346 obč. zák. čís. 3623.

Rukopis viz zkouška rukopisu.

Rusko sovětské viz sovětské Rusko.

Rušení míru: mezi stranami a urážka na cti čís. 3951.

Rušenie obecného pokoja viď ochrana republiky (§ 14).

Rvačka: pokud účast na rvačce jest jednáním, o němž může pachatel již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, seznati, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečenství pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost ostatních účastníků na rvačce (§ 335 tr. zák.) čís. 3458.

— i pro druhý odstavec § 157 tr. zák. stačí, nastalo-li těžké poškození na těle ze rvačky (ze zlého nakládání) jen pro vedlejší příčiny náhodou se přihodivši, avšak rvačkou (zlým nakládáním) způsobené, nebo pro zvláštní okolnosti, za nichž skutek spáchán čís. 4831.

— účast toho kterého pachatele na rvačce (zlém nakládání) s určitým jednotlivcem je jediným a jednotným skutkem, jejž nelze pro účel trestného přičítání rozkládati podle různých účinků, vzešlých na těle dotčeného jednotlivce čís. 4831.

— viz uškození dle §§ 153, 157.

Rybní strážník: (státní) jest veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák. čís. 4331.

Ryby: podle § 174 II e) tr. zák. trestá se za zločin jen krádež ryb ulovených v rybníku, nikoliv v potoce čís. 3966.

— v přirozených vodních tocích mohou býti předmětem krádeže čís. 4733.

Rychlá jízda: kdy je přestupkem správním čís. 3772.

— — **(§§ 427, 428 tr. ř.):** podle §§ 427, 428 tr. zák. trestá se již rychlá jízda a není zapotřebí, by rychlá jízda byla zároveň i neobezřelou čís. 3990.

— — — i za platnosti vl. nař. č. 107/1932 je (nedovoleně) rychlá jízda automobilem přestupkem podle § 428 (427) tr. zák., nikoliv jen přestupkem stíhaným politickými úřady čís. 4863.

Rychlost jízdy viz automobil.

Řádná vrchnost viz násilí dle § 83.

Ředitel družstva: jemuž náleží několik domů v různých obcích se samostatnými správci, zodpovídal by (§ 335 tr. zák.) za neprovedení nutných oprav (ohrady žumpy, naplněné žhavým popelem, do níž spadlo dítě) jen, kdyby byl stav nebezpečný pro tělesnou bezpečnost lidí znal, nebo byl správcem domu upozorněn na potřebu oprav a o jich provedení se nepostaral, ač-li to náleželo do oboru jeho působnosti v družstvu čís. 3833.

Ředitelství trestnice viz lhůta.

Řidič automobilu (motocyklu) viz automobil.

Řidičská zkouška: dle § 22 min. nař. čís. 81/1910 čís. 3521.

Říšsko-německá národně-socialistická strana dělnická viz národně-socialistická strana dělnická.

Řízení disciplinární viz řízení kárné.

— **důchodkové** viz důchodkové řízení.

— **kárné:** jakýmkoli trestním stíháním pro čin neb opomenutí jak se vyjadřuje § 24 ústavní listiny, je bezpochybně uložení každé újmy, jež má postihnouti přestupníka za to, že něco učinil neb opomenul proti předpisu zákona, co jest ohroženo trestem. Nelze proto vylučovati z toho ani peněžité tresty za pořádková provinění podle předpisů trestního řádu čís. 3424.

— — obhájce je podle § 152 čís. 2 tr. ř. zproštěn povinnosti vydati svědectví jen pro trestní (kárné) řízení, které se vede proti osobě, kterou nebo v jejímž zájmu byl požádán o právní poučení neb o zastupování; ustanovení § 152 čís. 2 tr. ř. nemá místa v trestním (kárném) řízení, ve kterém jde o stíhání osoby jiné čís. 98 dis.

— — odmenu 180 Kč za vyhotovenie žiadosti o vklad práva vlastníckeho a za urýchlené prevedenie tohoto vkladu nelze považovať za nepatrný prospech v smysle § 3 odst. 2 zák. č. 178/24 sb. z. a n. Přijímal-li súdny úradník odmeny za vyhotovenie výpisov z pozemkových kníh, dopúšťal sa prečinu podľa § 3 odst. 1 cit. zák. len vtedy, išlo-li o vybavovanie žiadostí o výpisy v smysle §§ 393—402 jedn. poriadku; ináč išlo by len o prípadné previnenie disciplinárne čís. 4712.

— **ve věcech soudců:** byla-li důtka udělena nejvyšším soudem jako kárným soudem odvolacím při přezkoumávání rozhodnutí kárného soudu prvé stolice, jest k rozhodnutí o výmazu důtky v osobních výkazech povolán kárný soud prvé stolice (§§ 4, 5, 8, 28 zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.) čís. 80 dis.

— — nejvyšší soud není povolán ani rozhodovati ani učiniti opatření o dohlédací stížnosti (§§ 15, 16 tr. ř., §§ 74, 77 org. zák., § 5 zák. čís. 216/1919). Nelze si proto stěžovati k nejvyššímu soudu, že nebylo k dohlédací stížnosti nařízeno kárné řízení proti soudcům čís. 81 dis.

— — kárné řízení v nepřítomnosti obviněného není vadným, mohl-li obviněný, jemuž bylo odkazovací usnesení s obsílkou k ústnímu líčení doručeno, kárný soud o svém onemocnění včas zpraviti, ale neučinil tak čís. 82 dis.

— — předpis § 21 zákona ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák., že kárný soud může při vynášení nálezu vzíti zřetel jen k tomu, co se sběhlo při ústním líčení, platí i v kárném řízení proti notářům (§ 101 not. ř.) čís. 82 dis.

— — v pokynu nadřízeného úřadu justiční správy přímému úřednímu představenému soudcovu, by ho vyzval podati žádost o přeložení na trvalý odpočinek (§ 51 odst. 2 kár. zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.), nelze spatřovati zasahování justiční správy do výkonu soudnictví čís. 87 dis.

— — okolnost, že zasedali jako členové kárného senátu soudcové, kteří ve své vlastnosti jako úředníci justiční správy rozhodovali v předchozím řízení (zařídivše, aby vyzvání podle § 51 odst. 2 kár. zák. bylo učiněno, zamítnuvše žádost, by lékařská prohlídka byla provedena jinde a odepřevše žádost o náhradu nákladů na cestu k lékařské prohlídce), není vadou, která by činila kárné řízení zmatečným, a není důvodem k pochybnostem o nezaujatosti těchto kárných soudců čís. 87 dis.

— — předpisu § 52 odst. 2 kár. zák., by soudce byl na konci kárného řízení slyšen se svým vyjádřením, jest vyhověno výslechem před seděním; slyšeti ho při sedění je zůstaveno volnému uvážení kárného soudu čís. 87 dis.

— — ke příčinám, ze kterých soudce onemocněl tak, že došlo k použití § 51 kárn. zák., nelze v řízení podle § 51 a násl. kárn. zák. míti zřetel čís. 87 dis.

— — předpis § 76 služ. pragm. (zák. ze dne 25. ledna 1914, čís. 15 ř. zák.) neplatí pro soudce čís. 87 dis.

— — kárný soud rozhoduje jen, zda tu je či není případ přeložení do výslužby, nepřísluší mu však rozhodovat o tom, zda a kdy má býti provedeno čís. 87 dis.

— — v kárném řízení jest podati opravný prostředek v neprodlužitelné lhůtě 8denní (§ 39 zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.) u kárného soudu prvé stolice čís. 88 dis.

— — i stížnost do zamítnutí žádosti o obnovu kárného řízení jest podati v 8denní lhůtě (§ 39 zák. čís. 46/1868, § 357 odst. třetí tr. ř.) čís. 88 dis.

— — o výši cestovních poplatků rozhodují výhradně, s platností zavazující i kárný soud, orgány justiční správy; kárný soud odvolací není oprávněn ony poplatky snížiti čís. 137 dis.

— — obviněnému lze uložiti kárným nálezem náhradu útrat jen částkou, na kterou budou cestovní poplatky upraveny konečným (pravoplatným) rozhodnutím správních úřadů čís. 137 dis.

— — administrativní přeložení soudce podle § 43 zák. čís. 46/1868 ř. zák. není kárným trestem; jeho účelem jest jen zabezpečení řádného a nerušeného vykonávání práva; nevyžaduje subjektivní zavinění soudce, o jehož přeložení jde čís. 138 dis.

— — ustanovení § 43 kár. zákona pro soudce nestanoví jako podmínku přeložení soudce jen jeho nezpůsobilost k výkonu svěřeného mu soudcovského místa, nýbrž má na mysli veřejný zájem, t. j. řádný výkon soudnictví; s tohoto hlediska jest i řešiti otázku, zda by setrvání soudce na jeho dosavadním služebním místě mohlo býti na úkor řádnému konání práva, a zda jsou tu zákonné předpoklady pro takové opatření čís. 139 dis.

— — tak, jak jsou kárné tresty v § 6 a) a b) kár. zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák. upraveny, nelze je ukládati soudcům na trvalém odpočinku vůbec čís. 140 dis.

— — nebylo-li uložení trestu podle § 6 b) kár. zák. soudci na trvalém odpočinku obviněným napadeno, jest tím kárný soud odvolací vázán potud, že nemůže uložiti trest nižší, není však vázán do té míry, že by musel uložiti trest podle tohoto ustanovení zákona čís. 140 dis.

— — z rozhodování v kárném řízení není vyloučen soudce, který jen zařídil, by byl obviněný vyslechnut dožádaným soudcem o zahájení kárného vyšetřování čís. 143 dis.

— — nepříčí se § 10 kár. zák., že byl obviněnému sdělen seznam všech členů kárného senátu, nikoli seznam členů k rozhodování již určených čís. 143 dis.

— — příležitost k obhajobě po rozumu § 13 kár. zák. musí býti obviněnému dána po souzeném provinění; nestačí příležitost poskytnutá před ním (v kárném řízení, jehož předmětem bylo mimo jiné vzdalování se služby u téhož soudu po jinou dobu); avšak porušení předpisu § 13 kár. zák. pozbylo významu, byla-li ještě před odkazovacím usnesením dána obviněnému jinak možnost uplatniti, co pokládá za nutné neb vhodné k obhajobě čís. 143 dis.

— — kárné řízení, zahájené podle I. hlavy nelze za žádných okolností převésti v řízení podle III. hlavy tohoto zákona, nýbrž jest je provésti a skončiti samostatně a bez ohledu na předpisy III. hlavy čís. 166 dis.

— **ve věcech notářů:** kárné řízení v nepřítomnosti obviněného není vadným, mohl-li obviněný, jemuž bylo odkazovací usnesení s obsílkou k ústnímu líčení doručeno, kárný soud o svém onemocnění včas zpraviti, ale neučinil tak čís. 82 dis.

— — předpis § 21 zákona ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák., že kárný soud může při vynášení nálezu vzíti zřetel jen k tomu, co se sběhlo při ústním líčení, platí i v kárném řízení proti notářům (§ 101 not. ř.) čís. 82 dis.

— — předpis § 159 odst. 2 not. ř., že kárný soud nemůže uznati na mírnější trest než na pokutu, potvrzuje-li notář v notářské listině o skutečnosti, že se před ním stala, ač se nepřihodila za jeho přítomnosti, je předpisem velícím a nepřipouští úchylek čís. 94 dis.

— **ve věcech advokátů:** i v kárném řízení má obviněný právo odepříti odpověď (§§ 203, 245 II tr. ř., §§ 41 II, 59 kárn. stat.) čís. 84 dis.

— — předpisu § 31 kárn. stat. je vyhověno, byly-li obviněnému zaslány stížnosti proti němu s vyzváním, by se o nich vyjádřil; neučinil-li tak a k líčení se nedostavil, aniž se dal zastupovati, nemůže to dohánětí v odvolacím řízení čís. 84 dis.

— — ustanovení § 3 kárn. stat. vztahuje se obdobně i na kandidáty advokacie, zapsané v seznamu advokátní komory čís. 84 dis.

— — kárné přečiny se nepromíčují čís. 84 dis.

— — povinností advokáta chovati se, jak čest a vážnost stavu mu přikazuje, nevzniká ještě subjektivní právo třetích osob na takové chování se advokátů, a to ani tehdy, když jim nelze upříti zvláštní osobní zájem čís. 85 dis.

— — jde-li o zlehčení cti a vážnosti stavu, nemají třetí osoby práva stížnosti, neshledala-li kárná rada v (jejich) oznámení důvod ke kárnému zakročení čís. 85 dis.

— — v kárném řízení jest odsouzenému uložiti náhradu útrat, které jest vyměřiti obdobným použitím předpisů trestního řádu, avšak jen, pokud se tyto předpisy hodí i na kárné řízení (§ 41 odst. 2 kárn. stat.) čís. 86 dis.

— — ani podle § 381 čís. 1 a 6 tr. ř. ani v kárném řízení nelze žádati náhradu za paušál z místnosti, ani za vyhotovení obžaloby a nálezu čís. 86 dis.

— — kárná rada je podle obdoby předpisu § 267 tr. ř. oprávněna posuzovati činnost obviněného odchylně od odkazovacího usnesení čís. 90 dis.

— — třetí osoby mohou si stěžovati do usnesení kárné rady, jímž bylo odmítnuto zahájení kárného řízení, jen, byly-li kárným přečinem ve svém právu zkráceny; takové zkrácení může nastati u přečinů proti povinnostem povolání, nikoli však u přečinů proti cti a vážnosti stavu čís. 93 dis.

— — na trest výmazu ze seznamu advokátů podle § 12 písm. d) kárn. stat. jest uznati, jsou-li tu velmi závažné přitěžující okolnosti, zejména, pokračoval-li obviněný přes opětné předchozí tresty důsledně po delší dobu v kárné činnosti, kterou byla neobyčejně těžkým způsobem poškozena důstojnost stavu v tuzemsku i v cizině čís. 96 dis.

— — ani v kárném řízení netřeba výrok o povinnosti obviněného k náhradě případných nákladů na kárné řízení prvé stolice změniti, doznal-li výrok částečné změny jen co do právní kvalifikace kárných provinění čís. 96 dis.

— — obhájce je podle § 152 čís. 2 tr. ř. zproštěn povinnosti vydati svědectví jen pro trestní (kárné) řízení, které se vede proti osobě, kterou nebo v jejímž zájmu byl požádán o právní poučení neb o zastupování; ustanovení § 152 čís. 2 tr. ř. nemá místa v trestním (kárném) řízení, ve kterém jde o stíhání osoby jiné čís. 98 dis.

— — kárná rada není vázána návrhem zástupce komory v ten způsob, že by nemohla nalézti na vyšší trest, než navrhoval zástupce komory čís. 101 dis.

— — nesejde na tom, že odvolatelovy přípravné spisy nebyly členy kárného senátu úplně přečteny a jimi studovány, stačí, že zpravodaj jejich obsah členům senátu výstižně přednesl čís. 103 dis.

— — k vytýkané nepřístojnosti, že sekretář advokátní komory byl proti předpisu § 34 kárn. stat. přítomen jednání i poradě kárného senátu, nemusí odvolací kárný soud přihlížeti, netvrdí-li odvolatel, že ona nepřístojnost nějak překážela zákonnému působení kárného senátu nebo na ně účinkovala nepříznivě v jeho neprospěch čís. 103 dis.

— — zákaz brojení proti zjišťovací činnosti nalézacího soudu, platný podle §§ 258, 288 odst. 2 tr. ř. pro řízení zrušovací, neplatí pro odvolací řízení v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie, jež je zvlášť upraveno §§ 46—55 kárného statutu čís. 104 dis.

— — předmětem opravného prostředku k nejvyššímu soudu jako soudu odvolacímu (stížnostnímu) v kárných věcech advokátů mohou býti jen nálezy a usnesení kárné rady, nikoliv opatření vyšetřujícího komisaře za vyhledávání ve smyslu § 31 kárného statutu čís. 105 dis.

— — kárný trest zastavení výkonu advokacie nelze odložiti ani obdobným použitím ustanovení §§ 397 a 401 tr. ř. čís. 109 dis.

— — kárná rada se usnáší o tom, zda jest jednání advokáta, jež bylo v odkazovacím usnesení a bylo předmětem ústního kárného jednání, podrobiti kárnému posuzování, nezávisle na návrhu, na právním posouzení odkazovacího usnesení a na konečném návrhu návladního komory čís. 110 dis.

— — odvolání vrchního prokurátora jest přípustné (§ 47 čís. 3 kár. stat.), domáhá-li se změny kárného nálezu jen v tom směru, že se obviněný dopustil kárného přečinu porušení povinnosti povolání čís. 111 dis.

— — není zmatkem, nebylo-li obviněnému včas oznámeno, kdo v kárném senátě zasedá; zachování lhůty § 40 kár. stat. není předepsáno pod zmatečností čís. 112 dis.

— — i kárné řízení advokátů jest ovládáno zásadou obžalovací čís. 113 dis.

— — odsoudila-li kárná rada obviněného bez jeho souhlasu i pro kárný čin, na nějž návladní komory teprve při ústním jednání rozšířil obžalobu, překročila po případě nepřípustně meze vytčené odkazovacím usnesením jejímu rozhodování čís. 113 dis.

— — kárná rada advokátní komory jest vázána odsuzujícím rozsudkem trestního soudu, pokud je v něm vysloveno, že se odsouzený dopustil určitého trestného činu, což zahrnuje v sobě jednak zjištění skutku, jednak jeho právní kvalifikaci s hlediska hmotného práva trestního. Tato vázanost trvá tak dlouho, pokud jest tu onen rozsudek; závaznosti může rozsudek zbaviti jen trestní soud obnovou řízení, nikoliv kárná rada přezkoumáním jeho věcné správnosti samovolným rozborem průvodní látky čís. 119 dis.

— — stížnost proti usnesení kárné rady jest podati písemně v neprodloužitelné lhůtě 14 dnů po doručení usnesení u kárné rady, která učinila usnesení čís. 125 dis.

— — opožděnou stížnost jest odmítnouti čís. 125 dis.

— — trest podle § 7 (1) zák. čís. 31/1929 jest mírnější, než trest podle § 12 kár. stat. adv. a lze ho použíti i při kárných činech z doby před 1. dubnem 1929, kde by pokuta v mezích dříve platné sazby nebyla přiměřeným trestem (obdob. čl. IX. uv. zák. k tr. zák.) čís. 126 dis.

— — porušení povinností povolání a poškození cti a vážnosti stavu se dopouští advokát, který neomluveně a neomluvitelně odpírá vyšetřovací výkony, jimiž byl jako člen kárné rady pověřen (§ 31 odst. 1 kár. stat.) čís. 127 dis.

— — ustanovení §§ 57 a 263 tr. ř. nelze v kárném řízení podle zákona ze dne 1. dubna 1872, čís. 40 ř. zák. ani obdobně použíti čís. 129 dis.

— — zástupce advokátní komory v kárném řízení proti advokátům a kandidátům advokacie není obžalobcem ve smyslu trestního řádu, a není vůbec pánem obžaloby, takže jeho opomenutí výhrady samostatného stíhání nemůže býti spojeno s následky §§ 57 a 263 tr. ř. čís. 129 dis.

— — bylo-li při jednom zasedání kárné rady projednáno několik případů, jest výlohy rozděliti na projednávané případy podle slušného uvážení, při němž nemusí rozhodovati jen jejich počet, nýbrž i rozsah a výsledek (anal. § 389 tr. ř.) čís. 129 dis.

— — bylo-li ústní líčení před kárnou radou konáno v nepřítomnosti obviněného, který podal včas odůvodněnou žádost o odročení, osvědčiv překážku, pro kterou se nemůže k líčení dostaviti (nemoc lékařem potvrzenou), jest odvolacímu soudu kárný nález zrušiti, a to po případě i ohledně spoluobviněného, je-li obvinění proti tomuto v tak těsné souvislosti s obviněním proti onomu, že lze jen společně to i ono obvinění projednati a posouditi čís. 130 dis.

— — odvolání z nálezu kárné rady jest podati v neprodlužitelné čtrnáctidenní lhůtě (§ 48 kár. stat.); i na tuto lhůtu jest obdobně použíti ustanovení druhého odstavce § 6 tr. ř.; jest zkoumati z povinnosti úřadu, nebylo-li odvolání podáno opožděně; pakli ano, jest je odmítnouti čís. 133 dis.

— — do usnesení kárné rady advokátní komory, jímž nevyhověno žádosti toho, kdo jest ve svých právech kárným činem zkrácen, o opis osvobozujícího nálezu, nelze si stěžovati k nejvyššímu soudu čís. 134 dis.

— — odvolání proti trestu písemné důtky podle § 12 písm. a) kár. stat. není přípustné čís. 135 dis.

— — byl-li prohlášen kárný nález, jímž obviněnému uložen peněžitý trest, není přípustné změniti výrok o trestu novým usnesením kárné rady; stalo-li se tak, jde o zmatečnost kárného nálezu ve výroku o trestu čís. 141 dis.

— — kárná rada může se odchýliti od odkazovacího usnesení ve zjištění způsobu a míry účasti obviněného co do předmětu obvinění a v právním posouzení jeho jednání čís. 146 dis.

— — dospěl-li určitý konkretní případ k projednávání před kárnou radou, jest jejím úkolem zkoumati veškeré jeho podstatné okolnosti s hlediska, zda se obviněný nějak v onom směru neprovinil; předmětem řízení a rozhodování není určitá slovní formulace provinění, jak je vymezena v odkazovacím usnesení, nýbrž vždy jen sám čin, jejž odkazovací usnesení dle obžalovací věty nebo dle svých důvodů vzneslo na kárnou radu k posouzení a k rozhodnutí čís. 151 dis.

— — návladní komory není do té míry dominus litis, že by způsobem kárnou radu a odvolací soud omezujícím určoval stupeň a slovné vyjádření projednávaného provinění čís. 151 dis.

— — odvolání z nálezu kárné rady ve prospěch obviněného přísluší jen obviněnému samému, nikoliv i jiným osobám (příbuzným obviněného) čís. 173 dis.

— — kdy jest uznati na trest škrtnutí ze seznamu advokátů čís. 175 dis.

— — obviněný advokát má právo zúčastniti se ústního líčení v kárném řízení; jest proto vzíti zřetel na jeho odůvodněnou žádost o odročení líčení, v níž osvědčuje překážku, která mu brání k líčení se dostaviti (nemoc lékařem potvrzenou); nestalo-li se tak a bylo-li přes to líčení konáno v nepřítomnosti obviněného, jest odvolacímu soudu k odvolání obviněného kárný nález zrušiti čís. 179 dis.

— — viz též pokračovanie disciplinárne proti advokátom.

— **dle práva slovenského:** aj verejný notár, jestli podáva odvolanie proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu pre veci advokátov, musí byť zastúpený advokátom čís. 164 dis.

— — požiadavku, vyslovenému v ustanovení § 101 odst. IV adv. zák., že totiž súkromná strana v disciplinárnej veci proti advokátovi môže svoje práva uplatniť len prostrednictvom advokáta, nie je vyhovené, žiada-li súkromná strana v odvolaní samom, aby jej bol na kontrasignovanie alebo prevedenie odvolania ustanovený advokát z povinnosti úradnej čís. 156 dis.

— — proti usneseniu disciplinárneho súdu advokátskej komory, ktorým bolo pominuté nariadiť disciplinárne pokračovanie proti advokátskemu osnovníkovi, odvolanie nie je prípustné čís. 159 dis.

— — v disciplinárních věcech proti advokátům jest přípustná žádost o milost čís. 144 dis.

— — v disciplinárnych veciach proti advokátom niet samostatného opravného prostriedku len proti odôvodneniu rozhodnutia disciplinárneho súdu prvej stolice čís. 152 dis.

— — v disciplinárnych veciach proti advokátom súd nemá právo odvolať sa proti rozhodnutiu disciplinárneho súdu prvej stolice čís. 162 dis.

— — zistenie skutkovej podstaty prečinu nevernej správy podľa § 361 tr. zák. nie je podmienené tým, aby čin bol spáchaný zo zištnosti (spáchanie neverejnej správy zo zištnosti je zločinom podľa § 363 tr. zák.); preto nie je prípustné suspendovať z výkonu advokácie advokáta, ktorý bol pravoplatne daný v obžalobu pre spomenutý prečin čís. 172 dis.

— — disciplinárny obžalobca je oprávnený žiadať zavedenie disciplinárneho pokračovania aj bez oznámenia urazeného čís. 176 dis.

— — disciplinárny súd môže pokračovať proti advokátovi bez ohľadu na to,

či obvinený advokát bol pre svoj čin aj riadnym súdom poriadkovým trestom potrestaný, alebo nie čís. 183 dis.

— — disciplinárny súd pre veci advokátov je viazaný pravoplatným rozhodnutím trestného súdu, že nejestvuje v konkrétnom prípade trestnosť vylučujúci dôvod podľa § 17 odst. 2 zák. čl. XLI:1914, a nemôže znova riešiť túto otázku čís. 182 dis.

— — podľa obdoby § 79 adv. zák. proti usneseniu disciplinárneho súdu prvej stolice možno sa odvolať len za 8 dní po jeho doručení; na tom nič nemení mylné poučenie dané disciplinárnym súdem prvej stolice čís. 178 dis.

— — neľze s úspechom vytýkať vadnosť pokračovania pred disciplinárnym súdom prvej stolice na tom základe, že proti ustanoveniu § 85 odst. 1 adv. por. súkromná strana nebola upovedomená o termíne záverečného pojednávania, ak je zrejmé, že tento formálny nedostatok nemohol mať vliv na rozhodnutie disciplinárneho súdu čís. 167 dis.

— — v smysle § 94 zák. čl. XXXIV:1874 disciplinárny súd prvej stolice má rozhodnúť aj o útratách právneho zastúpenia súkromnej strany, ktoré tiež patria k útratám disciplinárneho pokračovania čís. 169 dis.

— — nárok na vydanie prevzatých spisov a na vyúčtovanie preddavku voči advokátovi môže súkromná strana uplatniť v pokračovaní podľa nariadenia uhor. min. sprav. z 1. mája 1879 č. 4544 čís. 169 dis.

— — pätnásťdňová lehota, určená v § 95 adv. por. pre podanie odvolania, počíta sa pre stranu, ktorá na pojednávaní pred disciplinárnym súdom prvej stolice nebola prítomná, bola však zastúpená advokátom, odo dňa vyhlásenia rozsudku a nie od jeho doručenia čís. 168 dis.

— — dvojročná premlčacia lehota § 102 adv. zák. prerušuje sa tiež podaním oznámenia pre taký prečin, ktorý je možno podriadiť ustanoveniam nielen disciplinárneho zákona, lež aj predpisom trestného zákona; ku pretrhnutiu premlčenia v disciplinárnom pokračovaní proti advokátom per anal. § 108 tr. zák. stačí súdne opatrenie proti páchateľovi pre spáchaný čin, nevyžaduje sa meritorné rozhodnutie čís. 176 dis.

Řízení monitorní viz řízení opravovací.

— **obnovené** viz obnova.

— **odvolací** viz odvolací hlavní přelíčení.

— — viz též odvolací řízení.

— **opravné** viz prostředky opravné.

— — viz též zrušovací soud.

— **opravovací (monitura): § 331 tr. ř.:** v § 331 tr. ř. přepodkládané vady porotního výroku (nejasnost, neúplnost nebo rozpor se sebou samotným) lze vyvozovati jedině z odpovědi porotců na otázky, po případě ze vzájemné jich nesrovnalosti a protismyslnosti, ne však z jich domnělého a jen zmateční stížností ustrojeného rozporu s výsledky trestního řízení čís. 3638.

— — neúplnost hlasování porotců, záležející v tom, že opomenuli hlasovati o dodatkové otázce, zda obžalovaný spáchal čin z pohnutky nízké a nečestné, neporozuměvše poučení předsedovu, nevyžaduje zavedení řízení opravovacího ve smyslu § 331 tr. ř., nýbrž stačí uložiti porotcům, by se vrátili do poradní síně a hlasování o oné otázce dokončili (§ 330 posl. odst. tr. ř.) čís. 3751.

— — porotní soud může po případě bez zahájení řízení podle § 331 tr. ř. vynésti rozsudek, nepřihlížeje k zbytečnému zápornému zodpovědění eventuální otázky čís. 3921.

— — vady ve smyslu § 344 čís. 9 tr. ř. nelze dovozovati z odpovědi porotců, která byla podrobena opravovacímu řízení čís. 4023.

— — bylo-li — třebaže bez šetření předepsaných formalit — z příčiny, která podle zákona k tomu opravňovala a zavazovala, zahájeno řízení opravovací, pozbyl v rozsahu výroku porotců tím dotčeném zákaz ustoupení porotců od dřívějšího mínění (posl. odst. § 330 tr. ř.) platnosti, a porotci byli oprávněni prohlásiti a přivésti novým výrokem k plat-

nosti jiné mínění, pokud se vztahovalo k bodům, ohledně nichž byl jejich původní výrok shledán vadným čís. 4433.

— **porotní** viz p o r o t a.

— **proti nepřítomným:** že obsílka k hlavnímu přelíčení byla obžalovanému řádně doručena podle § 427 tr. ř., jest předpokladem jednání a vydání rozsudku v nepřítomnosti obžalovaného čís. 3543.

— — — viz též o d p o r.

— **průvodní** viz p r ů v o d n í ř í z e n í.

— **přestupkové:** rozsudek, jejž vynesl okresní soud o zločinu nebo přečinu, jest pro absolutní nepříslušnost soudu sám o sobě (ipso jure) neplatným a nemůže brániti zahájení zákonného řízení právě tak, jako by mu nebylo na závadu opatření administrativní, nesoucí se k trestnému činu. Ve příčině zločinu nebo přečinu příslušný soud může proto, nehledě k vynesenému rozsudku, zakročiti a má jen při výměře trestu míti zřeni k trestu, obviněným snad již vytrpěnému čís. 3378.

— — oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. sluší posuzovati podle stavu věci, kdy byl postup ten zahájen, ne podle konečného výsledku provedeného trestního řízení; nezáleží proto na tom, že v souzeném skutku byl shledán zase jen přestupek; v tomto případě je nalézací soud oprávněn postupovati při vyměřování trestu samostatně a smí bez porušení zákazu »reformationis in peius« uložiti trest přísnější než byl trest uložený okresním soudem čís. 3378.

— — obsahuje-li záznam o rozsudku (§ 458 tr. ř.) jen poukaz na trestní oznámení, znamená to, že soudce má za prokázané skutkové okolnosti tak, jak jsou v trestním oznámení uvedeny čís. 3786.

— — nebyl-li rozsudek prvého soudu, neobsahující výrok o soukromoprávních nárocích, v tomto směru nikým napaden, porušil odvolací soud výrokem, že poukazuje soukromého účastníka s nárokem na náhradu škody podle § 366 tr. ř. na pořad práva, zákon v ustanovení prvé věty § 477 tr. ř. čís. 3788.

— — předpis (§ 47 tr. ř.), že připojiti se k trestnímu řízení jest přípustné jen do započetí hlavního přelíčení, platí jen pro řízení o zločinech a přečinech, nikoliv i pro řízení přestupkové (§ 449 věta prvá, § 447 odst. 1 věta druhá tr. ř.) čís. 3788.

— — připojení se k trestnímu řízení jest však možné jen za řízení před soudem prvé stolice, nejdéle do skončení řízení průvodního, než veřejný obžalobce učiní návrh podle § 457 tr. ř. čís. 3788.

— — aby poškozený nabyl postavení soukromého účastníka, jest nutno, by učinil prohlášení, jímž dává na jevo, že se k trestnímu řízení připojuje a že tak činí k vůli uplatnění svých soukromoprávních nároků čís. 3788.

— — za soukromého účastníka nelze pokládati toho, kdo se práva mu podle §§ 47 a 449 tr. ř. příslušejícího výslovně vzdal (prohlásil, že náhradu nežádá) čís. 3788.

— — předpis § 475 odst. druhý tr. ř. nevyžaduje ke své použitelnosti, by se byl z rozsudku okresního soudu odvolal obžalobce, dovoluje naopak zrušiti rozsudek okresního soudu k návrhu státního zástupce, i když podnětem, z něhož se věcí obíral sborový soud první stolice jakožto soud odvolací ve věcech přestupkových, bylo jen odvolání odsouzeného obžalovaného čís. 3805.

— — použití § 475 čís. 2 tr. ř. předpokládá, že okresní soud soudil o činu zakládajícím zločin nebo přečin. Ukáže-li se (v tom směru nenapadeným) rozhodnutím krajského jako nalézacího soudu, že kvalifikace činu za zločin nebo přečin byla předpokládána mylně a že čin je (byl) přestupkem, nemá nalézací soud, shledav v činu obžalovaného zase jen přestupek, vyslovovati trest přísnější, než byl vysloven rozsudkem soudu okresního, a to ani, je-li sazba tohoto přestupku (§ 335 tr. zák.)

přísnější, než onoho, jímž byl původně uznán vinným (§ 431 tr. zák.) čís. 3805.

— — vyžádání si návrhu zmocněnce státního zastupitelství podle § 451 tr. ř. není vyšetřovacím úkonem, nýbrž předpokladem trestního stihání obviněného v řízení přestupkovém čís. 3832.

— — odvolací soud není vzhledem k ustanovení § 470 tr. ř. oprávněn, by se beze změny v řízení průvodním uchýlil od skutkového zjištění prvního soudu, a nesrovnává se se zákonem (zásada ústnosti a bezprostřednosti), když odvolací soud bez opakování nebo doplnění důkazů dospívá k odchylnému přesvědčení o skutkových okolnostech čís. 3945.

— — ustanovení § 14 odst. 4 zákona z 21. března 1929, čís. 31 Sb. z. a n. pro trestní řízení v případě odporu proti trestnímu příkazu, že soud, rozhoduje v hlavním přelíčení, nesmí uložiti přísnější trest na svobodě nebo na penězích, než jaký uložil v trestním příkazu, leč by se skutkový podklad rozhodnutí podstatně změnil, vztahuje se nejen na hlavní přelíčení před soudem první stolice, nýbrž i na přelíčení odvolací, jež se konalo k odvolání veřejného obžalobce proti osvobozujícímu rozsudku soudu první stolice čís. 3994.

— — ustanovení § 470 odst. 3 tr. ř. platí jen, jsou-li v odvolacím spise uvedeny nové důkazy a tvrzeny nové okolnosti pro rozhodnutí věci důležité čís. 4104.

— — pro rozhodnutí okresních soudů o použití rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 19. října 1928 na ten který případ platí povšechná zásada § 481 tr. ř. čís. 4226.

— — postup okresního soudu, jenž neprohlásil rozsudek při veřejném roku, nýbrž doručil jej stranám jen písemně, porušil zákon v ustanoveních §§ 231, 268, 458 tr. ř., podle nichž jest pro každý rozsudek nezbytnou podmínkou, by byl veřejně prohlášen čís. 4276, 4277.

— — i opravný prostředek odvolání z rozsudku okresního soudu předpokládá podle §§ 458 a 463 tr. ř. rozsudek řádně prohlášený (§ 466 tr. ř.). Bylo-li odvolání podáno z rozsudku, jenž nebyl řádně prohlášen, nýbrž stranám doručen jen písemně, jest řízení, jež bylo o něm zavedeno, zmatečné čís. 4277.

— — i když byl první rozsudek odvolacím soudem zrušen a věc vrácena okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, je soudce vázán zákazem reformace in peius, došlo-li ke zrušení prvního rozsudku jen k odvolání obžalovaného čís. 4329.

— — svědkovi, jemuž uložen trest ve smyslu § 160 tr. ř. pro odpírání výpovědi, přísluší právo stížnosti po rozumu § 481 tr. ř. čís. 4371.

— — z této stížnosti jsou vyloučena jen mezitímní rozhodnutí při hlavním přelíčení, jimž lze odporovati odvoláním z konečného rozsudku čís. 4371.

— — pro usnesení o útratách podle § 390 tr. ř. není předepsána určitá forma oznámení; stává se účinným, ať bylo stranám oznámeno doručením písemného vyhotovení či jen ústním prohlášením; v tomto případě počíná se lhůta pro stížnost proti usnesení tomu podle § 481 tr. ř. ode dne ústního prohlášení; napotomní doručení písemného vyhotovení nemá pro tuto lhůtu významu čís. 4634.

— — i když v řízení přestupkovém nebyla podána stížnost proti nálezu o odporu, běží lhůta odvolání až do konce lhůty pro onu stížnost (§ 478 tr. ř.) čís. 4716.

— — byl-li obžalovaný při hlavním přelíčení a nebyl-li jen při vyhlašování rozsudku, nejde o rozsudek vydaný podle § 459 tr. ř.; v takovém případě nepřichází v úvahu § 478 tr. ř., nýbrž platí tu v příčině včasnosti

ohlášení a včasnosti provedení odvolání předpisy § 466 odst. 2 a § 467 tr. ř. čís. 4819.

— — třebaže soukromý obžalobce musí učiniti opatření, aby byl u hlavního přelíčení přítomen, není »nedostavením se ke hlavnímu přelíčení« po rozumu § 46 odst. 3 tr. ř., nebyl-li pro zvláštní místní poměry a pod. přímo v jednací síni, nýbrž stačí (i v řízení přestupkovém), dostavil-li se zavčas do její bezprostřední blízkosti, kde bez jakékoliv námahy a pátrání mohlo býti ve stanovenou dobu jeho dostavení se k projednávání věci zjištěno (čekal na chodbě přede dveřmi jednací síně) čís. 4827.

— — ustanovením § 457 odst. 1 tr. ř. určuje se počátek věcného jednání, aniž jsou jím ve smyslu § 458 posl. odst. tr. ř. dotčeny formální předpisy §§ 239 a násl. tr. ř., jež jest i v řízení přestupkovém zachovati, pokud jich je před okresním soudem třeba (na př., jde-li o obžalobu soukromou) čís. 4827.

— — odvolací řízení ve věcech přestupkových jest nové, zvýšenými zárukami opatřené řízení hlavní, v němž odvolacímu soudu je řešiti samostatně jeho úkol, při čemž musí odvolací soud zkoumati veškerý procesní materiál; nesmí pominouti nové skutečnosti a důkazy, uvedené v odvolání, a je po případě povinen (§ 3 tr. ř.) zaříditi potřebná vyhledávání k jich zjištění, jakmile okolnosti a důkazy ty jsou pro rozhodnutí věci důležity čís. 4828.

— — prokázal-li se předpoklad, který vedl ke zrušení rozsudku okresního soudu podle § 475 odst. 2 tr. ř. mylným, takže i podle výroku krajského soudu zůstal čin jen přestupkem, nemůže tento soud uložiti přísnější a nepodmíněný trest než byl trest uložený podmíněně okresním soudem, byl-li jeho rozsudek napaden jen odvoláním obžalovaného, a návrh státního zástupce na zrušení rozsudku podle § 457 odst. 2 tr. ř. byl učiněn až po uplynutí odvolací lhůty (při odvolacím hlavním přelíčení) čís. 4852.

— **trestní:** přerušením podle § 412 tr. ř. jest řízení o četnickém oznámení prozatímně ihned skončeno, aniž se podniklo něco, co by mohlo býti kladeno na roveň »vyšetřovacímu výkonu« ve smyslu třetího odstavce § 51 tr. ř. čís. 4108.

— — oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. jest posuzovati podle stavu věci, kdy postup ten byl zahájen; nezáleží proto na tom, že to, co pak krajský soud vzal za prokázáno, nebylo zločinem čís. 4545.

— — zahájiti lze trestní řízení o skutku podléhajícím soukromé obžalobě arci jen k příslušnému návrhu oprávněného soukromého obžalobce. Avšak pokračován v řízení již zahájeném se děje vyšetřujícím soudcem z povinnosti úřední, aniž je k tomu třeba dalších návrhů obžalobcových (§ 96 tr. ř.) čís. 4696.

— **zrušovací** viz zrušovací soud.

Sadistická povaha viz beztrestnost dle § 2 a), b).

Sahání pod sukně: nedospělého děvčete čís. 4151.

— — — viz též zprznění.

Sacharin: neoprávněné obchodování jím čís. 4185.

— viz též potraviny.

Samosoudce: § 6 opatření Stálého výboru Národního shromáždění republiky Československé podle § 54 ústavní listiny ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. o změně některých ustanovení trestního práva nestanoví nové trestní sazby čís. 1170 (4).

— přípustnost odvolání veřejného obžalobce a obžalovaného co do trestu dlužno posuzovati dle ustanovení § 283 tr. ř. čís. 1170 (4).

— okolnost, že samosoudce při výměře trestu nepřihlížel podle § 265 tr. ř. k trestu uloženému obžalovanému předchozím rozsudkem, nezakládá zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., měl-li samosoudce při vynesení rozsudku po ruce jen trestní lístek, z něhož nemohl seznati, že jde o případ § 265 tr. ř. (§ 258 odst. prvý tr. ř.); k onomu předchozímu trestu lze tu zrušovacímu soudu vziti zřetel podle § 410 tr. ř. čís. 3827.

— projednání věci obdobně podle předpisů §§ 14 a 15 cís. nař. čís. 372/1915, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesen, poněvadž samosoudce rozsudek vynesší nebyl pro onemocnění s to jej písemně vyhotoviti čís. 3852.

— samosoudce vynášející pozdější rozsudek jest oprávněn podle § 6 čís. 4 zák. o pod. ods. rozhodnouti o prodloužení zkušební lhůty rozsudku vyneseného soudem sborovým čís. 4128.

— právo učiniti návrh podle § 6 odst. 1 zák. čís. 471/1921 přísluší jen obžalobci veřejnému, nikoliv obžalobci soukromému (v trestní věci pro přečin zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927) čís. 4340.

— predpis § 36 odst. III. zák. na ochr. rep., že trestné pokračovanie pre prečiny podľa tohoto zákona náleží sborovým súdom prvej stolice, nepripúšťa výnimku ani v tom prípade, že obžaloba je podaná aj pre niektorý iný prečin podľa obecného trestného zákona a že v nej verejný žalobca navrhol, aby vec bola prejednaná pred samosudcom. Ak takúto vec prejednal a rozhodol samosudca, bol zavinený formálny zmätok podľa § 384 č. 1 tr. p. čís. 4636.

— okolnosti, že mu nebyl zřízen po rozumu § 6 zák. čís. 471/1921 obhájce k podání odporu, nemůže se dovolávati jako zmatku čís. 1 § 281 tr. ř. obžalovaný, který — ač byl při hlavním přelíčení osobně přítomen a viděl, že se věc projednává před samosoudcem — ihned se proti tomu neohradil čís. 4812.

— jde o porušení zákona (§ 33 tr. ř.) v ustanovení § 9 tr. ř. (§§ 2, 3 a 25 org. zák. čís. 217/1896), provedl-li přelíčení a vynesl-li rozsudek soudce II. skupiny, který nebyl samosoudcem oprávněným vykonávati trestní soudnictví, třebaže mu dal samosoudce pokyn, jak má rozhodnouti, a dodatečně jeho rozhodnutí schválil čís. 4880.

— navrhoval-li štátny zástupca v obžalovacom spise, aby podľa § 6 zák. č. 471/21 sb. z. a n. vec rozhodol samosudca, môže samosudca pokračovať iba vtedy, keď obžalovací spis bol doručený obhájcovi a ten nepodal námietky. Nestalo-li sa doručenie obhájcovi a vo veci jednal samosudca, je pokračovanie zmätočné podľa § 384 č. 1 tr. p. čís. 4758.

Satira, ironie: mohou býti nepříznivé, nepříjemné, po případě i zesměšňující, nesmějí se však dotýkati osobní hodnoty, mravních kvalit napadeného a nesmějí svou formou nabývati takového rázu zesměšňujícího, že se tím napadený snižuje v úctě a vážnosti čís. 4489.

Sbírání plodin viz polní pych.

Sbíráním (§ 2 zák. č. 50/23): rozumí zákon získávání lidí k tomu, aby se stali silami pomocnými nebo brannými. Získávati je lze buď za peníze, nebo dobrovolně z důvodů ideových. Dokonaným činem je najmutí (získání) třeba jen jediné osoby, jde-li najevo, že pachatel má v úmyslu v najímání pokračovati čís. 4799.

Sbírkami k potřebě školní a vyučovací: po rozumu druhého odstavce čís. 3 § 23 zák. čís. 218/1926 nelze rozuměti jen čítanky a učebnice, nýbrž spadají sem i jiné učebné pomůcky, které svým uspořádáním sledují určitý účel školní nebo vyučovací. Při tom je nerozhodné, zda je taková sbírka určena ke hro-

madnému vyučování žáků s učiteli na školách veřejných nebo soukromých s výjimkou studia vysokoškolského; při sbírkách k potřebě vyučovací stačí, slouží-li k samoučbě. Rovněž je nerozhodné, zda sbírka byla schválena příslušnými úřady školními, po případě zda školní předpisy takového schválení vyžadují; učebné osnovy mají však význam při řešení otázky, zda sbírka podle objektivních znaků odpovídá účelu svého určení čís. 4670.

Sčítací delikty viz delikty majetkové.

Sčítání trestů: podle § 265 tr. ř. čís. 3731.

Sdelenie verné a pravdivé viď imunita vecná.

Sdělení prvopisu rozsudku viz obžalobce veřejný.

Sdělení spisů státnímu zastupitelství k návrhu: je úkonem, směřujícím k pokračování v trestním stíhání právě tak jako soudní výzva právního zástupce strany, by »se k věci vyjádřil« čís. 4597.

Sdružování státu nepřátelské: podle § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 3917.

Sebeurčovací právo: jeho hlásání čís. 3630.

— — **národů:** protiprávnost snah o odtržení části území od Československé republiky, o podvrácení její ústavní jednotnosti, není dotčena tím, že se snahy ty ukrývají pod rouškou uskutečňování sebeurčovacího práva národů; v zájmu bezpečnosti mezinárodních vztahů lze právo národů na určení státní příslušnosti, pokud se týče na utvoření vlastních států uznati jen potud, pokud došlo průchodu a zjednalo si platnost v mírových smlouvách čís. 3917.

Sebevražda viz vražda.

Sekretář advok. komory: jeho přítomnost poradě kárného senátu čís. 103 dis.

— — — viz též řízení kárné.

Senátor: okolnost, že pachatelem (zločinů podle §§ 87, 81 tr. zák. a přečinu podle § 283 tr. zák.) jest senátor, mluví v jeho neprospěch (s hlediska § 1 zák. o podm. ods.), neboť právě od člena zákonodárného sboru jest nezbytně požadovati, by se vystříhal hrubého porušení zákona a své spoluobčany k protizákonným činům nepodněcoval čís. 4218.

Senáty mládeže viz mladiství provinilci.

Seslabená příčetnost viz beztrestnost dle § 2 b).

Sesměšňování (§ 491 tr. zák.): záleží zpravidla ve vyzdvihování tělesných nebo duševních vad, by tím byl kdo ve veřejném mínění učiněn směšným a by tím byl snižován ve vážnosti a úctě; duševní vady, tvořící podklad sesměšňování, nesmějí se zakládati na zneuctívajícím jednání nebo činění postiženého, nebo tkvíti v jeho povaze, takového jednání schopné; při vytýkání takových vad by nešlo o sesměšňování, nýbrž o hanění čís. 4215.

— označení koho jako nepravdomluvného (ironicky »pravdomluvka«) a nactiutrhače spadá pod pojem »hanění«, nikoliv »sesměšňování« čís. 4215.

— spadá jen tehdy pod § 491 tr. zák., je-li napadený projevem uváděn v nebezpečí, že v očích jiných lidí ztratí na předpokladech vážnosti a úcty, na niž má nárok podle své osobnosti, jak se projevuje v jeho vlastnostech a smýšlení, při časopise podle úrovně, jak se projevuje zejména v zastávaných tendencích, ve způsobu psaní a v hodnotě článků čís. 4236.

— nestačí pouhý nepřístojný výraz, ani pouhé obraty rázu humoristického, dobírání si, úsměšky a pod. čís. 4236.

Shlazení následků odsouzení (zák. čs. 108/1918, 111/1928): i za platnosti zákona ze dne 14. června 1928, čís. 111 sb. z. a n. jest odsouzenému ponecháno na vůli, zda chce se domáhati odčinění některého z odsouzení či odsouzení všech, a soudu jest se omeziti na rozhodování v rozsahu žádosti čís. 3533.

— — — žádá-li odsouzený jen za odčinění odsouzení vysloveného soudem vojenským, je příslušným k rozhodnutí vojenský soud čís. 3533.

— — — předpoklad soudní bezúhonnosti a nepřípustnost jakékoliv přihlížení k dotčenému rozsudku nastává jen zahlazením trestu (§§ 5, 6 zákona čís. 111/1928). Takové zahlazení jest cestou milosti možné (§ 12 zákona), nebylo však nařízeno rozhodnutím presidenta republiky ze dne 19. října 1928; jest proto i s hlediska § 2 zákona o podmíněném odsouzení přihlížeti k odsouzení amnestovanému podle onoho rozhodnutí čís. 3570.

— — — k rozhodnutí o zahlazení odsouzení jest třeba návrhu osob uvedených v § 9 odst. (2) a (3) zák. čís. 111/1928 čís. 3589.

— — — jsou-li odsouzení, o jichž zahlazení žádáno, z doby před platností nového zákona čís. 111/1928, jest uvažovati též o tom, zda ohledně odsouzení těch nejsou splněny podmínky zákona čís. 108/1918 čís. 3589.

— — — v tomto případě lze pak i za platnosti zákona čís. 111/1928 zahladiti i více odsouzení, lze-li je rozděliti ve skupiny, mezi nimiž uplynula lhůta § 2 zák. čís. 108/1918 čís. 3589, 3592.

— — — podle § 13 odst. 2 zák. ze 14. června 1928, čís. 111 sb. z. a n. zůstává zachován i po zrušení zákona z 21. března 1918, čís. 108 ř. zák. nárok na zahlazení odsouzení, který kdo již měl podle tohoto zákona v den, kdy onen nový zákon nabyl účinnosti čís. 3592.

— — — odsouzení pro trestný čin jiné povahy než v § 1 odst. 2 naznačené jest odčinění jiného odsouzení na překážku jen, došlo-li k němu ve lhůtě § 2 zákona; ve smyslu § 3 zákona jest každé jednotlivé odsouzení posuzovati samostatně, zejména potud, nevadí-li novému nabytí zachovalosti jiné odsouzení, ještě neodčiněné, a jest i k pozdějšímu odsouzení přihlížeti jen, pokud k němu došlo ve lhůtě § 2 zákona a pokud jím zahlazení dřívějšího odsouzení může býti vyloučeno čís. 3592.

— — — zahlazením odsouzení nezanikají podle §§ 5 a 6 zákona čís. 111/1928 sb. z. a n. i veškeré následky odsouzení; pachatel trestného činu nabývá zahlazením odsouzení jen proti veřejnosti zase povahu osoby zachovalé; vytrpěný trest nemá mu býti újmou na jeho pověsti, by jako řádný občan mohl žíti a vystupovati ve společnosti, není však osobou soudně bezúhonnou, nýbrž jen se za ni pokládá čís. 3814.

— — — jde-li žadateli jen o dosažení vysvědčení zachovalosti, které ve smyslu § 6 zák. čís. 111/1928 sb. z. a n. nesmí obsahovati ani zápis o zahlazeném již odsouzení, ve svém podání pak ničeho jiného ani náznakem se nedožaduje, jest ve smyslu § 8 (12) zákona, § 411 tr. ř. příslušným k řízení o žádosti za zahlazení odsouzení milostí presidenta republiky soud, v jehož obvodě jest úřad vedoucí rejstřík trestů o odsouzeném čís. 3814.

— — — zákon čís. 108/1918 v § 1 stejně jako zákon čís. 111/1928 v § 1 odst. 1 klade důraz na (pravoplatné) odsouzení, nikoliv na dobu spáchání trestného činu, pro který nastalo odsouzení čís. 4085.

— — — podmíněné odsouzení, ohledně něhož bylo vysloveno, že se odsouzený osvědčil, nepřekáží zahlazení odsouzení čís. 4085.

— — — nabyl-li odsouzený nároku na zahlazení odsouzení před účinností zákona čís. 111/1928, lze podle zákona čís. 108/1918 zahladiti i odsouzení, jehož zahlazení brání ustanovení § 4 zák. čís. 111/1928 čís. 4085.

Shluknutí: § 279 tr. zák.: pod pojem »zprotivení se« po rozumu §§ 279 a 280 tr. zák. nespadá jen útočné jednání, nýbrž i každá na venek projevená neposlušnost k osobě vrchnostenské čís. 3796.

— **§ 280 tr. zák.:** skutková podstata přečinu spoluviny na shluknutí podle

§ 280 tr. zák. předpokládá po stránce objektivní činnost, jíž spoluvinník poskytuje pomoc hlavnímu pachateli (pachateli, jenž se dopustil přečinu shluknutí podle § 279 tr. zák.) čís. 3796.

— — nevyhledává se, by osoba, jež uposlechla vybídnutí podle § 279 tr. zák., pronesla výrok, jímž projevuje souhlas s jednáním hlavního pachatele, nebo podporovala snahy hlavního pachatele (vztažením ruky na vrchnostenskou osobu) čís. 3796.

— — trestná činnost podle § 280 tr. zák. může záležeti v ústních projevech spoluvinníkových (v pronesení výroku, jímž projevuje souhlas s jednáním hlavního pachatele), může jí však odpovídati i jiné kladné jednání, jímž spoluvinník hlavního pachatele podporuje čís. 3796.

— — po stránce subjektivní vyžaduje se ke skutkové podstatě podle § 280 tr. zák., by si byl spoluvinník vědom toho, že se, uposlechnuv vybídnut podle § 279 tr. zák., připojuje k vybízeteli pro společnou pomoc nebo zprotivení se čís. 3796.

— — pod pojem »zprotivení se« po rozumu §§ 279 a 280 tr. zák. nespadá jen útočné jednání, nýbrž i každá na venek projevená neposlušnost k osobě vrchnostenské čís. 3796.

— **§§ 279—284 tr. zák.:** pod názvem »shluknutí«, který jest společným pojmenováním všech trestných činů podle §§ 279—284 tr. zák., upravuje trestní zákon více trestních norem a tvoří více různých a od sebe odlišných skutkových podstat, spojených tím, že všechny směřují proti veřejnému pokoji a řádu, aniž jest v určité normě pojem ten vymezen způsobem vyčerpávajícím čís. 3617.

— **§ 283 tr. zák.:** i rozpuštěný tábor lidu jest shluknutím, jež má na mysli § 283 tr. zák. čís. 3617.

— — přestupku podle §§ 14 a 19 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. z. se dopouští, kdo, jsa přítomen při shromáždění, ať podle zákona nebo proti zákonu odbývaném, neopustí je a neodejde ihned, jakmile bylo prohlášeno vládním zřízencem nebo úřadem za rozpuštěné; nevyhoví-li však kromě toho ještě další zvláštní výzvě k rozchodu, učiněné po rozejití se shromáždění, dopouští se přečinu podle § 283 tr. zák. čís. 3617.

— — s hlediska § 283 tr. zák. se nevyžaduje, by bylo více lidí shluknuto právě na onom místě, kde byl pachatel; stačí, že trvalo v té době a v oněch místech ještě nebezpečí srocování, směřujícího proti veřejnému pokoji a řádu, a že stráži bylo čeleno nebezpečí tomu rozptylováním davů (hloučků) a vyzýváním, třeba jednotlivců, by se v místech těch nezdržovali a se rozešli, a že oné výzvy k rozchodu nebylo uposlechnuto čís. 3617.

— — shluknutím po rozumu § 283 tr. zák. jest nejen shromáždění většího počtu lidí, které je svou povahou s to ohroziti veřejný pokoj a pořádek, nýbrž i shluk většího počtu lidí z příčiny nezávadné, jakmile nebylo uposlechnuto úřední výzvy k rozchodu čís. 3799.

— — trestu podle § 283 tr. zák. propadá každý účastník shluknutí v onom smyslu, neuposlechne-li neprodleně rozkazu k rozejití se, t. j. kdo se na úřední výzvu od davu ihned neoddělí a z místa shluknutí nevzdálí, bez ohledu na to, byl-li překážkou úředního výkonu v konkretním případě čili nic čís. 3799.

— — subjektivní skutková podstata přečinu podle § 283 tr. zák. předpokládá, že pachatel nevyhověl výzvě k rozchodu z vlastní vůle ihned tak, jak mu to bylo podle místního a časového stavu možno čís. 3844.

— — následovaly-li za sebou okamžitě výzva k rozchodu, výkřik pachatelův, podřazený skutkové podstatě § 279 tr. zák. a jeho zatčení, jímž bylo jeho volné rozhodování se přerušeno, nelze mu přičítati kromě přečinu § 279 tr. zák. i přečin podle § 283 tr. zák. čís. 3844.

— — pro rozkaz k rozchodu nepředpisuje zákon (§ 283 tr. zák.) určitou formuli, stačí jakýkoliv projev rozkazu úředníka nebo stráže, naznačující shromážděnému davu (jednotlivcům v něm), že jest vůlí úředních orgánů rozptýliti dav nebo vykliditi určité místo čís. 3861.

— — i o samotě (u svého obydlí) stojící osoba jest po případě povinna uposlechnouti oné výzvy čís. 3861.

— — výzvy k rozchodu jest poslušen (§ 283 tr. zák.) jen, kdo se od davu oddělí a z místa shluknutí odejde neprodleně, bezodkladně čís. 4159.

— — neposlušností, trestnou podle § 283 tr. zák. jest i pouhé otálení s odchodem, zastávka na odchodu, liknavost v opouštění místa shluknutí; nezáleží na tom, že se pachatel zastavil jen na krátkou dobu čís. 4159.

— — jde-li v úředním (služebním) úkonu, o jehož maření se uvažuje s hlediska § 81 tr. zák., o úkon povahy předpokládané v § 283 tr. zák., jest podřaděním činu pod § 81 tr. zák. vyčerpán i právní význam případné neposlušnosti, jinak trestné podle § 283 tr. zák., omezila-li se na dobu násilí, použitého k maření úkonu, a sloužila-li jen k umožnění tohoto násilí (pachatel neuposlechl výzvy k rozchodu, zastaviv se, by sbíral kameny a házel jimi po četnictvu) čís. 4159.

— — skutková podstata přečinu podle § 283 tr. zák. předpokládá, že pachatel výzvu k rozchodu slyšel čís. 4218.

— — rozkaz k rozchodu ve smyslu § 283 tr. zák. je právně závazný pro osoby, k nimž směřoval a které jej slyšely nebo jinak o něm nabyly vědomosti, tak dlouho, pokud »shluknutí« trvá, t. j. pokud nedojde k úplnému rozptýlení zástupu čís. 4334.

— — zvláštní ochrany § 283 tr. zák. požívají všecky rozkazy úředníka nebo stráže, které směřují k tomu, by shluknuvší se lid byl co nejdříve rozptýlen, tedy nejen výslovné rozkazy, by se lid rozešel, nýbrž i jinak znějící příkazy lidu nebo po případě i jen jednotlivci k umožnění rychlého rozptýlení davu čís. 4341.

— — znemožňuje-li nebo zdržuje-li jednotlivec svou pomalou chůzí v určitém směru rychlý rozchod shluknuvšího se lidu, může býti prostředkem směřujícím k rychlému rozptýlení davu i příkaz tomuto jednotlivci úředníkem nebo stráží daný, aby šel čerstvěji čís. 4341.

— — souběh přečinu § 283 tr. zák. s přest. §§ 3, 19 shrom. zák., nevzdálil-li se kdo při rozptylování hloučků po výzvě, by místo opustil, nýbrž obcházel jednotlivé hloučky a vyzýval je, by šly na jiné místo, kde se pak konal nedovolený tábor lidu čís. 4482.

— — účelem ustanovení § 283 tr. zák. je zabezpečení veřejného klidu a pořádku proti nebezpečí, jež jim hrozí shluknutím nastavším z jiné příčiny, než pro kterou se stává srocení zločinem, bezodkladným vyklizením místa (prostoru), na (ve) kterém se dav shluk, a to buď rozptýlením davu nebo vytlačením ho v jiná místa (prostory) čís. 4629.

— — podstatou dotčeného trestného činu je, že pachatel neuposlechl při takovém shluknutí vrchnosti nebo třeba stráže vyzvavší dav k rozchodu čís. 4629.

— — výzvy k rozchodu je při shluknutí neposlušným nejen, kdo se od shlukléhu davu vůbec neodděluje, nýbrž i kdo sice od davu poodstupuje, avšak nevzdaluje se z místa shluknutí nebo vrací se (bezprostředně po vytlačení davu) na místo to, ač je mu povědomo, že výzva k rozchodu směřovala k vyklizení místa shluknutí. Neboť vzhledem k onomu účelu dotyčné trestní normy zůstane výzva k rozchodu účinnou a závaznou, pokud trvá nebezpečí, jemuž výzva čelí, t. j. pokud nepominulo nebezpečí opětného shluknutí se nebo třeba srocování semknutím se rozptylovaného davu, nebo nebezpečí návratu vytlačovaného davu v místo shluknutí čís. 4629.

— — příkaz davu, by se rozešel, jest účinným a závazným nejen pro osoby, které jsou — úmyslně nebo náhodou — složkami rozptylovaného nebo vytlačovaného davu již v době výzvy (příkazu), nýbrž i pro osoby,

které stojí nebo pohybují se sice opodál davu, avšak mohou se státi — úmyslně nebo neúmyslně — složkami davu obnovujícího shluknutí nebo vracejícího se v místo, ze kterého byl vytlačen čís. 4629.

— — úplným rozptýlením shluknutého davu, najmě rozptýlením anebo třeba rozchodem davu vytlačeného z místa shluknutí stává se výzva k rozchodu bezpředmětnou, takže pozbývá své dosavadní účinnosti a závaznosti také, pokud jest v ní obsažen příkaz vzdálení se jednotlivce z místa shluknutí čís. 4629.

— — pozdější od rozptýlení nebo třeba vytlačení davu časově oddělené objevení a po případě zdržování se jednotlivce nebo jednotlivců na místě potlačeného shluknutí není jednání složky nebo třeba složek rozptylovaného davu při shluknutí, nýbrž jednání složky nebo složek případného nového shluknutí po potlačeném nebo třeba jinak skončeném shluknutí a není neposlušností výzvy k rozchodu řízené na (shluknutý) dav, třebaže je po případě neuposlechnutím (všemu občanstvu svědčícího) zákazu chůze nebo pobytu na místě dřívějšího shluknutí, byl-li takový zákaz vrchností vysloven anebo vyklizením, najmě opětovným vyklizováním dotčeného místa v obecenstvu poznatelně projeven čís. 4629.

— — nešetření takového zákazu není trestné podle § 283 tr. zák., ač může býti po případě trestáno politickými úřady podle čl. III odst. čís. 2 zákona z 29. února 1920, čís. 126 v doslovu zákona ze 16. července 1927, čís. 125 sb. z. a n. čís. 4629.

— **zák. čl. XL:1914:** i prítomnosť šestich spoluúčinkujúcich ľudí napĺňuje pojen »shluknutia« v smysle § 4 odst. 1 zák. čl. XL:1914; skutková podstata prečinu podľa cit. miesta zákona nevyžaduje, aby výkon povolania úradného orgánu bol skutočne prekažený. Prečin je spáchaný už vtedy, stalo-li se shluknutie k účelom v cit. ustanovení uvedeným, hoci aj proti predmetu relatívne nespôsobilému (shluknútie pred četnickou kasárňou, v ktorej niet četníkov) čís. 4478.

— viz též ochrana úradov.

Shoření mlýnských výrobků viz podvod.

Shromáždění (zákon ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. zák.): i rozpuštěný tábor lidu jest shluknutím, jež má na mysli § 283 tr. zák. čís. 3617.

— přestupku podle §§ 14 a 29 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. zák. se dopouští, kdo, jsa přítomen při shromáždění, ať podle zákona nebo proti zákonu odbývaném, neopustí je a neodejde ihned, jakmile bylo prohlášeno vládním zřízencem nebo úřadem za rozpuštěné; nevyhoví-li však kromě toho ještě další zvláštní výzvě k rozchodu, učiněné po rozejití se shromáždění, dopouští se přečinu podle § 283 tr. zák. čís. 3617.

— účast na zakázaném táboru není o sobě trestným činem podle §§ 3 a 19 shromažď. zákona čís. 3719.

— není proto vyzvání k hromadné účasti na táboru vybízením k hromadnému páchání přestupku ve smyslu § 15 čís. 4 zák. na ochranu republiky, nýbrž po případě přestupkem § 3 shrom. zák. čís. 3719.

— pořadatelem tábora (§§ 3, 19 shrom. zák.) jest nejen, kdo tábor svolává, jej zahajuje, řídí, udílí řečníkům slovo, jej zakončuje, nýbrž i kdo se ve spontánně, bezděčně, nebo příležitostně vzniknuvším shromáždění ujme role řečníka; nesejde na tom, že jeho řeč nebyla dlouhá čís. 3786.

— pojem »shromáždění« ve smyslu § 2 shromažďovacího zákona nelze omeziti jen na schůze, při jichž svolání (pořádání) bylo dbáno určitých formalit; spadá sem po případě i nahodilé shromáždění se více lidí na určitém místě čís. 4026.

— o »konání shromáždění« ve smyslu § 3 shrom. zák. jde po případě i, řečnil-li kdo na veřejném místě, upoutav svou řečí a vystupováním na sebe pozornost lidí nahodile se tam nalézajících čís. 4026.

— »shromážděním« jsou nejen schůze, při jichž svolání a pořádání bylo dbáno určitých formalit, nýbrž i seskupení více osob třeba z jiné příčiny nebo náhodou na témže místě prodlévajících, použije-li kdo této příležitosti k činnosti téže povahy, jaká se vyvíjí na schůzích (shromážděních) obvyklým způsobem svolaných čís. 4381.

— v takových případech je svolavatelem (pořadatelem) shromáždění, kdo lidi na dotčeném místě seskupené přiměje k tomu, aby, setrvávajíce tam, věnovali mu pozornost, a koná shromáždění ten, kdo pak promluví k nim o té či oné věci čís. 4381.

— pořádání a konání shromáždění po rozumu §§ 3, 19 shrom. zák. lze spatřovati i v tom, že kdo zastavil průvod úřadem povolený a promluvil k němu, třebaže o jiných věcech než politických čís. 4381.

— souběh přečinu § 283 tr. zák. s přest. §§ 3, 19 shrom. zák., nevzdálil-li se kdo při rozptylování hloučků po výzvě, by místo opustil, nýbrž obcházel jednotlivé hloučky a vyzýval je, by šly na jiné místo, kde se pak konal nedovolený tábor lidu čís. 4482.

— s hlediska přest. §§ 3, 19 shrom. zák. nezáleží na tom, že pořadatel (svolavatel) nebyl shromáždění osobně přítomen čís. 4482.

— skutková podstata přestupku podle §§ 3 a 19 zák. ze dne 15. listopadu 1867, čís. 136 ř. zák. nevyžaduje pro pojem »veřejného průvodu«, by zástup lidí průvod tvořící byl určitým způsobem organisován a učleněn, rovněž ne, by pachatel tohoto přestupku vedl průvod a šel v jeho čele čís. 4821.

— shromážděním ve smyslu cit. zák. shromažďovacího jest každý shluk lidí, ohrožující veřejný pořádek a bezpečnost, řízený buď jednotícím jej kolektivním vědomím společného účelu a cíle takového shromáždění se, buď vůlí pořadatele snažícího se takové vědomí v něm vzbuditi, nebo použití nahodilého shluku lidí k vlastním svým záměrům čís. 4821.

— pohybuje-li se a postupuje-li takové shromáždění na veřejném prostranství, je průvodem ve smyslu § 3 odst. 3 uvedeného zákona čís. 4821.

— za pořadatele pak podle § 3 odst. 2 téhož zák. dlužno považovati každého, kdo svojí činností způsobí toto shromáždění se a průvod, kdo jej řídí a vede, po případě i kdo přispěl jen ve značnějším rozsahu k takovému shromáždění se lidí a k veřejnému průvodu čís. 4821.

— účast na shromáždění lidu byť zapovězeném není činem (soudně) trestným; nelze proto v pouhé výzvě k účasti na zakázaném shromáždění spatřovati spoluvinu (návod) na přestupku §§ 3, 19 zák. čís. 135 1867; taková výzva mohla by však po případě zakládati přímo onen přestupek. Náležitostí přímého pachatelství čís. 4861.

Schmähung viz hanění.

Schvalování zločinu viz ochrana republiky (§ 16 čís. 1).

Silné rozčulenie viď rozčulenie.

Silnice: přecházení jí chodci čís. 4081.

— viz též automobil.

— **frekventovaná:** za noční temnoty čís. 3622.

— **nepřehledná:** jízda po ní čís. 3622.

— — viz též automobil.

Silniční fond: dle zák. čís. 116/1927 čís. 4702.

— — viz též automobil.

— **policie** viz policie silniční.

Silniční řád: i když není předpisu, který by přímo a výslovně nařizoval jezditi po levé straně, vychází z předpisů silničních řádů o předjíždění a vyhýbání (pro Čechy) najevo, že jedoucí má se vždy, zejména pak, vidí-li před sebou překážku, držeti v levo; ze stálého dlouholetého šetření těchto předpisů vyvinula se jako pravidlo všeobecně uznávané i fakticky zachovávané zvyklost, že se na silnicích jezdí po levé straně čís. 3412, 3705.

— — není sice povšechného předpisu, který by výslovně nařizoval, že vozidla mají jezditi vždy po levé straně silnice; avšak vyhýbání vozidel

na levou stranu, které nařizuje § 2 silničního řádu pro Čechy ze dne 16. června 1866, čís. 47 z. zák., musí býti, nemá-li dojíti k nebezpečí srážky, včas připravováno čís. 3439, 3673.

— — není-li místními a světelnými poměry rozhled s vozidel, pohybujících se na veřejné silnici, zabezpečen na takovou vzdálenost, že v ní lze převésti vozidlo dosud na jiné části silnice se pohybující na levou stranu silnice ve směru jízdy s náležitou rozvahou a tak, že jest naprosto vyloučeno nebezpečí srážky s jiným vozidlem, pohybujícím se v opačném směru, bude vyhýbání se připraveno řádně a bezpečně jen, jede-li vozidlo po celou dobu, kdy panují poměry rozhledu nepříznivé, po levé straně silnice čís. 3439, 3673.

— — podle § 9 onoho silničního řádu musí býti za tmavé noci každé vozidlo opatřeno rozžatou lucernou, kterou jest na vozidle umístiti tak, by mohla býti z daleka spatřena; pojem noci jest tu vymeziti tak, že se rovná době, kdy není denního světla čís. 3673.

— — příčinná souvislost čís. 3673.

— — podle § 24 zák. ze dne 31. prosince 1874, čís. 5 z. zák. pro Moravu z roku 1875 (silniční řád pro veřejné neerární silnice) mají veškeré vozy bez rozdílu na každé silnici jezditi po levé straně vozové dráhy, nevyžadují-li zvláštní okolnosti výjimky čís. 3579.

— — každý povoz má i mimo dobu vyhýbání se jinému vozidlu použíti levé strany silnice pro úseky silnice, na kterých by jinak nebyl zabezpečen účel příkazu vyhýbání se na levou stranu; takovým jest i úsek na svahu kopce čís. 3705.

— — vyhýbání jest dostatečným způsobem provedeno jen, je-li protijedoucímu vozidlu uvolněna celá levá (ve směru jízdy) strana silnice až do jejího středu čís. 3705.

— — podle § 9 zák. čís. 47/1866 z. zák. pro Čechy (vyhlášky místodržitele pro Čechy čís. 54/1886 z. zák.) musí býti za tmavé noci každý povoz, jedoucí po silnici, opatřen rozžatou svítilnou, která musí býti umístěna tak, by ji bylo z daleka pozorovati čís. 4088.

— — nocí jest doba, po kterou není denního světla; tmavou jest noc, není-li nedostatek denního světla ani částečně nahrazen zřídly světla jinak v noci účinnými (měsícem a hvězdami) čís. 4088.

— — povinnost řídičů povozů (vozidel) pohybujících se na veřejných silnicích k ostražitosti a opatrnosti nutné k zamezení nehod nelze omeziti na šetření příkazů a zákazů silničních řádů, nýbrž jest učiniti vše, co omezuje nebezpečí srážek a nehod na nejmenší míru, a opomenouti vše, co přispívá ke vzniku nebo ke zvýšení takového nebezpečí čís. 4088.

— — předpis, že veškeré vozy mají v levo vyhýbati a v pravo předjížděti, předpokládá a vyžaduje povšechné zachovávání jízdy v levo, by tím i nepředvídané vyhýbání a předjíždění bylo umožněno čís. 4141.

— — řídiči povozu i motoru jest výjimečně dovoleno předjížděti a se vyhýbati na nesprávnou stranu (předjížděti po levé a vyhýbati se po pravé straně), avšak jen, je-li trať po této nedovolené straně naprosto volná a děje-li se předjíždění (vyhýbání) s náležitou opatrností čís. 4210.

— — není povšechného zákazu ponechati vozidla všeho druhu na ulici; zákaz § 8 sil. ř. (čís. 47/1866 z. zák. pro Čechy) neplatí pro silostroje čís. 4367.

— — viz též policie silniční.

Silniční správce: zavinění neohražením okresního lomu čís. 3778.

Silostroje viz automobily.

Singulární sukcesse: ustanovení § 23 odst. (2) zák. čís. 9/1924 nevztahuje se na singulárního nástupce oprávněné osoby, který nabyl radiotelegrafního zařízení právním jednáním mezi živými čís. 4063.

Sjednocený trest viď trest sjednocený.

Skauting: a § 17 zák. na ochr. rep. čís. 4861.

Skladmistr: jde o přečin podle § 3 odst. 1 pokud se týče podle § 2 odst. 1 zák. o úplatkářství, prozrazoval-li skladmistr dráhy obchodníku v dohodě s ním za peněžité odměny zásilky konkurence čís. 4160.

Skladník družstva: přisvojení si zboží čís. 4137.

Skušobný komisár viď automobily.

Skutečné násilné vztažení ruky (§ 81 tr. zák.): vyžaduje, by násilí bylo proti úřední osobě namířeno, by ho bylo vědomě a úmyslně proti ní použito; nestačí mimovolné uderení čís. 4016.

— — — pojem čís. 3916.

— — — nemusí býti provedeno bezprostředně rukou; stačí takový stupeň násilí, který staví vrchnostenskou osobu před volbu, by buď od úředního výkonu upustila, nebo odpor přemohla přiměřeným vlastním násilím čís. 3924.

— — — odpovídá mu každý čin, podkniknutý s vynaložením tělesné síly a značící odpor, směřující přímo neb i jen nepřímo proti některé z osob, chráněných ustanovením § 68 tr. zák. Pouhý trpný odpor sice nestačí, nezáleží však na tom, jakým způsobem pachatel použil fysického násilí proti vrchnostenské osobě čís. 3667.

— — — viz též násilí dle § 81.

Skutečnost života soukromého: podle § 489 tr. zák. čís. 4300.

— — — viz též urážka na cti (§ 489).

Skutečnosti procesní viz procesní skutečnosti.

Skutkem: ve smyslu § 267 tr. ř. (§§ 281 čís. 7, 281 čís. 8 tr. ř.) je určitý příběh, pokud se týče účast obžalovaného na určitém příběhu, který podle názoru obžaloby přivodil trestný výsledek čís. 3922.

Skutkové okolnosti: předmětem křivého svědectví, trestného podle § 199 a) tr. zák., mohou býti jen skutkové okolnosti, nikoliv úsudky o právní povaze činu čís. 4290.

— — nejde o právní úsudek, nýbrž o skutkovou okolnost vnitřního života, způsobilou, by byla předmětem křivého svědectví, vypovídal-li kdo o svém smýšlení o jiné osobě čís. 4290.

Skutkové závery (§ 33 por. nov.) viď závery skutkové.

Skutkové zjištění viz otázka skutková.

Skutkový omyl viz omyl skutkový.

Slabomyslná: soulož s ní čís. 4011.

— viz též smilstvo (§ 127).

Slabší inteligence: nebrání nepřiseženému výslechu čís. 3648.

Sladidla umělá: neoprávněné obchodování jimi čís. 4185.

Slepá ulička: vyjíždění autem z ní čís. 4547.

— — viz též automobily.

Slevy kupujícím: za úplatky čís. 3958.

Slib uzavříti manželství viz zneuctění.

Slováci: a sebeurčovací právo čís. 3630.

— viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 1).

Slovenský trestní zákon viz uherský trestní zákon.

Slovní výzva: a svádění dle § 9 tr. zák. čís. 4037.

Slušnost: i věc podle zákona přípustná a samozřejmá nemusí se vždy srovnávati se zásadami slušnosti čís. 4058.

Služebná: její svedení čís. 3725.

— obvinění zaměstnavatele ze zlého nakládání s ní čís. 3763.

— jíž není ještě osmnáct let a o níž nevyšlo najevo, že dosáhla přes tento

svůj mladistvý věk již tělesné, duševní a mravní dospělosti, jest pokládati za potřebnou dozoru i co do jejího mravního vývoje a jako takovou za předmět svedení ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 4061.

— mladistvá je svěřena dozoru přednosty domácnosti, třebas ji do služby najala jeho manželka čís. 4314.

— pouhá jsoucnost služebního poměru sama o sobě nestačí k založení poměru zákonem (§ 132/III tr. zák.) předpokládaného, nýbrž se vyžaduje, by buďto zaměstnavatel byl osobou k tomu povolanou pověřen dozorem nad služebnou, nebo by tu alespoň byly zvláštní okolnosti, jež by služebnou činily potřebnou zaměstnavatelova dozoru co do jejího mravního vývoje, z kteréhožto hlediska přicházejí v úvahu zejména: mladistvý věk služebné, její tělesná nebo duševní nevyspělost, její osobní povaha, skutečnost, že rodiče nebo jiné osoby, jimž v prvé řadě náleží pečovati o její mravní vývoj, nemohou na ni dozírati, a j. čís. 4627.

— ač nelze přesně vymeziti věk, až do kterého trvá ona potřebnost ochrany, podává se přece ze životní zkušenosti, že předpokládaná tu nezralost a tudíž mladistvý věk končí zpravidla dosažením 18. roku čís. 4627.

— při služebné starší 18 let nebude zpravidla její věk o sobě pokládati za důvod ochrany podle § 132 III tr. zák. čís. 4627.

— viz též svedení.

Služebná osoba viz osoba služebná.

Služební stejnokroj viz úředník veřejný.

— **přestupek** viz urážka na cti (§ 490).

— **tajemství** viz tajemství úřední.

— **výkon** viz úředník veřejný.

Směnka: záleželo-li narovnání (§ 188 b) tr. zák.) v tom, že byly místo hotového placení odevzdány poškozenému směnky, podepsané třetí osobou, čímž byla podle úmyslu stran celá věc vyřízena, bylo narovnání po případě splněno již odevzdáním směnek čís. 4282.

— vydaná kupitelem na celou kupní cenu nebo na její část, najmě na část zbývající po hotové splátce, může býti platidlem, nebo jen prostředkem k zabezpečení pohledávky vzešlé prodateli z kupní ceny; v tomto případě trvá pohledávka z kupní ceny dále a kupní cena je kupitelem zaplacena teprve, až složí směnečnou valutu u držitele směnky; do té doby zůstává účinnou výhrada vlastnického práva přes odevzdání směnky čís. 4612.

— zpronevěra, nepoužil-li ten, komu byla svěřena směnka k eskomptu, peněz eskomptem získaných podle příkazu (pověření) akceptantů, nýbrž zaplatil-li penězi těmi svůj osobní dluh; nepřípustná kompensace čís. 4870.

— vymôže-li si páchateľ na svojom veriteľovi predĺženie úveru nepravdivým tvrdením, že zmenku, ktorú odovzdáva na zaokrytie dlhu, vlastnoručne podpísala jeho majetná manželka, hoci ju podpísal miesto nej len on sám, sú dané všetky náležitosti skutkovej podstaty podvodu podľa § 379 tr. zák. čís. 4786.

Směnkový blanket viz padělání soukromé listiny.

Směr jízdy viz automobil.

— **projevu** viz hodnocení průvodů.

Smilné jednání viz jednání smilné.

Smilný čin: podle § 516 tr. zák. čís. 3727.

Smilstvo cizí viz cizí smilstvo.

— **mezi příbuznými (sešvagřenými)** viz pohoršení veřejné (§ 501 tr. zák.).

— **násilné: § 125 tr. zák.:** subjektivní skutková podstata zločinu podle § 125 tr. zák. předpokládá vědomí pachatelovo o stavu neschopnosti k odporu zneužité osoby před a při souloži; nestačí, uvědomí-li si pachatel tento stav až po souloži čís. 4140.

— — — pokud jde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na zločin násilného smilstva podle § 125 tr. zák. dána dodatková otázka, zda nebyl obžalovaný v takovém omylu (ohledně zneužití ve stavu neschopnosti k odporu pro opilost), pro který nelze spatřovati v jeho činu zločin (§ 2 e) tr. zák.) čís. 4140.

— — — zločin nadržování zločinu ve smyslu § 212 tr. zák. zlomyslným opomenutím řídiče auta překaziti zločin násilného smilstva, spáchaný v jeho autu čís. 4253.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 281 tr. ř., prohlásil-li se krajský soud podle § 261 tr. ř. nepříslušným k projednání obžaloby pro zločin § 132 tr. zák., maje za to, že jde o zločin podle § 125 tr. zák. čís. 4659.

— — **§ 127 tr. zák.:** ideální souběh se zločinem § 132 tr. zák. čís. 3387.

— — — ke skutkové podstatě zločinu násilného smilstva podle § 127 tr. zák. se nevyhledává, by pachatel soulož vykonal, stačí, že ji »předsevzal«; není třeba, by se pachatel dopustil násilí čís. 3426.

— —— nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavní otázce na zločin § 127 tr. zák. eventuální otázku na přestupek § 20 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n., ač vyšlo na jevo při hlavním přelíčení, že se obžalovaný nedopustil násilí čís. 3426.

— — — děti nedosáhnuvší věku 14 let jsou účastny ochrany § 128 tr. zák. bez rozdílu stejně jako podle § 127 tr. zák. tak, že ona skutková podstata je dána i když dítě pohlavní použití svého těla trpělo, proti němu nic nenamítalo, ba i když s ním výslovně souhlasilo čís. 3669.

— — — ke skutkové podstatě zločinu násilného smilstva podle § 127 tr. zák. se nevyžaduje vykonání soulože, ani její vykonatelnost (pro nevyvinutost pohlavního ústrojí zneužitého dítěte), ani, by pohlavní úd vnikl do pohlavního ústrojí (immissio penis), ani, by nastala conjunctio membrorum; stačí podniknutí soulože, t. j. každé činění k jejímu provedení čís. 3710.

— — — kdy je porotní soud povinen dáti k hlavní otázce na zločin § 127 tr. zák. eventuální otázku na přest. § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 čís. 3864.

— — — nelze uznati na vinu zločinu násilného smilstva podle § 127 tr. zák., přisvědčili-li sice porotci k hlavní otázce, zda jest obžalovaný vinen, že předsevzal mimomanželskou soulož se slabomyslnou ženou, odpověděli-li však záporně k dodatkové otázce, zda si byl obžalovaný při takovém zneužití ženy vědom, že jest osobou slabomyslnou čís. 4011.

— — — ideální souběh zločinu podle §§ 5, 127 a § 132 IV. tr. zák. je možný čís. 4244.

— — — zločin násilného smilstva jest v případech § 127 tr. zák. dokonán již předsevzetím soulože. Nevyžaduje se, jakž tomu v případech § 125 tr. zák., ani vniknutí pyje pachatelovy do pohlavního ústroje ženy, jež jest pro stav bezbrannosti, bezvědomí nebo nedospělosti chráněna zvláštním ustanovením § 127 tr. zák.; stačí jakýkoliv čin, směřující k provedení soulože, tudíž i dotýkání se zevních rodidel pyjí za účelem vniknutí do nich, tím spíše pokus vpraviti ztopořený mužský úd strkáním ho mezi stydké pysky do pochvy ženy čís. 4247.

— — **§ 129 I b) tr. zák.:** ideální souběh se zločinem podle § 132 III tr. zák., svedl-li mistr mladistvé učedníky k smilstvu proti přírodě čís. 3450.

— — — při homosexualitě nutno rozeznávati dvojí původ sklonů k ukájení pohlavního pudu s osobami téhož pohlaví: vrozený, kde úchylnost je důsledkem pathologického stavu, a získaný, jako následek jisté zvrhlosti a snahy po zpestření a zvýšení pohlavních požitků; pokud v tomto případě neodolatelné donucení (§ 2 g) tr. zák.) jako

nucení psychické samo o sobě nezbavuje pachatele zločinu podle § 129 I b) tr. zák. trestní zodpovědnosti čís. 3450.
— — — nejde o rozpor se spisy ani o nejasnost ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., pominul-li rozsudek mlčením údaje posudků, jimiž soudní lékařská rada nemění nic na smyslu svého posudku, jímž vyloučila vyviňující důvody podle § 2 a), b), c) tr. zák., jehož obsah je v rozhodovacích důvodech reprodukován, nýbrž jen jimi zdůrazňuje, že jest na nalézacím soudu, by posudek o duševním stavu obžalovaného hodnotil a podle toho řešil otázku příčetnosti obžalovaného, a že není úkolem znalců lékařů usilovati o to, »by případná zastaralost ustanovení § 129 I b) tr. zák. byla nahrazena jiným názorem, který by byl cítění dnešní společnosti přiměřenějším«, nýbrž že případná náprava v tomto směru mohla by býti zjednána zákonodárcem (změnou ustanovení § 129 I b) tr. zák.) nebo soudy (změnou výkladu onoho ustanovení zákona) čís. 4090.
— — — bylo-li formálně bezvadně zjištěno, že obžalovaný ze zločinu podle § 129 I b) tr. zák. je duševně zdráv, neopodstatňuje další zjištění, že je od přírody homosexuální, že vykazuje neuropatické znaky, že pochází z rodiny dědičně zatížené, a že v době činu byl jeho nenormální pohlavní pud podstatně zvýšen požitím alkoholických nápojů, vyviňující důvody podle § 2 písm. a) až c) tr. zák., ani neodolatelné donucení podle § 2 g) tr. zák. čís. 4293.
— — — čin (§ 129 I b) tr. zák.) spáchaný z vrozeného zrůdného pudu pohlavního nebyl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4293.

Smír podle § 188 b) tr. zák. viz lítost účinná.
Smírné narovnání viz narovnání.
Smlouva: její porušení a nekalá soutěž čís. 3783.
— **komisionářská** viz komisionář.
— **kupní:** směnka vydaná kupitelem z příčiny kupní smlouvy na celou kupní cenu nebo na její část, najmě na část kupní ceny, zbývající po hotové splátce, může sice býti platidlem, takže odevzdáním jí prodateli je kupní cena zapravena, pohledávka prodatele z kupní smlouvy zaniká a na místo této pohledávky vstupuje pohledávka ze směnky, může však býti také jen prostředkem k zabezpečení pohledávky vzešlé prodateli z kupní smlouvy čís. 4612.
— — v případech tohoto druhu trvá pohledávka z kupní ceny přes vystavení směnky dále a kupní cena je kupitelem zaplacena teprve tím, že kupitel složí valutu směnky u jejího držitele; do té doby zůstává v případech takového rázu výhrada vlastnického práva účinnou přes odevzdání směnky čís. 4612.
— — případnou zkázu nebo znehodnocení věci prodané a kupiteli odevzdané nese v případech výhrady vlastnictví až do zaplacení kupní ceny prodatel. Arciť mohou i z toho plynoucí zájmy prodatele na prodané věci býti ve prospěch (na účet) prodatele pojištěny kupitelem, jenž může však pojistiti také jen své zájmy nebo třeba věc na svůj účet čís. 4612.
— — byla-li věc (dříví) prodána pod podmínkou, že kupitel nesmí ji odvézti, dokud nezaplatí prodateli kupní cenu, dopouští se kupitel krádeže, odvezl-li si věc tu (dříví odplavil), ač nebyla úplně zaplacena čís. 4628.
— **nemravná (zakázaná): § 879 obč. zák.:** uplatňování vlivu na veřejné činitele je činností trestním zákonem zásadně ihned v samém zárodku zakázanou, za niž odměna již podle povšechných zásad mravních a právních nepřísluší, jednáním nemravným a zákonem zapovězeným, jež není podle § 879 obč. zák. způsobilým předmětem platné smlouvy čís. 4157.
— **pracovní** viz pracovní smlouva.
Smrtí soukromého obžalobce: a tím nastalým zánikem obžalovacího práva (ius personalissimum) zaniká i zmocnění, které soukromý obžalobce za svého života ve smyslu § 50 tr. ř. udělil čís. 4644.

Smyk auta viz automobil.
Smysl článku viz hodnocení průvodů.
— **projevu:** kdy jest jej zjišťovati čís. 3951.
— — viz též hodnocení průvodů:
Sněhový poprašek viz automobil.
Snížení trestu: podle poslední věty § 530 tr. zák. čís. 4326.
Snoubenka: hrozba vyzrazením jejího soukromého života snoubenci čís. 3532.
Sociální a společenské postavení: obžalovaného o sobě nelze považovati za okolnosti zvláštního zřetele hodné (§ 261 tr. zák.) čís. 3937.
Sociální tvrdost: vinění z ní čís. 3548.
Souběh činů trestných: ideální: zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř., že soud nepoužil § 265 tr. ř. čís. 3369.
— — — uplatňuje-li obžaloba ideální souběh několika trestných činů v témže skutku obžalovaného, jest učiniti předmětem úvah a výroku porotců všechny tyto kvalifikace v otázce hlavní, buď tím, že se v jediné otázce hlavní uvádějí veškeré zákonné známky trestných činů sbíhajících se ve skutku, k němuž se otázka vztahuje, nebo že se o skutku dá otázek několik, z nichž každá — uvádějíc jen zákonné znaky jednoho z oněch trestných činů — předkládá k poradě a výroku porotců jen jednu z několika kvalifikací obžalobou uplatňovaných. Volbu mezi oněmi možnostmi zůstavuje druhý odstavec § 323 tr. ř. úvahám soudu řídícím se zvláštnostmi případu čís. 3387.
— — — z několika trestných činů současně spáchaných promlčuje se každý zvláště bez ohledu na promlčení ostatních čís. 3401.
— — — jednočinný (ideální) souběh je vyloučen tam, kde pachatelovo jednání jest s hlediska trestněprávního všestranně zhodnoceno a ve všech skutkových složkách vyčerpáno již tím, že bylo podřaděno jednomu (zpravidla přísnějšímu) ustanovení zákona čís. 3417.
— — — všeobecná norma třetího odstavce § 35 tr. zák. ohledně hromadění trestu na svobodě a trestů peněžitých může míti platnost toliko tam, kde zvláštní zákonné ustanovení toto hromadění, tvořící svou podstatou zostření hlavního trestu nevylučuje. Podle § 34 a 35 tr. zák. má se uznati při souběhu více trestných činů na trest činu podle zákona nejpřísnějšího čís. 3465.
— — — ve všech případech, kde tiskopis obsahující skutkovou podstatu zločinu, byl rozšiřován proti předpisům § 23 tisk. zák., jde o ideální souběh policejně tiskového přestupu § 23 tisk. zák. s kulposním pachatelstvím deliktu založeného obsahem tiskopisu podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/68 čís. 3470.
— — — odpykání trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin spáchaný před oním prvým rozsudkem (§ 265 tr. ř.), není zostřením ve smyslu § 50 tr. zák. a není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 3481.
— — — z pouhé vnější okolnosti, že jednotlivé závadné projevy byly obžalovaným proneseny v rámci téže, časově i místně nepřerušené řeči, nelze ještě bez výhrady usuzovati, že projevy ty pozbyly veškeré samostatnosti a že je proto nelze posuzovati o sobě, nýbrž jen v jejich souvislosti jako nedělitelný celek čís. 3750.
— — — i útoky, jichž se řečník dopustil při provádění jednotlivých různých a samostatných myšlenek, jest posuzovati úplně samostatně a nezávisle bez rozdílu, zda směřují proti témuž zákonem chráněnému statku čili nic čís. 3750.
— — — okolnost, že jde o touž řeč, nevylučuje ještě reální souběh trestných činů, spáchaných jednotlivými částmi této řeči čís. 3750.
— — — jde-li však o řeč neb o části řeči, jež se obírají touže myšlenkou, nelze ani trestné činy, jichž skutkové podstaty jsou jednotlivými

oddíly takového projevu založeny, posuzovati s hlediska souběhu reálního, nýbrž jen s hlediska souběhu ideálního čís. 3750.

— — — předpisy §§ 34, 35, 267, 44 písm. a), 263 písm. 1 tr. zák. platí i pro souběh ideální (jednočinný souběh trestných činů) a má tím podmíněná nutnost, podřaditi týž skutek pod dva neb i pod více ustanovení trestního zákona, odůvodnění v ustanovení § 46 tr. zák., že zločin je tím těžší, čím více povinnosti bylo jím porušeno čís. 3981.

— — — není-li právně možné jednotně vyříditi sbíhající se trestné činy, an byl cizí státní příslušník souzen československým soudem jen pro trestné činy spáchané na zdejším státním území, nelze přihlížeti při výměře trestu k trestu uloženému rozsudkem v cizině, třebaže byly ony činy spáchány před vynesením tohoto rozsudku čís. 4117.

— — — samosoudce vynášející pozdější rozsudek (§ 265 tr. ř.) jest oprávněn podle § 6 čís. 4 zák. o podm. ods. rozhodnouti o prodloužení zkušební lhůty předchozího rozsudku, vyneseného soudem sborovým čís. 4128.

— — — přísnější hlediska obžalovacího návrhu jsou vzhledem k zásadám předpisů §§ 259 čís. 3, 262 a 267 tr. ř. do té míry směrodatná pro nalézací soud, že, shledav ve skutku pachatelově souhrn zákonných znaků určitého trestného činu s mírnější trestní sankcí, nemůže nechati beze zřetele další skutečnosti vyšedší na jevo z výsledků řízení, jež, rovněž skutkově zjištěny, pozměnily by ve spojení s ostatními jednání pachatelovo v přísnější trestný čin, pokud se týče aspoň při témže druhu deliktu odůvodňovaly by použití vyšší trestní sazby čís. 4184.

— — — činí-li součet trestů, které přicházejí v úvahu s hlediska § 265 tr. ř., více než jeden rok trestu na svobodě, nelze výkon trestu podle § 1 (1) zák. čís. 562/1919 podmínečně odložiti; na součtu tom nic nemění výrok o započtení zajišťovací vazby čís. 4616.

— — — byl-li v případech § 265 tr. ř. pachatel předchozím rozsudkem odsouzen nepodmínečně, nemůže sice soud vynášející pozdější rozsudek na nepodmíněnosti onoho odsouzení nic měniti. Avšak o tom, zda dodatečné odsouzení jím vyslovené je podmíněné či nepodmíněné, rozhoduje sám věcně nejsa vázán nepodmíněností předchozího odsouzení čís. 4711.

— — — v rozšiřování tiskopisu obsahujícího několik projevů zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního, jde o skutek jediný a jednotný čís. 4806.

— — jednotlivé případy: zločinů podle § 129 I b) a podle § 132 III tr. zák., svedl-li mistr mladistvé učedníky k smilstvu proti přírodě čís. 3450.

— — — zločinu § 127 tr. zák. se zločinem podle § 132 tr. zák. čís. 3387.

— — — ve všech případech, kde tiskopis obsahující skutkovou podstatu zločinu, byl rozšiřován proti předpisům § 23 tisk. zák., jde o ideální souběh policejně tiskového přestupku § 23 tisk. zák. s kulposním pachatelstvím deliktu založeného obsahem tiskopisu podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/68 čís. 3470.

— — — přestupku § 23 tisk. zák. s přečinem čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 čís. 3525.

— — — zločinu podle §§ 8, 152, 155 a) tr. zák. a zločinu podle § 98 b) tr. zák. čís. 3715.

— — — souběh kárných přečinů zlehčení cti a vážnosti stavu a porušení povinnosti povolání čís. 96 dis.

— — — zločin nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 200 tr. zák. může se sbíhati se zločinem žhářství podle § 166 tr. zák. čís. 3804.

— — — ideální souběh přečinu zlehčování podle § 27 zák. čís. 111/1927 s přestupkem proti bezpečnosti cti jest možný čís. 3881.

— — — je-li podkladem přečinu § 24 týž čin jako přečinu § 23 zák. o ochr. zn., ale ve vztahu k firmě a ke jménu soukromého žalobce, nemůže

jíti o ideální souběh oněch přečinů, pokud je tu právě ona firma soukromého žalobce jeho chráněnou známkou, jíž podle obvinění podle § 23 zákona užíval obžalovaný k označení svého zboží. Bylo by tu přípustné jen tehda uznati obžalovaného vinným kromě přečinu § 23 i přečinem § 24, kdyby označení zboží obžalovaného zakládalo i porušení takových v § 24 oprávněnému k výlučnému užívání vyhražených označení, jež nejsou pojata do jeho ochranné známky čís. 3954.

— — — přestupku § 23 zákona o tisku s delikty podle §§ 14 čís. 1, 15 čís. 3 a 4, 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky čís. 3981.

— — — ideální souběh zločinu zprznění krve podle § 131 tr. zák. (spoluviny na něm) se zločinem svedení podle § 132 tr. zák. je možný čís. 3999.

— — — čin porušující povinnosti advokátského povolání lze podřaditi i pod skutkovou podstatu přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu jen, přistoupí-li k němu ještě zvláštní okolnosti, z nichž jest na takové zlehčení cti a vážnosti stavu usuzovati čís. 104 dis.

— — — jde-li o (zákazu § 23 tisk. zák. se příčící) rozšiřování tiskopisu, jehož (pachateli neznámý) obsah tvoří skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3, přečinů podle § 14 čís. 1 a 5, a § 18 čís. 2 zákona na ochr. rep., jest v takovém rozšiřování tiskopisu spatřovati přečin, po případě i přestupek podle čl. III. čís. 3 zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 zák. na ochr. rep.) v ideálním souběhu s přestupkem podle § 23 tisk. zák. čís. 4096.

— — — o jednočinném souběhu trestných činů lze však mluviti jen, zbývá-li po podřadění činu pod jedno z dotčených ustanovení trestního zákona složka, jež nedošla právního hodnocení již onou kvalifikací a jež poukazuje k poškození neb ohrožení jiného právního statku, než toho, k jehož ochraně hledí místo zákona na čin již použité čís. 4159.

— — — jde-li v úředním (služebním) úkonu, o jehož maření se uvažuje s hlediska § 81, o úkon povahy § 283 tr. zák. předpokládané, jest podřaděním činu pod § 82 vyčerpán i právní význam případné neposlušnosti jinak podle § 283 trestné, omezila-li se na dobu násilí použitého k maření úkonu, a sloužila-li jen k umožnění tohoto násilí čís. 4159.

— — — souběh přečinu § 283 tr. zák. s přest. §§ 3, 19 shrom. zák., nevzdálil-li se kdo při rozptylování hloučků po výzvě, by místo opustil, nýbrž obcházel jednotlivé hloučky a vyzýval je, by šly na jiné místo, kde se pak konal nedovolený tábor lidu čís. 4482.

— — — nejde o delikt pokračovací, — jehož pojem předpokládá, že několikeré přestoupení trestních zákazů tvoří jednotný právní celek, — nýbrž o sbíhající se delikty po rozumu § 265 tr. ř., uznal-li napadený rozsudek obžalovaného vinným samostatným trestným činem, jímž byl jen opakován stejnorodý trestný čin, jímž ho uznal vinným dřívější rozsudek čís. 4580.

— — — porušení povinnosti povolání může se advokát dopustiti též z nedbalosti (zanedbáním povinné péče), najmě podpisem podání sepsaného jeho kanceláří beze zkoumání jeho obsahu; toto porušení povinnosti povolání může se sbíhati i s poškozením cti a vážnosti stavu čís. 147 dis.

— — — souběh zločinu podle § 153 tr. zák. se zločinem podle § 99 tr. zák. čís. 4237.

— — — ideální souběh zločinu podle §§ 5, 127 a § 132 IV tr. zák. je možný čís. 4244.

— — — ideální souběh přečinu čl. III. zák. č. 142/1868 s přestupkem podle § 23 tisk. zák. jest možný čís. 4298.

— — — zločin podle § 87 tr. zák. vylučuje i zlomyslná jednání neb opomenutí za okolností zvláště nebezpečných, jež o sobě jsou zlomyslným poškozením cizího majetku podle § 85 tr. zák. Lze proto i při jednom trestném činu usuzovati na trestnost pachatelovu i podle § 85 b) i podle § 87 tr. zák. čís. 4334.

— — — zločinu podle § 99 tr. zák. se zločinem podle § 209 tr. zák. čís. 4327.

— — — souběh zločinu §§ 5 a 144 tr. zák. s přečinem § 335 tr. zák., jde-li o zákrok lékaře čís. 4775.

— — — ideální souběh zločinu zpronevěry s přečinem podle § 89 zák. čís. 70/1873 ř. zák., vpisoval-li člen představenstva (účetní ředitel) společenstva v účetních uzávěrkách jako dlužníky fingované osoby a zápůjček používal pro sebe čís. 4887.

— — k d y j e v y l o u č e n: jednočinný (ideální) souběh je vyloučen tam, kde pachatelovo jednání jest s hlediska trestněprávního všestranně zhodnoceno a ve všech skutkových složkách vyčerpáno již tím, že bylo podřaděno jednomu (zpravidla přísnějšímu) ustanovení zákona čís. 3417.

— — — pokud je vyloučen přestupku § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 se zločinem § 128 tr. zák. čís. 3417.

— — — jde-li o jedinou trestnou činnost, rozšiřování téhož tiskopisu v různých směrech závadného, konsumuje odsouzení pro přečin samo sebou již i souběžné menší trestní zavinění, zakládající jen přestupek čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 čís. 3582.

— — — skutková podstata přečinu podle § 303 tr. zák. jest proti zločinu podle § 122 a) tr. zák. jen rázu podpůrného; ideální souběh obou těchto deliktů v příčině téhož výroku je proto nemožný čís. 3586.

— — — skutečnost, že pouhý přestupek zanedbání povinné péče přistoupením další složky téhož činu nabývá všech náležitostí skutkové podstaty přečinu, ruší samostatné trvání skutkové podstaty onoho přestupku, ta jest absorbována přísněji kvalifikovaným přečinem a vznikem jeho v něm zaniká čís. 3605.

— — — porušení všeobecné povinnosti druhého odstavce § 10 adv. řádu (by advokát poctivostí a čestností ve svém jednání zachovával čest a vážnost svého stavu) je podle §§ 2 a 39 odst. 2 kárného statutu předmětem a podstatou kárného přečinu zlehčení cti a vážnosti stavu, a nelze je zároveň kvalifikovati za přečin porušení povinnosti povolání, pokud se dotyčné jednání nepříčí i určité povinnosti advokáta v užším slova smyslu čís. 96 dis.

— — — pokud jest odsouzením pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. ve vztahu na zločin podle § 1 zákona vyčerpána a všestranně zhodnocena i ta část projevu, jež by sama o sobě posuzována spadala pod ustanovení § 14 čís. 1 zákona (pokud jest tato skutková podstata oné právně podřaděna), nikoliv však ona část, jež by spadala pod ustanovení § 14 čís. 5, § 18 čís. 2 a § 15 čís. 3 zákona ve vztahu na zločin vojenský čís. 3750.

— — — ideální souběh čistého zločinu podle § 169 tr. zák. se zločinem podle § 170 tr. zák. není možným čís. 3804.

— — — oklamání veřejných činitelů jest jen prostředkem k dosažení zapovězeného účelu (k uzavření druhého manželství); jest odsouzením pro zločin § 206 tr. zák. vyčerpáno a nelze v něm spatřovati zvláštní souběžný delikt čís. 3850.

— — — je-li podkladem přečinu § 24 týž čin jako přečinu § 23 zák. o ochr. zn., ale ve vztahu k firmě a ke jménu soukromého žalobce, nemůže jíti o ideální souběh oněch přečinů, pokud je tu právě ona firma soukromého žalobce jeho chráněnou známkou, jíž podle obvinění podle § 23 zákona užíval obžalovaný k označení svého zboží. Bylo

by tu přípustné jen tehda uznati obžalovaného vinným kromě přečinu § 23 i přečinem § 24, kdyby označení zboží obžalovaného zakládalo i porušení takových v § 24 oprávněnému k výlučnému užívání vyhražených označení, jež nejsou pojata do jeho ochranné známky čís. 3954.

— — — pokud jest vyloučen ideální souběh přečinu podle §§ 2 a 3 zák. o třaskavinách s přestupkem podle § 431 tr. zák. čís. 3853.

— — — není přípustné trestati týž čin v ideálním souběhu dvou skutkových podstat (§ 23 zák. o ochr. zn. a § 29 zák. o nek. s.), nedostává-li se základní podmínky, porušení různých právních statků, chráněných různými trestními zákazy čís. 3954.

— — — je-li obsahem téhož výroku spíněna skutková podstata přečinu podle § 18 čís. 2 i přestupku podle § 18 čís. 1 zák. na ochr. rep., jest skutková podstata tohoto přestupku vyčerpána oním přečinem čís. 4076.

— — — o jednočinném souběhu trestných činů lze však mluviti jen, zbývá-li po podřadění činu pod jedno z dotčených ustanovení trestního zákona složka, jež nedošla právního hodnocení již onou kvalifikací a jež poukazuje k poškození neb ohrožení jiného právního statku, než toho, k jehož ochraně hledí místo zákona na čin již použité čís. 4159.

— — — jde-li v úředním (služebním) úkonu, o jehož maření se uvažuje s hlediska § 81, o úkon povahy § 283 tr. zák. předpokládané, jest podřaděním činu pod § 81 vyčerpán i právní význam případné neposlušnosti jinak podle § 283 trestné, omezila-li se na dobu násilí použitého k maření úkonu, a sloužila-li jen k umožnění tohoto násilí čís. 4159.

— — — ideální souběh zločinu podle § 132 tr. zák. s přestupkem podle § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 jest vyloučen čís. 4192.

— — — souběh přečinu podle § 45 a přestupku podle § 47 zák. čís. 218/1926 není možný čís. 4154.

— — — jde po případě jen o spolčení se k úkladům o republiku ve smyslu al. 1, nikoliv i o souběžné vejití ve styk s cizími činiteli ve smyslu al. 2 § 2 zák. na ochr. rep., vstoupil-li kdo do služeb SA a byl v nich činným čís. 4849.

— — p r o s t ř e d k y o p r a v n é: zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř., že soud nepoužil § 265 tr. ř. čís. 3369.

— — — okolnost, že nalézací soud vyměřil trest se zřetelem k § 265 tr. ř., brání podati odvolání na újmu obžalovaného, pokud použito bylo (při trestní sazbě § 178 tr. zák.) mimořádného zmírnění a záměny trestu podle §§ 54 a 55 tr. zák. a nebylo ještě dosaženo součtem obou trestů nejvyšší zákonné sazby čís. 3731.

— — — při výměře trestu podle § 265 tr. ř. jest považovati veškeré tresty uložené v úvahu přicházejícími rozsudky za jednotný celek, ovšem jen potud, pokud pozdějším rozsudkem bylo vysloveno odsouzení pro činy spadající vesměs v dobu předcházející dřívějšímu rozsudku čís. 3731.

— — — takové sčítání nevylučuje ani skutečnost, že dřívější odsouzení pro souběžné trestné činy bylo vysloveno soudem vojenským čís. 3731.

— — — pro otázku přípustnosti odvolání za použití §§ 54 a 55 tr. zák. jest důležitým nikoliv dosažitelnost nejvyšší meze trestní sazby, nýbrž to, zda při sčítání všech trestů, k nimž jest podle § 265 tr. ř. přihlížeti, byl trest vyměřen pod dolní hranicí sazby čís. 3731.

— — — skutečnost, že pozdější rozsudek neobsahuje odsuzující výrok jen pro trestné činy, spadající dobou spáchání vesměs před rozsudek dřívější, nýbrž i pro trestné činy po onom rozsudku, vylučuje pouhé sčítání oněch trestů a jest pro otázku přípustnosti odvolání posuzovati druhý trest samostatně čís. 3731.

— — — kdy okolnost, že samosoudce při výměře trestu nepřihlížel podle § 265 tr. ř. k trestu uloženému obžalovanému předchozím rozsudkem, nezakládá zmatek čís. 3827.

— — — právní zásada, že obžalobce nemůže zmateční stížností proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati ideální (jednočinný) souběh trestných činů rozsudkem prvé stolice opomenutý nebo nesprávně popřený, nevylučuje, by obžalobce zmateční stížností proti osvobozujícímu rozsudku neuplatňoval trestnost skutku podle zákona, který rozsudek prvé stolice v úvahách — náležejících mu podle § 262 tr. ř. bez ohledu na směr a úplnost právních názorů obžalobcem uplatňovaných — opomenul aneb o němž neprávem vyslovil, že se ke skutku nevztahuje čís. 3957.

— — — zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. není dán v každém případě, v němž soud nepoužil § 265 tr. ř. přes to, že tu byly jeho zákonné podmínky čís. 3958.

— — — o vykročení soudu při vyměřování trestu z trestní moci jde jen, převyšuje-li úhrn trestů, uložených témuž obžalovanému několika rozsudky bez použití § 265 tr. ř., nejvyšší trest určený v zákoně na čin přísněji trestný čís. 3958.

— — — porušení předpisu § 265 tr. ř. tím, že ho soud neprávem použil, nebo že ho opomenul použíti, jest zmatkem čís. 11 § 281 tr. ř. (vykročením z trestní pravomoci); byl-li rozsudek v tomto směru napaden státním zastupitelstvím odvoláním, lze po případě vyříditi tento opravný prostředek jako zmateční stížnost čís. 4117.

— — — obžalobce může uplatňovati jako zmatek, že ideální souběh nebyl soudem rozpoznán jen, pokud nebyl skutek podřaděn pod onen z několika souběžných zákonů, který je nejpřísnějším, nikoli však pokud nebyl podřaděn pod všechny v úvahu přicházející trestní předpisy čís. 4775.

— — výměra trestu podle § 265 tr. ř.: jde-li o trest na svobodě, při jehož vyměření bylo podle § 265 tr. ř. přihlíženo k trestu na svobodě, jenž uložen obžalovanému dřívějším pravoplatným nálezem, rozhoduje o délce trestu na svobodě ve smyslu § 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. úhrn obou trestů čís. 3426.

— — — všeobecná norma třetího odstavce § 35 tr. zák. ohledně hromadění trestů na svobodě a trestů peněžitých může míti platnost toliko tam, kde zvláštní zákonné ustanovení toto hromadění, tvořící svou podstatou zostření hlavního trestu, nevylučuje. Podle §§ 34 a 35 tr. zák. má se uznati při souběhu více trestních činů na trest činu podle zákona nejpřísnějšího čís. 3465.

— — — odpykání trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin spáchaný před oním prvým rozsudkem (§ 265 tr. ř.), není zostřením ve smyslu § 50 tr. zák. a není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 3481.

— — — okolnost, že nalézací soud vyměřil trest se zřetelem k § 265 tr. ř., brání podati odvolání na újmu obžalovaného, pokud použito bylo (při trestní sazbě § 178 tr. zák.) mimořádného zmírnění a záměny trestu podle §§ 54 a 55 tr. zák. a nebylo ještě dosaženo součtem obou trestů nejvyšší zákonné sazby čís. 3731.

— — — při výměře trestu podle § 265 tr. ř. jest považovati veškeré tresty uložené v úvahu přicházejícími rozsudky za jednotný celek, ovšem jen potud, pokud pozdějším rozsudkem bylo vysloveno odsouzení pro činy spadající vesměs v dobu předcházející dřívějšímu rozsudku čís. 3731.

— — — takové sčítání nevylučuje ani skutečnost, že dřívější odsouzení pro souběžné trestné činy bylo vysloveno soudem vojenským čís. 3731.

— — — kdy okolnost, že samosoudce při výměře trestu nepřihlížel podle § 265 tr. ř. k trestu uloženému obžalovanému předchozím rozsudkem, nezakládá zmatek čís. 3827.

— — — není-li právně možné jednotně vyříditi sbíhající se trestné činy, an byl cizí státní příslušník souzen československým soudem jen pro trestné činy spáchané na zdejším státním území, nelze přihlížeti při výměře trestu k trestu uloženému rozsudkem v cizině, třebaže byly ony činy spáchány před vynesením tohoto rozsudku čís. 4117.

— — — samosoudce vynášející pozdější rozsudek (§ 265 tr. ř.) jest oprávněn podle § 6 čís. 4 zák. o podm. ods. rozhodnouti o prodloužení zkušební lhůty předchozího rozsudku, vyneseného soudem sborovým čís. 4128.

— — — přísnější hlediska obžalovacího návrhu jsou vzhledem k zásadám předpisů §§ 259 čís. 3, 262 a 267 tr. ř. do té míry směrodatná pro nalézací soud, že, shledav ve skutku pachatelově souhrn zákonných znaků určitého trestného činu s mírnější trestní sankcí, nemůže nechati beze zřetele další skutečnosti vyšedší na jevo z výsledků řízení, jež, rovněž skutkově zjištěny, pozměnily by ve spojení s ostatními jednání pachatelovo v přísnější trestný čin, pokud se týče aspoň při témže druhu deliktu odůvodňovaly by použití vyšší trestní sazby čís. 4184.

— — — pro posouzení, zda má býti zásadě stanovené v §§ 34, 35, 267 tr. zák. přes nešetření zásady § 56 tr. ř. zjednán průchod při vyměření trestu za čin později odděleně souzený, jest rozhodný časový poměr doby, kdy byl čin ten spáchán, k době vynesení, nikoliv k době počátku právní moci rozsudku o jiném činu čís. 4226.

— — — byl-li souzený čin spáchán po vynesení dřívějšího rozsudku v prvé stolici, nelze při výměře trestu za souzený čin přihlížeti k trestu uloženému za onen čin, — a to ani, kdyby byl býval rozsudek o onom činu již v moci práva čís. 4226.

— — — oba rozsudky jest v tomto případě pokládati za rozsudky zcela samostatné, mezi nimiž není poměru předpokládaného ustanovením § 265 tr. ř. čís. 4226.

— — — důsledkem toho je sčítání trestů nepřípustné a nebyla použití amnestie z r. 1928 na závadu skutečnost, že součet trestů na svobodě uložených oběma rozsudky činí více než jeden měsíc čís. 4226.

— — — v případech, kde nejde o dodatečný trest podle § 265 tr. ř., jest u každého rozsudku zvlášť zkoumati, zda nejde o trest, na který se vztahuje čl. II. amnestie, bez ohledu na to, zda obžalovaný byl v době před 28. říjnem 1928 pravoplatně odsouzen více než jednou čís. 4226.

— — — pro otázku, který trest je těžší po rozumu prvého odstavce § 267 tr. ř., jsou rozhodny výhradně tresty zákonem ustanovené, nikoli zákonná kvalifikace jednotlivých trestných činů; i kde se střetne přečin s přestupkem, je použíti zákonného předpisu o trestu na přestupek, je-li trest jím stanovený vyšší, než trest uložený zákonem na přečin čís. 4761.

— — **materiální:** výroky obžalovaného, směrující proti republice, vládě a státnímu znaku a zakládající skutkovou podstatu přečinov podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep., §§ 2, 8 č. 2 zák. čl. XLI:1914 a § 20, 40 zák. na ochr. rep., tvoria materiálny súbeh trestných činov (§ 96 tr. zák.) čís. 4481.

— — — ukládání peněžitých trestů při souběhu trestných činů (§ 102 tr. zák. slov.) čís. 4383.

— — — tvoří-li výrok, zakládající skutkovou podstatu šíření nepravdivých zpráv podle § 18 zák. na ochr. rep., logický celek s výrokem, za-

kládajícím skutkovou podstatu zločinu podle § 15 č. 3 cit. zák., a slouží k jeho odůvodnění, jest absorbován těžší skutkovou podstatou tohoto zločinu a nelze jej kvalifikovati jako samostatný trestný čin čís. 4584.

— — — urážka úředních osob a útok proti nim, provedený pro výkon jejich povolání, který je po právu čís. 4615.

— — — prečin zneužitia úradnej moci nemôže byť nikdy v materiálnom súbehu so zločinom alebo s prečinmi ťažkého alebo ľahkého ublíženia na tele čís. 4675.

— — — další činnost návodce ke zločinu vraždy, že totiž pomáhal pachateli ukrýti mrtvolu, nelze kvalifikovati ani jako pomocnictvo ani jako nadržování; jde o ideální souběh ve smyslu § 95 tr. zák. čís. 4756.

— — — způsobil-li pachatel orgánu vrchnosti kromě násilí (§ 4 odst. 2 zák. čl. XL:1914) i lehké uškození na těle (§ 301 tr. zák.), jde o materiální souběh podle § 96 tr. zák. čís. 4764.

— — **reálný:** zločinu krádeže a zločinu podvodu nebo pokusu podvodu čís. 4035.

— — — z pouhé vnější okolnosti, že jednotlivé závadné projevy byly obžalovaným proneseny v rámci téže, časově i místně nepřerušené řeči, nelze ještě bez výhrady usuzovati, že projevy ty pozbyly veškeré samostatnosti a že je proto nelze posuzovati o sobě, nýbrž jen v jejich souvislosti jako nedělitelný celek čís. 3750.

— — — i útoky, jichž se řečník dopustil při provádění jednotlivých různých a samostatných myšlenek, jest posuzovati úplně samostatně a nezávisle bez rozdílu, zda směřují proti témuž zákonem chráněnému statku čili nic čís. 3750, 3823.

— — — okolnost, že jde o touž řeč, nevylučuje ještě reálný souběh trestných činů, spáchaných jednotlivými částmi této řeči čís. 3750, 3823.

— — — jde-li však o řeč neb o části řeči, jež se obírají touže myšlenkou, nelze ani trestné činy, jichž skutkové podstaty jsou jednotlivými oddíly takového projevu založeny, posuzovati s hlediska souběhu reálného, nýbrž jen s hlediska souběhu ideálního čís. 3750.

— — — pokud jest odsouzením pro zločin podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. ve vztahu na zločin podle § 1 zákona vyčerpána a všestranně zhodnocena i ta část projevu, jež by sama o sobě posuzována spadala pod ustanovení § 14 čís. 1 zákona (pokud jest tato skutková podstata oné právně podřaděna), nikoliv však ona část, jež by spadala pod ustanovení § 14 čís. 5, § 18 čís. 2 a § 15 čís. 3 zákona ve vztahu na zločin vojenský čís. 3750.

— — — ve výrocích pronesených v témže projevu lze spatřovati skutkovou podstatu i přečinu podle čís. 1 i přečinu podle čís. 5 § 14 zák. na ochr. rep. (podřaditi je pod obě skutkové podstaty) čís. 3823.

— — — jest vyloučeno, by týž trestný čin byl spáchán úmyslně (§ 197 tr. zák., § 205 a) tr. zák.) a při tom i z nedbalosti (§ 486 tr. zák.) čís. 3867.

— — — pokud jest možný a pokud jest vyloučen reálný souběh přečinu úpadku z nedbalosti se zločinem podvodného úpadku čís. 3867.

— — — reálný souběh zločinu úkladné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. se zločinem spoluviny na úkladné a zjednané vraždě podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 a 3 tr. zák. jest možný čís. 3890.

— — — bylo-li trestní řízení ohledně všech některým obviněným za vinu kladených činů u jednoho soudu vyřízeno a odsuzujícím rozsudkem ukončeno, není překážky, by trestní věc proti ostatním obviněným, jež byla v souběhu s trestními věcmi oněch obviněných, nebyla vyloučena a postoupena jinému soudu, jenž by byl pro ni příslušný nehledíc k souběhu jejímu s jinými trestními věcmi, a

nevadí tomuto postupu ani sčítací zásada § 173, druhé věty tr. zák. čís. 3913.

— — — kde má na slovní vyhrůžku bezprostředně následující skutečné násilné jednání proti ohroženému, naplňující o sobě skutkovou podstatu zvláštního trestného činu, sesílí a podporovati účinek pachatelem zamýšlené předchozí vyhrůžky, jest to i ono jednání přičítati za samostatné souběžné trestné činy čís. 3933.

— — — nejsou-li závadná místa v témže článku, nýbrž v různých článcích dotyčného čísla tiskopisu, je možný reálný souběh přečinu s přestupkem zanedbání povinné péče čís. 4096.

— — — útok proti téže osobě na témže místě v tutéž dobu nelze podřaditi podle výsledků jednotlivých složek útoku částečně pod § 152 (157), částečně pod § 411 tr. zák. čís. 4864.

— — — má-li totéž jednání v § 335 tr. zák. vytčené v zápětí smrt i těžké poškození na těle různých osob, stane se účinným těžší trestní zákon, trestající takové jednání za přečin, a použitím tohoto těžšího trestního zákona jsou spolutrestána zároveň se sběhnuvší poškození na těle menšího stupně, která by osobě zakládala přestupek buď podle § 335 tr. zák. nebo podle § 431 tr. zák. čís. 4878.

— — **reální a souběh zákonů trestních:** činnosti uvedené v odst. 2 a 3 čís. 2 § 6 zák. na ochr. rep. jsou k činnosti uvedené v odstavci 1 (vyzrazení) jakož i navzájem v poměru subsidiarity; činnost uvedená v odstavci 2 (vyzvídání) je v podstatě přípravným jednáním k vyzrazení, takže vyzvídal-li kdo tajemství tamže uvedené a pak je vyzradil, je trestný jen pro vyzrazení; také ten, kdo se s někým spolčil nebo kdo vešel ve styk uvedený v odstavci 3 za účely uvedenými v odstavci 1 nebo 2 a pak tajemství za účelem uvedeným v druhém odstavci vyzvěděné vyzradil, podnikl zmíněnou činností co do tohoto chráněného statku přípravnou činnost k vyzrazení, takže, pokud došlo k vyzrazení toho tajemství, k němuž se odnášela činnost ostatní, nejde tu o reální souběh trestných činů ani o souběh trestních zákonů čís. 4660.

— **zákonů trestních:** zákon čís. 284/20 nechává nedotčenu otázku ukládání trestu podle toho kterého práva, jmenovitě pak nedotýká se ukládání trestu ani v těch případech, kde se řízení trestní pro trestný čin spáchaný v tuzemsku koná u jiného soudu než u soudu místa spáchaného činu. Tato otázka rozřešena jest zákonem z 18. prosince 1919, čís. 1/1920 sb. z. a n., podle něhož (srov. ustanovení čl. I. čís. 5 a čl. II. čís. 3) musí v těchto případech býti čin posuzován a trestán podle trestních zákonů, platných na místě činu. Podle toho musí soud v území českého práva trestního, soudí-li trestný čin spáchaný v oblasti trestního práva slovenského, a má-li podle něho jako nejtěžšího i trest vyměřiti, použíti i při výměře trestu všech ustanovení slovenského trestního práva, uložiti tudíž i trest v onom druhu trestu, který pro tyto případy předpisuje trestní zákon slovenský čís. 3411.

— — — opravná stolice nemůže přihlížeti k ustanovením nového mírnějšího zákona (ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n.), byl-li rozsudek prvé stolice vynesen před účinností tohoto zákona čís. 3435, 3454.

— — — i když zrušovací soud, přezkoumávaje rozsudek pro zločin podvodu podle § 197, 199 d), 200, 201 d) tr. zák., vyloučil kvalifikaci podle § 199 d) tr. zák., nemůže přihlížeti k ustanovením nového mírnějšího zákona ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n., byl-li rozsudek prvého soudu vynesen před účinností tohoto zákona a odsuzující výrok pro zločin podvodu podle §§ 200, 201 d) tr. zák. zůstal v právní moci, nebyv zmateční stížností napaden čís. 3454.

— — — je-li čin (zločin krádeže) v době, kdy bude o něm následkem úspěš-

ného opravného prostředku obžalovaného soud prvé stolice znovu rozhodovati, podle § 1 zák. ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. již jen přestupkem (čl. IX. uv. zák. k tr. zák.), jest věc přikázati k novému projednání okresnímu soudu čís. 3480.

— — — jde-li o dvě (zločinné) krádeže, spáchané jednak v oblasti platnosti trestního zákona uherského, jednak v oblasti trestního zákona, platného v t. zv. zemích historických, nelze použíti beze všeho sčítací zásady § 173 tr. zák., po případě ani obdobného ustanovení § 335 tr. zák. uh., nýbrž jest tu i onu krádež posuzovati po rozumu posl. odst. § 51 tr. ř. a podle pátého odstavce § 16 tr. por. samostatně podle práva v místě spáchaného činu čís. 4032.

— — — zakládá-li jednání kromě celního přestupku zároveň i skutkovou podstatu některého z trestných činů podle obecného zákona trestního, jest je trestati podle předpisů tohoto zákona bez ohledu na to, že pachatele stihne za ně kromě toho i některý z trestů, stanovených na celní přestupky celním zákonem čís. 3812.

— — — nejde o pouhý celní přestupek, nýbrž o podvod, šlo-li o vyvezení nevyclené věci vůbec a o předstírání, že clo bylo zaplaceno čís. 3812.

— — — souběh trestních zákonů předpokládá, že jsou ve dvou nebo v několika zákonných ustanoveních vymezeny skutkové podstaty trestných činů tak, že kterékoliv z ustanovení těch zachycuje souzený skutek ve všech jeho složkách právně závažných, takže jest právní význam skutku zúplna vyčerpán již jeho podřaděním pod jedno ustanovení čís. 3999.

— — — ustanovenie § 65 odst. I. zák. čís. 48/31 sb. z. a n., majúc na mysli len predpisy trestného pokračovania, nederoguje zásade § 2 tr. zák.; preto treba materiálne predpisy o podmieňenom odsúdení ako miernejšie upotrebiť na činy mladistvých previnilcov, spáchané pred účinnosťou zák. č. 48/31 sb. z. a n. čís. 4582.

— — — trest podle § 7 (1) zák. čís. 31/1929 jest mírnější, než trest podle § 12 kár. stat. adv. a lze ho použíti i při kárných činech z doby před 1. dubnem 1929, kde by pokuta v mezích dříve platné sazby nebyla přiměřeným trestem (obdob. čl. IX. uv. zák. k tr. zák. čís. 126 dis.

— — — trestné činy spáchané československým příslušníkem v cizině jest posuzovati podle hmotného práva platného v oblasti, do níž obviněný přísluší domovským právem čís. 4450.

— — — spáchal-li obvinený na území platnosti trestného práva driev rakúskeho zločin, patriaci do oboru pôsobnosti krajského súdu, a na území práva driev uhorského prečin, patriaci pred súd okresný, je príslušný previesť trestné pokračovanie pre oba trestné činy krajský súd na území práva driev rakúskeho, hoci aj onen okresný súd ho predstihol (§§ 19 tr. p., § 56 tr. ř.) čís. 4501.

— — — nedbalé obvinenie pred úradom podľa § 20 zák. čl. XLI:1914 možno po účinnosti nového zákona o ochrane cti (zák. č. 108/33) kvalifikovať len ako pomluvu v smysle § 2 cit. zák. Platí tu tiež nový predpis o premlčaní (§ 13 odst. 2 cit. zák.) čís. 4784.

— — — viz též súbeh trestný.

Soubor osob: jeho urážka čís. 3661, 3962, 4773.

— — viz též urážka na cti (§ 492).

Součástka vojenské výstroje viz ochrana republiky (§ 21 čís. 1).

Soud: »soudem« jest rozuměti soudní úřad, a to jen pokud vystupuje jako orgán nalézání práva a konání spravedlnosti, takže nespadají na př. pod trestní sankci § 199 a) tr. zák. ani křivé výpovědi svědecké před soudem jako orgánem osvědčovacím nebo správním, poněvadž v té příčině se rovná jiným úřadům, které jsou povolány takové úkony předsebrati čís. 3494.

— většina trestních soudců určitého soudu není ještě tento soud sám. Ani, kdyby byla řeč o všech trestních soudcích, ba i o všech soudcích tohoto soudu vůbec, neodůvodňovalo by to ještě o sobě závěr, že byl napaden sám soud čís. 3880.

— neúplnost rozsudku podle čís. 5 § 281 tr. ř. není v tom, že soud neuvažoval o skutečnosti, že spis nedopatřením přišel do nepravého oddělení čís. 3912.

— trestní řád nezná formální břemeno průvodní a není na obžalovaném, by prokázal svou nevinu. Hledíc k zásadě oficiálnosti a materielní pravdy musí se soud sám z povinnosti úřední starati o to, by byly vyšetřeny a zjištěny skutečnosti pro rozhodnutí důležité, a nemůže obžalovaného odsouditi, pokud nenabyl přesvědčení o jeho vině v příčině všech skutkových znaků trestného činu čís. 3919.

— i v soukromožalobních trestních věcech jest úkolem soudu, by z úřední povinnosti vyšetřoval veškeré okolnosti, rozhodné pro otázku viny po stránce objektivní i subjektivní čís. 3960.

— pod pojem »veřejného úřadu« spadají i soudy všech stolic bez rozdílu, zda jde o jejich činnost správní či o jejich působnost v oboru nalézání práva, o výkon spravedlnosti čís. 3998.

— výrok zrušovacího soudu, že jednání obžalovaného nebude již předmětem dalšího řízení a rozhodování, víže nejen soud nalézací, nýbrž i zrušovací čís. 4004.

— důvody zprošťujícího rozsudku nemohou nabýti právní moci ani míti závaznost pro jiný soud při rozhodování o jiné trestní věci čís. 4062.

— soud není oprávněn své usnesení, jímž odsouzenému účinky amnestie bezpodmínečně přiznal, zrušiti z důvodu jakéhokoli čís. 4103.

— o návrhu na opravu protokolu o hlavním přelíčení rozhoduje senát, nikoliv předseda porotního soudu čís. 4126.

— není úkolem soudů a jest jim naopak čl. IV. uv. zák. k tr. zák. přímo zakázáno vyplňovati mezery trestního zákona čís. 4168.

— přísnější hlediska obžalovacího návrhu jsou vzhledem k zásadám předpisů §§ 259 čís. 3, 262 a 267 tr. ř. do té míry směrodatná pro nalézací soud, že, shledav ve skutku pachatelově souhrn zákonných znaků určitého trestného činu s mírnější trestní sankcí, nemůže nechati beze zřetele další skutečnosti vyšedší najevo z výsledků řízení, jež, rovněž skutkově zjištěny, pozměnily by ve spojení s ostatními jednání pachatelovo v přísněji trestný čin, pokud se týče aspoň tří témže druhu deliktu odůvodňovaly by použití vyšší trestní sazby čís. 4184.

— zákon mluví v § 187 tr. zák. o »soudu« vůbec, všeobecně, bez bližšího označení neb omezení co do oboru působnosti; v zákoně není podkladu pro názor, že slovem soud jsou tu míněna jen ta oddělení a ony orgány soudu, jež jsou povolány k trestnímu stíhání čís. 4233.

— oprávnění dané soudům v § 102 Úst. list. je omezeno na zkoumání platnosti nařízení, tudíž na zkoumání otázek, zda bylo nařízení usneseno, vyhlášeno a dosud nijak nezměněno nebo nezrušeno (§ 9 obč. zák.) orgány státní výkonné moci k tomu oprávněnými a předepsaným způsobem (formální stránka platnosti), a dále, zda je nařízení vydáno ku provedení a v mezích určitého zákona (materielní stránka platnosti nařízení) čís. 4261.

— jeho pravoplatné rozhodnutí smí býti změněno jen v případech, v nichž zákon propůjčuje soudu právo k takovému postupu nebo takový postup ukládá; ve všech jiných případech jsou pravoplatná rozhodnutí soudní nezměnitelná čís. 4275.

— nezachování předpisů směrodatných pro sestavení senátu sborového soudu (§ 18 tr. ř., § 32 zák. o org. soudů) není zmatkem čís. 1 § 281 tr. ř. čís. 4598.

— nalézací soud nesmí právní názor zrušovacího soudu zbaviti účinnosti tím, že by obešel ustanovení § 293 odst. 2 tr. ř., zabývaje se případem s hlediska

jiných, než se kterými se zrušovací soud zvláště vypořádal čís. 4724.

— **kárný** viz řízení kárné.

— **kmetský** viz urážka tiskem.

— **nalézací:** nalézací soud je oprávněn k opětnému projednání a rozhodnutí věci výlučně jen v rozsahu, v jakém mu bylo uloženo rozhodnutím zrušovacího soudu čís. 4573.

— **nejvyšší** viz zrušovací soud.

— **porotní** viz porota.

— **vojenský:** při výměře trestu podle § 265 tr. ř. nevylučuje sčítání trestů ani skutečnost, že dřívější odsouzení pro souběžné trestné činy bylo vysloveno soudem vojenským čís. 3731.

— — pro trestné činy, spáchané a oznámené v době, kdy pachatel konal vojenské cvičení, jest příslušný vojenský soud (§ 60 tr. ř.) čís. 4122.

— — viz též příslušnost vojenských soudů.

— **vrchní:** výrok nalézacího soudu podle § 6 prov. nař. k tiskové novele lze napadati toliko zmateční stížností z důvodu zmatečnosti čís. 6 § 281 tr. ř. a nikoli samostatnou stížností na vrchní soud, jenž by v oboru své působnosti trestním řádem vytýčené ani nemohl případně odůvodněné stížnosti vyhověti zrušením rozsudku kmetského soudu čís. 3501.

— — proti rozhodnutí vrchního soudu ve věci odkladu výkonu trestu není přípustna stížnost ke zrušovacímu soudu (§ 401 předposl. odst. tr. ř.) čís. 3781.

— — proti usnesení vrchních soudů nelze podle předpisů trestního řádu kromě zvláštních případů (jako §§ 39, 63 tr. ř.) podati stížnost čís. 3806.

— — k rozhodování o útratách jest podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud čís. 3837.

— — stížnost do usnesení vrchního soudu lze podati ve věcech trestních jen v případech v zákoně výslovně uvedených, na příklad v případě § 39 odst. 3 a § 63 odst. 2 tr. ř. čís. 4050.

— — ani trestní řád ani zákon proti nekalé soutěži nemá ustanovení, podle něhož by bylo straně dovoleno, stěžovati si do usnesení, kterým rozhodl vrchní soud jako soud nadřízený ve smyslu § 35 odst. 5 zákona proti nekalé soutěži o stížnosti do rozhodnutí soudu první stolice čís. 4050.

— **zrušovací** viz zrušovací soud.

Soudce: byla-li věc projednána obdobně podle předpisů §§ 14 a 15 cís. nař. ze dne 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák. znovu, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesen, poněvadž samosoudce rozsudek vynesší nebyl pro onemocnění s to jej písemně vyhotoviti, nemůže býti novým rozsudkem uložen odsouzenému přísnější trest, bylo-li proti dřívějšímu rozsudku podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného (§ 14 odst. 2 uv. cís. nař.) čís. 3852.

— pramenem soudcovského přesvědčení může býti vše, co bylo předneseno při hlavním přelíčení a co jest podle logických zásad s to, by zjednalo důkaz a objevilo pravdu; soudce není vázán osvobozujícím rozsudkem v předchozí souvislé trestní věci a může samostatně rozhodovati, používaje při tom průvodů vyšlých najevo v této jiné trestní věci čís. 3908.

— v rámci výkonu svého úřadu má soudce právo vykonávati kritiku jednání, postupů a příběhů, která by jinak, kdyby k ní nedošlo právě za těchto okolností, byla trestná čís. 3945.

— soudce jest za své výroky pronesené za výkonu svého soudcovského úřadu zodpovědněn jen, vybočují-li z rámce soudcovské kritiky a jeví se jako svévolné urážky čís. 3945.

— pokud nařízení čís. 81/1910 platí, jsou soudy povinny k němu přihlížeti a nemohou podrobiti zkoumání otázku jeho vhodnosti a účelnosti se zřetelem na změněné poměry dopravní a pod. ani, kdyby snad v praxi policejními úřady k přísnému dodržování jeho předpisů přihlíženo nebylo čís. 4261.

— zřízení soudcem je zřízení soudem a příkaz soudce jest příkazem soudu (státního úřadu), příkazem vrchnostenským čís. 4283.

— aby soudcovské rozhodnutí bylo účinné, je zapotřebí oznámiti je zúčastněným stranám; to se děje buď ústním prohlášením před soudem anebo doručením prvopisu nebo písemného vyhotovení (§ 77 tr. ř.); kterého z těchto způsobů oznámení se použije, řídí se povahou rozhodnutí. Není-li ten neb onen způsob zákonem výslovně předepsán, může býti podle volby soudcovy použito té či oné formy. Pro usnesení o útratách podle § 390 tr. ř. určitá forma oznámení předepsána není; stává se tedy takové usnesení účinným, ať bylo stranám oznámeno tím či oním z obou způsobů oznámení. Účinnost jeví se v tom, že jednak soud je vázán prohlášeným usnesením, jednak že platí prohlášené usnesení i oproti stranám. Důsledkem toho jest, že lhůta stanovená pro stížnost (proti usnesení tomu) v § 481 tr. ř. počíná se, prohlášeno-li usnesení ústně, od tohoto prohlášení čís. 4634.

— **II. skupiny:** jde o porušení zákona (§ 33 tr. ř.) v ustanovení § 9 tr. ř. (§§ 2, 3 a 25 org. zák. čís. 217/1896), provedí-li přelíčení a vynesl-li rozsudek soudce II. skupiny, který nebyl samosoudcem oprávněným vykonávati trestní soudnictví, třebaže mu dal samosoudce pokyn, jak má rozhodnouti, a dodatečně jeho rozhodnutí schválil čís. 4880.

— viz též hodnocení průvodů.

— **disciplinární:** v pokynu nadřízeného úřadu justiční správy přímému úřednímu představenému soudcovu, by ho vyzval podati žádost o přeložení na trvalý odpočinek (§ 51 odst. 2 kár. zák. ze dne 22. května 1868, čís. 46 ř. zák.), nelze spatřovati zasahování justiční správy do výkonu soudnictví čís. 87 dis.

— — okolnost, že zasedali jako členové kárného senátu soudcové, kteří ve své vlastnosti jako úředníci justiční správy rozhodovali v předchozím řízení (zařídivše, aby vyzvání podle § 51 odst. 2 kár. zák. bylo učiněno, zamítnuvše žádost, by lékařská prohlídka byla provedena jinde a odepřevše žádost o náhradu nákladů na cestu k lékařské prohlídce), není vadou, která by činila kárné řízení zmatečným, a není důvodem k pochybnostem o nezaujatosti těchto kárných soudců čís. 87 dis.

— — předpisu § 52 odst. 2 kár. zák., by soudce byl na konci kárného řízení slyšen se svým vyjádřením, jest vyhověno výslechem před seděním; slyšeti ho při sedění je zůstaveno volnému uvážení kárného soudu čís. 87 dis.

— — ke příčinám, ze kterých soudce onemocněl tak, že došlo k použití § 51 kárn. zák., nelze v řízení podle § 51 a násl. kárn. zák. míti zřetel čís. 87 dis.

— — předpis § 76 služ. pragm. (zák. ze dne 25. ledna 1914, čís. 15 ř. zák.) neplatí pro soudce čís. 87 dis.

— — kárný soud rozhoduje jen, zda tu je či není případ přeložení do výslužby, nepřísluší mu však rozhodovati o tom, zda a kdy má býti provedeno čís. 87 dis.

— — jest uznati na služební přečin, nikoliv jen na nepřístojnost, je-li provinění soudce podle způsobu, stupně neb opakování a přitěžujících okolností takové, že nepřipouští, by vinník byl ponechán na dosavadním služebním místě nebo ve službě vůbec čís. 97 dis.

— — jsou-li tu tyto předpoklady, jest porušení služebních povinností soudcem kvalifikovati za služební přečin i tenkráte, jednal-li vinník lehkomyslně čís. 97 dis.

— — spadá sem, představil-li se obviněný komusi jako auskultant, upozornil ho na to, že ho vyslýchal v určité trestní věci, žádal a přijal od něho zápůjčku a pustil se s ním do hovoru o stavu oné věci čís. 97 dis.

— — pokud jde o pouhou nepřístojnost, nikoliv o služební přečin, pustil-li se soudce do obchodních styků v úřední místnosti a v čase soudního

řízení, na kterém byla súčastněna osoba, se kterou soudce navazoval obchodní styky čís. 98 dis.

— — i když nedodělky svou povahou, nahromaděním a početným stupňováním jsou povážlivého rázu, který po stránce objektivní přesahuje rámec pouhé nepřístojnosti, nejde o skutkovou podstatu kárného přečinu (ani o nepřístojnost) po stránce subjektivní, nebyl-li onen nepříznivý stav soudní agendy zaviněn nedbalostí nebo takovým poklesem pilnosti soudce, který by nemohl ospravedlniti, ana byla výkonnost soudce snížena těžkými chorobami čís. 136 dis.

— — obviněnému lze uložiti kárným nálezem náhradu útrat jen částkou, na kterou budou cestovní poplatky upraveny konečným (pravoplatným) rozhodnutím správních úřadů čís. 137 dis.

— — o výši cestovních poplatků rozhodují však podle zvláštních předpisů výhradně, tudíž s platností zavazující i kárný soud, orgány justiční správy čís. 137 dis.

— — administrativní přeložení soudce podle § 43 zák. čís. 46/1868 ř. zák. není kárným trestem; jeho účelem jest jen zabezpečení řádného a nerušeného vykonávání práva; nevyžaduje subjektivní zavinění soudce, o jehož přeložení jde čís. 138 dis.

— — ustanovení § 43 kár. zákona pro soudce nestanoví jako podmínku přeložení soudce jen jeho nezpůsobilost k výkonu svěřeného mu soudcovského místa, nýbrž má na mysli veřejný zájem, t. j. řádný výkon soudnictví; s tohoto hlediska jest i řešiti otázku, zda by setrvání soudce na jeho dosavadním služebním místě mohlo býti na úkor řádnému konání práva, a zda jsou tu zákonné předpoklady pro takové opatření čís. 139 dis.

— — tak, jak jsou kárné tresty v § 6 a) a b) kár. zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák. upraveny, nelze je ukládati soudcům na trvalém odpočinku vůbec čís. 140 dis.

— — nebylo-li uložení trestu podle § 6 b) kár. zák. soudci na trvalém odpočinku obviněným napadeno, jest tím kárný soud odvolací vázán potud, že nemůže uložiti trest nižší, není však vázán do té míry, že by musel uložiti trest podle tohoto ustanovení zákona čís. 140 dis.

— — jde o služební přečin, neuposlechl-li soudce příkazu, by nastoupil místo u soudu, k němuž byl přeložen, poněvadž kárný soud uznal na jeho přeložení na jiné služební místo; nevadí, že mu ještě nebyl doručen ministerský dekret o přeložení a nebyly ještě oznámeny požitky s novým služebním místem spojené čís. 143 dis.

— — z rozhodování v kárném řízení není vyloučen soudce, který jen zařídil, by byl obviněný vyslechnut dožádaným soudcem o zahájení kárného vyšetřování čís. 143 dis.

— — nepříčí se § 10 kár. zák., že byl obviněnému sdělen seznam všech členů kárného senátu, nikoli seznam členů k rozhodování již určených čís. 143 dis.

— — příležitost k obhajobě po rozumu § 13 kár. zák. musí býti obviněnému dána po souzeném provinění; nestačí příležitost poskytnutá před ním (v kárném řízení, jehož předmětem bylo mimo jiné vzdalování se služby u téhož soudu po jinou dobu); avšak porušení předpisu § 13 kár. zák. pozbylo významu, byla-li ještě před odkazovacím usnesením dána obviněnému jinak možnost uplatniti, co pokládá za nutné neb vhodné k obhajobě čís. 143 dis.

— — kárné řízení zahájené podle I. hlavy nelze za žádných okolností převésti v řízení podle III. hlavy zák. čís. 46/1868, nýbrž jest je provésti a skončiti samostatně a bez ohledu na předpisy této hlavy čís. 166 dis.

— **procesní** viz p r o c e s n í s o u d c e.

— **vyloučený:** okolnost, že samosoudce, který provedl hlavní přelíčení a vynesl rozsudek, činil v této věci návrhy jako státní zástupce a byl proto z projednání věci vyloučen (§ 68 čís. 2 tr. ř.), nemůže uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 281 obžalovaný, který, když mu byla ona okolnost samosoudcem sdělena a když byl náležitě poučen, projevil souhlas s tím, by věc byla soudcem projednána čís. 3701.

— — v tom, že vyšetřující soudce přednášel při hlavním přelíčení při svém výslechu jako svědek i své subjektivní dojmy a přesvědčení, nelze spatřovati jeho součinnost při hlavním přelíčení ve smyslu § 68, druhý odstavec, tr. ř. čís. 4011.

— — za vyšetřujícího soudce ve smyslu § 68 odst. druhý tr. ř. jest pokládati i toho, kdo prováděl přípravné vyhledávání čís. 3776.

— — bylo-li obžalovanému již před prvním hlavním přelíčením známo, že předseda v jeho trestní věci předsevzal úkon vyšetřujícího soudce, bylo na něm (posl. věta čís. 1 § 281 tr. ř.), by tuto skutečnost uplatnil ihned na počátku prvního hlavního přelíčení; neučinil-li tak ani on ani jeho zástupce, dali tím najevo, že souhlasí s tím, by dotyčný soudce přes onu procesuální závadu spolupůsobil při hlavním přelíčení a při nápotomním rozhodování, a vzdali se tak, třebas ne výslovně, práva uplatniti zmatečnost čís. 1 § 281 tr. ř. z onoho důvodu, a to s účinností nejen pro první hlavní přelíčení, nýbrž i pro všechna následující, při nichž spolupůsobil dotyčný vyloučený soudce čís. 3782.

— — předpis § 68 ve spojení s § 281 čís. 1 tr. ř. je právem formálním; neuvědomění si jeho významu jde na vrub obžalovaného čís. 4581.

— — práva uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., že se rozhodování zúčastnil soudce podle poslední věty § 68 tr. ř. vyloučený, pozbyl podle poslední věty § 281 čís. 1 tr. ř. po případě obžalovaný, opomenuvší okolnost tu uplatňovati, ač byl přítomen líčením, jichž se soudce ten zúčastnil čís. 4581.

— **vyšetřující:** vinění ho ze zločinu podle §§ 101, 102 a) tr. zák. čís. 3611.

— — jest jím i, kdo prováděl přípravné vyhledávání čís. 3776.

— — v obvinění vyšetřujícího soudce, jež se stalo v kanceláři u vyšetřujícího soudce za výslechu obžalovaného nanejvýše v přítomnosti zapisovatele a dozorce vězňů, nelze spatřovati zločin utrhání na cti (§ 209 tr. zák.) čís. 4011.

Soudcovské rozhodování: není přípustné, by se znalec v posudku vyjadřoval přímo o vině neb o nevině pachatele neb o stupni jeho zavinění; to jest výhradně otázkou soudcovského rozhodování, právě tak jako úsudek, zda a pokud bylo určitým objektivně zjištěným způsobem v určité místní situaci dbáno v zájmu bezpečnosti dopravně-policejních předpisů neb obecně platných zvyklostí. Pro tuto část soudcovského rozsuzování mohly by býti znaleckým posudkem zjištěny jen tyto zvyklosti, pokud by nebyly soudu obecně známé nebo jinými průvodními prostředky dostatečně objasněné čís. 4134.

Soudní instrukce: pokud nejde o neúplnost (§ 281 čís. 5 tr. ř.), omezil-li se soud vzhledem k ustanovení § 165 soudní instrukce na citaci řadových čísel zabavovacích nálezů čís. 4096.

— **síň:** ani pravdivé tiskové zprávy ze soudní síně nepožívají imunity čís. 4370.

— — za urážku na cti, pronesenou při hlavním přelíčení, odpovídá, kdo ji pronesl, i kdo ji v tisku reprodukoval, podle předpisů obecně platných čís. 4370.

— — beztrestným lze uznati pisatele, referujícího o veřejném soudním líčení, jen potud, pokud v rozsahu soudního rozhodnutí, třebas i nepravoplatného, referoval pravdivě a věrně o skutečnostech bez samovolných závěrů čís. 4579.

— — zodpovedný redaktor, obžalovaný z prečinu utrhania na cti podľa § 1 zák. čl. XLI:1914, spáchaného uverejnením referátu o verejnom súdnom pojednávaní, nemôže byť odsúdený pre zanedbanie povinnej peč-

livosti podľa § 6 zák. č. 124/24 sb. z. a n., vyskytuje-li sa v jeho prospech dôvod vylučujúci trestnosť podľa § 44 zák. čl. XIV:1914; »verné a pravdivé« sdelenie v smysle § 44 zák. čl. XIV:1914 nevyžaduje, aby uverejnená zpráva obsahovala doslovne, čo bolo predmetom úradného pojednávania; stačí, shoduje-li sa zpráva v podstate s tým, o čom bolo pojednávané; len tendenčné a jednostranné sdelenie o úradnom jednaní nepožíva beztrestnosti čís. 4577.

— **vykonavatel:** vytržení mu věci z ruky čís. 3580.

Souhlas sněmovny viz imunita.

Soukromoprávní nároky: výrok o odškodném ve smyslu § 17 tisk. nov. není součástí ani výroku o vině ani výroku o trestu, nýbrž je zvláštním rozhodnutím o soukromoprávním nároku uražené osoby, při čemž nejde o náhradu škody hmotné, nýbrž o zadostiučinění za újmu na statcích nehmotných čís. 3444.

— — podle § 75 odst. prvý zákona o dob. moru jest soukromé účastníky odkázati na pořad práva soukromého, je-li nezbytně třeba dalšího jednání. Toho jest třeba, jestliže výsledky trestního řízení nestačí, by se mohlo bezpečně na jejich podkladě o nárocích na náhradu rozsouditi, výše škody se nedá přesně zjistiti a nelze rozhodnouti, zda škoda ta byla způsobena výhradně zaviněním obžalovaného či také spoluzaviněním poškozených čís. 3455.

— — neprohlásil-li poškozený až do započetí hlavního přelíčení, že se se svými nároky k trestnímu řízení připojuje (§ 47 odst. 1 tr. ř.), pominulo toto jeho procesní právo na dobro a neodvolatelně právě tak, jako právo soukromého obžalobce v případech § 46 odst. 3 tr. ř., a nemůže nikterak oživnouti čís. 3652.

— — výrok rozsudku o soukromoprávních nárocích lze podle § 283, posl. odst. tr. ř. napadati jen odvoláním, nikoli zmateční stížností čís. 3652.

— — propadnutí prospěchu jest vedlejším trestem, jenž má postihnouti toho, kdo trestný čin spáchal; neodvislými od něho jsou soukromoprávní nároky, které vzcházejí proti pachateli trestného činu osobě činem poškozené. Tyto mají v trestním řízení pro svoji civilně-právní povahu jen postavení adhaesní (§§ 46 a násl., 366 tr. ř.) a jako takové nemohou nijak brániti uspokojení prvého účelu trestního řízení, postihnouti pachatele zákonným trestem (propadnutím prospěchu) čís. 3734.

— — mohou proto vedle sebe býti uloženy i propadnutí prospěchu jako vedlejší trest podle § 9 zák. o úplatkářství, i náhrada soukromoprávních nároků poškozených podle § 366 tr. ř. čís. 3734.

— — subjektivní skutková podstata zločinu podle § 199 a) tr. zák. předpokládá, že si pachatelka nutně uvědomila, že její prohlášení před soudem, vyplývající z největší části z jejího procesního postavení jako soukromé účastnice a vztahující se i k jejím soukromoprávním nárokům proti tehdejšímu obžalovanému pro přestupek podle § 506 tr. zák., jest svědeckou výpovědí a nikoliv pouhým prohlášením, jen její soukromoprávní nároky volně vyřizujícím čís. 3755.

— — pokuta ve smyslu § 17 tisk. nov. jest odškodněním za příkoří činem způsobené, nikoli trestem peněžitým po rozumu § 240 písm. a) tr. zák. Vydobytí odškodnění jest podle § 373 tr. ř. ponecháno poškozenému a nelze je změniti ve vězení čís. 3803.

— — spoluzavinění osoby třetí nebrání nalézacímu soudu, by neuložil obžalovanému (§ 335 tr. zák.) náhradu celé škody čís. 3822.

— — všeobecná zákonná povinnost rodičů starati se o dítě po smrti jeho matky ustupuje zvláštnímu závazku, plynoucímu z předpisů o náhradě škody čís. 3822.

— — funkce soukromého účastníka jest spolu i povahy trestně procesuální; jeho nárok na náhradu nákladů zastupování jest výronem této funkce, nikoliv snad jen příslušenstvím jeho soukromoprávního nároku, jest proto osud onoho nároku odpoután od osudu jeho soukromého nároku; předpoklady jeho nároku na náhradu útrat zastupování jest posuzovati podle trestního řádu, podle něhož při odsouzení obviněného rozhoduje jen, zda bylo soukromému účastníku trestným činem na jeho právech ublíženo a zda se k trestnímu řízení připojil a soukromoprávní nároky v tomto řízení uplatňoval, při čemž nesejde na tom, zda tyto nároky došly v trestním řízení skutečně uznání čís. 3946.

— — ustanovení § 393 posl. odst. tr. ř. v doslovu čl. I. zák. z 11. prosince 1923, čís. 4/1924 sb. z. a n. prostě stanoví, že výši nákladů — včetně útrat zastupování soukromého účastníka (§§ 50, 381 čís. 4, 393 odst. 3 tr. ř.) — určuje na návrh oprávněného soud. Zákon nestanoví pro to jinou podmínku než návrh oprávněného čís. 3946.

— — zájem státu, by nebyly páchány trestné činy, nelze řaditi mezi konkretní práva, jichž poškození mají na zřeteli § 47 a předpisy jedenadvacáté hlavy trestního řádu, a jichž poškození propůjčuje dotčené osobě postavení poškozeného (soukromého účastníka) v trestním řízení čís. 4011.

— — domáhá-li se obžalobce nároku na přiměřené odškodné za utrpěné příkoří, opíraje se o ustanovení § 39 zákona proti nekalé soutěži (nikoli jako soukromý účastník), nelze ho odkázati na pořad práva soukromého podle § 366 tr. ř. čís. 4059.

— — není-li číselná výše škody doložena a mohlo-li by snad i na straně usmrceného býti spoluzavinění na úrazu, není účelné při výroku podle § 4 zák. čís. 562/1919 stanoviti číselně určitou částku, kterou má obžalovaný podle svých sil nahraditi čís. 4101.

— — při odškodnění ve smyslu § 17 tisk. nov. nejde o soukromoprávní nároky na náhradu majetkové škody, nýbrž o odškodné za újmu na statcích nehmotných. Tím není dotčen nárok na náhradu škody materielní, jak je upraven v právu občanském (§ 1330 obč. zák. v doslovu třetí novely) čís. 4652.

Soukromožalobní delikty viz delikty soukromožalobní.

Soukromý obžalobce viz obžalobce soukromý.

— **účastník** viz účastník soukromý.

— **život:** vyhrůžka jeho vyzrazením čís. 3532.

Soulož: se 14letou čís. 3727.

— viz též hotel.

— viz též pohoršení veřejné.

— viz též zneuctění.

Soutěž: v hospodářském smyslu je boj několika (nejméně dvou) osob nebo skupin osob, z nichž jedna snaží se před druhou nabýti přednosti čís. 4655, 4019.

— (§§ 10, 27 zák. č. 111/1927): může přicházeti v úvahu nejen ohledně určité dodávky zboží nebo práce, nýbrž i ohledně objednávek a prací již zadaných neb i budoucích čís. 3881.

— pojem »za účelem soutěže« vyžaduje, by tu bylo jednání, které jest na venek způsobilé sloužiti účelům soutěže, a by pachatel předsevzal toto jednání v úmyslu směřujícím k soutěži čís. 3881.

— jednající musí chtíti přivoditi prospěch neb újmu jednoho soutěžitele v poměru k jiným soutěžitelům, po případě, je-li sám soutěžitelem, svůj prospěch na újmu jiných soutěžitelů čís. 3881.

— účel soutěže čís. 4019.

— **nekalá** viz nekalá soutěž.

— **o dodávce** viz nekalá soutěž.

Soutěžitelem (§ 46 odst. 1 zák. čís. 111/1927): oprávněným podati podle § 34 (3) zák. proti nekalé soutěži obžalobu, jest i podnikatel, který zboží prodává, aniž má k tomu zvláštní zařízení, provozovnu nebo krám. Pod

pojem soutěžitele spadá každá samostatná činnost, nesoucí se k ukojení lidských potřeb a směřující k docílení výdělečného zdroje. Žalovati může výrobce i obchodník čís. 3802.

— soutěžiteli jsou, kdož sledují týž cíl v témže nebo v podobném oboru hospodářského podnikání; soutěžitelem může býti jen podnikatel čís. 4019.

— viz též nekalá soutěž (§ 46 odst. 1).

Sovětská ústava: její vychvalování čís. 3459.

Sovětské Rusko (S. S. R.): provolání mu slávy čís. 3737, 3914, 3575, 3678, 4252.

— — pobuřování ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. označením Sovětského svazu za jedinou vlast proletářů (dělnictva) čís. 3981.

— — tvrzení o zbrojení proti němu čís. 3750.

— — provolání mu slávy jest po případě pobuřováním ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4252.

— — manifestuje-li kdo veřejně nebo před více lidmi (výrokem »Ať žije sovětské Rusko, ať žije unie«) pro sjednocení Československé republiky se sovětským Ruskem, pobuřuje ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4129.

— — provolání slávy ruské revoluci a § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4263.

— — manželství uzavřené (registrované) v sovětském Rusku jest platné a účinné s hlediska § 206 tr. zák. i, vystěhovali-li se manželé z Ruska do Československa a přerušili-li manželské soužití čís. 4323.

Spis v nepravém oddělení viz soud.

Spisy: důkaz jimi čís. 3760.

Spisy, které jsou pro věc důležité: ve smyslu druhého odstavce § 252 tr. zák. čís. 4250.

— — — viz též průvodní řízení.

Splátkové obchody: výhrada vlastnictví čís. 3391.

Spolčením (§§ 2, 17 zák. č. 50/23): je sdružení dvou nebo více osob ke sledování téhož cíle, jakož i přidružení se osob dalších. Takovou formou spolčení je zejména utvoření (založení) spolku, organisace, strany. Útvar sám není trestný, avšak spolčení stává se již samo o sobě trestným podle § 2 zák. na ochr. rep. a naplňuje skutkovou podstatu zločinu, došlo-li k němu »k úkladům o republiku«, t. j. z důvodu záměru vlastního každému ze sdružujících se, aby byl podniknut úklad o republiku. Další činnosti k této skutkové podstatě třeba není čís. 4799.

— — čin je dokonán, jakmile se shodnou spolčující se osoby v zásadě o onom účelu sdružení se, nebo jakmile se jiná osoba ve stejném úmyslu k nim připojí; s hlediska § 2 al. 1 zákona je nerozhodné, jakou funkci kdo v organisaci zastával; trestná činnost trvá, dokud kdo ve spolčení v onom úmyslu setrvává čís. 4799.

— — positivní činnost záleží v samém sdružení se (v přidružení se), aby bylo pracováno k oněm cílům čís. 4799.

— — spolčiti se s někým, to je státi se a býti společníkem někoho v něčem znamená v obecné mluvě jakoukoliv fysickou nebo intelektuální účast pachatele v činnosti jiného čís. 4660.

— — není třeba, by společník byl zasvěcen do příprav celého hnutí a by jeho součinnost byla zajištěna nebo přislíbena; ke sdružování státu nepřátelskému podle § 17 zákona stačí již přistoupení k organisaci zde vytčené i jakýkoliv styk, jakékoli účastenství v její činnosti, ba i podporování sdružení nebo jeho členů jakýmkoliv způsobem v jeho podvratných snahách, jakmile jen pachatel zná podvratný účel sdružení čís. 4846.

Spolčení se (§ 6 čís. 2 odst. 3 zák. na ochr. rep.): je uskutečněno (dokonáno), jakmile se alespoň dvě osoby buď výslovně smluví nebo jinak dohodnou (sjednotí) na společném plánu za účely v tomto zákonném ustanovení citovanými. K takové dohodě (sjednocení) není třeba výslovného ujednání, stačí i konkludentní čin, z něhož lze nepochybně souditi na ono spolčení se a jenž je vnějším projevem onoho společného úmyslu čís. 4857.

— — není třeba, by bylo pachateli známo, o kterou určitou cizí moc (stát) jde, ani, by bylo podrobně konkretisováno a zjištěno, které jednotlivé z předmětů, skutečností a opatření, jež mají zůstati utajeny pro obranu republiky, měly býti (najmě i podle úmyslu pachatelova) vyzvídány čís. 4857.

— — **k úkladům o republiku** viz ochrana republiky (§ 2).

Společenská krádež viz krádež dle § 174 II a) tr. zák.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.): ustanovením § 88 zák. o společenstvech nemá sice býti řečeno, že by společenstvo nesmělo své obchodování rozšířiti i na nečleny, musí se však tak díti vždy ve prospěch vlastních členů a není za žádných okolností přípustno rozšiřovati na nečleny veškerou činnost společenstva čís. 3707.

— — — vklad člena bytového a stavebního družstva stává se nevypověditelným jen, bylo-li přikročeno ke stavbě domu právě pro něho čís. 3707.

— — — není závady, by v případech, v nichž je stavebníkem veřejnoprávní korporace, veřejnoprávní ústav nebo obecně prospěšné stavební sdružení, nebylo ustanovení druhého odstavce § 26 prov. nař. čs. 191/1921 (že mohou vlastní prostředky, jimiž musí stavebník přispěti k úhradě stavebního nákladu, záležeti i v práci, kterou stavebník přispěje k provedení stavby) obdobně použito i ohledně člena takového sdružení, hodlajícího nabýti vlastního (rodinného) domu čís. 3707.

— — — ustanovení § 88 zák. čís. 70/1873 má za účel hospodářský pořádek a má ochraňovati i členstvo i veřejnost před fraudulosním jednáním čís. 4699.

— — — ani porušení onoho pořádku ani poškození členstva nebo veřejnosti nenastalo a proto nelze shledati překročení zákonného okruhu působnosti společenstva, vytčené v § 1, naplňující po objektivní stránce skutkovou podstatu přečinu podle § 88 cit. zák. v opatření, aby prodejny spotřebního družstva byly v době demonstračních projevů uzavřeny, bylo-li učiněno jiné opatření, aby si členstvo mohlo své potřeby včas obstarati čís. 4699.

— — — § 89 zák. čís. 70/1873 ř. zák. obsahuje samostatný předpis, jímž jest chráněn jiný právní statek než v §§ 181 a násl. tr. zák. Jdeť při zpronevěře o útok na cizí majetek, kdežto trestním ustanovením § 89 zák. čís. 70/1873 ř. zák. má býti zabezpečeno právo členů společenstva, pokud se týče i dozorčích orgánů, aby vždy měli správný přehled o stavu hospodářství společenstva a aby byla v tomto směru zaručena účinná kontrola čís. 4887.

— — — ideální souběh zločinu zpronevěry s přečinem podle § 89 zák. čís. 70/1873 ř. zák., vpisoval-li člen představenstva (účetní ředitel) společenstva v účetních uzávěrkách jako dlužníky fingované osoby a zápůjček používal pro sebe čís. 4887.

— — — po stránce subjektivní nesejde na tom, zda si byl vědom toho, že způsobem sepisování uzávěrek jedná proti ustanovení § 89 cit. zák.; stačí, že činil nesprávné údaje vědomě čís. 4887.

Společenstvo pekařů: vinění z lichvy pečivem čís. 3704.

Společná vražda (sebevražda) milenců: není o sobě rázu duševně chorobného čís. 4078.

Společník: který peníze převzaté pro společnost si zadrží a přivlastní, může se ohledně částky, překročující jeho podíl na penězích, státi vinným zločinem podle § 183 tr. zák.; za zpronevěřenu může však býti pokládána jen částka, která by připadala na ostatní společníky čís. 4222.

— **firmy:** i technickou stránkou podniku pověřený veřejný společník protokolované firmy odpovídá za náležité vedení knih po rozumu § 486 a) tr. zák., ví-li, že funkcí tou pověřený společník povinnosti v tom směru nedostál; nestačí, že působil na tohoto společníka, by dal knihy do pořádku, nestaral-li se o provedení tohoto opatření čís. 4590.

Společnost akciová viz akciová společnost.

Spolek: zákon ze dne 15. listopadu 1867, čís. 134 ř. zák.: skutečnost, že organisace nebyla úřadu ohlášena, poukazovala by na to, že šlo o tajnou organisaci jen, kdyby organisace byla spolkem ve smyslu zákona čís. 134/1867 ř. zák. a kdyby povinnost ohlásiti organisaci podle předpisů tohoto zákona příslušnému úřadu byla organisací (činiteli k tomu povolanými) úmyslně porušena čís. 3849.

Spolupachatelství: zákon nevyžaduje, by činnost všech spolupachatelů (loupeže) byla rovnocenná; s hlediska § 192 tr. zák. stačí, že více osob vědomě spolupůsobí za stejným cílem; není třeba, by se každý spolupachatel ve smyslu § 192 tr. zák. osobně dopustil zjevného násilí; stačí, je-li skutečnému pachateli v dohodě s ním po boku, věda, že tento s ním jako se svým pomocníkem počítá a že takto aspoň nepřímo přispívá k provedení činu čís. 3371.

— při spolupachatelství (dle § 70 slov. tr. zák.) nemusí býti v otázce (§ 318 tr. ř.) ohledně jednoho pachatele výslovně vyjmenováni i spolupachatelé; ohledně každého obžalovaného a ohledně každého trestného činu musí býti dána samostatná otázka (§ 318 tr. ř.) čís. 3411.

— zjištění jmen spolupachatelů nelze činiti předmětem otázky kontrolní čís. 3411.

— při činu kolektivním zodpovídají za žhářství stejnou měrou všichni, kdož spolupůsobili při samém činu čís. 3449.

— spolupachatel při podvodu musí při své spolučinnosti u vědomém spolupůsobení s jiným býti veden rovněž úmyslem poškozovacím; on si musí býti vědom, že druhý spolupachatel nebo ostatní spolupachatelé jsou tímto úmyslem vedeni a musí jim, veden jsou týmž úmyslem, při jich lstivé činnosti pomáhati čís. 3486.

— výslovného dorozumění se, předchozí zvláštní úmluvy ke spolupachatelství netřeba, stačí k němu třeba nahodilé, avšak týmž úmyslem vedené vědomé spolupůsobení s ostatními spolupachately; ovšem při podvodu pro složitost skutkové podstaty taková úmluva obyčejně činům předchází čís. 3486.

— spolupachatelství zločinu podle § 99 tr. zák. čís. 3492.

— i při trestných činech, spáchaných obsahem tiskopisu, přicházejí k platnosti všeobecné zásady trestního zákona o spoluvině a spolupachatelství čís. 3558.

— k pojmu »spolupachatelství« se jen vyžaduje vědomé spolupůsobení více osob se stejným úmyslem a za stejným cílem; nevyžaduje se, by každý ze spolupachatelů působil od počátku a měl účast při všech složkách společné trestné činnosti čís. 3558.

— spolupachatelství přestupku útisku podle § 1 zák. čís. 309/1921 hrozbou újmou na svobodě a cti, by bylo na ohroženém vynuceno, by za stávky nepracoval; nezáleží na tom, že nelze dokázati, který spolupachatel výhrůžku pronesl čís. 3683.

— všeobecné předpisy trestního zákona (§ 5) o spolupachatelství platí i pro zločin vraždy čís. 3890.

— nepředpokládá předchozí dorozumění pachatelů, stačí, že vědomě spolupůsobili k dosažení téhož cíle čís. 3952.

— spolupachatelství zločinu podle § 81 tr. zák. čís. 3952.

— spolupachatelství zločinu podle § 83 tr. zák. vpádem do školy a přemístněním křížů v učebnách čís. 4017.

— zločinu loupežného zabití čís. 4209.

— spolupachatelstvím jest vědomé, týmž úmyslem nesené spolupůsobení několika osob při páchání trestného činu; nezáleží na tom, že činnosti osob těch nejsou stejnorodé a pro způsobení protiprávního účinku rovnocenné čís. 4119, 4209.

— vědomým, za společným účelem se nesoucím spolupůsobením při páchání trestného činu jest pouhá přítomnost osoby na místě a v době trestného jednání jiné osoby jen, je-li příchod a pobyt osoby, zůstavší jinak nečinnou, na místě, kde, a v době, kdy vyvíjí jiná osoba činnost čelící k určitému protiprávnímu výsledku, — i objektivně podle souvislosti s touto činností jiné osoby, i subjektivně podle úmyslu osob těch, najmě i osoby zůstavší nečinnou — složkou děje, jímž má býti a po případě i byl způsoben podle úmyslu obou osob výsledek trestním zákonem stíhaný (jednou z příčin zla, jehož působení je trestním zákonem zakázáno a trestáno) čís. 4119.

— jde-li o zločin vydírání, naplňuje tudíž pouhá přítomnost pachatele na místě, kde, a v době, kdy nutí jiný pachatel svou oběť (fysickým) násilím anebo pohrůžkou ke konání, opomenutí nebo snášení, pojem spolupachatelství jen, je-li přítomnost onoho pachatele — utvrzující druhého pachatele (násilníka) v jeho zločinném úmyslu a jednání, a sesilující účinnost (fysického nebo psychického) násilí činného pachatele v očích osoby, které se činí násilí, — složkou nátlaku na vůli napadené osoby, jejíž vůle má i podle úmyslu pachatele zůstavšího nečinným býti sesíleným nátlakem nucena ve směr oběma pachateli chtěný čís. 4119.

— společným uskutečňováním společného — z předchozí dohody nebo jinak navzájem povědomého — úmyslu opodstatněný předpoklad spolupachatelství činí i při zločinu vraždy i při zločinu zabití kteréhokoliv ze spolupachatelů odpovědným za celkový výsledek činnosti všech, třebas nejsou činnosti jednotlivých spolupachatelů stejnorodé a pro způsobení protiprávního účinku rovnocenné čís. 4532.

— i kdyby jednání jednoho spolupachatele bylo s hlediska fysiologického a lékařského beze všeho významu pro příčinný vývin (postup) událostí vedších ke smrti napadeného, odpovídá spolupachatel za jeho smrt podle ustanovení o vraždě, směřoval-li společný úmysl, po případě předchozí dohoda spolupachatelů k jeho usmrcení, nebo podle ustanovení o zabití, sjednotil-li je jinaký než vražedný úmysl nepřátelský beze záměru závažného s hlediska loupeže, nebo podle ustanovení o loupežném zabití, jednali-li ve společném úmyslu nebo třeba po předchozí dohodě zmocniti se násilím napadeným učiněným cizích věcí movitých čís. 4532.

— zločinu veřejného násilí podle § 98 a), b) tr. zák. čís. 4600.

— pro pojem spolupachatelství není třeba vzájemné předchozí dohody nebo úmluvy mezi spolupachateli čís. 4600.

— stačí, že všichni obžalovaní vědomě spolupůsobili a že činnost každého z nich je složkou děje, jehož celek tvoří trestné jednání čís. 4600.

— za výsledek zodpovídají všichni, i když někteří z nich osobně násilí neučinili čís. 4600.

— není také třeba, by obžalovaní slovy projevili úmysl, jímž byli při činu vedeni čís. 4600.

— spolupachatelství zločinů zpronevěry, podvodu a podvodného úpadku a přečinů nedbalého úpadku čís. 4639.

— pro předpoklad »spolupachatelství« několika osob při témže trestném činu nestačí, že byl uskutečněn stejný, k témuž protiprávnímu účinku se nesoucí zlý úmysl dotčených osob čís. 4639.

— osoby, jejichž úmysl směřuje k témuž protiprávnímu výsledku, jsou spolupachateli jen, spolupůsobí-li při samotném jednání, ve kterém zákon spatřuje stíhaný jím prostředek uskutečnění dotčeného zlého úmyslu (vědouce každý o stejnoměrné činnosti ostatních) čís. 4639.

— k posouzení, odpovídá-li ta která z osob zúčastněných na určitém trestném činu jako spolupachatel, je nezbytně třeba i zjištění, jakým způsobem, najmě kdy a kde byl společný zlý úmysl tou kterou z osob těch uskutečňován (uskutečněn), nezůstala-li přes svůj úmysl vůbec nečinnou čís. 4639.

— spolupachatelství na zpronevěře mohou se dopustiti jen osoby, jimž byla věc svěřena; ani osoba, jíž byla věc svěřena nedopouští se zpronevěry,

stal-li se zadržovací nebo přivlastňovací úkon, aniž k němu činně přispěla působením na vůli osoby, která věc zadrží nebo si přivlastní, nebo jinak, omezujíc se na pouhé nepřekážení úkonu, o němž již věděla v době, kdy byl předsevzat čís. 4639.

— při zločinech podvodného a přečinech nedbalého úpadku je možné spolupachatelství dlužníka a osoby samostatně jeho věci vedoucí na témže trestném činu v tom smyslu, že každý z nich — v případech § 205 a) tr. zák. po případě u provádění povšechné dohody a povšechně společného úmyslu poškozovacího — předsevezme samostatně jednání, které buď v souvislosti s jednáním druhého spolupachatele způsobí škodný výsledek zákonem předpokládaný (zmaření nebo ztenčení uspokojení věřitelstva nebo části jeho, poškození všech nebo některých věřitelů), nebo způsobí trestný výsledek některého z těchto druhů, který by byl nenastal, kdyby bylo zůstalo jen při jednání druhého spolupachatele čís. 4639.

— jest však nemožné (vyloučeno) spolupachatelství oněch osob na témže trestném skutku, na témže konkretním jednání (úkonu), které se stalo nebo mělo státi příčinou nebo jednou z příčin škody (újmy) trestním zákonem předpokládané čís. 4639.

— úkon, který předsevzala osoba od dlužníka různá, třebas jinak věci dlužníkovy samostatně vedoucí, s dlužníkem dorozuměná (srozuměná), najmě provádějící po případě společný s dlužníkem úmysl vyhrocený na tento úkon, může ji býti přičítán (za předpokladů § 5 tr. zák.) jen jako spoluvina nebo účastenství čís. 4639.

— došlo-li bez takového individuelně vyhroceného dorozumění po povšechné dohodě nebo třeba po vzniku povšechně společného úmyslu dlužníka i osoby jeho věci samostatně vedoucí, zmařiti nebo ztenčiti uspokojení věřitelů nebo jejich části (§ 205 a) nebo po nabytí vědomí obéma o neschopnosti dlužníka k placení (§ 486 čís. 2 tr. zák.), k ojedinělému úkonu jen dlužníka nebo osoby jeho věci samostatně vedoucí, jest přímým pachatelem jen ta z těchto osob, jež úkon ten předsevzala, kdežto druhé z nich lze přičítati úkon ten jen podle § 5 tr. zák. jako spoluvinníku neb účastníku, pokud není toto přičítání vyloučeno tím, že jde v úkonu o trestný čin nedbalý (§ 486 čís. 2 tr. zák.) čís. 4639.

— zločin podvodu lze přičítati jako přímé pachatelství neb spolupachatelství jen, byli-li obžalovaní vedeni stejným zlým úmyslem zločinem tím předpokládaným a spolupůsobil-li každý z nich při samotném páchání podvodu, t. j. při uvádění jiné osoby v omyl čís. 4639.

— odpovědnost několika útočníků za těžké poškození na těle při společném zlém nakládání, jehož původce nemohl býti zjištěn, podle § 157 (odst. 2) tr. zák. je jen podpůrná a má místo jen, nebyl-li útok projevem společné vůle, jež došla uskutečnění ve vědomě společném spolupůsobení obžalovaných, již odpovídají pak jako spolupachatelé jeden každý za veškerý výsledek činnosti všech, a to v případě předchozí úmluvy podle § 155 d) tr. zák., jinak podle §§ 5, 152—156 tr. zák. čís. 4864.

— **dle práva sloven.:** ke spolupachatelství při zločinu loupeže se nevyžaduje, aby činnost každého spolupachatele byla stejnorodá, rovnocenná a stejně obsažná; jestliže společníci obžalovaného při činu poškozeného zastřelili, jest čin obžalovaného spolupachatele kvalifikovati též podle §§ 70, 344, 349 odst. II. tr. z. čís. 4379.

— — při spolupachatelství na zločinu loupeže kvalifikované podle § 349 odst. II tr. zák. jest považovati za pachatele nejen toho, kdo přímo vykoná celou činnost, z níž nastal výsledek nutný k naplnění skutkové podstaty tohoto složeného trestného činu, nýbrž i toho, kdo vykoná činnost vedoucí jen k jednomu z těchto výsledků, byl-li ve vzájemném dorozumění s jiným pachatelem, vykonavším činnost, vedoucí k druhému výsledku a směřoval-li jejich úmysl shodně i k tomuto výsledku,

způsobenému jen jedním ze spolupachatelů; za pokus zločinu loupeže, při němž byl úmyslně zabit člověk, jest uložiti trest dočasné káznice od tří do patnácti roků (§§ 66 odst. III tr. zák.) čís. 4613.

— — pri zločine podľa § 345 tr. zák. nevyžaduje sa k spolupáchateľstvu v smysle § 70 tr. zák., aby sa vinníci vopred rozhodli, že pri krádeži, ak bude treba, použijú aj násilia alebo hrozby; použitie násilia alebo hrozby je zpravidla následkom nepredvídaného odporu pri vykonaní krádeže alebo po nej pri pristihnutí páchateľov. Taktiež sa nevyžaduje, aby činnosť každého účastníka bola rovnocenná čís. 4814.

— — ku spolupáchateľstvu pri ublížení na tele stačí všeobecný úmysel nepriateľsky zachádzať s poškodeným; trestný čin spolupáchateľov sa kvalifikuje podľa stupňa skutočného ublíženia, pri čom každý spolupáchateľ je zodpovedný za celý výsledok spoločného jednania čís. 4840.

Spoluvina: **§ 5 tr. zák.:** pro skutkovou podstatu zločinu podle § 5, 205 a) tr. zák. stačí, že se kdo aspoň v době domovní prohlídky při pátrání po ukrytých věcech dověděl o tom, že majitel věcí v jeho bytě a s jeho vědomím uschovaných je v podezření, že je ukryl, aby aspoň částečně zmařil uspokojení svých věřitelů, přes to však věci nevydal a sdělení o nich četnictvu neučinil čís. 3431.

— — nelze se dopustiti spoluviny na zločinu nadržování podle § 214 tr. zák. sobě samému nebo jiným osobám, jež měla spáchati osoba třetí, jehož skutková podstata však není dána proto, že nikdo z těch, jimž mělo býti touto osobou nadržováno, zločin nespáchal čís. 3483.

— — ke skutkové podstatě spoluviny (účastenství) na přečinu maření exekuce je třeba nejen úmyslu hlavního vinníka, by zcela nebo z části bylo zmařeno uspokojení jeho věřitelů, nýbrž i vědomosti spoluvinníka (účastníka) o tomto úmyslu, pokud se týče jeho přímého úmyslu, by bylo zmařeno uspokojení věřitelů čís. 3583.

— — podvod (§ 197 tr. zák.), vylákal-li kdo zápůjčku předstíraje, že předlužené auto, které dává do zástavy, je dluhů prosté, a spoluvina na tomto podvodu (§ 5 tr. zák.), ujišťovala-li osoba třetí zástavního věřitele, že tomu tak jest, a zaručila-li se za dluh čís. 3623.

— — nezáleží na tom, zda věřitel nabyl platného zástavního práva; naproti tomu okolnost, že zaručivší se jest schopen platiti, vylučuje po případě u obou úmysl způsobiti škodu (§ 197 tr. zák.), stalo-li se zaručení platně (§ 1346 odst. 2 obč. zák.), nebo byli-li pachatelé subjektivně přesvědčeni, že jest zaručivší se záručným prohlášením zavázán k zaplacení čís. 3623.

— — na přečinu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., dal-li kdo závadná hesla pachatelům za tím účelem, by je veřejně provolávali a tak prováděli komunistickou volební agitaci čís. 3737.

— — vykonal-li pachatel úmyslně něco jiného nebo více, než k čemu směřoval úmysl spoluvinníka (návodce atd.) nebo účastníka (excess), nelze spoluvinníku i toto přičítati čís. 3737.

— — pro spoluvinu na přečinu § 1 zák. o mař. ex. nestačí vědomí, že prodatel má nějaký dluh, nýbrž se vyhledává, by spoluvinník věděl i o jeho záměru, zmařiti při hrozící exekuci z části nebo zcela uspokojení věřitele čís. 3808.

— — spoluvina na maření exekuce zaplacením nedoplatku kupní ceny po soudní obstávce čís. 3808.

— — účastník podle § 5 tr. zák. musí věděti již před činem, že jde o určitý trestný čin čís. 3812.

— — kdo byv již dvakráte pro krádež trestán — nastrojil radou krádež věcí v ceně přes 500 Kč, dopouští se zločinu spoluviny na krádeži podle §§ 5, 171, 176 II a) tr. zák., i když jednání přímého pachatele jest jen přestupkem krádeže čís. 3821.

— — podle zásady § 173 tr. zák. o sčítání částek při krádeži nelze činnost téhož obžalovaného, pokud sám byl pachatelem krádeže, nedosahující svou výší částky potřebné pro zločinnou kvalifikaci, podřaditi pod skutkovou podstatu přestupku podle § 460 tr. zák., a jeho zločinnou spoluvinu na krádeži kvalifikovati odlišně za zločin spoluviny na krádeži, nýbrž jest sčítati částky ze všech zlodějských útoků, ať již jde o krádež přímou a dokonanou, neb o pouhou spoluvinu a účast podle § 5 tr. zák., po případě i o pokus podle § 8 tr. zák., jakmile veškerá tato činnost jest předmětem téhož trestního řízení a téhož rozsudku čís. 3821.

— — návod i pomáhání podle § 5 tr. zák. jsou zásadně možné i u deliktů dolosních i kulposních čís. 3845.

— — předpis § 135 čís. 3 tr. zák. postihuje jen pachatele vraždy nikoliv toho, kdo úmyslně vyvolav v pachateli zločinné rozhodnutí k zamýšlenému trestnému výsledku, jest podle § 5 tr. zák. jen intelektuálním původcem vraždy čís. 3890.

— — výslovné prohlášení pokusu za trestný má význam výhradně pro Slovensko a Podkarpatskou Rus vzhledem k ustanovení § 65 odst. 2 uh. tr. zák. a jest tudíž argumentum a contrario nemístné u svádění k přečinu podle §§ 32, 58 I č. 7 zák. ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n., spáchaného v historických zemích čís. 3915.

— — spoluvina jest všeobecnou formou trestného provinění, která má platnost při všech deliktech, u nichž není stanovena výminka nebo nepřekáží tomu zvláštní povaha činu čís. 3915.

— — nejde-li o svědeckou výpověď, nýbrž o obhajobu vinníka ve formě svědectví, nejde ani u spoluvinníka o trestný čin, nýbrž jen o domluvu pachatele trestného činu se spoluvinníkem čís. 3943.

— — v § 32 zákona čís. 123/1920 zákonodárce nezamýšlel vůbec podrobiti trestu kupování alkoholických nápojů v den před volbou nebo v den volby do Národního shromáždění; tato činnost nemůže býti trestnou ani ve formě spoluviny na přečinu podle § 58, I. čís. 7 zákona čís. 4089.

— — spoluvina osob, na nichž bylo kuplířství spácháno, jest vyloučena; u třetích osob platí však plně zásada § 5 tr. zák. čís. 4244.

— — nadržování cizímu smilstvu s vlastní dcerou je dokonaným zločinem kuplířství podle § 132 IV. tr. zák., nikoliv jen spoluvinou nebo pokusem čís. 4244.

— — ideální souběh zločinu podle §§ 5, 127 tr. zák. se zločinem podle § 132 IV. tr. zák. jest možný čís. 4244.

— — spoluvina (§ 5 tr. zák.) nadržováním, pomáháním a přispíváním k bezpečnému vykonání musí se odnášeti k trestnímu činu hlavního pachatele čís. 4245.

— — podle § 177 tr. zák. je zločinnou kvalifikaci krádeže podle § 176 tr. zák. přičítati jen dotyčnému přímému pachateli, nikoliv i ostatním účastníkům nebo spoluvinníkům, není-li u nich týž poměr k okradenému; to platí i při souběhu další zločinné kvalifikace na straně pachatelově čís. 4245.

— — účastenství ve smyslu posl. věty 1. odst. § 5 tr. zák. předpokládá předchozí úmluvu o podílu na zisku a užitku pachatelovu z trestného činu čís. 4245.

— — spoluvina na přečinu podle § 97 pat. zák. předpokládá (mimo jiné), že obžalovaný úmyslně umožňoval hlavnímu pachateli uskutečňovati alespoň onu složku skutkové podstaty § 97 pat. zák., jež záleží v živnostenském užívání předmětu vynálezu čís. 4245.

— — nemá-li býti tiskař za podmínek § 1 odst. (2) tisk. nov. stihán pro spolupůsobení při tisku, nelze v tom, že odpovědný správce tiskárny četl kartáčový otisk neperiodického tiskopisu a nařídil jeho vytisknutí, spatřovati ani spoluvinu (§ 5 tr. zák.) čís. 4351.

— — i pachatel hlavního činu může se dopustiti spoluviny (§ 5 tr. zák.) a nedokonaného svádění (§ 9 tr. zák.) ke zločinu nadržování zločincům podle § 214 tr. zák. čís. 4508.

— — spoluvina na líchvě předpokládá ve směru subjektivním kromě vědomí spoluvinníka o stavu dlužníkově, naznačeném v § 2 lich. zák., a o nápadné nepoměrnosti obapolných plnění též úmyslnou činnost spoluvinníka, podporující hlavního pachatele ve vykořisťování dlužníkovy situace čís. 4565.

— — úkon, který předsevzala osoba od dlužníka různá, třebas jinak věci dlužníkovy samostatně vedoucí, jsouc s dlužníkem dorozuměna nebo třeba srozuměna, najmě po případě provádějíc společný s dlužníkem úmysl vyhrocený na tento úkon, může jí býti přičítán a to jen za předpokladů § 5 tr. zák. jako spoluvina neb účastenství čís. 4639.

— — došlo-li bez takového individuelně vyhroceného dorozumění po povšechné dohodě nebo třeba po vzniku povšechně společného úmyslu dlužníka i osoby jeho věci samostatně vedoucí, zmařiti nebo ztenčiti uspokojení věřitelů nebo části jich (§ 205 a) anebo po nabytí vědomí oběma o neschopnosti dlužníka k placení (§ 486 čís. 2), k ojedinělému úkonu jen dlužníka neb osoby jeho věci samostatně vedoucí, jest přímým pachatelem jen ona z těchto osob, jež úkon ten předsevzala, kdežto druhé z nich lze přičítati úkon ten jen podle § 5 tr. zák. jako spoluvinníku nebo účastníku, pokud ovšem není toto přičítání vyloučeno tím, že jde v úkonu o trestný čin nedbalý, jak tomu jest v případech § 486 čís. 2 tr. zák. čís. 4639.

— — spoluvina na krádeži čís. 4686.

— — návod a pomoc jsou rovnocenné formy viny a každá z nich naplňuje již sama o sobě pojem spoluviny čís. 4686.

— **návod:** návodcem (§ 5 tr. zák.) jest, kdo v jiném úmyslně vzbudí rozhodnutí ke spáchání určitého trestného činu. Návod vyhledává na straně návodcově úmysl, směřující ke vzbuzení takového rozhodnutí a záleží v podstatě v tom, že návodce v pachateli takové rozhodnutí úmyslně vyvolá. Více se k návodu nežádá, než by návodce chtěl, aby čin byl spáchán (po případě aspoň podniknut) osobou navedenou čís. 3376.

— — nezáleží na účelu a na úmyslu, s jakým kdo jinou osobu k trestnému činu (krádeži) navedl a při jeho provádění činně působil; jest trestným, třebas se mu jednalo o to, aby pachatele usvědčil a trestný čin (k němuž dříve sám navedl) překazil čís. 3376.

— — k pojmu »nastrojení« (§ 5 tr. zák.) se nevyžaduje, by návodce zlý skutek, k jehož spáchání směřuje jeho vůle a jeho působení na pachatele, určoval do všech podrobností, zejména pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; stačí i všeobecné vybídnutí k trestné činnosti určitého druhu čís. 3448, 3464.

— — podle okolností případu stačí i pouhé všeobecné vybídnutí (výzva) přinésti něco ukradeného čís. 3464.

— — spoluvinník (návodce) ručí za veškerý rozsah i výsledek trestné činnosti přímého pachatele, ač nepřekročil-li tento příkaz, spoluvinníkem mu daný (excessus mandati) čís. 3448, 3464.

— — spoluvinou na krádeži podle §§ 5, 174 II c) tr. zák. lze po případě uznati i návodce, který při návodu nevěděl, že jde o odcizení věcí zamčených čís. 3448.

— — podle § 5 tr. zák. dopouští se zločinu netoliko přímý pachatel sám, nýbrž i každý, kdo vyvine některou z činností v § 5 tr. zák. vytčených, odpovídajících pojmu spoluviny (návodu) neb účasti na zločinu čís. 3465.

— — návodcem jest ten, kdo působí na vůli přímého pachatele, vybízeje ho ke spáchání trestné činnosti určitého rázu, aneb aspoň pachatele v úmyslu zločinném, třebas již tímto pojatém, posiluje čís. 3465.

— — spáchá-li pak pachatel následkem tohoto svádění nebo podněcování takový trestný čin, nebo pokusil-li se aspoň oň, zakládá svádění spoluvinu na činu pachatelově; zůstalo-li svádění bezvýsledným, jde o nedokonané svádění podle § 9 tr. zák. čís. 3465.

— — zločinu ucházení se o křivé svědectví podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák. se dopouští i ten, kdo jiného vyzývá, aby potvrdil skutečnost, třebas i pravdivou, avšak sváděnému z vlastní zkušenosti neznámou, věda, že sváděný o této okolnosti z vlastní zkušenosti neví čís. 3711.

— — dosvědčil-li pak sváděný takovou okolnost skutečně před soudem jako svědek, přechází skutková podstata zločinu ucházení se o křivé svědectví podle §§ 197, 199 a) tr. zák. ve skutkovou podstatu zločinu spoluviny na podvodu křivým svědectvím podle §§ 5, 197, 199 písm. a) tr. zák. čís. 3711.

— — návod musí se vztahovati na individuelně určitý čin, návodce musí míti určitou představu o činu, který má býti proveden, alespoň v hlavních rysech, jež by opodstatnily určitou trestní skutkovou podstatu a odpovídá jen za výsledek, který obmýšlel čís. 3812.

— — návod, intellektuelní původcovství, je způsobem páchání trestného činu (zlomyslné činnosti) jinou osobou návodcem svedenou čís. 4080.

— — zákon nečiní rozdíl mezi zodpovědností přímého pachatele a zodpovědností návodce za protiprávní výsledek z návodu tohoto činností onoho způsobený čís. 4080.

— — pro obor zločinu vraždy jest činnost návodce ustanovením § 136 tr. zák. postavena na roveň činnosti (přímého, bezprostředního) pachatele čís. 4080.

— — v případech, v nichž určitá norma chrání zájmy určité osoby i proti její vůli, nemůže se osoba takovou normou chráněná dopustiti návodem k porušení této normy spoluviny na trestném činu porušením této normy čís. 4089.

— — úředník, uznaný vinným zločinem § 104 tr. zák. (druhá věta), nemůže býti uznán vinným i zločinem §§ 5, 105 tr. zák., třebaže svého úplatkáře k činnosti spadající pod pojem zločinu § 105 tr. zák. navedl čís. 4102.

— — tomu, kdo napomáhá podplacenému úředníku při jeho trestném jednání, nemůže býti kromě této trestné pomoci současně a zvláště přičítána činnost, jíž nastrojil a podporoval jednání úplatce, najmě, podléhá-li úředník přísnější trestní sazbě než úplatce čís. 4102.

— — k pojmu »nastrojení« zločinu ve smyslu § 5 tr. zák. se sice nevyžaduje, by návodce zlý skutek, k jehož spáchání směřují jeho vůle a působení na pachatele, určil do všech podrobností, najmě, pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; jest však nezbytným předpokladem nastrojení, by vybídnutí směřovalo k trestné činnosti určitého druhu; rovněž jest nezbytným předpokladem trestné pomoci podle § 5 tr. zák., by pomocník úmyslně přispěl prostředky § 5 tr. zák. k bezpečnému vykonání zločinu určitého druhu čís. 4285.

— — návod a pomoc při zločinu podle § 83 tr. zák., jehož cílem bylo zmocniti se dokumentů (listin), předpokládá, že pachatelé vybídli hlavní pachatele právě k tomu, by se jich zmocnili násilím podle § 83 tr. zák. (násilným vpádem do příbytku držitele listin), a že k bezpečnému vykonání právě tohoto násilného vpádu vědomě svou činností přispěli čís. 4285.

— — pro návodce (§ 5 tr. zák.) neplatí ustanovení druhého odstavce § 187 tr. zák.; jest proto povinen nahraditi celou škodu s pachatelem krádeže rukou společnou a nerozdílnou; ani náhrada celé škody pachatelem neprospívá návodci, který se sám nijak o ni nepřičinil čís. 4324.

— **pomoc:** podvod, předstíral-li kdo proti pravdě pojišťovně, že mu shořely věci (mlýnské výrobky) a spoluvina (intelektuální pomoc) na onom

podvodu vydáním stvrzenky na ony věci, jakoby byly před požárem dodány čís. 3422.

— — vyžádání si stvrzenky jest beztrestným jednáním přípravným; jakmile se však hlavní pachatel, považuje to vydáním stvrzenky za umožněno, dovolal k osvědčení rozsahu škody toho, že mu byly věci dodány, stal se trestným i předchozí čin spoluvinníkův čís. 3422.

— — by se spoluvinník stal beztrestným, musela by býti příčinná spojitost jeho činu s činem hlavního pachatele přerušena nejpozději do období, ve kterém se již projevila trestná činnost tohoto; k přerušení musilo by dojíti takovým činem samého spoluvinníka, kterým by byl znemožněn anebo bezúčinným způsoben jakýkoliv vliv, jejž měla předchozí činnost intelektuálního pomocníka na rozhodnutí se hlavního pachatele ke spáchání trestného činu čís. 3422.

— — jde o nedokonaný zločin podvodu (o spoluvinu na něm), nebylo-li ono lstivé předstírání o rozsahu škody způsobené shořením oněch mlýnských výrobků úspěšné ani u četnictva ani u komise, již vyslala pojišťovna k vyšetření škody čís. 3422.

— — nejde o beztrestnost pro dobrovolné ustoupení od pokusu, doznal-li onen spoluvinník četnictvu, že hlavnímu pachateli žádných zásob nedodal, teprve když se ve svých výpovědích zaplétal do rozporů a byl na následky svého jednání upozorněn čís. 3422.

— — pouhé položení tyče přes silnici, které by mělo v zápětí, že by se jedoucí auto přes ni prostě přehouplo, aniž by koho na životě ohrozilo, nestačí ke skutkové podstatě zločinu podle § 87 tr. zák. ani v objektivním ani v subjektivním směru; jde však o skutkovou podstatu § 87 tr. zák., byla-li tyč položena takovým způsobem, jímž bylo způsobeno nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí jedoucích v autu čís. 3609.

— — skutková podstata podle §§ 5, 87 tr. zák. tu vyžaduje, by pomocník, který tyč vybral a pomohl přímým pachatelům ze dvora ji vynésti, avšak při kladení tyče na silnici přítomen nebyl, se buď s přímými pachateli dohodl, že tyč položí způsobem ony statky ohrožujícím, nebo by s takovým způsobem položení souhlasil čís. 3609.

— — pomocník musí jednati s vědomím, že aspoň objektivně podporuje zločin; nemusí se sice dohodnouti s pachatelem, ale musí věděť, že jde o trestný čin a o jaký čís. 3812.

— — pomocník nemůže přijíti v úvahu, když pachatel vykonal před jeho vstupem již vše to, čeho trestní zákon vyžaduje k dokonání trestného činu čís. 3812.

— — při deliktech, které se dokonají ještě než nastal výsledek (na př. při loupeži a podvodu) lze pomáhati až do dosažení zločinného výsledku čís. 3812.

— — podle § 5 tr. zák. jest zodpovědným i t. zv. intelektuelní pomocník čís. 3915.

— — kdo na pachatele k spáchání trestného činu již rozhodnutého úmyslně působí za tím účelem, by ho v jeho rozhodnutí posílil, k dokonání činu podnítil a povzbudil, jest intelektuálním pomocníkem ve smyslu § 5 tr. zák., třebaže vyvíjí onu činnost teprve, když bezprostřední pachatel s provedením trestného činu již započal čís. 3932.

— — k pojmu »nastrojení« zločinu ve smyslu § 5 tr. zák. se sice nevyžaduje, by návodce zlý skutek, k jehož spáchání směřují jeho vůle a působení na pachatele, určil do všech podrobností, najmě, pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; jest však nezbytným předpokladem nastrojení, by vybídnutí směřovalo k trestné činnosti určitého druhu; rovněž jest nezbytným předpokladem trestné pomoci podle § 5 tr. zák., by pomocník úmyslně přispěl prostředky § 5 tr. zák. k bezpečnému vykonání zločinu určitého druhu čís. 4285.

— — návod a pomoc při zločinu podle § 83 tr. zák., jehož cílem bylo zmocniti se dokumentů (listin), předpokládá, že pachatelé vybídli hlavní pachatele právě k tomu, by se jich zmocniti násilím podle § 83 tr. zák. násilným vpádem do příbytku držitele listin), a že k bezpečnému vykonání právě tohoto násilného vpádu vědomě svou činností přispěli čís. 4285.

— — záleží-li přispění k bezpečnému vykonání zlého skutku jen v úmyslném opatření prostředků, předpokládá pojem trestné pomoci po stránce objektivní, že prostředek byl hlavnímu pachateli skutečně odevzdán čís. 4686.

— — po stránce subjektivní předpokládá trestná pomoc, že spoluvinník ví o zlém úmyslu hlavního (přímého) pachatele a jedná v úmyslu, by známý mu úmysl hlavního pachatele byl uskutečněn. Není třeba, by spoluvinník měl (v době trestné pomoci) přesnou představu o zločinu hlavním pachatelem zamýšleném ve všech podrobnostech, najmě pokud jde o jeho předmět, rozsah, místo a čas; stačí, že si představuje skutek chystaný hlavním pachatelem v hlavních rysech, opodstatňujících určitou trestní skutkovou podstatu, že ví, že osobou, které jest nápomocen, bude poškozen (ohrožen) statek, který je z druhu právních statků trestním zákonem chráněných, jednáním (opomenutím), které je z druhu jednání (opomenutí) trestním zákonem stíhaných čís. 4686.

— — z akcesorní povahy činnosti pomocnické — § 5 a (úsudkem z opaku) 9 tr. zák. — plyne, že pomocník musí míti správnou představu o okolnostech činu přímého pachatele po stránce trestně-právní rozhodujících, tedy zejména o jeho úmyslu čís. 4795.

— — nekryje-li se jeho představa s tímto úmyslem, ručí pomocník jednak — stejně jako návodce — jen v rámci svého zlého úmyslu, jednak ale vždy pouze v rámci — nejen činnosti, ale i — úmyslu přímého pachatele čís. 4795.

— — sváděli-li obžalovaní k tomu, by kdo uplatňoval neexistující pohledávku za účelem zkrácení věřitelů, na které však oni sami vůbec nepomýšleli, zamýšlejíce jen oddáliti dražbu nemovitosti, pokusili se svésti ho k něčemu, co mohlo býti jen pomáháním při maření exekuce podle § 1 zák. čís. 78/1883 ř. zák. a nikoliv pomáháním při podvodném úpadku § 205 a) tr. zák. čís. 4795.

— **na vraždě** viz vražda (§ 137 tr. zák.).

Spoluvlastník budovy: může se jejím zapálením dopustiti zločinu podle § 166 i podle § 169 tr. zák. čís. 3804.

Spoluzavinění jiné osoby: nemůže zbaviti zodpovědnosti jiného pachatele, přičinil-li ke společně přivoděnému výsledku z vlastní nedbalosti rovněž jednu ze složek, pro něž došlo ke škodnému výsledku čís. 4099.

— **osoby třetí, poškozeného** viz automobil.

— — — viz též uškození dle § 335.

Spoluzloději (§ 174 II a) tr. zák.): jsou jen osoby, spolupůsobivši při provedení krádeže vědomě společně, a to tak, že každá z nich může spoléhati na spolučinnost druhé (ostatních) na místě činu nebo v jeho blízkosti čís. 4082.

— spoluzlodějství předpokládá vědomé, společným zlým úmyslem nesené spolupůsobení několika osob při uchopení se věci a jejím vymanění z dosahu skutečné moci dosavadního držitele čís. 4266.

— stačí jakýkoliv ze způsobů trestné pomoci, uvedených v § 5 tr. zák., je-li poskytnuta při odnímání věci, v době a na místě neb alespoň tak blízko místu krádeže, že se tím zajišťuje druhému spoluzloději neb ostatním spoluzlodějům činnost na samotném místě krádeže čís. 4266.

— nestačí jen přítomnost na místě činu bez jakékoliv zjištěné dohody, svědčící o společném zlém úmyslu a bez jakékoliv aktivní činnosti, ani pouhé

opomenutí překaziti krádež, leč že by ten, kdo opomenul krádež překaziti, byl jako zaměstnanec držitele věci k tomu povinen a po dohodě s pachatelem tak neučinil čís. 4266.

— viz též krádež dle § 174 II a).

Spor o příslušnost: § 64 tr. ř.: není tu sporu o příslušnost ve smyslu § 64 tr. ř., stala-li se příslušnost spornou jen mezi státními zástupci a vyšetřujícími soudci zúčastněných krajských soudů, nikoli mezi těmito krajskými soudy samými (§ 13 odst. druhý tr. ř.) čís. 3478.

Spotřebitelné věci: mohou býti předmětem zpronevěry čís. 4062.

Spotřební družstva viz společenstva.

Spotřebování úplatku: a promlčení čís. 4047.

Správa pivovaru: výtka, že se vede nepořádně a nedbale čís. 4188.

— — viz též urážka na cti (§§ 488, 491 tr. zák.).

Správa spravedlnosti (§ 104 tr. zák.): spadá sem nejen činnost soudcovská v užším slova smyslu, nýbrž i činnost úředníků a zřízenců pověřených výkonem rozhodnutí nebo opatření soudcovských, tedy i činnost dozorce vězňů pověřeného výkonem vazby vyšetřovací, zatímní soudní vazby zjišťovací a trestů na svobodě čís. 3735, 4102.

Správce obecního jmění viz lítost účinná.

— **tiskárny:** kdy ručí místo tiskaře čís. 3573.

— — § 24 tiskové novely činí odpovědnost správce tiskárny závislou jen na tom, zda je nakladatel znám čili nic, nečiní však rozdílu, zda nakladatelem je osoba právnická či fysická čís. 4607.

— — viz též tiskař.

Správní přestupky: přestoupení předpisu § 46 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák. o rychlosti jízdy o sobě je přestupkem správním; jde však o skutkovou podstatu přestupku (přečinu) podle §§ 335 (337) tr. zák., jakmile jest rychlou jízdu podle zásad trestního zákona považovati za jednání neb opomenutí, o němž pachatel již podle jeho přirozených následků, které každý může poznati, podle předpisů zvláště vyhlášených a podle svého povolání mohl postříci, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečenství života, zdraví neb tělesné bezpečnosti lidí (§ 55 min. nař. čís. 81/1910 ř. zák.) čís. 3772.

— — darování ohlášeného aparátu osobě, které ještě nebylo uděleno povolení k přechovávání tohoto zařízení, třebas s vědomím, že obdarovaný nemá koncese, neodpovídá ani pojmu návodu ani pomáhání, spadajíc po případě pod správní přestupek § 24 odst. 6 zák. čís. 9/24 čís. 3845.

— — přestupek podle § 36 zbr. pat. náleží zpravidla před správní úřad a spadá jen výjimečně pod judikaturu soudu (§ 40 zbr. pat.). Proto není posuzovati otázku promlčení tohoto přestupku podle trestního zákona, nýbrž podle § 4 nařízení ze dne 3. dubna 1855, čís. 61 ř. zák., podle něhož odpadá vyšetřování pro správní přestupky bez dalších podmínek, uplynuly-li od doby, kdy byly spáchány, tři měsíce, aniž bylo zahájeno trestní řízení čís. 4091.

— — obvinění z přestupku správního (podle § 8 zák. čís. 37/1928 tvrzením, že kdo překotně drancoval a kácel zabraný les) spadá pod ustanovení § 488, nikoliv § 487 tr. zák. čís. 4473.

— — zákonným článkem XL:1914 jsou chráněny úřady a jejich orgány. Článek III zák. čís. 125/27 sb. z. a n. chrání veřejný pořádek a mravnost čís. 4439.

— — úplným rozptýlením shluknutého davu, najmě rozplýlením (rozchodem) davu vytlačeného z místa shluknutí pozbývá výzva k rozchodu účinnosti a závaznosti i pokud je v ní příkaz jednotlivci, aby se vzdálil z místa shluknutí. Pozdější, od rozptýlení (vytlačení) davu časově oddělené objevení (zdržování) se jednotlivce (jednotlivců) na místě potlačeného shluknutí není neposlušností výzvy k rozchodu řízené na

(shluknutý) dav, třebaže jest po případě neuposlechnutím všemu občanstvu svědčícího zákazu chůze (pobytu) na místě dřívějšího shluknutí; nešetření takového zákazu není trestné podle § 283 tr. zák., nýbrž po případě podle čl. III odst. čís. 2 zák. čís. 126/1920 (v doslovu zák. čís. 125/1927) č í s. 4629.

— — koncesovaný obchodník, který předváděl radiostanici k propagaci rozhlasu (za účelem reklamním) v jiné obci, než ve které měl ohlášenou a povolenou prodejnu, dopustil se tím, že tam nechal přístroj v úschově, jen administrativního deliktu podle § 24 odst. 6 zák. čís. 9/1924 č í s. 4791.

— — i za platnosti vl. nař. ze dne 30. června 1932, čís. 107 sb. z. a n. je (nedovoleně) rychlá jízda automobilem přestupkem podle § 428 (427) tr. zák., nikoli jen přestupkem stíhaným politickými úřady č í s. 4863.

— — viz též c e l n í p ř e s t u p e k.

— **rada akciové společnosti:** a § 486 a), c) tr. zák. č í s. 4867.

— **úřad:** rozhodující spor o užití jazyka podle § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. není oprávněn zrušiti soudní rozhodnutí odmítající podání podle čl. 4 odst. 3 jaz. nař. č í s. 3893.

Správnou volbu rychlosti: ve smyslu všeobecného předpisu § 45 min. nař. čís. 81/1910 jest posuzovati vždy podle dané situace č í s. 4197.

Sprenevera: jde o zpronevěru v úřadě podle §§ 462, 463 tr. zák. a nikoli jen o průtah ve výplatě peněz, zapsal-li poštovní úředník peníze došlé poštovnímu úřadu v úředních seznamech jako vyplacené adresátům, ve skutečnosti je však nevyplatil, nýbrž zadržel je pro sebe a výplatu provedl teprve později na urgence stran. Otázka, zda pachatel měl v úmyslu zadržené peníze trvale si ponechati, je bez významu. Jestliže se tyto zpronevěry děly postupně, v podstatě vždy stejným způsobem, třeba usuzovati, že všechny zločinné útoky vzešly z jednotného rozhodnutí pachatelova, a jde o jeden zločin zpronevěry v úřadě, páchaný postupně č í s. 4647.

— páchateľom porušenia súdneho zátvoru (§ 359 tr. zák.) môže byť len exekút. Pre rozlíšenie, či tento trestný čin je zločinom alebo prečinom, je rozhodná výška škody, spôsobenej vymáhajúcem veriteľovi; pri tom medzi sumou vymáhanej pohľadávky a hodnotou súdom zabavenej a exekútom spreneverenej veci treba vziať za základ vždy sumu nižšiu č í s. 4650.

— páchateľa, pravoplatne odsúdeného pre rad jednotlivých sprenevier v úrade, kvalifikovaných ako jeden trestný čin pokračujúci, neľze podľa § 326 č. 1 tr. p. sprostiť obžaloby pre ďalší, dodatočne na javo vyšlý prípad sprenevery v úrade, s odôvodnením, že čin ten je len čiastkou už pravoplatne posúdenej trestnej činnosti obžalovaného č í s. 4677.

— ide o spreneveru v úrade, keď úradník nebol síce podľa úradných predpisov preňho záväzných oprávnený peniaze prijať, preca však v svojom úradnom postavení vstúpil so stranou vo styk, takže pri prevzatí peňazí jednal s ňou tak, ako keby prevzatie peňazí náležalo do oboru jeho úradnej pôsobnosti, a strana mu sverila peniaze v tej mienke, že má právo ich prevziať č í s. 4742.

— spreneveru v úrade spácha verejný úradník, ktorý, hoci nie je k prevzatiu peňazí oprávnený, v svojom úradnom postavení vstúpi so stranou v styk a jedná s ňou tak, ako keby prevzatie peňazí náležalo do oboru jeho úradnej pôsobnosti, takže strana mu peniaze sverí v tej mienke, že on má právo ich prevziať č í s. 4765.

— založil-li verejný úradník, dopustivší sa sprenevery v úrade, príslušné spisy na nepatričnom mieste, ide len o dočasné ich ukrytie a neľze z toho už usudzovať, že mal úmysel ich zničiť alebo učiniť neupotrebiteľnými č í s. 4765.

— bezprávne privlastnenie peňazí alebo vecí s peňažnou hodnotou, prevzatých verejným úradníkom, možno považovať za súkromnú spreneveru (§ 335 tr. zák.) len vtedy, stalo-li sa odovzdanie peňazí alebo vecí na základe súkromného poverenia; súdneho zamestnanca, ktorý si bezprávne ponechal peniaze, odovzdané mu pre vymáhajúcich veriteľov, a príslušné exekučné spisy u seba zadržal, neľze uznať vinným vedľa sprenevery tiež prečinom zneužitia úradnej moci (§ 471 tr. zák.), nebolo-li zistené, že chcel jednu stranu poškodiť aj ináč zadržaním spisov č í s. 4813.

Sprosťujúci rozsudok: při úvaze, zda jde o totožný čin, o němž byl již dříve vynesen pravoplatný rozsudek (§ 326 č. 1 tr. ř.), nerozhoduje právní kvalifikace činu, tvrzená obžalobou nebo přijatá soudem, nýbrž sám skutek, jenž byl označen jako trestný č í s. 4459.

Srážka automobilu: jedoucího po hlavní silnici, s motocyklem, jedoucím po vedlejší silnici, na křižovatce obou silnic č í s. 4099.

— — viz též a u t o m o b i l.

Srocování: proti veřejnému pokoji č í s. 3617.

Srovnávání ústavních poměrů viz o c h r a n a r e p u b l i k y (§ 15 čís. 3).

S. S. S. R.: zbrojení do války proti němu č í s. 3630.

Stálým znaleckým řízením: podle § 32 nař. č. 32/1907 jest rozuměti stálý odborný dozor postup práce upravující, dozor osoby, která jest ve stavitelství (tudíž i při bourání staveb) podobného druhu ať již teoreticky, předběžným školním vzděláním, ať praxí dostatečně školena a tudíž onoho oboru znalá č í s. 3996.

Starosta obce: může býti vrchností ve smyslu § 187 tr. zák. i v případě zpronevěry, spáchané na úkor obce č í s. 3389, 3434.

— — jsou-li tu předpoklady pro úřední výkon jemu náležející (§§ 24, 84, 86 tr. ř.), jest jeho povinností jednati a jest nerozhodným pro určení povahy jeho úkonu, zda svou povinnost splniti chce či nechce, zda rozlišuje mezi svou funkcí jako správce obecního majetku, jako orgán provádějící jen usnesení zastupitelstva obce nebo jako orgán bezpečnostní č í s. 3389.

— — nabyl-li starosta obce jako takový úřední vědomosti o některém z trestných činů v § 187 tr. zák. uvedených, spáchaném na úkor obce, nelze s hlediska § 187 tr. zák. rozlišovati, zda se dověděl o trestném činu a o jeho pachateli ve své vlastnosti jako správce obecního jmění či (aspoň též) jako vrchnost ve smyslu § 187 tr. zák. č í s. 3434.

— — koná svůj úřad již přítomností v místnosti obecního úřadu k vůli vyřízení některé dosud nevyřízené věci; ochrany § 312 tr. zák. nepozbývá ani tím, že přerušil vyřízení této věci, by vyslechl a rozhodl žádost dostavivší se strany, ani tím, že se bránil proti nepřístojnému chování se této strany způsobem, který by jinak neměl nic společného s výkonem služby obecního starosty č í s. 4138.

— — obecnému starostovi, přítomnému podľa § 14 zák. č. 299/20 sb. z. a n. pri výkone služebných povinností četníctva, prislúcha zákonná ochrana podľa § 2 zák. čl. XL:1914 a nie podľa § 9 (§§ 4, 6, 8) cit. zák. čl. č í s. 4354.

— — námestník obecného starostu, vykonávajúci policajnú agendu, je členom úradu, alebo keď bol obecným predstavenstvom všeobecne poverený viesť celú policajnú agendu, alebo pokiaľ vstúpil v práva starostu ako jeho námestník, poneváč starosta sám nemohol svoj starostenský úrad vykonávať, alebo keď ho starosta splnomocnil, aby v jeho zastúpení policajnú agendu vykonával č í s. 4467.

— — jemuž přísluší výkon místní a silniční policie, může, i když je k výkonu služby určen strážník, kdykoliv výkon této služby provésti sám a k potlačení (přemožení) odporu, kladeného osobou, proti níž úřední zákrok směřuje, užíti přiměřené brachialní síly, aniž se tím dopouští přestupku podle § 331 tr. zák. č í s. 4635.

— — obecný starosta je podľa zákona oprávnený samostatne vykonávať miestnu policiu a zakročovať proti každému porušeniu kľudu a poriadku v obci. Bol-li pri takom výkone niekým napadnutý na tele, ide o zločin násilia proti členovi úradu podľa § 2 zák. čl. XL:1914 čís. 4744.

— — obecný starosta ako policajná vrchnosť je oprávnený na požiadanie úradníkov dôchodkovej kontroly prevádzať stopovacie úkony v miestnostiach občanov čís. 4835.

Stát kapitalistický viz kapitalistický stát.

Statek obětovaný (zachráněný) viz beztrestnost dle § 2 g).

Statkář: bezohlednost a nemilosrdnost, jakož i činnost rovnající se úderu pěstí, projevená k lidu hospodářsky slabšímu, jest podle názorů společenských kruhů, k nimž náleží zámožný statkář, způsobilá, by ho v obecném mínění uvedla v opovržení nebo snížila čís. 3627.

Statkem: ve smyslu § 183 (181) tr. zák. (způsobilým předmětem zpronevěry) jsou i věci spotřebitelné a zastupitelné (i hotové peníze) čís. 4062.

— ze způsobilých předmětů zpronevěry nelze vyloučiti ani věci, jichž vlastnictví je (vylučujíc ovšem vlastnictví pachatelovo) sporné nebo pochybné čís. 4062.

Státní pozemkový úřad viz úředník veřejný.

— **převrat:** jeho schvalování čís. 3659.

— **soud:** pro podávání dovolací stížnosti a pro řízení o ní platí obdobně ustanovení §§ 284 až 293 tr. ř. a zákona čís. 3/1878 ř. zák.; jest proto i při doličování hmotněprávních zmatků (čís. 9—11 § 281 tr. ř.) v dovolací stížnosti vycházeti bezpodmínečně ze skutkových zjištění napadeného rozsudku (§ 288 čís. 3 tr. ř.) čís. 3809.

— **úředník:** v činné službě u úřadu, kde se obžalovaný dopustil trestného činu (§ 101 tr. zák.), může býti slyšen jako znalec v otázkách úředních (o způsobu úřadování a postupu při rozhodování ve věcech daňových); nevadí, že byl za znalce navržen presidiem dotyčného úřadu, připojivším se k trestnímu řízení jako soukromý účastník čís. 4522.

— — k otázce rozsahu zproštění úředníka od povinnosti zachovávati úřední tajemství (§ 151 čís. 2 tr. ř.; § 23 služ. prágm.) čís. 4522.

— — **jako svědek** viz tajemství úřední.

— **vězení:** aj jednostranný prejav o hospodárskej situácii, prednesený na verejnej schôdzi bez určitých návrhov na odstránenie vytýkaných závad a bez úmyslu dosiahnuť odhlasovanie nejakej rezolúcie môže svedčiť o snahe páchateľovej vykonať vliv na usporiadanie vecí verejných alebo sociálnych (§ 1 zák. č. 123/31 Sb. z. a n. o štátnom väzení) čís. 4431.

— — trest státního vězení nelze uložiti na zločin vojenské zrady vůbec (§ 1 odst. 1 a 3 zák. čís. 123/1931), pro zločin podle § 2 zák. na ochr. rep. pak, nechtěl-li obžalovaný jen vykonávati vliv na uspořádání věcí veřejných, nýbrž měl na mysli násilnou jich změnu a bylo-li jeho jednání zvláště zavržitelné čís. 4660.

— — uložení trestu státního vězení předpokládá odsouzení pro zločin; pro přečin nesmí (§ 281 čís. 11 tr. ř.) býti tento trest uložen, nýbrž lze jen vysloviti, že trest vězení (tuhého) má býti vykonán podle předpisů o výkonu trestu státního vězení; ani ten ani onen trest nelze zostřiti postem čís. 4719.

— — podnecovanie robotníctva hanobením republiky k tomu cieľu, aby násilím povalilo demokraticko-republikánsku formu štátu, je zvlášť zavržiteľným spôsobom vykonávania vplyvu na usporiadanie vecí verejných alebo sociálnych čís. 4583.

— — jestliže niektoré z drievejších rozsudkov, slúžiacich za podklad k výmere úhrnného trestu, uložily obžalovanému trest štátneho väzenia (zák. č. 123/31 sb. z. a n.), treba použiť zásad uvedených v §§ 1, 2 cit. zák. tiež pri výmere úhrnného trestu a vysloviť, aká pomerná časť úhrnného trestu má byť odpykaná podľa predpisov o výkone trestu štátneho väzenia čís. 4651.

— — spáchal-li obžalovaný trestný čin obsahem letáků za tím účelem, aby získal peníze na podporu rodin uvězněných příslušníků svojej strany, je zřejmá jeho snaha vykonať vliv na usporiadanie vecí sociálnych a použité k tomu prostriedky nie sú zvlášte zavržiteľné; upotrebenie zákona o štátnom väzení je na mieste čís. 4780.

— **zástupce** viz obžalobce veřejný.

Stav bezvědomí: pojem čís. 3923.

— — viz též beztrestnost dle § 2 c).

— **nouze** viz beztrestnost dle § 2 g).

Stavba viz stavitel.

— **lešení** viz lešení.

Stavbyvedoucí viz stavitel.

Stavební družstvo: podvod, umluvili-li se členové stavebního družstva mezi sebou a se svými manželkami záludným způsobem na postupu, kterým za zneužití notáře a soudu měly býti na úkor stavitele zachráněny pro ně přínosy, které byly již i podle stanov i podle svého účelového a faktického určení nevypověditelnou zálohou stavební čís. 3707.

— — podvodné jednání není tu vyloučeno po případě ani tím, že (někteří) pachatelé nebyli ani členy družstva pro nedostatek písemné přihlášky, tvořící podle stanov a podle § 3 zákona o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. pro obor práva civilního nezbytnou podmínku pro nabytí členství čís. 3707.

— — ustanovením § 88 zák. o společenstvech nemá sice býti řečeno, že by společenstvo nesmělo své obchodování rozšířiti i na nečleny, musí se však tak díti ve prospěch vlastních členů a není za žádných okolností přípustno rozšiřovati na nečleny veškerou činnost společenstva čís. 3707.

— — vklad člena bytového a stavebního družstva stává se nevypověditelným jen, bylo-li přikročeno ke stavbě domu právě pro něho čís. 3707.

— — není závady, by v případech, v nichž je stavebníkem veřejnoprávní korporace, veřejnoprávní ústav nebo obecně prospěšné stavební sdružení, nebylo ustanovení druhého odstavce § 26 prov. nař. čís. 191/1921 (že mohou vlastní prostředky, jimiž musí stavebník přispěti k úhradě stavebního nákladu, záležeti i v práci, kterou stavebník přispěje k provedení stavby) obdobně použito i ohledně člena takového sdružení, hodlajícího nabýti vlastního (rodinného) domu čís. 3707.

— **řád** viz stavitel.

Stavení promlčení: podle § 12 tisk. nov. čís. 4133, 3541.

— — podle § 1 zák. čís. 126/1924 čís. 4240.

— — viz též urážka tiskem — promlčení.

Stavitel: povinnost stavitele, by se postaral o vypnutí proudu po dobu, kdy se konají práce poblíže elektrického vedení, vyplývající ne sice z doslovu, ale z ducha předpisu § 33 nař. min. obchodu ze 7. února 1907, čs. 24 ř. zák., není osobní, nýbrž všeobecná; stačí, pověřil-li vypnutím proudu spolehlivého dělníka; ručí jen za nedbalost při výběru čís. 3647.

— povinnost stavbyvedoucího při vydávání třaskavin čís. 3853.

— i když se ustanovení § 3 min. nař. čís. 116/1908 ř. zák. nevztahuje na živnosti stavební, jde o zavinění podle § 335 tr. zák., nedal-li stavitel hluboký příkop, vykopaný v sypké půdě, se širokými, nevypaženými stěnami opatřiti širokým dnem čís. 3928.

— podle § 34 odst. II stavebního řádu slezského (zák. čís. 26/1883) mají stavebníci používati za stavbyvedoucí jen osob podle živnostenských zákonů k tomu oprávněných čís. 3941.

— zavinění (§ 335 tr. zák.) stavitele, svěřil-li dozor nad stavbou osobě neznalé techniky železobetonových konstrukcí a opomenul-li dbáti o správné zřízení železobetonového nosiče čís. 3941.
— pokud osoba, pověřená dozorem na práce zednické na stavbě (polír) zodpovídá trestně (§ 335 tr. zák.) za opomenutí ochranných opatření čís. 3955.
— i když ani stavební řád pro Čechy ani min. nař. čís. 24/1907 nemají výslovného předpisu, že při vyzdívání zevnitř (přes ruku) musí býti zřízeno ochranné lešení i na vnější straně stavby, vyplývá povinnost osoby pověřené vedením a dozorem na novostavbě, učiniti potřebná bezpečnostní opatření (zabezpečiti místo, kde stojí dělník zaměstnaný u karby přípravou malty, ohrožené padajícím stavebním materiálem), by bylo zabráněno úrazu osob při ní zaměstnaných, po případě z povahy stavby a prací čís. 3955.
— pojmy: »strhování kleneb« a »stálé znalecké řízení« ve smyslu § 32 min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák. čís. 3996.
— při rozsáhlosti stavitelské činnosti a stavebního podnikání nelze ukládati staviteli za povinnost osobní dozor při všech pracích, byť i sebe závažnějších. Jeho trestní zodpovědnost není osobní, nýbrž všeobecná; neručí pro nedostatek vlastního dozoru a součinnosti, nýbrž pro nedbalost při výběru osob, jimž svěřuje závažné práce čís. 3996.
— nařídivší vyztužení jámy, je povinen (§ 335 tr. zák.) osobně se přesvědčiti, zda bylo příkazu ihned a řádně vyhověno, leč by pověřil prací tou osobu, o níž má záruku, že je způsobilá vykonati ji samostatně a odborně, i tak spolehlivá, že příkaz jí daný ihned splní čís. 4540.
— viz též zaměstnavatel.

Stávka: podmíněné odsouzení nelze povoliti obžalovaným, jichž protizákonné chování bylo vzhledem k pohnuté náladě za stávky velmi povážlivého a pro klid a pořádek velmi nebezpečného rázu, kteří, byvše několikráte bezpečnostními orgány vyzváni k rozchodu, houževnatě setrvávali při úmyslu mařiti rozsáhlá bezpečnostní opatření a brániti dělníkům stávky se nesúčastnivším v cestě do práce, a tím dali na jevo nedostatek úcty a vážnosti k zákonům a k úřadům čís. 3830.
— jde o pohnutku nízkou, překáží-li kdo jinému ve výkonu práva na práci a na výdělek, třeba v úmyslu, by pro sebe nebo pro jiné zjednal lepší pracovní podmínky čís. 3545.
— hrozba závažným zlem (vraždou) za účelem překažení práce nestávkujících čís. 4153.
— § 3 zákona čís. 43/1870 ř. zák., jenž označoval jako trestná jen určitá jednání za stávky, byl zrušen § 7 zákona čís. 309/21 a § 1 odst. 2 téhož zákona zmiňuje se o stávkách. Jiným zákonem stávka nebyla prohlášena za trestný čin čís. 4644.
— ovšem stávka jest dělníky všeobecně považována za důležitý a účinný prostředek v hospodářském boji dělnictva proti podnikatelům a s tohoto hlediska je uvažovati, zda jest obviňování vyslovené proti dělnickému odborovému tajemníku, jehož úkolem jest hájiti zájmy dělnictva, že odsuzuje stávku jako zločin, obviňováním z nepočestného činu nebo smýšlení se stanoviska dělnictva, pro něž leták s pozastavenou statí byl určen čís. 4644.
— **školní** viz školní stávka.

Stíhací návrh: podle § 530 tr. zák. čís. 3854, 3625.
— — trestní řád neobsahuje ustanovení, které by soudu ukládalo, by zkoumal z úřední povinnosti nejen, zda ten který návrh byl učiněn oprávněným k tomu žalobcem (srovnej k tomu obzvláště 1. odst. § 92 tr. ř.), nýbrž i, zdali jsou splněny (a prokázány) předpoklady, jimiž jest po případě podmíněno stihací právo obžalobcovo čís. 4724.
— — viz též obžaloba soukromá.
— **úkony:** podle § 531 tr. zák. čís. 3941, 4294.
— — jimiž se přetrhuje promlčení, jsou uvedeny v §§ 227 a 531 tr. zák. jen příkladmo; vyžaduje se však, by stíhací úkon směřoval proti osobě pozdějšího (pachatele) a byl adaequátní těm, které jsou tam uvedeny; nespadá sem dotaz na okresní úřad, kdo je majitelem a správcem tiskárny čís. 4644.
— — viz též promlčení.

Stížnost: dle § 2 nov. čís. 3/78: sborový soud prvé stolice není oprávněn odmítnouti stížnost (dle § 2 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878) do usnesení, jímž byla dle § 1 téhož zákona zamítnuta stížnost zmateční čís. 4736.
— dle § 481 tr. ř. čís. 4226, 4371.
— viz též řízení přestupkové.
— **dle § 378 tr. ř. slov.:** nevyhověl-li předseda senátu žádosti strany o opravu protokolu o hlavním odvolacím přelíčení, jest stížnost proti tomuto rozhodnutí k nejvyššímu soudu nepřípustná čís. 4642.
— — sťažnosť proti opatreniu vrchného súdu, učinenému mimo zasedania senátu (proti sdeleniu, upovedomeniu), je neprípustná čís. 4694.
— — předpis § 378 odst. 3 tr. ř., podle něhož usnesení sborového soudu prvé stolice přezkoumá vrchní soud, nevztahuje se na případ, kde sborový soud prvé stolice odmítl zmateční stížnost podle § 32 odst. 1 por. nov. jako opožděnou; stížnost proti takovému usnesení přezkoumá nejvyšší soud čís. 4845.
— **dovolací** viz dovolací stížnost.
— **zmateční** viz zmateční stížnost.

Stlumená světla viz automobily.

Stopovanie: štátny zástupca, nariadivši stopovanie, je oprávnený vo vlastnom obore pôsobnosti samostatne zisťovať, či jestvujú dôvody vylučujúce trestnosť činu, a okresný súd alebo vyšetrujúci súdca (§ 86 tr. p.) sú povinní vyhoveť požiadaniu štátneho zástupcu aj v tomto smere čís. 4437.

Strana komunistická viz komunistická strana.
— **politická** viz politická strana.

Stranický úkon viz úplatkářství.

Strážmistr: nevztahuje se naň cís. nař. čís. 228/1853 čís. 3726.

Strážník: ustanovení § 68 tr. zák. nečiní vrchnostenskou povahu zřízenců obecního úřadu (členů civilní stráže) závislou na nosení určitého šatu (odznaku), aniž ji omezuje na dobu, po kterou konají bezpečnostní službu podle rozvrhu práce mezi jednotlivé členy bezpečnostní stráže čís. 3413.
— i strážník, který jest z důvodů nutného zotavení pro určitou dobu zproštěn povinnosti výkonu bezpečnostní služby, požívá — zakročuje při postřehnutí trestných činů i z vlastního podnětu — ochrany §§ 68, 81 tr. zák., je-li poznání, že jde o strážníka konajícího službu, — sprostředkované zpravidla již služebním stejnokrojem — osobě úkonem dotčené sprostředkováno jiným způsobem (strážník se jí legitimuje) čís. 3413.
— čekající na chodbě soudu jako svědek, není ve výkonu služby (§ 68 tr. zák.) čís. 4492.
— ochrany §§ 68, 81 tr. zák. požívá i strážník, předsevzavší služební výkon cestou ze služby domů; nezáleží na tom, že nezakročil výslovně jménem zákona; stačí, jednal-li v oboru své úřední působnosti čís. 4357.
— viz též úředník veřejný.
— **trati:** jest oprávněn (§ 68 tr. zák.) vykázati toho, kdo jde po nedovolené cestě (po mostě) a, neuposlechne-li, zjistiti jeho jméno, a odepřel-li se legitimovati (choval-li se násilně), zajistiti si jeho osobou čís. 3738.
— — za tím účelem, by dovedl pachatele ke zjištění totožnosti na staniční úřad, smí se po případě vzdáliti i ze svého stanoviště čís. 3738.

Strhování kleneb: (§ 32 nař. č. 32/1907): jest nejen přímé bourání klenby samé, nýbrž jsou jím i veškeré bourací práce klenbových pilířů a takových zdí, při nichž buď jest sledován účel nepřímého uvolnění klenby a její stržení, nebo které podle své povahy mohou takový následek přivoditi;

tudíž i boření oněch zdí, které svojí váhou a tlakem zatěžují nebo podpírají pilíře klenby a takto zabraňují jejich rozestoupení se, udržují tudíž celkovou stabilitu stavby čís. 3996.

Střet přečinu s přestupkem viz souběh.

Střídavé pominutí smyslů: podle § 2 b) tr. zák. čís. 4078.

— — — viz též beztrestnost dle § 2 b).

Střídavým pominutím mysli (§ 2 b) tr. zák.): jest stav duše, pro který jest v některých obdobích, zejména v době páchání trestného skutku pachatel neschopným rozpoznati protiprávnost skutku nebo říditi svou vůli a své jednání podle tohoto správného rozpoznání čís. 3482.

Studentenbund (St. B.): měl organisaci rázu vojenského, která sbírala, organisovala a cvičila branné a pomocné síly k úkladům o republiku čís. 4799.

Studnařské práce: pokud jest trestným zaviněním podle § 335 tr. zák., prováděl-li kdo studnařské práce, aniž svěřil zřízení studny oprávněnému (studnařskému) mistru odborníku (min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., § 5 zákona ze dne 26. prosince 1893, čís. 193 ř. zák.), a nedal-li zříditi při stavbě studny těsně nad hlavami pracujících dělníků ve studni ochranný kryt ze silných fošen (§ 2 odst. 4 nař. čís. 24/1907) čís. 3764.

Sturmabteilung viz národně-sociální strana.

Stvrzenka: její padělání čís. 3619.

Styk přímý (§ 2 zák. č. 50/23): je tu tehdy, jedná-li pachatel bezprostředně s cizozemským činitelem, tedy od osoby k osobě (ať už bezprostředně nebo za použití přímých prostředků dorozumívacích, tudíž telefonicky, dopisem, poslem a pod.), a není-li tímto činitelem osoba fysická, tedy s tím, kdo je representantem onoho činitele čís. 4799.

— **je nepřímý (§ 2 zák. č. 50/23):** nejde-li o takový přímý styk osoby (pachatele) s cizím činitelem, nýbrž používají-li tyto osoby prostředníků, t. j. osob, o nichž pachatel ví, že mají styky s cizí mocí nebo s cizími činiteli. Takovým prostředníkem by mohla býti ovšem i vlastní (domácí) organisace (ve svých představitelích) čís. 4799.

Sťažnosť viď stížnost dle § 378 tr. ř. slov.

Súbeh viď souběh trestných činů.

Subjektivní stránka: nedostatek subjektivní stránky viny činí rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. čís. 4029.

— — musí býti rozsudkem výslovně zjištěna a po zákonu (§ 270 čís. 5 a čís. 5 § 281 tr. ř.) odůvodněna, neboť jinak neodpovídá odsuzující výrok zákonu čís. 4133, 4175.

— — nepřichází v úvahu, byl-li obžalovaný uznán vinným jen přestupkem opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4145.

— — pokud nebyla správně a výstižně vyřešena nálézacím soudem otázka, že obžalovaný mohl i po subjektivní stránce postřehnouti, že jeho jednáním může nastati zjištěný výsledek trestně závažný čís. 4231.

— — nemůže nechtíti alespoň in eventum účinek určitého rázu pachatel, jenž má v době jednání ve svém vědomí na zřeteli, že tento účinek může nastati. Samotným rozhodnutím se k jednání, z něhož jest mu určitý účinek očekávati, rozhoduje se tudíž pachatel i k činu, jímž má očekávaný účinek býti přivoděn a jedná tudíž úmyslně ve smyslu zákona čís. 4863.

Substituční poměr: nejde o poměr substituční, nýbrž o jednání poškozující čest a vážnost stavu, dal-li si advokát vyplatiti peněžitou odměnu od advokáta za to, že ho doporučil klientovi čís. 150 dis.

Sudetendeutscher Heimatbund (SH): pracuje k násilnému přivtělení (části) československé republiky k budoucí velkoněmecké říši; výchově pro tento cíl slouží t. zv. letní tábory SH; je proto účast na těchto táborech (v Německu)přípravou úkladů o republiku po rozumu § 2 zák. na ochr. rep. čís. 4660.

Sudetendeutschland: je pojem po výtce politický; odporuje vnitřním svým obsahem ústavě Čsl. republiky, přiřaďuje se svým smyslem k pojmu územního útvaru německé říše čís. 4730.

— heslo »Sudetendeutschland« již samo o sobě naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., tím spíše ve spojení s doplňkem »erwache« čís. 4730.

Súdnictvo trestné nad mládežou viď mladiství provinilci.

Súhrnný trest viď trest súhrnný.

Sukcesse: v právo imaterielní čís. 3672.

— viz též původcovské právo.

Súkromný návrh viď návrh súkromnej strany.

— **žalobca** viď obžalobce súkromný.

Surovost: jde o pohnutku nízkou a nečestnou, jednal-li pachatel ze surovosti čís. 3523, 3602.

— **výroku:** lze po případě spatřovati v tom, že pachatel v době, na kterou připadalo desetileté výročí samostatnosti Československého národa, hanobil republiku použitím hrubého prostředku, působícího ostrou formou (výtkou, že nic nesplnila ze svých slibů ohledně ochrany žen a dětí) čís. 3730.

Suspense: odpovědného redaktora čís. 4704.

Súťaž nekalá viď nekalá soutěž.

Svádění ke křivému svědectví (§ 222 tr. zák. slov.): pouhé požádání svědka, v jakékoli formě pronesené, by neřekl u soudu pravdu, neb aby ji zamlčel, není ještě sváděním ke křivému svědectví ve smyslu § 222 tr. z.; toto zákonné ustanovení však nevyžaduje, aby svádění bylo podporováno slibem hmotné výhody nebo vyhrůžkou. Z pojmu »usilování« plyne, že pachatel musí vykonávati na svědka takový psychický vliv, z kterého jest zjevný úmysl, přiměti svědka ke křivému svědectví; křivé svědectví musí se týkati podstatných okolností souzeného případu čís. 4400.

— — — trestného činu podle § 222 tr. z. se dopouští i ten, kdo hledí přiměti svědka, by odvolal pravdivou výpověď čís. 4436.

— — — viz též podvod dle § 199 a) tr. z.

Svádění k vyhnání plodu viz tamže.

Svádí: pojem čís. 3727.

Svázání nohou: osobě bezvědomé a loupež čís. 4209.

Svémoc: či krádež čís. 3407.

Svedení: § 132 tr. zák.: ideální souběh se zločinem § 127 tr. zák. čís. 3387.

— — ideální souběh zločinů podle § 129 I b) a podle § 132 III tr. zák., svedl-li mistr mladistvé učedníky k smilstvu proti přírodě čís. 3450.

— — svedením ve smyslu § 132 tr. zák. jest každé působení na vůli svěřené osoby jakýmikoliv prostředky, by spáchala nebo snášela smilný čin, pokud osoba ta sama předem neprojevila úmysl oddati se takovému jednání, nedala podnět k němu ani svým chováním oproti svůdci (pachateli trestného činu) nebo jemu známým svým způsobem života, a smilný čin takto, ono jednání nebo snášení, jest výsledkem iniciativy pachatele, ať již tato setkala se s větším či menším odporem fysickým nebo morálním, po případě odporu nenalezla čís. 3450.

— — dohled ve smyslu § 132 tr. zák. zahrnuje při věznich nejen jejich bezprostřední hlídání v technickém slova smyslu, vykonávané dozorci věžňů, nýbrž i výkon každé pravomoci, která jest příslušnými předpisy propůjčena nad vězni určitým úředním osobám k tomu účelu, by byl zabezpečen řádný výkon vazby na osobách jí podrobených čís. 3634.

— — trestankyně je svěřena dohledu inspektora vězeňské stráže ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 3634.

— — pokud jest dohledu hostinského svěřena (§ 132 tr. zák.) mladistvá kuchyňská učednice, přijatá do učení jeho manželkou čís. 3668.
— — i když pro pojem svedení ve smyslu § 132 tr. zák. přichází v úvahu vedle duševní a mravní nedospělosti svěřené osoby i její tělesná nedospělost, není stanovena v § 132 tr. zák. určitá hranice věková; neplatí tu věková mez § 20 čís. 2 zákona o pohlavních nemocech čís. 3668.
— — zákonná ustanovení § 132 tr. zák. a § 20 čís. 2 zák. o potírání pohlavních nemocí sledují různé cíle; ono postihuje zneužití důvěry proti osobě podléhající vedení pachatele, účelem ochrany tohoto je mravní vývin nedospělých osob čís. 3668.
— — není třeba, by se svěření pod dozor (§ 132 tr. zák.) stalo výslovným úkonem; stačí, byla-li mladistvá služebná přijata do služby manželkou pachatelovou čís. 3725.
— — pojem »svedení« nepředpokládá donucení, nýbrž stačí iniciativnost svůdce k smilnému činu; ta může záležeti i v násilí, nedosahujícím takového stupně, že by vlastní vůli sváděné vylučovalo čís. 3725.
— — nejde však o svedení ve smyslu § 132 tr. zák., dala-li svěřená osoba vyzývavým chováním sama podnět ke smilnému činu čís. 3725.
— — dcera jest rodičům svěřena ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 3999.
— — ideální souběh zločinu zprznění krve podle § 131 tr. zák. (spoluviny na něm) se zločinem svedení podle § 132 tr. zák. je možný čís. 3999.
— — ke svěření k dozoru po rozumu § 132, III tr. zák. stačí, je-li tu poměr, z něhož plyne podle všeobecných pravidel a názorů životních pro určitou osobu právo a povinnost dozírati na jinou osobu ve smyslu zákona čís. 4041.
— — svěření k dozoru po rozumu § 132, III tr. zák. předpokládá poměr, obdobný poměru, k němuž poukazuje citované ustanovení zákona slovy »k vychování nebo vyučování«, poměr, z něhož by bylo pro obžalovaného plynulo právo a povinnost dozírati na svedenou i co do jejího mravního vývoje, najmě i v tom směru, by se ve věcech pohlavního života nedostala na zcestí čís. 4041.
— — tím, že vyškolená a ze služby propuštěná výpomocná síla (mladistvá) docházela na poštu a konala tam se svolením poštmistra pro něho práce, nebyl mezi ní a poštmistrem zjednán poměr svěření ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 4041.
— — onen poměr nebyl založen ani žádostí rodičů mladistvé, by svůdce jel s dcerou do města, ana se tam nevyzná čís. 4041.
— — služebnou, jíž není ještě osmnáct let a o níž nevyšlo najevo, že dosáhla přes tento svůj mladistvý věk již tělesné, duševní a mravní dospělosti, jest pokládati za potřebnou dozoru i co do jejího mravního vývoje a jako takovou za předmět svedení ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 4061.
— — ideální souběh zločinu podle § 132 tr. zák. s přestupkem podle § 20 čís. 2 zák. čís. 241/192 jest vyloučen čís. 4192.
— — povinnost k dozoru ve smyslu § 132 III tr. zák., při níž jest účelem dozoru zabezpečení mravního vývoje a mravní neporušenosti svěřené osoby po stránce pohlavní, nemusí býti pachateli uložena zákonem. Povinnost může býti pachateli uložena i jinak, a to jakýmkoliv způsobem proň závazným; stačí i služební předpisy vydané v oboru služby dopravní pro průvodčí vlaků čís. 4288.
— — školou povinné děvče je svěřeno k dozoru průvodčímu vlaku, jímž jede čís. 4288.
— — mladistvá služebná je svěřena dozoru přednosty domácnosti, třebas ji do služby najala jeho manželka čís. 4314.
— — pro pojem svěření ve smyslu § 132 III tr. zák. není třeba, by povinnost dozoru tvořila obsah služební smlouvy čís. 4314.
— — pro pojem »svěření k dozoru« ve smyslu § 132 III tr. zák. záleží i na tom, zda byla svedená vzhledem k trvání jejího zaměstnání mimo otcovský dům osobou duševně a mravně nedospělou, nemající dostatečné porozumění pro význam a dosah smilných činů na ní páchaných čís. 4321.
— — pro posouzení rozumového a mravního vývoje svedené jest důležité i to, že ji bylo v době činu již 18 let, nikoliv méně čís. 4321.
— — odpuštění rodičů zneužitých děvčat pachateli odsouzenému pro zločin podle § 132 tr. zák. nemusí ještě znamenati, že se poškozeným dostalo od pachatele zadostiučinění, a proto býti důvodem ke zmírnění trestu po rozumu § 410 tr. ř. čís. 4575.
— — pouhá jsoucnost služebního poměru sama o sobě nestačí k založení poměru zákonem (§ 132/III tr. zák.) předpokládaného, nýbrž se vyžaduje, by buďto zaměstnavatel byl osobou k tomu povolanou pověřen dozorem nad služebnou, nebo by tu alespoň byly zvláštní okolnosti, jež by služebnou činily potřebnou zaměstnavatelova dozoru co do jejího mravního vývoje, z kteréhožto hlediska přicházejí v úvahu zejména: mladistvý věk služebné, její tělesná nebo duševní nevyspělost, její osobní povaha, skutečnost, že rodiče nebo jiné osoby, jimž v prvé řadě náleží pečovati o její mravní vývoj, nemohou na ni dozírati, a j. čís. 4627.
— — ač nelze přesně vymeziti věk, až do kterého trvá ona potřebnost ochrany, podává se přece ze životní zkušenosti, že předpokládaná tu nezralost a tudíž mladistvý věk končí zpravidla dosažením 18. roku čís. 4627.
— — při služebné starší 18 let nebude zpravidla její věk o sobě pokládati za důvod ochrany podle § 132 III tr. zák. čís. 4627.
— — nakolik nejde o zmatek, prohlásil-li se krajský soud nepříslušným k projednání obžaloby pro zločin § 132 tr. zák., maje za to, že jde o zločin § 125 tr. zák. čís. 4659.
— — zločin podle § 132 III tr. zák. je dokonán, když se svedení podařilo, t. j. když pachatel osobu nacházející se k němu v poměru § 132 tr. zák. přiměl k tomu, aby nějaký smilný čin spáchala nebo strpěla. Byl-li smilný útok odvrácen (ona osoba jej netrpěla), lze pachateli přičítati jen pokus čís. 4808.
— **dle § 506 tr. zák.** viz z n e u c t ě n í.

Svedok viz s v ě d e k.

Svémoc: či krádež čís. 3407.

Svémocí: podle § 183 tr. zák. trestnou jest jen takové nakládání se svěřenou věcí, které se příčí vůli oprávněné osoby pachateli známé a není zlého úmyslu předpokládaného pojmem přivlastnění, má-li pachatel byť jen omylem za to, že osoba k věci oprávněná nebude nic namítati proti tomu, by pachatel s věcí nakládal způsobem jím zamýšleným a pak uskutečněným čís. 4823.

Svépomoc: má sice místo k odvrácení protiprávního útoku soukromé osoby, nikoliv i proti formálně oprávněnému zákroku vrchnostenské osoby, jejíž zákrok, byť věcně neodůvodněný nebo nepřiměřeným způsobem prováděný musí dotčená jím osoba trpěti s výhradou stížnosti k vrchnosti, zákrok onen nařídivší nebo jinak veřejnému činiteli nadřízené čís. 4695.

Svévole: pro pojem »zlomyslnosti« ve smyslu § 87 tr. zák. nestačí, že pachatel jednal z pouhé »svévole«, která sice předpokládá (stejně jako zlomyslnost) jednání úmyslné, avšak předsevzaté bez ohledu na možné následky, jen pro potěšení s ním spojené čís. 3433.

Svévolná zmateční stížnost viz p o k u t a p r o s v é v o l i.

Svědecká výpověď: (§ 199 a) tr. zák.): nelze za ni pokládati výpověď osoby, proti níž byl podle spisů důvod k podezření, že se sama dopustila trestného činu, o němž byla vyslýchána, nebo že na něm měla trestnou účast, je-li její výpověď, třebaže byla učiněna ve formě svědectví před soudem, vpravdě obhajobou vinníkovou čís. 3943.

Svědectví: je vyjevením (sdělením) smyslových postřehů i tehdy, má-li svědek o dosvědčených skutečnostech vědomost jen z doslechu (z druhé ruky) čís. 4267.

— ve smyslu § 199 a) tr. zák. jest i výslech ad generalia podle § 166 tr. ř. a § 340 c. ř. s.; nezáleží na tom, že soudce dal takovou otázku (na předchozí potrestání svědka), ač toho nebylo nutně třeba čís. 4260.

— jest vyjevení smyslových postřehů svědka o minulých událostech nebo jiných skutečnostech, spadajících v dobu minulou čís. 4833.

Svědek: přísaha podle § 170 tr. ř. viz přísežný výslech.

— kdo byl obeslán k hlavnímu přelíčení a při něm slyšen jako svědek, nevstupuje prohlášením, že se k trestnímu řízení nepřipojuje, poněvadž má civilní rozsudek (platební rozkaz), v procesní roli soukromého účastníka čís. 3391.

— souhlas s přečtením protokolární výpovědi (vzdání se osobního výslechu svědka) nemůže býti libovolně jednou stranou odvolán bez změněného podkladu věcného; nerozhoduje vůle nového obhájce, nýbrž jen vůle obžalovaného čís. 3417.

— dřívější souhlas s přečtením protokolu není však za všech okolností vížící, je-li vzhledem k okolnostem, jež později vyšly najevo, k vyšetření pravdy nutno nebo žádoucno, by svědek byl vyslechnut osobně čís. 3417.

— uložení peněžitého trestu za předchozí nedostavení se svědkovo (§ 159 tr. ř.) jest trestním stíháním ve smyslu § 24 ústavní listiny; jest proto k němu třeba souhlasu příslušné sněmovny, jedná-li se o potrestání člena Národního shromáždění; jeho obeslání pod pohrůžkou peněžitým trestem souhlasu nevyžaduje čís. 3424.

— v § 247 tr. ř. jest jen v odstavci druhém pod zmatečností uloženo vzetí svědků do přísahy při hlavním přelíčení, není však pod zmatečnost dán předpis prvého odstavce, že se svědkové vyslýchají v přítomnosti obžalovaného čís. 3490.

— svědecké výpovědi osob vyslýchaných v jiné trestní věci jsou pro souzenou trestní věc »listinami a písemnostmi jiného druhu, pro věc významnými« ve smyslu druhého odstavce § 252 tr. ř.; neplatí o nich předpis § 252 odst. prvý čís. 4 tr. ř. čís. 3490.

— svědek, jenž potvrdil při ústním jednání v civilním sporu před soudem nepravdu, stává se odvoláním nepravdivých údajů v jeho svědecké výpovědi beztrestným jen, odvolal-li je před formálním ukončením svého výslechu; výslech je formálně ukončen, jakmile svědek potvrdil po svém výslechu ústně správnost své protokolované svědecké výpovědi, jež mu byla předložena k nahlédnutí nebo přečtena (§ 343 odst. 2 c. ř. s.) čís. 3505.

— dobrodiní § 152 tr. ř. přísluší jen osobám v tomto ustanovení zákona uvedeným a vztahuje se jen k výslechu těchto osob jako svědků před soudem čís. 3568.

— předpis § 152 tr. ř. nebrání tomu, by soud neprováděl o mimosoudních projevech osob, zřeknuvších se svědectví, jinaké důkazy, zejména důkazy svědky a by pak nepřihlížel i k výslechům těchto důkazů čís. 3568.

— ohledně údajů, které kdo učiní ve své vlastnosti jako svědek, jest připustiti odchylku od všeobecné zásady § 490 tr. zák. v ten rozum, že svědek, jemuž nebylo prokázáno, že učinil nepravdivé údaje vědomě nebo dokonce úmyslně, nemůže se výkonem své svědecké povinnosti dopustiti trestného činu vůbec a urážky na cti zvláště čís. 3598.

— i když je trestnímu řádu cizí forma písemného soudního svědectví, není překážky, by na obsah dopisu, zaslaného soudu, nebylo nazíráno jako na sdělení, jímž pisatel mínil vyhověti své svědecké povinnosti, které tudíž pokládal za svou svědeckou výpověď před soudem čís. 3598.

— slabší inteligence a zaostalost ohraničené ve srovnání s normálním vývinem stupně věku od 10 asi přes 14 let nebrání podle § 151 čís. 3 tr. ř. svědec-

kému výslechu, jsou však důvodem vylučujícím přísahu svědeckou (§ 170 čís. 5 tr. ř.) čís. 3648.

— ustanovení § 321 c. ř. s. zprošťuje sice svědka povinnosti odpověděti na otázky obsahu (směru) tam uvedeného (zmocňuje soud, by svědka z povinnosti té zprostil), avšak neruší povinnost svědka odpověděti i na takové otázky úplně a pravdivě, jestliže na ně odpoví, neodpíraje výpověď nebo byv soudem k výpovědi přidržen čís. 3655.

— obhájce je podle § 152 čís. 2 tr. ř. zproštěn povinnosti vydati svědectví jen pro trestní (kárné) řízení, které se vede proti osobě, kterou nebo v jejímž zájmu byl požádán o právní poučení neb o zastupování; ustanovení § 152 čís. 2 tr. ř. nemá místa v trestním (kárném) řízení, ve kterém jde o stihání osoby jiné čís. 98 dis.

— předvolání svědka o obsahu trestního oznámení jest vyšetřovacím úkonem ve smyslu třetího odstavce § 51 tr. ř., zakládajícím předstižení (§ 56 odst. 2 věta prvá tr. ř.) čís. 3746.

— mdlá schopnost vnímací nebo rozpomínací (značná) jest jen překážkou přísahy (§ 170 čís. 5 tr. ř.), nikoli však i svědeckého výslechu; pro vyloučení ze svědectví ve smyslu § 151 čís. 3 tr. ř. musila by býti zjištěna naprostá nezpůsobilost osoby vypověděti pravdu čís. 3865.

— pěstounem ve smyslu § 152 čís. 1 tr. ř. je, kdo převzal cizí dítě bez obřadností potřebných k osvojení do domácnosti, by je živil, ošetřoval a vychovával jako své vlastní dítě (§ 186 obč. zák.) čís. 3878.

— není stíženo zmatečností, vypovídají-li svědci o svých subjektivních dojmech nebo jsou-li na ně tázáni čís. 4011.

— pokud se dopouští utrhání na cti čís. 4121.

— svědkovo právo vzdáti se svědectví záleží v případě druhého odstavce § 152 tr. ř. v tom, že se svědek může vzdáti svědectví vůbec, nelze-li odloučiti výpovědi, které se týkají ostatních obviněných, což zpravidla bude moci posouditi jen svědek sám čís. 4183.

— pokud nejde o zmatek čís. 4 § 344 tr. ř. pro porušení předpisu § 152 odst. 2 tr. ř., usnesl-li se porotní soud (nesprávně), že svědek má právo vzdáti se svědectví jen ohledně příbuzného, aniž rozhodl, zda lze odloučiti výpověď ohledně ostatních obžalovaných čís. 4183.

— ustanovení § 248 tr. ř., že dosud nevyslechnutý svědek nemá býti přítomen při průvodním řízení při hlavním přelíčení, nevztahuje se na toho, ohledně něhož se soud ještě neusnesl, že bude jako svědek slyšen čís. 4191.

— i když svědek odepřel při hlavním přelíčení výpověď, použiv dobrodiní § 152 čís. 1 tr. ř., jest přihlížeti k jeho mimosoudnímu údaji, uvedenému v četnickém oznámení, které bylo při hlavním přelíčení čteno čís. 4196.

— prohlášení svědka, že používá (nepoužívá) výhody § 152 tr. ř., není nezměnitelné, a může býti v tom i onom směru za řízení odvoláno. Je-li z jeho údajů, byť i postupně měněných, zřejmá jeho konečná vůle vypovídati před soudem jako svědek, jest toto jeho rozhodnutí pro soud směrodatné čís. 4295.

— i když svědek prohlásil soudu, že nechce svědčiti (§ 152 tr. ř.), platí další jeho vyjádření, třebaže učiněné na dotaz a na upozornění obhájce, že ono prohlášení odvolává a svědčiti chce; vadný postup soudu, nepřipustil-li přes to výslech onoho svědka, nelze však uplatňovati jako zmatek čís. 5 § 344 tr. ř. ve prospěch obžalovaného, nesloužilo-li ono svědectví obhajobě (předposl. odst. § 344 tr. ř.) čís. 4295.

— je prípustné uložiť záväzok svedčiť takému svedkovi, ktorý je k jednému alebo k jednotlivým zpomedzi niekoľko spoluobvinených (spoluobžalovaných) v pomere uvedenom v § 205 č. 1 tr. p., ak je svedecká výpoveď oddeliteľná a možno-li výsluch zariadiť tak, aby svedok nebol vôbec privedený do postavenia, v ktorom by musel odopreť výpoveď z obavy, aby nepriťažil osobám v § 205 č. 1 tr. p. označeným čís. 4578.

— k otázce rozsahu zproštění úředníka od povinnosti zachovávati úřední tajemství (§ 151 čís. 2 tr. ř.; § 23 služ. pragm.) čís. 4522.
— svědkovi, jemuž uložen trest ve smyslu § 160 tr. ř. pro odpírání výpovědi, přísluší právo stížnosti po rozumu § 481 tr. ř. čís. 4371.
— je podle zákona (§ 199 a) tr. zák.) povinen, by u soudu vypovídal pravdu tak, jak ji sám poznal, a nikoliv, jak mu ji napověděl někdo třetí čís. 4833.
— z důvodu nedostavení se svědka, jehož pobyt jest neznámy, jest odročiti hlavní přelíčení jen, lze-li důvodně očekávati, že další pátrání po svědku nezůstane bez úspěchu, any zbývají ještě pro pátrání po něm prostředky a cesty dosud opomenuté, avšak dle zvláštních okolností případu způsobilé k objevení svědkovy stopy čís. 4591.
— výslech státního úředníka jako svědka bez předchozího zproštění povinnosti zachovávati úřední tajemství je nepřípustné po rozumu § 151 čís. 2 tr. ř. jen, pokud je samostným svědkem nebo jinak poukázáno k tomu, že se zamýšlený výslech dotkne postřehů nebo poznatků, jejichž vyjevením poruší svědek úřední tajmeství čís. 4598.
— svědectví a nález a posudek státního úředníka jsou neplatné (§§ 151 č. 2, 120 tr. ř.) jen v těch částech, jimiž vyjevil poznatky a postřehy, které z důvodu úředního tajemství vyjeviti nesměl čís. 4598.

Svěrací řetízek: kdy jej smí strážník přiložiti čís. 3835.

Svěřená věc: věc jest »svěřenou« ve smyslu § 183 tr. zák., byla-li jejím držitelem (netřeba ani, by to byl její vlastník) odevzdána skutečně v moc pachatelovu buď podle dohody, neb i jen v předpokladu, že s ní naloží ve smyslu odevzdatelově čís. 3759.

Svěření (§ 132 tr. zák.) viz s v e d e n í.
— **(§ 183 tr. zák.):** nelze omeziti na detenci věci, jíž nabyto na základě smlouvy nebo smlouvě podobného právního poměru se závazkem věc svého času vrátiti čís. 4062.
— — pojem svěření předpokládá, že byla někomu propůjčena skutečná dispoziční moc nad věcí se závazkem neb alespoň v předpokladu, že s ní naloží podle projevené (nebo jinak mu známé) vůle oprávněného čís. 4062, 4127.
— — rozhodná je podstata faktických a právních vztahů pachatele k věci, aniž záleží na tom, zda vztahy ty byly zjednány k podnětu pachatelovu či bez něho čís. 4127.
— — svěřitel (§ 183 tr. zák.) nemusí býti totožným s osobou k věci oprávněnou čís. 4130.
— **k dozoru (§ 132 III tr. zák.):** stačí, je-li tu poměr, z něhož plyne podle všeobecných pravidel a názorů životních pro určitou osobu právo a povinnost dozírati na jinou osobu ve smyslu zákona čís. 4041.

Světová krise: a úpadek z nedbalosti čís. 4554.

Svolavatel shromáždění: pojem čís. 4381.
— — viz též s h r o m á ž d ě n í.

Šálivá podobnost (zaměnitelnost) známky viz o c h r a n a z n á m e k.
— **zaměnitelnost:** označení zboží čís. 3949.
— — viz též o c h r a n a z n á m e k.

Šíření nepravdivých zpráv: (§ 18 zák. na ochr. rep.): jest sem zahrnouti i taková sdělování, jež, třebaže přesně nekonkretisovala do všech podrobností tvrzenou skutečnost, přes to svými náznaky, třeba i časově a místně neurčitými, napovídají událost (předpověď), způsobilou vyvolati účinky v zákoně předpokládané čís. 4010.
— — — že četníci stříleli do bezbranných dětí, aniž lid vyzvali k rozchodu čís. 4818.
— — — mluvením o horečných válečných přípravách čís. 4883.

Škoda: ve smyslu § 4 zák. čís. 562/1919 čís. 3860.

— posuzování její výše čís. 3631.
— jest ji rozuměti újmu na jmění, zmenšení (ztenčení) majetku již existujícího na rozdíl od ušlého zisku, »jejž může někdo očekávati podle obyčejného běhu věcí« (§ 1293 obč. zák.) čís. 4795.
— **z činu vzešlá** viz l í t o s t ú č i n n á.

Škodná: nelze rozšiřovati právo, škodnou zvěř skoliti, které přísluší za podmínek § 38 odst. 2 honebního zákona každému, na oprávnění takovou zvěř si přivlastniti. Třetím osobám nepřísluší právo okupační ke škodné zvěři čís. 3713.

Škodou: opodstatňující vyšší trestní sazbu § 94 tr. zák. jest i škoda na majetku; nezáleží na jejím větším nebo menším rozsahu; stačí škoda (nebo jinaké zlo), která byla způsobena zároveň s omezením osobní svobody tímto omezujícím jednáním samým, i škoda, která při tom vznikla jen nahodile, nejsouc jako taková pachatelem zamýšlena čís. 4308.

Škola: vpád do ní a přemístění křížů v učebnách čís. 4017.
— **elementární** viz e l e m e n t á r n í š k o l a.
— viz též o c h r a n a r e p u b l i k y (§ 17).

Školní děti: potrestání jich učitelem čís. 3462.
— **sbírka** viz s b í r k a k p o t ř e b ě š k o l n í.
— **stávka:** vybízením ke hromadnému neplnění veřejnoprávních povinností ve smyslu § 15 čís. 1 zák. na ochr. rep. je i vybízení dětí ke školní stávce čís. 4818.
— **záchod:** rozmrazování rour (§ 335 tr. zák.) čís. 3741.

Školou povinné děvče: jest svěřeno (§ 132 III tr. zák.) k dozoru průvodčímu vlaku, jímž jede čís. 4288.

Školská výchova: jest věcí nejen státního, nýbrž i politického života ve smyslu druhého odstavce § 303 tr. zák. čís. 4289.

Školský řád: § 420 tr. zák. nestanoví skutkovou podstatu zvláštního samostatného trestného činu, nýbrž upravuje jen trest pro trestný čin uvedený v § 413 tr. zák., pokud se ho dopustil učitel na svém chovanci a žáku; nezakládá proto každé tělesné potrestání školních dětí učitelem (překročení zákazu § 82 školského a vyučovacího řádu pro školy obecné a měšťanské z 29. září 1905, čís. 159 ř. zák.) skutkovou podstatu onoho přestupku, nýbrž jen takové, při němž utrpěla pokáraná osoba škodu na těle; nebyla-li tato okolnost v článku tvrzena, nejde obviňování z onoho přestupku ve smyslu § 487 tr. zák., nýbrž po případě o přestupek § 496 tr. zák. nebo § 488 tr. zák. čís. 3462.

Škrtnutí ze seznamu: advokátů čís. 175 dis.

Škubání řetízky viz n á s i l í d l e § 81.

Šrapnel: není zbraní ve smyslu § 13 čís. 1 zák. na ochr. rep. čís. 4066.
— jeho přechovávání čís. 4507.
— viz též z b r o j n í p a t e n t.

Štátne väzenie viz s t á t n í v ě z e n í.

Štátny polesný viď p o l e s n ý š t á t n y.
— **zástupca:** nariadivši stopovanie, je oprávnený vo vlastnom obore pôsobnosti samostatne zisťovať, či jestvujú dôvody vylučujúce trestnosť činu, a okresný súd alebo vyšetrujúci sudca (§ 86 tr. por.) sú povinní vyhovieť požiadaniu štátneho zástupcu aj v tomto smere; k pojmu »trestného činu« v smysle ustanovenia § 101 č. 1 tr. por. čís. 4437.

Štítící se práce viz r o b o t á r n a.

Štvavosť: lze spatřovati v tom, že výrok byl pronesen ve shromáždění komunistickém a mohlo pro nesympatické zaujetí posluchačstva proti poměrům v Československé republice vzejíti z řeči nepřátelské smýšlení proti státu čís. 3730.
— **výroku:** lze posuzovati jen se zřetelem na to, co, před kým, jakým způsobem a v jaké souvislosti bylo mluveno; k pojmu štvavosti nestačí, že výrok vyvolal v očích některých svědků nepříznivý dojem o republice čís. 3862.

Švagrovství: ačkoli švagrovství jest poměrem rodinným ve smyslu § 39 č. 4 zák. čís. 50/23 Sb. z. a n., není o sobě ještě důvodem vylučujícím trestnost podle § 21 č. 3 cit. zákona; třeba zjistiti skutečný vzájemný poměr zúčastněných osob, aby bylo možno posouditi, zda by pachatel újmu osoby, již nadržoval, pociťoval jako újmu vlastní čís. 4386.

— viz též rodinný poměr.

Švindléř: slovo »šalič (švindléř)« nekryje se co do smyslu se slovem podvodník; k švindlérství se nevyžaduje úmysl poškozovací, nutný pro pojem »podvodu« čís. 3838.

Tábor: účast na zakázaném čís. 3719.

Tabulka výstražná viz výstražná tabulka.

Tahání se o pušku: s četníkem čís. 4218.

Tajemství obchodní viz obchodní tajemství.

— **úřední** viz úřední tajemství.

— **výrobní** viz výrobní tajemství.

Tajemstvím (§ 31 zák. č. 111/1927): jsou veškeré skutečnosti, které, souvisejíce s podnikem nejsou zjevné a podle vůle majitele podniku mají býti tajeny čís. 4749.

Tajení pátrahů: po rozumu prvé věty § 214 tr. zák. odpovídá jakýkoliv positivní čin, jenž směřuje podle úmyslu jednajícího k tomu, by známá mu (jednajícímu) okolnost, jež je způsobilá k objevení zločinu nebo pachatele, zůstala pátrající vrchnosti utajena čís. 4268.

— — spadají sem nejen takové činy, podniknuté přímo proti pátrající vrchnosti, nýbrž i jiné činy oné povahy, jimiž má býti křižováno případné usilování pátrající vrchnosti o objevení zločinu nebo jeho pachatelů čís. 4268.

Tajnou: ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. je i taková organisace, která, majíc ve skutečnosti účel v odst. prvém uvedený, předstírá jiný účel čís. 3640.

— je nejen organisace, jež se před úřady skrývá, nýbrž i ta, jež vystupuje na veřejnost, avšak předstírá při tom jiný účel, než skutečně má čís. 3847, 3849.

— nevyžaduje se nezbytně, by státu nebezpečné sdružení jednalo ve všem jen tajně a skrytě; tajnou jest i organisace, která sice vystupuje (najmě v cizozemsku) veřejně, úmyslně se však vymyká ingerenci a kontrole zdejších úřadů, jsouc ustavena a postupujíc tak, by byla mimo dosah a mimo pravomoc zdejších úřadů čís. 3917.

— je organisace i, předstírá-li jiný účel než ve skutečnosti má; stačí, že skauting (pořádání skautských táborů), najmě i pobyt v přírodě, koupání a vzdělávací kursy byly jen rouškou, pod kterou měly býti propagovány idee komunistické za účelem přípravy účastníků k revolučnímu převratu čís. 4861.

Tampon viď rozh. čís. 4567.

Ťažké ublíženie páchateľovi: pro pojem »těžkého ublížení pachateli nebo jeho příslušníkům« v § 307 odst. II. tr. zák. není rozhodným objektivní výsledek ublížení, nýbrž subjektivní duševní účinek, který mělo jednání poškozeného na mysl a cit pachatelův a který v něm vyvolal dojem těžkého ublížení čís. 4430.

Telata: patří k drobnému dobytku jatečnímu čís. 4486.

Telefonní tyč: přibití na ní výstražné tabulky a § 23 tisk. zák. čís. 4718.

Telegrafická opověď: zmateční stížnosti čís. 4546.

— — viz též zmateční stížnost.

Telegrafy (zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924): nedostatek povolení žádaného v § 24 čís. 1 zákona není odstraněn již pouhým ohlášením čís. 3427.

— — »zařízením« jest i přístroj, který nefunguje a jejž je třeba k zahájení provozu doplniti, některé jeho součástky vyměniti nebo jinak jej opraviti čís. 3427.

— — pojem »přechovávání« nevyžaduje jednání tajné (ukrývání), zasahuje veškeré případy, ve kterých jsou zařízení v dosahu faktické moci osoby fysické nebo právnické, takže osoba ta může jich použíti k zachycení odněkud vyslaných zpráv radiotelegrafních nebo radiotelefonních čís. 3427.

— — s hlediska pojmu »přechovávání« je lhostejno, za jakým účelem si ta která osoba onu možnost zjednala, jakým způsobem a po kterou dobu si ji zachovala, a zda se jí podařilo či nepodařilo použitím zařízení dovršiti pouhou možnost ve skutečné zachycení zpráv čís. 3427.

— — k subjektivní skutkové podstatě přečinu § 24 čís. 1 zákona je třeba, by pachatel věděl, že jde o takové jednání a o takový předmět jednání toho, jaké má zákonný zákaz na zřeteli čís. 3427.

— — přesvědčení pachatelovo, že povolení je třeba si opatřiti teprve po vyzkoušení aparátu, nevyviňuje (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3427.

— — »zařízením« jest nejen i zařízení neúplné a provozu zatím neschopné, nýbrž i pouhá součástka zařízení čís. 3500.

— — s hlediska § 24 zákona je třeba povolení k přechovávání, nestačí pouhá přihláška (podání žádosti); omyl v tomto směru jest omylem právním (§ 233 tr. zák.) čís. 3500.

— — pod ustanovení § 24 zák. ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 spadá jen antena úplně sestavená čís. 3539.

— — pro skutkovou podstatu přečinu podle § 24 zákona jest lhostejno, zda byl pachatel vlastníkem stanice, zda byla stanice dohotovena či nehotová; nevyhledává se ani zatajení stanice ani zkrácení poplatku čís. 3554.

— — § 24 čís. 2 zakazuje a ohrožuje trestem za přečin každé přechovávání radiotelefonního zařízení vůbec, pro něž nemá přechovavatel úřední povolení, tedy nejen přechovávání celého aparátu k provozu schopného a již vyzkoušeného, nýbrž i jednotlivých součástek, jichž lze snad použíti i k jiným účelům čís. 3845.

— — dodatečné udělení koncese neúčinkuje zpět na dobu, kdy měl pachatel u sebe aparát, nemaje úřední povolení, třebas byl dodatečně zapraven poplatek za tuto dobu čís. 3845.

— — přechovávání nepočíná teprve, když stanice byla již sestavena a vyzkoušena, by byla schopna provozu, nýbrž nedovoleně přechovává, kdo má u sebe i jen součástky radiotelefonního zařízení, a to od okamžiku, kdy je počne u sebe míti, nemaje k tomu úřední povolení čís. 3845.

— — darování odhlášeného aparátu osobě, které ještě nebylo uděleno povolení k přechovávání tohoto zařízení, třebas s vědomím, že obdarovaný nemá koncese, neodpovídá ani pojmu návodu ani pomáhání, spadajíc po případě pod správní přestupek § 24 odst. 6 zák. čís. 9/24 čís. 3845.

— — bývalý radiokoncesionář nepřechovává radiotelefonní zařízení bez povolení podle § 24 odst. 1 zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n., když, odhlásiv řádně radiotelefonní koncesi, ponechal u sebe radiotelefonní zařízení i po uplynutí jednoroční lhůty § 23 odst. 2 cit. zákona, aniž zažádal o její prodloužení a aniž si opatřil novou koncesi čís. 3841.

— — ustanovení § 23 odst. (2) zák. čís. 9/1924 nevztahuje se na singulárního nástupce oprávněné osoby, který nabyl radiotelegrafního zařízení právním jednáním mezi živými čís. 4063.

— — pro pojem »přechovávání« (§ 24 odst. (2) zák. čís. 9/1924 nezáleží na tom, zda zařízení patří tomu, kdo je u sebe má, ani na tom, že je má jen na zkoušku, zda ho skutečně používá, ani na podnětu a účelu přechovávání; povolení k přechovávání jest ryze osobní čís. 4063.

— — skutkovou podstatu podle § 24 zák. čís. 9/1924) naplňuje ve směru subjektivním jakékoli zaviněné jednání proti zákazu zákona č í s. 4064.

— — nevěděl-li pachatel (§ 24 zák. čís. 9/1924), že si jest opatřiti koncesi na přechovávání radiotelefonního zařízení předem a v každém případě, kde jde o nového držitele, a nevěděl-li, že koncese pro týž aparát je ryze osobní a nepřevoditelná, jde o neznalost trestního zákona (§ 233 tr. zák.) č í s. 4064.

— — skutková podstata přečinu podle § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 nevyžaduje tajný způsob přechovávání (ukrývání) zařízení, ani úmysl zneužiti zachycených zpráv v neprospěch státu, ani delší trvání protiprávního stavu; stačí, má-li kdo bez povolení u sebe zařízení, třebas jen krátkou dobu, pro zábavu; nezáleží na tom, zda pachatel zařízení použil (zprávy jím poslouchal); povolení nemůže býti nahraženo podáním žádosti o povolení č í s. 4072.

— — ustanovení § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 zakazuje a ohrožuje trestem každé přechovávání radiotelefonních zařízení vůbec (bez povolení), tedy nejen přechovávání celého aparátu k provozu schopného a již vyzkoušeného, nýbrž i jednotlivých součástek, jichž lze snad použíti i k jiným účelům č í s. 4214.

— — postavil-li si 16letý syn o své újmě v domě svého otce antenu a začal pak sestavovati přijímací přístroj tím, že si postupně opatřil součástky, byl by přechovavatelem ve smyslu § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 i jeho otec jen, kdyby svým jednáním (výslovným projevem nebo konkludentním činem) dal najevo, že se stotožňuje s protiprávním jednáním svého syna, nebo kdyby jinak bylo jeho vůlí míti přístroj, třebas jen fakticky u sebe (ve své moci) č í s. 4214.

— — zákon (§ 24 zák. čís. 9/1924) nestíhá jen toho, kdo bez povolení přechovává radiotelefonní stanici schopnou k provozu nebo v provozu jsoucí, po případě toho, kdo přechovává veškeré součástky, jichž je nevyhnutelně potřebí, by radiostanice byla k provozu způsobilá, nýbrž každé neoprávněné přechovávání radiotelefonních zařízení vůbec č í s. 4219.

— — jednolampová stanice může býti zařízením, jéž má zákon o telegrafech (§ 24 zák. čís. 9/1924) na mysli, skládá-li se skutečně ze součástek, které ve svém celku odpovídají obvyklému označení »jednolampová stanice«, nebo které již samy o sobě jsou radiotelefonním zařízením ve smyslu zákona č í s. 4219.

— — přečinu podle § 24 čís. 1 zákona čís. 9/1924 dopouští se i cizozemský obchodník, prodavší bez úředního povolení v tuzemsku radiotelefonní zařízení, a to i, opatřil-li si kupitel povolení k dovozu koupeného zařízení. Prodáváním jest jakékoli úplatné zcizování, děje-li se po živnostensku č í s. 4302.

— — přechovávatel (§ 24 zák. čís. 9/1924) musí si opatřiti koncesi (povolení) ještě než začíná radiotelefonní zařízení přechovávati; s opatřením si a přechováváním zařízení (se sestrojením a provozem stanice) musí sečkati, až ho dojde zpráva, že mu povolení (koncese) bylo uděleno; pro beztrestnost nestačí pouhé ohlášení nebo mylný předpoklad přechovávatelův, že přechovávání bylo určenou jím osobou k jeho příkazu ohlášeno (§§ 3, 233 tr. zák.) č í s. 4671.

— — účelem zákona je zvýšená ochrana veřejného státního zájmu na přísné kontrole možnosti provozu radiotelefonního; chce tedy s plnou přísností zakročiti tam, kde jde o přechovávání takových zařízení, k němuž nebylo státními dozorčími orgány vůbec dáno povolení, o němž tedy státní správa vědomosti nenabyla č í s. 4679.

— — amplion sám o sobě nespadá pod pojem radiotelegrafního nebo radiotelefonního zařízení po rozumu § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924; není proto ku přechovávání amplionu třeba povolení ve smyslu tohoto zákona č í s. 4729.

— — koncesovaný obchodník, který předváděl radiostanici k propagaci rozhlasu (za účelem reklamním) v jiné obci, než ve které měl ohlášenou a povolenou prodejnu, dopustil se tím, že tam nechal přístroj v úschově, jen administrativního deliktu podle § 24 odst. 6 zák. čís. 9/1924; avšak osoba, která vzala aparát ten bez povolení do úschovy — třebaže jen přechodně na několik málo dní a z ochoty — dopustila se tím přečinu podle § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 č í s. 4791.

— — pojem »přechovávání« ve smyslu § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 není rovnocenný pojmu držby ve smyslu občanského zákona; vyžaduje, by obžalovaný sám měl radiotelefonní přístroj u sebe (by přístroj byl v dosahu jeho faktické moci používati ho) č í s. 4815.

— — pro pojem »přechovávání« podle § 24 odst. 1 zák. je rozhodnou skutečnost, že osoba fysická nebo právnická »má u sebe« radiotelefonní zařízení (§ 3 odst. 2 zák.), čímž se rozumí, že zařízení to je v dosahu její faktické moci používati ho k zachycení a poslouchání vysílaných zpráv radiotelefonních č í s. 4815.

— — přečinu podle § 24 (1) zák. čís. 9/1924 se dopouští i ten, kdo má u sebe bez povolení jen na zkoušku radioaparát, který mu za tím účelem dodala firma, která má povolení k výrobě, prodeji a přechovávání takových přístrojů; omyl co do povinnosti opatřiti si i v tomto případě povolení k přechovávání přístroje neomlouvá (§§ 3, 233 tr. zák.) č í s. 4847.

— — radiotelefonním zařízením po rozumu § 24 zák. čís. 9/1924 nejsou jen úplné a k provozu schopné radiopřístroje (radiové aparáty), nýbrž i přístroje ve stavu nepoužívaném, jichž lze používati po výměně některé součástky a po opravě (připojení součástek jiných), ba i takové součástky, jsou-li pro telefonní provoz podstatné č í s. 4475.

— — jde o právní omyl ve smyslu § 233 tr. zák., domníval-li se pachatel, že k přechovávání nepoužívatelného přístroje není třeba koncese č í s. 4475.

— **§ 24 (3):** podmienkou kvalifikácie činu podľa § 24 č. 3 zák. č. 9/24 Sb. z. a n. je zistenie takých skutočností, z ktorých možno uzatvárať, že páchateľ jednal zo zištnosti č í s. 4843.

— **§ 24 (5):** propadnutí radiotelefonního zařízení ve smyslu § 24 odst. (5) zák. čís. 9/1924 nelze vysloviti, nemá-li je již ten, kdo je bez povolení přechovával, ana ho nabyla před zahájením trestního řízení bezelstně třetí osoba, jíž bylo dáno povolení k přechovávání tohoto radiotelefonního zařízení č í s. 4220.

— — ustanovení § 24 odst. 5 zák. o radiotelegrafech předpisuje obligatorně, že radiotelegrafní zařízení, o němž soud zjistil, že je někdo přechovával, vyráběl, prodával, dovážel (bez úředního povolení), propadá ve prospěch státu, bez ohledu na to, je-li vlastnictvím pachatelovým, či osoby třetí. Tuto právní větu (rozh. čís. 4220) je však posuzovati ve spojitosti se skutkovým dějem, k němuž se v tom kterém případě vztahovala, a nelze pi povšechně rozšiřovati na případy, které doposud předmětem rozhodování zrušovacího soudu nebyly č í s. 4679.

— — propadnutí po rozumu § 24 odst. 5 zák. čís. 9/1924 je v podstatě svou povahou vedlejším trestem, který nemůže stihnouti osobu na trestném činu nezúčastněnou; nelze proto vysloviti propadnutí radiového přístroje, který pachateli (odsouzenému) nenáleží, nýbrž byl jím odcizen osobě, která přístroj přechovávala oprávněně, majíc k tomu koncesi příslušného poštovního a telegrafního úřadu č í s. 4679.

— — propadnutí radiotelegrafního nebo radiotelefonního zařízení po rozumu § 24 (5) zák. čís. 9/1924 není výhradně vedlejším trestem, který může postihnouti jen pachatele, ať již přímého či spoluvinníka neb účastníka, k jehož odsouzení došlo, nýbrž jde tu zároveň o opatření administrativní (zabezpečovací), které může postihnouti i třetí osobu na trestném činu nezúčastněnou, je-li vlastníkem věci, která byla předmětem trestného činu č í s. 4847.

— — nalézací soud je povinen (§ 281 čís. 11 tr. ř.) vysloviti ve smyslu § 24 (5) zák. čís. 9/1924 propadnutí radioaparátu bez povolení přechovávaného, třebaže je vlastnictvím firmy, jež má povolení k výrobě, prodeji a přechovávání takových přístrojů čís. 4847.

— — nebrání-li tomu zřetele veřejné nebo důležité zřetele soukromé, lze i výkon výroku o propadnutí po rozumu § 24 (5) zák. čís. 9/1924 podmíněně odložiti (§ 5 odst. 2 zák. čís. 562/1919) čís. 4847.

— — jde o porušení předpisu § 260 čís. 3 a o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř., nevyslovil-li nalézací soud v rozsudku, zda radiotelefonní zařízení propadá, nýbrž vyhradil výrok o tom pozdějšímu rozhodnutí čís. 4877.

— — propadnutí radiotelefonního zařízení netřeba vysloviti, nabyla-li ho před zahájením trestního řízení nebo při něm bezelstně (nevědouc o tom, že bylo zahájeno trestní řízení proti tomu, od koho zařízení nabyla) osoba od pachatele rozdílná, jíž bylo dáno povolení k přechovávání onoho zařízení čís. 4877.

— **§ 24 (6):** koncesovaný obchodník, který předváděl radiostanici k propagaci rozhlasu (za účelem reklamním) v jiné obci, než ve které měl ohlášenou a povolenou prodejnu, dopustil se tím, že tam nechal přístroj v úschově, jen administrativního deliktu podle § 24 odst. 6 zák. čís. 9/1924, avšak osoba, která vzala aparát ten bez povolení do úschovy — třebaže jen přechodně na několik málo dní a z ochoty — dopustila se tím přečinu podle § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924 čís. 4791.

Testament viz poslední pořízení.

Těhotná žena (§ 339 tr. zák.) viz nevdaná těhotná žena.

Tělesná trýzeň viz trapný stav.

— **vada:** pokud její vytýkání lze na roveň stavěti vydávání/ve veřejný posměch; způsob, jak se to stane a za jakých okolností, bude rozhodovati o tom, zda výtka tělesné vady (nikoliv tato) není takového rázu, že jest ji pokládati za snižování pohaněného v obecné vážnosti čís. 4007.

Tělesné potrestání: žáka učitelem čís. 3462.

Těžká urážka: ve smyslu § 281 odst. II. tr. zák. slov. předpokládá takové jednání poškozeného, jímž bylo silné rozčilení obžalovaného, zmíněné v odst. I. § 281 tr. zák. slov. ještě více stupňováno, takže možnost volného rozhodování obžalovaného byla ještě více omezena, než jak předpokládá odst. I. cit. zákonného ustanovení čís. 4594.

Těžký žalář viz trest.

Těžší zlé činy: po rozumu posl. věty § 523 tr. zák. čís. 4426.

— — — viz též opilost.

Thema probandi: jak lze určiti čís. 4028.

Tchýně viz krádež v rodině.

Tiseň: pojem čís. 4565.

— tísní ve smyslu § 1 zák. čl. XXV:1883 jest takový hospodářský stav dlužníkův, který ho nutí, aby pro dosažení úvěru neb odkladu placení učinil krok, který by při náležitém rozvážení neuznal za vhodný; skutková podstata trestného činu podle cit. zák. ustanovení vyžaduje, aby dlužník byl v tísni již při poskytnutí úvěru neb odkladu placení čís. 4460.

— viz též lichva.

Tiskař: ručí za dodržení pořádku v tiskárně; přikáže-li předkládání povinných výtisků a expedici svým zřízencům, musí opatřiti vše, by příkazy správně plnili, musí plnění příkazů těch kontrolovati čís. 3573.

— nestačí-li tiskař na veškeré své povinnosti, jest na něm, by zřídil správce tiskárny (po případě i více správců), jenž, byl-li úřadem schválen, ručí za povinnosti tiskaři uložené (§ 5 zákona o tisku) čís. 3573.

— zodpovídá trestně za obsah periodického tiskopisu, jsou-li tu podmínky přičitatelnosti trestného činu podle všeobecných předpisů trestního zákona (§§ 7, 10 tr. zák.; § 1 odst. (1) tisk. nov.); trestný čin podle § 6 tisk. nov. nepřichází u tiskaře v úvahu čís. 3938.

— pro přestupek § 17 tisk. zák. nelze tiskaře odsouditi, nebyl-li tiskopis vypraven čís. 3986.

— jen on je podmětem trestného činu podle § 9 tisk. zák. čís. 4051.

— to, že nakladatel (vydavatel) neperiodického tiskopisu není znám, je objektivní podmínkou trestní zodpovědnosti správce tiskárny ve smyslu § 24 tisk. nov., a to pro dobu, kdy je soudu rozhodnouti o tom, zda se na správce přesouvá trestní zodpovědnost; nesejde na tom, kdy se soukromému obžalobci stalo známým, kdo je nakladatelem (vydavatelem) tiskopisu čís. 4351.

— nemá-li býti tiskař za podmínek § 1 odst. (2) tisk. nov. stíhán pro své spolupůsobení při tisku, nelze v tom, že odpovědný správce tiskárny četl kartáčový otisk neperiodického tiskopisu a nařídil jeho vytisknutí, spatřovati původcovství (spolupůvodcovství) ve smyslu § 1 (3) čís. 3 tisk. nov., nepřistoupila-li k tomu další nějaká činnost při uveřejnění zprávy, která by přesahovala rámec jeho přirozené a zákonem v § 1 odst. (2) tisk. nov. předpokládané účasti při tisku; vytisknutí onoho tiskopisu nelze tu podřaditi ani pojmu »spoluviny« ve smyslu § 5 tr. zák. čís. 4351.

— § 24 (1) tisk. nov. činí (podpůrnou) odpovědnost správce tiskárny závislou jen na tom, zda je nakladatel (vydavatel) znám čili nic, nečiní však rozdílu, zda je nakladatelem (vydavatelem) osoba právnická či fysická čís. 4607.

— zodpovědný správce tiskárny při tiskopisu neperiodickém je na roveň postaven zodpovědnému redaktoru při tiskopisech periodických, na jehož místo v příčině odpovědnosti nastupuje. Platí proto pro zodpovědného správce tiskárny plnou měrou ona zákonná ustanovení, jež se týkají zodpovědného redaktora, jak tomu také výpočtem oněch zákonných ustanovení v § 24 tisk. nov. je dán náležitý výraz čís. 4673.

— tisková novela čís. 124/1924 Sb. z. a n. nevymezuje blíže pojem zodpovědného správce tiskárny (§ 24 tisk. nov.); v tomto ohledu jest hledati objasnění v zákonech jiných, na př. v § 5 zák. o tisku, jenž mluví o zřízení správce tiskárny majetníkem tiskárny a o jeho úředním schválení, dále v §§ 3 a 55 živn. řádu, podle nichž mohou i právnické osoby provozovati živnosti za týchž podmínek jako osoby jednotlivé, že však musí zříditi způsobilého náměstka (obchodvedoucího, dílovedoucího) nebo pachtýře (§ 3) a že u koncesovaných živností (§ 15 č. 1 živn. řádu) musí majitel živnosti vyžádati si schválení zřízení náměstka od živnostenského úřadu (§ 55 živn. řádu) čís. 4673.

— kdo nebyl ani okresním úřadem ani družstvem vyrozuměn aniž jinak zvěděl o tom, že byl úředně schválen za zástupce tiskařské koncese družstva (§ 55 odst. 2 živn. ř.), a aniž funkci tu skutečně obstarával, nezodpovídá trestně jako odpovědný správce tiskárny (§ 24 tisk. nov.) za zanedbání povinnosti při tisku po rozumu §§ 6, 24 tisk. nov. čís. 4673.

— viz též zákon o tisku (§ 17).

Tiskopis: jest jím i listina zhotovená psacím strojem (proklep) čís. 3809, 3849.

— u přečinu podle § 29 zák. o nek. s., spáchaného tiskem (insertem), počíná zodpovědnost pisatele odevzdáním závadného písemného projevu (objednaného insertu) do tisku čís. 3942.

— tvrdě, že si myslil, že tiskové předpisy nejsou tak přísné, jde-li o tiskopis nepolitický, určený k poučování, uplatnil obžalovaný jen neznalost trestněprávního předpisu, jíž se podle §§ 3 a 233 tr. zák. omlouvati nemůže čís. 4009.

— obsahuje-li leták stať závadnou s hlediska skutkových podstat § 14 čís. 3 a 5 zák. na ochr. rep., dopouští se oněch přečinů nejen, kdo obsah letáku sestavil a dal vytisknouti, nýbrž i, kdo jej rozšiřoval, znaje jeho obsah čís. 4343.

— neznalost obsahu tiskopisu vylučuje sice zlý úmysl (vědomí) vyžadované skutkovými podstatami trestných činů, jejichž skutkové podstaty jsou ob-

sahem tiskopisu založeny, nevylučuje však nevědomou nedbalost a nebrání proto přičítati protiprávní směr tiskopisu (jeho obsahem objektivně daný) za předpokladů třetího a pátého odstavce čl. III. zák. čís. 142/1868; tyto předpoklady jsou tu stanoveny alternativně čís. 4346.

— v protizákonném rozšiřování tiskopisu, obsahujícího několik částí (projevů), zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního (stupně trestnosti), jde (pokud rozšiřovatel obsah tiskopisu nezná) o nedbalý skutek jediný a jednotný, aniž lze (obdobně jako u zodpovědného redaktora) mluviti o povinnosti rozšiřovatele přesvědčiti se o nezávadnosti každého jednotlivého ze článků, z nichž tiskopis sestává čís. 4346.

— vzal-li si obžalovaný více výtisků urážlivých letáků, poněvadž mu bylo přikázáno, aby je mezi lidem rozdal, a odevzdal-li část jinému a část sám rozdával, jde tu o složky jednotného jednání, jichž souhrn je i pro otázku způsobilosti přivoditi účinek posuzovati jako celek čís. 4724.

— k pojmu rozšiřování tiskovin čís. 4724.

— v rozšiřování tiskopisu obsahujícího několik projevů zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního, jde o skutek jediný a jednotný čís. 4806.

— otisk zhotovený cyklostilem jest »tiskovinou« ve smyslu § 2 odst. 1 zák. čl. XIV:1914 čís. 4406.

— »rozšiřovati« ve smyslu § 8 zák. čl. XIV:1914 lze i jediný exemplář tiskoviny, činí-li se jeho obsah přístupným, třebas postupně, velkému počtu lidí, aniž bylo předem zabezpečeno, že zůstane v úzkém kruhu zájemců čís. 4406.

— **§ 7 tr. zák.:** účelem ustanovení § 1 odst. (2) tisk. nov. jest jen, by byl početně omezen okruh osob pro tiskové delikty stíhatelných (§ 7 tr. zák.) v tom směru, by osoby, které jsou jen nepřímo účastny na obsahu tisku a kterým zpravidla nelze vinu dokázati, nebyly vydávány trestnímu stíhání; časově v příčině stíhatelnosti některé na obsahu tisku zúčastněné osoby neobsahuje tento zákonný předpis žádného ustanovení a nemá s ustanovením odst. (1) § 12 tisk. nov. nic společného čís. 3541.

— — i při trestných činech, spáchaných obsahem tiskopisu, přicházejí k platnosti všeobecné zásady trestního zákona o spoluvině a spolupachatelství čís. 3559.

— — okolnost, že obžalovaný letáky nečetl a jejich obsah neznal, je důležitou jen při stíhání rozšiřovatele tiskopisu ve smyslu § 7 tr. zák., nikoliv při pouhém kulposním deliktu zanedbání povinné péče čís. 3605.

— — ustanovení § 6 tisk. zák. platí jen pro obor tiskového zákona; jde-li o činy, jež nelze posuzovati podle tiskového zákona, je pro posouzení otázky, zda šlo o »rozšiřování« letáků trestného obsahu, směrodatným ustanovení § 7 tr. zák. čís. 3875.

— — ohrazoval-li se ten, kdo předal jinému tiskopis (zásadní prohlášení K. S. Č.), jehož obsahem byl spáchán trestný čin (§§ 15 čís. 3, 14 čís. 1, 5 a 18 čís. 2 zák. na ochr. rep.), k přečtení v určité schůzi (okresního zastupitelstva), proti tomu, by jeho obsah byl čten a schůze (jeho politické organisace) se usnesla, že se čísti nebude, byla přerušena jeho činnost stíhaná § 7 tr. zák. čís. 3911.

— **§ 485 tr. ř.:** i pro přestupek § 497 tr. zák. spáchaný obsahem tiskopisu jest podle § 485 tr. ř. příslušným okresní soud v sídle sborového soudu prvé stolice čís. 3501.

— **§ 493 tr. ř.:** právní podřadění obsahu tiskopisu při určitém objektivním řízení (§ 493 tr. ř.) není závazným pro další řízení trestní čís. 3605.

— **zákon o tisku (ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863):**

— — **§ 4:** tiskopisem jest i listina zhotovená psacím strojem (proklep) čís. 3809, 3849.

— — **§ 6:** rozšiřováním ve smyslu § 6 tisk. zák. jest všeliké úmyslné jednání, jímž se tiskopis činí přístupným individuelně neomezenému počtu osob čís. 3459, 4096.

— — — za tím účelem, by jím bylo působeno na jejich smýšlení; spadá sem rozdávání tiskopisu, nikoliv však ponechání části letáků v bytě čís. 4096.

— — — stačí, že zabavené výtisky ležely ve veřejně přístupné nádražní prodejně čís. 3459.

— — — ustanovení § 6 tisk. zák. platí jen pro obor tiskového zákona; jde-li o činy, jež nelze posuzovati podle tiskového zákona, je pro posouzení otázky, zda šlo o »rozšiřování« letáků trestného obsahu, směrodatným ustanovení § 7 tr. zák. čís. 3875.

— — — rozhazování tiskopisů trestného obsahu na veřejném místě (po ulicích) jest »rozšiřováním« čís. 3875.

— — — pojem »rozšiřování« jest způsobem závazným i pro skutkovou podstatu trestného činu podle čl. III čís. 5 zák. čís. 142/1868 vyložen přímo v zákoně (§ 6 tisk. zák.) čís. 4298.

— — — pojmy »odbyt (Vertrieb)« ve smyslu § 6 tisk. zák. a »rozdávání (Verteilen)« ve smyslu § 23 tisk. zák. čís. 4298.

— — — i odevzdání jediného výtisku určitému jednotlivci lze podřaditi pojmu rozšiřování (odevzdávání) tiskopisu ve smyslu §§ 6 a 23 zák. o tisku, měla-li (podle pachatelova úmyslu) z onoho odevzdání jednotlivci nastati obecná, třebas postupná přístupnost tiskopisu (jeho vnikání do širšího obecenstva) čís. 4346.

— — — v protizákonném rozšiřování tiskopisu, obsahujícího několik částí (projevů), zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního (stupně trestnosti), jde (pokud rozšiřovatel obsah tiskopisu nezná) o nedbalý skutek jediný a jednotný, aniž lze (obdobně jako u zodpovědného redaktora) mluviti o povinnosti rozšiřovatele přesvědčiti se o nezávadnosti každého jednotlivého ze článků, z nichž tiskopis sestává čís. 4346.

— — — »rozšiřovati« ve smyslu § 8 zák. čl. XIV:1914 lze i jediný exemplář tiskoviny, činí-li se jeho obsah přístupným, třebas postupně, velkému počtu lidí, aniž bylo předem zabezpečeno, že zůstane v úzkém kruhu zájemců čís. 4406.

— — **§ 9:** trestné činy podle § 9 tisk. zák. jsou delikty, jež jest stíhati z povinnosti úřední čís. 3938.

— — — byly-li v cizině tištěná obrazová část tiskopisu a v tuzemsku tištěná románová část téhož tiskopisu v závodě vydavatelově sloučeny v jednotný celek, jest třeba (§ 9 tisk. zák.) udati jméno (firmu) a místo tisku toho i onoho tiskopisu čís. 4009.

— — — odpovědný redaktor není povinen (§ 9 tisk. zák.) postarati se o to, by na tiskopisu bylo podle pravdy udáno jméno (firma) tiskaře a místo tisku čís. 4009.

— — — přečin podle § 9 tisk. zák. jest deliktem dolosním; odpovědný redaktor může se ho dopustiti jen positivním jednáním, směřujícím k tomu, by byla na tiskopisu v některém z bodů v odstavcích 1 a 3 § 9 tisk. zák. uvedených udána nepravda čís. 4009.

— — — ustanovení § 9 tisk. zák. je samostatným, od ustanovení §§ 10, 11 tisk. zák. odlišným trestným činem, jehož podmětem jest jen tiskař čís. 4051.

— — — **odst. 2:** výhody podle § 9 odst. 2 tisk. zák. nepožívají výrobky tisku obsahující výzvu k přistoupení k politické organisaci čís. 3849.

— — — výhody druhého odstavce § 9 tisk. zák. požívají jen tiskopisy, sloužící pouze potřebám tamže uvedeným, a to bez ohledu na to, zakládá-li jich obsah skutkovou podstatu trestného činu (zda tiskopis byl nebo mohl býti zabaven) čís. 4415.

— — — potřebám společenského života neslouží a nad to účel potřeby takové přesahují s hlediska vojenské kázně nikoliv bezzávadné tiskopisy, sdělující ve formě úmrtního oznámení, že se vojenská služba vojínova schyluje ke konci čís. 4415.

— — **§ 10:** okolnost, že vydavatel, nakladatel a vlastník bývají touže osobou a že podle § 10 zák. tiskového čís. 6/63 ř. zák. netřeba udati jméno vlastníka státnímu zástupci (úřadu bezpečnosti) na tom, co zavedeno § 23 tisk. novely, nic změniti nemůže čís. 3456.

— — — pojmenování někoho na listu jako redaktora musí býti projevem vůle osoby pojmenované (§ 10 zákona o tisku) čís. 3526.

— — — za porušení povinnosti odpovědného redaktora nezodpovídá, kdo sice byl oznámen politickému úřadu jako odpovědný redaktor a uveden na periodickém tiskopisu jako takový, avšak o celém tomto postupu ve skutečnosti vůbec nic nevěděl, na něm neměl účasti ani jej dodatečně neschválil čís. 3526.

— — **§§ 10, 11:** povinnost oznámiti změny nastavší za vydávání (trestní zodpovědnost za ně) neobmezuje se jen na vydavatele, nýbrž postihuje i zodpovědného redaktora (§ 10 čís. 3, § 11 tisk. zák.) čís. 4051.

— — — redaktor, který za uvězněného (úřadům oznámeného a na časopise uvedeného) zodpovědného redaktora ho skutečně zastává, neodpovídá ani za obsah časopisu (čl. III zák. čís. 142/1868), ani za to, že ona skutečně nastalá změna nebyla úřadům oznámena (§§ 10, 11 tisk. zák.) čís. 4051.

— — — ustanovení § 9 tisk. zák. je samostatným, od ustanovení §§ 10, 11 tisk. zák. odlišným trestným činem, jehož podmětem jest jen tiskař čís. 4051.

— — — zanedbáním povinnosti podle § 10 odst. 2 tisk. zákona spáchal obžalovaný samostatný trestný čin podle § 11 tisk. zákona; obsah této povinnosti jest zcela rozdílný od povinnosti, jejíž porušení jest předpokladem trestného činu ve smyslu § 6 tisk. nov. čís. 4704.

— — **§ 11 odst. 2:** oznámení osoby, neovládající jazyk, v němž je časopis vydáván, za zodpovědného redaktora, zakládá skutkovou podstatu přečinu podle § 11 odst. druhý tisk. zák. čís. 3463.

— — — je-li onen redaktor poslancem, je přípustno jeho trestní stíhání pro onen přečin i bez souhlasu příslušné sněmovny (§ 24 odst. druhý úst. list.) čís. 3463.

— — **§ 17:** proti povinnostem podle § 17 zák. o tisku jedná tiskař, když vůbec neodevzdá úřadům tamže uvedeným povinné výtisky, nebo neučiní tak ve lhůtě tamže stanovené, předcházející rozšiřování čís. 3573.

— — — trestní ustanovení § 17 zák. o tisku má místo i tehdy, stalo-li se nešetření tohoto zákonného předpisu i jen z nedbalosti; použil-li tiskař při tom prostředníka, ručí za culpa in eligendo čís. 3573.

— — — zavinění tiskaře jest posuzovati se zřetelem na §§ 233 a 238 tr. zák. v případě kulposního zavinění podle všeobecného předpisu § 335 tr. zák. čís. 3573.

— — — tiskař ručí za dodržení pořádku v tiskárně; přikáže-li předkládání povinných výtisků a expedici svým zřízencům, musí opatřiti vše, by příkazy správně plnili, musí plnění příkazů těch kontrolovati čís. 3573.

— — — nestačí-li tiskař na veškeré své povinnosti, jest na něm, by zřídil správce tiskárny (po případě i více správců), jenž, byl-li úřadem schválen, ručí za povinnosti tiskaři uložené (§ 5 zákona o tisku) čís. 3573.

— — — zanedbání povinné pozornosti, zakládající skutkovou podstatu přečinu a přestupku dle čl. III čís. 3 zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 zák. na ochr. rep.), nešetřil-li tiskař při tištění tiskopisů, jichž obsah zakládá skutkovou podstatu zločinu (§ 15 čís. 3 a přečinů podle § 14 čís. 1 a § 15 čís. 2 zák. na ochr. rep.) předpisu § 17 tisk. zákona čís. 3573.

— — — tiskopisem ve smyslu §§ 4, 17 tisk. zák. jsou i proklepy na psacím stroji čís. 3809, 3849.

— — — ustanovení § 17 tisk. zák. nepředpokládá tiskopisy všeobecně rozšiřované, nýbrž předpokládá jen tiskopisy, jež byly rozdávány nebo rozesílány. Pod pojem »rozesílání« spadá činnost, kterou se tiskopisy dopravují z místa tiskárny na jiné místo, ať se dopravování děje jakýmikoli prostředky a na jakoukoli vzdálenost čís. 3849.

— — — promlčení přestupku § 17 tisk. zák. čís. 3849.

— — — pro přestupek § 17 tisk. zák. nelze tiskaře odsouditi, nebyl-li tiskopis vypraven čís. 3986.

— — — ku přičítání přestupku podle § 17 zák. o tisku se vyžaduje zaviněné (úmyslné nebo z nedbalosti) nešetření tohoto předpisu čís. 4471.

— — — prokázaná skutečná nemožnost splniti příkaz v § tom tiskaři daný sice viny zbavuje, nejde však o takovouto nemožnost, mohl-li tiskař zaraziti tisk, vida, že objednatel výtisky ihned odebírá, by je (k rozšiřování) odnesl, nedovoluje tiskaři ani si je přečísti, nebo mohl-li povinné výtisky vytisknouti a odevzdati aspoň po jeho odchodu; tiskař nemůže se tu spokojiti slibem objednatele, že si obstará censuru sám; omyl v tomto směru je omylem právním (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 4471.

— — — otisk zhotovený cyklostilem jest »tiskovinou« ve smyslu § 2 odst I. zák. čl. XIV:1914 čís. 4406.

— — **§ 22:** přestupek podle § 22 zákona o tisku promlčuje se v šesti měsících ode dne, kdy byl spáchán nebo kdy bylo zahájené řízení přerušeno, aniž bylo v něm pokračováno čís. 3563.

— — — zahájením trestního řízení, přerušujícím podle § 27 tisk. zák. promlčení onoho přestupku, není ani návrh na »zavedení patřičných kroků«, ani žádost státního zastupitelství o zavedení vyhledávání pro zločin podle § 98 b) tr. zák.; nelze za ně pokládati po případě ani zmínku v trestním oznámení čís. 3563.

— — **§ 23:** ideální souběh přečinu podle čl. III čís. 3 zákona z 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 zák. na ochr. rep.) s přestupkem podle § 23 zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 rozšiřováním (rozdělováním dělníkům v továrně bez povolení bezpečnostního úřadu) v cizině tištěných agitačních letáků pro Rudý den, jichž obsah zakládá skutkovou podstatu jednak přečinu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. (pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu doporučováním vlády dělníků a rolníků), jednak zločinu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. (skrytá výzva k vojenskému zločinu vzpoury) čís. 3470.

— — — trestní zodpovědnost rozšiřovatele závadného tiskopisu za přečin zanedbání povinné péče není vyloučena tím, že pachateli činu podle obecných pravidel trestního zákona nelze přičítati zločin nebo přečin spáchaný obsahem tiskopisu jako přímému pachateli čís. 3470.

— — — přestupek § 23 tisk. zák. není absorbován odsouzením obžalovaného pro trestný čin podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868; onen přestupek jest pouhým ustanovením k zachování pořádku ve věcech tiskových, tento delikt sleduje ochranu veřejnosti před účinky trestného obsahu tiskopisu čís. 3605.

— — — ideální souběh přestupku § 23 zákona o tisku s přečinem čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 (§ 42 zák. na ochr. rep.) čís. 3525, 4298.

— — — dosah a povaha tohoto přečinu a onoho přestupku čís. 3525.

— — — ideální souběh přestupku podle § 23 zák. o tisku se zločinem podle § 15 čís. 3, s přečiny podle § 14 čís. 1, § 18 čís. 2 a s přestupkem podle § 15 čís. 4 zák. na ochr. rep., byly-li rozhazovány letáky trestného obsahu č í s. 3981.

— — — ustanovení § 23 tisk. zák. slouží jen k zachování pořádku ve věcech tiskových, čl. III zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. sleduje ochranu veřejnosti před účinky trestného obsahu tiskopisu. Právní statky těmito normami zákona chráněné nejsou tudíž totožné č í s. 4096.

— — — jde-li o (zákazu § 23 tisk. zák. se příčící) rozšiřování tiskopisu, jehož (pachateli neznámý) obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky a skutkové podstaty přečinů podle § 14 čís. 1 a 5, a § 18 čís. 2 zákona, jest v takovém rozšiřování tiskopisu spatřovati přečin podle čl. III. čís. 3 zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 odst. 3 zák. na ochranu republiky), po případě i přestupek podle čl. III. čís. 3 zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 odst. 2 zák. na ochranu republiky) v ideálním souběhu s přestupkem podle § 23 tisk. zák. č í s. 4096.

— — — pojmy »odbyt (Vertrieb)« ve smyslu § 6 tisk. zák. a »rozdávání (Verteilen)« ve smyslu § 23 tisk. zák. č í s. 4298.

— — — ideální souběh přečinu čl. III. zák. čís. 142/1868 s přestupkem podle § 23 tisk. zák. jest možný č í s. 4298.

— — — i odevzdání jediného výtisku určitému jednotlivci lze podřaditi pojmu rozšiřování (odevzdávání) tiskopisu ve smyslu §§ 6 a 23 zák. o tisku, měla-li (podle pachatelova úmyslu) z onoho odevzdání jednotlivci nastati obecná, třebas postupná přístupnost tiskopisu (jeho vnikání do širšího obecenstva) č í s. 4346.

— — — výstražná tištěná tabulka, upozorňující ve smyslu nař. místodrž. mor. ze 17. ledna 1914, čís. 12 z. zák. (§ 7), že se v jejím okolí provádí trávení vran a podobných škůdců, je tiskopisem určeným jen místním potřebám, na který se podle třetího odstavce nevztahuje zákaz prvého a druhého odstavce § 23 tisk. zák.; výběr místa, na němž má býti umístěna, je ponechán majiteli honitby a je obmezen jen účelem výstražné tabulky č í s. 4718.

— — — i když byla tabulka ta přibita bez povolení úřadu na telefonní tyč, nejde o porušení předpisu druhé věty třetího odstavce § 23 tisk. zák., který předpokládá, že jsou místa k účelu tam naznačenému úřadem určena; není-li tomu tak, nemůže vyvěšování (připevňování) vyhlášek v prvé větě třetího odstavce cit. § míněných zakládati skutkovou podstatu trestného činu č í s. 4718.

— — — leták, byť byl v podstatě pozváním ke schůzi lidu, přestává býti pouhou vyhláškou ve smyslu § 23 odst. 3 tisk. zák., je-li další jeho obsah rázu politického ba i trestného č í s. 4731.

— — — přestupku podle § 23 tisk. zák. dopouští se i ten, kdo, použiv nedospělého dítěte jako prostého nástroje k provedení svých záměrů, dá jím za sebe vykonati činnost § 23 tisk. zákona vyznačenou č í s. 4731.

— — — byl-li kdo pravoplatně odsouzen pro přečin čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 a přestupek § 23 tisk. zák., spáchané rozšiřováním letáku, brání zásada ne bis in idem opětnému jeho stíhání a odsouzení pro přečin § 488, 491 tr. zák. a čl. V zák. čís. 8/1863 ř. zák., spáchaný rozšiřováním téhož tiskopisu, třebaže pro jiné části jeho obsahu, než které byly podkladem onoho rozsudku; účinnosti oné zásady není tu na újmu okolnost, že tu i tam je k jednání a rozhodování příslušný soud jiného složení; skutečnost onoho odsouzení je udá-

lostí procesní, kterou může zrušovací soud zjistiti přímo ze spisů č í s. 4806.

— — **§ 23 posl. věta:** trest propadnutí tiskopisů, jež byly při nezákonném rozšiřování zachyceny a proti zákazu vyvěšeny, jest obligatorní (§ 23 posl. věta tisk. zák.); nebylo-li na tento vedlejší trest uznáno, jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. č í s. 3590.

— — **§ 24:** ke skutkové podstatě přečinu podle druhé věty § 24 tisk. zák. se vyhledává »vědomost« jen ohledně zabavení; pro rozšiřování neb uveřejnění obsahu zabaveného spisu tiskem stačí jednání kulposní č í s. 3909.

— — — zákon žádá »vědomost« o zabavení, nestačí zaviněná nevědomost o zabavení č í s. 3909.

— — — použití druhé sazby § 24 tisk. zák. nepředpokládá opětovné, tedy při nejmenším dvojí předchozí odsouzení pro týž čin; stačí jen zpětnost téhož činu; nezáleží na tom, že šlo jen o pokus č í s. 4301.

— — — je-li tu zpětnost, není ponecháno volnému uvážení soudu, chce-li použíti druhé sazby § 24 tisk. zák., nýbrž jest k tomu povinen (§ 281 čís. 11 tr. ř.) č í s. 4301.

— — **§ 27:** podle § 27 tisk. zák. promlčecí dobu, již jest při sbíhajících se deliktech posuzovati ohledně každého z nich samostatně, přerušuje jen zahájení trestního řízení, za něž nelze pokládati ani zmínku v trestním oznámení o činu, ani návrh tam učiněný na »zavedení patřičných kroků«, ani žádost státního zastupitelství za zavedení vyhledávání pro zločin podle §'98 b) tr. zák. č í s. 3563.

— — **§§ 27, 40:** promlčecí doba může býti přetržena a požadavku »včasného pokračování v zahájeném řízení« po rozumu §§ 27, 40 tisk. zák. vyhověno jen úkony předsevzatými trestním soudem, nikoliv úkony (návrhy) obžalobcovými (sepsáním obžaloby) č í s. 4597.

— — — úkonem směřujícím k pokračování v trestním stíhání je i opatření trestního soudu, by mu byly spisy státním zastupitelstvím s příslušnými návrhy včas vráceny za účelem dalšího stíhání pachatele; nelze proto v tom, že spisy byly u státního zastupitelství k návrhu a ve lhůtě § 40 tisk. zák. nebyly soudu vráceny, spatřovati »nemožnost stíhati vinníka v těchto zemích« po rozumu této stati zákona č í s. 4597.

— — **§ 28 posl. odst.:** předpis posledního odstavce § 28 tisk. zák. jest ustanovením speciálním, jež nelze extensivně vykládati. Neplyne z něho, že výroky v Národním shromáždění pronesené, třebas obsahem zakládají skutkovou podstatu trestného činu, mohou býti beztrestně kýmkoliv opakovány č í s. 3466.

— — **§ 40:** ustanovení § 40 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 o promlčení platí i o promlčení přečinů proti bezpečnosti cti podle § 493 tr. zák. a § 1 tiskové novely; i tu jde o trestné činy spáchané obsahem tiskopisu č í s. 3548.

— — — není neúplnosti rozsudku s hlediska čís. 5 § 281 tr. ř., nepřihlížel-li nalézací soud, uvažuje o tom, zda nastalo promlčení podle § 40 tisk. zák., k tomu, že spis nedopatřením přišel do nepravého oddělení č í s. 3912.

— — — výzvou právního zástupce obžalovaného, by se dostavil k soudu za tím účelem, by se k věci vyjádřil (§ 10 odst. 1 tisk. nov.), přerušuje se šestinedělní lhůta § 40 tisk. zák. č í s. 3951.

— — — žádost soukromého obžalobce, by mu byly průvodní návrhy obžalovaného doručeny a spisy zaslány k nahlédnutí, jest po případě úkonem sloužícím k pokračování v zahájeném řízení ve smyslu § 40 tisk. zák. č í s. 3951.

— — — bylo-li pro trestný čin (pro nedovolené rozšiřování závadných letáků) učiněno trestní oznámení proti několika osobám a proti

některým z nich vydána před uplynutím promlčecí doby obsílka k zodpovědnému výslechu, působí tím nastalé přerušení běžícího promlčení podle § 40 zák. o tisku proti všem vinníkům, i proti těm, proti nimž nebyla obsílka vydána (§ 531 tr. zák.) čís. 4240.

— — — v § 40 tisk. zák. je stanoveno zvláštní promlčení pro trestné činy spáchané tiskopisem. Spadá sem i přečin proti bezpečnosti cti podle § 1 tisk. novely a § 493 tr. zák., jakož i přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. novely čís. 4696.

— — — nebylo-li v zahájeném trestním řízení pro přečin proti bezpečnosti cti, pokud se týče pro přestupek podle § 6 tisk. nov. po šest měsíců pokračováno, pominula trestnost činu promlčením podle § 40 tisk. zák., třebaže faktický klid řízení nastal zaviněním (opomenutím) soudu, nikoliv soukromého obžalobce; nezáleží na tom, že šlo o úkon, na který soukromý obžalobce neměl podle platných předpisů zákonné ingerence čís. 4696.

— **zákon ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863:**

— — **čl. VIII.:** tisk má právo a jest povolán k tomu, aby skutečnosti, které rozvířily veřejné mínění (zločin vraždy), nepominul v novinách mlčením, a jest oprávněn, okolnosti, jež vyšly najevo, zaznamenati a veřejnosti sděliti. Než jsou mu v tom uloženy určité meze, jednak zákaz čl. VIII. zák. ze 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 rozebírati moc průvodů, jednak ochrana cti osoby, proti níž shodou okolností vyšly najevo takové půtahy, že byla pro podezření z vraždy vzata do vyšetřovací vazby čís. 3517.

— — — jest zásadně připustiti, že může do jisté míry vyžadovati veřejný zájem — dodržování zákonů, odstranění zlořádů ve veřejné správě — by veřejnost byla o zločinu veřejné mínění značně rozvířivším náležitě zpravena. Jednal-li však pachatel proti zákazu čl. VIII zák. čís. 8/1863 rozebírati moc průvodů, který byl vydán v eminentním veřejném zájmu, neomezuje se na registrování fakt, nýbrž rozebíraje je a hodnotě je, jednal proti veřejnému zájmu čís. 3517.

— **zákon ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák.:**

— — **čl. III.:** zodpovědnost redaktora periodického tiskopisu za zanedbání povinné péče (čl. III zák. čís. 142/1868) nastává teprve, když bylo započato s rozšiřováním tiskopisu čís. 3459.

— — — přečin podle třetího odstavce pokud se týče přestupek podle druhého odstavce § 42 zák. na ochranu republiky (čl. III zák. čís. 142/1868) jest deliktem kulposním; tato kulpa není zvláštním druhem nedbalosti, nýbrž má tytéž podstatné vlastnosti jako kulpa podle trestního zákona vůbec; pachatel se trestce, protože se z nedbalosti dopustil deliktu obsahem tiskopisu čís. 3469, 3640.

— — — jako nemůže býti potrestán ten, kdo jedním a týmž činem neb opomenutím z nedbalosti zabije jednoho člověka a zraní více lidí, pro přečin a pro přestupek podle § 335 tr. zák., tak i ten, kdo uveřejní z nedbalosti článek zakládající skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 a přečinu podle § 18 čís. 1 a 3 zák. na ochr. rep., nemůže býti potrestán pro přečin podle třetího odstavce a pro přestupek podle druhého odstavce § 42 zák. na ochr. rep., nýbrž jen pro onen přečin čís. 3569.

— — — ideální souběh přečinu podle čl. III čís. 3 zákona z 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 zák. na ochr. rep.) s přestupkem podle § 23 zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 rozšiřováním (rozdělováním dělníkům v továrně bez povolení bezpečnostního úřadu) v cizině tištěných agitačních letáků pro Rudý den, jichž obsah zakládá skutkovou podstatu jednak přečinu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. (pobuřování proti demokraticko-republikánské formě státu doporučováním vlády dělníků a rolníků), jednak zločinu § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep. (skrytá výzva k vojenskému zločinu vzpoury) čís. 3470.

— — — trestní zodpovědnost rozšiřovatele závadného tiskopisu za přečin zanedbání povinné péče není vyloučena tím, že pachateli činu podle obecných pravidel trestního zákona nelze přičítati zločin nebo přečin spáchaný obsahem tiskopisu jako přímému pachateli čís. 3470.

— — — ideální souběh přestupku § 23 zákona o tisku s přečinem čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 (§ 42 zák. na ochr. rep.) čís. 3525.

— — — dosah a povaha tohoto přečinu a onoho přestupku čís. 3525.

— — — tím, že byl v době uveřejnění článku trestného obsahu nemocen a za jeho nemoci vykonával za něho redakční práce někdo jiný, jenž nebyl řádným způsobem zřízen zodpovědným redaktorem (na tiskopise jako takový uveden a úřadu řádně ohlášen), není redaktor prost zodpovědnosti za uveřejnění článku s hlediska zanedbání povinné péče, nebyla-li jeho nemoc takového rázu a stupně, že mu znemožňovala splnění povinnosti uložené mu čl. III zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. čís. 3559.

— — — zanedbání povinné pozornosti, zakládající skutkovou podstatu přečinu a přestupku dle čl. III čís. 3 zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 zák. na ochr. rep.), nešetřil-li tiskař při tištění tiskopisů, jichž obsah zakládá skutkovou podstatu zločinu (§ 15 čís. 3 a přečinů podle § 14 čís. 1 a § 15 čís. 2 zák. na ochr. rep.) předpisu § 17 tisk. zákona čís. 3573.

— — — skutková podstata podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 nevyžaduje, by rozšiřovatel tiskopisu věděl, že jde o tiskopis v cizině vydaný; cizozemský původ jest tu jen objektivní náležitostí deliktu čís. 3582.

— — — jde-li o jedinou trestnou činnost, rozšiřování téhož tiskopisu v různých směrech závadného, konsumuje odsouzení pro přečin samo sebou již i souběžné menší trestní zavinění, zakládající jen přestupek čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 čís. 3582.

— — — ke skutkové podstatě přečinu zanedbání povinné péče rozšiřováním tiskopisu není v každém případě třeba soudní zápovědi takového rozšiřování, ani, by rozšiřovatel věděl o cizozemském původu tiskopisu; stačí, mohl-li tiskopis v rozšiřovateli vzbuditi pozornost svým titulem, věcí v něm obsaženou, vyobrazením nebo způsobem zaslání čís. 3605.

— — — přestupek § 23 tisk. zák. není absorbován odsouzením obžalovaného pro trestný čin podle čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868; onen přestupek jest pouhým ustanovením k zachování pořádku ve věcech tiskových, tento delikt sleduje ochranu veřejnosti před účinky trestného obsahu tiskopisů čís. 3605.

— — — skutečnost, že pouhý přestupek zanedbání povinné péče přistoupením další složky téhož činu nabývá všech náležitostí skutkové podstaty přečinu, ruší samostatné trvání skutkové podstaty onoho přestupku, ta jest absorbována přísněji kvalifikovaným přečinem a vznikem jeho v něm zaniká čís. 3605, 3640.

— — — byly-li však závadné věty uveřejněny sice v témž čísle časopisu, nebyly však obsaženy v témž článku, nýbrž v různých článcích, byl zodpovědný redaktor povinen, by se o bezzávadnosti každého jednotlivého článku přesvědčil zvláště; proto se uveřejněním oněch článků dopustil trestného činu zanedbání povinné péče v několika směrech (několika reálně se sbíhajících opomenutí); jest proto v tomto případě posouditi a kvalifikovati každý jednotlivý z oněch deliktů zvlášť a samostatně čís. 3640.

— — — okolnost, že obžalovaný letáky nečetl a jejich obsah neznal, je důležitou jen při stíhání rozšiřovatele tiskopisu ve smyslu § 7 tr. zák., nikoliv při pouhém kulposním deliktu zanedbání povinné péče čís. 3605.

— — — právní podřadění obsahu tiskopisu při určitém objektivním řízení (§ 493 tr. ř.) není závazným pro další řízení trestní č í s. 3605.

— — — byla-li obžaloba podána pro přečin a pro přestupek zanedbání povinné péče, spáchaný rozšiřováním určitého tiskopisu, a to celým jeho obsahem, může soud i bez modifikace obžaloby sám podrobiti doslov tiskopisu obžalobou za závadný označený právnímu rozboru a podřaditi jej pod určité právní normy (§§ 259 čís. 3, 262, 267, 281 čís. 8 tr. ř.) č í s. 3605.

— — — obžaloba pro přečin § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. spáchaný tím, že obžalovaný jako autor a zároveň i jako tiskař závadného letáku tiskopisem tím veřejně pobuřoval proti demokraticko-republikánské formě státu, jest současně i obžalobou pro přečin zanedbání povinné péče, jestliže soud na straně obžalovaného neshledá veškeré podstatné náležitosti subjektivní skutkové podstaty tohoto deliktu č í s. 3658.

— — — úkolem zodpovědného redaktora jest pečovati o to, by obsah tiskopisu jím redigovaného byl s hlediska trestního práva nezávadným, by nebyl do tiskopisu pojat článek s trestným obsahem č í s. 3640.

— — — řádné plnění tohoto úkolu zajišťuje si zodpovědný redaktor jen, učiní-li vhodná opatření dostatečná k tomu, by nebyl do tiskopisu pojat článek, jehož pojetí do tiskopisu neschválil č í s. 3640.

— — — zanedbáním povinné péče je i nedostatek opatření, by tiskopis nebyl tištěn a rozšiřován, činí-li nemoc, nutná cesta nebo jinaká překážka zodpovědnému redaktoru nemožným splniti jeho úkol, najmě zameziti, by článek závadného obsahu nebyl do tiskopisu pojat č í s. 3640.

— — — zanedbal-li redaktor povinnou péči a nezabránil otištění článků, zakládajících skutkovou podstatu zločinu (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) v časopise komunistické oposice, jest s hlediska skutkové podstaty přečinu podle čl. III čís. 5 zák. čís. 142/1862 (§ 42 zák. čís. 50/23) po případě nerozhodno, že původci článku byli ve svém nitru cizí tendencím, které v článku shledal nalézací soud č í s. 3940.

— — — nelze tu přihlížeti k tomu, že obsahem projevu byl hlásán program politické strany, po případě ani k pozdějšímu odklonu komunistické oposice od leninské linie (orthodoxie); rozhoduje jen doslov článku a smysl, který se z něho podává v jeho logickém a gramatickém výkladu č í s. 3940.

— — — mezi opomenutím zodpovědného redaktora ve smyslu čl. III. zák. čís. 142/1868 (mezi jeho nedbalostí) a mezi následkem opomenutí (uveřejněním článku trestného obsahu) musí býti příčinná souvislost. Zodpovědný redaktor ručí jen, nedostál-li povinnosti řádného a obvyklého dozoru na obsah tiskopisu č í s. 3983.

— — — vyřadí-li redaktor článek z obsahu čísla, které má vyjíti, avšak článek je přece proti jeho zařízení otištěn, nebo zakáže-li tisk, ale číslo jest přes to vytištěno a rozšiřováno, nemůže býti po případě činěn trestně zodpovědným za obsah onoho čísla časopisu č í s. 3983.

— — — jest na zodpovědném redaktoru, by v případě nemoci nebo jiné překážky učinil vhodné opatření dostatečné k tomu, by do tiskopisu nebyl pojat článek, jehož pojetí do tiskopisu neschválil, a opatření, by tiskopis se závadným obsahem nebyl tištěn, zejména však rozšiřován. Opomenutí v tomto směru jest již o sobě zanedbáním povinné péče podle čl. III. zákona čís. 142/1868 ř. zák. (podle § 6 tisk. nov. čís. 124/1924 sb. z. a n.) č í s. 3998.

— — — jen překážka naprosto nepředvídaná, pro kterou jeho jinak vhodná opatření selhala, zprošťuje odpovědného redaktora zodpovědnosti za zanedbání povinné péče. Velké bolesti nejsou však o sobě s to, by ho této povinnosti zprostily, aniž jeho, napotomním vývinem

jeho nemocí vyvrácená naděje, že bolesti brzy přestanou a že bude v nejkratší době zase s to, by své povolání vykonával č í s. 3998.

— — — zodpovědný redaktor je (čl. III. zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák., § 42 zák. na ochr. rep.) povinen dbáti toho, by do tiskopisu jím redigovaného nebyl pojat článek zakládající svým obsahem skutkovou podstatu trestného činu, a je dále povinen plniti úkoly, jemu positivními ustanoveními tiskového zákona zvláště uložené č í s. 4009.

— — — redaktor, který za uvězněného (úřadům oznámeného a na časopise uvedeného) zodpovědného redaktora ho skutečně zastává, neodpovídá ani za obsah časopisu (čl. III zák. čís. 142/1868), ani za to, že ona skutečně nastalá změna nebyla úřadům oznámena (§§ 10, 11 tisk. zák.) č í s. 4051.

— — — jde-li o (zákazu § 23 tisk. zák. se příčící) rozšiřování tiskopisu, jehož (pachateli neznámý) obsah tvoří skutkové podstaty zločinu podle § 15 čís. 3, přečinů podle § 14 čís. 1 a 5, a § 18 čís. 2 zákona na ochr. rep., jest v takovém rozšiřování tiskopisu spatřovati přečin, po případě i přestupek podle čl. III. čís. 3 zák. ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. (§ 42 zák. na ochr. rep.) v ideálním souběhu s přestupkem podle § 23 tisk. zák. č í s. 4096.

— — — nejde o překročení obžaloby (§ 281 čís. 8 tr. ř.), bylo-li k obžalobě na ony trestné činy proti zákonu na ochr. rep., spáchané rozšiřováním tiskopisu, uznáno za přečin (přestupek) podle čl. III. zák. čís. 142/1868, an soud nevzal za prokázáno, že pachatel tiskopis četl a jeho obsah znal č í s. 4096.

— — — nejsou-li závadná místa v témže článku, nýbrž v různých článcích dotyčného čísla tiskopisu, je možný ideální souběh přečinu s přestupkem zanedbání povinné péče č í s. 4096.

— — — trestný čin podle čl. III. čís. 3 zák. čís. 142/1868 je ryzím deliktem kulposním; nepřipouští trestný pokus č í s. 4096.

— — — tresce-li čl. III. odst. čís. 1 zákona čís. 142 ř. zák. z roku 1868 zanedbání povinné péče redaktorem jen, zakládá-li obsah tiskopisu skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu, je zřejmé, že se toto omezení zodpovědnosti redaktora jen za nedbalost stalo zákonodárcem úmyslně z úvahy, že poruchy právního řádu, nastavší obsahem tiskopisu, který zakládá skutkovou podstatu jen přestupku, nejsou tak vážné, by vyžadovaly trestní represse proti osobě zodpovědné za obsah tiskopisu i jen při její nedbalosti č í s. 4168.

— — — ani naprostá neznalost obsahu tiskopisu nevylučuje odsouzení rozšiřovatele pro přečin § 42 zák. na ochr. rep. (čl. III. zák. čís. 142/1868) č í s. 4298.

— — — ideální souběh přečinu čl. III. zák. čís. 142/1868 s přestupkem podle § 23 tisk. zák. jest možný č í s. 4298.

— — — pojem »rozšiřování« jest způsobem závazným i pro skutkovou podstatu trestného činu podle čl. III. čís. 5 zák. čís. 142/1868 vyložen přímo v zákoně (§ 6 tisk. zák.) č í s. 4298.

— — — odpovědnost rozšiřovatelů z důvodu zanedbání povinné péče vztahuje se výlučně k tiskopisům, jejichž obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu; přestupek § 496 tr. zák. nestane se přečinem ani, byl-li spáchán tiskopisem č í s. 4346.

— — — neznalost obsahu tiskopisu vylučuje sice zlý úmysl (vědomí) vyžadované skutkovými podstatami trestných činů, jejichž skutkové podstaty jsou obsahem tiskopisu založeny, nevylučuje však nevědomou nedbalost a nebrání proto přičítati protiprávní směr tiskopisu (jeho obsahem objektivně daný) za předpokladů třetího a pátého odstavce čl. III. zák. čís. 142/1868; tyto předpoklady jsou tu stanoveny alternativně č í s. 4346.

— — — v protizákonném rozšiřování tiskopisu, obsahujícího několik části (projevů), zakládajících skutkové podstaty trestných činů různé povahy a různého významu právního (stupně trestnosti), jde (pokud rozšiřovatel obsah tiskopisu nezná) o nedbalý skutek jediný a jednotný, aniž lze (obdobně jako u zodpovědného redaktora) mluviti o povinnosti rozšiřovatele přesvědčiti se o nezávadnosti každého jednotlivého ze článků, z nichž tiskopis sestává čís. 4346.

— — — rozšiřoval-li kdo leták, jehož obsahem byl spáchán přečin proti bezpečnosti cti, jen z nedbalosti, neznaje jeho obsah, nedopouští se urážky na cti ani přestupku podle čl. III. zák. čís. 142/1868 nebo podle § 6 tisk. nov. čís. 4391.

— — — byl-li kdo pravoplatně odsouzen pro přečin čl. III. čís. 3 zák. čís. 142/1868 a přestupek § 23 tisk. zák., spáchané rozšiřováním letáku, brání zásada ne bis in idem opětnému stíhání a odsouzení pro přečin §§ 488, 491 tr. zák. a čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák., spáchaný rozšiřováním téhož tiskopisu, třebaže pro jiné části jeho obsahu, než které byly podkladem onoho rozsudku; účinnosti oné zásady není tu na újmu okolnost, že tu i tam je k jednání a rozhodování příslušný soud jiného složení; skutečnost onoho odsouzení je události procesní, kterou může zrušovací soud zjistiti přímo ze spisů čís. 4806.

— **periodický** viz p e r i o d i c k ý t i s k o p i s.

Tisková novela viz u r á ž k a t i s k e m.

Tiskovina: otisk zhotovený cyklostilem jest »tiskovinou« ve smyslu § 2 odst. I. zák. čl. XIV:1914 čís. 4406.

— viz též r o z š i r o v a n i e t l a č i v.

Tísní: ve smyslu § 2 cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák. jest každá naléhavá, třebas i jen pomíjející nesnáz peněžitá, nutící k úvěru třebas za nevýhodných podmínek; nespadají sem méně příznivé majetkové poměry, pokud nenutí dožadovati se úvěru za podmínek neobvykle nepříznivých čís. 4020.

Tlačivá viď r o z š i r o v a n i e t l a č i v.

Tlumená světla viz a u t o m o b i l.

Továrna: její cena v chodu je cenou hospodářského podniku, při čemž se současně oceňuje i konkurenční schopnost továrny, okruh jejích zákazníků a její hospodářská i finanční situace vůbec; jest rozlišovati mezi cenou továrny v chodu a továrny, v níž se nepracuje čís. 3716.

Training: také jízdy na zkoušku (training) před závody podléhají zákonným předpisům, majícím za účel chrániti bezpečnost těla, života a zdraví lidí čís. 3460.

Transmise: opomenul-li majitel mlýna zahraditi transmise v podkolí mlýna ochranným zábradlím, jehož zřízení mu bylo živnostenským úřadem (okresní politickou správou) nařízeno, dopustil se po případě přestupku podle § 431 tr. zák., třebaže byly osoby ve mlýně zaměstnané se zařízením ve mlýně a s nebezpečností práce v okolí strojů obeznámeny čís. 3421.

Trapný stav (§ 100 tr. zák.): jest jím tělesná nebo duševní trýzeň, která jednak svou silou, jednak délkou trvání přesahuje při zločinu § 98 a) tr. zák. onu míru újmy na tělesné neporušenosti napadeného, při zločinu § 98 b) tr. zák. pak onen stupeň obavy nebo strachu a nepokoje ohroženého, které, i když trestným činem byly způsobeny, mají jako pojmový znak té které skutkové podstaty v zápětí potrestání pachatele jen podle mírnější sazby prvého odstavce § 100 tr. zák.; onen pojem není omezen jen na újmy na tělesné neporušenosti, nýbrž odpovídají mu i zjevy rázu psychického čís. 4600.

— — **(§ 195 tr. zák.):** uvedení v trapný stav může býti přivoděno déle trvajícím zlým nakládáním nebo nebezpečným vyhrožováním; jde tu o dvě možnosti, z nichž již každá o sobě může naplniti pojem »trapného stavu« čís. 3371.

Traskaviny viz t ř a s k a v i n y.

Trávení vran: vyhláška o tom a § 23 tisk. zák. čís. 4718.

Trest: žádost o odklad trestu, která spočívá na nedorozumění, ježto ji podal obhájce, který obžalovaného při hlavním líčení nezastupoval a jemuž obžalovaný pravý stav věcí nevylíčil, nelze pokládati za přijetí trestu čís. 3373.

— je-li výrok o trestu podle písemného vyhotovení rozsudku následkem chyby v psaní nejasný, jest na nalézacím soudě, by rozsudek v tomto směru podle § 270 posl. odst. tr. ř. opravil čís. 3393.

— § 322 tr. ř. má na zřeteli jen takové zvláštní přitěžující nebo polehčující okolnosti, které již podle zákonného ustanovení o samém trestném činu jmenovitě jich uvedením v dotyčném ustanovení podmiňují změnu trestní sazby čís. 3411.

— nespadají sem okolnosti podmiňující záměnu trestu smrti podle § 91 tr. zák. slov. v doživotní káznici nebo podle § 92 tr. zák. slov. v káznici patnácti let čís. 3411.

— zákon z 15. dubna 1920, čís. 284 sb. z. a n. nestanovil všeobecně poměr trestů i pro ukládání trestu; nedotýká se ukládání trestu v případech, kde se řízení trestní pro trestný čin spáchaný v tuzemsku koná u jiného soudu než u soudu místa spáchaného činu; v těchto případech musí býti čin posuzován a trestán podle trestních zákonů, platných na místě činu (čl. I čís. 5 a čl. II čís. 3 zák. ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z roku 1920) čís. 3411.

— soud v území českého práva trestního, soudí-li trestný čin spáchaný v oblasti trestního práva slovenského, a má-li podle něho jako nejtěžšího i trest vyměřiti, musí použíti i při výměře trestu všech ustanovení slovenského trestního práva, uložiti tudíž i trest onoho druhu, který pro tyto případy předpisuje trestní zákon slovenský; při záměně zákonného trestu smrti podle § 91 slov. tr. zák. jest vyměřiti správně trest jen doživotní káznicí; nezáleží na tom, že tento trest bude podle zák. čís. 284/1920 vykonán na území mimoslovenském jako těžký žalář čís. 3411.

— káznice jest mírnějším trestem než těžký žalář pro nepřípustnost jakéhokoliv zostření čís. 3411.

— uložení peněžitého trestu za předchozí nedostavení se svědkovo (§ 159 tr. ř.) jest trestním stíháním ve smyslu § 24 úst. list. čís. 3424.

— omezení § 28 (2) zák. na ochr. rep. platí při zločinu podle § 6 zák. na ochr. rep. i při sazbě těžkého žaláře od 3 do 5 let čís. 3562.

— propadnutí tiskopisů, jež byly při nezákonném rozšiřování zachyceny a proti zákazu vyvěšeny, jest obligatorním vedlejším trestem (poslední věta § 23 tisk. zák.) čís. 3590.

— nejnižším trestem žaláře, který lze podle slov. tr. zák. uložiti, jest podle § 24 trest šestiměsíčního trvání; pod tuto nejnižší zákonnou sazbu lze sejíti jen použitím § 92 tak, že se vyměří trest vězením, což má v zápětí snížení kvalifikace činu ze zločinu na přečin čís. 3601.

— jde o zmatek čís. 11 (10) § 281 tr. ř., vyměřil-li soud podle § 383 slov. tr. zák. použitím § 98 slov. tr. zák. trest dvouměsíčního žaláře a ponechal kvalifikaci činu za zločin čís. 3601.

— výrok o trestu a výrok o podmíněném odsouzení lze napadati také formálními důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4 a 5 tr. ř., avšak jen v mezích naznačených v § 283 tr. ř., totiž jen potud, pokud uplatňovaný formální důvod zmatečnosti slouží jen k dolíčení předpokladů hmotněprávního zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř., jímž lze napadati výroky o trestu a podmíněném odsouzení čís. 3616.

— při odsouzení pro přestupky podle §§ 461 a 522 tr. zák. a při výměře trestu podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. jest ve smyslu § 267 tr. zák. posl. odst., kromě trestu na svobodě vzhledem k trestní sazbě § 522 tr. zák.

vysloviti též zvláštní trest peněžitý, jakož i případný trest náhradní; opomenul-li soud tak učiniti, vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 a § 468 čís. 3 tr. ř.) čís. 3618.

— pokud nejde o reformatio in peius (§ 290 odst. druhý tr. ř.), byl-li obžalovaný zrušovacím soudem zproštěn pro přestupek § 461 tr. zák. a za zbývající nedotčené odsouzení pro přestupek § 522 tr. zák. byl použitím § 260 a) tr. zák. odsouzen do vězení, ač zrušeným výrokem o trestu byl mu vyměřen i za přestupek § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější, než ke kterému měl býti obžalovaný odsouzen podle § 522 tr. zák., byl rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut čís. 3618.

— podle § 55 a) tr. zák. lze vyšetřovací vazbu započísti nejen do trestu na svobodě, nýbrž i do peněžitých trestů čís. 3651.

— uznal-li odvolací soud místo trestu doživotního žaláře, uloženého porotním soudem, na žalář dočasného trvání, byl povinen rozhodnouti o započtení zatímní a vyšetřovací vazby do trestu čís. 3699.

— zákon v § 178 tr. zák. přikazuje způsobem velícím, kdy je vyměřiti trest podle prvé a kdy podle druhé věty čís. 3780.

— nepřiznal-li nalézací soud obžalovanému žádné okolnosti polehčující, shledav naopak jen okolnosti přitěžující, jest nejen povinen, by použil druhé věty § 178 tr. zák., nýbrž i povinen, by vyměřil trest jen v mezích této druhé věty, to jest mezi jedním rokem a pěti lety, a nesmí sejíti pod nejnižší mez tohoto trestu čís. 3780.

— proti rozhodnutí vrchního soudu ve věci odkladu výkonu trestu (předposlední odstavec § 401 tr. ř.) jest nepřípustna stížnost k zrušov. soudu čís. 3781.

— pokuta ve smyslu § 17 tisk. nov. jest odškodněním za příkoří činem způsobené, nikoliv peněžitým trestem podle § 240 a) tr. zák.; nelze ji měniti pro případ nedobytnosti v trest vězení čís. 3803.

— zločin zpronevěry podléhá přísnějšímu trestu (§ 184 tr. zák.) než zločin podvodu (§ 202 tr. zák. čís. 3847.

— § 208 tr. zák. nevyžaduje pro použití vyšší sazby, by se pachatel výslovně vydával za svobodného, stačí, že svůj manželský stav zatajil čís. 3850.

— byla-li věc projednána obdobně podle předpisů §§ 14 a 15 cís. nař. ze dne 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák. znovu, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesen, poněvadž samosoudce rozsudek vynesší nebyl pro onemocnění s to jej písemně vyhotoviti, nemůže býti novým rozsudkem uložen odsouzenému přísnější trest, bylo-li proti dřívějšímu rozsudku podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného (§ 14 odst. 2 uv. cís. nař.) čís. 3852.

— poškození veřejného orgánu je jen objektivní podmínkou přísnější sazby druhé věty § 82 tr. zák.; přísnější trest stíhá pachatele i když jeho úmysl k nastalému poškození nesměřoval (poškození bylo způsobeno jen náhodou) čís. 3886.

— předpis § 136 tr. zák. určuje trest smrti i na spoluvinu, nabyla-li tato forem v tomto zákoně přesně vymezených čís. 3890.

— jsou-li tu podmínky § 47 zbroj. pat., by nebylo vysloveno propadnutí zbraně, lze uznati jen na náhradní trest peněžitý, nikoliv určiti za náhradní trest jen trest na svobodě (§ 281 čís. 11 tr. ř.); onen náhradní trest peněžitý lze sice za podmínek § 260 a) tr. zák. zaměniti v trest na svobodě, nikoliv však jen vězením, nýbrž týmž druhem jako hlavní trest na svobodě (§ 8 odst. 2, § 19 čís. 2 zák. čís. 31/1929 sb. z. a n.)čís. 3902.

— vyšší sazba podle 2. věty § 82 tr. zák. má místo, i když zbraně nebylo použito, bylo jí však aspoň hrozeno čís. 3952.

— výrok o trestu na penězích (pro přestupek § 399 tr. zák.) lze zachovati i když byl zrušen rozsudek ve výroku o vině i trestu na svobodě za souběžný zločin čís. 4053.

— trestní sazba § 32 zbroj. pat. jest proti trestní sazbě § 431 tr. zák. přísnější čís. 4066.

— zmatečnost vykročení z mezí zákonné sazby (§ 281 čís. 11 tr. ř.) předpokládá, že již zákon sám určuje určitou zvláštní trestní sazbu dle přitěžujících nebo polehčujících okolností, pojatých již do skutkové podstaty určitého trestného činu (na př. §§ 94, 97, 100 tr. zák.) čís. 4098.

— podle § 501 tr. zák. nelze uznati na tuhé vězení, není-li zjištěno, zda a který z pachatelů je svůdcem čís. 4158.

— propadnutí, když se ho v trestním právu použije, má sloužiti jednak k účelu trestnímu, jehož účinek projevuje se jako u každého trestu určitou újmou na právech trestaného, tu újmou majetkovou, jest však současně i opatřením administrativním, především policejním, směřujícím k tomu, by bylo propadnutím věci, jež byla prostředkem činnosti, ohrožující právní bezpečnost, pro budoucnost ohrožování této bezpečnosti znemožněno čís. 4220.

— soud není při posudku podle § 341 tr. ř. co do výměry náhradního trestu vázán ustanovením § 17 tr. zák., nýbrž může navrhnouti i delší náhradní trest než dvacet let čís. 4232.

— použití druhé sazby § 24 tisk. zák. nepředpokládá opětovné, tedy při nejmenším dvojí předchozí odsouzení pro týž čin; stačí jen zpětnost téhož činu; nezáleží na tom, že šlo jen o pokus čís. 4301.

— byla-li povolena obnova jen ve prospěch obžalovaného, musí sejíti z jakéhokoliv uložení trestu, byl-li trest uložený dřívějším rozsudkem mezi tím vykonán. Skutečnému výkonu trestu pak rovná se jeho prominutí (§§ 226, 529 tr. zák.) čís. 4309.

— vyšší trestní sazby druhé věty § 82 tr. zák. jest použíti, stal-li se odpor se zbraní, bez rozdílu, záležel-li odpor v násilném vztažení ruky či ve vyhrůžce čís. 4311.

— snížení trestu dle posl. věty § 530 tr. zák. čís. 4326.

— překažení úředního (služebního) výkonu je objektivní podmínkou vyšší trestní sazby § 313 tr. zák., aniž se vyžaduje, by je pachatel pojal ve svůj úmysl čís. 4432.

— zákon v § 6 čís. 1 odst. 3 zák. na ochr. rep. nestanoví, které okolnosti jsou zvláště přitěžující; také přitěžující okolnosti uvedené příkladmo v odst. 1. § 28 a mající vliv na výměru trestu, mohou, ale nemusí býti takovými okolnostmi zvláště přitěžujícími; je na soudu, by v každém případě uvažoval, jsou-li tu takové okolnosti a jsou-li tu alespoň dvě čís. 4660.

— ustanovením § 4 (1) zák. č. 31/29 byla změněna trestní sazba § 460 tr. zák. pro přestupky krádeže toliko v případech, ve kterých činí cena kradených věcí více než 1.000 Kč, tak, že je za uvedeného předpokladu trestati krádež tuhým vězením od 14 dnů do 6 měsíců. Pro přestupky krádeže, u nichž hodnota kradených věcí nepřevyšuje 1.000 Kč, zůstala trestní sazba § 460 tr. zák., obzvláště i horní hranice zákonem čís. 31 sb. z. a n. 1929 nezměněna čís. 4853.

— **kárný** viz řízení kárné.

— **odklad** jeho viz tamže.

— **peněžitý:** podle § 159 tr. ř. čís. 3424.

— — je-li stanovena pro vedlejší trest peněžitý minimální sazba, musí býti při použití § 92 tr. zák. sestoupeno i pod nejnižší výměru na čin stanoveného minimálního trestu peněžitého čís. 4586.

— — byl-li uložen trestným příkazem trest peněžitý, trestní příkaz pak jen k odporu obviněného byl zrušen a zahájeno řádné řízení, nesměl býti v rozsudku uložen trest na svobodě, jenž jest přísnější než trest peněžitý, třeba že by pro případ nedobytnosti tohoto trestu měl nastoupiti náhradní trest vězení. Na tom nemůže nic měniti, že obviněný při hlavním přelíčení prohlásil, že mu nelze peněžitý trest zaplatiti, a sám žádal za změnu peněžitého trestu v trest náhradní čís. 4486.

— — náhradní trest na svobodě podle § 8 zák. čís. 31/29 nastupuje jen v případě, že peněžitý trest je nedobytný čís. 4660.

— — výrok o trestu na penězích (pro přestupek § 399 tr. zák.) lze zachovati i když byl zrušen rozsudek ve výroku o vině i trestu na svobodě za souběžný zločin čís. 4053.

— — jsou-li tu podmínky § 47 zbroj. pat., by nebylo vysloveno propadnutí zbraně, lze uznati jen na náhradní trest peněžitý, nikoliv určiti za náhradní trest jen trest na svobodě (§ 281 čís. 11 tr. ř.); onen náhradní trest peněžitý lze sice za podmínek § 260 a) tr. zák. zaměniti v trest na svobodě, nikoliv však jen vězením, nýbrž týmž druhem jako hlavní trest na svobodě (§ 8 odst. 2, § 19 čís. 2 zák. čís. 31/1929 sb. z. a n.) čís. 3902.

— — viz též imunita.

— **při souběhu (§ 265 tr. ř.):** všeobecná norma třetího odstavce § 35 tr. zák. ohledně hromadění trestu na svobodě a trestů peněžitých může míti platnost toliko tam, kde zvláštní zákonné ustanovení toto hromadění, tvořící svou podstatou zostření hlavního trestu, nevylučuje. Podle §§ 34 a 35 tr. zák. má se uznati při souběhu více trestních činů za trest činu podle zákona nejpřísnějšího čís. 3465.

— — osud trestu uloženého jako doplněk (§ 265 tr. ř.) nemůže býti jiný, než osud trestů, které byly doplněny čís. 3712.

— — okolnost, že nalézací soud vyměřil trest se zřetelem k § 265 tr. ř., brání podati odvolání na újmu obžalovaného, pokud použito bylo (při trestní sazbě § 178 tr. zák.) mimořádného zmírnění a záměny trestu podle §§ 54 a 55 tr. zák. a nebylo ještě dosaženo součtem obou trestů nejvyšší zákonné sazby čís. 3731.

— — při výměře trestu podle § 265 tr. ř. jest považovati veškeré tresty uložené v úvahu přicházejícími rozsudky za jednotný celek, ovšem jen potud, pokud pozdějším rozsudkem bylo vysloveno odsouzení pro činy spadající vesměs v dobu předcházející dřívějšímu rozsudku čís. 3731.

— — takové sčítání nevylučuje ani skutečnost, že dřívější odsouzení pro souběžné trestné činy bylo vysloveno soudem vojenským čís. 3731.

— — pro otázku přípustnosti odvolání za použití §§ 54 a 55 tr. zák. jest důležitým nikoliv dosažitelnost nejvyšší meze trestní sazby, nýbrž to, zda při sčítání všech trestů, k nimž jest podle § 265 tr. ř. přihlížeti, byl trest vyměřen pod dolní hranicí sazby čís. 3731.

— — skutečnost, že pozdější rozsudek neobsahuje odsuzující výrok jen pro trestné činy, spadající dobou spáchání vesměs před rozsudek dřívější, nýbrž i pro trestné činy po onom rozsudku, vylučuje pouhé sčítání oněch trestů a jest pro otázku přípustnosti odvolání posuzovati druhý trest samostatně čís. 3731.

— — že soud vykročil při vyměřování trestu ze své moci trestní, o tom by mohla býti řeč jen, kdyby úhrn trestů, uložených témuž obžalovanému několika rozsudky bez použití § 265 tr. ř., převyšoval nejvyšší trest určený v zákoně na čin přísněji trestný čís. 3958.

— — nebylo-li právně možné i jednotně vyříditi sbíhající se trestné činy pachatelovy, nebylo ani důvodu přihlížeti při vyměřování trestu k trestu uloženému rozsudkem v cizině, třebaže rozsudek zmateční stížností napadený uznával obžalovaného vinným trestným činem spáchaným před vynesením tohoto rozsudku čís. 4117.

— — podle §§ 265, 56 tr. ř. jest pro posouzení, zda má býti zásadě stanovené v §§ 34, 35, 267 tr. zák. přes nešetření zásady § 56 tr. ř. zjednán průchod při vyměření trestu za skutek později odděleně souzený, rozhodný časový poměr doby, kdy byl čin ten spáchán, k době vynesení, nikoliv k době počátku právní moci rozsudku o jiném skutku čís. 4226.

— — byl-li souzený čin spáchán po vynesení dřívějšího rozsudku v prvé stolici, nelze při výměře trestu za souzený čin přihlížeti k trestu uloženému za onen čin, — a to ani, kdyby byl bývalý rozsudek o onom činu již v moci práva čís. 4226.

— — oba rozsudky jest pokládati za rozsudky zcela samostatné, mezi nimiž není poměru předpokládaného ustanovením § 265 tr. ř. a důsledkem toho je sečítání trestů nepřípustné čís. 4226.

— — při souběhu trestných činů předpisuje § 102 tr. zák. slov., aby peněžitá pokuta byla uložena na každý trestný čin zvláště čís. 4383.

— — pro otázku, který trest je těžší po rozumu prvého odstavce § 267 tr. ř., jsou rozhodny výhradně tresty zákonem ustanovené, nikoli zákonná kvalifikace jednotlivých trestných činů; i kde se střetne přečin s přestupkem, je použiti zákonného předpisu o trestu na přestupek, je-li trest jím stanovený vyšší, než trest uložený zákonem na přečin čís. 4761.

— **sjednotený:** nebol-li v pokračovaní podľa § 518 tr. p. odsúdenému v prípadoch, označených v § 518 odst. II. tr. p. ustanovený obhájca z úradnej povinnosti, pokračovanie trpí zmätkom podľa § 384 č. 6 tr. p. čís. 4438.

— **smrti:** trest smrti jest vysloviti i když byl obžalovaný vydán cizím státem s tím, že uložený snad trest smrti nesmí býti vykonán; toto obmezení může míti význam jen pro postup těch orgánů státní moci, jimž jest rozhodnouti o otázce výkonu trestu smrti, nikoli však pro soudní pravomoc rozsudkovou čís. 3380.

— — odpykání trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin spáchaný před oním prvým rozsudkem (§ 265 tr. ř.), není zostřením ve smyslu § 50 tr. zák. a není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 3481.

— — započítání vyšetřovací vazby nerovná se skutečnému odpykání trestu na svobodě. Třebaže má s hlediska odčinění poruchy právního řádu, způsobené trestným činem, tytéž účinky jako odpykání trestu (§ 225, § 528 tr. zák., srovnej i § 226, § 529 tr. zák.), není započítání vyšetřovací vazby výkonem rozsudku, jehož vynesení předchází, tím méně je výkonem trestu rozsudkem uloženého, od něhož se svou podstatou a svým účelem liší čís. 3481.

— — odvolání do trestu smrti jest nepřípustné čís. 4023.

— — předpis § 136 tr. zák. určuje trest smrti i na spoluvinu, nabyla-li tato forem v tomto zákoně přesně vymezených čís. 3890.

— — okolnost, že porotní sbor soudní po vynesení rozsudku smrti proti předpisu 2. věty prvého odstavce § 264 tr. ř. neodložil výkon trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin, spáchaný před prvým rozsudkem, ač bylo při porotním hlavním přelíčení zjištěno, že si obžalovaný trest ten odpykává, není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 4454.

— — výkon takového trestu na svobodě není zostřením trestu smrti po rozumu § 50 tr. zák.; porušení předpisů o výkonu trestu nezakládá zmatek (§ 344 čís. 12 tr. ř.) čís. 4454.

— — příkaz prvého odstavce § 36 tr. zák. platí neobmezeně bez ohledu na rozsah proveditelnosti zásady druhého odstavce téhož § čís. 4596.

— — odpykal-li si již pachatel v cizozemsku trest na svobodě, uložený mu pro týž hrdelní zločin, nelze mu podle § 50 tr. zák. v tuzemsku uložiti trest smrti, nýbrž jen trest těžkého žaláře doživotního, který však lze zmírniti použitím ustanovení § 338 tr. ř.; uložení tohoto trestu není tu na závadu zákaz zostření trestu doživotního žaláře podle § 50 tr. zák., nebyly-li s výkonem onoho trestu na svobodě v cizozemsku buď povšechně pro způsob jeho výkonu nebo konkretně pro zvláště nařízené zostření pro pachatele spojeny újmy, které podle předpisů v tuzemsku platných s výkonem doživotního těžkého žaláře spojeny nebývají a spojeny býti nesmí čís. 4596.

— **úhrnný:** podkladem pro vyměření úhrnného trestu jsou právoplatné rozsudky, určující tresty na svobodě, které nejsou ještě odpykány; pro pojetí více trestů v trest úhrnný není směrodatným den návrhu, nýbrž jediné den uložení úhrnného trestu čís. 4376.

— — teprve po rozhodnutí o podmíněném odkladu výkonu trestu jest rozsudek pravoplatný ve smyslu § 517 tr. ř. slov. a může ho býti použito při vyměření úhrnného trestu čís. 4385.

— — neboť-li v pokračování podľa § 518 tr. p. odsúdenému v prípadoch, označených v § 518 odst. II. tr. p., ustanovený obhájca z úradnej povinnosti, pokračovanie trpí zmätkom podľa § 384 č. 6 tr. p. čís. 4438.

— — pri výmere súhrnného trestu je dbať predpisu § 22 odst. 2 tr. zák., že najdlhšia doba dočasného trestu káznice činí 15 rokov čís. 4448.

— — bol-li obžalovaný odsúdený pre trestný čin, spáchaný pred vynesením rozsudku povoľujúceho mu podmienečný odklad výkonu trestu, prislúcha rozhodnutie o tom, či má byť podmienečne odložený trest súhrnný, ktorý treba podľa § 517 tr. p. ustanoviť, súdu označenému v § 518 (odst. 3, 4) tr. p. čís. 4474.

— — výrok rozsudku, jímž byl podle § 518 odst. VII. tr. ř. místo dvou trestů na svobodě, připouštějících ještě dobrodiní podmíněného odkladu, z nichž jeden byl pravoplatně odložen na zkušební dobu, vyměřen úhrnný trest na svobodě delší jednoho roku a vysloveno, že se ostatní ustanovení původních rozsudků kromě výměry trestů ponechávají v platnosti, jest sice nepřesný, není však zmatečný ve smyslu § 384 č. 10 tr. ř. čís. 4494.

— — pri vymeraní úhrnného trestu neľze hľadeť k trestom na slobode, ktoré boly už celkom odpykané; dobu započítaním vyšetřovacej väzby skutočne odpykaného trestu treba od úhrnného trestu odpočítať, aj keď sa o nej súhrnný rozsudok zvlášť nezmieňuje čís. 4619.

— — jestliže niektoré z drievejších rozsudkov, slúžiacich za podklad k výmere úhrnného trestu, uložily obžalovanému trest štátneho väzenia (zák. č. 123/31 Sb. z. a n.), treba použiť zásad uvedených v §§ 1, 2 cit. zák. tiež pri výmere úhrnného trestu a vysloviť, aká pomerná časť úhrnného trestu má byť odpykaná podľa predpisov o výkone trestu štátneho väzenia čís. 4651.

— — vymeranie úhrnného trestu je zákonom vylúčené, ak bol podmienečne odsúdený v skušobnej lehote znova odsúdený pre zločin bezpodmienečně čís. 4657.

— — pri výmere úhrnného trestu platí zásada, že zpravidla žiadny z jednotlivých trestov, uložených drievejšími rozsudkami, nesmie byť celkom preminutý; v zákone nemá oporu názor, že úhrnný trest nemá prevyšovať výmeru najťažšieho z týchto jednotlivých trestov čís. 4661.

— — pojednávanie podľa § 518 tr. p. môže sa konať aj v nepritomnosti odsúdeného; námietka, že odsúdený je duševne chorý, nemôže mať vliv na výmeru súhrnného trestu čís. 4667.

— — bol-li obžalovaný síce už dva razy odsúdený pre trestné činy uvedené v § 338 odst. 1 tr. zák., avšak uložené mu tresty boly shrnuté v trest úhrnný (§§ 517, 518 tr. p.), ktorý odsúdený aj odpykal, nemožno tvrdiť, že bol dva razy potrestaný a neľze kvalifikácie podľa § 338 tr. zák. použiť čís. 4726.

— — slúčenie trestov v jednotný trest úhrnný je prípustné len dotyčne trestov na slobode; tresty peňažité, uložené buď samostatne alebo vedľa trestov na slobode, ostávajú pri výmere úhrnného trestu nedotknuté a treba vysloviť, že v prípade ich nevymožiteľnosti premenia sa v náhradný trest rovnakého druhu, ako úhrnný trest na slobode čís. 4781.

— **vedľajší:** zabranie predmetov podľa § 61 tr. zák. (§ 25 tr. zák. priest.) má povahu vedľajšího trestu a neľze ho preto vysloviť u obžalovaného, ktorý bol obžaloby sprostený. Stalo-li sa tak preca, bol zavinený zmätok podľa § 385 č. 2 tr. p. čís. 4504.

— — je-li stanovena pro vedlejší trest peněžitý minimální sazba, musí býti při použití § 92 tr. zák. slov. sestoupeno i pod nejnižší výměru na čin stanoveného minimálního trestu peněžitého čís. 4586.

— — překvalifikoval-li soud při použití mimořádného zmírňovacího práva trestný čin, kvalifikovaný zákonem jako zločin, se zřetelem na ustanovení § 20 tr. zák. na přečin, jest použití zákonných ustanovení, platných pro přečiny, i co do trvání vedlejších trestů čís. 4714.

— **v řízení kárném** viz řízení kárné.

— **záměna a zmírnění:** pojem »rodiny« podle § 55 tr. zák. doznal novějším zákonodárstvím rozšíření a náleží k ní i družka života po případě i nevěsta čís. 3396.

— — § 322 tr. ř. má na zřeteli jen takové zvláštní přitěžující nebo polehčující okolnosti, které již podle zákonného ustanovení o samém trestném činu jmenovitě jich uvedením v dotyčném ustanovení podmiňují změnu trestní sazby čís. 3411.

— — nespadají sem okolnosti podmiňující záměnu trestu smrti podle § 91 tr. zák. slov. v doživotní káznici nebo podle § 92 tr. zák. slov. v káznici patnácti let čís. 3411.

— — okolnost, že obžalovaný je poslancem, nevylučuje, že jeho rodina utrpí déle trvajícím trestem újmu na výživě ve smyslu § 55 tr. zák., neboť příjmy spojené s vykonáváním mandátu poslaneckého nelze pokládati za bezpečný zdroj příjmů čís.3523.

— — zostření trestu těžkého žaláře nebo žaláře nemusí při použití § 55 tr. zák. nastati jen, byl-li trest vyměřen na méně než 6 měsíců čís. 3616.

— — není tu vnitřního rozporu, uvádí-li rozsudek jako důvod pro použití mimořádného práva zmírňovacího podle § 54 tr. zák., že polehčující okolnosti jsou v převaze a dají důvodně očekávati, že se obžalovaný polepší, v úvahách o podmíněném odsouzení pak dává výraz přesvědčení, že k polepšení obžalovaného jest potřebí výkonu trestu čís. 3616.

— — použití mimořádného práva zmírňovacího podle § 266 tr. zák. a zaměňovacího podle § 261 tr. zák. je výrokem rázu arbitrerního, jejž lze napadati jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 3629.

— — okolnost, že nalézací soud vyměřil trest se zřetelem k § 265 tr. ř., brání podati odvolání na újmu obžalovaného, pokud použito bylo (při trestní sazbě § 178 tr. zák.) mimořádného zmírnění a záměny trestu podle §§ 54 a 55 tr. zák. a nebylo ještě dosaženo součtem obou trestů nejvyšší zákonné sazby čís. 3731.

— — pro otázku přípustnosti odvolání za použití §§ 54 a 55 tr. zák. jest důležitým nikoliv dosažitelnost nejvyšší meze trestní sazby, nýbrž to, zda při sčítání všech trestů, í nimž jest podle § 265 tr. ř. přihlížeti, byl trest vyměřen pod dolní hranicí sazby čís. 3731.

— — sociální a společenské postavení obžalovaného o sobě nelze považovati za okolnosti zvláštního zřetele hodné (§ 261 tr. ř.) čís. 3937.

— — podle § 55 tr. zák. soud síce může zkrátiti trest i pod 6 měsíců, avšak takové zkrácení není nutné. Výměrou trestu v mezích sazby i při použití § 55 tr. zák. nevykročil soud ze své moci trestní čís. 4098.

— — v zákonech popřevratových nelze užíti mimořádného práva zmírňovacího tou měrou jako při sazbách starého trestního zákona čís. 4189.

— — podle § 410 tr. ř. lze postupovati i, vyšla-li po pravomoci rozsudku najevo i jen jediná závažná polehčující okolnost čís. 4207.

— — § 260 a) tr. zák. platí jen při přečinech a přestupcích a podmínky pro uložení trestu na svobodě místo trestu peněžitého jsou tam jiné než podle § 8 zákona čís. 31/29, kde nastupuje trest náhradní jen, je-li peněžitý trest nedobytný čís. 4660.

— — při zločinu podle § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep. nelze použíti § 54 tr. zák. čís. 4660.

— — v případech, v nichž je trestný čin ohrožen v zákoně buď **vězením** nebo pokutou, má soud za okolností zvláštního zřetele hodných uznati přímo na peněžitou pokutu, a nikoliv přeměnou vězení použitím § 261 tr. zák. čís. 4793.

— — ustanovení §§ 266, 260 b), 260 posl. odst. tr. zák. neukládají soudu za povinnost, nýbrž dávají mu jen právo, by uložil obžalovanému kratší (mírnější) trest, než který ho měl stihnouti podle příslušné trestní sazby; neučinil-li tak, nejde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 4853.

— — nepoužil-li soud ustanovení ani § 54 ani § 55 tr. zák., musí (§ 281 čís. 11 tr. ř.) uložiti v případě § 265 tr. ř. doplňující trest tak, aby s připočtením prvého trestu byl vyměřen v zákonné sazbě čís. 4854.

— — snížení trestu dle posl. věty § 530 tr. zák. čís. 4326.

— **zmírnění dle § 410 tr. ř.** viz zmírnění trestu.

— **zmírnění mimořádné** viz tamže.

— **zostření trestu:** zostření trestu těžkého žaláře podle § 3 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák. (§ 16 tr. ř.) je povinným doplňkem a součástí tohoto druhu trestu; oním zostřením nebyla dotčena zásada § 50 tr. zák.; nestalo-li se tak, jde o zmatek (čís. 12 § 344 tr. ř.) čís. 3465.

— — podle § 50 tr. zák. není přípustno (§ 344 čís. 12 tr. ř.), by byl obžalovanému, který se vedle zločinu loupeže dopustil též přestupku podle § 36 zbroj. pat., uložen vedle trestu těžkého žaláře podle § 195 tr. zák. ještě trest peněžitý čís. 3465.

— — odpykání trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin spáchaný před oním prvým rozsudkem (§ 265 tr. ř.), není zostřením ve smyslu § 50 tr. zák. a není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 3481.

— — započítání vyšetřovací vazby nerovná se skutečnému odpykání trestu na svobodě. Třebaže má s hlediska odčinění poruchy právního řádu, způsobené trestným činem, tytéž účinky jako odpykání trestu (§ 225, § 528 tr. zák., srovnej i § 226, § 529 tr. zák.), není započítání vyšetřovací vazby výkonem rozsudku, jehož vynesení předchází, tím méně je výkonem trestu rozsudkem uloženého, od něhož se svou podstatou a svým účelem liší čís. 3481.

— — zostření trestu těžkého žaláře nebo žaláře nemusí při použití § 55 tr. zák. nastati jen, byl-li trest vyměřen na méně než 6 měsíců čís. 3616.

— — podle § 250 tr. zák. lze druhy trestů v zákoně (§ 240 tr. zák.) vypočtené i zostřiti, a zostřením jest zejména, spojí-li se několik jednotlivých trestů. Než i takové zostření může se podle téhož § státi výhradně v těch případech, v nichž jest zákonem stanoveno, a v té míře, jak jest to stanoveno čís. 4042.

— — okolnost, že porotní sbor soudní po vynesení rozsudku smrti proti předpisu 2. věty prvého odstavce § 264 tr. ř. neodložil výkon trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin, spáchaný před prvým rozsudkem, ač bylo při porotním hlavním přelíčení zjištěno, že si obžalovaný trest ten odpykává, není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 4454.

— — výkon takového trestu na svobodě není zostřením trestu smrti po rozumu § 50 tr. zák.; porušení předpisů o výkonu trestu nezakládá zmatek (§ 344 čís. 12 tr. ř.) čís. 4454.

— — ustanovení § 250 tr. zák. lze použíti jen pro okolnosti přitěžující (§ 265 posl. odst. tr. zák.) čís. 4499.

— — jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. (vykročením z trestní moci), zostřil-li soud trest podle prvé sazby § 337 tr. zák., ač tu nebylo okolností přitěžujících, a použito jen § 266 tr. zák., nikoli § 260 b) tr. zák. čís. 4499.

— **opatření čís. 480/1920 (zák. čís. 471/1921):** § 6 opatření Stálého výboru N. S. podle § 54 úst. list. čís. 480/1920 nestanoví nové trestní sazby čís. 1170 (4).

— — přípustnost odvolání veřejného obžalobce a obžalovaného dlužno posuzovati dle ustanovení § 283 tr. ř. čís. 1170 (4).

— — i když jde o škodu 20.000 Kč převyšující, jest po zrušení rozsudku zrušovacím soudem vrátiti věc soudu nalézacímu (nikoliv porotnímu); otázka příslušnosti jest pravoplatností obžaloby prozatím rozřešena (§§ 219, 261 tr. ř.); §§ 1 a 4 opatření Stálého výboru ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. (v doslovu čl. I zák. ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.), na kterých se příslušnost onoho soudu zakládá, nepozbyla dosud (čl. II zák. čís. 259/23, čl. II zák. čís. 257/25 a § 21 zák. čís. 31/29) účinnosti a musí býti zůstaveno nalézacímu soudu, by posoudil, zda je trestní sazba těžkého žaláře od 1 roku do pěti let dostatečnou, třebaže při tomto posuzování nelze již přihlížeti k znehodnocení peněz (§ 21 čís. 1 zák. čís. 31/29) čís. 3631.

— — byla-li věc projednána obdobně podle předpisů §§ 14 a 15 cís. nař. ze dne 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák. znovu, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesen, poněvadž samosoudce rozsudek vynesší nebyl pro onemocnění s to jej písemně vyhotoviti, nemůže býti novým rozsudkem uložen odsouzenému přísnější trest, bylo-li proti dřívějšímu rozsudku podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného (§ 14 odst. 2 uv. cís. nař.) čís. 3852.

— — po účinnosti zákonů č. 31/29 sb. z. a n. (§ 21) a č. 209/31 sb. z. a n. (§ 3) je rozhodným znakem pro použití mírnější sazby trestní ve smyslu čl. I §§ 1, 6 zák. č. 471/21 sb. z. a n. již jen povaha činu, nikoli též znehodnocení peněz čís. 4750.

— — tím, že porotní soud v dodatkové otázce porotcům jako předpoklad použití nižší sazby trestní neuvedl znehodnocení peněz, neporušil zákon čís. 4750.

— — navrhoval-li státny zástupca v obžalovacom spise, aby podľa § 6 zák. č. 471/21 sb. z. a n. vec rozhodol samosudca, môže samosudca pokračovať iba vtedy, keď obžalovací spis bol doručený obhájcovi a ten nepodal námietky. Nestalo-li sa doručenie obhájcovi a vo veci jednal samosudca, je pokračovanie zmätočné podľa § 384 č. 1 tr. p. čís. 4758.

Trestankyně: je svěřena dohledu inspektora vězeňské stráže čís. 3691.

Trestní lístek: vyžádání si ho čís. 3721.

— — viz též příslušnost (§ 51 tr. ř.).

— **nález (§ 252 tr. ř.):** pojem předpokládá pravoplatný rozsudek čís. 4250.

— **oznámení:** před uplynutím lhůty stanovené narovnáním čís. 3691.

— — třebas se týkalo případu s trestní věcí nesouvisejícího a obžalovaný — vydaný německými úřady pro určitý trestný čin — ve směru tohoto vůbec nebyl vyslýchán, není spisem o úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím po zákonu neplatném (§§ 281 čís. 2, 344 čís. 3 tr. ř.); předpisy §§ 88 a 89 tr. ř. nepřicházejí tu v úvahu čís. 3700.

— — proti neznámým pachatelům a zánik žalobního práva podle § 530 tr. zák. čís. 4360.

— — trestní oznámení, učiněné poškozenou osobou u četnictva, jest považovati zároveň za soukromý návrh ve smyslu trestního zákona, aby bylo zahájeno trestní řízení čís. 4722.

— — trestné oznámenie, ktoré učinil poškodený verejný úradník u štátneho zastupiteľstva, možno považovať i za zmocnenie ku stíhaniu v smysle § 91 tr. p. a § 14 odst. 5 zák. č. 108/33 sb. z. a n. (o ochrane cti) čís. 4776.

— — pohrůžka jím čís. 184 dis.

— **soudnictví nad mládeží** viz mladiství provinilci.

— **stíhání:** podle § 24 ústavní listiny čís. 3424.

— — viz též imunita.

Trestnice: využil-li vězeň omylu správy trestnice, vzav na vědomí rozhodnutí o propuštění z trestu, spočívající na nesprávném předpokladu, že si již trest

odpykal, dopustil se přestupku podvodu jako vězeň v trestnici po rozumu § 2 nař. čís. 173/1860 ř. zák.; na tom nic nemění, že již vězněm trestnice není čís. 4649.

Trestním soudním vyšetřováním (strafgerichtliche Untersuchung): ve smyslu § 17 kárného statutu advok. jest rozuměti každé trestní řízení od jeho počátku až do pravoplatného skončení, nikoliv jen přípravné vyšetřování podle desáté hlavy trestního řádu čís. 142 dis.

Tresty peněžité při souběhu trestných činů: při souběhu trestných činů předpisuje § 102 tr. z. slov., aby peněžitá pokuta byla uložena na každý trestný čin zvláště čís. 4383.

Trhadla: předpisy nařízení z 2. července 1877, čís. 68 ř. zák. (§ 109) nevztahují se na černý prach čís. 4483.

Trhová smlouva viz smlouva trhová.

Trvalá nezpůsobilost k povolání ve smyslu § 156 c) tr. zák.: pro posouzení pojmu nemohou býti směrodatny okolnosti spadající do sféry čiré nevypočitatelné a nepředvídatelné nahodilosti (je-li při nebezpečnosti operace pochybno, zda by ji poškozený přežil, a, i kdyby ji přestál, zda by jí nezpůsobilost k povolání byla odstraněna) čís. 4039.

Trvalé delikty viz delikty trvalé.

Třaskaviny: zákon ze dne 27. května 1885, čís. 134 ř. zák.: trestný čin podle § 2 zák. o třaskavinách (ze dne 27. května 1885, čís. 134 ř. zák.) jest již v tom, že pachatel jednal proti řádně vyhlášeným policejním bezpečnostním předpisům čís. 3853.

— — ten, komu jest taková povinnost bezpečnostními předpisy uložena, musí si zjednati možnost, by mu jiným zaměstnáním nebylo v plnění povinnosti bráněno; nezáleží na tom, z jakého důvodu jednal proti předpisům. Stavbyvedoucí (zaměstnavatel), vydávající třaskaviny, je povinen (§ 335 tr. zák.) postarati se o předepsaný způsob postupu (komu a jak mají býti dynamon a rozbušky z hlavního skladu vydávány, jak mají býti na místo spotřeby dopraveny a jak má tam býti uloženo denní množství) čís. 3853.

— — jde o zavinění podle § 335 tr. zák., nestará-li se o zachování předpisu, že rozbušky a dynamon nesmějí se ze skladiště vydati současně téže osobě a nesmějí býti současně doneseny touž osobou na místo upotřebení; neznalost předpisu nevyviňuje čís. 3853.

— — pokud jest vyloučen ideální souběh přečinu podle §§ 2 a 3 zák. o třaskavinách s přestupkem podle § 431 tr. zák. čís. 3853.

— — vládními nařízeními čís. 615/1920 a čís. 166/1922 sb. z. a n. byl rozsah ustanovení §§ 1 až 3 zák. o třaskavinách (čís. 134/1885 ř. zák.) sužen a obmezen na ty výbušné látky, jež nejsou ani podle těchto vládních nařízení ani podle případných dalších nařízení, na něž poukazuje bod 8. prvého odstavce nař. čís. 166/1922, předmětem státního monopolu čís. 3961.

— — pokud jest dynamon (rozbušky) předmětem státního monopolu čís. 3961.

— — vyloučil-li rozsudek pravoplatně skutkovou podstatu přečinu § 3 zák. o třaskavinách, nepřichází v úvahu ani přestupek § 431 tr. zák.; jednání pachatelovo nelze tu po případě podřaditi ani pod ustanovení §§ 32 a 33 zbrojního patentu čís. 3961.

— — pyroxylin není vhodným předmětem přestupku podle § 2 (přečinu podle § 3) zák. o třaskavinách čís. 4402.

— — předpisy nařízení ze dne 2. července 1877, čís. 68 ř. zák. nemohou se vztahovati na černý prach čís. 4483.

— — přechovávání nevybuchlého dělového šrapnelu, naplněného černým prachem, nespadá pod ustanovení § 3 zák. o třaskavinách (čís. 134/1885); spadá však pod ustanovení §§ 12, 32 zbroj. pat. a § 431 tr. zák. čís. 4507.

— — trestné předpisy §§ 2, 3 zák. z 27. mája 1885 č. 134 r. z. nevzťahujú sa na traskaviny štátneho monopolu čís. 4570.

— — třaskaviny jest použito jako trhacího prostředku pokaždé, jakmile její přirozená trhací síla výbuchem byla uvolněna, vyjmouc jen případy, v nichž silám třaskaviny, jejím výbuchem uvolněným, pomocí nějakého zvláštního zařízení byl dán předem účinek usměrněný a do jisté míry určitelný (jako když jest sil těch používáno k výstřelu náboje z pušky, děla neb pod.). Jsou-li však síly ty uvolněny bez takového, jejich účinek předem omezujícího a usměrňujícího opatření v úmyslu vydati tím v nebezpečí majetek, život nebo zdraví jiného, nesejde na tom, že nebylo při použití třaskaviny postupováno způsobem takovým, který zaručuje ještě větší a přesnější účinek trhací síly třaskaviny nežli když třaskavina jest přivedena k výbuchu volně, ohrožujíc však i při tom statky shora uvedené čís. 4710.

— — ke skutkové podstatě zločinu podle § 4 zák. čís. 134/1885 (čís. 50/1923) stačí, že byl vůbec majetek, život nebo zdraví jiného úmyslně vydán v nebezpečí užitím třaskaviny jako trhacího prostředku čís. 4710.

Tuláctví viz žebrota.

Tvoření různých cen u různých odběratelů: za účelem odstranění soutěže jest obchodním tajemstvím ve smyslu § 31 zák. čís. 111/1927 čís. 4114.

Tvrzení nesprávných skutečností: předcházejících civilnímu sporu, ať budoucím žalobcem nebo žalovaným o sobě není jednáním podvodným; takové údaje učiněné buď ve sporu neb před sporem, spadaly by pod skutkovou podstatu § 197 (461) tr. zák., kdyby byly podporovány padělanými listinami, falešnými průvody, neb jinak se staly za obdobných zvláštních okolností čís. 3808.

Tyč: její položení přes silnici čís. 3609.

— viz též automobil.

Účast: na zakázaném táboru čís. 3719.

— **na rvačce** viz rvačka.

Ublížení: pojímá se v zákoně (§ 98 b) tr. zák.) s hlediska poškozeného; jest jím i újma na statcích v zákoně uvedených, kterou by ohrožený na nich mohl býti postižen, i kdyby mu hrozila po právu čís. 3747.

Ublížením (poškozením) na těle: po rozumu § 153 tr. zák. je jakákoliv pathologická změna té či oné části lidského těla, třebaže ndosahujee ani povahy předpokládané ustanovením § 411 tr. zák. (vzniku viditelných známek a následků), tím méně pak vážných účinků zmíněných v ustanovení § 152 tr. zák. v příčině zdraví a způsobilosti k povolání čís. 4851.

— — uvedený pojem je tedy, ač ovšem proň nestačí pouhé porušení nedotknutelnosti těla chráněné předpisem § 312 tr. zák., splněn už pouhým porušením tělesné neporušenosti, na př. poškozením pokožky, podkožního vaziva a pod. čís. 4851.

Účastenství: ve smyslu posl. věty 1. odst. § 5 tr. zák. předpokládá předchozí úmluvu o podílu na zisku a užitku pachatelovu z trestného činu čís. 4245.

Účastník podle § 5 tr. zák.: musí věděti již před činem, že jde o určitý trestný čin čís. 3812.

— **soukromý: § 47 tr. ř.:** obžalovanému lze uložiti náhradu škody podle § 4 zák. o podm. ods., i když se poškozený náhrady nedomáhá (nepřipojil se k tomu cíli k trestnímu řízení jako soukromý účastník), ano i když prohlásil, že náhrady škody v cestě trestní nežádá čís. 3386.

— — kdo byl obeslán k hlavnímu přelíčení a při něm slyšen jako svědek, nevstupuje prohlášením, že se k trestnímu řízení nepřipojuje, poněvadž má civilní rozsudek (platební rozkaz), v procesní roli soukromého účastníka čís. 3391.

— — porušení zákona, nebyl-li předvolán k hlavnímu přelíčení čís. 3423.

— — podle § 75 odst. prvý zákona o dobytčím moru jest soukromé účastníky odkázati na pořad práva soukromého (§ 366 tr. ř.), nedá-li se výše škody přesně zjistiti a nelze-li rozhodnouti, zda byla škoda ta způsobena výhradně zaviněním obžalovaného či také spoluzaviněním poškozených čís. 3455.

— — skutečnost, že usnesením soudu byl připuštěn kdo jako zástupce osoby (pozůstalosti), která se k trestnímu řízení do počátku hlavního přelíčení nepřipojila (§ 47 odst. prvý tr. ř.) přes odpor obhájce obžalovaného, lze uplatňovati jako zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. jen, lze-li prokázati, že onen mezitimní nález byl obhajobě na újmu čís. 3652.

— — výrok rozsudku o soukromoprávních nárocích lze napadai jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností (§ 283 posl. odst. tr. ř.) čís. 3652.

— — neprohlásil-li poškozený až do započetí hlavního přelíčení, že se se svými nároky k trestnímu řízení připojuje (§ 47 odstavec prvý tr. ř.), pominulo toto jeho procesní právo na dobro a neodvolatelně právě tak, jako právo soukromého obžalobce v případech § 46 odst. 3 tr. ř., a nemůže nikterak oživnouti čís. 3652.

— — ustanovení § 390 tr. ř. druhá věta nemá tu místa, když útraty nevznikly řízením o soukromé obžalobě, nýbrž výhradně řízením o veřejné obžalobě (pro přestupek § 411 tr. zák.), které se nekonalo podle § 48 tr. ř. jen k žádosti soukromého účastníka čís. 3680.

— — soukromoprávní nároky, které vzcházejí proti pachateli trestného činu osobě, činem tím poškozené (§§ 46 a násl. a 366 tr. ř.), mají v trestním řízení pro svoji civilně-právní povahu jen postavení adhaesní a jako takové nemohou nijak brániti uspokojení prvého účelu trestního řízení, postihnouti pachatele zákonným trestem čís. 3734.

— — nebyl-li rozsudek prvého soudu, neobsahující výrok o soukromoprávních nárocích, v tomto směru nikým napaden, porušil odvolací soud výrokem, že poukazuje soukromého účastníka s nárokem na náhradu škody podle § 366 tr. ř. na pořad práva, zákon v ustanovení prvé věty § 477 tr. ř. čís. 3788.

— — předpis (§ 47 tr. ř.), že připojiti se k trestnímu řízení jest přípustné jen do započetí hlavního přelíčení, platí jen pro řízení o zločinech a přečinech, nikoliv i pro řízení přestupkové (§ 449 věta prvá, § 447 odst. 1 věta druhá tr. ř.) čís. 3788.

— — připojení se k trestnímu řízení jest však možné jen za řízení před soudem prvé stolice, nejdéle do skončení řízení průvodního, než veřejný obžalobce učiní návrh podle § 457 tr. ř. čís. 3788.

— — aby poškozený nabyl postavení soukromého účastníka, jest nutno, by učinil prohlášení, jímž dává na jevo, že se k trestnímu řízení připojuje a že tak činí k vůli uplatnění svých soukromoprávních nároků čís. 3788.

— — za soukromého účastníka nelze pokládati toho, kdo se práva mu podle §§ 47 a 449 tr. ř. příslušejícího výslovně vzdal (prohlásil, že náhradu nežádá) čís. 3788.

— — zájem státu, by nebyly páchány trestné činy, nelze řaditi mezi konkrétní práva, jichž poškození mají na zřeteli § 47 a předpisy jedenadvacáté hlavy trestního řádu, a jichž poškození propůjčuje dotčené osobě postavení poškozeného (soukromého účastníka) v trestním řízení čís. 4011.

— — funkce soukromého účastníka jest spolu i povahy trestněprocesuální; jeho nárok na náhradu nákladů zastupování jest výronem této funkce, nikoliv snad jen příslušenstvím jeho soukromoprávního nároku; jest proto osud onoho nároku odpoután od osudu jeho soukromého nároku; předpoklady jeho nároku na náhradu útrat zastupování jest posuzovati podle trestního řádu, podle něhož při odsouzení obviněného rozhoduje jen, zda bylo soukromému účastníku trestným činem na jeho právech ublíženo a zda se k trestnímu řízení připojil a soukromoprávní nároky v tomto řízení uplatňoval, při čemž nesejde na tom, zda tyto nároky došly v trestním řízení skutečně uznání čís. 3946.

— — pro určení nákladů — včetně útrat zastupování soukromého účastníka (§§ 50, 381 čís. 4, 393 odst. 3 tr. ř.) nestanoví zákon (§ 393 posl. odst. tr. ř. v doslovu čl. I zák. čís. 4/1924) žádnou jinou podmínku než návrh oprávněného čís. 3946.

— — jde proto o porušení zákona v ustanovení § 393 posl. odst. tr. ř., zrušil-li soud druhé stolice útraty určující usnesení okresního soudu a uložil mu, by o návrhu soukromého účastníka na ustanovení útrat zastupování rozhodl až po pravoplatném skončení případného civilního sporu čís. 3946.

— — ke zmateční stížnosti podle § 33 tr. ř. lze tu sice vysloviti, že byl porušen zákon, nikoliv však ono nezákonné usnesení zrušiti, poněvadž další opatření ve smyslu poslední věty § 292 tr. ř. nemá místo v případech, kde by bylo ke škodě obžalovaného čís. 3946.

— — připuštění koho za soukromého účastníka bez zákonných předpokladů § 47 tr. ř. není zmatkem ani čís. 3 ani čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 4048.

— — útraty právního zastoupení soukromého účastníka jsou vzhledem k ustanovení § 381 čís. 4 tr. ř. částí útrat trestního řízení, než z ustanovení §§ 389 a 393 odst. 3 tr. ř. plyne nutně, že obviněnému lze uložiti náhradu útrat zastoupení jen toho soukromého účastníka, pro jehož poškození byl uznán vinným, neboť jinak nedostává se materielního předpokladu soukromého účastnictví, který jest stanoven § 47 tr. ř. čís. 4630.

— — na tom nic nemění okolnost, že v řízení rozsudku předcházejícím byla přiznána práva soukromého účastníka osobě, která následkem podezření, že jí trestním činem byla způsobena škoda, byla považována za poškozenou. Práva toto pomíjejí osvobozujícím rozsudkem, který se vztahuje na čin, jímž škoda byla způsobena čís. 4630.

Učednice kuchyňská: pokud je svěřena hostinskému čís. 3668.

Učedník viz s v e d e n í.

Účel projevu viz h o d n o c e n í p r ů v o d ů.

Účet: užívání slova chráněného pro jiného jako známka na účtech není o sobě porušením práva známkového čís. 3974.

— výhrada vlastnictví v něm čís. 4728.

Účetní: § 486 c) tr. zák. nevztahuje se na účetního jakožto pouhou podřízenou sílu námezdní, podrobenou zásadně jen vůli a rozkazům dlužníka jakožto jeho zaměstnavatele čís. 3716.

Účetnictví: kdo si dal vlastníkem patentu, jehož předmětem je způsob a zařízení k získání denní (okamžité) bilance při propisovacím účetnictví, za úplatu zařídíti toto účetnictví pro svůj podnik za současného dodání prostředků k tomu náležejících (pomůcek a tiskopisů), nabyl — neobsahuje-li patentová listina žádné výhrady ve směru omezení užívání nabyvatelem předmětu vynálezu — se svolením vlastníka, byť i mlčky předpokládaným, práva užívati onoho účetnictví ve svém podniku, a může je vykonávati nejen sám osobně, nýbrž i svými zaměstnanci nebo pomocnými osobami k tomu zjednanými čís. 4837.

Účinek zprávy (§ 18 zák. na ochr. rep.): nelze posuzovati jen podle dojmu, jaký zpráva vyvolá u přímých a prvých posluchačů ve chvíli, kdy jest pronášena pachatelem, nýbrž je třeba míti na zřeteli i ony možné následky, jež nastanou ještě u dalších osob, k nimž za postupného rozšiřování pachatelem podníceného bude zpráva snad ještě přenesena (zpráva v hospodě sdělená pronikne vypravováním hostů v širší kruhy obyvatelstva) čís. 4687.

Účinná lítost viz l í t o s t ú č i n n á.

Učitel (učitelka): tělesné potrestání žáka čís. 3462.

— **obecné školy:** jest veřejným úředníkem po rozumu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák. i osobou jmenovanou v § 68 tr. zák. čís. 4509.

— — — ochrany požívá i na chodbě školy, kam vyšel, aby napomenul rušitele vyučování ke klidu, nebo utekl, by ušel útoku pachatelovu ve třídě čís. 4509.

— — — disciplinárna moc učiteľa proti žiakom v škole nie je totožná s právom domácej kázne podľa § 313 tr. zák. Prekročil-li učiteľ medze svojej disciplinárnej pravomoci a spôsobil žiakovi poškodenie na tele, nemôže sa dovolávať beztrestnosti v smysle cit. zákonného ustanovenia čís. 4762.

Učitelé náboženství viz katecheti.

Učiteľka: nedbale jednala učiteľka, ktorá si dala školskými deťmi (9—11 ročnými) bez dozoru sekerou rúbať drevo čís. 4689.

Údaj firmy (výrobce) viz ochrana známek.

— **pravdivý nebo částečně pravdivý:** může býti podle okolností nepravdivým údajem ve smyslu § 27 zák. o nek. sout., je-li upraven příliš všeobecně a uzpůsoben tak, že vykoná na zákazníka zlehčovaného podniku týž účinek jako údaj objektivně nesprávný. Je tu zejména přihlížeti k tomu, jak onen údaj pojímá ten, komu svědčí čís. 4059.

Údaje popisné: a ochrana známek čís. 3954.

— **veřejné** viz veřejné údaje.

Údajem o oprávněních (o osobních poměrech): ve smyslu § 2 (2) a § 25 zák. proti nekalé soutěži (nekalou reklamou) jest i, vydává-li se podzástupce v korespondenci a v účtech za zástupce továrny čís. 4019.

Udání: dle § 86 tr. ř.: pro rozhraničení výkonu oprávnění, jež poskytuje každému občanu ustanovení § 86 tr. ř., od jednání trestného, spadajícího pod pojem § 487 tr. zák., záleží i na tom, zda a do které míry kryjí se údaje, učiněné obviněným před úřady uvedenými v § 86 tr. ř., s podklady, které měl obviněný pro své údaje ve svých smyslových vjemech; jen podstatná shoda mezi tím, co udavatel zvěděl, a mezi tím, co udal, dovoluje úsudek, že nepřekročil své právo a nezbytně nutnou míru obvinění čís. 3595.

— **u vrchnosti: (§ 209 tr. zák.):** je tu nejen, tvrdil-li kdo vrchnosti skutečnosti, činící určitou osobu podezřelou z určitého zločinu, o němž vrchnost dosud neměla vědomosti, nýbrž i, zesílil-li kdo za pátrání vrchnosti pro určitý zločin již zahájeného předpoklad vrchnosti, že tento zločin byl určitou osobou spáchán, vlastními údaji, zejména údaji o vlastních postřezích ke skutku se vztahujících čís. 3779.

Udavač: podle § 522 tr. zák. čís. 3599.

— viz též hra zakázaná.

Úder: pěstí čís. 3627.

— viz též urážka dle § 488.

— **bičem (bičištěm):** do ochranného skla auta jedoucího po hrázi rybníka čís. 4783.

Úderný oddíl viz národně-sociální strana.

Udělení rady: je považovati za úkon zastoupení ve smyslu §§ 9 odst. 1 a 10 odst. 1 adv. řádu čís. 147 dis.

Udržování komisního zboží: a zpronevěra čís. 4177.

Uherský trestní zákon: při spolupachatelství dle § 70 nemusí býti v otázce ohledně jednoho pachatele výslovně vyjmenování i spolupachatelé čís. 3411.

— — — podstata a účel ustanovení §§ 91, 92 uh. tr. zák. a rozlišení od ustanovení § 338 tr. ř. a §§ 54, 266 tr. zák. čís. 3411.

— — — zákon z 15. dubna 1920, čís. 284 sb. z. a n. nestanovil všeobecně poměr trestů i pro ukládání trestu; nedotýká se ukládání trestu v případech, kde se řízení trestní pro trestný čin spáchaný v tuzemsku koná u jiného soudu než u soudu místa spáchaného činu; v těchto případech musí býti čin posuzován a trestán podle trestních zákonů, platných na místě činu (čl. I čís. 5 a čl. II čís. 3 zák. ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z roku 1920) čís. 3411.

— — — soud v území českého práva trestního, soudí-li trestný čin spáchaný v oblasti trestního práva slovenského, a má-li podle něho jako nejtěžšího i trest vyměřiti, musí použíti i při výměře trestu všech ustanovení slovenského trestního práva, uložiti tudíž i trest onoho druhu, který pro tyto případy předpisuje trestní zákon slovenský; při záměně zákonného trestu smrti podle § 91 slov. tr. zák. jest vyměřiti správně trest jen doživotní káznicí; nezáleží na tom, že tento trest bude podle zák. čís. 284/1920 vykonán na území mimoslovenském jako těžký žalář čís. 3411.

— — — káznice jest mírnějším trestem než těžký žalář pro nepřípustnost jakéhokoliv zostření čís. 3411.

— — — nejnižším trestem žaláře, který lze podle slov. tr. zák. uložiti, jest podle § 24 trest šestiměsíčního trvání; pod tuto nejnižší zákonnou sazbu lze sejíti jen použitím § 92 tak, že se vyměří trest vězením, což má v zápětí snížení kvalifikace činu ze zločinu na přečin čís. 3601.

— — — jde o zmatek čís. 11 (10) § 281 tr. ř., vyměřil-li soud podle § 383 slov. tr. zák. použitím § 98 slov. tr. zák. trest dvouměsíčního žaláře a ponechal kvalifikaci činu za zločin čís. 3601.

— — — výslovné prohlášení pokusu za trestný má význam výhradně pro Slovensko a Podkarpatskou Rus vzhledem k ustanovení § 65 odst. 2 uh. tr. zák. a jest tudíž argumentum a contrario nemístné u svádění k přeč. §§ 32, 58 I č. 7 zák. č. 123/1920, spáchaného v historických zemích čís. 3915.

— — — jde-li o dvě (zločinné) krádeže, spáchané jednak v oblasti platnosti trestního zákona uherského, jednak v oblasti trestního zákona, platného v t. zv. zemích historických, nelze použíti beze všeho sčítací zásady § 173 tr. zák., po případě ani obdobného ustanovení § 335 tr. zák. uh., nýbrž jest tu i onu krádež posuzovati po rozumu posl. odst. § 51 tr. ř. a podle pátého odstavce § 16 tr. por. samostatně podle práva v místě spáchaného činu čís. 4032.

— — **řád:** pro příslušnost soudu, v jehož obvodu obviněný bydlí nebo se zdržuje (§ 54 tr. ř., § 25 tr. por.) stačí, že se obviněný v obvodu tohoto soudu zdržuje občas (byl tam dvakráte přistižen a zodpovědně slyšen) čís. 3432.

Uhlí na nádraží: jeho krádež čís. 3717.

Úhrnný trest viz trest úhrnný.

Ucházení se: o propachtování polnosti čís. 3627.

Újma na výživě: dle § 55 tr. zák. čís. 3523.

— viz též trest.

Ukládání trestu viz též trest.

Úkladná vražda viz vražda.

Úklady: jež by byly jinak od samého počátku odsouzeny k nezdaru, mohou se státi vážnějšími a nebezpečnějšími, prospějí-li nepříteli vnějšímu; z dosahu § 2 zákona na ochranu republiky vypadají jen přípravy, jež jsou k dosažení protiprávního cíle vždy a za všech okolností, tedy vůbec nezpůsobilé, což nelze vážně tvrditi o přípravách povstání (vzpoury) najmě pro dobu války nebo jinakého stavu nouze čís. 4660.

Úklady o republiku viz ochrana republiky (§ 2).

Ukojení chlípných chtíčů: pachatelových je sice účelem, není však zákonem předpokládaným účinkem jednání stihaného § 128 tr. zák. čís. 4151.

— — — viz též zprznění.

Úkon: sloužící k pokračování v zahájeném řízení čís. 3951.

— viz též tiskový zákon (§ 40).

— **(§ 3 zák. čís. 178/1924):** zákon o úplatkářství nemá pod pojmem »úkonů« v § 3 pokud se týče 2 na mysli jen takový úkon, s jehož vykonáváním

neb opomenutím je spojena určitá škoda nebo nesprávnost (v úřadování) čís. 3815.

Úkon zastoupení: ve smyslu §§ 9 odst. 2 a 10 odst. 1 adv. řádu je i pouhé udělení rady čís. 147 dis.

Ukrývačstvo (§ 370 tr. zák. slov.): je zločinom aj vtedy, keď trestný čin páchateľov je zločinom len so zreteľom na jeho osobné vlastnosti alebo pomery; ukrývač však musí znať okolnosti, pre ktoré je trestný čin hlavného páchateľa zločinom čís. 4429.

Ukrývání (§ 201 c) tr. zák.): nepředpokládá nutně, by byla pachatelem zřízena mezi věcí a jejím vlastníkem (uschováním, zpracováním nebo jinak) nepřekonatelná překážka, takže je vlastníku přímo nemožné vypátrati věc, jíž pozbyl (znova se jí ujati); stačí již stěžování znovunabytí věci oprávněnou osobou, která jí pozbyla, způsobením takových změn v zevnějšku nebo v umístění věci, které i jen znesnadňují vlastníku vypátrati věc, poznati ji a zmocniti se jí uplatněním a dokázáním vlastnického práva čís. 4238.

— **ukradené nebo zpronevěřené věci (§ 185 tr. zák.):** k němu se nevyhledává, by pachatel věc přímo převzal; stačí jakékoli pomocné jednání pachatelovo, jímž se »ukrývání« věci jinou osobou podporuje (na př. dovolil-li kdo jinému výslovně nebo mlčky, by ukradené věci v jeho bytě uschoval) čís. 4049.

— — — pojmu »ukrývání« ve smyslu § 185 tr. zák. odpovídá jakákoliv činnost, jež směřuje k tomu a jest s to, by ztížila nebo znemožnila oprávněné osobě opětné nabytí předmětu, jehož pozbyla čís. 3493.

— — — nevyžaduje se, by věc byla ukrývána zvláštním způsobem; stačí i pouhé uschování neb uložení věci, je-li tím věc před oprávněným skrývána a takto odňata jeho dispoziční moci čís. 3493.

— — — není třeba, by tomu, kdo kradené věci přechovává a ukrývá, byly známy všechny podrobnosti krádeže, by již v době převzetí věci těch věděl, kde, kým a za jakých okolností byla krádež provedena čís. 3493.

— — — viz též podílnictví.

Úlek spolujezdce viz automobil.

Uliční ruch viz automobil.

Uložení práce viz úřednik veřejný.

— **věci** viz podílnictví.

Umělá sladidla: neoprávněné obchodování jimi čís. 4185.

Úmluva madridská (pařížská): ani úmluvou madridskou ze dne 14. dubna 1891 ani úmluvou pařížskou ze dne 20. března 1883 nezměnilo se nic na obecně platné zásadě, že soudy (i zemí svazových) mohou jen podle svého domácího zákona posuzovati, zda byl spáchán trestný čin zásahem v právo známkové; ani ta ani ona úmluva sama nevymezuje skutkovou podstatu trestného zásahu do práva známkového; trestní soud, jehož se bylo dovoláno k potlačení tvrzeného zásahu, může jen podle zákonů své země posouditi, zda vzešly předpoklady trestnosti obviněného čís. 3399.

Úmrtní oznámení viz tiskový zákon (§ 9).

Úmysel: vopred uvážený predpokladá tiež uplynutie dostatočného času medzi rozhodnutím páchateľa usmrtiť človeka a uskutočnením činu, aby páchateľ svoj čin a jeho následky v duševnom kľude rozvážil čís. 4740.

Úmyselné zabitie človeka viď zabitie človeka úmyselné.

Úmysl soutěžitelský viz nekalá soutěž (§ 27).

— **zlý (§ 1 tr. zák.):** otázka vědomí a úmyslu jsou skutkového rázu, které nalézací soud řeší na základě svého přesvědčení, získaného z volného uvažování výsledků průvodního řízení čís. 3428.

— — — jde o eventuální zlý úmysl, počítal-li pachatel sice jen s možností, že by svým činem mohl přivoditi určitý, trestnímu zákonu se příčící výsledek (nepokládal-li tento výsledek za jistý), je-li však zároveň jisto, že by nebyl od svého činu upustil ani, kdyby byl věděl, že onen výsledek určitě nastane čís. 3649.

— — — ustanovení prvé věty § 1 tr. zák., podle něhož se vyžaduje ke zločinu zlý úmysl, platí pro celý obor trestního práva, tedy i pro zločiny podle zákona na ochranu republiky čís. 3676.

— — — je jen nedbalostí, kdyby pachatel mohl ba snad musil za náležité a povinné pozornosti v dotyčném směru dospěti k pochybnostem o trestní nezávadnosti svého jednání, tedy zejména o jsoucnosti cizího práva patentového, pokud se týče o tom, zda svým jednáním nezasahuje v právo to, kdyby byl za věcí dále šel a vyšetřil, čeho třeba, avšak tak daleko nedospěl, nesledovav, kam vedou půtahy. K eventuálnímu zlému úmyslu je naproti tomu ještě třeba, by byly obviněnému alespoň vskutku vzešly v naznačených směrech pochybnosti, jimiž by se byl dal odraditi od svého záměru nebo jichž by se byl rozhodl nedbati čís. 3685.

— — — otázka, zda ke zločinu vraždy stačí eventuální zlý úmysl je (najmě v nauce) sporná čís. 3907.

— — — úmysl usmrtiti (§ 134 tr. zák.) nevyžaduje dobře rozvážný záměr a chladnou úvahu; může býti pojat i v okamžitém vzplanutí pudů (v rozčilení, v afektu) čís. 3929.

— — — zlý úmysl, jehož je třeba pro skutkovou podstatu zločinu, předpokládá jednak činnost myšlenkovou (představivou), jednak činnost vůle. I když pachatel měl vůli přivoditi určitý výsledek jednání, není tím vyjádřeno ještě, že si též zlo se zločinem spojené rozvážil čís. 4162.

— — — povaha zlého úmyslu, vyjádřená pro celý obor trestního práva v § 1 tr. zák., činí dostačující známkou jeho jsoucnosti pouhé vědomí pachatelovo, provázející trestnou činnost, že z jeho jednání může povstati určité zlo čís. 4068.

— — — za pravidelných okolností provázejí každou myšlenkovou činnost a činnost vůle jednající osoby představy odpovídající jejímu mravnímu i právnímu cítění, které podle svého poměru k zamýšlenému činu a podle jeho povahy působí na činnost vůle vlivem buď rozhodnutí posilujícím nebo brzdícím čís. 4078.

— — — podle § 1 tr. zák. stačí, byl-li tu úmysl trestním zákonem vyžadovaný v době, kdy byl čin spáchán, třeba že byl vzbuzen cizím ponuknutím čís. 4151.

— — — při přičítání eventuálního zlého úmyslu postihuje se trestností, po případě vyšší trestností, pachatelovo jednání, při němž pachatel počítal sice jen s možností určitého, trestnímu zákonu se příčícího výsledku, je-li však zároveň jisto, že by nebyl od svého činu upustil, ani kdyby věděl, že onen výsledek určitě nastane čís. 4530.

— — — přes ustanovení § 238 tr. zák. předpokládá se též u přečinu a přestupku pro odpovědnost pachatelovu zavinění. Avšak vinou (proviněním) pachatelovým jest u nevědomé nedbalosti již, že pachatel neosvědčil dbalost nutnou a dostatečnou k zamezení nebezpečí a škody, ač mu to bylo podle jeho tělesného a duševního stavu možné čís. 4633.

— — — základní zásadou, ovládající trestní zákon (§§ 1 a 238 tr. zák.) je, že zodpovědnost podle trestního zákona předpokládá zavinění pachatele. Zásada ta platí bez výjimky pro celý obor trestního práva čís. 4673, 3526.

— — — k naplnění skutkové podstaty přečinu § 45 aut. zák. po stránce subjektivní stačí dolus eventualis čís. 4801.

— — — k opodstatnění přečinu § 97 pat. zák. stačí po subjektivní stránce již dolus eventualis, pokládal-li totiž pachatel právu se příčící výsledek své činnosti sice jen za možný, jednal-li však přes to tak, že je předpokládati, že by ho nebylo zdrželo od trestného jednání ani, kdyby byl předvídal, že trestnímu právu se příčící výsledek jistě nastane čís. 4802.

— — — účinek určité povahy nemůže (aspoň in eventum) nechtíti, kdo má v době jednání ve svém vědomí na zřeteli, že tento účinek může nastati. Samotným rozhodnutím se k jednání, z něhož jest mu určitý účinek očekávati, rozhoduje se pachatel i k činu, jímž má býti očekávaný účinek přivoděn, a jedná úmyslně ve smyslu zákona čís. 4862.

Úmyslné protahování sporu: pokud výčitka nespadá pod § 488 tr. zák. čís. 4107.

Unifikace trestů: zákon čís. 284/20 nechává nedotčenu otázku ukládání trestu podle toho kterého práva, jmenovitě pak nedotýká se ukládání trestu ani v těch případech, kde se řízení trestní pro trestný čin spáchaný v tuzemsku koná u jiného soudu než u soudu místa spáchaného činu. Tato otázka rozřešena jest zákonem z 18. prosince 1919, čís. 1/1920 sb. z. a n., podle něhož (srov. ustanovení čl. I čís. 5 a čl. II čís. 3) musí v těchto případech býti čin posuzován a trestán podle trestních zákonů, platných na místě činu. Podle toho musí soud v území českého práva trestního, soudí-li trestný čin spáchaný v oblasti trestního práva slovenského, a má-li podle něho jako nejtěžšího i trest vyměřiti, použíti i při výměře trestu všech ustanovení slovenského trestního práva, uložiti tudíž i trest v onom druhu trestu, který pro tyto případy předpisuje trestní zákon slovenský čís. 3411.

Únos viz násilí dle § 96.

Úpadca majetkový viď úpadok zavinený.

Úpadek z nedbalosti: § 486 tr. zák.: jest vyloučeno, by týž trestný čin byl spáchán úmyslně (§ 197 tr. zák., § 205 a) tr. zák.) a při tom i z nedbalosti (§ 486 tr. zák.) čís. 3867.

— — — pokud jest možný a pokud jest vyloučen reálný souběh přečinu úpadku z nedbalosti se zločinem podvodného úpadku čís. 3867.

— — — pojem a měřítko nedbalosti při přečinu podle § 486 tr. zák. jsou tytéž jako při přečinu podle § 335 tr. zák.; na dlužníkovi žádá se všeobecně, by jednal s péčí rozumného, průměrného člověka, a, je-li obchodníkem, kromě toho individuelně podle zásad řádného obchodování čís. 4554.

— — **§ 486 čís. 1 tr. zák.:** ke skutkové podstatě přečinu podle § 486 čís. 1 tr. zák. stačí nevědomá nedbalost; stačí, mohl-li pachatel při povinné péči postříci, že použitím úvěru (jak ho použil) může věřitele poškoditi čís. 3874.

— — — úvěr jest nepřiměřeným, nejsou-li vypůjčené peníze úměrné hospodářské síle dlužníka a rozsahu jeho podniku čís. 3874.

— — — odvážným obchodem po rozumu § 486 čís. 1 tr. zák. není jen obchod differenční, nýbrž každý obchod, při němž jest počítati s větší pravděpodobností s možností ztráty, než u jiných obchodů, a k jehož podniknutí je proto potřebí kapitálu, jímž může býti uhrazena případná ztráta z takového obchodu čís. 4558.

— — — nakolik sem spadá koupě většího množství obilí mlynářem na plodinové burse čís. 4558.

— — **§ 486 čís. 1, 2 tr. zák.:** skutková podstata přečinu zaviněného úpadku podle § 486 čís. 1 tr. zák. záleží v tom, že si dlužník několika věřitelů přivodil z nedbalosti úkony v čís. 1 § 486 tr. zák. příkladmo uvedenými neschopnost platiti; nastala-li těmito úkony platební neschopnost a uvědomil-li si dlužník, že jest neschopen platiti, tvoří

veškeré, od tohoto okamžiku na úkor věřitelů učiněné dluhy a splátky skutkovou podstatu podle čís. 2 § 486 tr. zák., nemohou však již, nebo dokonce i současně podřaděny býti pod podstatu čís. 1 § 486 tr. zák. čís. 3657.

— — — společným skutkovým podstatám přečinu úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 1, 2 tr. zák. i přečinu nedostatečného vedení knih dlužníkem podle § 486 a) tr. zák. je dlužníkova neschopnost platiti čís. 3716.

— — — pojmy »neschopnost platiti« a »předlužení« nejsou totožné, třebas podle zkušenosti bývá předlužený dlužník zpravidla i neschopný platiti; rozhodným je, zda dlužník může svým závazkům dostáti v době přiměřené zvykům a druhu podniku jím provozovaného čís. 3716.

— — — »neschopným platiti« ve smyslu § 486 čís. 1 i 2 tr. zák. není dlužník, který se jen přechodně octl ve stavu nemožnosti platiti dluhy (u něhož došlo jen k dočasnému váznutí platů), který však může počítati s opětnou možností, že bude moci dostáti svým závazkům, má zejména aspoň důvodnou a spolehlivou naději, že se mu dostane hotových prostředků v takové míře a v takové době, že svým závazkům vyhoví s odkladem, nepřevyšujícím míru, jakou věřitelé v podobných případech obvykle poskytují čís. 3716.

— — — z tohoto pravidla nelze zásadně a bezvýjimečně vyloučiti ani případy, v nichž si dlužník možnost dostáti svým závazkům zjednal nebo může zjednati v hotových prostředcích, jichž se mu dostalo nebo má dostati úvěrem, při čemž však používání úvěru nesmí býti nepřiměřeným ani lehkomyslným; jest přihlížeti i k tomu, za jakým účelem se používá úvěru (ke krytí běžných výloh provozu či k účelům investičním) čís. 3716.

— — — cena továrny v chodu je cenou hospodářského podniku, při čemž se současně oceňuje i konkurenční schopnost továrny, okruh jejích zákazníků a její hospodářská i finanční situace vůbec; jest rozlišovati mezi cenou továrny v chodu a továrny, v níž se nepracuje čís. 3716.

— — — dokladem dlužníkovy neschopnosti platiti nemusí býti o sobě, že ho některý věřitel o zaplacení pohledávky žaloval a vedl naň exekuci, nýbrž zpravidla teprve tehdy, když se žaloby množily a dlužník nemohl zaplatiti čís. 3716.

— — — i když dlužníkovo předlužení, najmě, je-li značné, jest závažnou skutečností pro posouzení platební neschopnosti, nedochází v něm o sobě tato náležitost skutkové podstaty podle § 486 čís. 1, 2 tr. zák. plného výrazu čís. 3722.

— — — pro pojem »neschopnosti platiti« se vyžaduje zjištění, že dlužník nemůže uspokojiti veškeré své věřitele zúplna v době přiměřené, t. j. v době, po kterou věřitelé dlužníka takového hospodářského postavení obvykle sečkávají a která je přiměřena zásadám poctivého a řádného hospodaření čís. 3722.

— — — má-li býti pro zjištění platební neschopnosti v tomto smyslu vzata v úvahu dlužníkova předluženost, jest přihlížeti k tomu, o jaké dluhy šlo (o krátkodobé či o dlouhodobé, o hypotekární), a pokud v době, do které se klade vznik jeho nezpůsobilosti k placení (jeho vědomí o nich), bylo mu s placením počítati čís. 3722.

— — — vliv toho, že berní úřad vtělil na dlužníkovy nemovitosti daně ve značné výši a že tím byl jeho úvěr podlomen, na jeho platební neschopnost čís. 3722.

— — — kdy dlužník, přivodiv svou platební neschopnost úvěrními operacemi, zavinil to lehkomyslným nebo nepoměrným užíváním úvěru čís. 3722.

— — — pojem a měřítko nedbalosti při přečinu podle § 486 tr. zák. jsou tytéž jako při přečinu podle § 335 tr. zák.; na dlužníkovi žádá se všeobecně, by jednal s péčí rozumného, průměrného člověka, a, je-li obchodníkem, kromě toho individuelně podle zásad řádného obchodování čís. 4554.

— — — nedbalost při lehkomyslném nebo nepřiměřeném používání úvěru po rozumu § 486 čís. 1 tr. zák. záleží v tom, že dlužník neuvažuje s povinnou péčí o tom, bude-li mu lze splatiti dluhy včas (bude-li schopen platiti), v případě § 486 čís. 2 tr. zák. pak v tom, že dlužník, uvědomiv si svou neschopnost platiti, neuváží, že konáním platů a uzavíráním nových obchodů zmešuje podstatu, ze které mohou věřitelé, kteří tu již jsou, býti uspokojeni, a že noví věřitelé nedostanou to, co by dostati měli čís. 4554.

— — — nedbalost ta může býti vědomá i nevědomá; v případě § 486 čís. 2 tr. zák. žádá se positivní vědomost o neschopnosti platiti čís. 4554.

— — — na obchodníku a průmyslníku lze požadovati jen takovou opatrnost, která počítá s normálními poměry; nemůže se na něm požadovati, by počítal s okolnostmi mimořádnými, těžko předvídatelnými (při používání úvěru v roce 1928 a v první polovici roku 1929 s nynější světovou krisí) čís. 4554.

— — — při posuzování neschopnosti platiti nelze vycházeti z bilance likvidační čís. 4554.

— — — k úplnosti uspokojení, na jaké má věřitel nárok, náleží také, že pohledávka zaplatí se v čas splatnosti, a to zejména, vznikla-li pohledávka dodávkou zboží, když dodatel má zase platební závazky vůči jiným osobám čís. 4725.

— — — o pouhém váznutí platů lze mluviti jen tehdy, nepřesahuje-li liknavost dlužníka míru, jakou věřitelé v podobných případech obvykle poskytují čís. 4725.

— — — neschopným k placení je dlužník, jenž není — ať je předlužen nebo ne — s to, by uspokojil úplně všechny své věřitele podle zásad (pravidel) řádného provozu obchodu nebo podniku dotčeného rázu čís. 4725.

— — — příčí se pravidlům (zásadám) řádného obchodování, by dlužník (podnikatel) platil teprve, když je věřitelem žalován, nebo dokonce teprve, když věřitel vymáhá pohledávku exekucemi, najmě když k žalobám a exekucím docházívá nikoliv ihned po splatnosti pohledávek, nýbrž teprve po upomínkách čís. 4725.

— — — neschopnost k placení po rozumu § 486 tr. zák. lze spatřovati i v tom, že byla na obžalovaného podána celá řada žalob a exekucí; přičítání této neschopnosti k placení a vzniknuvšího z ní poškození věřitelů není po případě na závadu, že by k předlužení nebylo došlo, kdyby nebyl nastal nepředvídaný a ohromný pokles cen čís. 4725.

— — **§ 486 čís. 2 tr. zák.:** přečin podle § 486 čís. 2 tr. zák. promlčuje se v jednom roce; pro počátek promlčení jest rozhodnou doba, kdy byla ukončena trestná činnost, tak, že za dobu spáchání deliktu jest pokládati okamžik, kdy byl proveden poslední úkon protizákonného jednání (doba, kdy pachatel učinil poslední dluh nebo splátku, zřídil zástavu, nebo nenavrhl — pokud se tak ještě v čas státi mohlo — vyrovnací řízení nebo vyhlášení úpadku) čís. 3707.

— — — není důvodu, vymeziti pojem nedbalosti pro trestné činy proti bezpečnosti majetku, najmě pro přečin úpadku jinak (úžeji), než jest zákonem vymezen pro trestné činy proti bezpečnosti života v § 335 tr. zák. čís. 4150.

— — — i pro přečin nedbalého úpaduku stačí, že si dlužník mohl uvědomiti nebezpečnost svého jednání pro věřitele, možnost, že jeho jednáním věřitelé utrpí újmu na právu neúplným uspokojením pohledávek čís. 4150.

— — — skutková podstata přečinu § 486 čís. 2 tr. zák. nevyžaduje stav předlužení, nýbrž předpokládá jen stav neschopnosti k placení, který jest nezávisle na poměru součtu aktiv k součtu pasiv dán, není-li dlužník s to, by uspokojil úplně všechny své věřitele v době přiměřené pravidlům řádného provozu jeho výdělečné činnosti čís. 4639.

— — — při zločinech podvodného a přečinech nedbalého úpadku je možné spolupachatelství dlužníka a osoby samostatně jeho věci vedoucí na témže trestném činu v tom smyslu, že každý z nich — v případech § 205 a) tr. zák., po případě u provádění povšechné dohody a povšechně společného úmyslu poškozovacího — předsevezme samostatně jednání, které buď v souvislosti s jednáním druhého spolupachatele způsobí škodný výsledek zákonem předpokládaný (zmaření nebo ztenčení uspokojení věřitelstva nebo části jeho, poškození všech nebo některých věřitelů), nebo způsobí trestný výsledek některého z těchto druhů, který by byl nenastal, kdyby bylo zůstalo jen při jednání druhého spolupachatele čís. 4639.

— — — jest však nemožné (vyloučeno) spolupachatelství oněch osob na témže trestném skutku, na témže konkrétním jednání (úkonu), které se stalo nebo mělo státi příčinou nebo jednou z příčin škody (újmy) trestním zákonem předpokládané čís. 4639.

— — — úkon, který předsevzala osoba od dlužníka různá, třebas jinak věci dlužníkovy samostatně vedoucí, s dlužníkem dorozuměná (srozuměná), najmě provádějící po případě společný s dlužníkem úmysl vyhrocený na tento úkon, může jí býti přičítán (za předpokladů § 5 tr. zák.) jen jako spoluvina nebo účastenství čís. 4639.

— — — došlo-li bez takového individuelně vyhroceného dorozumění po povšechné dohodě nebo třeba po vzniku povšechně společného úmyslu dlužníka i osoby jeho věci samostatně vedoucí, zmařiti nebo ztenčiti uspokojení věřitelů nebo jejich části (§ 205 a) nebo po nabytí vědomí oběma o neschopnosti dlužníka k placení (§ 486 čís. 2 tr. zák.), k ojedinělému úkonu jen dlužníka nebo osoby jeho věci samostatně vedoucí, jest přímým pachatelem jen ta z těchto osob, jež úkon ten předsevzala, kdežto druhé z nich lze přičítati úkon ten jen podle § 5 tr. zák. jako spoluvinníku neb účastníku, pokud není toto přičítání vyloučeno tím, že jde v úkonu o trestný čin nedbalý (§ 486 čís. 2 tr. zák.) čís. 4639.

— — — nakolik dlužník odpovídá za škodu, která vzešla všem nebo třeba některým věřitelům tím, že osoba věci dlužníkovy samostatně vedoucí udělala nový dluh, zaplatila dluh nebo dala zástavu po době, kdy se dlužník dověděl o své neschopnosti k placení, podle § 486 čís. 2 tr. zák. čís. 4639.

— — — ustanovení § 486 čís. 2 tr. zák. platí i pro toho, kdo plní schválené vyrovnání (splácí příslušné kvoty věřitelům); uvědomí-li si (při provozu starého nebo nového podniku), že je znovu neschopen platiti, musí ohlásiti včas nové vyrovnání (úpadek) čís. 4709.

— — — přečinu podle § 486 čís. 2 tr. zák. nelze se dopustiti opomenutím návrhu na zahájení vyrovnacího řízení (úpadku), je-li vyrovnací řízení již v běhu; předsevzal-li však úpadce v této době některý z positivních činů v onom ustanovení zákona uvedených, mohlo by jíti o přečin § 486 čís. 2 tr. zák., avšak jen, kdyby šlo o čin podle vyrovnacího řádu nedovolený čís. 4789.

— — — přečinem podle § 486 čís. 2 tr. zák., spáchaným po skončení vyrovnání (splnění závazků z něho plynoucích), může býti úpadce

uznán vinným jen, stal-li se znovu neschopným platiti a poškodil-li — věda o této své nově nastalé neschopnosti — z nedbalosti své věřitele nebo jejich část způsobem v § 486 čís. 2 tr. zák. uvedeným čís. 4789.

— — — ke skutkové podstatě přečinu podle § 486 čís. 2 tr. zák. není vždy naprosto nutné, by pachatel prodléval s podáním návrhu na vyrovnání; tato okolnost je jen jednou z několika skutkových podstat tam uvedených čís. 4855.

— — — zjišťuje-li soud značné předlužení pachatele, jeho vědomost o tomto stavu a nemožnost uspokojiti všechny věřitele, zjišťuje tím po případě neschopnost platiti« i vědomí pachatele o tom, že svým závazkům nemůže dostáti v době přiměřené zvykům a rozsahu podniku jím provozovaného čís. 4855.

— — — předmětem ochrany § 486 čís. 2 tr. zák. není jen věřitelstvo jako celek, nýbrž i jednotliví věřitelé; snížení celkového zadlužení pachatelova částečným placením dluhů nemění nic na skutečnosti, že placením jednotlivým jen věřitelům při daném stavu aktiv zmenšena byla kvota ostatních, jimž placeno nebylo čís. 4855.

— — — k vědomí neschopnosti platiti nevyžaduje se vědomí pachatelovo, že nemůže platiti své dluhy vůbec, ani, že mu nelze dluhy uplácetí, nýbrž stačí jeho znalost o takových vlastních majetkových poměrech, o výši dluhů proti stavu aktiv a možnostem výdělkovým, jež mu nedovolují, by v době přiměřené platebním zvyklostem v tom oboru obchodního podnikání, kde jeho dluhy vznikly, dostál veškerým svým povinnostem řádného dlužníka čís. 4855.

— — **§ 486 čís. 3 tr. zák.:** § 486 čís. 3 tr. zák. samostatné jsoucnosti nemá, tvoře jen kvalifikační moment předchozích skutkových podstat § 486 čís. 1 a 2 tr. zák. čís. 3867.

— — **§ 486 a) tr. zák.:** společným skutkovým podstatám přečinu úpadku z nedbalosti podle § 486 čís. 1, 2 tr. zák. i přečinu nedostatečného vedení knih dlužníkem podle § 486 a) tr. zák. je dlužníkova neschopnost platiti čís. 3716.

— — — dlužníkova neschopnost platiti jest jen objektivním předpokladem skutkové podstaty přečinu podle § 486 a) tr. zák. čís. 3716.

— — — i technickou stránkou podniku pověřený veřejný společník protokolované firmy odpovídá za nenáležité vedení knih po rozumu § 486 a) tr. zák., ví-li, že funkcí tou pověřený společník povinnosti v tom směru nedostál; nestačí, že působil na tohoto společníka, by dal knihy do pořádku, nestaral-li se o provedení tohoto opatření čís. 4590.

— — — »nepořádně« po rozumu § 486 a) tr. zák. jsou vedeny knihy, které neumožňují přehled stavu majetku (aktiv a pasiv) ani dlužníkovi ani třetí osobě s potřebným vzděláním; vyhovuje takové vedení knih, že i třetí osoba účetnictví znalá může z nich — třebaže s průtahem — sestaviti přehled o stavu jmění; nestačí, zjedná-li si obchodník teprve dodatečně předepsaný stav knih z dokladů a zápisků jen jemu srozumitelných čís. 4590.

— — **§ 486 a), c) tr. zák.:** neobsahují-li stanovy akciové společnosti nic o tom, že odpovědnost jednotlivých členů správní rady (výkonného výboru) při vedení záležitostí může býti omezena na určité obory neb oddíly, aniž si oni členové sami rozdělili péči o jednotlivá obchodní odvětví tak, že rozdělení to mělo podle pravidel obchodního života za účinek zproštění povinnosti dohledu nad obchody, jež dotyčnému orgánu výslovně přikázány nebyly, jsou všichni členové správní rady a výkonného výboru zásadně povinni starati se náležitě o veškeru obchodní činnost společnosti, a lze je činiti zodpovědnými s hlediska § 486 c) tr. zák. (jako orgány podniku) nejen za všechna opatření správní rady a výkonného výboru, opírající se o usnesení, k nimž došlo za jejich souhlasu nebo bez jejich výslovného odporu, nýbrž i za ta, jež byla učiněna beze svolení správní rady nebo výkonného výboru tím kterým činitelem společnosti svémocně, pokud se jim nevzepřeli a neusilovali o to, by jim bylo čeleno; to platí i o zodpovědnosti za nepořádné vedení knih (§ 486 a) tr. zák.) čís. 4867.

— — — vzali-li obžalovaní na sebe ony funkce, nezáleží na tom, že je nemohli zastávati buď fysicky nebo proto, že na ně svými znalostmi nestačili čís. 4867.

— — **§ 486 b) čís. 3 tr. zák.:** podmětem přečinu podle § 486 b) čís. 3 tr. zák. aktivním podplácením může býti kdokoliv čís. 3937.

— — — rejdy za vyrovnacího řízení ve smyslu § 486 b) čís. 3 tr. ř., spáchané osobou samostatně věci dlužníkovy vedoucí čís. 3937.

— — **§ 486 c) tr. zák.:** věci dlužníkovy vede samostatně ve smyslu druhého odstavce § 486 c) tr. zák., kdo tak činí bez zvláštního rozkazu a nezávisle na zvláštním pokynu nebo schválení dlužníkově; záleží při tom na skutečných okolnostech a poměrech, nikoliv na tom, zda je dotčená osoba k samostatnému vedení věcí dlužníkových oprávněna či si je jen svémocně osobuje, ani na tom, zda překročila splnomocnění, dané jí ať výslovně nebo jen mlčky, nebo zda jednala bez příkazu. Nevyhledává se, by řečená osoba vedla samostatně celý obchod (závod) dlužníkův, aniž záleží na rozsahu její činnosti čís. 3716.

— — — ustanovení druhého odstavce § 486 c) tr. zák. vztahuje se i na prokuristu, a platí i ohledně toho, kdo samostatně vede věci kupce jednotlivce; nevztahuje se však na účetního jakožto pouhou podřízenou sílu námezdní, podrobenou zásadně jen vůli a rozkazům dlužníka jakožto jejího zaměstnavatele čís. 3716.

— — — za osobu dlužníkovy věci samostatně vedoucí jest považovati toho, kdo je fakticky samostatně vede. Nezáleží na tom, jaký má titul, vlastnost nebo postavení, není rozhodné, zda je k tomu oprávněn či si to jen svémocně osobuje, zda překročil splnomocnění dané mu ať výslovně nebo jen mlčky, či zda jednal bez příkazu. Samostatným vedením rozumí zákon v cit. § vedení bez zvláštního rozkazu a nezávisle na pokynu, příkazu, poukazuje nebo schválení dlužníka, tedy každé takové jednání a počínání, které vychází z vlastního podnětu a rozhodnutí pachatelova čís. 3937.

— — — nevyhledává se, by pachatel vedl samostatně celý podnik dlužníkův, nebo věci určitého druhu, stačí a zodpovědnost jeho jest odůvodněna, když vede samostatně vůbec jisté věci dlužníkovy, bez ohledu na jejich početnost nebo druh, ba stačí, když se to stalo i v jednotlivém případě, je-li jeho zásah ve příčinné souvislosti s protiprávním výsledkem. Vždy záleží na samostatnosti jednání pachatelova, takže sem nespadá na př. činnost podřízené námezdní síly čís. 3937.

— — — orgány podniku po rozumu § 486 c) odst. 1 tr. zák., — povinnými s hlediska § 531 b) tr. zák. nahraditi z vlastních prostředků škodu z jejich jednání podniku vzešlou, — jsou činitelé, jednající za nefysickou osobu podle stanov čís. 4593.

— — — nakolik dlužník odpovídá za škodu, která vzešla všem nebo třeba některým věřitelům tím, že osoba věci dlužníkovy samostatně vedoucí udělala nový dluh, zaplatila dluh nebo dala zástavu po době, kdy se dlužník dověděl o své neschopnosti k placení, podle § 486 čís. 2 tr. zák. čís. 4639.

— — **podvodný (§ 205 a) tr. zák.):** pro skutkovou podstatu zločinu podle §§ 5, 205 a) tr. zák. stačí, že se kdo aspoň v době domovní prohlídky při pátrání po ukrytých věcech dověděl o tom, že majitel věcí v jeho bytě a s jeho vědomím uschovaných je v podezření, že je ukryl, aby aspoň částečně zmařil uspokojení svých věřitelů, přes to však věci nevydal a sdělení o nich četnictvu neučinil čís. 3431.

— — — jest vyloučeno, by týž trestný čin byl spáchán úmyslně (§ 197 tr. zák., § 205 a) tr. zák.) a při tom i z nedbalosti (§ 486 tr. zák.) čís. 3867.

— — — pokud jest možný a pokud jest vyloučen reálný souběh přečinu úpadku z nedbalosti se zločinem podvodného úpadku čís. 3867.

— — — podpis přihlášky po právu nejsoucí pohledávky k vyrovnacímu řízení přestává býti beztrestným přípravným jednáním nepravého věřitele, jakmile přihláška byla podle jeho úmyslu, s jeho vědomím a působením soudu zaslána; není třeba, by se takto přihlášený věřitel súčastnil vyrovnávacího roku (§§ 5, 8, 205 a) tr. zák.) čís. 3810.

— — — skutková podstata zločinu podvodného úpadku podle § 205 a) tr. zák. nepředpokládá nutně, by bylo již zahájeno řízení vedoucí k nucenému uspokojení věřitelů; v úvahu přicházejí i věřitelé, kteří na odstraněných předmětech neměli práva zástavního čís. 3888.

— — — předmětem činností, stíhaných zákony o maření exekuce a o podvodném úpadku, mohou býti jen takové složky dlužníkova jmění, jež nejsou vyloučeny z exekuce (z úpadku); pokud sem spadá živnostenský (obchodní) podnik čís. 4002.

— — — zákonnou výsadu některých částí dlužníkova jmění, podle níž jsou vyňaty z exekuce (nelze je pojati do úpadkové podstaty), nelze rozšířiti na úplaty, docílené dobrovolným prodejem oněch částí dlužníkem čís. 4002.

— — — zákonné ustanovení o přečinu (přestupku) maření exekuce jest ustanovením podpůrným, ustupujícím před kteroukoliv trestní normou, podle níž jest čin ohrožen přísnějším trestem, i před ustanovením § 205 a) tr. zák. čís. 4002.

— — — pro posouzení, zda čin vykazující jinak společné náležitosti přečinu (přestupku) maření exekuce a zločinu podvodného úpadku, spadá pod ono mírnější či pod toto přísnější hledisko, jest rozhodnou intensita způsobené škody a stupeň protiprávnosti zlého úmyslu pachatelova; do oboru maření exekuce spadá újma přechodná, pro podvodný úpadek škoda povahy konečné (trvalé) čís. 4002.

— — — subjektivní stránka čís. 4002.

— — — pro trestnost pokusu svádění ke zločinu podvodného úpadku podle §§ 9, 205 a) tr. zák. předstíráním (uznáním) pohledávky nezáleží na tom, že se vyrovnání, pro něž pachatel doporučoval závadný postup, mělo provésti mimosoudně čís. 4318.

— — — ustanovení § 205 a) tr. zák. nevztahuje se k oněm složkám jmění dlužníkova, jež jsou vyloučeny z exekuce (z úpadku) (jediné auto pachatele provozujícího jím po živnostensku dopravu), vztahuje se však k výtěžku dlužníkem za takový předmět dosaženému (pomarnění kupní ceny) čís. 4378.

— — — ustanovení § 205 a) tr. zák. nechrání práva jednotlivých věřitelů na stejnoměrné (s ostatními) uspokojení jejich pohledávek, nýbrž chrání povšechný nárok veškerého věřitelstva, po případě určitých skupin věřitelů, by k jejich uspokojení bylo — pokud ho k tomu třeba — použito celého nebo třeba části jmění dlužníkova, dotčené onou skupinou, takže (s výhradou stíhání podle § 485 tr. zák. a § 486 čís. 2 tr. zák.) vypadá v dosahu § 205 a) tr. zák. použití jmění nebo dotčené jeho části k uspokojení některého nebo některých věřitelů bez ohledu na sbíhající se nárok věřitelů ostatních čís. 4453.

— — — při zločinech podvodného a přečinech nedbalého úpadku je možné spolupachatelství dlužníka a osoby samostatně jeho věci vedoucí na témže činu v tom smyslu, že každý z nich — v případech § 205 a) tr. zák., po případě u provádění povšechné dohody a povšechně společného úmyslu poškozovacího — předsevezme samostatně jednání, které buď v souvislosti s jednáním druhého spolupachatele způsobí škodný výsledek zákonem předpokládaný (zmaření nebo ztenčení uspokojení věřitelstva nebo části jeho, poškození všech nebo některých věřitelů), nebo způsobí trestný výsledek některého z těchto druhů, který by byl nenastal, kdyby bylo zůstalo jen při jednání druhého spolupachatele čís. 4639.

— — — jest však nemožné (vyloučeno) spolupachatelství oněch osob na témže trestném skutku, na témže konkretním jednání (úkonu), které se stalo nebo mělo státi příčinou nebo jednou z příčin škody (újmy) trestním zákonem předpokládané čís. 4639.

— — — úkon, který předsevzala osoba od dlužníka různá, třebas jinak věci dlužníkovy samostatně vedoucí, s dlužníkem dorozuměná (srozuměná), najmě provádějící po případě společný s dlužníkem úmysl vyhrocený na tento úkon, může jí býti přičítán (za předpokladů § 5 tr. zák.) jen jako spoluvina nebo účastenství čís. 4639.

— — — došlo-li bez takového individuelně vyhroceného dorozumění po povšechné dohodě nebo třeba po vzniku povšechně společného úmyslu dlužníka i osoby jeho věci samostatně vedoucí, zmařiti nebo ztenčiti uspokojení věřitelů nebo jejich části (§ 205 a) nebo po nabytí vědomí oběma o neschopnosti dlužníka k placení (§ 486 čís. 2 tr. zák.), k ojedinělému úkonu jen dlužníka nebo osoby jeho věci samostatně vedoucí, jest přímým pachatelem jen ta z těchto osob, jež úkon ten předsevzala, kdežto druhé z nich lze přičítati úkon ten jen podle § 5 tr. zák. jako spoluvinníku neb účastníku, pokud není toto přičítání vyloučeno tím, že jde v úkonu o trestný čin nedbalý (§ 486 čís. 2 tr. zák.) čís. 4639.

— — — ustanovení § 205 a) tr. zák. nevyžaduje, by byl dlužník v době jednání v § tom předpokládaného neschopen k placení nebo předlužen čís. 4639.

— — — zcizení, jež jest uvedeno zákonem jako příklad — viz slova »nebo jinak« — zmenšení jmění dlužníkova, pojmově předpokládá, že zcizovacím úkonem anebo v důsledcích zcizovacího úkonu vybavuje se z majetku dlužníkova část, aniž vstupuje na její místo úplata stejné hodnoty, že ze jmění, z něhož mají býti věřitelé uspokojeni, ubývá více než k němu přibývá čís. 4639.

— — — nejde o nedokonané svádění ke spoluvině na podvodném úpadku podle §§ 9, 5, 205 a) tr. zák., nýbrž jen na maření exekuce podle §§ 9, 5 tr. zák. a § 1 zák. čís. 78/1883 ř. zák., sváděl-li sice dlužník jinou osobu k tomu, by uplatňovala ve vyrovnacím řízení dlužníkově neexistující pohledávku, avšak vůbec nepomýšlel na zkrácení svých věřitelů, nýbrž chtěl podáním návrhu na zahájení vyrovnacího řízení docíliti jen oddálení dražby nemovitostí za účelem jich výhodnějšího prodeje z volné ruky čís. 4795.

— — — odstranil-li kdo svou vlastní věc, již dal do zástavy a jež mu byla zástavním věřitelem přenechána k používání, nedopouští se zpronevěry, nýbrž může se po případě dopustiti jen maření exekuce nebo podvodného úpadku čís. 4848.

— — **§ 414 tr. zák. slov.:** i dubiosní pohledávky mají majetkovou hodnotu a jich vynechání ve výkazu majetku jest zatajením aktiv ve smyslu § 4 zák. čl. V:1916 (§ 414 čís. 1 tr. zák.); škodu, způsobenou tím věřitelům, jest určiti podle pravděpodobné hodnoty těchto pohledávek; pro kvalifikaci trestného činu a pro výměru trestu stačí však zjistiti aspoň minimální hodnotu v částkách uvedených v § 383 tr. zák. ve znění nov. čís. 31/29 sb. z. a n.; zatajení aktiv jest trestným činem jen tehdy, stalo-li se v úmyslu poškoditi věřitele; skutková podstata zločinu podle § 414 čís. 2 tr. zák. vyžaduje, aby pachatel positivním projevem uznal za pravý dluh, o němž ví, že jest nepravý; otázku, zda úpadce vědomě nesprávně vedl obchodní knihy, náleží rozhodnouti soudu, nikoli znalci. Vedl-li knihy někdo jiný než úpadce, nutno zjistiti, zda nesprávné jich vedení dělo se na přímý poukaz úpadcův čís. 4517.

— — **§ 416 tr. zák. slov.:** subjektem trestných činov, uvedených v § 416 tr. zák., je len majetkový úpadca v smysle hmotného práva konkurzného, na majetok ktorého bol pravoplatným usnesením uvalený konkurz čís. 4477.

— — — skutková podstata prečinu zavineného úpadku vyžaduje, aby páchateľ bol úpadcom; pri tom je nerozhodné, či dlžník sám ohlásil konkurz, alebo či konkurzné pokračovanie bolo zavedené na žiadosť jeho veriteľov; úpadca, jednajúci spôsobom označeným v § 416 č. 4 tr. zák., je trestný bez rozdielu, či pred zahájením konkurzného pokračovania bol učinený pokus o mimokonkurzné vyrovnanie, alebo či ihneď bolo žiadané o uvalenie konkurzu, a či pri jeho nových objednávkach išlo o zbožie potrebné do obchodu čís. 4693.

— — — obchodník kridatár, ktorý — nie v úmysle, aby tým poškodil svojich veriteľov — vedie síce obchodné knihy, avšak nevedie ich podľa predpisov § 25 obch. zák., dopúšťa sa prečinu podľa § 416 č. 2 tr. zák. Pri tom jeho úradník (bez vedúceho postavenia), ktorý takto vedome vedie knihy, je len pomocníkom v smysle § 69 č. 2 tr. zák.; prečin zavineného úpadku je dovršený vyhlásením konkurzu čís. 4871.

Upisování: státní půjčky čís. 3616.

Úplatek viz úplatkářství.

Úplatkárstvo: odmenu 180 Kč za vyhotovenie žiadosti o vklad práva vlastnického a za urychlené prevedenie tohoto vkladu nemôže považovať za nepatrný prospech v smysle § 3 odst. 2 zák. č. 178/24 sb. z. a n. Prijímal-li súdny úradník odmenu za vyhotovenie výpisov z pozemkových kníh, dopúšťal sa prečinu podľa § 3 odst. 1 cit. zák. len vtedy, išlo-li o vybavovanie žiadostí, o výpisy v smysle §§ 393—402 jedn. poriadku; ináč išlo by len o prípadné previnenie disciplinárne čís. 4712.

— porušil-li verejný úradník za úplatok svoju úradnú povinnosť, je ten, kto mu úplatok poskytol, trestný ako návodca podľa §§ 69 č. 1, 467 tr. zák. čís. 4748.

Úplatkářství: jde o obvinění z úplatkářství v běžném slova smyslu, bylo-li tvrzeno o žurnalistovi (o redaktorovi odborného časopisu železničního personálu), že požadoval (přijal) peníze za to, by dělal politickou náladu, by byla ošacovací akce přidělena družstvu krejčích a by byla tomuto družstvu navržena státní půjčka čís. 3978.

— **(zákon ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n.):** zásady § 173 tr. zák. o sčítání částek nelze použíti v zákoně o úplatkářství čís. 178/1924 sb. z. a n. pro rozhodnutí otázky, jde-li o nepatrný prospěch, na nějž veřejný činitel nemá práva, či o prospěch stupeň ten převyšující čís. 3765.

— — obstaráváním úředních věcí lze rozuměti jen řádný, nezávadný výkon úřadu, přesné, výhradně věcnými hledisky se řídící a osobní přízně nebo nepřízně k dotčeným osobám neznající plnění úředních předpisů čís. 4102.

— — spotřeboval-li pachatel to, co dostal jako úplatek, nemá již užitek v rukou ve smyslu § 531 a) tr. zák. a může se dovolávati promlčení čís. 4047.

— — ustanovení zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. neposkytují opory pro názor, že mají místo jen, byl-li účelem (účinkem) přímého úplatku nebo užívání vlivu podplácené osoby protizákonný postup dotčeného veřejného činitele čís. 4157.

— — nezáleží na tom, zda vůbec došlo k působení podlacené osoby (k užití jejího vlivu) na veřejného činitele; je lhostejno, zda podplácená osoba měla vliv na dotčené veřejné činitele čís. 4157.

— **§ 2 (1):** člen obecní bytové komise je veřejným činitelem; jde o úplatkářství, bral-li jako takový za výkon této čestné funkce úplatu čís. 3416.

— — zákon o úplatkářství nemá pod pojmem »úkonů« v § 3 pokud se týče 2 na mysli jen takový úkon, s jehož vykonáváním neb opomenutím je spojena určitá škoda nebo nesprávnost (v úřadování); účelem zákona jest chrániti ryzost veřejného úřadování vůbec, bez ohledu na případné následky s úkonem spojené čís. 3815.

— — ke skutkové podstatě přečinu podle § 2 odst. 1 zák. čís. 178/1924 se ve směru subjektivním vyžaduje, by si byl pachatel vědom, že nabízí prospěch zaměstnanci postavenému na roveň veřejnému činiteli ve smyslu § 6 odst. 2 cit. zákona, a dále by si byl vědom, že prospěch jím nabízený není nepatrný čís. 3975.

— — není zapotřebí, by šlo o protiprávní výhodu, předpokládající stranický úkon nebo vůbec porušení úředních povinností veřejného činitele; rozhoduje jen subjektivní pocit toho, kdo se výhody domáhá čís. 4052.

— — výhodou ve smyslu zák. čís. 178/1924 může býti i urychlené vyřízení žádosti za odpis daní čís. 4052.

— — nezáleží na tom, že nebyla slíbena jako odměna částka co do výše a doby splatnosti určitá (že se ujednání jisté částky stalo až po vyřízení věci) čís. 4052.

— — obstaráváním úředních věcí lze rozuměti jen řádný, nezávadný výkon úřadu, přesné, výhradně věcnými hledisky se řídící a osobní přízně nebo nepřízně k dotčeným osobám neznající plnění úředních předpisů čís. 4102.

— — nepředpokládá se, by bylo úřední moci zneužito výkonem úřadu nebo stranictví spácháno obstaráváním úřední věci, nýbrž předpokládá se jen, by bylo zneužito úřední moci v úřadě, v němž jest pachatel ustanoven (§ 101), pokud se týče, by se pachatel dal svésti ke stranictví při obstarávání věcí svého úřadu (§ 104 tr. zák.), pokud se týče, by pachatel byl povolán k úkonu, o který jde (§ 2 zákona čís. 178 sb. z. a n. 1924) čís. 4102.

— — stačí, bylo-li uplacenému úředníkovi mocí a z povinnosti jeho úřadu ve věci (ve směru) úplatkem dotčené (dotčeném) něco zařídíti nebo zameziti podle úředního (služebního) předpisu, s jehož řádným splněním není v souladě a za jehož výkon (obstarávání) nelze proto pokládati to, co úředník z důvodu úplatku skutečně zařídil, nebo že zákrok opomenul čís. 4102.

— — ke svádění (svedení) soudních dozorců vězňů ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti darem nelze však shledati zločin podle § 105 tr. zák., nýbrž jest o takové protiprávní činnosti uvažovati s hlediska mírnějšího ustanovení § 2 odst. (1) a (2) zákona o úplatkářství čís. 4102.

— — zájem státu na přesném dodržování kázně a řádu ve věznicích jest důležitým veřejným zájmem ve smyslu § 2 odst. (2) zák. čís. 178/1924 Čís. 4102.

— — každý peněžitý dar, pokud nepředstavuje prospěch jen zcela nepatrný, pokud se týče dar toho druhu, mající hodnotu peněžní, poskytovaný veřejnému činiteli z důvodů jeho služby a ve vztahu k jeho služebním úkonům, jest již sám o sobě vždy závadný a proto nepřípustný, a nemůže býti označován za »zvyklost«, jež by měla býti omluvou Čís. 4160.

— — jde o přečin podle § 3 odst. 1 pokud se týče podle § 2 odst. 1 zák. o úplatkářství, prozrazoval-li skladmistr dráhy obchodníku v dohodě s ním za peněžité odměny zásilky konkurence Čís. 4160.

— **§ 2 (2):** o zákonné náležitosti, že jde o prospěch nikoliv nepatrný jest uvažovati — bez ohledu na rozsah, nákladnost a výsledek činnosti příjemce úplatku — výhradně s hlediska hodnoty úplatku o sobě, při čemž jest přihlížeti k okolnostem případu, zejména k pokleslé hodnotě peněz, k drahotním a ostatním poměrům Čís. 3415.

— — má-li býti v úplatku shledán prospěch nepatrný, má býti pouhým příznakem vděčnosti za ochotu příjemcovu, projevem uznání, nikoliv odměnou za předpokládanou činnost příjemce, ani podílem na docílených jím výhodách pro dárce úplatku; hodnota úplatku musí se zdáti nezávadnou (obvyklou) i širší veřejnosti, nikoliv jen súčastněným osobám Čís. 3415.

— — výše úplatku není o sobě rozhodnou pro otázku, zda jde o »nepatrný prospěch« ve smyslu § 2 odst. 2 zák. o úplatkářství; tento pojem jest relativní a jest stupeň prospěchu vždy určiti podle povahy případu Čís. 3632.

— — zásady § 173 tr. zák. o sčítání částek nelze použíti v zákoně o úplatkářství čís. 178/1924 sb. z. a n. pro rozhodnutí otázky, jde-li o nepatrný prospěch, na nějž veřejný činitel nemá práva, či o prospěch stupeň ten převyšující Čís. 3765.

— — o zákonné náležitosti, jde-li o prospěch »nikoliv nepatrný«, jest uvažovati výhradně s hlediska hodnoty úplatku o sobě, při čemž jest přihlížeti k okolnostem případu, najmě k pokleslé hodnotě peněz, k drahotním a ostatním poměrům Čís. 4102.

— — ve svádění (svedení) soudních dozorců vězňů ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti darem nelze však shledati zločin podle § 105 tr. zák., nýbrž jest o takové protiprávní činnosti uvažovati s hlediska mírnějšího ustanovení § 2 odst. (1) a (2) zákona o úplatkářství Čís. 4102.

— — pojem »nepatrného prospěchu« má v § 2 odst. 2 zák. čís. 178/1924 vztah jen k majetkovým nebo jiným zájmům veřejného činitele, nikoliv osoby úplatek poskytující; pro onen pojem nelze použíti zcela všeobecně sčítací zásady § 173 tr. zák. Čís. 4160.

— — pro přečin podle § 3 odst. 2 (§ 2 odst. 2) zák. čís. 178/1924 nezáleží na tom, zda byl jednáním pachatelovým dotčen důležitý veřejný zájem Čís. 4160.

— — přestupky podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/1924 promlčují se podle § 532 tr. zák. v šesti měsících, aniž je rozlišovati mezi aktivním a pasivním úplatkářstvím a aniž záleží na výši nebo hodnotě úplatku Čís. 4414.

— — nakolik nejde o porušení předpisů §§ 320, 267 tr. ř. a o zmatek čís. 6 a čís. 7 § 344 tr. ř., byly-li ke hlavní otázce na zločin § 101 tr. zák. dány a kladně zodpovězeny eventuální otázky na úplatkářství podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/1924, ač obžaloba zněla jen na onen zločin a na úplatkářství nebyla rozšířena (doplněna) Čís. 4414.

— **§ 2 (3):** použití vlivu podplácenou osobou není složkou objektivní, nýbrž jen složkou subjektivní skutkové podstaty přečinů podle § 2 odst. čís. 3 a dle § 3 odst. čís. 3 zák. čís. 178/1924 Čís. 4157.

— — stačí, že uplatňování vlivu (po případě i jen domnělého) bylo předpokládáno, zamýšleno, najmě podplácenou osobou výslovně nebo mlčky (konkludentně) slíbeno, třebas pak k uskutečnění slibu nedošlo Čís. 4157.

— — uplatňování vlivu na veřejné činitele je činností trestním zákonem zásadně ihned v samém zárodku zakázanou, za niž odměna již podle povšechných zásad mravních a právních nepřísluší, jednáním nemravným a zákonem zapovězeným, jež není podle § 879 obč. zák. způsobilým předmětem platné smlouvy Čís. 4157.

— **§ 3 (1):** člen obecní bytové komise je veřejným činitelem; jde o úplatkářství, bral-li jako takový za výkon této čestné funkce úplatu Čís. 3416.

— — zákon o úplatkářství nemá pod pojmem »úkonů« v § 3 pokud se týče 2 na mysli jen takový úkon, s jehož vykonáváním neb opomenutím je spojena určitá škoda nebo nesprávnost (v úřadování); účelem zákona jest chrániti ryzost veřejného úřadování vůbec, bez ohledu na případné následky s úkonem spojené Čís. 3815.

— — skutková podstata § 3 zákona jest tu jen, když veřejný činitel žádal prospěch za to, že bude vykonán neb opomenut úkon, k němuž je tento činitel povolán Čís. 3815.

— — s hlediska skutkové podstaty přečinu podle § 3 odst. 1 zákona o úplatkářství není zapotřebí, by byla vlivem veřejného činitele, založeným v jeho úřední činnosti, někomu nějaká výhoda skutečně poskytnuta; stačí, že žádaný, slíbený nebo poskytnutý prospěch byl míněn jako protihodnota za to, že veřejný činitel vyvine činnost, jejíž vlivnost strana vzhledem k jeho úřednímu postavení předpokládá v tom směru, by se favorisované osobě dostalo výhody, jíž se domáhá nebo na které jí záleží Čís. 4052.

— — na pasivní úplatkářství dozorců vězňů a na spoluvinu na něm není použíti ustanovení § 3 odst. (1) a (2) zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., nýbrž přísnějšího ustanovení druhé věty § 104 tr. zák. Čís. 4102.

— — každý peněžitý dar, pokud nepředstavuje prospěch jen zcela nepatrný, pokud se týče dar toho druhu, mající hodnotu peněžní, poskytovaný veřejnému činiteli z důvodů jeho služby a ve vztahu k jeho služebním úkonům, jest již sám o sobě vždy závadný a proto nepřípustný, a nemůže býti označován za »zvyklost«, jež by měla býti omluvou Čís. 4160.

— — jde o přečin podle § 3 odst. 1 pokud se týče podle § 2 odst. 1 zák. o úplatkářství, prozrazoval-li skladmistr dráhy obchodníku v dohodě s ním za peněžité odměny zásilky konkurence Čís. 4160.

— **§ 3 (2):** i poskytnutí nebo vzetí sebe nepatrnějšího úplatku jest trestným, dotýká-li se uplácení důležitého veřejného zájmu; úměrnost úplatku k důležitosti veřejného zájmu zákon nevyžaduje Čís. 3794.

— — veřejného zájmu se dotýká, kdo něco podniká, co jest v nepříznivém vztahu k zájmům veškerenstva státních občanů neb alespoň jistého, počtem neomezeného jich kruhu Čís. 3794.

— — důležitost zájmu jest posuzovati vždy podle případu Čís. 3794.

— — stačí, byl-li úplatkářstvím dotčen zájem státu a obce na vybírání dávek a poplatků (zájem finanční) Čís. 3794.

— — na pasivní úplatkářství dozorců vězňů a na spoluvinu na něm není použíti ustanovení § 3 odst. (1) a (2) zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., nýbrž přísnějšího ustanovení druhé věty § 104 tr. zák. Čís. 4102.

— — pro přečin podle § 3 odst. 2 (§ 2 odst. 2) zák. čís. 178/1924 nezáleží na tom, zda byl jednáním pachatelovým dotčen důležitý veřejný zájem čís. 4160.

— — přestupky podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/1924 promlčují se podle § 532 tr. zák. v šesti měsících, aniž je rozlišovati mezi aktivním a pasivním úplatkářstvím a aniž záleží na výši nebo hodnotě úplatku čís. 4414.

— — nakolik nejde o porušení předpisů §§ 320, 267 tr. ř. a o zmatek čís. 6 a čís. 7 § 344 tr. ř., byly-li ke hlavní otázce na zločin § 101 tr. zák. dány a kladně zodpovězeny eventuální otázky na úplatkářství podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/1924, ač obžaloba zněla jen na onen zločin a na úplatkářství nebyla rozšířena (doplněna) čís. 4414.

— **§ 3 (3):** účelem ustanovení, podle něhož jest přečin § 3 čís. 3 zákona dokonán již pouhým přijetím úplatku, jest zabrániti již pouhému nebezpečí, jež — byť jen stupněm vzdálenějším — hrozí právnímu statku ryzího výkonu veřejných úřadů a služeb ze zkušenosti, že osoba, jež má (skutečně nebo domněle) vliv na činitele v úvahu přicházející, působí z pohnutky úplatku na činitele ty uplatňováním onoho vlivu v ten směr, by se v úvahách (má-li býti smlouva uzavřena a jak) neřídily výhradně hledisky věcnými čís. 3415.

— — použití vlivu není složkou objektivní, nýbrž jen složkou subjektivní skutkové podstaty; stačí, že uplatňování vlivu na veřejného činitele bylo předpokládáno, zamýšleno čís. 3415, 4157.

— — (po případě i jen domnělého), nejmě podplácenou osobou výslovně nebo mlčky (konkludentně) slíbeno čís. 4157.

— — třebas pak k uskutečnění slibu nedošlo čís. 3415, 4157.

— — úplatkem ve smyslu zákona čís. 178/1924 (§ 3 odst. 3) jest jakýkoliv, třebas nikoli majetkový prospěch, vše, co podplácené osobě nějak prospívá nebo prospěje, vše, co, poskytujíc podplácené osobě v tom či onom směru výhodu nebo úlevu, činí její stav v některém směru proti dřívějšímu stavu příznivějším čís. 3957.

— — i v zápůjčkách o sobě lze po případě spatřovati prospěch ve smyslu zákona čís. 3957.

— — při vymezení pojmu prospěchu nelze přihlížeti k námaze příjemce úplatku čís. 3957.

— — pojem »prospěch nikoliv nepatrný« jest relativní; při rozhodování v tomto směru jest přihlížeti k okolnostem případu čís. 3957.

— — ustanovení zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n. neposkytují opory pro názor, že mají místo jen, byl-li účelem (účinkem) přímého úplatku nebo užívání vlivu podplácené osoby protizákonný postup dotčeného veřejného činitele čís. 4157.

— — uplatňování vlivu na veřejné činitele je činností trestním zákonem zásadně ihned v samém zárodku zakázanou, za niž odměna již podle povšechných zásad mravních a právních nepřísluší, jednáním nemravným a zákonem zapovězeným, jež není podle § 879 obč. zák. způsobilým předmětem platné smlouvy čís. 4157.

— — nezáleží na tom, zda vůbec došlo k působení podplacené osoby (k užití jejího vlivu) na veřejného činitele čís. 4157, 4362.

— — je lhostejno, zda podplácená osoba měla vliv na dotčené veřejné činitele čís. 4157.

— — přečinu podle § 3 odst. (3) zák. čís. 178/1924 mohou se dopustiti i jiné osoby než veřejní činitelé po rozumu § 6 cit. zák. čís. 4362.

— — stačí, že to bylo podlácejícím předpokládáno, zamýšleno, najmě podplácenou osobou výslovně nebo konkludentně slíbeno, třebas pak nedošlo k uskutečnění slibu čís. 4362.

— — nesejde ani na tom, že veřejní činitelé neměli účast, ba ani nevěděli o úplatcích pachatelem přijatých, ani na tom, že by bylo k úkonu došlo i bez úplatku a že by se byl veřejný činitel úkonem tím nedopustil ani stranictví, ani (jinakého) porušení platných a závazných proň předpisů čís. 4362.

— — trestnost skutku není vyloučena tím, že nebylo ani jeho účinkem, ani jeho (zamýšleným) účelem poškození státního (jinak veřejného) nebo soukromého zájmu neb i jen porušení (nešetření) předpisů, jež přišly nebo byly by přišly v úvahu pro úkony veřejných činitelů čís. 4362.

— **§ 4:** pod ustanovení § 4 zákona o úplatkářství spadá i přijetí daru úředníkem (soudní kanceláře) za práci (za provedení zápisů v pozemkové knize a za doručení knihovních výpisů) vykonanou mimo úřední hodiny za účelem urychlení úředního výkonu čís. 4047.

— — spotřeboval-li pachatel to, co dostal jako úplatek, nemá již užitek v ruku ve smyslu § 531 a) tr. zák. a může se dovolávati promlčení čís. 4047.

— — ani skutková podstata přečinu podle § 4 zák. o úplatkářství nevyžaduje, by byla úředním vlivem veřejného činitele výhoda skutečně poskytnuta; stačí, že strana prospěch poskytla v předpokladu, že se tak stalo čís. 4052.

— — není zapotřebí, by šlo o protiprávní výhodu, předpokládající stranický úkon nebo vůbec porušení úředních povinností veřejného činitele; rozhoduje jen subjektivní pocit toho, kdo se výhody domáhá čís. 4052.

— — výhodou ve smyslu zák. čís. 178/1924 může býti i urychlené vyřízení žádosti za odpis daní čís. 4052.

— — nezáleží na tom, že nebyla slíbena jako odměna částka co do výše a doby splatnosti určitá (že se ujednání jisté částky stalo až po vyřízení věci) čís. 4052.

— **§ 6 (2):** ke skutkové podstatě přečinu podle § 2 odst. 1 zák. čís. 178/1924 se ve směru subjektivním vyžaduje, by si byl pachatel vědom, že nabízí prospěch zaměstnanci postavenému na roveň veřejnému činiteli ve smyslu § 6 odst. 2 cit. zákona, a dále, by si byl vědom, že prospěch jím nabízený není nepatrný čís. 3975.

— **§ 9:** § 9 nerozlišuje, zda prospěch byl poskytnut aktivním (§ 2) nebo pasivním (§ 3) způsobem úplatkářství jakožto trestného činu, a nečiní propadnutí jeho závislým na ničem jiném, než že byl prospěch poskytnut (trestným způsobem); stačí proto k propadnutí zjištění toho neb onoho trestného činu i zjištění pasivního úplatkářství podle § 3 zákona, aniž je třeba zjištění trestné viny na straně toho, kdo prospěch veřejnému činiteli poskytl čís. 3734.

— — propadnutí prospěchu jest vedlejším trestem, jenž má postihnouti toho, kdo trestný čin spáchal; neodvislými od něho jsou soukromoprávní nároky, které vzcházejí proti pachateli trestného činu osobě činem poškozené. Tyto mají v trestním řízení pro svoji civilně-právní povahu jen postavení adhaesní (§§ 46 a násl., 366 tr. ř.) a jako takové nemohou nijak brániti uspokojení prvého účelu trestního řízení, postihnouti pachatele zákonným trestem (propadnutím prospěchu) čís. 3734.

— — mohou proto vedle sebe býti uloženy i propadnutí prospěchu jako vedlejší trest podle § 9 zák. o úplatkářství, i náhrada soukromoprávních nároků poškozených podle § 366 tr. ř. čís. 3734.

Uplatňování vlivu viz úplatkářství.

Úplná opilost viz opilost.

Úplné zbavení užívání rozumu: dle § 2 a) tr. zák. čís. 4078.

— — — viz též beztrestnost dle § 2 a).

Úradníci verejní: zamestnanci v štátnych závodkových podnikoch, vedených podľa zásad súkromopodnikateľských, nie sú verejnými úradníkmi v smysle § 461 tr. zák. čís. 4398.

— — pověřil-li okresní úřad mocí svého dozorčího práva vedením agendy dobytčích pasů někoho, kdo není zároveň starostou obce neb obecním notářem, nelze tohoto zmocněnce vzhledem k ustanovení §§ 9, 126 lit. b) zák. čl. VII:1888 považovati za úředníka ve smyslu § 393 tr. zák. čís. 4419.

Úrazem: ve smyslu druhého odstavce § 86 tr. zák. jest jen újma na lidském zdraví nebo tělesné neporušenosti vážnějšího rázu a ve svých následcích pro postiženého značnějšího dosahu; nespadá sem pouhé lehké uškození na těle čís. 3931.

— uložení náhrady škody jako podmínka osvědčení se podmínečně odsouzeného není vyloučena tím, že usmrcený byl pro případ nemoci i úrazu pojištěn (§ 46 úrazového zákona) čís. 3852.

Úrazové pojištění: byl-li usmrcený pojištěn proti úrazu podle zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z roku 1888, nezávisí beztrestnost přečinu podle § 335 tr. zák. z důvodu promlčení na tom, zda byla škoda po rozumu § 531 b) tr. zák. nahrazena pozůstalým (matce), jimž úrazová pojišťovna škodu nahradila, nýbrž na tom, zda byla nahrazena této pojišťovně, třebaže ji po rozumu § 45 cit. zák. na obžalovaném nežádala čís. 4536.

Urážka církve viz náboženství.

— **četnictva** viz četník.

— **mravopočestnosti** viz pohoršení veřejné.

— **na cti: dle § 312 tr. zák.:** otázka, zda byl služební výkon vrchnostenské osoby v době činu již ukončen či nikoli, je rozhodnou s hlediska zločinu podle § 81 tr. zák., k jehož skutkové podstatě se vyhledává, by úmysl pachatelův směřoval ke zmaření určitého úředního (služebního) výkonu oné osoby; naproti tomu jest ona otázka právně bezvýznamnou pro posouzení, zda obžalovaný spáchal přestupek podle § 312 tr. zák., k jehož skutkové podstatě se nevyžaduje, by čin byl spáchán v době, kdy ona osoba zakročuje proti pachateli, nebo kdy jde vůbec o předsevzetí určitého úkonu, spadajícího do oboru jejího úřadu nebo její služby, nýbrž stačí, byl-li čin spáchán v době, kdy vrchnostenská osoba konala vůbec svůj úřad nebo svou službu čís. 3394.

— — — přestupek § 312 tr. zák. promlčuje se ve třech měsících; podmínky písm. a) a b) § 531 tr. zák. nemají tu místa čís. 3401.

— — — skutkové podstaty i zločinu podle § 81 i přestupku podle § 312 tr. zák. předpokládají, že veřejný činitel vykonává v době, kdy se mu pachatel zprotivil (ho urazil) svůj úřad nebo svou službu čís. 3626.

— — — zločin § 81 tr. zák. předpokládá, že tu byl konkretní úkon, spadající pod povšechný pojem výkonu veřejného úřadu (veřejné služby), kdežto pro § 312 tr. zák. takového vztahu přítomnosti veřejného činitele na místě činu ke konkretním zákrokům spadajícím do oboru jeho úřadu (služby) zapotřebí není, stačí, že byl na místě urážky přítomen z důvodu svého úřadu (služby) a za účelem jeho (jejího) výkonu čís. 3626.

— — — z povahy bezpečnostní služby, jejímž úřadům a činitelům náleží zejména péče o bezpečnost osob a majetku a o zachování (zjednání) veřejného klidu a pořádku, plyne, že vykonáváním bezpečnostní služby jest i pouhá pohotovost k případným zákrokům nutným k zabezpečení oněch právních statků nebo k represi proti jich ohrožení a poškození čís. 3626.

— — — po stránce subjektivní jest i u zločinu podle § 81 tr. zák., i u přestupku § 312 tr. zák. nezbytně třeba, by pachatel věděl, že veřejný činitel koná svoji službu (svůj úřad) a u zločinu § 81 tr. zák. i, že

předsebéře konkretní služební (úřední) úkon, který jest jednáním pachatelovým mařen; zvláštních úvah o tom, je-li tu toto vědomí a jeho výslovného (přesného) zjištění, je v rozhodovacích důvodech třeba jen, vyskytly-li se (byly-li vysloveny) pochybnosti o tom, zda pachatel měl ono vědomí čís.3626.

— — — urážka vojenské stráže zakládá skutkovou podstatu přestupku § 312 tr. zák. čís. 3879.

— — — skutková podstata § 312 tr. zák. nevyžaduje urážku dosahující stupně § 487 a násl. tr. zák.; stačí výrok zlehčující úřední autoritu napadeného, je-li si pachatel vědom toho, že jím tuto autoritu zlehčuje čís. 3932.

— — — spadá sem výrok vykazující exekuční orgán z místnosti čís. 3932.

— — — skutková podstata zločinu podle § 81 (přestupku podle § 312) tr. zák. předpokládá, že vrchnost (úřad) rozkaz uděliviší byl formálně oprávněn učiniti rozhodnutí, jehož výkon měl býti zmařen (při němž se pachatel dopustil urážlivého projevu), že takové rozhodnutí náleží do působnosti úřadu čís. 4036.

— — — obecní rada vybočila z mezí své působnosti, přikročila-li sama k exekučnímu výkonu odevzdání dítěte do opatrování (výživy) určité osoby, nevyvolavši a nevyčkavši rozhodnutí příslušného soudu čís. 4036.

— — — skutkové podstaty zločinu podle § 81 tr. zák. i přestupku podle § 312 tr. zák. předpokládají, že veřejný činitel vykonává v čase, kdy se mu pachatel zprotivil, pokud se týče ho urazil, svůj úřad nebo svou službu čís. 4138.

— — — pro zločin podle § 81 tr. zák. je dalším předpokladem, že tu byl konkrétní úkon spadající pod povšechný pojem výkonu veřejného úřadu (veřejné služby), an předmětem zlého úmyslu § 81 tr. zák., zmařiti výkon úřadu neb služby, může býti jen individuálně vyhrocený zákrok veřejného činitele, směřující k určitému úkolu podle rozsahu úřadu (služby) mu náležejícímu, avšak pro skutkovou podstatu § 312 tr. zák., který nechrání, jako § 81 tr. zák., nerušenost konkrétních výkonů veřejných úřadů a služeb, nýbrž povšechně vážnost veřejných činitelů, takového vztahu přítomnosti veřejného činitele na místě činu k určitým zákrokům, spadajícím do oboru jeho úřadu (služby), zapotřebí není; stačí, byl-li na místě urážky přítomen z důvodu svého úřadu (služby) a za účelem jeho (jejího) výkonu čís. 4138.

— — — obecní starosta koná svůj úřad již přítomností v místnosti obecního úřadu, do které vešel k vůli vyřízení některé věci dosud nevyřízené, a nepozbývá zvláštní ochrany § 312 tr. zák. ani tím, že přerušil vyřízení této věci, by vyslechl a rozhodl žádost strany, dostaviviší se k němu jako k obecnímu starostovi, ani tím, že se bránil proti nepřístojnému chování se této strany způsobem, který by jinak neměl nic společného s výkonem služby obecního starosty čís. 4138.

— — — úkon veřejného činitele pozbývá povahy výkonu úřadu (služby) a činitel sám zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. jen, nespadá-li dotčený úkon vůbec podle povšechné své povahy v okruh jeho oprávnění a povinností; stačí, že veřejný činitel byl formálně k dotčenému úkonu oprávněn, třebaže tu nebyly jeho věcné předpoklady čís. 4432.

— — — náležitosti skutkových podstat § 81 a § 312 tr. zák. čís. 4868.

— — — ke skutkové podstatě přestupku § 312 tr. zák. se sice nevyžaduje urážlivý úmysl, nýbrž stačí vědomí pachatelovo, že zlehčuje svým jednáním veřejnou autoritu, kterou představuje napadený veřejný

činitel; avšak vědomí to může tu býti (přichází aspoň s hlediska trestního zákona v úvahu) jen, dotýká-li se projev, o jehož urážlivost jde, vůbec objektivně autority veřejného činitele, a je-li projev podle povšechné povahy své, po případě podle zvláštních okolností, za kterých se stal, s to, by zlehčoval vážnost dotčeného veřejného činitele v obecenstvu neb alespoň u jednotlivých osob projevu přítomných čís. 4885.

— — **§ 313 tr. zák.:** shledal-li soud v jednání, kvalifikovaném obžalobou jako zločin § 81 tr. zák., jen urážku skutkem, jest povinen učiniti skutkové zjištění i ohledně okolností, podmiňujících podle druhého odstavce § 313 tr. zák. použití vyšší trestní sazby; neučinil-li tak, nehodnotiv svědeckou výpověď v tomto směru, jde o vadu neúplnosti rozsudku podle § 281 čís. 5 tr. ř., sloužící k doličení předpokladu zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 4184.

— — — urážkou skutkem ve smyslu § 313 tr. zák. jest jednání, směřující přímo nebo nepřímo proti nedotknutelnosti těla vrchnostenské osoby; nespadá sem plivnutí před ni na zem čís. 4278.

— — — překažení úředního (služebního) výkonu je objektivní podmínkou vyšší trestní sazby § 313 tr. zák., aniž se vyžaduje, by je pachatel pojal ve svůj úmysl čís. 4432.

— — **§ 487 a násl. tr. zák.: tiskem** viz urážka tiskem (§ 1).

— — — jediným měřítkem při posuzování čestnosti jednotlivce není zachovalost ve smyslu trestního zákona; nepoctivým může býti již i jednání, které se sice ještě nepříčí normám trestního zákona, avšak příčí se obecným názorům slušných kruhů společenských čís. 3416.

— — — tomu, kdo se kdysi před lety dopustil skutku, pokud se týče zachoval se tak, že se to nesrovnávalo se společenskými názory o jednání čestném a mělo následkem toho v zápětí snížení jeho vážnosti v tomto konkretním případě, nelze upříti jednou pro vždy jakékoliv právo na vážnost spoluobčanů vůbec, třebaže se choval jinak a nadále sebe čestněji čís. 3495.

— — — skutečnost, že si někdo nechal naplivati do obličeje, aniž se pro tuto hanu domáhal rehabilitace své cti, je způsobilou snížiti ho ve vážnosti jeho spoluobčanů způsobem menším nebo větším podle toho, proč tuto hanu nečinně trpěl čís. 3495.

— — — obsahuje-li projev dvě různé výtky, dotýkající se cti jiné osoby v různých směrech, počínal si soud správně, pokud tento projev podřadil všem na něj dopadajícím trestním zákonům čís. 3501.

— — — byla-li na osobu podléhající vojenské pravomoci podána obžaloba pro urážku na cti u soudu civilního, má tento soud podle § 60 tr. ř. spisy odstoupiti příslušnému vojenskému soudu čís. 3540.

— — — směrnice politické strany pro chování se jejích příslušníků nemohou býti měřítkem pro posuzování čestnosti těchto jednotlivců, nýbrž i tu rozhodují o cti jednotlivce všeobecné společenské názory; morálka zákona nemusí se krýti s morálkou strany čís. 3785.

— — — o otázce imunitního práva § 9 adv. ř. jest uvažovati nejen s hlediska objektivního, nýbrž i subjektivního; toto právo nemá meze jen v přesvědčení právního zástupce, nýbrž i v zákonech čís. 3880.

— — — pokud nejsou beztrestnými urážlivé výroky právního zástupce při hájení oprávněných zájmů jeho klienta čís. 3880.

— — — zákon (§ 2 g) tr. zák.) vůbec nezná spravedlivou nutnou obranu proti útokům na čest čís. 3900.

— — — okolnost, že se kdo »bránil« v urážlivém článku proti útoku na svou čest, není důvodem trestnost vylučujícím (§ 2 g) tr. zák.) čís. 3900.

— — — útoku proti bezpečnosti cti lze se dopustiti i ve formě nepřímé, použitím opatrné, zaobalené stilisace čís. 3900.

— — — v rámci výkonu svého úřadu má soudce právo vykonávati kritiku jednání, postupů a příběhů, která by jinak, kdyby k ní nedošlo právě za těchto okolností, byla trestná čís. 3945.

— — — soudce jest za své výroky pronesené za výkonu svého soudcovského úřadu zodpovědět jen, vybočují-li z rámce soudcovské kritiky a jeví se jako svévolné urážky čís. 3945.

— — — podal-li soukromou obžalobu (pro urážku na cti) za nezletilého uraženého jeho zákonný zástupce (otec), jest v případě zproštění obžalovaného uložiti podle § 390 tr. ř. náhradu útrat jen nezletilému obžalobci, nikoliv jeho zákonnému zástupci čís. 3947.

— — — i v soukromožalobních trestních věcech jest úkolem soudu, by z úřední povinnosti vyšetřoval veškeré okolnosti, rozhodné pro otázku viny po stránce objektivní i subjektivní čís. 3960.

— — — uložení pořádkového trestu soudem civilním podle §§ 86 a 200 c. ř. s. právnímu zástupci za urážlivé projevy proti právnímu zástupci odpůrce není pro trestní soud předurčujícím při řešení otázky, zda byl oněmi projevy spáchán přestupek proti bezpečnosti cti, nýbrž trestní soud jest povinen samostatně zkoumati, zda jsou tu veškeré náležitosti přestupku proti bezpečnosti cti i po objekivní i po subjektivní stránce; v tomto směru jest i uvážiti, zda advokát nepřekročil meze práv a povinností § 9 adv. ř. čís. 3991.

— — — předpis prvého odstavce čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 není předpisem jen podpůrným, připouštějícím soudní stíhání pachatele z úřadu jen tehdy, jde-li o urážku směřující jen proti veřejnému úřadu samému a nikoli snad i proti určitému úředníku čís. 3998.

— — — byl-li urážkou dotčen nejen veřejný úřad, nýbrž zároveň i úředník, lze pachatele stíhati nejen pro urážku dotyčného úředníka, a to po případě podle třetího odstavce čl. V. onoho zákona, nýbrž i z úřadu pro urážku úřadu podle prvého odstavce čís. 3998.

— — — uložení pořádkového trestu (možnost takového trestu) nevylučuje stíhání a potrestání trestním soudem čís. 4084.

— — — právo kritiky jest sice složkou veřejného života a zaručeno v § 117 ústavní listiny, leč v každém případě jest třeba zkoumati, zda kritika nevybočuje z mezí vytýčených předpisy §§ 487 a násl. tr. zák., zda se nedotýká obsahem a formou mravních kvalit napadeného, zda nenabývá takového rázu hanlivého a sesměšňujícího, že se tím dotčený snižuje v úctě a ve vážnosti čís. 4143.

— — — je-li kdo z té oné příčiny nezodpovědný před trestním zákonem, není tím zbaven své cti; útoky na svou čest může sám stíhati, není-li úplně zbaven svéprávnosti čís. 4300.

— — — zásady § 262 tr. ř., že nalézací soud není vázán označením činu v obžalobě, nelze do všech důsledků a bez výhrady použíti na delikty soukromožalobní čís. 4397.

— — — poškození cti a vážnosti stavu, použil-li advokát v soudní síni urážlivých výroků proti dřívějšímu klientovi, a musel-li výroky ty odvolati čís. 148 dis.

— — — obžalovací právo soukromého obžalobce, pokud jde o přečiny a přestupky proti bezpečnosti cti, je právem ryze osobním, nepřenositelným a nedědítelným a tak úzce spjatým s osobou soukromého obžalobce, že jeho smrtí zaniká, ať nastala ve kterémkoli období řízení, tedy i v řízení opravném čís. 4644.

— — — vhodným prostředkem urážky úřadu je dopis i tehdy, je-li předpisem o listovním tajemství písatel zabezpečen proit tomu, že se o obsahu dopisu nedozví jiná osoba než adresát; stačí, že se obsah dopisu má dostati a zpravidla se i dostává k vědomí adresáta, jehož

vážnost k napadenému úřadu může pak doznati újmy; nezáleží ani na tom, že napadený úřad nebyl v dopise výslovně pojmenován čís. 4660.

— — — soukromému obžalobci již se zřetelem na samu povahu jeho práva žalobního přísluší materielní právo v příčině obžaloby. Vysvítá-li jasně z obžaloby vůle soukromého obžalobce, že si z celého kontextu vybral jen určité závadné výroky, pro které žádá potrestání obžalovaného, nepochybil nalézací soud, zprostiv obžalovaného z obžaloby pro určitý článek z toho důvodu, že obsahem jeho se soukromý obžalobce necítí dotčen na cti a že jej proto ani nedal pod obžalobu čís. 4737.

— — — pro míru cti rozhoduje, jak kdo splňuje povinnosti mu přináležející čís. 4738.

— — — urážkami na cti mohou býti jen útoky snižující způsobem v trestním zákoně blíže vytčeným mravní hodnotu postiženého v očích jeho spoluobčanů čís. 4738.

— — — pro posouzení cti člověka mají důležitý význam netoliko všeobecné názory spoluobčanů vůbec, nýbrž hlavně —, pokud by ovšem neodporovaly snad povšechným názorům o slušnosti — i názory oněch užších kruhů společenských, v nichž dotčená osoba žije a pracuje a proti kterým převzala určité povinnosti čís. 4876.

— — hodnocení, výklad projevu a zjišťování jeho smyslu: zjištění smyslu, významu a dosahu pozastavené stati spadá v obor skutkové zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jemuž jest i tu vyhraženo právo, by si úsudek o dosahu a o smyslu článku utvořil podle volného přesvědčení čís. 3381, 3451.

— — — leč i při této své činnosti nesmí se soud přenésti přes zásady logického myšlení a prostě, takřka autokraticky vysloviti, že pokládá to neb ono za pravý smysl článku, nýbrž jsou mu při tom § 270 čís. 5 a § 281 čís. 5 tr. ř. přesně vytýčeny hranice, v nichž se při jinak volném uvažování musí pohybovati a předepsány směrnice, jak se má ono skutkové zjištění státi. I tento výrok soudu musí býti jasný a určitý, musí odpovídati zásadám logického myšlení, musí obsahovati náležité odůvodnění, z něhož lze seznati, jakou logickou operací dospěl soud od doslovu článku k úsudku o jeho smyslu a musí se soud při tom vypořádati i se všemi námitkami obžalovaného, pokud mohou býti pro posouzení věci významnými čís. 3381.

— — — obsahuje-li projev dvě různé výtky, dotýkající se cti jiné osoby v různých směrech, počínal si soud správně, pokud tento projev podřadil všem na něj dopadajícím trestním zákonům čís. 3501.

— — — je-li podstatou urážlivého projevu úsudek, nelze jej odděliti od premis, na jejichž podkladě byl pronesen, nýbrž sluší jej zkoumati ohledně jeho smyslu a dosahu, jakož i ohledně jeho správnosti a přípustnosti současně s oněmi předpoklady, v jejichž spojitosti a na jejichž základě byl pronesen čís. 3688.

— — — výroky za vášnivé debaty na politickém kolbišti nebo v rozčilení v soudní síni, bez předcházející střízlivé rozvahy, trpí často přehnaností výrazu, jíž třeba je zbaviti, by byl zjištěn jejich pravý smysl čís. 4028.

— — — smysl pozastaveného výroku jest zjišťovati jen, může-li výrok míti různý smysl, nikoli, je-li smysl jasný, jednoznačný čís. 3951.

— — — nezáleží na tom, co pachatel podle svého tvrzení vysloviti chtěl, nýbrž na tom, co skutečně projevil čís. 3951.

— — — i v soukromožalobních trestních věcech jest úkolem soudu, by z úřední povinnosti vyšetřoval veškeré okolnosti, rozhodné pro otázku viny po stránce objektivní i subjektivní čís. 3960.

— — i věc podle zákona přípustná a samozřejmá nemusí se vždy srovnávati se zásadami slušnosti čís. 4058.

— — urážlivý útok jest zkoumati jako celek, aniž lze se spokojiti jen zkoumáním toho, zda mají urážlivou povahu jednotlivé úseky, věty nebo slova zprávy čís. 4215.

— — — při posuzování otázky, zda se pozastaveným útokem snižuje neb aspoň ohrožuje způsobem v trestním zákoně vytčeným v očích spoluobčanů ona vážnost a úcta postiženého, na kterou má nárok podle své osobnosti, jest zkoumati obsah, smysl a dosah pozastavené zprávy čís. 4215.

— — — výrazy přehánějící a zobecňující (na př. aby celý personál mu byl k službám a by se všechny pohřby děly jeho ústavem) nelze bráti doslovně čís. 4272.

— — — nezbytným předpokladem řešení otázky viny při trestných činech proti bezpečnosti cti je, by soud formálně bezvadným způsobem zjistil nejprve obsah, smysl a dosah závadných projevů, by se přesně vyjádřil, jaké obvinění dotýkající se cti soukromého obžalobce, bylo obsahem a smyslem projevů proneseno, by se pak na tomto skutkovém podkladě vyjádřil o tom, které ze skutkových podstat §§ 487 a násl. tr. zák. zjištěný projev ve směru objektivním podřaďuje čís. 3416, 3709.

— — — a by na tomto podkladě přikročil pak k řešení otázky, zda je v tom neb onom směru důkaz pravdy přípustný, pakli ano, zda se podařil, po případě, pokud tato otázka nebyla kladně rozřešena ve prospěch obžalovaného, by přistoupil ke zkoumání otázky důkazu pravděpodobnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. čís. 3416.

— — — i když není správným vytrhnouti jednotlivé statě ze souvislosti a uvažovati jen o nich bez ohledu na původní souvislost, nemůže býti předmětem trestního stíhání a uvažování soudu jen základní myšlenka a celkový smysl, ježto i článek podle základní myšlenky bezvadný může v jednotlivých obratech, ba i ve slovech obsahovati trestnou urážku, takže nelze vytýkati neúplnost postupu, který k vůli právnickému rozboru rozčlánkuje zcela prakticky celek do několika jednotlivých oddílů podle obsahu a smyslu vnitřně souvislých a vzhledem k poměru mezi sebou od sebe více méně neodvislých, obsahujících různé děje nebo výčitky soukromému obžalobci pro různé jeho počiny a hodnotí je pak pro sebe, nenechávaje ovšem při tom bez uvážení i celkovou souvislost čís. 3785.

— — — zjišťuje, co bylo v zažalovaném článku o soukromém obžalobci řečeno, má kmetský soud postupovati nejen výkladem gramatickým, nýbrž i logickým, přihlížeti k souvislosti jednotlivých míst článku, vyhledati jejich, třeba zastřený, smysl a uvážiti i dosah článku, jak nepodjatý čtenář bude mu rozuměti a jaké představy budou v něm článkem vyvolány o soukromém obžalobci a o jeho jednání čís. 3977.

— — — tyto zjišťovací výroky jest i náležitě odůvodniti (§ 270 čís. 5 tr. ř.) poukazem k jejich zdrojům ve vykládané látce a vyložením logických operací, které vedly soud k jeho skutkovým závěrům z premis daných vykládanou látkou čís. 3977.

— — jednotlivé případy: bezohlednost a nemilosrdnost, jakož i činnost rovnající se úderu pěstí, projevená k lidem hospodářsky slabším, jest podle názorů společenských kruhů, k nimž náleží zámožný statkář, s to, by ho v obecném mínění uvedla v opovržení nebo snížila čís. 3627.

— — — pokud nejde o takové jednání nepočestné, ucházel-li se zámožný statkář před skončením pachtovního období o to, by mu byly pro-

pachtovány polnosti, které byly dosud propachtovány lidem hospodářsky slabým čís. 3627.

— — — urážka na cti, byli-li zástupci dělnické strany v městské radě viněni, že se hlasováním postavili proti nezaměstnanému dělnictvu a proti kolektivním smlouvám čís. 3688.

— — — měřítko pro čest a úctyhodnost periodického tiskopisu (§ 27 tisk. nov.) jest spatřovati v prvé řadě v tom, jaký jest jeho obsah, jaké přináší zprávy a jaký jest způsob psaní v tomto listu čís. 4027.

— — — pokud jde o urážku na cti novin, bylo-li tvrzeno, že je někteří odebírají místo Humoristických listů čís. 4027.

— — — v pouhém zjištění, že břemena rolnictva pro někoho jako zámožného rolníka nejsou tak tíživá a nejsou jím tak tíživě pociťována, a že vodítkem jeho politiky jest především hájení národně-politických zájmů, proti nimž musí ustoupiti do pozadí zájem hospodářský — není nic nečestného a urážlivého čís. 3836.

— — — okolnost, že trestní řízení pro podvod bylo proti soukromému obžalobci zastaveno, nevylučuje zdar důkazu pravdy, že je švindlér (Teppichschwindler) čís. 3838.

— — — slovo »šalič (švindléř)« nekryje se co do smyslu se slovem podvodník; k švindléřství se nevyžaduje úmysl poškozovací, nutný pro pojem »podvodu« čís. 3838.

— — — výrazem »drancování« v obecném smyslu označuje se i nesvědomité zacházení nebo plýtvání s cizím majetkem vůbec, aniž pachatel z toho těžil pro sebe čís. 3870.

— — — jde o urážku soudu (čl. V. zák. čís. 8/1863 ř./zák.), bylo-li tvrzeno, že jeho vážnost je velmi malá a že se těší »smutnému renomé« čís. 3880.

— — — nejde o urážku soudu, nýbrž o urážku jednotlivých soudců, bylo-li tvrzeno, že většina (trestních) soudců určitého soudu protokoluje, co se jim právě hodí čís. 3880.

— — — pokud jde o urážku na cti, bylo-li jednání nebo podnikání označeno za »manévr« čís. 3900.

— — — tvrzení, že kdo intrikami chtěl odstraniti osoby sobě nepohodlné (vyhoditi je z volební soutěže), je viněním z nečestného jednání (z opovržlivých vlastností nebo smýšlení) čís. 3938.

— — — význam slov: intrika a pletichy čís. 3938.

— — — nečestným je, kdo dává z hmotných důvodů přednost tomu, že mu byly ve sporu přiřčeny útraty, před otázkou věcnou, zda i po morální stránce vyšel ze sporu jako vítěz očištěn na své cti čili nic; důkaz pravdy čís. 3951.

— — — prohlášení manželovo (v novinách), že za svou manželku žádné dluhy platiti nebude, není urážkou na cti čís. 3960.

— — — pokud jde o vinění z nesociálního činu, bylo-li tvrzeno, že odběratelé byli administrací zaniklého listu žalováni o placení po dlouhé době bez upomínky čís. 4058.

— — — vyhrožovala-li manželka manželovi (v době rozvodu) děláním dluhů na jeho jméno a na jeho účet, nedopouští se ani manžel ani ten, kdo na jeho žádost napsal a v novinách uveřejnil výstrahu, by ji nikdo nedával nic na dluh, urážky na cti čís. 4199.

— — — byl-li soukromý obžalobce viněn ze zneužití veřejné funkce k osobním prospěchům (že se jako člen obecního zastupitelstva a zdravotní komise snažil, by prostřednictvím nemocničního personálu získal co nejvíce pohřbů osob v nemocnici zemřelých pro svůj pohřební ústav), musí se i důkazy, jimiž měla býti dokázána správnost tohoto vinění, nésti k činům, spadajícím do doby, kdy onu funkci zastával čís. 4272.

— — předmět urážky a legitimace: ústřední výbor nemocenské pokladny čs. státních drah není oprávněn k podání soukromé trestní obžaloby; jest třeba zastoupení státní železniční správou čís. 3603.

— — — pokud jest k obžalobě pro urážku na cti oprávněno společenstvo pekařů i jeho členové, byli-li v článku vinění z lichvy při prodeji pečiva; důkaz pravdy čís. 3704.

— — — i osoba svou existencí nebo jménem neb osobně pachateli neznámá může jím býti uražena, patří-li k omezenému okruhu osob (zástupců určité firmy), jehož se pachatel chtěl dotknouti čís. 3709.

— — — povšechný projev jest projevem ubližujícím jednotlivci, když projev má znatelný věcný vztah k osobě jednotlivcově, najmě, vztahuje-li se projev na okruh osob početně poměrně úzký, přesně vytýčený, kde osobnost jednotlivce neustupuje naprosto do pozadí čís. 3709.

— — — útok na firmu může býti útokem na čest majitelů nebo společníků firmy a jsou jen tito oprávněni k soukromé obžalobě, nikoliv jejich jménem firma čís. 3709.

— — — zcela povšechný útok není způsobilým otřásti úsudkem lidí o osobní hodnotě jednotlivcově jen proto, že jest náhodou stoupencem napadené strany, členem početně velmi rozsáhlého výkonného výboru politické strany čís. 3773.

— — — při řešení otázky aktivní legitimace k obžalobě pro urážku na cti má se soud v prvé řadě zabývati otázkou, proti komu směřoval úmysl obžalovaného, a má se v tom směru zabývati nejen jeho obhajobou, nýbrž i nadpisem článku a celým jeho obsahem čís. 3837.

— — — předmětem urážky na cti může býti sice jen osoba fysická, nikoli hospodářský podnik; je-li však v útoku proti hospodářskému podniku (firmě) zároveň urážka na cti osob na podniku spolupůsobících (společníků nebo majitelů firmy), je každá z těchto osob oprávněna k soukromé obžalobě čís. 3859.

— — — není třeba, by osoba, proti které urážlivý projev směřuje, byla výslovně jmenována; stačí (§ 488 tr. zák.) zřetelné naznačení této osoby čís. 3859.

— — — čest kolektivity a čest jedinců v ní sdružených jsou dva podstatně různé právní statky a nelze útok na jeden z nich pokládati beze všeho za napadení druhého čís. 3880, 3992.

— — — to, že někdo v některých případech neodpověděl na urážlivé výroky žalobou, nezbavuje ho ještě o sobě v jiných případech nároku na ochranu cti čís. 3951.

— — — zákon nerozlišuje co do osoby uraženého a chrání každého proti neoprávněným útokům povahy § 487 a násl. tr. zák.; nečiní ochranu cti závislou na pohnutce, z níž jest se ochrany dovoláváno čís. 3951.

— — — týká-li se urážlivý výrok (že za přislíbení domovského práva židům byla slíbena odměna) celého obecního zastupitelstva, jest oprávněn k soukromé obžalobě pro urážku na cti i starosta čís. 4173.

— — — nerozhoduje, zda soukromý obžalobce vztahoval článek na sebe, nýbrž zda podle poznatku třetích osob může býti článek pokládán za útok proti soukromému obžalobci; nezáleží na tom, zda obžalovaný na to nemyslil, nýbrž jen na tom, zda si byl vědom, že útok podle spojitosti, v níž jest uveřejněn, mohl býti třetími osobami (čtenáři článku) vztahován i na jiné osoby, než právě na onu (ony), kterou (které) měl snad na mysli čís. 3962.

— — — pokud je oprávněn k obžalobě pro urážku na cti majitel zaniklého listu (§ 27 zák. čís. 124/1924) čís. 4058.

— — — je-li kdo z té oné příčiny nezodpovědný před trestním zákonem, není tím zbaven své cti; útoky na svou čest může sám stíhati, není-li úplně zbaven svéprávnosti čís. 4300.

— — — při uvažování o otázce, zda si průměrný čtenář časopisu mohl uvědomiti, koho se týče urážlivé sdělení o věci, která prý je v jiném kraji veřejným tajemstvím, jest přihlížeti i k tomu, není-li časopis čten i v tomto jiném kraji, nebo nejsou-li čtenáři v kraji, kde časopis vychází a se čte, tak znalí poměrů, že mohou ze znamení ve článku uvedených seznati, koho se urážlivá zpráva týče čís. 4654.

— — — béře-li soudce skutečnost, že si průměrný čtenář časopisu nemohl uvědomiti, koho se článek týče, za zjištěnu na základě své znalosti čtenářstva časopisu, jest povinen uvésti, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si tuto skutečnost zjednal čís. 4654.

— — — viz též § 492 tr. zák.

— — promlčení: přestupky proti bezpečnosti cti podle §§ 487, 488, 489, 491 tr. zák. promlčují se ve třech měsících čís. 4084.

— — souběh: souběh s přečinem zlehčování (§ 27 zák. o nek. soutěži) čís. 3881.

— — — byl-li kdo pro sepsání a odeslání dopisu, třebaže jen pro přestupek urážky na cti odsouzen, není po případě přípustno, by byl odsouzen pro týž čin znovu (pro § 27 zák. č. 111/27), aniž by tím byla porušena zásada ne bis in idem čís. 3824.

— — subjektivní stránka: pachatelův úmysl musí směřovati k tomu, dotknouti se cti určité osoby (periodického tiskopisu) a musí býti tento úmysl jiným poznatelný čís. 3837.

— — — subjektivní skutková podstata urážky na cti předpokládá, že měl pachatel (v době činu) aspoň vědomí o urážlivé povaze projevu, najmě že viní koho z opovržlivých vlastností nebo ho vydává ve veřejný posměch tak, že může býti zlehčen ve vážnosti a v úctě čís. 4133.

— — — pro subjektivní skutkovou podstatu podle § 487 tr. zák. se vyžaduje vědomí pisatele dopisu, vinícího někoho z přestupku proti bezpečnosti cti, že toto sdělení jest objektivně nepravdivé čís. 3598.

— — **dle § 487 tr. zák.:** urážka na cti viněním ze zpronevěry (krádeže) čís. 3446.

— — — okolnost, že projev souvisí s krokem směřujícím k hájení práv a zájmů, nezbavuje trestnosti křivá obviňování, která podle obsahu nebo formy vybočují z mezí toho, co je v tom kterém případě nezbytně nutným, takže i ten, kdo, čině trestní oznámení, dovozuje z okolností podle pravdy vylíčených podezření proti určité osobě, odpovídá podle zákona trestního, viní-li buď úmyslně nebo aspoň z nedbalosti osobu nevinnou čís. 3595.

— — — pro rozhraničení výkonu oprávnění, jež poskytuje každému občanu ustanovení § 86 tr. ř., od jednání trestného, spadajícího pod pojem § 487 tr. zák., záleží i na tom, zda a do které míry kryjí se údaje, učiněné obviněným před úřady uvedenými v § 86 tr. ř., s podklady, které měl obviněný pro své údaje ve svých smyslových vjemech; jen podstatná shoda mezi tím, co udavatel zvěděl, a mezi tím, co uadl, dovoluje úsudek, že nepřekročil své právo a nezbytně nutnou míru obvinění čís. 3595.

— — — jde jen formálně o svědeckou výpověď, vpravdě však o obhajobu podezřelého (z přestupků podle §§ 461, 197 a podle § 487 tr. zák.), nespadající pod sankci § 199 a) tr. zák., byl-li kdo jako svědek vyslýchán, by vysvětlil raozpor mezi obsahem udání, jímž jiného křivě obvinil z přestupku, a obsahem svědecké výpovědi, v níž podle pravdy uvedl ono udání na pravou míru čís. 4622.

— — — i při § 487 tr. zák. platí ustanovení §§ 488, 491 tr. zák., že urážkou může býti dotčena čest osoby (předmětu ve smyslu § 492 tr. zák.) nejen přímo jmenované, nýbrž i označené jen znameními na ni dopadajícími čís. 4660.

— — **dle § 487, 488 tr. zák.:** jediným měřítkem při posuzování čestnosti jednotlivce není zachovalost ve smyslu trestního zákona; nepoctivým může býti již i jednání, které se sice ještě nepříčí normám trestního zákona, avšak příčí se obecným názorům slušných kruhů společenských čís. 3416.

— — — provedením důkazu pravdy o úplatkářství jest prokázána též opodstatněnost obvinění z nepoctivosti čís. 3416.

— — — člen obecní bytové komise je veřejným činitelem; jde o úplatkářství, bral-li jako takový za výkon této čestné funkce úplatu čís. 3416.

— — — jde o obvinění z úplatkářství v běžném slova smyslu, bylo-li tvrzeno o žurnalistovi (o redaktorovi odborného časopisu železničního personálu), že požadoval (přijal) peníze za to, by dělal politickou náladu, by byla ošacovací akce přidělena družstvu krejčích a by byla tomuto družstvu navržena státní půjčka čís. 3978.

— — — obvinění zaměstnavatele ze zlého nakládání se služebnou (uhození jí řemenem přes záda) jest obviněním z činu příčícího se nejen čelednímu řádu, nýbrž i nynějšímu sociálnímu a mravnímu cítění a spadá pod ustanovení § 488 tr. zák., nikoliv § 487 zák. čís. 3763.

— — — obvinění z přestupku správního (podle § 8 zák. čís. 37/1928 tvrzením, že kdo překotně drancoval a kácel zabraný les) spadá pod ustanovení § 488, nikoliv § 487 tr. zák. čís. 4473.

— — — § 420 tr. zák. nestanoví skutkovou podstatu zvláštního samostatného trestného činu, nýbrž upravuje jen trest pro trestný čin uvedený v § 413 tr. zák., pokud se ho dopustil učitel na svém chovanci a žáku; nezakládá proto každé tělesné potrestání školních dětí učitelem skutkovou podstatu onoho přestupku, nýbrž jen takové, při němž utrpěla pokáraná osoba škodu na těle; nebyla-li tato okolnost v článku tvrzena, nejde o obviňování z onoho přestupku ve smyslu § 487 tr. zák., nýbrž po případě o přestupek § 496 tr. zák. nebo § 488 tr. zák. čís. 3462.

— — **dle § 488 tr. zák.:** nemravným nebo nepočestným ve smyslu § 488 tr. zák. jest jednání, které podle obecných názorů slušných kruhů společenských snižuje mravní hodnotu jednotlivce v očích spoluobčanů; předpokládá se jednání vědomé, nestačí jednání nevědomé nebo bezděčné čís. 3451.

— — — spadá sem obvinění z povážlivě nekorektního postupu v úředním hospodaření (z nepřípustné, podezřelé a vědomě nekorektní manipulace se jměním veřejné korporace) čís. 3451.

— — — v případech, v nichž pachatel ve svém urážlivém projevu (zejména v obviňování z určitého nečestného nebo nemravného skutku po rozumu § 488 tr. zák.) neuvedl jméno napadeného, nýbrž uvedl jen znamení připadající na jednu nebo na několik z více osob náležejících k jistému sboru, okruhu atd., aniž by bylo patrno, na kterou z nich se urážlivý výrok vztahuje, je každá z těchto osob dotčena na své cti a je následkem toho k podání soukromé obžaloby oprávněna každá z nich, jež podle způsobu pronesené výtky musí se toho obávati, že bude třetími osobami pokládána za onu, jež jest míněna urážlivým projevem čís. 3518.

— — — výtka »zištnosti« při podnikání může sice býti urážlivou, vytýká-li se na př. pořadatelům dobročinných podniků, že pomýšleli při jich pořádání především na svůj vlastní zisk, zábavu a pod., nemůže však býti a není urážlivou, vytýká-li se obchodnímu podniku, že směřoval k docílení zisku čís. 3581.

— — — záleží-li trestný čin v kritice zamýšleného vydání adresáře a postupu při něm, jest přípustným důkaz pravdy o okolnostech, které kritiku vyvolaly čís. 3581.

— — — neodpovědným je, kdo za své jednání neručí, neomluvitelným pak člověk, jehož jednání nelze omluviti čís. 3621.

— — — navazují-li hanlivé obraty článku podle souvislosti vesměs na určité soukromému žalobci vytýkané činy nečestné, přichází v úvahu podřadění pod § 488 tr. zák. a přípustnost důkazu pravdy podle § 490 tr. zák. čís. 3785.

— — — není třeba, by osoba, proti které urážlivý projev směřuje, byla výslovně jmenována; stačí (§ 488 tr. zák.) zřetelné naznačení této osoby čís. 3859.

— — — i věc podle zákona přípustná a samozřejmá nemusí se vždy srovnávati se zásadami slušnosti čís. 4058.

— — — pokud jde o vinění z nesociálního činu, bylo-li tvrzeno, že odběratelé byli administrací zaniklého listu žalováni o placení po dlouhé době bez upomínky čís. 4058.

— — — nepočestným ve smyslu § 488 tr. zák. není o sobě každé jednání, příčící se právnímu řádu, pouhé překročení předpisů, jež mají v zápětí jen civilněprávní následky; taková překročení, nemajíce o sobě vztah k čestnosti, mohou zasahovati do oboru cti teprve vzhledem k okolnostem, jimiž jsou doprovázená čís. 4107.

— — — výčitka úmyslného protahování sporu o sobě není obviněním z nepočestného činu ve smyslu § 488 tr. zák., a mohla by býti takovým obviněním jen za zvláštních okolností, jež by kvalifikovaly vytýkané jednání jako nečestné; pokud není takovou okolností způsobení zvýšených nákladů sporu o sobě; subjektivní stránka čís. 4107.

— — — bylo-li v závadném podání uvedeno, že se úřad vyhývá vlastní odpovědnosti a nutí nemožným způsobem obžalovaného prokázati jsoucnost určitých okolností, a že jednání úřadu je tvrdošíjné a nesprávné, nejde o tvrzení určitých konkretních skutečností, nýbrž o projev úsudků (odsudků), které mohou nabýti povahy obviňování z určitého (nečestného) skutku po rozumu § 488 tr. zák. jen souvislostí s výslovnými tvrzeními nebo náznaky vyhrocenými ve směr na určité skutky nebo úkony dotčeného úřadu čís. 4573.

— — — podle § 488 tr. zák. stačí, byl-li uražený dostatečně označen »znameními na něho připadajícími«, tedy urážka na cti určité osoby se může státi i formou zastřenou a nepřímou, jen když ze souvislosti vysvítá, že obviňování vyslovené povšechně podle jiných ve stati obsažených náznaků se vůbec vztahuje na určitou osobu nebo se může i na ni vztahovati čís. 4644.

— — — nemůže býti pochybnosti, že stávka jest dělníky všeobecně považována za důležitý a účinný prostředek v hospodářském boji dělnictva proti podnikatelům a s tohoto hlediska je uvažovati, zda jest obviňování vyslovené proti dělnickému odborovému tajemníku, jehož úkolem přece jest hájiti zájmy dělnictva, že odsuzuje stávku jako zločin, obviňováním z nepočestného činu nebo smýšlení se stanoviska dělnictva, pro něž leták s pozastavenou statí byl určen čís. 4644.

— — — výtka opětného nedostavení se k líčení sama o sobě nedotýká se cti a není proto urážkou po rozumu § 488 tr. zák. čís. 4737.

— — **dle §§ 488, 489 tr. zák.**: milostný poměr navázaný chudinským referentem s podřízenou jeptiškou není skutečností ze života soukromého ve smyslu § 489 tr. zák., nýbrž vinění z takového poměru spadá pod ustanovení § 488 tr. zák. a důkaz pravdy není vyloučen čís. 3785.

— — **dle § 488, 491 tr. zák.**: slova »brutální« se v obecné mluvě běžně užívá nejen k označení fysické hrubosti (násilného jednání manuelního), nýbrž i ve smyslu přeneseném, o každém jednání hrubě se příčícím slušnosti a společenskému taktu, třebaže hrubost se neprojevila po stránce fysické násilnými skutky, nýbrž slovy nebo jiným způsobem čís. 3606.

— — — bezohlednost a nemilosrdnost, jakož i činnost rovnající se úderu pěstí, projevená k lidem hospodářsky slabším, jest podle názorů společenských kruhů, k nimž náleží zámožný statkář, s to, by ho v obecném mínění uvedla v opovržení nebo snížila čís. 3627.

— — — pokud nejde o takové jednání nepočestné, ucházel-li se zámožný statkář před skončením pachtovního období o to, by mu byly propachtovány polnosti, které byly dosud propachtovány lidem hospodářsky slabým čís. 3627.

— — — všeobecná výtka, že někdo (politik) z osobní ješitnosti a úplně bezúčelným způsobem rušil mír mezi (občanskými) stranami městského zastupitelstva, bez udání konkrétních skutečností úsudek ten opravňujících, nespadá pod § 488 tr. zák., jsouc výtkou opovržlivé vlastnosti ve smyslu § 491 tr. zák.; důkaz pravdy čís. 3951.

— — — k §§ 488 a 491 tr. zák. se nevyhledává, by znamení na někoho se hodící byla taková, by se výlučně hodila na osobu uraženého; nežádá se výlučnost, nýbrž dostatečnost znaku, by totožnost uraženého mohla býti třetími osobami stanovena čís. 3763.

— — — pokud jde o urážku na cti, vytýká-li se komu (politikovi), že nepostupoval fair, a že hraje komedii; důkaz pravdy čís. 4028.

— — — o prodejnosti lze mluviti jen, je-li odměna dána, slíbena nebo žádána za čin, který má teprve býti vykonán, a který se činí na odměně závislým čís. 4028.

— — — příčí se všeobecně platným názorům o čestnosti, nebyla-li změna politického přesvědčení (vystupování) předsevzata z vnitřního vážného přesvědčení, nýbrž z pohnutek ryze zištných čís. 4028.

— — — byla-li jádrem útoků článku povšechná výtka, že se správa (pivovaru) vede nepořádně a nedbale, any jednotlivé ve článku uvedené skutečnosti sloužily zřejmě jen jako doklady pro správnost oné povšechné výtky, a byly-li ony útoky označeny všeobecně za neomalené a lživé, aniž bylo vysloveno, ve kterých určitých směrech jsou takovými, nejde v tomto projevu o vinění ve smyslu § 488 tr. zák., nýbrž ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 4188.

— — — podle druhého odstavce § 491 tr. zák. není tu třeba, by byl proveden důkaz pravdy o neomalenosti a lživosti každého jednotlivého útoku, nýbrž stačí, prokázáno-li, že jsou ony útoky v podstatě takové povahy čís. 4188.

— — — otázku, zda se důkaz pravdy podařil, nelze tu posuzovati podle číselného poměru dokázaných (nedokázaných) skutečností, ve článku tvrzených, nýbrž jest přihlížeti k výsledkům průvodního řízení jako k celku, uvážiti opodstatněnost a závažnost zjištěných okolností a zkoumati, zda neospravedlňují aspoň subjektivně povšechnou výtku článku, že se správa (pivovaru) jako celek vede nepořádně a nedbale čís. 4188.

— — — i při § 487 tr. zák. platí ustanovení §§ 488, 491 tr. zák., že urážkou může býti dotčena čest osoby (předmětu ve smyslu § 492 tr. zák.)

nejen přímo jmenované, nýbrž i označené jen znameními na ni dopadajícími č í s. 4660.

— — — pro posouzení cti člověka mají důležitý význam netoliko všeobecné názory spoluobčanů vůbec, nýbrž hlavně —, pokud by ovšem neodporovaly snad povšechným názorům o slušnosti — i názory oněch užších kruhů společenských, v nichž dotčená osoba žije a pracuje a proti kterým převzala určité povinnosti č í s. 4876.

— — — výtka zástupcům dělnické strany na radnici, že určitými činy (pomáhajíce nedělnické straně v případě vnucování dílovedoucího) poškozovali zájmy dělnictva, jež hájiti bylo první a hlavní jejich povinností, takovou měrou, že je dělnici při příštích volbách odmítli, je výtkou nečestného jednání, jež je způsobilé, snížiti je v obecném mínění těch kruhů, jichž účinné zastupování bylo jejich úkolem a povinností č í s. 4876.

— — **dle § 489 tr. zák.:** tvrzení, že soukromý obžalobce svého času jako student se více zdržoval v krčmách, než v posluchárně, a že je zkaženým studentem, týká se okolností z jeho soukromého života, o nichž jest podle §§ 489 a 490 tr. zák. důkaz pravdy vyloučen, stalo-li se vinění tiskem č í s. 3560.

— — — pojem »nutících okolností« podle § 489 (490) tr. zák. nelze vykládati v úzkém smyslu fysického nebo psychického násilí (§ 2 g) tr. zák.), nýbrž mají slova ta širší smysl, že ten, kdo veřejně pronesl obvinění, měl k tomu dostatečné důvody (že veřejné pronesení obvinění je za daných okolností omluvitelné) č í s. 4028.

— — — jde o skutečnost života soukromého, o níž jest důkaz pravdy vyloučen (stalo-li se vinění tiskem), bylo-li o kom tvrzeno, že není duševně normální č í s. 4300.

— — — o skutečnostech, dotýkajících se soukromého života, jest důkaz pravdy (pravděpodobnosti) vyloučen i s hlediska veřejného zájmu podle § 4 tisk. nov. čís. 124/1924 č í s. 4300.

— — — bylo-li prostředkem, jímž kdo uveden ve veřejný posměch, vytknutí skutečnosti ze soukromého života (duševní choroby), je důkaz pravdy vyloučen i, bylo-li by čin podřaditi pod ustanovení § 491 tr. zák. č í s. 4300.

— — — otázka, zda byl pachatel zvláštními okolnostmi nucen uvésti ve známost skutečnost soukromého života, nepřichází v úvahu, stal-li se projev v díle tiskovém č í s. 4300.

— — § **490 tr. zák.:** provedením důkazu pravdy o úplatkářství je prokázána též opodstatněnost obvinění z nepoctivosti, ježto ten, kdo bere úplatky, nemůže býti pokládán za člověka poctivého č í s. 3416.

— — — ustanovení § 491 tr. zák. má na mysli jen taková hanění, při nichž nejsou uváděny určité konkretní skutky; pokud sem nespadá, byl-li kdo nazván »positurou«, bylo-li mu vytýkáno, že »obrátil na čtyráku, že k tomu musí býti notná porce drzosti a že je plevelem, jejž musela (komunistická) strana vyhoditi« a pokud je tu důkaz pravdy přípustným, byly-li ony výroky učiněny se zřetelem na určité tvrzené skutečnosti č í s. 3416.

— — — trestnými nejsou činy, jež by jinak samy o sobě byly urážkou na cti, jednal-li pachatel bezelstně k uhájení svých oprávněných zájmů nebo dokonce u výkonu povinností svého povolání, a nepřekročil-li při tom meze tohoto svého práva, pokud se týče povinnosti svého povolání. Za těchto předpokladů nejedná pachatel dolosně, jeho jednání neprýští z protiprávního úmyslu a není tu onoho subjektivního prvku, jehož jest zapotřebí k trestné urážce na cti, vědomí protiprávnosti obvinění. Důsledkem toho není také k beztrestnosti třeba, by obviněný provedl důkaz pravdy, pokud se týče důkaz

pravděpodobnosti podle § 490 tr. zák. Jen tehdy, kdyby pachatel ze zlomyslnosti nebo svévole z hranic práva, pověděti pravdu a hájiti oprávněné zájmy, vykročil, přišel by k výrazu urážlivý ráz jeho jednání a pachatel stal by se trestným č í s. 3445.

— — — výbor pomocnické hromady jest oprávněn stížnosti ve věcech pomocníků podávati jak společenstvu, tak i úřadům; odborové organisace pak mají za úkol chrániti zájmy dělnictva, k nimž zejména náleží vymoženost pracující třídy, zákonem stanovená osmihodinná doba pracovní. Ustanovily-li tyto organisace za účelem provádění těchto oprávnění určité osoby, jsou osoby tímto úkolem pověřené nejen oprávněny, nýbrž i povinny, by zájmy ty chránily a závady se vyskytnuvší na příslušných místech oznamovaly č í s. 3445.

— — — k beztrestnosti stačí i pouhé oprávnění bezelstně jednajícího pachatele k údajům zakládajícím po stránce objektivní urážku na cti č í s. 3445.

— — — urážka na cti viněním ze zpronevěry (krádeže); pro otázku zdaru důkazu pravdy (§ 490 tr. zák.) nezáleží na tom, že snad poškozený (zaměstnavatel) pohlížel na čin jen jako na služební přestupek, ani na tom, že se čin stal beztrestným nahražením škody, ani na tom, že se výtka stala teprve po letech. Ustanovení § 497 tr. zák. nepřichází tu v úvahu č í s. 3446.

— — — veřejná mluva o činu může po případě poukazovati k tomu, že se čin stal č í s. 3474.

— — — tvrzení, že soukromý obžalobce svého času jako student se více zdržoval v hostincích, než v posluchárně, a že je zkaženým studentem, týká se okolností z jeho soukromého života, o nichž jest podle §§ 489 a 490 tr. zák. důkaz pravdy vyloučen, stalo-li se vinění tiskem č í s. 3560.

— — — zjištění, zda se obžalovanému důkaz pravdy podařil (zda bylo nebo nebylo dokázáno, že obvinění jest pravdivé), je zjištění skutkové č í s. 3567.

— — — správnost (pravdivost) projevu ve formě úsudku lze dokazovati jenom důkazem pravdivosti návětí, na jejichž základě byl úsudek učiněn č í s. 3567, 3889, 4737.

— — — záleží-li trestný čin v kritice zamýšleného vydání adresáře a postupu při něm, jest přípustným důkaz pravdy o okolnostech, které kritiku vyvolaly č í s. 3581.

— — — okolnost, že projev souvisí s krokem směřujícím k hájení práv a zájmů, nezbavuje trestnosti křivá obviňování, která podle obsahu nebo formy vybočují z mezí toho, co je v tom kterém případě nezbytně nutným, takže i ten, kdo, čině trestní oznámení, dovozuje z okolností podle pravdy vylíčených podezření proti určité osobě, odpovídá podle zákona trestního, viní-li buď úmyslně nebo aspoň z nedbalosti osobu nevinnou č í s. 3595.

— — — pro rozhraničení výkonu oprávnění, jež poskytuje každému občanu ustanovení § 86 tr. ř., od jednání trestného, spadajícího pod pojem § 487 tr. zák., záleží i na tom, zda a do které míry kryjí se údaje, učiněné obviněným před úřady uvedenými v § 86 tr. ř., s podklady, které měl obviněný pro své údaje ve svých smyslových vjemech; jen podstatná shoda mezi tím, co udavatel zvěděl, a mezi tím, co udal, dovoluje úsudek, že nepřekročil své právo a nezbytně nutnou míru obvinění č í s. 3595.

— — — by někdo mohl býti odsouzen pro výrok »lhář«, k tomu nestačí průkaz objektivní nepravdivosti jeho výroku, nýbrž jest třeba dokázati, že nepravdu pronesl vědomě, t. j. jsa si vědom toho, že to, co tvrdí, neodpovídá pravdě č í s. 3597.

— — — není-li tu trestného činu vůbec nebo zanikla-li trestnost podle § 490 tr. zák., není možné ani odsouzení pro přestupek § 6 tisk. nov. č í s. 3621.

— — — obvinění zaměstnavatele ze zlého nakládání se služebnou (uhození jí řemenem přes záda) jest obviněním z činu příčícího se nejen čelednímu řádu, nýbrž i nynějšímu sociálnímu a mravnímu cítění a spadá pod ustanovení § 488 tr. zák., nikoliv § 487 tr. zák.; k důkazu pravdy není třeba, by bylo dokázáno, že zlé nakládání dosáhlo stupně § 411 (413) tr. zák. čís. 3763.

— — — navazují-li hanlivé obraty článku podle souvislosti vesměs na určité soukromému obžalobci vytýkané činy nečestné, přichází v úvahu podřadění pod § 488 tr. zák. a přípustnost důkazu pravdy podle § 490 tr. zák. čís. 3785.

— — — okolnost, že trestní řízení pro podvod bylo proti soukromému obžalobci zastaveno, nevylučuje zdar důkazu pravdy, že je švindlěř (Teppichschwindler) čís. 3838.

— — — důkaz pravdy a pravděpodobnosti musí se odnášeti k okolnostem týkajícím se obsahu pozastavené zprávy čís. 3870.

— — — soud není vázán osvobozujícím rozsudkem v předchozí souvislé trestní věci a může samostatně rozhodovati o tom, zda se důkaz pravdy zdařil, používaje při tom průvodů vyšlých na jevo v této jiné trestní věci čís. 3908.

— — — otázka, zda byl (nebyl) důkaz pravdy proveden, je otázkou skutkovou čís. 3939.

— — — předmětem důkazu pravdy jsou údaje, které svým obsahem opodstatňují obvinění povahy naznačené v §§ 487 a 488 tr. zák. čís. 4025.

— — — důkaz pravdy je proveden, byla-li prokázána pravdivost těch údajů nebo tvrzení, které vykazují urážlivou povahu, které by při jich právním ocenění naplnily skutkovou podstatu trestného činu (§ 487 tr. zák.) nebo pojem určitého nepočestného nebo nemravného jednání ve smyslu § 488 tr. zák. čís. 4025.

— — — důkaz pravdy podle § 490 tr. zák. nemusí býti proveden do všech podrobností tak, že by musela býti prokázána pravdivost i takových tvrzených okolností, které se nedotýkají podstaty věci a nepadají při uvažování, zda jde o obvinění podle §§ 487 nebo 488 tr. zák. vůbec na váhu čís. 4025.

— — — pojem »nutících okolností« podle § 489 (490) tr. zák. nelze vykládati v úzkém smyslu fysického nebo psychického násilí (§ 2 g) tr. zák.), nýbrž mají slova ta širší smysl, že ten, kdo veřejně pronesl obvinění, měl k tomu dostatečné důvody (že veřejné pronesení obvinění je za daných okolností omluvitelné) čís. 4028.

— — — má-li býti správně řešena otázka, zda lze pokládati nabízený důkaz prazdy za zdařený čili nic, jest třeba postaviti proti sobě thema probandi a důkazy o něm nabídnuté a provedené; thema probandi lze určiti jen přesným zjištěním doslovu a smyslu urážlivého výroku čís. 4028.

— — — zda se nabídnutý důkaz pravdy podaří (nepodaří), může soud říci teprve, když jeho výsledky zevrubně uvážil; nemůže odmítnouti tuto úvahu s odůvodněním, že se podle jeho mínění nemůže nabídnutý důkaz nikdy podařiti, leč by se strana nabízela dokázati něco, co je zhola nemožné nebo obecně známou nepravdou čís. 4028.

— — — zásada platná v řízení pro urážky na cti, že jest obžalovanému uloženo, by tvrdil a dokázal pravdivost (pravděpodobnost) závadných tvrzení, neplatí v trestním řízení o nekalé soutěži čís. 4178.

— — — byla-li jádrem útoků článku povšechná výtka, že se správa (pivovaru) vede nepořádně a nedbale, any jednotlivé ve článku uvedené skutečnosti sloužily zřejmě jen jako doklady pro správnost oné povšechné výtky, a byly-li ony útoky označeny všeobecně za

neomalené a lživé, aniž bylo vysloveno, ve kterých určitých směrech jsou takovými, nejde v tomto projevu o vinění ve smyslu § 488 tr. zák, nýbrž ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 4188.

— — — otázku, zda se důkaz pravdy podařil, nelze tu posuzovati podle číselného poměru dokázaných (nedokázaných) skutečností, ve článku tvrzených, nýbrž jest přihlížeti k výsledkům průvodního řízení jako k celku, uvážiti opodstatněnost a závažnost zjištěných okolností a zkoumati, zda neospravedlňují aspoň subjektivně povšechnou výtku článku, že se správa (pivovaru) jako celek vede nepořádně a nedbale čís. 4188.

— — — byl-li soukromý obžalobce viněn ze zneužití veřejné funkce k osobním prospěchům (že se jako člen obecního zastupitelstva a zdravotní komise snažil, by prostřednictvím nemocničního personálu získal co nejvíce pohřbů osob v nemocnici zemřelých pro svůj pohřební ústav), musí se i důkazy, jimiž měla býti dokázána správnost tohoto vinění, nésti k činům, spadajícím do doby, kdy onu funkci zastával čís. 4272.

— — — výrazy přehánějící a zobecňující (na př. aby celý personál byl mu k službám a by se všechny pohřby děly jeho ústavem) nelze bráti doslovně čís. 4272.

— — — pro důkaz objektivní a subjektivný nepravdivosti údajů (§ 27 zák. proti nek. sout.) platí zásady oficiálnosti a pravdy materielní, nikoli zásada § 490 tr. zák. čís. 4350.

— — — ani pravdivé tiskové zprávy ze soudní síně nepožívají imunity čís. 4370.

— — — za urážku na cti, pronesenou při hlavním přelíčení, odpovídá, kdo ji pronesl, i kdo ji v tisku reprodukoval, podle předpisů obecně platných čís. 4370.

— — — byla-li urážka spáchána tiskem, neplatí předpisy o důkazu pravděpodobnosti podle druhého odstavce § 490 tr. zák. (ve spojitosti s § 489 tr. zák.), nýbrž jen zvláštní předpisy tiskové novely (§ 4, 6 (4), 13) čís. 4473.

— — — meze mezi vydáváním u veřejný posměch a haněním v užším slova smyslu, jež oboje shrnuje zákon v § 491 tr. zák. pod společný pojem »veřejná haněnì«, nejsou tak přesně vyhraněné, že by se v případech prvého rázu mohl důkaz pravdy podle druhého odst. § 491 tr. zák. zcela všeobecně a bez výhrady vylučovati čís. 3785.

— — — podle druhého odstavce § 491 tr. zák. není tu třeba, by byl proveden důkaz pravdy o neomalenosti a lživosti každého jednotlivého útoku, nýbrž stačí, prokázáno-li, že jsou ony útoky v podstatě takové povahy čís. 4188.

— — — k důkazu pravdy se vyžaduje, by byla prokázána pravdivost skutečností neb urážlivého úsudku podle toho, zda se urážka stala tvrzením skutečností či úsudkem. Pravdivost úsudku lze dokazovati jen důkazem pravdivosti návětí, na základě nichž byl úsudek učiněn. Předmětem důkazu pravdy jsou vždy skutečnosti na uraženého a jeho jednání se vztahující čís. 4737.

— — — pro posouzení trestnosti souzených projevů je bez významu, že projevy stejného znění neb alespoň stejného obsahu (smyslu) byly již uveřejněny tiskem aneb učiněny jinými osobami nebo třeba že souzený projev byl jen opakováním projevu dříve jinou osobou učiněného čís. 4883.

— — obviněný: kdo se jako obžalovaný obhajuje před soudem proti obvinění (nabízí a provádí důkaz pravdy), hájí svůj oprávněný zájem na výsledku trestního řízení, vykonávaje právo obhajování zákonem (§ 199 tr. ř.) mu zaručené; i když se při tom svými výroky

dotýká cti jiného, nejde o trestnou urážku na cti, nebyly-li při tom bezdůvodně překročeny hranice nutnosti nebo nešlo-li o tvrzení vědomě nepravdivé čís. 4028.

— — — že byla překročena míra nutnosti, je za to míti zejména v případě, kde z formy i z obsahu obvinění nebo z jiných okolností je patrno, že bylo učiněno k tomu cíli, by byl obviňovaný (soukromý obžalobce) snížen neb uveden v posměch, by k původní urážce byla bezdůvodně přičiněna nová čís. 4028.

— — — nelze stíhati jako nový trestný čin, když obviněný, prováděje důkaz pravdy, opakuje obvinění, pro něž je žalován, nebo když všeobecné obvinění (§ 491 tr. zák.) konkretisuje čís. 4028.

— — svědek: ohledně údajů, které kdo učiní ve své vlastnosti jako svědek, jest připustiti odchylku od všeobecné zásady § 490 tr. zák. v ten rozum, že svědek, jemuž nebylo prokázáno, že učinil nepravdivé údaje vědomě nebo dokonce úmyslně, nemůže se výkonem své svědecké povinnosti dopustiti trestného činu vůbec a urážky na cti zvláště čís. 3598.

— — — i když je trestnímu řádu cizí forma písemného soudního svědectví, není překážky, by na obsah dopisu, zaslaného soudu, nebylo naziráno jako na sdělení, jímž pisatel mínil vyhověti své svědecké povinnosti, které tudíž pokládal za svou svědeckou výpověď před soudem čís. 3598.

— — skutečnost života soukromého: při vinění z deliktu soukromožalobního nebo ze skutečností cti se dotýkajících ze života soukromého není důkaz pravdy vyloučen vždy, nýbrž jen za určitých předpokladů čís. 3720.

— — — milostný poměr navázaný chudinským referentem s podřízenou jeptiškou není skutečností ze života soukromého ve smyslu § 489 tr. zák., nýbrž vinění z takového poměru spadá pod ustanovení § 488 tr. zák. a důkaz pravdy není vyloučen čís. 3785.

— — — ustanovení § 490 tr. zák. o vyloučení důkazu pravdy, vztahuje-li se obvinění na čin, který lze stíhati jen k žádosti třetí osoby, chce zameziti, by soud nemohl oklikami zjistiti, že se kdo stal vinným soukromožalobním deliktem čís. 4215.

— — — odhodlal-li se k žalobě oprávněný stíháním pro soukromožalobní delikt vydati okolnosti soukromého deliktu veřejnosti soudního líčení, lze prováděti důkaz pravdy i soudními spisy (svědeckými výpověďmi), vztahujícími se na tyto soukromé delikty čís. 4215.

— — — důkaz pravdy musí se krýti s povahou obviňování soukromého obžalobce čís. 4277.

— — — jde o skutečnost života soukromého, o níž jest důkaz pravdy vyloučen (stalo-li se vinění tiskem), bylo-li o kom tvrzeno, že není duševně normální čís. 4300.

— — — bylo-li prostředkem, jímž kdo uveden ve veřejný posměch, vytknutí skutečnosti ze soukromého života (duševní choroby), je důkaz pravdy vyloučen i, bylo-li by čin podřaditi pod ustanovení § 491 tr. zák. čís. 4300.

— — dle **§ 491 tr. zák.:** jediným měřítkem při posuzování čestnosti jednotlivce není zachovalost ve smyslu trestního zákona; nepoctivým může býti již i jednání, které se sice ještě nepříčí normám trestního zákona, avšak příčí se obecným názorům slušných kruhů společenských čís. 3416.

— — — provedením důkazu pravdy o úplatkářství jest prokázána též opodstatněnost obvinění z nepoctivosti čís. 3416.

— — — člen obecní bytové komise je veřejným činitelem; jde o úplatkářství, bral-li jako takový za výkon této čestné funkce úplatu čís. 3416.

— — — tomu, kdo se kdysi před lety dopustil skutku pokud se týče zachoval se tak, že se to nesrovnávalo se společenskými názory o jednání čestném a mělo následkem toho v zápětí snížení jeho vážnosti v tomto konkretním případě, nelze upříti jednou pro vždy jakékoliv právo na vážnost spoluobčanů vůbec, třebaže se choval jinak a nadále sebe čestněji čís. 3495.

— — — skutečnost, že si někdo nechal naplivati do obličeje, aniž se pro tuto hanu domáhal rehabilitace své cti, je způsobilou snížiti ho ve vážnosti jeho spoluobčanů způsobem menším nebo větším podle toho, proč tuto hanu nečinně trpěl čís. 3495.

— — — obsahuje-li projev (povedený zakladatel banky byl odsouzen na tři měsíce k tuhému vězení) dvě různé výtky, dotýkající se cti jiné osoby v různých směrech, jest podřaditi projev všem na něj dopadajícím trestním zákonům (§ 491 i § 497 tr. zák.) čís. 3501.

— — — povšechné vinění ze sociální tvrdosti a z rozporu v jednání jako politik a soukromník jest veřejným haněním podle § 491 tr. zák. čís. 3548.

— — — lhářem jest, kdo vědomě mluví nepravdu; v běžné mluvě lidí průměrné duševní úrovně zaměňuje se však slovo »lež« se slovem »nepravda«; jde o obvinění z opovržlivé vlastnosti ve smyslu § 491 tr. zák., byl-li kdo označen za lháře v onom smyslu čís. 3597.

— — — k odsouzení pro výrok »lhář« nestačí průkaz objektivní nepravdivosti výroku, nýbrž jest třeba dokázati, že pachatel nepravdu pronesl vědomě čís. 3597.

— — — »neodpovědným« je ten, kdo za své jednání neručí; pokud jde o jednání neodpovědné, radil-li samostatný živnostník, který nemohl býti dalším trváním a případným neblahým výsledkem další stávky pro svou osobou postižen, stávkujícím dělníkům, aby pokračovali ve stávce čís. 3621.

— — — výraz »Parteihäuptling« má sice do jisté míry satirickou příchuť, takže může býti sesměšňováním, avšak podle obecné mluvy neznamená tento výraz sesměšňování, snižující ve vážnosti a úctě ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 3621.

— — — bezohlednost a nemilosrdnost, jakož i činnost rovnající se úderu pěstí, projevená k lidem hospodářsky slabším, jest podle názorů společenských kruhů, k nimž náleží zámožný statkář, s to, by ho v obecném mínění uvedla v opovržení nebo snížila čís. 3627.

— — — pokud nejde o takové jednání nepočestné, ucházel-li se zámožný statkář před skončením pachtovního období o to, by mu byly propachtovány polnosti, které byly dosud propachtovány lidem hospodářsky slabým čís. 3627.

— — — pod pojem »vydávání u veřejný posměch« ve smyslu § 491 tr. zák. nespadá každé sesměšňování, posmívání se, nýbrž se vyžaduje, by projev byl svou podstatou hanlivým ve smyslu prvých dvou případů prvého odstavce § 491 tr. zák., by se dotýkal lidské hodnoty napadeného způsobem, jímž je napadený uváděn v nebezpečí, že v očích jiných lidí ztratí na předpokladech vážnosti a úcty, na niž má nárok podle své osobnosti, jak se projevuje v jeho vlastnostech a v jeho smýšlení čís. 3763, 3785.

— — — je-li prokázáno zlé nakládání zaměstnavatele se služebnou, nelze odsouditi obviňovatele ani pro § 491 tr. zák. spáchaný vydáváním ve veřejný posměch dovozováním, že to ani za Rakouska nesmělo být, že se to na takového pána nehodí, a poukazem na hrubé a bezcitné chování zaměstnavatelovo čís. 3763.

— — — další tvrzení, že bylo služebné ještě pohrozeno četníky, kdyby (proto) službu bez výpovědi opustila a že jí (a její matce) bylo vsugerováno přesvědčení, že o případu nesmí mluviti, že zaměst-

navatel je vysoký státní úředník a že by to byla urážka úřední osoby — jest samostatným (dalším) viněním z opovržlivých vlastností a z opovržlivého smýšlení ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 3763.

— — — ojedinělé pochybení zaměstnavatele, který zle nakládal se služebnou, poněvadž jeho příkazu neuposlechla, neopravňuje ještě k tomu, by byl na roveň staven pánům Francům ze zámku čís. 3763.

— — — »vydáváním ve veřejný posměch« nelze rozuměti již sesměšňování někoho, ironické výrazy, dobírání si někoho, nýbrž sesměšňování, jímž má někdo býti na vážnosti snížen čís. 3785.

— — — nejde o urážku na cti (§ 491 tr. zák.), má-li býti slovem »Revolutionsheld« dán jen výraz myšlence, že napadený je členem komunistické strany, usilující o změnu demokraticko-republikánské formy státu revolucí čís. 3889.

— — — pokud jde o urážku na cti (§ 491 tr. zák.), bylo-li jednání nebo podnikání označeno za »manévr« čís. 3900.

— — — tvrzení, že kdo intrikami chtěl odstraniti osoby sobě nepohodlné (vyhoditi je z volební soutěže), je viněním z nečestného jednání (z opovržlivých vlastností nebo smýšlení) čís. 3938.

— — — význam slov: intrika a pletichy čís. 3938.

— — — pokud nejde o vydávání ve veřejný posměch ve smyslu § 491 tr. zák., bylo-li komu přičítáno, že na přirozený vývoj politické volební situace odpoví nemlčením a že to budou právě podřízení dělníci, kteří budou nevinně trpěti tímto nedostatkem se opanovati čís. 3938.

— — — pokud jest urážkou na cti (§ 491 tr. zák.) obvinění koho (politika), že jest u něho otázka peněžní vším; důkaz pravdy čís. 3951.

— — — ne každé sesměšňování lze pokládati za takové, které naplňuje skutkovou podstatu deliktu podle § 491 tr. zák. čís. 4007.

— — — i vydávání ve veřejný posměch musí býti takové, že jím má býti pohaněný snížen v obecné úctě a vážnosti čís. 4007.

— — — ne každé vytýkání tělesné vady lze na roveň stavěti vydávání ve veřejný posměch, nýbrž způsob, jak se to stane a za jakých okolností, bude rozhodovati o tom, zda výtka tělesné vady (nikoliv tato) není takového rázu, že jest ji pokládati za snižování pohaněného v obecné vážnosti čís. 4007.

— — — pokud nejde o sesměšňování, trestné podle § 491 tr. zák., vytýkal-li divadelní kritik herečce, že našla pravé uplatnění v groteskní figuře, ač svůj obor hledala i ve vážné zpěvohře čís. 4007.

— — — v ironii o sobě nelze spatřovati ještě skutkovou podstatu přečinu proti bezpečnosti cti; ani uvádění ve veřejný posměch o sobě nemusí býti za všech okolností trestné podle § 491 tr. zák.; leč to i ono spadá pod zákonná ustanovení XII. hlavy II. dílu trestního zákona, pokud ironie, sesměšňování atd. dosáhly takového rázu, že jimi byl soukromý obžalobce snižován v úctě a vážnosti čís. 4027.

— — — hanění (§ 491 tr. zák.) záleží v obvinění, že kdo předsevzal zneuctivající jednání, nebo že jest alespoň takového jednání schopen, aniž by si při obviňování tom uváděly určité okolnosti čís. 4215.

— — — sesměšňování (§ 491 tr. zák.) záleží zpravidla ve vyzdvihování tělesných nebo duševních vad, by tím byl kdo ve veřejném mínění učiněn směšným a by tím byl snižován ve vážnosti a úctě; duševní vady, tvořící podklad sesměšňování, nesmějí se zakládati na zneuctivajícím jednání nebo činění postiženého, nebo tkvíti v jeho povaze, takového jednání schopné; při vytýkání takových vad by nešlo o sesměšňování, nýbrž o hanění čís. 4215.

— — — v § 491 tr. zák. jest dvojí skutková podstata: hanění (Schmähung) a sesměšňování (Verspottung) čís. 4215.

— — — označení koho jako nepravdomluvného (ironicky »pravdomluvka«) a nactiutrhače spadá pod pojem »hanění«, nikoliv »sesměšňování« čís. 4215.

— — — výraz »klerikál« je poukazem na určité politické přesvědčení čís. 4215.

— — — sesměšňování spadá jen tehdy pod § 491 tr. zák., je-li napadený projevem uváděn v nebezpečí, že v očích jiných lidí ztratí na předpokladech vážnosti a úcty, na niž má nárok podle své osobnosti, jak se projevuje v jeho vlastnostech a smýšlení, při časopise podle úrovně, jak se projevuje zejména v zastávaných tendencích, ve způsobu psaní a v hodnotě článků čís. 4236.

— — — nestačí pouhý nepřístojný výraz, ani pouhé obraty rázu humoristického, dobírání si, úsměšky a pod. čís. 4236.

— — — v drobné zmínce o časopise, že si rád pokecá, nelze spatřovati sesměšňování podle § 491 tr. zák. čís. 4236.

— — — byla-li jádrem útoků článku povšechná výtka, že se správa (pivovaru) vede nepořádně a nedbale, any jednotlivé ve článku uvedené skutečnosti sloužily zřejmě jen jako doklady pro správnost oné povšechné výtky, a byly-li ony útoky označeny všeobecně za neomalené a lživé, aniž bylo vysloveno, ve kterých určitých směrech jsou takovými, nejde v tomto projevu o vinění ve smyslu § 488 tr. zák., nýbrž ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 4188.

— — — jde o přestupek § 497, nikoli o přečin podle § 491 tr. zák., je-li podstatou článku výtka, že se napadený dopustil různých konkretně blíže nenaznačených machinací (s válečnými půjčkami), které byly za trestního řízení i proti napadenému na přetřes předvedeny (i napadený byl obžalován, avšak zproštěn) čís. 4384.

— — — změnu názorů o politických nebo národních událostech nelze za všech okolností pokládati za čin nečestný nebo nemravný, najmě ne, došlo-li k ní po náležité rozvaze z důvodů vážných, kotvících ve změněných politických nebo národních poměrech a z vnitřního přesvědčení čís. 4489.

— — — kritika, satira a ironie mohou býti nepříznivé, nepříjemné, po případě i zesměšňující, nesmějí se však dotýkati osobní hodnoty, mravních kvalit napadeného a nesmějí svou formou nabývati takového rázu zesměšňujícího, že se tím napadený snižuje v úctě a vážnosti čís. 4489.

— — — nakolik výtka, že se čtenářům určitých novin zdvíhá žaludek, není jen beztrestnou kritikou a satirou, nýbrž výtkou opovržlivé vlastnosti po rozumu § 491 tr. zák. čís. 4489.

— — — k pojmu vydávání u veřejný posměch se vyžaduje, že byl soukromý obžalobce, právě tak jako haněním snižován ve vážnosti a úctě čís. 4738.

— — — i upozornění (v odborném časopise), že by zaměstnavatelé mohli býti poškozeni, kdyby přijali do práce určitého zaměstnance bez předchozí informace u zaměstnavatele, jménem uvedeného, může býti po případě urážkou na cti ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 4738.

— — veřejnost: byla-li urážka na cti spáchána obsahem dopisu, zaslaného pachatelem uraženému nebo třetí osobě, jde tu o veřejnost urážky ve smyslu § 491 tr. zák. jen tehdy, stal-li se čin za takových okolností, za nichž se dalo s určitostí očekávati, že obsah dopisu dojde ve známost širších kruhů, a byl-li si pachatel toho také vědom při páchání činu. Skutečnost, že urážlivý obsah dopisu došel rozšíření v širších kruzích, není ještě sama o sobě rozhodnou, nýbrž naplňuje skutkovou náležitost veřejnosti jen za oněch předpokladů čís. 3442.

— — — byla-li urážka (§ 491 tr. zák.) pronesena v soukromém bytě, nejde o čin spáchaný veřejně, nýbrž může jíti jen o spáchání činu před více lidmi č í s. 4166.

— — — před více lidmi znamená, že mohl býti urážlivý výrok slyšen aspoň dvěma přítomnými osobami; tomu tak není, byl-li výrok pronesen k jedné osobě tak, že kromě ní nemohl jej nikdo z přítomných slyšeti č í s. 4166.

— — — neveřejně pronesený výrok nestane se veřejným ani tím, že se dalším sdělováním dostane na veřejnost č í s. 4166.

— — **odst. 2 (důkaz pravdy):** ustanovení § 491 tr. zák. má na mysli jen taková hanění, při nichž nejsou uváděny určité konkretní skutky; pokud sem nespadá, byl-li kdo nazván »positurou«, bylo-li mu vytýkáno, že »obrátil na čtyráku, že k tomu musí býti notná porce drzosti a že je plevelem, jejž musela komunistická strana vyhoditi« a pokud je tu důkaz pravdy přípustným, byly-li ony výroky učiněny se zřetelem na určité tvrzené skutečnosti č í s. 3416.

— — — byla-li jádrem útoků článku povšechná výtka, že se správa (pivovaru) vede nepořádně a nedbale, any jednotlivé ve článku uvedené skutečnosti sloužily zřejmě jen jako doklady pro správnost oné povšechné výtky, a byly-li ony útoky označeny všeobecně za neomalené a lživé, aniž bylo vysloveno, ve kterých určitých směrech jsou takovými, nejde v tomto projevu o vinění ve smyslu § 488 tr. zák, nýbrž ve smyslu § 491 tr. zák. č í s. 4188.

— — — podle druhého odstavce § 491 tr. zák. není tu třeba, by byl proveden důkaz pravdy o neomalenosti a lživosti každého jednotlivého útoku, nýbrž stačí, prokázáno-li, že jsou ony útoky v podstatě takové povahy č í s. 4188.

— — — otázku, zda se důkaz pravdy podařil, nelze tu posuzovati podle číselného poměru dokázaných (nedokázaných) skutečností, ve článku tvrzených, nýbrž jest přihlížeti k výsledkům průvodního řízení jako k celku, uvážiti opodstatněnost a závažnost zjištěných okolností a zkoumati, zda neospravedlňují aspoň subjektivně povšechnou výtku článku, že se správa (pivovaru) jako celek vede nepořádně a nedbale č í s. 4188.

— — — bylo-li prostředkem, jímž kdo uveden ve veřejný posměch, vytknutí skutečnosti ze soukromého života (duševní choroby), je důkaz pravdy vyloučen i, bylo-li by čin podřaditi pod ustanovení § 491 tr. zák. č í s. 4300.

— — — provedením důkazu pravdy o úplatkářství jest prokázána též opodstatněnost obvinění z nepoctivosti č í s. 3416.

— — — meze mezi vydáváním u veřejný posměch a haněním v užším slova smyslu, jež oboje shrnuje zákon v § 491 tr. zák. pod společný pojem »veřejná hanění«, nejsou tak přesně vyhraněné, že by se v případech prvého rázu mohl důkaz pravdy podle druhého odst. § 491 tr. zák. zcela všeobecně a bez výhrady vylučovati č í s. 3785.

— — **dle § 492 tr. zák.:** v případech, v nichž pachatel v urážlivém projevu neuvedl jméno napadeného, nýbrž jen znamení připadající na jednu nebo několik osob, náležejících k jistému sboru, kruhu, stavu atd., aniž by bylo patrno, na kterou z těchto osob se urážlivý výrok právě vztahuje, jest na své cti dotčena každá osoba k tomuto sboru, kruhu nebo stavu příslušející, pokud se podle obsahu urážlivého projevu musí obávati toho, že bude třetími osobami najmě nepředpojatými čtenáři článku pokládána též za onu, jež jest právě míněna urážlivým projevem č í s. 3518, 3962, 4773.

— — — tomu tak jest zejména, vztahuje-li se povšechný urážlivý projev na okruh osob tak početně úzký a přesně vytčený, že tím osoba jednotlivcova neustupuje do pozadí; jen tehdy může míti i povšechný projev určitý a jistý vztah k osobě jednotlivcově a jest způsobilý jí na cti ublížiti č í s. 4773.

— — — není však ve své osobní hodnotě dotčen jednotlivec, jestliže okruh lidí, jichž se závadný článek dotýká a k nimž i on náleží, jest tak veliký, že osoba jednotlivcova v něm úplně zaniká, takže při rozumném výkladu obsahu závadného článku nepředpojatý čtenář nemůže předpokládati, že se jedná právě o tohoto jednotlivce nebo aspoň právě též o něho č í s. 4773.

— — — byla-li v pozastaveném článku obviněna »většina lékárníků (die meisten Apotheken)« z nečestného jednání, nepřísluší právo k soukromé obžalobě pro urážku na cti lékárníku, který nebyl ve článku jmenován ani označen zvláštním znakem na něho dopadajícím č í s. 4773.

— — — pro pojímání urážky projevené ve formě povšechné, pouhým udáním jistých znamení, je po stránce objektivní vždy rozhodným účinek, kterým působila na třetí osoby, zda mohla býti jimi postřehnuta jako výtka vztahující se na ony osoby, které vystupují jako soukromí obžalobci č í s. 3518.

— — — v subjektivním směru se vyžaduje jen, by si byl pachatel vědom urážlivé povahy svého projevu vůbec a toho, že podle znamení jím uvedených může býti jeho útok vztahován i na jiné osoby, než právě na onu, již snad měl při svém projevu na mysli č í s. 3518.

— — — třetí osoby, jež se dovídají o urážlivých výtkách činěných politické straně a užšímu kruhu nejmenovaných členů strany, vztahují takové výtky nezřídka prostě na všechny významné činitele napadené politické strany; pokud jsou tito oprávněni podati soukromou obžalobu č í s. 3518.

— — — povšechné výtky proti souboru osob (na př. proti tajemníkům politické strany a jejím organisacím) lze stíhati jako urážku na cti jednotlivců náležejících k tomuto souboru jen, pokud byly míněny jako urážka těchto jednotlivců a pokud jim tak bylo též lze rozuměti č í s. 3663.

— — — podle stávajících názorů spatřuje se v povšechných projevech projev jednotlivci ubližující jen, má-li projev jistý znatelný věcný vztah k osobě jednotlivcově, čemuž bude tak zpravidla, vztahuje-li se projev na okruh početně poměrně úzký, přesně vytýčený, kde osobnost jednotlivce neustupuje naprosto do pozadí č í s. 3661.

— — — právo k podání žaloby jest tu přiznati každému, kdo podle poznatku třetích osob může býti pokládán za toho, na nějž se urážlivý výrok vztahuje č í s. 3661.

— — — po stránce subjektivní jest uvažovati o tom, zda si pachatel při takovém povšechném projevu byl vědom toho, že podle oněch znamení, na více osob poukazujících, mohl býti jeho výrok třetími osobami (čtenáři článku) vztahován i na osobu soukromého obžalobce, třebas týž nebyl označen jménem a třebas ona znamení nebyla ani taková, by se hodila jen právě na jeho osobu č í s. 3661.

— — — vyznačen-li osobní směr pozastaveného projevu jen vyzdvižením příslušnosti napadených osob k určitému okruhu právních podmětů, může se obsah projevu týkati v očích třetích osob každého a je

tedy k žalobě na obhájení své cti oprávněn každý, ohledně něhož příslušnost k dotyčnému okruhu představuje znamení naň připadající ve smyslu §§ 488, 491 tr. zák. čís. 3704.

— — — zcela všeobecná označení nelze ještě pokládati za dostatečné označení uražené osoby, jež má na mysli ustanovení §§ 488, 491 tr. zák. ve slovech »znameními naň připadajícími«. Jest třeba podle okolností případu vždy zkoumati, zda pachatel mířil svým urážlivým projevem na určitý, jasně ohraničený kruh osob čís. 3709.

— — — i osoba svou existencí nebo jménem neb osobně pachateli neznámá může jím býti uražena, patří-li k omezenému okruhu osob (zástupců) určité firmy, jehož se pachatel chtěl dotknouti čís. 3709.

— — — povšechný projev jest projevem ubližujícím jednotlivci, když projev má znatelný věcný vztah k osobě jednotlivcově, najmě, vztahuje-li se projev na okruh osob početně poměrně úzký, přesně vytýčený, kde osobnost jednotlivce neustupuje naprosto do pozadí čís. 3709.

— — — útok na firmu může býti útokem na čest majitelů nebo společníků firmy a jsou jen tito oprávněni k soukromé obžalobě, nikoliv jejich jménem firma čís. 3709.

— — — obchodní a průmyslové podniky nejsou oprávněny k obžalobě pro trestné činy proti bezpečnosti cti, nejsouce »korporacemi zákonně uznanými« ve smyslu § 492 tr. zák. čís. 3709.

— — — výtky proti souboru osob lze stihati jako urážky na cti jednotlivců náležejících tomuto souboru jen, pokud byly míněny jako urážka těchto jednotlivců a pokud jim tak bylo též lze rozuměti čís. 3773.

— — — v povšechných projevech se podle stávajících názorů spatřuje projev jednotlivci ubližující jen, má-li projev znatelný věcný vztah k osobě jednotlivcově, neustupující naprosto do pozadí čís. 3773.

— — — zcela povšechný útok není způsobilým otřásti úsudkem lidí o osobní hodnotě jednotlivcově jen proto, že jest náhodou stoupencem napadené strany, členem početně velmi rozsáhlého výkonného výboru politické strany čís. 3773.

— — — při kolektivním označení uražené osoby jest rozeznávati, zda určité osoby (fysické nebo právnické) byly znameními na ně připadajícími označeny poznatelně či nikoli; široké kolektivní označení (určitá národnost, náboženství, politická společnost) nedává ještě žalobní právo všem jednotlivcům pod toto kolektivní označení spadajícím; toto označení musí býti tak súženo a obmezeno, by bylo z něho zjevno, proti komu směřuje, a by to bylo průměrnému čtenáři poznatelné; kolektivní označení musí býti takové, by připouštělo individualisaci uražených pro širší kruhy čtenářů na základě obsahu pozastavené zprávy čís. 3828.

— — — při posuzování určitosti označení jest vycházeti při urážkách na cti spáchaných tiskem jen z objektivní stránky označení; jest možné, že přes to, že pisatel mínil kolektivním označením postihnouti určité osoby (jeho úmysl směřoval proti určitým osobám), netvoří urážlivá zpráva jím uveřejněná skutkovou podstatu urážky na cti, nelze-li považovati označení za postačitelné k individualisaci uraženého pro širší vrstvu čtenářstva čís. 3828.

— — — pokud nestačí k individualisaci uraženého označení »Volná myšlenka« čís. 3828.

— — — ustanovení § 492 tr. zák. bylo rozšířeno v § 27 tisk. nov. na periodické tiskopisy; jsou předmětem trestného činu proti bezpečnosti cti, směřuje-li urážka proti nim jako takovým čís. 3837.

— — — pachatelův úmysl musí směřovati k tomu, dotknouti se cti určité osoby (periodického tiskopisu) a musí býti tento úmysl jiným poznatelný čís. 3837.

— — — předmětem urážky na cti může býti sice jen osoba fysická, nikoli hospodářský podnik; je-li však v útoku proti hospodářskému podniku (firmě) zároveň urážka na cti osob na podniku spolupůsobících (společníků nebo majitelů firmy), je každá z těchto osob oprávněna k soukromé obžalobě čís. 3859.

— — — čest kolektivity a čest jedinců v ní sdružených jsou dva podstatně různé právní statky; nelze útok na jeden z nich pokládati beze všeho za napadení druhého čís. 3880, 3992.

— — — musí tu býti zvláštní okolnosti, ukazující na to, že útok na jednotlivce je objektivně i subjektivně také útokem na celek čís. 3880, 3992.

— — — v takovém případě, kde byl napaden nepojmenovaný člen určité kolektivity, je každý její člen oprávněn k žalobě čís. 3880.

— — — většina trestních soudců určitého soudu není ještě tento soud sám. Ani, kdyby byla řeč o všech trestních soudcích, ba i o všech soudcích tohoto soudu vůbec, neodůvodňovalo by to ještě o sobě závěr, že byl napaden sám soud čís. 3880.

— — — při obviňování ve formě povšechné, z níž nevysvítá, na kterou nebo na které z několika osob, náležejících k určitému sboru, okruhu a pod., se urážlivý výrok vztahuje, jest oprávněna podati soukromou obžalobu každá z nich, jež se podle způsobu nebo spojitosti výtky musí obávati, že bude třetími osobami (čtenáři článku) pokládána za tu, jež jest urážlivým projevem míněna čís. 3962.

— — — nerozhoduje, zda soukromý obžalobce vztahoval článek na sebe, nýbrž, zda podle poznatku třetích osob může býti článek pokládán za útok proti soukromému obžalobci; nezáleží na tom, zda obžalovaný na to nemyslil, nýbrž jen na tom, zda si byl vědom, že útok podle spojitosti, v níž jest uveřejněn, mohl býti třetími osobami (čtenáři článku) vztahován i na jiné osoby, než právě na onu (ony), kterou (které) měl snad na mysli čís. 3962.

— — — v případech, kde se obviňování děje znameními připadajícími na více osob náležejících jistému sboru, okruhu a pod., aniž je patrno, na kterou z nich se urážlivý útok vztahuje, je každá z těchto osob dotčena na své cti, a je následkem toho k podání soukromé obžaloby oprávněna každá z nich, jež se podle způsobu výtky musí obávati, že bude třetími osobami pokládána za osobu nebo za jednu z osob, na něž se urážlivý projev vztahuje čís. 4173.

— — — oprávnění podati obžalobu pro přečin zlehčování přísluší obchodním a hospodářským podnikům bez ohledu na formu, v níž jsou provozovány, a bez ohledu na to, zda jde o podnik jednotlivcův, či o podnik kolketivní čís. 4350.

— — — hledisko § 492 tr. zák. nemá tu místa čís. 4350.

— — — při uvažování o otázce, zda si průměrný čtenář časopisu mohl uvědomiti, koho se týče urážlivé sdělení o věci, která prý je v jiném kraji veřejným tajemstvím, jest přihlížeti i k tomu, není-li časopis čten i v tomto jiném kraji, nebo nejsou-li čtenáři v kraji, kde časopis vychází a se čte, tak znalí poměrů, že mohou ze znamení ve článku uvedených seznati, koho se urážlivá zpráva týče čís. 4654.

— — — béře-li soudce skutečnost, že si průměrný čtenář časopisu nemohl uvědomiti, koho se článek týče, za zjištěnu na základě své znalosti čtenářstva časopisu, jest povinen uvésti, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si tuto skutečnost zjednal čís. 4654.

— — — čest kolektivity a čest jedinců v ní sdružených jsou dva podstatně různé právní statky; tudíž nelze útok na jeden z nich pokládati beze všeho za napadení druhého čís. 4768.

— — **dle § 493 odst. druhý:** s hlediska § 4 tisk. nov. nestačí k beztrestnosti rozšiřovatele podle § 493 odst. druhý tr. zák. subjektivně předpo-

kládaná spolehlivost prvního původce urážlivé zprávy; je vždy třeba zkoumati objektivní spolehlivost informátora ve spojitosti s obsahem zprávy informátorem sdělené, jakož i s okolnostmi, za kterých se informátor o obvinění dozvěděl a které k odůvodnění svého vinění uvedl, a konečně s ohledem na zvláštní okolnosti, za nichž své obvinění pronesl čj s. 3542.

— — **dle § 496 tr. zák.:** odpovědnost rozšiřovatelů z důvodu zanedbání povinné péče vztahuje se výlučně k tiskopisům, jejichž obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu; přestupek § 496 tr. zák. nestane se přečinem ani, byl-li spáchán tiskopisem čís. 4346.

— — — § 420 tr. zák. nestanoví skutkovou podstatu zvláštního samostatného trestného činu, nýbrž upravuje jen trest pro trestný čin uvedený v § 413 tr. zák. (zlé nakládání při domácí kázni), pokud se ho dopustil učitel na svém chovanci a žáku; nezakládá proto každé tělesné potrestání školních dětí učitelem skutkovou podstatu onoho přestupku, nýbrž jen takové, při němž utrpěla pokáraná osoba škodu na těle; nebyla-li tato okolnost v článku tvrzena, nejde o obviňování z onoho přestupku ve smyslu § 487 tr. zák., nýbrž po případě o přestupek § 496 tr. zák. nebo § 488 tr. zák. čís. 3462.

— — **dle § 497 tr. zák.:** urážka na cti viněním ze zpronevěry (krádeže); pro otázku zdaru důkazu pravdy (§ 490 tr. zák.) nezáleží na tom, že se výtka stala teprve po letech. Ustanovení § 497 tr. zák. nepřichází tu v úvahu čís. 3446.

— — — obsahuje-li projev (povedený zakladatel banky byl odsouzen na tři měsíce k tuhému vězení) dvě různé výtky, dotýkající se cti jiné osoby v různých směrech, jest podřaditi projev všem na něj dopadajícím trestním zákonům (§ 491 i § 497 tr. zák.) čís. 3501.

— — — i pro přestupek § 497 tr. zák. spáchaný obsahem tiskopisu jest podle § 485 tr. zák. příslušným okresní soud v sídle sborového soudu prvé stolice čís. 3501.

— — — skutková podstata přestupku podle § 497 tr. zák. předpokládá přímý úmysl pachatelův hanobiti napadeného; k přičítání útoku na čest jiné osoby s hlediska § 497 tr. zák. zodpovědnému redaktoru periodického časopisu, v němž útok uveřejněn, nestačí nedbalost redaktorova (zanedbání povinné péče) čís. 4168.

— — — předpisů o zanedbání povinné péče redaktorem po rozumu § 6 zák. čís. 124/1924 nelze použíti na přestupek podle § 497 tr. zák., byť byl spáchán tiskem čís. 4384.

— — — jde o tento přestupek, nikoli o přečin podle § 491 tr. zák., je-li podstatou článku výtka, že se napadený dopustil různých konkretně blíže nenaznačených machinací (s válečnými půjčkami), které byly za trestního řízení i proti napadenému na přetřes předvedeny (i napadený byl obžalován, avšak zproštěn) čís. 4384.

— — **dle § 331 tr. zák.:** skutková podstata § 331 tr. zák. nevyžaduje vědomí pachatelovo o protiprávnosti osobní prohlídky čís. 3936.

— — **dle čl. V. nov. čís. 8/1863:** cís. nař. čís. 228/1853 o urážkách vojínů nevztahuje se na rotmistry ani (vrchní) strážmistry čís. 3726.

— — — vláda republiky je veřejným úřadem ve smyslu čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák. čís 3737.

— — — čest kolektivity a čest jedinců v ní sdružených jsou dva podstatně různé právní statky a nelze útok na jeden z nich pokládati bez všeho za napadení druhého čís. 3880.

— — — jde o urážku soudu (čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák.), bylo-li tvrzeno, že jeho vážnost je velmi malá a že se těší »smutnému renomé« čís. 3880.

— — — nejde o urážku soudu, nýbrž o urážku jednotlivých soudců, bylo-li tvrzeno, že většina (trestních) soudců určitého soudu protokoluje, co se jim právě hodí čís. 3880.

— — — veřejnými úřady ve smyslu trestního zákona vůbec a podle čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 zvlášť jsou jen úřady státní a obecní čís. 3992.

— — — okresní nemocenská pojišťovna není veřejným úřadem; jest však zákonem uznanou korporací ve smyslu §§ 78 a 492 tr. zák. čís. 3992.

— — — pojem veřejného úřadu ve smyslu čl. V. zák. čís. 8/1863 nelze stotožňovati s úřednictvem tohoto úřadu; tak jako při urážce hromadných osob ve smyslu § 492 tr. zák. jest i tu zjistiti zvláštní okolnosti, poukazující k tomu, že útok na jednotlivce jest objektivně a subjektivně i útokem na celek a naopak čís. 3992.

— — — pod pojem »veřejného úřadu« spadají i soudy všech stolic bez rozdílu, zda jde o jejich činnost správní či o jejich působnost v oboru nalézání práva, o výkon spravedlnosti čís. 3998.

— — — předpis prvého odstavce čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 není předpisem jen podpůrným, připouštějícím soudní stíhání pachatele z úřadu jen tehdy, jde-li o urážku směřující jen proti veřejnému úřadu samému a nikoli snad i proti určitému úředníku čís. 3998.

— — — byl-li urážkou dotčen nejen veřejný úřad, nýbrž zároveň i úředník, lze pachatele stíhati nejen pro urážku dotyčného úředníka, a to po případě podle třetího odstavce čl. V. onoho zákona, nýbrž i z úřadu pro urážku úřadu podle prvého odstavce čís. 3998.

— — — veřejný úřad ve smyslu čl. V. čís. 8/1863 nelze stotožňovati s jednotlivými, v době urážky u úřadu činnými úředníky, ani s jich souhrnem čís. 4274.

— — — podle třetího odstavce čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 jsou (za dalších předpokladů tam uvedených) předmětem i veřejné obžaloby jen přečiny, nikoliv i přestupky proti bezpečnosti cti čís. 4278.

— — — výslech obviněného pro přečin proti bezpečnosti cti (urážkou četnictva) není neplatný a přerušuje promlčení podle poslední věty prvého odstavce § 531 tr. zák., třebaže státní zastupitelství v době tohoto výslechu nemělo ještě svolení ministerstva vnitra podle druhého odstavce čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák. ke stíhání obviněného; stačí, vykáže-li toto svolení před vynesením rozsudku soudem prvé stolice čís. 4294.

— — — legie (legionářské sbory) jsou samostatnou částí (oddělením) československé armády ve smyslu čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 čís. 4299.

— — — urážka legionářů výrokem, že páchali na Sibiři hanebnosti čís. 4299.

— — — bylo-li v závadném podání uvedeno, že se úřad vyhýbá vlastní odpovědnosti a nutí nemožným způsobem obžalovaného prokázati jsoucnost určitých okolností, a že jednání úřadu je tvrdošíjné a nesprávné, nejde o tvrzení určitých konkretních skutečností, nýbrž o projev úsudků (odsudků), které mohou nabýti povahy obviňování z určitého (nečestného) skutku po rozumu § 488 tr. zák. jen souvislostí s výslovnými tvrzeními nebo náznaky vyhrocenými ve směr na určité skutky nebo úkony dotčeného úřadu čís. 4573.

— — — vhodným prostředkem urážky úřadu je dopis i tehdy, je-li předpisem o listovním tajemství pisatel zabezpečen proti tomu, že se o obsahu dopisu nedozví jiná osoba než adresát; stačí, že se obsah dopisu má dostati a zpravidla se i dostává k vědomí adresáta, jehož vážnost k napadenému úřadu může pak doznati újmy; nezá-

leží ani na tom, že napadený úřad nebyl v dopise výslovně pojmenován čís. 4660.

— — — ke článku V. zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 čís. 4724.

— — — trestní řád neobsahuje ustanovení, které by soudu ukládalo, by zkoumal z úřední povinnosti nejen, zda ten který návrh byl učiněn oprávněným k tomu obžalobcem (srovnej k tomu obzvláště 1. odst. § 92 tr. ř.), nýbrž i, zdali jsou splněny (a prokázány) předpoklady, jimiž jest po případě podmíněno stíhací právo obžalobcovo čís. 4724.

— — — předpis § 213 čís. 4 tr. ř. nepřichází v úvahu, bylo-li potřebné svolení předloženo již před podáním obžaloby čís. 4724.

— — — byla-li závadným projevem dotčena nejen čest a vážnost veřejného úřadu (zemědělské rady), nýbrž zároveň i čest úředníka (předsedy), může pachatele stíhati nejen veřejný obžalobce podle odst. 1 nebo 3 čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák., nýbrž i soukromou obžalobou napadený úředník (předseda) čís. 4768.

— — — byl-li kdo pravoplatně odsouzen pro přečin čl. III čís. 3 zák. čís. 142/1868 a přestupek § 23 tisk. zák., spáchané rozšiřováním letáku, brání zásada ne bis in idem opětnému jeho stíhání a odsouzení pro přečin §§ 488, 491 tr. zák. a čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák., spáchaný rozšiřováním téhož tiskopisu, třebaže pro jiné části jeho obsahu, než které byly podkladem onoho rozsudku; účinnosti oné zásady není tu na újmu okolnost, že tu i tam je k jednání a rozhodování příslušný soud jiného složení; skutečnost onoho odsouzení je událostí procesní, kterou může zrušovací soud zjistiti přímo ze spisů čís. 4806.

— — — veřejnými úřady ve smyslu čl. V. zákona čís. 8/63 ř. zák. (stejně také podle § 76 tr. zák.) dlužno rozuměti orgány státu, zemí, okresů a obcí, které jsouce na venek vybaveny mocí rozhodovací a nařizovací, jsou trvale zřízeny k tomu, aby plnily v okruhu místní a věcné příslušnosti úkoly státní správy čís. 4869.

— — — městskou radu sluší pokládati za veřejný úřad ve smyslu čl. V. zák. čís. 8/63 ř. zák.; urážka na cti spáchaná na ní je stihatelnou pouze z moci úřední a nikoliv soukromou obžalobou, třebaže se vztahovala na přídělbytů v městských domech čís. 4869.

— — — viz též četník.

— — — viď tiež ochrana cti.

— **náboženství** viz náboženství.

— **novin** viz urážka tiskem (§ 27).

— **presidenta republiky** viz ochrana republiky (§ 11).

— **skutkem** viz urážka na cti (§ 313).

— **souboru osob** viz urážka na cti (§ 492 tr. zák.).

— **těžká:** »těžká urážka« ve smyslu § 281 odst. II tr. zák. slov. předpokládá takové jednání poškozeného, jímž bylo silné rozčilení obžalovaného, zmíněné v odst. I § 281 tr. zák. ještě více stupňováno, takže možnost volného rozhodování obžalovaného byla ještě více omezena, než jak předpokládá odst. I cit. zákonného ustanovení čís. 4594.

— **tiskem (zákon ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n.):**

— — — promlčení viz urážka tiskem — promlčení.

— — — prostředky opravné viz urážka tiskem — prostředky opravné.

— — — příslušnost viz urážka tiskem — příslušnost.

— — — pokud nelze při tiskové urážce povoliti podmíněné odsouzení, trval-li obžalovaný po ztroskotání smírného vyrovnání, při němž uznal nepravdivost zprávy, houževnatě na její pravdivosti čís. 3444.

— — — tisk má právo a jest povolán k tomu, aby skutečnosti, které rozvířily veřejné mínění (zločin vraždy), nepominul v novinách mlčením, a jest oprávněn, okolnosti, jež vyšly najevo, zaznamenati a veřejnosti sděliti. Než jsou mu v tom uloženy určité meze, jednak zákaz čl. VIII zák. ze 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 rozebírati moc průvodů, jednak ochrana cti osoby, proti níž shodou okolností vyšly najevo takové půtahy, že byla pro podezření z vraždy vzata do vyšetřovací vazby čís. 3517.

— — — jest zásadně připustiti, že může do jisté míry vyžadovati veřejný zájem — dodržování zákonů, odstranění zlořádů ve veřejné správě — by veřejnost byla o zločinu veřejné mínění značně rozvířivším náležitě zpravena. Jednal-li však pachatel proti zákazu čl. VIII zák. čís. 8/1863 rozebírati moc průvodů, který byl vydán v eminentním veřejném zájmu, neomezuje se na registrování fakt, nýbrž rozebíraje je a hodnotě je, jednal proti veřejnému zájmu čís. 3517.

— — — otázka, zda byl pachatel zvláštními okolnostmi nucen uvésti ve známost skutečnost soukromého života, nepřichází v úvahu, stal-li se projev v díle tiskovém čís. 4300.

— — **§ 1:** předpoklady, za kterých někdo ručí za obsah periodického tiskopisu, jsou v § 1 tiskové novely přesně uvedeny. Zákon nezná zavinění, záležející v tom, že někdo, nemaje účasti na uveřejnění článku, dodatečně jeho obsah schvaluje čís. 3526.

— — — ustanovení § 40 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 o promlčení platí i o promlčení přečinů proti bezpečnosti cti podle § 493 tr. zák. a § 1 tiskové novely; i tu jde o trestné činy spáchané obsahem tiskopisu čís. 3548.

— — — i při trestných činech, spáchaných obsahem tiskopisu, přicházejí k platnosti všeobecné zásady trestního zákona o spoluvině a spolupachatelství čís. 3558.

— — — trestný čin jest v případě § 1 tisk. nov. a § 6 tisk. nov. týž; vždy jde o uveřejnění článku trestného obsahu tiskem; podstatný rozdíl spočívá v tom, že v onom případě jde o jednání dolosní, v tomto jen o čin kulposní čís. 3621.

— — — na obžalobu pro přečin proti bezpečnosti cti může dojíti k odsouzení pro přestupek zanedbání povinné péče redaktorské a naopak může návrh na potrestání pro onen přestupek vésti k odsouzení pro trestný čin spáchaný obsahem čís. 3621.

— — — obvinění pro přečin § 1 zákona čís. 124/1924 sb. z. a n. opravňuje kmetský soud, by bez dalšího návrhu soukromého obžalobce a bez porušení zásady §§ 262, 263 a 267 tr. ř. odsoudil obžalovaného pro přestupek § 6 zákona čís. 124/24 sb. z. a n., nestačily-li výsledky hlavního přelíčení k výroku o vině pro přečin, ale splněna-li skutková podstata onoho přestupku čís. 3704.

— — — i dílem literárním lze se dopustiti urážky na cti (nikoliv jen ve smyslu a směru § 489 tr. zák.) čís. 3971.

— — — byla-li věc vyvolána dříve, než zasedl povolaný kmetský soud v plném obsazení, nemohl tento úkon zapisovatele míti procesuální význam, který mu přikládá § 239 tr. ř., nepočalo jím hlavní přelíčení čís. 3984.

— — — ani pravdivé tiskové zprávy ze soudní síně nepožívají imunity čís. 4370.

— — — za urážku na cti, pronesenou při hlavním přelíčení, odpovídá, kdo ji pronesl, i kdo ji v tisku reprodukoval, podle předpisů obecně platných čís. 4370.

— — — rozšiřoval-li kdo leták, jehož obsahem byl spáchán přečin proti bezpečnosti cti, jen z nedbalosti, neznaje jeho obsah, nedopouští se urážky na cti ani přestupku podle čl. III. zák. čís. 142/1868 nebo podle § 6 tisk. nov. čís. 4391.

— — — zásady § 262 tr. ř., že nalézací soud není vázán označením činu v obžalobě, nelze do všech důsledků a bez výhrady použíti na delikty soukromožalobní čís. 4397.

— — — je-li nakladatel neperiodického tiskopisu totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí s ním solidárně podle § 24 tisk. nov. také vlastník tiskárny v rozsahu § 21 tisk. nov. čís. 4652.

— — — v § 40 tisk. zák. je stanoveno zvláštní promlčení pro trestné činy spáchané tiskopisem. Spadá sem tudíž i přečin proti bezpečnosti cti podle § 1 tisk. novely a § 493 tr. zák., jakož i přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. novely čís. 4696.

— — — vzal-li si obžalovaný více výtisků urážlivých letáků, poněvadž mu bylo přikázáno, by je mezi lidem rozdal, a odevzdal-li část jinému a část sám rozdával, jde tu o složky jednotného jednání, jichž souhrn je i pro otázku způsobilosti přivoditi účinek posuzovati jako celek čís. 4724.

— — — k pojmu rozšiřování tiskovin čís. 4724.

— — hodnocení, výklad projevu a zjišťování jeho smyslu: zjištění smyslu významu a dosahu zažalovaného článku spadá v obor skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jemuž jest vyhraženo právo, by si úsudek o dosahu a o smyslu článku utvořil podle volného přesvědčení čís. 3381, 3451.

— — — výrok soudu v tomto směru musí však býti jasný a určitý, musí odpovídati zásadám logického myšlení, musí obsahovati náležité odůvodnění, z něhož lze seznati, jakou logickou operací dospěl soud od doslovu článku k úsudku o jeho smyslu, a musí se při tom vypořádati i se všemi námitkami obžalovaného, pokud mohou býti pro posouzení věci významnými (§§ 258, 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.) čís. 3381.

— — — nezbytným předpokladem řešení otázky viny při trestných činech proti bezpečnosti cti je, by soud formálně bezvadným způsobem zjistil nejprve obsah, smysl a dosah závadných projevů, by se přesně vyjádřil, jaké obvinění dotýkající se cti soukromého obžalobce, bylo obsahem a smyslem projevů proneseno, by se pak na tomto skutkovém podkladě vyjádřil o tom, které ze skutkových podstat §§ 487 a násl. tr. zák. zjištěný projev ve směru objektivním podřaďuje čís. 3416, 3709.

— — — a aby na tomto podkladě přikročil pak k řešení otázky, zda je v tom neb onom směru důkaz pravdy přípustný, pakli ono, zda se podařil, po případě, pokud tato otázka nebyla kladně rozřešena ve prospěch obžalovaného, by přistoupil ke zkoumání otázky důkazu pravděpodobnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. čís. 3416.

— — — i když by nebylo správným vytrhnouti jednotlivé statě ze souvislosti a uvažovati jen o nich bez ohledu na původní souvislost, nemůže býti předmětem trestního stíhání a uvažování soudu jen základní myšlenka a celkový úmysl, ježto i článek podle základní myšlenky bezvadný může v jednotlivých obratech, ba i ve slovech obsahovati trestnou urážku, takže nelze vytýkati neúplnost postupu, který k vůli právnickému rozboru rozčlánkuje zcela prakticky celek do několika jednotlivých oddílů podle obsahu a smyslu vnitřně souvislých a vzhledem k poměru mezi sebou od sebe více méně neodvislých, obsahujících různé děje nebo výčitky soukromému obžalobci pro různé jeho počiny a hodnotí je pak pro sebe, nenechávaje ovšem při tom bez uvážení i celkovou souvislost čís. 3785.

— — — při posuzování určitosti označení jest vycházeti při urážkách na cti spáchaných tiskem jen z objektivní stránky označení; jest možné, že přes to, že pisatel mínil kolektivním označením postihnouti určité osoby (jeho úmysl směřoval proti určitým osobám), netvoří urážlivá zpráva jím uveřejněná skutkovou podstatu urážky na cti, nelze-li považovati označení za postačitelné k individualisaci uraženého pro širší vrstvu čtenářstva čís. 3828.

— — — okolnost, že obžalobou byla pozastavena jen část článku, nebrání tomu, by soud nezjistil smysl této části ve spojitosti s nepozastaveným obsahem článku čís. 3836.

— — — odůvodnění výroku o rozhodných skutečnostech ve smyslu § 270 čís. 5 a § 281 čís. 5 tr. ř. ohledně tiskových urážek čís. 3870.

— — — při zjišťování smyslu tiskového projevu rozhoduje způsob, jak pojímá nepředpojatý čtenář při rozumném výkladu obsah projevu, pokud se týče způsob, jak smysl tiskové zprávy mohl býti o sobě chápán čtenáři listu čís. 3938.

— — — zjišťuje, co bylo v zažalovaném článku o soukromém obžalobci řečeno, má kmetský soud postupovati nejen výkladem gramatickým, nýbrž i logickým, přihlížeti k souvislosti jednotlivých míst článku, vyhledati jejich, třebas zastřený, smysl a uvážiti i dosah článku, jak nepojatý čtenář bude mu rozumětí a jaké představy budou v něm článkem vyvolány o soukromém obžalobci a o jeho jednání čís. 3977.

— — — tyto zjišťovací výroky jest i náležitě odůvodniti (§ 270 čís. 5 tr. ř.) poukazem k jejich zdrojům ve vykládané látce a vyložením logických operací, které vedly soud k jeho skutkovým závěrům z premis daných vykládanou látkou čís. 3977.

— — — při uvažování o otázce, zda si průměrný čtenář časopisu mohl uvědomiti, koho se týče urážlivé sdělení o věci, která prý je v jiném kraji veřejným tajemstvím, jest přihlížeti i ktomu, není-li časopis čten i v tomto jiném kraji, nebo nejsou-li čtenáři v kraji, kde časopis vychází a se čte, tak znalí poměrů, že mohou ze znamení ve článku uvedených seznati, koho se urážlivá zpráva týče čís. 4654.

— — — béře-li soudce skutečnost, že si průměrný čtenář časopisu nemohl uvědomiti, koho se článek týče, za zjištěnu na základě své znalosti čtenářstva časopisu, jest povinen uvésti, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si tuto skutečnost zjednal čís. 4654.

— — **§ 1 (2):** ustanovením § 1 (2) tisk. nov. byl početně omezen okruh osob pro tiskové delikty stihatelných (§ 7 tr. zák.) v tom směru, aby osoby, které jsou jen nepřímo účastny na obsahu tisku, a kterým zpravidla nelze vinu dokázati, nebyly vydávány trestnímu stíhání; časově v příčině stihatelnosti některé na obsahu tisku súčastněné osoby neobsahuje tento předpis žádného ustanovení a nemá s ustanovením odst. (1) § 12 tisk. nov. nic společného čís. 3541.

— — — podle § 1 čís. 2 tisk. nov. (zák. čís. 124/1924) stačí k zodpovědnosti redaktora za článek jeho spolupůsobení při redakci a vydání článku; s hlediska § 260 tr. ř. stačí, že toto spolupůsobení je ve výroku vyjádřeno slovy »dal uveřejniti« a bližší rozvedení ponecháno důvodům čís. 3803.

— — — knihkupec, prodav knihu, jejíž původce, nakladatel a tiskař jsou v cizině a nemohou proto býti postaveni před tuzemský soud (§ 1 odst. 2 tisk. nov., § 24 tisk. nov.), nedopouští se urážky na cti, aniž ho stihá zodpovědnost za zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. nov., neznal-li závadný obsah knihy a nemohl-li si proto býti vědom toho, že se rozšiřováním knihy dotýká cti jiného čís. 4069.

— — **§ 1 (3):** nemá-li býti tiskař za podmínek § 1 odst. (2) tisk. nov. stíhán

pro své spolupůsobení při tisku, nelze v tom, že odpovědný správce tiskárny četl kartáčový otisk neperiodického tiskopisu a nařídil jeho vytisknutí, spatřovati původcovství (spolupůvodcovství) ve smyslu § 1 (3) čís. 3 tisk. nov., nepřistoupila-li k tomu další nějaká činnost při uveřejnění zprávy, která by přesahovala rámec jeho přirozené a zákonem v § 1 odst. (2) tisk. nov. předpokládané účasti při tisku; vytisknutí onoho tiskopisu nelze tu podřaditi ani pojmu »spoluviny« ve smyslu § 5 tr. zák. čís. 4351.

— — — organisace politické strany, nařídivší uveřejnění zprávy (vydání letáku), je též nakladatelem (vydavatelem); ani ji ani sprostředkovatele mezi ní a tiskárnou nelze pokládati za »původce« po rozumu § 1 odst. 3 čís. 3 tisk. nov.; ten je tu neznám; proto není stíhání sprostředkovatele vyloučeno po rozumu §§ 1 a 24 tisk. nov., znal-li obsah zprávy, než ji tiskárně doručil, a věděl-li, že má býti tiskem uveřejněna (§§ 7, 10, 239 tr. zák.) čís. 4413.

— — **§ 2:** postup podle § 2 (2) tisk. nov. je právem, nikoli povinností osoby zprávou dotčené čís. 3600.

— — — pramen zprávy (úřední) musí býti ve smyslu § 2 (1) tisk. nov. uveden v těsné spojitosti se zprávou dodanou od státního úřadu (hned při jejím uveřejňování); není proto této podmínce beztrestnosti podle § 2 tisk. nov. vyhověno tím, že se teprve dodatečně za zahájeného již trestního řízení soudu oznámí původce ve smyslu § 8 (1) a § 5 tisk. nov. čís. 3600.

— — **§ 4:** provedením důkazu pravdy o úplatkářství je prokázána též opodstatněnost obvinění z nepoctivosti, ježto ten, kdo bere úplatky, nemůže býti pokládán za člověka poctivého čís. 3416.

— — — nezbytným předpokladem zákonným předpisům hovícího řešení otázky viny při trestných činech proti bezpečnosti cti je, by soud formálně bezvadným způsobem zjistil nejprve obsah, smysl a dosah závadných projevů, by se přesně vyjádřil, jaké obvinění dotýkající se cti soukromého obžalobce bylo obsahem a smyslem dotyčných projevů proneseno, by se pak na tomto skutkovém podkladě vyjádřil o tom, které ze skutkových podstat §§ 487 a násl. tr. zák. skutkově zjištěný projev ve směru objektivním podřaďuje, a by na tomto podkladě přikročil pak k řešení otázky, zda je v tom neb onom směru důkaz pravdy přípustný, pakli ano, zda se podařil, po případě, pokud tato otázka nebyla kladně rozřešena ve prospěch obžalovaného, by přistoupil ke zkoumání otázky důkazu pravděpodobnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. čís. 3416.

— — — činy, jež by jinak samy o sobě byly urážkou na cti, nejsou trestnými, jednal-li pachatel bezelstně k uhájení svých oprávněných zájmů nebo u výkonu povinností svého povolání, nepřekročil-li při tom meze svého práva, pokud se týče povinnosti svého povolání čís. 3445.

— — — výbor pomocnické hromady jest oprávněn podávati stížnosti ve věcech pomocníků společenstvu i úřadům. Odborové organisace mají za úkol chrániti zájmy dělnictva, k nimž náleží i osmihodinná doba pracovní. Ustanovily-li tyto organisace k výkonu těchto oprávnění určité osoby, jsou tyto osoby nejen oprávněny, nýbrž i povinny zájmy ty chrániti a vyskytnuvší se závady na příslušných místech oznamovati čís. 3445.

— — — k beztrestnosti stačí i pouhé oprávnění bezelstně jednajícího pachatele k údajům zakládajícím po stránce objektivní urážku na cti čís. 3445.

— — — ke splnění prvé z obou podmínek beztrestnosti podle § 4 tisk. nov. se vyžaduje, by pachatel měl takové podklady pro své tvrzení, jež mu důvodně dovolovaly a při objektivním jich zkoumání důvodně dovolují pokládati obsah zprávy za pravdivý; pokud jde o důkaz takových skutečností čís. 3451.

— — — okolnost, že poškozená veřejná korporace věděla o nekorektních manipulacích se svým jměním a že své zájmy hájila sama (sama učinila oznámení), nevylučuje, že uveřejnění článku na ony manipulace poukazujícího nemělo na zřeteli především zájem veřejný čís. 3451.

— — — první podmínku beztrestnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. (důkaz okolností, pro které tvrzení mohlo býti považováno důvodně za pravdivé), jakož i subjektivní stránku druhé podmínky (zřejmý úmysl cshrániti především veřejný zájem) posuzuje po stránce skutkové podle §§ 258, 288 čís. 3 tr. ř. soud nalézací; otázka, zda šlo o veřejný zájem, podléhá jakožto otázka právní posouzení také zrušovacím soudem čís. 3474.

— — — chráněním veřejného zájmu ve smyslu § 4 tisk. nov. jest i kárání činů (jimiž jest onen zájem dotčen) jednotlivce, který není veřejně činným čís. 3474.

— — — chráněným veřejným zájmem není zájem veřejnosti, dověděti se o zlořádech, nýbrž zájem občanstva na jich odstranění čís. 3474.

— — — veřejnost má zájem na tom, by bylo odkryto potupení státní vlajky (zaměstnancem státního podniku) čís. 3474.

— — — veřejná mluva o činu může po případě poukazovati k tomu, že se čin stal čís. 3474.

— — — podle druhého odst. § 390 tr. ř. nese útraty řízení (zrušovacího) soukromý obžalobce, i když byl obžalovaný zproštěn z důvodů beztrestnosti podle § 4 tisk. nov. čís. 3474.

— — — do jisté míry může sice vyžadovati veřejný zájem — dodržování zákonů, odstranění zlořádů ve veřejné správě — by veřejnost o zločinu veřejné mínění značně rozvířivším náležitě byla zpravena; avšak zákaz zákona rozebírati moc průvodů vyslovený v čl. VIII. zák. čís. 8/1863 byl vydán v eminentním veřejném zájmu a, jednal-li proto pachatel proti tomuto zákazu, neomezuje se na zaznamenání fakt, nýbrž rozebíraje je a hodnotě je, jednal proti veřejnému zájmu čís. 3517.

— — — k beztrestnosti podle § 4 tisk. nov. nestačí, že tiskovou zprávou byl chráněn veřejný zájem, nýbrž se vyhledává, by byl ze závadné zprávy zřejmý úmysl, chrániti především tento zájem čís. 3542.

— — — nestačí, by se pachatel odvolal na skutečnosti, které pokládá podle svého subjektivního nazírání za postačitelné, nýbrž musí býti prokázány takové skutečnosti, jež při bedlivém objektivním zkoumání pro svou vnitřní spolehlivost a přesvědčivost postačí, by tvrzené obvinění mohlo býti pokládáno za pravdivé čís. 3542.

— — — s hlediska § 4 tisk. nov. nestačí k beztrestnosti rozšiřovatele podle § 493 odst. druhý tr. zák. subjektivně předpokládaná spolehlivost prvního původce urážlivé zprávy; je vždy třeba zkoumati objektivní spolehlivost informátora ve spojitosti s obsahem zprávy informátorem sdělené, jakož i s okolnostmi, za kterých se informátor o obvinění dozvěděl a které k odůvodnění svého vinění uvedl, a konečně s ohledem na zvláštní okolnosti, za nichž své obvinění pronesl čís. 3542.

— — — může býti veřejným zájmem, by nešvary v politické straně byly odhaleny a odstraněny čís. 3542.

— — — tvrzení, že soukromý obžalobce svého času jako student se více zdržoval v krčmách, než v posluchárně, a že je zkaženým studentem, týká se okolností z jeho soukromého života, o nichž jest podle §§ 489 a 490 tr. zák. důkaz pravdy vyloučen, stalo-li se vinění tiskem čís. 3560.

— — — byl-li původce a zodpovědný redaktor sproštěni vzhledem k § 4 tisk. nov. z obžaloby, při čemž však podle § 13 tisk. nov. vysloveno, že pravdivost zprávy prokázána nebyla, a uloženo zodpovědnému redaktorovi a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili rozsudkový výrok a hradili útraty, jest jim přiznati právo zmateční stížnosti čís. 3600.

— — — důkaz pravdy a pravděpodobnosti musí se odnášeti k okolnostem týkajícím se obsahu pozastavené zprávy čís. 3870.

— — — pokud nejde o hájení veřejného zájmu, byli-li v letáku před volbami rozšiřovaném napadeni příslušníci jisté strany, a jde-li jen o osobní třenice a zájmy jen strany se týkající čís. 3870.

— — — k řešení otázky, zda jsou tu předpoklady § 4 tisk. nov., jest přistoupiti teprve, nenabyl-li soud přesvědčení o pravdivosti výtek čís. 3870.

— — — byla-li urážka vyslovena ve formě úsudku, lze dokazovati správnost nebo pravdivost úsudku důkazem pravdivosti návětí, na jichž základě byl úsudek učiněn čís. 3889.

— — — pokud novinář nezodpovídá (§ 4 tisk. nov.) za sepsanou jím zprávu, byl-li veden zájmem na objasnění nebezpečného zločinu a nevybočil-li z mezí informací daných mu policejním ředitelstvím čís. 3939.

— — — otázka, zda byl (nebyl) důkaz pravdy proveden, je otázkou skutkovou čís. 3939.

— — — podle § 4 tisk. nov. se předpokládá, že účelem článku jest především chrániti veřejné zájmy; tato náležitost jest vyloučena, když ze článku vysvítá, že jeho účelem bylo uspokojení osobní nevraživosti a spílání soupeři z důvodů ryze osobních čís. 3951.

— — — veřejné zájmy ve smyslu § 4 (2) tisk. nov. týkají se společných zájmů celých tříd, stavů, společností a pod; osobní potyčky a z nich vzniklé spory nemají s veřejnými zájmy nic společného ani, zajímají-li se o ně četné osoby a kruhy obecenstva a je-li jeden z odpůrců činným v obecním zastupitelstvu čís. 3951.

— — — beztrestnosti ve smyslu § 4 tisk. nov. není účasten pachatel, který, zneužívaje práva volné kritiky, pod záminkou, chrániti veřejný zájem, podkopává čest listu jemu nepříjemného způsobem, jenž nemá nic společného s ochranou veřejných zájmů; nestačí ani souběžný úmysl pachatelův chrániti také veřejný zájem, bylo-li jeho hlavním cílem útočiti na list napadený čís. 4143.

— — — o skutečnostech, dotýkajících se soukromého života, jest důkaz pravdy (pravděpodobnosti) vyloučen i s hlediska veřejného zájmu podle § 4 tisk. nov. čís. 124/1924 čís. 4300.

— — — ani pravdivé tiskové zprávy ze soudní síně nepožívají imunity čís. 4370.

— — — za urážku na cti, pronesenou při hlavním přelíčení, odpovídá, kdo ji pronesl, i kdo ji v tisku reprodukoval, podle předpisů obecně platných čís. 4370.

— — — byla-li urážka spáchána tiskem, neplatí předpisy o důkazu pravděpodobnosti podle druhého odstavce § 490 tr. zák. (ve spojitosti s § 489 tr. zák.), nýbrž jen zvláštní předpisy tiskové novely (§ 4, 6 (4), 13) čís. 4473.

— — — z toho, že urážlivý protest byl přednesen ve schůzi obecního zastupitelstva, nelze beze všeho souditi, že šlo o věc veřejného zájmu (o hájení veřejného zájmu) po rozumu § 4 tisk. nov. čís. 4569.

— — — beztrestným lze uznati pisatele, referujícího o veřejném soudním líčení, jen potud, pokud v rozsahu soudního rozhodnutí, třebas

i nepravoplatného, referoval pravdivě a věrně o skutečnostech bez samovolných závěrů čís. 4579.

— — **§ 5:** bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přestupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zprošťujícímu podle § 5 tisk. nov., uveřejniti rozsudkový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov. čís. 3837.

— — — má-li se zodpovědný redaktor státi účastným výhody § 5 tisk. nov., musí lhůta, stanovená soudem k pojmenování původce, býti dodržena; nestačí, že byl původce pojmenován sice po uplynutí této lhůty, ale do vynesení rozsudku první stolice čís. 3979.

— — — nejde o původce, který může ihned býti stíhán a postaven před tuzemský soud, je-li označena jako původce osoba chráněná imunitou čís. 3979.

— — — ustanovení § 5 zák. čís. 124/24 Sb. z. a n. předpokládá, že autorem jest třetí osoba, nikoli zodpovědný redaktor; autorem jest nejen, kdo sepíše a uveřejní své vlastní myšlenky, nýbrž i ten, kdo reprodukuje projevy třetích osob čís. 4383.

— — **§ 6:** není-li tu trestného činu vůbec nebo zanikla-li trestnost podle § 490 tr. zák., není možné ani odsouzení pro přestupek § 6 tisk. nov. čís. 3621.

— — — trestný čin jest v případě § 1 tisk. nov. a § 6 tisk. nov. týž; vždy jde o uveřejnění článku trestného obsahu tiskem; podstatný rozdíl spočívá v tom, že v onom případě jde o jednání dolosní, v tomto jen o čin kulposní čís. 3621.

— — — na obžalobu pro přečin proti bezpečnosti cti může dojíti k odsouzení pro přestupek zanedbání povinné péče redaktorské čís. 3621, 3704, 3869.

— — — a naopak může návrh na potrestání pro onen přestupek vésti k odsouzení pro trestný čin spáchaný obsahem čís. 3621.

— — — jde-li o přestupek podle § 6 tisk. nov., nezáleží na tom, zda byly jednotlivé rozhodné děje správně podřaděny tomu či onomu zákonnému ustanovení v § 1 uvedenému; redaktor byl by prost zodpovědnosti jen, kdyby se tvrzení článku nedalo vůbec kvalifikovati za přečin urážky na cti čís. 3785.

— — — promlčení přestupku § 6 tisk. nov. je vyloučeno, byl-li včas podán stíhací návrh pro přečin urážky na cti čís. 3869.

— — — stíhací návrh (obžaloba) pro přečin urážky na cti tiskem obsahuje v sobě i stíhací návrh (obžalobu) pro přestupek § 6 tisk. nov. čís. 3869.

— — — tiskař zodpovídá trestně za obsah periodického tiskopisu, jsou-li tu podmínky přičitatelnosti trestného činu podle všeobecných předpisů trestního zákona (§§ 7, 10 tr. zák.; § 1 odst. (1) tisk. nov.); trestný čin podle § 6 tisk. nov. nepřichází u tiskaře v úvahu čís. 3938.

— — — jest na zodpovědném redaktoru, by v případě nemoci nebo jiné překážky učinil vhodné opatření dostatečné k tomu, by do tiskopisu nebyl pojat článek, jehož pojetí do tiskopisu neschválil, a opatření, by tiskopis se závadným obsahem nebyl tištěn, zejména však rozšiřován. Opomenutí v tomto směru jest již o sobě zanedbáním povinné péče podle čl. III. zákona čís. 142/1868 ř. zák. (podle § 6 tisk. nov. čís. 124/1924 sb. z. a n.) čís. 3998.

— — — jen překážka naprosto nepředvídatelná, pro kterou jeho jinak vhodná opatření selhala, zprošťuje odpovědného redaktora zodpovědnosti

za zanedbání povinné péče. Veliké bolesti nejsou však o sobě s to, by ho této povinnosti zprostily, aniž jeho, napotomním vývinem jeho nemoci vyvrácená naděje, že bolesti brzy přestanou a že bude v nejkratší době zase s to, by své povolání vykonával čís. 3998.

— — — podle § 24 a citovaného v něm § 6 tisk. nov. čís. 124/24 při tiskopisu neperiodickém zodpovědnosti za zanedbání povinné péče podle ustanovení § 6 stihá nakladatele (vydavatele) a, není-li znám, zodpovědného správce tiskárny, nikoli však osoby spolupůsobivší při obvyklém rozšiřování tiskopisu, na př. obstaravatele prodeje, knihkupce, leč by si byl knihkupec vědom toho, že se rozšiřování pozastaveného neperiodického tiskopisu dotýká cti soukromého obžalobce; nestačí nedopatření čís. 4069.

— — — předpisů o zanedbání povinné péče redaktorem po rozumu § 6 zák. čís. 124/1924 nelze použíti na přestupek podle § 497 tr. zák., byť byl spáchán tiskem čís. 4384.

— — — rozšiřoval-li kdo leták, jehož obsahem byl spáchán přečin proti bezpečnosti cti, jen z nedbalosti, neznaje jeho obsah, nedopouští se urážky na cti ani přestupku podle čl. III zák. čís. 142/1868 nebo podle § 6 tisk. nov. čís. 4391.

— — — s hlediska zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. nov., nepřichází v úvahu po subjektivní stránce, zda si pachatel (odpovědný redaktor) uvědomil urážlivou povahu projevu, nýbrž třeba výroku o tom, zda si při náležité pozornosti a opatrnosti měl a mohl uvědomiti obsah článku a zda to z nedbalosti opomenul čís. 4569.

— — — byla-li urážka spáchána tiskem, neplatí předpisy o důkazu pravděpodobnosti podle druhého odstavce § 490 tr. zák. (ve spojitosti s § 489 tr. zák.), nýbrž jen zvláštní předpisy tiskové novely (§ 4, 6 (4), 13) čís. 4473.

— — — odpovědný redaktor odpovídá podle § 6 tisk. nov. za přestupek, když mu nelze trestný čin spáchaný obsahem tiskopisu podle ustanovení trestních zákonů přičítati, zanedbal-li pozornost, při jejímž povinném užití nebyla by zpráva pojata do tiskopisu čís. 4673.

— — — k přičítatelnosti přestupku podle § 6 tisk. nov. vyžaduje se v subjektivním směru, by zodpovědný redaktor (zodpovědný správce tiskárny) zanedbal pozornost, při jejímž užití nebyla by zpráva do tiskopisu pojata čís. 4673.

— — — přestupek podle § 6 tisk. nov. je deliktem kulposním a tato kulpa má tytéž podstatné vlastnosti jako kulpa podle trestního zákona vůbec; pachatel se trestce, protože se z nedbalosti dopustil deliktu obsahem tiskopisu čís. 4673.

— — — kdo nebyl ani okresním úřadem ani družstvem vyrozuměn aniž jinak zvěděl o tom, že byl úředně schválen za zástupce tiskařské koncese družstva (§ 55 odst. 2 živn. ř.), a aniž funkci tu skutečně obstarával, nezodpovídá trestně jako odpovědný správce tiskárny (§ 24 tisk. nov.) za zanedbání povinnosti při tisku po rozumu §§ 6, 24 tisk. nov. čís. 4673.

— — — v § 40 tisk. zák. je stanoveno zvláštní promlčení pro trestné činy spáchané tiskopisem. Spadá sem tudíž i přečin proti bezpečnosti cti podle § 1 tisk. novely a § 493 tr. zák., jakož i přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. novely čís. 4696.

— — — byl-li služební poměr odpovědného redaktora v době vyjití závadného čísla přerušen (suspensí), neodpovídá za zanedbání povinné péče ve smyslu § 6 tisk. nov. ani, opomenul-li o tom učiniti řádně a včas oznámení po rozumu § 10 odst. 2 tisk. zák. čís. 4704.

— — — povinnosťou zodpovedného redaktora je presvedčiť sa pred uverejnením článku, či jeho obsah nezakládá trestný čin. Tejto povinnosti nie je sprosteny ani vtedy, dostal-li článok od takého pisateľa, ktorého považoval za starého a skúseného novinára a za spoľahlivého a vierohodného zpravodaja čís. 4684.

— — **§ 8 (1):** pramen zprávy (úřední) musí býti ve smyslu § 2 (1) tisk. nov. uveden v těsné spojitosti se zprávou dodanou od státního úřadu (hned při jejím uveřejňování); není proto této podmínce beztrestnosti podle § 2 tisk. nov. vyhověno tím, že se teprve dodatečně za zahájeného již trestního řízení soudu oznámí původce ve smyslu § 8 (1) a § 5 tisk. nov. čís. 3600.

— — — výzva k pojmenování původce není stíhacím úkonem čís. 3889.

— — **§ 10 (1):** výzvou právního zástupce obžalovaného, by se dostavil k soudu za tím účelem, by se k věci vyjádřil (§ 10 odst. 1 tisk. nov.), přerušuje se šestinedělní lhůta § 40 tisk. zák. čís. 3951.

— — — žádost soukromého obžalobce, by mu byly průvodní návrhy obžalovaného doručeny a spisy zaslány k nahlédnutí, jest po případě úkonem sloužícím k pokračování v zahájeném řízení ve smyslu § 40 tisk. zák. čís. 3951.

— — — i po uplynutí lhůty § 10 odst. (1) tisk. nov. mohou strany uváděti nové skutečnosti a žádati provedení dalších důkazů čís. 3951.

— — **§ 12 (1):** účel předpisu odst. (1) § 12 jest prostě ten, zaručiti soukromému obžalobci úplnou volnost, stíhati z osob podle zákona zodpovědných právě tu, z jejíhož stíhání si slibuje podle výsledků trestního řízení, konaného třeba jen proti jediné z nich, že dosáhne nejúčinněji a nejsnadněji cíle soukromou obžalobou sledovaného, rehabilitace před veřejností čís. 3541.

— — — ustanovení § 12 (1) tisk. nov. o stavení promlčecí lhůty jest ustanovením práva velícího; tímto ustanovením byl změněn § 530 tr. zák. pro obor tiskových deliktů čís. 3541.

— — — ono ustanovení platí nejen, když původce nemohl býti ihned stíhán, nýbrž i tehdy, když se tak mohlo státi, poněvadž jeho osoba byla obžalobci známa již před podáním stíhacího návrhu proti zodpovědnému redaktoru čís. 3541.

— — — ustanovením § 1 (2) tisk. nov. byl počtně omezen okruh osob pro tiskové delikty stihatelných (§ 7 tr. zák.) v tom směru, aby osoby, které jsou jen nepřímo účastny na obsahu tisku, a kterým zpravidla nelze vinu dokázati, nebyly vydávány trestnímu stíhání; časově v příčině stihatelnosti některé na obsahu tisku súčastněné osoby neobsahuje tento předpis žádného ustanovení a nemá s ustanovením odst. (1) § 12 tisk. nov. nic společného čís. 3541.

— — — předpokladem předpisu § 12 odst. prvý tisk. nov. o stavení promlčení jest totožnost skutku a různost odpovědných osob, nikoliv různost skutků v příčině jedné a téže osoby odpovědné čís. 3548.

— — — zahájením trestního řízení proti zodpovědnému redaktorovi a vydavateli periodického tiskopisu staví se promlčecí lhůta proti (neznámému) pisateli urážlivého článku čís. 4133.

— — **§ 13:** byli-li původce a zodpovědný redaktor zproštěni vzhledem k § 4 tisk. nov. z obžaloby, při čemž však podle § 13 tisk. nov. vysloveno, že pravdivost zprávy prokázána nebyla, a uloženo zodpovědnému redaktorovi a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili rozsudkový výrok a hradili útraty, jest jim přiznati právo zmateční stížnosti čís. 3600.

— — — podmínkou příkazu zodpovědnému redaktorovi a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnil rozsudečný výrok (§ 13 odst. 2 tisk. nov.) jest, by soud vyslovil ve výroku, že pravdivost zprávy nebyla prokázána; nestalo-li se to a nebylo-li ani uveřejnění uloženo, jest rozsudek napadnouti zmateční stížností z důvodu, že to

nebylo vysloveno; nestačí odvolání, že nebylo uloženo uveřejnění čís. 3837.

— — — k rozhodování o útratách jest podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud čís. 3837.

— — — bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přestupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zproštěnému podle § 5 tisk. nov., uveřejniti rozsudkový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov. čís. 3837.

— — — § 13 tisk. nov. platí i pro neperiodické tiskopisy čís. 3870.

— — — není důvodu k postupu podle § 13 tisk. nov. (zák. čís. 124/1924), zprošťuje-li soud obžalovaného vlastně proto, že tvrzení pozastaveného článku jest jednak pravdivé, jednak není urážkou na cti, a jen nadbytečně přiznává obžalovanému beztrestnost podle § 4 tisk. nov. čís. 4227.

— — — byla-li urážka spáchána tiskem, neplatí předpisy o důkazu pravděpodobnosti podle druhého odstavce § 490 tr. zák. (ve spojitosti s § 489 tr. zák.), nýbrž jen zvláštní předpisy tiskové novely (§ 4, 6 (4), 13) čís. 4473.

— — — uverejnenie výroku rozsudkového podľa § 13 odst. 2 zák. čís. 124/24 sb. z. a n. môže sa stať len v tom časopise, ktorý závadnú zprávu priniesol; jeho uverejnenie v inom časopise nemôže byť uložené čís. 4684.

— — **§ 14 (1):** ustanovení § 14 odst. 1 tisk. nov. jest předpisem velícím a předpokládá týž tiskopis, v němž byla urážlivá zpráva uveřejněna; na věci nic nemění pozdější nahodilá okolnost, že týž tiskopis zanikl čís. 3528.

— — — povinnost uveřejniti rozsudek ve smyslu § 14 (1) tisk. nov. stihá jen redaktora a vydavatele; nemůže býti uložena obviněnému, jenž byl rozsudkem uznán původcem závadné zprávy čís. 3636.

— — — účelem ustanovení § 14 tisk. nov. je, zjednati uveřejněním rozsudku uraženému, pokud lze, plné zadostiučinění; k tomu stačí uveřejnění odsuzující části čís. 3951.

— — — náklady uveřejnění (§ 14 tisk. nov.) jest rozuměti jen obvyklým uveřejněním skutečně vzniklé přiměřené náklady čís. 3951.

— — **§ 17:** výrok o odškodném ve smyslu § 17 tisk. nov. není součástí ani výroku o vině ani výroku o trestu, nýbrž je zvláštním rozhodnutím o soukromoprávním nároku uražené osoby, při čemž nejde o náhradu škody hmotné, nýbrž o zadostiučinění za újmu na statcích nehmotných čís. 3444.

— — — rozhodnutí podle § 17 tisk. nov. ponechává zákon volnému uvážení soudu, ovšem jen k návrhu osoby oprávněné čís. 3444.

— — — rozhodnutí podle § 17 tisk. nov. lze podle § 283 tr. ř. napadati jen odvoláním, nikoli zmateční stížností čís. 3444, 4493.

— — — pokud jde o odvolání, nikoliv o zmateční stížnost (§ 281 čís. 11 tr. ř.), uplatňuje-li opravný prostředek, že soud prvé stolice, použiv předpisu § 4 zák. o podmíněném odsouzení neprávem, učinil podmíněné odsouzení závislým na tom, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— — — není důvodu, by bylo přihlíženo jako k přitěžující okolnosti k tomu, že bylo tiskovou urážkou ohroženo dobré jméno uraženého, bylo-li uraženému k jeho žádosti dáno zadostiučinění přiznáním odškodného ve smyslu § 17 tisk. nov. čís. 3444.

— — — při rozhodování otázky odškodnění podle § 17 tisk. nov. sejde hlavně na tom, zda jsou tu zvláštní okolnosti odůvodňující vedle

potrestání ještě uložení zvláštního zadostiučinění (na příklad bylo-li příkoří způsobeno zvláštní lehkomyslností, je-li zvláště těžké a úplně bezdůvodné) čís. 3785.

— — — pokuta ve smyslu § 17 tisk. nov. jest odškodněním za příkoří činem způsobené, nikoliv peněžitým trestem podle § 240 a) tr. zák.; nelze ji zaměniti pro případ nedobytnosti v trest vězení čís. 3803.

— — — při odškodném podle § 39 zákona proti nekalé soutěži — podobně jako při odškodném podle § 17 tisk. nov. čís. 124/1924 — nejde o soukromoprávní nárok na náhradu škody majetkové, nýbrž o odškodné za příkoří činem způsobené a za jiné osobní újmy, tedy o odškodné na statcích nehmotných čís. 4059.

— — — odškodné podle § 17 není trestem, nýbrž zadostiučiněním a rozhodnutí o něm nemůže býti napadeno zmateční stížností čís. 4493.

— — — při odškodnění ve smyslu § 17 tisk. nov. nejde o soukromoprávní nároky na náhradu majetkové škody, nýbrž o odškodné za újmu na statcích nehmotných čís. 4652, 4059.

— — — tím není dotčen nárok na náhradu škody materielní, jak je upraven v právu občanském (§ 1330 obč. zák. v doslovu třetí novely) čís. 4652.

— — — platební povinnost vlastníka tiskárny vztahuje se podle zákona jen na případy, kde nakladatel (vydavatel) neb odpovědný správce tiskárny byl odsouzen čís. 4652.

— — — v prvé větě § 24 je vyslovena všeobecná zásada o použití norem tam citovaných na tiskopisy neperiodické, kdežto poslední věta upravuje solidární ručení vlastníka tiskárny v každém případě, kde je přiřknuto odškodné podle § 17 nebo kde má býti hrazen trest na penězích, náklady trestního řízení atd., tedy nejen v tom případě, když nakladatel (vydavatel) není znám čís. 4652.

— — — je-li nakladatel neperiodického tiskopisu totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí s ním solidárně podle § 24 tisk. nov. také vlastník tiskárny v rozsahu § 21 tisk. nov. čís. 4652.

— — — byl-li zamítnut návrh soukromého žalobce na vyslovení této platební povinnosti, může tomuto výroku odporovati soukromý žalobce odvoláním, pokud jde o platební povinnost vlastníka tiskárny ohledně přiznaného odškodného za příkoří (§ 17 tisk. nov.), a stížností podle § 392 tr. ř., pokud jde o ručení jeho za náklady trestního řízení čís. 4652.

— — **§ 18:** ustanovení § 18 tisk. nov. předpokládá rozsudek odsuzující; nestanoví, že trestní řízení jest zastaviti čís. 3600.

— — **§ 21:** náhradu nákladů na řízení zrušovací nelze uložiti obžalovanému solidárně s vydavatelem časopisu, netýkalo-li se opravné řízení odpovědného redaktora a tomuto náhrada uložena nebyla (§ 21 odst. prvý a druhý tisk. nov.) čís. 3444.

— — — ustanovením § 21 tisk. nov. je zavedeno bezpodmínečné ručení rázu ryze majetkového za cizí zavinění i bez vlastního zavinění čís. 3883, 4652.

— — — výrok podle § 21 tisk. nov. o ručební povinnosti vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu není výrokem o trestu a nemůže proto býti napadán zmateční stížností z důvodu § 281 čís. 11 tr. ř. čís. 3883.

— — — výtku, že výrok podle § 21 tisk. nov. neměl býti pojat do rozsudku, jest pokládati za dozorčí stížnost podle § 15 tr. ř. čís. 3883.

— — — věcnou výtku, že výrok podle § 21 tisk. nov. je pochyben, an ten, komu se ukládá ručební povinnost, vydavatelem a vlastníkem nebyl a není, jest pokládati za stížnost podle § 392 tr. ř., pokud se

vztahuje na náklady trestního řízení, a za odvolání podle § 14 (3) tisk. nov., pokud se vztahuje na náklady uveřejnění rozsudkového výroku čís. 3881.

— — — za zmateční stížnost (čís. 11 § 281 tr. ř.) nelze ji pokládati ani, pokud se týká ručební povinnosti za tresty na penězích čís. 3881.

— — — závazek vydavatele a vlastníka peridodického tiskopisu k solidárnímu ručení za peněžité částky v § 21 tisk. nov. blíže vypočtené je vysloven již zákonem, takže není ani nezbytně nutno, by byl o tom vydán výslovný nález kmetského soudu čís. 3938.

— — — v § 21 odst. 1 tisk. novely je stanoveno solidární ručení vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu za tresty na penězích, náklady trestního řízení, náhradu škody a odškodné podle § 17, pokud byly uloženy odpovědnému redaktoru, který byl uznán vinným trestným činem uvedeným v § 1 nebo přestupkem zanedbání povinné péče čís. 4652.

— — — platební povinnost, o níž mluví § 24 tisk. nov., vzniká již podle zákona (ex lege). Závazek k solidárnímu ručení je vlastně vysloven již zákonem, takže by ani nebylo nezbytně nutno, by o tom byl učiněn výslovný výrok soudem kmetským čís. 4652.

— — — je-li nakladatel neperiodického tiskopisu totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí s ním solidárně podle § 24 tisk. nov. také vlastník tiskárny v rozsahu § 21 tisk. nov. čís. 4652.

— — **§ 23:** podle § 23 zák. čís. 124/1924 příslušejí vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu opravné prostředky věcným obsahem a formální úpravou stejné jako obžalovanému čís. 3456, 3527, 3774.

— — — jest mu podle § 284 odst. prvý tr. ř. opověděti zmateční stížnost do tří dnů po jeho uvědomění o rozsudku a podle § 285 odst. prvý tr. ř. provésti ji do 8 dnů po ohlášení i tehdy, byl-li mu doručen nežádaný opis rozsudku z moci úřední čís. 3527.

— — — jest mu doručiti zmateční stížnost soukromého obžalobce k odvodu čís. 3456, 3748.

— — — vydavateli a majiteli periodického tiskopisu jest podle § 23 tisk. nov. doručiti vyhotovení rozsudku i stejnopis zmateční stížnosti čís. 3748.

— — — porušení předpisu § 23 tisk. nov. tím, že nebyl k hlavnímu přelíčení obeslán i vydavatel i vlastník periodického časopisu, není zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 3774.

— — — podle § 23 zák. čís. 124/1924 příslušejí vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu tytéž opravné prostředky jako obžalovanému, tedy i právo k odporu podle § 427 odst. 3 tr. ř. proti rozsudku vynesenému v nepřítomnosti obžalovaného proto, že se nemohl dostaviti obžalovaný (nikoli, že se vydavatel a vlastník nemohli dostaviti) čís. 3774.

— — — nezáleží na pojmenování opravného prostředku, nýbrž na obsahu uplatňované výtky čís. 3774.

— — — opravný prostředek jest posuzovati podle jeho obsahu a účelu, nikoli podle jeho označení čís. 3774.

— — — podle § 23 zák. čís. 124/24 sb. z. a n. jest obeslati k hlavnímu přelíčení vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu (vlastníka tiskárny), jimž příslušejí tytéž opravné prostředky jako obžalovanému čís. 3884.

— — — i v případě zprošťujícího rozsudku jest těmto osobám, nebyly-li k hlavnímu přelíčení v prvé stolici proti předpisu § 23 tisk. nov. obeslány, doručiti podle § 285 tr. ř. zmateční stížnost obžalobcovu, by se mohly proti případnému zrušení, pokud se týče možnému vynesení rozsudku odsuzujícího soudem zrušovacím brániti aspoň odvodem čís. 3884.

— — **§ 24:** to, že nakladatel (vydavatel) neperiodického tiskopisu není znám, je objektivní podmínkou trestní zodpovědnosti správce tiskárny ve smyslu § 24 tisk. nov., a to pro dobu, kdy je soudu rozhodnouti o tom, zda se na správce přesouvá trestní zodpovědnost; nesejde na tom, kdy se soukromému obžalobci stalo známým, kdo je nakladatelem (vydavatelem) tiskopisu čís. 4351.

— — — organisace politické strany, nařídivší uveřejnění zprávy (vydání letáku), je též nakladatelem (vydavatelem); ani ji ani sprostředkovatele mezi ní o tiskárnou nelze pokládati za »původce« po rozumu § 1 odst. 3 čís. 3 tisk. nov.; ten je tu neznám; proto není stíhání sprostředkovatele vyloučeno po rozumu §§ 1 a 24 tisk. nov., znal-li obsah zprávy, než ji tiskárně doručil, a věděl-li, že má býti tiskem uveřejněna (§§ 7, 10, 239 tr. zák.) čís. 4413.

— — — § 24 (1) tisk. nov. činí (podpůrnou) odpovědnost správce tiskárny závislou jen na tom, zda je nakladatel (vydavatel) znám čili nic, nečiní však rozdílu, zda je nakladatelem (vydavatelem) osoba právnická či fysická čís. 4607.

— — — nakladatelem po rozumu § 24 tisk. nov. jest osoba, která fakticky obstarává rozmnožování a rozšiřování tiskopisu; při tom je nerozhodno, zda tak činí na účet vlastní či cizí čís. 4645.

— — — vydavatelem ve smyslu § 24 tisk. nov. jest osoba, která dává podnět, by dílo vyšlo tiskem čís. 4645.

— — — zákon má v § 24 (1) tisk. nov. na mysli jen podpůrné ručení vydavatele, nikoliv jeho kumulativní zodpovědnost vedle nakladatele čís. 4645.

— — — je-li nakladatel neperiodického tiskopisu totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí s ním solidárně podle § 24 tisk. nov. také vlastník tiskárny v rozsahu § 21 tisk. nov. čís. 4652.

— — — platební povinnost vlastníka tiskárny vztahuje se podle zákona jen na případy, kde nakladatel (vydavatel) neb odpovědný správce tiskárny byl odsouzen čís. 4652.

— — — v prvé větě § 24 je vyslovena všeobecná zásada o použití norem tam citovaných na tiskopisy neperiodické, kdežto poslední věta upravuje solidární ručení vlastníka tiskárny v každém případě, kde je přiřknuto odškodné podle § 17 nebo kde má býti hrazen trest na penězích, náklady trestního řízení atd., tedy nejen v tom případě, když nakladatel (vydavatel) není znám čís. 4652.

— — — ustanovením § 21 a 24 tisk. nov. je zavedeno bezpodmínečné ručení rázu ryze majetkového za cizí zavinění i bez zavinění vlastního. Platební povinnost, o níž mluví § 24 tisk. nov., vzniká již podle zákona (ex lege) čís. 4652.

— — — závazek k solidárnímu ručení je vlastně vysloven již zákonem, takže by ani nebylo nezbytně nutno, by o tom byl učiněn výslovný výrok soudem kmetským čís. 4652.

— — — tisková novela čís. 124/1924 sb. z. a n. nevymezuje blíže pojem zodpovědného správce tiskárny (§ 24 tisk. nov.); v tomto ohledu jest hledati objasnění v zákonech jiných, na př. v § 5 zák. o tisku, jenž mluví o zřízení správce tiskárny majetníkem tiskárny a o jeho úředním schválení, dále v §§ 3 a 55 živn. řádu, podle nichž mohou i právnické osoby provozovati živnosti za týchž podmínek jako osoby jednotlivé, že však musí zříditi způsobilého náměstka (obchodvedoucího, dílovedoucího) nebo pachtýře (§ 3) a že u koncesovaných živností (§ 15 č. 1 živn. řádu) musí majitel živnosti vyžádati si schválení zřízení náměstka od živnostenského úřadu (§ 55 živn. ř.) čís. 4673.

— — — zodpovědný správce tiskárny při tiskopisu neperiodickém je na roveň postaven zodpovědnému redaktoru při tiskopisech periodic-

ků, na jehož místo v příčině odpovědnosti nastupuje. Platí proto pro zodpovědného správce tiskárny plnou měrou ona zákonná ustanovení, jež se týkají zodpovědného redaktora, jak tomu také výpočtem oněch zákonných ustanovení v § 24 tisk. nov. je dán náležitý výraz čís. 4673.

— — — kdo nebyl ani okresním úřadem ani družstvem vyrozuměn aniž jinak zvěděl o tom, že byl úředně schválen za zástupce tiskařské koncese družstva (§ 55 odst. 2 živn. ř.). a aniž funkci tu skutečně obstarával, nezodpovídá trestně jako odpovědný správce tiskárny (§ 24 tisk. nov.) za zanedbání povinnosti při tisku po rozumu §§ 6, 24 tisk. nov. čís. 4673.

— — **§ 26 (3):** bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přestupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zprošťujícímu podle § 5 tisk. nov., uveřejniti rozsudkový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov. čís. 3837.

— — **§ 27:** ustanovení § 492 tr. zák. bylo rozšířeno v § 27 tisk. nov. na periodické tiskopisy; jsou předmětem trestného činu proti bezpečnosti cti, směřuje-li urážka proti nim jako takovým čís. 3837.

— — — pachatelův úmysl musí směřovati k tomu, dotknouti se cti určité osoby (periodického tiskopisu) a musí býti tento úmysl jiným poznatelný čís. 3837.

— — — při řešení otázky aktivní legitimace k obžalobě pro urážku na cti má se soud v prvé řadě zabývati otázkou, proti komu směřoval úmysl obžalovaného, a má se v tom směru zabývati nejen jeho obhajobou, nýbrž i nadpisem článku a celým jeho obsahem čís. 3837.

— — — měřítko pro čest a úctyhodnost listu jest spatřovati v prvé řadě v tom, jaký jest jeho obsah, jaké přináší zprávy a jaký jest způsob psaní v tomto listu čís. 4027.

— — — uveřejňuje-li se o listu zpráva, v níž se uvádí celá řada důvodů, pro které někteří lidé jej odebírají, a to důvody poukazující venkoncem k tomu, že list není odebírán pro hodnotu obsahu, a v níž se uvádí dále, že, pokud jest list pro svůj obsah odebírán, děje se tak místo odběru »Humoristických listů«, mohla by taková zpráva, třeba že byla míněna pro odběratele, zároveň zahrnovati v sobě i úsudek o hodnotě listu sama, a mohla by tak býti chápána i nepředpojatými čtenáři listu čís. 4027.

— — — pokud jde o vinění z nesociálního činu, bylo-li tvrzeno, že odběratelé byli administrací zaniklého listu žalováni o placení po dlouhé době bez upomínky čís. 4058.

— — — pokud je oprávněn k obžalobě pro urážku na cti majitel zaniklého listu (§ 27 zák. čís. 124/1924) čís. 4058.

— — — pro posouzení otázky, zda byl pozastaveným článkem uražen list (periodický tiskopis) jako takový (§ 27 tisk. nov.), či zodpovědný redaktor (jiní členové redakce), jest přihlížeti nejen k souvislosti jednotlivých míst soukromou obžalobou pozastavených, nýbrž i k souvislosti s nepozastaveným obsahem článku; rozhoduje způsob, jak nepředpojatý čtenář listu při rozumném výkladu bude chápati, kdo byl vlastně uražen čís. 4228.

— — — v drobné zmínce o časopise, že si rád pokecá, nelze spatřovati sesměšňování podle § 491 tr. zák. čís. 4236.

— — **§ 28 čís. 4:** bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 56 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přestupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zprošťujícímu podle § 5 tisk. nov., uveřejniti rozsudkový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov. čís. 3837.

— — **§ 32:** případné porušení § 32 tisk. nov. není ohroženo zmatečností čís. 3560.

— — — nejde ani o důvod zmatečnosti čís. 1 ani čís. 3 § 281 tr. ř., povolal-li soud o své újmě náhradníka za nedostavivšího se kmeta, aniž byl straně přenechal právo jeho volby podle první věty třetího odstavce § 32 tisk. nov. čís. 3560.

— — — účel ustanovení prvé věty § 32 (1) tisk. nov.; porušení předpisu toho není zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 4551.

— — **nař. čís. 125/24** viz prostředky opravné.

— — **promlčení:** ustanovení § 12 (1) tisk. nov. o stavení promlčecí lhůty jest ustanovením práva velícího; tímto ustanovením byl změněn § 530 tr. zák. pro obor tiskových deliktů čís. 3541.

— — — ono ustanovení platí nejen, když původce nemohl býti ihned stíhán, nýbrž i tehdy, když se tak mohlo státi, poněvadž jeho osoba byla obžalobci známa již před podáním stíhacího návrhu proti zodpovědnému redaktoru čís. 3541.

— — — promlčecí lhůta proti zodpovědnému redaktoru staví se tím, že bylo zavedeno trestní řízení proti vydavateli čís. 3541.

— — — předpokladem předpisu § 12 odst. prvý tisk. nov. o stavení promlčení jest totožnost skutku a různost odpovědných osob, nikoliv různost skutků v příčině jedné a téže osoby odpovědné čís. 3548.

— — — promlčení přestupku § 6 tisk. nov. je vyloučeno, byl-li včas podán stíhací návrh pro přečin urážky na cti čís. 3869.

— — — stíhací návrh (obžaloba) pro přečin urážky na cti tiskem obsahuje v sobě i stíhací návrh (obžalobu) pro přestupek § 6 tisk. nov. čís. 3869.

— — — promlčecí lhůta jest při přečinu proti bezpečnosti cti podle § 532 tr. zák. tři měsíce; za předpokladů § 11 tisk. nov. se zřetelem na § 40 tisk. zák. šest měsíců čís. 3889.

— — — výzva k pojmenování původce není stíhacím úkonem čís. 3889.

— — — za souhlas ke stíhání člena Národního shromáždění bylo ve smyslu § 1 zák. čís. 126/1924 »žádáno« teprve, když byla žádost u příslušné sněmovny (u předsednictva) skutečně podána, nikoli již, když byla žádost soudem napsána čís. 4076.

— — — zahájením trestního řízení proti zodpovědnému redaktorovi a vydavateli periodického tiskopisu staví se promlčecí lhůta proti (neznámému) pisateli urážlivého článku čís. 4133.

— — — dnem, kdy soud požádal předsednictvo senátu o souhlas ke stíhání obviněného senátora, staví se podle § 1 zák. čís. 126/1924 promlčecí doba až do dne, kdy soud úředně zvěděl, že nastala událost, jež má v zápětí, že onoho souhlasu k trestnímu stíhání není již zapotřebí (kdy bylo vydáno rozhodnutí presidenta republiky, jímž byl senát rozpuštěn) čís. 4240.

— — — v § 40 tisk. zák. je stanoveno zvláštní promlčení pro trestné činy spáchané tiskopisem. Spadá sem tudíž i přečin proti bezpečnosti cti podle § 1 tisk. novely a § 493 tr. zák., jakož i přestupek zanedbání povinné péče podle § 6 tisk. novely čís. 4696.

— — **prostředky opravné:** výrok nalézacího soudu podle § 6 prov. nař. k tiskové novele lze napadati toliko zmateční stížností z důvodu zmatečnosti čís. 6 § 281 tr. ř. a nikoli samostatnou stížností na vrchní soud, jenž by v oboru své působnosti trestním řádem vytýčené ani nemohl případně odůvodněné stížnosti vyhověti zrušením rozsudku kmetského soudu čís. 3501.

— — — byl-li původce a zodpovědný redaktor zproštěni vzhledem k § 4 tisk. nov. z obžaloby, při čemž však podle § 13 tisk. nov. vysloveno, že pravdivost zprávy prokázána nebyla, a uloženo zodpovědnému redaktorovi a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili rozsudkový výrok a hradili útraty, jest jim přiznati právo zmateční stížnosti čís. 3600.

— — — podmínkou příkazu zodpovědnému redaktorovi a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili rozsudečný výrok (§ 13 odst. 2 tisk. nov.) jest, by soud vyslovil ve výroku, že pravdivost zprávy nebyla prokázána; nestane-li se to a nebylo-li ani uveřejnění uloženo, jest rozsudek napadnouti zmateční stížností z důvodu, že to nebylo vysloveno; nestačí odvolání, že nebylo uloženo uveřejnění čís. 3837.

— — — k rozhodování o útratách jest podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud čís. 3837.

— — — výrok podle § 21 tisk. nov. o ručební povinnosti vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu není výrokem o trestu a nemůže proto býti napadán zmateční stížností z důvodu § 281 čís. 11 tr. ř. čís. 3883.

— — — výtku, že výrok podle § 21 tisk. nov. neměl býti pojat do rozsudku, jest pokládati za dozorčí stížnost podle § 15 tr. ř. čís. 3883.

— — — věcnou výtku, že výrok podle § 21 tisk. nov. je pochyben, an ten, komu se ukládá ručební povinnost, vydavatelem a vlastníkem nebyl a není, jest pokládati za stížnost podle § 392 tr. ř. i, pokud se vztahuje na náklady trestního řízení, a za odvolání podle § 14 (3) tisk. nov., pokud se vztahuje na náklady uveřejnění rozsudkového výroku čís. 3881.

— — — za zmateční stížnost (čís. 11 § 281 tr. ř.) nelze ji pokládati ani, pokud se týká ručební povinnosti za tresty na penězích čís. 3881.

— — — podle § 23 zák. čís. 124/24 sb. z. a n. jest obeslati k hlavnímu přelíčení vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu (vlastníka tiskárny), jimž přísluší tytéž opravné prostředky jako obžalovanému čís. 3884.

— — — i v případě zprošťujícího rozsudku jest těmto osobám, nebyly-li k hlavnímu přelíčení v prvé stolici proti předpisu § 23 tisk. nov. obeslány, doručiti podle § 285 tr. ř. zmateční stížnost obžalobcovu, by se mohly proti případnému zrušení, pokud se týče možnému vynesení rozsudku odsuzujícího soudem zrušovacím brániti aspoň odvodem čís. 3884.

— — — je-li nakladatel neperiodického tiskopisu totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí s ním solidárně podle § 24 tisk. nov. také vlastník tiskárny v rozsahu § 21 tisk. nov. čís. 4652.

— — — byl-li zamítnut návrh soukromého žalobce na vyslovení této platební povinnosti, může tomuto výroku odporovati soukromý žalobce odvoláním, pokud jde o platební povinnost vlastníka tiskárny ohledně přiznaného odškodného za příkoří (§ 17 tisk. nov.), a stížností podle § 392 tr. ř., pokud jde o ručení jeho za náklady trestního řízení čís. 4652.

— — **příslušnost:** k rozhodování o útratách jest podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud čís. 3837.

— — — bylo-li trestní řízení vedeno po rozumu § 50 tr. ř. a § 26 odst. (3) tisk. nov. proti pisateli článku pro přečin a proti redaktorovi pro přestupek společně před kmetským soudem, jest o odvolání, pokud směřuje proti tomu, že soud neuložil redaktorovi, zproštěnému podle § 5 tisk. nov., uveřejniti rozsudkový výrok podle § 13 tisk. nov., rozhodovati zrušovacímu soudu; nejde tu o věc přestupkovou ve smyslu § 28 čís. 4 tisk. nov. čís. 3837.

— — — věcná příslušnost kmetského soudu nemůže býti rozšiřována na jiné trestné činy než v §§ 1 a 6 zák. čís. 124/24 uvedené (§ 6 nař. čís. 125/24) čís. 3938.

— — **zák. čís. 126/1924** viz urážka tiskem — promlčení.

— **tlačou:** stala-li sa urážka na cti tlačou, treba smysel závadného článku vykladať len podľa jeho skutočného obsahu tak, ako pôsobí na priemerného čitateľa; netreba síce, aby bol urazený pomenovaný, vyžaduje sa však, aby bolo možno bezpochybne ustáliť, koho mal páchateľ na mysli čís. 4452.

— **úřadu** viz urážka dle čl. V.

— **úředníka** viz úředník veřejný.

Určitosti úkladného podniku (§ 2 zák. č. 50/23): je učiněno zadost, je-li jasno, proti kterému právnímu statku, uvedenému v § 1 zák. na ochr. rep., má býti útok podniknut; vypracování podrobností plánu však třeba není čís. 4799.

— — — není třeba, by byly již stanoveny jeho jednotlivosti; stačí, je-li jisto, proti kterému právnímu statku § 1 zák. na ochr. rep. má býti útok podniknut čís. 4846.

Urychlené vyřízení žádosti: za odpis daní a úplatek čís. 4052.

Urychlení úředního výkonu: za úplatek čís. 4047.

Úřad: pokud jeho hanobení je hanobením republiky čís. 4203.

— jeho hanobení čís. 3784.

— viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

— **bezpečnosti (veřejné obžaloby):** křivá výpověď před ním čís. 3494.

— **veřejný** viz veřejný úřad.

Úřední hodiny: práce mimo ně a úplatek čís. 4047.

— **hospodaření** viz urážka dle § 488.

— **tajemství: § 23 služ. pragm.:** k otázce rozsahu zproštění úředníka od povinnosti zachovávati úřední tajemství (§ 151 čís. 2 tr. ř.; § 23 služ. pragm.) čís. 4522.

— — — státní úředník v činné službě u úřadu, kde se obžalovaný dopustil trestného činu (§ 101 tr. zák.), může býti slyšen jako znalec v otázkách úředních (o způsobu úřadování a postupu při rozhodování ve věcech daňových); nevadí, že byl za znalce navržen presidiem dotyčného úřadu, připojivším se k trestnímu řízení jako soukromý účastník čís. 4522.

— — — výslech státního úředníka jako svědka bez předchozího zproštění povinnosti zachovávati úřední tajemství je nepřípustný po rozumu § 151 č. 2 tr. ř. jen, pokud je samotným svědkem nebo jinak poukázáno k tomu, že se zamýšlený výslech dotkne postřehů nebo poznatků, jejichž vyjevením poruší svědek úřední tajemství čís. 4598.

— — — svědectví a nález a posudek státního úředníka jsou neplatné (§ 151 č. 2, 120 tr .ř.) jen v těch částech, jimiž vyjevil poznatky a postřehy, které z důvodu úředního tajemství vyjeviti nesměl čís. 4598.

— **úkon:** a nutná obrana čís. 3835.

— **výkon:** jeho urychlení za úplatek čís. 4047.

— **zpráva:** dle § 2 (1) tisk. nov. čís. 3600.

Úředník: zlehčování po rozumu § 27 zák. o nekalé soutěži se nedopouští, kdo jednal jako úředník ve smyslu vl. nař. čís. 104/31 sb. z. a n. a zákona čís. 165/24 sb. z. a n. z příkazu svého představeného v okruhu své úřední činnosti čís. 4807.

— **soudní kanceláře:** pod ustanovení § 4 zákona o úplatkářství spadá i přijetí daru úředníkem (soudní kanceláře) za práci (za provedení zápisů

v pozemkové knize a za doručení knihovních výpisů) vykonanou mimo úřední hodiny za účelem urychlení úředního výkonu čís. 4047.

— **státní** viz státní úředník.

— **veřejný: dle §§ 68, 81, 312 tr. zák.:** pro ochranu § 68 tr. zák. rozhoduje formální oprávnění k úřednímu výkonu čís. 3392, 3402, 3835.

— — — pro zvýšenou ochranu vrchnostenských osob ve smyslu druhého odst. § 68 tr. zák., pokud plní vrchnostenský příkaz nebo konají službu, se nevyžaduje, by jejich konkretní výkon byl také věcně oprávněn, stačí úplně, jsou-li splněny podstatné náležitosti formální, a to aspoň v té míře, že by bez nich jednání pozbylo vůbec formy jednání úředního čís. 3402.

— — — zákon staví v § 68 tr. zák. na roveň trvalému ustanovení úředníkem, zřízencem nebo sluhou při státním nebo obecním úřadě vyslání osoby, která není ani úředníkem, ani zřízencem, ani sluhou úřadu, úřadem za účelem určitého úkonu čís. 3461.

— — — uložení práce vrchností osobě soukromé zakládá však poměr ve smyslu § 68 tr. zák. jen, jde-li o takový příkaz, který jest v rámci úředních úkonů vrchnosti, uložených jí zákonem nebo povahou jejího úřadu nebo služby. Příkazem musí býti přenesena na vyslance část působnosti úřadu samého čís. 3461.

— — — proti úřednímu výkonu jest vyloučena nutná obrana, leč by se výkon úřední osoby sám jevil bezprávným útokem (byl by nedovolený, zakládal by zločin zlého užívání moci úřední, nenáležel by vůbec k působnosti úřední osoby) čís. 3818, 3835.

— — — pro ochranu podle § 81 (68) tr. zák. jest rozhodnou jen formální oprávněnost k služebnímu výkonu. Naproti tomu jest zásadně nerozhodné, zda jest úřední výkon i věcně odůvodněn čili nic čís. 3835.

— — — skutková podstata § 81, 312 tr. zák. nezbytně předpokládá, že vrchnost (úřad) udělivší určitý rozkaz byl i formálně oprávněn učiniti rozhodnutí, jehož výkon měl býti zmařen násilným zprotivením a při němž se pachatel dopustil urážlivého projevu, že takové rozhodnutí náleží do působnosti tohoto úřadu čís. 4036.

— — — formální oprávnění k výkonu, který jest provésti jen na žádost strany, závisí na tom, že tu byla v době provádění výkonu tato žádost neb aspoň svolení k němu čís. 4202.

— — — přibráním koho (obecního zřízence — polního hlídače) vrchnostenskou osobou (četnickým strážmistrem) k úřednímu (služebnímu) úkonu (k četnické asistenci) nenabývá přibraný zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. čís. 4278.

— — — zřízení soudcem je zřízení soudem a příkaz soudce jest příkazem soudu (státního úřadu), příkazem vrchnostenským čís. 4283.

— — — v případném předpokladu obžalovaných, že jde v úkonech soudu a jeho zmocněnců o neoprávněný zásah do jejich práv, protože se nedostává věcných předpokladů takového zákroku soudu, šlo by jen o mylný výklad zákonných pojmů »konání úřadu (služby)« a »vykonávání vrchnostenských příkazů« ve smyslu § 68/81 tr. zák., tudíž o neznalost trestního zákona, jež jest podle § 3 tr. zák. bez vlivu na trestnost jednání čís. 4283.

— — — kdy vyviňuje (§ 2 e) tr. zák.) omyl ohledně oprávnění lesního zřízence zakročovati v cizím revíru? čís. 4348.

— — — úkon veřejného činitele pozbývá povahy výkonu úřadu (služby) a činitel sám zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. jen, nespadá-li dotčený úkon vůbec podle povšechné své povahy v okruh jeho oprávnění a povinností; stačí, že veřejný činitel byl formálně k dotčenému úkonu oprávněn, třebaže tu nebyly jeho věcné předpoklady čís. 4432.

— — — skutková podstata zločinu veřejného násilí podle § 81 tr. zák. předpokládá vždy totožnost osoby, v § 68 tr. zák. jmenované, proti níž skutečné násilné vztažení ruky (nebezpečná pohrůžka) směřuje, s onou, jejíž výkon vrchnostenského rozkazu, úřadu nebo služby má býti tímto způsobem zmařen čís. 4664.

— — — výkonem vrchnostenského příkazu — propůjčujícím dotčené osobě zvláštní ochranu §§ 68, 81, 312 tr. zák. po dobu výkonu — jest ovšem činnost té které osoby jen, spadá-li úkon, k němuž příkaz směřuje, formálně do oboru působnosti vrchnosti, jež příkaz dala, a nevybočil-li zmocněnec formálně z mezí daného mu příkazu čís. 4695.

— — — svépomoc má sice místo k odvrácení protiprávního útoku soukromé osoby, nikoliv i proti formálně oprávněnému zákroku vrchnostenské osoby, jejíž zákrok, byť věcně neodůvodněný nebo nepřiměřeným způsobem prováděný musí dotčená jím osoba trpěti s výhradou stížnosti k vrchnosti, zákrok onen nařídivší nebo jinak veřejnému činiteli nadřízené čís. 4695.

— — — skutečnost, že 2. odstavec § 68 tr. zák. činí jen při lesních úřednících a lesním dozorčím personálu ochranu podle tohoto §u, k němuž poukazují §§ 81 a 312 tr. zák. co do kruhu osob jimi chráněných, závisí na tom, že byli vzati (příslušným politickým úřadem) do přísahy, nasvědčuje tomu, že u ostatních osob tamtéž vypočtených, tedy zejména i u »úředníků, vyslanců, zřízenců a služebníků obecních úřadů«, se vzetí do přísahy jako zákonný předpoklad ochrany podle § 68 tr. zák. nevyžaduje čís. 4779.

— — — výkonem veřejného úřadu nebo veřejné služby nebo vrchnostenského příkazu nejsou výlučné vlastní úkony vrchnostenské (zákroky a opatření), jimiž uskutečňuje veřejný činitel přímo, co shledává v zájmu úřadu nebo služby nutným aneb účelným nebo třeba, co mu vrchností přikázáno. Službu svou neb úřad svůj nebo vrchnostenský příkaz vykonává veřejný činitel i vším, čeho třeba ku předsevzetí oněch vlastních úkonů vrchnostenských, tudíž obzvláště také dostavením se na místo a přítomností na místě, na kterém jest mu úkon označeného rázu předsevzíti čís. 4851.

— — — výkon práv a povinností, jichž nabyl občan volbou do obecního zastupitelstva, je podmíněn složením slibu věrnosti Československé republice; odmítnutím slibu stal se zvolený pouhým posluchačem; rušil-li pořádek v zasedací síni (ujav se svémocně slova, ač mu v tom bylo bráněno), požívá obecní strážník, odstraňuje ho z příkazu orgánu dohlédacího (politického) úřadu ze zasedací síně, ochrany § 68 tr. zák. čís. 4868.

— — bezpečnostní orgány: četník smí použíti zbraně i, nelze-li jinak překonati odpor směřující ke zmaření jeho služebního výkonu čís. 3818.

— — — přibráním koho (obecního zřízence — polního hlídače) vrchnostenskou osobou (četnickým strážmistrem) k úřednímu (služebnímu) úkonu (k četnické asistenci) nenabývá přibraný zvláštní ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák. čís. 4278.

— — — městský strážník jest formálně oprávněn stíhati a zatknouti podezřelou osobu, dopustivší se trestného činu v obvodu, pro nějž je ustanoven, i mimo tento obvod; pokud vyviňuje podle § 2 e) tr. zák. omyl pachatelův ohledně tohoto oprávnění čís. 3370.

— — — ustanovení § 68 tr. zák. nečiní vrchnostenskou povahu zřízenců obecního úřadu (členů civilní stráže) závislou na nosení určitého šatu (odznaku), aniž ji omezuje na dobu, po kterou konají bezpečnostní službu podle rozvrhu práce mezi jednotlivé členy bezpečnostní stráže čís. 3413.

— — — i strážník, který jest z důvodu nutného zotavení pro určitou dobu zproštěn povinnosti výkonu bezpečnostní služby požívá — zakročuje při postřehnutí trestných činů i z vlastního podnětu — ochrany §§ 68, 81 tr. zák., je-li poznání, že jde o strážníka konajícího službu, — sprostředkované zpravidla již služebním stejnokrojem — osobě úkonem dotčené sprostředkováno jiným způsobem (strážník se jí legitimuje) čís. 3413.

— — — policejní stráž smí přiložiti svěrací řetízek, kdykoliv toho vyžaduje její osobní bezpečnost nebo bezpečné předvedení pachatele, podezřelého z útěku čís. 3835.

— — — ochrany §§ 68, 81 tr. zák. požívá i strážník, předsevzavší služební výkon cestou ze služby domů; nezáleží na tom, že nezakročil výslovně jménem zákona; stačí, jednal-li v oboru své úřední působnosti čís. 4357.

— — — strážník, čekající na chodbě soudu jako svědek, není ve výkonu služby (§ 68 tr. zák.) čís. 4492.

— — — z povahy bezpečnostní služby, jejímž úřadům a činitelům náleží zejména péče o bezpečnost osob a majetku a o zachování, po případě zjednání veřejného klidu a pořádku, plyne, že vykonáváním služby jest i pouhá pohotovost k případným zákrokům nutným k zabezpečení oněch právních statků nebo k repressi proti jich ohrožení a poškození čís. 3626.

— — — člen obecní rady, pověřený obecním zastupitelstvem k dozoru nad bezpečnostní policií, požívá ochrany § 68 tr. zák. a jest veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101, 153 tr. zák., kdykoliv jedná obstarávaje úkony vnitřní bezpečnostní policie (zakročuje při hádkách, výtržnostech nebo rvačkách); nezáleží na tom, že byly přítomné také jiné osoby, povolané k péči o bezpečnost osob a majetku (starosta, strážník a četníci), ani na tom, že se před svým zákrokem ozbrojil býkovcem čís. 3392.

— — hajný (lesní a polní): kontinuita služebního výkonu opravňuje hajného k nutným výkonům i mimo vlastní revír (§ 58 lesního zákona, § 4 zák. ze dne 16. června 1872, čís. 84 ř. zák.) čís. 4116.

— — — výkon práva hlídače (hajného) podle § 6 zákona ze 16. června 1872, čís. 84 ř. zák., který platí i pro lesní hajné a pro Moravu, není omezen na obvod, pro který jest hajný ustanoven, nýbrž jest mu je přiznati i v bezprostředním okolí služebního obvodu čís. 4264.

— — — jde proto o výkon onoho práva, odebírá-li lesní hajný na hranicích svého revíru (služebního obvodu) v sousedním lese pilku důvodně podezřelému z krádeže stromku v lese svěřeném jeho dohledu čís. 4264.

— — — pojal-li lesní zřízenec podezření, že by pachatel, jehož spatřil v lese svěřeném jeho dozoru a stopoval, mohl v lese škoditi, an měl s sebou ruční pilku, jednal jen za účelem kontinuity služebního úkonu (§§ 57 a 58 lesního zákona), když, počkav na lesní cestě vedoucí cizím lesem na pachatele, prohlásil pilku za zabavenu a vyzval ho, by mu ji vydal čís. 4348.

— — — kdy vyviňuje (§ 2 e) tr. zák.) omyl ohledně oprávnění lesního zřízence zakročovati v cizím revíru? čís. 4348.

— — — ani u hajných myslivosti není zvláštní ochrana §§ 68, 81, 312 tr. zák. závislá na nosení předepsaného služebního šatu nebo odznaku; stačí, ví-li pachatel odjinud, že jde o osobu vzatou do přísahy jako hajný myslivosti a ustanovenou ke službě ochrany v revíru, v němž se čin stal čís. 4363.

— — — přísaha a ustanovení pro lesní strážní službu nezahrnuje však v sobě i přísahu a ustanovení pro službu ochrany myslivosti, do jejíhož oboru spadá zabavení a odnětí pušky čís. 4363.

— — — zajal-li lesní v lese jeho dozoru svěřeném dobytek tam se pasoucí a hnal jej do vsi, by tak zjistil majitele, požívá při tomto úkonu ochrany § 68 tr. zák. i mimo obvod onoho lesa čís. 4353.

— — — za službu přísežného lesního personálu lze považovati jen službu k ochraně lesního majetku, za službu přísežného polního hlídače pak jen službu k ochraně polního majetku; nespadá sem služba, záležející v tom, že přísežný lesní a polní hlídač, dozírající na ledování na rybníku, patřícím k obvodu jeho dohledu svěřeném, zavíral za pachatelem, vykázaným z rybníka, vrata v ohradě a pak ho odváděl k četnictvu čís. 4529.

— — — pravomoc lesních hajných není upravena výlučně předpisy lesního zákona (čís. 250/1852 ř. zák.), nýbrž platí pro ně, najmě i na Moravě, předpisy zák. č. 84/1872; v případech § 3 čís. 2 tohoto zákona je hajný oprávněn i k opatřením, jichž třeba ke zjištění osoby přistiženého, a to po případě i mimo les jeho dohledu svěřený čís. 4688.

— — — hajný požívá ochrany § 68 tr. zák. i při měření kusů dříví (stromků), při jichž odcizování pachatele přistihl čís. 4805.

— — — lesní a polní zřízenci, vzatí do přísahy pro určitý obvod pozemkový, jsou podle povahy své služby povinni a oprávněni vykonávati dozor v zásadě jen v tom obvodu, pro který byli ustanoveni; nepožívají ochrany § 68 tr. zák., jestliže — jsouce na honu na pozemcích mimo onen obvod (na nichž má jejich zaměstnavatel pronajatu honitbu) — zakročují proti osobě, vystřelivší na svých pozemcích čís. 4820.

— — obecní orgány: starosta obce koná svůj úřad již přítomností v místnosti obecního úřadu k vůli vyřízení některé dosud nevyřízené věci; ochrany § 312 tr. zák. nepozbývá ani tím, že přerušil vyřízení této věci, by vyslechl a rozhodl žádost dostavivší se strany, ani tím, že se bránil proti nepřístojnému chování se této strany způsobem, který by jinak neměl nic společného s výkonem služby obecního starosty čís. 4138.

— — — obecní rada vybočila z mezí své působnosti, ana, nevyvolavši a nevyčkavši rozhodnutí příslušného soudu, sama přikročila ihned k exekučnímu výkonu odevzdání dítěte do opatrování a výživy. Její rozhodnutí nemá tu povahu vrchnostenského rozkazu čís. 4036.

— — — ochrany § 68 tr. zák. požívá i nepřísežný smluvní úředník městských jatek, vedoucí účetnictví podniku a vybírající obecní dávky a státní daň z masa; jde o vynucení výkonu jeho služby po rozumu § 81 tr. zák., byl-li donucen k odvážení a ke zdanění dobytka, přivezeného do jatek k porážce čís. 4500.

— — — obecní starosta, jemuž přísluší výkon místní a zvláště silniční policie, může kdykoliv, i když je k výkonu služby určen strážník, výkon této služby provésti sám; může tudíž sám vykonati službu strážníka a může k potlačení nebo přemožení odporu, kladeného osobou, proti níž úřední zákrok směřuje, užíti přiměřené brachiální čís. 4635.

— — — obecní zřízenec (sluha), provázející berního vykonavatele na jeho požádání, nepožívá při exekučním úkonu ochrany §§ 68, 81 tr. zák., nebyl-li k tomu určen zvláštním příkazem vrchnostenským pro něho závazným (příkazem obecního úřadu, starosty obce) čís. 4664.

— — — obecní radní, provádějící k příkazu obecního starosty kontrolu vstupenek při zábavě po rozumu § 9 řádu o vybírání dávky ze zábav (pro Čechy), požívá ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák., třebaže kontrolu tu provádí nepřiměřeným způsobem v sále, ve kterém se zábava koná; nezáleží na tom, že se nevykázal předepsaným ověřením, je-li pachateli beztak znám čís. 4695.

— — — člen obecního zastupitelstva, pověřený k příkazu okresního úřadu obecním zastupitelstvem prováděním kontroly, zda jsou váha a jakost pečiva, stanovené okresním úřadem, v živnostenských podnicích dodržovány, požívá při provádění této kontroly jakožto obecní zřízenec ochrany podle § 68 tr. zák., třebaže nebyl vzat do přísahy a vybaven další výkonnou mocí čís. 4779.

— — výkonný orgán: výkonný orgán jest oprávněn dožádati se přímo pomoci četnictva, má-li za to, že četnická pomoc jest při výkonu exekuce nutná čís. 3818.

— — — výkonný orgán (berní vykonavatel) je povšechně povolán k zabavení svršků; i když přišel provésti prodej zabaveného dobytčete, požívá ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák., pátrá-li i po hotových penězích v bytě (v posteli nezl. dcery) dlužnice; nezáleží na tom, zda měl služební stejnokroj (úřední čepici) čís. 4432.

— — — podle zákona (§ 26 ex. ř. a 350 zák. ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n.) jsou exekuční orgánové a též berní exekutoři oprávněni přímo vyžádati si podporu místních orgánů bezpečnostních, to ovšem jen za tím účelem, »by zmařili odpor jim činěný« čís. 4664.

— — železniční zřízenec (orgán): ochranu podle § 81 (68) tr. zák. nelze omezovati na železniční zřízence, náležející k dopravním úředníkům v užším slova smyslu (§ 15 čís. nař. ze dne 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. z roku 1852) čís. 3690.

— — — komisař a dílovedoucí, zaměstnaní v dílnách Č. S. D., pověření nadřízeným úřadem provedením zkušební jízdy železničním vozem, požívají ochrany § 81 (68) tr. zák., brání-li komu ke vstupu do onoho zkušebního vozu; nezáleží na tom, že nenáležejí přímo k vlakovému (nádražnímu) personálu a že nejsou oděni ve stejnokroj čís. 3690.

— — — strážník trati jest oprávněn (§ 68 tr. zák.) vykázati toho, kdo jde po nedovolené cestě (po mostě) a, neuposlechne-li, zjistiti jeho jméno, a odepřel-li se legitimovati (choval-li se násilně), zajistiti se jeho osobou čís. 3738.

— — — za tím účelem, by dovedl pachatele ke zjištění totožnosti na staniční úřad, smí se po případě vzdáliti i ze svého stanoviště čís. 3738.

— — — ustanovení § 102 železničního provozního řádu (čís. nař. ze 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. z roku 1852) o oprávnění železničních zřízenců zadržeti osoby, přestoupivší předpisy onoho řádu, platí i pro zřízence elektrických pouličních drah; k oněm předpisům patří i zákaz poškoditi nebo znečistiti vozidla čís. 4246.

— — jednotlivé jiné případy: dozorce vězňů, jemuž bylo procesním soudem nařízeno, by vykonal na pachateli kárný trest vězení (§ 199 odst. 2, 201 c. ř. s.), požívá ochrany § 68 tr. zák. zadržuje pachatele, který se chtěl vzdáliti z jednací síně, by se vyhnul výkonu onoho trestu čís. 3752.

— — — civilní geometr požívá ochrany § 68 tr. zák., je-li úkon, jímž byl Státním pozemkovým úřadem pověřen, v rámci úředních úkonů tohoto úřadu čís. 3461.

— — — vojenská stráž požívá ochrany § 68 tr. zák.; její urážka je přestupkem podle § 312 tr. zák. čís. 3879.

— — — učitel náboženství (katecheta) je státním úředníkem ve smyslu druhého odstavce § 101 tr. zák. a veřejným úředníkem ve smyslu § 153 tr. zák. čís. 4193.

— — — koná svůj úřad i na chodbě, kam vyšel za pachatelem, vstoupivším před tím do třídy, by ho upozornil na nepřípustnost jeho počínání čís. 4193.

— — — ohledač dobytka a masa jest veřejným úředníkem ve smyslu § 68 tr. zák.; není však formálně oprávněn (§ 81 tr. zák.) provésti ohledání dobytčete (stáje), projevila-li strana způsobem pro něho zjevným vůli, že si již dobytčího pasu nepřeje (prohlásivši, že dobytče prodati již nechce) čís. 4202.

— — — zřízení soudcem je zřízení soudem a příkaz soudce jest příkazem soudu (státního úřadu), příkazem vrchnostenským čís. 4283.

— — — ochrany podle § 68 (81, 312) tr. zák. požívá nejen soudce, určuje k návrhu souseda hranice pozemků, a četnický strážmistr při určení tom asistující, nýbrž i pomocník civilního geometra, umísťuje z příkazu soudce mezníky tam, kam soudce nařídil (kopaje jámu pro mezníky) čís. 4283.

— — — v případném předpokladu obžalovaných, že jde v úkonech soudu a jeho zmocněnců o neoprávněný zásah do jejich práv, protože se nedostává věcných předpokladů takového zákroku soudu, šlo by jen o mylný výklad zákonných pojmů »konání úřadu (služby)« a »vykonávání vrchnostenských příkazů« ve smyslu § 68/81 tr. zák., tudíž o neznalost trestního zákona, jež jest podle § 3 tr. zák. bez vlivu na trestnost jednání čís. 4283.

— — — učitel (učitelka) obecné školy jest veřejným úředníkem po rozumu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák. i osobou jmenovanou v § 68 tr. zák. čís. 4509.

— — — ochrany požívá i na chodbě školy, kam vyšel, by napomenul rušitele vyučování ke klidu, nebo utekl, by ušel útoku pachatelovu ve třídě čís. 4509.

— — — ošetřování nemocných ve veřejných nemocnicích je záležitostí veřejnou; lékaři těchto nemocnic, konající lékařské práce, k nimž patří i udržování pořádku při léčení, obstarávají veřejné záležitosti čís. 4576.

— — — ochrany §§ 68, 81 tr. zák. požívá lékař (asistent) veřejné nemocnice, nařizující při výkonu lékařské služby po uplynutí doby pro návštěvy, aby se hosté vzdálili z místnosti, poněvadž přijde visita čís. 4576.

— — — ochrana listonoše na služební pochůzce (§ 68 tr. zák.). Její podmínky. Není vyloučena tím, že nezachovány v nepodstatných bodech předpisy ministerstva pošt a telegrafů o doručovací službě z roku 1931 čís. 4732.

— — dle práva slovenského: zamestnanci v štátnych zárobkových podnikoch, vedených podľa zásad súkromopodnikateľských, nie sú verejnými úradníkmi v smysle § 461 tr. zák. čís. 4398.

— — — pověří-li okresní úřad moci svého dozorčího práva vedením agendy dobytčích pasů někoho, kdo není zároveň starostou obce neb obecnotářem, nelze tohoto zmocněnce vzhledem k ustanovení §§ 9, 126 lit. b) zák. čl. VII:1888 považovati za úředníka ve smyslu § 393 tr. zák. čís. 4419.

— — **dle § 331 tr. zák.:** skutková podstata § 331 tr. zák. nevyžaduje vědomí pachatelovo o protiprávnosti osobní prohlídky čís. 3936.

— — — obecní starosta, jemuž přísluší výkon místní a silniční policie, může, i když je k výkonu služby určen strážník, kdykoliv výkon této služby provésti sám a k potlačení (přemožení) odporu, kladeného osobou, proti níž tento zákrok směřuje, užíti přiměřené brachiální síly, aniž se tím dopouští přestupku podle § 331 tr. zák. čís. 4635.

— — viz též ochrana úřadov.

— — viz též úradníci verejní.

— — **dle § 101 odst. 2 tr. zák.** viz zneužití moci úřední.

— — **dle § 153 tr. zák.** viz uškození na těle (§ 153).

Uschování ukradené věci viz podílnictví.

Úsměšky: nejsou sesměšňováním dle § 491 tr. zák. čís. 4236.

Usmrcení ryb: vypuštěním vápenné vody do potoku čís. 3786.

Usnesení: soud není oprávněn své usnesení, jímž odsouzenému účinky amnestie bezpodmínečně přiznal, zrušiti z důvodu jakéhokoli čís. 4103.

— právoplatné rozhodnutí soudní smí býti změněno jen v případech, v nichž zákon propůjčuje soudu právo k takovému postupu nebo takový postup ukládá; ve všech jiných případech jsou právoplatná rozhodnutí soudní nezměnitelná čís. 4275.

— aby soudcovské rozhodnutí bylo účinné, je zapotřebí oznámiti je zúčastněným stranám; to se děje buď ústním prohlášením před soudem anebo doručením prvopisu nebo písemného vyhotovení (§ 77 tr. ř.); kterého z těchto způsobů oznámení se použije, řídí se povahou rozhodnutí. Není-li ten neb onen způsob zákonem výslovně předepsán, může býti podle volby soudcovy použito té či oné formy. Pro usnesení o útratách podle § 390 tr. ř. určitá forma oznámení předepsána není; stává se tedy takové usnesení účinným, ať bylo stranám oznámeno tím či oním z obou způsobů oznámení. Účinnost jeví se v tom, že jednak soud je vázán prohlášeným usnesením, jednak že platí prohlášené usnesení i oproti stranám. Důsledkem toho jest, že lhůta stanovená pro stížnost (proti usnesení tomu) v § 481 tr. ř. počíná se, prohlášeno-li usnesení ústně, od tohoto prohlášení čís. 4634.

— **mezitímní:** zákaz § 325 tr. ř. při jeho odůvodnění čís. 3923.

— — viz též porota.

Uspořádání provozování hudebních skladeb: o sobě stačí k objektivní skutkové podstatě přečinu podle § 45 nového autorského zákona; platí tu dvojí zodpovědnost za zásah; zodpovědnost provozovatelova i zodpovědnost pořadatelova čís. 4305.

Ústava republiky: podněcování k její změně čís. 3730.

Ústavní činitel: jeho hanobení čís. 3784.

— — viz též ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

— **listina:** předmětem ochrany podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky není všeobecný státovědecký pojem demokraticko-republikánské státní formy, ať jest zbudována na jakýchkoliv zásadách, nýbrž jen demokraticko-republikánská forma státu, která podle platné ústavní listiny tvoří základ státního zřízení Čsl. republiky čís. 3658.

— — dle § 117 ústavní listiny je projev mínění volný jen v mezích zákona, jímž jest proto omezena i volnost rozboru politických otázek za účelem přeměny ústavy a formy státu, zejména i na veřejných táborech a agitace politických stran, které jsou přirozeně i v jinaké své činnosti vázány zákonem a povinny zanechati všeho, co se příčí ustanovením trestního zákona. Závaznou mezí projevu mínění a veřejné (politické) agitace jsou pak obzvláště i předpisy zákona na ochranu republiky čís. 4830.

— — předpis § 1 čís. 3 nov. k tr. ř. nebyl dosud změněn ani zrušen a netýká se ho zejména ustanovení čl. 106 ústavní listiny čís. 4892.

— **zákon:** není osobováním si práva příčícího se ústavnímu zákonu podle § 7 jaz. zák. čís. 122/1920, má-li nejvyšší soud své rozhodnutí vydané podle čl. 4 odst. 3 jaz. nař. čís. 17/26 za konečné vyřízení věci čís. 3893.

Ustavující schůze okresního zastupitelstva: přečtení v něm prohlášení, v němž se po vylíčení blízkého prý nebezpečí války apeluje na pracující lid v Československu, by se nedal vštěpovati do žádné války, a prohlašuje se, že pracující masy Československa obrátí pušky proti své vlastní buržoasii a přemění imperialistickou válku ve válku občanskou čís. 4010.

Ústní označení zboží: podle chráněné známky čís. 4005.

Ústnost: a hlavní přelíčení čís. 3767.

— porušení zásady ústnosti čís. 4250.

— viz též průvodní řízení.

Ustúpenie od žaloby: verejný žalobca, ktorý podal obžalobu, tým, že po zápornom riešení skutkovej otázky navrhol sprostenie obžalovaného, neupustil ešte od obžaloby; v tomto stave pokračovania nemôže poškodený prevziať zastupovanie obžaloby; poškodený, ktorý po vynesení sprostujúceho rozsudku prevzal zastupovanie obžaloby, je viazaný návrhom a prehlásením drievejšieho žalobcu čís. 4611.

Uškození na těle: úmyslné: těžké: dle § 152 tr. zák.: nejasnost a vnitřní rozpor výroku porotců podle čís. 9 § 344 tr. ř., odpověděli-li kladnou odpovědí k eventuální otázce na zločin těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a na přečin proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák. vlastně kladně ke zločinu zabití (jenže jeho skutkovou podstatu rozložili na dvě samostatné otázky, které vedle sebe nemohou obstáti), ač před tím ke zvláštní otázce na zločin zabití podle § 140 tr. zák. odpověděli záporně čís. 4144.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li ke hlavní otázce na zločin vraždy prosté dány eventuální otázky na zločiny zabití, nedokonané vraždy a těžkého uškození na těle čís. 4839.

— — — pojmu příčinné souvislosti nelze pro dosah §§ 335, 411 tr. zák. dáti jiný výklad než pro dosah §§ 134, 140, 152, 157 tr. zák. čís. 4831.

— — — útok proti téže osobě na témže místě v tutéž dobu nelze podřaditi podle výsledků jednotlivých složek útoku částečně pod § 152 (157), částečně pod § 411 tr. zák. čís. 4864.

— — **§§ 152, 155 a) tr. zák.:** zločin nedokonaného těžkého uškození na těle podle §§ 152 a 155 a) tr. zák. nepředpokládá za všech okolností, by bylo způsobeno alespoň lehké poranění; čin podle druhé věty § 155 a) tr. zák. je trestným, i když útok v úmyslu tam naznačeném nevedl ani k lehkému poranění napadeného, jest však v takovém případě uznati jen na pokus podle §§ 8, 152, 155 a) tr. zák. čís. 3715.

— — — ideální souběh zločinu podle §§ 8, 152, 155 a) tr. zák. a zločinu podle § 98 b) tr. zák. čís. 3715.

— — **dle §§ 152, 156 a) tr. zák.:** pokud nejde o zmatek čís. 7 ani čís. 10 c), ani čís. 11 § 344 tr. ř., byla-li k obžalobě a k hlavní otázce na zločin těžkého uškození na těle podle §§ 152, 156 a) tr. zák. dána a porotci kladně zodpovězena eventuelní otázka na zločin zlomyslného poškození cizího majetku podle § 85 b) tr. zák., kvalifikovaný podle první věty druhého odstavce § 86 tr. zák. čís. 3922.

— — — nejde o tento, nýbrž o onen zločin, mrštil-li pachatel pivní sklenicí přímo po jedné z peroucích se osob v úmyslu, by ji zasáhl, a udeřiv ji sklenicí do hlavy, poranil jí oko tak, že jí muselo býti operativně vyjmuto čís. 3922.

— — **§§ 152—157 tr. zák.:** podle zásady § 134 tr. zák., platné obdobně pro dosah ustanovení §§ 152, 157 tr. zák., odpovídá pachatel za škodlivý výsledek i tehdy, nastal-li jen z příčin vedlejších náhodou (t. j. aniž je pachatel mohl předvídati) nastavších, byly-li tyto vedlejší příčiny pachatelem způsobeny čís. 4864.

— — — upadl-li napadený na zem, když bylo s ním zle nakládáno, odpovídají osoby s ním zle nakládavší za poranění (prstu) napadeného bez rozdílu, zda k němu došlo samotným zlým nakládáním, najmě již úhozem nebo překroucením, či teprve pádem na zem, a to i, nastal-li pád tím, že napadený byl pachateli (úmyslně) povalen čís. 4864.

— — — odpovědnost několika útočníků za těžké poškození na těle při společném zlém nakládání, jehož původce nemohl býti zjištěn, podle § 157 (odst. 2) tr. zák. je jen podpůrná a má místo jen, nebyl-li útok projevem společné vůle, jež došla uskutečnění ve vědomě společném spolupůsobení obžalovaných, již odpovídají pak jako spolupachatelé jeden každý za veškerý výsledek činnosti všech, a to v případě předchozí úmluvy podle § 155 d) tr. zák., jinak podle §§ 5, 152—156 tr. zák. čís. 4864.

— — — útok proti téže osobě na témže místě v tutéž dobu nelze podřaditi podle výsledků jednotlivých složek útoku částečně pod § 152 (157), částečně pod § 411 tr. zák. čís. 4864.

— — **dle § 153 tr. zák.:** obecní radní a zástupce obecního starosty jest osobou v § 68 tr. zák. jmenovanou a veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101, 153 tr. zák., kdykoliv jedná obstarávaje úkony místní bezpečnostní policie, zejména, kdykoliv zakročí při různicích, hádkách, výtržnostech nebo rvačkách za tím účelem, by předešel, — zjednáním klidu — rvačce nebo pokračování ve rvačce a možnému při rvačkách poranění osob na ní súčastněných, po případě i jiných; práva i povinnosti k takovému zákroku nezbavila by ho okolnost, že byly přítomné i jiné osoby povolané k péči o bezpečnost osob a majetku, (obecní starosta, obecní strážník a četníci) čís. 3392.

— — — k subjektivní skutkové podstatě zločinu podle § 153 tr. zák. není zapotřebí, by pachatel měl úmysl způsobiti poranění, spojené s viditelnými známkami a následky ve smyslu § 411 tr. zák., stačí úmysl ublížiti na těle čís. 3395.

— — — skutková podstata zločinu podle § 153 tr. zák. vyžaduje po stránce subjektivní nejen úmysl pachatele směřující k porušení tělesné neporušenosti osob tam uvedených (úmysl s takovou osobou zle nakládati), nýbrž i vědomí, že osoba ta vykonává své povolání v § 153 tr. zák. naznačené (nepřátelský úmysl pro toto vykonávání) čís. 3397.

— — — obecní radní, pověřený usnesením obecního zastupitelstva, by konal v obci službu policejního komisaře, je veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101, 153 tr. zák.; jde o výkon jeho povolání, zakročuje-li proti nočním výtržníkům čís. 3694.

— — — nutným předpokladem zločinu podle § 153 tr. zák. jest porušení tělesné neporušenosti, které již podle obecného významu pojmu »poškození na těle« vyžaduje jisté pathologické změny v postižené části těla; pro tento pojem nestačí začervenalost tváře (červené otisky prstů) provázející ránu políčkem čís. 4146.

— — — učitel náboženství (katecheta) je státním úředníkem ve smyslu druhého odstavce § 101 tr. zák. a veřejným úředníkem ve smyslu § 153 tr. zák. čís. 4193.

— — — koná svůj úřad i na chodbě, kam vyšel za pachatelem, vstoupivším před tím do třídy, by ho upozornil na nepřípustnost jeho počínání čís. 4193.

— — — zákon pokládá poškození na těle způsobené jen ve rvačce za poškození samo o sobě nikoliv úmyslné, nýbrž nedbalé čís. 4196.

— — — nelze proto poškození na těle způsobené ve rvačce považovati za zločin podle § 153 tr. zák., který předpokládá úmyslnost poškození čís. 4196.

— — — zřízenec státního úřadu policejního (inspektor) jest úředníkem veřejným ve smyslu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák.; zakročuje-li v čele policejního mužstva proti pouličním demonstrantům, vykonává své povolání a požívá zvýšené ochrany § 153 tr. zák. čís. 4211.

— — — souběh zločinu podle § 153 tr. zák. se zločinem podle § 99 tr. zák. čís. 4237.

— — — veřejným úředníkem ve smyslu § 153 tr. zák. je, kdo je mocí přímého nebo nepřímého veřejného příkazu povinen obstarávati záležitosti vládní. K záležitostem vládním patří i záležitosti spadající do oboru správy státních rybníků, najmě i konání služby státní rybní stráže čís. 4331.

— — — státní rybní strážník jest veřejným úředníkem po rozumu § 153 tr. zák. čís. 4331.

— — — kontrolní lékař okresní nemocenské pojišťovny je veřejným úředníkem po rozumu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák. čís. 4416.

— — — učitel (učitelka) obecné školy jest veřejným úředníkem po rozumu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák. i osobou jmenovanou v § 68 tr. zák. čís. 4509.

— — — ochrany požívá i na chodbě školy, kam vyšel, by napomenul rušitele vyučování ke klidu, nebo utekl, by ušel útoku pachatelovu ve třídě čís. 4509.

— — — výkonem veřejného úřadu nebe veřejné služby nebo vrchnostenského příkazu nejsou výlučně vlastní úkony vrchnostenské (zákroky a opatření), jimiž uskutečňuje veřejný činitel přímo, co shledává v zájmu úřadu nebo služby nutným aneb účelným nebo třeba, co mu vrchností přikázáno. Službu svou neb úřad svůj nebo vrchnostenský příkaz vykonává veřejný činitel i vším, čeho třeba ku předsevzetí oněch vlastních úkonů vrchnostenských, tudíž obzvláště také dostavením se na místo a přítomností na místě, na kterém jest mu úkon označeného rázu předsevzíti čís. 4851.

— — — ublížením (poškozením) na těle po rozumu § 153 tr. zák. je jakákoliv pathologická změna té či oné části lidského těla, třebaže nedosahuje ani povahy předpokládané ustanovením § 411 tr. zák. (vzniku viditelných známek a následků), tím méně pak vážných účinků zmíněných v ustanovení § 152 tr. zák. v příčině zdraví a způsobilosti k povolání čís. 4851.

— — — uvedený pojem je tedy, ač ovšem proň nestačí pouhé porušení nédotknutelnosti těla chráněné předpisem § 312 tr. zák., splněn už pouhým porušením tělesné neporušenosti, na př. poškozením pokožky, podkožního vaziva a pod. čís. 4851.

— — **dle § 155 a) tr. zák.:** ke skutkové podstatě podle § 155 a) tr. zák. není třeba zjišťovati zvláště úmysl způsobiti některý z těžkých následků uvedených v § 152 tr. zák., je-li zjištěno, že byť i jen lehké ublížení na těle bylo způsobeno takovým nástrojem a takovým způsobem, s nímž obyčejně bývá spojeno nebezpečí života čís. 4053.

— — — jest však třeba (kromě úmyslu alespoň nepřátelského vůbec) zjistiti vědomí pachatelovo o životu lidskému obyčejně nebezpečné povaze a o nebezpečném použití nástroje, který pachatel zvolil k provedení činu čís. 4053.

— — — poranění, třebas o sobě lehké, musí býti přivoděno nejen takovým nástrojem, nýbrž zároveň i takovým způsobem, s nímž obyčejně bývá spojeno nebezpečenství života čís. 4053.

— — **dle § 156 c) tr. zák.:** pro posouzení pojmu »trvalé nezpůsobilosti k povolání« ve smyslu § 156 c) tr. zák. nemohou býti směrodatny okolnosti spadající do sféry čiré nevypočitatelné a nepředvídatelné nahodilosti (je-li při nebezpečnosti operace pochybno, zda by ji poškozený přežil, a, i kdyby ji přestál, zda by jí nezpůsobilost k povolání byla odstraněna) čís. 4039.

— — **dle § 157 tr. zák.:** zákon pokládá poškození na těle způsobené jen ve rvačce za poškození samo o sobě nikoliv úmyslné, nýbrž nedbalé čís. 4196.

— — — nelze proto poškození na těle způsobené ve rvačce považovati za zločin podle § 153 tr. zák., který předpokládá úmyslnost poškození čís. 4196.

— — — pojmu příčinné souvislosti nelze pro dosah §§ 335, 411 tr. zák. dáti jiný výklad než pro dosah §§ 134, 140, 152, 157 tr. zák. čís. 4831.

— — — útok proti téže osobě na témže místě v tutéž dobu nelze podřaditi podle výsledků jednotlivých složek útoku částečně pod § 152 (157), částečně pod § 411 tr. zák. čís. 4864.

— — **dle § 157 odst. 2 tr. zák.:** při skutkové podstatě podle druhého odstavce § 157 tr. zák. ustupuje příčinná souvislost mezi výsledkem a některou, byť co do osoby útočníka, jednotlivce nebo vůbec nezjištěnou složkou zlého nakládání, jímž jest souhrn všech útoků všech osob vloživších ruku na osobu výsledkem těžkého uškození na těle postiženou; aby však nastala zodpovědnost jednotlivce, je třeba, by jeho útok byl s útoky ostatních útočníků v takové spojitosti, že se souhrn všech útoků jeví jako jediný nedílný celek, jako jednotné a jediné zlé nakládání čís. 3385.

— — — jedinost a jednotnost zlého nakládání nevyžaduje nutně ani časové ani místní nepřetržitosti útoků v tom smyslu, že by tu nesměla býti ani krátká přestávka mezi jednotlivými útoky, ani přenesení jich s jednoho místa na místo jiné; nepředpokládá nutně ani totožnost útočníků v jednotlivých jeho dějstvích se ho súčastňujících čís. 3385.

— — — zásady § 143 věta druhá a § 157 odst. 2 tr. zák. nelze použíti v případě lehkého ublížení na těle podle § 411 tr. zák. čís. 4417.

— — — i pro druhý odstavec § 157 tr. zák. stačí, nastalo-li těžké poškození na těle ze rvačky (ze zlého nakládání) jen pro vedlejší příčiny náhodou se přihodivší, avšak rvačkou (zlým nakládáním) způsobené, nebo pro zvláštní okolnosti, za nichž skutek spáchán čís. 4831.

— — — účast toho kterého pachatele na rvačce (zlém nakládání) s určitým jednotlivcem je jediným a jednotným skutkem, jejž nelze pro účel trestního přičítání rozkládati podle různých účinků, vzešlých na těle dotčeného jednotlivce čís. 4831.

— — — viz též ťažké ublíženie.

— — **lehké: dle § 411 tr. zák.:** pokus lehkého uškození na těle (§§ 8, 411 tr. zák. hozením kamene po osobě stojící u otevřeného okna čís. 3629.

— — — pro pojem »následků« (§ 411 tr. zák.) nestačí zjistiti jen viditelné známky (modřiny a boule), nýbrž jest třeba zjistiti i porušení (aspoň nepatrné) tělesného zdraví (neporušenosti) napadeného čís. 3933.

— — — je-li slovní vyhrůžka sesílena bezprostředně následujícím skutečným násilným jednáním pachatele proti napadenému (lehkým poraněním), jest to i ono jednání přičítati za samostatné souběžné trestné činy čís. 3933.

— — — rozlišení skutkových podstat dokonané loupeže a krádeže (uškození na těle podle § 411 tr. zák.) čís. 4195.

— — — opomenutí dáti otázku eventuální na přest. § 411 tr. zák. čís. 4195.

— — — zásady § 143 věta druhá a § 157 odst. 2 tr. zák. nelze použíti v případě lehkého ublížení na těle podle § 411 tr. zák. čís. 4417.

— — — pojmu příčinné souvislosti nelze pro dosah §§ 335, 411 tr. zák. dáti jiný výklad než pro dosah §§ 134, 140, 152, 157 tr. zák. čís. 4831.

— — — útok proti téže osobě na témže místě v tutéž dobu nelze podřaditi podle výsledků jednotlivých složek útoku částečně pod § 152 (157), částečně pod § 411 tr. zák. čís. 4864.

— — **dle §§ 413, 421 tr. zák.:** obvinil-li obžalovaný soukromého obžalobce ze zlého nakládání se služebnou, z činu příčícího se nejen čeledínu řádu pro Moravu ze dne 2. května 1886, čís. 53 z. zák. (§ 17 odst. 2; § 28 odst. 2), nýbrž zejména i nynějšímu sociálnímu a mravnímu cítění, vinil ho z určitého nepočestného a takového nemravného činu, který by ho v obecném mínění mohl uvésti v opovržení nebo snížiti (§ 488 tr. zák.) čís. 3763.

— — **dle § 420 tr. zák.:** § 420 tr. zák. nestanoví skutkovou podstatu zvláštního samostatného trestného činu, nýbrž upravuje jen trest pro trestný čin uvedený v § 413 tr. zák., pokud se ho dopustil učitel na svém chovanci a žáku; nezakládá proto každé tělesné potrestání školních dětí učitelem (překročení zákazu § 82 školského a vyučovacího řádu pro školy obecné a měšťanské z 29. září 1905, čís. 159 ř. zák.) skutkovou podstatu onoho přestupku, nýbrž jen takové, při němž utrpěla pokáraná osoba škodu na těle; nebyla-li tato okolnost v článku tvrzena, nejde o obviňování z onoho přestupku ve smyslu § 487 tr. zák., nýbrž po případě o přestupek § 496 tr. zák. nebo § 488 tr. zák. čís. 3462.

— — dle práva slovenského: pre posúdenie kvalifikácie ťažkého alebo ľahkého poškodenia na tele podľa § 301 tr. z. je rozhodujúca doba porušenia zdravia poškodenej osoby a nie spôsobilosť k výkonu povolania čís. 4355.

— — **kulposní: dle § 335 tr. zák.:**

— — — zavinění řidiče automobilu viz automobil.

— — — výrok, že pachatel mohl s některého s hledisek v tomto ustanovení zákona uvedených postříci, že jeho jednáním (nebo opomenutím) může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečí pro právní statky v tomtéž ustanovení zákona naznačené, obsahuje, ač je po výtce závěrem skutkovým, současně i závěr právní čís. 3458.

— — — jako nemůže býti potrestán ten, kdo jedním a týmž činem nebo opomenutím z nedbalosti zabije jednoho člověka a zraní více lidí pro přečin a přestupek podle § 335 tr. zák., nýbrž jen pro přečin podle § 335 tr. zák., tak i ten, kdo uveřejní z nedbalosti článek zakládající skutkovou podstatu zločinu podle § 15 čís. 3 zák. na ochranu republiky a přečinu podle § 18 čís. 1 a 3 téhož zákona, pro přečin a přestupek podle čl. III. zák. čís. 142 ř. zák. a § 42 zák. na ochr. rep., neboť těžší výsledek téže nedbalosti absorbuje lehčí výsledek a přivodí použití sazby trestní normované na výsledek těžší čís. 3469.

— — — zmenšená (seslabená) příčetnost není ani částečným pominutím mysli; záležejíc v tom, že se v mysli osoby jí stížené nevybavují představy tak rychle a určitě a neuplatňují tlumy tak mocně jako u osoby pravidelného duševního rozpoložení, aniž by však schopnost k rozpoznání protiprávnosti skutku a schopnost volného rozhodování byly zrušeny, rovná se zmenšená (seslabená) příčetnost (duševní méněcennost) stavu mdlejšího rozumu, který jest jen polehčující okolností podle § 46 a), § 264 a) tr. zák., nevylučujíc trestní zodpovědnost, leč by šlo o trestné činy spáchané z pouhé nedbalosti, při nichž jest přihlížeti k mdlejšímu rozumu pachatele již při posouzení, zda mohl poznati nebezpečnou povahu svého jednání, jelikož poukazuje k »zvláštním jeho poměrům« (§ 335 tr. zák.) čís. 3482.

— — — i pro přičítání poruch na tělesné bezpečnosti, na zdraví nebo na životě lidí z důvodu nedbalosti podle §§ 335, 431 tr. zák. platí povšechná zásada, že pouhá nečinnost jest, třebaže by bylo dotčené poruše uvedených právních statků zabráněno jednáním osoby zůstavší nečinnou, trestným činem jen, měla-li osoba ta povinnost k ochraně a záchraně právního statku buď následkem zákonného neb jinakého pro ni závazného předpisu nebo následkem toho, že

přivodila positivním jednáním, jež nebylo již samo o sobě směru a rázu uvedeného v § 335 tr. zák., stav věci, z něhož nastalo nebezpečí pro právní statek, a uskutečnila tím alespoň jednu z positivních příčin, z nichž došlo k ohrožení a pak i k porušení právního statku, jehož poškození a po případě zničení jí má býti přičítáno čís. 3484.

— — — ustanovení §§ 335 a 337 tr. zák. nečiní zodpovědnost závislou na ničem jiném než na tom, mohl-li jednající nahlédnouti, že jeho jednání neb opomenutí (a takovým může býti každé) je způsobilé přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statky oněmi ustanoveními zákona chráněné čís. 3492.

— — — § 376 tr. zák. jest jen použitím § 335 tr. zák. na určitý výsek možných případů čís. 3519.

— — — zavinění tiskaře jest posuzovati se zřetelem na §§ 233 a 238 tr. zák. v případě kulposního zavinění podle všeobecného předpisu § 335 tr. zák. čís. 3573.

— — — výklad nařízení a povinností podle nich podnikateli příslušejících jest věcí soudu, nikoliv znalců čís. 3577.

— — — ustanovení § 335 tr. zák. trestá jakákoliv jednání a opomenutí, jimiž se i jen zvětší nebezpečí pro tělesnou bezpečnost, zdraví nebo život lidí a nerozeznává, zda bylo nebezpečí to přivoděno osobou nebezpečím dotčenou, či osobou jinou čís. 3579.

— — — zásady § 335 tr. zák. platí nejen pro toho, kdo následkem zvláštních předpisů, nebo následkem svého povolání, úřadu a pod. jest povinen určité úkony předsebrati, nýbrž zcela povšechně i pro každého, kdo vůbec převzal práci, ať za odměnu, ať bezplatně z pouhé ochoty, a pro něhož z toho pak plyne právní povinnost, při provádění této práce zachovati opatrnost, jakou předpokládá § 335 tr. zák. čís. 3741.

— — — neopatrné jednání nemusí býti nezbytným článkem škodného výsledku, stačí, bylo-li jeho vzdálenějším článkem, vyvolal-li pachatel jen jednu z podmínek, která měla v zápětí úraz čís. 3741.

— — — pokud stačí eventuální otázka na přečin § 335 tr. zák. k hlavní otázce na vraždu (místo otázky na § 140 tr. zák.) čís. 3744.

— — — stěžejním předpokladem správnosti každého rozsudku odsuzujícího pro trestné jednání z nedbalosti podle § 335 (431) tr. zák. je bezvadné zjištění, podle něhož obžalovaný mohl seznati, že jeho čin nebo opomenutí jsou způsobilé přivoditi nebezpečenství pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidskou; neméně nutným je zjistiti v rozsudku i vzájemnou příčinnou souvislost mezi pachatelovým činem (opomenutím) a trestně právním výsledkem čís. 3764.

— — — zvláště vyhlášenými předpisy jsou v § 335 tr. zák. míněny okolnosti, z nichž lze poznati nebezpečí tam naznačené. Nezachování těchto předpisů o sobě není trestné, bylo-li v konkrétním případě postaráno o bezpečnost lidí jiným, za normálních okolností dostatečným způsobem čís. 3764.

— — — spoluzavinění osoby třetí nebrání nalézacímu soudu, by neuložil obžalovanému (§ 335 tr. zák.) náhradu celé škody čís. 3822.

— — — případy v § 336 tr. zák. příkladmo vytčené uvádějí jen nejvýznačnější způsoby činů neb opomenutí, jimiž skutková podstata všeobecně formulovaného trestného činu podle § 335 tr. zák. dochází náplně čís. 3906.

— — — opomenutí dáti k eventuální otázce na zabití (mimo jiné) dodatkovou otázku na přečin § 335 tr. zák. čís. 3921.

— — — opomenutí dáti k hlavní otázce na loupežné zabití (mimo jiné) eventuální otázku na usmrcení z nedbalosti vykročením z mezí nutné obrany čís. 3923.

— — — přečin podle § 335 tr. zák. jest deliktem ohrožujícím, k němuž se nevyhledává, by pachatel předvídal určitý účinek; stačí předvídatelnost ohrožení čís. 3967.

— — — opomenutí eventuální otázky na přečin § 335 tr. zák. k hlavní otázce na zločin vraždy čís. 4043, 4258.

— — — zákon (§§ 335, 337 tr. zák.) spokojuje se s takovou měrou opatrnosti, kterou lze požadovati na každém člověku, dbalém povinností k okolí, nechce však trestati opomenutí vzešlé z nedostatku kromobyčejných vlastností (zvláštní duchapřítomnosti) čís. 4056.

— — — pokud nebyla správně a výstižně vyřešena nalézacím soudem otázka, že obžalovaný mohl i po subjektivní stránce postříci, že jeho jednáním může nastati zjištěný výsledek trestně závažný čís. 4231.

— — — pokud jest přibrati dva znalce ke zjištění příčiny, proč se zřítilo lešení čís. 4242.

— — — nedbale jedná a škodný výsledek z jednání zaviňuje podle § 335 (337) tr. zák. každý, kdo poznává neb alespoň může poznati, že jeho jednání je s to, by způsobilo nebo zvětšilo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí čís. 4265.

— — — pro pojem nedbalosti se nevyžaduje poznání (možnost poznání), že z jednání nebezpečí skutečně nastane, nýbrž jen poznání (možnost poznání), že z něho nebezpečí nastati může čís. 4265.

— — — nedbalost není vyloučena ani, předpokládal-li pachatel, že nebezpečí z jeho jednání hrozící nenastane, ano bude jeho vzniku zabráněno buď opatrností osoby, jíž nebezpečí to hrozí, nebo tím, že jiný splní svoji povinnost, onomu nebezpečí čelící čís. 4265.

— — — otázka příčinné souvislosti a otázka zavinění (nedbalosti) jsou otázkami smíšenými čís. 4265.

— — — zákon v § 335 tr. zák. pokládá zvláštní poměry pachatelovy i zvláštní okolnosti, za nichž pachatel jednal, za rozhodné pro posouzení otázky, zda si pachatel byl nebo mohl býti vědom toho, že jeho jednáním (opomenutím) může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečenství pro právní statky § 335 tr. zák. chráněné; při řešení této otázky jest přihlížeti i k duševnímu stavu pachatelovu v době činu (§ 2 g) tr. zák.) čís. 4303.

— — — přestoupení ustanovení § 335 tr. zák. jest dokonáno již, když je dáno ohrožení, jež může vésti k výsledku trestně závažnému, bylo-li toto ohrožení předvídatelné a výsledek pak z něho skutečně nastal čís. 4330.

— — — podle § 335 tr. zák. jest odpovědný nejen ten, kdo si byl nebezpečí vědom, nýbrž i ten, kdo si je uvědomiti měl čís. 4330.

— — — uvádí-li zákon (§ 335 tr. zák.) jako pramen poznání nebezpečnosti jednání (opomenutí), o jehož nedbalosti jest uvažovati, obzvláště i přirozené, pro kohokoliv snadno seznatelné následky tohoto jednání (opomenutí), má tím na zřeteli právě ono konkretní jednání (opomenutí), o které v tom kterém příběhu jde, čili úkon (nečinnost) pachatele v souvislosti s okolnostmi, za kterých pachatel stal se činným anebo zůstal nečinným, tudíž obzvláště se vším tím, co učinil současně neb alespoň v bezprostřední souvislosti pachatel, anebo někdo jiný čís. 4373.

— — — nakolik nejde o zmatek č. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána ke hlavní otázce na zločin zabití event. otázka na vykročení z mezí nutné obrany podle § 335 tr. zák. čís. 4403.

— — — byl-li usmrcený pojištěn proti úrazu podle zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z roku 1888, nezávisí beztrestnost přečinu podle § 335 tr. zák. z důvodu promlčení na tom, zda byla škoda po rozumu § 531 b) tr. zák. nahrazena pozůstalým (matce), jimž

úrazová pojišťovna škodu nahradila, nýbrž na tom, zda byla nahrazena této pojišťovně, třebaže ji po rozumu § 45 cit. zák. na obžalovaném nežádala čís. 4536.

— — — § 2 f) tr. zák. nemá na zřeteli nahodilost jednání (opomenutí) pachatelova, nýbrž výsledku z jednání (opomenutí) toho vzešlého; ojedinělost opomenutí je skutečností pro otázku nahodilosti v onom smyslu bezvýznamnou čís. 4633.

— — — nakolik nejde o § 344 čís. 6 tr. ř., nedal-li soudní sbor porotní porotcům ke hlavní otázce znějící na zločin úkladné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. eventuální otázku na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. a mimo to eventuální otázku na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. čís. 4720.

— — — skutková podstata přestupku podle § 18 odst. 1 zákona o potírání pohlavních nemocí vyžaduje (právě tak jako podle § 335 tr. zák.) jen takovou míru opatrnosti, kterou by za daných okolností vynaložil každý rozumný a zdraví svého bližního dbalý člověk čís. 4772.

— — — trestní zákon vzhledem k povaze lékařského povolání a k těžkostem s jeho výkonem spojeným poskytuje vyšetřujícímu lékaři v poměru k nemocnému výsadní postavení potud, že omezil jeho zodpovědnost způsobem v § 356 až 358 tr. zák. vytčeným, takže nelze vůbec stíhati lékaře vykonávajícího své povolání, leda že by šlo o takový úkon, jenž nespadá již v rámec onoho poměru, jak by tomu na příklad bylo při zásahu lékaře na ženě těhotné, nikoli na nemocné čís. 4775.

— — — nebezpečí, o němž mluví § 335 tr. zák., musí býti nebezpečím konkretním; pachatelem musí býti vyvolána nebo zachována situace, za které je se obávati možnosti škodlivého výsledku nejen obecně (povšechně), nýbrž i a to právě ve zvláštním případě, o který jde, čís. 4778.

— — — má-li totéž jednání v § 335 tr. zák. vytčené v zápětí smrt i těžké poškození na těle různých osob, stane se účinným těžší trestní zákon, trestající takové jednání za přečin, a použitím tohoto těžšího trestního zákona jsou spolutrestána zároveň se sběhnuvší poškození na těle menšího stupně, která by o sobě zakládala přestupek buď podle § 335 tr. zák. nebo podle § 431 tr. zák. čís. 4878.

— — causalita: podle zásady, stanovené v § 134 tr. zák. pro přičítání úmyslného, a platné obdobně podle § 335 tr. zák. i pro přičítání nedbalého usmrcení, jest arciť příčinná souvislost mezi jednáním pachatelovým a smrtí osoby jednáním tím dotčené přerušena, přesněji příčinná souvislost ta není dána a nelze pachateli smrtelný výsledek přičítati, nastala-li smrt jen následkem vedlejších příčin, nahodile (totiž ze stanoviska pachatele nahodile) se přihodivších, k nimž nezavdalo podnět samotné jednání pachatelovo, zejména činem předsevzatým osobou od pachatele různou, po případě osobou dotčenou jednáním pachatelovým úmyslně, neboli za účelem, by nastal, neb alespoň u vědomí, že pak nastane výsledek smrtelný čís. 3487.

— — — než by čin osoby od pachatele různé měl takový význam pro posouzení příčinné souvislosti, jest nezbytně třeba, by čin ten (po případě opomenutí) byl příčinou neb alespoň jednou z několika příčin smrti tak, že příčinný vývoj událostí, k němuž zavdalo podnět jednání pachatelovo, byl by se bral bez něho jiným směrem anebo by byl končil před onou metou (účinkem smrtelným) čís. 3487.

— — — okolnost, že poraněný odmítl amputaci k záchraně života nutnou, nepřerušuje příčinnou souvislost mezi zaviněním pachatelovým a smrtí poraněného čís. 3487.

— — — ustanovení §§ 335 a 337 tr. zák. nečiní zodpovědnost závislou na ničem jiném než na tom, mohl-li jednající nahlédnouti, že jeho jednání neb opomenutí (a takovým může býti každé) je způsobilé přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statky oněmi ustanoveními zákona chráněné čís. 3492.

— — — pachatel zodpovídá za vše, co jest s jeho jednáním (opomenutím) spojeno příčinně (§ 134 tr. zák.) tak, že by bez něho nebylo nastalo, bez ohledu na to, zda konkretní následek ohrožení nastal také proto, že se k příčině, vyvolané pachatelem, přidružily ještě příčiny, spočívající v okolnostech dalších, pachatelem třebas ani nepředvídaných a nechtěných čís. 3492.

— — — příčinná souvislost čís. 3673.

— — — neopatrné jednání nemusí býti nezbytným článkem škodného výsledku, stačí, bylo-li jeho vzdálenějším článkem, vyvolal-li pachatel jen jednu z podmínek, která měla v zápětí úraz čís. 3741.

— — — stěžejním předpokladem správnosti každého rozsudku odsuzujícího pro trestné jednání z nedbalosti podle § 335 (431) tr. zák. je bezvadné zjištění, podle něhož obžalovaný mohl seznati, že jeho čin nebo opomenutí jsou způsobilé přivoditi nebezpečenství pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidskou; neméně nutným je zjistiti v rozsudku i vzájemnou příčinnou souvislost mezi pachatelovým činem (opomenutím) a trestně právním výsledkem čís. 3764.

— — — je tu příčinná souvislost mezi jednáním (opomenutím) pachatelovým a smrtí, i když přímý výsledek jednání (opomenutí) je jen zranění o sobě nikoliv smrtelné, jež však ve spojitosti s osobní povahou zraněného zhoršením jeho již před úrazem nikoli bezvadného tělesného stavu způsobuje smrt čís. 3858.

— — — otázka příčinné souvislosti jest znakem objektivním, při němž podle zásad § 134 tr. zák. stačí k přičítatelnosti výsledku, nastal-li výsledek jen pro nahodilé okolnosti, za nichž byl čin spáchán čís. 3967.

— — — nezbytným předpokladem pro přičítatelnost určitého výsledku podle § 335 tr. zák. ve spojitosti s § 134 tr. zák. jest bezvadné zjištění primérní otázky pachatelova zavinění čís. 3967.

— — — otázka příčinné souvislosti a otázka zavinění (nedbalosti) jsou otázkami smíšenými čís. 4265.

— — — s hlediska druhé věty § 134 tr. zák. bylo by lze zprostiti obžalovaného odpovědnosti jen, je-li souvislá příčinná řada událostí přerušena vedlejší příčinou, která započíná novou zcela samostatnou příčinou řadu čís. 4330.

— — — ve příčinné souvislosti se škodou trestně právně závažnou je jakékoli jednání (opomenutí), bez něhož by škoda ta nebyla vznikla, třebaže nevzešla z onoho jednání (opomenutí) sama a vznikla z něho jen, protože k němu, po případě po něm přistoupila — nezávisle na vůli osoby, jíž jest se z onoho jednání (opomenutí) zodpovídati, najmě bez jejího dalšího působení — jiná příčina (skutečnost, událost), jíž dosud latenní (skrytá a nečinná) nebezpečnost onoho jednání (opomenutí) stala se akutní (zjevnou a účinnou) čís. 4367.

— — — přičítatelnost výsledku jako kausálního vzhledem k určitému jednání neb opomenutí pachatelovu je v zákoně podmíněna kromě znaků objektivních též momenty subjektivními; při jednání úmyslném musí býti příčinou výsledku to jednání, které pachatel předsevzal za účelem přivoditi jím právě tento nastalý neb aspoň adaequátní výsledek; při jednání nebo opomenutí nedbalém musí pak

jednající míti aspoň možnost postřehu, že jeho jednání neb opomenutí je způsobilé přivoditi následky trestně-právně relevantní čís. 4368.

— — — teprve při jednání neb opomenutí pachatele takto kvalifikovaném začíná jeho trestně-právní zodpovědnost za příčinnou spojitost jednání neb opomenutí s výsledkem; k jeho skutečnému nastoupení mohou ovšem podle ustanovení § 134 tr. zák. spolupůsobiti i další okolnosti, na vůli, po případě vědomí nebo možnosti vědomí pachatelova o jejich spolupůsobení pro nastoupení výsledku nezávislé, které jen neruší kausalitu, založenou nutně již nebezpečným jednáním neb opomenutím samého pachatele čís. 4368.

— — — jest proto při zjišťování, která z těch složek činnosti osob súčastněných na tom, že došlo k jednání neb opomenutí, z něhož na konec vzešel trestný výsledek, je příčinou ve smyslu trestně-právním, přihlížeti vždy teprve k jednání (po případě opomenutí), které pachatel — při trestném činu úmyslném — za určitým trestně relevantním cílem zamýšlel, po případě — při trestném činu z nedbalosti, — o němž si jeho nebezpečnou povahu pro statky trestním předpisem chráněné při povinné pozornosti aspoň mohl uvědomiti čís. 4368.

— — — pro tento úsudek jest vždy nezbytno správné zjištění objektivního předpokladu, u které složky určitého jednání neb opomenutí pachatelova začíná nebezpečí pro chráněné statky čís. 4368.

— — — příčinou škodlivého, protiprávního výsledku je kterákoliv podmínka jeho vzniku, kterákoli ze skutečností nebo třeba událostí, bez níž by u ostatních skutečností (událostí) škodlivý výsledek ten nevzešel, protože by byl vývin změn zevního života, skončivší pak dotčeným výsledkem, vůbec nepočal anebo nepostoupil k výsledku tomu čís. 4770.

— — culpa: pojem nedbalosti není zákonem čís. 177/1909 vymezen; jest jej i pro rozsah tohoto zákona vymeziti podle povšechných zásad § 335 tr. zák. tak, že stačí nedbalost nevědomá, záležející v tom, že pachatel předsebéře čin, o němž může třebas jen podle zvláštních poměrů svých nahlédnouti, že je způsobilý přivoditi, nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statek zákonem chráněný čís. 3455.

— — — nedbale nejedná pachatel již tehdy, kdy věděl nebo mohl poznati, že skutek může přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost toho, proti komu v nutné obraně jednáno, nýbrž teprve tehdy, když věděl nebo mohl poznati, že jednání to nebylo k odvrácení útoku nutné, buď že za tím účelem vůbec nebylo třeba skutku ohrožujícího ony statky, nebo že nebylo třeba ohrožení jich v té míře, ve které skutečně byly ohroženy (poškozeny) čís. 3482.

— — — pro skutkovou podstatu podle § 335 tr. zák. stačí nedbalost nevědomá čís. 3482.

— — — není důvodu, vymeziti pojem nedbalosti pro trestné činy proti bezpečnosti majetku, najmě pro přečin úpadku jinak (úžeji), než jest zákonem vymezen pro trestné činy proti bezpečnosti života v § 335 tr. zák. čís. 4150.

— — — nedbale jedná a škodný výsledek z jednání zaviňuje podle § 335 (337) tr. zák. každý, kdo poznává neb alespoň může poznati, že jeho jednání je s to, by způsobilo nebo zvětšilo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí čís. 4265.

— — — pro pojem nedbalosti se nevyžaduje poznání (možnost poznání), že z jednání nebezpečí skutečně nastane, nýbrž jen poznání (možnost poznání), že z něho nebezpečí nastati může čís. 4265.

— — — nedbalost není vyloučena ani, předpokládal-li pachatel, že nebezpečí z jeho jednání hrozící nenastane, ano bude jeho vzniku zabráněno buď opatrností osoby, jíž nebezpečí to hrozí, nebo tím, že jiný splní svoji povinnost, onomu nebezpečí čelící čís. 4265.

— — — pojem a měřítko nedbalosti při přečinu podle § 486 tr. zák. jsou tytéž jako při přečinu podle § 335 tr. zák. čís. 4554.

— — — vinou (proviněním) pachatelovým (§ 335 tr. zák.) je v případě nevědomé nedbalosti již, neosvědčil-li dbalost nutnou a dostatečnou k zamezení nebezpečí a škody, ač mu to bylo podle jeho tělesného a duševního stavu možné čís. 4633.

— — culpa in eligendo: osobou k zabezpečení dělníka povinnou jest osoba, která dělníka k dotčené práci používá, podnikatel práce čís. 3484.

— — — na podnikateli nelze žádati, by svou povinnost konal osobně; může se jí — ovšem, pokud tak zvláštními předpisy stanoveno, jen za současného oznámení příslušné vrchnosti a po případě s jejím schválením — zprostiti ustanovením jiné osoby k úkolům těm, arciť jen osoby k tomu svolné a způsobilé čís. 3484.

— — — ustanovením takového zástupce není však již pouhý poukaz osobě, třebas u podnikatele zaměstnané, aby určila dělníky pro dotyčné práce, pokud se týče vyslala je na práce ty, sám o sobě a bezvýjimečně čís. 3484.

— — — není však ani vždy zapotřebí výslovného pověření osoby té naznačeným úkolem (dozorem) nad dotyčnou prací. Na okolnostech, obzvláště na rozsahu působnosti, která přísluší a náleží zaměstnanci podnikatele podle právních poměrů mezi zaměstnancem a podnikatelem závisí, zavazuje-li poukaz podnikatelův zaměstnanci, by určil dělníky pro tu kterou práci, zaměstnance i k dozoru nad prací tou, pokud se týče na dělníky k ní určené čís. 3484.

— — — zprostil-li se podnikatel platným způsobem povinnosti k zabezpečení dělníka, zejména k dozoru na jeho práci zřízením zástupce, stihne zodpovědnost za nesplnění povinnosti té nikoliv oba, nýbrž jediného zástupce, zvláště neodmítl-li zástupce proti podnikateli příkaz mu výslovně nebo mlčky udělený čís. 3484.

— — — za zaměstnavateli nelze se stanoviska trestního zákona žádati, by jeho dozor šel dále, než se mu zákony a předpisy nařizuje, neboť pak by veškeré podnikání bylo znemožněno, ježto by kontrola každého jednotlivého dělníka a jeho prací podnikatele úplně vyčerpala; podnikatel se musí proto spoléhati na orgány, které kontrolou určitých prací pověřil a na t. zv. přední dělníky, při jichž výběru musí zachovávati jistou opatrnost čís. 3577.

— — — při rozsáhlosti stavitelské činnosti a stavebního podnikání nelze ukládati staviteli za povinnost osobní dozor při všech pracích, byť i sebe závažnějších. Jeho trestní zodpovědnost není osobní, nýbrž všeobecná; neručí pro nedostatek vlastního dozoru a součinnosti, nýbrž pro nedbalost při výběru osob, jimž svěřuje závažné práce čís. 3996.

— — — ani min. nař. z 20. května 1908, čís. 116 ř. zák. nežádá, by majitel závodu ukládaný mu dozor nad provozem kamenného lomu konal sám osobně; stačí, ustanovil-li k tomu způsobilou a spolehlivou osobu (§ 54 cit. min. nař.) čís. 4518.

— — spoluzavinění: pachatele neomlouvá, že i poškozený nedbal předpisů čís. 3390, 3429.

— — — obžalovaný nebyl by viny prost ani tehdy, kdyby bylo zjištěno, že protizákonný výsledek nenastal výhradně z činu neb opomenutí obžalovaného, nýbrž vzešel též ze spolupůsobení činitelů dalších,

zejména i ze spoluzavinění samotného poškozeného. Stačíť, vyvolal-li obžalovaný třebas i jen jednu z podmínek, jež měly v zápětí onen protizákonný výsledek čís. 3412, 3429.

— — — jde o spoluzavinění cyklisty, opomenul-li upozorniti povozy případně za ním jedoucí zvednutím ruky nebo jiným vhodným způsobem na úmysl odbočiti do postranní ulice čís. 3429.

— — — ustanovení § 335 tr. zák. trestá jakákoliv jednání a opomenutí, jimiž se i jen zvětší nebezpečí pro tělesnou bezpečnost, zdraví nebo život lidí a nerozeznává, zda bylo nebezpečí to přivoděno osobou nebezpečím dotčenou, či osobou jinou čís. 3579.

— — — spoluzavinění osoby třetí nebrání nalézacímu soudu, by neuložil obžalovanému (§ 335 tr. zák.) náhradu celé škody čís. 3822.

— — — spoluzavinění jiné osoby nemůže zbaviti zodpovědnosti pachatele, přičinil-li ke společně přivoděnému výsledku z vlastní nedbalosti rovněž jednu ze složek, pro něž došlo ke škodnému výsledku čís. 4099.

— — subjektivní stránka (předvídatelnost): trestná nedbalost podle § 335 tr. zák. nevyžaduje po subjektivní stránce, by pachatel předvídal bezprávný výsledek, stačí, když si nebezpečnost svého jednání (opomenutí) neuvědomil z nedostatku povinné péče čís. 3390.

— — — subjektivní skutková podstata podle § 335 tr. zák. vyžaduje, by pachatel předvídal nebo mohl předvídati, že z jeho jednání může nastati konkretní ohrožující stav, jenž pak vyvrcholil ve skutečnou škodu čís. 3409.

— — — výrok, že pachatel mohl s některého s hledisek v tomto ustanovení zákona uvedených postříci, že jeho jednáním (nebo opomenutím) může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečí pro právní statky v tomtéž ustanovení zákona naznačené, obsahuje, ač je po výtce závěrem skutkovým, současně i závěr právní čís. 3458.

— — — k subjektivní skutkové podstatě přečinu § 335 tr. zák. stačí, neuvědomil-li si pachatel nebezpečí s jeho jednáním (opomenutím) spojené, třebas jen z nedostatku povinné péče, jíž má použíti každý normálně myslící a chápající člověk vzhledem k povaze činu a k daným okolnostem, a bylo-li nebezpečí při použití této obvyklé pozornosti též poznatelným čís. 3622.

— — — subjektivní skutková podstata § 335 tr. zák. vykročením z mezí nutné obrany vyžaduje i vědomí pachatelovo neb aspoň možnost uvědomění si, že překročuje nutnou mez toho, co bylo potřebné, by odvrátil od sebe protiprávný útok na život, na svobodu nebo na jmění čís. 3791.

— — — jde-li o překročení zvlášť vyhlášeného bezpečnostního předpisu, jejž pachatel znal nebo znáti byl povinen (§ 46 odst. 1 nař. čís. 81/1910), záleží subjektivní vina (culpa) již v samém překročení předpisu, buď vědomém neb i jen zaviněně nevědomém čís. 3930.

— — — přečin podle § 335 tr. zák. jest deliktem ohrožujícím, k němuž se nevyhledává, by pachatel předvídal určitý účinek; stačí předvídatelnost ohrožení čís. 3967.

— — — ve směru subjektivním nejde o to, zda pachatel mohl za dané situace předvídati, že může jízdou ohroziti život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí, nýbrž rozhoduje jen, zda mohl předvídati, že rychlou a neopatrnou jízdou může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí čís. 3970.

— — — při subjektivní stránce zavinění ve smyslu §§ 335 a 337 tr. zák. je třeba zjistiti skutkově nejen, že pachatel znal a si uvědomil jednu část ohrožovacích skutečností z celého souhrnu děje, nýbrž, zda též znal a měl ve své představě v době trestného jednání a opomenutí obraz celé budoucí události, jež pak vedla k trestnému výsledku, zda měl před očima představu všech složek nastávající události v nutném nebo možném jejich vývoji (culpa vědomá); po případě zda aspoň — což k zavinění ve smyslu § 335 tr. zák. dostačuje — při obecné míře pozornosti a pečlivosti, jakou lze požadovati od člověka průměrného vzdělání a rozhledu a od něho jakožto povinného znáti předpisy určitého druhu služby jakož i známého příběhu obvyklých při jeho povolání, mohla v něm taková představa vzniknouti (culpa nevědomá) čís. 4105.

— — — pokud nebyla správně a výstižně vyřešena nalézacím soudem otázka, že obžalovaný mohl i po subjektivní stránce postříci, že jeho jednáním může nastati zjištěný výsledek trestně závažný čís. 4231.

— — — zákon v § 335 tr. zák. pokládá zvláštní poměry pachatelovy i zvláštní okolnosti, za nichž pachatel jednal, za rozhodné pro posouzení otázky, zda si pachatel byl nebo mohl býti vědom toho, že jeho jednáním (opomenutím) může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečenství pro právní statky § 335 tr. zák. chráněné; při řešení této otázky jest přihlížeti i k duševnímu stavu pachatelovu v době činu (§ 2 g) tr. zák.) čís. 4303.

— — — k subjektivní skutkové podstatě přečinu podle § 335 tr. zák. se nevyhledává, by pachatel předvídal právě ten způsob neštěstí, který skutečně nastal; stačí, že mohl postříci, že jeho jednáním (opomenutím) může býti způsobeno nebo zvětšeno nebezpečí pro právní statky v § 335 tr. zák. uvedené čís. 4313.

— — — přestoupení ustanovení § 335 tr. zák. jest dokonáno již, když je dáno ohrožení, jež může vésti k výsledku trestně závažnému, bylo-li toto ohrožení předvídatelné a výsledek pak z něho skutečně nastal čís. 4330.

— — — podle § 335 tr. zák. jest odpovědný nejen ten, kdo si byl nebezpečí vědom, nýbrž i ten, kdo si je uvědomiti měl čís. 4330.

— — — kdo nejedná ani proti platným předpisům, ani takovým způsobem, že jeho jednání již o sobě — přímo a bezprostředně — směřuje k poškozování (ohrožení) právních statků zákonem chráněných, nemusí — vzhledem na trestnost i pouhého zvětšení nebezpečí (§ 335 tr. zák.) — zpravidla počítati s tím, že stav věcí, který svým jednáním vytvořil, může nabýti směru k nebezpečí onoho rázu přístupem zlomyslného nebo nedbalého jednání jiné osoby čís. 4367.

— — — vinou (proviněním) pachatelovým (§ 335 tr. zák.) je v případě nevědomé nedbalosti již, neosvědčil-li dbalost nutnou a dostatečnou k zamezení nebezpečí a škody, ač mu to bylo podle jeho tělesného a duševního stavu možné čís. 4633.

— — — § 335 tr. zák. nepředpokládá, že pachatel mohl předvídati určité jím pak způsobené nebo zvětšené nebezpečí, nýbrž stačí, že mohl předvídati možnost nebezpečí, poznati povšechně nebezpečnou povahu svého jednání, třebaže nemohl poznati, ve kterém okamžiku jednání a jakým způsobem vyvrcholí poznaná nebo poznatelná možnost nebezpečí ve skutečné nebezpečí (bezprostřední ohrožení chráněných statků) čís. 4770.

— — — předpoklad pachatelův, že jiné osoby, jejichž možné ohrožení jeho jednáním pachatel předvídal nebo předvídati mohl, zachovají se rozumně a učiní, čeho třeba, by nepřišly vůbec v nebezpečí nebo by nebezpečí je minulo, neruší, nýbrž přímo předpokládá předvídání nebezpečné povahy jednání (nedbalost ve smyslu § 335 tr. zák.) čís. 4770.

— — — subjektivní stránka přečinu § 335 tr. zák. vyžaduje, by pachatel si uvědomil anebo nedbale neuvědomil možnost konkretního ohrožení právních statků § 335 tr. zák. chráněných čís. 4778.

— — — min. nařízení čís. 81/1910 přikazuje řidiči zmírnění rychlosti jízdy a po případě zastavení vozidla jen, mohou-li jeho vozidlem býti vyvolány nehody nebo poruchy dopravy, takže i podle tohoto nařízení jest odpovědnost za opomenutí uvedených opatření vázána poznáním anebo možností konkretního nebezpečí, že dosavadní rychlostí jízdy nebo vůbec dalším pohybem vozidla může dojíti k nehodě čís. 4778.

— — — podle § 335 tr. zák. podléhá trestu též čin, kterého se obžalovaný dopustil z nevědomé nedbalosti, totiž když si následky svého činu neuvědomil, ačkoliv je podle předpisů zvláště vyhlášených nebo podle svého stavu, úřadu, povolání, své živnosti, svého zaměstnání nebo vůbec podle svých zvláštních poměrů nahlížeti mohl čís. 4824.

— — — nerozhoduje o sobě, že obžalovaný následky svého jednání nepředvídal, jestliže jen ohrožení lidské bezpečnosti bylo pro něho za náležité pozornosti předvídatelné. Nemůže se proto zprostiti viny proto, že následky svého činu nepředvídal, že totiž o nich byl na omylu, když následky ty byly předvídatelné a on je nepředvídal jen z omylu, který si sám zavinil nedostatečnou pozorností čís. 4824.

— — jednotlivé případy neopatrnosti: 1. jízda po nesprávné straně: není předpisu, který by přímo a výslovně nařízoval jezditi po levé straně čís. 3412, 3439, 3673, 3705.

— — — avšak z předpisů silničních řádů o předjíždění a vyhýbání (podle nichž mají veškerá vozidla vyhýbati v levo a předjížděti v pravo), vychází najevo, že jezdec má se vždy, zejména pak, vidí-li před sebou překážku, držeti v levo. Ze stálého dlouholetého šetření těchto předpisů vyvinula se jako pravidlo, všeobecně uznávané i fakticky zachovávané, zvyklost, že se na silnicích jezdí po levé straně čís. 3412, 3705.

— — — tato zvyklost vztahuje se i na cyklisty čís. 3412.

— — — vyhýbání vozidel na levou stranu (§ 2 zák. ze dne 15. června 1866, čís. 47 z. zák. pro Čechy) musí býti podle okolností připravováno včas, což se nemůže díti jinak, než že vozidlo jede, je-li tu možnost náhlého objevení se jiného vozidla, po levé straně silnice čís. 3439, 3673.

— — — dle § 24 zákona ze dne 31. prosince 1874, čís. 4 z. zák. pro Moravu 1875 (silničního řádu pro veřejné neerární silnice) veškeré povozy bez rozdílu mají na každé silnici jezditi po levé straně vozové dráhy, nežádají-li výjimky zvláštní okolnosti čís. 3579.

— — — není-li místními a světelnými poměry rozhled s vozidel, pohybujících se na veřejné silnici, zabezpečen na takovou vzdálenost, že v ní lze převésti vozidlo dosud na jiné části silnice se pohybující na levou stranu silnice ve směru jízdy s náležitou rozvahou a tak, že jest naprosto vyloučeno nebezpečí srážky s jiným vozidlem pohybujícím se v opačném směru, bude vyhýbání se připraveno řádně a bezpečně jen, jede-li vozidlo po celou dobu, kdy panují poměry rozhledu nepříznivé, po levé straně silnice čís. 3673.

— — — každý povoz má i mimo dobu vyhýbání se jinému vozidlu použíti levé strany silnice pro úseky silnice, na kterých by jinak nebyl zabezpečen účel příkazu vyhýbání se na levou stranu; takovým jest i úsek na svahu kopce čís. 3705.

— — — vyhýbání jest dostatečným způsobem provedeno jen, je-li protijedoucímu vozidlu uvolněna celá levá (ve směru jeho jízdy) strana silnice až do jejího středu čís. 3705.

— — — ustanovení silničního řádu, že veškeré vozy mají v levo vyhýbati a v pravo předjížděti, předpokládá a vyžaduje povšechné zachovávání jízdy v levo, by tak i nepředvídané vyhýbání a předjíždění bylo umožněno čís. 4141.

— — 2. opomenutí podnikatele zabezpečiti dělníka: i pro přičítání poruch na tělesné bezpečnosti, na zdraví nebo na životě lidí z důvodu nedbalosti podle §§ 335, 431 tr. zák. platí povšechná zásada, že pouhá nečinnost jest, třebaže by bylo dotčené poruše uvedených právních statků zabráněno jednáním osoby zůstavší nečinnou, trestným činem jen, měla-li osoba ta povinnost k ochraně a záchraně právního statku buď následkem zákonného neb jinakého pro ni závazného předpisu nebo následkem toho, že přivodila positivním jednáním, jež nebylo již samo o sobě směru a rázu uvedeného v § 335 tr. zák., stav věci, z něhož nastalo nebezpečí pro právní statek, a uskutečnila tím alespoň jednu z positivních příčin, z nichž došlo k ohrožení a pak i k porušení právního statku, jehož poškození a po případě zničení jí má býti přičítáno čís. 3484.

— — — positivním jednáním onoho rázu jest obzvláště i používání dělníka k pracem, jejichž konání jest nutně neb alespoň pravidelně spojeno s nebezpečím pro tělesnou bezpečnost, život nebo zdraví dělníka čís. 3484.

— — — jde-li o druh práce, který není naprosto zakázán a jest z těch kterých hledisek nutný, jest povinnost k zabezpečení dělníka omeziti na povinnost k takovým opatřením, kterými se nebezpečí omezuje na nejmenší míru, která je s prací tou nezbytně spojena a do které možno a dlužno spoléhati se na to, že nebezpečí čelí — vhodnou úpravou jednotlivých úkonů vyžadovaných prací mu uloženou — sám dělník osvědčením pozornosti a opatrnosti náležející mu ne méně než osobě povinné k jeho zabezpečení čís. 3484.

— — — měřítkem pro určení oné míry nebezpečí a tím i rozsahu této povinnosti budou — vedle zkušenosti povinné osoby a vědomí jejího o tom, zda jest dělník s nebezpečnou povahou práce řádně obeznámen či nic — obzvláště případné předpisy o dotčeném druhu práce čís. 3484.

— — — jimi jsou pro lámání kamene předpisy min. nařízení ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák., jichž jest, třebaže jsou vydány pro živnostenský provoz kamenných lomů a t. d., obdobně šetřiti také při lámání kamene se svolením majitele lomu, pokud ovšem není obdoba jich vyloučena krátkou dobou a malým rozsahem prací jen příležitostných čís. 3484.

— — — zachování těchto předpisů a i zkušeností naznačeného rázu bude pak třeba zajistiti také proti vůli dělníka, jehož opatrnosti a pozornosti může pak za tohoto předpokladu býti zůstavena péče o to, by nepřišel vlastní nepozorností neb neopatrností při jednotlivých pracovních úkonech k úrazu čís. 3484.

— — — na okolnostech případu, zejména na povaze a na předběžném zaměstnání dělníka bude záviseti, kterých opatření jest v naznačených mezích třeba k řádnému plnění povinnosti k zabezpečení dělníka, obzvláště, zda je a do které míry je třeba poučení jeho před započetím práce a dozoru nad ním po její dobu čís. 3484.

— — — přičítání úrazu přes to nastavšího vyžaduje nejen zjištění, že dotčená osoba opomenula něco, co jí bylo opatřiti, nýbrž i zjištění, že by úraz nebyl nastal, kdyby zjištěného opomenutí nebylo čís. 3484.

— — — osobou k zabezpečení dělníka v naznačeném rozsahu povinnou jest osoba, která dělníka k dotčené práci používá, podnikatel práce čís. 3484.

— — — na podnikateli nelze žádati, by svou povinnost konal osobně; může se jí — ovšem, pokud tak zvláštními předpisy stanoveno, jen za současného oznámení příslušné vrchnosti a po případě s jejím schválením — zprostiti ustanovením jiné osoby k úkolům těm, arcit jen osoby k tomu svolné a způsobilé č í s. 3484.

— — — ustanovením takového zástupce (srovnej zvláště § 54 min. nař.) není však již pouhý poukaz osobě, třebas u podnikatele zaměstnané, aby určila dělníky pro dotyčné práce, pokud se týče vyslala je na práce ty, sám o sobě a bezvýjimečně č í s. 3484.

— — — není však ani vždy zapotřebí výslovného pověření osoby té naznačeným úkolem (dozorem) nad dotyčnou prací. Na okolnostech, obzvláště na rozsahu působnosti, která přísluší a náleží zaměstnanci podnikatele podle právních poměrů mezi zaměstnancem a podnikatelem závisí, zavazuje-li poukaz podnikatelův zaměstnanci, by určil dělníky pro tu kterou práci, zaměstnance i k dozoru nad prací tou, pokud se týče na dělníky k ní určené č í s. 3484.

— — — zprostil-li se podnikatel platným způsobem povinnosti k zabezpečení dělníka, zejména k dozoru na jeho práci zřízením zástupce, stihne zodpovědnost za nesplnění povinnosti té nikoliv oba, nýbrž jediného zástupce, zvláště neodmítl-li zástupce proti podnikateli příkaz mu výslovně nebo mlčky udělený č í s. 3484.

— — — povinnost té které z uvedených osob k zabezpečení dělníka, zejména k dozoru nad jeho prací trvá jen, pokud trvá důvod této povinnosti, pokud dělník koná práci pro dotčeného podnikatele č í s. 3484.

— — — péče o to, by nespotřebovaná zapalovadla a nespotřebované náboje byly náležitě dělníky po skončení pracovní doby vráceny do skladiště (§§ 105, 115 nař. ze dne 2. července 1877, čís. 68 ř. zák.), není osobní povinností zaměstnavatele; péče o to nemusí býti přenesena na osobu třetí, stačí ustanovení vedoucího dělníka; ten musí býti osobou způsobilou (nedbalost při výběru) č í s. 3577.

— — — na zaměstnavateli nelze se stanoviska trestního zákona žádati, by jeho dozor šel dále, než se mu zákony a předpisy nařizuje, neboť pak by veškeré podnikání bylo znemožněno, ježto by kontrola každého jednotlivého dělníka a jeho prací podnikatele úplně vyčerpala; podnikatel se musí proto spoléhati na orgány, které kontrolou určitých prací pověřil a na t. zv. přední dělníky, při jichž výběru musí zachovávati jistou opatrnost č í s. 3577.

— — — povinnost stavitele, by se postaral o vypnutí proudu po dobu, kdy se konají práce poblíže elektrického vedení, vyplývající ne sice z doslovu, ale z ducha předpisu § 33 nař. min. obchodu ze 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., není osobní, nýbrž všeobecná; stačí, pověřil-li vypnutím proudu spolehlivého dělníka; ručí jen za nedbalost při výběru č í s. 3647.

— — — polír, jemuž byl svěřen dohled nad stavbou (zřízením vřetenové zdi s předem vybranými otvory pro betonové schody), který úkol ten převzal a v osudné době jej zastával, je povinen (§ 335 tr. zák.) podřízeného dělníka (zedníka) poučiti, jak se práce ta dělá; nevyviňuje ho, že takovou práci ještě nekonal č í s. 3679.

— — — zavinění podnikatele staveb, který, ač věděl, že dráty nízko nad stavbou prochází silný elektrický proud, nedal je odstraniti a v práci pokračoval č í s. 3693.

— — — samostatný podnikatel, který převzal provedení celé práce (přístavby), zodpovídá (§ 335 tr. zák.) i ohledně provádění tesařských prací; je na něm, by sám i v tomto ohledu učinil všechna opatření, jichž je třeba k ochraně života a zdraví zaměstnaných jím dělníků č í s. 3693.

— — — vyrozumění stavbu provádějícího o povolení stavby není podle zákona vůbec nařízeno (§ 31 staveb. řádu pro Slezsko ze dne 2. června 1883, čís. 26 z. zák.) č í s. 3693.

— — — zavinění (§ 335 tr. zák.), nebyla-li při stavbě lešení prozkoumána nosnost materiálu č í s. 3852.

— — — stavbyvedoucí (zaměstnavatel), vydávající třaskaviny, je povinen (§ 335 tr. zák.) postarati se o předepsaný způsob postupu (komu a jak mají býti dynamon a rozbušky z hlavního skladu vydávány, jak mají býti na místo spotřeby dopraveny a jak má tam býti uloženo denní množství) č í s. 3853.

— — — jde o zavinění podle § 335 tr. zák., nestaral-li se o zachování předpisu, že rozbušky a dynamon nesmějí se ze skladiště vydati současně téže osobě a nesmějí býti současně doneseny touž osobou na místo upotřebení; neznalost předpisu nevyviňuje č í s. 3853.

— — — i když se ustanovení § 3 min. nař. čís. 116/1908 ř. zák. nevztahuje na živnosti stavební, jde o zavinění podle § 335 tr. zák., nedal-li stavitel hluboký příkop, vykopaný v sypké půdě, se širokými, nevypaženými stěnami opatřiti širokým dnem č í s. 3928.

— — — podle § 34 odst. II stavebního řádu slezského (zák. čís. 26/1883) mají stavebníci používati za stavbyvedoucí jen osob podle živnostenských zákonů k tomu oprávněných č í s. 3941.

— — — zavinění (§ 335 tr. zák.) stavitele, svěřil-li dozor nad stavbou osobě neznalé techniky železobetonových konstrukcí a opomenul-li dbáti o správné zřízení železobetonového nosiče č í s. 3941.

— — — pokud osoba, pověřená dozorem na práce zednické na stavbě (polír) zodpovídá trestně (§ 335 tr. zák.) za opomenutí ochranných opatření č í s. 3955.

— — — i když ani stavební řád pro Čechy ani min. nař. čís. 24/1907 nemají výslovného předpisu, že při vyzdívání zevnitř (přes ruku) musí býti zřízeno ochranné lešení i na vnější straně stavby, vyplývá povinnost osoby pověřené vedením a dozorem na novostavbě, učiniti potřebná bezpečnostní opatření (zabezpečiti místo, kde stojí dělník zaměstnaný u karby přípravou malty, ohrožené padajícím stavebním materiálem), by bylo zabráněno úrazu osob při ní zaměstnaných, po případě z povahy stavby a prací č í s. 3955.

— — — každý zaměstnavatel jest již proto, že používá dělníků k pracem, povinen zabezpečiti dělníky proti nebezpečí spojenému s konáním prací nutně neb alespoň pravidelně pro tělesnou bezpečnost, zdraví a život dělníků, tím, že se nebezpečí omezuje na nejmenší míru, která je s takovou prací nezbytně spojena, a to do té míry, do které lze spoléhati na to, že nebezpečí čelí (vhodnou úpravou jednotlivých úkonů vyžadovaných prací mu uloženou) i sám dělník osvědčením pozornosti a opatrnosti, náležející mu neméně než osobě povinné k jeho zabezpečení (zaměstnavateli) č í s. 4030.

— — — tato povinnost zaměstnavatele k zabezpečení dělníka však předpokládá, že zaměstnavatel ví neb alespoň může při náležité obezřetnosti věděti, že jest práce, do které dělníka vysílá, spojena s nebezpečím pro jeho život ,zdraví nebo tělesnou bezpečnost č í s. 4030.

— — — pojmy: »strhování kleneb« a »stálé znalecké řízení« ve smyslu § 32 min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák. č í s. 3996.

— — — při rozsáhlosti stavitelské činnosti a stavebního podnikání nelze ukládati staviteli za povinnost osobní dozor při všech pracích, byť i sebe závažnějších. Jeho trestní zodpovědnost není osobní, nýbrž všeobecná; neručí pro nedostatek vlastního dozoru a součinnosti, nýbrž pro nedbalost při výběru osob, jimž svěřuje závažné práce č í s. 3996.

— — — pokud jest přibrati dva znalce ke zjištění příčiny, proč se zřítilo lešení čís. 4242.

— — — tím, že kdo dovolil ve svém pískovišti pracovati za obzvláště nebezpečných podmínek, vydal pracující osoby v ohrožení jich tělesné bezpečnosti a převzal za tuto jejich bezpečnost odpovědnost. Bylo jeho povinností učiniti taková opatření, by jakémukoliv nebezpečí zabránil; nestačí, že si počínal pasivně, vydav určité příkazy, o jejichž zachování se však s patřičnou autoritou a energií nepostaral čís. 4330.

— — — předpisy nařízení z 2. července 1877, čís. 68 ř. zák. (§ 109) nevztahují se na černý prach čís. 4483.

— — — obyčejný dělník (v kamenném lomu) není s hlediska § 335 tr. zák. po případě povinen přezkoumávati, nepříčí-li se způsob práce, jak byl o něm zodpovědným správcem poučen, předpisům v říšském zákoníku uveřejněným (nař. čís. 68/1877, 116/1908) čís. 4483.

— — — převzal-li kdo místo zodpovědného dozorce, nevyviňuje ho s hlediska § 335 tr. zák. ani nemožnost plniti povinnosti s tím spojené proto, že musel pracovati i jako dělník, ani nezákonný postup jiných podnikatelů, ani liknavost vrchnosti čís. 4483.

— — — ani min. nař. z 20. května 1908, čís. 116 ř. zák. nežádá, by majitel závodu ukládaný mu dozor nad provozem kamenného lomu konal sám osobně; stačí, ustanovil-li k tomu způsobilou a spolehlivou osobu (§ 54 cit. min. nař.) čís. 4518.

— — — stavitel, nařídivší vyztužení jámy, je povinen (§ 335 tr. zák.) osobně se přesvědčiti, zda bylo příkazu ihned a řádně vyhověno, leč by pověřil prací tou osobu, o níž má záruku, že je způsobilá vykonati ji samostatně a odborně, i tak spolehlivá, že příkaz ji daný ihned splní čís. 4540.

— — 3. v železniční službě: uvedení těžkého, byť i prázdného vagonu na kolejích v pohyb nutně vyžaduje, by osoby při úkonu tom činné měly naprostou jistotu, že dráha pro pohybující se vůz jest volná a že bezpečnost lidí nacházejících se v místech, kam až vůz může dojeti, nijak není tím ohrožena čís. 3390.

— — — při posunování má vždy jíti jeden dělník před posunovaným vagonem, aby viděl, zda koleje jsou volné čís. 3390.

— — — železniční služba při specifické povaze nebezpečnosti tohoto provozu nečiní zodpovědným za bezpečnost dopravy osobu jedinou; rozkládajíc povinnost přesné dopravní služby a bezvadného dozoru na více jedinců, ukládá větší řadě zaměstnanců zachovávati určité předpisy toho kterého způsobu služby, a činí je tak kolektivně zodpovědnými. Povaha služby však nepřipouští prosté spoléhání se, že jiný provede svůj úkol bezvadně čís. 4105.

— — — nebezpečná železniční služba vyžaduje zvýšenou opatrnost a přísné dodržování předpisů, daných v zájmu bezpečnosti služby; tyto bezpečnostní předpisy předcházejí jiným předpisům pořádkovým (na př. které nařizují co nejrychlejší provedení posunu); oněch předpisů jest zvýšenou měrou dbáti zvláště za nepříznivých poměrů povětrnostních, třeba i na úkor rychlosti výkonu služby, nelze-li za daných poměrů jinak služební úkon provésti čís. 4231.

— — — s hlediska trestního zákona nelze posunovači, který měl obstarati současně výkony několika posunovačů, z nichž jeden měl běžeti před soupravou a ostatní se měli rozděliti podle vozů, vytýkati, že stoje na stupátku prvního vozu hleděl obstarati i pozorování jízdní dráhy, i spojovací službu se strojvůdcem čís. 4231.

— — — tím však, že dal posunovač znamení k pohybu posunované soupravy, nepřesvědčiv se dříve bezpečným a všelikou pochybnost vylučujícím způsobem o tom, zda jest kolej volná, způsobil situaci, za jejíž další průběh nese zodpovědnost v rámci §§ 335, 337 tr. zák. čís. 4231.

— — 4. vykročení z mezí nutné obrany: vybočení z mezí nutné obrany (§ 2 g) tr. zák.) jen ze strachu nezbavuje zodpovědnosti podle § 335 tr. zák. čís. 3482.

— — — nedbalost předpokládaná poslední větou § 2 tr. zák. nevztahuje se na samu povahu skutku, nýbrž na poměr skutku k rozsahu nutné obrany čís. 3482.

— — — nedbale ve smyslu onoho ustanovení nejedná pachatel již tehdy, když věděl nebo mohl poznati, že skutek může přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost toho, proti komu v nutné obraně jednáno, nýbrž teprve tehdy, když věděl nebo mohl poznati, že jednání to nebylo k odvrácení útoku nutné, buď že za tím účelem vůbec nebylo třeba skutku ohrožujícího ony statky, nebo že nebylo třeba ohrožení jich v té míře, ve které skutečně byly ohroženy (poškozeny) čís. 3482.

— — — pro skutkovou podstatu podle § 335 tr. zák. stačí i tu nedbalost nevědomá čís. 3482.

— — — nedbalost, předpokládaná v § 2 g) tr. zák. pro přičítání skutku podle § 335 (431) tr. zák. spočívá v možnosti poznání, že skutek není úměrným útoku a potřebě obrany čís. 3482.

— — — skutečnost, že se pachatel mohl sice pokládati za ohrožena a k obraně nucena, že však vykročil z mezí nutné obrany jen ze strachu, nezbavuje ho zodpovědnosti podle § 335 tr. zák. čís. 3675.

— — — tato nedbalost ve smyslu posl. věty § 2 g) tr. zák. nevztahuje se na samu povahu skutku, k odvrácení útoku podniknutého, nýbrž na poměr tohoto skutku k rozsahu nutné obrany; nedbalost ta spočívá v možnosti poznání, že skutek není úměrným útoku a potřebě obrany; stačí tu nedbalost nevědomá čís. 3675.

— — — pro přečin zanedbání povinné péče vykročením z mezí spravedlivé nutné sebeobrany jsou tu předpoklady nejen, když byl podniknut skutečně protiprávní útok na život, svobodu nebo jmění, a povaha osob, času, místa, způsob útoku nebo jiné okolnosti činí použití takové obrany potřebným, by útok byl odvrácen, nýbrž i, když se pachatel omylem mohl domnívati, že jest napaden a v tomto mylném chápání skutečností bránil se proti domnělému útoku čís. 3706.

— — jiné případy: opomenul-li obžalovaný zahraditi transmise v podkolí svého mlýna ochranným zábradlím, jehož zřízení mu bylo jako majiteli mlýna příslušnou okresní politickou správou jako úřadem živnostenským v zájmu bezpečnosti zaměstnanců mlýna nařízeno, dopustil se opomenutím zřízení onoho ochranného zábradlí přestupku podle § 431 tr. zák. i tenkrát, byly-li osoby ve mlýně zaměstnané skutečně obeznámeny se zařízením a s nebezpečnostmi práce v okolí strojů čís. 3421.

— — — jde o spoluzavinění cyklisty, opomenul-li upozorniti povozy případně za ním jedoucí zvednutím ruky nebo jiným vhodným způsobem na úmysl odbočiti do postranní ulice čís. 3429.

— — — pokud účast na rvačce jest jednáním, o němž může pachatel již podle přirozených jeho následků, které každý snadno poznati může, seznati, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečenství pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost ostatních účastníků na rvačce (§ 335 tr. zák.) čís. 3458.

— — — spadá sem, nutil-li kdo jiného k útěku po kolejích železniční trati tím, že po něm házel kamením a holemi čís. 3492.

— — — § 376 tr. zák. jest jen použitím § 335 tr. zák. na určitý výsek možných případů čís. 3519.

— — — zavinění tiskaře jest posuzovati se zřetelem na §§ 233 a 238 tr. zák. v případě kulposního zavinění podle všeobecného předpisu § 335 tr. zák. čís. 3573.

— — — péče o to, by nespotřebovaná zapalovadla a nespotřebované náboje byly náležitě dělníky po skončení pracovní doby vráceny do skladiště (§§ 105, 115 nař. ze dne 2. července 1877, čís. 68 ř. zák.), není osobní povinností zaměstnavatele; péče o to nemusí býti přenesena na osobu třetí, stačí ustanovení vedoucího dělníka; ten musí býti osobou způsobilou (nedbalost při výběru) čís. 3577.

— — — podle § 9 silničního řádu musí býti za tmavé noci každé vozidlo opatřeno rozžatou lucernou, kterou jest na vozidle umístiti tak, by mohla býti z daleka spatřena; pojem noci jest tu vymeziti tak, že se rovná době, kdy není denního světla čís. 3673.

— — — tresní zákon vzhledem k povaze lékařského povolání a k těžkostem s jeho výkonem spojeným poskytuje ošetřujícímu lékaři v poměru k nemocnému výsadní postavení potud, že omezil jeho zodpovědnost způsobem v §§ 356 až 358 vytčeným, takže nelze vůbec stíhati lékaře, vykonávajícího své povolání, podle všeobecných předpisů §§ 335 a 431 tr. zák., leda že by šlo o takový úkon, jenž nespadá již v rámec onoho poměru, jak by tomu na př. bylo při zásahu lékaře na ženě těhotné, nikoli na nemocné čís. 3733.

— — — trestnost ošetřujícího lékaře podle §§ 356 až 358 tr. zák. je podmíněna tím, že z jeho činu skutečně povstala újma na zdraví nemocného čís. 3733.

— — — zavinění (§ 335 tr. zák.) opomenutím vyrozuměti učitele a žáky o tom, že se v době odpoledního vyučování budou rozmrazovati zamrzlé roury na školním záchodě, a opomenutím dozoru, by žádné dítě v tuto dobu na záchod nešlo čís. 3741.

— — — zásady § 335 tr. zák. platí nejen pro toho, kdo následkem zvláštních předpisů, nebo následkem svého povolání, úřadu a pod. jest povinen určité úkony předsebráti, nýbrž zcela povšechně i pro každého, kdo vůbec převzal práci, ať za odměnu, ať bezplatně z pouhé ochoty, a pro něhož z toho pak plyne právní povinnost, při provádění této práce zachovati opatrnost, jakou předpokládá § 335 tr. zák. čís. 3741.

— — — pokud jest trestným zaviněním podle § 335 tr. zák., prováděl-li kdo studnařské práce, aniž svěřil zřízení studny oprávněnému (studnařskému) mistru odborníku (min. nař. ze dne 7. února 1907, čís. 24 ř. zák., § 5 zákona ze dne 26. prosince 1893, čís. 193 ř. zák.), a nedal-li zříditi při stavbě studny těsně nad hlavami pracujících dělníků ve studni ochranný kryt ze silných fošen (§ 2 odst. 4. nař. čís. 24/1907) čís. 3764.

— — — zavinění okresního silničního správce, jemuž okresní správní komise jako nájemce lomu svěřila péči o lom a dozor v něm, nepostaral-li se o spolehlivé ohražení lomu zábradlím (§ 21 nař. z 29. května 1908, čís. 116 ř. zák.) a zavinění osoby, která k žádosti onoho dobrovolně převzala povinnost o hražení lomu se postarati, avšak neučinila tak (§ 335 tr. zák.) čís. 3778.

— — — zavinění (§ 335 tr. zák.) zřízenců plynárny, nepřesvědčili-li se při převzetí plynového zařízení v domě, zda jsou všechny výpustky uzátkovány, pokud se týče neuzátkovali-li otevřené výpustky a vpustili předčasně plyn z pouličního vedení do domovního (nař. z 18. července 1906, čís. 176 ř. zák. a § 48 odst. 2 plynového regulativu) čís. 3797.

— — — účelem uzávěrky výpustek u konců trubic při zkoušce nepropustnosti jest především zabezpečiti potrubí pro provedení této zkoušky, nedává však záruky pro pozdější vpouštění plynu do části vedení; příčinná souvislost čís. 3797.

— — — ředitel družstva, jemuž náleží několik domů v různých obcích se samostatnými správci, zodpovídal by (§ 335 tr. zák.) za neprovedení nutných oprav (ohrady žumpy, naplněné žhavým popelem, do niž spadlo dítě) jen, kdyby byl stav nebezpečný pro tělesnou bezpečnost lidí znal, nebo byl správcem domu upozorněn na potřebu oprav a o jich provedení se nepostaral, ač-li to náleželo do oboru jeho působnosti v družstvu čís. 3833.

— — — zavinění (§ 335 tr. zák.), nebyla-li při stavbě lešení prozkoumána nosnost materiálu čís. 3852.

— — — stavbyvedoucí (zaměstnavatel), vydávající třaskaviny, je povinen (§ 335 tr. zák.) postarati se o předepsaný způsob postupu (komu a jak mají býti dynamon a rozbušky z hlavního skladu vydávány, jak mají býti na místo spotřeby dopraveny a jak má tam býti uloženo denní množství) čís. 3853.

— — — jde o zavinění podle § 335 tr. zák., nestaral-li se o zachování předpisu, že rozbušky a dynamon nesmějí se ze skladiště vydati současně téže osobě a nesmějí býti současně doneseny touž osobou na místo upotřebení; neznalost předpisu nevyviňuje čís. 3853.

— — — zavinění při obsluze parního kotle; zabezpečovací samočinný ventil jest bezvýjimečně předepsán pro každý parní kotel (§ 3 nař. z 1. října 1875, čís. 130 ř. zák.) čís. 3906.

— — — okolnost, že jde o opomenutí při parním kotli, jest o sobě objektivním důvodem přísnější kvalifikace § 337 tr. zák., pro niž zákon nerozlišuje mezi kotly malými a velkými čís. 3906.

— — — zapálení benzinu není vždy jednáním s hlediska § 335 tr. zák. závadným čís. 3967.

— — — za tmavé noci musí býti každý povoz, jedoucí po silnici, opatřen rozžatou svítilnou, která má býti umístěna tak, by ji bylo z daleka pozorovati čís. 4088.

— — — nocí jest doba, po kterou není denního světla; tmavou jest noc, není-li nedostatek denního světla ani částečně nahrazen zřídly světla jinak v noci účinnými (měsícem a hvězdami) čís. 4088.

— — — povinnost řidičů povozů (vozidel) pohybujících se na veřejných silnicích k ostražitosti a opatrnosti nutné k zamezení nehod nemá právní důvod jen v silničních řádech a nelze rozsah povinnosti té omeziti na šetření příkazů a zákazů těchto řádů. Jízda po veřejné silnici již o sobě ukládá řidiči kteréhokoliv vozidla povinnost, by učinil vše, co omezuje nebezpečí srážek a nehod na nejmenší míru, a opomenul vše, co přispívá ke vzniku nebo ke zvýšení takového nebezpečí čís. 4088.

— — — zasadil-li kdo do pozemku, by jej uchránil před vyšlapáním nebo zajížděním, na ohroženém místě u cesty kameny, jde o přestupek podle § 431 tr. zák. jen, byly-li kameny zasazeny tak, že ohrožovaly bezpečnost osob cestou jdoucích nebo jedoucích čís. 4106.

— — — i při nečekané náhodě (rozhledu bránícím náhodném zaslzení očí), pokud nepůsobí tak rychle a intensivně, že není v lidské moci jí čeliti, jest zachovati povinnou opatrnost, kterou by mohlo býti odvráceno nebo zmenšeno nebezpečí pro lidský život čís. 4141.

— — — tím, že kdo dovolil ve svém pískovišti pracovati za obzvláště nebezpečných podmínek, vydal pracující osoby v ohrožení jich tělesné bezpečnosti a převzal za tuto jejich bezpečnost odpovědnost. Bylo jeho povinností učiniti taková opatření, by jakémukoliv nebezpečí zabránil; nestačí, že si počínal pasivně, vydav určité příkazy, o jejichž zachování se však s patřičnou autoritou a energii nepostaral čís. 4330.

— — — předpisy nařízení z 2. července 1877, čís. 68 ř. zák. (§ 109) nevztahují se na černý prach čís. 4483.

— — — obyčejný dělník (v kamenném lomu) není s hlediska § 335 tr. zák. po případě povinen přezkoumávati, nepřičí-li se způsob práce, jak byl o něm zodpovědným správcem poučen, předpisům v říšském zákoníku uveřejněným (nař. čís. 68/1877, 116/1908) čís. 4483.

— — **§ 337 tr. zák.:** jde o porušení předpisu prvého odst. § 427 tr. ř. (§ 281 č. 3 tr. ř.), konalo-li se hlavní přelíčení v nepřítomnosti obžalovaného, který byl vyslechnut před hlavním přelíčením jen o přestupku podle § 335 tr. zák., ne však o obvinění v obžalobě, že šlo o opomenutí za okolností zvláště nebezpečných čís. 4394.

— — — jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. (vykročením z trestní moci), zostřil-li soud trest podle prvé sazby § 337 tr. zák., ač tu nebylo okolností přitěžujících, a použito jen § 266 tr. zák., nikoli § 260 b) tr. zák. čís. 4499.

— — **dle §§ 335, 337 tr. zák.:** zavinění řidiče automobilu viz automobil.

— — — jinak viz uškození dle § 335.

— — **dle § 336 tr. zák.:** případy v § 336 tr. zák. příkladmo vytčené uvádějí jen nejvýznačnější způsoby činů neb opomenutí, jimiž skutková podstata všeobecně formulovaného trestného činu podle § 335 tr. zák. dochází náplně čís. 3906.

— — **dle práva slovenského:** okolnosť, že riaditeľ továrne nebol pri revíziach živnostenským inšpektorátom zvlášť upozornený na vadu bezpečnostného zariadenia, predpísaného administratívnymi nariadeniami, nezbavuje ho zodpovednosti za úraz spôsobený zamestnancovi následkom onej vady, a to ani vtedy, keď dotyčnému zamestnancovi zakázal pracovať a zdržovať sa na mieste, kde sa úraz stal čís. 4541.

— — — operujúci lekár je trestne zodpovedný za zanedbanie takých opatrení pri operácii, ktoré sú svojou povahou určené k tomu, aby nebezpečenstvo pre život alebo zdravie operovanej osoby pri lekárskom zákroku alebo vôbec nemohlo vzniknúť, alebo aby bolo čo najviac obmedzené; otázku, či ide o nedbalosť v smysle trestného zákona, posudzuje súd samostatne a neodvisle od posudku znalcov čís. 4567.

— — — ojedinělý dospělý chodec na dostatečně široké, volné a přehledné silnici není takovou překážkou v dopravě, pro kterou by řidič motorového vozidla byl povinen zmírniti ve smyslu § 44 lit. p) nař. č. 57.000/1910 uh. min. vn. jeho rychlost až na rychlost povozu taženého koněm, krokem jdoucím čís. 4606.

— — — nedbale jednal obžalovaný, svěřil-li samostatné řízení motorového vozidla nezkoušenému řidiči; ani faktickým, třebas i častějším řízením motorového vozidla není prokázána úplná způsobilost řidiče k samostatnému jeho řízení čís. 4626.

— — — kandidát, ktorý šoférskou skúškou mal teprve osvedčiť svoju dovednosť pri riadení motorového vozidla, nie je trestne zodpovedný za úraz, spôsobený tretím osobám len jeho nedovednosťou; skúšobný komisár taktiež nezodpovedá za následky privodené len nedovednosťou skúšaného, ak nebolo v jeho moci im zabrániť čís. 4637.

— — — pre posúdenie, ako je trestný určitý delikt, je rozhodná len trestná sadzba v zákone stanovená, nie okolnosť, že súd môže z niektorého dôvodu vymerať menší trest; prečin zneužitia úradnej moci podľa § 473 tr. zák. je prísnejšie trestný než prečin ľahkého poškodenia na tele podľa § 301 tr. zák. čís. 4680.

— — — nedbale jednala učiteľka, ktorá si dala školskými deťmi (9—11ročnými) bez dozoru sekerou rúbať drevo čís. 4689.

— — — ak obžalovaný svojou vinou vyvolal nebezpečie pre druhú osobu, ktorá z ľaku alebo z mylného pochopenia situácie, aby sa vyhnula nebezpečiu, učinila mylné opatrenie, následkom ktorého tretia osoba bola poškodena na tele, je príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného a úrazom poškodenej osoby čís. 4755.

— — — disciplinárna moc učiteľa proti žiakom v škole nie je totožná s právom domácej kázne podľa § 313 tr. zák. Prekročil-li učiteľ medze svojej disciplinárnej pravomoci a spôsobil žiakovi poškodenie na tele, nemôže sa dovolávať beztrestnosti v smysle cit. zákonného ustanovenia čís. 4762.

— — — pri automobilových závodoch o súťaž spoľahlivosti, konaných na silniciach pri obyčajnej premávke vozidiel všetkého druhu, je závodník povinný zachovať pravidlá platné pre premávku na verejných silniciach a všeobecné pravidlá obozretnosti čís. 4817.

— — — ku spolupáchateľstvu pri ublížení na tele stačí všeobecný úmysel nepriateľsky zachádzať s poškodeným; trestný čin spolupáchateľov sa kvalifikuje podľa stupňa skutočného ublíženia, pri čom každý spolupáchateľ je zodpovedný za celý výsledok spoločného jednania čís. 4840.

— — — všeobecná zkušenost velí řidiči nákladního automobilu, na němž se dopravují lidé, aby byl pamětliv, že jejich tělesná bezpečnost může býti při jízdě ohrožena větvemi stromů, vyčnívajícími do prostoru nad jízdní drahou; jinak jedná nedbale ve smyslu §§ 290, 291, 310 tr. zák. Zákon v těchto ustanoveních trestá nedbalost, nerozlišuje mezi culpa lata a culpa levis čís. 4859.

— — — viz též zabitie človeka z nedbalosti.

— — **dle § 339 tr. zák.** viz nevdaná těhotná žena.

— — **dle § 360 tr. zák.** viz zanedbání nemocných.

— — **dle §§ 427, 428 tr. zák.** viz rychlá jízda.

— — **dle § 431 tr. zák.:** opomenul-li majitel mlýna zahraditi transmise v podkolí mlýna ochranným zábradlím, jehož zřízení mu bylo živnostenským úřadem (okresní politickou správou) nařízeno, dopustil se po případě přestupku podle § 431 tr. zák., třebaže byly osoby ve mlýně zaměstnané se zařízením ve mlýně a s nebezpečností práce v okolí strojů obeznámeny čís. 3421.

— — — nedbalost, předpokládaná § 2 písm. g) tr. zák. pro přičítání skutku podle § 335 (431) tr. zák. spočívá v možnosti poznání, že skutek není úměrným útoku a potřebě obrany čís. 3483.

— — — ke skutkové podstatě přestupku podle § 431 tr. zák. se vyhledává jen, by pachatel nedbalým jednáním (opomenutím) způsobil nebo zvětšil konkretní nebezpečenství pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost jiné osoby čís. 3522.

— — — skutečnost, že tu není příčinné spojitosti mezi smrtí a jednáním sama o sobě nevylučuje, že se pachatel nedopustil přestupku čís. 3522.

— — — házení kameny po určitých osobách jest přestupkem podle § 431 tr. zák.; nelze tu nikdy vyloučiti, že osoby ty mohou býti zasaženy čís. 3613.

— — — trestní zákon vzhledem k povaze lékařského povolání a k těžkostem s jeho výkonem spojeným poskytuje ošetřujícímu lékaři v poměru k nemocnému výsadní postavení potud, že omezil jeho zodpovědnost způsobem v §§ 356 až 358 tr. zák. vytčeným, takže nelze vůbec stíhati lékaře vykonávajícího své povolání, podle všeobecných předpisů §§ 335 a 431 tr. zák., leda že by šlo o takový

úkon, jenž nespadá již v rámec onoho poměru, jak by tomu na př. bylo při zásahu lékaře na ženě těhotné, nikoli na nemocné čís. 3733.

— — — stěžejním předpokladem správnosti každého rozsudku odsuzujícího pro trestné jednání z nedbalosti podle § 335 (431.) tr. zák. je bezvadné zjištění, podle něhož obžalovaný mohl seznati, že jeho čin neb opomenutí jsou způsobilé přivoditi nebezpečenství pro život, zdraví neb tělesnou bezpečnost lidskou; neméně nutným je zjistiti v rozsudku i vzájemnou příčinnou souvislost mezi pachatelovým činem (opomenutím) a trestně právním výsledkem čís. 3764.

— — — pokud je vyloučen ideální souběh s přečinem §§ 2, 3 zák. o traskavinách čís. 3853.

— — — vykonal-li lékař kyretáž (zákrok k odstranění zbytků plodu a přirostlých zbytků lůžka) bez asistence a nejsa k tomu se stanoviska lékařského nějak nucen, jest v tom jen zanedbání nemocné (§ 358 tr. zák.), nikoliv přestupek § 431 tr. zák. čís. 3863.

— — — nejde o překročení obžaloby, byl-li lékař, obžalovaný podle §§ 5, 144 tr. zák., zproštěn, ano šlo o kyretáž, ale uznán vinným přestupkem § 431 tr. zák. čís. 3863.

— — — vyloučil-li rozsudek právoplatně skutkovou podstatu přečinu podle § 3 zák. o třaskavinách, nepřichází tu v úvahu ani přestupek podle § 431 tr. zák. čís. 3961.

— — — uschování nalezeného nevybuchlého granátu (šrapnelu) čís. 4066.

— — — zasadil-li kdo do pozemku, by jej uchránil před vyšlapáním nebo zajížděním, na ohroženém místě u cesty kameny, jde o přestupek podle § 431 tr. zák. jen, byly-li kameny zasazeny tak, že ohrožovaly bezpečnost osob cestou jdoucích nebo jedoucích čís. 4106.

— — — opomenutí povinného dozoru podle § 376 tr. zák. lze stíhati jen, vzešla-li z něho smrt nebo těžké uškození na těle osoby svěřené k dozoru (dítěte); mělo-li opomenutí to v zápětí jen lehké uškození na těle neb ohrožení tělesné bezpečnosti bez následků, nelze je ani podpůrně podřaditi pod ustanovení § 431 tr. zák. čís. 4457.

— — — přechovávání nevybuchlého dělového šrapnelu, naplněného černým prachem, nespadá pod ustanovení § 3 zák. o třaskavinách (čís. 134/1885); spadá však pod ustanovení §§ 12, 32 zbroj. pat. a § 431 tr. zák. čís. 4507.

— — — má-li totéž jednání v § 335 tr. zák. vytčené v zápětí smrt i těžké poškození na těle různých osob, stane se účinným těžší trestní zákon, trestající takové jednání za přečin, a použitím tohoto těžšího trestního zákona jsou spolutrestána zároveň se sběhnuvší poškození na těle menšího stupně, která by o sobě zakládala přestupek buď podle § 335 tr. zák. nebo podle § 431 tr. zák. čís. 4878.

— — — viz též poškodenie na tele.

Utajenie listiny: odňal-li páchateľ listinu osobe, oprávnenej k jej držbe, v úmysle, aby odstránením listiny bolo znemožnené jej použitie, ide o utajenie listiny v smysle § 406 tr. zák. Nevyžaduje sa, aby z utajenia nastala skutočná škoda; stačí úmysel škodu spôsobiť čís. 4707.

Útěk po kolejích viz uškození dle § 335.

Útisk (zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n.): ustanovení § 98 b) tr. zák. a předpisy §§ 1 a 2 zák. o útisku sledují týž účel a liší se jen v jakosti a síle použitých prostředků, při pohrůžce zejména v tíži a citelnosti zla, jímž bylo hrozeno čís. 3563.

— — přečin § 1 zák. o útisku, pohrozil-li kdo jinému újmou na těle v úmyslu, by na něm bezprávně vynutil vstup do bytu; nejde o dobrovolné ustoupení, odešel-li pachatel proto, že si nemohl vstup do bytu vynutiti čís. 3584.

— — zákon nemá v § 2 odst. druhý zák. o útisku (stejně jako v § 82 tr. zák.) na mysli jen zbraň v technickém slova smyslu; stačí každý předmět způsobilý k sesílení útoku proti osobě a k ohrožení její tělesné bezpečnosti; nezáleží na tom, zda se pachatel opatřil zbraní předem v úmyslu, by jí použil při činu, či zda jí použil, maje ji náhodou po ruce čís. 3584.

— — kleknutí na koho a tak částečné zbavení jeho volnosti pohybu ve spojení s vyhrožováním dalšími násilnostmi přesahuje pojem zlého nakládání ve smyslu přest. útisku podle § 1 zák. čís. 309/1921 čís. 3602.

— — z ustanovení § 93 tr. zák. ve spojení s ustanovením § 2 g) tr. zák. vyplývá, že jest každému volno zadržeti beztrestně osobu, o níž má důvodné podezření neb aspoň důvodně se domnívá je míti, že jde o zločince neb o člověka škodlivého nebo nebezpečného, najmě jeho právním statkům čís. 3624.

— — domnívá-li se pachatel (§ 1 odst. 2 zák. o útisku), že má právo vynutiti na osobě zadrževší jeho otce pro odůvodněné podezření z krádeže na jejím poli, by upustila od jeho předvedení ke starostovi, věda o onom důvodu zadržení, jde o neznalost trestního zákona (§ 93 ve spojení s § 2 g) tr. zák.) a tudíž o omyl právní (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3624.

— — skutková podstata přestupku útisku nevyžaduje, by nastal účinek pohrůžkou napovězený; důvodem trestnosti jest nátlak na vůli ohroženého napovězením budoucí újmy čís. 3637.

— — na rozdíl od § 98 b) tr. zák. nevyhledává skutková podstata přestupku útisku »důvodnost obav«, stačí, že vyhrůžka mohla účinkovati na vůli dotčeného, protože mu bylo za to míti, že pachatel je s to vyhrůžku uskutečniti čís. 3637.

— — spadá sem, bylo-li faráři vyhrožováno vyvoláním nepokojů, by bylo docíleno jeho svolení k pohřbení na katolické části hřbitova čís. 3637.

— — osobu, podezřelou z trestného činu, který je stíhati z povinnosti úřední, smí kdokoliv zadržeti za tím účelem, by ji odevzdal příslušné vrchnosti; toto právo je nutným důsledkem práva uvedeného v §§ 86 tr. ř. a výronem zájmu státu na zachování právního pořádku a pro jednotlivce, jenž je jako člen státního celku súčastněn na jeho zájmech, konkretním právem, jež porušiti není zadržené osobě dovoleno (§ 98 a) tr. zák., § 2 odst. 2 zák. o útisku) čís. 3677.

— — pod pojmy zlého nakládání a způsobení újmy na těle po rozumu § 1 zák. o útisku spadá jen takové působení na tělo jiné osoby, které nemá jinakého dalšího účinku než přechodnou nevolnost, chvilkový pocit nepříjemnosti; jde o násilí ve smyslu § 98 a) tr. zák., jakmile nastaly nebo podle povšechné povahy jednání pachatelova mohly nastati účinky vážnější, zejména poruchy těla nebo duševního klidu časově nebo co do stupně rozsáhlejší čís. 3677.

— — spolupachatelství přestupku útisku podle § 1 zák. čís. 309/1921 hrozbou újmou na svobodě a cti, by bylo na ohroženém vynuceno, by za stávky nepracoval; nezáleží na tom, že nelze dokázati, který spolupachatel vyhrůžku pronesl čís. 3683.

— — po stránce subjektivní vyhledává se ke skutkové podstatě přestupku podle § 1 zák. čís. 309/1921, spáchaného vyhrůžkou, kromě vědomí pachatelova, že hrozí jinému újmou na některém z právních statků v onom ustanovení zákona uvedených, též úmysl pachatelův, vynutiti na ohroženém nějaké konání, opomenutí nebo snášení, a vědomí pachatelovo, že nemá práva na toto konání, opomenutí nebo snášení čís. 3683.

— — vyhrůžkou (opovědí způsobení újmy) je projev, jímž pachatel chce jiné osobě (ohroženému) naznačiti a jí též způsobem pro ni poznatelným naznačuje, že má moc a zamýšlí opovězenou jí újmu buď sám nebo prostřednictvím jiného způsobiti čís. 3683.

— — rozdíl mezi skutkovými podstatami podle § 98 a), b) tr. zák. a podle §§ 1 a 2 zák. proti útisku čís. 4029.

— — shledal-li nalézací soud v činu pachatele, obžalovaného pro zločin podle § 98 a) tr. zák., jen zlé nakládání a vyloučil-li současně jeho úmysl poškoditi osobu, s níž zle nakládal, na kterémkoli jejím konkrétním právu vůbec a na jejím majetku zvláště, nezakládá jednání obžalovaného ani přečin podle §§ 1, 2 zákona proti útisku čís. 4029.

— — jde o vydírání, nikoliv jen o přestupek útisku, bylo-li vynucováno postoupení společenského podílu opětovnou vyhrůžkou trestního oznámení pro podvody (kriminálem) čís. 3747.

— — jako předpis § 98 b) tr. zák. čelí i ustanovení § 1 zákona proti útisku již pouhému pokusu, by vůli osoby, na niž se činí nátlak, byl dán směr, kterým by se nebrala, kdyby nebylo nátlaku. Útisk přichází však v úvahu již i při takových pohrůžkách, které nejsou s to, by vzbudily důvodnou obavu; obě skutkové podstaty rozlišují se jen jakostí a silou prostředků, jichž bylo použito čís. 3771.

— — vylučuje-li rozsudek způsobilost pohrůžky (očerňováním koho u jeho rodiny z homosexuality), by jí byla v ohroženém vzbuzena důvodná obava (§ 98 b) tr. zák.), jest se mu zabývati otázkou, nebyla-li aspoň způsobilou vzbuditi v ohroženém přechodnou nevolnost a pomíjející pocit nepříjemnosti (nedokonaný přestupek útisku) čís. 3771.

— — zda lze pohrůžku bitím (zlým nakládáním) podřaditi pod § 98 b) tr. zák., lze bezpečně posouditi jen podle zvláštních okolností případu, najmě podle toho, zda jsou tu i ostatní zákonné podmínky onoho zločinu; spadá sem, nikoli pod předpis zákona o útisku, hrozil-li pachatel jím zprzněnému devítiletému děvčeti bitím, jestliže doma něco poví čís. 3819.

— — pod pojem zlého nakládání a způsobení újmy na těle po rozumu § 1 zák. o útisku spadá jen takové působení na tělo osoby, které nemělo další účinek než přechodnou nevolnost, chvilkový pocit nepříjemnosti, a jde o násilí ve smyslu § 98 a) tr. zák., nastaly-li účinky vážnější, najmě poruchy těla nebo duševního klidu časově nebo co do stupně rozsáhlejší čís. 4091.

— — po subjektivní stránce přečin útisku podle § 2 odst. 2 zák. o útisku vyhledává vědomí pachatelovo, že nemá právo na konání, opomenutí nebo snášení, jež hledí vynutiti čís. 4091.

— — ustanovení § 2 odst. 2 zákona o útisku nemá (právě tak jako § 82 tr. zák.) na mysli jen zbraně v technickém slova smyslu; zbraní po rozumu tohoto ustanovení zákona jest každý předmět, který je způsobilý k sesílení útoku neb obrany proti osobě. Je tudíž zbraní ve smyslu § 2 odst. 2 zák. o útisku i kámen, a to i malý kámen čís. 4091.

— — čelila-li výhrůžka k vynucení práva pachateli příslušejícího, nebo, mohl-li se pachatel důvodně (třebas mylně) domnívati, že takové právo má, nejde ani o skutkovou podstatu přestupku podle § 1 zák. o útisku čís. 4152.

— — vymáhanie útrat právneho zastupovania v exekučnom pokračovaní požadovaním ich zmenečného zaistenia od exekúta s vyhrážkou, že ináč bude prevedená exekúcia, môže zakladať skutkovú podstatu útisku čís. 4526.

— — vydírání a útisk liší se jen různou intensitou nátlaku. U psychického násilí jest hranice ta samým zákonem vymezena ustanovením, že pohrůžka musí býti způsobilá vzbuditi v ohroženém důvodnou obavu, má-li se státi složkou skutkové podstaty vydírání. Podle obdoby tohoto znaku jest vymeziti hranici tu i při fysickém násilí, u něhož zákon takového poukazu neobsahuje čís. 4600.

— — zlým nakládáním, pokud se týče způsobením újmy na těle ve smyslu § 1 zák. o útisku bude tudíž jen takové působení na tělo jiné osoby, jež nemá jinakého duševního účinku, než přechodnou nevolnost, chvilkový pocit nepříjemnosti. Jakmile však nastaly nebo podle povahy jednání pachatelova mohly nastati účinky vážnější, zejména poruchy těla nebo duševního klidu časově nebo stupňovitě rozsáhlejší, jest fysické násilí pokládati za prostředek téže intensity, jakým je vyhrůžka způsobilá vzbuditi důvodnou obavu a podřaditi je pod pojem skutečného násilí ve smyslu § 98 a) tr. zák. čís. 4600.

— — důvodem trestnosti jednání dle § 1 zák. o útisku, stejně jako důvodem trestnosti vydírání není protiprávnost prostředku pachatelem užitého, nýbrž protiprávnost nároku, jejž pachatel prostředkem tím vymáhá čís. 4879.

— — při sjednávání pracovní smlouvy může si sice každá strana činiti podmínky, avšak právo to jest do jisté míry obmezeno potud, že podmínky smluvních stran nesmějí odporovati dobrým mravům ani ustanovením platných zákonů, k nimž sluší obzvláště počítati i předpisy § 1 zák. o útisku; podmínky zaměstnavatelem kladené nesmějí býti takového rázu, by zaměstnance, který se o práci uchází, požadováním jednání (opomenutí nebo snášení), jež požadovati zaměstnavatel nemá práva, nutily k onomu jednání obavou, že, nepřijme-li podmínky, nebude do práce přijat; nesmějí zejména vyvěrati z pohnutek národnostních, náboženských nebo politických čís. 4879.

— — pro posouzení přestupku útisku nesejde tu na tom, zda ohrožený má právo na nějaké konání, opomenutí a t. d., nýbrž rozhoduje, zda pachatel měl právo na konání, k jehož vynucení čelil jeho nátlak. Je po případě bezprávné (protiprávní), činil-li zaměstnavatel ochotu, přijmouti nabídku dělníků, by byli do práce přijati, závislou na činění, které od uchazečů požadoval, práva k tomu nemaje (aby byli členy určité organisace) čís. 4879.

— — přestupek § 4 zák. proti útisku a na ochranu svobody ve shromáždění čís. 4868.

Útratový rekurs: kárný přečin poškození cti a vážnosti stavu, brojil-li advokát v rekursu malicherným způsobem proti útratám přisouzeným odpůrci čís. 108 dis.

— — pokud v podání útratového rekursu, napadajícího četné jen nepatrné položky, nelze spatřovati advokáta nedůstojné, ve smyslu zásad hájených výborem advokátní komory cti a vážnosti stavu se příčící, malicherné brojení proti neplatným položkám přísudku čís. 89 dis.

Útraty: ustanovením čl. I. čís. 13 zákona ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1920 byl zrušen též čtvrtý odstavec §u 395 tr. ř. čís. 1223 (5).

— soudce trestní jest však i nadále povolán stanoviti povinnost k náhradě útrat zastupování a obhajoby (§ 393, odstavec třetí, tr. ř.) a určiti jich výši čís. 1223 (5).

— rozhodnutí o povinnosti k náhradě útrat prvé stolice netřeba měniti, doznal-li výrok o vině částečné změny jen co do právní kvalifikace činu (§ 389 tr. ř.) čís. 3417.

— útraty řízení zrušovacího nelze obžalovanému uložiti, přivodila-li zmateční stížnost, ač byla zavržena, davši podnět k použití § 290 tr. ř. nepřímo rozhodnutí pro obžalovaného příznivější (§ 390 odst. druhý tr. ř.) čís. 3417.

— náhradu nákladů na řízení zrušovací nelze uložiti obžalovanému solidárně s vydavatelem časopisu, netýkalo-li se opravné řízení odpovědného redaktora a tomuto náhrada uložena nebyla (§ 21 odst. prvý a druhý tisk. nov.) čís. 3444.

— podle druhého odstavce § 390 tr. ř. nese útraty řízení (zrušovacího) soukromý obžalobce, i když byl obžalovaný zproštěn z důvodů bezetrestnosti podle § 4 tisk. nov. čís. 3474.

— ustanovení § 390 odst. 2 tr. ř. jest speciální úpravou zvláštních útrat přivoděných podáním řádného opravného prostředku (odvoláním soukromého

obžalobce); pokud opravný prostředek zůstal zcela bezvýsledným, ručí za útraty podáním jeho přivoděné ten, kdo opravný prostředek podal čís. 3594.

— povinnost k náhradě útrat vzešlých zcela bezvýsledným opravným prostředkem nečiní zákon (§ 390 odst. 2 tr. ř.) závislým na ničem jiném, než jen právě na bezvýslednosti opravného prostředku, posuzuje tuto část trestního řízení v otázce útrat zcela samostatně; je proto tato povinnost nezávislou na celkovém výsledku trestní věci a na všeobecných, k tomu se vztahujících předpisech § 389 odst. 1 a § 390 odst. 1 tr. ř. čís. 3594.

— zákon ukládá podateli zcela bezvýsledného opravného prostředku náhradu všech zvláštních útrat, jež byly jeho podáním přivoděny, soukromému obžalobci i náhradu všech útrat obžalovanému z toho vzešlých, mezi něž § 393 odst. 3 tr. ř. ve všech případech, kde soukromý obžalobce má vůbec povinnost hraditi náklady procesní, počítá výslovně i všecky útraty obhajování čís. 3594.

— ustanovení § 390 tr. ř. druhá věta nemá místa, když útraty nevznikly řízením o soukromé obžalobě, nýbrž výhradně řízením o veřejné obžalobě (pro přestupek § 411 tr. zák.), které se nekonalo podle § 48 tr. ř. jen k žádosti soukromého účastníka čís. 3680.

— byla-li zmateční stížnost jednoho z obžalovaných odmítnuta, druhého zamítnuta z důvodů věcných, jest uložiti náklady zrušovacího řízení jen tomuto obžalovanému (§ 390 odst. 1 a 2 tr. ř.) čís. 3728.

— v kárném řízení jest odsouzenému uložiti náhradu útrat, které jest vyměřiti obdobným použitím předpisů trestního řádu, avšak jen, pokud se tyto předpisy hodí i na kárné řízení (§ 41 odst. 2 kárn. stat.) čís. 86 dis.

— ani podle § 381 čís. 1 a 6 tr. ř. ani v kárném řízení nelze žádati náhradu za paušál z místnosti, ani za vyhotovení obžaloby a nálezu čís. 86 dis.

— ani v kárném řízení netřeba výrok o povinnosti obviněného k náhradě případných nákladů na kárné řízení prvé stolice změniti, doznal-li výrok částečné změny jen co do právní kvalifikace kárných provinění čís. 96 dis.

— uložení dvou třetin útrat trestního řízení a právního zastoupení soukromého obžalobce v prvé stolici, ač byl obžalovaný ve zrušovacím řízení v podstatném bodě z obžaloby zproštěn, byly-li by ony útraty poměrně jen o málo menší, kdyby byl soukromý obžalobce zažaloval jen ona místa článku, pro něž byl obžalovaný právoplatně odsouzen čís. 3763.

— obžalovaný neručí za útraty zrušovacího řízení, měla-li jeho zmateční stížnost ve značné míře úspěch čís. 3763.

— k rozhodování o útratách jest podle § 392 tr. ř. i v případě § 13 (2) tisk. nov. příslušným vrchní soud čís. 3837.

— »škodou« ve smyslu § 4 zák. čís. 562/1919 jest jen újma hmotná, plynoucí ze samého trestného činu; nelze k ní počítati náklady trestního řízení, ani útraty právního zastoupení druhé strany čís. 3860.

— náhradu nákladů veřejného roku nelze obžalovanému uložiti, šlo-li při něm jen o zvláštní otázku výroku podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, ve které měla zmateční stížnost plný úspěch čís. 3860.

— věcnou výtku, že výrok podle § 21 tisk. nov. je pochyben, an ten, komu se ukládá ručební povinnost, vydavatelem a vlastníkem nebyl a není, jest pokládati za stížnost podle § 392 tr. ř., pokud se vztahuje na náklady trestního řízení, a za odvolání podle § 14 (3) tisk. nov., pokud se vztahuje na náklady uveřejnění rozsudkového výroku čís. 3883.

— za zmateční stížnost (čís. 11 § 281 tr. ř.) nelze ji pokládati ani, pokud se týká ručební povinnosti za tresty na penězích čís. 3883.

— funkce soukromého účastníka jest spolu i povahy trestněprocesuální; jeho nárok na náhradu nákladů zastupování jest výronem této funkce, nikoli snad jen příslušenstvím jeho soukromoprávního nároku; jest proto osud onoho nároku odpoután od osudu jeho soukromého nároku; předpoklady jeho nároku na náhradu útrat zastupování je posuzovati podle trestního řádu, podle něhož při odsouzení obviněného rozhoduje jen, zda bylo soukromému účastníku trestným činem na jeho právech uhlíženo a zda se k trestnému řízení připojil a soukromoprávní nároky v tomto řízení uplatňoval, při čemž nesejde na tom, zda tyto nároky došly v trestním řízení skutečně uznání čís. 3946.

— pro určení nákladů — včetně útrat zastupování soukromého účastníka (§§ 50, 381 čís. 4, 393 odst. 3 tr. ř.) nestanoví zákon (§ 393 posl. odst. tr. ř. v doslovu čl. I. zák. čís. 4/1924) žádnou jinou podmínku než návrh oprávněného čís. 3946.

— jde proto o porušení zákona v ustanovení § 393 posl. odst. tr. ř., zrušil-li soud druhé stolice útraty určující usnesení okresního soudu a uložil mu, by o návrhu soukromého účastníka na ustanovení útrat zastupování rozhodl až po pravoplatném skončení případného civilního sporu čís. 3946.

— ke zmateční stížnosti podle § 33 tr. ř. lze tu sice vysloviti, že byl porušen zákon, nikoliv však ono nezákonné usnesení zrušiti, poněvadž další opatření ve smyslu poslední věty § 292 tr. ř. nemá místo v případech, kde by bylo ke škodě obžalovaného čís. 3946.

— podle § 390 tr. ř. jest jen nezl. soukromému obžalobci, nikoli však jeho zákonnému zástupci v případě osvobození obviněných uložiti náhradu útrat čís. 3947.

— výše nákladů může snad býti důvodem, by bylo opomenuto trestní stíhání vůbec nebo provedení některých úkonů, směřujících k usvědčení obžalovaného, naprosto však nemůže odůvodniti opomenutí procesních úkonů, zvláště průvodů, které se (jinak důvodně) žádají ve prospěch obžalovaného a směřují k jeho obhajobě čís. 4011.

— útraty zrušovacího řízení se navzájem zrušují, neměla-li úspěch ani zmateční stížnost obžalovaného ani zmateční stížnost soukromého obžalobce čís. 4059.

— nevytýká-li soukromý obžalobce v odvodu opožděnost odvolání obžalovaného, nelze mu přisouditi útraty odvodu čís. 4059.

— povolení podmíněného odsouzení nelze činiti závislým (§ 4 zák. čís. 562/1919 sb. z. a n.) na tom, zda odsouzený do určité doby nahradí soukromému obžalobci útraty řízení čís. 4103.

— bylo-li při jednom zasedání kárné rady projednáno několik případů, jest výlohy rozděliti na projednávané případy podle slušného uvážení, při němž nemusí rozhodovati jen jejich počet, nýbrž i rozsah a výsledek (anal. § 389 tr. ř.) čís. 129 dis.

— výrok o náhrade útrat nie je výrokom o treste a preto nemôže byť napadnutý z žiadneho dôvodu zmätočnosti uvedeného v §§ 384, 385 tr. p. čís. 4355.

— vymáhanie útrat právneho zastupovania v exekučnom pokračovaní požadovaním ich zmenečného zaistenia od exekúta s vyhrážkou, že ináč bude prevedená exekúcia, môže zakladať skutkovú podstatu útisku čís. 4526.

— útraty právního zastoupení soukromého účastníka jsou vzhledem k ustanovení § 381 čís. 4 tr. ř. části útrat trestního řízení, než z ustanovení §§ 389 a 393 tr. ř. plyne nutně, že obviněnému lze uložiti náhradu útrat zastoupení jen toho soukromého účastníka, pro jehož poškození byl uznán vinným, neboť jinak nedostává se materielního předpokladu soukromého účastnictví, který jest stanoven § 47 tr. ř. čís. 4630.

— na tom nic nemění okolnost, že v řízení rozsudku předcházejícím byla přiznána práva soukromého účastníka osobě, která následkem podezření, že jí trestným činem byla způsobena škoda, byla považována za poškozenou. Práva tato pomíjejí osvobozujícím rozsudkem, který se vztahuje na čin, jímž škoda byla způsobena čís. 4630.

— pro usnesení o útratách podle § 390 tr. ř. není předepsána určitá forma oznámení; stává se účinným, ať bylo stranám oznámeno doručením písemného vyhotovení či jen ústním prohlášením; v tomto případě počíná se lhůta pro stížnost proti usnesení tomu podle § 481 tr. ř. ode dne ústního prohlášení; napotomní doručení písemného vyhotovení nemá pro tuto lhůtu významu čís. 4634.

— je-li nakladatel neperiodického tiskopisu totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí s ním solidárně podle § 24 tisk. nov. také vlastník tiskárny v rozsahu § 21 tisk. nov. čís. 4652.

— byl-li zamítnut návrh soukromého žalobce na vyslovení této platební povinnosti, může tomuto výroku odporovati soukromý žalobce odvoláním, pokud jde o platební povinnost vlastníka tiskárny ohledně přiznaného odškodného za příkoří (§ 17 tisk. nov.), a stížností podle § 392 tr. ř., pokud jde o ručení jeho za náklady trestního řízení čís. 4652.

— základem povinnosti obžalovaného, nésti náklady trestního řízení, a povinnosti soukromého obžalobce, nahraditi v případě zprošťujícího rozsudku útraty obžalovanému, je jich postavení procesní a jejich vzájemný procesní poměr. Takového procesního poměru není mezi soukromým obžalobcem a tím, kdo se do trestního řízení dostal jako obviněný bez návrhu a počinu soukromého obžalobce (omylem) čís. 4826.

— **krmení:** drůbeže dané do komise čís. 4177.

— **podle § 13 tisk. nov.** viz u r á ž k a t i s k e m (§ 13).

— **v kárném řízení** viz ř í z e n í k á r n é.

Utrhání na cti: § 209 tr. zák.: zločinem utrhání na cti jest projev, který jest podle povšechné své povahy s to a směřuje podle úmyslu mluvčího k tomu, by byl — přímo (první věta) nebo nepřímo (druhá věta § 209 tr. zák.) — u vrchnosti vyvolán nesprávný předpoklad, že určitá osoba od mluvčího různá spáchala určitý skutek zločinný čís. 3440.

— — — předpoklad takového rázu je výsledkem úvah, kterými srovnává vrchnost obsah projevu pachatelova s dotčenými ustanoveními trestního zákona. Ježto se úvahy ty dějí ihned v době projevu pachatelova, nemůže v nich vrchnost přihlížeti k okolnostem, o nichž se doví teprve po projevu čís. 3440.

— — — udavateli (obviňovateli) býti nemůže na újmu, připojuje-li ke skutkovým údajům právní závěry při správném výkladu zákona mylné o tom, že naříčená osoba spáchala udanými na ni skutečnostmi zločin nebo že naplnila jimi tu kterou zákonnou známku dotčeného zločinu. Nikoliv takové závěry, úsudky, názory udatelem (obviňovatelem) k vrchnosti vyslovené, nýbrž jedině skutečnosti jím vrchnosti sdělené mohou býti opodstatněním předpokladu vrchnosti, že naříčená osoba spáchala určitý zločin čís. 3440.

— — — zločin utrhání na cti udáním ze zločinu poškození cizího majetku podle § 85 písm. a) tr. zák. (politím prádla) předpokládá jak tvrzení, že škoda tím vzešlá nebo zamýšlená převyšuje 200 Kč, tak i tvrzení, že poškození (zničení nebo znehodnocení prádla) bylo zamýšleno; škodou není celá cena (prádla), nýbrž jen částka její rovnající se znehodnocení čís. 3440.

— — — úmysl, význam a dosah projevu jest posuzovati podle celého jeho obsahu a vnitřní souvislosti jeho částí čís. 3440.

— — — vypovídal-li kdo nepravdivě jako svědek v trestním řízení proti osobě, kterou udal křivě ze zločinu, dopouští se vedle zločinu § 209 tr. zák. i zločinu podle § 199 a) tr. zák., neměl-li soudce v době výslechu důvod pokládati ho za podezřelého z trestného činu a vypovídal-li křivě ne proto, by sobě pomohl, nýbrž proto, by usvědčil udaného čís. 3607.

— — — ke skutkové podstatě zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. se nevyhledává, by si byl pachatel vědom toho, že jeho jednání směřuje k ohrožení svobody osoby (úředníka) u vrchnosti pro zločin udané nebo jinak ze zločinu obviňované, ani, by jednání pachatelovo vedlo aspoň ke kárnému vyšetřování proti onomu úředníku čís. 3611.

— — — vyhledává se však, by si byl pachatel vědom, že jeho udání u vrchnosti pro zločin (prvý případ) nebo jeho obviňování ze zločinu (druhý případ zločinu podle § 209 tr. zák.) odporuje pravdě; je třeba, by byl v rozsudku i tento znak zjištěn čís. 3611.

— — — zločin utrhání na cti viněním vyšetřujícího soudce ze zločinu podle §§ 101, 102 a) tr. zák. čís. 3611.

— — — skutková podstata zločinu utrhání na cti nevyžaduje, by udavatel vymyšleného zločinu byl prvým, od něhož se vrchnost dovídá o domnělém zločinu (o pachateli); stačí, když úmyslným sdělováním neb opakováním obvinění posiluje udání učiněné již jinou osobou, pokud se týče podezření vzbuzené u vrchnosti již jinými určitými skutečnostmi a čerpané z jiných pramenů čís. 3638.

— — — utrhání na cti obviněním ze zločinu svádění k loupežné vraždě čís. 3638.

— — — »udání u vrchnosti« po rozumu § 209 tr. zák. je tu nejen, tvrdil-li kdo vrchnosti skutečnosti, činící určitou osobu podezřelou z určitého zločinu, o němž vrchnost dosud neměla vědomosti, nýbrž i, zesílil-li kdo za pátrání vrchnosti pro určitý zločin již zahájeného předpoklad vrchnosti, že tento zločin byl určitou osobou spáchán, vlastními údaji, zejména údaji o vlastních postřezích ke skutku se vztahujících čís. 3779.

— — — podezřelý (obviněný) nemusí sice při svém odpovídání se před vrchností udati pravdu, která by ho zatěžovala, avšak toto dobrodiní neopravňuje ho k tomu, by tvrdil před vrchností beztrestně (§ 209 tr. zák.) skutečnosti, o nichž ví, že se nezakládají na pravdě, a jež činí jinou osobu podezřelou ze zločinu, který nespáchala čís. 3779.

— — — trestní zákon rozlišuje v § 209 přesně mezi »udáním u vrchnosti« a »obviněním«; jen toto (nikoliv i ono) vyžaduje průkaz způsobilosti, by jím mohla býti vrchnosti dána příčina k vyšetřování neb alespoň pátrání proti obviněnému čís. 3779.

— — — v obvinění vyšetřujícího soudce, jež se stalo v kanceláři u vyšetřujícího soudce za výslechu obžalovaného nanejvýše v přítomnosti zapisovatele a dozorce vězňů, nelze spatřovati zločin utrhání na cti (§ 209 tr. zák.) čís. 4011.

— — — pokud bylo vyhověno předpisu § 318 tr. ř. ohledně individualisace zločinu utrhání na cti čís. 4011.

— — — pro otázku, zda obvinění někoho pro vymyšlený zločin způsobem v § 209 tr. zák. uvedeným zakládá skutkovou podstatu tohoto zločinu, není rozhodným, zda vrchnost, nabyvši vědomosti o obvinění, pojímá čin pachatelův jako zločin utrhání na cti, či zda ho posuzuje s jiného hlediska čís. 3793.

— — — nezáleží ani na tom (s hlediska prvé skutkové podstaty § 209 tr. zák.), zda vrchnost považuje udání za věrohodné a zahájí obvyklé pátrání proti udanému, či zda na popud udavatelův vůbec nezakročí nebo dokonce obrátí šetření přímo proti němu čís. 3793.

— — — spadá sem, oznámil-li kdo četnictvu — předstíraje loupežné přepadení — jiného z vymyšleného zločinu spoluviny na loupeži čís. 3793.

— — — obvinění při hlavním přelíčení před soudem jest udáním u vrchnosti čís. 4040.

— — — právo obžalovaného nemluviti pravdu nemůže se zvrhnouti ve výhodu, že smí beztrestně páchati trestné činy; podezříval-li koho křivě ze zločinu, propadá sankci § 209 tr. zák. čís. 4040.

— — — pro posouzení, zda jde o udání ve smyslu § 209 tr. zák., rozhoduje jeho věcný obsah, nikoliv jeho doslov čís. 4040.

— — — jest lhostejno, z jakého podnětu (z jaké pohnutky) k udání (k obvinění) došlo, zda je pachatel učinil z vlastního popudu, či následkem oznámení jiné osoby, v jaké vlastnosti udavač křivé udání učinil, zda jako svědek či jako podezřelý (obviněný), jaký konečný cíl tím sledoval (zda chtěl obviniti druhého či odvrátiti od sebe podezření) čís. 4121.

— — — dodatečné odvolání křivého obvinění nečiní pachatele beztrestným čís. 4121.

— — subjektivní stránka: ke skutkové podstatě zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. se nevyhledává, by si byl pachatel vědom toho, že jeho jednání směřuje k ohrožení svobody osoby (úředníka) u vrchnosti pro zločin udané nebo jinak ze zločinu obviňované, ani, by jednání pachatelovo vedlo aspoň ke kárnému vyšetřování proti onomu úředníku čís. 3611.

— — — vyhledává se však, by si byl pachatel vědom, že jeho udání u vrchnosti pro zločin (prvý případ) nebo jeho obviňování ze zločinu (druhý případ zločinu podle § 209 tr. zák.) odporuje pravdě; je třeba, by byl v rozsudku i tento znak zjištěn čís. 3611.

— — — po stránce subjektivní vyhledává se ke skutkové podstatě zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. udáním u vrchnosti pro vymyšlený zločin jen vědomí pachatele, že jeho udání u vrchnosti odporuje pravdě; nevyžaduje se úmysl přivoditi zatčení udaného a zavedení vyšetřování proti němu čís. 3779.

— — — po stránce subjektivní nelze účel, jehož pachatel chtěl udáním (obviňováním) dosáhnouti, zaměňovati se zlým úmyslem ve smyslu § 1 tr. zák.; motiv trestné činnosti pachatelovy jest okolností nerozhodnou čís. 3793.

— — — zločin utrhání na cti podle § 209 tr. zák. jako trestný čin nejen proti cti, po případě svobodě člověka nýbrž ve svých důsledcích i proti správnému konání spravedlnosti státem, předpokládá vždy u pachatele úmysl (přímý nebo nepřímý) uvésti v omyl úřady konáním spravedlnosti od státu pověřené tím, že trestní řízení neb alespoň pátrání má býti zahájeno proti nevinnému čís. 3793.

— — — ve směru subjektivním vyžaduje skutková podstata zločinu utrhání na cti podle § 209 tr. zák. a zločinu podvodu křivým svědectvím podle §§ 197, 199 a) tr. zák., by si byl pachatel v době činu vědom objektivní nepravdivosti vinění (udání) ze zločinu, pokud se týče nepravdivosti svědecké výpovědi na soudě. K prvé z obou skutkových podstat je třeba positivního vědomí pachatelova, že obvinění je křivé, na obviněného (udaného) vymyšlené; tato náležitost nebyla by ještě splněna, kdyby nebylo lze obžalovanému dokázati více, než že lehkomyslně nebo pod vlivy osobního zaujetí ukvapeně dospěl k závěru a k přesvědčení, pro něž střízlivému a kritickému posuzovateli nebyly by dané premisy ještě postačovaly čís. 3831.

— — — ve směru subjektivním jest nezbytným předpokladem přičítatelnosti zločinu, by nejen byl zjištěn význam a dosah pozastaveného výroku po stránce objektivní, nýbrž, by bylo i zjištěno a odůvodněno, že si i obžalovaný uvědomil dosah a význam projevu právě tak, jak jej ve směru objektivním pojímal soud čís. 4040.

— — — jen v druhém případě § 209 tr. zák. se vyžaduje v subjektivním směru vědomí pachatelovo o možných důsledcích křivého obvinění v tom směru, jak uvádí druhá věta § 209 tr. zák.; v prvním případě stačí vědomí o nepravdivosti skutkových tvrzení, zakládajících křivé udání z vymyšleného zločinu u vrchnosti čís. 4121.

— — dle práva slovenského: pre rozlišovanie, či ide o utrhanie na cti v smysle § 1 zák. čl. XLI:1914 alebo o obvinenie podľa § 20 cit. zák. čl., je najrozhodnejší úmysel páchateľov; skutková podstata prečinu podľa § 20 cit. zák. je daná len vtedy, keď je zrejmý úmysel páchateľov dotyčnú osobu pred úradom obviniť preto, aby proti nej bolo zavedené trestné, alebo disciplinárne pokračovanie čís. 4468.

Utrpěné příkoří viz odklad trestu podmíněný (§ 4).

— — viz též urážka tiskem (§ 17).

Uvedení ve strach a nepokoj viz násilí dle § 99.

Úvěr viď poškodenie úveru.

Uverejnenie rozsudku: uverejnenie výroku rozsudkového podľa § 13 odst. 2 zák. č. 124/24 sb. z. a n. môže sa stať len v tom časopise, ktorý závadnú zprávu priniesol; jeho uverejnenie v inom časopise nemôže byť uložené čís. 4684.

Úverom: v smysle § 24 zák. čl. XLI:1914 treba rozumeť dôveru v majekovú platobnú schopnosť a platobnú pohotovosť. Schopnosťou k úveru treba rozumeť vecne založenú možnosť činiť nárok na úver. Bola-li obžaloba podaná len pre prečin poškodenia úveru, nemožno trestný čin posudzovať s hľadiska prečinu zľahčovania podľa § 27 zák. č. 111/27 sb. z. a n. čís. 4610.

Uveřejnění rozsudku: podle § 58 zák. čís. 197/1895: je v podstatě zadostiučiněním (obdobně ustanovení § 27 odst. 2 zák. o ochraně známek, § 104 patent. zák., § 40 zák. proti nekalé soutěži a § 14 odst. 2 tiskové novely), nikoli vedlejším trestem nebo zabezpečovacím opatřením čís. 4559.

— — **(§ 40 zák. čís. 111/1927):** není závislým od toho, zda jde o čin lehčího či těžšího rázu, nýbrž jen od uvážení soudu, zda je účelným čís. 3881.

— — **(§ 27 odst. 2 zák. na ochr. známek):** stanovení nejvyšší hranice čís. 3949.

— — **(§ 14 tisk. nov.):** čís. 3636.

— — — náklady uveřejnění čís. 3951.

— **výroku:** podle § 13 (2) tisk. nov. čís. 3837.

— **zabaveného tiskopisu:** kvalifikoval-li obžalovací spis opětné uveřejnění zabavené básně, jejíž obsah zakládá skutkovou podstatu přečinu podle § 14 č. 1 zák. na ochr. rep., jako přečin podle § 38 zák. čl. XIV:1914, jest pro případ, že by nebyly shledány náležitosti přečinu podle § 38 cit. zák. čl., podána žaloba i pro trestné činy, které byly spáchány obsahem tiskopisu samého. Ustanovení § 38 zák. čl. XIV:1914 předpokládá, že trestní rozsudek již nabyl právní moci čís. 4365.

Úvěr a neschopnost platiti čís. 3716.

— jest nepřiměřeným, nejsou-li vypůjčené peníze úměrné hospodářské síle dlužníka a rozsahu jeho podniku čís. 3874.

— stěžuje-li se nebo podkopává-li se podnikateli úvěr, seslabuje se jeho posice v poměru soutěžitelském čís. 4178.

— viz též úpadek (§ 486 čís. 1, 2).

Uvězněný redaktor viz redaktor.

Uzamčenou věcí: po rozumu § 174 II c) tr. zák. je věc opatřená překážkou, jež zamezuje neb alespoň stěžuje přístup k ní nepovolaným osobám, najmě překážkou, již umístil majitel mezi věc a cizí osoby v úmyslu a za tím cílem, by byla před nimi chráněna čís. 4266, 4804.

— — zamezen neb alespoň stížen musí býti sám přístup k věci, nikoliv jen odloučení věci od jiné věci větších rozměrů nebo větší stability čís. 4266.

— — kvalifikačním důvodem je tu větší energie zločinná, jevící se ve svémocném odstranění takové překážky čís. 4804.

— — nezáleží na tom, je-li k jejímu odstranění potřebí většího či menšího napětí sil nebo tělesné námahy vůbec; stačí, že měl býti překážkou zejména podle úmyslu majitelova zamezen nebo ztížen přístup k věci osobám nepovolaným čís. 4804.

— — jde o krádež na věcech uzamčených ve smyslu § 174 II c) tr. zák., odcizil-li pachatel věci z kufru, který si odemkl klíčem, jejž mu majitel kufru svěřil, avšak jen k opravě zámku čís. 4804.

Uzávěrka výpustek: u konců plynových trubic čís. 3797.

— — viz též plynový regulativ.

Uzavřená osada viz uzavřené místo.

Uzavřené místo: § 46 nař. č. 81/1910: předpisem § 46 odst. 1 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. předpokládaná uzavřenost osady je tu, jsou-li budovy tvořící osadu jen poněkud těsněji seskupeny nebo seřaděny, takže jednotlivá stavení nestojí o samotě, činíce dojem jednotek samostatných, nýbrž jeví se i letmému pohledu jako část skupiny nebo řady ve společnou osadu zcelené čís. 3813.

— — — »uzavřenou osadou« je celý okruh povrchu země, na kterém se zcelená osada rozkládá, tak že nelze z obvodu toho vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných čís. 3813.

— — — pro pojem uzavřené osady (uzavřeného místa) ve smyslu § 46 min. nař. čís. 81/1910 jest rozhodné, že nejde o jedno neb o jednotlivá, o samotě stojící, dojem samostatné jednotky činící stavení, nýbrž o více budov pohromadě stojících, třebas ne těsně seskupených, avšak takových, jež se i při povrchním, letmém pohledu jeví jako společné osídlení, jako skupina, tvořící místní celek, ať již osadu, obec nebo jen její část čís. 3970.

— — — po subjektivní stránce nemusí soud zjišťovati pachatelovo vědomí o tom, že jde o uzavřenou osadu (pojem právní); stačí, je-li zjištěno, že si uvědomil skutkový stav, takové seskupení domů, které nestojí o samotě a nečiní dojem samostatných jednotek, nýbrž jeví se částí skupiny zcelené, spolu související čís. 3970.

— — — ve smyslu § 46 min. nař. ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. je celé území osady, aniž lze vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných. Spadá sem proto jak začátek osady, tak i místo na jedné straně silnice domy zastavěné, na druhé straně pak vroubené stromy čís. 3430.

— — — pro pojem ten je rozhodné, zda jest v místě činu (na rozdíl od jednoho nebo jednotlivého, o samotě stojícího stavení, činícího dojem samostatné jednotky, samoty) skupina více budov, tvořících společné osídlení, obec, osadu nebo její část, v jejímž obvodu vzniká čilejší ruch, podmíněný stykem obyvatelů jednotlivých budov, po případě jednotlivých místních skupin budov, frekvencí povozů, pěších, pobytem dětí, odůvodňující, by se jízda po silnici dělá se zvýšenou opatrností. Nezáleží na tom, zda jsou budovy po obou či jen po jedné straně silnice, zda jsou přímo u silnice či poněkud dále, zda jsou těsně vedle sebe či oddělené sady, zahradou, silnicí, potokem atd. čís. 4079.

— — — jest jí celý okruh země, na němž se zcelená osada rozkládá, takže nelze z obvodu toho vyloučiti úsek, v němž není tak těsného seskupení budov jako v úsecích jiných čís. 4083.

— — — nejde o uzavřené místo ve smyslu § 46 min. nař. čís. 81/1910, je-li jedna strana silnice ve směru jízdy na vzdálenost 600 m úplně volná a ojedinělé domy po druhé straně jsou od sebe značně vzdáleny čís. 4347.

Uzavření prodejny družstva: v době demonstrací čís. 4699.

— — — viz též společenstva.

— **přípravného vyšetřování:** po rozumu § 112 odst. 2 tr. ř. čís. 4670.

Uzavřený dopis: ucházení se jím o křivé svědectví čís. 3756.

Uzenářské výrobky: přísada škrobu do uzenářských výrobků (kromě jaternic) podléhá deklaraci a musí býti v obchodech, kde se zboží prodává, učiněna obecenstvu patrnou čís. 4500.

Uznání pohledávky: ve vyrovnání a podvodný úpadek čís. 4318.

Úžera viz lichva.

Užitek (§ 531 a) tr. zák.): byl-li úplatek spotřebován čís. 4047.

Užitkem: (§ 171 tr. zák.): jest již bezprávné přisvojení si dispoziční moci nad odcizenou věcí; není třeba, by pachatel odcizenou věc i zpeněžil čís. 4035.

Užívání jména: v označení podniku a nekalá soutěž čís. 4248.

— **předmětu vynálezu:** je vyhraženo vlastníku patentu (§ 8 odst. 1 pat. zák.). Avšak, prodá-li a převede-li vlastník patentu předmět vynálezu, platí domněnka, že nabyvateli byla zároveň s předáním mlčky udělena licence užívání předmětu vynálezu; není ovšem vyloučena úmluva vlastníka patentu s nabyvatelem, podle níž se předmět převádí s vyloučením licence užívání nebo jen s licencí omezenou čís. 4837.

Vady duševní viz duševní vady.

— **posudku (§ 126 tr. ř.)** viz znalec.

Vagon na kolejích viz železnice.

Váha: její padělání viz podvod dle § 199 c).

Válečná lichva viz předražování.

Válečné půjčky: vinění z machinací jimi čís. 4384.

— — viz též čtvrtá státní půjčka.

Válkou vyvolané poměry viz mimořádné válkou vyvolané poměry.

Valorisační novela: zákon ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n.: § 260 písm. a) tr. zák. byl pozměněn předpisy § 8 odst. 2 a § 19 čís. 2 zák. čís. 31/1929 sb. z. a n. čís. 3902.

— — ustanovení § 14 odst. 4 zákona z 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n. pro trestní řízení v případě odporu proti trestnímu příkazu, že soud, rozhoduje v hlavním přelíčení, nesmí uložiti přísnější trest na svobodě nebo na penězích, než uložil v trestním příkazu, vztahuje se nejen na hlavní přelíčení před soudem první stolice, nýbrž i na přelíčení odvolací, jež se konalo k odvolání veřejného obžalobce proti osvobozujícímu rozsudku soudu první stolice čís. 3994.

— — i když jde celkem o škodu převyšující 20.000 Kč, jest po zrušení rozsudku zrušovacím soudem vrátiti věc soudu nalézacímu (nikoliv porotnímu); otázka příslušnosti jest právoplatností obžaloby prozatím rozřešena (§§ 219, 261 tr. ř.); §§ 1 a 5 opatření Stálého výboru N. S. ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. (v doslovu čl. I zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.), na kterých se příslušnost onoho soudu zakládá, nepozbylo dosud (viz i čl. II zákona čís. 259/1923, čl. II zákona čís. 257/1929 a § 21 zák. čís. 31/1929) účinnosti a musí býti zůstaveno nalézacímu soudu, by posoudil, zda je trestní sazba těžkého žaláře od jednoho roku do pěti let dostatečnou pro úhrn souzených činů, třebaže při tomto posuzování nelze již přihlížeti k znehodnocení peněz (§ 21 odst. čís. 1 zákona ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n.) čís. 3631.

— — omezení stanovená v § 8 odst. 3 zák. č. 31/29 Sb. z. a n. vztahují se i na případy záměny peněžitých trestů hlavních a vedlejších, za něž rovněž dohromady nesmí náhradní trest převýšiti vytknuté hranice čís. 4349.

— — nepřizpůsobení obžaloby změně § 203 tr. zák., nastalé zákonem čís. 31/29 čís. 4609.

— — náhradní trest na svobodě podle § 8 zák. čís. 31/29 nastupuje jen v případě, že peněžitý trest je nedobytný čís. 4660.

— — po účinnosti zákonů č. 31/29 sb. z. a n. (§ 21) a č. 209/31 sb. z. a n. (§ 3) je rozhodným znakem pro použití mírnější sazby trestní ve smyslu čl. I §§ 1, 6 zák. čís. 471/21 sb. z. a n. již jen povaha činu, nikoli též znehodnocení peněz čís. 4750.

— — ustanovením § 4 (1) zák. čís. 31/1929 byla změněna trestní sazba § 260 tr. zák. pro přestupky krádeže jen v případech, ve kterých činí cena ukradených věcí více než 1000 Kč; pro přestupky krádeže, v nichž hodnota kradených věcí nepřevyšuje 1000 Kč, zůstala trestní sazba, najmě i horní hranice § 460 tr. zák. zákonem čís. 31/1929 nezměněna čís. 4853.

Varovný dopis: a § 45 původc. zák. čís. 4801.

Vázanost soudu: výrokem zrušovacího soudu čís. 4004, 4170, 4573.

— — návrhy obžaloby čís. 4609.

— — soud rozhodující o podmíněném odsouzení je vázán právoplatným zjištěním předchozího rozsudku, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných (výrokem o ztrátě práva volebního), a nepřísluší mu právo, by předchozí rozsudek v tomto směru přezkoumával čís. 4752.

— — viz též rozsudek (§ 267).

— — viz též zrušovací soud.

Vazba: pod pojem »správy spravedlnosti« (§ 104 tr. zák.) spadá nejen činnost soudcovská v užším slova smyslu, nýbrž i činnost úředníků a zřízenců pověřených výkonem rozhodnutí neb opatření soudcovských, tedy i činnost dozorce vězňů pověřeného výkonem vazby vyšetřovací, zatímní soudní vazby zjišťovací a trestů na svobodě čís. 3735.

— výkon vazby vyšetřovací, zatímní soudní vazby zajišťovací a trestů na svobodě, jímž byl dozorce vězňů pověřen, spadá pod pojem obstarávání věcí vládních ve smyslu druhého odstavce § 101 tr. zák. čís. 3735.

— započítání vyšetřovací sazby nerovná se skutečnému odpykání trestu na svobodě. Třebaže má s hlediska odčinění poruchy právního řádu, způsobené trestným činem, tytéž účinky jako odpykání trestu (§ 225, § 528 tr. zák., srovnej i § 226, § 529 tr. zák.), není započítání vyšetřovací vazby výkonem rozsudku, jehož vynesení předchází, tím méně je výkonem trestu rozsudkem uloženého, od něhož se svou podstatou a svým účelem liší čís. 3481.

— nahradivše předpis § 46 písm. h) tr. zák. a rozšířivše zásadu tam uplatněnou i na potrestání přečinů a přestupků, směřují ustanovení o započítání vyšetřovací vazby (§ 55 a), § 266 a) tr. zák.) k tomu, by bylo při určení zla, jehož odpykání jest se pachateli trestného činu podrobiti, by dal zadostiučinění právnímu řádu jím porušenému, přihlíženo vydatněji k újmě, která stihla pachatele bez jeho zavinění před určením onoho zla odnětím svobody již za trestního řízení, nikoliv za tím účelem, by již předem dal ono zadostiučinění, nýbrž za účelem zabezpečení jeho osoby pro trestní řízení a jen případně i pro výkonu trestu čís. 3481.

— vyšetřovací vazba není anticipovaným odpykáním trestu. Její započítání rozsudkem jest jen jakousi náhražkou výkonu trestu a význam dotyčného výroku vyčerpává se v tom, že se pro jinakou újmu pachatele již stihnuvší upouští zcela nebo částečně od výkonu trestu, pokud se týče zprošťuje se pachatel zcela nebo částečně odpykání zla, určeného rozsudkem jako trest čís. 3481.

— započetím vyšetřovací vazby podle § 55 a) tr. zák. nepromění se vazba vyšetřovací ve vazbu trestní čís. 3481.

— podvod, nastoupil-li kdo trest za jiného, aby byl zaopatřen přes zimu čís. 3488.

— výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 6. března 1928, čís. 8292, uveřejněným pod čís. 10. Věstníku náklady trestní vazby pro rok 1928 určeny byly pro věznice sborových soudů částkou 10 Kč 50 h na hlavu a den čís. 3488.

— podle § 55 a) tr. zák. lze vyšetřovací vazbu započísti nejen do trestu na svobodě, nýbrž i do peněžitých trestů čís. 3651.

— uznal-li odvolací soud místo trestu doživotního žaláře, uloženého porotním soudem, na žalář dočasného trvání, byl povinen rozhodnouti o započtení zatímní a vyšetřovací vazby do trestu čís. 3699.

— ustanovení § 1 zák. ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. vztahuje se jen na trestné činy, které mohou býti stíhány občanskými trestními soudy čís. 4163.

— byl-li obviněný vzat bez žádosti vojenského soudu do prozatímní uschovací vazby vyšetřujícím soudcem krajského soudu, který se domnívá, že se proti obviněnému vede ještě trestní řízení pro přečin (podle § 47 bran. zák.) u vojenského soudu, nejde u vyšetřujícího soudce o úkon, podmíněný trestním řízením, vedeným u krajského soudu, nýbrž o podpůrnou činnost, stavší se v (domnělém) zájmu vojenského trestního řízení čís. 4163.

— proto jest na věc pohlížeti tak, jako by byl obviněný vzat do vazby ve vojenském trestním řízení, a přísluší vojenskému soudu, by rozhodl o žádosti o náhradu škody za vyšetřovací vazbu. Výjimečné ustanovení § 9 zák. čís. 318/1918 tu však neplatí čís. 4163.

— k vůli zkrácení vyšetřovací vazby lze podle § 62 tr. ř. přikázati věc soudu, u kterého nastane dříve porotní období čís. 4164.

— zavinil-li si odsouzený sám, že byl jiným než k výkonu trestu příslušným soudem držen ve vazbě po tak dlouho, dokud soud pro nařízení výkonu trestu příslušný o tom nezvěděl a výkon trestu nenařídil, tím, že musel býti za účelem výkonu trestu stíhán zatykačem, nelze mu započítati podle § 400 tr. ř. vazbu hned od jeho založení, jest ji však započítati od doby, kdy soud k výkonu trestu příslušný o tom zvěděl, a kdy podle řádného běhu věci učinil včasně opatření, směřující k neprodlenému výkonu trestu (dožádal jiný soud o výkon trestu) čís. 4200.

— k vyloučení nároku na náhradu za vyšetřovací vazbu po rozumu § 1 odst. 2 zák. ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. je třeba jednak dostatečné podezření ke stíhání a k uvalení vazby, jednak, by podezření to nebylo napotom vyvráceno; nestačí podezření o sobě, nýbrž jest uvážiti a rozhodnouti (odůvodniti) i tuto okolnost čís. 4491.

— otázka, zda bylo podezření napotom vyvráceno (§ 1 odst. 2 zák. čís. 318/1918), jest skutkovým zjištěním; jest ji posuzovati podle stavu po skončeném vyšetřování (ex nunc), nikoliv podle stavu včas zahájení (trvání) vyšetřování (ex tunc) čís. 4491.

— vazba jest nezaviněná ve smyslu § 94 tr. zák., nepodnikl-li pachatel až na to, že spáchal trestný čin, nic, co ospravedlňovalo její uvalení čís. 4444.

— byl-li obžalovaný vzat do zatímní uschovávací vazby soudu, v jehož obvodu byl policií zadržen na základě odvolaného zatykače soudu, u něhož bylo trestní řízení proti němu již provedeno a skončeno, a propuštěn pak z vazby oním soudem na žádost tohoto soudu, jest k vyřízení žádosti obžalovaného o náhradu za utrpěnou vyšetřovací vazbu podle zákona ze dne 18. srpna 1918, čís. 308 ř. zák. ve smyslu § 3 tohoto zákona příslušná radní komora tohoto, nikoliv onoho soudu čís. 4816.

Vážní list obecní váhy: jest veřejnou listinou po rozumu § 199 d) tr. zák. jen, byla-li váha zřízena s povolením živnostenského úřadu (v případě, že byla zřízena před účinností zákona ze dne 19. června 1866, čís. 85 ř. zák., bylo-li jí živnostenským úřadem propůjčeno právo váhy veřejné) a byl-li vážný, vyhotovivší dotyčný vážní list, ve svém postavení živnostenským úřadem potvrzen a vykonal-li předepsanou přísahu čís. 4377.

Väzba: pri vymeraní úhrnného trestu neľze hľadeť k trestom na slobode, ktoré boly už celkom odpykané; dobu započítaním vyšetrovacej väzby skutočne odpykaného trestu treba od úhrnného trestu odpočítať, aj keď sa o nej súhrnný rozsudok zvlášť nezmieňuje čís. 4619.

Väzeň viď pomoc pri úteku väzňov.

Včasné pokračování: v zahájeném řízení (§§ 27, 40 tisk. zák.) čís. 4597.

Vecná imunita viď imunita vecná.

Vedlejší požitky vězňů: opatřování jich dozorem čís. 3735.

— **zaměstnání:** advokátního koncipienta čís. 120 dis.

— — viz též advokát.

Velkoněmecká propaganda: organisace ve smyslu § 17 zák. na ochr. rep. jest i sdružení několika osob k společnému cíli, odtrhnouti čsl. občany německé národnosti i s částmi území, ve kterých sídlí, pokud se týče jsou většinou obyvatelstva, od státu československého a připojiti k Velkoněmecku, třebas sdružení sleduje kromě tohoto účelu i účel, který by byl sám o sobě nezávadný, a třebas se závadné snahy sdružení ukrývají pod rouškou uskutečňování sebeurčovacího práva národů čís. 3917.

Verejný záujem viď ochrana republiky (§ 35).

Verspottung viz sesměšňování.

Veřejná funkce: obvinění z jejího zneužití čís. 4272.

Veřejná listina: jest jí podle § 292 c. ř. s. rozuměti listinu, vydanou v předepsané formě buď veřejným úřadem v mezích jeho úředních oprávnění neb osobou, požívající veřejné víry v oboru působnosti jí přikázané čís. 3438. 3454, 4796.

— — pro povahu protokolu jako veřejné listiny nezáleží na tom, že nebyl vyhotoven úřední osobou, ani, že nebylo připojeno obecní razítko čís. 3438.

— — k pojmu »veřejné listiny« ve smyslu § 199 d) tr. zák. se vyžaduje, by byla vystavena veřejným úřadem neb osobou zákonem zvláště k tomu ustanovenou v oboru jejich působnosti čís. 3454.

— — je nutno, by šlo o písemnost, v níž úřad jí vydavší buď něco úředně nařizuje, prohlašuje neb ověřuje; nestačí pouhé průvodní sdělení určené pro určitou osobu pro její poučení bez jakéhokoliv právně závažného obsahu čís. 4797.

— — **podle § 391 tr. zák. slov.:** ve smyslu trestního zákona jest považovati za veřejnou listinu tu, kterou vystavil veřejný úřad v oboru působnosti anebo kterou vystavila osoba požívající veřejné důvěry v oboru své činnosti; jen ta část listiny má se považovati za veřejnou, v níž úřad aneb osoba veřejné důvěry něco nařizuje, prohlašuje, zjišťuje nebo potvrzuje. Jsou-li však ve veřejné listině i takové části, které nepocházejí od veřejného úřadu aneb od osoby veřejné důvěry a u nichž úřad anebo tato osoba při vzniku této další části v oboru své působnosti neúčinkují, tato další část nespadá pod pojem veřejné listiny, nýbrž má se považovati za listinu soukromou. Poštovní doručenky jsou veřejnými listinami v té části, která pochází od poštovního úřadu. Kromě toho však je jejich částkou potvrzení strany, že poštovní zásilku obdržela. Toto potvrzení má podepsati strana sama a nikoliv úředník. V této části poštovní doručenky nejsou veřejnými listinami čís. 4665.

— — — trestný čin označený v odst. I § 400 tr. zák. kvalifikuje sa podľa odst. II citovaného § len vtedy, keď páchateľ spáchal tento čin preto, aby tým sebe, alebo druhému bezprávny úžitok zaopatril. Tento bezprávny úžitok má tedy pochádzať zo samého padelania verejnej listiny, ale nie z iného činu, ktorý sa prípadne len kryje, podporuje alebo obľahčuje padelaním verejnej listiny čís. 4666.

— — — aby bolo možno padelanie verejnej listiny kvalifikovať podľa § 400 odst. II tr. zák., vyžaduje sa, aby bezprávny úžitok vzišiel zo samého padelania verejnej listiny, nie teprve z iného činu, ktorý sa padelaním verejnej listiny len kryje, podporuje alebo uľahčuje čís. 4666.

Veřejná mluva o činu viz urážka na cti (§ 490).

Veřejné pohoršení viz pohoršení veřejné.

— **záležitosti:** ve smyslu § 104 tr. zák. jsou jen věci, které se dotýkají přímo zájmu státního celku nebo alespoň veřejným právem chráněných zájmů nějakého kruhu státních občanů a nejsou přikázány soudům, by o nich pravoplatně rozhodly čís. 3735, 4682.

— — ošetřování nemocných ve veřejných nemocnicích je záležitostí veřejnou; lékaři těchto nemocnic, konající lékařské práce, k nimž patří i udržování pořádku při léčení v těchto nemocnicích, obstarávají veřejné záležitosti čís. 4576.

Veřejnoprávní povinnosti: i dítě má povinnost — jelikož jest uložena a upravena jinými zákony než občanským zákoníkem — veřejnoprávní povinnost k návštěvě školy, tudíž i k účasti na vyučování čís. 4818.

— — dovážení hmot na stavbu, uložené občanům za předpokladů § 39 zák. č. 329/21 sb. z. a n. je veřejnoprávní povinností, uloženou zákonem; nejde o vyzývání k hromadnému neplnění této veřejnoprávní povinnosti, vyslovil-li se pachatel proti jejímu plnění jen před třemi osobami nebo sice před více osobami, avšak toliko formou poznámky při nahodilém rozhovoru čís. 4662.

Veřejnost: byla-li urážka na cti spáchána obsahem dopisu, zaslaného pachatelem ať již uraženému samému nebo třetí osobě, jde tu o veřejnost urážky jen tehdy, stal-li se čin za takových okolností, za nichž se dalo s určitostí očekávati, že obsah dopisu dojde ve známost širších kruhů, a byl-li si pachatel toho také vědom při páchání činu. Skutečnost, že urážlivý obsah dopisu došel rozšíření v širších kruzích, není tedy ještě sama o sobě rozhodnou, nýbrž naplňuje skutkovou náležitost veřejnosti jen za oněch předpokladů čís. 3442.

— výrok byl pronesen veřejně (§ 39 čís. 2 zák. na ochr. rep.) byl-li pronesen ve veřejné místnosti, v níž seděla společnost více než 10 lidí čís. 3628.

— rozšiřovanými spisy ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep. jsou všeliké písemnosti, jichž obsah jest přístupný většímu počtu osob individuelně určitému nebo co do množství neurčitému; spadají sem i podání poslanecké sněmovně nebo presidentu republiky čís. 3650.

— zákonná náležitost »veřejnosti« podání byla přivoděna již tím, že obžalovaní odevzdali pamětní spis komunistického klubu adresovaný obecnímu zastupitelstvu pro slavnostní zasedání ke dni 28. října 1928, znajíce jeho obsah, starostovi města s výslovným požádáním, by prohlášení to při schůzi přečetl čís. 3798.

— trestný čin je dokonán již tím, že dojde svého stělesnění a výrazu v tiskopisu nebo v rozšiřovaném spisu, určeném právě k rozšiřování, nehledíc k tomu, zda došlo skutečně k jeho rozšiřování a zda jeho obsah došel k vědomosti osob, pro něž byl určen čís. 3809.

— tiskopisem ve smyslu § 39 čís. 2 zákona na ochranu republiky je i listina zhotovená psacím strojem čís. 3809.

— pokud jde o veřejné pobuřování ve smyslu § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep., stotožnil-li se kdo podpisem s obsahem strojem psaného dekretu, vztahujícího se na založení samostatného slovenského státu u vědomí, že bude dekret ten rozšiřován čís. 3809.

— programatické vstupní prohlášení komunistické strany při ustavující schůzi okresního zastupitelstva, je již svojí povahou určeno nejen přítomným členům tohoto shromáždění, nýbrž i veřejnosti čís. 3825.

— pojmu »veřejně« jest rozuměti ve smyslu »palam«, nikoli »publice«, pojem »před více lidmi« znamená alespoň dvě osoby; novější československé zákony učinily však do tohoto výkladu pojmu »veřejně« podle tr. zákona z roku 1852 značný průlom, najmě zákon z 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. na ochranu republiky, který v § 39 čís. 2 sám vykládá, kdy je čin vykonán »veřejně«; i zákon z 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. proti nekalé soutěži má vykládací pravidlo v § 2 odst. (4) o tom, kdy byl údaj učiněn veřejně čís. 4059.

— byla-li urážka (§ 491 tr. zák.) pronesena v soukromém bytě, nejde o čin spáchaný veřejně, nýbrž může jíti jen o spáchání činu před více lidmi čís. 4166.
— před více lidmi znamená, že mohl býti urážlivý výrok slyšen aspoň dvěma přítomnými osobami; tomu tak není, byl-li výrok pronesen k jedné osobě tak, že kromě ní nemohl jej nikdo z přítomných slyšeti čís. 4166.
— neveřejně pronesený výrok nestane se veřejným ani tím, že se dalším sdělováním dostane na veřejnost čís. 4166.
— nejde o čin spáchaný na místě veřejném a snadno přístupném za okolnosti, že snadno mohl býti pozorován od třetích osob, jaký předpokládá skutková podstata podle § 516 tr. zák., byl-li smilný čin spáchán v noci v opuštěné novostavbě, do níž jen náhodou nahlédl policejní orgán čís. 4293.
— jde o čin (§ 11 čís. 2 zák. na ochr. rep.) spáchaný veřejně (v rozšiřovaném spise), byl-li spáchán urážlivými poznámkami na časopise v kavárně vyloženém a hostům přístupném čís. 4760.
— **§ 228 tr. ř.:** v tom, že předseda po neveřejně provedeném hlavním přelíčení neprohlásil, že další jednání je veřejné, není zmatku (čís. 4 § 344 tr. ř.), sňal-li soudní zřízenec podle poukazu před prohlášením rozsudku tabulku, oznamující obecenstvu, že veřejnost je vyloučena, a byli-li při prohlášení rozsudku přítomni posluchači, vstoupivší před tímto prohlášením čís. 4125.
— — veřejnost líčení neznamená jeho neobmezenou přístupnost; jest otázkou praktikability, do jaké míry může býti obecenstvu zjednán přístup k líčení čís. 4218.
— — ustanovení o veřejnosti hlavního přelíčení (i porotního) má za účel jen, by se soudní řízení nekonalo bez umožnění jeho veřejné kontroly čís. 4336.
— — zákon nejen nezakazuje, nýbrž přímo předpokládá a připouští možnost kontroly osob, jež se domáhají vstupu ke hlavnímu přelíčení, najmě pokud jde o jejich mravní způsobilost, vyžadovanou § 228 tr. ř. čís. 4336.
— — vyloučení veřejnosti hlavního přelíčeni je zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. jen, došlo-li k němu bez formálního usnesení soudu nebo z důvodu v § 229 tr. ř. neuvedeného čís. 4598.

Veřejný činitel viz úplatkářství.
— **orgán:** jeho hanobení čís. 3784.
— — viz též ochrana republiky (§ 14 č. 5).
— **průvod:** skutková podstata přestupku podle §§ 3 a 19 zák. čís. 135/1867 nevyžaduje pro pojem »veřejného průvodu«, by zástup lidí průvod tvořící byl organisován a učleněn, ani, by pachatel onoho přestupku průvod vedl a šel v jeho čele čís. 4821.
— **společník** viz společník firmy.
— **úřad:** ve smyslu trestního zákona vůbec a podle čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 zvlášť jest jen úřad státní a obecní; nespadá sem okresní nemoc. pojišťovna čís. 3992.
— — soud může býti u výkonu spravedlnosti, při nalézání práva předmětem urážky na cti jako veřejný úřad podle čl. V. zákona čís. 8/1863 čís. 3998.
— — ve smyslu čl. V. zák. čís. 8/1863 nelze stotožňovati s jednotlivými, v době urážky u úřadu činnými úředníky, ani s jich souhrnem čís. 4274.
— — směřuje-li urážlivý výrok přímo proti úřadu, je přípustné stíhání pachatele jen z úřední povinnosti (čl. V. odst. 1). Byl-li však urážkou dotčen nejen veřejný úřad, nýbrž zároveň i úředník, lze pachatele stíhati nejen pro urážku dotyčného úředníka, a to po případě podle třetího odstavce čl. V, nýbrž i z povinnosti úřední pro urážku úřadu podle prvého odstavce čl. V. čís. 4768.

— — veřejnými úřady ve smyslu čl. V. zákona čís. 8/63 ř. zák. (stejně také podle § 76 tr. zák.) dlužno rozuměti orgány státu, zemí, okresů a obcí, které jsouce na venek vybaveny mocí rozhodovací a nařizovací, jsou trvale zřízeny k tomu, aby plnily v okruhu místní a věcné příslušnosti úkoly státní správy. K takovým orgánům patří i obecní (městská) rada čís. 4869.
— **úředník** viz úředník veřejný.
— **ústav:** pozorování duševního stavu v něm čís. 3670.
— **zájem:** veřejného zájmu se dotýká, kdo něco podniká, co jest v nepříznivém vztahu k zájmům veškerenstva státních občanů neb alespoň jistého, početem neomezeného jich kruhu čís. 3794.
— — důležitost zájmu jest posuzovati vždy podle případu čís. 3794.
— — veřejné zájmy ve smyslu § 4 (2) tisk. nov. týkají se společných zájmů celých tříd, stavů, společností a pod.; osobní potyčky a z nich vzniklé spory nemají s veřejnými zájmy nic společného ani, zajímají-li se o ně četné osoby a kruhy obecenstva a je-li jeden z odpůrců činným v obecním zastupitelstvu čís. 3951.
— — nespadají sem osobní třenice a zájmy jen strany se týkající čís. 3870.
— — podle § 4 tisk. nov. čís. 4143.
— — podle § 35 zák. na ochr. rep. čís. 3575.
— — viz též urážka tiskem (§ 4).

Veřejnými údaji (§ 25 zák. čís. 111/1927): jsou údaje přístupné a zjevné každému (širokému obecenstvu), určené pro množství osob počtem neurčité (pro část obecenstva, okruh odběratelů a pod.); nespadají sem reklamy pronesené jen k jednotlivému zákazníku, jen pro tohoto, nikoliv za účelem dalšího rozšiřování. Nemohl-li býti obsah pachatelova sdělení postřehnut oním větším okruhem osob, nestačí pro veřejnost výroku, že byl pronesen v místnosti veřejně přístupné (v ústředních jatkách), nebo jen před jedním svědkem čís. 4059.
— **věcmi:** jsou věci, které se dotýkají zájmů státního celku neb alespoň veřejným právem chráněných zájmů některého okruhu státních občanů a nejsou přikázány soudům, by pravoplatně o nich rozhodovaly čís. 4102.

Věc svěřená viz svěřená věc.
— **zamčená** viz uzamčené věci.
— **zastupitelná:** její zpronevěra čís. 3652.

Věci dlužníkovy vede samostatně: ve smyslu druhého odstavce § 486 c) tr. zák., kdo tak činí bez zvláštního rozkazu a nezávisle na zvláštním pokynu nebo schválení dlužníkově; záleží při tom jen na skutečných okolnostech a poměrech, nikoliv na tom, zda je dotčená osoba k samostatnému vedení věcí dlužníkových oprávněna či si je jen svémocně osobuje, ani na tom, zda překročila zplnomocnění, dané jí ať výslovně nebo jen mlčky, nebo zda jednala bez příkazu. Nevyhledává se, by řečená osoba vedla samostatně celý obchod (závod) dlužníkův, aniž záleží na rozsahu její činnosti čís. 3716.
— **spotřebitelné** viz spotřebitelné věci.
— **zastupitelné** viz zastupitelné věci.
— **z exekuce vyloučené:** a maření exekuce čís. 3758.

Věcná správa svěřitelova viz zpronevěra.
Vědomě nesprávný: opravný prostředek čís. 4034.
Vědomost: ve smyslu § 16 (1) zák. čís. 111/27 čís. 3672.
Věnování: ve prospěch třetích osob čís. 4476.
— viz též odklad trestu podmíněný.
Věrnost: její příkaz zakazuje advokátovi i po zrušení smlouvy zmocňovací podnikateli proti dřívějšímu klientovi zákroky, jež by ho poškozovaly nebo ohrožovaly čís. 148 dis.

Věřitelem (§ 1 zák. č. 78/1883): je každý, komu přísluší proti pachateli nárok, jenž může býti vymáhán (exekucí) ze jmění pachatelova, bez rozdílu, zda jde o nárok věcný či obligační čís. 4700.

Vězeň: dohled ve smyslu § 132 tr. zák. zahrnuje při vězních nejen jejich bezprostřední hlídání v technickém slova smyslu, vykonávané dozorci vězňů, nýbrž i výkon každé pravomoci, která jest příslušnými předpisy propůjčena nad vězni určitým úředním osobám k tomu účelu, by byl zabezpečen řádný výkon vazby na osobách jí podrobených čís. 3634.

— trestankyně je svěřena dohledu inspektora vězeňské stráže ve smyslu § 132 tr. zák. čís. 3634.

— opatřování vedlejších požitků dozorcem čís. 3735.

— zákon nerozlišuje medzi rozdielnou intenzitou pomoci, ale prehlasuje za trestnú každú pomoc poskytnutú väzňovi, aby utiekol z väzby alebo z úradného streženia. Disciplinárne potrestanie za pokus vlastného úteku nevylučuej trestnosť za pomoc poskytnutú inému väzňovi. Taktiež predchádzajúce vedomie dozorčích orgánov o plánu úteku a opominutie ich povinnosti zamedziť ho ešte pred jeho prevedením nečiní skutok páchateľov beztrestným čís. 4552.

— jeho kárné trestání čís. 4649.

— viz též trestnice.

Věznice viz ochrana domácího pokoje.

Více lidí: ve smyslu § 11 zák. na ochr. rep. čís. 4045.

— — před více lidmi značí, že urážlivý výrok mohl býti slyšen aspoň dvěma přítomnými osobami čís. 4166.

Vigneta na balíku: a ochrana známek čís. 3949.

Vina: jest zásadou, ovládající trestní zákon (§ 1 a 238 tr. zák.), že odpovědnost podle trestního zákona předpokládá zavinění pachatele. Zásada ta platí bez výjimky pro celý obor trestního práva čís. 3526, 4673.

— není přípustné, by se znalec v posudku vyjadřoval přímo o vině neb o nevině pachatele, neb o stupni jeho zavinění; to jest výhradně otázkou soudcovského rozhodování, právě tak jako úsudek, zda a pokud bylo určitým objektivně zjištěným způsobem v určité místní situaci dbáno v zájmu bezpečnosti dopravně-policejních předpisů neb obecně platných zvyklostí. Pro tuto část soudcovského rozhodování mohly by býti znaleckým posudkem zjištěny jen tyto zvyklosti, pokud by nebyly soudu obecně známé nebo jinými průvodními prostředky dostatečně objasněné čís. 4134.

— přes ustanovení § 238 tr. zák. předpokládá se též u přečinů a přestupků pro odpovědnost pachatelovu zavinění. Avšak vinou (proviněním) pachatelovým jest u nevědomé nedbalosti již, že pachatel neosvědčil dbalost nutnou a dostatečnou k zamezení nebezpečí a škody, ač mu to bylo podle jeho tělesného a duševního stavu možné čís. 4633.

Vinění z krádeže (zpronevěry) viz urážka na cti (§ 487 a násl.).

Víno viď daň nápojová všeobecná.

Vkladních knížek: nelze použíti podle § 19 adv. ř. k zaplacení palmární pohledávky čís. 91 dis.

— — použil-li advokát bez souhlasu vkladních knížek, daných mu na vazební kauci, k zaplacení své pohledávky, prohřešil se proti povinnostem povolání (§§ 9, 19 adv. ř.) a stalo-li se tak za takových okolností, že byl podezřelým z trestného činu, porušil tím i stavovskou čest a vážnost čís. 91 dis.

Vláda pendrekem viz ochrana republiky (§ 14 čís. 5).

— **republiky:** jest veřejným úřadem ve smyslu čl. V. zák. čís. 8/1863 ř. zák. čís. 3737.

Vlajka republiky viz urážka na cti (§ 490).

Vlak: jízda jím na černo čís. 4046.

— viz podvod (§ 197 tr. zák.).

Vlastní majetek pachatele: a skutková podstata § 87 tr. zák. čís. 3757.

Vlastník: odstraniv vlastní věc, kterou dal do zástavy, může se po případě dopustiti maření exekuce — neboť proti předpisům zákona o maření exekuce jedná i ten, kdo se snaží zmařiti exekuci třeba teprve hrozící — po případě i podvodného úpadku, nikoliv však zpronevěry čís. 4848.

— **auta:** pokud zodpovídá za zavinění řidiče čís. 4698.

— **periodického tiskopisu** viz vydavatel.

— **tiskopisu:** jest mu doručiti zmateční stížnost k podání odvodu čís. 3456.

Vniknutí do místnosti viz násilí dle § 83.

Vniknutím: (§ 83 tr. zák.): jest vstup do cizího domu nebo do cizího příbytku, děje-li se vědomě proti vyslovené neb i jen předpokládané vůli oprávněné osoby, při čemž stačí, že pachatelé vzhledem k bezprávnému účelu vstupu nemohli se souhlasem oprávněného počítati čís. 4017.

Vnitřní rozpor: (§ 281 čís. 5 tr. ř.): předpokládá takovou neshodu dvou skutkových zjištění rozsudkových, že podle zákonů logického myšlení nemohou vedle sebe obstáti čís. 3795.

— — — předpokládá různá neshodná skutková zjištění, ne však neshodné právní dedukce, vyplývající z názoru soudu na podstatu zlého úmyslu čís. 3681.

— — — výroku porotců (§ 344 čís. 9 tr. ř.) čís. 4226.

— — — **ve výroku porotců** viz porota.

Vnucená správa viz maření exekuce.

Vnuk a bába: spadají pod § 463 tr. zák. čís. 3692.

Vojenská mapa zeměpisného ústavu: v Praze (v měřítku 1 : 200.000) je literárním dílem ve smyslu zákona původcovského; třebaže byla zhotovena na základě generální mapy rakouské, byl jí tím, že byla opatřena českým názvoslovím, vtisknut ráz originálu čís. 4559.

— **stráž:** požívá ochrany § 68 tr. zák.: její urážka je přestupkem podle § 312 tr. zák. čís. 3879.

— **výstroj** viz ochrana republiky (§ 21 čís. 1).

— **zrada** viz ochrana republiky (§ 6).

Vojenské tajemství viz ochrana republiky (§ 6).

— **vyzvědačství** viz ochrana republiky (§ 6).

Vojenský prokurátor: křivá výpověď před ním čís. 3494.

— **soud** viz soud vojenský.

— — viz též příslušnost.

— **trestní řád:** tak zv. vyhledávací řízení podle vojenského trestního řádu (§§ 128 až 155 voj. tr. ř.), prováděné nikoliv soudem, nýbrž vojenským prokurátorem nebo jeho funkcionářem, má podle § 140 voj. tr. ř. za účel vypátrati a zjistiti okolnosti, kterých je třeba pro posouzení otázky, může-li se podati obžaloba na určitou osobu nebo ne. Tyto meze nemůže vyhledávací řízení překročiti čís. 3494.

— — — úkony v něm předsevzaté nelze klásti na roveň vyhledávacím úkonům trestních soudů vojenských podle ustanovení hlavy XIII. až XV. voj. tr. ř. Nejde o úkony soudní, nýbrž orgánů veřejné obžaloby, nejde o úkony sloužící nalézání práva, nýbrž jen o zkoumání, zda je určitá osoba dostatečně podezřelá, by mohla býti proti ní podána obžaloba čili nic čís. 3494.

— — **zákon:** skutková podstata zločinu podle § 286 písm. f) voj. tr. zák. není dána pro nedostatek zákonné známky deliktové »svévolného vydání zkáze« nebo jiného způsobu trestné činnosti, jež jsou v § 286 písm. f) voj. tr. zák. výčetmo uvedeny, když vojín součástku vojenské výstroje u někoho jen odložil, aniž projevil úmysl, vydati ji zkáze, a tak, by se o tom dozvěděla vojenská správa čís. 3443.

— — — v takovém případě nemůže přijíti v úvahu ani zločin podle § 21 čís. 1 zák. na ochr. rep. na straně toho, u něhož byla součástka výstroje zanechána čís. 3443.

— — — křivá výpověď svědecká před vojenským prokurátorem nebo jeho funkcionářem v t. zv. vyhledávacím řízení podle §§ 128 až 155 voj. tr. ř. stejně jako křivá výpověď svědecká před úřadem bezpečnosti nebo veřejné obžaloby nezakládá podle práva dosud platného zločinu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., pokud se týče podle § 504 a) voj. tr. zák., nýbrž, dopustí-li se jí osoba podrobená vojenské pravomoci, přečin podle § 510 voj. tr. zák., a je-li pachatelem osoba, podléhající pravomoci trestních soudů občanských, zásadně přestupek podle §§ 205, 461 tr. zák., a jen v případě, že úmysl pachatelův směřoval k způsobení škody, nyní podle trestní novely čís. 31 sb. z. a n. z roku 1929 2000 Kč převyšující, zločin podle §§ 197, 200 tr. zák. čís. 3494.

— — — podněcování (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) k zločinu vzpoury podle § 159 voj. tr. zák. čís. 3640.

— — — stačí (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.), že obžalovaný naznačil ve své řeči jako konečný cíl, závislý hlavně na ženách, zcela zřetelně, by v případě války ani jeden voják nešel proti Rusku. Není dosažení tohoto cíle podle povahy věci ani myslitené bez současného prohřešení se osob, povinných vojenskou službou, proti předpisům vojenského zákona trestního o vzpouře (§§ 159 a násl., zejm. § 161 tohoto zákona) čís. 3564.

— — — podněcování k páchání vojenských zločinů podle druhého dílu vojenského trestního zákona (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) výrokem: »Stanovisko, jaké zaujímá dělnická třída k válce, známe z Leninovy knihy, kde praví: Pak (až vypukne válka), dělnická třída řekne: dobrá! — Válka — válce!« čís. 3678.

— **zločin:** při podněcování ke zločinu vojenskému stačí, bylo-li pachatelovou činností působeno na vůli a na ci osob, které samy vojenský zločin spáchati nemohou, ale mohou v budoucnosti působiti na takové osoby čís. 4180.

Vojín: cís. nař. ze dne 27. října 1853, čís. 228 ř. zák. o urážkách vojínů nevztahuje se na rotmistry čsl. vojska ani na strážmistry čsl. četnictva, kteří jsou na roveň postaveni rotmistrům; nevztahuje se ani na vrchní četnické strážmistry, kteří jsou označeni vojenskými odznaky podporučíků (důstojníků), třebas byli platovým zákonem zařazeni do skupiny gážistů mimo služební třídy čís. 3726.

— **dozorčí** viz dozorčí vojín.

Volant: nefungující čís. 4056.

— viz též automobil.

Volebné právo: ustanovenie § 7 odst. I. zák. čl. XXIII:1913 má význam aj za platnosti tajného hlasovacieho práva; netreba, aby pôsobenie na voliča malo skutočný výsledok; nevyžaduje sa, aby bolo vyhrožované ublížením alebo škodou, ktorú môže vyhrážajúci sám priamo spôsobiť; stačí už obava, že vyhrážajúca osoba môže podľa svojich pomerov vykonať vliv na iné osoby, aby uskutočnily zlo, ktorým sa vyhrožuje čís. 4556.

Volební donucování viz ochrana volební svobody.

— **právo: zákon ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n.:**

— — — do výroku, že nastává ztráta práva volebního dle 4. odst. §u 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n., nebo proto, že takový výrok nebyl vynesen, lze si stěžovati pouze odvoláním čís. 1731 (8), 3751.

— — — výrok o ztrátě práva volebního lze napadati jen odvoláním, i když jde o výrok soudu porotního čís. 3751.

— — — i když v opovědi odvolání co do trestu nelze o sobě spatřovati i opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního, jest v případě, kde obžalovaný v provedení své povšechně ohlášené zmateční stížnosti napadl (nesprávně) s hlediska důvodu zmatečnosti § 344 čís. 12 tr. ř. i výrok o ztrátě práva volebního, usouditi, že obžalovaný chtěl již při ohlášení opravných prostředků napadati příslušným opravným prostředkem i výrok o ztrátě práva volebního, třebaže v tomto směru neohlásil výslovně odvolání čís. 3751.

— — — ztrátu práva volebního lze vysloviti jen, odpověděli-li porotci na dodatkovou otázku, zda obžalovaný spáchal čin z pohnutek nízkých a nečestných, aspoň osmi hlasy kladně (§ 329 tr. ř. v doslovu čl. I. § 3 zák. ze dne 15. května 1919, čís. 263 sb. z. a n.) čís. 3751.

— — — přestupek předražování podle § 7 čís. 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. jest čin, který má podle § 22 téhož zákona v zápětí bezpodmínečnou ztrátu práva volebního, přýště již podle pojetí zákonodárcova z pohnutky nízké a nečestné čís. 3782.

— — — trestné činy podle §§ 3 až 5 a 7 až 13 lich. zák. přýští ex lege, tedy vždy a za všech okolností, z pohnutek nízkých a nečestných, aniž je zapotřebí, by to bylo v rozsudku zvlášť uvedeno čís. 3843.

— — — s odsouzením pro přečin § 5 zák. čís. 18/1907 ř. zák., jde-li o volby do obecního zastupitelstva, nenastává ztráta práva volebního ani, kdyby bylo vysloveno, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 3885.

— — — ohlášení odvolání do podmíněného odsouzení nezahrnuje v sobě odvolání z výroku o ztrátě práva volebního čís. 3920.

— — — jde o pohnutku nízkou a nečestnou, jednal-li pachatel ve zjevné snaze, zlehčiti autoritu státní a státních orgánů a porušiti hrubým (zákeřným) činem veřejný pořádek čís. 3924.

— — — při odsouzení pro přečin podle § 18 odst. 2 a pro přestupek podle § 18 odst. 1 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n. nemůže býti vyslovena ztráta práva volebního čís. 3948.

— — — podmíněné odsouzení není vyloučeno podle § 2 zák. čís. 562/1919, byla-li sice při dřívějším odsouzení (pro přestupek) podle § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. a zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n. vyslovena ztráta práva volebního, ale výslovného výroku, že obžalovaný spáchal tento přestupek z nízkých a nečestných pohnutek, v rozsudku (v záznamu o rozsudku) není čís. 4024.

— — — okolnost, že se odvolání obžalobcovo domáhá jen vysloveni ztráty práva volebního, není na závadu, by soud nepoužil § 32 zák. na ochranu republiky v celém rozsahu, nikoliv jen v předpisu čís. 3 druhého odstavce čís. 3401.

— — — i zločin podle § 81 tr. zák. může býti spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 3476.

— — — odvolání do trestu nezahrnuje v sobě i odvolání z výroku o ztrátě práva volebního čís. 3496.

— — — jde o pohnutku nízkou a nečestnou, jednal-li pachatel ze surovosti čís. 3523, 3602.

— — — jest rozlišovati mezi projevy politickými, jichž pohnutky nebývají vždy nízkými a nečestnými, a výtržnostmi, k nimž dojde při udržování pořádku; pohnutky těchto výtržností nemusí se nutně krýti s pohnutkami politických projevů čís. 3523.

— — — jde o pohnutku nízkou, překáží-li kdo jinému ve výkonu práva na práci a na výdělek, třeba v úmyslu, by pro sebe nebo pro jiné zjednal lepší pracovní podmínky čís. 3545.

— — — okolnost, že účelem obžalovaného bylo šířiti zásady strany, jejímž jest přívržencem, nenasvědčuje ještě pohnutkám nízkým a nečest-

ným, třebaže se za účelem dosažení cílů vytýčených programem strany dostal do vážného konfliktu s trestním zákonem čís. 3564.

— — — porušení zákona v ustanovení § 11 odst. 1 zák. čís. 31/1929, byla-li v trestním příkazu vyslovena ztráta práva volebního čís. 3698.

— — — kdo štvavým a rozvratným prohlášením, naplněným záštím proti státu vlastního národa, pokálel slavnostní ráz zahajovací schůze okresního zastupitelstva, jednal z pohnutky nízké a nečestné čís. 4094.

— — — čin, spáchaný z nepřátelství proti republice a v úmyslu republiku poškoditi, byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4096.

— — — i když bylo účelem pachatelovým šířiti zásady strany, jejímž jest přívržencem, jednal z pohnutky nízké a nečestné, byl-li k činu (§ 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) sveden nepřátelstvím a záštím ke státu (k jeho ústavnímu zřízení) čís. 4180.

— — — při odsouzení pro přestupek podle § 269 a) tr. zák. nelze vysloviti ztrátu práva volebního čís. 4212.

— — — jde o pohnutku nízkou a nečestnou, šlo-li pachateli (zločinů podle §§ 87, 81 tr. zák. a přečinu podle § 283 tr. zák.) přímo o zlehčení státní autority a o porušení veřejného pořádku a řádu čís. 4218.

— — — nezbytným předpokladem pro vyslovení ztráty volebního práva do obcí je odsouzení pro trestný čin, pro který podle platných ustanovení nastává tento účinek čís. 4251.

— — — při odsouzení pro přestupky podle § 11 zákona o potravinách (čís. 89/1897 ř. zák.) nelze vysloviti ztrátu práva volebního ani, uznáno-li, že čin byl spáchán ze ziskuchtivosti čís. 4251.

— — — pohnutku nízkou a nečestnou jest spatřovati i ve snaze pachatelově proraziti se svými stranickými zájmy stůj co stůj, třebas i na úkor veřejného pořádku a nerušeného chodu spravedlnosti ve státě čís. 4268.

— — — přestupek podle §§ 8, 399 tr. zák. není trestným činem, pro který by při odsouzení byla podle ustanovení, platných v době, kdy zákon čís. 75/1919 sb. z. a n. nabyl účinnosti, nastávala ztráta volebního práva do obcí, a nebyla ani pozdějšími zákony na tento trestný čin rozšířena; nemůže proto při odsouzení pro tento přestupek vůbec nastati ztráta práva volebního čís. 4281.

— — — čin (§ 129 I b) tr. zák.) spáchaný z vrozeného zrůdného pudu pohlavního nebyl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4293.

— — — výrokem, že obžalovaný ztrácí právo volební, je vysloveno i, že skutek, pro který tato ztráta byla vyslovena, byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 4752, 4797.

— — — vyslovil-li porotní soud ztrátu volebního práva do obcí, ač není zvláštním zákonem stanovena, bez zjištění porotců, že obžalovaný spáchal trestný čin z pohnutek nízkých a nečestných, překročil meze trestní sazby a zavinil zmatek podle § 385 čís. 2 tr. ř. slov. čís. 4653.

— — — v případech, v nichž podle předpisů trestních zákonů, platných na Slovensku a na Podkarpatské Rusi, nebylo přípustné uložiti trest ztráty práv politických, nelze vysloviti ztrátu volebního práva do obcí, a to ani tehdy, byl-li čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4701.

— — — v případech, v nichž podle § 54 odst. 1 tr. zák. slov. nebylo přípustné vysloviti ztrátu práv politických, nemůže býti nyní vyslovena ztráta volebního práva do obcí, a to ani tehdy, byl-li čin spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4759.

— — — ustanovení § 13 zák. čl. XL:1914, že za zločiny stanovené v zákoně o ochraně úřadů uloží se též trest odnětí politických práv, není ustanovením takového zvláštního zákona, jaké má na mysli § 3 zák. č. 75/19 sb. z. a n. (ve znění podle zák. č. 163/20 a čís. 253/22 sb. z. a n.). Lze tudíž vysloviti podle onoho ustanovení trest ztráty volebního práva do obcí jen pod podmínkou, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných čís. 4798.

Volkssport (V. S.): měl organisaci rázu vojenského, která sbírala, organisovala a cvičila branné a pomocné síly k úkladům o republiku čís. 4799.

Volná myšlenka: pokud nestačí k individualisaci uraženého označení »Volná myšlenka« čís. 3828.

Volnost projevu: a § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. čís. 4830.

Vrah sám (§ 136 tr. zák.): spadá sem každý pachatel i spolupachatel vraždy, naplňuje-li jeho činnost skutkovou podstatu § 134 tr. zák.; trest smrti je tu stanoven i na spoluvinu, nabyla-li forem v zákoně přesně vymezených čís. 3890.

Vražda: § 134 tr. zák.: porušení předpisu § 318 tr. ř., nebyla-li do hlavní otázky na zločin vraždy pojata zákonná známka, že obžalovaný jednal proti napadenému v úmyslu, by ho usmrtil, jest zmatkem čís. 6 § 344 tr. ř., třebas byli porotci poučeni, že zodpoví-li otázku na vraždu kladně, odpadá zodpovědění otázky na zabití a na přečin § 335 tr. zák. čís. 3366.

— — pouhým popřením úmyslu vražedného netvrdí pachatel ještě úmysl nepřátelský ve smyslu § 140 tr. zák. čís. 3744.

— — omyl v předmětu (error in corpore) pachatele neomlouvá čís. 3882.

— — všeobecné předpisy trestního zákona (§ 5) o spolupachatelství platí i pro zločin vraždy čís. 3890.

— — právní poučení předsedovo, že ke zločinu vraždy stačí eventuální zlý úmysl, bez upozornění, že otázka ta je sporná, jest nesprávným ve smyslu § 344 čís. 8 tr. ř. čís. 3907.

— — úmysl usmrtiti (§ 134 tr. zák.) nevyžaduje dobře rozvážený záměr a chladnou úvahu; může býti pojat i v okamžitém vzplanutí pudů (v rozčilení, v afektu) čís. 3929.

— — pokud nelze spatřovati vnitřní rozpor v kladném zodpovědění hlavní otázky na zločin vraždy ohledně všech (čtyřech) obžalovaných čís. 4011.

— — pokud bylo vyhověno předpisu § 318 tr. ř. ohledně individualisace zločinu vraždy čís. 4011.

— — opomenutí dáti k hlavní otázce na vraždu event. otázku: na zločin §§ 5, 144 tr. zák. čís. 4043.

— — na přečin § 335 tr. zák. čís. 4043, 4258.

— — na vzdálenou spoluvinu čís. 4183.

— — typický případ společné vraždy (sebevraždy) milenců o sobě není rázu duševně chorobného čís. 4078.

— — pro obor zločinu vraždy jest činnost návodce ustanovením § 136 tr. zák. postavena na roveň činnosti (přímého, bezprostředního) pachatele čís. 4080.

— — pojem »k usmrcení spolupůsobil« čís. 4221.

— — podle § 134 tr. ř. jest dáti vyšetřiti duševní stav pachatele vraždy, který se sám v zápětí na to pokusil vážně o sebevraždu čís. 4528.

— — společným uskutečňováním společného — z předchozí dohody nebo jinak navzájem povědomého — úmyslu opodstatněný předpoklad spolupachatelství činí i při zločinu vraždy i při zločinu zabití kteréhokoliv ze spolupachatelů odpovědným za celkový výsledek činnosti všech, třebas nejsou činnosti jednotlivých spolupachatelů stejnorodé a pro způsobení protiprávního účinku rovnocenné čís. 4532.

— — i kdyby jednání jednoho spolupachatele bylo s hlediska fysiologického a lékařského beze všeho významu pro příčinný vývin (postup) událostí vedších ke smrti napadeného, odpovídá spolupachatel za jeho smrt podle ustanovení o vraždě, směřoval-li společný úmysl, po případě

předchozí dohoda spolupachatelů k jeho usmrcení, nebo podle ustanovení o zabití, sjednotil-li je jiný než vražedný úmysl nepřátelský beze záměru závažného s hlediska loupeže, nebo podle ustanovení o loupežném zabití, jednali-li ve společném úmyslu nebo třeba po předchozí dohodě zmocniti se násilím napadenému učiněným cizích věcí movitých čís. 4532.

— — k usvědčení z vraždy není (nezbytně) nutnou mrtvola zavražděného. I vraždu lze spolehlivě a přesvědčivě dokázati z projevů, činů a použitých prostředků, jakož i pozdějšího chování se vraha, třeba nebyla nalezena mrtvola a pitvou zjištěna příčina smrti, na př. protože byla mrtvola spálena nebo vržena do nepřístupné propasti a pod. čís. 4660.

— — do hlavní otázky musí býti pojat také zákonný znak subjektivní skutkové podstaty (úmysl směřující k usmrcení při spoluvině na vraždě) čís. 4890.

— **úkladná: § 135 čís. 1 tr. zák.:** reálný souběh zločinu úkladné vraždy podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. se zločinem spoluviny na úkladné a zjednané vraždě podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 a 3 tr. zák. jest možný čís. 3890.

— — — hlavní otázka (§ 318 tr. ř.) na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. a zároveň i na zločin spoluviny na úkladné a zjednané vraždě podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 a 3 tr. zák.; hlavní otázka na zločin vzdálené spoluviny (§ 137 tr. zák.) na úkladné vraždě na příbuzném podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 tr. zák. čís. 3890.

— — — pokud byla v rozporu s ustanovením § 318 tr. ř. dána hlavní otázka na vraždu úkladnou, přímo a bezprostředně provedenou, ač obžaloba neuváděla přímé a bezprostřední účastenství na vraždě, nýbrž jen zjednání, kdežto otázka, zda obžalovaný vraha najal nebo jiným způsobem pohnul, byla dána jen jako otázka eventuální pro případ záporného zodpovědění hlavní otázky, k níž však bylo přisvědčeno čís. 4011.

— — — nakolik jde o porušení předpisu § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., dal-li porotní soudní sbor ke hlavní otázce na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. přes ohražení státního zástupce dodatkovou otázku na okolnosti vylučující trestnost podle § 2 b), c) tr. zák. čís. 4602.

— — — vražda prostá a úkladná spadají pod týž zákon trestní, pod ustanovení § 134 tr. zák. o zločinu vraždy vůbec; v ustanovení § 135 tr. zák. nejde o výpočet různých trestných činů čís. 4720.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud ke hlavní otázce na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. eventuální otázku na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. a mimo to eventuální otázku na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. čís. 4720.

— **loupežná: § 135 čís. 2 tr. zák.:** utrhání na cti obviněním ze zločinu svádění k loupežné vraždě čís. 3638.

— — bylo-li použito v hlavní otázce slov zákona »způsobem činným spolupůsobil při samém vykonávání loupežné vraždy« k vyznačení přímého účastenství (§ 136 tr. zák.) obžalovaného na zločinu loupežné vraždy, neodporuje doslov ten předpisu § 318 tr. ř.; bylo věcí obhajoby žádati po případě ve smyslu § 323 odst. 3 posl. věta tr. ř. o dodatkovou otázku kontrolní, jež by onen zákonný znak vyjadřovala poměry jemu odpovídajícími čís. 3700.

— — tvrzením, že předseda vycházel ve svém přednesu z předpokladu, že obžalovaný spáchal čin (loupežnou vraždu), není uplatňována vada nesprávného právního poučení předsedova (§ 344 čís. 8 tr. ř.) čís. 3700.

— — hlavní otázka na zločin přímého účastenství na dokonané loupežné vraždě podle §§ 134, 135 čís. 2, 136 tr. zák. čís. 3700.

— — i když byla dána otázka na zločin loupeže, trestné podle § 195 tr. zák., ač obžaloba zněla na zločin nedokonané vraždy loupežné, trestné podle mírnějšího ustanovení § 138 odst. 2 tr. zák., nejde o porušení předpisu 2. odst. § 320 tr. ř., prohlásil-li ex offo obhájce bez odporu obžalovaného, že nečiní námitek proti otázkám čís. 4055.

— — skutková podstata zločinu loupežné úkladné vraždy, spáchané několika osobami, nevyžaduje, by každý z přímých pachatelů bezprostředně sám vztáhl ruku na osobu, která má býti podle společného úmyslu útočníků usmrcena (§ 136 tr. zák.), nýbrž stačí, spolupůsobil-li při vraždě činným způsobem čís. 4259.

— — činným spolupůsobením jest každá činnost, která při společném zločinném úmyslu a při skutečném provádění zločinu předního jednajícího pachatele posiluje (utvrzuje) ve zločinném rozhodnutí, takže jedná v pevném vědomí, že jeho přítomný druh jest jeho oporou a ochoten kdykoliv přispěti jakoukoliv podle okolností nutnou pomocí čís. 4259.

— — pokud nejde o porušení předpisu § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána dodatková otázka na stav poděšení, strachu a leknutí čís. 4259.

— — pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána eventuální otázka na zločin účastenství na loupeži podle § 195 tr. zák. čís. 4259.

— **zjednaná: § 135 čís. 3 tr. zák.:** zločinu zjednání k vraždě podle §§ 5, 134, 135 čís. 3 tr. zák. se dopustí i ten, kdo jest při vraždě provedené několika osobami zjednatelem třeba i jen jediného z několika spolupachatelů, jednajících ve vzájemném dorozumění čís. 3890.

— — — předpis § 135 čís. 3 tr. zák. postihuje jen pachatele vraždy, nikoliv toho, kdo úmyslně vyvolav v pachateli zločinné rozhodnutí k zamýšlenému trestnému výsledku, jest podle § 5 tr. zák. jen intelektuálním původcem vraždy čís. 3890.

— — — hlavní otázka (§ 318 tr. ř.) na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. a zároveň i na zločin spoluviny na úkladné a zjednané vraždě podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 a 3 tr. zák. čís. 3890.

— — — zjednatelem vraždy (§ 135 č. 3, 136 tr. zák.) jest, kdo vyvolal v napotomním vrahu dosud jím nepojatý zlý úmysl někoho usmrtiti, aniž záleží na tom, zda byl úmysl ten vyvolán působením pachatele na vůli nebo na cit člověka, který se z příčiny tohoto působení stal — jak pachatel zamýšlel — vrahem čís. 4405.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na spoluvinu na vraždě zjednané dána eventuální otázka na vzdálenější spoluvinu po rozumu § 137 tr. zák. čís. 4405.

— — **§ 136 tr. zák.:** pod pojem »vrah sám« (§ 136 tr. zák.) spadá každý pachatel i spolupachatel vraždy, naplňuje-li jeho činnost skutkovou podstatu § 134 tr. zák.; trest smrti je tu stanoven i na spoluvinu, nabyla-li forem v zákoně přesně vymezených čís. 3890.

— — § **137 tr. zák.:** hlavní otázka na zločin vzdálené spoluviny (§ 137 tr. zák.) na úkladné vraždě na příbuzném podle §§ 5, 134, 135 čís. 1 tr. zák. čís. 3890.

— — — s hlediska zločinu vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák. je lhostejno, zda byl přímý pachatel vraždy zjištěn či nikoli čís. 4043.

— — — »příbuzenstvím« podle druhé věty § 137 tr. zák. jest rozuměti pokrevenství; příbuznými ve smyslu tohoto ustanovení zákona jsou kromě příbuzných původu manželského i příbuzní původu nemanželského čís. 4043.

— — — předpoklady eventuální otázky na zločin vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák. k hlavní otázce na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. čís. 4043.

— — — vzdálená spoluvina jest při zločinu loupežného zabití vyloučena, neboť zákon nemá (obdobně jako pro vraždu v § 137 tr. zák.) zvláštní ustanovení o potrestání osob, které, nespolupůsobivše k usmrcení člověka, usmrceného při podnikání loupeže, jiným vzdálenějším způsobem k tomu přispěly čís. 4209.

— — — vzdálenější spoluvinou neb účastí po rozumu § 137 tr. zák. jest jen činnost pachatele, který způsobem v § 5 tr. zák. naznačeným vražedný úmysl v pachateli teprve nevyvolává, nýbrž vraha ve vražedném úmyslu, bez působení pachatelova (před jeho působením) již pojatém jen utvrzuje čís. 4405.

— — — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li k hlavní otázce na spoluvinu na vraždě zjednané dána eventuální otázka na vzdálenější spoluvinu po rozumu § 137 tr. zák. čís. 4405.

— **§ 278 tr. zák. slov.:** pojal-li pachatel — trestanec — odhodlavší se utéci z trestnice, též úmysl zabíti člověka, jest pro trestně-právní hodnocení jeho činu rozhodný především úmysl zabíti člověka, neboť život lidský jest trestními zákony chráněn nejintensivněji; úmysl při zločinu vraždy podle § 278 tr. zák. vyžaduje pouze, aby pachatel zamýšlené zabití člověka v dostatečném klidu předem rozvážil a aby se k němu pevně rozhodl; netřeba plánovité přípravy činu a nevadí, provedl-li pachatel vraždu podle disposic teprve v poslední chvíli se mu naskytnuvších a v určitém stupni duševního neklidu čís. 4472.

— — vopred uvážený úmysel predpokladá tiež uplynutie dostatočného času medzi rozhodnutím páchateľa usmrtiť človeka a uskutočnením činu, aby páchateľ svoj čin a jeho následky v duševnom kľude rozvážil čís. 4740.

— — další činnost návodce ke zločinu vraždy, že totiž pomáhal pachateli ukrýti mrtvolu, nelze kvalifikovati ani jako pomocnictvo ani jako nadržování; jde o ideální souběh ve smyslu § 95 tr. zák. čís. 4756.

— — vražda podľa § 278 tr. zák. obyčajne sa spácha násilím. Násilie pri vražde sa ukazuje páchaním takého činu, ktorý smeruje priamo k usmrteniu človeka. Páchateľom vraždy je tedy len ten účastník, ktorý spáchal čin smerujúci priamo k usmrteniu poškodeného čís. 4777.

Vrchní četnický strážmistr: nevztahuje se naň nař. čís. 228/53 čís. 3726.

— **porotce** viz p o r o t a.

Vrchnost: ve smyslu § 187 tr. zák. jest státní zastupitelství, nikoli však soud, pokud je vybaven výlučně civilní pravomocí čís. 3997.

— nespadají sem orgány okresní správní komise, předsevzavší revisi obecního účtu čís. 4012.

— viz též l í t o s t ú č i n n á.

— **ve smyslu § 68 tr. zák.** viz ú ř e d n í k v e ř e j n ý.

— — **§ 93 tr. zák.** viz n á s i l í d l e § 93.

— — **§ 209 tr. zák.** viz u t r h á n í n a c t i.

Vrchnostenským příkazem: po rozumu § 81 tr. zák. je každý příkaz, jenž dán byl vrchností, která je k udělení takového příkazu formálně oprávněna čís. 3752.

Vrozená homosexualita viz h o m o s e x u a l i t a.

Vřetenová zeď: její zřízení čís. 3679.

Všeobecná daň nápojová viď d a ň n á p o j o v á v š e o b e c n á.

Všeobecné vybídnutí viz s p o l u v i n a.

Vtělení daní: na nemovitosti dlužníka čís. 3722.

Vůle přivoditi výsledek: i když pachatel měl vůli přivoditi určitý výsledek jednání, není tím vyjádřeno ještě, že si též zlo se zločinem spojené rozvážil čís. 4162.

Vybírání záloh: cestujícím čís. 3537.

Vybízení: k vojenským zločinům čís. 3614.

— dle § 15 čís. 1, 4 zák. na ochr. rep. čís. 3983.

Vybízením ke hromadnému neplnění veřejnoprávních povinností: ve smyslu § 15 čís. 1 zák. na ochr. rep. je i vybízení dětí ke školní stávce čís. 4818.

Vybočení z mezí nutné obrany viz b e z t r e s t n o s t dle § 2 g).

Vydání obsílky: rovná se dožádání o zodpovědný výslech čís. 3951.

Vydávání se za veřejného úředníka (§ 333 tr. zák.): zločin podle § 199 b) tr. zák. rozlišuje se od přestupku § 333 tr. zák. úmyslem poškoditi; nevyžaduje však škodu hmotnou, stačí i úmysl poškoditi práva nehmotná čís. 3411.

— **zločinců (§ 59 tr. ř.):** trest smrti jest vysloviti i když byl obžalovaný vydán cizím státem s tím, že uložený trest smrti nesmí býti vykonán; toto obmezení může míti význam jen pro postup těch orgánů státní moci, jimž jest rozhodnouti o otázce výkonu trestu smrti, nikoli však pro soudní pravomoc rozsudkovou čís. 3380.

Vydáváním ve veřejný posměch: nelze rozuměti již sesměšňování někoho, ironické výrazy, dobírání si někoho, nýbrž sesměšňování, jímž má někdo býti na vážnosti snížen čís. 3785.

— — vyžaduje, že byl soukromý obžalobce, právě tak jako haněním snižován ve vážnosti a úctě čís. 4738.

Vydavatel: a majitel periodického tiskopisu: jest mu podle § 23 tisk. nov. doručiti vyhotovení rozsudku i stejnopis zmateční stížnosti čís. 3748.

— jest mu doručiti zmateční stížnost k podání odvodu čís. 3456.

— podle § 23 zák. čís. 124/24 sb. z. a n. jest obeslati k hlavnímu přelíčení vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu (vlastníka tiskárny), jimž přísluší tytéž opravné prostředky jako obžalovanému čís. 3774, 3884.

— i právo k odporu podle § 427 odst. 3 tr. ř. čís. 3774.

— i v případě zprošťujícího rozsudku jest těmto osobám, nebyly-li k hlavnímu přelíčení v prvé stolici proti předpisu § 23 tisk. nov. obeslány, doručiti podle § 285 tr. ř. zmateční stížnost obžalobcovu, by se mohly proti případnému zrušení, pokud se týče možnému vynesení rozsudku odsuzujícího soudem zrušovacím brániti aspoň odvodem čís. 3884.

— ustanovením § 21 tisk. nov. je zavedeno bezpodmínečné ručení rázu ryze majetkového za cizí zavinění i bez vlastního zavinění čís. 3883.

— závazek vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu k solidárnímu ručení za peněžité částky v § 21 tisk. nov. blíže vypočtené je vysloven již zákonem, takže není ani nezbytně nutno, by byl o tom vydán výslovný nález kmetského soudu čís. 3938.

— byly-li v cizině tištěná obrazová část tiskopisu a v tuzemsku tištěná románová část téhož tiskopisu v závodě vydavatelově sloučeny v jednotný celek, jest třeba (§ 9 tisk. zák.) udati jméno (firmu) a místo tisku toho i onoho tiskopisu čís. 4009.

— neoznámení změny za vydávání časopisu čís. 4051.

— vydavatelem ve smyslu § 24 tisk. nov. jest osoba, která dává podnět, by dílo vyšlo tiskem čís. 4645.

— zákon má v § 24 (1) tisk. nov. na mysli jen podpůrné ručení vydavatele, nikoliv jeho kumulativní zodpovědnost vedle nakladatele čís. 4645.

— je-li nakladatel (vydavatel) totožný s původcem, který byl odsouzen podle § 1 tisk. nov., ručí také s ním solidárně vlastník tiskárny čís. 4652.

— viz též r e d a k t o r.

— viz též t i s k a ř.

— viz též t i s k o v ý z á k o n (§§ 10, 11).

— viz též u r á ž k a t i s k e m.

Vydírání viz n á s i l í d l e § 98 b).

Vyhlásenie rozsudku: súd dožiadaný v pokračovaní podľa § 425 odst. II. tr. p. o vyhlásenie rozsudku je tiež zmocnený prijať ohlásenie a prevedenie zmätočnej sťažnosti, pokiaľ sa stalo ihneď po vyhlásení rozsudku čís. 4427.

— — v řízení podle § 425 odst. II. tr. ř. jest rozsudek vrchního soudu vyhlásiti obžalovanému a není nutno, aby byl vyhlášen nebo doručen ještě zvlášť jeho zvolenému obhájci čís. 4399.

Vyhnání plodu: § 144 tr. zák.: dolus eventualis stačí ke skutkové podstatě spoluviny na zločinu vyhnání vlastního plodu podle §§ 5, 144 tr. zák. čís. 3649.

— — — byl-li lékař, obžalovaný pro zákrok za účelem přerušení těhotenství (§§ 5, 144 tr. zák.) zproštěn, an soud vzal za prokázáno, že šlo jen o kyretáž, nelze ho odsouditi po případě ani pro § 359 tr. zák., lze však pro § 431 tr. zák. čís. 3863.

— — — i pro těhotnou (z důvodu neodolatelného donucení podle § 2 g) tr. zák.) i pro lékaře (z důvodu řádného plnění lékařského povolání) jest vyhnání plodu beztrestným jen, je-li ho nezbytně třeba k odvrácení životu těhotné bezprostředně hrozícího nebezpečí a jen k záchraně tohoto života čís. 4033.

— — — předpoklad, že jest beztrestné každé vyhnání plodu (přerušení těhotenství) lékařsky odůvodněné a lékařem provedené, poukazuje na omyl ohledně trestního ustanovení § 144 tr. zák., který neomlouvá (§ 3 tr. zák.) ani svádění podle §§ 9, 144 tr. zák. čís. 4033.

— — — skutková podstata zločinu podle §§ 9 a 144 tr. zák. nevyžaduje, by pachatel označil i určitý prostředek, jímž by potrat byl přivoděn, by poskytl nebo slíbil peníze k provedení činu, by udal adresu osoby, která se podobnými věcmi obírá, ani by se i dále staral, zda těhotenství pokračuje, nebo co bylo podniknuto. Nevyžaduje ani zvláštního způsobu a slov vyzývacích, povzbuzovacích nebo sváděcích čís. 4037.

— — — muž může se dopustiti jen spoluviny nebo podílnictví na zločinu podle § 144 tr. zák., jehož přímou pachatelkou je vždy jen žena, o jejíž plod jde čís. 4043.

— — — opomenutí event. otázky na §§ 5, 144 tr. zák. k hlavní otázce na vraždu čís. 4043.

— — — předmětem zločinu podle § 144 tr. zák. jest počatý a posud nenarozený lidský plod ve všech obdobích svého vývoje čís. 4073.

— — — předmětem pokusu zločinu podle §§ 8, 144 tr. zák. může býti i plod, který následkem pádu nebo z jiné přirozené příčiny již odcházel (ohledně něhož jest přirozený potrat již v běhu); pokus by tu byl vyloučen jen při plodu již odumřelém nebo za všech okolností odumírajícím čís. 4073.

— — — vyhnání plodu (svádění k němu) není trestné, je-li přerušení těhotenství nutné vzhledem ke zdravotnímu stavu těhotné, nebo je-li těhotná pro své mládí nedostatečně vyvinuta a je obava, že by porodem byly její zdraví nebo život vážně ohroženy čís. 4112.

— — — porodní asistentka nikdy není povolána a oprávněna těhotenství přerušiti čís. 4230.

— — — k nedokonanému svádění ke zločinu vyhnání plodu podle §§ 9, 5, 144 tr. zák. není třeba, by sváděné osobě byla pojmenována žena, jíž mělo býti od plodu pomoženo, aniž se vyžaduje, by osoba, jíž má býti od plodu pomoženo, s vyhnáním plodu předem nebo dodatečně souhlasila čís. 4230.

— — — jest obecně známo, že proražení plodového obalu jest typickou manipulací, která má nutně v zápětí odumření živého plodu a se právě za tím účelem provádí čís. 4269.

— — — zjištěním tohoto typického způsobu umělého potratu je po případě zjištěno přerušení těhotenství normálně probíhajícího, při němž jest z povahy věci míti za to, že tu byl v době zákroku plod schopný života v těle mateřském čís. 4269.

— — — vyhnání vlastního plodu není činem menšího významu, pro který by bylo podle § 6 (1) odst. 1 zák. čís. 48/31 upustiti od uložení trestu a podle § 7 čís. 4 nevysloviti, že se mladistvý dává pod ochranný dozor čís. 4469.

— — — byl-li lékař, obžalovaný v ideální konkurenci pro zločin spoluviny na vyhnání plodu podle § 5 a 144 tr. zák. a pro přečin dle § 335 tr. zák. uznán vinným oním zločinem, je v zásadě myslitelný souběh onoho zločinu s přečinem podle § 335 tr. zák.; byl-li však zproštěn z obžaloby pro onen zločin, je zpravidla uvažovati o jeho zavinění s hlediska §§ 356 až 358 tr. zák.; jen kdyby šlo o zákrok spadající mimo výkon jeho lékařského povolání, bylo by lze i v případě zproštění pro onen zločin věc posuzovati rovněž s hlediska § 335 tr. zák. čís. 4775.

Výhoda: ve smyslu § 485 tr. zák. čís. 4378.
— viz též n a d r ž o v á n í v ě ř i t e l i.

Výhodou: ve smyslu zák. čís. 178/1924 může býti i urychlené vyřízení žádosti za odpis daní čís. 4052.

Vyhoštění: § 249 tr. zák.: při odsouzení pro přečiny a přestupky možno odsouzeného vyhostiti jenom tenkráte, když to zákon výslovně ustanovuje čís. 3425.

— při odsouzení podle § 460 tr. zák. je nepřípustné vyhoštění odsouzeného (§ 249 tr. zák.) čís. 3425.

— podle § 4 zákona o ochraně osobní svobody z 9. dubna 1920, čís. 293 sb. z. a n. nesmí býti nikdo z určitého území vyhoštěn (vypovězen) kromě případů zákonem stanovených čís. 4042.

— §§ 25 a 40 tr. zák. zmocňují soudy všeobecně, by vyhostily cizince, kteří byli odsouzeni pro jakýkoliv zločin čís. 4042.

— § 522 tr. zák. stanoví, by cizozemci, kteří propadnou trestu pro přestupek zapovězené hry, byli z území čsl. státu vyhoštěni čís. 4042.

— § 21 lichev. zák. ze 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. nařizuje, by cizinec odsouzený pro přečin nebo pro zločin předražování, byl vypovězen z území republiky čís. 4042.

— § 33 zák. na ochr. rep. stanoví v odstavci (1) trest vypovězení cizince z území republiky jako obligatorní v případě odsouzení pro zločin, v odstavci (2) jako fakultativní pro ostatní případy odsouzení čís. 4042.

— § 249 tr. zák. nezmocňuje soudy všeobecně, jak činí § 25 tr. zák. pro obor zločinů — k vyhoštění cizinců, kteří se dopustili přečinů nebo přestupků, nýbrž poukazuje jen k různým způsobům případného vyhoštění pachatelova co do jeho časového a místního rozsahu, kteréžto vyhoštění uvádí § 240 tr. zák. povšechně jako zvláštní druh trestu čís. 4042.

— jde-li o přečin nebo přestupek, může soud vyhostiti cizozemce z republiky jen, uznal-li ho vinným takovým přečinem nebo přestupkem, na nějž ukládá zákon výslovně a zvláště trest vyhoštění z tuzemska jako trest hlavní nebo trest vedlejší čís. 4042.

— při odsouzení pro přestupek podvodu podle § 461 tr. zák. je nepřípustné vyhoštění odsouzeného (§ 249 tr. zák.) čís. 4042.

— nevyslovil-li vyhoštění činitel obce, nýbrž soud nebo státní úřad správní, jest návratem po rozumu § 324 (323) tr. zák. i pouhý vstup na území, z něhož byl pachatel vyhoštěn; v subjektivním směru je třeba, by pachatel věděl o zákazu (znal obsah vyhošťovacího dekretu) čís. 4691.

— viz též n á v r a t n e d o v o l e n ý.

Výhrada stíhání: § 263 tr. ř.: zmatek čís. 9 b) § 281 tr. ř., uznal-li soud obžalovaného vinným, ač bylo stíhací právo veřejného obžalobce vyloučeno předpisem § 263 odst. 2 tr. ř., an si při prvém projednávání a před prvým rozsudkem podle předpisů onoho §u nezajistil možnost stíhati obžalovaného pro činnost odchylnou od původně zažalovaného skutku, ač mu byla již tehdy známa čís. 4170.

— — ustanovení §§ 57 a 263 tr. ř. nelze v kárném řízení podle zákona ze dne 1. dubna 1872, čís. 40 ř. zák. ani obdobně použíti; opomenutí výhrady

samostatného stíhání zástupcem advokátní komory není spojeno s následky naznačenými v §§ 57 a 263 tr. ř. čís. 128 dis.

Výhrada vlastnictví: skutečnost, že prodatel věci prodané na splátky s výhradou práva vlastnického podal na kupitele žalobu o zaplacení zbytku kupní ceny a vymohl si (civilní) rozsudek, může míti s hlediska zpronevěry význam jen, podnikl-li prodatel kroky čelící k vydobytí pohledávky z kupní ceny dříve, než kupitel předsevzal čin, odpovídající zákonnému pojmu zadržení věci za sebou nebo jejího si přivlastnění čís. 3391.

— — předmětem zpronevěry mohou býti věci všeho druhu (i věci spotřebitelné); výhrada vlastnictví není »conditio impossibilis« ani při šatstvu a obuvi čís. 3391.

— — v pouhém svolení prodatele k prodeji věci (auta), k níž si při prodeji vyhradil vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny, pokud se týče v jeho příkazu, by kupitel, nemoha zaplatiti nedoplatek kupní ceny, věc prodal, nelze shledati vzdání se práva vlastnického (skutečnost, kterou výhrada vlastnictví pominula); na místo věci vstoupila kupní cena za ni jako kupiteli svěřená, třebas si prodatel při svolení k prodeji nevyhradil výslovně, že bude věc prodána na jeho účet; subjektivní stránka čís. 3410.

— — přímým pachatelem zpronevěry může býti jen ten, komu byla zpronevěřená věc svěřena; jiné osoby přicházejí v úvahu zpravidla jen jako spoluvinníci nebo podílníci čís. 3410.

— — kupitel věcí, prodaných mu k dalšímu živnostenskému zcizení, nedopouští se zpronevěry tím, že je přes výhradu vlastnického práva pro prodatele dále prodá, nýbrž teprve tehdy, nesplní-li povinnosti, vyplývající proň z další doložky »až do úplného zaplacení« závazku vyplatiti (odvésti) prodateli smluvenou kupní cenu čís. 3489.

— — nejde o krádež, vzal-li si zaměstnanec při odchodu ze služby věc (kolo) prodanou mu zaměstnavatelem s výhradou práva vlastnického a danou mu k používání, třebas věc byla v zaměstnavatelově bytě čís. 3762.

— — okolnost, že pachatel měl důvod pokládati doložku o výhradě vlastnického práva za pouhou formalitu, vylučuje po případě vědomí hmotné protiprávnosti zadržení (přivlastnění si) ve smyslu § 183 tr. zák. čís. 3969.

— — nabízel-li kdo ke koupi věc koupenou na splátky s výhradou vlastnictví, nedopouští se nedokonané zpronevěry, zamýšlel-li poslední splátku zapraviti ještě před uskutečněním zamýšleného prodeje nebo nejpozději současně s ním čís. 4118.

— — ani zákonem ani podstatou věci není vyloučeno, by si prodatel zboží, o němž ví, že se kupuje k dalšímu zcizení, nevyhradil, že zboží zůstane jeho vlastnictvím, dokud je kupitel nezaplatil čís. 4142.

— — byla-li věc (kamna) dodána, by ji bylo použito pro stavbu, což se stalo, nemůže tu ani výhrada vlastnictví učiniti takové nakládání s věcí bezprávným, ano se pohybovalo ve směru svěřitelem chtěném čís. 4254.

— — prodej zboží vyrobeného z materiálu, prodaného výrobci s výhradou vlastnického práva až do úplného zaplacení, není zpronevěrou, byl-li materiál výrobci prodán za účelem zhotovení zboží na prodej čís. 4438.

— — vsunutí doložky o výhradě práva vlastnického do účtu nepostačuje k zachování vlastnictví, dokud není dokázáno, že výhrada byla jinak umluvena (ujednána) čís. 4728.

— **zmateční stížnosti** viz z m a t e k d l e § 281 p o s l. o d s t.

Vyhrážanie nebezpečné (§ 4 zák. čl. XL:1914): prečinu násilia proti orgánu vrchnosti — spáchaného nebezpečným vyhrážaním — sa dopúšťa, kto, byvši s koňmi orgánom vrchnosti pri výkone jeho povolania zadržaný, udre do koní, aby vynútil svoje prepustenie čís. 4643.

Vyhrážka exekúciou: vymáhanie útrat právneho zastupovania v exekučnom pokračovaní požadovaním ich zmenečného zaistenia od exekúta s vyhrážkou, že ináč bude prevedená exekucia, môže zakladať skutkovú podstatu útisku čís. 4526.

Vyhrožování ublížením na cti: pojem čís. 3532.

Vyhrůžkou (opovědí způsobení újmy): je projev, jímž pachatel chce jiné osobě (ohroženému) naznačiti a ji též způsobem pro ni poznatelným naznačuje, že má moc a zamýšlí opovězenou ji újmu buď sám nebo prostřednictvím jiného způsobiti čís. 3683.

— **(opověď zla):** ve smyslu § 99 tr. zák. může se díti nejen ústně nebo písemně, nýbrž i jiným způsobem, jakýmkoli jednáním (chováním se), jež na venek poznatelně naznačuje, že osobu, jíž vyhrůžka svědčí, stihne v bližší nebo vzdálenější budoucnosti působením osoby, jež hrozí, neb alespoň jejím přičiněním zlo v zákoně uvedené čís. 3950.

— viz též n á s i l í d l e §§ 98 b), 99 tr. zák.

Vyhýbání v levo viz s i l n i č n í ř á d.

— **motocyklu** viz a u t o m o b i l.

— **vozidel:** v levo čís. 3673, 3705.

— — viz též s i l n i č n í ř á d.

Východ oknem: a zločin § 93 tr. zák. čís. 3800.

Vychvalování: pachatele zločinu čís. 3695.

Vyjevovací přísaha: zločin podvodu podle § 199 a) tr. zák. křivou vyjevovací přísahou ohledně součástek pozůstalostního jmění čís. 3872.

— — jde-li o druhý případ čl. XLII uv. zák. k c. ř. s., jest účelem vyjevovací přísahy, by žalovaný přísežně udal, co jest mu známo o zatajení neb o zamlčení věcí, o nichž žalobce (při vykonání přísahy) neví čís. 3872.

— — udá-li žalovaný před vykonáním přísahy podle pravdy a úplně, co je mu známo o jmění, nebo dovídá-li se žalobce o něm jinak, může žalovaný bez porušení povinnosti udati pravdu, vykonati přísahu, že mu o zatajení nebo zamlčení jmění není nic povědomo čís. 3872.

— — ke skutkové podstatě zločinu podvodu podle § 199 a) tr. zák. křivou vyjevovací přísahou stačí, uvedl-li pachatel v seznamu jmění, že nemá za třetími osobami nezaplacené pohledávky, ač je měl; nezáleží na tom, že je pokládal za nedobytné čís. 3896.

Vyjíždění ze vrat viz a u t o m o b i l y.

Vykázání z místnosti: exekučního orgánu čís. 3932.

Výklad článku: i když není správným postupem vytrhnouti jednotlivé statě ze souvislostí a uvažovati jen o nich bez ohledu na původní souvislost, nemůže býti předmětem trestního stíhání a uvažování soudu jen základní myšlenka a celkový úmysl, ježto i článek podle základní myšlenky bezvadný může v jednotlivých obratech ba i ve slovech obsahovati trestnou urážku čís. 3785.

— — při zjišťování smyslu tiskového projevu rozhoduje způsob, jak pojímá nepředpojatý čtenář při rozumném výkladu obsah projevu, pokud se týče způsob, jak smysl tiskové zprávy mohl býti o sobě chápán čtenáři listu čís. 3938.

— — viz též h o d n o c e n í p r ů v o d ů.

— **projevu:** může býti úplný jen, není-li smysl, význam, dosah, směr a účel projevu určen jen podle ojedinělých, ze souvislosti projevu vytržených vět, nýbrž zároveň s toho hlediska, že jednotlivé věty jsou články logicky souvislého celku čís. 4256.

— — tato zásada není porušena tím, že rozsudek uvádí při rozboru projevu s hlediska toho kterého z dotčených ustanovení zákona (na ochranu republiky) věty projevu zvláště závadné bezprostředně po sobě, a snad někdy i v jiném pořadí, než byly v projevu proneseny čís. 4256.

— — skutkovým zjištěním není jen určení doslovu projevu, nýbrž i výklad projevu, určení a výrok rozsudku o tom, jaký byl smysl, směr, dosah a účel projevu a úmysl mluvčího čís. 4256.

— **zákonů:** i trestní i občanský zákon jsou částmi téhož organického celku (právního řádu), které se navzájem doplňují, a jichž proto lze použíti navzájem k výkladu jejich ustanovení, nebrání-li tomu jasný smysl a účel ustanovení, o jehož výklad jde čís. 3692.

Výkon povinnosti viz urážka na cti (§ 490).
— **práce:** předmětem soutěže může býti i výkon práce (živnostenské provozování opravy strojů) čís. 4019.
— **služební (úřední)** viz násilí dle § 81.
— **svědecké povinnosti:** a urážka na cti čís. 3598.
— **trestu:** k jeho nařízení podle § 6 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. nestačí zjištění, že odsouzený zadostiučinění nedal, nýbrž jest třeba, by se tak stalo bezdůvodně čís. 3787.
— — na svobodě uloženého předchozím rozsudkem není zostřením trestu po rozumu § 50 tr. zák.; porušení předpisů o výkonu trestu nezakládá zmatek (§ 344 čís. 12 tr. ř.) čís. 4454.
— — vyslovil-li soud pravoplatně, že se podmínečně odsouzený ve zkušební lhůtě osvědčil, nemůže dodatečně, když byl onen pachatel znova odsouzen — a to pro přečin spáchaný ve zkušební lhůtě — nařídíti výkon onoho prvého, podmínečně odloženého trestu; ustanovení § 6 zák. č. 562/19 sb. z. a n. vztahuje se toliko na případy, v nichž nebylo ještě rozhodnuto, zda se odsouzený ve zkušební lhůtě osvědčil čís. 4625.
— — viz též trest.
— **veřejného úřadu (služby):** ve smyslu § 153 tr. zák. čís. 4851.

Výkonný orgán: výkonní orgánové soudní mohou za účelem odstranění odporu, jehož proti nim bylo použito, dožádati se přímo podpory bezpečnostních orgánů (stráže bezpečnosti, obecních starostů, obecních zřízenců), a je-li třeba, i četnictva. Jen, je-li potřebí vojenské pomoci, jest se jim obrátiti na exekuční soud (§ 26 odst. 2 ex. ř.) čís. 3818.
— — **(berní vykonavatel):** je povšechně povolán k zabavení svršků; i když přišel provésti prodej zabaveného dobytčete, požívá ochrany §§ 68, 81, 312 tr. zák., pátrá-li i po hotových penězích v bytě (v posteli nezl. dcery) dlužnice; nezáleží na tom, zda měl služební stejnokroj (úřední čepici) čís. 4432.
— — vládní nařízení z 20. prosince 1927, čís. 175 sb. z. a n. v prováděcích ustanoveních k § 366 zák. ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n. ukládá bernímu exekutorovi za povinnost zabavené hotové peníze předati (není-li v místě exekuční úřad nebo pošta) starostovi obce za účelem dopravy na exekuční úřad. Avšak tímto předpisem není ještě uložena kterémukoliv obecnímu zřízenci služební povinnost provázeti exekutora za účelem přijímání peněz a přijímati je, by zprostředkoval předání jich starostovi obce, a činí-li tak dobrovolně, jen na požádání berního vykonavatele, není tato jeho činnost ještě výkonem jeho služby, leč by současně bylo zjištěno, že byl k takovému úkonu určen zvláštním příkazem vrchnostenským pro něho závazným (příkazem obecního úřadu, starosty obce). Pouhé požádání jeho výkonným orgánem za doprovod (pomoc) při provádění exekuci nemohlo mu dodati ještě povahy osoby požívající pro tuto jeho činnost zvláštní ochrany zákonné ve smyslu §§ 68 a 81 tr. zák. čís. 4664.
— — podle zákona (§§ 26 ex. ř. a 350 zák. ze dne 15. června 1927, čís. 76 Sb. z. a n.) jsou exekuční orgánové a též berní exekutoři oprávněni přímo vyžádati si podporu místních orgánů bezpečnostních, to ovšem jen za tím účelem, »by zmařili odpor jim činěný« čís. 4664.
— — nepoužil-li výkonný orgán práv daných mu předpisem § 350 zák. čís. 76/1927 Sb. z. a n. (kapesní zájem, přibrání bezpečnostních orgánů za účelem zmaření odporu dlužníka), nemůže pouhé zdráhání se pachatelovo vrátiti zabavený předmět činiti ho zodpovědným ve smyslu § 1 zák. o mař. ex. čís. 4664.

Vykořisťování úvěr hledajícího (§ 2 nař. č. 275/1914): záleží v tom, že si ten, kdo úvěr poskytuje, dá líbiti nebo poskytnouti vzájemné plnění, které jest ve značném nepoměru mezi hodnotou požadovanou a hodnotou poměry ospravedlněnou čís. 4020.

Vykročení: z moci trestní čís. 3958.
— viz též trest.
— **z mezí nutné obrany:** ze strachu čís. 3675.
— — — viz též beztrestnost dle § 2 g).
— — — viz též uškození dle § 335.
— **z mezí zákonné sazby:** předpoklady zmatečnosti čís. 4098.
— — — viz též zmatek čís. 11 § 281 tr. ř.
— **z mezí zmírňovacího nebo zaměňovacího práva soudu (§ 281 čís. 11 tr. ř.):** z mezí tohoto práva vykročuje soud jen, když při určení trestu, který vyměřuje za použití mimořádného práva zmírňovacího nebo zaměňovacího, nečiní, co jest zákonem mu přikázáno, nebo činí něco, co jest mu zákonem zakázáno neb alespoň není mu zákonem dovoleno, nikoliv i když neučiní, co učiniti je zákonem oprávněn, anebo nepoužívá v plné míře práva mu propůjčeného, by určil trest mimo hranice zákonné trestní sazby čís. 4853.

Vylákání peněz viz zápůjčka.
— **zboží** viz podvod.

Vyloučení beztrestnosti podle §§ 187, 188 písm. b) tr. zák.: není k ní třeba, by pachatel, který nedodržel lhůtu určenou narovnáním, právě poškozeným byl udán, stačí, že se vůbec vrchnost, třebas i od třetí osoby dověděla o tom, že pachatel zpronevěru spáchal a narovnání nedodržel čís. 3997.

Vyloučení veřejnosti viz veřejnost.
— **věci:** podle § 57 tr. ř. čís. 3620.
— — viz též příslušnost (§ 57 tr. ř.).

Vyloučený soudce viz soudce vyloučený.

Vyloudění zápisu: ve smyslu § 13 a) kár. stat. adv. čís. 120 dis.
— — viz též advokát.

Vylučovací žaloba: podání vymyšlené čís. 3645.

Výmaz: ze seznamu advokátů čís. 96 dis.
— **trestu:** byla-li důtka udělena nejvyšším soudem jako kárným soudem odvolacím při přezkoumání rozhodnutí kárného soudu prvé stolice, jest k rozhodnutí o výmazu důtky v osobních výkazech povolán kárný soud prvé stolice (§§ 4, 5, 8, 28 zák. ze dne 21. května 1868, čís. 46 ř. zák.) čís. 80 dis.

Výměna obžaloby: podle prvé věty 2. odst. § 227 tr. ř. čís. 3749.
— — viz též, obžaloba.

Vyměření trestu viz trest.
Vymyšlené jednání: k uplatnění vlastnictví k zabaveným věcem čís. 3645.
Vynálezy viz ochrana vynálezů.
Vynucení jednání (opomenutí) viz násilí dle § 98 b).
Výpisy z pozemkových knih: odmenu 180 Kč za vyhotovenie žiadosti o vklad práva vlastníckeho a za urýchlené prevedenie tohoto vkladu nemožno považovať za nepatrný prospech v smysle § 3 odst. 2 zák. č. 178/24 Sb. z. a n. Prijímal-li súdny úradník odmeny za vyhotovenie výpisov z pozemkových kníh, dopúšťal sa prečinu podľa § 3 odst. 1 cit. zák. len vtedy, išlo-li o vybavovanie žiadosti o výpisy v smysle §§ 393—402 jedn. poriadku; ináč išlo by len o prípadné previnenie disciplinárne čís. 4712.

Vyplňování mezer zákona viz mezery zákona.
Vypnutí proudu: opomenutí povinnosti postarati se o ně čís. 3647.
Výpočet škody: podle příslušných předpisů lesního zákona ke zjištění hodnoty ukradeného dříví odpovídá zásadně poslední věty § 173 tr. zák. čís. 4785.

Výpomocná síla: na poště a svedení čís. 4041.
Výrazy přehánějící viz přehánějící výrazy.
— **zobecňující** viz zobecňující výrazy.
Výroba rostlinná viz rostlinná výroba.
Výrobní tajemství: dle § 31 zák. o nekalé soutěži čís. 4114.
Výročí republiky: a komunistické projevy čís. 3730.
Výrok nedokončený: zakládá skutkovou podstatu dokonaného trestného činu, je-li smysl výroku patrný již z pronesených slov, tvoří-li pronesený výrok svým obsahem objektivní skutkovou podstatu určitého trestného činu a jsou-li tu i náležitosti subjektivní skutkové podstaty tohoto trestného činu čís. 3972.
— **rozsudku:** není závadou, že v něm není uveden celý výrok, v němž soud spatřuje skutkovou podstatu trestného činu čís. 4189.
Výroky v Národním Shromáždění viz imunita.
Vyrovnací řízení: a podvojné zastupování čís. 110 dis.
— — přečinu podle § 486 čís. 2 tr. zák. nelze se dopustiti opomenutím návrhu na zahájení vyrovnacího řízení (úpadku), je-li vyrovnací řízení již v běhu; předsevzal-li však úpadce v této době některý z positivních činů v onom ustanovení zákona uvedených, mohlo by jíti o přečin § 486 čís. 2 tr. zák., avšak jen, kdyby šlo o čin podle vyrovnacího řádu nedovolený čís. 4789.
— — přečinem podle § 486 čís. 2 tr. ř., spáchaným po skončení vyrovnání (splnění závazků z něho plynoucích), může býti úpadce uznán vinným jen, stal-li se znovu neschopným platiti a poškodil-li — věda o této své nově nastalé neschopnosti — z nedbalosti své věřitele nebo jejich část způsobem v § 486 čís. 2 tr. zák. uvedeným čís. 4789.
— — svádění k tomu, by kdo uplatňoval neexistující pohledávku za účelem zkrácení věřitelů čís. 4795.
— — viz též advokát.
Vyrovnání: usnesením, jež přivádí k platnosti některý zákon nebo jiný závazný předpis veřejné moci (§ 2 vl. nař. ze 4. července 1924, čís. 152 sb. z. a n.) je projev advokátní komory, by ustanovování laiků vyrovnávacími správci bylo podle možnosti omezeno čís. 92 dis.
— jde o poškození cti a vážnosti stavu, navrhl-li advokát, by za vyrovnacího správce byla ustanovena osoba podezřelá, že je řemeslným vyrovnávačem, třebas tak učinil v hmotném zájmu a z příkazu svého klienta čís. 92 dis.
— podpis přihlášky po právu nejsoucí pohledávky k vyrovnávacímu řízení přestává býti beztrestným přípravným jednáním nepravého věřitele, jakmile přihláška podle jeho úmyslu, s jeho vědomím a působením byla soudu zaslána, aniž je třeba, by se takto přihlášený věřitel súčastnil vyrovnávacího roku čís. 3810.
Vyřízení žádosti: urychlené za úplatek čís. 4052.
Vysílání zpráv viz telegrafy.
Výsledečné delikty viz delikty výsledečné.
Výslech ad generalia: je svědectvím (§ 199 a) tr. zák.) čís. 4260.
Výstraha v novinách: a urážka na cti čís. 4199.
— i upozornění (v odborném časopise), že by zaměstnavatelé mohli býti poškozeni, kdyby přijali do práce určitého zaměstnance bez předchozí informace u zaměstnavatele, jménem uvedeného, může býti po případě urážkou na cti ve smyslu § 491 tr. zák. čís. 4738.
Výstražná tabulka: přibití její na telefonní tyč a § 23 tisk. zák. čís. 4718.
— **znamení:** nepostřehnutí jich řidičem auta čís. 4048.
— — viz též automobil.
Vysvědčení: o zaměstnání advokát. koncipienta čís. 120 dis.
— viz též advokát.
— **o vyhoření (chudoby)** viz žebrota.
— **pracovní** viz pracovní vysvědčení.

Výše nákladů: může snad býti důvodem, by bylo opomenuto trestní stíhání vůbec nebo provedení některých úkonů, směřujících k usvědčení obžalovaného, naprosto však nemůže odůvodniti opomenutí procesních úkonů, zvláště průvodů, které se (jinak důvodně) žádají ve prospěch obžalovaného a směřují k jeho obhajobě čís. 4011.
— **škody:** její posuzování čís. 3631.
— — viz též delikty majetkové.
Vyšetření duševního stavu viz duševní stav.
Vyšetřený materiál: ponechal-li si zaměstnanec vyšetřený materiál, byla by tu vědomost hmotné protiprávnosti jednání ve smyslu § 183 tr. zák., kdyby si zaměstnavatel výslovně vyminil, že mu musejí býti vráceny všechny zbytky a odpadky čís. 4306.
Vyšetřovací vazba viz vazba.
— **(vyhledávací) úkon:** po zákonu neplatný po rozumu § 281 čís. 2 tr. ř. čís. 4591, 4598.
— — nespadá sem informace, uvádějící poznatky, jež učinil v oboru své působnosti úřad od soudu různý čís. 4598.
— **výkon:** podle § 51 odstavec třetí tr. ř. čís. 3721.
— — předpokládá, že bylo aspoň něco předsevzato k zjištění trestného činu a pachatele čís. 4108.
Vyšetřování (§ 170 čís. 2 tr. ř.) viz přísežný výslech svědka.
Vyšetřující soudce viz soudce vyšetřující.
Výtah z textu díla viz divadelní návěští.
Výtka po letech viz urážka na cti (§ 487 a násl.).
Vytrhnutí ruky: silou z ruky četníka, pokoušejícího se dáti pachateli na ruce řetízky, je přímým násilím na četníku, skutečným násilným vztažením ruky ve smyslu § 81 tr. zák. čís. 3667.
Vytržení věci: vrchnostenské osobě čís. 3916.
— — viz násilí dle § 81.
Vyvolání omylu viz podvod dle § 201 c).
— **věci:** zapisovatelem předčasně čís. 3984.
Vývoz evidenčních koní do ciziny: i předpis § 24 odst. 1 zák. čís. 117/24 sb. z. a n., citovaný v § 48 odst. 1 téhož zákona, jest součástí trestního zákona a jeho neznalost nevylučuje, aby čin byl pachateli přičítán; skutková podstata přečinu podle § 48 odst. 1 cit. zák. nevyžaduje nějaké tajné nebo podloudné jednání; trestný je vývoz evidenčních koní do ciziny bez souhlasu ministerstva národní obrany v každém případě, nechť se doprava děje jakýmkoliv způsobem; stačí vědomí pachatelovo, že jde o evidenční koně a že souhlas ministerstva národní obrany nebyl vyžádán ani udělen čís. 4794.
Vyzkoušení aparátu viz telegrafy.
Vyzrazení soukromých dopisů (soukromého života): snoubenky snoubenci čís. 3532.
Vyzrazením cizí moci: po rozumu § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep. může býti i skutečnost, v tuzemsku poněkud nebo v určitém obvodu obecně známá čís. 4402.
Vyztužení jámy: zavinění stavitele čís. 4540.
Výzva k rozchodu: neuposlechnutí ji čís. 3617.
— — jest poslušen (§ 283 tr. zák.) jen, kdo se od davu oddělí a z místa shluknutí odejde neprodleně, bezodkladně čís. 4159.
— — viz též shluknutí.
— **přinésti něco ukradeného** viz spoluvina.
Vyzvání: k účasti na zakázaném táboru čís. 3719.
Vyzvědačství viz ochrana republiky (§ 6).

Vyzvídání vojenského tajemství: je v podstatě přípravným jednáním k jeho vyzrazení podle prvého odstavce čís. 2 § 6 zákona na ochranu republiky a jsou oba tyto případy k sobě v poměru subsidiarity čís. 3903.

— — — viz ochrana republiky (§ 6).

Vyzývavé chování: svedené čís. 3725.

Vyžádání si stvrzenky viz podvod.

— **trestního lístku:** obviněného jest úkonem vyšetřovacím ve smyslu třetího odstavce § 51 tr. ř. čís. 3721.

Výživné viz alimentační zákon.

Vzájemná pohledávka viz protipohledávka.

Vzájomná bitka viď obrana oprávnená.

Vzdálená spoluvina: jest při zločinu loupežného zabití vyloučena čís. 4209.

— — na vraždě čís. 4043.

— — viz též vražda (§ 137).

Vzdálenější spoluvinou neb účastí: po rozumu § 137 tr. zák. jest jen činnost pachatele, který způsobem v § 5 tr. zák. naznačeným vražedný úmysl v pachateli teprve nevyvolává, nýbrž vraha ve vražedném úmyslu bez působení pachatelova (před jeho působením) již pojatém jen utvrzuje čís. 4405.

Vzdání se opravných prostředků: ke vzdání se opravného prostředku není třeba výslovného prohlášení dotyčné osoby, že se opravného prostředku vzdává, naopak dostačí konkludetní čin (při zmatečnosti nastoupení terstu) i konkludentní prohlášení, o němž nelze hledíc k veškerým okolnostem případu pochybovati, že vyjadřuje vůli dotyčné osoby vzdáti se opravného prostředku čís. 3754.

— — — je i v řízení porotním neodvolatelné a pro obhájce závazné čís. 3768.

— — — přijetím trestu čís. 4216.

— — — zmateční stížnosti lze se vzdáti nejen výslovně, nýbrž i konkludentními činy (prohlášením obžalovaného, že nastupuje trest) čís. 4049.

— — — žádostí, by byl k výkonu trestu delegován jiný soud, nevzdal se obžalovaný po případě zmateční stížnosti již opovězené čís. 4082.

— — — prohlášením, že jest s rozsudkem spokojen, vzdal se obžalovaný pro svoji osobu práva podati opravný prostředek a nemůže toto právo přenésti ani na obhájce, kterého si dodatečně zvolil čís. 4763.

— — — viz též prostředky opravné.

— **práva vlastnického** viz výhrada vlastnictví.

— — **svědectví:** podle § 152 tr. ř. čís. 4295.

— — — svědkovo právo vzdáti se svědectví záleží v případě druhého odstavce § 152 tr. ř. v tom, že se svědek může vzdáti svědectví vůbec, nelze-li odloučiti výpovědi, které se týkají ostatních obviněných, což zpravidla bude moci posouditi jen svědek sám čís. 4183.

— **zmateční stížnosti** viz zmateční stížnost (§ 1 nov. č. 3/78).

Vzestup počtu nezaměstnaných viz mimořádné válkou vyvolané poměry.

Vztažení ruky viz násilí dle § 81.

Zabavení policejní viz maření exekuce (§ 3).

Zabavením po rozumu § 3 zák. o mař. ex.: je i popsání příslušenství, provedené v dražebním řízení o nemovitosti čís. 4832.

Zabezpečení dělníka viz hliniště.

Zabiják: jest zakázanou zbraní ve smyslu §§ 2, 32 zbroj. pat. čís. 4113.

Zabití: § 140 tr. zák.: pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána vedle hlavní otázky na vraždu eventuální otázka na zabití čís. 3419.

— — pouhým popřením úmyslu vražedného netvrdí pachatel ještě úmysl nepřátelský ve smyslu § 140 tr. zák. čís. 3744.

— — omyl v předmětu (error in corpore) pachatele (§ 140 tr. zák.) neomlouvá čís. 3882.

— — opomenutí dáti k eventuální otázce na zabití dodatkovou otázku na nutnou obranu a eventuální na přečin § 335 tr. zák. čís. 3921.

— — ustoupení od žaloby pro zloč. zabití dle § 140 tr. zák. a podání nové žaloby jen pro zločin těžkého uškození na těle dle § 143 tr. zák. čís. 3749.

— — nejasnost, a vnitřní rozpor výroku porotců, odpověděli-li kladnou odpovědí k eventuální otázce na zločin těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a na přečin proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák. vlastně kladně ke zločinu zabití, ač před tím ke zvláštní otázce na zločin zabití podle § 140 tr. zák. odpověděli záporně čís. 4144.

— — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li dány ke hlavní otázce na zabití dodatková otázka na sebeobranu podle § 2 g) tr. zák., po případě další otázka (eventuální) na vykročení z mezí nutné obrany podle § 335 tr. zák. čís. 4403.

— — společným uskutečňováním společného — z předchozí dohody nebo jinak navzájem povědomého — úmyslu opodstatněný předpoklad spolupachatelství činí i při zločinu zabití kteréhokoliv ze spolupachatelů odpovědným za celkový výsledek činnosti všech, třebas nejsou činnosti jednotlivých spolupachatelů stejnorodé a pro způsobení protiprávního účinku rovnocenné čís. 4532.

— — i kdyby jednání jednoho spolupachatele bylo s hlediska fysiologického a lékařského beze všeho významu pro příčinný vývin (postup) událostí vedších ke smrti napadeného, odpovídá spolupachatel za jeho smrt podle ustanovení o vraždě, směřoval-li společný úmysl, po případě předchozí dohoda spolupachatelů k jeho usmrcení, nebo podle ustanovení o zabití, sjednotil-li je jinaký než vražedný úmysl nepřátelský beze záměru závažného s hlediska loupeže, nebo podle ustanovení o loupežném zabití, jednali-li ve společném úmyslu nebo třeba po předchozí dohodě zmocniti se násilím napadenému učiněným cizích věcí movitých čís. 4532.

— — ustanovení § 141 (190) tr. zák. je k ustanovení § 140 tr. zák. v poměru zvláštního zákona k zákonu povšechnému; proto nelze podřaditi pod pojem prostého zabití jednání pachatele (pachatelů), záleževší ve zlém nakládání s určitou osobou, směřovalo-li ke zmocnění se cizí věci movité prostředkem zlého nakládání, a vedlo-li ke smrti napadené osoby čís. 4532.

— — prostředkem zmocnění se cizí věci movité může býti zlé nakládání a podřadění ho pod ustanovení § 140 tr. zák. je vyloučeno i tehdy, když ke zmocnění se věci nemá a nemůže dojíti za a přímo na místě samotného zlého nakládání, protože napadená osoba nemá podle předpokladu pachatelů nebo nemá skutečně v době útoku u sebe věc, o niž pachatelům jde čís. 4532.

— — rozlišení zločinu (prostého) zabití podle § 140 tr. zák. od zločinu loupežného zabití podle § 141 tr. zák. čís. 4532.

— — nakolik nejde o porušení ustanovení § 320 tr. ř.; nebyly-li na místě otázek, jimiž bylo usmrcení napadeného přivedeno pod hledisko loupežného zabití neb alespoň vedle nich (pro případ záporných odpovědí na ony otázky) dány eventuální otázky na zločin prostého zabití podle § 140 tr. zák., a nebyly-li jako další eventuální otázky dány otázky na zločin podle § 143 (odst. 2) tr. zák. čís. 4532.

— — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li ke hlavní otázce na zločin vraždy prosté dány eventuální otázky na zločiny zabití, nedokonané vraždy a těžkého uškození na těle čís. 4839.

— **§ 142 tr. zák.:** nelze vyměřiti trest podle vyšší sazby § 142 tr. zák., nebyl-li zjištěn příbuzenský poměr tuto sazbu odůvodňující výrokem porotců, ana jim nebyla dána v tomto směru otázka podle § 322 tr. ř.; porotní soud není oprávněn sám zjistiti onen poměr z výsledků řízení čís. 4161.

— — otázka otcovství nemusí býti pro obor trestního práva ani nepochybnou (nespornou); neplatíť pro obor ten zásada: »pater est, quem nuptiae demonstrant« čís. 4161.

— **loupežné (§ 141 tr. zák.):** opomenutí dáti k hlavní otázce na loupežné zabití eventuální otázku na prosté zabití (mimo jiné) čís. 3923.

— — hlavní otázka na zločin loupežného zabití (§ 141 tr. zák.) čís. 3923.

— — pokud nejde o zmatek, nebyly-li dány k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázky na krádež a na vzdálené spolupomocnictví, a dodatková otázka (kontrolní), zda jest skutečné ublížení násilím spatřovati v tom, že pachatel svázal napadenému nohy, když již byl v bezvědomí čís. 4209.

— — spolupachatelství zločinu loupežného zabití čís. 4209.

— — vzdálená spoluvina jest při zločinu loupežného zabití vyloučena čís. 4209.

— — slovy »k usmrcení spolupůsobil« rozumí zákon (§ 141 tr. zák.) každé účastenství na zlém nakládání (§ 195 tr. zák.), jímž přijde člověk o život, tedy i pouhé činné spolupůsobení ve smyslu § 136 tr. zák. čís. 4221.

— — pro zákonný znak »činného spolupůsobení« při zločinu loupežného zabití nevyžaduje se ani vztažení ruky proti osobě, již se násilí děje; stačí každá činnost pachatelova, již při samotném vykonání onoho zločinu hlavního pachatele posiluje a podporuje, ať se to projeví jakýmkoliv způsobem čís. 4221.

— — kdo k usmrcení ve smyslu § 141 tr. zák. činně spolupůsobil, nemusí jednati tak, by jeho činnost měla v zápětí smrt napadeného čís. 4221.

— — pokud nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř. porušením předpisu § 320 tr. ř., nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázka na zločin krádeže podle § 174 I b) tr. zák. čís. 4221.

— — předpisům §§ 318 a 322 tr. ř. je vyhověno, rozčlenil-li porotní soud otázky tím způsobem, že trestný čin dokonané loupeže, spáchané ve společenství, pojal do hlavních otázek ohledně každého ze spolupachatelů zvláště, v otázky dodatkové pak zahrnul onu další náležitost učiněného násilí, která po zákonu zakládá změnu druhu trestu (§ 141 tr. zák.) čís. 4221.

— — skutková podstata loupeže i loupežného zabití nerozeznává, zda jde ve věci, jejíž odnětí jest účelem násilí, o věc osoby, které se činí násilí, či o věc osoby jiné; předpokládá se jen, že nejde o věc, která je vlastnictvím pachatele nebo třeba jednoho z více pachatelů čís. 4532.

— — ustanovení § 141 (190) tr. zák. je k ustanovení § 140 tr. zák. v poměru zvláštního zákona k zákonu povšechnému; proto nelze podřaditi pod pojem prostého zabití jednání pachatele (pachatelů), záležející ve zlém nakládání s určitou osobou, směřovalo-li ke zmocnění se cizí věci movité prostředkem zlého nakládání, a vedlo-li ke smrti napadené osoby čís. 4532.

— — rozlišení zločinu (prostého) zabití podle § 140 tr. zák. od zločinu loupežného zabití podle § 141 tr. zák. čís. 4532.

— — nakolik nejde o porušení ustanovení § 320 tr. ř., nebyly-li na místě otázek, jimiž bylo usmrcení napadeného přivedeno pod hledisko loupežného zabití neb alespoň vedle nich (pro případ záporných odpovědí na ony otázky) dány eventuální otázky na zločin prostého zabití podle § 140 tr. zák., a nebyly-li jako další eventuální otázky dány otázky na zločin podle § 143 (odst. 2) tr. zák. čís. 4532.

— **při bitce nebo zlém nakládání (§ 143 tr. zák.):** zásady § 143 věta druhá a § 157 odst. 2 tr. zák. nelze použíti v případě lehkého ublížení na těle podle § 411 tr. zák. čís. 4417.

— — zákonný pojem spolupůsobení k usmrcení (§ 143 tr. zák.) nevyžaduje ani takového jednání jež mělo v zápětí smrt napadené osoby, ba nevyžaduje ani vztažení ruky proti osobě, které se činí násilí v záměru loupežném, nýbrž stačí každá činnost, kterou jiná osoba při samotném vykonávání násilí hlavního pachatele (osoby nakládající s napadeným násilně) podporuje a posiluje, ať se činnost ta projevuje způsobem jakýmkoliv čís. 4532.

— — pod ustanovení § 143 tr. zák. nelze podřaditi skutek několika osob, jež způsobem naznačeným v druhém odstavci § 143 tr. zák. a s účinkem tam uvedeným jednaly ve vzájemném dorozumění o způsobu jednání, najmě osob, jež nakládaly podle předchozí úmluvy ke zlému nakládání s ní směřující zle s osobou, jež byla zlým nakládáním tím usmrcena čís. 4532.

— — nakolik nejde o porušení ustanovení § 320 tr. ř., nebyly-li na místě otázek, jimiž bylo usmrcení napadeného přivedeno pod hledisko loupežného zabití neb alespoň vedle nich (pro případ záporných odpovědí na ony otázky) dány eventuální otázky na zločin podle § 143 (odst. 2) tr. zák. čís. 4532.

Zabitie človeka úmyselné: »silné rozčulenie« v smysle § 281 odst. 1 tr. zák. musí byť tak veľké, že je prekážkou kľudnej rozvahy a obmedzuje schopnosť rozhodovania; čin nebol vykonaný »ihneď«, vykonal-li ho páchateľ až druhého dňa potom, čo sa o urážlivej zprávе dozvedel čís. 4766.

— — **z nedbalosti:** nelze spatrovať nedbalosť v smysle § 290 tr. z. v porušení premávkových predpisov, jestliže nimi predpísaná časť silnice je neupotrebiteľná a jej použitie by bolo spojené s nebezpečenstvom pre vozidlo a osoby v ňom idúce čís. 4372.

— — — zamestnávanie mladistvej osoby, u ktorej, hľadiac k jej veku, nelze vôbec predpokladať dostatočnú mieru skúsenosti a pozornosti, pri obsluhe nebezpečného zariadenia stroja hnaného motorickou silou, je nedbalosťou v smysle § 290 tr. zák.; takú skúsenosť a pozornosť nelze predpokladať u osôb vo veku okolo 14 rokov čís. 4563.

— — — nedbale ve smyslu § 290 tr. zák. jednal obžalovaný, svěřil-li samostatné řízení motorového vozidla nezkušenému řidiči; ani faktickým, třebas i častějším řízením motorového vozidla není prokázána úplná způsobilost řidiče k samostatnému jeho řízení čís. 4626.

— — — pri automobilových závodoch o súťaž spoľahlivosti, konaných na silniciach pri obyčajnej premávke vozidiel všetkého druhu, je závodník povinný zachovať pravidlá platné pre premávku na verejných silniciach a všeobecné pravidlá obozretnosti čís. 4817.

Zabranie predmetov: podľa § 61 tr. zák. (§ 25 tr. zák. priest.) má povahu vedľajšieho trestu a nelze ho preto vysloviť u obžalovaného, ktorý bol obžaloby sprostený. Stalo-li sa tak preca, bol zavinený zmätok podľa § 385 č. 2 tr. p. čís. 4504.

— — možno vysloviť len v prípadoch, jestli ich použil páchateľ ku spáchaniu trestného činu úmyselne; nelze tento vedľajší trest uložiť pri trestných činoch spáchaných z neopatrnosti; učinil-li tak súd preca, zavinil zmätok podľa § 385 čís. 2 tr. p. čís. 4533.

Začátek osady: je uzavřeným místem čís. 3430.

Začervenalost tváře: s otisky prstů nedostačují již o sobě k pojmu »ublížení na těle« ve smyslu § 153 tr. zák. čís. 4146.

Zadání dodávky viz nekalá soutěž.

Zadostiučinění: po rozumu § 4 věta 2 zák. čís. 562/1919 čís. 3787, 4476.
— rozumí se odčinění nehmotné újmy, vzešlé přímo z trestného činu soukromému obžalobci nebo jiné dotčené osobě čís. 4281.
— podmíněně odsouzenému nelze uložiti zadostiučinění (po případě ve formě věnování ve prospěch třetích osob nebo nezúčastněného fondu) prostě pro porušení právního řádu, nýbrž jen z důvodu újmy, již utrpěla osoba trestným činem dotčená na jiných než hmotných statcích, právech a zájmech čís. 4281.
— viz odklad trestu podmíněný (§ 4).
— viz též urážka tiskem (§ 17).

Zadržanie zatýmne: prehlásenie četníctva o zatknutí páchateľa bez skutočného jeho uväznenia neľze považovať za zatýmne zadržanie v smysle § 94 tr. zák.; četníctvo nie je oprávnené predĺžiť zatýmne zadržanie čís. 4553.

Zadržení osoby: podezřelé z trestného činu čís. 3624, 3677, 3715.
— **za sebou** viz zpronevěra.

Zadržením za sebou nebo přivlastněním sobě: po rozumu § 183 tr. zák. není kterákoliv svémoc se svěřenou věcí čili jakékoliv jednání s ní, jež nebylo pachateli přikázáno neb alespoň dovoleno osobou k věci oprávněnou čís. 4823.

Zahájení (§ 174 II d) tr. zák.): neodpovídá mu zařízení, jež označuje jen hranice lesa nebo jen jaksi symbolicky dává najevo vůli vlastníkovu vlastnictví své důrazně hájiti, nýbrž »zahájení« musí tvořiti skutečnou překážku pro pachatele odciziti z lesa lesní majetek, překážku, která se do intensity aspoň přibližuje uzávěře jiných předmětů čís. 4785.
— **trestného řízení:** podle § 27 tisk. zák. čís. 3563.
— — — podle § 363 čís. 4 tr. ř. čís. 4545.
— — — viz též řízení trestní.

Zahlazení odsouzení viz shlazení následků odsouzení.

Zachovalost: zahlazením odsouzení nezanikají podle §§ 5 a 6 zákona čís. 111/1928 sb. z. a n. i veškeré následky odsouzení; pachatel trestného činu nabývá zahlazením odsouzení jen proti veřejnosti zase povahu osoby zachovalé; vytrpěný trest nemá mu býti újmou na jeho pověsti, by jako řádný občan mohl žíti a vystupovati ve společnosti, není však osobou soudně bezúhonnou, nýbrž jen se za ni pokládá čís. 3814.
— není jediným měřítkem pro čestnost čís. 3416.

Zachráněný statek viz statek zachráněný.

Zachycení zpráv viz telegrafy.

Zájem veřejný viz veřejný zájem.

Zákaz čepovati lihoviny (§§ 32, 58 I čís. 7 zák. čís. 123/1920): přečin podle § 72 I čís. 7 zák. ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n. jest po stránce objektivní dokonán již podáním načepovaného piva hostům, bez ohledu na to, že pachatel před dopitím pivo hostům odebral čís. 3524.
— — — pachatele nevyviňuje sdělení obecního starosty, že smí pivo prodávati (§§ 3, 323 tr. zák.) čís. 3524.
— — — k přečinu stačí po stránce subjektivní zaviněné jednání proti zákazu zákona čís. 3549.
— — — zákaz zákona týká se i podávání alkoholických nápojů cizozemcům; omyl v tomto směru nevyviňuje čís. 3549.
— — — ustanovení § 31 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n. není zákonem práva ústavního ani správního, nýbrž integrující součástí zákona trestního čís. 3561.
— — — omyl vyvolaný novinářským článkem, sdělujícím zrušení zákazu čepování a prodávání alkoholických nápojů zákonem, schváleným poslaneckou sněmovnou a senátem, není omylem skutkovým vylučujícím trestnost podle § 2 e) tr. zák. Omyl zůstane omylem právním, i když pachatel neznal ustanovení práva ústavního, že se stává zákon pravoplatným teprve schválením presidenta republiky a řádným vyhlášením čís. 3561.
— — — neznalost okolnosti, od které chvíle před volbami jest pod trestně právními následky (§ 72 I. čís. 7 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n. v doslovu zákona ze dne 14. července 1927, čís. 126 sb. z. a n.) zakázáno čepovati alkoholické nápoje, jest omylem právním (§§ 3, 233 tr. zák.) čís. 3646.
— — — omyl právní neomlouvá nikdy, ani, byl-li prokázanými okolnostmi oprávněně omluvitelný čís. 3646.
— — — i výdej nápoje obsahujícího alkohol osobě předem si jej objednavší a zaplativší jest po případě »prodejem« ve smyslu § 32 zák. čís. 123/1920 sb. z. a n. čís. 4065.
— — — nedostatek vědomí o trestnosti čepování lihového nápoje ve večerních hodinách dne volby do Národního shromáždění a předpoklad změny dotčeného zákonného ustanovení jsou jen neznalostí dosavadní platnosti a rozsahu předpisu § 32 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123, pokud se týče § 2 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 124 sb. z. a n.; předpis ten jest však částí trestního zákona, jehož neznalostí se nikdo omlouvati nemůže (§§ 3. 233 tr. zák.) čís. 4087.
— — — v případech, kde určitá norma chrání zájmy určité osoby i proti její vůli, nemůže se osoba takovou normou chráněná dopustiti návodem k porušení této normy spoluviny na trestném činu porušením této normy čís. 4089.
— — — takovou normou není však ustanovení §§ 32, 58 I č. 7 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n., ano nemá za účel chrániti zájmy voličů, nýbrž zabrániti výtržnostem a nepřístojnostem při volbě a chrániti čistotu voleb čís. 4089.
— — — i když znak »prodeje« podle zák. čís. 123/1920 nelze bráti v přesném civilně právním smyslu, nýbrž ve smyslu běžném jako úplatný přechod z jedné ruky do druhé, předpokládá se přece již pojmově na straně jedné projev vůle prodávajícího a na druhé straně projev vůle kupujícího, směřující ke koupi (určité jednání kupitelovo). Zákon (§ 32) zakazuje výslovně jen činnost prodávajícího, nezamýšleje podrobiti trestu i kupování alkoholických nápojů v den před volbou a v den volby do Národního shromáždění; tato činnost nemůže býti trestnou ani ve formě spoluviny na přečinu § 58 I č. 7 zákona čís. 4089.
— — — zákaz § 32 zák. čís. 123/1920 trvá po celý den volební, nikoliv jen po dobu volebního úkonu čís. 4139, 4147.
— — — týká se jakéhokoliv čepování a podávání nápojů obsahujících alkohol, i poskytování jich zadarmo čís. 4147.
— — — výslovné prohlášení pokusu za trestný má význam výhradně pro Slovensko a Podkarpatskou Rus, vzhledem k ustanovení § 65 odst. 2 uh. tr. zák. a jest tudíž argumentum a contrario nemístné u svádění k přečinu podle §§ 32, 58 I č. 7 zák. ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n., spáchaného v historických zemích čís. 3915.
— **projevu vlastního mínění:** podle § 325 tr. ř. čís. 3923.
— — — viz též porota.

Zákaz větší rychlosti viz automobil.

Zakázaná zbraň: její držení čís. 3538.
— — viz zbrojní patent.

Zakázaný tábor: účast na něm čís. 3719.

Zákazník viz nekalá soutěž.
Zákon nový viz nový zákon.
Zákonná pravidla průvodní viz hodnocení průvodů.
Zákonné právo zástavní: pro pohledávku vzniklou zastupováním na částce, která advokátu došla pro stranu zastupovanou a kterou složil k soudu, protože správnost anebo výše jeho pohledávky byla stranou popřena čís. 4823.
Zákonný dědic: jeho zatajení čís. 4700.
— **zástupce:** podal-li soukromou obžalobu (pro urážku na cti) za nezletilého uraženého jeho zákonný zástupce (otec), jest v případě zproštění obžalovaného uložiti podle § 390 tr. ř. náhradu útrat jen nezletilému obžalobci, nikoliv jeho zákonnému zástupci čís. 3947.
Zákony popřevratové: nelze v nich užíti mimořádného práva zmírňovacího tou měrou jako při sazbách starého trestního zákona čís. 4189.
Záležitosti veřejné viz veřejné záležitosti.
Zálohy: vybírání jich cestujícím čís. 3537.
Založení organisace: pojem čís. 3849.
— — viz též ochrana republiky (§ 17).
Zamčená místnost viz krádež dle § 174 II. c).
Zamestnanci v štátnych závobkových podnikoch viď úradníci verejní.
Zameškání lhůty viz lhůta.
Záměna peněžitých trestů v trest na svobodě viz náhradný trest na svobodě.
— **a zmírnění trestu:** v případech, v nichž je trestný čin ohrožen v zákoně buď vězením nebo pokutou, má soud za okolností zvláštního zřetele hodných uznati přímo na peněžitou pokutu, a nikoliv přeměnou vězení použitím § 261 tr. zák. čís. 4793.
— — — ani v § 266, ani v § 260 b) nebo třeba v posledním odstavci § 260 tr. z. není soudu přikázáno, by za předpokladů tam uvedených snížil dobu trestu pod spodní hranici zákonné sazby nebo v případech § 266 tr. zák. uznal na mírnější způsob trestu na svobodě, než který je stanoven příslušnou zákonnou sazbou čís. 4853.
— — — nepoužil-li soud ustanovení ani § 54 ani § 55 tr. zák., musí (§ 281 čís. 1 tr. ř.) uložiti v případě § 265 tr. ř. doplňující trest tak, aby s připočtením prvého trestu byl vyměřen v zákonné sazbě čís. 4854.
— — — soud může sice zkrátiti trest i pod 6 měsíců, avšak takové zkrácení není nutné a za okolností § 55 tr. zák. soudu nařízené, takže výměrou trestu v mezích sazby i při použití § 55 tr. zák. nevykročil ještě soud ze své trestní moci čís. 4098.
— — — viz též trest.
Zaměnitelnost označení zboží viz ochrana známek.
Zaměňovací právo: dle § 261 tr. zák. čís. 3629.
— — viz též trest.
Zaměstnanec: vzetí si věci při odchodu ze služby čís. 3762.
— viz též krádež.
— **firmy:** slevy kupujícím za úplatky čís. 3958.
Zaměstnavatel: jeho dozor nad prací čís. 3577.
— obvinění ho ze zlého nakládání se služebnou čís. 3763.
— každý zaměstnavatel jest již tím, že používá dělníků k pracem, povinen zabezpečiti dělníky proti nebezpečí spojenému s konáním prací nutně neb alespoň pravidelně pro tělesnou bezpečnost, zdraví a život dělníků, tím, že se nebezpečí omezuje na nejmenší míru, která je s prací nezbytně spojena, a to do té míry, do které lze a jest se spoléhati na to, že nebezpečí čelí vhodnou úpravou jednotlivých úkonů vyžadovaných prací mu uloženou (viz slova § 74 živn. ř.: při obezřetném konání práce) — i sám dělník

osvědčením pozornosti a opatrnosti náležející mu neméně než osobě povinné k jeho zabezpečení (zaměstnavateli). Avšak i podle této zásady předpokládá povinnost zaměstnavatele k zabezpečení dělníka, že zaměstnavatel ví, neb alespoň může při náležité obezřetnosti věděti, že jest práce, za kterou dělníka vysílá, spojena s nebezpečím pro jeho život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost čís. 4030.
— **jako soutěžitel:** je-li alespoň stejnou mírou dotčen závadnou činností obžalovaného jako všichni ostatní soutěžitelé — roz. obchodníci, mající společné hospodářské zájmy (§ 46 odst. 1 zák. o nekalé soutěži) —, není závady, by mu nebyla přiznána aktivní legitimace k trestnímu stíhání úplatce podle § 34 odst. 3 zákona čís. 3783.
Zanedbání nemocného (§ 358 tr. zák.) viz lékař.
— — **(§ 360 tr. zák.):** osoba, jíž náleží z povinnosti přirozené nebo převzaté, by opatrovala nemocného, jest povinna postarati se o opatření potřebné lékařské pomoci i tenkrát, zdráhá-li se nemocný připustiti takovou pomoc (§ 360 tr. zák.) čís. 3522.
— — — naložením těžce zraněného na auto, by ho dopravil do nemocnice, převzal řidič automobilu povinnost ve smyslu § 360 tr. zák.; zanechal-li zraněného na odlehlém místě, zodpovídá za přestupek § 360 tr. zák., třebas zraněný žádal, aby ho pustil z auta ven čís. 3522.
— — — nejasnost a vnitřní rozpor výroku porotců podle čís. 9 § 344 tr. ř., odpověděli-li kladnou odpovědí k eventuální otázce na zločin těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a na přečin proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák. vlastně kladně ke zločinu zabití (jenže jeho skutkovou podstatu rozložili na dvě samostatné otázky, které vedle sebe nemohou obstáti), ač před tím ke zvláštní otázce na zločin zabití podle § 140 tr. zák. odpověděli záporně čís. 4144.
— **povinné péče** viz urážka tiskem (§ 6).
— — — viz též tiskopis (čl. III zák. čís. 142/68).
Zánik firmy viz nekalá soutěž (§ 29).
— **žalobního práva:** podle § 530 tr. zák., § 112 odst. 2 tr. ř. a § 50 zák. o právu původcovském čís. 3848.
Zaniklý list viz urážka tiskem (§ 27).
Zaopatření přes zimu viz podvod.
Zaostalost: nebrání nepřísežnému výslechu čís. 3648.
Zapálení benzinu: není vždy jednáním s hlediska § 335 tr. zák. závadným čís. 3967.
Zapálením: se i podle obecné mluvy rozumí nejen přímé založení ohně, nýbrž všeliká činnost, kterou se způsobí požár, tedy i nepřímé úmyslné způsobení požáru čís. 4080.
Zapalovadla: povinnost vrátiti nespotřebované do skladiště čís. 3577.
Zápisnica viď protokol.
Zápis v pozemkové knize: jeho provedení a úplatek čís. 4072.
Zapisovatel: jeho menší jazyková znalost čís. 4244.
Započítání vazby: do peněžitých trestů čís. 3651.
Započtení vazby: dle § 400 tr. ř. čís. 4200.
— — viz též vazba.
Zapovězené výhody: jich poskytnutí čís. 3985.
— — viz též zneužití moci úřední (§ 104).
Zápůjčka: i v ní o sobě lze po případě spatřovati prospěch ve smyslu zákona čís. 178/1924 čís. 3957.
— její vylákání čís. 3623.
— jednáním podvodným, věděl-li vypůjčitel od prvopočátku, že nebude s to zápůjčku platiti, a přes to ji vylákal v úmyslu způsobiti škodu čís. 4270.
Zarátenie väzby viď vazba nezaviněná.

Zaručení se: podle § 1346 obč. zák. čís. 3623.
Záruka třetí osoby: (pachatelova otce) za obligační nároky na odškodnění nevylučuje skutkovou podstatu zpronevěry ani, byla-li uznána poškozeným za dostatečnou čís. 3959.
Zařízení: jest jím i přístroj, který nefunguje a jejž je třeba k zahájení provozu doplniti, některé jeho součástky vyměniti nebo jinak jej opraviti čís. 3427.
— **církve** viz náboženství.
— **mlýna** viz mlynář.
— **neúplné (provozu neschopné)** viz telegrafy.
Zásada bezprostřednosti: porušení zákona (§ 33 tr. ř.), bylo-li užito jako důkazního prostředku spisů (presidiální zprávy soudu), které nebyly při hlavním přelíčení čteny (§ 258 odst. prvý tr. ř.) čís. 3423.
— — viz bezprostřednost.
— **kontinuity (§§ 273 až 276 tr. ř.):** a odročení hlavního přelíčení čís. 3789.
— — viz též hlavní přelíčení.
— **ústnosti a bezprostřednosti:** předpisy trestního řádu pro hlavní přelíčení jsou ovládány zásadou ústnosti a bezprostřednosti a jest jejím důsledkem jednak, že nejen členové nalézacího soudu, nýbrž i strany mohou vyslýchaným osobám dávati otázky podle § 249 tr. ř., jednak že nalézací soud jest povinen dbáti výjimky z této zásady, stanovené v § 252 tr. ř. čís. 3767.
— — **(přímosti):** průvodního řízení: jest ji uvésti v soulad se zásadou kontinuity hlavního přelíčení zabezpečenou předpisy §§ 273—276 tr. ř. čís. 4591.
— — — viz ústnost.
Zásah do patentu viz ochrana vynálezů.
— **do původcovského práva** viz původské právo.
— **v právo známkové** viz ochrana známek.
Zasazení kamenů: zasadil-li kdo do pozemku, by jej uchránil před vyšlapáním nebo zajížděním, na ohroženém místě u cesty kameny, jde o přestupek podle § 431 tr. zák. jen, byly-li kameny zasazeny tak, že ohrožovaly bezpečnost osob cestou jdoucích nebo jedoucích čís. 4106.
Zásilky konkurence: prozrazování jich za úplatek čís. 4160.
Zaslání dopisu viz veřejnost.
Zaslzení očí: řidiče auta čís. 4141.
— — viz též automobil.
Zásoby mlýnských výrobků viz podvod.
Zástava: předluženého auta čís. 3623.
— opomenutí předpisu § 461 obč. zák. prodejem zástavy zástavním věřitelem bez intervence soudu je sice bezprávné, může však míti v zápětí, byla-li pohledávka v době prodeje již splatnou a nebyla zaplacena, jen soukromoprávní nároky dlužníkovy čís. 3723.
— zpronevěra věci vlastníkem věřiteli dané do zástavy a věřitelem zase vlastníku přenechané k používání (zpronevěra vlastní věci) čís. 4848.
Zastavení jízdy viz automobil.
— **svěřené věci:** je zpronevěrou čís. 3377, 3391.
— — — zpronevěra je vyloučena, je-li pachatel s to, by podle svých majetkových poměrů kdykoliv zaplatil tomu, od něhož měl věc na splátky, celou kupní cenu, po případě by vyplatil zástavu a vrátil věc čís. 3681.
— **věci:** odnětí cizí věci držiteli bez jeho přivolení za účelem jejího zastavení třebas i jen na krátkou dobu je krádeží této věci; úmysl pachatelův nesměřuje tu k pouhému užívání věci (furtum usus), nýbrž ke zcizení odňaté věci, jímž věc přechází z držby dosavadního držitele a pachatele do držby osoby, jíž se věc dává do zástavy, k nakládání s cizí věcí po způsobu vlastníka. Má-li v takovém případě pachatel v době odnětí věci úmysl škodu nahraditi, nemůže to na jeho vině nic měniti čís. 3753.

— — dání zastavené věci do podzástavy není o sobě zpronevěrou; není takové naložení se zastavenou věcí protiprávním (§ 454 obč. zák.), nepřekročuje-li meze vlastního práva majitele zástavy, nevydává-li toho, kdo dal věc do zástavy, v nebezpečí ztráty zastavené věci (nebyla-li věc dána do podzástavy pro větší pohledávku než jest pohledávka majitele zástavy nebo proti jeho jasně projevené vůli) čís. 3834.
— **výkonu advokacie:** podle § 17 disc. statutu je přípustné i za přípravného vyhledávání právě tak jako bylo-li přípravné vyšetřování ukončeno a na obviněného podána obžaloba čís. 142 dis.
Zastoupení: i pouhé udělení rady je úkonem zastoupení ve smyslu §§ 9 odst. 1 a 10 odst. 1 adv. ř. čís. 147 dis.
Zástup: počet asi desíti lidí v hostinci odpovídá pojmu »zástup« ve smyslu § 39 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3968.
— jest náhodné seskupení většího počtu lidí na určitém místě, aniž se vyžaduje, by tito lidé měli společný zájem pro to, co se děje (vztah k davovému citu); nezáleží na tom, zda pachatelův čin budil jejich pozornost (zájem) čís. 4503.
— spadá sem větší počet lidí na pláži nebo v její blízkosti čís. 4503.
Zástupce firmy: jde o přečin podle § 29 zákona proti nekalé soutěži, vydával-li se zástupce jiných firem za zástupce určité firmy (Alfa Separator), by zákazníky této firmy přiměl k tomu, by mu její výrobky (odstředivky) dávali do opravy čís. 4019.
— **chudých** viz advokát.
Zastupitelné věci: mohou býti předmětem zpronevěry čís. 4062.
Zastúpenie súkromného žalobcu viď advokát.
Záštím: podle § 14 čís. 3 zák. na ochr. rep. není pouhá nelibost, odpor nebo nepřátelství, nýbrž teprve tyto stavy vášnivě vystupňované tak, že mohou vésti k násilnostem nebo k podobným činům nepřátelským (vyšší stupeň nenávisti nebo nepřátelství) čís. 4097.
Zatáčka viz automobil.
Zatajení aktiv: jest trestným činem jen tehdy, stalo-li se v úmyslu poškoditi věřitele; skutková podstata zločinu podle § 414 čís. 2 tr. zák. slov. vyžaduje, aby pachatel positivním projevem uznal za pravý dluh, o němž ví, že jest nepravý; otázku, zda úpadce vědomě nesprávně vedl obchodní knihy, náleží rozhodnouti soudu, nikoli znalci. Vedl-li knihy někdo jiný než úpadce, nutno zjistiti, zda nesprávné jich vedení dělo se na přímý poukaz úpadcův čís. 4517.
— **majetkového předmětu:** není ze způsobů, jimiž může býti naplněna skutková podstata § 1 zákona o maření exekuce čís. 4072.
— **neshořelých věcí** viz podvod.
— **porodu (§ 339 tr. zák.)** viz nevdaná těhotná žena.
— **stanice:** telegrafní čís. 3554.
— **zástavních pohledávek:** a podvod čís. 4100.
Zatajenie aktív viď i úpadok podvodný.
Zatemnění mysli: dle § 2 a), b) tr. zák. čís. 4078.
Zatížení dědičné viz dědičné zatížení.
Zátvor viď porušenie súdneho zátvoru.
Zatýmne zadržanie viď zadržanie zatýmne.
Za účelem soutěže: pojem čís. 3881.
Závaznost názoru zrušovacího soudu viz vázanost ve smyslu § 293 odst. 2 tr. ř.
Závery skutkové: nejvyšší soud není oprávněn přezkoumati z výsledků řízení odvozené závěry o skutečnostech čís. 4430.
Zavinený úpadok viď úpadok zavinený.
Závody viz training.
— **automobilové:** nešlo-li o závody na zvláštnej závodnej dráhe automobilovej, ktorá by bola pre závody pripravená, lež o jazdu na verejných sil-

niciach, určených pre premávku všetkých druhov vozidiel, a ďalej aj pre ľudí a pre dobytok, mala sa jazda závodníkov konať podľa predpisov o premávke motorových vozidiel na verejných silniciach a podľa všeobecných pravidiel obozretnosti čís. 4817.

Záznam lhůty viz lhůta.

— **o rozsudku (§ 458 tr. ř.:** obsahuje-li jen poukaz na trestní oznámení, znamená to, že soudce má za prokázané skutkové okolnosti tak, jak jsou v trestním oznámení uvedeny čís. 3786.

— — není-li v trestním oznámení pro přestupek § 468 tr. zák., spáchaný usmrcením ryb vpuštěním vápenné vody do potoku, zjištěn zlý úmysl k onomu přestupku vyžadovaný, an se pachatel hájil tím, že nevěděl, že jsou v potoce ryby, nelze použíti záznamu o rozsudku podle § 458 tr. ř. čís. 3786.

Zažalování: ve smyslu § 530 tr. zák. čís. 3951.

— viz též promlčení.

— **neplatné pohledávky:** pouhé zažalování neplatné pohledávky a tvrzení nepravdivých skutečností v civilním sporu není sice o sobě podvodným jednáním, jde však o podvod, nešlo-li o pouhé zažalování pohledávek po právu nepozůstávajících a o pouhé tvrzení nepravdivých skutečností v civilním sporu, nýbrž o vzájemně se doplňující, na obapolném dorozumění spočívající a k poškození třetí osoby, na sporu nesúčastněné, směřující jednání obou stran, které nad to tvoří jen jednu složku řady dalších podvodných jednání pachatelů čís. 3707.

Zbavení svéprávnosti: je-li kdo z té či oné příčiny nezodpovědný před trestním zákonem, není tím zbaven své cti; útoky na svou čest může sám stíhati, není-li úplně zbaven svéprávnosti čís. 4300.

— — kdo byl ve smyslu § 2 čís. 2 zákona ze dne 28. června 1916, čís. 207 ř. zák. částečně zbaven svéprávnosti, je podle trestního zákona plně zodpověden a podle trestního řádu plně schopen vystupovati jako obviněný (obžalovaný) před trestními soudy samostatně a činiti platná a závazná procesuální prohlášení čís. 4317.

Zboží do komise dané viz komisionář.

Zbraň: pojem čís. 3584.

— ve smyslu § 2 odst. 2 zák. o útisku je (malý) kámen čís. 4091.

— znak ozbrojeného vniknutí podle § 83 II. tr. zák. předpokládá, že pachatel měl zbraň vědomě jako takovou při vniknutí u sebe čís. 4739.

— pod pojmom zbraň v smysle § 6 zák. čl. XL:1914 nerozumie sa len zbraň v technickom slova smysle, ale treba pod pojmom týmto rozumeť každý predmet, ktorý je spôsobilý zvýšiť nebezpečie pre telesnú integritu orgánu vrchnosti a zosíliť tak útok proti jeho telesnej integrite. Rovnako není treba podľa zákona, aby páchateľ vzal tento predmet k sebe v tom úmyslu, aby ho užil ako zbrane, ale stačí, že páchateľ upotrebil vedome predmetu ako zbrane, nech už predmet ten vzal k sebe za akýmkoľvek účelom čís. 4782.

— **(§ 82 tr. zák.):** jest jakýkoliv předmět, způsobilý sesíliti útok proti vrchnostenské osobě nad míru pouhých tělesných sil pachatelových a ohroziti její tělesnou bezpečnost čís. 4217, 4283, 3897.

— — tudíž i hůl v ruce obžalovaného čís. 4217.

— — i jízdní kolo čís. 3897.

— viz též násilí dle § 82.

— viz též útisk.

— **(§ 13 čís. 1 zák. na ochr. rep.):** pojem ten jest omeziti na zbraně v technickém, vlastním slova smyslu, na předměty, které samy o sobě podle svého konstruktivního určení slouží k útoku nebo k obraně; nespadá sem dělová střela (granát — šrapnel) čís. 4066.

Zbrojení do války: proti S. S. S. R. čís. 3630.

Zbrojní patent (ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák.): podle § 50 tr. ř. není přípustno (§ 344 čís. 12 tr. ř.), by byl obžalovanému, který se vedle zločinu loupeže dopustil též přestupku podle § 36 cis. pat. ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák., uložen vedle trestu těžkého žaláře podle § 195 tr. zák. ještě trest peněžitý čís. 3465.

— — držením zakázané zbraně ve smyslu § 32 zbroj. pat. není držba ve smyslu soukromoprávním (§ 309 obč. zák.), nýbrž držba ve smyslu běžném, jakýkolivi skutečný poměr k věci, mající v zápětí, že věc jest, třebas jen přechodně, u určité osoby, tedy i pouhá její detence čís. 3538.

— — jsou-li tu podmínky § 47 zbroj. pat., by nebylo vysloveno propadnutí zbraně, lze uznati jen na náhradní trest peněžitý, nikoliv určiti za náhradní trest jen trest na svobodě (§ 281 čís. 11 tr. ř.); onen náhradní trest peněžitý lze sice za podmínek § 260 a) tr. zák. zaměniti v trest na svobodě, nikoliv však jen vězením, nýbrž týmž druhem jako hlavní trest na svobodě (§ 8 odst. 2, § 19 čís. 2 zák. čís. 31/1929 sb. z. a n.) čís. 3902.

— — povahu zakázané zbraně ve smyslu § 2 zbroj. pat. nelze odvozovati z pouhého vnitřního (duševního) úkonu držitele (nositele), nýbrž z vlastnosti věci samé; pokud sem spadá obušek zhotovený z hadice čís. 3917.

— — vyloučil-li rozsudek právoplatně skutkovou podstatu přečinu podle § 3 zák. o třaskavinách, nepřichází tu po případě v úvahu ani ustanovení §§ 32 a 33 zbrojního patentu čís. 3961.

— — nejde o zločin podle § 13 čís. 1 zák. na ochr. rep., nýbrž o přestupky podle §§ 431, 461 tr. zák. a podle §§ 12, 32 zbroj. pat., našel-li kdo na své louce nevybuchlý granát — šrapnel, který tam zůstal ležeti po střelbě dělostřelců, donesl jej domů a uschoval za stavením čís. 4066.

— — nebylo-li uznáno na přestupek podle §§ 12, 32 zbroj. pat. v ideálním souběhu s přestupkem § 431 tr. zák., nýbrž jen na tento přestupek, je zmateční stížnost státního zastupitelství přípustná (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.), ana jest trestní sazba § 32 zbroj. pat. přísnější než § 431 tr. zák. čís. 4066.

— — přestupek podle § 36 zbroj. pat. náleží zpravidla před správní úřad a spadá jen výjimečně pod judikaturu soudu (§ 40 zbr. pat.). Proto není posuzovati otázku promlčení tohoto přestupku podle trestního zákona, nýbrž podle § 4 nařízení ze dne 3. dubna 1855, čís. 61 ř. zák., podle něhož odpadá vyšetřování pro správní přestupky bez dalších podmínek, uplynuly-li od doby, kdy byly spáchány, tři měsíce, aniž bylo zahájeno trestní řízení čís. 4091.

— — přestupek podle § 32 zbroj. pat. je deliktem zákazovým; nevyžaduje zvláštní zavinění; předpokládá jen neoprávněnou držbu zakázané zbraně; pojem »držby« jest tu vyčerpán již pouhou detencí čís. 4113.

— — zabiják jest zakázanou zbraní ve smyslu §§ 2, 32 zbroj. pat. čís. 4113.

— — přestupek podle § 32 zbroj. pat. promlčuje v jednom roce; promlčecí lhůta počíná dnem, kdy byl pachatel při držbě zakázané zbraně přistižen čís. 4113.

— — rozdíl mezi skutkovými podstatami zločinu podle § 13 čís. 1 odst. 2 zák. na ochr. rep. a přestupku podle § 32 (12) zbroj. pat. čís. 4374.

— — zakázanou jest zbraň, kterou zákon (§ 2 zbroj. pat.) za ni prohlašuje; nedovolenou po rozumu § 32 zbroj. pat. jest držba zbraní, přičí-li se všeobecnému dočasně vyslovenému zákazu míti zbraně čís. 4423.

— — pro řešení otázky, zda kdo drží zbraň dovoleně či nedovoleně, rozhoduje jen, zda má písemné úřední povolení pro dotyčný kus zbraně čili nic; jde o omyl právní (§§ 3, 233 tr. zák.), byl-li kdo toho názoru, že zbrojní pas vystavený na browning stačí i na bubínkový revolver čís. 4423.

— — přechovávání nevybuchlého dělového šrapnelu, naplněného černým prachem, nespadá pod ustanovení § 3 zák. o třaskavinách (čís. 134/1885); spadá však pod ustanovení §§ 12, 32 zbroj. pat. a § 431 tr. zák. čís. 4507.

— — s hlediska §§ 12, 32 zbroj. pat. nezáleží na tom, že jde o vojenskou munici vzoru rakouského, dnes již neužívaného; stačí, že jde o druh munice československou armádou po převratu převzaté čís. 4507.

— — propadnutí zbraně po rozumu § 36 zbroj. pat. může býti vysloveno jen, patří-li zbraň obviněnmu neb osobě, která se neoprávněného nošení (obviněným) zaviněně súčastnila (na př. zbraň mu půjčila) čís. 4411.

Zcizení: jež jest uvedeno zákonem (§ 205 a) tr. zák.) jako příklad — viz slova »nebo jinak« — zmenšení jmění dlužníkova, pojmově předpokládá, že zcizovacím úkonem anebo v důsledcích zcizovacího úkonu vybavuje se z majetku dlužníkova část, aniž vstupuje na její místo úplata stejné hodnoty, že ze jmění, z něhož mají býti věřitelé uspokojeni, ubývá více než k němu přibývá čís. 4639.

— **pozůstalostní věci** a maření exekuce čís. 4700.

Zdrženlivost ženy: v pohlavním styku čís. 3740.

— — viz též zprznění.

Zdržování se v krčmách viz urážka na cti (§§ 489, 490).

Zednické práce viz stavitel.

Zemedelská rada pre Slovensko: vystúpila-li v záujme chrániť nezámožné vrstvy zemedelského obyvateľstva, nie je oprávnená podať súkromnú (hlavnú) obžalobu podľa § 34 odst. 3 a) zákona o nekalej súťaži čís. 4420.

Zemědělská rada: jest úřadem veřejným čís. 4768.

— — již pouhou okolností, že závadným výrokem je dotčena čest a vážnost tohoto úřadu, není vyloučena soukromá obžaloba úředníka (předsedy), který se závadným výrokem rovněž pokládá za dotčena na své cti čís. 4768.

Země svazové viz úmluva madridská.

Zemská nemocnice viz nemocnice.

— **zastupitelstva:** pro člena zemského zastupitelstva jest účast ve schůzi (živnostenského klubu zemských zástupců) a jeho úkol navrhovatelský v plenu neodvratnou překážkou ve smyslu § 427 odst. 3 a § 226 tr. ř. čís. 3774.

Zeť viz krádež v rodině.

Získaná homosexualita viz homosexualita.

Zištnost: výtka »zištnosti« při podnikání může sice býti urážlivou, vytýká-li se na př. pořadatelům dobročinných podniků, že pomýšleli při jich pořádání především na svůj vlastní zisk, zábavu a pod., nemůže však býti a není urážlivou, vytýká-li se obchodnímu podniku, že směřoval k docílení zisku čís. 3581.

Zjednání k vraždě (§§ 5, 134, 135 čís. 3 tr. zák.): se dopouští i ten, kdo jest při vraždě provedené několika osobami zjednatelem třebas i jen jediného z několika spolupachatelů, jednajících ve vzájemném dorozumění čís. 3890.

Zjednatelem vraždy (§ 135 č. 3, 136 tr. zák.): jest, kdo vyvolal v napotomním vrahu dosud jím nepojatý zlý úmysl někoho usmrtiti, aniž záleží na tom, zda byl úmysl ten vyvolán působením pachatele na vůli nebo na cit člověka, který se z příčiny tohoto působení stal — jak pachatel zamýšlel — vrahem čís. 4405.

Zjištění skutkové viz otázka skutková.

Zkažená potravina: její prodej čís. 3729.

Zkažený student viz urážka dle §§ 489, 490.

Zkoumání duševního stavu viz duševní stav.

— **platnosti nařízení** viz soud.

Zkoušení rukopisu: šetření předpisů §§ 118, 135 tr. ř. zákon neukládá výslovně pod neplatností (§ 281 čís. 3 tr. ř.) čís. 3789.

— — i v § 135 tr. ř. zůstavuje zákon znalecký důkaz o pravosti listiny volnému uvážení soudu čís. 3789.

Zkouška krve viz krevní zkouška.

Zkrácení poplatku viz telegrafy.

— **trestu:** podle § 55 tr. zák. čís. 4098.

— **vazby** viz vazba.

Zkreslování veřejných poměrů: komunistickým řečníkem čís. 3730.

Zľahčovanie viď nekalá súťaž.

Zlé nakládání: zaměstnavatele se služebnou čís. 3763.

— — podle § 1 zák. o útisku čís. 4091.

— — **(§ 195 tr. zák.):** nemusí býti takové intensity, by se přímo rovnalo mučení a mělo v zápětí těžké poranění tělesné, aniž musí trvati zvlášť dlouhou dobu, jen když bylo takovým, že buď délkou svého trvání nebo svou silou délku trvání nahražující, přivodilo u napadeného mocnější pocit bolesti nebo tělesné trýzně (uvedlo ho v trapný stav) čís. 3371.

— — ve smyslu § 1 zák. o útisku čís. 3677.

— — viz též urážka (§§ 487, 488).

— — viz též uškození dle § 157 odst. 2 tr. zák.

Zlehčení cti a vážnosti stavu viz advokát.

Zlehčování (§§ 10, 27 zák. čís. 111/1927): čís. 4059, 4299.

— — zlehčovatelem mohou býti i osoby, které nejsou soutěžiteli zlehčeného, pokud jen účelem zlehčování jest, zlehčenému soutěžní posici zhoršiti, seslabiti, z čehož vyplyne nepřímo výhoda jiným soutěžitelům čís. 3824.

— **podniku** viz nekalá soutěž.

Zločincem: ve smyslu § 93 tr. zák. je rozuměti nejen osobu, jež spáchala zločin v technickém slova smyslu, nýbrž každého, kdo se dopustil činu v zákoně trestem ohroženého (polního pychu) čís. 4727.

Zlodějský úmysl: pojem čís. 3686.

Zlomyslné poškození cizího majetku viz násilí (§ 85 b).

— — — viz též poškození cizího majetku.

Zlomyslnost viz násilí dle § 87.

Zlý úmysl viz úmysl zlý.

Zlým nakládáním s mrtvolou: ve smyslu § 306 tr. zák. jest jednání, jehož účelem bylo mrtvého pohaněti čís. 4262.

Zmaření exekuce viz maření exekuce.

— **uspokojení věřitele** viz maření exekuce.

— **výkonu** viz násilí dle § 81.

Zmateční stížnost: zrušovací soud vyřizuje odvolání spojené se zmateční stížností i tehdy, zavrhne-li zmateční stížnost dle § 4 čís. 1 a § 1 čís. 1 a 2 nov. čís. 3/1878 čís. 482 (3).

— — pokud nelze povoliti navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k podání zmateční stížnosti (§ 364 tr. ř.), neudal-li obžalovaný při svém předvedení řediteli trestnice správně, oč jde čís. 3367.

— — ustanovení § 269 tr. ř., by byl obžalovanému k vyhlášení rozsudku se nedostavivšímu rozsudek doručen v opisu, a § 284 odst. prvý tr. ř., že je počátek lhůty k opovědi zmateční stížnosti závislým na tomto doručení, má na mysli doručení správného a úplného opisu rozsudku čís. 3383.

— — žádá-li zákon v posledním odstavci § 344 tr. ř., by se žalobce opřel porušení formy, vyvolal rozhodnutí soudu a hned si vyhradil zmateční stížnost, plyne z toho též povinnost, odůvodniti v provedení stížnosti uplatněný relativní zmatek i ve směru, požadovaném posledním odstavcem § 344 tr. ř., t. j. uvésti okolnosti, z nichž by bylo patrno, že porušení formy mohlo míti na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý čís. 3388, 3523.

— — důvod zmatečnosti povahy formální nemůže býti při zrušovacím roku prováděn jinak a šíře, než se stalo v písemném provedení zmateční stíž-

nosti (§ 285 tr. ř. a § 1 čís. 2 zákona ze dne 31. prosince 1877. čís. 3 ř. zák. z roku 1878) čís. 3411.

— — obžalovaný nemůže uplatňovati porušení zákona, které mu není na škodu čís. 3411, 3620, 4162.

— — její opověď nemusí býti podepsána advokátem čís. 3418.

— — podle § 23 tisk. nov. má vydavatel a vlastník periodických tiskopisů týtéž opravné prostředky jako obžalovaný a jest jim proto doručiti zmateční stížnost soukromého obžalobce k odvodu čís. 3456.

— — zmateční stížnost při provádění zmatku čís. 9 a) § 281 tr. ř. musí vycházeti ze souhrnu těch skutečností, jmenovitě i ze smyslu a významu závadných výroků, jak je zjistil závazně (§ 258 a § 288 čís. 3 tr. ř.) nalézací soud a nesmí svémocně hodnotiti výsledky řízení čís. 3485.

— — jednání a rozhodnutí o odvolání co do trestu podle druhé věty § 296 tr. ř. při vyřízení zmateční stížnosti čís. 3491.

— — provedení zmateční stížnosti, sepsané s obžalovaným protokolárně u okresního soudu, jest pokládati za včasně podané jen tenkráte, bylo-li tímto soudem ve lhůtě § 285 tr. ř. nejen sepsáno, nýbrž i odevzdáno poštovní dopravě čís. 3566.

— — opravné podání vytýkající v části označené jako odvolání nesprávnost názoru, že podmíněné odsouzení je podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno, ač odsouzený dostál všem podmínkám rozh. pres. republiky z 19. října 1928, jest pokládati za zmateční stížnost čís. 3570.

— — byli-li původce a zodpovědný redaktor zproštěni vzhledem k § 4 tisk. nov. z obžaloby, při čemž však podle § 13 tisk. nov. vysloveno, že pravdivost zprávy prokázána nebyla, a uloženo zodpovědnému redaktorovi a vydavateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili rozsudkový výrok a hradili útraty, jest jim přiznati právo zmateční stížnosti čís. 3600.

— — podle § 282 tr. ř. může obžalovaný jen ke svému prospěchu proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati zmateční důvody čís. 3620.

— — zjištění o příčinné souvislosti je zjištěním skutkovým, jemuž lze čeliti jen formálními důvody zmatečnosti; nestalo-li se tak v písemné zmateční stížnosti, je podle § 290 tr. ř. nepřípustné dohánění to teprve při zrušovacím roku čís. 3693.

— — stala-li se zmateční stížnost, uplatňující, že čin měl býti kvalifikován za přečin čís. 2, nikoliv za přestupek čís. 1 § 11 zák. na ochr. rep., bezpředmětnou vzhledem k čl. I (a VII) rozhodnutí presidenta republiky z 19. října 1928, jest trestní řízení v tomto směru zastaviti čís. 3695.

— — byla-li zmateční stížnost jednoho z obžalovaných odmítnuta, druhého zamítnuta z důvodů věcných, jest uložiti náklady zrušovacího řízení jen tomuto obžalovanému (§ 390 odst. 1 a 2 tr. ř.) čís. 3728.

— — obhájce nemá vlastního práva podati zmateční stížnost, ani se nemůže v zastupování obžalovaného rozejíti s jeho vůlí a s prohlášeným rozhodnutím se čís. 3768.

— — byly-li proti rozsudku podány obžalovaným dvě zmateční stížnosti, jedna zvoleným a plnou mocí vykázaným obhájcem, druhá zástupcem chudých, zřízeným podle § 41 odst. 3 tr. ř. k provedení opravných prostředků obžalovaným opověděných, lze přihlížeti jen ke zmateční stížnosti podané zvoleným obhájcem čís. 3789.

— — k provedení zmateční stížnosti nestačí označiti číselně důvod zmatečnosti, nýbrž jest výslovně neb alespoň zřetelným poukazem uvésti skutkovou okolnost, zakládající důvod zmatečnosti (§ 285 tr. ř., § 1 čís. 2 nov. čís. 3/1878) čís. 3855.

— — podle § 281 tr. ř. jest předpokladem zmateční stížnosti obžalovaného do odsuzujícího rozsudku možnost, přivoditi jí rozhodnutí pro stěžovatele příznivější; není-li tu této možnosti, jest stížnost zavrhnouti jako neodůvodněnou čís. 3905.

— — ohlášení zmateční stížnosti a odvolání šeptem zapisovateli po přelíčení není opovězením »u sborového soudu prvé stolice« (§§ 284, 294 tr. ř.) čís. 3918.

— — zmateční stížnost opovězená a provedená mimo hlavní přelíčení bez jakékoliv součinnosti obžalovaného obhájcem, který se při tom označil za zástupce chudých a který při hlavním přelíčení obžalovaného hájil, ač mu byl výborem advokátní komory pro ně ustanoven za zástupce chudých jiný advokát, — byla opovězena a provedena osobou neoprávněnou, třebaže obžalovaný dodatečně po uplynutí lhůty žádal, by bylo dotyčné podání považováno za doličení zmateční stížnosti podané s jeho svolením čís. 3931.

— — zprošťující rozsudek nemůže býti napadán zmateční stížností jen ve prospěch obžalovaného; to je vyloučeno povahou důvodu zmatku čís. 8 § 281 tr. ř. čís. 3939.

— — byla-li s odporem proti rozsudku pro zmeškání spojena zmateční stížnost, rozhoduje o obou opravných prostředcích zrušovací soud, i když měla býti zmateční stížnost odmítnuta nalézacím soudem podle § 1 zák. čís. 3/78 čís. 4155.

— — podle § 282 odst. 2 tr. ř. je zm. stížnost nepřípustná, uplatňujíc, co není ve prospěch obžalovaného čís. 4162.

— — byly-li včas opovězeny a provedeny dvě zmateční stížnosti, jednak obžalovaným samým protokolárně ještě před doručením opisu rozsudku, jednak obhájcem písemně po doručení opisu rozsudku, jest tu i onu pokládati za stížnost jednotnou, opakuje-li podání obhájcovo výtky obžalovaného čís. 4223.

— — oprávnění zástupce chudých, zřízeného pro hlavní přelíčení, pomíjí skončením hlavního přelíčení; nového zástupce chudých k provedení zmateční stížnosti nelze zříditi, nežádal-li o to obžalovaný čís. 4241.

— — třebaže obžalovaný ohlásil zmateční stížnost protokolárně u ředitelství věznice ve lhůtě § 284 tr. ř., jest opověď ta opožděná, byl-li protokol přinesen dozorcem vězňů do podatelny nalézacího soudu až po uplynutí oné lhůty čís. 4497.

— — zmateční stížnost musí býti opovězena ve třídenní lhůtě § 284 tr. ř.; přímé provedení zmateční stížnosti bez předchozího opovězení jest přípustné jen v této lhůtě čís. 4544.

— — nežádal-li zmocněnec soukromého obžalobce, nebydlící v obvodu nalézacího soudu, již v telegrafické opovědi zmateční stížnosti za opis rozsudku, nýbrž až v písemném opakování opovědi té v dodatečné lhůtě třetího odstavce § 97 j. ř. (nař. min. spr. ze 17. srpna 1912, čís. 46 věst. min.), čítá se lhůta ku provedení zmateční stížnosti ode dne oné telegrafické opovědi, třebaže byl stěžovateli (soukromému obžalobci) opis rozsudku (neprávem) doručen čís. 4546.

— — nepřičítá-li soud obžalovanému k tíži, že se téhož trestného činu dopustil ve více formách, je zmateční stížnost podle prvého odstavce § 281 tr. ř. nepřípustná, je-li rozsudek správný ohledně jedné skutkové podstaty, třebaže byly důvodné výtky co do správnosti rozsudečných zjištění a jejich právního posouzení ve směru ostatních podstat čís. 4855.

— či odvolání?: do výroku, že nastává ztráta práva volebního nebo proto, že takový výrok nebyl vynesen, lze si stěžovati pouze odvoláním čís. 1731 (8).

— — pokud jde o odvolání, nikoliv o zmateční stížnost, uplatňuje-li opravný prostředek, že soud prvé stolice, použiv předpisu § 4 zák. o podmíněném odsouzení neprávem, učinil podmíněné odsouzení závislým na tom, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— — rozhodnutí podle § 17 tisk. nov. lze podle § 283 tr. ř. napadati jen odvoláním, nikoli zmateční stížností čís. 3444.

— — opravné podání vytýkající v části označené jako odvolání nesprávnost názoru, že podmíněné odsouzení je podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno, ač odsouzený dostál všem podmínkám rozh. pres. republiky z 19. října 1928, jest pokládati za zmateční stížnost čís. 3570.

— — byli-li původce a zodpovědný redaktor zproštěni vzhledem k § 4 tisk. nov. z obžaloby, při čemž však podle § 13 tisk. nov. vysloveno, že pravdivost zprávy prokázána nebyla, a uloženo zodpovědnému redaktorovi a vydateli, by bezplatně a bez poznámky uveřejnili rozsudkový výrok a hradili útraty, jest jim přiznati právo zmateční stížnosti čís. 3600.

— — výrok rozsudku o soukromoprávních nárocích lze napadati jen odvoláním, nikoliv zmateční stížností čís. 3652.

— jazyková závada: zmateční stížnost, podanou v menšinovém jazyku obhájcem obžalovaného, který udal při zodpovědném výslechu, že jest národnosti české, jest odmítnouti podle čl. 4 odst. třetí nař. čís. 17/26 čís. 3365.

— — byly-li s obžalovaným maďarské národnosti a maďarským státním příslušníkem sepsány protokoly (a opověď zmateční stížnosti) v jazyku německém (jehož je mocen), odporuje takový postup jazykovému zákonu (nařízení) čís. 3507.

— — věcné vyřízení zmateční stížnosti, jejíž opověď byla sepsána správou věznice s obžalovaným maďarské národnosti a maďarským státním příslušníkem v jazyku německém čís. 3507.

— — v otázce přípustnosti menšinového jazyka při sepsání zmateční stížnosti nepřicházejí v úvahu předpisy trestního řádu, najmě ustanovení § 6 novely k tr. ř. čís. 3/1878 čís. 4124.

— — stížnost na odmítnutí zmateční stížnosti zrušovacím soudem pro jazykovou závadu řízenou na zrušovací soud jest odmítnouti čís. 4124.

— nesprávné označení: není na závadu, by opravný prostředek jejž obžalovaný podal, nebyl přes jeho označení jako odpor posuzován a zkoumán jako zmateční stížnost, poukazuje-li k ní svým obsahem a smyslem čís. 3557.

— — nezáleží sice na pojmenování, jímž označil, najmě obhájcem nezastoupený obžalovaný, opovězený jím opravný prostředek, když z obsahu podání vychází najevo, že jde ve skutečnosti o jiný opravný prostředek; vyplývá-li však zcela nepochybně z obsahu opovědi obžalovaného a z jeho ústního prohlášení, že jde skutečně jen o odvolání z výše trestu, nelze je posuzovati jako zmateční stížnost (§ 4 čís. 1, § 1 čís. 1 nov. k tr. ř. čís. 3/1878) čís. 3660.

— — volila-li strana vědomě nesprávný způsob opravného prostředku, jest pochybně zvolený opravný prostředek odmítnouti jako nepřípustný čís. 4034.

— — o podání, označeném jako »odvolání«, které obžalovaný sám sepsal a jež je svým provedením zmateční stížností, jest rozhodnouti jako o zmateční stížnosti čís. 3701.

— — **§ 282 tr. ř.:** odvod na zmateční stížnost podaný osobou neoprávněnou jest odmítnouti obdobným použitím § 1 čís. 1 zák. čís. 3/78 čís. 3515.

— — — manželka nemůže podati zmateční stížnost za manžela (§ 282 tr. ř.), který se opravných prostředků vzdal, ani s jeho souhlasem čís. 3529.

— — — obžalovaný nemůže uplatňovati porušení zákona, které mu není na škodu čís. 3411, 3620, 4162.

— — — podle § 282 tr. ř. může obžalovaný jen ke svému prospěchu proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati zmateční důvody čís. 3620.

— — — podle § 282 tr. ř. může na prospěch obžalovaného vznésti zmateční stížnost proti jeho vůli jen, je-li nezletilý, jeho poručník a jeho rodiče, nikoliv obhájce. To platí podle § 346 tr. ř. i v případech projednaných před soudy porotními čís. 3768.

— — — příbuzným obžalovaného, uvedeným v § 282 tr. ř., běží lhůta k ohlášení zmateční stížnosti od téhož dne, od kterého počíná obžalovanému čís. 3768.

— — — zmateční stížnost opovězená a provedená mimo hlavní přelíčení bez jakékoliv součinnosti obžalovaného obhájcem, který se při tom označil za zástupce chudých a který při hlavním přelíčení obžalovaného hájil, ač mu byl výborem advokátní komory pro ně ustanoven za zástupce chudých jiný advokát, — byla opovězena a provedena osobou neoprávněnou, třebaže obžalovaný dodatečně po uplynutí lhůty žádal, by bylo dotyčné podání považováno za dolíčení zmateční stížnosti podané s jeho svolením čís. 3931.

— — — zprošťující rozsudek nemůže býti napadán zmateční stížností jen ve prospěch obžalovaného; to je vyloučeno povahou důvodu zmatku čís. 8 § 281 tr. ř. čís. 3939.

— — — provedení zmateční stížnosti rodičů obžalovaného, došlé k soudu po jejich prohlášení, že se vzdávají práva na vlastní zmateční stížnost podle §§ 282 a 346 tr. ř., lze pokládati za provedení zmateční stížnosti obžalovaného, který prohlásil, že souhlasí se zmateční stížností podanou rodiči a který byl obhajován při hlavním přelíčení advokátem, který provedl zmateční stížnost rodičů čís. 4054.

— — — podle § 282 odst. 2 tr. ř. je zm. stížnost nepřípustná, uplatňujíc, co není ve prospěch obžalovaného čís. 4162.

— — — jde o provedení opravných prostředků osobou neoprávněnou (§ 1 čís. 1 nov. č. 3/78), provedl-li opovězené při hlavním přelíčení nezl. obžalovaným bez obhájce i jeho jménem advokát, zmocněný otcem, jehož však obžalovaný nezmocnil k tomu, by mu opatřil obhájce k provedení oněch opravných prostředků čís. 4344.

— — **§§ 284, 285 tr. ř.:** opravné prostředky netřeba opověděti při hlavním přelíčení, stačí, byly-li opovězeny v třídenní lhůtě (zvláštním podáním) čís. 3642.

— — — ohlášení zmateční stížnosti a odvolání šeptem zapisovateli po přelíčení není opovězením »u sborového soudu prvé stolice« (§§ 284, 294 tr. ř.) čís. 3918.

— — — pokud nelze povoliti navrácení v předešlý stav pro zmeškání lhůty k podání zmateční stížnosti (§ 364 tr. ř.), neudal-li obžalovaný při svém předvedení ředitele trestnice správně, oč jde čís. 3367.

— — — ustanovení § 269 tr. ř., by byl obžalovanému k vyhlášení rozsudku se nedostavivšímu rozsudek doručen v opisu, a § 284 odst. prvý tr. ř., že je počátek lhůty k opovědi zmateční stížnosti závislým na tomto doručení, má na mysli doručení správného a úplného opisu rozsudku čís. 3383.

— — — včasnost opovědi zmateční stížnosti jest posuzovati podle toho, kdy podání došlo k nalézacímu soudu čís. 3473, 3664, 3682.

— — — třídenní lhůta § 284 tr. ř. nemůže býti podle prvého odst. § 6 tr. ř. prodloužena, a to ani opomenutím osob, jimž přináleželo vypraviti opověď zmateční stížnosti (ředitelství trestnice, u něhož ohlásil obžalovaný zavčas do protokolu zmateční stížnost) čís. 3474.

— — — podle § 23 zák. čís. 124/1924 příslušejí vydavateli a vlastníku periodického tiskopisu opravné prostředky věcným obsahem a formální úpravou stejné jako obžalovanému; jest mu podle § 284 odst. prvý tr. ř. opověděti zmateční stížnost do tří dnů po jeho uvědomění o rozsudku a podle § 285 odst. prvý tr. ř. provésti ji do 8 dnů po ohlášení i tehdy, byl-li mu doručen nežádaný opis rozsudku z moci úřední čís. 3526.

— — — osmidenní lhůta § 285 tr. ř. k provedení zmateční stížnosti je neprodlužitelná a nepřekročitelná (§ 6 tr. ř.) čís. 3550, 4213.

— — — provedení zmateční stížnosti po oné lhůtě jest opozděno, třebas se tak stalo proto, že soud pozdě vyhověl žádosti obžalovaného o zřízení obhájce chudých k provedení zmateční stížnosti čís. 3550.

— — — nezáleží na tom, že byla zmeškána proto, že obžalovaný nebyl vyrozuměn o tom, že k provedení zmateční stížnosti ustanovený zástupce chudých ji neprovede čís. 4213.

— — — po jejím uplynutí je vyloučeno podati zmateční stížnost do protokolu (§ 1 čís. 3 zák. čís. 3/1878), i přiděliti obhájce chudých k podpisu zmateční stížnosti čís. 4213.

— — — provedení zmateční stížnosti, sepsané s obžalovaným protokolárně u okresního soudu, jest pokládati za včasně podané jen tenkráte, bylo-li tímto soudem ve lhůtě § 285 tr. ř. nejen sepsáno, nýbrž i odevzdáno poštovní dopravě čís. 3566.

— — — provedení zmateční stížnosti jest podati v zákonné lhůtě u soudu prvé stolice, jehož rozsudek jest napadán; nestačí, byla-li zmateční stížnost podána v oné lhůtě přímo u nejvyššího soudu čís. 3664, 3682.

— — — v tom, že veřejný obžalobce při hlavním přelíčení vyhradil zmateční stížnost pro nepřipuštění důkazního návrhu, nelze spatřovati ohlášení (provedení) zmateční stížnosti čís. 3664.

— — — pro žádost o doručení opisu rozsudku podle § 285 tr. ř. zákon nepředpisuje zvláštní formality; stačí, přednesl-li obžalovaný po odchodu samosoudce v přítomnosti státního zástupce k zapisovateli prosbu, by byl opis rozsudku doručen zástupci chudých, který mu má býti zřízen, třebaže o této žádosti nedopatřením zapisovatele nebyl zřízen zápis čís. 4286.

— — — odevzdání poště musí se státi v čase, kdy podání mohlo býti ještě opatřeno poštovním záznamem podacím z téhož dne, a končí doba k podání opravných prostředků tehdy, kdy nemůže již býti opis opatřen podací poštovní značkou dne podání čís. 4335.

— — — třebaže obžalovaný ohlásil zmateční stížnost protokolárně u ředitelství věznice ve lhůtě § 284 tr. ř., jest opověď ta opožděná, byl-li protokol přinesen dozorcem vězňů do podatelny nalézacího soudu až po uplynutí oné lhůty čís. 4497.

— — — lhůta k opovědi zmateční stížnosti a k podání odporu počíná dnem, kdy manželka obžalovaného, již byl doručen opis kontumačního rozsudku, jej obžalovanému (po jeho návratu s cesty) odevzdala čís. 4516.

— — — zmateční stížnost musí býti opovězena ve třídenní lhůtě § 284 tr. ř.; přímé provedení zmateční stížnosti bez předchozího opovězení jest přípustné jen v této lhůtě čís. 4544.

— — — nežádal-li zmocněnec soukromého obžalobce, nebydlící v obvodu nalézacího soudu, již v telegrafické opovědi zmateční stížnosti za opis rozsudku, nýbrž až v písemném opakování opovědi té v dodatečné lhůtě třetího odstavce § 97 j. ř. (nař. min. spr. ze 17. srpna 1912, čís. 46 věst. min.), čítá se lhůta ku provedení zmateční stížnosti ode dne oné telegrafické opovědi, třebaže byl stěžovateli (soukromému obžalobci) opis rozsudku (neprávem) doručen čís. 4546.

— — **§ 296 tr. ř.:** zrušovací soud vyřizuje odvolání spojené se zmateční stížností i tehdy, zavrhne-li zmateční stížnost dle § 4 čís. 1 a § 1 čís. 1 a 2 nov. čís. 3/1878 čís. 482 (3).

— — — jednání a rozhodnutí o odvolání co do trestu podle druhé věty § 296 tr. ř. při vyřízení zmateční stížnosti čís. 3491.

— — **novela k trestnímu řádu čís. 3/1878 ř. zák.: § 1:** zrušovací soud vyřizuje odvolání spojené se zmateční stížností i tehdy, zavrhne-li zmateční stížnost dle § 4 čís. 1 a § 1 čís. 1 a 2 nov. čís. 3/1878 čís. 482 (3).

— — — byla-li s odporem proti rozsudku pro zmeškání spojena zmateční stížnost, rozhoduje o obou opravných prostředcích zrušovací soud, i když měla býti zmateční stížnost odmítnuta nalézacím soudem podle § 1 zák. čís. 3/78 čís. 4155.

— — **§ 1 čís. 1:** žádost o odklad trestu, která spočívá na nedorozumění, ježto ji podal obhájce, který obžalovaného při hlavním přelíčení nezastupoval a jemuž obžalovaný pravý stav věci nevylíčil, nelze pokládati za přijetí trestu a vzdání se opravných prostředků čís. 3373.

— — — odvod na zmateční stížnost podaný osobou neoprávněnou jest odmítnouti obdobným použitím § 1 čís. 1 zák. čís. 3/78 čís. 3515.

— — — vzdání se opravného prostředku předkládá, že si byl obžalovaný vědom možnosti napadati rozsudek opravnými prostředky a přes toto vědomí jasně a vážně prohlásil, že se této zákonné výhody vzdává; nejde o takové prohlášení, odchýlil-li se obžalovaný ihned po udělení právního poučení od dřívějšího prohlášení a na podání zmateční stížnosti trval čís. 3639.

— — — ke vzdání se opravného prostředku není třeba výslovného prohlášení dotyčné osoby, že se opravného prostředku vzdává, nýbrž stačí konkludetní činy (při zmateční stížnosti nastoupení trestu), i konkludentní prohlášení, o němž nelze hledíc k veškerým okolnostem případu pochybovati, že vyjadřuje vůli dotyčné osoby vzdáti se onoho opravného prostředku čís. 3754.

— — — stačí, prohlásil-li obžalovaný, že ohlašuje jen odvolání, nikoliv však zmateční stížnost čís. 3754.

— — — vzdání se opravného prostředku: nelze odvolati čís. 3754, 3768, 4049.

— — — a to ani v řízení porotním, a je pro obhájce závazné čís. 3768.

— — — není podmíněno souhlasem obhájcovým ani předchozí poradou s ním čís. 3768.

— — — zmateční stížnost opovězená a provedená mimo hlavní přelíčení bez jakékoliv součinnosti obžalovaného obhájcem, který se při tom označil za zástupce chudých a který při hlavním přelíčení obžalovaného hájil, ač mu byl výborem advokátní komory pro ně ustanoven za zástupce chudých jiný advokát, — byla opovězena a provedena osobou neoprávněnou, třebaže obžalovaný dodatečně po uplynutí lhůty žádal, by bylo dotyčné podání považováno za dolíčení zmateční stížnosti podané s jeho svolením čís. 3931.

— — — ustanovení prvého odstavce § 44 tr. ř. platí jen pro zvoleného obhájce; působnost obhájce soudem zřízeného jest vyčerpána úkonem, pro který byl zřízen čís. 4022.

— — — zástupce chudých, jenž byl zřízen jen ku provedení opravných prostředků obžalovaným ohlášených, nemohl bez zmocnění obžalovaného vzíti zpět zmateční stížnost obžalovaným ohlášenou s právním účinkem pro obžalovaného čís. 4049.

— — — v tom, že obžalovaný, ohlásiv zmateční stížnost, později sám prohlásil, že trest nastupuje a odvolává se jen z výroku o výši trestu, jest spatřovati zřeknutí se zmateční stížnosti jím opověděné čís. 4049.

— — — zmateční stížnosti lze se vzdáti nejen výslovně, nýbrž i konkludentními činy, podle nichž nelze pochybovati o tom, že se oprávněná osoba zmateční stížností zřekla čís. 4049.

— — — k takovým konkludentním činům náleží i prohlášení obžalovaného, že nastupuje trest napadeným rozsudkem mu uložený a odvolává se jen z výroku o výši trestu čís. 4049.

— — — žádostí, by byl k výkonu trestu delegován jiný soud, nevzdal se obžalovaný po případě zmateční stížnosti již opovězené čís. 4082.

— — — vzdal-li se jeden obžalovaný opravných prostředků, prohlásiv, že trest přijímá, nepozbývá toto prohlášení platnosti ani tím, že obhájce všech obžalovaných ihned po onom prohlášení opověděl zmateční stížnost, neuváděje, za kterého z obžalovaných čís. 4216.

— — — prohlášení odsouzeného, který byl částečně zbaven svéprávnosti (pro pijáctví), že se vzdává opravných prostředků, je platné a závazné, nevyšlo-li na jevo nic, co by nasvědčovalo tomu, že prohlášení nebylo volné nebo že bylo učiněno ve stavu nepříčetném čís. 4317.

— — — jde o provedení opravných prostředků osobou neoprávněnou (§ 1 čís. 1 nov. č. 3/78), provedl-li opovězené při hlavním přelíčení nezl. obžalovaným bez obhájce i jeho jménem advokát, zmocněný otcem, jehož však obžalovaný nezmocnil k tomu, by mu opatřil obhájce k provedení oněch opravných prostředků čís. 4344.

— — — pouhou žádostí o odklad trestu nevzdal se obžalovaný opravných prostředků čís. 4514.

— — **§ 1 čís. 2:** nevyžaduje se, by byl zmateční důvod, jehož se stěžovatel dovolává, označen přímo číselně nebo slovy zákona; stačí, lze-li skutečnost, jež opodstatňuje po případě některý ze zákonných důvodů zmatečnosti, z vývodů stížnosti vyčísti čís. 3479, 3530.

— — — nevadí, že tato byla označena jako odvolání, je-li svým obsahem též provedením zmateční stížnosti čís. 3530.

— — — sborovému soudu prvé stolice náleží odmítnouti zmateční stížnost podle § 1 čís. 2 nov. čís. 3/1878, i když nebyla provedena proto, že obžalovaný nebyl poučen o svém právu vyžádati si přidělení zástupce chudých (§ 41 tr. ř.) čís. 3588.

— — — k provedení zmateční stížnosti nestačí označiti číselně důvod zmatečnosti, nýbrž jest výslovně neb alespoň zřetelným poukazem uvésti skutkovou okolnost, zakládající důvod zmatečnosti (§ 285 tr. ř., § 1 čís. 2 nov. čís. 3/1878) čís. 3855.

— — — **§ 1 čís. 3:** není přípustno podati ve lhůtě podle § 1 čís. 3 novely k tr. ř., určené k doplnění, obsahově změněnou zmateční stížnost čís. 3701.

— — — třídenní lhůta k podpisu zmateční stížnosti advokátem (§ 1 čís. 3 druhá věta nov. čís. 3/1878) je podle § 6 tr. ř. lhůtou nepřekročitelnou; její nedodržení má pro obžalovaného v zápětí ztrátu opravného prostředku zmateční stížnosti čís. 3702.

— — — zákon stanoví úlevu pro osoby nemajetné, připouštěje, by provedení zmateční stížnosti bylo podáno do protokolu okresního soudu ve smyslu druhého odstavce § 81 tr. ř. čís. 3770.

— — — volil-li obžalovaný provedení zmateční stížnosti vlastním podáním, je na něm, by vyhověl všem předpisům zákonným pro tento případ stanoveným. Nezáleží proto na tom, že si nemůže opatřiti podpis obhájce ve smyslu § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 ř. zák., nemaje peněz čís. 3770.

— — — zákonná 8denní lhůta je lhůtou neprodlužitelnou a nepřekročitelnou (§§ 285 a 6 tr. ř.). Proto po jejím bezvýsledném uplynutí je vyloučeno podati zmateční stížnost do protokolu (§ 1 čís. 3 zákona čís. 3/1878 ř. zák.), i přidělíti obhájce chudých k podpisu zmateční stížnosti čís. 4213.

— — — opověď zmateční stížnosti nemusí býti podepsána advokátem čís. 3418.

— — — sborový soud prvé stolice není oprávněn odmítnouti stížnost (dle § 2 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 zák. z roku 1878) do usnesení, jímž byla dle § 1 téhož zákona zamítnuta stížnost zmateční čís. 4736.

— — **§ 1 čís. 3 nov. č. 3/78):** ustanovení § 1 čís. 3 nov. čís. 3/1878 nebylo dosud změněno ani zrušeno; nestanovíc výsadu stavu advokátského, zabezpečuje především v zájmu obžalovaného řádné provedení zmateční stížnosti; netýká se ho ustanovení § 106 úst. list. čís. 4892.

— — **§ 4 čís. 1:** zrušovací soud vyřizuje odvolání spojené se zmateční stížností i tehdy, zavrhne-li zmateční stížnost dle § 4 čís. 1 a § 1 čís. 1 a 2 nov. čís. 3/1878 čís. 482 (3).

— — **§ 5:** pokud lze podle § 5 zákona v neveřejném sezení rozhodnouti, že čin, jehož se obžalovaný dopustil, není zločinem krádeže, nýbrž zločinem podvodu čís. 3641.

— — **§ 6:** v otázce přípustnosti menšinového jazyka při sepsání zmateční stížnosti nepřichází v úvahu předpisy trestního řádu, najmě ustanovení § 6 novely k tr. ř. čís. 3/1878 čís. 4124.

— — — zrušovací soud může podle § 6 nov. č. 3/78 nařídit po případě i opravu (doplnění) protokolu o hlavním přelíčení čís. 4132.

— — **§ 9:** obžalovanému, jehož zmateční stížnost obsahuje tvrzení nepravdivá a přímo vymyšlená, jest uložiti podle § 9 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 pokutu pro svévoli čís. 3569.

— — **na záštitu zákona (§§ 33, 292 tr. ř.):** zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. pro vadnost, jelikož se rozsudek nezabývá základním znakem skutkové podstaty trestného činu (úmyslem způsobiti škodu při podvodu), a proto, že soud nepoužil § 265 tr. ř. a nepostupoval podle ustanovení § 6 čís. 4 zák. o podmíněném odsouzení čís. 3369.

— — — porušení zákona (§ 33 tr. ř.), nebyl-li ke hlavnímu přelíčení předvolán soukromý účastník (§ 47 čís. 3 tr. ř.), a bylo-li užito jako důkazního prostředku spisů (presidiální zprávy soudu), které nebyly při hlavním přelíčení čteny (§ 258 odst. prvý tr. ř.) čís. 3423.

— — — zmateční stížnosti na záštitu zákona nelze použíti proti jakémukoli nesprávnému názoru trestního soudu vysloveného při některém jeho soudním úkonu k jeho odůvodnění, nýbrž jen tehdy, měl-li tento právně pochybený názor v zápětí skutečně i nesprávnost výroku nebo postupu soudu čís. 3597.

— — — porušení zákona (§ 33 tr. ř.) v ustanovení § 11 odst. (1) zák. ze dne 21. března 1929, čís. 31 sb. z. a n., byla-li v trestním příkazu vyslovena ztráta práva volebního čís. 3698.

— — — odvolací soud není oprávněn (§ 470 tr. ř.), by se beze změny v řízení průvodním uchýlil od skutkového zjištění prvního soudu, a nesrovnává se se zákonem (zásada ústnosti a bezprostřednosti), když odvolací soud bez opakování nebo doplnění důkazů dospívá k odchylnému přesvědčení o skutkových okolnostech čís. 3945.

— — — zamítnutí nabídnutého důkazu porušením zásady § 3 tr. ř. nesrovnává se se zákonem (§ 33 tr. ř.) čís. 3945.

— — — další opatření ve smyslu poslední věty § 292 tr. ř. (kromě výroku, že napadeným usnesením nebo postupem, řízením nebo rozsudkem byl porušen zákon) nemá místo v případech, kde by toto opatření bylo ke škodě obžalovaného čís. 3946.

— — — tím, že soud druhé stolice zrušil útraty určující usnesení okresního soudu a mu uložil, by o návrhu soukromého účastníka na usta-

novení útrat zastupování rozhodl až po právoplatném skončení případného civilního sporu, byl porušen zákon v ustanovení § 393 posl. odst. tr. ř. čís. 3946.

— — — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. i pro formální vady (nedostatek důvodů ve smyslu §§ 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.) čís. 3991.

— — — soud není oprávněn zrušiti své vlastní usnesení, jímž proti ustanovení čl. II. rozhodnutí presidenta republiky ze dne 19. října 1928 přiznal odsouzenému bezpodmínečně účinky amnestie; učinil-li tak, porušil zákon v základních zásadách trestního řízení čís. 4103.

— — — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř., vycházel-li z formálně vadných rozsudkových zjištění, any jednak odporovaly spisům (§ 281 čís. 5 tr. ř.), jednak proto, že zamítnutím důkazního návrhu byla porušena zásada trestního řízení, zabezpečujícího obhajobu (§ 281 čís. 4 tr. ř.) čís. 4106.

— — — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. z důvodu zmatku čís. 5 § 281 tr. ř. (rozpor se spisy) čís. 4186.

— — — podle §§ 231, 268, 458 tr. ř. musí býti každý rozsudek veřejně prohlášen; nestalo-li se tak a rozsudek byl doručen stranám jen písemně, byl porušen zákon (§ 33 tr. ř.) v oněch ustanoveních čís. 4276.

— — — šlo-li o rozsudek zprošťující z obžaloby (s nímž se obžalobce spokojil), nelze učiniti opatření podle poslední věty § 292 tr. ř., nýbrž jen vysloviti, že byl nezákonným postupem porušen zákon čís. 4276.

— — — neuznal-li vrchní soud odpuštění za polehčující okolnost ve smyslu § 410 tr. ř., jde o výrok ryze arbitrérní, který nemůže býti podkladem kladného výroku podle §§ 33 a 292 tr. ř. čís. 4575.

Zmatek: při uplatňování relativního zmatku (§ 344 čís. 4 — §§ 247, 170 tr. ř.) ve prospěch obžalovaného je pravidlem, že zmateční stížnosti musí býti vyhověno, jakmile důvod zmatečnosti byl zjištěn; přivádí-li se však k platnosti relativní zmatek v neprospěch obžalovaného, lze zmateční stížnosti vyhověti jen výjimečně, je-li patrno, že porušení formy mohlo míti na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý čís. 3388.

— obžalobce má ve zmateční stížnosti uvésti okolnosti odůvodňující relativní zmatek i v tomto směru (posl. odst. § 344 tr. ř.) čís. 3388, 3523.

— formální zmatek (čís. 6 § 344 tr. ř.) nemůže býti při zrušovacím roku prováděn jinak a šíře, než se stalo v písemném provedení zmateční stížnosti čís. 3411.

— formální zmatečnost (§ 344 čís. 6 tr. ř.) nemůže obžalovaný uplatňovati při zrušovacím roku, nevytýkal-li ji v písemné zmateční stížnosti čís. 3449.

— strana musí skutečnost jí známou a zakládající zmatečnost uplatniti tak včasně, by se předešlo možnému neplatnému procesnímu řízení; opomene-li to, předpokládá se o ní, že se dobrovolně podrobila procesnímu úkonu, o němž jí bylo známo, že nejsou dány jeho zákonné podmínky čís. 3782.

— zmateční stížnost, uplatňujíc hmotněprávní důvod zmatečnosti, je podle zásady § 288 čís. 3 tr. ř. vázána dbáti skutkových předpokladů rozsudku; zda tyto předpoklady jsou správné čili nic, musí zůstati s tohoto hlediska stranou čís. 3887.

— není stíženo zmatečností, vypovídají-li svědci o svých subjektivních dojmech nebo jsou-li na ně tázáni čís. 4011.

— zachování 8denní lhůty § 211 tr. ř. co do obhájce není zabezpečeno pohrůžkou zmatečnosti čís. 4011.

— porušení předpisu § 250 tr. ř. nelze uplatňovati jako zmatek, nemají-li údaje svědků za nepřítomnosti obžalovaného slyšených pro otázku viny významu, nebo byla-li mu dána jinak (při sčelení) možnost, by se k oněm údajům vyjádřil čís. 3449.

— zmateční stížnost při provádění zmatku čís. 9 a) § 281 tr. ř. musí vycházeti **ze souhrnu těch skutečností**, jmenovitě i ze smyslu a významu závadných **výroků**, jak je zjistil závazně (§ 258 a § 288 čís. 3 tr. ř.) nalézací soud a nesmí svémocně hodnotiti výsledky řízení čís. 3585.

— případné porušení § 32 tisk. nov. není ohroženo zmatečností čís. 3560.

— otázka příčinné souvislosti a otázka zavinění (nedbalosti) jsou otázkami smíšenými, takže lze odpověď rozsudku na tu neb onu z nich napadati i po stránce formální (ovšem jen v mezích § 281 čís. 5 tr. ř.), i po stránce právní — ovšem jen dokazováním, že rozsudek nedbal v úvahách o té či oné otázce všech právních hledisek k ní se vztahujících, nebo se v nich řídil hlediskem právně mylným čís. 4265.

— zmatek hmotněprávní je generální prokuratura oprávněna prováděti při zrušovacím líčení odchylně od písemné zmateční stížnosti státního zastupitelství čís. 4616.

— **v řízení kárném** viz tamže.

— **dle § 281 čís. 1 tr. ř.:** nejde ani o důvod zmatečnosti čís. 1 ani čís. 3 § 281 tr. ř., povolal-li soud o své újmě náhradníka za nedostavivšího se kmeta, aniž byl straně přenechal právo jeho volby podle první věty třetího odstavce § 32 tisk. nov. čís. 3560.

— — okolnost, že samosoudce, který provedl hlavní přelíčení a vynesl rozsudek, činil v této věci návrhy jako státní zástupce a byl proto z projednání věci vyloučen (§ 68 čís. 2 tr. ř.), nemůže uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 281 tr. ř. obžalovaný, který, když mu byla ona okolnost samosoudcem sdělena a když byl náležitě poučen, projevil souhlas s tím, by věc byla tímto soudcem projednána čís. 3701.

— — za vyšetřujícího soudce ve smyslu § 68 odst. druhý tr. ř. jest pokládati i toho, kdo prováděl přípravné vyhledávání čís. 3776.

— — strana musí skutečnost jí známou a zakládající zmatečnost uplatniti tak včasně, by se předešlo možnému neplatnému procesnímu řízení; opomene-li to, předpokládá se o ní, že se dobrovolně podrobila procesnímu úkonu, o němž jí bylo známo, že nejsou dány jeho zákonné podmínky čís. 3782.

— — bylo-li obžalovanému již před prvním hlavním přelíčením známo, že předseda v jeho trestní věci předsevzal úkon vyšetřujícího soudce, bylo na něm (posl. věta čís. 1 § 281 tr. ř.), by tuto skutečnost uplatnil ihned na počátku prvního hlavního přelíčení; neučinil-li tak ani on ani jeho obhájce, dali tím najevo, že souhlasí s tím, by dotyčný soudce přes onu procesuální závadu spolupůsobil při hlavním přelíčení a při nápotomním rozhodování, a vzdali se tak, třebas ne výslovně, práva uplatniti zmatečnost čís. 1 § 281 tr. ř. z onoho důvodu, a to s účinností nejen pro první hlavní přelíčení, nýbrž i pro všechna následující, při nichž spolupůsobil dotyčný vyloučený soudce čís. 3782.

— — dokud nebyli všichni soudcové pohromadě, nebyl soud náležitě obsazen, a nemohlo bez zmatečnosti řízení započíti hlavní přelíčení (§ 281 čís. 1 tr. ř.) čís. 3984.

— — nezachování organisačních předpisů, směrodatných pro sestavení sborového soudu (§ 32 zák. o organisaci soudů) nezakládá zmatek čís. 1 § 281 tr. ř. čís. 4218.

— — předpis § 68 ve spojení s § 281 čís. 1 tr. ř. je právem formálním; neuvědomění si jeho významu jde na vrub obžalovaného čís. 4581.

— — práva uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., že se rozhodování zúčastnil soudce podle poslední věty § 68 tr. ř. vyloučený, pozbyl podle poslední věty § 281 čís. 1 tr. ř. po případě obžalovaný, opomenuvší okolnost tu uplatňovati, ač byl přítomen líčením, jichž se soudce ten zúčastnil čís. 4581.

— — byl-li někdo obžalován nejen z trestných činů, jež jsou proviněním ve smyslu § 3 zák. čís. 48/1931, ale i z pokračování v těchto trestných

činech po dosažení 18. roku svého věku, nastal takový souběh trestných činů, který vykročil z mezí § 28 (2) a tím i z dosahu odchylek, platných podle druhé hlavy zákona o trestním soudnictví nad mládeží pro trestní řízení proti mladistvým, najmě i co do zvláštního senátu mládeže a nelze uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., že i pro ona provinění vynesl rozsudek místo tohoto senátu nalézací soud v obyčejném sestavení čís. 4598.

— — nezachování předpisů směrodatných pro sestavení senátu sborového soudu (§ 18 tr. ř., § 32 zák. o org. soudů) není zmatkem čís. 1 § 281 tr. ř. čís. 4598.

— — byl-li obviněný vydán pravoplatně v obžalovanost, nelze ani z důvodů místních ani z důvodů věcných dodatečně napadati příslušnost soudu, který je podle obžaloby povolán provésti hlavní přelíčení; námitku, že příslušným byl soud porotní, nelze uplatňovati ani s hlediska čís. 1 ani s hlediska čís. 6 § 281 tr. ř. čís. 4598.

— — v tom, že se trestní řízení proti mladistvému konalo před soudem příslušným podle § 13 tr. ř., nikoliv před senátem mládeže ve smyslu § 30 zák. čís. 48/1931, není zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., stalo-li se tak proto, že nadřízený soud nařídil ve smyslu § 41 (2) cit. zák. společné řízení před oním soudem čís. 4809.

— — okolnosti, že mu nebyl zřízen po rozumu § 6 zák. čís. 471/1921 obhájce k podání odporu, nemůže se dovolávati jako zmatku čís. 1 § 281 tr. ř. obžalovaný, který — ač byl při hlavním přelíčení osobně přítomen a viděl, že se věc projednává před samosoudcem — ihned se proti tomu neohradil čís. 4812.

— **dle § 281 čís. 2 tr. ř.:** přečtení illegálního tiskopisu, na jehož obsahu je vybudována obžaloba, přes ohražení se obžalovaného, není zmatečností ani podle čís. 2 ani podle čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 3452.

— — ve spisech o předchozích trestech nejde o spis, osvědčující neplatný úkon vyhledávací nebo vyšetřovací, jehož čtení při hlavním přelíčení má na zřeteli § 281 čís. 2 tr. ř. čís. 3534.

— — trestní oznámení, třebas se týkalo případu s trestní věcí nesouvisejícího a obžalovaný — vydaný německými úřady pro určitý trestný čin — ve směru tohoto vůbec nebyl vyslýchán, není spisem o úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím po zákonu neplatném (§§ 281 čís. 2, 344 čís. 3 tr. ř.); předpisy §§ 88 a 89 tr. ř. nepřicházejí tu v úvahu čís. 3700.

— — ustanovení § 281 čís. 3 tr. ř. předpokládá porušení (zanedbání) předpisu při hlavním přelíčení před soudním sborem, který vynesl rozsudek; byl-li při tomto přelíčení čten zápis o výpovědi svědka, který byl do přísahy vzat a vyslýchán při prvním hlavním přelíčení před soudním sborem jiného složení, ač jeho přísaze bránil předpis § 170 tr. ř., bylo by to lze uplatňovati jako zmatek čís. 2 § 281 tr. ř., s úspěchem však jen, žádal-li stěžovatel, by soud ještě před čtením oné výpovědi prohlásil, že přísaha je neplatná čís. 4325.

— — úkony vyhledávacími a vyšetřovacími jsou, jak plyne z předpisů §§ 88, 89, 93 tr. ř. — jen úřední jednání, která spadají do oboru soudcovské činnosti, najmě činnosti vyšetřujícího soudce — výslech svědků a obviněných, ohledání a domovní prohlídka — třeba nebyly předsevzaty samým vyšetřujícím soudcem, nýbrž soudcem vyhledávacím (§ 90 tr. ř.) nebo dožádaným (§ 93 tr. ř.) nebo na jejich místě bezpečnostním úřadem (§ 88 tr. ř.) čís. 4598.

— — neplatným podle zákona je vyhledávací nebo vyšetřovací úkon, byl-li předsevzat proti zákonnému zákazu (viz na př. § 71 a § 120 tr. ř.), nebo nebyl-li před jeho předsevzetím (viz na př. poslední větu § 152 tr. ř.) nebo po jeho předsevzetí (viz na př. poslední větu § 88 tr. ř.) zjednán předpoklad zákonem nařízený a stanoví-li zákon na nešetření zákazu nebo nezjednání předpokladu následek neplatnosti úkonu čís. 4598, 4849.

— — pod pojem »vyšetřovací (vyhledávací) úkon po zákonu neplatný« po rozumu § 281 čís. 2 tr. ř. nespadá informace, uvádějící poznatky, jež učinil v oboru své působnosti úřad od soudu různý čís. 4598.

— — nejde o zmatek čís. 2 § 281 tr. ř., byl-li při hlavním přelíčení přes ohražení stěžovatele přečten posudek policejního ředitelství o činnosti spolku čís. 4849.

— **dle § 281 čís. 3 tr. ř.:** výpočet předpisů, jichž nezachování jest zmatkem, jest v § 281 čís. 3 tr. ř. výčetný; nespadá sem nešetření nebo porušení předpisů §§ tr. ř., které nejsou v § 281 čís. 3 tr. ř. citovány, ani těch, které tam sice jsou uvedeny, ohledně nichž však není v dotčených §§ výslovně stanoveno, že jest jich dbáti pod zmatečností čís. 3579.

— — není (§ 281 čís. 3 tr. ř.) zákonného předpisu, který by zakazoval čtení spisů o předchozích trestech obžalovaného s výslovnou pohrůžkou zmatečnosti čís. 3534.

— — nejde o porušení předpisů §§ 118, 120, 247, 248 a 252 tr. ř. a o zmatek čís. 3 ani čís. 4 § 281 tr. ř., byl-li při hlavním přelíčení přítomen a vypovídal jeden z obou znalců, podavších posudek společný a srovnalý, od něhož se v ničem neuchýlil (druhý znalec nemohl se pro nemoc dostaviti) čís. 3587.

— — nejde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř., ponechává-li rozsudek nerozhodnuté, při kterém ze dvou odporujících si svědectví obžalovaný křivě vypovídal, uznávaje ho vinným alternativně, třebaže při prvém výslechu vypovídal přísežně, při druhém (hlavním přelíčení) však pod přísahou, byl-li trest vyměřen podle § 202 tr. zák., nikoliv podle § 204 tr. zák. čís. 4287.

— — ustanovení § 281 čís. 3 tr. ř. předpokládá porušení (zanedbání) předpisu při hlavním přelíčení před soudním sborem, který vynesl rozsudek; byl-li při tomto přelíčení čten zápis o výpovědi svědka, který byl do přísahy vzat a vyslýchán při prvním hlavním přelíčení před soudním sborem jiného složení, ač jeho přísaze bránil předpis § 170 tr. ř., bylo by to lze uplatňovati jako zmatek čís. 2 § 281 tr. ř., s úspěchem však jen, žádal-li stěžovatel, by soud ještě před čtením oné výpovědi prohlásil, že přísaha je neplatná čís. 4325.

— — nevyhovění žádosti o zřízení zástupce chudých (§ 41 odst. 3 tr. ř.) nezakládá zmatek (§ 281 čís. 3 tr. ř.) čís. 3919.

— — připuštění koho za soukromého účastníka bez zákonných předpokladů § 47 tr. ř. není zmatkem ani čís. 3 ani čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 4048.

— — předpis § 118 tr. ř. (v doslovu zák. čís. 107/1927) o slyšení dvou znalců není chráněn zmatečností čís. 3 § 281 tr. ř., jest však ve službách zásady § 3 tr. ř., chráněné i hlediskem čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 4245.

— — šetření předpisů §§ 118, 135 tr. ř. zákon neukládá výslovně pod neplatností (arg. § 281 čís. 3 tr. ř., jenž necituje §§ 118 a 135 tr. ř.) čís. 3789.

— — porušení předpisů §§ 120 druhá věta, 126, 222 druhý odstavec tr. ř. není zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 3412.

— — porušení předpisu posl. věty § 120 tr. ř. není ohroženo zmatečností (§ 281 čís. 3 tr. ř.) čís. 3955.

— — předpis § 134 tr. ř. nenáleží mezi ony předpisy trestního řádu, jichž porušení nebo zanedbání zakládá důvod zmatku podle čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 3536.

— — důvod zmatečnosti podle čís. 3 § 281 tr. ř., ježto obsílka k hlavnímu přelíčení nebyla doručena obžalovanému, nýbrž jeho matce, již mu obsílka před hlavním přelíčením dodána nebyla, nelze uplatňovati (posl. odst. § 281 tr. ř.), dověděl-li se obžalovaný o hlavním přelíčení tak včasně, že se přes to mohl k němu dostaviti čís. 3467.

— — výtka obžalovaného, že doručená mu obsílka k hlavnímu přelíčení nezněla na správný den, nýbrž na den pozdější, napovídá zmatečnost podle § 281 čís. 3 tr. ř. pro porušení § 221 tr. ř. čís. 3557.

— — jest lhostejno, zda lhůta § 221 tr. ř. k přípravě hlavního přelíčení stačila, rozhodným jest jen, by byla dodržena čís. 3827.

— — zachování 8denní lhůty § 221 tr. ř. co do obhájce není zabezpečeno pohrůžkou zmatečnosti čís. 4011.

— — předpis prvého odstavce § 247 tr. ř., že svědci mají býti vyslýcháni v přítomnosti obžalovaného, není pod sankcí zmatečnosti (čís. 3 § 281 tr. ř.) čís. 3490.

— — vyloučení veřejnosti hlavního přelíčení je zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. jen, došlo-li k němu bez formálního usnesení soudu nebo z důvodu v § 229 tr. ř. neuvedeného čís. 4598.

— — zmatečnosti je ohroženo jen porušení předpisu druhého odstavce § 247 tr. ř. (§ 281 čís. 3 tr. ř.) čís. 3544.

— — nejde o zmatek čís. 3 § 281 tr. ř. pro porušení předpisu § 248 tr. ř., nebyl-li obžalovaný po výslechu svědka tázán, má-li k výpovědi té co připomenouti, ani, zaznamenal-li zápis o místním ohledání (o hlavním přelíčení, konaném na místě souzeného skutku) udání obžalovaného neúplně a nesprávně (§ 271 tr. ř.) čís. 3579.

— — vady tohoto druhu nelze uplatniti a odstraniti v zrušovacím řízení, nýbrž žádostí o doplnění a o opravu zápisu o hlavním přelíčení u soudu prvé stolice čís. 3579.

— — porušení předpisu § 250 tr. ř. nelze uplatňovati jako zmatek, nemají-li údaje svědků za nepřítomnosti obžalovaného slyšených pro otázku viny významu, nebo byla-li mu dána jinak (při sčelení) možnost, by se k oněm údajům vyjádřil čís. 3449.

— — porušení předpisu § 260 tr. ř., neobsahuje-li rozsudek v obnoveném řízení výměru trestu pro soukromožalobní činy (obžalovaný byl novým rozsudkem zproštěn pro veřejnožalobní čin) čís. 3680.

— — nalézací soud vyhradiv v rozsudku při hlavním líčení prohlášeném výrok o tom, zda radiotelefonní zařízení propadá ve prospěch státu či nikoli, pozdějšímu rozhodnutí, porušil při hlavním přelíčení předpis § 260 čís. 3 tr. ř., jehož šetřiti zákon výslovně ukládá pod neplatností, a tím zatížil svůj rozsudek ve výroku o trestu zmatkem podle § 281 čís. 3 tr. ř. čís. 4877.

— — porušení předpisu § 271 tr. ř. je zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. jen, nebyl-li o hlavním přelíčení sepsán vůbec protokol čís. 4132.

— — každé zásilce, která má býti doručena ve věcech trestních, nutno připojiti zpáteční lístkek (§ 7 min. nař. z 15. dubna 1902, čís. 74 ř. zák.); nestalo-li se tak a byla-li obsílka k hlavnímu přelíčení dána do jedné obálky s jiným usnesením, jde po případě o porušení předpisu § 427 tr. ř. a zmatek čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 3544.

— — uplatňuje-li obžalovaný ve formě »odporu«, že nebyl k hlavnímu přelíčení řádně obeslán, uplatňuje tím zmatek podle § 281 čís. 3 tr. ř. pro porušení předpisu § 427 tr. ř.; nezáleží na tom, že byl opravný prostředek mylně označen, záleží na věcném jeho obsahu čís. 3718.

— — jde o porušení předpisu prvého odstavce § 427 tr. ř. (§ 281 čís. 3 tr. ř.), konalo-li se hlavní přelíčení v nepřítomnosti obžalovaného, který byl vyslechnut před hlavním přelíčením jen o přestupku podle § 335 tr. zák., ne však o obvinění v obžalobě, že šlo o opomenutí za okolností zvláště nebezpečných (§ 337 tr. zák.) čís. 4394.

— — účel ustanovení prvé věty § 32 (1) tisk. nov.; porušení předpisu toho není zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 4551.

— — porušení předpisu § 23 tisk. nov. tím, že nebyl k hlavnímu přelíčení obeslán i vydavatel i vlastník periodického časopisu, není zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 3774.

— **dle § 281 čís. 4 tr. ř.:** soud jest povinen připustiti navržené důkazy jen, lze-li aspoň s jistou pravděpodobností očekávati, že slibují nějaký konkrétní výsledek a že přispějí k objasnění věci; pokud tomu tak není, byla-li věc — zejména co do totožnosti osoby pachatelovy — provedenými důkazy již dostatečně a způsobem vylučujícím jakoukoliv pochybnost objasněna čís. 3393.

— — příčilo by se zásadě § 3 tr. ř., držeti se formalisticky přesného doslovu návrhu, je-li smysl návrhu podle jeho odůvodnění nepochybný čís. 4161.

— — nalézací soud nemusí přihlížeti k návrhům, směřujícím k tomu, by dalším šetřením byl teprve získán průvodní materiál, by se výslechem svědků teprve zjistilo, zda mohou ve směrech v návrzích naznačených učiniti nějaké závažné údaje buď ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného čís. 3760.

— — k výtkám s hlediska formálního důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 4 tr. ř. lze přihlížeti jen, pokud a jak jest obsah návrhů osvědčen protokolem o hlavním přelíčení, osvědčujícím podle § 271 odst. 1 tr. ř. všechny návrhy stran a rozhodnutí o nich čís. 3789.

— — státní zástupce, uplatňuje relativní zmatek (čís. 4 § 281 tr. ř.), je povinen uvésti okolnosti, z nichž by bylo patrno, že a proč porušení formy mohlo míti na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý (posl. odst. § 281 tr. ř.) čís. 3388, 3523.

— — ani soukromý obžalobce nemůže uplatňovati zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nevyhradil-li si po zamítnutí průvodních návrhů zmateční stížnost čís. 3541.

— — vzhledem k zásadě kontinuity, vyslovené v §§ 273 až 276 tr. ř., jest na soudu, by návrh na odročení hlavního přelíčení zkoumal zejména i po té stránce, zda provedení navržených důkazů s pravděpodobností slibuje úspěch v zájmu rozhodnutí věci čís. 3789.

— — nejde o zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nebylo-li rozhodnuto o návrhu na odročení hlavního přelíčení za účelem spojení souzené věci s dalšími oznámenými případy (§ 263 tr. ř. a contr.) čís. 3827.

— — obžalovaný (obhájce) smí činiti průvodní návrhy i po předsedově prohlášení o skončení průvodního řízení, a to až do okamžiku, kdy se soudní dvůr odebral do poradní síně, by se usnesl o rozsudku čís. 3842.

— — zamítnutí nabídnutého důkazu porušením zásady vyslovené v § 3 tr. ř. nesrovnává se se zákonem (§ 33 tr. ř.) čís. 3946.

— — ustoupil-li státní zástupce od obžaloby pro zločin zabití podle § 140 tr. zák., a podal novou obžalobu jen pro zločin těžkého uškození na těle podle § 143 tr. zák., stalo se tak ve prospěch obžalovaného, který nemůže proto uplatňovati zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., pro nevyhovění jeho návrhu, by bylo ustanoveno hlavní přelíčení o původní obžalobě před soudem porotním (posl. odst. § 281 tr. ř.) čís. 3749.

— — předpisy trestního řádu pro hlavní přelíčení jsou ovládány zásadou ústnosti a bezprostřednosti, jejímž důsledkem jest jednak, že nejen členové nalézacího soudu, nýbrž i strany mohou vyslýchaným osobám dávati otázky podle § 249 tr. ř., jednak že nalézací soud jest povinen dbáti výjimky z této zásady, stanovené v § 252 tr. ř. čís. 3767.

— — jde o porušení této zásady (§ 281 čís. 4 tr. ř.), dal-li nalézací soud přes odpor obžalovaného přečísti protokol svědka, jehož osobní předvolání k hlavnímu přelíčení státní zástupce v obžalobě navrhoval, avšak, když se svědek nedostavil, navrhl přečtení jeho protokolu čís. 3767.

— — přečtení illegálního tiskopisu, na jehož obsahu je vybudována obžaloba, přes ohražení se obžalovaného, není zmatečností ani podle čís. 2 ani podle čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 3452.

— — porušení předpisu § 134 tr. ř. nezakládá sice zmatek čís. 3 § 281 tr. ř., lze je však po případě uplatňovati s hlediska čís. 4 § 281 tr. ř. Mož-

nost, že obhajoba obžalovaného dozná újmy, je na snadě v každém případě, v němž byl vyšetřováním jeho duševního stavu pověřen jediný lékař; onen předpis nečiní rozdílu co do závažnosti skutku mezi jednotlivými případy čís. 3536.

— — nejde o porušení předpisů §§ 118, 120, 247, 248 a 252 tr. ř. a o zmatek čís. 3 ani čís. 4 § 281 tr. ř., byl-li při hlavním přelíčení přítomen a vypovídal jeden z obou znalců, podavších posudek společný a srovnalý, od něhož se v ničem neuchýlil (druhý znalec nemohl se pro nemoc dostaviti) čís. 3587.

— — výrok o trestu a výrok o podmíněném odsouzení lze napadati také formálními důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4 a 5 tr. ř., avšak jen v mezích naznačených v § 283 tr. ř., totiž jen potud, pokud uplatňovaný formální důvod zmatečnosti slouží jen k dolíčení předpokladů hmotněprávního zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř., jímž lze napadati výroky rozsudku o trestu a o podmíněném odsouzení čís. 3616.

— — okolnost, že soud přes odpor stran vyloučil podle § 57 tr. ř. řízení proti spoluobžalovanému, není zmatkem čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 3620.

— — skutečnost, že usnesením soudu byl připuštěn kdo jako zástupce osoby (pozůstalosti), která se k trestnímu řízení do počátku hlavního přelíčení nepřipojila (§ 47 odst. prvý tr. ř.) přes odpor obhájce obžalovaného, lze uplatňovati jako zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. jen, lze-li prokázati, že onen mezitímní nález byl obhajobě na újmu čís. 3652.

— — pokud byl nevyhověním návrhu na přibrání dalšího znalce místo znalce, který pozbyl způsobilosti, by mohl býti jako znalec při hlavním přelíčení vyslechnut, přivoděn zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 4242.

— — předpis § 118 tr. ř. (v doslovu zák. čís. 107/1927) o slyšení dvou znalců není chráněn zmatečností čís. 3 § 281 tr. ř., jest však ve službách zásady § 3 tr. ř., chráněné i hlediskem čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 4245.

— — pokud jde o zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nevyhověl-li soud návrhu na slyšení soudních znalců lékařů o tom, že obžalovaný trpí opilostí, že, napije-li se alkoholu, ochabují jeho inteligence a jeho intelektuální schopnosti, že vnímá (v takových případech) svoje okolí, není si však vědom svého jednání a jeho následků, a že to je v souvislosti s úrazem na hlavě, který kdysi utrpěl čís. 4246.

— — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř., vycházel-li z formálně vadných skutkových zjištění, any jednak odporovaly spisům (§ 281 čís. 5 tr. ř.), jednak proto, že zamítnutím důkazního návrhu byla porušena zásada trestního řízení, zabezpečující obhajobu (§ 281 čís. 4 tr. ř.) čís. 4106.

— **dle § 281 čís. 5 tr. ř.:** ustanovení § 281 čís. 5 tr. ř. týká se výlučně výroku o skutečnostech a uplatňováním vad tam uvedených domáhá se stížnost toho, by byl na místě skutkového děje, zjištěného v napadeném rozsudku — zrušením rozsudku a opětným projednáním věci soudem prvé stolice — zjednán jiný, stěžovateli příznivější skutkový podklad právních úvah o trestnosti (beztrestnosti) zažalovaného skutku, — kdežto předmětem ustanovení čís. 9 písm. a) i b) § 281 tr. ř. jsou výlučně právní názory, jimiž se napadený rozsudek řídí, a uplatňování zvláštních důvodů tam uvedených směřuje — provádí-li je stížnost po zákonu — k tomu, by srovnáním zákona s nezměněným skutkovým dějem v rozsudku zjištěným bylo dosaženo jiného úsudku o právním významu tohoto děje, než ke kterému dospěl v rozsudku nalézací soud čís. 3392.

— — tytéž vývody nemohou býti zákonným prováděním toho i onoho důvodu zmatečnosti čís. 3392.

— — vady uvedené v § 281 čís. 5 tr. ř. způsobují zmatečnost rozsudku jen, dotýkají-li se skutečností rozhodných čís. 3392.

— — zmatek čís. 5 a 11 § 281 tr. ř., povoleno-li podmíněné odsouzení pominutím okolnosti je podle § 2 zák. o podmíněném odsouzení vylučující čís. 3491, 4797.

— — plyne-li jsoucnost oné pominuté okolnosti (dřívější potrestání) z obsahu veřejné listiny při hlavním přelíčení přečtené (trestního lístku), může zrušovací soud k ní přihlížeti a učiniti ji podkladem přezkoumání rozsudku s hlediska věcného zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 3491.

— — úvahy o tom, jaký jest význam prominutí trestu milosti presidenta republiky a osvědčení se odsouzence jednak s hlediska § 46 b) tr. zák., jednak s hlediska § 1 zákona o podmíněném odsouzení, jsou výronem právně posuzující činnosti soudu, k jejímž výsledkům se zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. nevztahuje, jednaje jen o výroku o skutečnostech, o výsledcích činnosti skutkově zjišťovací čís. 3534.

— — správnost a pravdivost projevu ve formě úsudku lze dokazovati jenom důkazem pravdivosti návětí, na jejichž základě byl úsudek učiněn. O tom, zda tyto návěty ospravedlňují pronesené výtky, rozhoduje soud podle svého volného uvážení podle § 258 tr. ř. Pokusem, odporovati tomuto hodnocení průvodních výsledků nalézacím soudem v rozsudku, zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. uplatniti nelze, zejména jako rozpor spisový tehdy ne, není-li napadený výrok rozsudku reprodukcí obsahu listiny, nýbrž závěrem soudu ze souhrnu provedených průvodů čís. 3567.

— — výrok o trestu a výrok o podmíněném odsouzení lze napadati také formálními důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4 a 5 tr. ř., avšak jen v mezích naznačených v § 283 tr. ř.. totiž jen potud, pokud uplatňovaný formální důvod zmatečnosti slouží jen k dolíčení předpokladů hmotněprávního zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř., jímž lze napadati výroky rozsudku o trestu a o podmíněném odsouzení čís. 3616.

— — jde o zmatek čís. 5, 11 § 281 tr. ř., přiznal-li nalézací soud obžalovanému podmíněné odsouzení, přehlédnuv, že byl již odsouzen pro krádež, při čemž vyslovena ztráta práva volebního (§ 2 zák. čís. 562/1919); byloť tímto výrokem vysloveno i, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 4797.

— nedostatek důvodů: uvádí-li sice rozsudek pro výrok důvody, avšak jen důvody takové, které výrok logicky neospravedlňují, rovná se takové jen formální odůvodnění výroku o rozhodné skutečnosti úplnému nedostatku důvodů po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř. čís. 3458.

— — požadavkům zákona (§§ 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.) není vyhověno, uvádí-li rozsudek jen zdroje svého poznání, aniž se jejich obsahem v rozsudku obírá a podrobuje jej zákonnému zkoumání a hodnotění; nestačí ani poukaz na rozsudkový výrok čís. 3684.

— — aby vyhověl předpisu § 260 čís. 2 a § 270 čís. 5 tr. ř. (v doslovu zákona čís. 1/1920) jest nalézací soud pod následky zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. povinen v rozsudku stručně, avšak určitě uvésti, které skutečnosti a z jakých důvodů považoval za dokázané nebo za nedokázané; při deliktech verbálních pak do oboru této skutkově zjišťovací činnosti vyhražené soudům nalézacím spadá především zjištění doslovu (znění, textu) souzeného projevu a dále i výklad projevu, určení, jaký byl smysl, význam, dosah, směr, účel a předmět projevu čís. 3689.

— — aby bylo vyhověno předpisu § 270 čís. 5 tr. ř. a uvarováno se výtky neúplnosti rozhodovacích důvodů nebo nedostatku důvodů ve smyslu čís. 5 § 281 tr. ř., není nezbytně zapotřebí, by v rozhodovacích důvodech bylo zvláště a podrobně uvažováno o každém jednotlivém průvodním prostředku a o každé jednotlivé skutečnosti, nýbrž stačí, má-li rozsudkový závěr dostatečnou oporu v souhrnu výsledků hlavního přelíčení čís. 3785.

— — nedostatek důvodů je tu, jestliže rozsudek neuvádí pro výrok o určité rozhodné skutečnosti žádné důvody čís. 3795, 3824.

— — zmatku podle § 281 čís. 5 tr. ř. pro chybící důvody lze se dovolávati jen výtkou, že pro zjištění rozhodující skutečnosti nejsou v rozsudku vůbec uvedeny důvody, nikoli i, že se uvedené důvody jeví stěžovateli nepostačitelnými čís. 3824, 4178.

— — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. i pro formální vady (nedostatek důvodů ve smyslu §§ 270 čís. 5, 281 čís. 5 tr. ř.) čís. 3991.

— — zmatek podle § 281 čís. 5 tr. ř. pro chybění důvodů je dán jen, nejsou-li pro zjištění soudu a pro jeho přesvědčení o vině nebo nevině obžalovaného žádné důvody, nebo důvody nehovící pravidlům logiky. Není však dán, zdají-li se důvody ty býti stěžovateli nedostatečnými čís. 4178.

— — z prostého předpokladu pachatelova rozčilení lze usouditi stejně i na nedostatek zlého úmyslu, i na zlý úmysl; proto se pouhý předpoklad rozčilení pro závěr o nedostatku zlého úmyslu rovná naprostému nedostatku důvodů po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř. čís. 4463.

— nejasnost: výrok rozsudku je nejasný, je-li o rozhodných skutečnostech nesrozumitelný nebo připouští různý výklad čís. 3795.

— — nejde o rozpor se spisy ani o nejasnost ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., pominul-li rozsudek mlčením údaje posudku, jimiž soudní lékařská rada nemění nic na smyslu svého posudku, jímž vyloučila vyviňující důvody podle § 2 a), b), c) tr. zák., jehož obsah je v rozhodovacích důvodech reprodukován, nýbrž jen jimi zdůrazňuje, že jest na nalézacím soudu, by posudek o duševním stavu obžalovaného hodnotil a podle toho řešil otázku příčetnosti obžalovaného, a že není úkolem znalců lékařů usilovati o to, »by případná zastaralost ustanovení § 129 I b) tr. zák. byla nahrazena jiným názorem, který by byl cítění dnešní společnosti přiměřenějším«, nýbrž že případná náprava v tomto směru mohla by býti zjednána zákonodárcem (změnou ustanovení § 129 I b) tr. zák.) nebo soudy (změnou výkladu onoho ustanovení zákona) čís. 4090.

— — rozsudek, jímž obžalovaný (§ 199 a) tr. zák.) uznán vinným alternativně, není nejasný ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., ani zmatečný podle čís. 7, čís. 8 nebo čís. 10 § 281 tr. ř. čís. 4287.

— neúplnost: není neúplností rozsudku s hlediska čís. 5 § 281 tr. ř., nepřihlížel-li nalézací soud, uvažuje o tom, zda nastalo promlčení podle § 40 tisk. zák., k tomu, že spis nedopatřením přišel do nepravého oddělení čís. 3912.

— — zmatečnost rozsudku pro neúplnost výroku nalézacího soudu předpokládá, že se neúplnost dotýká skutečnosti rozhodné čís. 4087, 4595.

— — pokud nejde o neúplnost (§ 281 čís. 5 tr. ř.), omezil-li se soud vzhledem k ustanovení § 165 soudní instrukce na citaci řadových čísel zabavovacích nálezů čís. 4096.

— — shledal-li soud v jednání, kvalifikovaném obžalobou jako zločin § 81 tr. zák., jen urážku skutkem, jest povinen učiniti skutkové zjištění i ohledně okolností, podmiňujících podle druhého odstavce § 313 tr. zák. použití vyšší trestní sazby; neučinil-li tak, nehodnotiv svědeckou výpověď v tomto směru, jde o vadu neúplnosti rozsudku podle § 281 čís. 5 tr. ř., sloužící k dolíčení předpokladu zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 4184.

— — výklad souzeného projevu může býti úplný jen, není-li smysl, význam, dosah, směr a účel projevu určen jen podle ojedinělých, ze souvislosti vytržených vět, nýbrž zároveň s toho hlediska, že jednotlivé věty jsou články logicky souvislého celku; porušení této zásady je ohroženo zmatečností neúplnosti ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř. čís. 4256.

— — ona zásada není porušena, uvádí-li rozsudek při rozboru projevu s hlediska toho kterého dotčeného ustanovení zákona (na ochranu republiky) zvláště závadné věty projevu bezprostředně po sobě, po případě v jiném pořadí, než ve kterém byly proneseny čís. 4256.

— — vada neúplnosti soudního výroku podle čís. 5 § 281 tr. ř. způsobuje zmatečnost rozsudku jen, mají-li opomenuté výsledky hlavního přelíčení nebo třeba skutečnosti jimi napovězené význam rozhodný čís. 4595.

— rozpor se spisy: ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř. předpokládá nesprávnou reprodukci obsahu protokolů nebo listin u spisů jsoucích v rozhodovacích důvodech čís. 3567.

— — správnost a pravdivost projevu ve formě úsudku lze dokazovati jenom důkazem pravdivosti návětí, na jejichž základě byl úsudek učiněn. O tom, zda tyto návěty ospravedlňují pronesené výtky, rozhoduje soud podle svého volného uvážení podle § 248 tr. ř. Pokusem, odporovati tomuto hodnocení průvodních výsledků nalézacím soudem v rozsudku, zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. však uplatniti nelze, zejména však jako rozpor spisový tehdy ne, není-li napadený výrok rozsudku reprodukcí obsahu listiny, nýbrž závěrem soudu ze souhrnu provedených průvodů čís. 3567.

— — rozpory, které mohou podle § 281 čís. 5 tr. ř. býti zmatkem, musí býti v rozsudku napadeném; nestačí možný rozpor mezi tímto rozsudkem a mezi případným výsledkem ve vyloučeném řízení čís. 3620.

— — vada rozporu se spisy (§ 281 čís. 5 tr. ř.) předpokládá podstatný rozpor mezi údaji rozhodovacích důvodů a obsahem protokolů o soudních seznáních nebo listin při soudních spisech se nalézajících a skutečným obsahem těchto protokolů nebo listin. Podstatným je však takový rozpor jen, týká-li se rozhodné skutečnosti čís. 3795.

— — nejde o rozpor se spisy ani o nejasnost ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., pominul-li rozsudek mlčením údaje posudku, jimiž soudní lékařská rada nemění nic na smyslu svého posudku, jímž vyloučila vyviňující důvody podle § 2 a), b), c) tr. zák., jehož obsah je v rozhodovacích důvodech reprodukován, nýbrž jen jimi zdůrazňuje, že jest na nalézacím soudu, by posudek o duševním stavu obžalovaného hodnotil a podle toho řešil otázku příčetnosti obžalovaného, a že není úkolem znalců lékařů usilovati o to, »by případná zastaralost ustanovení § 129 I b) tr. zák. byla nahrazena jiným názorem, který by byl cítění dnešní společnosti přiměřenějším«, nýbrž že případná náprava v tomto směru mohla by býti zjednána zákonodárcem (změnou ustanovení § 129 I b) tr. zák.) nebo soudy (změnou výkladu onoho ustanovení zákona) čís. 4090.

— — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř., vycházel-li z formálně vadných skutkových zjištění, any jednak odporovaly spisům (§ 281 čís. 5 tr. ř.), jednak proto, že zamítnutím důkazního návrhu byla porušena zásada trestního řízení, zabezpečujícího obhajobu (§ 281 čís. 4 tr. ř.) čís. 4106.

— — zrušení rozsudku podle § 33 tr. ř. z důvodu zmatku čís. 5 § 281 tr. ř. (rozpor se spisy) čís. 4186.

— — projevy volného přesvědčení soudu, k němuž soud dospěl volnými úvahami o celé průvodní látce a též o výpovědích svědků, rozsudkem správně reprodukovaných (závěry soudu) nehodí se k přímému porovnání se spisy, s nimiž lze s hlediska čís. 5 § 281 tr. ř. porovnati jen, co jest rozsudkem uvedeno jako obsah listiny nebo soudní výpovědi čís. 4196.

— — jde o zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. (rozpor se spisy), nabyl-li soud přesvědčení o vině na základě svědecké výpovědi osoby slyšené jen jako obviněný, jejíž protokol byl podle § 252 čís. 1 tr. ř. čten čís. 4321.

— vnitřní rozpor: rozsudku podle čís. 5 § 281 tr. ř. předpokládá různá neshodná skutková zjištění, ne však neshodné právní dedukce, vyplývající z názoru soudu na podstatu zlého úmyslu čís. 3681.

— — vnitřní rozpor po rozumu § 281 čís. 5 tr. ř. předpokládá takovou neshodu dvou skutkových zjištění rozsudkových, že podle zákonů logického myšlení nemohou vedle sebe obstáti čís. 3795.

— **dle § 281 čís. 6 tr. ř.:** výrok nalézacího soudu podle § 6 prov. nař. k tiskové novele lze napadati jen zmateční stížností (z důvodu § 281 čís. 6 tr. ř.), nikoliv samostatnou stížností na vrchní soud čís. 3501.

— — byl-li obviněný vydán právoplatně v obžalovanost, nelze ani z důvodů místních ani z důvodů věcných dodatečně napadati příslušnost soudu,

který je podle obžaloby povolán provésti hlavní přelíčení; námitku, že příslušným byl soud porotní, nelze uplatňovati ani s hlediska čís. 1 ani s hlediska čís. 6 § 281 tr. ř. čís. 4598.

— — i když soud zkoumá svou nepříslušnost podle § 261 tr. ř., musí se obmeziti výlučně na činy do obžaloby pojaté, přihlížeje ovšem i ke změnám a doplňkům, jichž doznal obžalobou stíhaný skutek okolnostmi vyšlými najevo při hlavním přelíčení čís. 4659.

— — není třeba, by soud, vyslovuje se o nepříslušnosti, měl po ruce plný důkaz viny trestným činem, o němž rozhodnouti jest soudu porotnímu čís. 4659.

— — nakolik jde o zmatek čís. 6 § 281 tr. ř., prohlásil-li se krajský soud podle § 261 tr. ř. nepříslušným k projednání obžaloby pro zločin podle § 132 tr. zák., maje za to, že jde o zločin podle § 125 tr. zák. čís. 4659.

— **dle § 281 čís. 7 tr. ř.:** důvody rozsudku tvoří s výrokem jeden celek; pokud stačí (§ 281 čís. 7 tr. ř.), přihlíží-li soud ke kvalifikaci trestnosti obsahu tiskopisu v určitém směru v důvodech, aniž se o ní zmiňoval ve výroku čís. 3605.

— — obžalovaný nemůže uplatňovati jako zmatek (čís. 7 § 281 tr. ř.), že nalézací soud o části obžaloby nerozhodl (§ 282 tr. ř.) čís. 3620.

— — pokud obžalovaný nemůže uplatňovati jako zmatek čís. 7 § 281 tr. ř., že ho soud ve výroku rozsudku výslovně nezprostil z obžaloby pro přečin § 1, uznav ho vinným jen přestupkem podle § 3 zák. o maření exekuce, poněvadž podle důvodů rozsudku dospěl k přesvědčení, že vymyšleným jednáním (podáním vylučovací žaloby) nebyla škoda způsobena čís. 3645.

— — »skutkem« ve smyslu § 267 tr. ř. (§§ 281 čís. 7, 281 čís. 8 tr. ř.) je určitý příběh, pokud se týče účast obžalovaného na určitém příběhu, který podle názoru obžaloby přivodil trestný výsledek čís. 3922.

— — rozsudek, jímž obžalovaný (§ 199 a) tr. zák.) uznán vinným alternativně, není nejasný ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., ani zmatečný podle čís. 7, čís. 8 nebo čís. 10 § 281 tr. ř. čís. 4287.

— **dle § 281 čís. 8 tr. ř.:** s hlediska § 262 tr. ř. jest bez významu, že se výroky, uvedené v obžalobě, nekryjí úplna a doslovně s výroky, jak je zjistil nalézací soud čís. 3475.

— — pokud jde o překročení obžaloby (§ 281 čís. 8 tr. ř.), byl-li obžalovaný odsouzen pro skutečné odevzdání některých zabavených věcí třetí osobě, ač mu obžaloba kladla za vinu jen, že chtěl zmařiti uspokojení věřitele tím, že si vymyslil právní jednání, nesoucí se k uplatnění vlastnictví oné třetí osoby k zabaveným věcem (podal vymyšlenou žalobu vylučovací) čís. 3645.

— — pokud nejde o překročení obžaloby (§§ 267, 281 čís. 8 tr. ř.), byl-li obžalovaný k obžalobě pro zločin krádeže uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži čís. 3715.

— — totožnost skutku tvořícího předmět obžaloby není rušena tím, že skutek nabyl při hlavním přelíčení jiné tvářnosti následkem toho, že pominuly obžalobou uplatňované skutkové složky a přibyly skutkové složky, jichž obžaloba neuplatňovala čís. 3863.

— — byl-li lékař, obžalovaný pro zákrok za účelem přerušení těhotenství (§§ 5, 144 tr. zák.) zproštěn, an soud vzal za prokázáno, že šlo jen o kyretáž, nelze ho odsouditi ani pro přestupek § 359 tr. zák., nebylo-li neoznámení podezřelé nemoci předmětem obžaloby (ani dodatečně rozšířené — §§ 262, 263 267, 281 čís. 8 tr. ř.); nejde tu však o překročení obžaloby, bylo-li uznáno na přestupek § 431 tr. zák. čís. 3863.

— — jestliže obžaloba pro přestupek podle § 359 tr. zák. nebyla ani původně vznesena ani na tento trestný čin při hlavním přelíčení rozšířena, nelze obžalovaného v tomto směru z obžaloby zprostiti, a stačí napadený rozsudek v tomto odsuzujícím výroku zrušiti čís. 3863.

— — »skutkem« ve smyslu § 267 tr. ř. (§§ 281 čís. 7, 281 čís. 8 tr. ř.), je určitý příběh, pokud se týče účast obžalovaného na určitém příběhu, který podle názoru obžaloby přivodil trestný výsledek čís. 3922.

— — zprošťující rozsudek nemůže býti napadán zmateční stížností jen ve prospěch obžalovaného; to je vyloučeno povahou důvodu zmatku čís. 8 § 281 tr. ř. čís. 3939.

— — pokud jde o překročení obžaloby (§§ 262, 263, 267 tr. ř.), bylo-li k obžalobě na zločin podle § 199 a) tr. zák. uznáno na přečin § 1 zák. o mař. ex. čís. 4071.

— — nejde o překročení obžaloby (§ 281 čís. 8 tr. ř.), bylo-li k obžalobě na trestné činy proti zákonu na ochr. rep., spáchané rozšiřováním tiskopisu, uznáno na přečin (přestupek) podle čl. III. zák. čís. 142/1868, an soud nevzal za prokázáno, že pachatel tiskopis četl a jeho obsah znal čís. 4096.

— — nejde o porušení předpisů §§ 262, 263 a 267 tr. ř., působící zmatečnost rozsudku podle § 281 čís. 8 tr. ř., uznal-li sice rozsudek obžalovaného vinným skutkem, jenž byl předmětem obžaloby, avšak podřadil skutek ten pod jiný nebo také jiný trestní zákon, než který naznačovala obžaloba čís. 4268.

— — pro poškození věci v tomto směru jsou rozhodné důvody obžalovacího spisu čís. 4268.

— — rozsudek, jímž obžalovaný (§ 199 a) tr. zák.) uznán vinným alternativně, není nejasný ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., ani zmatečný podle čís. 7, čís. 8 nebo čís. 10 § 281 tr. ř. čís. 4287.

— — rozsudek je podle § 281 č. 8 tr. ř. zmatečný jen, šel-li proti předpisu §§ 262, 263, 267 tr. ř. dále, než obžaloba; těmito předpisy je stanoveno jen, že soud nesmí obžalovaného uznati vinným činem, jenž není obžalobcem stíhán čís. 4659.

— — k rozšíření obžaloby po případě stačí eventuální návrh veřejného obžalobce v konečné řeči čís. 4703.

— **dle § 281 čís. 9—11 tr. ř.:** podle třetího odstavce § 23 zákona o státním soudě platí pro podávání dovolací stížnosti a pro řízení o ní obdobně ustanovení §§ 284 až 293 tr. ř. a zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878. Je tudíž nejen pro zrušovací soud, nýbrž i pro stěžovatele závazným i předpis § 288 čís. 3 tr. ř., podle něhož jest při doličování důvodů zmatečnosti hmotněprávní (čís. 9—11 § 281 tr. ř.) vycházeti bezpodmínečně ze skutkových zjištění napadeného rozsudku čís. 3809.

— — hmotněprávní zmatek je generální prokuratura oprávněna prováděti při zrušovacím líčení odchylně od písemné zmateční stížnosti státního zastupitelství čís. 4616.

— **dle § 281 čís. 9 a) tr. ř.:** odporuje zákonnému doličování zmatečnosti podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř., když si zmateční stížnost samostatně vykládá (§ 288 čís. 3 tr. ř.) význam a smysl řeči způsobem odlišným od skutkových zjištění nalézacího soudu, po případě ona zjištění vůbec popírá čís. 3825.

— — zmatečním důvodem čís. 9 a) § 281 tr. ř. předpokládaná právní mylnost rozhodnutí otázky, je-li skutek dávaný obžalovanému za vinu zločinem, přečinem nebo jiným trestným činem příslušejícím k pravomoci soudu (právní mylnost výroku zprošťujícího obžalovaného pro naprostou beztrestnost souzeného skutku — § 259 čís. 3 tr. ř.), jest dána i tehdy, je-li výronem nesprávného použití zákona i jen závěr, že souzený skutek nenaplňuje skutkovou podstatu jiného trestného činu, než který v něm shledal obžalobce, pokud se týče, že skutek nespadá ani pod zákon, jehož se obžalobce v řízení prvé stolice nedovolával, ba i tehdy, neuvažoval-li rozsudek o skutku s hlediska zákona, který se snad může k němu vztahovati, třebaže se ho žalobce před rozsudkem nedovolával čís. 3957.

— — nedostatek subjektivní stránky viny činí rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. čís. 4029.

— — zrušovacímu soudu jest umožněno přezkoumati správnost rozhodnutí nalézacího soudu o právním podřazení trestné činnosti pachatelovy jen, obsahují-li důvody rozsudkové (§ 270 čís. 5 tr. ř.) nejen skutková zjištění veškerých zákonných znaků dotyčného trestného činu po stránce objektivní i subjektivní, nýbrž, je-li z úvah těchto důvodů i patrno, že soud, rozhoduje právní otázky, měl zřetel na veškeré okolnosti souzeného případu, jež tu spolupůsobí při potřebě skutkového zjištění zákonných náležitostí. Nedostatek toho druhu jest zmatkem podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. čís. 4105.

— — zjištění skutkové víže i zrušovací soud a nelze je napadati hmotněprávním zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., nýbrž mohlo by býti napadáno jen formálními zmatky podle čís. 5 § 281 tr. ř. čís. 3586.

— — podstatou důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř. je — jde-li o rozsudek odsuzující, — že rozsudek spatřuje v důsledku nesprávného použití zákona trestný čin ve skutku, jenž při správném výkladě dotčených zákonných ustanovení není vůbec trestným činem k pravomoci soudu příslušejícím čís. 4862.

— — tuto beztrestnost souzeného skutku možno — najmě protože ustanovení § 288 čís. 3 tr. ř. váže hmotněprávní přezkoumání rozsudku se strany zrušovacího soudu skutkovými zjištěními napadeného rozsudku — dokázati jen právními úvahami, jejichž podkladem je nezměněný celek skutečností rozsudkem zjištěných čís. 4862.

— — není tudíž provedena zmateční stížnost po zákonu, pokud opírá výklad smyslu a směru projevu a úvahy o úmyslu obžalovaných nikoli jen o zjištěné výsledky hlavního přelíčení, k nimž výhradně přihlížeti mohl a přihlížel rozsudek, nýbrž i o to, co mělo býti, avšak nebylo zjištěno provedením průvodů, jejichž neprovedení stížnost neodůvodněně vytýká čís. 4862.

— — podkladem úvah dokazujících právní mylnost rozsudku mohou býti jen skutečnosti zjištěné rozsudkem prvé stolice (§ 288 odst. 2 čís. 3 tr. ř.) čís. 4612.

— — zmateční důvod čís. 9 a) § 281 tr. ř. vztahuje se výlučně k právním závěrům rozsudku, při jehož dolíčení dlužno setrvati na nezměněných skutkových zjištěních rozsudku, včetně výrocích o smyslu, směru, dosahu a účelu souzených projevů, jak je rozsudek výkladem jich určil čís. 4883.

— **dle § 281 čís. 9 a), b) tr. ř.:** ustanovení § 281 čís. 5 tr. ř. týká se výlučně výroku o skutečnostech a uplatňováním vad tam uvedených domáhá se stížnost toho, by byl na místě skutkového děje, zjištěného v napadeném rozsudku — zrušením rozsudku a opětným projednáním věci soudem prvé stolice — zjednán jiný, stěžovateli příznivější skutkový podklad právních úvah o trestnosti (beztrestnosti) zažalovaného skutku, — kdežto předmětem ustanovení čís. 9 písm. a) i b) § 281 tr. ř. jsou výlučně právní názory, jimiž se napadený rozsudek řídí, a uplatňování zvláštních důvodů tam uvedených směřuje — provádí-li se stížnost po zákonu — k tomu, by srovnáním zákona s nezměněným skutkovým dějem v rozsudku zjištěným bylo dosaženo jiného úsudku o právním významu tohoto děje, než ku kterému dospěl v rozsudku nalézací soud čís. 3392.

— — tytéž vývody nemohou býti zákonným prováděním toho i onoho důvodu zmatečnosti čís. 3392.

— **dle § 281 čís. 9 b) tr. ř.:** prohlásil-li státní zástupce při hlavním přelíčení na dotaz předsedův, že obžalobu na určitý přestupek nerozšiřuje, je nepřípustné, by v dalším průběhu hlavního přelíčení rozšířil obžalobu na onen přestupek; učinil-li tak a soud uznal obžalovaného vinným ve smyslu takto rozšířené obžaloby, jde o zmatek podle § 281 čís. 9 b) tr. ř. čís. 4031.

— — zákonným předpokladem pro uplatňování zmatku čís. 9 b) § 281 tr. ř. jest, že vyloučení trestnosti nebo stihatelnosti činu bylo předmětem výslovného rozhodnutí v prvé stolici čís. 4083.

— — rozsudek nejvyššího soudu a v něm projevené názory o různé podstatě dvojí činnosti obžalovaného jsou pro soud prvé stolice pro jakékoli další řízení závaznými; tento soud nesmí položiti novému rozhodování za základ odchylný názor, že obojí činnost obžalovaného jest účelově jediným aktem čís. 4170.

— — obsah spisů může vzíti zrušovací soud, pokud jde o skutečnosti procesní, za podklad svého rozhodnutí při zkoumání zmatku podle čís. 9 b) § 281 tr. ř., třebaže nebyly v rozsudku výslovně zjištěny čís. 4597.

— **dle § 281 čís. 10 tr. ř.:** zákon uznává za zmatek, když skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, byl nesprávným výkladem uvažován podle trestního zákona, který se k němu nevztahuje (§ 281 čís. 10 tr. ř.), ne však, když nebyl uvažován také podle zákona, který by se naň při správném právním posouzení vztahoval čís. 3511.

— — pokud státní zástupce může uplatňovati zmatek čís. 10 § 281 tr. ř., neshledal-li soud ve výroku: »V daném okamžiku narukujeme, ale jako socialisté a ne jako ochránci kapitalismu, nehrozíme nikomu, ale také se nebojíme. Víme, že se blíží revoluce a ta volá: Já jsem byla, jsem a budu nositelkou budoucnosti, která odstraní kapitalismus« — skutkovou podstatu podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep., podřadiv jen část výroku toho ustanovení § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 3511.

— — rozsudek jest v neprospěch obžalovaného zmatečným podle § 281 čís. 11 (10) tr. ř., vyměřil-li nalézací soud obžalovanému podle § 383 slov. tr. zák. použitím § 98 slov. tr. zák. trest dvouměsíčního žaláře a ponechal kvalifikaci činu za zločin čís. 3601.

— — podřadil-li nalézací soud skutek obžalovanému obžalobou jako přečin podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. za vinu kladený pod § 18 čís. 1 zákona jen vzhledem ke způsobu rozšiřování zprávy, použil zákona nesprávně a jest jeho rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 10 tr. ř. čís. 3910.

— — právní zásada, že obžalobce nemůže zmateční stížností proti odsuzujícímu rozsudku uplatňovati ideální souběh trestných činů rozsudkem prvé stolice opomenutý nebo nesprávně popřený, nevylučuje, by obžalobce zmateční stížností proti osvobozujícímu rozsudku neuplatňoval trestnost skutku podle zákona, který rozsudek prvé stolice v úvahách — náležejících mu podle § 262 tr. ř. bez ohledu na směr a úplnost právních názorů obžalobcem uplatněných — opomenul aneb o němž neprávem vyslovil, že se ke skutku nevztahuje čís. 3957.

— — důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř. vztahuje se jen k rozsudkům odsuzujícím čís. 3957.

— — nebylo-li uznáno na přestupek podle §§ 12, 32 zbroj. pat. v ideálním souběhu s přestupkem § 431 tr. zák., nýbrž jen na tento přestupek, je zmateční stížnost státního zastupitelství přípustná (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.), ana jest trestní sazba § 32 zbroj. pat. přísnější než § 431 tr. zák. čís. 4066.

— — rozsudek, jímž obžalovaný (§ 199 a) tr. zák.) uznán vinným alternativně, není nejasný ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., ani zmatečný podle čís. 7, čís. 8 nebo čís. 10 § 281 tr. ř. čís. 4287.

— — obžalobce může uplatňovati jako zmatek, že ideální souběh nebyl soudem rozpoznán jen, pokud nebyl skutek podřaděn pod onen z několika souběžných zákonů, který je nejpřísnějším, nikoli však pokud nebyl podřaděn pod všechny v úvahu přicházející trestní předpisy čís. 4775.

— **dle § 281 čís. 11 tr. ř.:** byl-li na zmateční stížnost, podanou (jen) ve prospěch obžalovaného, zrušen rozsudek prvého soudu a po novém hlavním přelíčení vynesen v prvé stolici rozsudek nový, může jím obžalovanému bez porušení zákazu reformace in peius uložen býti trest přísnější než v původním zrušeném rozsudku, byl-li tento rozsudek napaden též v neprospěch obžalovaného odvoláním formálně bezvadným čís. 3310 (12).

— — tato zásada platí nejen pro případy, v nichž se výroky obou rozsudků co do viny navzájem kryjí, nýbrž i tehdy, jestliže rozsudek soudu, jemuž byla věc podle § 288 čís. 3 tr. ř. přikázána k novému projednání a rozhodnutí, neuzná obžalovaného vinným ve všech bodech rozsudku onoho nalézacího soudu, který ve věci původně rozhodoval čís. 3761.

— — zákaz reformace in peius (§§ 290 odst. 2, 293 odst. 3 tr. ř.) vztahuje se jen k absolutní velikosti trestu; jde-li o trest na svobodě, jen k druhu, trvání a případným zostřením tohoto trestu čís. 4697.

— — soud prvé stolice, vynášející na základě nového hlavního přelíčení rozsudek, není povinen uložiti obžalovanému nižší trest než původním — nejvyšším soudem zrušeným — rozsudkem vyměřený, ani, zprostil-li obžalovaného novým rozsudkem z obžaloby pro některý z trestných činů, jimiž byl uznán vinným původním rozsudkem čís. 4697.

— — uložení trestu státního vězení předpokládá odsouzení pro zločin; pro přečin nesmí (§ 281 čís. 11 tr. ř.) býti tento trest uložen, nýbrž lze jen vysloviti, že trest vězení (tuhého) má býti vykonán podle předpisů o výkonu trestu státního vězení; ani ten ani onen trest nelze zostřiti postem čís. 4719.

— — nalézací soud je povinen (§ 281 čís. 11 tr. ř.) vysloviti ve smyslu § 24 (5) zák. čís. 9/1924 propadnutí radioaparátu bez povolení přechovávaného, třebaže je vlastnictvím firmy, jež má povolení k výrobě, prodeji a přechovávání takových přístrojů čís. 4847.

— — trest propadnutí tiskopisů, jež byly při nezákonném rozšiřování zachyceny a proti zákazu vyvěšeny, jest obligatorní (§ 23 posl. věta tisk. zák.); nebylo-li na tento vedlejší trest uznáno, jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 3590.

— — rozsudek jest v neprospěch obžalovaného zmatečným podle § 281 čís. 11 (10) tr. ř., vyměřil-li nalézací soud obžalovanému podle § 383 slov. tr. zák. použitím § 98 slov. tr. zák. trest dovuměsíčního žaláře a ponechal kvalifikaci činu za zločin čís. 3601.

— — výrok o trestu a výrok o podmíněném odsouzení lze napadati také formálními důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 4 a 5 tr. ř., avšak jen v mezích naznačených v § 283 tr. ř., totiž jen potud, pokud uplatňovaný formální důvod zmatečnosti slouží jen k doličení předpokladů hmotněprávního zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř., jímž lze napadati výroky rozsudku o trestu a o podmíněném odsouzení čís. 3616.

— — závěrem vysloveným v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný spáchal zločin podle zákona na ochranu republiky z pohnutek nízkých a nečestných, byl zjednán předpoklad, za kterého soud musel uložiti vedlejší trest ztráty práv občanských, i když vyslovil trest nižší jednoho roku; jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., uložil-li tu jen ztrátu práv ve smyslu druhého odst. čís. 3 § 32 zák. na ochr. rep. čís. 4094.

— — samosoudce vynášející pozdější rozsudek jest oprávněn podle § 6 čís. 4 zák. o podm. ods. rozhodnouti o prodloužení zkušební lhůty rozsudku vyneseného soudem sborovým čís. 4128.

— — shledal-li soud v jednání, kvalifikovaném obžalobou jako zločin § 81 tr. zák., jen urážku skutkem, jest povinen učiniti skutkové zjištění

i ohledně okolností, podmiňujících podle druhého odstavce § 313 tr. zák. použití vyšší trestní sazby; neučinil-li tak, nehodnotiv svědeckou výpověď v tomto směru, jde o vadu neúplnosti rozsudku podle § 281 čís. 5 tr. ř., sloužící ku doličení předpokladů zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 4184.

— — jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., nebyl-li vyměřen trest podle druhé sazby § 82 tr. zák., ač se odpor stal se zbraní čís. 4217.

— — uplatňování tohoto zmatku veřejným obžalobcem nebrání, že nenavrhl použití oné sazby, a že v obžalobě uvedl (a rozsudek zjistil) skutkové okolnosti, podmiňující její použití, jen v důvodech čís. 4217.

— — je-li tu zpětnost, není ponecháno volnému uvážení soudu, chce-li použíti druhé sazby § 24 tisk. zák., nýbrž jest k tomu povinen (§ 281 čís. 11 tr. ř.) čís. 4301.

— — zmatek čís. 5 a 11 § 281 tr. ř., povoleno-li podmíněné odsouzení prominutím okolnosti, jež podle § 2 zák. čís. 562/1919 sb. z. a n. má v zápětí, že povolení podmíněného odkladu výkonu trestu je vyloučeno; plyne-li jsoucnost této pominuté okolnosti z obsahu trestního lístku, při hlavním přelíčení přečteného, tedy z obsahu listiny veřejné, možno soudu zrušovacímu k ní přihlížeti a učiniti ji podkladem přezkoumání s hlediska věcného zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř. čís. 3491.

— — státní zastupitelství, vytýkajíc (nesprávně odvoláním), že soud povolil podmíněné odsouzení, ač bylo vzhledem k předchozím trestům vyloučeno, předpokládaje omylem zachovalost obžalovaného, nedoličuje zmateční stížnost po zákonu, opírá-li ji výlučně o správný, avšak teprve s ním opravným prostředkem předložený trestní lístek čís. 4380.

— či odvolání: jde o uplatňování zmatku čís. 11 § 281 tr. ř., vytýká-li zmateční stížnost, že soud vykročil ze své moci trestní, uloživ obžalovanému náhradu způsobené škody ve smyslu § 4 zák. o podm. odsouzení, ač tu nebylo zákonných předpokladů pro tento výrok čís. 3386.

— — pokud jde o odvolání, nikoliv o zmateční stížnost (§ 281 čís. 11 tr. ř.), uplatňuje-li opravný prostředek, že soud prvé stolice, použiv předpisu § 4 zák. o podm. odsouzení neprávem, učinil podmíněné odsouzení závislým na tom, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— — bylo-li podmíněné odsouzení odepřeno nikoli snad proto, že je podle zákona o podmíněném odsouzení vyloučeno, nýbrž proto, že nalézací soud nabyl přesvědčení, že nelze míti za to, že obžalovaný dá soukromému obžalobci podle § 17 tisk. nov. zadostiučinění za utrpěné příkoří »podle svých sil« čís. 3444.

— — bylo-li podmíněné odsouzení odepřeno nikoli snad proto, že je podle zákona o podmíněném odsouzení vyloučeno, nýbrž proto, že nalézací soud nabyl přesvědčení, že nelze míti za to, že obžalovaný povede pořádný život a že tudíž výkonu trestu není zapotřebí, lze se proti tomuto rozhodnutí, k němuž nalézací soud dospěl vyhrazeným mu volným soudcovským uvažováním, nikoli tedy porušením zákona, jak je předpokládá zmatek podle § 281 čís. 11 tr. ř., brániti jen opravným prostředkem odvolání čís. 3616.

— — v použití práva podle §§ 261, 266 tr. zák. jde o výrok arbitrerního rázu, jejž lze přezkoumati jen k odvolání; důvod zmatečnosti rozsudku podle čís. 11 § 281 tr. ř. byl by dán, kdyby soud, vyměřuje trest hlavní nebo vedlejší nebo vyslovuje se o podmíněném odkladu trestu, porušil nebo nesprávně použil hmotně-právního zákona v některé z oněch — imperativních, obligatorních — zásad a předpisů, které jsou nezávislé na volném uvážení soudcovském a jichž jest proto soudu povždy dbáti čís. 3629.

— — výrok nepřiznávající podmíněné odsouzení z důvodu § 2 zák. čís. 562/1919 jest napadati zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.), nikoli odvoláním; byl-li napaden odvoláním, jest odvolání vyříditi jako zmateční stížnost čís. 3775.

— — zákon přikazuje v § 178 tr. zák. způsobem velícím, kdy jest vyměřiti trest podle prvé a kdy podle druhé věty čís. 3780.

— — jsou-li tu jen okolnosti přitěžující, na nichž závisí použití druhé sazby § 178 tr. zák., jest soud povinen nejen použíti této druhé sazby, nýbrž i vyměřiti trest jen v jejich mezích čís. 3780.

— — sešel-li soud pod nejnižší mez tohoto trestu (těžký žalář jednoho roku), vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 tr. ř.), porušiv zásady zákonem závazně vyslovené uložením trestu, který může míti místo jen za určitých hmotných podmínek, a nepochybil jen při svém arbitrerním uvažování a rozhodování čís. 3780.

— — výrok podle § 21 tisk. nov. o ručební povinnosti vydavatele a vlastníka periodického tiskopisu není výrokem o trestu a nemůže proto býti napadán zmateční stížností z důvodu § 281 čís. 11 tr. ř. čís. 3883.

— doličování: státní zastupitelství, vytýkajíc (nesprávně odvoláním), že soud povolil podmíněné odsouzení, ač bylo vzhledem k předchozím trestům vyloučeno, předpokládaje omylem zachovalost obžalovaného, nedoličuje zmateční stížnost po zákonu, opírá-li ji výlučně o správný, avšak teprve s oním opravným prostředkem předložený trestní lístek čís. 4380.

— — zmateční stížnost státního zastupitelství, uplatňující zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. proto, že soud vykročil při výměře trestu ze své moci trestní, nevyměřiv trest podle druhé sazby § 178 tr. zák., neprovádí zmatek ten po zákonu, doličuje nesprávnost rozsudku v otázce okolností polehčujících a přitěžujících a jich vzájemného poměru čís. 3887.

— — jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., nebyl-li vyměřen trest podle druhé sazby § 82 tr. zák., ač se odpor stal se zbraní čís. 4217.

— — uplatňování tohoto zmatku veřejným obžalobcem nebrání, že nenavrhl použití oné sazby, a že v obžalobě uvedl (a rozsudek zjistil) skutkové okolnosti, podmiňující její použití, jen v důvodech čís. 4217.

— porušení § 265 tr. ř.: okolnost, že samosoudce při výměře trestu nepřihlížel podle § 265 tr. ř. k trestu uloženému obžalovanému předchozím rozsudkem, nezakládá zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., měl-li samosoudce při vynesení rozsudku po ruce jen trestní lístek, z něhož nemohl seznati, že jde o případ § 265 tr. ř. (§ 258 odst. prvý tr. ř.); k onomu předchozímu trestu lze tu zrušovacímu soudu vzíti zřetel podle § 410 tr. ř. čís. 3827.

— — zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. není dán v každém případě, v němž soud nepoužil § 265 tr. ř. přes to, že tu byly jeho zákonné podmínky čís. 3958.

— — o vykročení soudu při vyměřování trestu z trestní moci jde jen, převyšuje-li úhrn trestů, uložených témuž obžalovanému několika rozsudky bez použití § 265 tr. ř., nejvyšší trest určený v zákoně na čin přísněji trestný čís. 3958.

— — porušení předpisu § 265 tr. ř. tím, že ho soud neprávem použil, nebo že ho opomenul použíti, jest zmatkem čís. 11 § 281 tr. ř. (vykročením z trestní pravomoci); byl-li rozsudek v tomto směru napaden státním zastupitelstvím odvoláním, lze po případě vyříditi tento opravný prostředek jako zmateční stížnost čís. 4117.

— vykročení z moci trestní a z mezí zmírňovacího (zaměňovacího) práva: při odsouzení pro přestupky podle §§ 461 a 522 tr. zák. a při výměře trestu podle § 460 tr. zák. použitím § 267 tr. zák. jest ve smyslu § 267 tr. zák. posl. odst., kromě trestu na svobodě vzhledem k trestní sazbě § 522 tr. zák. vysloviti též zvláštní trest peněžitý, jakož i případný trest náhradní; opomenul-li soud tak učiniti, vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 a § 468 čís. 3 tr. ř.) čís. 3618.

— — zákon přikazuje v § 178 tr. zák. způsobem velícím, kdy jest vyměřiti trest podle prvé a kdy podle druhé věty čís. 3780.

— — jsou-li tu jen okolnosti přitěžující, na nichž závisí použití druhé sazby § 178 tr. zák., jest soud povinen nejen použíti této druhé sazby, nýbrž i vyměřiti trest jen v jejich mezích čís. 3780.

— — sešel-li soud pod nejnižší mez tohoto trestu (těžký žalář jednoho roku), vykročil ze své trestní moci (§ 281 čís. 11 tr. ř.), porušiv zásady zákonem závazně vyslovené uložením trestu, který může míti místo jen za určitých hmotných podmínek, a nepochybil jen při svém arbitrerním uvažování a rozhodování čís. 3780.

— — i pro obor zákona na ochranu republiky platí, že důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 11 tr. ř. (vykročení z mezí zákonné trestní sazby) přichází v úvahu jen při trestních sazbách, určených v zákoně jmenovitě uvedenými přitěžujícími okolnostmi, čehož však není v § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep. čís. 4014.

— — zmatečnost vykročení z mezí zákonné sazby (§ 281 čís. 11 tr. ř.) předpokládá, že již zákon sám určuje určitou zvláštní trestní sazbu dle přitěžujících nebo polehčujících okolností, pojatých již do skutkové podstaty určitého trestného činu (na př. §§ 94, 97, 100 tr. zák.) čís. 4098.

— — podle § 55 tr. zák. soud sice může zkrátiti trest i pod 6 měsíců, avšak takové zkrácení není nutné. Výměrou trestu v mezích sazby i při použití § 55 tr. zák. nevykročil soud ze své moci trestní čís. 4098.

— — jde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. (vykročením z trestní moci), zostřil-li soud trest podle prvé sazby § 337 tr. zák., ač tu nebylo okolností přitěžujících, a použito jen § 266 tr. zák., nikoli § 260 b) tr. zák. čís. 4499.

— — jde o vykročení z moci trestní a o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. povolil-li soud podmíněný odklad výkonu trestu, ač bylo podmíněné odsouzení podle § 2 zák. čís. 562/1919 vyloučeno čís. 4752.

— — jde o zmatek čís. 5, 11 § 281 tr. ř., přiznal-li nalézací soud obžalovanému podmíněné odsouzení, přehlédnuv, že byl již odsouzen pro krádež, při čemž vyslovena ztráta práva volebního (§ 2 zák. čís. 562/1919); byloť tímto výrokem vysloveno i, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné čís. 4797.

— — vykročení z mezí zmírňovacího nebo zaměňovacího práva soudu; z mezí tohoto práva vykročuje soud jen, když při určení trestu, který vyměřuje za použití mimořádného práva zmírňovacího nebo zaměňovacího, nečiní, co jest zákonem mu přikázáno, nebo činí něco, co jest mu zákonem zakázáno neb alespoň není mu zákonem dovoleno, nikoliv i když neučiní, co učiniti je zákonem oprávněn, anebo nepoužívá v plné míře práva mu propůjčeného, by určil trest mimo hranice zákonné trestní sazby čís. 4853.

— — ustanovení §§ 266, 260 b), 260 posl. odst. tr. zák. neukládají soudu za povinnost, nýbrž dávají mu jen právo, by uložil obžalovanému kratší (mírnější) trest, než který ho měl stihnouti podle příslušné trestní sazby; neučinil-li tak, nejde o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 4853.

— **dle § 281 posl. odst.:** žádá-li zákon v posledním odstavci § 281 (344) tr. ř., by se žalobce opřel porušení formy, vyvolal rozhodnutí soudu a hned si vyhradil zmateční stížnost, plyne z toho též povinnost, odůvodniti v provedení stížnosti uplatněný relativní zmatek i ve směru, požadovaném posledním odstavcem § 281 (344) tr. ř., t. j. uvésti okolnosti, z nichž by bylo patrno, že porušení formy mohlo míti na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý čís. 3388, 3523.

— — porušení předpisu § 250 tr. ř. nelze uplatňovati jako zmatek, nemají-li údaje svědků za nepřítomnosti obžalovaného slyšených pro otázku viny významu, nebo byla-li mu dána jinak (při sčelení) možnost, by se k oněm údajům vyjádřil (posl. odst. § 281, posl. odst. § 344 tr. ř.) čís. 3449.

— — důvod zmatečnosti podle čís. 3 § 281 tr. ř., ježto obsílka k hlavnímu přeličení nebyla doručena obžalovanému, nýbrž jeho matce, nelze uplat-

ňovati (posl. odst. § 281 tr. ř.), dověděl-li se obžalovaný o hlavním přelíčení tak včasně, že se přes to mohl k němu dostaviti čís. 3467.

— — ani soukromý obžalobce nemůže uplatňovati zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nevyhradil-li si po zamítnutí průvodních návrhů zmateční stížnost čís. 3541.

— — ustoupil-li státní zástupce od obžaloby pro zločin zabití podle § 140 tr. zák. a podal novou obžalobu jen pro zločin těžkého uškození na těle podle § 143 tr. zák., stalo se tak ve prospěch obžalovaného, který nemůže proto uplatňovati zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. pro nevyhovění jeho návrhu, by bylo ustanoveno hlavní přelíčení o původní obžalobě před soudem porotním (posl. odst. § 281 tr. ř.) čís. 3749.

— — s hlediska posl. věty odst. 2 § 281 tr. ř. stačí výhrada zmateční stížnosti po prohlášení průvodního řízení za skončené, bylo-li usnesení, zamítající průvodní návrh veřejného obžalobce, prohlášeno až současně s oním usnesením čís. 4179.

— **dle § 344 čís. 1 tr. ř.:** v tom, že vyšetřující soudce přednášel při hlavním přelíčení při svém výslechu jako svědek i své subjektivní dojmy a přesvědčení, nelze spatřovati jeho součinnost při hlavním přelíčení ve smyslu § 68, druhý odstavec tr. ř. čís. 4011.

— — nejde o zmatek čís. 1 § 344 tr. ř., zasedala-li v lavici porotců osoba k úřadu porotce nezpůsobilá čís. 4023.

— — nejsou-li v protokolu o hlavním přelíčení zjištěny jazykové neznalosti porotců nebo menší jazykové znalosti zapisovatele, nelze okolnost tu uplatňovati jako zmatek čís. 1 § 344 tr. ř. Měl-li obhájce v tom směru důvody k pochybnostem, bylo na něm, by možným nepříznivým následkům včas čelil vhodnými návrhy nebo jinými procesními prostředky (výkonem odmitacího práva) čís. 4244.

— **dle § 344 čís. 2 tr. ř.:** nejde o zmatek podle § 344 čís. 2 tr. ř., měl-li obžalovaný po celou dobu hlavního přelíčení obhájce, ať to byl jeden a týž obhájce nebo bylo to více různých obhájců čís. 4011.

— — obhájce musí býti nepřetržitě přítomen při celém porotním hlavním přelíčení čís. 4292.

— — jde o zmatek čís. 2 § 344 tr. ř., odešel-li obhájce po své řeči a nebyl-li přítomen při konečném přednesu a při právním poučení předsedy porotního soudu čís. 4292.

— **dle § 344 čís. 3 tr. ř.:** vadným úkonem přípravného řízení ve smyslu § 344 čís. 3 tr. ř. nejsou místní ohledání provedená bez předchozího vyrozumění a v nepřítomnosti obhájce čís. 4011.

— — oznámení sepsané četnictvem o výsledcích šetření jím konaného není spisem o vyhledávacích nebo vyšetřovacích úkonech podle § 344 čís. 3 tr. ř. čís. 3568.

— — trestní oznámení, třebas se týkalo případu s trestní věcí nesouvisejícího a obžalovaný — vydaný německými úřady jen pro určitý trestný čin — ve směru tohoto činu vůbec nebyl vyslýchán, není spisem o úkonu vyhledávacím nebo vyšetřovacím po zákonu neplatném čís. 3700.

— — neplatným po zákonu (§ 344 čís. 3 tr. ř.) jest vyšetřovací nebo vyhledávací úkon, byl-li předsevzat proti zákonnému zákazu, nebylo-li při jeho provádění šetřeno zákonného zákazu, nebo nebyl-li před jeho předsevzetím nebo po jeho předsevzetí zjednán předpoklad zákonem stanovený a stanoví-li zákon na nešetření zákazu nebo nezjednání předpokladu následek neplatnosti úkonu čís. 4591.

— **dle § 344 čís. 4 tr. ř.:** zákonné doličování čís. 3922.

— — porušení nebo nešetření některého z §§ cit. v odst. 4 § 344 tr. ř. působí zmatečnost jen tenkráte a potud, pokud jde o ta jejich ustanovení, k nimž se právě vztahuje vyhrůžka zmatečnosti. Předpis § 270 tr. ř. není v odst. 4 § 344 tr. ř. vůbec citován čís. 3804.

— — nejde o zmatek čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř., bylo-li obhájci odepřeno slovo potom, když byly skončeny řeči obhájců spoluobžalovaných čís. 3817.

— — porušení, nezachování nebo nesprávné použití jiných příkazů a zákazů, třebas též obsažených v §§, jež vypočítává § 344 čís. 4 tr. ř., avšak nestižených zmatečností, nespadá pod ustanovení § 344 čís. 4 tr. ř. a může býti jako zmatek vytýkáno jen s hlediska jiného důvodu zmatečnosti čís. 4011.

— — pokud nejde o zmatek čís. 4 § 344 tr. ř. pro porušení předpisu § 152 odst. 2 tr. ř., usnesl-li se porotní soud (nesprávně), že svědek má právo vzdáti se svědectví jen ohledně příbuzného, aniž rozhodl, zda lze odloučiti výpověď ohledně ostatních obžalovaných čís. 4183.

— — v tom, že předseda po neveřejně provedeném hlavním přelíčení neprohlásil, že další jednání je veřejné, není zmatku (čís. 4 § 344 tr. ř.), sňal-li soudní zřízenec podle poukazu před prohlášením rozsudku tabulku, oznamující obecenstvu, že veřejnost je vyloučena, a byli-li při prohlášení rozsudku přítomni posluchači, vstoupivší před tímto prohlášením čís. 4125.

— — ustanovení § 241 tr. ř., jehož jest ovšem podle druhého odstavce § 314 tr. ř. šetřiti také v řízení před soudy porotními, není z předpisů citovaných v § 344, čís. 4 tr. ř. a není v něm vysloveno, že ho má býti šetřeno pod zmatečností, takže porušení jeho není zmatkem podle § 344 čís. 4 tr. ř. čís. 3481.

— — zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř. pro porušení předpisu prvé věty § 271 tr. ř. je jen, nebyl-li protokol o hlavním přelíčení, podepsaný předsedou a zapisovatelem, vůbec sepsán, a to aspoň do počátku lhůty k provedení zmateční stížnosti; zákon nepředpisuje pod zmatečností, že protokol musí býti sepsán hned při hlavním přelíčení. Jen, kdyby obhajoba k zajištění svých tvrzených práv na současnou kontrolu protokolárních zápisů navrhovala, aby protokol byl v čistopisu ke spisům přiloženém sepisován současně (nebo sice mimo hlavní přelíčení, ale přece hned postupně dle běhu líčení) a kdyby porotní soud rozhodl proti tomuto návrhu nebo rozhodnouti o něm opomenul, mohla by obhajoba po případě uplatňovati zmatek čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3411.

— — zákazu projevu vlastního mínění o věci (o průvodní moci průvodů a o tom, je-li vina obžalovaného prokázána), vysloveného v § 325 tr. ř. pro resumé předsedy, jest obdobně šetřiti i při jiných projevech předsedy a členů porotního soudu, najmě i při odůvodňování mezitímních nálezů (usnesení); avšak porušení tohoto zákazu není zmatkem čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3923.

— — porušení předpisu § 325 odst. 2 tr. ř. tím, že byl porotcům do poradní síně dán i protokol svědka z přípravného vyšetřování, který nebyl při hlavním přelíčení čten (svědek se vzdal svědectví), nezakládá zmatek čís. 4 § 344 tr. ř. čís. 4183.

— — porušení předpisu § 330 tr. ř., nepřečetl-li vrchní porotce celý obsah otázek, nýbrž jen řadové číslo otázky a k ní výrok porotců, není zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř., byl-li po vstupu obžalovaného do soudní síně přečten výrok porotců a při tom obžalovanému přečten celý obsah otázek i s odpovědí porotců čís. 3387.

— — porušení předpisů §§ 327, 330 tr. ř. tím, že porotci opustili poradní síň dříve, než učinili výrok, a že vrchní porotce nepřečetl všechny otázky dané porotcům a bezprostředně po každé z nich připojený k ní výrok porotců není zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř.; jeť zmatečností ohroženo jen porušení předpisu posl. odstavce § 327 tr. ř. a druhého odst. § 330 tr. ř. čís. 3751.

— — zákon má v třetím odstavci § 330 tr. ř. na mysli čtení odpovědi porotců podle výsledku hlasování vrchním porotcem zjištěného a za pravý

předpokládaného. Vyskytují-li se při tom pochybnosti neb odchylky od pravého výsledku hlasování, jest na porotcích, by pochybnosti ty oznámili, pokud nebyl vynesen rozsudek, a dali tak příležitost k opravě výroku podle jejich mínění nesprávného cestou § 330 odst. čtvrtý tr. ř. čís. 3877.

— — byl-li výrok porotců prohlášen bez námitek se strany porotců a rozsudek na jeho podkladě vynesen, jest míti za to, že výrok, jak byl prohlášen, s výsledky porady a hlasování skutečně souhlasí a nelze při tom se prý stavší nedopatření nebo porušení povinnosti uplatňovati teprve ve zrušovacím řízení, ani dokazovati dodatečným výslechem porotců jako svědků čís. 3877.

— — předpoklady zmatků čís. 4 a čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 4591.

— — nesplnění příkazu § 126 tr. ř. v doslovu zák. čís. 107/1927 není zmatkem čís. 4, aniž lze je uplatňovati jako zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., nevytkl-li stěžovatel vadu posudku před skončením průvodního řízení a neučinil-li návrh, by znalcům bylo uloženo podati vysvětlení (by byl vyžádán posudek jiných znalců) čís. 4591.

— — jde o porušení předpisů §§ 313 a 314 tr. ř. a zmatek čís. 4 § 344 tr. ř., byli-li porotci vzati do přísahy až po přečtení obžalovacího spisu čís. 4648.

— — zmatkem čís. 4 § 344 tr. ř. je jen porušení předpisu druhé věty § 316 tr. ř. čís. 4720.

— **dle § 344 čís. 5 tr. ř.:** porušení předpisů §§ 318—323 tr. ř. nepřipuštěním otázky tvoří bez ohledu na to, zda návrh v tom směru byl učiněn čili nic, zvláštní důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 6 tr. ř. a nelze okolnost tu uplatňovati s hlediska všeobecného důvodu zmatečnosti podle § 344 čís. 5 tr. ř. čís. 3371.

— — porušení předpisu chráněného zvláštní pohrůžkou zmatečnosti (§ 344 čís. 6 tr. ř.) nelze uplatňovati též se všeobecného hlediska § 344 čís. 5 tr. ř. čís. 3426, 4043.

— — porušení předpisů §§ 318 až 323 tr. ř. jest samostatným důvodem zmatečnosti čís. 6 § 344 tr. ř.; jde proto o tento zmatek, nikoliv podle čís. 5 § 344 tr. ř., nebylo-li vyhověno návrhu na otázku čís. 4221.

— — považoval-li se obhájce v právu dávati slyšeným osobám otázky, za zkrácena tím, že mu předseda hlavního přelíčení nařídil, aby otázky dával jeho prostřednictvím (předsedy), nelze tuto okolnost uplatňovati zmatkem § 344 čís. 5 tr. ř., nevyžádal-li si obhájce rozhodnutí (porotního) soudního dvoru o tom, zda má zůstati při opatření předsedy čís. 4011.

— — přečtením posudku soudní lékařské rady neporušil soud zásady trestního řízení, zabezpečující náležitou obhajobu obžalovaného, najmě zásadu ústnosti, a není tedy opodstatněn důvod zmatečnosti čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 4120.

— — příčilo by se však zásadě § 3 tr. ř. držeti se formalisticky přesného doslovu návrhu v případě, kde je smysl návrhu podle jeho odůvodnění nepochybný čís. 4161.

— — jde-li o závažné důkazní okolnosti, které pro rozhodnutí otázky viny výrokem porotců mohou míti význam, nelze zamítnutím důkazů o oněch okolnostech pro předpokládanou jejich důkazní nemohoucnost zbaviti porotce možnosti, by sami podle výsledků tohoto a jiných důkazů v úvaze všech okolností o důkazní síle toho kterého průvodního prostředku najevo vyšlých v mezích svého oprávnění posoudili a podle toho rozhodli o jeho věrohodnosti čís. 3653.

— — jest nepřípustno (§ 93 a násl. tr. ř.), by v době, kdy proti obžalovanému bylo již soudem zahájeno přípravné vyšetřování pro zločin a uvalena naň řádná vazba vyšetřovací, byl obžalovaný o témž činu současně ve vazbě vyšetřován orgánem bezpečnostního úřadu; pokud však

pokračování ve výslechu tohoto jako svědka o takových údajích obžalovaného přes ohražení se obhájce není zmatkem (čís. 5 § 344 tr. ř.) čís. 3700.

— — nejde o zmatek čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř., bylo-li obhájci odepřeno slovo potom, když byly skončeny řeči obhájců spoluobžalovaných čís. 3817.

— — zákonné doličování čís. 3922.

— — nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., byly-li při hlavním přelíčení přes odpor obžalovaného pro zločin nedokonaného násilného smilstva čteny obžaloba a nepravoplatný rozsudek, odsuzující téhož obžalovaného pro zločin § 93 tr. zák., spáchaný smilným útokem na ženu, jichž se obžaloba dovolávala na důkaz toho, že obžalovaný není neschopen zažalovaného činu, a upozornil-li předseda soudu porotce na to, že rozsudek ten nenabyl ještě právní moci čís. 4250.

— — o témž předmětu při odpovědi na týž přednes veřejného obžalobce smí mluviti jen jeden obhájce. Je-li více bodů obžaloby, mohou si jich zodpovědění obhájci mezi sebou rozděliti; pokud v tom, že druhý obhájce jen doplnil přednes prvního obhájce, není zmatku čís. 5 § 344 tr. ř. (§ 40 odst. druhý tr. ř.) čís. 3400.

— — nakolik nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., zamítl-li porotní soud návrh obhájce, by bylo vyžádáno doplnění lékařského posudku novým posudkem soudní lékařské rady o tom, co bylo příčinou nastalé smrti napadeného, odůvodněný i poukazem na obtížnost a důležitost případu po rozumu 4. odst. § 126 tr. ř. (v doslovu čl. I. čís. 3 zák. čís. 107/1927) čís. 4532.

— — obhájce nemůže si stěžovati (§ 344 čís. 5 tr. ř.), že soud zamítl jeho návrh na doplnění šetření a posudku znalců lékařů, neřídil-li se při formulování návrhu předpisem čl. I. čís. 3 odst. druhý zák. ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. upravujícím nový doslov § 126 tr. ř. čís. 3404.

— — pokud nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., nebylo-li vyhověno návrhu na zkoumání duševního stavu obžalovaného (§ 134 tr. ř.) čís. 3744.

— — nepřibrání odborníků psychiatrů k vyšetření duševního stavu obžalovaného není porušením zákona §§ 134, 344 čís. 5 tr. ř.) čís. 3404.

— — soud neporušil zákonný předpis, otázav se přímo obžalovaného, zda se vzdává přípravné osmidenní lhůty (§ 221 odst. prvý tr. ř.); tato lhůta neplatí pro obhájce; je jeho věcí, by — neměl-li dosti času, by si obhajobu náležitě připravil — navrhl odročení hlavního přelíčení a zabezpečil si tak po případě uplatňování zmatku čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3404.

— — ustanovení § 241 tr. ř. jest podle druhého odstavce § 314 tr. ř. šetřiti také v řízení před soudy porotními; porušení jeho není zmatkem podle § 344 čís. 4 tr. ř. a může býti jako důvod zmatečnosti uplatňováno jen za předpokladů § 344 čís. 5 tr. ř., tudíž obzvláště za předpokladu, že se stalo porušení předpisu proti návrhu aneb přes odpor stěžovatele čís. 3481.

— — kdyby obhajoba k zajištění svých tvrzených práv na současnou kontrolu protokolárních zápisů navrhovala, aby protokol byl v čistopisu ke spisům přiloženém sepisován současně (nebo sice mimo hlavní přelíčení, ale přece hned postupně dle běhu přelíčení) a kdyby porotní soud rozhodl proti tomuto návrhu nebo rozhodnutí o něm opomenul, mohla by obhajoba po případě uplatňovati zmatek čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3411.

— — zákazu projevu vlastního mínění o věci (o průvodní moci průvodů a o tom, je-li vina obžalovaného prokázána), vysloveného v § 325 tr. ř. pro resumé předsedy, jest obdobně šetřiti i při jiných projevech předsedy a členů porotního soudu, najmě i při odůvodňování mezitímních nálezů (usnesení); avšak porušení tohoto zákazu není zmatkem čís. 4 ani čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3923.

— — předpoklady zmatků čís. 4 a čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 4591.

— — hlavní přelíčení jest — najmě v případech porotních — odročiti pro nedostavení se svědka neznámého pobytu jen, lze-li důvodně očekávati, že další pátrání po svědku nezůstane bez úspěchu, any zbývají ještě pro pátrání po něm prostředky a cesty dosud opomenuté, avšak podle zvláštních okolností případu způsobilé k objevení svědkovy stopy čís. 4591.

— — nejde o porušení zásady přímosti (ústnosti) a o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., usnesl-li se soud proti opačnému návrhu obhájce (bez jeho souhlasu), by byla čtena výpověď k hlavnímu přelíčení se nedostavivšího svědka z přípravného řízení, an pobyt svědkův nemohl býti vypátrán čís. 4591.

— — nesplnění příkazu § 126 tr. ř. v doslovu zák. čís. 107/1927 není zmatkem čís. 4, aniž lze je uplatňovati jako zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., nevytkl-li stěžovatel vadu posudku před skončením průvodního řízení a neučinil-li návrh, by znalcům bylo uloženo podati vysvětlení (by byl vyžádán posudek jiných znalců) čís. 4591.

— **dle § 344 čís. 6 tr. ř.:** porušení předpisu § 320 tr. ř., zakládající zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., přicházelo by v úvahu jen, kdyby byly při hlavním líčení tvrzeny neb aspoň positivními výsledky hlavního líčení napovězeny skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, čin obžalobou obžalovanému za vinu kladený spadal pod mírnější ustanovení trestního zákona čís. 3744.

— — otázku, zda takové skutečnosti byly tvrzeny, nelze řešiti podle ojedinělých, z celé výpovědi obžalovaného vytržených vět, nýbrž dle vnitřně souvislého celkového zodpovídání se obžalovaného čís. 3744.

— — o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř. porušením předpisů §§ 318—323 tr. ř. jde, nebyla-li otázka dána, ač soud byl povinen ji dáti čís. 3923.

— — porotní soud jest povinen dáti porotcům eventuální otázku, jsou-li tvrzení, jichž se obhajoba k odůvodnění návrhu na tuto otázku dovolávala, skutečně s to, by opodstatnila skutkovou podstatu jiného méně trestného činu ve směru objektivním i subjektivním čís. 3965.

— — porušení předpisů §§ 318—323 tr. ř. nepřipuštěním otázky tvoří bez ohledu na to, zda návrh v tom směru byl učiněn čili nic, zmatek čís. 6 a nelze okolnost tu uplatňovati i s hlediska zmatku čís. 5 § 344 tr. ř. čís. 3371, 3426, 4221.

— — porušení předpisu § 319 tr. ř. je zmatkem čís. 6 § 344 tr. ř. jen tehdy, nedal-li porotní soud porotcům dodatkovou otázku přes to, že k tomu byl povinen čís. 3384, 3663.

— — jedním ze zákonných předpokladů jest, by se onen stav, ona skutečnost, jichž tvrzení ve smyslu § 319 tr. ř. přichází v úvahu, hodily právě pod onen právní pojem, o němž má býti dotyčná otázka dána čís. 3384.

— — formální zmatek (čís. 6 § 344 tr. ř.) nemůže býti při zrušovacím roku prováděn jinak a šíře, než se stalo v písemném provedení zmateční stížnosti čís. 3411.

— — porušení předpisu chráněného zvláštní pohrůžkou zmatečnosti (§ 344 čís. 6 tr. ř.) nelze uplatňovati též se všeobecného hlediska § 344 čís. 5 tr. ř. čís. 3426.

— — formální zmatečnost (§ 344 čís. 6 tr. ř.) nemůže obžalovaný uplatňovati při zrušovacím roku, nevytýkal-li ji v písemné zmateční stížnosti čís. 3449.

— — pro závěr o porušení zákonných předpisů v otázkách porotcům jest lhostejno, že byly v otázce, již návrh obhájcův žádal a jejíž pominutí zmateční stížnost vytýká, ze skutku obžalovaného uvedeného v otázce hlavní uvedeny jen některé, nikoliv všechny složky čís. 3987.

— — předpis § 320 tr. ř. (odst. prvý) stanoví předpoklady, za nichž sborový soud porotní musí dáti eventuální otázku, nevylučuje však právo soudu dáti onu otázku i bez těchto předpokladů, není-li dotyčná eventualita podle výsledků hlavního přelíčení přímo vyloučena čís. 4043.

— — pro řešení otázky, směl-li porotní soud eventuální otázku dáti či nikoliv, rozhoduje jen stav věci v době, kdy byla otázka dána, nikoliv stav věci zjištěný výrokem porotců čís. 4043.

— — zákon nevyžaduje, by se obžalovaný sám hájil duševní méněcenností nebo nepříčetností. Ani opačná tvrzení pachatelova nezbavují soud povinnosti ve smyslu § 319 tr. ř., poukazují-li provedení činu, zodpovídání se obžalovaného a výsledky řízení o sobě, nebo jejich vzájemný souhrn a poměr ke skutečnostem, které by, kdyby byly pravdivé, vylučovaly nebo rušily trestnost činu čís. 4078.

— — porušení předpisů §§ 318 až 323 tr. ř. jest samostatným důvodem zmatečnosti čís 6 § 344 tr. ř.; jde proto o tento zmatek, nikoliv podle čís. 5 § 344 tr. ř., nebylo-li vyhověno návrhu na otázku čís. 4221.

— — porotní soud je povinen dáti dodatkovou otázku ve smyslu § 319 tr. ř. i, byly-li onen stav (skutečnost) jen obžalovaným tvrzeny, nikoliv jen, bylo-li takové tvrzení podepřeno positivními výsledky trestního řízení čís. 4249.

— — poučení předsedy porotcům, že si mohou vyžádati otázku na onen přečin, dojdou-li k přesvědčení, že smrt usmrceného nastala činem z nedbalosti, nemůže nahraditi povinnost soudu, dáti eventuální otázku, jsou-li tu předpoklady § 320 tr. ř. čís. 4258.

— — porotní soudní sbor je oprávněn a také povinen, by učinil předmětem eventuálních otázek každou z kvalifikací souzeného skutku od žalobní kvalifikace odchylných, které nejsou výsledky hlavního přelíčení při správném výkladu zákona přímo vyloučeny. Avšak zmatečným jest rozsudek z příčiny nedostatečného rozsahu otázek podle čís. 6 § 344 tr. ř. jen, bylo-li porušeno ustanovení § 320 tr. ř., t. j. nebyla-li porotcům dána eventuální otázka, kterou by byl souzený skutek přivoděn pod hledisko trestného činu, jehož skutková podstata jak po objektivní, tak i po subjektivní stránce by byla opodstatněna skutečnostmi, jež byly při hlavním přelíčení tvrzeny čís. 4839.

— — tvrzeny po rozumu § 320 tr. ř. pak jsou skutečnosti, které byly při hlavním přelíčení výslovně uvedeny nebo ku kterým alespoň bylo některým průvodem, zejména výpovědí obžalovaného nebo třeba souvislostí několika složek průvodní látky poukázáno čís. 4839.

— — tím, že nebyla dána eventuální otázka, stává se rozsudek zmatečným jen, bylo-li kladnými výsledky hlavního přelíčení aspoň napovězeno, že tu byly skutečnosti podmiňující kvalifikaci, ku které by opomenutá otázka směřovala, nikoliv i, nebyla-li dotčená kvalifikace jen přímo vyloučena (byla-li výsledky hlavního přelíčení napovězena nebo tvrzena toliko možnost skutečností, dotčenou kvalifikaci podmiňujících) čís. 4839.

— jednotlivé případy: porušení předpisu § 318 tr. ř. nebyla-li do hlavní otázky na zločin vraždy pojata zákonná známka, že obžalovaný jednal proti napadenému v úmyslu, by ho usmrtil, jest zmatkem čís. 6 § 344 tr. ř., třebas byli porotci poučeni, že, zodpoví-li otázku na vraždu kladně, odpadá zodpovědění otázky na zabití a na přečin § 335 tr. zák. čís. 3366.

— — pouhým popřením úmyslu vražedného netvrdí pachatel ještě úmysl nepřátelský ve smyslu § 140 tr. zák.; pokud tu stačí, dal-li porotní soud eventuální otázku na přečin § 335 tr. zák. čís. 3744.

— — pokud řízení není vadným (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin žhářství dodatková otázka ve smyslu § 168 tr. zák. a event. otázka na zločin § 212 tr. zák. (§§ 5, 166, 167 c) tr. zák.) čís. 3449.

— — o porušení předpisu podle § 320 tr. ř. nepoložením eventuální otázky na vydírání (§ 344 čís. 6 tr. ř.) šlo by tenkrát, kdyby byly po rozumu tohoto ustanovení zákona »tvrzeny«, t. j. buď výslovně tvrzeny nebo alespoň výsledky hlavního přelíčení napovězeny skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, skutek stěžovateli obžalobou jako zločin loupeže podle §§ 190, 192 tr. zák. za vinu kladený spadal pod mírnější ustanovení trestního zákona o zločinu podle § 98 b) tr. zák. čís. 3571.

— — i když byla dána otázka na zločin loupeže, trestné podle § 195 tr. zák., ač obžaloba zněla na zločin nedokonané vraždy loupežné, trestné podle mírnějšího ustanovení § 138 odst. 2 tr. zák., nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., prohlásil-li ex offo obhájce bez odporu obžalovaného, že nečiní námitek proti otázkám čís. 4055.

— — pokud nejde o porušení předpisu § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána dodatková otázka na stav poděšení, strachu a leknutí čís. 4259.

— — pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř.: nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. eventuální otázka na zločin spoluviny (podílnictví) na vyhnání vlastního plodu podle §§ 5, 144 tr. zák., nebo eventuální otázka na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. čís. 4043.

— — nebyla-li dána ke hlavní otázce na zločin loupeže eventuální otázka na zločin krádeže čís. 3965.

— — nepřipustil-li soud k hlavní otázce na vraždu eventuální otázku na vzdálenou spoluvinu čís. 4183.

— — byly-li k obžalobě (a ji přizpůsobeným otázkám hlavním a dodatkovým) na zločin loupeže podle §§ 190, 192, 194 tr. zák. dány eventuální otázky na krádež a na přestupek § 411 tr. zák. čís. 4195.

— — nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázka na zločin krádeže podle § 174 I b) tr. zák. čís. 4221.

— — nebyla-li ke hlavní otázce na zločin úkladné vraždy loupežné dána eventuální otázka na zločin účastenství na loupeži podle § 195 tr. zák. čís. 4259.

— — nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř.: nedal-li porotní soud k hlavní otázce na zločin § 127 tr. zák. eventuální otázku na přestupek § 20 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 241 sb. z. a n., ač vyšlo na jevo při hlavním přelíčení, že se obžalovaný nedopustil násilí čís. 3426.

— — dal-li porotní soud při úpravě otázek ke všem hlavním otázkám (na zločin loupežné vraždy, utrhání na cti, těžkého uškození na těle a na přestupek krádeže) společné nedílné otázky dodatkové na okolnosti trestnost vylučující čís. 3638.

— — nedal-li soud k hlavní otázce na zločin nedokonané krádeže kontrolní otázky: »zda spočívala překážka v nezpůsobilosti nástrojů« a »zda obžalovaný upustil od dokonání činu dobrovolně vzhledem k nezpůsobilosti nástrojů« čís. 3820.

— — nedal-li soud k hlavní otázce na zločin § 199 d) tr. zák. kontrolní otázky: »zda spočívala škoda státu v tom, že nemohl prováděti pasovou kontrolu« a »zda jde o škodu na dozorčím právu«, a k téže hlavní otázce eventuální otázku na přestupek § 320 f) tr. zák. čís. 3820.

— — nedal-li porotní soud k hlavní otázce na zločin loupežného zabití podle § 141 tr. zák. eventuální otázky na zločin prostého zabití (§ 140 tr. zák.) a na usmrcení z nedbalosti vykročením z mezí nutné obrany (§ 335 tr. zák. a § 2 g) tr. zák.) a dodatkovou otázku na stav bezvědomí způsobený pathologickými affekty (§ 2 c) tr. zák.) čís. 3923.

— — nebyla-li k hlavní otázce na zločin násilného smilstva podle § 125 tr. zák. dána dodatková otázka, zda nebyl obžalovaný v omylu ohledně zneužití ve stavu neschopnosti k odporu pro opilost podle § 2 e) tr. zák. čís. 4140.

— — nebyly-li dány k hlavní otázce na zločin loupežného zabití eventuální otázky na krádež a na vzdálené spolupomocnictví, a dodatková otázka (kontrolní), zda jest skutečné ublížení násilím spatřovati v tom, že pachatel svázal napadenému nohy, když již byl v bezvědomí čís. 4209.

— — nebyla-li k hlavní otázce na zločin úkladné vraždy (jedem) dána eventuální otázka na přečin podle § 335 tr. zák. (neopatrným uložením jedu) čís. 4258.

— — nebyla-li ke hlavní otázce na spoluvinu na vraždě zjednané dána eventuální otázka na vzdálenější spoluvinu po rozumu § 137 tr. zák. čís. 4405.

— — nakolik nejde o porušení předpisů §§ 319, 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavním otázkám na zločiny žhářství a vydírání dodatkové otázky na úplné opilství, a pro případ jejich kladného zodpovědění další eventuální otázky na přestupek opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4591.

— — nakolik jde o porušení předpisů § 319 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., dal-li porotní soudní sbor ke hlavní otázce na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. přes ohražení státního zástupce dodatkovou otázku na okolnosti vylučující trestnost podle § 2 b), c) tr. zák. čís. 4602.

— — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud ke hlavní otázce na zločin vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák. eventuální otázku na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. a mimo to eventuální otázku na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. čís. 4770.

— — nakolik nejde o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyly-li ke hlavní otázce na zločin vraždy prosté dány eventuální otázky na zločiny zabití, nedokonané vraždy a těžkého uškození na těle čís. 4839.

— **dle § 344 čís. 6, 7 tr. ř.:** nakolik nejde o porušení předpisů §§ 320, 267 tr. ř. a o zmatek čís. 6 a čís. 7 § 344 tr. ř., byly-li ke hlavní otázce na zločin § 101 tr. zák. dány a kladně zodpovězeny eventuální otázky na úplatkářství podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/1924, ač obžaloba zněla jen na onen zločin a na úplatkářství nebyla rozšířena (doplněna) čís. 4414.

— — nakolik nejde o porušení předpisu §§ 320, 267 tr. ř. a o zmatek čís. 6, 7 § 344 tr. ř., dal-li porotní soud ke hlavní otázce na zločin loupeže podle §§ 190, 194 tr. zák. eventuální otázku na zločin krádeže podle § 174 I b) tr. zák. čís. 4671.

— **dle § 344 čís. 7 tr. ř.:** předpis § 267 tr. ř. je způsobem, opodstatňujícím důvod zmatku podle čís. 7 § 344 tr. ř. porušen jen, byla-li porotcům dána (a jimi kladně zodpovědčna) otázka na skutek, na který obžaloba ani původně nezněla ani při hlavním přelíčení rozšířena nebyla čís. 3922.

— — pokud nejde o zmatek čís. 7 ani čís. 10 c), ani čís. 11 § 344 tr. ř., byla-li k obžalobě a k hlavní otázce na zločin těžkého uškození na těle podle §§ 152, 156 a) tr. zák. dána a porotci kladně zodpovědčna eventuální otázka na zločin zlomyslného poškození cizího majetku podle § 85 b) tr. zák., kvalifikovaný podle první věty druhého odst. § 86 tr. zák. čís. 3922.

— **dle § 344 čís. 8 tr. ř.:** důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 8 tr. ř. pro nesprávné právní poučení nemůže obžalovaný uplatňovati, nedal-li si obsah onoho poučení protokolovati (§ 325 odst. prvý tr. ř.) čís. 3411.

— — tvrzením, že předseda vycházel ve svém přednesu z předpokladu, že obžalovaný spáchal čin (loupežnou vraždu), není uplatňována vada nesprávného právního poučení předsedova (§ 344 čís. 8 tr. ř.) čís. 3700.

— — poučil-li předseda porotce v ten smysl, že ke zločinu vraždy stačí eventuální zlý úmysl čís. 3907.

— — předmětem výtek podle čís. 8 § 344 tr. ř. může býti jen právní poučení, nikoliv resumé předsedy čís. 3929.

— — nespadá sem výtka, že předseda vycházel v přednesu z předpokladu, že obžalovaný jednal v úmyslu usmrtiti čís. 3929.

— — porušení zákazu § 325 tr. ř., by předseda neprojevil své mínění o průvodním materiálu, nespadá pod § 344 tr. ř. čís. 4011.

— **dle § 344 čís. 9 tr. ř.:** vnitřní rozpor ve výroku porotců (§ 344 čís. 9 tr. ř.) nelze odvoditi z toho, že odpověděli záporně na některou otázku a pak kladně na jinou otázku, která se vztahovala k témuž skutku jako ona otázka, avšak hleděla k jiné jeho právní kvalifikaci, takže byly v ní uvedeny alespoň částečně jiné nebo nebyly v ní uvedeny všechny znaky uvedené v otázce, k níž odpovědělo záporně čís. 3387.

— — výrok porotců odporuje sám sobě (§ 344 čís. 9 tr. ř.) jen, zjišťují-li jednotlivé jeho součásti takové skutkové okolnosti, jež nemohou logicky vedle sebe obstáti čís. 3663.

— — skutečnosti, pojaté do otázek, jsou výrokem porotců zjištěny jen, byla-li otázka zodpovězena kladně; záporná odpověď není zjištěním skutečností čís. 3663.

— — zmateční stížnosti nelze uplatňovati věcnou nesprávnost výroku porotců a srovnávati výrok porotců s výsledky hlavního přelíčení na doličení, že výrok nemá v nich dostatečné nebo vůbec žádné opory a že jest proto nesprávným čís. 4011.

— — pokud nelze spatřovati vnitřní rozpor v kladném zodpovědění hlavní otázky na zločin vraždy ohledně všech (čtyřech) obžalovaných čís. 4011.

— — vadu nejasnosti výroku porotců nelze odvozovati z toho, že nebyl ve všech částech výroků porotců týž poměr mezi hlasy kladnými a zápornými čís. 4011.

— — vady ve smyslu § 344 čís. 9 tr. ř. nelze dovozovati z odpovědi porotců, která byla podrobena opravovacímu řízení čís. 4023.

— — vada nejasnosti výroku porotců podle § 344 čís. 9 tr. ř. čís. 4043.

— — pojem »rozpor ve výroku porotců« ve smyslu § 344 čís. 9 tr. ř. čís. 4080.

— — záporná odpověď k otázce se zpravidla nehodí k tomu, by byla srovnávána s jinou částí výroku porotců s hlediska vady nejasnosti nebo vnitřního rozporu podle § 344 čís. 9 tr. ř.; není jí vysloveno, že a pokud se nestal skutek, k němuž se otázka vztahuje čís. 4080.

— — nejasnost a vnitřní rozpor výroku porotců podle čís. 9 § 344 tr. ř., odpověděli-li kladnou odpovědí k eventuální otázce na zločin těžkého uškození na těle podle § 152 tr. zák. a na přečin proti bezpečnosti života podle §§ 360, 335 tr. zák. vlastně kladně ke zločinu zabití (jenže jeho skutkovou podstatu rozložili na dvě samostatné otázky, které vedle sebe nemohou obstáti), ač před tím ke zvláštní otázce na zločin zabití podle § 140 tr. zák. odpověděli záporně čís. 4144.

— — vnitřní rozpor a nejasnost výroku porotců nelze dovozovati z odchylného poměru hlasů při zodpovědění hlavních otázek, neboť při zásadách § 326 tr. ř. jest vůbec nekontrolovatelno a nepodléhá přezkoumání soudem zrušovacím, jakými úvahami se řídili jednotliví porotci při hlasování čís. 4225.

— — nejasnost a vnitřní rozpor výroku porotců lze při doličování zmatečnosti podle čís. 9 § 344 tr. ř. dovoditi po zákonu jen z doslovu otázek a z odpovědí k nim čís. 4225.

— — vady ve smyslu § 344 čís. 9 tr. ř. lze dovozovati jen ze samého výroku porotců, jejž tvoří otázky a odpovědi na ně dohromady čís. 4410.

— — je nepřípustné, by zmateční stížnost zdůrazňovala jednotlivé průvody, svémocně je hodnotila, formálně s výrokem porotců srovnávala a tak dokazovala nejasnost nebo neúplnost výroků porotců po rozumu § 344 čís. 9 tr. ř. čís. 4410.

— — věcná správnost formálně bezvadného výroku porotců (jímž odpověděli záporně na otázku viny) vymyká se přezkumu zrušovacím soudem čís. 4410.

— **dle § 344 čís. 10 tr. ř.:** zákonné doličování právní mylnosti rozsudku po rozumu § 344 čís. 10 tr. ř. čís. 3923, 4532.

— — zmatečnosti podle § 344 čís. 10 tr. ř. nelze se dovolávati, neobsahuje-li napadený rozsudek výrok ani o tom, zda tu jest či není některá ze skutečností, jež brání trestnímu stíhání čís. 4011.

— **dle § 344 čís. 10, 11 tr. ř.:** podstatou zmatků podle § 344 čís. 10 a 11 tr. ř. jest mylnost právních názorů, jimiž se řídil, vynášeje rozsudek, porotní soudní dvůr při hodnocení právního významu a kvalifikaci trestného činu. Podstatě těchto zmatků vyhovují jen úvahy, jimiž se dokazuje právní mylnost rozsudku ve výroku o vině čís. 4011.

— — věcné doličení těchto zmatků omezuje se na srovnání skutku výrokem porotců zjištěného se zákonem a na vývody, že odsuzující výrok rozsudku jest výronem nesprávného hodnocení právního významu souzeného skutku čís. 4011.

— — ohledně odsuzujících rozsudků porotních soudů lze tyto zmatky uplatňovati jen potud, pokud jsou v otázkách, k nimž porotci přisvědčili, vedle nebo na místě zákonných známek dotčeného trestného činu uvedeny skutkové okolnosti odpovídající té neb oné zákonné známce; porovnáním této zákonné známky s oněmi skutečnostmi jest pak zmatek doličiti čís. 4011.

— — nejsou-li skutečnosti odpovídající tomu kterému zákonnému znaku uvedeny ani v hlavní (náhradní, dodatkové) otázce ani v připojené k ní zvláštní otázce pomocné (kontrolní), nelze poznati, ve kterých skutečnostech shledali porotci opodstatnění zákonného znaku, k němuž přisvědčili, a nezbývá porotnímu soudnímu dvoru, než by prostě převzal z výroku porotců zákonné znaky, k nimž bylo přisvědčeno, do svého rozhodnutí a řádné uplatňování zmatečních důvodů podle § 344 čís. 10 a 11 tr. ř. jest pak vyloučeno čís. 4011.

— — zákonné doličování zmatků čís. 10 b), 11, § 344 tr. ř. čís. 4591.

— **dle § 344 čís. 10 b) tr. ř.:** porušení nebo nesprávné použití zákona sborovým soudem porotním, jež jest předpokladem zmatku čís. 10 b) § 344 tr. ř., musí býti, nejde-li o některý z případů § 317 tr. ř., dovozováno ze skutkového stavu, zjištěného výrokem porotců čís. 3744.

— — doličování zmatečnosti podle § 344 čís. 10 b) tr. ř. vyžaduje, by okolnost, pro kterou čin přestává býti trestným, byla skutkově zjištěna výrokem porotců k otázce skutečně jim dané čís. 4078.

— — nejde o zmatek čís. 10 b) § 344 tr. ř., nezabýval-li se porotní soud otázkou promlčení, ač z výroku porotců a ze spisů vyplývá, že promlčecí doba uplynula, schází-li podmínka promlčení dobrovolná náhrada škody čís. 4234.

— **dle § 344 čís. 10 c), 11 tr. ř.:** pokud nejde o zmatek čís. 7 ani čís. 10 c), ani čís. 11 § 344 tr. ř., byla-li k obžalobě a k hlavní otázce na zločin těžkého uškození na těle podle §§ 152, 156 a) tr. zák. dána a porotci kladně zodpověděna eventuální otázka na zločin zlomyslného poškození cizího majetku podle § 85 b) tr. zák., kvalifikovaný podle první věty druhého odst. § 86 tr. zák. čís. 3922.

— **dle § 344 čís. 11 tr. ř.:** jde o uplatňování zmatku čís. 12 § 344 tr. ř., nikoliv čís. 11 § 344 tr. ř., dovozuje-li zmateční stížnost, že čin byl neprávem podřaděn § 195 tr. zák., poněvadž napadený nebyl uveden v trapný stav čís. 3371.

— — obžalovaný nemůže uplatňovati (zmatkem čís. 11 § 344 tr. ř.) porušení zákona, které mu není na škodu čís. 3411.

— — pro otázku, zda »skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, byl nesprávným výkladem zákona uvažován podle zákona trestního, který se k němu

nevztahuje«, rozhodným jest jedině doslov otázek, jež porotci zodpověděli, a nikoliv děj obžalobou vyličený čís. 3449.

— **dle § 344 čís. 12 tr. ř.:** zostření trestu těžkého žaláře podle § 3 zákona ze dne 15. listopadu 1867, čís. 131 ř. zák. (§ 16 tr. ř.) je povinným doplňkem a součástí tohoto druhu trestu; oním zostřením nebyla dotčena zásada § 50 tr. zák.; nestalo-li se tak, jde o zmatek (čís. 12 § 344 tr. ř.) čís. 3465.

— — podle § 50 tr. ř. není přípustno (§ 344 čís. 12 tr. ř.), by byl obžalovanému, který se vedle zločinu loupeže dopustil též přestupku podle § 36 cís. pat. ze dne 24. října 1852, čís. 223 ř. zák., uložen vedle trestu těžkého žaláře podle § 195 tr. zák. ještě trest peněžitý čís. 3465.

— — třebaže v opovědi odvolání co do trestu nelze o sobě spatřovati i opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního, jest v případě, kde obžalovaný v provedení povšechně ohlášené zmateční stížnosti napadl — třebaže nesprávně — s hlediska důvodu zmatečnosti § 344 čís. 12 tr. ř. i výrok o ztrátě práva volebního, usouditi, že obžalovaný chtěl již při ohlášení opravných prostředků napadati příslušným opravným prostředkem i výrok o ztrátě práva volebního, třebaže v té příčině neohlásil výslovně odvolání čís. 3751.

— — nelze (§ 344 čís. 12 tr. ř.) vyměřiti trest podle vyšší sazby § 142 tr. zák., nebyl-li zjištěn příbuzenský poměr tuto sazbu odůvodňující výrokem porotců, ana jim nebyla dána v tom směru otázka podle § 322 tr. ř.; porotní soud není oprávněn sám zjistiti onen poměr z výsledků průvodního řízení čís. 4161.

— — porušení předpisů o výkonu trestu nenaplňuje ještě zmatečnost podle čís. 12 § 344 tr. ř. čís. 4454.

— **§ 344 předposl. a posl. odst.:** opomenutí porotního soudu dáti k eventuální otázce na zabití dodatkovou otázku na nutnou (putativní) sebeobranu a další eventuální otázku na přečin § 335 tr. zák. nemůže působiti na rozhodnutí způsobem obžalovanému nepříznivým (předposl. odst. § 344 tr. ř.), nedošlo-li vůbec k odpovědi na onu eventuální otázku na zabití, ani porotci zodpověděli kladně hlavní otázku na zločin vraždy prosté čís. 3921.

— — při uplatňování relativního zmatku (§ 344 čís. 4 — §§ 247, 170 tr. ř.) ve prospěch obžalovaného je pravidlem, že zmateční stížnosti musí býti vyhověno, jakmile důvod zmatečnosti byl zjištěn; přivádí-li se však k platnosti relativní zmatek v neprospěch obžalovaného, lze zmateční stížnosti vyhověti jen výjimečně. je-li patrno, že porušení formy mohlo míti na rozhodnutí účinek obžalobě nepříznivý; obžalobce má ve zmateční stížnosti uvésti okolnosti odůvodňující relativní zmatek i v tomto směru (posl. odst. § 344 tr. ř.) čís. 3388.

— — i když svědek prohlásil soudu, že nechce svědčiti (§ 152 tr. ř.), platí další jeho vyjádření, třebaže učiněné na dotaz a na upozornění obhájce, že ono prohlášení odvolává a svědčiti chce; vadný postup soudu, nepřipustil-li přes to výslech onoho svědka, nelze však uplatňovati jako zmatek čís. § 5 344 tr. ř. ve prospěch obžalovaného, nesloužilo-li ono svědectví obhajobě (předposl. odst. § 344 tr. ř. čís. 4295.

— — i kdyby byla hlavní otázka dána porušením předpisu § 318 tr. ř., nelze tuto okolnost uplatňovati jako zmatek, byla-li otázka ta zodpovědena záporně (§ 344 předposl. odst. tr. ř.) čís. 4043.

— — nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., byly-li při hlavním přelíčení přes odpor obžalovaného pro zločin nedokonaného násilného smilstva čteny obžaloba a nepravoplatný rozsudek, odsuzující téhož obžalovaného pro zločin § 93 tr. zák., spáchaný smilným útokem na ženu, jichž se obžaloba dovolávala na důkaz toho, že obžalovaný není neschopen zažalovaného činu, a upozornil-li předseda soudu porotce na to, že rozsudek ten nenabyl ještě právní moci čís. 4250.

— — viz též § 281 posl. odst.

— — viz též odklad trestu podmíněný (§ 7).

Zmätočná sťažnosť: obžalovaného proti sprosťujúcemu rozsudku čís. 4608.

— — okresní soud, dožádaný sborovým soudem první stolice, aby obžalovanému vyhlásil podle § 425 odst. II. tr. ř. rozsudek odvolacího soudu, vyhlášením rozsudku a sepsáním zápisu o tom skončil činnost, o kterou byl dožádán. Přijal-li po tomto roku, třebas ještě v zákonné lhůtě, provedení zmateční stížnosti obžalovaného, které zaslal sborovému soudu první stolice, jednal jako soud nepříslušný, postupující podání soudu příslušnému; proto doba, po kterou byl spis dopravován poštou k sborovému soudu první stolice, neprodlužuje zákonnou lhůtu k provedení zmateční stížnosti čís. 4601.

— — námietkou, že súd nenariadil opravné pokračovanie v smysle § 20 por. nov., nie je označený žiadny z dôvodov zmätočnosti podľa zákona prípustných čís. 4611.

— — z mylného poučenia, ktoré obdržali od krajského súdu, obžalovaní nemôžu čerpať právo napadnúť rozsudok po uplynutí zákonom k podaniu zmätočnej sťažnosti stanovenej trojdňovej lehoty čís. 4638.

— — jestli skutkový stav, v základnom pokračovaní zistený, neboľ za obnovy zmenený, nelze uplatňovať proti novému rozsudku materiálny dôvod zmätočnosti podľa § 385 č. 1 a) tr. p., a to ani vtedy, keď rozsudok v základnej veci prvý súdom vynesený neboľ súdmi vyšších stolíc preskúmaný čís. 4674.

— — lehota 8 dní, určená k prevedeniu zmätočnej sťažnosti, ohlásenej poškodeným na prípad, že by verejný žalobca zmätočnú sťažnosť nepodal, počíta sa od ohlásenie zmätočnej sťažnosti, nie teprv od upovedomenia, že vrchné štátne zastupiteľstvo zmätočnú sťažnosť nepodalo, alebo že zmätočná sťažnosť bola späť vzatá čís. 4881.

— — predpis § 431 tr. p. o tom, u ktorého súdu má byť podaná zmätočná sťažnosť, bol ustanovením § 4 odst. 1 zák. č. 8/24 sb. z. a n. rozšírený potiaľ, že v prípade, v ktorom prichádza do úvahy upotrebenie zák. č. 8/24 sb. z. a n., obžalovaný má právo podať zmätočnú sťažnosť nielen u súdu prvej stolice, lež aj u súdu odvolacieho čís. 4884.

Zmätok podľa § 384 č. 1 tr. p.: jestli bolo bez svolenia nadriadeného súdu (§ 41 odst. II. zák. č. 48/31 Sb. z. a n.) trestné pokračovanie proti mladistvému obžalovanému prevedené pred súdom príslušným pre spoluobžalovaného staršieho 18 rokov, bol tým zavinený formálny zmätok podľa § 384 č. 1 tr. p.; nedostatok tohoto svolenia nie je nahradený tým, že onen nadriadený súd, rozhodujúc vo veci ako súd odvolací, neučinil v tomto smere nijaké opatrenie čís. 4479.

— — predpis § 36 odst. III. zák. na ochr. rep., že trestné pokračovanie pre prečiny podľa tohoto zákona náleží sborovým súdom prvej stolice, nepripúšťa výnimku ani v tom prípade, že obžaloba je podaná aj pre niektorý iný prečin podľa obecného trestného zákona a že v nej verejný žalobca navrhol, aby vec bola prejednaná pred samosudcom; ak takúto vec prejednal a rozhodol samosudca, bol zavinený formálny zmätok podľa § 384 č. 1 tr. p. čís. 4636.

— — navrhoval-li štátny zástupca v obžalovacom spise, aby podľa § 6 zák. č. 471/21 sb. z. a n. vec rozhodol samosudca, môže samosudca pokračovať iba vtedy, keď obžalovací spis bol doručený obhájcovi a ten nepodal námietky. Nestalo-li sa doručenie obhájcovi a vo veci jednal samosudca, je pokračovanie zmätočné podľa § 384 č. 1 tr. p. čís. 4758.

— **podľa § 384 č. 4 tr. p.:** napadá-li stěžovatel zmateční stížností, že soud vyměřující úhrnný trest nehleděl k trestu, který byl přede dnem, kdy byl úhrnný trest vyměřen, již odpykán, uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 384 č. 4 tr. ř. čís. 4376.

— — zástupcom súkromného žalobcu v pokračovaní pred sborovým súdom pri všetkých procesných úkonoch — aj pri ohlásení odvolania — ak nejde o prípad zastupovania zákonným zástupcom v smysle § 47 odst. I. tr. p., môže byť len advokát; preskúmal-li odvolací súd meritorne odvolanie, ohlásené pred sborovým súdom v mene súkromného žalobcu osobou, ktorá nie je advokátom, prekročil medze svojej pôsobnosti a zavinil zmätok podľa § 384 č. 4 tr. p. čís. 4589.

— — slúčenie trestov v jednotný trest úhrnný je prípustné len dotyčne trestov na slobode; tresty peňažité, uložené buď somostatne alebo vedľa trestov na slobode, ostávajú pri výmere úhrnného trestu nedotknuté a treba vysloviť, že v prípade ich nevymožiteľnosti premenia sa v nahradný trest rovnakého druhu, ako úhrnný trest na slobode; porušenie tejto zásady vymeraním úhrnného trestu i za tresty peňažité zakladá zmätok podľa § 384 č. 4 tr. p. čís. 4781.

— — odvolací soud překročil obor své působnosti a zavinil zmatek podle § 384 č. 4 tr. ř., projednal-li v trestní věci proti mladistvému provinilci odvolání, ač rozsudek soudu prvé stolice nebyl ve smyslu § 50 odst. 2 zák. č. 48/31 sb. z. a n. doručen zákonnému zástupci obviněného čís. 4844.

— **podľa § 384 č. 6 tr. p.:** nebol-li v pokračovaní podľa § 518 tr. p. odsúdenému v prípadoch, označených v § 518 odst. II. tr. p., ustanovený obhájca z úradnej povinnosti, pokračovanie trpí zmätkom podľa § 384 č. 6 tr. p. čís. 4438.

— — pojednávanie podľa § 518 tr. p. môže sa konať aj v neprítomnosti odsúdeného čís. 4667.

— **podľa § 384 č. 9 tr. p.:** zamítl-li odvolací soud návrh na opravu mylně označeného druhu trestu v rozsudku soudu prvé stolice, zavinil zmatek podle § 384 čís. 9 tr. ř. čís. 4412.

— — posudok súdnej lekárskej rady má byť vyžiadaný tiež vtedy, pokladá-li to súd za potrebné pre dôležitosť alebo pre obťažnosť prípadu. Ak je splnená táto podmienka, nemožno návrh na vyžiadanie posudku súdnej lekárskej rady zamietnuť len s poukazom na to, že strana mala najprv navrhnúť vyžiadanie posudku stálych znalcov lékarov v sídle sborového súdu druhej stolice čís. 4787.

— — formálny dôvod zmätočnosti podľa § 384 č. 9 tr. p. pre vadu, prihodivšiu sa v pokračovaní pred dožiadaným sudcom, nemôže uplatňovať strana, ktorá si uplatňovanie tohoto zmätku síce vyhradila hneď pred dožiadaným sudcom, nenamietala ho však pri hlavnom pojednávaní, keď bola zápisnica o pokračovaní pred dožiadaným sudcom prečítaná čís. 4834.

— **podľa § 384 č. 10 tr. p.:** neposkytuje-li ani výrok ani odôvodnění rozsudku spolehlivých údajů o tom, na jakém základě byl vyměřen trest, rozsudek jest zmatečný podle § 384 čís. 10 tr. ř. čís. 4443.

— — výrok rozsudku, jímž byl podle § 518 odst. VII. tr. ř. místo dvou trestů na svobodě, připouštějících ještě dobrodiní podmíněného odkladu, z nichž jeden byl pravoplatně odložen na zkušební dobu, vyměřen úhrnný trest na svobodě delší jednoho roku a vysloveno, že se ostatní ustanovení původních rozsudků kromě výměry trestů ponechávají v platnosti, jest sice nepřesný, není však zmatečný ve smyslu § 384 č. 10 tr. ř. čís. 4494.

— **podľa § 384 č. 11 tr. p.:** okolnosť, že náhradný súkromný žalobca prevzal zastúpenie obžaloby po uplynutí lehoty § 42 odst. I. tr. p., nezakladá dôvod zmätočnosti podľa § 385 čís. 1 c) tr. p., leží je len formálnym zmätkom podľa § 384 čís. 11 tr. p.; neľze k nemu hľadeť z úradnej povinnosti, ak bol obžalovaný sprostený obžaloby čís. 4520.

— **podľa § 385 č. 1 a) tr. p.:** jestli skutkový stav, v základnom pokračovaní zistený, nebol za obnovy zmenený, neľze uplatňovať proti novému rozsudku materiálny dôvod zmätočnosti podľa § 385 č. 1 a) tr. p., a to ani vtedy, keď rozsudok v základnej veci prvým súdom vynesený nebol súdmi vyšších stolíc preskúmaný čís. 4674.

— **podľa § 385 č. 1 b) tr. p.:** vyskytuje-li sa dotyčne všetkých obžalovaných v ich neprospech zmätok podľa § 385 čís. 1 b) tr. p. (mylná kvalifikácia činu), je možno za podmienok § 387 odst. IV. tr. p. zmeniť rozsudok aj v prospech tých obžalovaných, ktorí opravného prostriedku nepoužili čís. 4842.

— **podľa § 385 č. 1 c) tr. p.:** okolnosť, že náhradný súkromný žalobca prevzal zastúpenie obžaloby po uplynutí lehoty § 42 odst. I. tr. p., nezakladá dôvod zmätočnosti podľa § 385 čís. 1 c) tr. p., leží je len formálnym zmätkom podľa § 384 čís. 11 tr. p.; neľze k nemu hľadeť z úradnej povinnosti, ak bol obžalovaný sprostený obžaloby čís. 4520.

— **podľa § 385 č. 2 tr. p.:** bol zavinený prekročením obmedzení v § 8 odst. 3 zák. č. 31/29 sb. z. a n. čís. 4349.

— — zabranie predmetov podľa § 61 tr. zák. (§ 25 tr. zák. priest.) má povahu vedľajšieho trestu a neľze ho preto vysloviť u obžalovaného, ktorý bol obžaloby sprostený. Stalo-li sa tak preca, bol zavinený zmätok podľa § 385 č. 2 tr. p. čís. 4504.

— — zabranie predmetov podľa § 61 tr. zák. možno vysloviť len v prípadoch, jestli ich použil páchateľ ku spáchaniu trestného činu úmyselne; neľze tento vedľajší trest uložiť pri trestných činoch spáchaných z neopatrnosti; učinil-li tak súd preca, zavinil zmätok podľa § 385 čís. 2 tr. p. čís. 4533.

— — vedľa trestu 15 ročnej káznice uložený trest peňažitý nemožno premeniť na ďalší trest na slobode; stalo-li sa tak, bol zavinený zmätok podľa § 385 č. 2 tr. p. čís. 4445.

— — zmateční stížností podle § 385 č. 2 tr. ř. nelze napadati výroky rozsudku, týkající se jiných opatření než výměry trestu; odškodné podle § 17 zák. č. 124/24 sb. z. a n. není trestem, nýbrž je zadostučiněním a rozhodnutí o něm nemůže býti napadáno zmateční stížností čís. 4493.

— — odvolal-li se veřejný žalobce proti rozsudku, jímž byl obžalovanému vyměřen trest s použitím mimořádného zmírňovacího práva (§ 92 tr. zák.), jen do nízké výměry trestu, odvolacímu soudu náleží vyříditi odvolání jen v mezích tohoto návrhu; nelze přihlížeti k dodatečnému prohlášení veřejného žalobce, že žádá, aby bylo pominuto použití § 92 tr. zák. čís. 4604.

— — vyslovil-li porotní soud ztrátu volebního práva do obcí, ač není zvláštním zákonem stanovena, bez zjištění porotců, že obžalovaný spáchal trestný čin z pohnutek nízkých a nečestných, překročil meze trestní sazby a zavinil zmatek podle § 385 čís. 2 tr. ř. čís. 4653.

— — ustanovenie § 91 tr. zák. je len zákonom daná smernica pre voľné uvažovanie sudcovské a nestanoví žiadnu určitú sadzbu. Vymeral-li súd s použitím § 91 tr. zák. trest v zákonnej sadzbe na dotyčný trestný čin stanovenej, neľze výrok ten napádať zmätočnou sťažnosťou podľa § 385 č. 2 tr. p. čís. 4753.

— **podľa § 29 č. 4 por. nov.:** bola-li daná porotcom otázka, či obžalovaný bol v dobe spáchania trestného činu duševne chorý alebo v nepravidelnom duševnom stave, bol porušený predpis § 9 odst. II. por. nov. a zavinený zmätok podľa § 29 č. 4 por. nov. čís. 4470.

— **podľa § 29 č. 6 por. nov.:** formálna zmätočnosť podľa § 29 č. 6 por. nov. jestvuje len vtedy, nemožno-li výrok porotcov preskúmať; vadné právne závery porotcov náleží preskúmať najvyššiemu súdu s hľadiska vecných dôvodov zmätočnosti; preto neľze napádať rozpor medzi kladnou odpoveďou porotcov na otázku skutkovú a zápornou odpoveďou na otázku právnu zmätčonou sťažnosťou podľa § 29 č. 6 por. nov. čís. 4447.

— — vady rozhodnutí porotců podle § 29 č. 6 por. nov. (nejasnost, neúplnost, odpor) možno dovozovati toliko ze samého výroku porotců, nikoli z výsledků řízení; z rozdílného posuzování viny u několika obžalovaných nelze dovozovati výtku nejasnosti nebo odporu podle cit. místa zákona čís. 4614.

Zmenka viď podvod (§ 379 tr. zák. slov.).

Zmenšená příčetnost: duševní méněcennost nebo zatíženost není duševním stavem vylučujícím podle § 2 a), b) tr. zák. příčetnost, aniž zrůdný pud pohlavní (homosexualismus i povahy sadistické) sám o sobě, není-li výronem všeobecné poruchy duševní čís. 3404.

— — není ani částečným pominutím mysli. Záležejíc v tom, že se v mysli osoby jí stižené nevybavují představy tak rychle a určitě a neuplatňují tlumy tak mocně jako u osoby pravidelného duševního rozpoložení, aniž by však schopnost k rozpoznání protiprávnosti skutku a schopnost volného rozhodování byly zrušeny, rovná se zmenšená (seslabená) příčetnost (duševní méněcennost) stavu mdlejšího rozumu, který nevylučuje zodpovědnost, nýbrž jest podle § 46 a) § 264 a) tr. zák. polehčující okolností, k níž lze přihlížeti jen při vyměřování trestu, ovšem s výjimkou trestných činů spáchaných z pouhé nedbalosti, při nichž jest přihlížeti k mdlejšímu rozumu pachatele, jelikož poukazuje k zvláštním jeho poměrům, tudíž k jednomu s hledisek vytýčených § 335 tr. zák. již při posouzení, zda mohl pachatel poznati nebezpečnou povahu svého jednání čís. 3482.

— — nespadá pod § 2 c) tr. zák. čís. 3512.

Zmeškání lhůty viz navrácení v předešlý stav.

Změna obžaloby viz obžaloba.

— **politického přesvědčení:** pokud je nečestnou čís. 4028.

— **směru jízdy** viz automobil.

Změnu názorů: o politických nebo národních událostech nelze za všech okolností pokládati za čin nečestný nebo nemravný, najmě ne, došlo-li k ní po náležité rozvaze z důvodů vážných, kotvících ve změněných politických nebo národních poměrech a z vnitřního přesvědčení čís. 4489.

Změny ve vydávání časopisu: povinnost oznámiti je (§§ 10, 11 tisk. zák.) čís. 4051.

Zmírnění světla viz automobily.

— **trestu** viz záměna a zmírnění trestu.

— — **dle § 410 tr. ř.:** čís. 3827.

— — — podle § 410 tr. ř. mohou býti hodnoceny i polehčující okolnosti zjištěné po pravoplatnosti rozsudku čís. 3620.

— — — vyšla-li po pravomoci rozsudku najevo i jen jediná závažná polehčující okolnost čís. 4207.

— — — polehčujícím důvodem ke zmírnění trestu po rozumu § 410 tr. ř. jest i náhrada škody trestným činem způsobené po pravoplatnosti rozsudku, nikoli však ohled na rodinu a na výživu odsouzeného čís. 4395.

— — — vyskytnuvší se dodatečné polehčující okolnosti dávají odsouzenému právní nárok na zmírnění trestu ve smyslu § 410 tr. ř., na něž nemůže míti vliv, že žádosti o milost nebylo vyhověno čís. 4395.

— — — polehčujícím důvodem pro zmírnění trestu (pro urážku na cti) po rozumu § 410 tr. ř., jest i odpuštění uraženého (smírem) po pravoplatnosti rozsudku čís. 4572.

— — — odpuštění rodičů zneužitých děvčat pachateli odsouzenému pro zločin podle § 132 tr. zák. nemusí ještě znamenati, že se poškozeným dostalo od pachatele zadostiučinění, a proto býti důvodem ke zmírnění trestu po rozumu § 410 tr. ř. čís. 4575.

— — — neuznal-li vrchní soud ono odpuštění za polehčující okolnost ve smyslu § 410 tr. ř., jde o výrok ryze arbitrární, který nemůže býti podkladem kladného výroku podle §§ 33 a 292 tr. ř. čís. 4575.

— — **§ 91 tr. zák. slov.:** ustanovenie § 91 tr. zák. je len zákonom daná smernica pre voľné uvažovanie sudcovské a nestanoví žiadnu určitú sadzbu. Vymeral-li súd s použitím § 91 tr. zák. trest v zákonnej sadzbe na dotyčný trestný čin stanovenej, neľze výrok ten napádať zmätočnou sťažnosťou podľa § 385 č. 2 tr. p. čís. 4753.

— — **§ 92 tr. zák. slov.:** bol-li československému príslušníkovi za trestný čin spáchaný v cudzine nesprávne uložený trest podľa miernejšieho práva, platného na území kedysi uhorskom, hoci mu mal byť vymeraný prísnejší trest podľa práva, platného na území kedysi rakúskom, obžalovaný sa nemôže domáhať ďalšieho zmiernenia trestu použitím mimoriadneho zmierňovacieho práva podľa § 92 tr. zák. čís. 4455.

— — — místo trestu smrti lze při použití § 92 tr. zák. uložiti jen trest káznice na 15 roků čís. 4519.

— — — podľa § 66 odst. III. tr. zák. pokusy zločinov, za ktoré je na dokonaný čin stanovený trest smrti, nesmejú byť trestané miernejšie než káznicou v trvaní päť rokov; použitie mimoriadneho zmierňovacieho práva (§ 92 tr. zák.) je v týchto prípadoch zákonom vylúčené čís. 4578.

— — — pri pokusoch trestných činov stíhaných trestmi podľa § 66 odst. III. tr. zák. je použitie mimoriadneho zmierňovacieho práva (§ 92 tr. zák.) zákonom vylúčené čís. 4451.

— — — je-li stanovena pro vedlejší trest peněžitý minimální sazba, musí býti při použití § 92 tr. zák. sestoupeno i pod nejnižší výměru na čin stanoveného minimálního trestu peněžitého čís. 4586.

— — — překvalifikoval-li soud při použití mimořádného zmírňovacího práva trestný čin, kvalifikovaný zákonem jako zločin, se zřetelem na ustan. § 20 tr. zák. na přečin, jest použíti zákonných ustanovení, platných pro přečiny, i co do trvání vedlejších trestů čís. 4714.

Zmírňovací právo: podle § 266 tr. zák. čís. 3629.

— — v zákonech popřevratových nelze užíti mimořádného zmírňovacího práva tou měrou, jak se to stalo při sazbách starého trestního zákona, které byly mnohdy nepřiměřeně vysoké, což neplatí u řečených novodobých zákonů čís. 4189.

Zmocnenie ku stihaniu: oprávneným udeliť zmocnenie podľa § 9 č. 6 zák. čl. XLI: 1914 je úrad, ktorého bol urazený členom, bárs sa utrhanie na cti stalo pre úradnú činnosť urazeného v sbore, nad ktorým dozor náležal druhému úradu čís. 4424.

— — vyhovuje ustanovení § 91 odst. I. tr. ř., odevzdal-li nadřízený úřad písemné zmocnění, adresované uraženému, přímo uraženému a ten je sám předložil státnímu zastupitelství čís. 4488.

— — při trestných činech stihatelných jen na zmocnění zákon klade váhu na skutečnost, zda zmocnění bylo vůbec uděleno; nevyžaduje se, aby zmocnění bylo připojeno ke spisům; veřejný žalobce jest oprávněn předložiti udělené zmocnění i dodatečně v odvolacím řízení čís. 4496.

— — trestné oznámenie, ktoré učinil poškodený verejný úradník u štátneho zastupiteľstva, možno považovať i za zmocnenie ku stihaniu v smysle § 91 tr. p. a § 14 odst. 5 zák. č. 108/33 sb. z. a n. (o ochrane cti) čís. 4776.

Zmocněnec: se dopouští zpronevěry, když, nemaje připravenou dostatečnou úhradu, použije svěřených peněz pro sebe čís. 3759.

— **(§ 1010 obč. zák.):** porušení povinností povolání, prohřešil-li se advokát na povinnosti zmocněnce podle § 1010 obč. zák. tím, že přijav příkaz a generální plnou moc k podání žaloby a k vedení sporu, odevzdal

přímé vedení tohoto sporu bez předchozího vyrozumění a svolení zmocnitele jinému advokátu; s hlediska kárného přečinu nezáleží na tom, že zmocnitel tento postup dodatečně schválil čís. 100 dis.

Zmocnění viz advokát — plná moc.

Zmrhání viz zneuctění.

Značkovací hřebíky: v pražcích na trati jsou součástkami železnice ve smyslu §§ 85 c), 175 I b) tr. zák.; jich odstranění může míti aspoň nepřímo nepříznivý vliv na bezpečnost železničního provozu čís. 4000.

Znalec: rozpoznání obyčejného akutního opojení alkoholem nevyžaduje posudku znalců lékařů, neboť alkoholové opojení není takovým chorobným stavem, jehož zjištění vyžaduje zvláštní odborné lékařské vzdělání čís. 3372.

— souhlas se čtením posudku nelze odvolati čís. 3384.

— posudek není vadným podle §§ 125, 126 tr. ř. proto, že znalci překročili hranice úkolu jim vytčeného čís. 3384.

— otázka postačitelnosti podkladu pro podání spolehlivého posudku jest otázkou odbornou, již řešiti je znalcům podle jejich přísahy (§ 121 tr. ř.) čís. 3404.

— obhájce nemůže si stěžovati (§ 344 čís. 5 tr. ř.), že soud zamítl jeho návrh na doplnění šetření a posudku znalců lékařů, neřídil-li se při formulování návrhu předpisem čl. I čís. 3 odst. druhý zák. ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. upravujícím nový doslov § 126 tr. ř. čís. 3404.

— otázka věcné správnosti znaleckého posudku je v řízení zrušovacím vyloučena z odporu. O správnosti a přesvědčivosti posudku uvažuje jen soud nalézací (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.); ani zrušovacímu soudu, jenž jako stolice opravná není oprávněn činiti skutková zjištění, nepřísluší přezkoumávati věcnou opodstatněnost posudku čís. 3405.

— ani posudek lékařské fakulty není pro nalézací soud bezpodmínečně závazným (§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.) čís. 3405.

— porušení předpisů §§ 120 druhá věta, 126, 222 druhý odstavec tr. ř. není zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. čís. 3412.

— povinnosti soudu jest, by stejně jako v příčině jiných průvodních prostředků i věrohodnost a průvodní moc znaleckého posudku zkoumal pečlivě a svědomitě (druhý odst. § 258 tr. ř.), nerozhoduje ani tu o otázce, zda jest tu kterou skutečnost považovati za prokázánu, podle zákonných pravidel průvodních, nýbrž jen podle svého volného přesvědčení získaného svědomitým zkoumáním všech pro a proti přednesených průvodních prostředků čís. 3412.

— odchýlil-li se soud od posudku znalcova, stačí (§ 270 čís. 5 tr. ř.), jsou-li v rozsudkových důvodech nastíněny úvahy, na jichž základě soud neshledal znalcův posudek přesvědčivým a pro sebe závazným čís. 3412.

— otázka, zda pachatel (§ 128 tr. zák.) jednal ze zvědavosti, je povahy ryze skutkové a nikoli odborné; k jejímu vyřešení není zapotřebí odborných zkušeností a znalostí čís. 3417.

— § 118 tr. ř. i v doslovu zákona čís. 107/1927 předpokládá pro úchylky z pravidelného přibrání znalců, pro ten který obor u soudu trvale ustanovených, že případ vyžaduje zvláštních odborných znalostí čís. 3536.

— výklad nařízení a povinností podle nich podnikateli příslušejících jest věci soudu čís. 3577.

— nejde o porušení předpisů §§ 118, 120, 247, 248 a 252 tr. ř. a o zmatek čís. 3 ani čís. 4 § 281 tr. ř., byl-li při hlavním přelíčení přítomen a vypovídal jeden z obou znalců, podavších posudek společný a srovnalý, od něhož se v ničem neuchýlil (druhý znalec nemohl se pro nemoc dostaviti) čís. 3587.

— vady, pro něž jest soudu opatřiti posudek jiných znalců, jsou uvedeny v § 126 tr. ř. výčetmo čís. 3732.

— ustanovení zákona ze dne 28. června 1929, čís. 114 sb. z. a n., jímž byl upraven jen výkon lékařské prakse, nemohou míti významu při řešení otázky, zda postup soudu při volbě znalců v řízení trestním nebo civilním vyhovuje zákonu čís. 3732.

— provedení místního ohledání a podání posudku jediným znalcem i mimo případy vyznačené v prvém odst. § 118 tr. ř. nečiní postup ten zmatečným čís. 3772.

— otázku, zda je třeba dvou znalců či zda stačí znalec jediný, ponechává zákon (§ 118 tr. ř. v doslovu zák. čís. 107/1927) volnému uvážení soudu čís. 3777, 3789.

— stačí přibrati jednoho znalce, není-li tento průvod ani jediným ani hlavním důkazním prostředkem čís. 3777.

— šetření předpisů §§ 118, 135 tr. ř. zákon neukládá výslovně pod neplatností (§ 281 čís. 3 tr. ř.) čís. 3789.

— i v § 135 tr. ř. zůstavuje zákon znalecký důkaz o pravosti listiny volnému uvážení soudu čís. 3789.

— námitky proti znalcům podavším posudek v přípravném řízení jest uplatniti dříve, než byl posudek při hlavním přelíčení čten čís. 3923.

— znalci musí býti zůstaveno, by určil časový i věcný rozsah svého pozorování a šetření čís. 3923.

— porušení předpisu posl. věty 120 tr. ř. není ohroženo zmatečností (§ 281 čís. 3 tr. zák.) čís. 3955.

— překážku přísahy svědecké podle § 170 čís. 7 tr. ř. nelze vztahovati na znalce v příčině podaného jím posudku čís. 3955.

— není důvodem vyloučení znalce, že je sešvagřen (§ 152 čís. 1 tr. ř.) se státním zástupcem, zastupujícím obžalobu čís. 4011.

— není přípustné, by se znalec v posudku vyjadřoval přímo o vině neb o nevině pachatele, neb o stupni jeho zavinění; to jest výhradně otázkou soudcovského rozhodování, právě tak jako úsudek, zda a pokud bylo určitým objektivně zjištěným způsobem v určité místní situaci dbáno v zájmu bezpečnosti dopravně-policejních předpisů neb obecně platných zvyklostí. Pro tuto část soudcovského rozhodování mohly by býti znaleckým posudkem zjištěny jen tyto zvyklosti, pokud by nebyly soudu obecně známé nebo jinými průvodními prostředky dostatečně objasněné čís. 4134.

— otázka, zda řidič automobilu jel dostatečně vlevo, by bezpečnost jiných na silnici neohrožoval, jest otázkou viny, spadající do právního usuzování o náležité opatrnosti, jejíž řešení vůbec nespadá do oboru znaleckého nálezu a posudku, jejž jest vyžádati jen, pokud jest potřebí odborné znalosti (§ 118 tr. ř.) čís. 4134.

— předpis § 118 tr. ř. stanoví jako pravidlo přibrati dva znalce, je-li při ohledání potřebí odborné znalosti. Jeden znalec dostačí, jde-li o zjištění skutečnosti méně důležité. Posouzení důležitosti případu ponechává zákon uvážení soudu, nestanově určité přesné zásady a směrnice čís. 4242.

— pokud jest přibrati dva znalce ke zjištění příčiny, proč se zřítilo lešení čís. 4242.

— pokud byl nevyhověním návrhu na přibrání dalšího znalce místo znalce, který pozbyl způsobilosti, by mohl býti jako znalec při hlavním přelíčení vyslechnut, přivoděn zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 4242.

— předpis § 118 tr. ř. (v doslovu zák. čís. 107/1927) o slyšení dvou znalců není chráněn zmatečností čís. 3 § 281 tr. ř., jest však ve službách zásady § 3 tr. ř., chráněné i hlediskem čís. 4 § 281 tr. ř. čís. 4245.

— pokud jde o zmatek čís. 4 § 281 tr. ř., nevyhověl-li soud návrhu na slyšení soudních znalců lékařů o tom, že obžalovaný trpí opilostí, že, napije-li se alkoholu, ochabují jeho inteligence a jeho intelektuální schopnosti, že vnímá (v takových případech) svoje okolí, není si však vědom svého jednání a jeho následků, a že to je v souvislosti s úrazem na hlavě, který kdysi utrpěl čís. 4246.

— státní úředník v činné službě u úřadu, kde se obžalovaný dopustil trestného činu (§ 101 tr. zák.), může býti slyšen jako znalec v otázkách úředních

(o způsobu úřadování a postupu při rozhodování ve věcech daňových); nevadí, že byl za znalce navržen presidiem dotyčného úřadu, připojivším se k trestnému řízení jako soukromý účastník čís. 4522.

— nesplnění příkazu § 126 tr. ř. v doslovu zák. čís. 107/1927 není zmatkem čís. 4, aniž lze je uplatňovati jako zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., nevytkl-li stěžovatel vadu posudku před skončením průvodního řízení a neučinil-li návrh, by znalcům bylo uloženo podati vysvětlení (by byl vyžádán posudek jiných znalců) čís. 4591.

— svědectví a nález a posudek státního úředníka jsou neplatné (§§ 151 čís. 2, 120 tr. ř.) jen v těch částech, jimiž vyjevil poznatky a postřehy, které z důvodu úředního tajemství vyjeviti nesměl čís. 4598.

— podle § 62 aut. zák. a § 10 vlád. nař. čís. 10/27 jsou znalecké sbory povinny na požádání soudů podávati ve věcech původského práva k dílům příslušného oboru posudky o pochybných nebo sporných otázkách technické povahy, které mají význam pro soudcovské rozhodnutí; podávati posudek o právních otázkách jim nepřísluší čís. 4670.

— než jest připustiti, že někdy v určitém případě bude velmi nesnadné rozlišiti a odloučiti otázku technickou od otázky právní. Zásadou však je, že znaleckým sborům náleží podávati posudky o otázkách spadajících do technického, t. j. do odborného okruhu příslušného odboru literárního neb uměleckého. Jen tak jest v širokém smyslu rozuměti výrazu »otázky technické povahy« na rozdíl od otázek právních čís. 4670.

— soud není sice povinen vyžádati si posudek znaleckého sboru a není ani na tento posudek vázán, avšak odchýlí-li se od něho, má v rozsudku uvésti důvody opačného názoru. Soudu není arci bráněno, by nepřibral jiné znalce po případě za podmínek § 126 odst. 1 tr. ř. opatřil si posudek jiných znalců čís. 4670.

— § 365 čís. 2 tr. ř. předpokládá pro povolení obnovy trestního řízení, že vyjdou najevo buď nové skutečnosti nebo nové průvody, které navrhovateli obnovy nebyly známy neb aspoň přístupny (noviter reperta); nespadá sem výpověď znalce, v níž nejsou novými skutečnostmi, nýbrž jen úsudek čís. 4723.

— d u š e v n í s t a v: nepřibrání odborníků psychiatrů k vyšetření duševního stavu obžalovaného není porušením zákona (§§ 134, 344 čís. 5 tr. ř.) čís. 3404, 3670, 3732.

— — není zákonného předpisu, který by zabraňoval soudu provésti nové vyšetření duševního stavu vzhledem k tomu, že obviněný byl již v jiném předchozím případě co do duševního stavu zkoumán a o jeho stavu podán posudek, třeba i lékařskou fakultou čís. 3405.

— — kdy jest pozorovati duševní stav obžalovaného ve veřejném ústavě (čl. I. čís. 6 zák. ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n.) čís. 3670.

— — není tu zákonného podkladu pro pozorování duševního stavu obžalovaného a pro podání posudku psychiatry (čl. I čís. 6 zák. čís. 107/1927 sb. z. a n.), dali-li znalci lékaři tím, že podali ihned a bez jakýchkoliv výhrad nález (posudek), zřejmě na jevo, že nepokládají případ co do úkolů znaleckých za nesnadný čís. 3670.

— — trestní řád nepředpisuje, by duševní stav obviněného byl zkoumán psychiatry, nýbrž nařizuje v § 134 jen, by za předpokladů prvého odstavce tohoto ustanovení byl duševní stav obviněného vyšetřen dvěma lékaři čís. 3670.

— — otázku, zda vzešly pochybnosti, zda je obžalovaný v užívání rozumu či zda trpí duševní chorobou, jíž by mohla býti jeho příčetnost vyloučena (§ 134 tr. ř.), jest řešiti nikoli podle subjektivního dojmu rozhodujícího soudu o tom, zda se obžalovaný jeví býti abnormálním čili nic, nýbrž podle objektivních okolností vyšlých najevo za trestního řízení, při čemž jest přihlížeti k veškerým skutečnostem přicházejícím ve směru tom v úvahu, nikoliv jen k zodpovídání se pachatele; není třeba, by se obžalovaný v tom směru hájil čís. 3724.

— — podle § 134 tr. ř. (odst. prvý), který nebyl změněn zákonem čís. 107/27, jest vyšetřování duševního stavu obžalovaného předsevzíti dvěma lékaři, jimiž však nemusí býti odborníci z oboru psychiatrie čís. 3732.

— — předpis ten vztahuje se na veškeré případy, v nichž vzešla potřeba dáti vyšetřovati duševní stav obviněného; nečiní rozdílu co do závažnosti obvinění nebo tíže trestu; ani okolnost, že jde o obvinění ze zločinu hrdelního nezavazuje soud, by přibral za znalce osoby se zvláštními odbornými znalostmi ve smyslu druhého odst. § 118 tr. ř. čís. 3732.

— l é k a ř s k é r a d y: obhájce nemůže si stěžovati (§ 344 čís. 5 tr. ř.), že soud zamítl jeho návrh na doplnění šetření a posudku znalců lékařů, neřídil-li se při formulování návrhu předpisem čl. I čís. 3 odst. druhý zák. ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. upravujícím nový doslov § 126 tr. ř. čís. 3404.

— — zákonem ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. byly organisovány soudní lékařské rady jakožto nejvyšší instituce znalecké v oboru lékařské vědy a soudního lékařství; jejich posudkem byl nahrazen dřívější posudek lékařské fakulty čís. 3638.

— — soudní lékařské radě přísluší přezkoumání posudku znalců soudem již slyšených; instančně stojí výše; jest nejvyšší instancí znaleckou; odlišnost jejího názoru od mínění znalců dříve slyšených není důkazem nesprávnosti jejího úsudku čís. 3638.

— — posudek soudní lékařské rady podléhá přezkoumání soudu, jemuž má sloužiti za podklad jeho rozhodování; soudu jest ponechána volnost žádati od soudní lékařské rady objasnění nebo dodatečný posudek, neposkytuje-li posudek podaný soudní lékařskou radou úplné vysvětlení, po případě vyžádati si posudek od jiné soudní lékařské rady (§ 126 odst. třetí tr. ř.) čís. 3638.

— — přezkoumání interního postupu soudní lékařské rady při podávání posudku jest nepřípustné čís. 3638.

— — ustanovení druhé věty čtvrtého odstavce § 126 tr. ř. a předpis čl. II. třetího odstavce § 1 zákona čís. 107/27 sb. z. a n. vztahují se jen na posudky, pokud se týče na vnitřní působnosti soudního lékařských rad; nepřicházejí v úvahu v případě, v němž obhájce vyžádání posudku soudní lékařské rady vůbec nenavrhl čís. 3733.

— — vyžádání posudku soudní lékařské rady jest nejkrajnějším, posledním prostředkem k objasnění otázek spadajících do oboru lékařské vědy; tohoto prostředku k přezkoumání posudku soudních lékařů má býti použito jen, nemohly-li býti vady posudku odstraněny ani vysvětlivkami znalců podavších vadný posudek ani posudkem jiných znalců (v sídle sborového soudu druhé stolice) čís. 3923.

— — nakolik nejde o zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., zamítl-li porotní soud návrh obhájce, by bylo vyžádáno doplnění lékařského posudku novým posudkem soudní lékařské rady o tom, co bylo příčinou nastalé smrti napadeného, odůvodněný i poukazem na obtížnost a důležitost případu po rozumu 4. odst. § 126 tr. ř. (v doslovu čl. I. čís. 3 zák. čís. 107/1927) čís. 4532.

— — nesplnění příkazu § 126 tr. ř. v doslovu zák. čís. 107/1927 není zmatkem čís. 4, aniž lze je uplatňovati jako zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., nevytkl-li stěžovatel vadu posudku před skončením průvodního řízení a neučinil-li návrh, by znalcům bylo uloženo podati vysvětlení (by byl vyžádán posudek jiných znalců) čís. 4591.

— — posudok súdnej lekárskej rady má byť vyžiadaný tiež vtedy, pokladá-li to súd za potrebné pre dôležitosť alebo pre obťažnosť prípadu. Ak je splnená táto podmienka, nemožno návrh na vyžiadanie posudku súdnej lekárskej rady zamietnuť len s poukazom na to, že strana mala najprv

navrhnúť vyžiadanie posudku stálych znalcov lekárov v sídle sborového súdu druhej stolice čís. 4787.

Znalost soudu viz okolnosti obecně známé.

— **vojenského tajemství** viz ochrana republiky (§ 6).

Znamení houkačkou viz automobil.

— **výstražné** viz automobil.

Znečištění vozidla viz železniční provozní řád.

Znehodnocení peněz viz trest — zák. čís. 471/21.

— **prádla** viz násilí dle § 85 a).

Zneuctění (§ 506 tr. zák.): okolnost, která jest důvodem pro rozvod manželství, může býti důvodem i pro nesplnění slibu uzavříti manželství (§ 506 tr. zák.); na trestní posouzení nesplnění tohoto slibu nelze však použíti ustanovení občanského práva o tom, že se odpuštěním vzdává účastněný práva uplatňovati určité okolnosti jako důvod rozvodu čís. 4392.

— odsouzením svedené pro zločin stal se manželský slib nezávazným, třebaže svůdce výslovně neprohlásil, že slib zrušuje (necítí se jím vázán); nezáleží ani na tom, že pak v poměru se svedenou pokračoval čís. 4392.

— k naplnění skutkové podstaty přestupku § 506 tr. zák. je lhostejné, z jaké pohnutky se odepírá soulož (úvahy náboženské, mravní, panenský stud a pod.); stačí, že bez odstranění této pohnutky příslibem manželství nebylo by došlo ke svolení k souloži čís. 4746.

— i podmíněný příslib manželství, jehož splnění závisí na tom, že osoba, ustanovením § 506 tr. zák. chráněná, ze soulože, k níž následkem takového slibu dojde, otěhotní, je způsobilým prostředkem svedení ve smyslu § 506 tr. zák. čís. 4746.

Zneužití individualisujících zařízení podniku viz nekalá soutěž (§ 29).

— **moci úřední: § 101 tr. zák.:** nakolik nejde o porušení předpisů §§ 320, 267 tr. ř. a o zmatek čís. 6 a čís. 7 § 344 tr. ř., byly-li ke hlavní otázce na zločin § 101 tr. zák. dány a kladně zodpovězeny eventuální otázky na úplatkářství podle § 3 odst. 2 a podle § 2 odst. 2 zák. čís. 178/24, ač obžaloba zněla jen na onen zločin a na úplatkářství nebyla rozšířena (doplněna) čís. 4414.

— — — výkon vazby vyšetřovací, zatímní soudní vazby zajišťovací a trestů na svobodě, jimž byl dozorce vězňů pověřen, spadá pod pojem obstarávání věcí vládních ve smyslu druhého odstavce § 101 tr. zák., takže dozorce vězňů je úředníkem po rozumu tohoto ustanovení zákona čís. 3735.

— — **§§ 101, 102 a) tr. zák.:** zločin utrhání na cti vinění vyšetřujícího soudce ze zločinu podle §§ 101, 102 a) tr. zák. čís. 3611.

— — **§ 101 odst. druhý tr. zák.:** člen obecní rady, pověřený obecním zastupitelstvem k dozoru nad bezpečnostní policií, požívá ochrany § 68 tr. zák. a jest veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101, 153 tr. zák., kdykoliv jedná obstarávaje úkony vnitřní bezpečnostní policie (zakročuje při hádkách, výtržnostech nebo rvačkách); nezáleží na tom, že byly přítomné také osoby, povolané k péči o bezpečnost osob a majetku (starosta, strážník a četníci), ani na tom, že se před svým zákrokem ozbrojil býkovcem čís. 3392.

— — — obecní radní, pověřený usnesením obecního zastupitelstva, by konal v obci službu policejního komisaře, je veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101, 153 tr. zák.; jde o výkon jeho povolání, zakročuje-li proti nočním výtržníkům čís. 3694.

— — — veřejným úředníkem podle § 101 odst. 2 tr. zák. jest každá osoba, která na základě veřejného příkazu obstarává práce vlády; spadá sem i obecní zřízenec (provisorní obecní sluha), třebas nebyl vzat do přísahy čís. 3414.

— — — dozorce vězňů jest úředníkem ve smyslu §§ 101, 104 tr. zák. čís. 4102.

— — — podle druhého odstavce § 101 tr. zák. jest za úředníka (státního neb obecního) pokládati toho, kdo mocí veřejného příkazu, přímo nebo nepřímo daného, ať jest pod přísahou nebo není, jest povinen obstarávati práce vlády čís. 4193.

— — — pojem prací vlády nelze vykládati jen v užším slova smyslu a z něho vylučovati záležitosti, jež, dotýkajíce se svým významem zájmů veškerenstva státních občanů neb aspoň převážně jich většiny, vyhovují dotčenému pojmu rovněž zcela nepochybně; je tomu tak zejména i v příčině obecného školství čís. 4193.

— — — učitel náboženství (katecheta) je státním úředníkem ve smyslu druhého odstavce § 101 tr. zák. a veřejným úředníkem ve smyslu § 153 tr. zák. čís. 4193.

— — — koná svůj úřad i na chodbě, kam vyšel za pachatelem, vstoupivším před tím do třídy, by ho upozornil na nepřípustnost jeho počínání čís. 4193.

— — — zřízenec státního úřadu policejního (inspektor) jest úředníkem veřejným ve smyslu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák.; zakročuje-li v čele policejního mužstva proti pouličním demonstrantům, vykonává své povolání a požívá zvýšené ochrany § 153 tr. zák. čís. 4211.

— — — státní rybní strážník jest veřejným úředníkem ve smyslu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák. čís. 4331.

— — — kontrolní lékař okresní nemocenské pojišťovny je veřejným úředníkem po rozumu §§ 101 odst. 2, 153 tr. zák. čís. 4416.

— — — učitelé (učitelky) obecné školy jsou veřejnými úředníky po rozumu § 101 a tím i po rozumu § 153 tr. zák. a jest je pokládati i za osoby jmenované v § 68 tr. zák. čís. 4509.

— — **§§ 101, 104 tr. zák.:** obstaráváním úředních věcí lze rozuměti jen řádný, nezávadný výkon úřadu, přesné, výhradně věcnými hledisky se řídící a osobní přízně nebo nepřízně k dotčeným osobám neznající plnění úředních předpisů čís. 4102.

— — — nepředpokládá se, by bylo úřední moci zneužito výkonem úřadu nebo stranictví spácháno obstaráváním úřední věci, nýbrž předpokládá se jen, by bylo zneužito úřední moci v úřadě, v němž jest pachatel ustanoven (§ 101), pokud se týče, by se pachatel dal svésti ke stranictví při obstarávání věcí svého úřadu (§ 104 tr. zák.), pokud se týče, by pachatel byl povolán k úkonu, o který jde (§ 2 zákona čís. 178/1924 sb. z. a n.) čís. 4102.

— — — stačí, bylo-li uplacenému úředníkovi mocí a povinností jeho úřadu ve věci (ve směru) úplatkem dotčené (dotčeném) něco zaříditi nebo zameziti podle úředního (služebního) předpisu, s jehož řádným splněním není v souladě a za jehož výkon (obstarávání) nelze proto pokládati to, co úředník z důvodu úplatku skutečně zařídil, nebo že zákrok opomenul čís. 4102.

— — **dle § 104 tr. zák.:** »veřejnými záležitostmi« ve smyslu § 104 tr. zák. jsou jen věci, které se dotýkají přímo zájmu státního celku nebo alespoň veřejným právem chráněných zájmů nějakého kruhu státních občanů a nejsou přikázány soudům, by o nich pravoplatně rozhodly čís. 3735.

— — — činnost dozorce vězňů, pověřeného výkonem vazby vyšetřovací, zatímní soudní vazby zajišťovací a trestů na svobodě, záležející v opatřování vedlejších požitků vězňům, kteří mají a činí si nárok na tyto požitky, nespadá sice pod pojem »rozhodování veřejných záležitostí«, spadá však pod pojem »správy spravedlnosti« ve smyslu prvé věty § 104 tr. zák. čís. 3735.

— — — pod pojem »správy spravedlnosti« spadá nejen činnost soudcovská v užším slova smyslu, nýbrž i činnost úředníků a zřízenců pověřených výkonech rozhodnutí nebo opatření soudcovských čís. 3735.

— — — není úřední (služební) povinností dozorce vězňů u okresního soudu, by vězňům a vyšetřovancům dovolené vedlejší požitky osobně nakupoval a donášel čís. 3735.

— — — subjektivní skutková podstata zločinu podle § 104 tr. zák. (případ prvý) předpokládá zjištění, že si byl obžalovaný vědom toho, že jest jeho úřední (služební) povinností, by obstarával (kupoval a donášel) vězňům žádané jimi dovolené vedlejší požitky čís. 3735.

— — — ke skutkové podstatě zločinu podle § 104 tr. zák. není zapotřebí zvláštní — stranické činnosti předcházevší — úmluvy mezi úředníkem dar beroucím a osobou dar poskytující; stačí, byl-li dar poskytnut a přijat alespoň částečně jako protihodnota za poskytnutí nedovolených výhod čís. 3985.

— — — pod sankcí § 104 tr. zák. spadá i přijetí daru, předem nevymíněného, teprve po vykonání stranického činu, nejde-li o případ ojedinělý, nýbrž o činnost opakovanou, kde každý dar, byť i byl snad též odměnou za poskytnutou již přízeň, jest zároveň i prostředkem, by přízeň úředníka dar beroucího byla získána a zabezpečena pro budoucí případy poskytnutí zapovězených výhod čís. 3985.

— — — výkon služebního dozoru nad trestanci jest úřední činností dozorce vězňů čís. 3985.

— — — vhodným podmětem zločinu podle druhé věty § 104 tr. zák. jest kterýkoliv úředník — t. j. kterákoliv osoba, na niž se hodí ustanovení druhého odstavce § 101 tr. zák. —, třebaže není z úředníků, jež má na zřeteli první věta § 104 nebo § 105 tr. zák. čís. 4102.

— — — pod pojem správy spravedlnosti spadá nejen činnost soudcovská v užším smyslu slova, nejen činnost civilních a trestních soudců (včetně porotců) a státních návladních, nýbrž — mimo jiné — i činnost úředníků a zřízenců pověřených výkonem rozhodnutí a usnesení soudcovských, tudíž i činnost dozorců vězňů v soudních věznicích a trestnicích čís. 4102.

— — — na pasivní úplatkářství dozorců vězňů a na spoluvinu na něm není použíti ustanovení § 3 odst. (1) a (2) zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., nýbrž přísnějšího ustanovení druhé věty § 104 tr. zák. čís. 4102.

— — — úředník uznaný vinným zločinem § 104 tr. zák. (druhá věta) nemůže býti uznán vinným i zločinem §§ 5, 105 tr. zák., třebaže svého úplatkáře k činnosti spadající pod pojem zločinu § 105 tr. zák. navedl čís. 4102.

— — — kdo napomáhá podplacenému pak úředníku při jeho trestném jednání, nemůže mu býti kromě této trestné pomoci současně a zvláště přičítána činnost, jíž nastrojil a podporoval jednání úplatce, najmě, podléhá-li úředník přísnější trestní sazbě než úplatce čís. 4102.

— — **§ 105 tr. zák.:** pro dosah § 105 tr. zák., pro zločin svádění ke zneužití moci úřední, nelze činnost (úřední působení) dozorců vězňů klásti na roveň rozhodování veřejných věcí čís. 4102.

— — — veřejnými věcmi jsou věci, které se dotýkají zájmů státního celku neb alespoň veřejným právem chráněných zájmů některého okruhu státních občanů a nejsou přikázány soudům, by pravoplatně o nich rozhodovaly čís. 4102.

— — — ve svádění (svedení) soudních dozorců vězňů ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti darem nelze shledati zločin podle § 105 tr. zák., nýbrž jest o takové protiprávní činnosti uvažovati s hlediska mírnějších ustanovení § 2 odst. čís. 1 a 2 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., vstoupivších na místo zrušeného předpisu § 311 tr. zák. čís. 4102.

— — — úředník uznaný vinným zločinem § 104 tr. zák. (druhá věta) nemůže býti uznán vinným i zločinem §§ 5, 105 tr. zák., třebaže svého úplatkáře k činnosti spadající pod pojem zločinu § 105 tr. zák. navedl čís. 4102.

— — — kdo napomáhá podplacenému pak úředníku při jeho trestném jednání, nemůže mu býti kromě této trestné pomoci současně a zvláště přičítána činnost, jíž nastrojil a podporoval jednání úplatce, najmě, podléhá-li úředník přísnější trestní sazbě než úplatce čís. 4102.

— — — »veřejnými záležitostmi« ve smyslu § 105 tr. zák. (a § 104 tr. zák.) jsou záležitosti, jež se dotýkají přímo zájmů státního celku neb aspoň veřejným právem chráněných zájmů určitého kruhu státních občanů a nejsou přikázány k rozhodnutí soudům čís. 4682.

— — — pod pojem »rozhodování« ve smyslu tohoto ustanovení zákona spadá nejen činnost úředníka, jenž věc přímo vyřizuje, nýbrž i činnost úředníka, jenž konečné vyřízení věcné připravuje nebo při něm nějak, na příklad podáním návrhu, spolupůsobí čís. 4682.

— — — o rozhodování o veřejných záležitostech po rozumu § 105 tr. zák. nejde jen v případech, v nichž správní úřad rozhoduje jako úřad iudikující, nýbrž spadají sem i případy, v nichž rozhoduje o tom, zda a za jakých podmínek má uzavříti s určitou osobou soukromoprávní smlouvu dotýkající se zájmů celku neb alespoň veřejným právem chráněných zájmů určitého kruhu státních občanů čís. 4682.

— — — rozhodování ministerstva národní obrany (činnost jeho referenta, záležející v tom, že podával návrhy) o tom, jaká přejímací cena má býti nabídnuta (zda má býti zvýšena) majiteli velkostatku pozemkovým úřadem zabraného a ministerstvu ke zřízení vojenské střelnice přiděleného je rozhodováním o veřejných záležitostech po rozumu § 106 tr. zák., třebaže pozemkový úřad náhradu neurčil, nýbrž ponechal majiteli a ministerstvu, by o ní vyjednávali a se dohodli čís. 4682.

— — — skutková podstata zločinu podle § 105 tr. zák. vyžaduje v subjektivním směru úmysl pachatelův svésti úředníka v případě rozhodování o veřejných záležitostech ke stranictví nebo k porušení úřední povinnosti; je lhostejno, zda si byl pachatel vědom toho, že jeho jednání je nedovolené (trestné), vyžaduje se však vědomí pachatelovo, že úředník koná svůj úřad objektivně a že proto pachatelovo jednání směřuje k tomu, by postupoval při rozhodování věci stranicky čís. 4682.

— — **§ 471 tr. zák. slov.:** prečin zneužitia úradnej moci nemôže byť nikdy v materiálnom súbehu so zločinom alebo s prečinmi ťažkého alebo ľahkého ublíženia na tele čís. 4675.

— — — pre posúdenie, ako je trestný určitý delikt, je rozhodná len trestná sadzba v zákone stanovená, nie okolnosť, že súd môže z niektorého dôvodu vymerať menší trest; prečin zneužitia úradnej moci podľa § 473 tr. zák. je prísnejšie trestný než prečin ľahkého poškodenia na tele podľa § 301 tr. zák. čís. 4680.

— — — bezprávne privlastnenie peňazí alebo vecí s peňažnou hodnotou, prevzatých verejným úradníkom, možno považovať za súkromnú spreneveru (§ 355 tr. zák.) len vtedy, stalo-li sa odovzdanie peňazí alebo vecí na základe súkromného poverenia; súdneho zamestnanca, ktorý si bezprávne ponechal peniaze, odovzdané mu pre vymáhajúcich veriteľov, a príslušné exekučné spisy u seba zadržal, neľze uznať vinným vedľa sprenevery tiež prečinom zneužitia úradnej moci (§ 471 tr. zák.), nebolo-li zistené, že chcel jednu stranu poškodiť aj ináč zadržaním spisov čís. 4813.

— **pohlavní** viz z p r z n ě n í.

Zničení listiny: je tak zvaným nepravým podvodem; nestačí jen úmysl zničiti listinu, jež má býti důkazním prostředkem; zničení jest jen prostředkem,

jímž chce pachatel uskutečniti úmysl, způsobiti škodu tím, že důkazní prostředek odstraní čís. 4870.

— — zničí-li pachatel listinu, která není nositelem nároků (knihy a doklady spolku), je třeba zjistiti nejen, jaký byl úmysl pachatelův, nýbrž i zda a jakou škodu obmýšlel; způsobení škody se k dokonání činu nevyhledává čís. 4870.

Zobecňující výrazy: nelze bráti doslova čís. 4272.

— — viz též urážka na cti (§ 487 a násl.).

Zodpovednosť lekára viď lekár.

Zodpovědnost redaktora viz redaktor.

— **ředitele továrny za úraz zaměstnance:** okolnost, že ředitel továrny nebo při revizích živnostenským inspektorátem zvlášť upozorněný na vadu bezpečnostního zařízení, předepsaného administrativními nařízeními, nezbavuje ho zodpovědnosti za úraz způsobený zaměstnancovi následkem oné vady, a to ani tehdy, když dotyčnému zaměstnanci zakázal pracovat a zdržovat se na místě, kde se úraz stal čís. 4541.

Zodpovědný dozorce: nevyviňuje ho s hlediska § 335 tr. zák. ani nemožnost plniti povinnosti s tím spojené proto, že musel pracovati i jako dělník, ani nezákonný postup jiných podnikatelů, ani liknavost vrchnosti čís. 4483.

— **redaktor** viz redaktor.

Zostření trestu: dle § 250 tr. zák. čís. 4042.

— — těžkého žaláře nebo žaláře nemusí při použití § 55 tr. zák. nastati jen, byl-li trest vyměřen na méně než 6 měsíců čís. 3616.

— — ustanovení § 250 tr. zák. lze použíti jen pro okolnosti přitěžující (§ 265 posl. odst. tr. zák.) čís. 4499.

— **dle § 50 tr. zák.:** odpykání trestu na svobodě, uloženého rozsudkem, jenž předcházel odsouzení pro hrdelní zločin spáchaný před oním prvým rozsudkem (§ 265 tr. ř.), není zostřením ve smyslu § 50 tr. zák. a není na závadu odsouzení k trestu smrti čís. 3481.

— — viz též trest.

Zpáteční lístek viz doručení.

Zpätvzatie súkromného návrhu viď návrh súkromnej strany.

Zpeněžení: odcizené věci čís. 4035.

— viz též krádež.

Zpracování (§ 7 pův. zák.): předpokládá, že předlohou bylo cizí dílo; zpracování musí se osvědčiti jako výsledek tvůrčí činnosti zpracovatelovy čís. 3848.

Zprávou: ve smyslu § 18 čís. 1 zák. na ochr. rep. jest sdělování určitých skutečností minulých, přítomných nebo budoucích; spadá sem tvrzení, že Československo zbrojí do války proti SSSR. čís. 3630.

Zprávy radiotelegrafní viz telegrafy.

— **ze soudní síně** viz soudní síň.

Zpronevěra: **§ 183 tr. zák.:** zpronevěra zboží do komise daného viz komisionář.

— — pojem svěřené věci ve smyslu čl. XV. zák. o nemocenském pojištění dělníků čís. 268/1919 jest opodstatněn jen tehdy, měl-li zaměstnavatel v době té které výplaty mzdy nebo služného více peněz v ruku nebo po ruce, než jim bylo vyplaceno zaměstnancům na ryzí mzdě; pouhá srážka (účetní) nestačí čís. 2482 (10).

— — skutečnost, že prodatel věci prodané na splátky s výhradou práva vlastnického podal na kupitele žalobu o zaplacení zbytku kupní ceny a vymohl si (civilní) rozsudek, může míti s hlediska zpronevěry význam jen, podnikl-li prodatel kroky čelící k vydobytí pohledávky z kupní ceny dříve, než kupitel předsevzal čin, odpovídající zákonnému pojmu zadržení věci za sebou nebo jejího si přivlastnění čís. 3391.

— — přímým pachatelem zpronevěry může býti jen ten, komu byla zpronevěřená věc svěřena; jiné osoby přicházejí v úvahu zpravidla jen jako spoluvinníci nebo podílníci čís. 3410.

— — zpronevěra vyčerpává se v osobování si práva nakládati s věcí způsobem, jenž podle dohody pachatele se svěřitelem dovolen pachateli nebyl čís. 3437.

— — zákonné ustanovení o trestnosti zpronevěry chrání věcná práva svěřitelova a příčí se mu samo o sobě již nezachování závazků pachatelových, jež odpovídají věcným právům svěřitelovým čís. 3437.

— — urážka na cti vinením ze zpronevěry čís. 3446.

— — věcí (statkem) podle §§ 181, 183 tr. zák. jsou veškeré předměty majetkové hodnoty, i věci zastupitelné, i takové, jež podle svého určení nemají býti odvedeny (vráceny) in specie, nýbrž toliko in genere čís. 3489.

— — kupitel věcí, prodaných mu k dalšímu živnostenskému zcizení, nedopouští se zpronevěry již tím, že je přes výhradu vlastnického práva pro prodatele dále prodá, nýbrž teprve tehdy, nesplní-li povinnosti, vyplývající proň z další doložky »až do úplného zaplacení«, závazku vyplatiti (odvésti) prodateli smluvenou kupní cenu čís. 3489.

— — i když jest podle čl. 49 obch. zák. obchodní cestující oprávněn vybírati zálohy za zboží od zákazníků, dopouští se podvodu (nikoliv zpronevěry), činil-li tak, ač mu to bylo zaměstnavatelem zakázáno čís. 3537.

— — zpronevěry lze se dopustiti i na zboží, jež bylo pachateli původně prodáno a dodáno na pevný účet, dodatečně však, když již bylo jeho vlastnictvím, prohlášením podle § 428 obč. zák. (constitum possessorium) přešlo opět do vlastnictví prodatele čís. 3553.

— — pro otázku kvalifikace zpronevěry jest rozhodnou cena předmětu a nikoliv výše zápůjčky, za niž byla svěřená věc dána do zástavy čís. 3570, 3681.

— — pro trestnost zpronevěry daru pro fond politické strany nezáleží na tom, zda svěřitel chtěl dosíci darem určité výhody (pomoci politické strany) a zda tohoto cíle také skutečně dosáhl čís. 3652.

— — pro skutkovou podstatu zločinu zpronevěry spáchané »přivlastněním si cizí věci« jest důležitým jedině v čase činu vědomě protiprávní zasáhnutí do vlastnických práv osoby předmět svěřivší, nikoliv otázka způsobení škody čís. 3681.

— — ona skutková podstata obsahuje (odlišně od pouhého »zadržení si«) osobování si a výkon jako by vlastnických disposic vzhledem k dotyčnému předmětu; zastavení věci jest jedním z disposičních úkonů, jež příslušejí vlastníku čís. 3681.

— — okolnost, že se práva neznalý zástavní věřitel mohl považovati za oprávněna, když nebyla pohledávka včas zaplacena, zástavu prodati, poukazuje po případě na skutkový omyl podle § 2 e) tr. zák. (§ 183 tr. zák.) čís. 3723.

— — opomenutí předpisu § 461 obč. zák. prodejem zástavy zástavním věřitelem bez intervence soudu je sice bezprávné, může však míti v zápětí, byla-li pohledávka v době prodeje již splatnou a nebyla zaplacena, jen soukromoprávní nároky dlužníkovy čís. 3723.

— — věc jest »svěřenou« ve smyslu § 183 tr. zák., byla-li jejím držitelem (netřeba ani, by to byl její vlastník) odevzdána skutečně v moc pachatelovu buď podle dohody, neb i jen v předpokladu, že s ní naloží ve smyslu odevzdatelově čís. 3759.

— — i zmocněnec se dopouští zpronevěry, když, nemaje připravenou dostatečnou úhradu, použije svěřených peněz pro sebe čís. 3759.

— — podle § 3 písm. c) a d) zákona ze dne 30. června 1878, čís. 90 ř. zák. musí prodatel míti losy prodané na splátky po ruce, nesmí je prodati ani zastaviti, nýbrž musí je na požádání kupiteli dáti k nahlédnutí čís. 3834.

— — odstranění příslušenství nemovitosti exekutem za exekučního řízení před přechodem do držby vydražitele (před odevzdáním nemovitosti) není krádeží, nýbrž jest je po případě posuzovati s hlediska § 1 (3) zákona o maření exekuce, stalo-li se před, a za zpronevěru, stalo-li se po příklepu čís. 3840.

— — měl-li pachatel hned při objednávce a při uzavření obchodu úmysl, že si dá věc poslati na ukázku a že ji po obdržení nejen prodá, nýbrž i stržené peníze si ponechá, jde o podvod, nikoliv o zpronevěru čís. 3846.

— — skutková podstata zpronevěry předpokládá, že jde o věci pachateli cizí čís. 3894.

— — není třeba přihlížeti k pochybnostem ohledně »zadržení«, je-li nepochybným »přivlastnění« a naopak čís. 3899.

— — zpronevěry se nedopouští již ten, kdo nemůže prokázati, že s věcí svěřenou bez své viny podle úmluvy nenaložil, nýbrž ten, kdo ji u vědomí protiprávnosti za sebou zadržel nebo sobě přivlastnil čís. 3919.

— — předmětem zpronevěry může býti jen výtěžek za zboží, jehož bylo v souzeném případě skutečně docíleno čís. 3956.

— — záruka třetí osoby (pachatelova otce) za obligační nároky na odškodnění nevylučuje skutkovou podstatu zpronevěry ani, byla-li uznána poškozeným za dostatečnou čís. 3959.

— — vykazuje-li činnost pachatelova, čelící proti cizímu majetku, v různých svých dějstvích náležitosti skutkové povahy různých majetkových deliktů, jest ji posuzovati s hlediska trestního zákona podle toho jednání, jímž byl cizí majetek přímo zasažen čís. 4001.

— — pokud jde o zpronevěru, nikoliv o krádež, odcizoval-li číšník kontrolní známky pro zjištění toho, co měl za pokrmy a nápoje odvésti restauraterovi čís. 4001.

— — protiprávní svémocí trestnou podle § 181 (183) tr. zák. jest jakékoliv nakládání se svěřenou věcí, které se příčí převzatému (výslovně nebo mlčky) závazku čís. 4062.

— — svémoc je zadržením, omezuje-li se na pouhé neplnění závazku, vrátiti věc svěřiteli nebo vydati ji tomuto nebo jinému označenému příjemci, ne pouhé ponechání si věci, ovšem spojené s vůlí, učiniti tento protiprávní stav trvalým; nebo jde ve svémoci o přivlastnění si svěřené věci, neomezuje-li se jen na chování se oné povahy, nýbrž je-li jí skutečně vykonáno právo k věci, jehož výkon přísluší jen vlastníku, a nebyl pachateli přikázán (dovolen), tudíž nejen zcizení, včetně zastavení věci, nýbrž i spotřebení, zničení a pod. čís. 4062.

— — statkem ve smyslu § 183 (181) tr. zák. (způsobilým předmětem zpronevěry) jsou i věci spotřebitelné a zastupitelné (i hotové peníze) čís. 4062.

— — ze způsobilých předmětů zpronevěry nelze vyloučiti ani věci, jichž vlastnictví je (vylučujíc ovšem vlastnictví pachatelovo) sporné nebo pochybné čís. 4062.

— — pojem »svěření« nelze omeziti na detenci věci, již nabyto na základě smlouvy nebo smlouvě podobného právního poměru se závazkem věc svého času vrátiti čís. 4062.

— — pojem svěření předpokládá, že byla někomu propůjčena skutečná dispoziční moc nad věcí se závazkem neb alespoň v předpokladu, že s ní naloží podle projevené (nebo jinak mu známé) vůle oprávněného čís. 4062.

— — i v určitém »fondu« soustředěné hmotné prostředky, o nichž snad ani nelze zjistiti, ze kterých peněžitých pramenů pocházejí, mohou býti předmětem svěření i zpronevěry, pokud jen má dotyčný fond sloužiti ke krytí výloh určité fysické nebo hromadné osoby čís. 4062.

— — promlčení zločinu zpronevěry neprospívá pachateli (§ 229 d) tr. zák.), který spáchal v promlčecí době znovu zločin zpronevěry, třebaže beztrestné pro účinnou lítost čís. 4062.

— — nabízel-li kdo ke koupi věc koupenou na splátky s výhradou vlastnictví, nedopouští se nedokonané zpronevěry, zamýšlel-li poslední splátku zapraviti ještě před uskutečněním zamýšleného prodeje nebo nejpozději současně s ním čís. 4118.

— — pojem »svěření« předpokládá jen, že byla pachateli osobou oprávněnou k určité věci přímo nebo nepřímo propůjčena skutečná dispoziční moc nad věcí tou v důvěře, že s ní naloží ve smyslu oprávněného; rozhodná je podstata faktických a právních vztahů pachatele k věci, aniž záleží na tom, zda vztahy ty byly zjednány k podnětu pachatelovu či bez něho čís. 4127.

— — svěřitel (§ 183 tr. zák.) nemusí býti totožným s osobou k věci oprávněnou čís. 4130.

— — nejde o zpronevěru mezi manžely podle § 463 tr. zák., nýbrž o zpronevěru podle § 183 tr. zák., prodala nebo zastavila-li manželka věci, o nichž věděla, že je manžel koupil na splátky s výhradou vlastnictví, a které jí manžel dal s příkazem, by je prodateli vrátila čís. 4130.

— — jde o krádež podle § 176 II c) tr. zák., nikoliv o zpronevěru, přisvojil-li si skladník, vedoucí prodejnu družstva, zboží, které bylo vlastnictvím družstva čís. 4137.

— — i společník, který peníze převzaté pro společnost si zadrží a přivlastní, může se ohledně částky, překročující jeho podíl na penězích, státi vinným zločinem podle § 183 tr. zák.; za zpronevěru může však býti pokládána jen částka, která by připadala na ostatní společníky čís. 4222.

— — skutková podstata zpronevěry spočívá v tom, že pachatel nakládá se svěřenou věcí jinak, než mu bylo svěřitelem nařízeno, nebo k jinému účelu, než k jakému mu byla věc svěřena (prodána) čís. 4254.

— — nezaplacení dluhu o sobě není trestné ani s hlediska § 183 tr. zák., ani s hlediska jiného předpisu trestního zákona čís. 4254.

— — byla-li věc (kamna) dodána, by jí bylo použito pro stavbu, což se stalo, nemůže tu ani výhrada vlastnictví učiniti takové nakládání s věcí bezprávným, ano se pohybovalo ve směru svěřitelem chtěném čís. 4254.

— — ke zpronevěře je třeba zlého úmyslu; toho tu není, je-li pachatel přesvědčen, že vlastník věci nebude nic namítati, bude-li pachatel s věcí disponovati, nebo je-li pachatel toho mínění, že jest oprávněn podržeti si věc mu svěřenou; pachatel si musí býti vědom hmotné protiprávnosti svého jednání čís. 4306.

— — ponechal-li si zaměstnanec vyšetřený materiál, byla by tu vědomost hmotné protiprávnosti jednání ve smyslu § 183 tr. zák., kdyby si zaměstnavatel výslovně vymínil, že mu musejí býti vráceny všechny zbytky a odpadky čís. 4306.

— — je-li podílník toho mínění, že věc nebyla zpronevěřena (an vyšetřený materiál není zpronevěřen), není tu u něho po případě zlého úmyslu ve smyslu § 183 a § 1 tr. zák. čís. 4306.

— — i cenné papíry (akcie), dané pachatelem se souhlasem vlastníka bance do zástavy za účelem realisace zápůjčky, kterou vlastník tímto způsobem chtěl pachateli poskytnouti, mohou býti předmětem zpronevěry; svémocný prodej těchto papírů pachatelem jest »přivlastněním si« jich po rozumu § 183 tr. zák. čís. 4595.

— — pro dosah §§ 183, 184 tr. zák. (pro zjištění, jde-li o zločinnou kvalifikaci, pokud se týče vyšší sazbu trestní) jest však z povšecmné objek-

tivní hodnoty těchto papírů odečísti částku, kterou by bylo vlastníku (svěřiteli) beztak vynaložiti, by si znovu zjednal skutečnou moc nad nimi, i kdyby nebylo došlo ke svémoci (částku, kterou vlastník prostředkem svěření papírů k lombardu zamýšlel zapůjčiti) čís. 4595.

— — spolupachatelství na zpronevěře mohou se dopustiti jen osoby, jimž byla dotčená věc svěřena; ani osoba, jíž byla věc svěřena, nedopouští se zpronevěry, stal-li se zadržovací nebo přivlastňovací úkon, aniž k němu činně přispěla působením na vůli osoby, která věc zadrží nebo si přivlastní, nebo jinak, omezujíc se na pouhé nepřekážení úkonu, o němž již věděla v době, kdy byl předsevzat čís. 4639.

— — odstranil-li kdo svou vlastní věc, již dal do zástavy a jež mu byla zástavním věřitelem přenechána k používání, nedopouští se zpronevěry, nýbrž může se po případě dopustiti jen maření exekuce nebo podvodného úpadku čís. 4848.

— — peníze, které přijal advokát v zastoupení strany, staly se vlastnictvím strany již tím, že je advokát jménem strany přijal nebo nabyl dispoziční právo nad nimi; advokát dopouští se zpronevěry, spotřeboval-li je pro sebe, nemaje v době této svémoci po ruce dosti prostředků, jimiž by mohl vyhověti příkazům oprávněných osob co do těchto peněz čís. 4823.

— — zpronevěra, nepoužil-li ten, komu byla svěřena směnka k eskomptu, peněz eskomptem získaných podle příkazu (pověření) akceptantů, nýbrž zaplatil-li penězi těmi svůj osobní dluh; nepřípustná kompensace čís. 4870.

— — ideální souběh zločinu zpronevěry s přečinem podle § 89 zák. čís. 70/1873 ř. zák., vpisoval-li člen představenstva (účení ředitel) společenstva v účetních uzávěrkách jako dlužníky fingované osoby a zápůjček používal pro sebe čís. 4887.

— — vědomí pachatele o protiprávnosti svémoci může býti, je-li svěřeným statkem věc zastupitelná, rušeno a vyváženo — třebas ne pouhou, byť důvodnou naději pachatelovu, že bude svého času s to dostáti svému závazku čili odškodniti osobu svémocí dotčenou, přece vědomím pachatele, že má již v době svémoci rovnocennou a stejnorodou úhradu po ruce, takže jest kdykoliv s to, by dostál příkazu nebo svému závazku k osobě ke svěřené věci oprávněné čís. 4823.

— — nestačí, že stav jmění pachatelova umožňuje a po případě zajišťuje uvedenou úhradu vůbec; vyžaduje se spíše, že pachateli je možná úhrada věcí, s nimiž svémocně nakládá, již v okamžiku svémoci čís. 4823.

— majetkové poměry — pokud vylučují zpronevěru: zpronevěra je sice vyloučena, byl-li pachatel podle svých majetkových poměrů s to, by věc, kterou si přivlastnil, kdykoli nahradil a dostál svému závazku čís. 3377, 3391, 3652, 3681, 4062, 4282.

— — při řešení této otázky však jsou — zejména jde-li o pachatele svéprávného — rozhodnými jen vlastní majetkové poměry pachatele čís. 3377.

— — zpronevěru věcí zastupitelných (peněz) lze vyloučiti jen, byl-li pachatel podle svých majetkových poměrů již v době svémocného nakládání s věcí svěřenou, jež se příčilo převzatému závazku, s to, by svému závazku dostál a příkazu vyhověl kdykoliv, a byl-li již v onu dobu také odhodlán, skutečně tak učiniti a pohotových prostředků právě k tomuto účelu použíti čís. 3652.

— — pouhá skutečnost, že nemovité jmění pachatelovo stačí ke krytí zpronevěřených peněz, nevylučuje zpronevěru čís. 3652.

— — při zastavení svěřené věci je zpronevěra vyloučena, je-li pachatel s to, podle svých majetkových poměrů kdykoliv zaplatil tomu, od něhož měl věc na splátky, celou kupní cenu, po případě by vyplatil zástavu a vrátil věc čís. 3681.

— — okolnost, že pachatel měl možnost kdykoliv škodu nahraditi, může po případě vyloučiti zlý úmysl ohledně zadržení, nikoliv ohledně přivlastnění, při němž stačí ke skutkové podstatě zpronevěry pachatelovo vědomí, že porušuje disposicí s věcí za určitým účelem mu svěřenou důvěru svěřitelovu čís. 3899.

— — záruka třetí osoby (pachatelova otce) za obligační nároky na odškodnění nevylučuje skutkovou podstatu zpronevěry ani, byla-li uznána poškozeným za dostatečnou čís. 3959.

— — povahy protiprávní svémoci a tím i zpronevěry pozbývá, jde-li o věci zastupitelné, přivlastnění si svěřené věci — při pouhém zadržení nepřichází tato možnost vůbec v úvahu —, byl-li pachatel již v době přivlastnění podle svých majetkových poměrů s to, by věc, kterou si přivlastnil, kdykoli nahradil a dostál svému závazku, ovšem jen, měl-li i úmysl tak učiniti čís. 4062.

— — skutková podstata zpronevěry, spáchané nikoliv zadržením, nýbrž přivlastněním si svěřených peněz, může býti vyloučena tím, že pachatel měl po ruce prostředky, z nichž mohl kdykoliv dodatečně vyhověti příkazu ohledně svěřených peněz čís. 4282.

— protipohledávka: hájil-li se pachatel (jednatel pojišťovny) tím, že byl oprávněn vybírati premie proti súčtování jich s provisemi, které měl z uzavřených obchodů od pojišťovny dostávati, že počítal s úhradou neodvedené části vybraných premií provisemi, jež od pojišťovny dostane, a že byl pevně přesvědčen, že jím uzavřené pojistky budou pojišťovnou přijaty a proto vybral a si ponechal provisi ze všech uzavřených obchodů včetně obchodů pak pojišťovnou neuznaných, byla by subjektivní skutková podstata zpronevěry spáchané ponecháním si a použitím pro sebe části vybíraných premií, opodstatněna a splněna jen, kdyby bylo zjištěno buď, že pachatel v době souzeného skutku věděl, že ho povinnosti k zaslání (odvedení) všech vybraných premií pojišťovně nezprošťuje a k ponechání sobě neb alespoň k používání (pro vlastní účely) části nebo celku vybraných premií neopravňuje ani předpoklad, že mu již příslušejí nebo dodatečně z obchodů již ujednaných, avšak dosud pojišťovnou neschválených nebo jinak vzniknou provisní nebo jinaké nároky ve výši zadržené (použité) částky, nebo kdyby bylo zjištěno, že pachatel v oné době věděl, že nové obchody, z nichž provise očekával, nebudou pojišťovnou schváleny nebo nebudou stranami, s nimiž je ujednal, plněny nebo že jinak mu z obchodů těch nevzniknou nároky jím uplatňované čís. 4771.

— — zpravení pachatele pojišťovnou o neschválení toho kterého obchodu, jehož uzavření bylo mu podnětem ke srážce z vybraných premií, přicházelo by pro ono zjištění v druhém z naznačených dvou směrů v úvahu jen, pokud se stalo před tím, než pachatel dotčené části inkasa pro své vlastní účely použil, předpokládaje, že je k tomu oprávněn nárokem na příští provisi čís. 4771.

— předmět zpronevěry: předmětem zpronevěry mohou býti věci všeho druhu (i věci spotřebitelné); výhrada vlastnictví není »conditio impossibilis« ani při šatstvu a obuvi čís. 3391.

— — věcí (statkem) podle §§ 181, 183 tr. zák. jsou veškeré předměty majetkové hodnoty, i věci zastupitelné, i takové, jež podle svého určení nemají býti odvedeny (vráceny) in specie, nýbrž toliko in genere čís. 3489.

— — předmětem zpronevěry může býti jen výtěžek za zboží, jehož bylo v souzeném případě skutečně docíleno čís. 3956.

— — statkem ve smyslu § 183 (181) tr. zák. (způsobilým předmětem zpronevěry) jsou i věci spotřebitelné a zastupitelné (i hotové peníze) čís. 4062.

— — ze způsobilých předmětů zpronevěry nelze vyloučiti ani věci, jichž vlastnictví je (vylučujíc ovšem vlastnictví pachatelovo) sporné nebo pochybné čís. 4062.

— — i v určitém »fondu« soustředěné hmotné prostředky, o nichž snad ani nelze zjistiti, ze kterých peněžitých pramenů pocházejí, mohou býti předmětem svěření i zpronevěry, pokud jen má dotyčný fond sloužiti ke krytí výloh určité fysické nebo hromadné osoby čís. 4062.

— — i cenné papíry (akcie), dané pachatelem se souhlasem vlastníka bance do zástavy za účelem realisace zápůjčky, kterou vlastník tímto způsobem chtěl pachateli poskytnouti, mohou býti předmětem zpronevěry; svémocný prodej těchto papírů pachatelem jest »přivlastněním si« jich po rozumu § 183 tr. zák. čís. 4595.

— přivlastnění si a zadržení: pachatelův úmysl věc oprávněné osobě vůbec nikdy nevydati, nýbrž stav, jímž jest věc odňata z moci oprávněného, učiniti trvalým, vyžaduje se jen pro činnosti, které jest podřaditi pojmu »zadržení za sebou«, nikoliv však v případech, v nichž v úvahu přichází pojem »přivlastnění si« čís. 3391.

— — »přivlastnění si« věci svěřené záleží již v tom, že ten, komu věc byla jen svěřena, osobuje si k ní a nad ní vykonává práva quasi — vlastnická. Výkonem takovéto disposice po způsobu vlastnickém je zejména i zastavení věci, třebas jen na krátký čas a v úmyslu i v naději, že ji pachatel včas vyplatí a vrátí čís. 3391.

— — pro skutkovou podstatu zločinu zpronevěry spáchané »přivlastněním si cizí věci« jest důležitým jedině v čase činu vědomě protiprávní zasáhnutí do vlastnických práv osoby předmět svěřivší, nikoliv otázka způsobení škody čís. 3681.

— — ona skutková podstata obsahuje (odlišně od pouhého »zadržení si«) osobování si a výkon jako by vlastnických disposic vzhledem k dotyčnému předmětu; zastavení věci jest jedním z disposičních úkonů, jež příslušejí vlastníku čís. 3681.

— — okolnost, že pachatel měl možnost kdykoliv škodu nahraditi, může po případě vyloučiti zlý úmysl ohledně zadržení, nikoliv ohledně přivlastnění, při němž stačí ke skutkové podstatě zpronevěry pachatelovo vědomí, že porušuje disposici s věcí za určitým účelem mu svěřenou důvěru svěřitelovu čís. 3899.

— — není třeba přihlížeti k pochybnostem ohledně »zadržení«, je-li nepochybným »přivlastnění« a naopak čís. 3899.

— — povahy protiprávní svémoci a tím i zpronevěry pozbývá, jde-li o věci zastupitelné, přivlastnění si svěřené věci — při pouhém zadržení nepřichází tato možnost vůbec v úvahu —, byl-li pachatel již v době přivlastnění podle svých majetkových poměrů s to, by věc, kterou si přivlastnil, kdykoli nahradil a dostál svému závazku, ovšem jen, měl-li i úmysl tak učiniti čís. 4062.

— — skutková podstata zpronevěry, spáchané nikoliv zadržením, nýbrž přivlastněním si svěřených peněz, může býti vyloučena tím, že pachatel měl po ruce prostředky, z nichž mohl kdykoliv dodatečně vyhověti příkazu ohledně svěřených peněz čís. 4282.

— — zadržením za sebou nebo přivlastněním sobě po rozumu § 183 tr. zák. není kterákoliv svémoc se svěřenou věcí čili jakékoliv jednání s ní, jež nebylo pachateli přikázáno neb alespoň dovoleno osobou k věci oprávněnou čís. 4823.

— — svémocí podle § 183 tr. zák. trestnou jest jen takové nakládání se svěřenou věcí, které se příčí vůli oprávněné osoby pachateli známé čís. 4823.

— — není zlého úmyslu předpokládaného pojmem přivlastnění, má-li pachatel byť jen omylem za to, že osoba k věci oprávněná nebude nic namítati proti tomu, by pachatel s věcí nakládal způsobem jím zamýšleným a pak uskutečněným čís. 4823.

— — úmysl, svěřené věci oprávněnému vůbec nikdy nevydati čili učiniti trvalým protiprávní stav pachatelem způsobený, vyžaduje se jen pro pojem »zadržení«, nikoliv též v případech »přivlastnění« čís. 4823.

— subjektivní stránka: subjektivní skutková podstata zpronevěry čís. 3410, 3437, 3681.

— — pachatelův úmysl věc oprávněné osobě vůbec nikdy nevydati, nýbrž stav, jímž jest věc odňata z moci oprávněného, učiniti trvalým, vyžaduje se jen pro činnosti, které jest podřaditi pojmu »zadržení za sebou«, nikoliv však v případech, v nichž v úvahu přichází pojem »přivlastnění si« čís. 3391.

— — zpronevěra vyčerpává se v osobování si práva nakládati s věcí způsobem, jenž podle dohody pachatele se svěřitelem dovolen pachateli nebyl; stačí po stránce subjektivní úmyslné předsevzetí disposice se svěřenou věcí, o níž pachatel ví, že jest výkonem práva, které si svěřitel vyhradil a na pachatele nepřevedl (práva vlastnického) čís. 3437.

— — subjektivní stránka zpronevěry (zlý úmysl) vyžaduje i vědomí pachatelovo, že jde o věc jemu svěřenou, a vědomí a vůli, určitým naložením s ní ji za sebou zadržeti nebo sobě přivlastniti (vědomí protiprávnosti) čís. 3894.

— — zpronevěry se nedopouští již ten, kdo nemůže prokázati, že s věcí svěřenou bez své viny podle úmluvy nenaložil, nýbrž ten, kdo ji u vědomí protiprávnosti za sebou zadržel nebo sobě přivlastnil čís. 3919.

— — k subjektivní skutkové podstatě zpronevěry stačí zjištění, že si byl pachatel vědom hmotné protiprávnosti svého jednání, kteréžto zjištění jest zahrnuto již ve zjištění zlého úmyslu, vyžadovaného § 1 tr. zák. ke každému zločinu čís. 3926.

— — není třeba, by byl zjištěn i pachatelův zištný úmysl nebo jeho úmysl někoho poškoditi čís. 3926.

— — okolnost, že pachatel měl důvod pokládati doložku o výhradě vlastnického práva za pouhou formalitu, vylučuje po případě vědomí hmotné protiprávnosti zadržení (přivlastnění si) ve smyslu § 183 tr. zák. čís. 3969.

— — po subjektivní stránce není třeba úmyslu způsobiti svěřiteli neb osobě jinak k věci oprávněné škodu na majetku nebo jinakou, najmě trvalou škodu majetkovou, tím méně zlý úmysl obohatiti se, zvětšiti majetek; stačí vědomí o hmotné protiprávnosti úkonu zadržovacího nebo přivlastňovacího, vědomí pachatele, že není k nakládání s věcí oprávněn, ano se příčí převzatému závazku a vůli osoby k věci oprávněné, po případě svěřitele čís. 4062.

— — po stránce subjektivní vyžaduje se ke skutkové podstatě nedokonané zpronevěry, by pachatel měl úmysl věc mu svěřenou za sebou zadržeti nebo si přivlastniti, a by si byl vědom hmotné protiprávnosti svého jednání čís. 4118.

— — ke skutkové podstatě zpronevěry nestačí v subjektivním směru jen úmysl, svěřenou věc za sebou zadržeti nebo si přivlastniti, nýbrž kromě toho musí míti pachatel také vědomí o hmotné protiprávnosti zadržení nebo přivlastnění si svěřené věci čís. 4222.

— — ke zpronevěře je třeba zlého úmyslu; toho tu není, je-li pachatel přesvědčen, že vlastník věci nebude nic namítati, bude-li pachatel s věcí disponovati, nebo je-li pachatel toho mínění, že jest oprávněn podržeti si věc mu svěřenou; pachatel si musí býti vědom hmotné protiprávnosti svého jednání čís. 4306.

— — ponechal-li si zaměstnanec vyšetřený materiál, byla by tu vědomost hmotné protiprávnosti jednání ve smyslu § 183 tr. zák., kdyby si zaměstnavatel výslovně vymínil, že mu musejí býti vráceny všechny zbytky a odpadky čís. 4306.

— — je-li podílník toho mínění, že věc nebyla zpronevěřena (an vyšetřený materiál není zpronevěřen), není tu u něho po případě zlého úmyslu ve smyslu § 183 a § 1 tr. zák. čís. 4306.

— — nejde o zpronevěru, zcizil-li obžalovaný zboží, dodané mu na úvěr s výhradou vlastnického práva do úplného zaplacení, jestliže obžalo-

vaný koupil zboží, aby je dále rozprodával, a prodávající o tomto jeho úmyslu věděl čís. 4442.

— — prodej zboží vyrobeného z materiálu, prodaného výrobci s výhradou vlastnického práva až do úplného zaplacení není zpronevěrou, byl-li materiál výrobci prodán za účelem zhotovení zboží na prodej čís. 4358.

— — úmysl, svěřené věci oprávněnému vůbec nikdy nevydati čili učiniti trvalým protiprávní stav pachatelem způsobený, vyžaduje se jen pro pojem »zadržení«, nikoliv též v případech »přivlastnění« čís. 4823.

— — vědomí pachatele o protiprávnosti svémoci může býti, je-li svěřeným statkem věc zastupitelná, rušeno a vyváženo — třebas ne pouhou, byť důvodnou nadějí pachatelovou, že bude svého času s to dostáti svému závazku čili odškodniti osobu svémocí dotčenou, přece vědomím pachatele, že má již v době svémoci rovnocennou a stejnorodou úhradu po ruce, takže jest kdykoliv s to, by dostál příkazu nebo svému závazku k osobě ke svěřené věci oprávněné čís. 4823.

— — nestačí, že stav jmění pachatelova umožňuje a po případě zajišťuje uvedenou úhradu vůbec; vyžaduje se spíše, že pachateli je možná úhrada věcí, s nimiž svémocně nakládá, již v okamžiku svémoci čís. 4823.

— výhrada vlastnictví: skutečnost, že prodatel věci prodané na splátky s výhradou práva vlastnického podal na kupitele žalobu o zaplacení zbytku kupní ceny a vymohl si (civilní) rozsudek, může míti s hlediska zpronevěry význam jen, podnikl-li prodatel kroky čelící k vydobytí pohledávky z kupní ceny dříve, než kupitel předsevzal čin, odpovídající zákonnému pojmu zadržení věci za sebou nebo jejího si přivlastnění čís. 3391.

— — předmětem zpronevěry mohou býti věci všeho druhu (i věci spotřebitelné); výhrada vlastnictví není »conditio impossibilis« ani při šatstvu a obuvi čís. 3391.

— — při zjišťování ceny věci, prodané s výhradou práva vlastnického, jest vzíti za základ obecnou hodnotu věci v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, při čemž jest vzíti zřetel na znehodnocení věci obvyklým užíváním, a pak jest vzíti do počtu úhrnnou výši splátek čís. 3391.

— — v pouhém svolení prodatele věci (auta), k níž si při prodeji vyhradil vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny, pokud se týče v jeho příkazu, by kupitel, nemoha zaplatiti nedoplatek kupní ceny, věc prodal, nelze shledati vzdání se práva vlastnického (skutečnost, kterou výhrada vlastnictví pominula); na místo věci vstoupila kupní cena za ni jako kupiteli svěřená, třebas si prodatel při svolení k prodeji nevyhradil výslovně, že bude věc prodána na jeho účet čís. 3410.

— — kupitel věcí, prodaných mu k dalšímu živnostenskému zcizení, nedopouští se zpronevěry již tím, že je přes výhradu vlastnického práva pro prodatele dále prodá, nýbrž teprve tehdy, nesplní-li povinnosti, vyplývající proň z další doložky »až do úplného zaplacení«, závazku vyplatiti (odvésti) prodateli smluvenou kupní cenu čís. 3489.

— — zpronevěry lze se dopustiti i na zboží, jež bylo pachateli původně prodáno a dodáno na pevný účet, dodatečně však, když již bylo jeho vlastnictvím, prohlášením podle § 428 obč. zák. (cinstitutum possesorium) přešlo opět do vlastnictví prodatele čís. 3553.

— — okolnost, že pachatel měl důvod pokládati doložku o výhradě vlastnického práva za pouhou formalitu, vylučuje po případě vědomí hmotné protiprávnosti zadržení (přivlastnění si) ve smyslu § 183 tr. zák. čís. 3969.

— — nabízel-li kdo ke koupi věc koupenou na splátky s výhradou vlastnictví, nedopouští se nedokonané zpronevěry, zamýšlel-li poslední splátku zapraviti ještě před uskutečněním zamýšleného prodeje nebo nejpozději současně s ním čís. 4118.

— — ani zákonem ani podstatou věci není vyloučeno, by si prodatel zboží, o němž ví, že se kupuje k dalšímu zcizení, nevyhradil, že zboží zůstane jeho vlastnictvím, dokud je kupitel nezaplatil čís. 4142.

— — byla-li věc (kamna) dodána, by jí bylo použito pro stavbu, což se stalo, nemůže tu ani výhrada vlastnictví učiniti takové nakládání s věcí bezprávným, ano se pohybovalo ve směru svěřitelem chtěném čís. 4254.

— — nejde o zpronevěru, zcizil-li obžalovaný zboží, dodané mu na úvěr s výhradou vlastnického práva do úplného zaplacení, jestliže obžalovaný koupil zboží, aby je dále rozprodával, a prodávající o tomto jeho úmyslu věděl čís. 4442.

— — prodej zboží vyrobeného z materiálu, prodaného výrobci s výhradou vlastnického práva až do úplného zaplacení není zpronevěrou, byl-li materiál výrobci prodán za účelem zhotovení zboží na prodej čís. 4358.

— — směnka vydaná kupitelem na celou kupní cenu nebo na její část, najmě na část zbývající po hotové splátce, může býti platidlem, nebo jen prostředkem k zabezpečení pohledávky vzešlé prodateli z kupní ceny; v tomto případě trvá pohledávka z kupní ceny dále a kupní cena je kupitelem zaplacena teprve, až složí směnečnou valutu u držitele směnky; do té doby zůstává účinnou výhrada vlastnického práva přes odevzdání směnky čís. 4612.

— — pojistné, které kupitel dostal v případě zkázy (znehodnocení) věcí, je předmětem oné výhrady vlastnického práva prodatelova a věcí kupiteli po rozumu § 183 tr. zák. svěřenou jen, bylo-li pojištění uzavřeno prodatelem ve vlastní prospěch (na vlastní účet), nebo bylo-li ujednáno, že kupitel věc pojistí a že — nastane-li pojistný případ dříve, než bude kupní cena úplně zaplacena — připadne pojistný peníz prodateli, na jehož účet byla pak věc kupitelem pojištěna čís. 4612.

— — vsunutí doložky o výhradě práva vlastnického do účtu nepostačuje k zachování vlastnictví, dokud není dokázáno, že výhrada byla jinak umluvena (ujednána) čís. 4728.

— zastavení svěřené věci: zpronevěry se dopouští, kdo svěřenou věc zastaví byť i jen na krátký čas v úmyslu i v naději, že ji včas vyplatí a vrátí čís. 3377, 3391.

— — nezáleží na tom, že pachatel neměl úmysl, způsobiti majiteli svěřené věci škodu na majetku, ani, že z činu škoda nevzešla čís. 3377.

— — »přivlastnění si« věci svěřené záleží již v tom, že ten, komu věc byla jen svěřena, osobuje si k ní a nad ní vykonává práva quasi — vlastnická. Výkonem takovéto disposice po způsobu vlastnickém je zejména i zastavení věci, třebas jen na krátký čas a v úmyslu i v naději, že ji pachatel včas vyplatí a vrátí čís. 3391.

— — pro otázku kvalifikace zpronevěry jest rozhodnou cena předmětu a nikoliv výše zápůjčky, za niž byla svěřená věc dána do zástavy čís. 3570, 3681.

— — při zastavení svěřené věci je zpronevěra vyloučena, je-li pachatel s to, by podle svých majetkových poměrů kdykoliv zaplatil tomu, od něhož měl věc na splátky, celou kupní cenu, po případě by vyplatil zástavu a vrátil věc čís. 3681.

— — pro otázku ceny zpronevěřené věci jest rozhodnou jen skutečná cena předmětu, vypočtená s hlediska osoby vlastníka (toho, kdo věc svěřil) v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, nikoliv peníz půjčený na věc jako na zástavu čís. 3681.

— — nutnost přivoděná jednáním pachatelovým, vynaložiti jakýkoliv náklad na získání vlastní věci, jest újmou, která byla způsobena vlastníku na jeho disposičních právech čís. 3681.

— — okolnost, že se práva neznalý zástavní věřitel mohl považovati za oprávněna, když nebyla pohledávka včas zaplacena, zástavu prodati,

poukazuje po případě na skutkový omyl podle § 2 e) tr. zák. (§ 183 tr. zák.) čís. 3723.

— — opomenutí předpisu § 461 obč. zák. prodejem zástavy zástavním věřitelem bez intervence soudu je sice bezprávné, může však míti v zápětí, byla-li pohledávka v době prodeje již splatnou a nebyla zaplacena, jen soukromoprávní nároky dlužníkovy čís. 3723.

— — dání zastavené věci do podzástavy není o sobě zpronevěrou; neníť takové naložení se zastavenou věcí protiprávním (§ 454 obč. zák.), nepřekročuje-li meze vlastního práva majitele zástavy, nevydává-li toho, kdo dal věc do zástavy, v nebezpečí ztráty zástavené věci (nebyla-li věc dána do podzástavy pro větší pohledávku než jest pohledávka majitele zástavy nebo proti jeho jasně projevené vůli) čís. 3834.

— **§ 184 tr. zák.:** pro otázku ceny zpronevěřené věci jest rozhodnou jen skutečná cena předmětu, vypočtená s hlediska osoby vlastníka (toho, kdo věc svěřil) v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, nikoliv peníz půjčený na věc jako na zástavu čís. 3681.

— — nutnost přivoděná jednáním pachatelovým, vynaložiti jakýkoliv náklad na získání vlastní věci, jest újmou, která byla způsobena vlastníku na jeho disposičních právech čís. 3681.

— — při deliktech majetkových, vykazujících známky různých zákonných skutkových povah, rozhoduje pro otázku kvalifikace ta činnost pachatelova, z níž poškození cizího majetku přímo vzešlo čís. 3846.

— — při zjišťování hodnoty svěřeného statku po rozumu § 183 tr. zák. jest obdobně k ustanovení poslední věty § 173 tr. zák. přihlížeti k výši škody osoby, jejíž právo ke svěřené věci se vztahující bylo zpronevěrou poškozeno; jest za ni pokládati hodnotu, jakou svěřený statek představoval v době svěření pro svěřitele podle zájmu, jaký svěřitel má na zachování svého práva na onom statku čís. 4676.

— — při zjišťování ceny věci prodané s výhradou práva vlastnického jest vzíti za základ obecnou hodnotu věci v době, kdy pachatel s ní protiprávně naložil, a odečísti od ní splátky, které již na kupní cenu zaplatil čís. 4676.

— — viz též sprenevera.

— **úřední (§ 181 tr. zák.):** veřejným úředníkem jest každá osoba, která na základě veřejného příkazu obstarává práce vlády; spadá sem i obecní zřízenec (provisorní obecní sluha), třebas nebyl vzat do přísahy čís. 3414.

— — zločin zpronevěry podle § 181 tr. zák. jest spáchán nejen veřejným úředníkem, jenž věc z důvodů jeho veřejného úřadu mu svěřenou si zadrží a přivlastní, nýbrž každou osobu, která učiní tak ohledně věcí svěřených jí z příkazu vrchnostenského nebo obecního čís. 3414.

— — věcí (statkem) podle §§ 181, 183 tr. zák. jsou veškeré předměty majetkové hodnoty, i věcí zastupitelné, i takové, jež podle svého určení nemají býti odvedeny (vráceny) in specie, nýbrž toliko in genere čís. 3489.

— — při zločinu zpronevěry v úřadě podle § 181 tr. zák. nesejde na tom, zda pachatel (kancelářský pomocník exekučního soudu) byl podle svých služebních předpisů oprávněn a povinen přijímati peníze (od dlužníků); stačí, že ten, kdo mu peníze dal, takové oprávnění u něho (omylem) předpokládal čís. 3997.

— — pojem »svěření« ve smyslu §§ 181, 183 tr. zák.; rozhoduje podstata skutečných a právních vztahů pachatele k věci, aniž záleží na tom, zda byly vztahy ty zjednány k podnětu pachatelovu či bez něho čís. 4127.

— — podáním zásilky poštovnímu úřadu propůjčuje odesílatel poštovnímu podniku a tím i všem zřízencům pošty, kteří s ní přijdou ve styk, přímo nebo nepřímo skutečnou disposiční moc nad zásilkou v důvěře, že ji

dopraví na místo určení a vydají ji tam (při zatížení dobírkou po jejím přijetí) určenému příjemci, není-li to však možné, vrátí ji odesílateli čís. 4127.

— — jde o zpronevěru v úřadě (§ 181 tr. zák.), ponechal-li si poštovní posel peníze, dané mu se složenkou a s příkazem, by je odevzdal na poštovním úřadě čís. 4190.

— — nezáleží na tom, zda byl oprávněn peníze přijmouti, stačí, že strana toto oprávnění předpokládala čís. 4190.

— **v rodině (§ 463 tr. zák.):** nejde o zpronevěru mezi manžely podle § 463 tr. zák., nýbrž o zpronevěru podle § 183 tr. zák., prodala nebo zastavila-li manželka věci, o nichž věděla, že je manžel koupil na splátky s výhradou vlastnictví, a které jí manžel dal s příkazem, by je prodateli vrátila čís. 4130.

Zprošťující výrok: § 259 tr. ř.: důvody zprošťujícího rozsudku nemohou nabýti právní moci ani míti závaznost pro jiný soud při rozhodování o jiné trestní věci čís. 4062.

— — — udání podle § 522 tr. zák. jest okolností trestnost vylučující ve smyslu § 259 čís. 3 tr. ř. čís. 3599.

— — — prohlášení obžalobcovo, že ustupuje od obžaloby, pokud jde o právní označení skutku v obžalobu daného (jen v určitém směru) nemůže míti procesní účinek § 259 čís. 2 tr. ř. čís. 3901.

— — — zprostiti (i podle čís. 2 § 259 tr. ř.) lze obžalovaného z obžaloby jen pro čin jemu v obžalobě za vinu kladený, nikoli pro některou jeho právní kvalifikaci čís. 3901.

— — — zprošťující rozsudek může býti zmateční stížností napadán jen v neprospěch obžalovaných čís. 3939.

— — — k § 259 čís. 1 tr. ř. (nedostatek návrhu zákonně oprávněného žalobce) čís. 4724.

— — — sprosťujúci rozsudok, ktorým bol obžalovaný oslobodený podľa § 4 alebo § 6 odst. IV. zák. č. 124/24 sb. z. a n. a boly mu uložené povinnosti uvedené v odst. II. § 13 cit. zák., nie je sprosťujúcim rozsudkom v smysle trestného poriadku; obžalovaný môže podať zmätočnú sťažnosť proti takémuto sprosťujúcemu rozsudku čís. 4608.

Zprotivení se (§§ 279 a 280 tr. zák.): nespadá sem jen útočné jednání, nýbrž již i každá na venek projevená neposlušnost k osobě vrchnostenské čís. 3796.

Zprznění: § 128 tr. zák.: ke skutkové podstatě zločinu zprznění podle § 128 tr. zák. stačí po stránce objektivní již pouhý dotek těla (nahého) čís. 3417.

— — nepředpokládá se, by čin trval delší dobu, ani, by pachatelovým jednáním bylo skutečně dosaženo ukojení chlípných chtíčů, ani, by pachatelův úmysl směřoval výhradně k tomu cíli; stačí pohlavní zneužití, jež toliko dráždí nebo stupňuje smyslnost, a tomu odpovídající úmysl pachatele čís. 3417.

— — otázka, zda pachatel (§ 128 tr. zák.) jednal ze zvědavosti, je povahy ryze skutkové a nikoli odborné; k jejímu vyřešení není zapotřebí odborných zkušeností a znalostí čís. 3417.

— — pokud je vyloučen ideální souběh přestupku § 20 čís. 2 zák. čís. 241/1922 se zločinem podle § 128 tr. zák. čís. 3417.

— — pod ustanovení § 128 tr. zák. spadá každé za účelem pohlavního ukojení předsevzaté zneužití těla dítěte; netřeba, by ho bylo zneužito pohlavním údem, nebo naopak, pokud jde o jeho vlastní pohlavní úd, nýbrž stačí, bylo-li pachatelem k podráždění jeho pohlavní smyslnosti zneužito i některé jiné části těla dítěte, třebas oděvem zakryté čís. 3669.

— — předpis § 128 tr. zák. chrání proti pohlavnímu zneužití jednak děti ve věku pod 14 let, jednak osoby bezbranné nebo v bezvědomí čís. 3669.

— — děti nedosáhnuvší věku 14 let jsou účastny ochrany § 128 tr. zák. bez rozdílu (stejně jako podle § 127 tr. zák.) tak, že ona skutková podstata je dána i když dítě pohlavní použití svého těla trpělo, proti němu nic nenamítalo, ba i když s ním výslovně souhlasilo čís. 3669.

— — subjektivní skutková podstata podle § 128 tr. zák. čís. 3669.

— — skutková podstata zločinu podle § 128 tr. zák. sice nepředpokládá, by ukojení chlípných chtíčů bylo dosaženo, nýbrž stačí takové pohlavní zneužití, jež jen dráždí nebo stupňuje smyslnost, a tomu odpovídající úmysl pachatelův, a smilnost podle § 516 tr. zák. předpokládá, že jednání, dotýkající se pohlavní sféry, prýští z podrážděnosti pohlavního chtíče nebo směřuje k tomu, by pohlavní pud pachatele nebo jiné osoby byl drážděn čís. 3736.

— — z toho však nelze vyvozovati, že každý smilný čin, předsevzatý na osobě pod 14 let, již naplňuje za všech okolností skutkovou podstatu § 128 tr. zák.; při tomto zločinu musí býti cílem smilného jednání ukojení chlípných chtíčů v onom nejširším smyslu; jednal-li pachatel smilně jen následkem podrážděnosti pohlavního chtíče, nesnesl-li se však jeho úmysl k tomu cíli, by tímto jednáním byla jeho smyslnost drážděna a stupňována (bylo-li smilné jednání jen důsledkem předcházející podrážděnosti pohlavního pudu pachatele, nikoli cílem toho, by tato podrážděnost byla přivoděna nebo stupňována), není tu úmyslu směřujícího »k ukojení chlípných chtíčů«, a takové jednání nespadá pod § 128 tr. zák.), nýbrž může býti jen přestupkem podle § 516 tr. zák. čís. 3736.

— — subjektivní skutková podstata zločinu zprznění (§ 128 tr. zák.) vyžaduje zjištění, že se pachatel, jednající k ukojení vlastních chtíčů, k jednání rozhodl, ač si uvědomil, že jest tu u druhé osoby skutečný stav bezbrannosti, v němž jest naprosto nezpůsobilou k odporu proti jím zamýšlenému pohlavnímu používání jejího těla, i že použití jejího těla je zneužíváním, že se děje proti její skutečné vůli, že případný její odpor není jen projevem zdrženlivosti, projevující se u osob ženského pohlaví v pohlavním styku čís. 3740.

— — podřadění trestného jednání pod ustanovení § 98 tr. zák. nemá místa, i když jsou tu všechny zákonné znaky tohoto zločinu, obsahuje-li čin zároveň veškeré náležitosti skutkové podstaty trestného činu s přísnější trestní sankcí (§ 128 tr. zák.) čís. 3819.

— — pojem »zprznění« (§ 128 tr. zák.) předpokládá sice, že zlý úmysl pachatele směřoval k ukojení jeho chlípných chtíčů, nevyžaduje však, by toho účelu (účinku) bylo skutečně dosaženo čís. 4151.

— — pod pojem »pohlavního zneužití těla« ve smyslu § 128 tr. zák. spadá i sahání pod sukně nedospělého děvčete čís. 4151.

— **krve (§ 131 tr. zák.):** skutková podstata zločinu podle § 131 tr. zák. předpokládá soulož (aspoň podniknutou) mezi pokrevními příbuznými v pokolení vzestupném nebo sestupném, bez rozdílu, zda bylo jejich pokrevní příbuzenství založeno zrozením manželským či nemanželským čís. 3697.

— — tento poměr přirozeného pokrevenství není totožným s právním poměrem, jenž podle ustanovení občanského zákona přivádí dvě osoby do příbuzenského poměru přes to, že pokrevními příbuznými nejsou čís. 3697.

— — po subjektivní stránce se vyžaduje, by si pachatelé byli vědomi, že jsou k sobě v poměru pokrevního příbuzenství čís. 3697.

— — o tom, zda je v souzeném případě mezi dvěma osobami poměr přirozeného pokrevního příbuzenství čili nic, rozhoduje výlučně soudce trestní, nejsa vázán omezením, jež stanoví pro otázku zjištění nemanželského otcovství pro obor práva soukromého občanský zákon v § 158 čís. 3697.

— — podle dosavadních zkušeností a podle dnešního stavu vědy dopouští důkaz krevní zkouškou jen v poměrně malém počtu případů určitý závěr na nemožnost otcovství čís. 3697.

— — skutky podřaděné ustanovení § 131 tr. zák. o zprznění krve (§§ 5, 131 tr. zák. o spoluvině na něm) mohou zakládati kromě toho i zločin § 132 III. tr. zák. čís. 3999.

Způsobení újmy: ve smyslu § 1 zák. o útisku čís. 3677.

— — **na těle:** podle § 1 zák. o útisku čís. 4091.

Způsobilost snížiti vážnost republiky: lze po případě spatřovati v tom, že bylo na 1. května hlásáno s řečnické tribuny posluchačům již předem proti státu zaujatým a nespokojeným s platnou státní formou, že není důvodu oslavovati výročí republiky, nesplniv svých slibů čís. 3730.

— **vyhrůžky:** vzbuditi obavu čís. 3771.

— — viz též násilí dle § 98 b).

— **vzbuditi veřejné pohoršení** (§ 516 tr. zák.): není podmíněna veřejností místa činu; jest opodstatněna i, byl-li čin spáchán sice neveřejně, ale za okolností, že si pachatel musel býti vědom možnosti, že se o něm doví větší počet lidí čís. 4171.

Zrada vojenská viz vojenská zrada.

— — viz ochrana republiky (§ 6 č. 2).

Zraněný na silnici: přejetí ho autem čís. 4048.

— — viz též automobil:

Zrůdný pud pohlavní: nevylučuje přičetnost čís. 3404.

Zrušení rozsudku: dle § 475 odst. 2 tr. ř. čís. 3805.

— — viz též řízení přestupkové.

Zrušovací soud: vykonávaje dozorčí právo nad nižšími soudy po rozumu § 13 zák. čís. 216/1919, smí i nejvyšší soud vytýkati jen vady a poklesky v úřadování rázu čistě zevního (nepořádky, nepravidelnosti a liknavosti v úřadování) a nesmí zasahovati do výkladu zákona čís. — (2).

— — v trestních věcech z oblasti býv. práva uherského není nejvyšší soud, vyřizuje zmateční stížnost, oprávněn, by z moci úřední formální připomínkou vytkl nalézacímu soudu, že zápis o hlavním přelíčení, odvolávající se při protokolování seznání obžalovaného a výpovědi svědků na údaje těchto a jiných osob, uložené ve spisech předchozího řízení, se příčí předpisům § 331 odst. 2 uh. tr. ř. čís. —— (2).

— — zastavena-li působnost poroty, nezřizuje se v případech jinak porotních obžalovanému z úřední moci obhájce ani pro řízení před výjimečným senátem ani pro řízení na soudě zrušovacím, a to ani tehda, rozhodoval-li v prvé stolici výjimečný senát šestičlenný čís. 363 (1).

— — vyřizuje odvolání spojené se zmateční stížností i tehdy, zavrhne-li zmateční stížnost dle § 4 čís. 1 a § 1 čís. 1 a 2 nov. čís. 3/1878 čís. 482 (3).

— — rozhodovati o podmíněném odsouzení povolán jest soud prvé stolice (v porotním řízení soudní dvůr porotní) i tehda, když teprve nálezem opravné stolice vzešla nutnost, by o podmíněném odsouzení bylo uvažováno nebo znovu uvažováno čís. 1597 (7).

— — nejde o změnu kvalifikace, jíž má na mysli plenární rozhodnutí sb. n. s. tr. č. 1597, byla-li trestná činnost obžalovaného, která původně byla kvalifikována nestejně, zrušovacím soudem kvalifikována jednotně jako čin trestnější (přečin) čís. 3605.

— — důvod zmatečnosti povahy formální nemůže býti při zrušovacím roku prováděn jinak a šíře, než se stalo v písemném provedení zmateční stížnosti (§ 285 tr. ř. a § 1 čís. 2 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878) čís. 3411.

— — provedení zmateční stížnosti jest podati v zákonné lhůtě u soudu prvé stolice, jehož rozsudek jest napadán; nestačí, byla-li zmateční stížnost podána v oné lhůtě přímo u nejvyššího soudu čís. 3664, 3682.

— — opravná stolice, přezkoumávajíc správnost rozsudku opravným prostředkem napadeného, nemůže přihlížeti k ustanovením nového mírnějšího zákona, byl-li rozsudek prvé stolice vynesen před účinností tohoto čís. 3435, 3454.

— — protokol o hlavním přelíčení podle §§ 342 a 271 tr. ř. jest zrušovacímu soudu jediné rozhodujícím průkazem o průběhu hlavního přelíčení a o všech podstatných formálnostech řízení čís. 3449.

— — byl-li výrok o trestu napaden též odvoláním z výše trestu, jest o něm rozhodnouti ne teprve po, nýbrž při vyřízení zmateční stížnosti (§ 296 druhá věta tr. ř.) čís. 3465.

— — nerozhodl-li zrušovací soud o rozsudku podle § 288 čís. 3 tr. ř. nebo podle § 350 odst. prvý tr. ř., nelze mu předložiti žádost o milost podle § 411 tr. ř. čís. 3654.

— — domáhá-li se zmateční stížnost toho, by čin obžalovaného, zjištěný v rozsudku, byl kvalifikován nikoli za přestupek podle čís. 1 § 11, nýbrž za přečin podle čís. 2 § 11 zák. na ochr. rep. a tato stalá se bezpředmětnou vzhledem ke článku I. a VII. rozhodnutí presidenta republiky z 19. října 1928, jest trestní řízení v tomto směru zastaviti čís. 3695.

— — okolnost, že nalézací soud nezkoumal podle § 262 tr. ř., zda ve skutku pachatelově není skutková podstata jiného trestného činu, nemůže se nejvyšší soud zabývati na škodu obžalovaného, nebyl-li rozsudek v tom směru veřejným obžalobcem napaden čís. 3762.

— — proti rozhodnutí vrchního soudu ve věci odkladu výkonu trestu není přípustna stížnost ke zrušovacímu soudu (§ 401 předpos. odst. tr. ř.) čís. 3781.

— — jestliže obžaloba pro přestupek podle § 359 tr. zák. nebyla ani původně vznesena ani na tento trestný čin při hlavním přelíčení rozšířena, nelze obžalovaného v tomto směru z obžaloby zprostiti, a stačí napadený rozsudek v tomto odsuzujícím výroku zrušiti čís. 3863.

— — zrušovací soud přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší se k činu, jak se stal svého času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostech napotomním čís. 3940.

— — je vyloučeno, by teprve zrušovací soud zjistil zmateční stížností vytýkané projevy předsedy hlavního přelíčení nebo některého porotce. Jest vyloučeno, čeliti tvrzeným neúplnostem a nesprávnostem hlavního přelíčení zmateční stížností přímo u zrušovacího soudu čís. 4011.

— — výrok o trestu na penězích (pro přestupek § 399 tr. zák.) lze zachovati i když byl zrušen rozsudek ve výroku o vině i trestu na svobodě za souběžný zločin čís. 4053.

— — zrušovací soud může podle § 6 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 nařídíti po případě i opravu (doplnění) protokolu o hlavním přelíčení čís. 4132.

— — zrušovací soud, vyhovuje odvolání do výroku, že může býti kdo po odpykání trestu držán v robotárně, může po případě vrátiti věc soudu prvé stolice k novému rozhodnutí čís. 4132.

— — byla-li s odporem proti rozsudku pro zmeškání spojena zmateční stížnost, rozhoduje o obou opravných prostředcích zrušovací soud, i když měla býti zmateční stížnost odmítnuta nalézacím soudem podle § 1 zák. čís. 3/78 čís. 4155.

— — nepovolil-li nalézací soud obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu jednak proto, že jej pokládal za nepřípustný podle § 2 zák. čís. 562/1919, jednak z důvodů arbitrerních (§ 1 zákona), a byl-li onen výrok napaden zmateční stížností, tento pak odvoláním, jest vyhověti zároveň oběma opravným prostředkům, jsou-li odůvodněny, a nerozhodovati o odvolání až po vyřízení zmateční stížnosti (§ 296 tr. ř.) čís. 4291.

— — podle § 410 tr. ř. lze postupovati i, vyšla-li po pravomoci rozsudku na jevo i jen jediná závažná polehčující okolnost čís. 4207.

— — věcná správnost formálně bezvadného výroku porotců (jímž odpověděli záporně na otázku viny) vymyká se přezkumu zrušovacím soudem čís. 4410.

— — smrtí soukromého obžalobce nestane se opravný prostředek provedený ještě za jeho života bezpředmětným, poněvadž v opravném řízení není procesuální činnost soukromého obžalobce nevyhnutelně potřebná (§ 287 odst. 3 tr. ř.), a na vyřízení opravného prostředku má po případě právní zájem i obžalovaný, na příklad v příčině útrat čís. 4644.

— — proto nejvyšší soud jako soud zrušovací musí jednati o zmateční stížnosti soukromého obžalobce provedené ještě za jeho života čís. 4644.

— — plyne-li jsoucnost pominuté skutečnosti z trestného lístku při hlavním přelíčení přečteného, lze zrušovacímu soudu k ní přihlédnouti a učiniti ji podkladem přezkoumání s hlediska hmotněprávního zmatku čís. 11 § 281 tr. ř. čís. 3491, 4797.

— — zásadou o nepřípustnosti opětného stíhání skutku již pravoplatně rozsouzeného (bez předpokladů a povolení obnovy) jest zrušovací soud vázán neméně než soudy prvé stolice a může jí, třebas neobsahuje napadený rozsudek o předchozím odsouzení výroku nebo zjištění, zjednati průchod, protože jde v dotčených skutečnostech o procesní události, jež lze zrušovacímu soudu přímo poznati ze spisů čís. 4806.

— a činnost skutkově zjišťovací: o správnosti a přesvědčivosti posudku znaleckého uvažuje jako o správnosti a přesvědčivosti každého jiného průvodu jen soud nalézací (§§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.) a ani zrušovacímu soudu, jenž jako stolice opravná není oprávněn činiti skutková zjištění, nepřísluší přezkoumávati věcnou opodstatněnost posudku čís. 3405.

— — může vzíti za podklad rozhodnutí procesní skutečnosti, i když nebyly v rozsudku zjištěny čís. 4597, 4803, 4806.

— — první podmínku beztrestnosti ve smyslu § 4 zák. čís. 124/24 (důkaz okolností, pro které tvrzení mohlo býti považováno důvodně za pravdivé), jakož i subjektivní stránku druhé podmínky (zřejmý úmysl chrániti především veřejný zájem) posuzuje po stránce skutkové podle §§ 258, 288 čís. 3 tr. ř. soud nalézací; otázka, zda šlo o veřejný zájem, podléhá jakožto otázka právní posouzení také zrušovacím soudem čís. 3474.

— — zmatek čís. 5 a 11 § 281 tr. ř., povoleno-li podmíněné odsouzení pominutím okolnosti, jež podle § 2 zák. čís. 562/1919 sb. z. a n. má v zápětí, že povolení podmíněného odkladu výkonu trestu je vyloučeno čís. 3491.

— — plyne-li jsoucnost této pominuté okolnosti z obsahu trestního lístku, při hlavním přelíčení přečteného, tedy z obsahu listiny veřejné, možno soudu zrušovacímu k ní přihlížeti a učiniti ji podkladem přezkoumání s hlediska věcného zmatku podle § 281 čís. 11 tr. ř. čís. 3491, 4797.

— — zrušovací soud může sám povoliti podmíněné odsouzení, když obžalovanému přiznal toto dobrodiní již nalézací soud, ačkoliv ho odsoudil pro více činů (na širším podkladě), než nyní zrušovací soud čís. 3512.

— — výklad obsahu, smyslu, dosahu článku a určení, co pisatel chtěl svými slovy vyjádřiti, jsou zjištění skutková, která jsou vyhrazena soudu nalézacímu a kterými jest i Nejvyšší soud jako soud zrušovací vázán vzhledem k předpisu § 288 čís. 3 tr. ř. čís. 3567.
— — skutkové zjištění níže i zrušovací soud a nelze je napadati hmotněprávním zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., nýbrž mohlo by býti napadáno jen formálními zmatky podle čís. 5 § 281 tr. ř. čís. 3585.
— — zjištění o příčinné souvislosti je zjištěním rázu skutkového, jemuž lze čeliti jen formálními důvody zmatečnosti; nestalo-li se to v písemné zmateční stížnosti, dohánětí to teprve při veřejném roku je podle § 290 tr. ř. nepřípustné čís. 3693.
— — zrušovací soud podle § 288 čís. 3 tr. ř. může za základ svého rozhodnutí vzíti při právním přezkoumávání výroku jen ty skutečnosti, které zjistil sborový soud prvé stolice čís. 3798.
— — jen nalézací soud jest podle §§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř. oprávněn zjistiti a určiti podle výsledků řízení smysl, význam a účel projevu (skutková zjištění) čís. 3825.
— — zrušovací soud nemůže (§ 288 čís. 3 tr. ř.) prováděti skutková zjištění a vynášeti zjišťovací výroky, jichž by bylo třeba k rozřešení skutkové otázky, zda byl (nebyl) důkaz pravdy proveden čís. 3940.
— — zrušovací soud přezkoumává rozsudek, jenž zjišťuje a posuzuje děj daný v obžalobu. Ta i ona činnost odnáší se k činu, jak se stal svého času. Pro otázku viny nelze přihlížeti k událostem napotomním čís. 3940.
— — je vyloučeno, by teprve zrušovací soud zjistil zmateční stížností vytýkané projevy předsedy hlavního přelíčení nebo některého porotce. Jest vyloučeno, čeliti tvrzeným neúplnostem a nesprávnostem hlavního přelíčení zmateční stížností přímo u zrušovacího soudu čís. 4011.
— — zákaz brojení proti zjišťovací činnosti nalézacího soudu, platný podle §§ 258, 288 odst. 3 tr. ř. pro řízení zrušovací, neplatí pro odvolací řízení v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie, jež je zvlášť upraveno §§ 46—55 kárného statutu čís. 104 dis.
— — kdy došlo k prvnímu soudnímu stíhacímu úkonu pro přestupek, může Nejvyšší soud jako soud zrušovací sám zjistiti, ano tu jde o událost procesní čís. 4091.
— a jazyková závada: stížnost na odmítnutí zmateční stížnosti zrušovacím soudem pro jazykovou závadu řízenou na zrušovací soud jest odmítnouti čís. 4124.
— — odmítnutí opravného prostředku podle čl. 4 odst. 3 nař. čís. 17/1926 jest věcí soudcovského rozhodování. Není platného předpisu, podle kterého by byl Nejvyšší soud jako soud zrušovací vázán opačným názorem soudní správy, a není orgánu, který by mohl tento rozpor rozhodnouti způsobem závazným pro zrušovací soud. Nejvyšší soud nemůže onen odmítnutý opravný prostředek vyříditi znovu ani, bylo-li jeho rozhodnutí ministerstvem spravedlnosti zrušeno a uloženo mu, by o něm rozhodl nehledě k oné jazykové závadě čís. 4527.
— a útraty: útraty řízení zrušovacího nelze obžalovanému uložiti, přivodila-li zmateční stížnost, ač byla zavržena, davší podnět k použití § 290 tr. ř. nepřímo rozhodnutí pro obžalovaného příznivější (§ 390 odst. druhý tr. ř.) čís. 3417.
— — útraty řízení zrušovacího nese soukromý obžalobce, i když byl obžalovaný zproštěn z důvodu beztrestnosti podle § 4 tisk. nov. čís. 3474.
— — uložení dvou třetin útrat trestního řízení a právního zastoupení soukromého obžalobce v prvé stolici, ač byl obžalovaný ve zrušovacím řízení v podstatném bodě z obžaloby zproštěn, byly-li by ony útraty poměrně jen o málo menší, kdyby byl soukromý obžalobce zažaloval jen ona místa článku, pro něž byl obžalovaný právoplatně odsouzen čís. 3763.
— — obžalovaný neručí za útraty zrušovacího řízení, měla-li jeho zmateční stížnost ve značné míře úspěch čís. 3763.

— — nahradu nákladů veřejného roku nelze obžalovanému uložiti, šlo-li při něm jen o zvláštní otázku výroku podle § 4 zákona o podmíněném odsouzení, ve které zmateční stížnost měla plný úspěch čís. 3860.
— — útraty zrušovacího řízení se navzájem zrušují, neměla-li úspěch ani zmateční stížnost obžalovaného ani zmateční stížnost soukromého obžalobce čís. 4059.
— použití § 290 tr. ř.: rozsudek lze po případě zrušiti použitím § 290 tr. ř. i ohledně obžalovaného, který vzal zmateční stížnost zpět a byl účasten amnestie presidenta republiky ze dne 19. října 1928 čís. 3410.
— — důvodem použití § 290 tr. ř. mohou býti jen pochybení nalézacího soudu ve směru hmotněprávním čís. 3939.
— použití § 296 tr. ř.: byl-li výrok o trestu napaden též odvoláním z výše trestu, jen o něm rozhodnouti ne teprve po, nýbrž při vyřízení zmateční stížnosti (§ 296 druhá věta tr. ř.) čís. 3465.
— — nepovolil-li nalézací soud obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu jednak proto, že jej pokládal za nepřípustný podle § 2 zák. čís. 562/1919, jednak z důvodů arbitrerních (§ 1 zákona), a byl-li onen výrok napaden zmateční stížností, tento pak odvoláním, jest vyhověti zároveň oběma opravným prostředkům, jsou-li odůvodněny, a nerozhodovati o odvolání až po vyřízení zmateční stížnosti (§ 296 tr. ř.) čís. 4291.
— vázanost jeho názorem: výrok zrušovacího soudu, že jednání obžalovaného nebude již předmětem dalšího řízení a rozhodování, váže nejen soud nalézací, nýbrž i zrušovací čís. 4004.
— — nalézací soud je oprávněn k opětnému projednání a rozhodnutí věci výlučně jen v rozsahu, v jakém mu bylo uloženo rozhodnutím zrušovacího soudu čís. 4573.
— — rozsudek nejvyššího soudu a v něm projevené názory o různé podstatě dvojí činnosti obžalovaného jsou pro soud prvé stolice pro jakékoli další řízení závaznými; tento soud nesmí položiti novému rozhodování za základ odchylný názor, že oboji činnost obžalovaného jest účelově jediným aktem čís. 4170.
— — nalézací soud nesmí právní názor zrušovacího soudu zbaviti účinnosti tím, že by obešel ustanovení § 293 odst. 2 tr. ř., zabývaje se případem s hledisek jiných, než se kterými se zrušovací soud zvláště vypořádal čís. 4724.

Zřízenec elektrických drah: ustanovení železničního provoz. řádu, jež propůjčuje železničním zřízencům za určitých předpokladů moc policejní, platí i pro zřízence elektrických pouličních drah čís. 4246.

— **obecního úřadu** viz úředník veřejný.
— **plynárny:** jeho zavinění (§ 335 tr. zák.) čís. 3797.
— — viz též plynový regulativ.

Ztráta čestných práv občanských: podle § 32 zák. na ochr. rep. čís. 4094, 4206.
— **důvěry stálého zákazníka:** znamená pro obchodníka nejen poškození po stránce hmotné, nýbrž i újmu na vážnosti a na obchodní cti (na statcích nehmotných) čís. 4059.

— **práv politických (§ 56 tr. zák. slov.)** viz politická práva.
— **volebního práva** viz volební právo.

Ztroskotání smírného vyrovnání viz urážka tiskem.

Zubní lékařství: jeho provozování čís. 3686.

Zubních techniků: kteří nevykonali s úspěchem praktickou zkoušku, nebo kteří nebyli od ní v době, kdy zákon čís. 303/1920 nabyl platnosti, osvobozeni, může zubní lékař použíti jen k činnosti, kterou nelze označiti za »lékařský výkon«; nemohou konati práce, jimiž jest zasahováno do funkční činnosti orgánů lidského těla a jimiž jest porušována stavba jeho součástí čís. 4187.
— — to, že kdo jako pomocná síla zubního lékaře za pevný plat koná (pod lékařským dozorem) úkony zubního lékařství a techniky, které podle zákonných předpisů není oprávněn vykonávati, není překážkou, by jeho

činnost neměla znak provozování lékařství »po živnostensku« ve smyslu § 343 tr. zák. čís. 4187.

Zvěř dravá viz škodná.

Zvířecí nákaza viz nákaza zvířeci.

— **nemoci** viz nakažlivé zvířeci nemoci.

Zvláště nebezpečné okolnosti: podle § 337 tr. zák. čís. 4261.

— — — viz též automobil.

— **vyhlášenými předpisy:** jsou v § 335 tr. zák. míněny okolnosti, z nichž lze poznati nebezpečí tam naznačené. Nezachování těchto předpisů o sobě není trestné, bylo-li v konkrétním případě postaráno o bezpečnost lidí jiným, za normálních okolností dostatečným způsobem čís. 3764.

Zvláštní zevnější zařízení podniku nebo závodu: která v zákaznických kruzích platí za příznačná pro určitý jiný podnik nebo závod (§ 29 odst. 2 zák. čís. 111/27) čís. 3905.

Zvyklost: pokud mín. nař. čís. 81/1910 platí, jsou soudy povinny k němu přihlížeti a nemohou podrobiti zkoumání otázku jeho vhodnosti a účelnosti se zřetelem na změněné poměry dopravní ani, kdyby snad v praxi policejními úřady k přísnému dodržování jeho předpisů přihlíženo nebylo; nelze se dovolávati zvyklosti ohledně nedodržování předepsané rychlosti čís. 4261.

Zvýšení přejímací ceny: a § 105 tr. zák. čís. 4682.

Žádost o doručení opisu rozsudku: podle § 285 tr. ř. čís. 4286.

— — — viz též zmateční stížnost.

— **o odklad trestu** viz trest.

— **za odpis daní:** urychlené vyřízení za úplatek čís. 4052.

Žák: tělesné potrestání ho učitelem čís. 3462.

Žalář viz trest.

Žaloba: dle §§ 96, 97 pat. zák. čís. 4245.

— viz též ochrana vynálezů.

— **bez upomínky** viz urážka na cti dle § 487 a násl.

Žalobca súkromný viď obža obce soukromý.

Žebrota a tuláctví: vysloviti, že odsouzený může býti držán v robotárně, lze jen, odbyl-li si dvakráte trest za některý z přestupků v zákoně uvedených před spácháním souzeného skutku čís. 4279.

— — osobní poměry obžalovaného jsou pro přípustnost policejního dozoru nerozhodnými (§ 4 zák. čís. 108/1873) čís. 3368.

— — vystavení vysvědčení o vyhoření a vysvědčení chudoby k cíli žebroty nepatří v obor působnosti obecního úřadu, neboť podle § 3 zákona z 10. května 1873, čís. 108 ř. zák. je vydávání takových vysvědčení zakázáno. Nespadá proto padělání takového vysvědčení pod sankci § 199 d) tr. zák. čís. 3454.

— — podle § 7 odst. 2 zákona ze dne 24. května 1885, čís. 89 ř. zák. v dosloví čl. II. zákona ze dne 25. června 1929, čís. 102 sb. z. a n. může soud v rozsudku vysloviti, že odsouzený smí býti držán v robotárně, jen při odsouzení pro trestné činy v tomto čl. II. uvedené; nespadá sem odsouzení pro přestupek krádeže čís. 3790.

Železnice: krádež součástky železnice (značkovacích hřebíků) spadá pod ustanovení § 175 I b) tr. zák. jen, může-li míti krádež vliv na bezpečnost železničního provozu čís. 4000.

— uvedení těžkého, byť i prázdného vagonu na kolejích v pohyb nutně vyžaduje, by osoby při úkonu tom činné měly naprostou jistotu, že dráha pro pohybující se vůz jest volná a že bezpečnost lidí nacházejících se v místech, kam až vůz může dojeti, nijak není tím ohrožena čís. 3390.

— při posunování má vždy jíti jeden dělník před posunovaným vagonem, aby viděl, zda koleje jsou volné čís. 3390.

— ochranu podle § 81 (68) tr. zák. nelze omezovati na železniční zřízence, náležející k dopravním úředníkům v užším slova smyslu (§ 15 cís. nař. ze dne 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. z roku 1852) čís. 3690.

— komisař a dílovedoucí, zaměstnaní v dílnách Č. S. D., pověření nadřízeným úřadem provedením zkušební jízdy železničním vozem, požívají ochrany § 81 (68) tr. zák., brání-li komu ve vstupu do onoho zkušebního vozu; nezáleží na tom, že nenáleželi přímo k vlakovému (nádražnímu) personálu a že nejsou oděni ve stejnokroji čís. 3690.

— krádež uhlí složeného na nádraží spadá pod § 175 I b) tr. zák. jen, když krádež mohla míti vliv na bezpečnost železničního provozu čís. 3717.

— povinnosť prednostu železničnej stanice prekaziť alebo oznámiť trestné činy v § 12 č. 1 zák. na ochr. rep. označené čís. 4788.

Železniční provozní řád: ustanovení § 102 železničního provozního řádu (cís. nař. ze 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. z roku 1852) o oprávnění železničních zřízenců zadržeti osoby, přestoupivší předpisy onoho řádu, platí i pro zřízence elektrických pouličních drah; k oněm předpisům patří i zákaz poškoditi nebo znečistiti vozidla čís. 4246.

— **služba:** při specifické povaze nebezpečnosti provozu nečiní zákon zodpovědným za bezpečnost dopravy osobu jedinou; rozkládaje povinnost přesné dopravní služby a bezvadného dozoru na více jedinců, ukládá větší řadě zaměstnanců zachovávati určité předpisy toho kterého způsobu služby, a činí je tak kolektivně zodpovědnými. Povaha služby však nepřipouští prosté spoléhání se, že jiný provede svůj úkol bezvadně čís. 4105.

— — vyžaduje zvýšenou opatrnost a přísné dodržování předpisů, daných v zájmu bezpečnosti služby; tyto bezpečnostní předpisy předcházejí jiným předpisům pořádkovým (na př. které nařizují co nejrychlejší provedení posunu); oněch předpisů jest zvýšenou měrou dbáti zvláště za nepříznivých poměrů povětrnostních, třeba i na úkor rychlosti výkonu služby, nelze-li za daných poměrů jinak služební úkon provésti čís. 4231.

— — s hlediska trestního zákona nelze posunovači, který měl obstarati současně výkony několika posunovačů, z nichž jeden měl běžeti před soupravou a ostatní se měli rozděliti podle vozů, vytýkati, že stoje na stupátku prvního vozu hleděl obstarati i pozorování jízdní dráhy, i spojovací službu se srojvůdcem čís. 4231.

— — tím však, že dal posunovač znamení k pohybu posunované soupravy, nepřesvědčiv se dříve bezpečným a všelikou pochybnost vylučujícím způsobem o tom, zda jest kolej volná, způsobil situaci, za jejíž další průběh nese zodpovědnost v rámci §§ 335, 337 tr. zák. čís. 4231.

— **správa:** ústřední výbor nemoc. pokladny čs. drah není oprávněn samostatně nastupovati soukromou trestní obžalobou; potřebuje dáti se v té příčině zastupovati státní železniční správou čís. 3603.

— **zřízenec:** pokud požívá ochrany § 68 tr. zák. čís. 3690.

Železobetonový nosič: jako nesprávné zřízení čís. 3941.

Žena těhotná (§ 339 tr. zák.) viz nevdaná těhotná žena.

Žhářství: zapálením se i podle obecné mluvy rozumí nejen přímé přiložení ohně, nýbrž všeliká činnost, kterou se způsobí požár, tedy i nepřímé úmyslné způsobení požáru čís. 4080.

— žhářství jako prostředek mzdového boje stávkujících dělníků čís. 3449.

— § 166 tr. zák. nečiní zodpovědným jako přímého pachatele zločinu žhářství výhradně jen toho, kdo přímo oheň zanítí a takto dá poslední popud k vypuknutí požáru, nýbrž každého, »kdo podnikne jakékoliv jednání, z něhož podle jeho úkladu na cizím majetku má vzejíti požár« čís. 3449.

— při činu kolektivním zodpovídají za žhářství stejnou měrou všichni, kdož spolupůsobili při samém činu čís. 3449.

— s hlediska § 167 c) tr. zák. je rozhodnou škoda, která povstala požárem z činu pachatelova, nikoliv ta, která tu ještě jest pro poškozeného neuhražená v době hlavního přelíčení čís. 3449.

— pokud řízení není vadným (§ 344 čís. 6 tr. ř.), nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin žhářství dodatková otázka (§ 319 tr. ř.) ve smyslu § 168 tr. zák. a eventuální otázka (§ 320 tr. ř.) na zločin podle § 212 tr. zák. pokud se týče podle §§ 5, 166, 167 c) tr. zák. čís. 3449.

— ideální souběh zločinu podle § 169 tr. zák. se zločinem podle § 170 tr. zák. není možným; jest však možným souběh zločinu nedokonaného podvodu

podle §§ 8, 197, 200 tr. zák. se zločinem žhářství podle § 166 tr. zák. čís. 3804.

— spoluvlastník budovy může se jejím zapálením dopustiti zločinu podle § 166 i podle § 169 tr. zák. čís. 3804.

— ohrožení cizího majetku zmíněné v § 169 tr. zák. jest nejen objektivní, nýbrž i subjektivní podmínkou trestnosti; tato známka deliktová nemusí býti v hlavní otázce zvláště vytknuta; takové znaky zločinu jsou pojaty do otázky již obratem »je-li obžalovaný vinen« čís. 3804.

— skutková podstata zločinu podle § 170 tr. zák. předpokládá ve směru subjektivním úmysl pachatelův, by zapálením vlastní věci buď zkrátil práva osoby třetí, nebo uvedl někoho v podezření; byl-li tento zákonný znak deliktový (úmysl poškozovací) pojat do hlavní otázky ne sice v doslovu § 170 tr. zák., nýbrž ve formě obecného úmyslu podvodného (v doslovu § 197 tr. zák.); nejde o porušení předpisu § 318 tr. ř., poněvadž se ve směru subjektivním kryje skutková podstata specielního zločinu podle § 170 tr. zák. s obecným zločinem podvodu podle § 197 tr. zák. čís. 3804.

— nakolik nejde o porušení předpisů §§ 319, 320 tr. ř., a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nedal-li porotní soud k hlavním otázkám na zločiny žhářství a vydírání dodatkové otázky na úplné opilství, a pro případ jejich kladného zodpovědění další eventuální otázky na přestupek opilství podle § 523 tr. zák. čís. 4591.

Živé prase: jeho prodej čís. 4390.

— — viz též potraviny.

Živnost: padělání pracovního vysvědčení v udání doby, po kterou byl pachatel jako pomocník zaměstnán, a použití takto padělaného vysvědčení jako průkazu k opovědi živnosti (malířské a lakýrnické) čís. 3742.

Živnostenské provozovny: ustanovení § 8 čís. 1 odst. 2 a) zák. čís. 568/1919 (v doslovu zákona čís. 80/1924) nevztahuje se na obchodní nebo živnostenské provozovny čís. 4204.

— **užívání:** předmětu vynálezu čís. 4245.

— — viz též ochrana vynálezů.

Živnostensky viz po živnostensku.

Živnostenský podnik: i když nese podle smlouvy občanské jméno jiného (Brunner), není po případě tento podnik (sýrárna) pokud se týče jeho majitel oprávněn používati onoho jména na svých výrobcích ve smyslu § 5 zák. čís. 19/1890 čís. 4248.

— — pokud je předmětem podvodného úpadku a maření exekuce čís. 4002.

— **řád:** bylo by protimyslné a příčilo by se základním zásadám trestního práva, by k zodpovědnosti pro porušení povinnosti zodpovědného správce tiskárny byl poháněn někdo, kdo sice byl okresnímu úřadu oznámen jako zodpovědný náměstek živnosti, avšak o schválení (§ 55 odst. 2 živ. ř.) jako náměstek vyrozuměn nebyl, o onom schválení ani jinakým způsobem nezvěděl a neměl ani pražádné účasti na vytištění závadného tiskopisu čís. 4673.

Živnostník: přestupku podle § 399 tr. zák. mohou se dopustiti jen živnostníci, kteří jsou oprávněni prodávati maso buď syrové nebo jakkoliv připravované (řezníci, uzenáři, hostinští, vyvářeči a pod., po případě jejich pomocníci v živnosti); jiné osoby (domkáři, rolníci, pachtýři selských pozemků) se přestupku toho dopustiti nemohou čís. 4224.

Žlučové kamínky: záchvat choroby žlučových kamínků jest neodvratnou překážkou ve smyslu § 427 tr. ř. čís. 4149.

Žumpa: neohražení jí (§ 335 tr. zák.) čís. 4149.

Žurnalista (redaktor odborného časopisu železničního personálu): obviněný, že požadoval peníze za to, by dělal politickou náladu, by byla ošacovací akce přidělena družstvu krejčí a by byla tomuto družstvu navržena státní půjčka čís. 3978.

Seznam ustanovení zákonných, jež byla ve svazku XI.–XV. a v plenárních usneseních vyložena.

I. Trestní zákon.

	Čís.
čl. IV. uvoz. zák.	3868, 3915, 4168
čl. IX. uvoz. zák.	3435, 3454, 3480, 126 dis.
§ 1	3406, 3649, 3676, 3685, 3703, 3793, 3907, 3929, 4068, 4151, 4162, 4306, 4633, 4673
§ 2	3482
— a) . . .	3404, 3744, 3923, 4078, 4090, 4293
— b) . .	3404, 3419, 3482, 3744, 3923, 4078, 4090, 4293, 4602
— c) . .	3447, 3512, 3547, 3628, 3663, 3744, 3835, 3923, 4006, 4090, 4162, 4176, 4293, 4426, 4591, 4602
— e) . .	3370, 3561, 3672, 3723, 3826, 3872, 3936, 4005, 4087, 4140, 4147, 4158, 4348, 4409, 4423, 4498, 4505, 4671, 4792, 4802, 4847, 131 dis.
— f)	4087, 4633
— g) . .	3374, 3392, 3437, 3482, 3584, 3624, 3670, 3675, 3706, 3791, 3818, 3835, 3866, 3900, 3921, 3923, 3936, 4028, 4033, 4090, 4259, 4293, 4303, 4403, 4532, 4682
— posl. věta . . .	3482, 3675
§ 3	3427, 3524, 3561, 3624, 3626, 3646, 3976, 4009, 4033, 4087, 4147, 4283, 4409, 4423, 4471, 4505, 4671, 4691, 4792, 4802, 4847, 4883, 4887
§ 5	3376, 3422, 3431, 3448, 3449, 3464, 3483, 3492, 3558, 3572, 3583, 3609, 3623, 3649, 3672, 3711, 3737, 3808, 3810, 3812, 3821, 3826, 3845, 3863, 3890, 3915, 3932, 3943, 4043, 4080, 4089, 4102, 4112, 4119, 4230, 4244, 4245, 4266, 4285, 4324, 4337, 4351, 4405, 4508, 4565, 4600, 4639, 4686, 4775, 4795, 4864
§ 7	3541, 3558, 3605, 3849, 3875, 3911, 3938, 4343, 4413
§ 8	3422, 3514, 3555, 3629, 3715, 3771, 3801, 3804, 3810, 3820, 3821, 3871, 4073, 4131, 4281, 4363, 4390, 4532, 4599, 4705, 4808, 4825, 4839
§ 9	3401, 4033, 4037, 4112, 4230, 4308, 4508, 4795, 4857
§ 10	3938, 4413
§ 11 . .	4131, 4363, 4532, 4705
§ 17	4232
§ 25	4042
§ 26	3814, 4094
§ 27	4094
§ 32	3780
§ 34	3417, 3426, 3450, 3465, 3761, 3981, 3999, 4117, 4159, 4226, 4237, 4244
§ 35	3417, 3426, 3465, 3586, 3750, 3761, 3850, 3981, 4117, 4159, 4192, 4226, 4775, 4887
§ 36	4135, 4596
§ 37	4117
§ 40	4042
§ 43	3981
§ 44 a)	3981
§ 45	3618
§ 46 a)	3482
— b)	3534
— d)	3835
§ 48	3780
§ 50 . .	3465, 3481, 4454, 4596
§ 52	3780, 4023

Čís.

§ 54 . . . 3411, 3616, 3731, 3780, 4660, 4854
§ 55 . . . 3396, 3523, 3616, 3731, 3780, 4098, 4854
— a) . . 3481, 3651, 3699
§ 68 3370, 3402, 3413, 3461, 3626, 3690, 3738, 3752, 3818, 3835, 3879, 4036, 4116, 4138, 4202, 4246, 4264, 4278, 4283, 4348, 4353, 4357, 4363, 4432, 4492, 4500, 4509, 4529, 4576, 4635, 4664, 4688, 4695, 4732, 4779, 4805, 4820, 4851, 4868
§ 78 . . . . . 3992, 4174
§ 81 3370, 3394, 3402, 3413, 3447, 3476, 3509, 3574, 3580, 3626, 3667, 3690, 3752, 3835, 3916, 3924, 3952, 4016, 4036, 119 dis., 4138, 4159, 4184, 4202, 4218, 4278, 4283, 4319, 4357, 4363, 4426, 4432, 4463, 4500, 4510, 4576, 4664, 4695, 4868
§ 82 . . . 3584, 3886, 3897, 3952, 4217, 4283, 4568
— druhá věta 4311
§ 83 . . . 3502, 3705, 4017, 4490, 4505, 4739
§ 84 3705
§ 85 . . . . . 3433, 4334
— a) 3440
— b) . . 3403, 3433, 3523, 3922, 3964, 4068, 4162, 4334, 4825
— c) . . 3717, 3757, 3906, 3973, 4000, 4172
§ 86 4068
— odst. 2 . . . 3922, 3931
§ 87 3433, 3523, 3609, 3757, 3973, 4218, 4334, 4783, 4825
§ 93 . . 3420, 3624, 3674, 3686, 3800, 3866, 4250, 4531, 4532, 4535, 4727
§ 94 . . . . . 4098, 4308
§ 96 . . . . . 4003, 4060
§ 97 4098
§ 98 . . . 3602, 3819, 3936
— a) . 3572, 3602, 3677, 4029, 4091, 4119, 4591, 4600
— b) . 3532, 3563, 3572, 3602, 3637, 3715, 3747, 3771, 3819, 3936, 4029, 4057, 4153, 4327, 4591, 4600, 4792, 4879
§ 99 . . 3492, 3662, 3933, 3950, 4171, 4182, 4201, 4237, 4327

Čís.

§ 100 . . . . . 4098, 4600
§ 101 . . . 3392, 3611, 3694, 4102, 4414, 4522
— odst. 2 . 3414, 3735, 4193, 4211, 4331, 4416, 4509
§ 102 a) 3611
§ 104 . . 3735, 3985, 4102, 4682
§ 105 . . . . . 4102, 4682
§ 122 a) 3586, 3633
§ 125 . . . 4140, 4247, 4659
§ 127 . . 3387, 3426, 3669, 3710, 3864, 4011, 4244, 4247
§ 128 . . . 3417, 3669, 3736, 3740, 3819, 4151
§ 129 I b) . . 3450, 4090, 4293
§ 131 . . . . . 3697, 3999
§ 132 III . 3387, 3450, 3634, 3668, 3725, 3999, 4041, 4061, 4192, 4288, 4314, 4321, 4755, 4627, 4659, 4808
— IV 4244
§ 134 . . 3366, 3419, 3700, 3744, 3890, 3907, 3921, 3929, 4043, 4183, 4258, 4259, 4602, 4660, 4720, 4839
— druhá věta 3408, 3487, 3492, 3858, 3967, 4141, 4144, 4265, 4330, 4367, 4368, 4532, 4770, 4832, 4864
§ 135 4720
— čís. 1 . . . 3890, 4258, 4259, 4602, 4720
— čís. 2 3700
— čís. 3 . . . 3890, 4405
— čís. 4 4043, 4183, 4720, 4839
§ 136 3700, 3890, 4221, 4259, 4405
§ 137 . . 3890, 4043, 4209, 4405,
§ 138 odst. 2 4055
§ 140 . . . 3366, 3419, 3744, 3749, 3882, 3921, 3923, 4144, 4209, 4403, 4532
§ 141 . . 3923, 4209, 4221, 4532
§ 142 4161
§ 143 . . . . . 3749, 4532
— věta 2. . . . 4417, 4532
§ 144 3649, 3863, 4033, 4037, 4043, 4073, 4112, 4230, 4269, 4469, 4775
§ 152 . . 3715, 3922, 4053, 4144, 4832, 4839, 4864
§ 153 . . 3392, 3395, 3397, 3694, 4146, 4193, 4196, 4211, 4237, 4331, 4416, 4509, 4851, 4864
§ 155 4864

Čís.

§ 155 a) . . 3715, 4053, 4839
— b) 4839
— c) 4839
§ 156 4864
— a) 3922
— c) 4039
§ 157 odst. 2 . . . 3385, 4417, 4831, 4832, 4864
§ 166 . . . 3449, 3804, 4591
§ 167 a) 3449
— b) 3449
— c) 3449
— d) 3449
§ 168 3449
§ 169 3804
§ 170 3804
§ 171 3406, 3407, 3446, 3480, 3551, 3555, 3591, 3641, 3686, 3713, 3744, 3753, 3762, 3821, 3840, 3965, 4001, 4011, 4013, 4035, 4086, 4195, 4209, 4332, 4595, 4628, 4733, 4886
§ 172 3821
§ 173 3551, 3570, 3765, 3821, 3913, 4032, 4160, 4676, 4785
§ 174 I b) 4221, 4641
— I c) 4208
§ 174 II a) . 3435, 4074, 4082, 4266
— II c) . 3448, 3464, 4266, 4804
— II d) 4785
— II e) 3966
§ 175 I b) . . 3717, 4000, 4172
§ 176 . . . . . 4284, 4337
— II a) 3821, 4618
— II b) 4361
— II c) . 3811, 4137, 4271, 4361
§ 177 4337
§ 178 . . . 3731, 3780, 3887
§ 181 . . 3414, 3489, 3899, 3997, 4127, 4190
§ 183 2482 (10), 3377, 3391, 3410, 3437, 3446, 3471, 3489, 3537, 3553, 3570, 3652, 3671, 3681, 3723, 3739, 3759, 3816, 3834, 3840, 3846, 3857, 3873, 3894, 3899, 3919, 3926, 3956, 3959, 3969, 4001, 4062, 4109, 4118, 4127, 4130, 4137, 4142, 4177, 4222, 4254, 4306, 4595, 4612, 4639, 4676, 4728, 4771, 4790, 4823, 4848, 4870, 4887, 4891
§ 184 . . . . . 4595, 4676
§ 185 3389, 3493, 3498, 3604, 3665, 3715, 3811, 3868, 4049, 4284, 4306, 4502

Čís.

§ 186 . . . . . 3398, 3811
— a) . . 3398, 3604, 3811, 4271, 4284
— b) . . 3398, 3604, 4550
§ 187 3389, 3434, 3498, 3551, 3555, 3576, 3691, 3739, 3927, 3997, 4012, 4013, 4109, 4148, 4233, 4282, 4324, 4790
§ 187 odst. 2 4502
§ 188 . . 3927, 4012, 4502, 4790
— a) 3576, 3927
— b) . . 3691, 3739, 3997, 4148, 4282
§ 189 . . . 3692, 4130, 4456
§ 190 . . 3465, 3571, 3793, 3965, 4195, 4209, 4532, 4641
§ 192 . . . 3371, 3571, 4195
§ 194 . . . . . 4195, 4641
§ 195 3371, 3465, 4055, 4221, 4259
§ 197 3369, 3386, 3407, 3408, 3411, 3422, 3454, 3486, 3488, 3494, 3513, 3514, 3537, 3550, 3593, 3608, 3616, 3619, 3623, 3631, 3641, 3656, 3687, 3703, 3707, 3711, 3743, 3804, 3808, 3846, 3850, 3867, 3927, 3958, 3997, 4035, 4044, 4046, 4066, 4100, 4181, 4255, 4270, 4435, 4498, 4537, 4599, 4621, 4639, 4640, 4649, 4700
§ 199 . . . . . 3486, 3963
— a) . 3494, 3504, 3547, 3607, 3655, 3711, 3720, 3755, 3756, 3808, 3831, 3872, 3896, 3936, 3943, 4018, 4038, 4071, 4260, 4267, 4287, 4290, 4621, 4622, 4751, 4833
— b) 3411
— c) 4352
— d) . 3438, 3454, 3585, 3742, 3812, 3820, 3898, 3925, 3963, 4212, 4310, 4377, 4702, 4796
— e) 4111
§ 200 . . 3454, 3494, 3804, 3808, 4181, 4537
§ 201 3486
— a) . . 3438, 3619, 4870
— c) 3468, 4238
— d) 3454
§ 203 . . . . 3808, 4609
§ 205 . . 3494, 3850, 4310, 4617
— a) . 3431, 3810, 3867, 3888, 4002, 4318, 4378, 4453, 4639, 4795

Čís.

§ 206 . . . 3850, 3871, 4323
§ 208 3850
§ 209 3440, 3607, 3611, 3638, 3779, 3793, 3831, 4011, 4040, 4121, 4327
§ 212 . . . . . 3449, 4253
§ 214 3483, 3953, 4268, 4508, 4617
§ 224 4617
§ 225 3481
§ 226 . . . . . 3481, 4309
— d) 4062
§ 227 4644
— věta 2 4084
§ 228 b) 3493
§ 229 b) 4234, 4593
§ 233 . . . 3427, 3500, 3524, 3549, 3561, 3573, 3624, 3626, 3646, 3976, 4009, 4064, 4087, 4147, 4423, 4471, 4475, 4671, 4691, 4802, 4847, 4883, 4887
§ 236 3835
§ 238 . . . 3573, 4633, 4673
§ 239 . . . 3849, 4343, 4413
§ 240 . . . . . 3425, 4042
§ 240 a) 3803
§ 242 3814
§ 249 . . . . . 3425, 4042
§ 250 . . . 3425, 4042, 4499
§ 260 a) . . 3618, 3902, 4660
— b) 4499, 4853
— posl. odst. 4853
§ 261 . . . . . 3937, 4793
§ 263 l) . . 3444, 3629, 3981
§ 263 m) 3444, 3618
§ 264 a) 3482
— b) 3403
— l) 3444
§ 265 posl. odst. 4499
§ 266 . . 3411, 3629, 4499, 4853
— a) 3481
§ 267 . . 3417, 3426, 3525, 3618, 3750, 3761, 3853, 3881, 3981, 4117, 4159, 4226, 4425, 4482
— posl. odst. 3618
§ 268 3814
§ 269 a) 3388, 4212
§ 279 . . . . . 3617, 3796
§ 280 . . . . . 3617, 3796
§ 281 3617
§ 282 3617
§ 283 3617, 3799, 3844, 3861, 4123, 4159, 4218, 4334, 4341, 4482, 4629
§ 284 3617
§ 300 3992

Čís.

§ 303 . . . 3428, 3586, 3666
§ 303 odst. 1 4097
— odst. 2 4289
§ 306 4262
§ 307 . . . . . 3936, 4245
§ 312 3394, 3401, 3626, 3879, 3932, 4036, 119 dis., 4138, 4184, 4278, 4283, 4363, 4432, 4695, 4868, 4885
§ 313 . . . . . 4278, 4432
— odst. 2 4184
§ 314 4466
§ 315 3992
§ 320 e) 3618
— f) . 3585, 3742, 3820, 3898, 3925, 3927, 3963, 3997, 4109, 4175, 4796
§ 323 . . . . . 3552, 4691
§ 324 4691
§ 331 . . . . . 3936, 4635
§ 333 3411
§ 335 3366, 3390, 3409, 3412, 3421, 3429, 3430, 3439, 3455, 3458, 3460, 3469, 3482, 3484, 3487, 3492, 3497, 3503, 3508, 3519, 3520, 3521, 3535, 3573, 3577, 3579, 3622, 3647, 3675, 3679, 3693, 3705, 3706, 3733, 3741, 3744, 3764, 3772, 3778, 3791, 3797, 3805, 3813, 3822, 3833, 3852, 3853, 3858, 3892, 3906, 3921, 3923, 3928, 3930, 3934, 3941, 3944, 3955, 3967, 3970, 3996, 4030, 4043, 4048, 4056, 4079, 4081, 4083, 4088, 4099, 4101, 4105, 4106, 4110, 4134, 4141, 4144, 4150, 4210, 4231, 4258, 4261, 4265, 4303, 4312, 4313, 4330, 4347, 4367, 4368, 4373, 4394, 4403, 4461, 4483, 4518, 4536, 4540, 4547, 4554, 4633, 4698, 4720, 4770, 4772, 4775, 4778, 4824, 4831, 4878
§ 336 3906
— c) 3906
§ 337 3390, 3409, 3412, 3429, 3430, 3439, 3460, 3477, 3484, 3487, 3492, 3497, 3503, 3508, 3520, 3521, 3535, 3579, 3622, 3772, 3813, 3906, 3944, 4197, 4231, 4261, 4312, 4394, 4547, 4852
— sazba I. 4499
§ 339 4043
§ 343 . . . . . 3686, 4187
§ 356 . . . 3733, 3863, 4775
§ 357 . . . 3733, 3863, 4775

Čís.

§ 358 . . . 3733, 3863, 4775
§ 359 3863
§ 360 . . . . . 3522, 4144
§ 376 . . . . . 3519, 4457
§ 399 4053, 4224, 4281, 4486, 4705
§ 411 3395, 3629, 3763, 3933, 4195, 4417, 4832, 4864
§ 413 . . . . . 3462, 3763
§ 420 3462
§ 421 3763
§ 427 . . . . . 3990, 4863
§ 428 . . . . . 3990, 4863
§ 431 3421, 3482, 3522, 3613, 3733, 3764, 3791, 3805, 3853, 3863, 3964, 4066, 4106, 4457, 4507, 4878
§ 460 3425, 3618, 3790, 3821, 3840, 4733, 4853
§ 461 3618, 3808, 3850, 3997, 4042, 4044, 4046, 4066, 4086, 4310, 4617, 4621, 4649
§ 463 3692, 4130, 4280, 4456, 4803
§ 468 . . . . . 3786, 4136
§ 476 3868
§ 477 . . . 3744, 3868, 4306
§ 485 . . 3801, 4378, 4453, 4555
§ 486 . . . 3867, 4554, 4725
— čís. 1 3657, 3716, 3722, 3867, 3874, 4554, 4558, 4725
— čís. 2 3657, 3707, 3716, 3722, 3867, 4150, 4554, 4639, 4709, 4725, 4789, 4855
— čís. 3 3875
— a) . . 3716, 4590, 4867
— b) 3937
— c) . 3716, 3937, 4593, 4867
§ 487 . . 3416, 3445, 3446, 3451, 3462, 3495, 3517, 3518, 3581, 3595, 3598, 3603, 3606, 3688, 3709, 3763, 3773, 3785, 3836, 3837, 3838, 3859, 3881, 3889, 3900, 3938, 3945, 3947, 3951, 3962, 4025, 4028, 4058, 4069, 4084, 4199, 4391, 4473, 4660
§ 488 3416, 3445, 3446, 3451, 3462, 3517, 3518, 3581, 3595, 3606, 3627, 3688, 3704, 3709, 3763, 3773, 3785, 3838, 3870, 3880, 3881, 3889, 3938, 3945, 3951, 3960, 3962, 3971, 3978, 4025, 4058, 4069, 4084, 4107, 4133, 4143, 4173, 4188, 4199, 4272, 4370, 4391, 4473, 4489, 4573, 4644, 4660, 4696, 4737, 4806, 4876

Čís.

§ 489 3416, 3445, 3560, 3785, 3971, 4028, 4084, 4300, 4473
§ 490 3416, 3445, 3446, 3560, 3581, 3597, 3598, 3621, 3720, 3763, 3785, 3836, 3870, 3889, 4025, 4028, 4178, 4188, 4199, 4215, 4272, 4300, 4350, 4370, 4473, 4737
— odst. 1 4188
§ 491 . . 3416, 3442, 3495, 3501, 3548, 3597, 3606, 3621, 3627, 3704, 3709, 3763, 3773, 3785, 3836, 3870, 3880, 3881, 3889, 3900, 3938, 3945, 3951, 3960, 3962, 3971, 3978, 4007, 4028, 4058, 4069, 4084, 4133, 4143, 4166, 4188, 4199, 4215, 4236, 4272, 4370, 4384, 4391, 4489, 4660, 4696, 4738, 4806, 4876
§ 492 3518, 3709, 3773, 3828, 3837, 3859, 3880, 3962, 3992, 4173, 4350, 4644, 4660, 4773, 4876
§ 493 . . . . . 3548, 4696
— odst. 2 3542
§ 495 4644
§ 496 . . . . . 3462, 4346
§ 497 . . 3446, 3501, 4168, 4384
§ 501 4158
§ 506 . . . 3755, 4392, 4746
§ 512 . . . . . 3506, 4425
— a) 3506, 4425
§ 515 . . . . . 3506, 4425
§ 516 3413, 3499, 3565, 3727, 3736, 4171, 4293
§ 522 . . . 3599, 3618, 4042
§ 523 3145 (11), 3403, 3572, 3835, 4006, 4145, 4162, 4388, 4426, 4591
§ 525 . . . . . 4280, 4456
§ 528 3481
§ 529 . . . . . 3481, 4309
§ 530 3541, 3597, 3625, 3726, 3848, 3854, 3904, 3951, 4280, 4326, 4342, 4360
— posl. věta 4326
§ 531 . . 3854, 3941, 3707, 4084, 4240, 4644
— odst. 1 4294
— a) 3401, 4047
— b) . 3401, 4234, 4536, 4555, 4593
§ 532 3563, 3889, 4076, 4084, 4414

I. a) Trestný zákon slovenský.

	Čís.
§ 2	4582, 4586, 4757
§ 5	4366, 4860
§ 18	4366
§ 20	4714
— odst. 2	4842
§ 22 odst. 2	4448
§ 24	3601
§ 53	4781
§ 54 odst. 1	4759
§ 56	4759
§ 57 odst. 2	4714
§ 61	4504, 4533
§ 65	3915, 4408, 4624
§ 66	4443
— odst. 3	4451, 4578, 4613
§ 69	4446
§ 69 č. 1	4708, 4748, 4777
— č. 2	4672, 4871
§ 70	3411, 4379, 4613, 4777, 4814, 4840, 4888
§ 74	4429, 4748
§ 76	4611
§ 77	4587
§ 79	4566, 4594
§ 81	4646, 4794
§ 91	3411, 4753
§ 92	3411, 3601, 4443, 4451, 4455, 4519, 4578, 4586, 4604, 4672, 4714
§ 94	4444, 4553
§ 95	4365, 4615, 4650
§ 96	4481, 4651, 4675, 4764
§ 98	3601
§ 102	4383
§ 106	4784
§ 108	4784, 176 dis.
§ 112	4487, 4669
§ 113 odst. 1	4669
§ 115	4407, 4658
§ 116	4658
§ 119	176 dis.
§ 222	4400, 4436, 4708
§ 223	4701
§ 227	4588, 4632, 4715
§ 229	4588, 4632, 4715
§ 238	4669
§ 251	4375
§ 257	4646
§ 278	4472, 4740, 4777
§ 279	4530, 4740
§ 281 odst. 1	4766
— odst. 2	4594
§ 290	4372, 4563, 4626, 4734, 4817, 4859
§ 291	4734, 4859
§ 301	4355, 4675, 4680, 4764, 4840, 4888
§ 306	4530
§ 307 odst. 2	4430
§ 310	4567, 4606, 4637, 4689, 4755, 4817, 4859
— odst. 2	4541
§ 313	4762
§ 330	4359, 4865, 4866, 4875
§ 332 odst. 2	4722
§ 333	4401, 4408, 4706
§ 335	4032, 4515
§ 336 č. 3	4464
— č. 7, 8	4515
— č. 9	4408
§ 338	4515
— odst. 1	4726
§ 343	4658
§ 344	4379, 4888
§ 345	4814
§ 349	4613, 4753
— (2)	4379, 4888
§ 350	4526
§ 355	4358, 4442, 4742, 4765, 4813
§ 359	4650, 4759
§ 361	172 dis.
§ 363	172 dis.
§ 368	4418
§ 370	4429
§ 374	4708
§ 378	4708
§ 379	4356, 4786
§ 381 č. 1	4822
— č. 2	4735
§ 382	4624
§ 383	3601
§ 384	4786, 4800
§ 386	4418, 4421, 4459
§ 391	4419, 4562, 4665, 4850
§ 393	4419, 4665
§ 400 odst. 1	4666, 4836
— odst. 2	4666
§ 401	4462, 4665, 4678
§ 402 odst. 1	4665
§ 403 č. 1	4434, 4521
§ 406	4707
§ 414	4517
§ 416	4477, 4693, 4871
— č. 2	4871
— č. 3	4871
§ 417	4871
§ 447 odst. 1	4552
§ 461	4398, 4675, 4743
§ 462	4398, 4647, 4677, 4742, 4765, 4813
§ 463	4742, 4765, 4813
§ 464	4765
§ 467	4748
§ 470	4587, 4748
§ 471	4813
§ 473	4675, 4680
§ 484	4680

I. b) Trestný zákon o priestupkoch.

	Čís.
§ 25	4504

II. Trestní řád.

	Čís.
čl. V uv. zák.	4084
čl. VI uvoz. zák.	363 (1), 4598
— B, 4 c) uvoz. zák.	3931
§ 1	3424, 4084, 4122
§ 2	3424, 4338, 4573
— odst. 2	4104, 4278
— odst. 3	4104
§ 3	3825, 3919, 3945, 3960, 4161, 4245, 4828
§ 5	3976, 4323
§ 6	3473, 3566, 3681, 3702, 4213, 4304, 4335, 4346, 133 dis., 4497, 4546, 4874
§ 7	3424
§ 8	3424
§ 9	4880
§ 13	4809
— čís. 1	3805
— čís. 2	3805
— odst. 2	3478
§ 15	81 dis., 4696
§ 16	3465, 81 dis.
§ 18	4598
§ 24	3389, 3434, 4109, 4148
§ 33	3369, 3423, 3597, 3698, 3945, 3946, 3991, 4103, 4106, 4186, 4276, 4575, 4880
§ 39	3806
§ 40 odst. 2	3789, 3400
§ 41	3588, 3768, 3806, 4241
— odst. 2	363 (1), 4292
— odst. 3	3515, 3789, 3919, 4241
§ 42 odst. 3	3817
§ 44	4055
— odst. 1	4022
— odst. 2	3789
§ 46	3734, 3947, 4114, 4173, 4326, 4350, 4623, 4644, 4737, 4747, 4768, 4773
— odst. 3	3652, 3984, 4322, 4644, 4768, 4827
§ 47	3391, 3652, 3788, 3946, 4011, 4048, 4059, 4630, 184 dis.
— čís. 3	3423
§ 48 čís. 2	3411
§ 50	3391, 3946, 4322
§ 51	3743, 3756, 3913, 4046
— odst. 1	3665, 4046
— odst. 2	3851, 4046, 4165, 4338, 4564
— odst. 3	3721, 3746, 3832, 4046, 4108, 4585
— posl. odst.	4032
§ 52 odst. 1	3556
§ 54	3432
— odst. 1	4338
— odst. 2	4135
§ 55	4338
§ 56	3837, 3913, 4117, 4226, 4564
— odst. 1	3756
— odst. 2	3746, 4338
§ 57	3620, 3913, 128 dis., 4806
§ 58	3913, 4564
§ 59	3380
§ 60	3540, 4122
§ 62	3556, 3807, 3851, 4164, 4320, 4333
§ 63	3556, 3806, 3851
§ 64	3478, 3814, 3832
§ 68	4581
— čís. 2	3701
— odst. 2	3776, 3782, 4011
— posl. věta	4581

Čís.

§ 70 3782
§ 71 3782
§ 73 4696
§ 74 4696
§ 75 4696
§ 76 4696
§ 77 . . . . . 4634, 4696
§ 78 . . . . 3441, 4092, 4696
§ 79 odst. 2 4670
§ 81 3770
§ 81 odst. 2 3682
§ 84 . . . . 3389, 3434, 3779
§ 86 . . . . 3389, 3595, 3677, 3715, 184 dis.
§ 87 3779
§ 88 3700
§ 89 3700
§ 90 4165
§ 92 odst. 1 4724
§ 93 3700
§ 96 4696
§ 99 3570
§ 108 4084
§ 112 odst. 2 . 3848, 4561, 4670
— odst. 3 4561
§ 113 4696
§ 116 . . . . . 3429, 3497
§ 118 . . 3536, 3587, 3732, 3772, 3777, 3789, 4120, 4134, 4242, 4245, 4522
§ 120 . . 3587, 3955, 4242, 4598
— druhá věta 3412
§ 121 3404
§ 125 3384
§ 126 . . . . 3384, 3404, 3405, 3412, 3638, 3732, 3906, 3923, 4591
— odst. 3 3638
§ 134 . . . . 3384, 3404, 3405, 3536, 3670, 3724
— odst. 2 3405
§ 134 . . . . 3732, 3744, 4528
§ 135 3789
§ 139 3936
§ 140 3891
§ 141 3891
§ 142 3891
§ 143 odst. 2 3936
§ 150 3424
§ 151 čís. 2 . . . . 4522, 4598
— čís. 3 . . . . 3648, 3865
§ 152 . . . . . 3568, 4295
— čís. 1 . 3878, 4011, 4196
— čís. 2 . . . . . 98 dis.
— odst. 2 4183

Čís.

§ 153 . . . . . 3936, 4751
§ 159 3424
§ 160 4371
§ 165 3598
§ 166 4260
§ 170 . . . . . 3388, 4325
— čís. 1 3652
— čís. 2 . 3388, 3411, 3652
— čís. 5 . 3648, 3865, 4023
— čís. 6 3652
— čís. 7 . 3388, 3652, 3955
§ 175 čís. 2 3370
§ 177 3370
§ 185 3735
§ 187 4660
§ 190 4164
— odst. 1 4132
§ 199 4028
§ 202 . . . 3943, 4621, 4622
§ 203 . . . . . 84 dis.
§ 207 čís. 3 . . . . 3901, 4217
§ 211 odst. 2 4623
§ 213 čís. 4 4724
§ 219 3631, 3743, 3749, 4564, 4598
§ 220 3404
— odst. 1 3404
§ 221 . . 3557, 3681, 3827, 4011
— odst. 1 3404, 3419, 3681, 3686
§ 222 . . . 3393, 3512, 3760
— odst. 2 3412
§ 226 . . . . . 3644, 3774
§ 227 odst. 2 3749
§ 228 . . . . . 4218, 4336
§ 229 4598
§ 231 4276
— posl. věta 4125
§ 232 4179
§ 235 . . . . . 78 dis.
§ 236 . . . . . 78 dis.
§ 237 4084
§ 239 . . . . . 3984, 4827
§ 241 3481
§ 245 II . . . . . 84 dis.
§ 247 . . 3388, 3490, 3544, 3587
— odst. 2 . 3388, 3544, 3652
§ 248 . . . . . 3587, 4191
§ 249 . . . . . 3405, 3767
§ 250 . . . . . 3449, 4011
§ 252 . . . . . 3587, 3767
— odst. 1 4250
— — čís. 1 3120, 4250, 4321, 4591
— — čís. 2 4250
— — čís. 3 4250
— — čís. 4 3384, 3417, 3490, 4250
— odst. 2 . 3384, 3490, 4250
— předposl. odst. . . . 4262

Čís.

§ 255 . . . . . 3817, 3842
— odst. 1 3401
— věta 1. 4217
— odst. 3 3817
§ 258 . . 3381, 3399, 3401, 3405, 3412, 3474, 3475, 3612, 3827, 104 dis., 4598, 4654
— odst. 1 3423
§ 259 čís. 1 . . . . 3672, 4724
— čís. 2 . . . . 3901, 4768
— čís. 3 3957, 3599, 3605, 4184
§ 260 . . . . . 3680, 3803
— čís. 1 3786, 3804, 4189, 4287
— čís. 2 3689
— čís. 3 4877
§ 261 3631, 4598, 4609, 4659, 4710
§ 262 . . 3475, 3605, 3645, 3704, 3762, 3863, 3869, 3905, 3957, 4071, 4184, 4217, 4268, 4397, 4609, 4659, 4839
§ 263 . . 3475, 3645, 3704, 3827, 3863, 3869, 4018, 4031, 4071, 4268, 4342, 128 dis., 4659, 4703
— odst. 2 4170
§ 264 odst. 1 věta 2. 4454
§ 265 2218 (9), 3369, 3426, 3481 3578, 3712, 3731, 3827, 3958, 4117, 4128, 4205, 4275, 4580, 4616, 4711, 4854
§ 267 3475, 3605, 3645, 3704, 3715, 90 dis., 3863, 3905, 3922, 3957, 4031, 4071, 4184, 4268, 4298, 4573, 4609, 4641, 4659, 4703
— odst. 1 4761
§ 268 . . . . . 4125, 4276
§ 269 3383
§ 270 . . . . . 3804, 4389
— čís. 4 4189
— čís. 5 3381, 3412, 3612, 3684, 3689, 3785, 3848, 3870, 3977, 3991, 4087, 4105, 4133, 4175, 4228, 4256, 4328
— posl. odst. . . 3393, 3457, 4485, 4747
§ 271 . . . 3411, 3449, 3512, 3579, 4126, 4132, 4216
§ 273 3789
§ 274 3789
§ 275 . . . . 3404, 3419, 3789
§ 276 3789
§ 279 4343
§ 280 . . 1731 (8), 3754, 4034
§ 281 . . 1731 (8), 3905, 4174
— odst. 1 4855

Čís.

— čís. 1 . 3560, 3701, 3776, 3781, 3984, 4128, 4218, 4581, 4598, 4812
— posl. věta 4581
— čís. 2 . 3452, 3534, 3700, 4325, 4598, 4849
— čís. 3 3412, 3453, 3467, 3490, 3536, 3543, 3544, 3557, 3560, 3579, 3587, 3680, 3718, 3774, 3789, 3827, 3919, 3955, 4048, 4132, 4218, 4245, 4287, 4325, 4394, 4551, 4598, 4877
— čís. 4 3393, 3452, 3523, 3536, 3541, 3587, 3616, 3620, 3640, 3749, 3760, 3767, 3789, 3827, 3842, 3945, 4048, 4106, 4161, 4242, 4245, 4246
— čís. 5 3381, 3392, 3402, 3458, 3491, 3534, 3567, 3585, 3616, 3620, 3640, 3681, 3684, 3689, 3785, 3795, 3824, 3848, 3870, 3912, 3991, 4087, 4090, 4096, 4106, 4133, 4178, 4184, 4186, 4196, 4256, 4265, 4287, 4321, 4328, 4428, 4463, 4595, 4797
— čís. 6 . 3501, 4598, 4659
— čís. 7 . . . 3605, 3620, 3645, 3922, 4287
— čís. 8 3605, 3646, 3715, 3863, 3922, 3939, 4071, 4096, 4268, 4287, 4659, 4703
— čís. 9 . . . 3640, 3809
— čís. 9 a) . 3392, 3585, 3640, 3825, 3957, 4029, 4066, 4105, 4612, 4862, 4883
— čís. 9 b) . . . 3392, 4031, 4083, 4170, 4597
— čís. 9 c) 4803
— čís. 10 . 3601, 3640, 3809, 3910, 3957, 4287, 4775
— čís. 11 2218 (9), 3310 (12), 3378, 3386, 3444, 3491, 3570, 3590, 3601, 3616, 3618, 3629, 3734, 3761, 3775, 3780, 3805, 3809, 3827, 3843, 3852, 3885, 3887, 3902, 3958, 4014, 4094, 4098, 4117, 4128, 4184, 4217, 4301, 4380, 4428, 4697, 4719, 4752, 4797, 4809, 4847, 4852, 4853, 4854

	Čís.
— posl. odst.	3388, 3449, 3467, 3523, 3541, 3749, 4179
§ 282 . .	3529, 3620, 3768, 4054
§ 283	1170 (4), 1731 (8), 3444, 3496, 3510, 3616, 3652, 3731, 3837
§ 284 . .	3473, 3527, 3682, 3702, 3768, 3809, 3918, 3920, 3931, 4335, 4497, 4516, 4546
— odst. 1 . . .	3383, 4544
§ 285	482 (3), 3441, 3449, 3527, 3550, 3566, 3664, 3682, 3809, 3855, 3884, 4205, 4213, 4286, 4335, 4544, 4546, 4605, 4874
§ 286	482 (3)
§ 288 čís. 3 .	3405, 3474, 3654, 3761, 3809, 3825, 3887, 104 dis., 4612, 4862
§ 290 . .	3410, 3411, 3417, 3693, 3805, 3939
— odst. 2	3310 (12), 3410, 3618, 4329, 4697
§ 292	3597, 4575
— posl. věta . .	3946, 4276
§ 293	3399, 3805
— odst. 1	4573
— odst. 2	4170
— odst. 3	3310 (12), 3410, 3761, 4329, 4697, 4724
§ 294 . .	3441, 3918, 3920, 4092, 4174, 4205, 4335, 4605
§ 295 . . .	3401, 3578, 3805
— odst. 2 . . .	3310 (12)
§ 296 .	482(3), 3837, 4094, 4291
— odst. 2 . . .	3465, 3491
§ 298	4011
§ 303	4512
§ 313	3384, 3922, 4023, 4522, 4648
§ 314	3481, 4648
§ 315	3433
§ 316	3433, 4720
§ 317	3433, 3744, 3987, 4011, 4161, 4234
§ 318	3366, 3371, 3387, 3411, 3426, 3433, 3700, 3804, 3890, 3923, 4011, 4043, 4144, 4183, 4221, 4234, 4532
§ 319	3371, 3384, 3387, 3419, 3433, 3449, 3547, 3663, 3670, 3820, 3923, 4011, 4078, 4140, 4183, 4209, 4221, 4234, 4249, 4259, 4403, 4532, 4591, 4602
§ 320	3371, 3387, 3419, 3449, 3571, 3744, 3820, 3864, 3921, 3922, 3923, 3965, 3987, 4011, 4043, 4055, 4144, 4183, 4195, 4209, 4221, 4258, 4259, 4403, 4405, 4414, 4532, 4591, 4641, 4839
§ 321	3371, 3923
§ 322	3371, 3411, 4043, 4161, 4221, 4750
§ 323	3371, 3923, 3987, 4209, 4221, 4225
— odst. 1	3411
— odst. 2	3387, 3638
— odst. 3 .	3387, 3411, 3820, 3890
§ 324	3817
§ 325 . .	3923, 3929, 4011, 4225
— odst. 1	3411
— odst. 2	4183
§ 326 . . .	3384, 3922, 4225
— posl. odst. . .	3751, 4225
§ 327	3751, 3929
— odst. 2	4225
§ 328	4015
— odst. 2	4225
§ 329	3751, 4015
§ 330	3387, 3751
— odst. 2	3751
— odst. 3	3877
— odst. 4 .	3751, 3877, 4015
— posl. odst. . . .	4433
§ 331 . .	3387, 3638, 3751, 3921, 4015, 4410, 4433
§ 332	3638
§ 338 . . .	3411, 4023, 4596
§ 340	4125
— odst. 3	3804
§ 341	4023, 4232
§ 342	3449
§ 344	3388, 4011
— čís. 1 .	4011, 4023, 4244
— čís. 2 . . .	4011, 4292
— čís. 3	3568, 3700, 4011, 4591
— čís. 4	3387, 3388, 3404, 3411, 3419, 3481, 3568, 3638, 3751, 3804, 3817, 3877, 3923, 4011, 4125, 4183, 4591, 4648, 4720
— čís. 5	3371, 3384, 3400, 3404, 3411, 3419, 3426, 3481, 3653, 3700, 3744, 3817, 3923, 4011, 4043, 4120, 4161, 4221, 4250, 4295, 4532, 4591
— čís. 6	3366, 3371, 3384, 3387, 3411, 3419, 3426, 3449, 3571, 3663, 3670, 3744,

	Čís.
	3820, 3864, 3923, 3965, 3987, 4043, 4055, 4078, 4140, 4183, 4195, 4209, 4221, 4225, 4258, 4259, 4403, 4405, 4414, 4532, 4591, 4602, 4641, 4720, 4839
— čís. 7 .	3922, 4414, 4641
— čís. 8	3411, 3700, 3907, 3929, 4011
— čís. 9	3387, 3663, 4011, 4015, 4023, 4043, 4080, 4144, 4225, 4410
— čís. 10	3511, 3923, 4011, 4532
— čís. 10 b)	3744, 4011, 4078, 4234, 4591
— čís. 10 c) . . .	3922
— čís. 11 .	3371, 3411, 3449, 3922, 4011, 4591
— čís. 12	3310 (12), 3371, 3380, 3411, 3465, 3751, 4161, 4454
— předposl. odst. .	3921, 4043, 4183, 4295
— posl. odst. . .	3388, 3449
§ 346	3768, 4054
§ 347	363 (1)
§ 350 . . .	3411, 3654, 4023
§ 352	4018
§ 355 čís. 2	4723
§ 357 odst. 3	88 dis.
§ 359	3805
— odst. 3 .	3310 (12), 4309
— odst. 4 .	3378, 3761, 4309
§ 363 čís. 4 . . .	3378, 4545
§ 364	3367, 4605
— čís. 1 .	3383, 3418, 4077
§ 366 . .	3455, 3734, 3788, 3852, 3946, 4059
§ 373	3803
§ 381 čís. 1	86 dis.
— čís. 4	3946, 4630
— čís. 6	86 dis.
§ 389	3417, 3763, 3860, 129 dis., 4630
— odst. 1	3594
§ 390 . . .	3947, 4634, 4826
— odst. 1 . . .	3594, 3728
— odst. 2 .	3417, 3474, 3594, 3763, 3860, 3680, 3728
§ 391	3488
§ 392	3837, 3883, 4652
§ 393	3788, 4630, 4826
— odst. 3	1223 (5), 3763, 3860, 3946, 3594, 4630
— odst. 4	3946
§ 395 odst. 4	1223 (5)
§ 397	109 dis.
§ 400	4200
§ 401	109 dis.
§ 410	3620, 3827, 4207, 4395, 4572, 4475
§ 411	3654, 3814
§ 412	4108
§ 415	3370
§ 427	3467, 3473, 3543, 3644, 3718
— odst. 1	4394
— odst. 3 .	3766, 3774, 4149, 4296, 4307, 4516
§ 447	4573
— odst. 1 věta 2 . . .	3788
§ 449 věta prvá	3788
§ 451	3832, 4326
§ 452	3370
— čís. 3	3735
§ 457 . . .	3788, 4827, 4852
§ 458 . .	3786, 4125, 4276, 4277
— posl. odst.	4827
§ 459	4819
§ 460	4486
§ 463	4277, 4828
§ 466 . . .	4167, 4277, 4819
§ 467	4634, 4819
— posl. odst. . . .	125 dis.
§ 468 čís. 3	3618
§ 470	3945
— odst. 3	4104
§ 471 odst. 5	3788
§ 475 odst. 2	3805
§ 477	4167, 4329
— věta 1	3788
— odst. 2 .	3310 (12), 3805
§ 478	4716, 4819
§ 480	3310 (12)
§ 481 . . .	4226, 4471, 4634
§ 485	3501
§ 493	3605
§ 495	4278

II. a) Trestný poriadok uherský.

	Čís.
§ 2 odst. 3	4396, 4488
§ 4	4496
§ 7 odst. 4	4375
§ 11	4601
§ 16 . . .	3432, 4032, 4534
§ 19	4501

Čís.

§ 25 3432
§ 38 4611
§ 41 odst. 1 4487
— odst. 3 4420
§ 42 4681
— odst. 8 4441
§ 46 . . . . . 4611, 4681
§ 47 4589
§ 50 4525
§ 51 č. 3 4525
§ 52 4396
§ 83 4437
§ 85 . . . . . 4354, 4467
§ 86 4437
§ 89 odst. 2 4722
§ 90 4722
§ 91 4776
— odst. 1 4488
§ 101 č. 1 4437
§ 145 4553
§ 166 4893
§ 205 č. 1 4578
§ 207 4578
§ 238 4787
§ 264 č. 1 4366
§ 314 4525
§ 325 odst 1 4610
§ 326 č. 1 . 4459, 4677, 4678, 4755
§ 329 4681
§ 331 odst. 2 . . . . . — (2)
§ 332 odst. 3 4642
§ 378 4694
— odst. 1 . . . . . 176 dis.
— odst. 3 4845
§ 379 4694
§ 383 . . . . . 4608, 4681
— odst. III. č. 1 4441
— odst. III. č. 2 a) . . . 4441
— odst. III. č. 2 b) . . . 4396
§ 384 č. 1 . . 4479, 4636 4758
— č. 4 . . 4376, 4441, 4589, 4619, 4781, 4782, 4842, 4844, 4856
— č. 5 4578
— č. 6 . 4438, 4449, 4661, 4667
— č. 9 . 4412, 4496, 4525, 4787, 4834
— odst. 4 4856
— č. 10 . . . . 4443, 4494
— č. 11 4520
— odst. 5 . . . . 4484, 4520
§ 385 č. 1 a) 4610, 4624, 4637, 4656, 4674, 4677, 4678, 4683, 4684, 4689, 4690, 4692, 4693, 4707, 4717, 4734, 4755, 4776, 4817, 4840, 4850, 4859, 4865, 4866
— č. 1 b) 4355, 4379, 4484, 4594, 4613, 4615, 4647, 4665, 4666, 4672, 4680, 4717, 4735, 4740, 4742, 4743, 4748, 4764, 4766, 4774, 4777, 4813, 4814, 4822, 4842, 4850, 4871, 4888
— č. 1 c) 4383, 4459, 4520, 4587, 4594, 4669, 4684, 4722, 4762, 4784
— č. 2 . 4445, 4451, 4493, 4504, 4533, 4603, 4604, 4613, 4653, 4656, 4685, 4701, 4753, 4759, 4780
— č. 3 4455
§ 385 odst. 2 4484
§ 387 . . . . . 4604, 4637
— odst. 1 4484
— odst. 4 4842
§ 388 . . 4523, 4601, 4638, 4681, 4763, 4856, 4881
— odst. 2 4856
§ 390 4856
§ 396 odst. 1 4479
§ 400 č. 3 4589
§ 401 4856
§ 401 al. 3 4589
§ 414 4449
§ 422 . . . . . 4589, 4856
§ 423 4589
— odst. 5 4449
§ 425 odst. 2 4399, 4427, 4601, 4638, 4681, 4845
§ 428 4493
— odst. 1 4355
— odst. 2 4782
§ 431 4884
— odst. 2 4638
§ 434 odst. 3 . . . . 4592, 4829
§ 441 . . . 4586, 4619, 4625, 4714, 4759, 4842
§ 442 odst. 6 . . . 4619, 4625, 4714, 4759, 4842
§ 443 4412
§ 463 4858
§ 514 odst. 3 . . . . . 144 dis.

Čís.

§ 517 . . 4376, 4385, 4448, 4474, 4619, 4651, 4657, 4661, 4781
§ 518 4448, 4474, 4651, 4657, 4661, 4667, 4781
— odst. 2 4438
— odst. 7 4494
§ 525 odst. 1 4487
— odst. 2 4722
§ 576 4893
§ 579 č. 3 4393
§ 581 4754
§ 587 (1 4893

III. Ostatní zákony a nařízení.

Čís.

1811:

červen 1. čís. 946 sb. z. s. (občanský zákon)
§ 6 . . . . . 363 (1)
§ 19 3866
§ 36 4323
§ 37 4323
§ 42 3692
§ 44 4323
§ 66 4158
§ 91 4803
§ 139 3999
§ 141 3519
§ 158 3697
§ 166 3822
§ 186 3878
§ 294 3840
§ 297 3840
§ 309 . . 3840, 3538, 4733
§ 344 . . . . 3866, 4695
§ 426 4628
§ 427 4628
§ 428 3553
§ 454 3834
§ 594 . . . . . 174 dis.
§ 871 3687
§ 879 . . . . . 3386, 4157
— čís. 2 . . . . . 157 dis.
§ 1005 4322
§ 1009 . . . . 3410, 113 dis.
§ 1010 . . . . . 100 dis.
§ 1012 . . . . . 113 dis.
§ 1017 4823
§ 1022 4644
§ 1042 3822
§ 1053 4628
§ 1157 4314
§ 1174 3386
§ 1299 . . . . . 116 dis.
§ 1301 3822
§ 1302 3822
§ 1311 4612
§ 1313 a) . . . . . 95 dis.
§ 1324 3632
§ 1327 3822
§ 1339 3533
§ 1346 odst. 2 3623
§ 1376 3739
§ 1377 3739

1821:

květen 7. čís. 1758 sb. z. s. 101 dis.

1835:

červenec 11. čís. 63 sb. z. pol. (důchodkový trestní zákon) §§ 461 čís. 4, 590—592, 628, 631, 632, 641, 642, 644—648 4621

1838:

červen 6. čís. 277 sb. z. s. (veřejné dražby) . . . 83 dis.

1851:

listopad 16. čís. 1 ř. zák. z roku 1852 (železniční provoz. řád)
§ 15 3690
§ 102 4246

1852

říjen 24. čís. 223 ř. zák. (zbrojní patent)
§ 2 . . . 4113, 3917, 4423
§ 12 . . . 4066, 4374, 4507
§ 15 písm. a) 3392
§ 19 4423
§ 32 . . 3538, 3691, 4066, 4113, 4374, 4423, 4507
§ 36 . . 3465, 4091, 4411
§ 33 3691
§ 40 4091
§ 47 3902

Čís.

prosinec 3. čís. 250 ř. zák. (lesní zákon) 4688
§ 55 4264
§ 56 4805
§ 57 . . . . . 4348, 4353
§ 58 . . . 4116, 4264, 4348, 4353, 4688, 4805
§ 72 4785
§ 73 4805

1853:

květen 3. čís. 81 ř. zák. (soudní instrukce)
§ 46 . . . . . 136 dis.
§ 47 136 dis.,138 dis., 97 dis.
říjen 27. čís. 228 ř. zák. (urážky vojínů) 3726

1854:

leden 2. čís. 4 ř. zák. (lesní personál)
§ 3 4363
§ 4 4363
červen 16. čís. 165 ř. zák. (instrukce pro trest. soudy)
§ 45 3634
§ 46 3634
§ 51 3634
§§ 60—75 3634
§ 80 3735
§ 165 4096

1855:

leden 15. čís. 19 ř. zák. (vojenský trestní zákon)
§ 159 a násl. 3564
§ 161 3564
§ 286 písm. f) 3443
§ 504 a) 3494
§ 510 3494
duben 3. čís. 61 ř. zák. (správní přestupky)
§ 4 4091

1860:

červenec 4. čís. 173 ř. zák. (kárné právo vězňů)
§ 2 4649

1862:

březen 5. čís. 18 ř. zák. (obecní zřízení)
čl. IV. 4869

Čís.

čl. V. . 3389, 3392, 3434, 4869
čl. VI. 4869
prosinec 17. čís. 1 ř. zák. z roku 1863 (obchodní zákon)
čl. 49 3537
čl. 360 3926
čl. 361 3471
prosinec 17. čís. 6 ř. zák. z roku 1863 (tiskový zákon)
§ 4 3849
§ 5 3573
§ 6 . . . . . 3459, 3875, 4096, 4298, 4346
§ 9 . . . . 3938, 4009, 4051
— odst. 1 4009
— odst. 2 . . . 3849, 4415
— odst. 3 4009
§ 10 . . 3456, 3463, 3526, 3640, 4051, 4704
— čís. 3 4051
§ 11 . . . . 3463, 4051
— odst. 2 3463
§ 17 . . . . 3573, 3849, 3986, 4415, 4471
§ 20 3563
§ 22 3563
§ 23 . . 3470, 3525, 3605, 3981, 4096, 4298, 4346, 4718, 4731, 4806
— odst. 3 4731
— posl. věta 3590
§ 24 3909
— druhá sazba . . . 4301
§ 27 . . . . 3563, 4597
§ 28 4370
— posl. odst. . . . 3466
§ 40 . . 3548, 3889, 3912, 3951, 4240, 4597, 4696
prosinec 17. čís. 8 ř. zák. z roku 1863 (trestní novela)
čl. V. . 3737, 3880, 3992, 3998, 4274, 4299, 4573, 4660, 4724, 4768, 4806, 4869
— odst. 1 . . 3998, 4768
— odst. 2 4294
— odst. 3 3998, 4278, 4768
čl. VIII. 3517, 4370

1863:

listopad 15. čís. 17 z. zák. pro Slezsko (obecní zřízení)
§ 31 4779

Čís.

1864:

březen 15. čís. 4 z. zák. pro Moravu (obecní zřízení)
§ 27 . . . . 3392, 3438
§ 29 3392
§ 44 3392
§ 48 3392
§ 49 3392
duben 16. čís. 7 zem. zák. pro Čechy (obecní zřízení)
§ 28 4636
— čís. 2 . . . 3389, 3434
§ 35 4636
§ 47 3798
§ 59 . . 3389, 3434, 4636
§ 61 4636

1866:

červen 1. čís. 49 z. zák. (honební zákon pro Čechy)
§ 1 4086
§ 3 4086
§ 38 odst. 2 3713
§ 40 4136
červen 15. čís. 47 z. zák. pro Čechy (silniční řád) . . . 4636
§ 1 3673
§ 2 . . . 3412, 3439, 3673
§ 3 3673
§ 8 4367
§ 9 . . . . 3673, 4088
červen 19. čís. 85 ř. zák. (obecní váhy)
§ 1 4377
§ 2 4377
§ 3 4377
§ 9 4377
§ 11 4377

1867:

listopad 15. čís. 134 ř. zák. (spol- (trestní novela) 4094
§ 3 3465
§ 6 3814
listopad 15. čís. 134 ř. zák. (spolkový zákon) 3849
listopad 15. čís. 135 ř. zák. (shromažďovací zákon)
§ 2 4026
§ 3 . . . 3719, 3876, 4026, 4381, 4482, 4821, 4861
— odst. 2 4821
— odst. 3 4821

Čís.

§ 14 3617
§ 19 . . 3617, 3719, 3876, 4381, 4482, 4821, 4861

1868:

květen 21. čís. 46 ř. zák. (kárný zákon pro soudce) . . 166 dis.
§ 2 97 dis., 98 dis., 140 dis., 143 dis.
§ 3 . . . . . 97 dis.
§ 4 . . . . . 80 dis.
§ 5 . . . . . 80 dis.
§ 6 . . . . . 97 dis.
— a) . . 138 dis., 140 dis.
— b) . . . . . 140 dis.
§ 8 . . . . . 80 dis.
§ 10 . . . . . 143 dis.
§ 13 . . . . . 143 dis.
§ 19 . . . . . 82 dis.
§ 21 . . . . . 82 dis.
§ 28 . . . . . 80 dis.
§ 39 . . . . . 88 dis.
§ 43 . . 138 dis., 139 dis.
§ 45 . . . . . 139 dis.
§ 47 . . . . . 138 dis.
§ 51 . . . . . 87 dis.
— odst. 2 . . . . 87 dis.
§ 52 odst. 2 . . . . 87 dis.
červenec 6. čís. 96 ř. zák. (advokátní řád)
§ 5 . . . . . 151 dis.
§ 8 . . . . . 175 dis.
§ 9 91 dis., 93 dis., 95 dis., 96 dis., 3880, 3991, 107 dis., 116 dis., 118 dis., 150 dis., 157 dis., 158 dis., 174 dis., 175 dis., 184 dis.
— odst. 1 . 147 dis., 148 dis.
— odst. 2 . 103 dis., 148 dis., 149 dis.
§ 10 109 dis., 110 dis., 116 dis., 131 dis., 151 dis., 158 dis., 175 dis.
— odst. 2 79 dis., 83 dis., 86 dis., 96 dis., 99 dis., 101 dis., 114 dis., 115 dis., 116 dis., 123 dis., 131 dis., 148 dis., 149 dis., 150 dis., 174 dis.
§ 11 odst. 1 . . . . . 157 dis.
§ 14 . . 100 dis., 175 dis.
§ 16 . . . . . 157 dis.
— odst. 2 . . . . 118 dis.

Čís.

§ 19 . . 91 dis., 113 dis., 124 dis., 4823
§ 20 písm. c) . . . 101 dis.
§ 21 . . . . . 157 dis.
§ 23 . . . . . 84 dis.
§ 28 písm. g) . . . 78 dis.
— písm. i) . . . 118 dis.
§ 30 . . . . . 107 dis.

říjen 15. čís. 142 ř. zák. (tisková novela)
čl. III . 3459, 3469, 3559, 3640, 3658, 3983, 3998, 4009, 4051, 4096, 4168, 4298, 4391
— čís. 1 . . . 3459, 4168
— čís. 3 . 3470, 3525, 3573, 3582, 3605, 4096, 4346, 4806
— čís. 5 . . . 3940, 4051, 4298, 4346

1869:

květen 14. čís. 62 ř. zák. (obecné školy)
§ 1 4193

1870:

duben 6. čís. 42 ř. zák. (listovní tajemství)
§ 1 3532
§ 5 4660

duben 7. čís. 43 ř. zák. (koaliční zákon)
§ 3 4644

1871:

červenec 25. čís. 75 ř. zák. (notářský řád)
§ 5 odst. 2 . . . . 82 dis.
§ 38 . . . . . 82 dis.
§ 52 . . . . . 86 dis.
§ 53 . . . . . 86 dis.
§ 101 . . . . . 82 dis.
§ 110 . . . . . 82 dis.
§ 157 . . . 82 dis., 94 dis.
§ 159 odst. 2 . . . 94 dis.

1872:

duben 1. čís. 40 ř. zák. (disciplinární statut advok.) . . 128 dis.
§ 1 . . . . . 85 dis.

Čís.

§ 2 79 dis., 84 dis., 96 dis., 101 dis., 107 dis., 111 dis., 120 dis., 121 dis., 127 dis., 128 dis., 129 dis., 132 dis., 141 dis., 151 dis., 174 dis.
§ 3 84 dis., 111 dis., 127 dis.
§ 11 . . 119 dis., 120 dis.
§ 12 . . . . . 126 dis.
— písm. a) . . . 135 dis.
— písm. d) . . . 96 dis.
§ 13 a) . . . . . 120 dis.
§ 17 . . . . . 142 dis.
§ 23 . . . 85 dis., 93 dis.
§ 24 . . . . . 102 dis.
§ 25 . . . . . 105 dis.
§ 29 85 dis., 93 dis., 134 dis., 146 dis.
§ 31 . . . 84 dis., 105 dis.
— odst. 1 . . . . 127 dis.
§ 33 odst. 2 . . . . 146 dis.
— odst. 4 . 130 dis., 179 dis.
§ 34 . . . . . 103 dis.
§ 35 . . 130 dis., 179 dis.
§ 36 . . . . . 173 dis.
§ 37 . . 130 dis., 179 dis.
§ 38 119 dis., 134 dis., 141 dis.
§ 39 . . 134 dis., 141 dis., 151 dis.
— odst. 2 . 96 dis., 104 dis., 174 dis.
§ 40 . . 112 dis., 123 dis.
§ 41 . . . . . 179 dis.
— II . . . 84 dis., 86 dis.
§ 46 . . 134 dis., 141 dis.
§ 46—55 . . . . 104 dis.
§ 47 . . . . . 93 dis.
— čís. 1 . 146 dis., 173 dis.
— čís. 3 . . . . 111 dis.
§ 47 odst. 1 . . . . 135 dis.
§ 48 . . . . . 133 dis.
§ 53 . . . . . 93 dis.
— čís. 3 . . . . 85 dis.
§ 54 . . . . . 125 dis.
§ 59 . . . . . 84 dis.

červen 16. čís. 84 ř. zák. (polní hlídači) 3936
§ 1 . . . . 3936, 4264
§ 2 . . . . 3936, 4363
§ 3 4353
— čís. 2 . . . 4264, 4688
§ 4 . . . . 4116, 4353
§ 6 . . . . 4264, 3936
§ 8 . . . . 4264, 4363

Čís.

1873:

únor 17. čís. 25 ř. zák. (hojičství) 3686
duben 9. čís. 70 ř. zák. (společenstva výrobní a hospodářská)
§ 1 4699
§ 3 3707
§ 88 . . . . 3707, 4699
§ 89 4887

květen 10. čís. 108 ř. zák. (policejní dozor — tuláctví)
§ 3 3454
§ 4 3368

květen 23. čís. 120 ř. zák. (zastavení porot)
§ 3 . . . . . 363 (1)

1874:

zák. čl. XXXIV (advokátsky poriadok)
§ 44 . . . . . 169 dis.
§ 46 . . . . . 169 dis.
§ 47 . . 170 dis., 171 dis., 177 dis., 181 dis.
§ 48 . . 160 dis., 167 dis.
§ 49 . . . . . 153 dis.
§ 64 . . . . . 152 dis.
§ 66 . . . . . 169 dis.
§ 68 lit. a) . 152 dis., 171 dis., 181 dis.
— lit. b) . 154 dis., 155 dis., 160 dis., 170 dis., 176 dis., 177 dis., 182 dis.
§ 69 lit. a) . 160 dis., 176 dis.
— lit. c) . 160 dis., 161 dis., 183 dis.
§ 79 . . 162 dis., 176 dis., 178 dis., 182 dis.
§ 81 . . . . . 167 dis.
§ 84 . . . . . 162 dis.
§ 85 . . 167 dis., 169 dis.
§ 94 . . . . . 169 dis.
§ 95 . . 162 dis., 168 dis.
§ 99 . . . . . 163 dis.
§ 100 . . . . . 162 dis.
§ 101 odst. 1 a 3 . . 169 dis.
— odst. 4 156 dis., 162 dis., 164 dis., 165 dis.
§ 102 . . . . . 176 dis.
§§ 107, 108 . . . . 159 dis.

Čís.

1874:

prosinec 31. č. 5 z. zák. pro Moravu z r. 1875 (řád policie silniční)
§ 24 . . . . 3579, 4141

1875:

říjen 1. čís. 130 ř. zák. (parní kotle)
§ 1 3906
§ 3 3906

zák. čl. XXXVII (obch. zák.)
§ 25 4871
§ 43 4735
§ 45 4735
§ 198 4871
§ 394 4850

1877:

červenec 2. čís. 68 ř. zák. (živnostenské provozování lomů) 4483
§ 105 3577
§ 109 4483
§ 115 3577

prosinec 31. čís. 3 ř. zák. na rok 1878 (novela k trestnímu řádu)
§ 1 . . . . 4155, 4736
— čís. 1 482 (3), 3373, 3515, 3639, 3642, 3660, 3754, 3768, 4022, 125 dis., 4049, 4054, 4082, 4216, 4317, 4344, 4497, 4514, 4544
— čís. 2 482 (3), 3449, 3479, 3530, 3550, 3588, 3664, 3855, 4205, 4335
— čís. 3 . 3701, 3702, 3770, 4213, 4892
§ 2 4736
§ 4 čís. 1 . . 482 (3), 3660
§ 5 3641
§ 6 . . . . 4124, 4132
§ 9 3569

1878:

červen 30. čís. 90 ř. zák. (obchod losy)
§ 3 písm. c) 3834
— písm. d) 3834

Čís.

1879:

zák. čl. XXXI (lesný zákon)
§ 38 . . . . . 4571, 4631
zák. čl. XL (tr. z priest.)
§ 46 . . . . . 176 dis.
§ 127 4706
květen 1. čís. 4544 uh. min. sprav. (řízení o stížnostech proti advokátům)
bod 7) . . . . . 169 dis.

1880:

október 8. č. 30686 Rendeletek Tára (nar. o sprísahaní lesných úradníkov a hájnikov) 4571

1881:

zák. čl. XVII (konkurzný zákon)
§ 1 4477

1883:

květen 25. čís. 78 ř. zák. (maření exekuce)
§ 1 3382, 3453, 3583, 3645, 3758, 3808, 3840, 4002, 4021, 4071, 4620, 4664, 4700, 4795
§ 2 3808
§ 3 3645, 3758, 3840, 4021, 4095, 4345, 4832
§ 4 4848
červen 2. čís. 26 z. zák. pro Slezsko (stavební řád)
§ 31 3693
§ 34 odst. II 3941
zák. čl. XXV (o úžere)
§ 1 . . . . . 4460, 4586
zák. čl. XLIV (vymáhání veř. daní)
§ 10 . . . . . 176 dis.
§ 11 . . . . . 176 dis.

1884:

zák. čl. XVII (živnost. zákon)
§ 114 4541

1885:

květen 24. čís. 89 ř. zák. (žebrota a tuláctví)
§ 7 . . . 3790, 4279, 4741
květen 27. čís. 134 ř. zák. (třaskaviny)
§ 1 . . . . . 3961, 4402

Čís.

§ 2 . . 3853, 3961, 4402, 4570
§ 3 3853, 3961, 4402, 4507, 4570
§ 4 4710
§ 13 4710

1886:

zák. čl. VII (nov. notář. zák.)
§ 23 lit. b) 4786
zák. čl. XXII (o obciach)
§§ 21 lit. g), 62 4467
květen 2. čís. 53 z. zák. (čelední řád pro Moravu)
§ 17 odst. 2 3763
§ 28 3763
červen 21. čís. 54 z. zák. pro Čechy (silniční řád)
§ 2 3412
§ 9 4088

1887:

prosinec 28. čís. 1 ř. zák. z roku 1888 (úrazové pojištění)
§ 45 4536
§ 46 3852
zák. čl. XXVIII (nov. adv. zák.)
§ 3 . . . . . 176 dis.
§ 4 lit. b) . . . . . 172 dis.

1888:

zák. čl. VII (o veterinárstve)
§§ 9, 125, 126 lit. b), 131 . 4419
březen 30. čís. 33 ř. zák. (nemocenské pokladny 3603
§ 5 3603
§ 9 3603
§ 36 . . . . . 2482 (10)
§ 53 3603

1889:

leden 8. čís. 5 z. zák. pro Čechy (stavební řád) 3955

1890:

leden 6. čís. 19. ř. zák. (ochrana známek)
§ 5 . . . . . 4005, 4248
§ 7 odst. 1 3976
§ 9 3436
§ 11 . 3949, 4004, 4008, 4409
§ 21 d) 3942

Čís.

§ 23 . 3399, 3436, 3610, 3625, 3949, 3954, 3974, 3976, 4004, 4005, 4235, 4248, 4328, 4409, 4811, 4882
§ 24 . . 3954, 4409, 4882
§ 25 . 3399, 3436, 3625, 3949, 3954, 3995, 4004, 4005, 4235, 4328
§ 30 odst. 1 3976
— odst. 2 3976
zák. čl. I (o verejných cestách a mýtoch)
§ 107 4372
zák. čl. XLIII (vymáhání trest. úrat)
§ 7 . . . . . 176 dis.
§ 9 . . . . . 176 dis.
§ 11 . . . . . 176 dis.

1891:

zák. čl. XVII (o zmene orgánizácie)
§ 13 . . . . . — (2)

1892:

březen 4. čís. 29 z. zák. mor. (řád policie silniční)
§ 14 4141

1893:

zák. čl. XXVIII (ochrana zamestnancov proti úrazom v živnost. a továrenských podnikoch)
§ 1 4541
prosinec 26. čís. 193 ř. zák. (koncesované živnosti stavební)
§ 5 3764

1894:

zák. čl. XXXI (o práve manželskom)
§§ 30, 52, 57, 113 . . . 4375
§§ 5, 8, 52, 121, 122, 124 . 4646
červen 16. čís. 64 z. zák. pro Moravu (stavební řád)
§ 36 3438
§ 39 3438
§§ 53, 54 3852
§ 134 3438

Čís.

1895:

červenec 30. čís. 108 ř. zák. (ochrana známek)
§ 4 3942
srpen 1. čís. 113 ř. zák. (civilní řád soudní)
čl. XLII uv. zák. . . . 3872
§ 14 . . . . . 95 dis.
§ 31 4644
— odst. 2 . . . . . 100 dis.
§ 35 4644
§ 41 . . . . . 95 dis.
§ 86 3991
§ 155 4644
§ 199 4084
— odst. 2 3752
§ 200 3991
§ 201 3752
§ 234 . . . . . 95 dis.
§ 268 . . . . . 119 dis.
§ 292 4796
§ 321 3655
§ 340 4260
§ 343 odst. 2 3504
§ 477 čís. 5 3704
§ 589 4751
prosinec 26. čís. 197 ř. zák. (původcovské právo) . . . 4670
§ 4 4559
§ 17 3672
§ 32 čís. 2 4305
§ 44 3672
§ 45 3672
§ 56 odst. 1 4559
§ 58 4559

1896:

leden 16. čís. 89 ř. zák. z r. 1897 (falšování potravin)
§ 6 4185
§ 7 4185
§ 10 4185
§ 11 . . 4251, 4390, 4500
— čís. 2 4390
— čís. 4 3729
§ 12 4390
§ 13 4500
§ 14 4390
— čís. 2 4390
§ 18 4390
— čís. 2 . . . . 4390, 4705
duben 27. čís. 70 ř. zák. (splátkové obchody) 3391
§ 2 3391

Čís.

květen 27. čís. 79 ř. zák. (exekuční řád)
§ 26 4664
§ 26 odst. 2 3818
§ 37 3758
§ 144 3840
§ 156 3840
§ 237 3840
§ 251 3758
— čís. 6 3758
§ 253 3840
§ 341 3758

listopad 27. čís. 217 ř. zák. (zák. o soudní organisaci)
§ 2 4880
§ 3 4880
§ 25 4880
§ 32 . . . . . 4218, 4598
§ 74 . . . . . 81 dis.
§ 77 . . . . . 81 dis.
§ 85 4084

1897:

leden 11. čís. 30 ř. zák. (ochrana vynálezů) 4749
§ 1 4245
§ 8 odst. 1 4837
§ 9 4245
§ 52 4245
§ 95 . . . 3685, 4245, 4837
§ 96 4245
§ 97 . . . 3685, 4104, 4245, 4802, 4837
§ 106 4802
§ 107 4245
§ 111 3685
§ 113 4104

květen 5. čís. 112 ř. zák. (jednací řád)
§ 97 4546

zák. čl. XXXIV (uvodz. zák. k tr. por.)
§ 17 čís. 4 4782
§ 23 4449

zák. čl. XXXVII (o zmene § 412 tr. z., ochrana kolkov, známok, pečatí)
§ 1 4539

1898:

duben 20. čís. 52 ř. zák.
§ 1 4185

Čís.

1902:

duben 15. čís. 74 ř. zák. (doručování)
§ 7 3543

1905:

září 29. čís. 159 ř. zák. (školský a vyučovací řád)
§ 82 3462

1906:

červenec 18. čís. 176 ř. zák. . . 3797
listopad 16. čís. 223 ř. zák. . 125 dis.
čl. VIII . . . . . 84 dis.

1907:

leden 26. čís. 18 ř. zák. (volební svoboda)
§ 5 3885

únor 7. čís. 24 ř. zák. (pozemní stavby) 3955
§ 1 4540
§ 2 odst. 4 3764
§ 32 3996
§ 33 3647

srpen 16. čís. 199 ř. zák. (živnostenský řád)
§ 1 čís. 43 3758
§ 14 čís. 2 3742
§ 114 b) 3445
§ 120 d) 3445
§ 133 d) 3445

1908:

květen 29. čís. 116 ř. zák. (živnostenský provoz lomů) 3484, 4330, 4483, 4518
§ 3 3928
§ 19 3778
§ 21 3778
§ 23 4483
§ 54 4518

zák. čl. XXXVI (tr. nov.)
§ 43 odst. 1 4690
§ 45 čís. 4 4690

1909:

srpen 6. čís. 177 ř. zák. (nakažlivé nemoci zvířecí) . . . 4224
§ 4 4186
§ 5 4186

Čís.

§ 8 odst. 2 4202
§ 13 . . . . . 4224, 4486
§ 63 čís. 3 4486
§ 64 . . . . . 4224, 4486
§ 65 . . . . . 4224, 4486
§ 66 . . . 3455, 4224, 4486
§ 67 . . . . . 4224, 4486
§ 68 . . . . . 4224, 4486
§ 75 3455

1910:

duben 28. čís. 81 ř. zák. (automobily) 4261
§ 10 4461
§ 22 3521
§ 45 . 3412, 3429, 3439, 3477, 3497, 3508, 3521, 3535, 3579, 3813, 3892, 4070, 4110, 4197, 4210, 4312, 4313, 4347, 4461, 4547, 4778
§ 46 . 3429, 3430, 3477, 3487, 3503, 3535, 3772, 3944, 3970, 4070, 4079, 4083, 4110, 4197, 4312, 4313, 4347, 4547
— odst. 1 . . . 3813, 3930
— odst. 2 . 3813, 4070, 4313
§ 48 . . . . 3439, 3503
§ 53 odst. 2 3934
§ 55 3772

nar. uhor. min. vn. čís. 57.000 (motorové vozidlá) . . . 4817
§ 43 4606
§ 44 lit. p) 4606
§ 50 4606
§ 55 4782
§ 80 4782

1911:

zák. čl. I (obč. súdny poriadok)
§ 315 4850

1912:

červenec 5. čís. 130 (131) ř. zák. (vojenský trest. řád)
§§ 128—155 3494

1913:

zák. čl. XXIII (trestná ochrana volebného práva)
§ 7 4556

Čís.

zák. čl. LIII (o jednotnej sudcovskej a advok. skúške)
§ 16 . . . . . 159 dis.

1914:

leden 17. čís. 12. z. zák. mor. (myslivost)
§ 7 4718

leden 25. čís. 15 ř. zák. (služební pragmatika)
§ 23 . . . . . 4522, 4598
§ 76 . . . . . 87 dis.

červen 16. čís. 44 z. zák. pro Moravu (stavební řád) . . . 3438

říjen 12. čís. 275 ř. zák. (lichva)
§ 2 . . . . . 4020, 4565

prosinec 10. čís. 337 ř. zák. (vyrovnací řád)
§ 42 3810
§ 54 4709
§ 55 4709

zák. čl. XIII (novela o porotných súdech)
§ 3 odst. 2 4614
§ 5 odst. 2 4446
§ 9 odst. 2 4470
§ 20 4611
§ 29 č. 4 . . 4470, 4519, 4613
— č. 6 . . . 4447, 4614
§ 30 (2) 4858
§ 31 . . . . 4638, 4681
§ 32 (1) 4845
§ 33 odst. 3 4430

zák. čl. XIV (o tlači)
§ 2 odst. 1 4406
§ 3 odst. 1 4495
§ 5 4406
— odst. 1 4780
— odst. 2 4780
§ 8 4406
§ 10 odst. 3 4382
§ 11 4382
§ 16 odst. 2 č. 4 . . . 4495
§ 24 č. 3 . . . 4406, 4780
— č. 6 4684
§ 28 odst. 2 4495
§ 38 4365
§ 44 4577

zák. čl. XVII (železn. služ. poriadok)
§ 8 4788

zák. čl. XL (o trestnej ochrane úradov) . . . 4439, 4465
§ 1 4743

Čís.

§ 2 . 4354, 4467, 4744, 4835
§ 4 4440
— odst. 1 . . . 4478, 4717
— odst. 2 . 4369, 4440, 4513, 4538, 4615, 4631, 4643, 4764
§ 5 . . . . 4571. 4631
§ 6 4782
— odst. 1 4717
— odst. 2 . 4479, 4615, 4631, 4782
§ 9 . . . . 4354, 4631
§ 13 4798
zák. čl. XLI (o ochraně cti) . 4452
§ 1 . . 4422, 4468, 4632, 4683, 4713, 4715
§ 2 . . 4493, 4713, 4875
§ 3 odst. 2 č. 2 . 4713, 4743, 4757, 4776
§ 9 č. 4 4683
— č. 6 . . 4424, 4743, 4776
§ 13 . . . . 4543, 4579
§ 15 č. 2 4543
§ 16 4524
§ 17 odst. 1 4715
— odst. 2 . . . . 182 dis.
§ 20 . . 4468, 4588, 4632, 4715, 4784
§ 24 . . 4493, 4610, 4692
§ 27 4543

1915:

prosinec 14. čís. 372 ř. zák.
§ 8 3852
§ 14 3852
§ 15 3852
prosinec 29. čís. 83 z. zák. pro Čechy
příl. 3 4695
nar. č. 4070 M. E. (o nútenom vyrovnaní mimo konkurzu)
§§ 56, 57 4477

1916:

zák. čl. V (o vyrovnaní mimo konkurzu)
§ 4 4517
červen 28. čís. 207 sb. z. a n. (zbavení svéprávnosti)
§ 2 čís. 2 4317

1917:

leden 25. čís. 37 ř. zák. (umělá sladidla)
§ 4 odst. 1 4185

Čís.

1918:

březen 21. čís. 108 ř. zák. (shlazení následků odsouzení) . 3589
§ 1 . . . . 3592, 4085
§ 2 . . . . 3589, 3592
§ 3 3592
srpen 18. čís. 318 ř. zák. (náhrada za vazbu)
§ 1 4163
— odst. 2 4491
§ 3 4816
§ 9 4163
říjen 28. čís. 11 sb. z. a n. (zřízení čsl. státu)
čl. II 4660
listopad 2. čís. 5 sb. z. a n. (nejvyšší soud)
§ 12 . . . . . — (2)
prosinec 10. čís. 64 sb. z. a n. (mimořádná přechodní ustanovení na Slovensku)
§ 14 . . . . 4382, 4387
prosinec 17. čís. 82 sb. z. a n. (prozatímní ochrana lesů)
§ 7 4631
§ 8 4631

1919:

leden 31. čís. 75 sb. z. a n. (volební právo) . . . 3523, 3545
§ 3 . 1731 (8), 4212, 4251, 4268, 4281
— čís. 3 . 3948, 4024, 4701, 4714, 4759
— odst. 2 . . . 4653, 4798
§ 59 4868
§ 60 4868
březen 19. čís. 139 sb. z. a n. (úprava vyhlašování zákonů a nařízení)
§ 1 4387
duben 10. čís. 187 sb. z. a n. (měna)
§ 6 3631
apríl 15. čís. 414 sb. z. a n. (štátny monopol výbušných látek)
§ 1 4570
duben 16. čís. 216 sb. z. a n. (nejvyšší soud)
§ 5 . . . . . 81 dis.
§ 13 . . . . . — (2)

Čís.

květen 15. čís. 263 sb. z. a n. (ztráta práva volebního)
čl. I § 3 3751
květen 15. čís. 268 sb. z. a n. (nemocenské pojištění dělníků)
čl. XV 2482 (10)
květen 22. čís. 320 sb. z. a n. (novela o právu manželském)
§ 4 3850
červenec 17. čís. 420 sb. z. a n. (o práci dětí)
§§ 7, 14 4563
září 10. čís. 508 sb. z. a n. na r. 1921 (mírová smlouva v Saint Germain) 4366
září 25. čís. 533 sb. z. a n. (všeobecná daň nápojová)
§ 8 odst. 2 č. 3 4511
říjen 17. čís. 562 sb. z. a n. (podmíněné odsouzení)
§ 1 . 3426, 3476, 3512, 3523, 3531, 3534, 3578, 3596, 3616, 3811, 3830, 3839, 3935, 4218, 4263, 4291, 4380, 4574
— (1) . . . 4603, 4616
— (2) 3534, 3839, 3989, 3993, 4085
§ 2 . 3491, 3510, 3570, 3596, 3615, 3712, 3775, 3782, 3843, 4024, 4123, 4243, 4275, 4291, 4327, 4685, 4752, 4767, 4797
— (1) . 3712, 3993, 4428
— (2) 4327
§ 3 (1) 4315
§ 4 . 3386, 3444, 3643, 3852, 3860, 4101, 4103, 4281, 4339
— věta 2 4476
§ 5 (1) 4559
— (2) 4847
§ 6 4625
§ 6 čís. 1 3993, 4123, 4275, 4767
— čís. 2 4339
— čís. 3 3787
— čís. 4 . . 2218 (9), 3369, 3578, 3712, 3989, 3993, 4128, 4205, 4275, 4385, 4474, 4657, 4711
§ 7 . . . 1248 (6), 3491, 3510, 3512, 3570, 3616, 4275
— (1) . 1248 (6), 1597 (7)

Čís.

— (2) . . 1248 (6), 4385
— (3) . 3775, 4167, 4205, 4291, 4339, 4380, 4428, 4752, 4797
§ 8 . . . . . 2218 (9)
— (2) 3615
— (3) 4205
§ 12 (1) 1597 (7)
§ 18 (1) 3989
— (2) . 3839, 3989, 4625
§ 20 4205
říjen 17. čís. 568 sb. z. a n. (předražování)
§ 3, 4, 5 3843
§ 7 . . . . 3843, 4169
— čís. 1 3782
§ 8 . . . 3843, 4204, 4663
— a) 4663
— b) 4663
— c) 4663
— čís. 3 3829
§§ 9, 10, 11, 12, 13 . . . 3843
§ 21 4042
§ 22 3782
prosinec 18. čís. 1 sb. z. a n. na rok 1920 (novela k trestnímu řádu)
čl. I čís. 5 3411
čl. I čís. 13 . . . 1223 (5)
čl. II čís. 3 3411

1920:

únor 29. čís. 121 sb. z. a n. (ústavní listina)
§ 3 4366
§ 23 3750
§ 24 . . 3424, 3463, 4075, 4180, 4257, 4299
— odst. 2 3463
§ 26 3424
§ 54 . . . . 1170 (4)
§ 96 . . . . 3893, 4527
§ 98 4527
§ 103 . . . . . 176 dis.
§ 106 4892
§ 116 4660
§ 117 . . . . 4143, 4830
— odst. 1 4493
únor 29. čís. 122 sb. z. a n. (jazykový zákon)
§ 1 3365
§ 2 4527
§ 7 . . . . 3893, 4527

Čís.

únor 29. čís. 123 sb. z. a n. (volební řád sněmovny — zákaz čepovati lihoviny)
§ 32 . . 3915, 4065, 4087, 4089, 4139, 4147
§ 58 I čís. 7 . 3915, 4065, 4087, 4089, 4139, 4147

únor 29. čís. 124 sb. z. a n. (složení senátu)
§ 2 . . . . . 4087, 4147

únor 29. čís. 126 sb. z. a n. (župní a okresní úřady)
čl. III odst. 2 4629
viz též zák. čís. 125/1927.

březen 16. čís. 165 sb. z. a n. (státní policejní úřady)
§ 2 4211

březen 18. čís. 163 sb. z. a n. (volební právo) 1731 (8), 3948

březen 19. čís. 193 sb. z. a n. (branný zákon)
§ 47 4163

duben 9. čís. 293 sb. z .a n. (ochrana osobní svobody) . . 3425
§ 4 4042
§ 12 3936

duben 14. čís. 299 sb. z. a n. (četnictvo)
§ 1 4109
§ 2 4148
§ 9 4283
§ 11 4283
§ 13 3818
§ 14 4354

duben 14. čís. 303 sb. z. a n. (zubní lékařství) . 3686, 4187
§ 1 . . . . . 3686, 4187
§ 6 3686
§ 7 3686

duben 14. čís. 330 sb. z. a n. (župní volební řád — zákaz čepovati lihoviny)
§ 31 . . 3524, 3561, 3646
§ 72 I čís. 7 3524, 3561, 3646

duben 15. čís. 284 sb. z. a n. (unifikace trestů) . . . 3411

april 20. čís. 305 sb. z. a n. (o zriadení a pôsobnosti zemedelskej rady pre Slovensko)
§§ 1, 2 4420

— červen 4. čís. 102 sb. z. a n. (mírová smlouva v Trianonu) 4366

červen 24. čís. 417 sb. z. a n. (čtvrtá státní půjčka) . . 3616
§ 13 3616

srpen 4. čís. 480 sb. z. a n. (trestní právo)
§ 1 3631
§ 4 3631
§ 6 . . . . . 1170 (4)

listopad 8. čís. 615 sb. z. a n. (monopol výbušných látek) . 3961
§ 1 4570
— čís. 3 4402

prosinec 3. čís. 633 sb. z. a n. (čtvrtá státní půjčka) . . 3616

1921:

květen 13. čís. 203 sb. z. a n. (železn. dopr. řád)
§ 56 (1) lit. d) 4850
§ 57 4850
§ 61 4850

květen 21. čís. 191 sb. z. a n. (stavební ruch)
§ 26 3707

srpen 12. čís. 309 sb. z. a n. (útisk)
§ 1 . . 3563, 3584, 3602, 3637, 3677, 3683, 3747, 3771, 3795, 3819, 4029, 4091, 4152, 4440, 4526, 4600, 4879
— odst. 2 . . . 3624, 4644
§ 2 . . . . . 3563, 4029
— (2) . . . 3584, 3677, 4091
§ 4 4868
§ 7 4644

srpen 12. čís. 329 sb. z. a n. (finanční hospodaření obcí)
§ 39 4662

prosinec 22. čís. 471 sb. z. n. (trestní právo)
čl. I 3631
čl. I § 1 4750
§ 3 4750
§ 6 1170 (4), 3827, 4128 4636, 4750, 4758, 4812
— odst. 1 4340
§ 7 4128

1922:

leden 31. čís. 40 sb. z. a n. (novela k advokát. řádu)
§ 2 písm. e) . . . 101 dis.

květen 30. čís. 166 sb. z. a n. (monopol výbučných látek) . 3961

červen 30. čís. 252 sb. z. a n. (ochrana patentů)
§ 6 4104

Čís.

červenec 11. čís. 241 sb. z. a n. potírání pohlavních nemocí) . 3506
§ 18 odst. 1 . . 3948, 4772
— odst. 2 3948
§ 20 čís. 2 . 3417, 3426, 3668, 3727, 3864, 4192

červenec 13. čís. 226 sb. z. a n. (malý školský zákon)
§ 11 4818

červenec 14. čís. 196 sb. z .a n. (evidence soud. provinilců)
§ 13 3570
§ 27 3570

1923:

březen 19. čís. 50 sb. z. a n. (ochrana republiky) . . . 4014
§ 1 . . . . . 4660, 4799, 4846, 4849, 4889
§ 2 . . . 4660, 4745, 4799, 4846, 4849, 4872, 4889
— (1) 3375, 4297
§ 6 3562
— čís. 1 odst. 3 . 4660, 4672
— čís. 2 . 3903, 4014, 4402, 4542, 4598, 4660, 4857
— čís. 3 3903
— čís. 4 4841
§ 10 (2) 3809
§ 11 . . . . 3982, 4045
— čís. 1 . . . 3695, 4045
— čís. 2 . . . 3695, 4045
§ 12 4703
— čís. 1 odst. 2 . 4297, 4703, 4788
§ 13 čís. 1 3676, 4066, 4115, 4179
— čís. 1 odst. 2 . . . 4374
§ 14 3730
— čís. 1 . 3459, 3470, 3511, 3573, 3575, 3630, 3635, 3640, 3658, 3678, 3737, 3750, 3784, 3798, 3809, 3823, 3825, 3849, 3895, 3911, 3914, 3981, 4010, 4096, 4129, 4156, 4252, 4263, 4273, 4274, 4365, 4480, 4481, 4580, 4730, 4774, 4873
— čís. 2 . . . 3472, 3769
— čís. 3 3856, 4097, 4343, 4615
— čís. 4 . 3472, 3856, 3968
— čís. 5 . 3374, 3628, 3640, 3650, 3678, 3696, 3730, 3750, 3769, 3784, 3798, 3823, 3825, 3862, 3876, 3895, 3911, 4010, 4093, 4096, 4189, 4203, 4239, 4256, 4274, 4299, 4343, 4365, 4480, 4481, 4549, 4656, 4668, 4862, 4883
§ 15 čís. 1 . 3983, 4662, 4815
— čís. 2 . 3472, 3564, 3573, 3640, 3983, 4010
— čís. 3 . 3401, 3459, 3469, 3470, 3485, 3505, 3511, 3564, 3573, 3614, 3640, 3678, 3730, 3750, 3825, 3911, 3940, 3980, 3981, 3983, 3986, 4010, 4094, 4096, 4113, 4145, 4180, 4194, 4206, 4239, 4273, 4584, 4774, 4830, 4883
— čís. 4 . 3719, 3981, 3983
§ 16 čís. 1 . 3659, 3826, 4668
— čís. 2 . 3659, 3795, 4316
§ 17 . . . 3640, 3847, 3849, 4660, 4745, 4846, 4861, 4872, 4889
— čís. 1 . . . 3452, 3640, 3849, 3917, 4113, 4179
— čís. 1 . 3452, 3640, 3849, 3917, 4113, 4179
§ 18 . . . 3750, 4010, 4687
— čís. 1 . . . 3469, 3630, 3910, 4076, 4818
— čís. 2 . 3511, 3750, 3825, 3876, 3910, 3911, 3981, 3986, 4076, 4096, 4584, 4818, 4861, 4883
— čís. 3 . . . 3469, 4818
§ 21 čís. 1 3443
— č. 2, 3 4860
— čís. 3 4386
§ 27 čís. 1 4542
— (2) 3375
§ 28 odst. 1 4660
— odst. 2 . . . 3562, 4672
§ 32 . 3401, 4094, 4180, 4206
§ 33 4042
§ 35 3575, 3823, 3968, 4093, 4656
§ 36 4598
— odst. 3 . . . 4598, 4636
§ 39 (1) 4660
— čís. 2 . 3628, 3650, 3798, 3809, 3968, 4156, 4343, 4503, 4548, 4760, 4780
— čís. 4 . . . 3396, 4386

Čís.

§ 42 . . 3469, 3525, 3573, 3582, 3640, 3658, 3940, 4051, 4098, 4298
— odst. 2 3469
— odst. 3 . . . 3469, 3559

březen 19. čís. 51 sb. z. a n. (státní soud)
§ 22 čís. 1 3809
§ 23 3809

květen 3. čís. 95 sb. z. a n. (advokátní tarif)
§ 4 3946
§ 6 3946

prosinec 11. čís. 8/24 sb. z. a n. (tr. pojedn. proti neprít. osobám) 4393
§ 4 4592
— (1) 4884

prosinec 20. čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 (telegrafy)
§ 1 3841
§ 3 odst. 2 . . . 3427, 4791
§ 18 3427
§ 19 3427
§ 20 3427
§ 22 3841
§ 23 (2) . 3841, 3845, 4063
— (3) 3841
§ 24 . . . . . 3427, 3500, 3539, 3554, 4475
— (1) . 3841, 3845, 4063, 4064, 4072, 4214, 4219, 4302, 4671, 4729, 4791, 4815, 4847
— odst. (3) 4843
— (5) 4220, 4679, 4847, 4877
— (6) . 3841, 3845, 4791

prosinec 21. čís. 257 sb. z. a n. (trestní právo)
čl. II. 3631

1924:

duben 25. čís. 80 sb. z. a n. (válečná lichva) 4663
čl. I. čís. 1 . . . 3829, 4204

květen 3. čís. 99 sb. z. a n. (jedn. poriadok pre súdy)
§§ 112—113 . . . . 176 dis.
§§ 393—402 4712

květen 13. čís. 117 sb. z. a n. (požadování doprav. prostř. pro účely vojenské)
§ 24 odst. 1 4794
§ 48 odst. 1 4794

Čís.

květen 30. čís. 124 sb. z. a n. (urážka tiskem)
§ 1 . . 3526, 3548, 3621, 3704, 3785, 3889, 3938, 4058, 4069, 4413, 4652, 4696, 4724
— (1) 3938
— (2) 3541, 3803, 4069, 4351, 4607
— (3) čís. 3 . . 4351, 4413
§ 2 (1) 3600
— (2) 3600
§ 4 . . 3416, 3451, 3474, 3517, 3542, 3600, 3870, 3951, 4370, 4473, 4490, 4569, 4579, 4143, 4227, 4300, 4608, 4684
— (2) 3951
§ 5 . . 3600, 3837, 3979, 4383
§ 6 . . 3621, 3704, 3785, 3869, 3938, 3998, 4096, 4168, 4384, 4391, 4569, 4577, 4608, 4673, 4684, 4696, 4704
— (4) 4473, 4490
§ 8 (1) 3600, 3889
§ 10 (1) 3951
§ 11 . . . . 3444, 3889
§ 12 . . 3541, 3548, 4133
§ 13 . . 3600, 3837, 3870, 4277, 4473, 4490, 4608
— (1) 3837
— (2) . . . 3837, 4684
§ 14 3951
— odst. 1 3528
— čís. 1 3636
— (3) 3883
§ 17 . 3444, 3785, 3803, 4059, 4493, 4652
§ 18 . . . . 3444, 3600
§ 21 . . 3883, 3938, 4652
— odst. 1 3444
— odst. 2 3444
§ 23 . 3456, 3527, 3748, 3774, 3884
§ 24 . 3883, 4069, 4351, 4413, 4645, 4673
— (1) . . . 4607, 4645
§ 26 (3) 3837
§ 27 . 3837, 4027, 4058, 4228
§ 28 čís. 4 3837
§ 32 3560
— (1) 4551
— odst. 3 3560

červen 16. čís. 125 sb. z. a n. (tisková novela) 3938
§ 6 3501

Čís.

květen 30. čís. 126 sb. z. a n. (tisková novela)
§ 1 . . . . 4076, 4240

červenec 2. čís. 165 sb. z. a n. (výroba rostlinná) . . . 4807

červenec 3. čís. 178 sb. z. a n. (úplatkářství) . . 3765, 4157
§ 2 . . 3734, 3815, 4682
— odst. (1) 3975, 4102, 4160
— odst. (2) 3632, 3794, 4102, 4160, 4414
— odst. (3) 4157
§ 3 . . 3734, 3765, 3815, 4712
— odst. (1) 4052, 4102, 4160
— odst. (2) 3794, 4102, 4160, 4414
— odst. (3) 3415, 3957, 4157,
§ 4 . . . . 4047, 4052
§ 6 4160
— odst. 2 3975
§ 9 3734

červenec 4. čís. 152 sb. z. a n.
§ 2 . . . . . 92 dis.

červenec 25. čís. 206 sb. z. a n. (úprava hospodaření ve stát. podnicích)
§ 1 4743

říjen 9. čís. 221 sb. z. a n. (nemocenské, invalid. a starobní pojištění) 4416
§ 5 písm. a) 3603
§ 255 čís. 3 4751

říjen 10. čís. 241 sb. z. a n. (bankéři) 4595

1925:

máj 26. čís. 114 sb. z. a n. (všeob. predpisy na ochranu života a zdravia pomocných robotnikov)
§ 1. 4541

říjen 15. čís. 221 sb. z. a n. (nemocenské pojištění veřejných zaměstnanců)
§ 22 odst. 1 3603

prosinec 21. čís. 257 sb. z. a n. (trestní právo)
čl. II 3631

1926:

únor 3. čís. 17 sb. z. a n. (jazykové nařízení) 3507
čl. 4 odst. 1 4458

Čís.

— odst. 3 3365, 3893, 4124, 4527
čl. 5 odst. 3 4364
čl. 10 odst. 3 . . . 118 dis.
čl. 18 lit. a), b) 4364
čl. 19 odst. 2 4364
čl. 21 odst. 2 4505
čl. 96 3893

červen 24. čís. 104 sb. z. a n. (učitelský zákon)
§ 46 4193

listopad 24. čís. 218 sb. z. a n. (původcovské právo)
§ 4 3792
— odst. 2 4559
§ 6 (2) 3792
§ 16 3708
§ 23 čís. 3 4670
§ 28 4305
§ 44 . . . . 3792, 4721
§ 45 . 3708, 3792, 3848, 4154, 4305, 4407, 4670, 4721, 4801
§ 46 (1) čís. 3 3792
§ 47 4154
§ 50 . . 3848, 4407, 4670
§ 52 odst. 1 4559
§ 62 4670

1927:

únor 17. čís. 10 sb. z. a n. (autorské právo)
§ 10 4670

červen 15. čís. 76 sb. z. a n. (o přímých daních)
§ 301 čís. 5 4751
§ 349 4369
§ 350 . . . . 4369, 4664
§ 357 4369
§ 366 4664

červenec 1. čís. 107 sb. z. a n. (soudní lékařské rady)
3404, 3536, 3638, 3732, 3777, 4245, 4591
čl. I. čís. 1 . 3404, 3405, 3777
— čís. 3 . 3404, 3923, 4532
— čís. 6 3670
čl. II. § 1 odst. (4) . . . 3732

červenec 14. čís. 114 sb. z. a n. (celní zákon)
§ 116 3812
§ 130 3812

Čís.

červenec 14. čís. 116 sb. z. a n. (silniční fond)
§ 14 a násl. 4702

červenec 14. čís. 125 sb. z. a n. (organisace politické správy)
čl. 3 . . . . . 4439, 4629
§ 100 3774

červenec 14. čís. 126 sb. z. a n. (volby do zemských a okres. zastupitelstev — zákaz čepovati lihoviny)
§ 31 . 3524, 3549, 3561, 3646
§ 72 I. čís. 7 3524, 3549, 3561, 3646

červenec 15. čís. 111 sb. z. a n. (nekalá soutěž) 3625
§ 2 4059
— odst. 2 4019, 4059, 4178, 4397
— odst. 3 4059
— odst. 4 4059
§ 4 3802
§ 10 . . 3824, 3881, 4350
§ 11 (1) 3942
— (3) . . . 3905, 3942
§ 16 (1) 3672
§ 25 . 3472, 3881, 4019, 4059, 4328, 4404, 4420
§ 26 . . . . 3802, 3881
§ 27 . 3475, 3824, 3881, 4059, 4178, 4229, 4340, 4350, 4397, 4404, 4560, 4610, 4807
§ 29 . 3625, 3802, 3942, 3954, 4008, 4019, 4328, 4404, 4769
— (1) . 3905, 3942, 3954, 4004, 4248
— (2) . 3905, 3942, 3954
§ 30 3783
§ 31 4114
— (1) 4655
— (2) . . . 4655, 4749
§ 34 4008
— (2) . 3904, 4304, 4342
— (3) . 3783, 3802, 4350, 4420
— (3) b) . . . 4008, 4769
§ 35 odst. 5 4050
§ 37 3905
§ 39 4059
§ 40 . . . . 3881, 3905
§ 46 4019
— odst. (1) . . 3783, 3802

Čís.

říjen 13. čís. 154 sb. z. a n. (soudní lékařské rady)
§ 9 3638
§ 10 3638
§ 11 . . . . 3404, 3638

prosinec 13. čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928 (směn. zák.)
§ 102 4786

prosinec 20. čís. 175 sb. z. a n. (přímé daně) 4664
§ 364 odst. 1 4369

prosinec 16. čís. 181 sb. z. a n. (vymáhání trest. útrat) . 176 dis.

1928:

leden 19. čís. 23 sb. z. a n. (exek. novela)
čl. V. č. 11 4526
čl. VI. § 45 4418

leden 31. čís. 28 sb. z. a n. (četnictvo)
čl. I. 3818

únor 29. čís. 37 sb. z. a n. (ochrana lesů)
§ 8 4473

červenec 14. čís. 111 sb. z. a n. (shlazení následků odsouzení) 3533, 3589, 3592
§ 1 4085
— (2) 3592
§ 2 3592
§ 4 . . . . 3533, 4085
§ 5 . . 3533, 3570, 3814
§ 6 . . . . 3570, 3814
§ 8 . . . . 3533, 3814
§ 9 . . 3533, 3589, 3814
§ 12 . . . . 3570, 3814
§ 13 . . . . 3589, 3592
— odst. (2) 4085

červenec 17. čís. 144 sb. z. a n. (železn. přepravní řád)
čl. I. 4850

září 14. čís. 162 sb. z. a n. (učitelská pragmatika)
čl. II. 4193

listopad 8. čís. 184 sb. z. a n. (nemocenské pojištění) . . 4416
§ 255 čís. 3 4751

listopad 29. čís. 190 sb. z. a n. (jednací řády pro zemská zastupitelstva, okres. výbory a t. d.)
§ 5 3774
§ 6 3774
§ 8 3774

Čís.

1929:

březen 21. čís. 31 sb. z. a n. (valorisační novela) . 3435, 3454, 4609
§ 1 3480
§ 4 (1) 4853
§ 7 (1) . . . . . 126 dis.
§ 8 4660
— odst. 2 . . . 3902, 4781
— odst. 3 . . . 4349, 4586
— odst. 4 4383
— odst. 5 4445
§ 10 3698
§ 11 (1) 3698
§ 14 odst. 4 3994
— posl. odst. 4486
§ 19 čís. 2 3902
§ 21 . . . . 3631, 4750
— čís. 1 3631

červen 25. čís. 102 sb. z. a n. (nucené pracovní kolonie)
čl. II. . . 3790, 4279, 4741
čl. II. b) 4132

červen 28. čís. 114 sb. z. a n. (lékařská prakse) . . . 3732

1930:

prosinec 16. čís. 4 sb. z. a n. na r. 1931 (alimentační zákon)
§ 8 . . . 4534, 4810, 4838
§ 9 4810

1931:

březen 11. čís. 48 sb. z. a n. (trestní soudnictví nad mládeží) 4389

Čís.

§ 3 4598
— (1) 4618
§ 6 (1) odst. 1 4469
§ 7 čís. 4 4469
§ 25 č. 5 4660
§ 26 4660
§ 28 4660
— (2) 4598
§ 30 4809
§ 41 (2) 4479, 4809
— (3) 4479
§ 50 (2) 4479, 4844
— (3) 4844
§ 65 (1) 4582

červen 19. čís. 104 sb. z. a n. (ovocné stromy a réva) . 4807

červenec 16. čís. 123 sb. z. a n. (státní vězení)
§ 1 4431
§ 1 odst. 1 . 4660, 4718, 4780
§ 2 odst. 2 4651
§ 3 4660

prosinec 18. čís. 209 sb. z. a n. (trestní právo)
§ 3 4750

1932:

červen 30. čís. 107 sb. z. a n. (jízda motorovými vozidly) 4863
§ 12 . . . . 4547, 4852

1933:

červen 28. čís. 108 sb. z. a n. (ochrana cti)
§ 2 . . . 4757, 4776, 4784
§ 13 (2) 4784
§ 14 (5) 4776
§ 47 č. 1 . 4757, 4776, 4784

IV. Jiné předpisy.

Čís.

Amnestie z 19. října 1928 3410, 3534, 3570, 3596, 3618, 3839, 3989, 4226
čl. II. . . 3596, 4103, 4226
čl. III. (2) . . . 3839, 3989
čl. VI. . . 3988, 3379, 3695
čl. VII. 3695

Cestovní poplatky (výnos min. spr. z 15. března 1918, čís. 37.366/16 . . . . 137 dis.

Čís.

Domácí řád pro věznice okresních soudů
§ 3 3735
§ 10 3735

Instrukce pro výkonné orgány
§ 14 3818

Náklady trestní vazby: výnos min. sprav. ze 6. března 1928, čís. 8292 3488

	Čís.
Nemocnice v Brně (zemská), status z roku 1870	
§ 19	4576
Osnova nového trestního řádu čl. XXXVIII. uvoz. předpisů	3494
Plynový regulativ	
§ 1	3797
§ 8	3797
§ 9	3797
§ 48 odst. 2	3797
§ 60	3797
Předpisy ministerstva pošt a telegrafů o doručovací službě z roku 1931	4732
Řád o vybírání dávky ze zábav pro Čechy	
§ 8	4695
§ 9	4695
Služební instrukce pro četnictvo	
§ 45	3818
§ 65	3818
Stanovy nemocenské pokladny čs. státních drah	3603
— společenstva pekařů	3704
§ 33	3704
Úmluva madridská ze dne 14. dubna 1891	3399
Úmluva pařížská ze dne 20. března 1883	3399
Uzenářské výrobky: výnos min. zdrav. z 20. května 1922, čís. 10.558/11	4500

II.

Plenární usnesení.

Čís. 1.

Zastavena-li působnost poroty, nezřizuje se v případech jinak porotních obžalovanému z úřední moci obhájce ani pro řízení před výjimečným senátem ani pro řízení na soudě zrušovacím a to ani tehda, rozhodoval-li v prvé stolici výjimečný senát šestičlenný.

(Plenární usnesení ze dne 9. března 1920, čís. pres. 223/20.)

V praksi nejvyššího soudu byla sporna otázka, sluší-li z povinnosti úřední zřizovati obhájce i pro kasační líčení ve věcech, které byly ve stolici prvé rozhodnuty soudem výjimečným, nastoupivším na místo soudu porotního. Byl proto svolán plenární senát nejvyššího soudu, aby se o otázce této usnesl. Tento senát zodpověděl otázku tak, jak shora uvedeno.

Důvody:

Nejde sice o otázku povinného zřízení obhájce pro hlavní přelíčení před soudem prvé stolice, nýbrž pro veřejné líčení před soudem zrušovacím; ale vzhledem na souvislost bude otázka povinného zřízení obhájce probrána zde v obou těchto směrech.

Podle § 6 obč. zák. dlužno zákony, o něž jde, vyložiti jednak z jejich doslovu v souvislosti uvažovaného, jednak ze zřejmého úmyslu zákonodárcova.

Doslov zákona vede k důsledku, že v trestních věcech, v nichž následkem zastavení působnosti porotních soudů konati jest hlavní přelíčení v prvé stolici před řádným soudem, ač by jinak porotní soud byl býval podle čl. VI. uvoz. zákona k tr. ř. z roku 1873 příslušným, není zapotřebí, zříditi obžalovanému z úřední moci obhájce pro hlavní přelíčení v prvé stolici, aniž pro veřejné líčení před soudem zrušovacím, a to ani v takových případech, v nichž hlavní přelíčení v prvé stolici předsevzato před šesti soudci.

Ve druhém odstavci § 41 tr. ř. totiž uloženo zříditi obhájce z moci úřední jen pro hlavní přelíčení před soudem p o r o t n í m a v § 347 tr. ř. je totéž ustanovení rozšířeno na veřejná líčení před soudem zrušovacím jen v případech, v nichž v prvé stolici rozhodoval soud p o r o t n í, ovšem ale také ve v š e c h takových případech bez rozdílu, šlo-li o těžký nebo jen méně těžký zločin nebo přečin anebo přestupek.

V čl. VII. uvoz. zákona k tr. ř. jest uvedeno, že, je-li působnost soudů porotních zastavena, platí pro trestní věci, jinak v čl. VI. vyhrazené soudům porotním, ve příčině hlavního přelíčení a opravných prostředků proti rozsudkům předpisy 18. hlavy a dále z 19. hlavy, vztahující se na soudy porotní, 2. a 3. odst. § 338, jakož i ustanovení §§ 339 a 341 tr. ř.

V § 3 zákona ze dne 23. května 1873, čís. 120 ř. z. o dočasném zastavení soudů porotních, kterýž zákon byl vydán zároveň s trestním řádem nyní platným z roku 1873, jest uvedeno, že, jsou-li porotní soudy zastaveny, řídí se v trestních věcech vyhrazených jinak soudům porotním, hlavní přelíčení a opravné prostředky proti rozsudkům podle předpisů, platících pro zločiny, nenáležející před soudy porotní, ale, jde-li o zločin, jejž potrestati jest smrtí nebo žalářem více než pětiletým, konati jest hlavní přelíčení v prvé stolici před šesti soudci.

Zákon tedy pro trestní řízení v případech, které by dle čl. VI. uvoz. zákona k tr. ř. náležely před porotní soudy, ale následkem přerušení působnosti porot vyhrazeny jsou řádným soudům, neobsahuje podobného ustanovení, jaké se nachází ve druhém odstavci § 41 tr. ř. pro soudy porotní a v § 347 tr. ř. pro veřejné líčení před soudem zrušovacím, ačkoliv z téže 19. hlavy tr. ř., ve které nachází se

tento § 347, pojata jsou do čl. VI. uvoz. zákona k tr. ř. výslovně ustanovení §§ 339 i 341 a druhého odstavce § 338. Z toho dlužno argumento a contrario dospěti k důsledku, že slovný výklad zákona mluví pro názor, uvedený na počátku této úvahy.

K témuž důsledku vede také úmysl zákonodárcův, projevený zřejmě v zákoně, což vysvítá již z poslední věty hořejší úvahy, zejména však i z historického vývoje zákona.

Trestní řád z roku 1850 (cís. pat. ze dne 17. ledna 1850, čís. 25 ř. z.) obsahoval ustanovení o řízení před soudy sborovými i porotními. Hlava druhá jednala o soudních úřadech (Gerichtsbehörden), oddíl IV. této hlavy (§§ 17 až 44) o porotních soudech. V § 21 bylo ustanoveno, že soud porotní sestává mimo porotce z předsedy, 4 soudců a zapisovatele. V § 247 ustanoveno bylo v příčině řízení v prvé stolici toto: »V případech náležejících před soud porotní musí obviněnému za následků zmatečnosti i tenkráte, když prohlásí, že se vzdává zřízení obhájce, zřízen býti obhájce z moci úřední.« Hlava 14. (§§ 260 až 306) jednala o líčení před sborovými soudy; § 285 zněl (podobně jako teď § 255 tr. ř. nového), že na konci líčení obdrží slovo obžalobce a po něm soukromý účastník a že obžalovanému a jeho obhájci přísluší právo, na to odpověděti, jestliže pak státní zástupce a soukromý účastník na to něco odvětí, obžalovaný a jeho obhájce mají v každém případě závěrečí řeč.

O opravných prostředcích proti rozsudkům jednaly §§ 352 až 390, zahrnuté v tyto oddíly: důvody zmatečnosti § 352, zmateční stížnost proti rozsudkům soudů porotních §§ 353 až 374, odvolání proti rozsudkům sborových soudů §§ 375 až 387, zmateční stížnost proti rozsudkům soudů odvolacích §§ 388 až 390. V § 360 bylo podobně jako v nynějším trestním řízení rozeznáváno mezi předběžným neveřejným zasedáním soudu zrušovacího a mezi veřejným líčením před tímto soudem; následující §§ 361 a 362 obsahovaly tato ustanovení o řízení před zrušovacím soudem:

§ 361: Obeslání obžalovaného a eventuálního soukromého žalobce děje se vždy s připomínkou, že, nepřijdou-li, jejich stížnosti a vývody budou předneseny a hned bude o nich rozhodnuto. Je-li obžalovaný na svobodě, jest mu volno, osobně se dostaviti k jednání. V případě opačném budiž toliko jeho obhájce předvolán. Nemá-li obhájce, budiž vyzván, by se dostavil s obhájcem, a budiž mu, je-li toho třeba, obhájce zřízen z moci úřední soudem zrušovacím.

§ 362: Stěžovatel obdrží slovo, by odůvodnil svou stížnost, a po té jeho odpůrce, by odpověděl. Obžalovanému a jeho obhájci přísluší v každém případě právo posledního vyjádření. Jestliže některá strana se nedostaví, budou její stížnost neb odvod přečteny.

Císařské nařízení ze dne 11. ledna 1852, čís. 5 ř. z. upravovalo řízení před soudy krajinskými (Landesgerichte), jež prozatím nastoupilo na místo řízení před porotou.

§ 2 zněl takto: Hlavní přelíčení ve všech případech trestních, v trestním řádu z roku 1850 soudům porotním přikázaných, má před se jíti před soudy krajinskými, které při tom rozhodovati budou ve shromáždění, záležejícím z 5 soudců a z přísedícího. Soudové krajinští před se jíti mají vůbec podle předpisů, v hlavě 14. dotčeného trestního řádu obsažených (totiž §§ 260 až 306 o líčení před sborovými soudy, viz nahoře), pokud není v následujících §§ něco jiného ustanoveno.

§ 3 zněl takto: §§ 17—44 tr. ř. onoho (totiž ustanovení IV. oddílu 2. hlavy, jednajícího o soudních úřadech a to o porotách, viz nahoře), jsou zrušeny.

§ 5 zněl takto: Po skončení řízení průvodního slyšeni budou státní zástupce a obžalovaný i obhájce jeho v pořádku, v § 285 tr. ř. ustanoveném (viz tento § 285 nahoře).

§ 6 zněl takto: Aby se obžalovaný za vinného mohl prohlásiti, potřebí jest většiny aspoň dvou třetin hlasů (4 proti 2).

§ 11: Proti rozsudku má místo jen stížnost zmatečná ke zrušovacímu soudu, šetříc při tom ustanovení obsažených v §§ 352 až 354 a 356 až 359 tr. ř. (vyloučeny tedy byly §§ 360 až 362 nahoře uvedené).

§ 12: Soud zrušovací rozhoduje o všech stížnostech zmatečných, které se k němu podají, v sezení neveřejném, nepřivezma k tomu ani státní zastupitelství ani obžalovaného neb obhájce jeho.

Z trestního řádu z roku 1853 (cís. pat. ze dne 29. července 1853 čís. 151 ř. z.) uvésti jest předpisy tyto:

§ 17: Sborové soudy jednají a rozhodují ve věcech trestních zpravidla ve shromážděních předsedy, dvou soudců a zapisovatele; závěrečná líčení však, při nichž jde o zločin, na který v zákoně uložen jest trest smrti nebo trest žaláře přes 5 roků, jakož i rozhodování o nich, konány buďte ve shromážděních předsedy, 4 soudců a zapisovatele.

§ 18: V druhé stolici vykonávají vrchní zemské soudy soudnictví o zločinech, přečinech a v § 9 naznačených přestupcích; usnášejí se zpravidla ve shromáždění předsedy, 4 soudců a zapisovatele, rozhodnutí však o závěrečných přelíčeních, při kterých jde o zločin velezrady neb o takové zločiny, na něž zákon uvaluje trest smrti, béře vrchní zemský soud před se ve shromáždění předsedy, 8 soudců a zapisovatele.

§ 19: Ve třetí stolici přísluší trestní soudnictví o zločinech, přečinech a v § 9 naznačených přestupcích nejvyššímu soudu. Tento usnáší se v trestních věcech zpravidla ve shromáždění předsedy, 6 soudců a zapisovatele; jde-li však o rozhodování o závěrečném přelíčení v příčině některého ze zločinů, naznačených v III. odstavci § 18, ve shromáždění předsedy, 10 soudců a zapisovatele.

2. odstavec § 213: Kdykoli jde o zločin, na nějž uvaluje zákon trest smrti nebo nejméně 5 roků žaláře, budiž obžalovanému pro závěrečné řízení v první stolici zřízen z moci úřední obhájce, i když ho nechce užíti.

§ 216: Je-li obžalovaný ve vazbě a již ve vyšetřovacím vězení soudního dvoru, budiž vyslechnut, jakmile obžalovací usnesení nabude moci právní. Nezvolil-li dosud obhájce, budiž tento v případech, kde mu zřízen býti má k jeho žádosti nebo z moci úřední soudem (§ 213) zřízen při této příležitosti.

§ 217: U všech zločinů, stihaných trestem smrti neb aspoň pětiletého žaláře povinen jest státní zástupce do 8 dnů a jen při velké obšírnosti vyšetřování nejdéle do 14 dnů po vejití obžalovacího usnesení v moc právní, podati u soudu spis obžalovací.

§ 218: Ve všech ostatních trestních případech povinen je státní zástupce nebo soukromý žalobce obžalobu podle usnesení obžalovacího přednésti ústně při závěrečném přelíčení, ale ve lhůtě v § 217 zmíněné, podati u soudu seznam svědků a znalců, kteří mají býti obesláni.

§ 219: Přednosta soudu určí den závěrečného přelíčení tak, by obžalovanému v případech, kdy bylo by podle zákona uznati na trest smrti neb aspoň pětiletého žaláře, zbyla k přípravě lhůta aspoň 8, ve všech ostatních případech aspoň 3denní, počínaje od otevření obsílky.

Trestní řád z roku 1850 tudíž obsahoval v § 21 zvláštní ustanovení o obsazení porotního soudu, v § 247 pak ustanovení, že obžalovanému musí pro líčení v první stolici zřízen býti obhájce z moci úřední v případech, náležejících před soud porotní, a podle § 361 měl býti obžalovanému pro veřejné líčení před zrušovacím soudem zřízen podle potřeby (nötigenfalls) z moci úřední obhájce.

Císařské nařízení z roku 1852, jímž prozatím porotní soudy byly zrušeny, obsahovalo v příčině trestních případů, v trestním řádě z roku 1850 porotním soudům přikázaných, zvláštní ustanovení v § 2 co do obsazení soudu (6 členů) a v § 6 co do počtu hlasů, potřebných pro odsouzení obžalovaného; v ostatním mělo líčení jíti před se podle předpisů platných pro líčení před soudy sborovými a pro opravné prostředky proti rozsudkům byly vyhrazeny toliko §§ 352 až 354 a 356 až 359 tr. ř. z roku 1850 o zmateční stížnosti, takže zejména byla vyloučena ustanovení §§ 360 i 362 o veřejném líčení zrušovacím a následkem toho vyloučeno bylo též ustanovení § 361 o eventuelním zřízení obhájce z moci úřední pro řízení zrušovací, v § 12 pak výslovně bylo uvedeno, že soud zrušovací k zasedání nepřivezme ani obžalovaného ani jeho obhájce. Proto cís. nařízení z roku 1852 neobsahuje pro věci trestní, jichž se týče, podobného ustanovení, jaké obsahoval § 247 tr. ř. z roku 1850 o povinném zřízení obhájce pro líčení v prvé stolici v případech náležejících

před soud porotní; v § 5 cís. nařízení z roku 1852, dle něhož ke konci líčení v prvé stolici slyšeti jest státního zástupce a obžalovaného i jeho obhájce, jest při tom výslovně poukázáno na § 285 tr. ř. z roku 1850, znějící podobně jako § 362 téhož zákona i § 255 nynějšího trestního řádu z roku 1873, takže z okolnosti, že je tam řeč i o obhájci, nelze vyvozovati, že zákonodárce předpokládal, že obhájce bude obžalovanému zřízen vždy z moci úřední, kdyžby obžalovaný neměl obhájce, nýbrž předpokládány jsou v těchto všech zákonných ustanoveních jen případy takové, když obhájce při líčení skutečně vystupuje. V § 12 dokonce jest obhájce vyloučen ze zastupování před soudem zrušovacím, před nímž řízení bylo dle cís. nařízení z roku 1852 jen neveřejné.

Trestní řád z roku 1853 naproti tomu obsahoval v příčině těžkých zločinů celou řadu zvláštních předpisů pro řízení v prvé, druhé i třetí stolici na prospěch obžalovaného a to v §§ 17 až 19 co do obsazení soudu, v §§ 213 a 216 co do zřízení obhájce z moci úřední pro závěrečné řízení v prvé stolici, v § 217 (na rozdíl od § 218) co do podání spisu obžalovacího a v § 219 co do lhůty pro přípravu obžalovaného k závěrečnému přelíčení.

V čl. VII. uvoz. zákona k tr. ř. nyní platnému a v § 3 zároveň s ním vydaného zákona o dočasném zastavení porotních soudů ze dne 23. května 1873, čís. 120 ř. z. jsou pro trestní věci, vyhrazené jinak soudům porotním, ale následkem zastavení jejich působnosti projednávané před sborovými soudy výjimečnými, z předpisů trestního řádu, platících pro řízení porotní, zachovány v platnosti toliko druhý a třetí odstavec § 338, jakož i ustanovení §§ 339 a 341 tr. ř. a pro těžké zločiny je tam jen jediné výjimečné ustanovení obsaženo o obsazení soudu prvé stolice. Naproti tomu není pro tyto trestní věci zákonného ustanovení podobného, jako v odstavci druhém § 41 tr. ř. o zřízení obhájce z moci úřední pro hlavní přelíčení v prvé stolici a zejména není zachováno v platnosti ustanovení § 347 o zřízení obhájce z moci úřední pro veřejné líčení před soudem zrušovacím v případech těžkých zločinů.

Že by byl zákonodárce, který měl před sebou z dřívější doby hlavně trestní řád z roku 1853, s četnými, nahoře uvedenými výjimečnými předpisy ku prospěchu obžalovaného pro řízení o těžkých zločinech a který pro řízení v trestních věcech, náležejících jinak před porotní soudy, výslovně zachoval v platnosti §§ 339 i 341 tr. ř. a druhý odstavec § 338, vynechal jen z nedopatření a nikoli vědomě i úmyslně ustanovení § 347 o povinném zřízení obhájce pro veřejné líčení před soudem zrušovacím v případech těžkých zločinů tam uvedených, a že by byl rovněž jen z nedopatření a nikoli vědomě i úmyslně opomenul vydati podobné ustanovení též pro líčení v prvé stolici místo druhého odstavce § 41 tr. ř., ukládajícího zřízení obhájce z moci úřední pro hlavní přelíčení před soudem porotním, nelze vzhledem na hořejší úvahu se domnívati. Naopak sluší míti za to, že zákonodárce měl úmysl vyloučiti v případech řízení před soudy výjimečnými povinné zřizování obhájců pro hlavní přelíčení před soudem prvé stolice (§ 41 tr. ř.) a zejména pro veřejné líčení před soudem zrušovacím (§ 347 tr. ř.).

Ostatně lze i dodati, že, kdyby bylo šlo o nedopatření redakční, zajisté by byli povolaní činitelé zakročili, by nedopatření to bylo náležitě napraveno, poněvadž jde o věc důležitou a zvláště de lege ferenda v literatuře i praksi po dlouhou dobu úsilovně přetřásanou.

Zákonodárce pečoval o obžalovaného jiným způsobem, totiž tím, že uložil rozhodování o vině obžalovaného v prvé stolici soudům sestávajícím ze soudců z povolání a to při těžkých zločinech šestičlenným senátům a tím, že řízení porotní, plné zvláštních formálností, nahradil řízením řádným. Zřizování obhájců z moci úřadu v případech porotních má svůj důvod jednak v tom, že rozhodují tu o vině obžalovaného soudcové povolaní z lidu a postrádající odborného předběžného právního vzdělání, jednak ve zvláštnostech porotního řízení. Vůči soudcům, kteří nejsou právníky, byl by obžalovaný zajisté v nevýhodě, kdyby se mu nedostávalo zastance práv znalého, kdežto na druhé straně zastupuje obžalobu soudcovský úředník státního zastupitelství, tudíž právník. Nevýhoda ta nebyla by vyvážena ani z daleka předpisem § 325 tr. ř., poněvadž tu předseda zasahuje teprve ve stadiu příliš pokročilém, kdy byly otázky, jež jest ve smyslu § 316 tr. ř. dáti porotcům, již formulovány a řízení týkající se jejich úpravy a znění skončeno a poněvadž musí ve svém výkladu počínati si nestranně, není tedy povolán hájiti zájmy jedné strany, obžalovaného. Zejména jest však vyvolána nutnost, zříditi obžalovanému obhájce z moci úřadu zvláštnostmi řízení porotního. Otázky, jež jest položiti porotcům dle § 316 tr. ř., celé řízení týkající se úpravy, přesného znění a jednotlivých druhů těchto otázek tvoří tak složitý článek celého porotního řízení, že volají přímo po právním zastoupení obžalovaného a činí toto nanejvýš nutným; třeba tu řešiti namnoze velmi choulostivé, nesnadné a závažné právní otázky. Na zodpovědění otázek kladených porotcům dle § 316 tr. ř. závisí téměř celý osud obžalovaného a padá to tím více na váhu, ježto vyhotovení rozsudku porotního soudu se liší valně od rozsudku nalézacího sborového soudu, postrádá obzvláště věcného odůvodnění otázky viny a podmiňuje tím i zcela jiný způsob brojení a potírání před soudem zrušovacím (srov. §§ 281 a 344 tr. ř.).

Rozhodují-li o vině obžalovaného soudcové z povolání, odpadají otázky a celé řízení jich se týkající a tím i nutnost právního zastoupení obžalovaného. Že by v případech, v nichž rozhodují poroty, rozhodovala pouze tíže trestných činů, nelze právem tvrditi, jelikož náležejí k příslušnosti porotních soudů i méně závažné a trestné činy, jako na př. delikty tiskové. Obdoby předpisů o právu stanném ani předpisů vojenského trestního řádu nelze pro různost předmětu užíti.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 363; ve sb. min. sprav. chybí.

Čís. 2.

Vykonávaje dozorčí právo nad nižšími soudy po rozumu § 13 zákona ze dne 16. dubna 1919, čís. 216 sb. z. a n., smí i nejvyšší soud vytýkati jen vady a poklesky v úřadování rázu čistě zevního a formálního (nepořádky, nepravidelnosti a liknavosti v úřadování) a nesmí zasahovati do výkladu zákona.

V trestních věcech z oblasti býv. práva uherského není nejvyšší soud, vyřizuje zmateční stížnost, oprávněn, by z moci úřední formální připomínkou vytkl nalézacímu soudu, že zápis o hlavním přelíčení, odvolávající se při protokolování seznání obžalovaného a výpovědi svědků na údaje těchto a jiných osob, uložené ve spisech předchozího řízení, se příčí předpisům § 331 odst. 2 uh. tr. ř.

(Plenární rozhodnutí ze dne 13. prosince 1920, č. pres. 1053/20.)

Při poradách zrušovacího senátu nejvyššího soudu stala se spornou otázka, je-li kasační soud oprávněn učiniti výtku ve druhém odstavci právní věty naznačenou. Proto řídící senátní president předložil věc plenárnímu senátu, jenž se usnesl na právní větě shora uvedené.

Důvody:

Argumentace, vycházející při řešení položené otázky z předpisu § 13 zák. čl. XVII. z roku 1891, jest pochybena již ve svém základě a to proto, že zákon ze dne 16. dubna 1919, č. 216 sb. z. a n. o nejvyšším soudě obsahuje v tomto směru v § 13 samostatné ustanovení, které pod titulem »dozor nad nižšími soudy« praví, že nejvyšší soud jest oprávněn vady, které, vykonávaje svůj soudcovský úřad, shledal v řízení před soudy nižších stolic vytknouti a o nich, jakož i o tom, co k jejich odstranění opatřil, oznámiti ministerstvu spravedlnosti.

Zákon tento jako zákon pozdější a speciální deroguje za všech okolností předpisu § 13 zák. čl. XVII. z roku 1891 a jest proto jedině správným základem, z něhož nutno vycházeti při řešení této otázky.

Předpis tento vznikl, jak známo, z ustanovení § 12 zákona o nejvyšším soudě ze dne 2. listopadu 1918 č. 5 sb. z. a n., který dozor nad soudy nižších stolic při-

---

Stejně, pokud jde o řízení před soudem zrušovacím, pleniss. usnesení býv. víd. nejv. soudu ze dne 25. listopadu 1914, č. pres. 692/14.

kázaný dosud ministru spravedlnosti, přenesl na p r e s i d e n t a nejvyššího soudu, a zákonodárce vrátil se tím, přeloživ v § 13 zákona č. 216/19 skoro doslovně ustanovení § 77 rak. zák. o soud. org., k právnímu stavu, který platil v oblasti býv. práva rakouského až do jeho vydání.

Z této genese, jakož i z nadpisu »Dozor nad nižšími soudy«, kterým jest § 13 zákona č. 216/19 nadepsán a konečně i z toho, že § 77 zákona o soud. org., jehož překladem jest předpis § 13 zák. č. 216/19, jest zařaděn v oddílu: »Justiční správa a dohlédací právo« a, že nemluví o »vadách řízení«, nýbrž o »vadách v úřadování« (Gebrechen im Geschäftsgange), jde nepochybně na jevo:

1. že nejvyšší soud vykonávaje dozorčí právo, poskytnuté mu v § 13 zák. č. 216/19 nevykonává tím vůbec svůj úřad soudcovský, nýbrž výlučně jen funkce spadající do oboru justiční správy, a

2. že toto dozorčí právo nejvyššího soudu nejde a nesmí následkem toho jíti dále než dozorčí právo přiznané zákony o soudní organisaci orgánům justiční správy a v poslední řadě ministru spravedlnosti, a že jest tudíž při výkonu jeho vázán týmiž obmezeními, jimiž jsou jinak při dozoru nad soudy vázáni tito orgánové.

Rozsah této pravomoci nejvyššího soudu řídí se tudíž týmiž právními předpisy, jež platí pro výkon dozoru nad soudy pro orgány justiční správy, to jest

a) pokud jde o obor platnosti býv. rakouského práva, předpisy §§ 73 a násl. zák. o soud. org. a § 409 a násl. jednacího řádu a

b) pokud jde o obor platnosti býv. uherského práva, předpisy zák. čl. XVII z roku 1891 o změně organisace soudů a státních zastupitelstev, pokud se týče §§ 72 a násl. nař. býv. uherského ministerstva spravedlnosti z 19. srpna 1891 č. 4291.

Předpisy tyto nezůstavují však o tom pochybnosti, že chtěly toto dozorčí právo obmeziti jen na vady a poklesky rázu čistě zevního a formálního a že vyloučily z něho naprosto každé zasahování do výkladu zákona a tím i do judikatury.

Ve směru tomto praví

a) § 76 rak. zák. o soud. org.: Im Rechte der Aufsicht liegt die Befugnis, d i e o r d n u n g s m ä s s i g e A u s f ü h r u n g d e r G e s c h ä f t e zu überwachen, die Gerichte und Staatsanwaltschaften zur Erfüllung ihrer Pflichten anzuhalten und wahrgenommene Gebrechen abzustellen.

b) § 77 téhož zákona, jednající o dozorčím právu nejvyššího soudu, mluví výslovně o vadách v ú ř a d o v á n í soudů (Gebrechen im Geschäftsgange der Gerichte), takže výraz »vady v řízení«, vyskytující se v § 13 zák. č. 216/19, který jest jinak slovným překladem § 77 zák. o soud. org., jest nepřesným.

c) § 78 poskytuje súčastněným proti soudům, jejich přednostům a soudcovským úředníkům právo stížnosti pro o d e p ř e n í n e b o p r ů t a h p r á v a (wegen Verweigerung oder Verzögerung der Rechtspflege) a

d) § 409 rak. jedn. řádu praví konečně, že bezprostřední dohled služební, příslušející dle § 74 zák. o soud. org. sborovým soudům prvé a druhé stolice a jejich presidentům se vykonává udílením potřebných příkazů a poučení, objeví-li se nahlédnutím do spisů předložených z jakékoliv příčiny úřadům vyšším n e p o ř á d k y, p r ů t a h y n e b n e s p r á v n o s t i v ú ř a d o v á n í (Ordnungswidrigkeiten, Verzögerungen und Unrichtigkeiten in der Geschäftsführung).

Ještě určitěji vyjadřují hořejší zásadu motivy k rak. zákonu o soudní organisaci, které na str. 33 praví:

a) k § 76 »Die Weisungen der Aufsichtsbehörde können sich nicht dahin erstrecken, einem Richter die Art der Erledigung einer bestimmten Rechtssache vorzuzeichnen. Dies ergibt sich daraus, dass die im Aufsichtsrechte wurzelnde Rechtsgewalt der Sphäre der Justizverwaltung angehört und darauf beschränkt ist; die Rechtsanwendung, der Inhalt eines Spruches oder Beschlusses aber ebenso sicher nicht in die Sphär der Justizverwaltung fällt, sondern hier die Rechtsmittel zur Reaktion bestimmt sind, die auch in den Formen des Rechtes und nicht im administrativen Wege erfolgen muss«,

b) k § 77 jednajícímu specielně o dozorčím právu nejvyššího soudu: »Der Oberste Gerichtshof kann alle sich ihm bei Ausübung seiner Gerichtsbarkeit offenbarenden Mängel im gerichtlichen Geschäftsgange also auch z. B. Verzögerungen bei Zustellungen, bei Vorlegung der Beschwerden und Berufungen etc. aufgreifen«, a

c) k § 78 jednajícímu o dozorčí stížnosti: Mit der im § 78 geregelten Justizaufsichtsbeschwerde ist vorzugsweise gegen Verweigerung oder Verzögerung der Rechtspflege Abhilfe zu suchen. Das Bestreben, die meritorische Entscheidung durch solche Eingaben zu beeinflussen wäre als unstatthaft zurückzuweisen.«

Neméně jasně i určitě obmezují však dozorčí právo orgánů justiční správy i zákony o soudní organisaci platící na území Slovenska a Podkarpatské Rusi:

a) § 4 zák. čl. XVII z roku 1891 stanoví určitě a přesně, že »do rámce dozorčího práva náleží zejména:

1. dohled nad p r a v i d e l n o s t í v ú ř a d o v á n í a v ú ř e d n í č i n n o s t i zřízenců, jakož i dohled nad tím, by chování jejich bylo přiměřené jejich postavení,

2. přezkoumávání stížností pro n e p r a v i d e l n é n e b l i k n a v é ú ř a d o v á n í,

3. opatření, aby shledané n e p r a v i d e l n o s t i, l i k n a v o s t a z n e u ž i t í byly odstraněny.«

b) § 13 téhož zákon. článku obmezuje ve druhé větě odstavce prvého úřední připomínky apelačních soudů výslovně jen na případy shledané n e p r a v i d e l n o s t i nebo l i k n a v o s t i a praví ve svém druhém odst., že zatěžuje-li některého soudce nebo soudního úředníka následkem nešetření jednacích pravidel, větší n e p o ř á d e k, z a n e d b á n í n e b o p r ů t a h, může apelační soud uložiti dotyčnému pořádkový trest.

Z předpisů těchto jde nade vší pochybnost na jevo, že dozorčí právo poskytnuté orgánům justiční správy a dle § 13 zák. čís. 216/19 v přenesené působnosti i nejvyššímu soudu jest a musí za všech okolností zůstati obmezeno na vady a poklesky rázu čistě zevního a formálního a že nesmí v žádném případě zasahovati do výkladu zákona a tím i do judikatury. Poněvadž pak předpis § 331 odst. 2 uh. tr. ř. jest dnes u soudů na Slovensku vykládán způsobem různým, nemůže též býti o tom pochybnosti, že by formální připomínkou, obírající se výkladem tohoto zákonného předpisu bylo dozorčí právo nejvyššího soudu překročeno, poněvadž by zasahovalo nepřípustným způsobem do judikatury nižších soudů.

K otázce předložené panem řídícím presidentem sluší proto odpověděti záporně.

Neuveřejněno ani ve sb. nejv. soudu tr. ani ve sb. min. sprav.

P o z n á m k y: **1. Nejvyšší soud není oprávněn, aby již předem theoreticky řešil sporné právní otázky, o nichž má býti rozhodováno v určitých již zahájených právních věcech, aniž aby nižším soudům nařizoval odklad trestního řízení až do rozhodnutí určitých civilních sporů** (rozh. ze dne 28. února 1929, N I 18/29; stejně rozh. N I 23/29).

2. Nejvyšší soud není oprávněn nařídíti z úřadu vyšetření pokoutnické činnosti, leč že by ji byl zpozoroval v nějaké věci pořadem stolic k němu došlé (rozh. ze dne 21. července 1926, R I 625/26).

3. Nejvyšší soud není zákonem povolán k tomu, by k žádosti okresní nemocenské pojišťovny podal posudek o výkladu předpisů zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. (rozh. ze dne 6. března 1930, N I 36/30).

Čís. 3.

Zrušovací soud vyřizuje odvolání spojené se zmateční stížností i tehdy, zavrhne-li zmateční stížnost dle § 4 čís. 1 a § 1 čís. 1 a 2 novely ze dne 31. prosince 1877 (čís. 3 ř. zák. z r. 1878).

(Plenární usnesení ze dne 14. června 1921, čís. pres. 627/21.)

Pro různý postup v otázce, zda o odvolání, jež spojeno bylo se zmateční stížností, náleží, byla-li zmateční stížnost zrušovacím soudem zavržena dle § 4 čís. 1, pokud se týče § 1 čís. 1 a 2 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. z. na rok 1878, rozhodovati soudu zrušovacímu, či dlužno-li spisy k vůli vyřízení odvolání odstoupiti sborovému soudu druhé stolice, přikázána otázka senátu plenárnímu, jenž ji zodpověděl shora uvedenou právní větou, vycházeje při tom z těchto

důvodů:

Nelze souhlasiti s míněním, že zrušovací soud, zavrhnuv dle § 4 čís. 1 novely k trestnímu řádu stížnost zmateční, odstoupí spisy sborovému soudu druhé stolice, by vyřídil odvolání, jež spojeno bylo se zmateční stížností. Mluví proti tomu historický vývoj ustanovení § 296 tr. ř., doslov zákona (§ 2 poslední odstavec ve srovnání s §em 4 novely) a posavadní jednotná opačná praxe jak bývalého c. k. nejvyššího soudu ve Vídni, tak i československého nejvyššího soudu.

Co se týče historického vývoje byl (Kaserer: Die Strafprozessordnung vom 25. Mai 1873 und deren Einführungsgesetz mit Materialien, II. Teil, S. 136; Mayer: Handbuch I. S. 110, 111, 826) postup při tvorbě zákona tento: Při poradě komise z roku 1863 bylo nejprve usneseno, že v případě, spojeno-li odvolání se zmateční stížností, rozhoduje o obojím soud zrušovací. Při následující poradě ozvaly se proti tomu hlasy a přes odpor Glasrův usneseno vysloviti v §§ 267 a násl. prvého návrhu z roku 1863: »Podána-li mimo odvolání též stížnost zmateční, předloží se obojí zrušovacímu soudu. Vyhoví-li tento zmateční stížnosti, považuje se odvolání za odčiněné. Zavrhne-li zrušovací soud zmateční stížnost, zašle spisy i se svým nálezem vrchnímu zemskému soudu, jenž rozhodne o odvolání a zašle spisy s obojím rozhodnutím soudu prvé stolice«. Totéž ustanovení pojato pak i do výborového návrhu z roku 1869 (§ 291) (návrh IX.). V návrhu X. formulován § 296 hlavně přičiněním Glasrovým tak, jak nyní zní s odůvodněním tím, že takto zjednoduší se řízení, aniž by bylo na úkor důkladnosti rozhodnutí. Ulehčí se tím vrchním zemským soudům a nezatíží se soud zrušovací, jenž beztak již o věci jest informován a neodejme se stranám žádná stolice, hledíc k ustanovení § 295, dle něhož na rozhodnutí sborových soudů II. stolice o odvolání nelze si stěžovati. Ustanovení § 296 pojato do zákona přes to, že v § 286 zmocněn zrušovací soud, by ihned v neveřejném zasedání odmítl zmateční stížnost z důvodů, jež nyní jsou obsaženy v § 1, pokud se týče § 4 čís. 1 novely. Novelou přivoděna změna potud, že uloženo prvé stolici, by prozkoumala, zda jde o zmateční stížnost v duchu zákona, zda podána byla včas, osobou k tomu oprávněnou a v patřičné formě. Odpoví-li soud prvé stolice k této otázce záporně, nedevovuje věc na soud zrušovací a odpadá předpoklad § 296. Důsledně proto i § 2, poslední odstavec, novely ukládá zrušovacímu soudu, by zamítna stížnost dle téhož § podanou, odstoupil odvolání příslušnému sborovému soudu druhé stolice.

Zde zrušovací soud nerozhoduje o zmateční stížnosti, nýbrž přezkoumává pouze výrok nalézacího soudu, že podání strany není v pravdě zmateční stížností a nenastává zde tudíž devolvování věci na soud zrušovací. Neučinil-li však soud nalézací výroku dle § 1 novely, pak dle § 285, odstavec druhý, musí nalézací soud spisy předložiti, věc dostává se řádným způsobem na soud zrušovací a jest zde případ § 296 tr. ř., ať již potom zmateční stížnost tak či onak bude rozhodnuta.

Řečený opačný názor příčí se i doslovu zákona, totiž § 296 tr. ř. ve spojení s §em 2 poslední odstavec a §em 4 novely. Ustanovení § 296 tr. ř. obsahuje zásadu, § 2 poslední odstavec výjimku z této zásady a není dovoleno, tuto výjimku rozšiřovati. Kdyby to byl zákonodárce zamýšlel, byl by to vyjádřil při § 4.

Zastávaný zde názor byl dosud jednotným názorem praxe.

V literatuře, pokud se touto otázkou zabývá, řeší se otázka v zastávaném zde smyslu (Lohsing: Oesterreichisches Strafprocessrecht str. 659).

Namítají-li zastanci opačného názoru, že zrušovací soud se v případě § 4 čís. 1 zmateční stížností vlastně neobírá a rozsudek nalézacího soudu nepřezkoumává, budiž poukázáno k tomu, že zrušovací soud jest povinen spisy zkoumati,

není-li tu snad případ použití § 362 tr. ř. a § 290 tr. ř. Tuto možnost a povinnost nemá však, když zmateční stížnost byla zavržena dle § 2 novely. Přijal-li ji však prvý soud, zmateční stížnost dostala se zákonným způsobem k nejvyššímu soudu.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 482; ve sb. min. sprav. chybí.

Poznámky: 1. Zrušovací soud jest příslušným rozhodovati i o odvolání do usnesení nalézacího soudu, jímž bylo zvláště rozhodnuto o podmíněném odkladu výkonu trestu, byla-li proti rozsudku podána zmateční stížnost, třebas nikoliv právě tím, jehož se týkalo rozhodnutí o podmíněném odkladu výkonu trestu (sb. n. s. tr. č. 1378).

2. **Podána-li stížnost do odmítnutí zmateční stížnosti nalézacím soudem a kromě toho zmateční stížnost spoluobžalovaných, jež obě bylo zavrhnouti v neveřejném sezení, dlužno odvolání prv jmenovaných vyříditi zrušovacímu soudu** (Kr I 1013/22).
3. **Nebylo-li vyhověno zrušovacím soudem stížnosti obžalovaného do usnesení nalézacího soudu, jímž byla zamítnuta jeho zmateční stížnost podle § 1 čís. 2 zák. čís. 3/1878 ř. zák., rozhodne o současně podaném odvolání (a odporu) vrchní zemský soud (§ 427 tr. ř.)** (Sb. n. s. tr. č. 2291).
4. **§ 296 tr. ř. nenařizuje, že o odvolání má rozhodovati týž senát, který rozhodoval o zmateční stížnosti** (rozh. ze dne 30. října 1929, Zm I 395/29).
5. **Zamítl-li (proti předpisu posl. věty 3. odst. § 427 tr. ř.) nalézací soud právoplatně zmateční stížnost podle § 1 nov. čís. 3/1878 a vešlo-li usnesení v moc práva, rozhoduje o zároveň podaném odvolání (a odporu) vrchní soud** (rozh. ze dne 26. listopadu 1932, Zm I 32/32).
6. **Vzata-li zmateční stížnost zpět, jest zaslati spisy vrchnímu soudu, by rozhodl o odvolání** (Kr I 67/22, Kr II 306/22, Kr II 495/22, Zm I 711/25, Zm I 194/34).
7. **Zrušovací soud, rozhoduje o zmateční stížnosti, není příslušný rozhodovati též o odvolání, jež podal jiný obžalovaný do rozsudku vyneseného ve věci vyloučené** (rozh. ze dne 10. července 1924, Zm I 189/24).
8. **Byl-li výrok o trestu napaden též odvoláním z výše trestu, jest o něm rozhodnouti ne teprve po, nýbrž při vyřízení zmateční stížnosti** (Sb. n. s. tr. č. 3465, 3491).
9. **Vyhovuje odvolání, může zrušovací soud vrátiti věc soudu prvé stolice k novému rozhodnutí** (Sb. n. s. tr. č. 483, 743, 2221 — ohledně podmíněného odsouzení; č. 4132 ohledně výroku, že může býti odsouzený po odpykání trestu držán v robotárně).
10. **Nepovolil-li nalézací soud obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu jednak proto, že jej pokládal za nepřípustný podle § 2 zák. čís. 562/1919, jednak z důvodů arbitrerních (§ 1 zákona), a byl-li onen výrok napaden zmateční stížností, tento pak odvoláním, jest vyhověti zároveň oběma opravným prostředkům, jsou-li odůvodněny, a nerozhodovati o odvolání až po vyřízení zmateční stížnosti** (Sb. n. s. tr. č. 4291).
11. **Netřeba vraceti spisy ke zjištění, ohlásil-li obžalovaný včas odvolání, neplyne-li z postupu nalézacího soudu nic, co by budilo pochybnosti o správnosti protokolu, v němž ono ohlášení uvedeno není** (rozh. ze dne 20. ledna 1933, Zm I 1027/32).
12. **Zrušovací soud rozhoduje o odvolání ve smyslu druhé věty § 296 tr. ř. i když odmítá zmateční stížnost po rozumu čl. 4 odst. 3 jaz. nař. čís. 17/1926** (rozh. ze dne 10. února 1934, Zm II 23/33).
13. **§ 296 tr. ř. nerozlišuje případy, v nichž je odvolání spojeno se zmateční stížností, od případů ostatních, nýbrž záleží jen na tom, zda vedle zmateční stížnosti v téže době podáno také odvolání.**

    Nejvyšší soud rozhoduje podle § 296 tr. ř. i o zvláštním odvolání, které obžalovaný podal do zvláštního usnesení o nepodmíněném odsouzení, vydaného ve smyslu § 7 (2) zák. čís. 562/1919 soudem prvé stolice, vyhradivším si v rozsudku dodatečně o podmíněném odsouzení rozhodovati (rozh. ze dne 5. února 1934, Zm I 964/33).
14. **Zrušovací soud rozhoduje podle § 296 tr. ř. i o odvolání z nezapočítání vyšetřovací vazby** (rozh. ze dne 26. dubna 1934, Zm II 161/34).

Čís. 4.

§ 6 Opatření Stálého výboru Národního shromáždění republiky Československé podle § 54 ústavní listiny ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. o změně některých ustanovení trestního práva nestanoví nové trestní sazby.

Přípustnost odvolání veřejného obžalobce a obžalovaného co do trestu dlužno posuzovati dle ustanovení § 283 tr. ř.

(Plenární usnesení ze dne 21. března 1923, čís. pres. 1197/22.)

V nálezech Nejvyššího soudu byla nejednotným způsobem řešena otázka, zda a pokud jest přípustno odvolání obžalovaného, pokud se týče veřejného obžalobce, navrhlo-li státní zastupitelství v obžalobě dle § 6 opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 4. srpna 1920 čís. 480 sb. z. a n. trest na svobodě do 6 měsíců.

V zájmu jednotnosti nálezů Nejvyššího soudu předložil jeho první president věc sesílenému sboru soudců, jenž k otázce odpověděl, jak shora uvedeno.

Důvody:

Účinnost opatření Stálého výboru ze dne 4. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. skončila se dle § 10 odst. 1 tohoto opatření uplynutím 31. prosince 1921, dnem 1. ledna 1922 pak nalezl účinnosti zákon ze dne 22. prosince 1921 čís. 471 sb. z. a n., jenž ustanovení §§ 1 až 8 opatření ad verbum recipoval, takže otázka k řešení předložená se vztahuje i na zákon z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.

Komu a za jakých podmínek přísluší právo odvolací do výroku o trestu, ustanovuje § 283 tr. ř., dle něhož v neprospěch obžalovaného jest odvolání pouze tehdy přípustno, když nastalo mimořádné zmírnění nebo záměna trestu, — a to třeba i bez výslovného vztahu na dotyčná ustanovení zákona (srov. rozhod. vídeňského kas. soudu Nowackova sbírka č. 3503), — ve prospěch obžalovaného pak jen tehdy, když soud tohoto jemu příslušejícího práva nepoužil: jinými slovy v neprospěch obžalovaného jest odvolání přípustno pouze tehdy, když soud při výměře trestu sešel buď co do výměry, buď co do způsobu trestu pod sazbu zákona, ve prospěch obžalovaného pak, když soud tohoto zákonného rámce trestního neopustil.

Závisí tedy přípustnost odvolání obžalovaného nebo veřejného žalobce v případech, v nichž bylo pokračováno dle § 6 opatření Stálého výboru (pokud se týče zákona z 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n.), od rozřešení otázky, zdali tímto §em 6 byla stanovena nová trestní sazba.

Právě v této otázce se objevil v praxi nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího rozpor: rozhodnutí ze dne 11. března 1922, Kr I 954/22 hájí stanovisko, že § 6 nové trestní sazby neobsahuje, stejného názoru jsou rozhodnutí ze dne 9. května 1922, Kr II 126/22 a ze dne 23. května 1922, Kr II 216/22, kdežto rozhodnutí ze dne 8. října 1922, Kr I 610/22 zastává mínění, že §em 6 byla stanovena nová trestní sazba, a na témže stanovisku stojí i rozhodnutí ze dne 28. února 1922, Kr I 230/22 a ze dne 12. září 1922, Kr I 620/22.

Z vývodů, jimiž rozhodnutí Kr I 954/21 odůvodňuje názor, že § 6 nové trestní sazby neobsahuje, budiž uvedeno toto:

»Z důvodové zprávy (tisk čís. 560 A) k opatření Stálého výboru N. S. ze dne 6. srpna 1920, čís. 480 sb. z. a n. vyplývá, že účelem ustanovení § 6 tohoto opatření bylo výhradně ulehčiti přetíženým sborovým soudům trestním, nikoli však změniti materielní právo trestní stanovením nové sazby trestní pro trestné činy, které náležejíce ku příslušnosti sborového soudu prvé stolice se mají projednávati před samosoudcem; taková nová trestní sazba byla — pro činy tam uvedené — stanovena jen v §§ 1 a 2, poněvadž bylo změny materielního práva trestního zapotřebí, aby tyto činy po případě mohly býti odňaty pravomoci poroty, před níž dle dosavadního práva (posl. odst. čl. VI. zák. ze dne 23. května 1873, čís. 119 ř. zák.) výhradně příslušely. Změna materielního práva trestního o trestních sazbách tedy §em 6 zmíněného opatření nenastala; samosoudci jest v trestních věcech jím projednaných vyměřiti trest dle zákonů jinak platných; jediným jeho omezením jest dle § 7 čís. 2 zmíněného opatření, že nesmí jako hlavní trest uložiti ztrátu na svobodě vyšší než 6 měsíců. Dle názoru odvolatelova byla by v § 6 uvedeného opatření obsažena nová trestní sazba pro veškeré činy trestné před samosoudcem souzené vůbec, jež nemá dolní hranice a končí nejvýše 6timěsíčním trestem na svobodě; takto bylo by bývalo Opatření Stálého výboru změnilo značnou řadu ustanovení trestního zákona, kde trest buď vůbec nedosahuje 6ti měsíců (na př. přečiny §§ 282, 283, 284 tr. zák.), anebo kde tento trest jest vůbec nejvyšší sazbou (na př. přečin §§ 279, 280 tr. zák.). Ustanovení § 6 nic takového neobsahuje a nemělo také nic takového obsahovati..... Při ostatních trestních činech, kde trestní sazba převyšuje 6 měsíců, naskytá se ovšem otázka, zda § 6 ustanovil novou trestní sazbu, či zda takto omezil pouze trestní pravomoc samosoudcovu. Slova zmíněného Opatření nasvědčují správnosti tohoto poslednějšího názoru. §§ 1 až 5 zmín. Opatření mluví o trestní sazbě, což — jak shora řečeno — má původ svůj v tom, že šlo o to, aby byl po případě odňat důvod pro příslušnost porotního soudu. Zde tedy běží o novou trestní sazbu..... V § 6 není však již řeči o trestní sazbě, nýbrž praví se, aby čin trestní, náležející ku příslušnosti sborového soudu prvé stolice, byl přikázán jedinému členu tohoto soudu jako samosoudci, jestliže veřejný žalobce navrhl jako hlavní trest ztrátu svobody do 6 měsíců. Také § 7 Opatření nemluví o trestní sazbě; stejné mluvy se používá i v § 8, který v posledním odstavci mluví jen o obdobných podmínkách uvedených v §§ 6 a 7, ač v předešlých odstavcích používá výrazu »trestní sazba«..... Z toho tedy jde, že u trestných činů, u nichž trestní sazba převyšuje 6 měsíců, záleží změna právě jenom v tom, že jsou souzeny jedním členem sborového soudu prvé stolice, omezeným v trestní pravomoci, nikoli však v tom, že by § 6 ustanovoval zcela všeobecnou novou trestní sazbu.«

Rozhodnutí Kr I 610/22, jež hájí názor opačný, totiž že § 6 Opatření ustanovuje novou sazbu trestní, bylo vyvoláno zmateční stížností dle § 33 tr. ř. Do rozsudku samosoudce krajského soudu, jímž byl obžalovaný pro zločin krádeže dle §§ 171, 174 II a), 175 II a) a 176 II a) tr. zák. odsouzen za použití § 65 tr. zák. do těžkého žaláře na deset dní, podalo státní zastupitelství odvolání, jež rozhodnutím vrchního soudu zemského bylo odmítnuto s odůvodněním, že státní zastupitelství navrhlo v obžalobě dle § 6 Opatření trest na svobodě do 6ti měsíců, v opatření tom nejnižší hranice sazby trestné určena není, byť i soud nalézací užil při výměře trestu mimořádného práva zaměňovacího dle § 55 tr. zák. vyměřil trest v sazbě dle Opatření uvedeného, a není tudíž dle § 283 tr. ř. odvolání přípustno. Generální prokuratura ve své stížnosti dle § 33 tr. ř. ohledně otázky sporné uvádí toto:

»Jak z materialií vyplývá, byla Opatřením stanovena nová sazba pouze v §§ 1 a 2 tím způsobem, že pro určité činy a se zřením k určitým okolnostem na místě zákonné sazby těžkého žaláře od 5 do 10 let užíti lze sazby těžkého žaláře od 1 do 5 let. Aby však nebylo pochybnosti, že sejíti lze za daných podmínek i pod novou nejnižší sazbu, pod kterou trest vyměřiti nebylo možno při dřívější sazbě i za užití § 338 tr. ř., ustanoveno bylo §em 3, že užití uvedené sazby trestní nevylučuje právo soudu trest dle §§ 54 a 55 tr. zák. zmírniti nebo přeměniti. Nová sazba nebyla však stanovena §em 6, jenž neobsahuje nějakou změnu práva materielního, nýbrž upravuje toliko právo formální v ten smysl, že dáno jím státnímu zástupci právo spokojiti se v řízení před samosoudcem trestem »do 6 měsíců« i tam, kde zákonná sazba sahá daleko výše. Tímto prohlášením není však vázán ani soud (§ 7 (4) a § 5), shledá-li, že navrhovaná sazba není dostatečnou pro čin, který jest předmětem obžaloby, ani obžalovaný [§ 6 (1)], jenž pouhým svým neb obhájcovým odporem proti spisu nebo návrhu obžalovacímu přivoditi může řízení před soudem sborovým a to bez všelikého omezení platnosti sazeb zákonných. Není-li však v § 6 stanovena nová trestní sazba, plyne z toho důsledek, že jakékoli vyměření pod nejnižší sazbu zákonnou dává státnímu zástupci dle § 283 tr. ř. právo odvolání, stejně jako by náleželo obžalovanému, kdyby samosoudce nesešel při nižších sazbách pod nejnižší míru zákonnou.«

Rozhodnutí uvedené nesdílí však názoru hájeného generální prokuraturou a praví:

»V § 6 Opatření jest obsažena trestní sazba zákonem nově stanovená místo sazeb trestního zákona, sahajících od 6ti měsíců výše; to plyne z ustanovení čtvrtého odstavce § 7 Opatření, v němž poukázáno jest na § 5, který mluví výslovně o sazbě navrhované; rovněž to plyne z druhého odstavce § 6, dle něhož trest podle prvého odstavce tohoto § navrhnouti jest vzhledem ku povaze činu a po případě též ke znehodnocení peněz, tedy nikoli vzhledem ku polehčujícím okolnostem, jež by odůvodňovaly užití § 54 tr. zák.; plyne to konečně i z úvahy, že podle §§ 6, 7 a 5 Opatření jest samosoudci již předem uloženo, aby buď užil trestu dle § 6 anebo se prohlásil nepříslušným .....« Ostatní důvody tohoto rozhodnutí, jež přes stanovisko vytčené přiznává státnímu zastupitelství právo odvolací, nemají pro řešení otázky, je-li §em 6 Opatření stanovena nová sazba trestní čili nic, důležitosti a mohou proto zde býti pominuty.

Ostatní rozhodnutí shora citovaná spokojují se se zodpovědněním otázky buď kladným nebo záporným, aniž pro výrok svůj uvádějí podrobnějších důvodů.

Literatura, pokud je zde známo, se s otázkou tou nezabývala, vyjímajíc článek Dra Biacha, uveřejněný v Juristenzeitung 1920, ročník I. na str. 181 a 182, jenž zasluhuje povšimnutí pro důsledky, jež vyvozuje ze svého názoru, že § 6 stanoví novou trestní sazbu, která nezná minima, a že dle této trestní sazby, a nikoli dle paragrafů trestního zákona jest v rozsudku trest vyměřiti. V tom právě shledává Dr. Biach zjednodušení, které má přinésti trestním soudům žádanou úlevu a vrchní soudy aspoň od odvolání státního zastupitelství ušetřiti. Dr. Biach vyvozuje, že trestní sazba § 6 Opatření nastupuje na místo sazby zákonné nejen v případech, kde se jedná o zločiny, pro něž trestní zákon stanoví trest na svobodě šest měsíců převyšující, nýbrž i v případech, kdy předmětem trestního řízení jest přečin, ohrožený v zákoně trestem na svobodě nejvýše 6timěsíčním, anebo kde jest spolu zažalován přestupek a ohledně zločinu, pokud se týče přečinu dojde k osvobození; nemá důsledkem toho státní zástupce odvolacího práva ani při takových přečinech a argumentem a majori ad minus: při odsouzení pro pouhý přestupek a to přirozeně ani v tom případě, když trest pod nejnižší sazbou, kterou zákon pro něj sama (t. j. pro onen přestupek) stanoví, byl vyměřen.

Pro výklad zákona jest rozhodným v prvé řadě jeho znění. V té příčině jest důležito, že § 6 Opatření o sazbě nemluví, slova »sazba« vůbec neužívá, naproti tomu však §§ 1 a 2 Opatření výslovně zavádí novou trestní sazbu těžkého žaláře od jednoho roku do pěti let pro zločiny tamže uvedené za podmínek tam uvedených. Z toho nutno souditi, že si zákon jest dobře vědom toho, co »trestní sazba« znamená, jak také dosvědčuje ustanovení § 3 Opatření, a že tedy rozdíl stylisace §§ 1 a 2 oproti § 6 není nikterak náhodný, a že zákonodárce, kdyby i v § 6 byl chtěl stanoviti sazbu trestní, byl by tak výslovně a jasně prohlásil, tak jak to učinil v §§ 1 a 2.

Také obsah ustanovení § 6 není takový, aby se z něho dalo vyvozovati, že stanoví trestní sazbu. Pojem »sazby trestné« není již vyčerpán stanovením výměry doby, trvání trestu na svobodě; má-li se mluviti o sazbě trestní, musí dotyčné ustanovení zákona obsahovati také způsob trestu na svobodě, poněvadž trestní zákon zná různé způsoby trestu na svobodě (vězení, tuhé vězení, žalář, těžký žalář, pokud se týče vězení, žalář, státní vězení, káznice). V § 6 však způsob trestu na svobodě stanoven není; i tu dlužno povšimnouti si rozdílu § 6 a § 1, kterýžto poslednější stanoví trest těžkého žaláře, tedy způsob trestu, kdežto § 6 mluví všeobecně o trestu »ztráty svobody«. Mělo-li by se ustanovení § 6 považovati za sazbu trestní, tu by také rozsudek odsuzující musil zníti na »ztrátu svobody« ku př. 3měsíční, a netřeba zajisté dokládati, že výkon takového výroku by byl nemožným pro neurčitost ohledně způsobu trestu. Bylo by však možno dojíti k dalším důsledkům, jež beze zvláštního odůvodnění právem by bylo označiti za nemožné: tak ku př. mohl by zníti trest pro zločin krádeže na 2 měsíce vězení, a opačně trest pro přečin § 335 tr. zák. na 3 měsíce těžkého žaláře, aniž by trest ten byl dle § 281 čís. 11 tr. ř. nařikatelný, poněvadž přece jak vězení, tak i těžký žalář jsou trestem ztráty svobody, a o překročení pravomoci trestní by nebylo lze mluviti, když § 6, stanovil-li by novou trestní sazbu, uvádí toliko všeobecně trest »ztráty svobody«.

Proti této argumentaci může se arciť namítnouti, že ohledně způsobu trestu nutno se odnášeti k dotyčným ustanovením trestního zákona, ale právě tato námitka dokazuje nejlépe, že trestní sazbou i při užití § 6 Opatření jest a zůstane dotyčné ustanovení trestního zákona, k němuž se vždy nutno vraceti právě proto, že § 6 způsobu trestu, nutné to náležitosti sazby trestní neobsahuje, že se tedy trest vyměřuje podle ustanovení trestního zákona a § 6 Opatření má pouze ten význam, že pravomoc samosoudce obmezuje směrem nahoru hranici nejvýše 6měsíční ztráty na svobodě, kterou samosoudce pod sankcí § 7 (2) Opatření nesmí překročiti.

Názor hájící thesi ustanovení nové sazby trestní §em 6 (shora uvedené rozhodnutí Kr I 610/22), odvolává se na to, že § 7 (4) se vztahuje k § 5, jenž výslovně mluví o »sazbě navrhované«, než neprávem. Důraz spočívá na slovu »obdobně«, ustanovení to vztahuje se pouze na modus procedendi, jaký má zachovati samosoudce, má-li za to, že trest nejvýše 6měsíční, k jehož uložení má právo, a jehož překročiti nesmí, pro čin tvořící předmět obžaloby není dostatečným.

Také § 6 (2) neposkytuje názoru tomu nijaké opory. Jest arci správné, že trest dle prvého odstavce § 6 nelze navrhovati vzhledem ku polehčujícím okolnostem, jež by odůvodňovaly užití § 54, jinými slovy vyjádřeno: není správné vykládati návrh dle prvého odstavce § 6 učiněný v ten rozum, že obsahuje implicite návrh na použití § 54 nebo 55 tr. zák. anebo aspoň projev souhlasu veřejného žalobce a priori daný k užití těchto §§ 54 a 55 tr. zák., pokud se týče §§ 266 a 260 b) tr. zák. Z toho však nenásleduje, že by § 6 stanovil novou sazbu trestní, neboť nelze logicky říci, že z té okolnosti, že státní zástupce podávaje návrh dle § 6 (1) nemá přihlížeti k tomu, zda dle jeho názoru jsou tu okolnosti, jež by odůvodňovaly užití uvedených §§ 54, 55, pokud se týče 266 a 260 b) tr. zák., nýbrž jen ku povaze činu a po případě též ke znehodnocení peněz, plyne, že § 6 stanoví zvláštní novou trestní sazbu. To však konečně neplyne ani z úvahy, že podle §§ 6, 7 a 5 jest samosoudci již předem uloženo, aby buď užil trestu dle § 6 anebo se prohlásil nepříslušným. Praví-li § 7 (2), že samosoudce smí uložiti jako trest hlavní jen trest zmíněný v § 6, vyjadřuje tím — jak z věty hned následující plyne — toliko, že samosoudce jest vázán maximem šestiměsíční ztráty na svobodě, které pod sankcí zmatečnosti nesmí překročiti; tím však není ničeho řečeno na prospěch these, že § 6 obsahuje novou trestní sazbu.

Z toho, co uvedeno, jde najevo, že ani z doslovu Opatření ani z obsahu jeho nelze ničeho vyvoditi, co by odůvodňovalo názor, že § 6 zavádí novou, zvláštní sazbu trestní. Proti názoru tomu mluví však i další úvahy shrnuté v rozhodnutí Kr I 954/21 a v návrhu generální prokuratury podaném v Kr I 610/22.

Z důvodové zprávy (tisk čís. 560 A) plyne, že účelem ustanovení § 6 bylo výhradně ulehčiti přetíženým sborovým soudům trestním; neobsahuje tedy ustanovení to nějakou změnu práva materielního, nýbrž upravuje toliko právo formální, přikazujíc delikty, o nichž by bylo rozsuzovati jinak sboru soudců za jistých podmínek soudci jedinému. Podle souvislosti §§ 6 a 7 podává veřejný žalobce návrh tam zmíněný jen za tím účelem, aby trestní věc mohla býti přikázána samosoudci, tedy z důvodů čistě procesní ekonomie. Změna oproti stavu, jenž byl před vydáním Opatření pozůstává jedině v tom, že obžalovaný stojí nyní před jediným členem sborového soudu jako samosoudcem, kdežto dříve o něm rozhodoval sbor soudců. V úlevě sborovým soudům prvé stolice spočívá tendence zákonodárce a nikoli, jak na místě shora uvedeném Dr. Biach míní v tom, že »vrchní soudy mají býti ušetřeny aspoň od odvolání státního zástupce«, což by ostatně mimochodem řečeno vzhledem k poznatkům praxe vrchních soudů bylo úlevou dosti problematickou.

Názor, že §em 6 jest zavedena nová trestní sazba na místě dosavadních sazeb zákonných vede ostatně k důsledkům značně povážlivým. Rozhodnutí Kr I 610/22 zdá se míti na zřeteli toliko ony trestné činy, jež v trestním zákoně jsou ohroženy tresty od 6 měsíců výše; než § 6 vztahuje se na v e š k e r é trestné činy, které náležejí ku příslušnosti sborového soudu prvé stolice, tedy nejen na zločiny, na

něž jest ustanovena sazba žaláře, pokud se týče těžkého žaláře od 1 roku do 5 let a sazba žaláře nebo těžkého žaláře od 6 měsíců do 1 roku, po případě do 5 let, nýbrž i na veškeré přečiny, mezi nimiž jest celá řada takových, u kterých zákonné maximum jest nižší než 6 měsíců (§ 282, 283, 284, 289, 290, 291, 292, 304 tr. zák., § 24 tisk. zák., § 89 zák. o společenstvech, § 17 zák. o obilních terminových obchodech, § 8 zákona o ochraně voleb). Je-li §em 6 stanovena nová sazba, pak platí sazba ta lege non distinguente pro veškeré činy trestné, spadající do příslušnosti sborového soudu prvé stolice, a pak trest v případech shora uvedených nutno vyměřiti dle § 6 a nikoli dle svrchu citovaných ustanovení trestního zákona. Znamenalo by to tedy rozšíření pokud se týče zvýšení trestních sazeb v případech těch, důsledek to, ke kterému zákon (§ 6 Opatř.) zajisté dospěti nezamýšlel.

Daleko povážlivější jest pak důsledek, který z these nové trestní sazby vyvozuje Dr. Biach (na místě shora uvedeném) ohledně přestupků, jež z důvodu konkurence s jinými trestnými činy jsou předmětem řízení před sborovými soudy prvé stolice; nesprávnost názoru dra Biacha v tomto směru jest příliš zřejmá, než aby potřebovala zvláštního odůvodnění, nejdeť tu o trestný čin, který pro svoji povahu náleží ku příslušnosti sborového soudu prvé stolice, nýbrž o čin, jenž toliko z důvodu konnexity se projednává před soudem sborovým.

Z uvedených úvah plyne, že § 6 Opatření nestanoví žádné nové trestní sazby, že pro vyměření trestu i při užití § 6 jsou základem trestní sazby trestního zákona. Tím jest vyřešena i otázka přípustnosti odvolání; pro ni jest směrodatným ustanovení § 283 tr. ř., které Opatřením nebylo nijak změněno, a jest tedy přípustno odvolání v mezích §em 283 vyznačených. Z toho plynou pro praktické použití tyto výsledky:

Je-li v zákoně nejnižší sazba nižší než 6 měsíců, platí tato nadále, právo samosoudce dle § 6 činného jest obmezeno tím, že nesmí užíti trestu vyššího 6 měsíců; má-li soud za to, že jsou zde podmínky §§ 54 a 55 tr. zák., pokud se týče §§ 260 a 260 b) tr. zák. nebo 92 uh. tr. zák., může vyměřiti trest i pod nejnižší sazbu trestního zákona, v tom případě má státní zástupce právo odvolací právě tak jako obžalovaný v případě, že trest by byl vyměřen v mezích sazby zákonné.

Jde-li o činy, na něž v trestním zákoně jako nejnižší trest jest stanoven žalář pokud se týče těžký žalář 6měsíční, tu vyměří-li samosoudce trest 6 měsíci, má právo odvolání toliko obžalovaný, poněvadž trest byl vyměřen v mezích sazby zákonné, třeba mírou nejnižší, chce-li však samosoudce vyměřiti trest nižší, může tak učiniti jen, jsou-li zde podmínky §§ 54 a 55 tr. zák., pokud se týče § 92 uh. tr. zák., v tomto případě má právo odvolací pouze státní zástupce. Stejně přísluší právo odvolací pouze státnímu zástupci, když samosoudce při činu ohroženém v zákoně trestem od 1 roku do 5 let vyměřil trest nižší 6 měsíců, uzná-li však samosoudce v takovém případě na trest 6měsíční, nemá ani státní zástupce práva odvolacího, poněvadž svým návrhem daným dle § 6 Opatř. se prohlásil spokojeným výměrou nejvýše 6měsíčního trestu. Samozřejmě zůstává státnímu zástupci právo odvolání ve všech případech, kde samosoudce, pokud mu zákon právo to poskytuje, zaměnil způsob trestu v zákoně určený za mírnější způsob trestu.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 1170; sb. min. sprav. čís. 253.

Poznámky: 1. Vyměřuje trest dle § 6 opatření čís. 480/1920 sb. z. a n., jest nalézací soud oprávněn zostřiti trest dle § 19 tr. zák. (§ 3 zák. čís. 131/1867 ř. zák.) (sb. n. s. tr. č. 1239).

2. **Základem pro výměru trestu jsou tu sazby trestního zákona** (rozh. ze dne 12. listopadu 1927, Zm I 396/27).

3. **§ 6 zák. čís. 471/1921 nestanoví novou trestní sazbu, jejíž horní hranice činí 6 měsíců a která spodní hranice nemá; v případech § 6 uv. zák. nelze sejíti pod nejnižší hranici trestní sazby jinak zákonem na souzený skutek stanovené bez předpokladů §§ 54, 55 (260 b), 266 tr. zák.)** (sb. n. s. tr. č. 3195).

4. **Odvolání je podle § 283 tr. ř. nepřípustné a jest je odmítnouti, byl-li trest vyměřen s použitím mimořádného práva zmírňovacího nebo zaměňovacího (§§ 54, 55; 260, 266 tr. zák.), v porotním řízení s použitím § 338 tr. ř. pod**

nejnižší (spodní) hranici zákonné trestní sazby — v případě § 1 zák. čís. 471/1921 sazby od 1—5 let (Zm I 49/32, Zm I 703/30, Zm I 744/32, Zm II 204/32, Zm I 348/33, Zm II 452/32, Zm I 532/33, Zm II 293/33 a j.).

5. **Při posuzování přípustnosti odvolání do výše trestu dlužno v případě § 265 tr. ř. přihlédnouti k úhrnku obou (všech) trestů (tresty dotčenými rozsudky uložené je považovati za jednotný celek)** (Sb. n. s. tr. č. 1051; stejně Zm II 61/27, Zm I 743/30 a j.).

6. **Odvolání obžalovaného jest přípustné, i když soud změnil trest na svobodě v peněžitou pokutu, je-li z výše náhradního trestu zřejmo, že nesešel pod zákonnou sazbu** (rozh. ze dne 19. února 1925, Zm II 542/24).

7. **Nepřípustné je odvolání veřejného žalobce, není-li v zákoně stanovena nejnižší sazba trestní** (Kr II 722/21); **a to i co do trestu peněžitého** (Sb. n. s. tr. č. 799).

8. **Nepřipouštějí-li tresty v zákoně stanovené mimořádného zmírnění buď pro nedostatek spodní hranice trestové, buď dle své povahy, odpadají obmezení druhé věty § 283 tr. ř. co do přípustnosti odvolání** (Sb. n. s. tr. č. 1033).

9. **Byl-li použitím § 260 b) tr. zák. vyměřen trest pod nejnižší zákonnou sazbu, jest nepřípustné odvolání z důvodu, že nebylo použito § 261 tr. zák.** (rozh. ze dne 7. června 1926, Zm II 110/26).

10. **Vyhověno-li odvolání státního zastupitelství do trestu, jest odvolání obžalovaného do trestu odkázati na toto rozhodnutí, třebaže bylo nepřípustné nebo opožděné** (Zm I 574/31, Zm II 177/32, Zm I 567/33).

11. **Použil-li soud — vyměřiv trest pod hranicí trestní sazby — vskutku mimořádného práva zmírňovacího nebo zaměňovacího podle §§ 54, 55 tr. zák., jest odvolání obžalovaného z výroku o trestu nepřípustné, třebaže se rozsudek výslovně nedovolával zákonných předpisů jej k tomu opravňujících** (Zm II 282/32).

12. **Byl-li druh zákonem stanoveného trestu přeměněn ve prospěch obžalovaného, an nalézací soud použil při vyměření trestu již práva záměny podle § 261 tr. zák. a zaměnil trest na svobodě v peněžitou pokutu, není podle § 283 tr. ř. přípustné odvolání z výroku o trestu ve prospěch obžalovaného** (Zm II 357/32, Zm I 667/33).

13. **Odvolání z toho, že nepoužito práva záměny trestu vězení v peněžitou pokutu podle § 261 tr. zák., jest nepřípustné (§ 283 odst. 1 tr. ř.), byl-li trest použitím §§ 266, 260 b) tr. zák. vyměřen pod zákonnou sazbou** (rozh. ze dne 3. prosince 1932, Zm II 207/32).

14. **K pouze ohlášenému, avšak neprovedenému odvolání nelze podle 2. odst. § 294 tr. ř. přihlížeti** (Zm I 79/31, Zm II 425/30, Zm I 223/31).

15. **Odvolání musí býti podle výslovného ustanovení § 294 tr. ř. nejprve včas ohlášeno; nebylo-li včas ohlášeno, jest je odmítnouti jako opožděné, třebaže bylo podle § 283 tr. ř. nepřípustné** (Zm II 381/31, Zm I 1025/31, Zm I 929/32, Zm II 14/32).

16. **Při sejití se několika samostatných trestů jest posuzovati přípustnost odvolání ve smyslu § 283 tr. ř. ohledně každého trestu zvláště** (Sb. n. s. tr. č. 2226).

17. **Při zkoumání otázky, zda jest trest na svobodě vyměřen v mezích zákonné sazby (§ 283 tr. ř.), nelze poměrně započítávati peněžitý trest, uložený obžalovanému předchozím souběžným rozsudkem (§ 267 odst. 2 tr. zák.)** Sb. n. s. tr. č. 2290).

18. **Odvolání obžalovaného z výroku o trestu na penězích je nepřípustné, užito-li při výměře trestu ustanovení § 266 tr. zák. a trest podle § 261 tr. zák. změněn z trestu na svobodě v trest peněžitý** (Zm I 383/31).

19. **I odvolání z výše peněžitého trestu jest podle § 283 tr. ř. odmítnouti jako nepřípustné, byl-li trest ten vyměřen v rámci sazby, stanovené podle § 29 zák. na ochr. rep. na zločin podle tohoto zákona** (Zm II 381/31).

20. **Pro otázku přípustnosti odvolání při použití §§ 54 a 55 tr. zák. jest důležitým nikoliv dosažitelnost nejvyšší meze trestní sazby, nýbrž to, zda při sčítání všech trestů, k nimž jest podle § 265 tr. ř. přihlížeti, byl trest vyměřen pod dolní hranicí sazby.**

Skutečnost, že pozdější rozsudek neobsahuje odsuzující výrok jen pro trestné činy, spadající dobou spáchání vesměs před rozsudek dřívější, nýbrž i pro trestné skutky po onom rozsudku, vylučuje pouhé sčítání obou oněch trestů a jest pro otázku přípustnosti odvolání posuzovati druhý trest samostatně.

Okolnost, že nalézací soud vyměřil trest se zřetelem k § 265 tr. ř., brání podati odvolání na újmu obžalovaného, pokud použito bylo nalézacím soudem (při trestní sazbě § 178 tr. zák.) mimořádného zmírnění a záměny trestu podle §§ 54 a 55 tr. zák. a nebylo ještě dosaženo součtem obou trestů nejvyšší zákonné sazby (Sb. n. s. tr. čís. 3731).

21. **Odvolání z výroku o oprávnění soukromého obžalobce k uveřejnění rozsudku jest odmítnouti jako opožděné, nebylo-li do tří dnů po vyhlášení rozsudku ohlášeno (§ 294 odst. 1, § 284 odst. 1 tr. ř.)** (rozh. ze dne 2. března 1934, Zm I 29/34).
22. **Byl-li trest těžkého žaláře doživotního použitím § 338 tr. ř. snížen na trest těžkého žaláře dočasného, je odvolání obžalovaného z výše trestu odmítnouti jako nepřípustné** (rozh. ze dne 6. března 1934, Zm I 1094/33).
23. **Vyměřil-li nalézací soud trest v mezích zákonné sazby, jež nemá nejnižší hranice (§ 19 shrom. zák.), jest odvolání veřejného obžalobce z nízké výměry trestu nepřípustné (§ 283 tr. ř.)** (Sb. n. s. tr. čís. 4966).
24. **V opovědi odvolání »do trestu« je i opověď odvolání proti tomu, že nebylo upuštěno od potrestání (§§ 6 a 53 odst. 2 zák. čís. 48/1931)** (rozh. ze dne 17. května 1934, Zm I 286/34).
25. **V opovědi odvolání do výše trestu není obsažena i opověď odvolání z nepodmíněného odsouzení a z výroku o ztrátě práva volebního** (rozh. ze dne 21. září 1934, Zm I 958/34; Sb. n. s. tr. č. 3496, 4167).

Čís. 5.

Ustanovením čl. I. čís. 13 zákona ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1920 byl zrušen též čtvrtý odstavec § 395 tr. ř.

Soudce trestní jest však i nadále povolán stanoviti povinnost k náhradě útrat zastupování a obhajoby (§ 393, odstavec třetí, tr. ř.) a určiti jich výši.

(Plenární usnesení ze dne 29. května 1923, čís. pres. 221/23.)

Rozhodnutím ze dne 17. května 1921, Kr I 360/21, uveřejněným pod čís. 445 sbírky nejv. soudu ve věcech trestních, vyřkl nejvyšší jako zrušovací soud, že novelou ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1920 byl zrušen § 395 tr. ř. v celém rozsahu a že trestní soudce není nadále povolán, by určoval výši útrat zastupování neb obhajoby. Ježto v dalších svých rozhodnutích nesetrval nejvyšší soud na důsledném provádění této zásady, předložil první president tohoto soudu otázky, o něž tu jde, plenárnímu senátu, jenž je zodpověděl, jak shora uvedeno.

Důvody:

1. Článkem I. čís. 13 zák. ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z roku 1920 byl zrušen § 395 tr. ř. Tento § jednal v odstavci prvém až třetím o odměně zástupce za zastupování strany, v odstavci čtvrtém o útratách, jichž náhrada uložena dle § 393 odstavec třetí tr. ř. obviněnému, soukromému žalobci, soukromému účastníku nebo tomu, kdož učinil vědomě křivé udání. V prvém případě šlo tedy o útraty z poměru vůči vlastní straně, v druhém případě o útraty z poměru vůči druhé straně.

Nedošlo-li mezi stranou a její zástupcem k dohodě o odměně za vykonané zastupování, příslušelo každé straně právo, žádati určení odměny u soudu, jenž byl v prvé stolici k rozhodování povolán (odstavec prvý § 395 tr. ř.). V druhém odstavci tohoto § jsou vytýčeny směrnice pro posuzování přiměřenosti odměny, v třetím odstavci ustanoven opravný prostředek proti určení odměny. Ve čtvrtém odstavci § 395 tr. ř. bylo pak stanoveno, že »stejným způsobem jest postupovati, nebyla-li docílena dohoda o výši útrat, jež jest hraditi dle § 393 odstavec třetí tr. ř.

Tento § 395 tr. ř. byl zrušen článkem I. čís. 13 shora citovaného zákona.

Zákon praví: § 395 tr. ř. se zrušuje. Byl tedy zrušen celý § 395 tr. ř. bez výjimky a omezení zákonem řádně vyhlášeným a všeobecně závazným. Vládní návrh odůvodňuje zrušení § 395 tr. ř. jedinou větou: Ve shodě se zákonem ze dne 28. května 1919, čís. 306 sb. z. a n. se zrušuje tento § (§ 395 tr. ř.). Právní výbor připojil se k vládním motivům. Zákonem právě zmíněným byl zrušen dvorní dekret ze dne 4. října 1833, čís. 2633 sb. z. s. a čl. V. uvoz. zák. k c. ř. s. o likvidaci a vymáhání advokátních platů vůči vlastní straně. Jak jde na jevo z důvodové zprávy vládního návrhu tisk 415 a zprávy právního výboru o vládním návrhu tisk 1096, bylo doporučeno, aby tato ustanovení byla zrušena jako přežitá a stav advokátní ponižující proti jiným povoláním, jelikož jiným povoláním (lékařům, inženýrům a pod.) neukládá se povinnost, dáti si upravovati platy, upravení se může týkati jen platů za úkony soudní, před soudem a v soudním řízení provedené a strana může ve sporu namítati, že účtovaná a vymáhaná odměna jest přemrštěna. Bylo tedy zrušení celého § 395 tr. ř., jednajícího o určení odměny zástupcovy vůči vlastní straně a určení útrat vůči druhé straně odůvodněno poukazem na zákon zrušující ustanovení týkající se likvidace a vymáhání advokátních platů vůči vlastní straně.

Pokud se týče odměny, k níž se vztahoval odstavec prvý a třetí § 395 tr. ř., je věc nepochybna a nebyly vysloveny nijaké námitky. Pochybnosti vzešly však o tom, jaké účinky jsou spojeny se zrušením čtvrtého odstavce § 395 tr. ř. ve shora cit. zákoně vysloveným.

Vyskytl se názor, že se zrušení § 395 tr. ř. pod čl. I. čís. 13 cit. zák. vyslovené vztahuje pouze na odstavec prvý až třetí, nikoliv na odstavec čtvrtý § 395 tr. ř., a odůvodňuje se názor ten úvahou, že ustanovení čl. V. uvoz. zák. k c. ř. s. bylo zrušeno zákonem ze dne 28. května 1919, čís. 306 sb. z. a n. a uplatňování nároků příslušejících zástupci vůči vlastní straně ponecháno pořadu práva a že týž účel sledovalo nepochybně též ustanovení čl. I. čís. 13 zák. z 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. (R I 365/21), že zrušení celého § 395 tr. ř. provedené zákonem ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. z roku 1920, tedy i jeho čtvrtého odstavce se stalo mimo vůli zákonodárcovu a pouhým nedopatřením, jímž byla způsobena ohledně útrat mezera v trestním řádě, již dlužno odstraniti dle obdoby c. ř. s.

Neudržitelnost tohoto názoru jest na bíledni. Již shora dovozeno, že zákonem řádně vyhlášeným a všeobecně závazným byl zrušen celý § 395 tr. ř., tedy i odstavec čtvrtý tohoto §. Tvrzení, že se zrušení § 395 tr. ř. vztahuje jen k odstavci prvému až třetímu, nikoliv k odstavci čtvrtému tohoto §, jest tedy protizákonné. I kdyby bylo správné, že ustanovení čl. I. čís. 13 cit. zák. sleduje účel v uvedeném názoru vyslovený, nemohlo by to s hlediska daného práva ničeho na věci měniti, poněvadž rozhodné jest toliko znění zákona řádně vyhlášeného a nemohl by býti rozhodným úmysl, pokud by neměl opory v zákoně. Odůvodňuje-li se zrušení § 395 tr. ř. shodou se zákonem z 28. května 1919, čís. 306 sb. z. a n., nelze z toho usuzovati, že zrušení celého § 395 tr. ř. (odstavec čtvrtý) stalo se mimo vůli zákonodárcovu a nedopatřením.

V tomto směru setrval tudíž Nejvyšší soud na svém stanovisku, projeveném jmenovitě v rozhodnutí ze dne 17. května 1921, Kr I 360/21.

2. Co se však týče otázky druhé: zda totiž trestní soudce jest přes to, že byl zrušen odstavec čtvrtý § 395 tr. ř., povolán stanoviti povinnost k náhradě útrat zastupování a obhajoby (§ 393 odstavec třetí tr. ř.) a určiti jich výši — zodpověděl ji plenární senát kladně, shledav názor svůj opodstatněným v jiných platných předpisech trestního řádu, při čemž řídil se touto úvahou:

Dlužno především přihlédnouti k povaze nároků, jež byly upraveny zrušeným nyní §em 395 tr. ř. Šlo tu o dvě zcela různé skupiny nároků. Odstavec prvý až třetí jednal o nároku zástupce vůči vlastnímu zastoupenému, nárok ten spočíval čistě na smluvním poměru obou. Trestní soudce nebyl by se býval vlastně mohl poměrem tím zabývati, kdyby tu nebylo bývalo specielního předpisu § 395 tr. ř. Pak-li tedy § 395, odstavec prvý až třetí, tr. ř. přikázal trestním soudům, aby stanovily výši odměny obhájce vůči vlastnímu klientovi, přidržel se dvorského dekretu ze dne 4. října 1833, čís. 2633 sb. z. s., jenž byl napotom převzat a pozměněn

článkem V. uvoz. zák. k c. ř. s. a vnesl z důvodů vhodnosti do trestního řízení řešení otázky, která tam vlastně nepatřila. Když pak dvorský dekret ze dne 4. října 1833, čís. 2633 sb. z. s. a čl. V. uvoz. zák. k c. ř. s. byl zrušen zákonem ze dne 28. května 1919, čís. 306 sb. z. a n., bylo přirozeno, že se tak státi musilo i s §em 395, odstavec prvý až třetí, tr. ř., k čemuž též došlo novelou ze dne 18. prosince 1919, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1920.

Leč zrušený § 395 tr. ř. jednal v posledním svém odstavci o zcela jiné otázce. Šlo tam o to, jakým způsobem jest stanoviti útraty, jež jest povinna nahraditi druhá strana (obžalovaný, soukromý obžalobce, soukromý účastník (§ 48 tr. ř.) nebo ten, kdo vědomě učinil křivé udání); § 393, odstavec třetí, tr. ř., jenž stanoví, že, je-li obžalovaný atd. vůbec povinen nahraditi útraty trestního řízení, jest tím také povinen nahraditi všeliké náklady obhajoby a zastupování, — jest pouze důsledným provedením zásady o náhradě nákladů trestního řízení. Stanovení povinnosti obžalovaného k náhradě nákladů trestního řízení vyvěrá již z § 389, odstavec prvý, tr. ř.; ohledně soukromého (podpůrného) obžalobce přichází tu v úvahu § 390, odstavec prvý, tr. ř. a závazek toho, jenž vědomě učinil křivé udání, jest pak založen v posledním odstavci § 390 tr. ř. Kdežto však § 389 tr. ř. nařizuje jasně, že jest nutno r o z h o d n o u t i o útratách, ohledně soukromého a podpůrného obžalobce pak stanoví § 390, odstavec prvý: »... má se jim u s n e s e n í m s o u d u u l o ž i t i ....«, jest ovšem, pokud jde o toho, jenž vědomě učinil křivé udání, znění posledního odstavce § 390 tr. ř. odchylné, stanovíc prostě, že má útraty nahraditi. Zde není tedy věc tak jasně vyjádřena, jako v prvých dvou případech, udavač jest pak kromě toho osobou třetí, stojící mimo trestní řízení. Nicméně dlužno míti za to, že trestní soud má rozhodnouti i o povinnosti udavače k náhradě útrat; vždyť vstupuje vlastně závazek jeho k náhradě útrat trestního řízení na místo závazku obžalovaného.

Ježto tedy § 393 tr. ř. v odstavci třetím řadí útraty obhajoby a zastupování k nákladům trestního řízení a právě uvedenými ustanoveními zákona jest soudu uloženo, stanoviti povinnost osob tam uvedených k náhradě jich, jest tím rozřešena otázka, že trestní soudce jest povolán u l o ž i t i povinnost k náhradě útrat obhajoby a zastupování.

Jde však nyní o to, zda jest na soudci trestním, by rozhodoval i o v ý š i útrat obhajoby a zastupování. Zrušený § 395 tr. ř. stanovil v posledním odstavci poukazem na odstavce předchozí postup soudu v tomto směru; vycházel při tom z toho, že strany se o útratách neshodly a ukládal soudci, by o návrhu vyslechl nejprve protivníka; další předpisy týkaly se pak hledisek směrodatných pro výši odměny a opravných prostředků. Z toho vidno, že tu šlo o předpisy rázu čistě formelního a že zrušením celého § 395 tr. ř. odpadla pro soudce povinnost, jimi se říditi. Tím však nebylo nikterak pohnuto zásadou, kdo má vysloviti povinnost k náhradě útrat zastupování (obhajoby) a kdo má určiti jich výši. Nemělo by smyslu, příslušnost ohledně těchto dvou otázek snad dělíti. Budiž tu poukázáno k předpisům § 365 tr. ř. a násl. ohledně nároků soukromoprávních. Také tam stanoví trestní soudce povinnost k jich náhradě a stanoví při nárocích peněžitých jich výši (srov. zejména § 369 tr. ř., odstavec prvý ku konci). Není závady, by stejným způsobem bylo postupováno i pokud jde o stanovení náhrady útrat zastoupení a obhajoby. Také ony jsou újmou postiženého, již třeba napraviti a lze si těžko mysliti případ, že by výsledky trestního řízení nestačily, by o nich nemohlo býti rozhodnuto, zvláště když trestnímu soudci jest dána možnost (analog. § 369, odstavec druhý, tr. ř.) i po případě slyšeti znalce.

Též znění § 389, odstavec druhý, tr. ř. svědčí pro to, že trestní soud má stanoviti i výši útrat. Lze si těžko představiti, kterak by bylo lze vyloučiti z náhrady náklady, které vzešly za příčinou činů, jimiž nebyl (zde obžalovaný) uznán vinným, kdyby trestní soud nezabýval se jich výší.

Pro názor tuto zastávaný mluví i ministerské nařízení ze dne 9. července 1878, čís. 7075 (otištěno v Manzově vydání z r. 1914 u § 389 tr. ř. pod čís. 7).

Kromě toho bylo by nedůsledným, kdyby trestní soudce upravoval výši ostatních útrat a pouze úpravu útrat zastupování a obhajoby ponechal pořadu práva. Pro názor opačný nelze se dovolávati ani důvodů vhodnosti, jež svědčí spíše

mínění tu zastávanému. Nebylo by zajisté znatelnou úlevou pro soudy trestní, kdyby určování výše útrat ponecháno bylo pořadu práva, naopak vzešlo by tím nepoměrné zatížení soudů občanských, jimž bylo by se zabývati začasté složitými spory útratovými. Takové zatížení soudů občanských nebylo by zdánlivou úlevou soudů trestních nijak vyváženo.

Pokud se týče formelního postupu trestního soudce, není sice nadále vázán předpisem § 395 tr. ř., leč není mu bráněno, by zásad tam vyslovených, najmě odstavce druhého, i nadále nepoužíval. V tomto směru pak bude jistě spíše povolán hodnotiti úkony zástupcovy nežli soudce civilní, jenž neměl osobní příležitosti je sledovati. Co se konečně týče opravných prostředků, lze tu zcela vystačiti s ustanovením §§ 15 a 481 tr. ř.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 1223; sb. min. sprav. čís. 262.

P o z n á m k y: 1. Výši nákladů zastupování soukromého obžalobce nelze určiti z moci úřední, nýbrž podle třetího odstavce § 393 tr. ř. a zákona ze dne 11. prosince 1923, čís. 4 sb. z. a n. z roku 1924 jen k návrhu oprávněného (Sb. n. s. tr. č. 2117).

2. **O nároku na náhradu nákladů trestního řízení přísluší zásadně rozhodovati jen trestnímu soudu. Civilní soudce mohl by o útratách rozhodnouti jen, kdyby žalobce neodvozoval nárok na jich náhradu z pouhé skutečnosti, že bylo trestní řízení provedeno, nýbrž z jiného zvláštního důvodu, zavazujícího žalovaného** (Sb. n. s. civ. č. 10.122).

3. **Jest na sborovém soudě druhé stolice, by o stížnosti v otázce útrat věcně rozhodl a nemůže nařizovati prvému soudu, by sdělil spisy státnímu zastupitelství, by vyvolána byla zmateční stížnost pro zachování zákona** (sb. n. s. tr. č. 1262).

4. **Útraty trestního řízení dle § 381, odstavec čtvrtý tr. ř. jsou splatnými, jakmile rozsudek nabyl právní moci a nelze pro ně stanoviti zvláštní lhůtu splatnosti** (sb. n. s. tr. č. 1237).

5. **Poukázal-li trestní soud soukromého účastníka s jeho nároky na pořad práva a zamítl proto jeho návrh na přisouzení útrat, nejde ohledně útrat o rozepři rozsouzenou a není závady, by se jich soukromý účastník nedomáhal sporem** (sb. n. s. c i v. č. 3841).

6. **Sborový soud prvé stolice jako soud odvolací rozhoduje s konečnou platností o útratách trestního řízení i tehdy, jde-li o útraty řízení odvolacího. Lhostejno, zda odvolací soud rozhodnutí prvého soudu potvrdil či zda je změnil** (sb. n. s. tr. č. 3221).

7. **Pro usnesení o útratách podle § 390 tr. ř. není předepsána určitá forma oznámení; stává se účinným, ať bylo stranám oznámeno doručením písemného vyhotovení či jen ústním prohlášením; v tomto případě počíná se lhůta pro stížnost proti usnesení tomu podle § 481 tr. ř. ode dne ústního prohlášení; napotomní doručení písemného vyhotovení nemá pro tuto lhůtu významu** (sb. n. s. tr. č. 4634).

8. **Zrušovací soud vysloví povinnost strany, jejíž zmateční stížnost byla zamítnuta, nahraditi útraty zastupování podle § 393 odst. 3 tr. ř. z příčiny řízení zrušovacího vzešlé, avšak výši těchto útrat určí soud prvé stolice** (rozh. ze dne 3. listopadu 1933, Zm I 598/33; stejně: Zm I 593/30, Zm I 1103/31, Zm I 55/32, Zm II 45/32, Zm II 274/32, Zm I 194/33 a j.).

Čís. 6.

Jest na soudu nalézacím, by v každém případě, nebyl-li uložen trest na svobodě delší jednoho roku, pojal do výroku rozsudečného a odůvodnil v důvodech, zda přiznal podmínečný odklad výkonu trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.) čili nic, či zda si ve smyslu § 7 (2) zák. vyhradil o něm rozhodnouti zvláštním usnesením.

(Plenární usnesení ze dne 3. července 1923, čís. pres. 466/23.)

Nejvyššímu soud jako soudu zrušovacímu docházely nezřídka z oblasti území celé republiky případy, kde nalézací soud ani ve výroku ani v důvodech rozsudku se nezmínil o tom, zda povolil obžalovanému podmínečný odklad výkonu trestu čili nic, obžalovaný pak se v opravném prostředku domáhal, by mu dobrodiní to bylo přiznáno. Vyřizuje opravný prostředek takový postupoval Nejvyšší soud různým způsobem, šlo-li o trestní případy, jež mu došly ze Slovenska a Podkarpatské Rusi či šlo-li o věci z Čech, Moravy a Slezska. Senáty, vyřizující trestní případy ze Slovenska a Podkarpatské Rusi, zastávaly důsledně názor, že nalézací soud nezmíniv se v rozsudku o podmínečném odkladu výkonu trestu, dal tím na jevo, že ho nepřiznává, pročež považovaly opravný prostředek za stížnost do nepřiznání podmínečného odkladu výkonu trestu a také jej věcně vyřizovaly. Naproti tomu senáty, rozhodující o trestních věcech z Čech, Moravy a Slezska, měly za to, že tím, že nalézací soud nezmínil se v rozsudku o podmínečném odkladu výkonu trestu, není tu výroku, jejž bylo by lze přezkoumávati, že proto stížnost obžalovaného dlužno považovati za návrh na udělení podmínečného odkladu výkonu trestu, jejž jest odkázati nalézacímu soudu ku příslušnému vyřízení. Generální prokuratura připojila se k názoru, zastávanému senáty pro Slovensko a Podkarpatskou Rus.

Veden jsa snahou, by docíleno bylo rozhodování jednotného, přikázal první president Nejvyššího soudu spornou otázku plenárnímu senátu, jenž, zabývav se oběma protichůdnými stanovisky, dospěl ku řešení, jak jest uvedeno v záhlaví.

Důvody:

Zákonem o podmíněném odsouzení ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a nař. vnesen byl do našeho trestního zákonodárství moderní ústav, jenž, byv již dříve v jiných státech zaveden, plně se tam osvědčil. (Na území Slovenska a Podkarpatské Rusi byl zaveden zákon. čl. XXXVI. z r. 1908.)

Trestnímu soudci uložen nový úkol, by správně rozpoznal, zda jsou tu »podstatné důvody, že odsouzený povede pořádný život a že tudíž výkonu trestu není zapotřebí« (§ 1 (1) zák.). Zákon praví sice, že v kladném případě soud »m ů ž e« odložiti výkon trestu, leč tím nechtěl nikterak říci, že by povolení dobrodiní toho bylo dáno do úplné libovůle soudu, že by, i kdyby tu podstatné důvody byly, soud podmínečný odklad povoliti nemusel. To příčilo by se stěžejním zásadám trestního práva. Jako jest trestní soudce přesně vázán zákonem, když jde o to, které skutkové podstatě jest trestný čin podřaditi a kterého trestu (trestní sazby) použíti, pokud se týče, zda jest poskytnouti obžalovanému mimořádného zmírnění neb přeměny trestu, tak také nalézací soud, jsou-li pro to podstatné důvody, podmínečný odklad výkonu trestu povoliti m u s í. Zákonem o podmínečném odsouzení byl dán tomu, »kdo opravňuje k naději, že bude poctivě žíti, že se příště vyvaruje všech zločinných jednání, n á r o k, by mu soud odložil trest« (těsnopisecká zpráva o 84. schůzi Národního shromáždění republiky Československé str. 2550, druhý odstavec). Zákon sám přiznává do výroku o podmínečném odkladu výkonu trestu opravné prostředky (§ 7 (3) zák.). Nikterak pak není stanoveno zákonem, že by výrok o tom, zda se podmíněný odklad výkonu trestu povoluje, vyžadoval předchozího návrhu. Naopak zákonem uloženo jest nalézacímu soudu, — jenž, maje před sebou celý obraz trestného činu, vidí do prostředí, z něhož čin se zrodil a poznal osobně pachatele, — by, má-li za to, že jsou tu podstatné důvody, výkon trestu odložil, pakli tomu tak není, by podmínečného odkladu nepovolil. Jest tedy na soudci, by zásadně v k a ž d é m p ř í p a d ě, ať jest tu návrh čili nic, vyřkl ve výroku rozsudečném a v důvodech odůvodnil, zda podmíněný odklad trestu povoluje čili nic.

Rozhodnutí jest pojati do v ý r o k u r o z s u d e č n é h o, ježto podléhá opravným prostředkům a nelze nikterak souhlasiti s míněním, že by stačila snad zmínka v důvodech, ježto předmětem opravného prostředku jest zásadně formální výrok soudní. Tomu nasvědčuje i znění zákona: ... »Výrok ... budiž pojat ..... do rozsudku« (§ 7 (1) zák.). Jedinou výjimku ovšem jest uznati, pokud soud vyřkl trest na svobodě delší jednoho roku. Tu jest samozřejmé, že soudce vzhledem ku přesnému znění zákona se otázkou podmínečného odkladu výkonu trestu zabývati nemusel a že tedy nemusí též v rozsudku uváděti, že a proč odkladu nepovolil. Ve všech ostatních případech však musí býti rozhodnutí o podmínečném odsouzení z výroku zjevno a v důvodech uvedeno, jakými úvahami se soudce řídil. Mohly to býti v případě nepovolení důvody, uvedené v § 2, jež vylučují podmínečné odsouzení, mohlo to býti volné uvážení soudce, jenž neshledal zjištěné okolnosti tak podstatnými, by zaručovaly, že odsouzený povede pořádný život. Rozlišování toto jest důležité, neboť teprve na základě něho jest obžalovanému — jde-li o rozsudek sborového (porotního) soudu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku — jasno, jakým opravným prostředkem má výrok o nepovolení podmínečného odkladu výkonu trestu napadnouti, zda zmateční stížností či odvoláním. Zmateční stížností z důvodu § 281 čís. 11 tr. ř. (§ 344 čís. 12 tr. ř.), pakli nalézací soud, porušiv zásady zákonem vyslovené, překročil svou moc trestní, odvoláním pak, má-li za to, že soudce, třebas se pohyboval v mezích zákona, nesprávně uvážil okolnosti, pro povolení podmínečného odkladu směrodatné. Tak stálá praxe Nejv. soudu, jak blíže odůvodněno najmě v rozhodnutí ze dne 4. září 1920, Kr II 114/20, uveřejněném pod čís. 249 sbírky rozhodnutí ve věcech trestních, pořádané z příkazu předsednictva nejvyššího soudu. Stejně jest tomu tak, pakli jde o opravné prostředky obžalobce do povolení podmínečného odsouzení. Jinak jest tomu ovšem na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, kde do rozsudku sborového soudu I. stolice se připouští zásadně pouze odvolání, kromě případů uvedených v § 381 uh. tr. ř. a kde tedy ve směru právě naznačeném se potřeba odůvodnění výroku o podmínečném odsouzení naléhavou nejeví. Avšak i tu bude uvedením důvodů poskytnut stěžovateli (odvolateli) základ, na němž by své vývody založil.

Důvod tento přichází v úvahu též při rozsudcích okresních soudů.

Mohou ovšem nastati i případy, že soudce, vynášeje rozsudek, nemá ještě přesný obraz o všech okolnostech, jež by přicházely v úvahu pro rozhodnutí o podmínečném odsouzení. Tu skýtá zákon odpomoc ustanovením § 7 (2) zák., jímž uloženo soudu rozhodnouti v případech tam uvedených zvláštním usnesením, o němž pak platí ovšem totéž, co uvedeno o výroku pojatém do rozsudku. By předešlo se nedorozumění a podávání zbytečných opravných prostředků, jest na soudu nalézacím, by uvedl ve výroku rozsudečném a odůvodnil v důvodech, že a proč si rozhodnutí o podmíněném odsouzení vyhradil.

Řešením, na němž se plenární senát ustálil, předejde se všem pochybnostem, jež vznikly tím, že v rozsudku soudu nalézacího nebylo zmínky o podmínečném odsouzení buď vůbec nebo pouze v důvodech a jež vedly pak k různým řešením. Pak-li nalézací soud i napříště neuvede ve výroku rozsudečném, zda podmínečný odklad výkonu trestu povoluje čili nic aneb sice rozhodnutí do výroku pojme, ale neuvede proň důvodů, lze nápravu zjednati uplatněním obdoby zmatku dle § 281 čís. 11 pokud se týče 5 tr. ř. Pro oblast Slovenska a Podkarpatské Rusi lze tu uplatniti obdobou zmatek dle § 385 čís. 2 (po případě čís. 3) tr. ř. uh., k němuž dlužno přihlédnouti z úřední moci (poslední odstavec § 385 tr. ř. uh.). Právo dané tu soudu jest daleko rozsáhlejší, nežli jaké poskytuje § 290 tr. ř. platného pro Čechy, Moravu a Slezsko v případě zmatku dle § 281 čís. 11 tr. ř., ježto zrušovací soud může tam zasáhnouti ve prospěch obžalovaného i tehdy, jde-li o pouhé volné uvážení soudu. Nebyl-li pak rozsudek, v němž opomenuto vysloviti se o podmínečném odkladu výkonu trestu, v tomto směru napaden a vešel-li v moc práva, není pak ovšem přípustno, činiti p o právní moci rozsudku návrh na dodatné rozhodnutí o podmínečném odkladu výkonu trestu.

Nejvyšší soud jest si vědom, že přijatým řešením ocitá se v odporu s ustanovením nařízení vlády republiky Československé ze dne 11. listopadu 1919, čís. 598 sb. z. a nař., jímž se provádí zákon o podmínečném odsouzení, a že nesouhlasí též se stanoviskem ministerstva obsaženým ve výnosu ze dne 6. září 1920, uveřejněným ve věstníku ministerstva spravedlnosti na rok 1920 pod čís. 37. Prv uvedené nařízení stanoví v § 4 odstavec druhý, že »rozhodnutí o nepovolení podmínečného odsouzení jest pojati do rozsudku jedině, byl-li výslovně zamítnut návrh v té příčině podaný«. Nařízení čís. sb. zák. a nař. 598/1919 jest nařízením prováděcím (§ 24 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a nař.), jež má provésti zákon a jež tedy může obsahovati ustanovení pouze v m e z í c h z á k o n a (§ 55 ústavní listiny Československé republiky ze dne 29. února 1920, čís. 121 sb. zák.

a nař.), nikoliv však mimo zákon. Judikatuře jest pak ponecháno, by výkladem zákona určila pravý jeho smysl. Dospěl-li nyní Nejvyšší soud ku výkladu zákona, jak shora jest uveden, nebránilo mu v tom prováděcí nařízení z 11. listopadu 1919 čís. sb. z. a nař. 598/1919, jež zastává názor odchylný (§ 98, odstavec druhý, ústavní listiny). Tím méně jsou soudy vázány pouhým výnosem ministerstva ze dne 6. září 1920, čís. 37 věstníku.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 1248; sb. min. sprav. čís. 268.

Poznámky: 1. Okolnost, že při správném použití zákona nebylo při opětném odsouzení v obnoveném řízení uložiti vůbec žádný trest, nebrání (kladnému) výroku o podmíněnosti odsouzení (Sb. n. s. tr. čís. 4309).

2. **V tom, že nalézací soud nevyslovil se o podmíněném odkladu výkonu trestu ve výroku rozsudečném, nýbrž pouze v důvodech, nelze spatřovati případ ani čís. 5 ani čís. 11 § 281 tr. ř.** (Sb. n. s. tr. č. 1481).

3. **O podmíněnosti odsouzení jest uvažovati a rozhodnouti, i když vinníku výkon trestu nehrozí, protože doba prozatímní a vyšetřovací vazby do trestu započítané vyčerpává nebo dokonce převyšuje dobu uloženého trestu, nebo že trest vůbec nebyl uložen (na př. v případech § 265 tr. ř., § 18 čís. 1 zák. čís. 124/24).** (Sb. n. s. tr. č. 3154.)

4. **Nejde o zmatek (čís. 4 § 344 tr. ř. pro porušení předpisu § 260 čís. 3 tr. ř.), prohlásil-li předseda usnesené rozhodnutí o podmíněnosti odsouzení až, prohlašuje důvody rozsudku (nebyl-li výrok o podmíněném odsouzení pojat do výroku rozsudku)** (rozh. ze dne 24. listopadu 1931, Zm I 954/30).

5. **Odvolání (obžalovaného) vytýkající, že rozsudek neuvádí ani ve výroku ani v důvodech, zda obžalovanému podmíněný odklad výkonu trestu povoluje čili nic, jest pokládati za zmateční stížnost, uplatňující zmatek čís. 11 § 281 tr. ř.; vyhovuje této zmateční stížnosti, uloží zrušovací soud nalézacímu soudu, aby o podmíněném odsouzení dodatečně jednal a rozhodl** (rozh. ze dne 1. prosince 1933, Zm II 361/33).

6. **Nerozhodl-li soud první stolice o podmíněném odsouzení, ani si takové rozhodnutí nevyhradil, má vyšší soud, přezkoumávaje takový rozsudek, nařídit soudu první stolice, aby o podmíněném odsouzení dodatečně rozhodl** (rozh. ze dne 14. prosince 1927, Zm III 982/27 — sb. m. spr. č. 571).

7. **Vyslovil-li soud trest na svobodě delší jednoho roku, nemusí v rozsudku uváděti, že a proč podmíněné odsouzení nepovolil** (důvody plen. rozhodnutí sb. n. s. č. 1248).

8. **Dodatečne rozhodnúť o podmienečnom odsúdení po právoplatnosti rozsudku je len vtedy prípustné, keď si to súd prvej instancie ešte pred právoplatnosťou rozsudku vyhradil** (rozh. ze dne 16. dubna 1925, Zm III 73/24; stejně Kr III 385/23, Zm III 272/24).

Čís. 7.

Rozhodovati o podmíněném odsouzení povolán jest soud prvé stolice (v porotním řízení soudní dvůr porotní) i tehda, když teprve nálezem opravné stolice vzešla nutnost, by o podmíněném odsouzení bylo uvažováno nebo znovu uvažováno.

(Plenární usnesení ze dne 7. dubna 1924, čís. pres. 1510/23.)

Praxe nejvyššího soudu není za jedno v otázce, kdo povolán jest rozhodovati o podmíněném odsouzení, byl-li teprve zrušovacím soudem vydán nález odsuzující nebo trest snížen na míru, při níž podmíněné odsouzení může vůbec přicházeti v úvahu. V jedněch nálezech rozhodnuto zrušovacím soudem i o podmíněném odsouzení, v jiných ponecháno toto rozhodnutí soudu prvé stolice.

Učiněn proto k příkazu ministra spravedlnosti generální prokuraturou námět, by otázka byla předložena plenárnímu senátu Nejvyššího soudu.

Plenární senát zodpověděl otázku shora uvedenou právní zásadou.

Důvody:

Podle § 7 (1) zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. o podmíněném odsouzení a podmíněném propuštění: »O podmíněném odsouzení rozhoduje soud první stolice, v porotním řízení soudní dvůr porotní«.

Mohlo by se zdáti, že v tomto ustanovení má býti zdůrazněno, že o podmíněném odsouzení rozhoduje soud. Oporu pro tento výklad skytalo by na prvý pohled porovnání § 7 (1) s § 12 (1) zákona, podle něhož o podmíněném propuštění nerozhoduje soud, nýbrž komise pro podmíněné propuštění z trestu.

Přes to dlužno onen výklad odmítnouti, poněvadž již v §§ 1 a 4 zákona jest jasně a nepochybně vysloveno, že o podmíněném odsouzení rozhoduje soud, takže ustanovení § 7 (1) zákona, kdyby zase jen totéž chtělo nařídit, bylo by zcela zbytečným.

Spočívá tudíž těžisko § 7 (1) zákona v řešení otázky, který soud má o podmíněném odsouzení rozhodovati. Tuto otázku pak řeší § 7 (1) zákona způsobem, veškeru pochybnost vylučujícím, v ten rozum, že rozhodovati o podmíněném odsouzení přikázáno jest soudu prvé stolice, v porotním řízení soudnímu dvoru porotnímu.

Nutno však jíti dále a vykládati § 7 (1) zákona tak, že nemluví se tam o soudu prvé stolice jen se zřetelem k případům, ve kterých již obsahem nálezu prvé stolice ukládá se soudu této stolice, by uvažoval o podmíněném odsouzení, nýbrž, že zákon má též a hlavně na mysli případy, kdy teprve obsahem nálezu opravné stolice zavdává se podnět k povinné úvaze neb opětné úvaze o podmíněném odsouzení. Neboť, přikázáno-li soudu, by rozhodoval o podmíněném odsouzení, a vydal-li již soud prvé stolice odsuzující nález, při němž podmíněné odsouzení přichází v úvahu, jest samozřejmým, že tento soud rozhodne i o podmíněném odsouzení. Poněvadž nelze se o zákonodárci domnívati, že nařídit chtěl, co jest samozřejmým, dlužno v § 7 (1) zákona spatřovati nařízení pro případy, jež samozřejmými by nebyly, a těmito případy jsou právě ony, o nichž shora řečeno, že i je a hlavně je má § 7 (1) zákona na zřeteli.

Jakkoliv zákon dlužno vykládati z něho sama a nepovšimnutým musí zůstati, co zákonodárce zamýšlel, ale v zákoně nevyjádřil, sluší přece s povděkem uvítati poznatek, že smysl, jenž podává se z výkladu zákona, shoduje se se smyslem, jenž zákonodárce zákonu dáti zamýšlel. A k tomuto potěšujícímu poznatku vede probádání dějin vzniku § 7 (1) zákona.

V prvotním vládním návrhu zákona o »podmínečném odsouzení a propuštění«, jenž sdělen byl Nejvyššímu soudu k posudku, nebylo ustanovení, obdobného § 7 (1) zákona. Toto ustanovení pojato teprve do vládního zákona o podmínečném odsouzení a propuštění, jenž předložen byl 8. října 1919 Národnímu shromáždění (tisk 1688). V důvodové zprávě k vládnímu návrhu podotčeno k ustanovení § 7 (1) na str. 13 toto: »O přípustnosti nebo nepřípustnosti podmínečného odkladu trestu rozhodne vždy soud první instance, i když odsuzující rozsudek vynesla instance vyšší nebo snížila-li přisouzený trest na míru, při níž je podmínečné odsouzení přípustno. Výrok soudcovský je tu závislý na přímém osobním dojmu prvního soudce a nebylo by proto správné, aby bylo zůstaveno soudu vyššímu, který zpravidla nemá možnosti poznati obviněného osobně a posuzuje věc pouze podle spisů.« Ve zprávě právního výboru k vládnímu návrhu zákona o podmíněném odsouzení a podmíněném propuštění (tisk 1714) odkázáno na důvodovou zprávu, k osnově zákona připojenou. Při jednání o zákonu v 84. schůzi Národního shromáždění dne 17. října 1919 zmínil se o věci pouze zpravodaj těmito slovy: »Pokud jde o instanci, která má vysloviti, že trest se odkládá, tedy proti mému názoru vláda žádá, aby bylo to ponecháno i při porotě soudcům zkoušeným. Nemám konečně ničeho proti tomu« (těsnopisecká zpráva, str. 2549).

Lze stranou ponechati otázku, zda vládním návrhem zvolený a zákonodárcem přijatý postup byl doporučitelným, čili nic. Tolik jest jisto, že onen postup jednak nepřispívá ku zjednodušení věci a k urychlenému vyřešení otázky, zda trest bude či nebude vykonán, což jest v zájmu jak obviněného tak zejména i účelu trestu a účinnosti potrestání, jednak, že i přes ustanovení § 7 (1) zákona

zbudou případy, v nichž o podmíněném odsouzení bude rozhodovati soud vyšší stolice, ač neměl možnosti, poznati obviněného osobně, a posuzuje věc podle spisů právě v otázce, v níž rozhoduje volné uvážení a onen přímý dojem, jejž nelze ve spisech podchytiti.

Vychází-li se z positivního předpisu § 7 (1) zákona nemůže býti pochybno, že o podmíněném odsouzení rozhoduje soud prvé stolice (soudní dvůr porotní) i v případech, o nichž činí se zmínka v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona.

Dlužno však zabývati se i dalšími ještě možnostmi, při nichž otázka rovněž přichází v úvahu.

Jsou to především možnosti, nastávající v případech, kde vyšší stolicí p o z m ě n ě n a k v a l i f i k a c e t r e s t n é h o č i n u.

Zůstane-li přes změnu v kvalifikaci činu při trestu nebo, bude-li následkem změněné kvalifikace činu vysloven trest, při němž jest podle § 1 zákona podmíněné odsouzení vyloučeno, zůstane, pokud se týče stane se otázka podmíněného odsouzení bezpředmětnou. Jinak má se věc v případě, kde jak nižší stolicí, tak i přes změněnou kvalifikaci činu vyšší stolicí vysloven byl trest, při němž vzhledem k ustanovení § 1 zákona podmíněné odsouzení jest zásadně přípustným. Změnou v kvalifikaci činu utvoří se tu na prospěch, onde v neprospěch obžalovaného nový stav věci a nutno ponechati soudu prvé stolice rozhodnutí o tom, zda i za změněné kvalifikace má obžalovanému býti podmíněné odsouzení přiznáno, či odepřeno. V těchto případech bude nutno, zrušiti též výrok nižší stolice o podmíněném odsouzení a uložiti prvé stolici, by znovu o otázce rozhodla. To zdá se býti nepochybným ve dvou nejkrajnějších případech. Na jednom křídle je případ, kde obžalovaný byl uznán vinným v nižší stolici zločinem, ve vyšší stolici přestupkem (přečinem), na druhém křídle je případ opačný, kde obviněný byl uznán vinným v nižší stolici přestupkem (přečinem), ve vyšší stolici zločinem. Ani v tom, ani v onom případě nemůže přirozeně obstáti rozhodnutí prvé stolice o podmíněném odsouzení, zejména, kdyby se zároveň jednalo o použití § 2 zákona. Co zvláště týče se případu, kde obžalovaný byl uznán vinným v nižší stolici zločinem, ve vyšší však pouhým přestupkem, nutno i tu ponechati výrok o podmíněném odsouzení soudu sborovému (soudnímu dvoru porotnímu) a nelze výrok o podmíněném odsouzení přikázati soudu okresnímu, poněvadž brání tomu zvláštní předpis a důvod § 7 (1) zákona, jemuž musí ustoupiti povšechná, na jiných důvodech spočívající zásada § 288 čís. 3 rak. tr. ř.

Než mezi těmito nejzazšími body jsou případy, v nichž není věc tak samozřejmou, jež však dlužno důsledně týmž způsobem posuzovati. Jsou tu případy, kde změnou kvalifikace zůstane nedotčen druh trestného činu, nýbrž uzná se jen na odchylnou skutkovou podstatu téhož druhu trestných činů, kde tedy zločin zůstane zločinem, přečin přečinem, přestupek přestupkem, ale stává se jiným zločinem, přečinem anebo přestupkem, než který v něm shledala nižší stolice. I v těchto případech dlužno si dáti otázku, zda za změněného stavu v otázce viny dlužno podmíněné odsouzení přiznati či odepříti; neníť pro tento výrok bez dalšího bezvýznamným, zda na př. obžalovaný byl uznán vinným zločinem krádeže či zločinem zpronevěry, přestupkem podílnictví na krádeži či přestupkem koupě podezřelých věcí atd. I tyto rozdíly mohou býti spolurozhodujícími pro podmíněné odsouzení a dlužno zhodnocení i těchto rozdílů ponechati soudu prvé stolice, jenž jest povolán, o podmíněném odsouzení rozhodovati. Výrokem, že tyto rozdíly nemají vlivu na podmíněné odsouzení, vsáhala by opravná stolice do rozhodovací moci prvé stolice.

Posléze dlužno ještě uvažovati o případech, kde p o d á n o p r a v n ý p r o s t ř e d e k d o v ý r o k u o p o d m í n ě n é m o d s o u z e n í. P o d á n a - l i do výroku o podmíněném odsouzení pouze z m a t e č n í s t í ž n o s t pro právně pochybený výklad ustanovení zákona o podmíněném odsouzení a opravná stolice vyhoví zmateční stížnosti, vzejde nutnost, by se zřetelem k správnému smyslu zákona bylo znovu uvažováno o skutkových předpokladech takto správně pojatého zákona a by volné hodnocení těchto předpokladů stalo se se zřetelem k pravému smyslu zákona. Toto hodnocení nemůže však předsevzíti opravná stolice, nýbrž musí je zrušením výroku o podmíněném odsouzení ponechati soudu prvé stolice.

Pak-li však výrok o podmíněném odsouzení napaden o d v o l á n í m, obrací se toto právě a jedině proti volnému hodnocení skutkových předpokladů výroku prvou stolicí a musí se odvolání dostati vyřízení stolicí opravnou. Vyřízení to může záležeti jen v tom, že opravná stolice přezkoumá hodnocení skutkového stavu a buď napadený výrok ponechá v platnosti nebo jej nahradí výrokem novým ve věci samé. V těchto případech přes ustanovení a motivy § 7 (1) zákona rozhoduje opravná stolice o podmíněném odsouzení a rozhoduje o nich zpravidla na základě spisů právě ve směrech, ve kterých osobní znalost obžalovaného může snad míti nikoli podřízený význam.

Napaden-li výrok o podmíněném odsouzení i zmateční stížností, i odvoláním, dlužno nejprve vyříditi zmateční stížnost a další postup je pak určen osudem zmateční stížnosti.

Samo sebou se rozumí, že ve všech uvedených případech musí věc úplně již býti vyšetřena. Není-li tomu tak, nutno ponechati prvé stolici, by, čeho třeba, ještě vyšetřila a pak znovu rozhodla.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 1597; sb. min. sprav. čís. 317.

P o z n á m k y: 1. Čtvrtý odstavec od konce tohoto plenárního usnesení týká se jen případu, že výrok o p o d m í n ě n é m o d s o u z e n í jest zmatečným a nikoliv případu, kde tomu tak jen u výroku o zkušební době (rozh. ze dne 23. února 1925, Zm II 610/24).

2. **Ani po nové výměře trestu zrušovacím soudem netřeba poukazovati nalézací soud, by znovu rozhodoval o podmíněném odsouzení, je-li podle zákona vyloučeno** (sb. n. s. tr. čís. 3339; Zm I 856/33, Zm II 438/28, Zm I 168/33).
3. **Zrušovací soud může sám povoliti podmíněné odsouzení, když obžalovanému přiznal toto dobrodiní již nalézací soud, ačkoliv ho odsoudil pro více činů (na širším podkladě), než nyní zrušovací soud** (sb. n. s. tr. čís. 3512), **nebo pro čin přísněji trestný než nyní zrušovací soud** (rozh. ze dne 4. září 1934, Zm I 705/33).
4. **Nejde o změnu kvalifikace, jíž má na mysli toto plenární usnesení, byla-li trestná činnost obžalovaného, která původně byla kvalifikována nestejně, zrušovacím soudem kvalifikována jednotně, jako čin trestnější (přečin)** (sb. n. s. tr. čís. 3605).
5. **I když jde nyní jen o přestupek, rozhoduje o podmíněném odsouzení ve smyslu tohoto plen. usnesení krajský soud, byl-li soudem nalézacím** (rozh. ze dne 4. února 1933, Zm I 488/31).
6. **O otázce podmíněného odsouzení dlužno rozhodnouti dle zásad tohoto plenárního usnesení i v případě zrušení rozsudku pro zločin § 98 b) tr. zák. a vyměření nového trestu za souběžný zločin dle § 93 tr. zák.** (rozh. ze dne 9. května 1925, Zm I 145/25).
7. **Není třeba vyhraditi výrok o podmíněném odsouzení soudu prvé stolice, promluvil-li již tento soud v dřívějším řízení v tomto směru na podkladu výměry trestu pro obžalovaného nejnepříznivější ze všech možností, jež mohou v obnoveném řízení nastati** čís. 4309.
8. **O podmíněném odsouzení rozhoduje soud prvé stolice i když odsuzující rozsudek vynesl teprve soud odvolací** (rozh. ze dne 11. září 1926, Zm I 345/26).
9. **Okolnost, že senát, který se usnesl o podmíněném odsouzení (§ 7 odst. 2 zák. čís. 562/1919) byl z části jinak obsazen, než senát, který vynesl rozsudek, nezakládá zmatek (čís. 1 § 281 tr. ř.)** (sb. n. s. tr. č. 3125).
10. **Zrušovací soud může sám rozhodnouti o podmíněném odsouzení, šlo-li jen o eliminování kvalifikace při stejném skutkovém stavu a stejné povaze činu téhož druhu zločinu** (rozh. ze dne 12. března 1931, Zm II 359/30).
11. **Zrušovací soud není ve smyslu plen. usnesení sb. n. s. č. 1597 příslušný rozhodnouti o podmíněném odsouzení, podřadil-li — vyhověv zmateční stížnosti státního zastupitelství — trestnou činnost obžalovaného pod přísnější skutkovou podstatu (pod přečin na místo přestupku)** (rozh. ze dne 21. listopadu 1933, Zm I 925/31).
12. **Zásada plenárního usnesení sb. n. s. č. 1597 nebrání zrušovacímu soudu, aby, uznav sám zproštěného obžalovaného vinným, nevyslovil nepodmíněnost odsouzení, je-li podmíněné odsouzení vyloučeno z důvodů § 35 zák.**

na ochr. rep. (rozh. ze dne 14. listopadu 1933, Zm I 554/32; rozh. ze dne 13. února 1934, Zm I 794/33).

13. **O podmienečnom odsúdení sedria má rozhodnuť, ak súdna tabula oslobodzujúci jej rozsudok zmenila v odsudzujúci** (rozh. ze dne 21. dubna 1925, Zm III 57/25).
14. **Byl-li obžalovaný ve vyšší instanci částečně od obžaloby osvobozen, čin tento je však významu úplně podřadného, není zde případu, kdy dle plenárního usnesení čís. pres. 1510/1923 by bylo poukázati soud první instance, by o podmíněném odkladu výkonu trestu znovu rozhodl** (rozh. ze dne 18. srpna 1925, Zm III 488/26).
15. **Jestliže soud I. instance povolil podmíněný odklad výkonu trestu při odsouzení pro zločin, byla soudní tabule, změniv kvalifikaci na přestupek, oprávněna sama ihned rozhodnouti o podmíněném odsouzení** (rozh. ze dne 19. srpna 1925, Zm III 525/25).
16. **Není nutno poukázati soud první instance, by znovu rozhodoval o podmíněném odkladu výkonu trestu, jestliže kvalifikace činu byla sice ve prospěch obžalovaného změněna, avšak jen z důvodu formální subsumpce činu, který jinak zůstal nezměněn ve své podstatě i rozsahu** (rozh. ze dne 29. září 1925, Zm III 851/24).
17. **Jestliže soudní tabule změnila prvostupňový rozsudek potud, že obžalovaného osvobodila od jednoho nepatrného činu, kdežto jinak odsuzující rozsudek nechala netknutým, měla právo ihned rozhodnouti o podmíněném odkladu trestu, jestliže soud první instance již o tom rozhodl** (rozh. ze dne 8. října 1925, Zm III 944/24).
18. **Jestliže soudní tabule následkem zmírnění kvalifikace uložila soudu první stolice nové rozhodnutí o podmíněném odsouzení, a nejvyšší soud obnovil co do kvalifikace rozsudek prvostupňový, může rozhodnouti ihned o podmíněném odsouzení** (rozh. ze dne 28. ledna 1926, Zm III 1181/25).
19. **Zprostil-li odvolací soud pachatele, obžalovaného z několika trestných činů, v jednom případě viny, přísluší rozhodovati o podmíněném odkladu výkonu trestu soudu prvé stolice** (rozh. ze dne 27. ledna 1932, Zm IV 562/31).
20. **Bol-li odvolacím súdom pri použití § 92 tr. zák. uh. v dôsledku zásady § 20 odst. II tr. zák. uh. zločin prekvalifikovaný na prečin, nezmenilo sa nič na podstate trestného činu a netreba, aby súd prvej stolice bol v smysle § 7 odst. I zák. č. 562/1919 sb. z. a n. a plenárneho usnesenia Najvyššieho súdu č. 1510/23 pres. poukázaný, aby znovu rozhodol o otázke podmienečného odkladu výkonu trestu** (rozh. ze dne 18. března 1932, Zm IV 63/32).
21. **Nie je potrebné, aby súdu prvej stolice bolo ukladané dodatočne rozhodnúť o podmienenom odsúdení za stavu veci pre obžalovaného najpriaznivejšieho, keď súd prvej stolice nepovolil obžalovanému podmienečný odklad výkonu trestu ani pri odsúdení len pre priestupok** (rozh. ze dne 7. února 1933, Zm III 477/32).

Čís. 8.

Do výroku, že nastává ztráta práva volebního dle 4. odst. § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n., nebo proto, že takový výrok nebyl vynesen, lze si stěžovati pouze odvoláním.

(Plenární usnesení ze dne 23. září 1924, čís. pres. 166/24.)

Praxe Nejvyššího soudu není jednotná v otázce, jakým opravným prostředkem jest odporovati výroku, že nastává ztráta práva volebního dle zákona čís. 75/1919 ve znění zákona čís. 163/1920. Kdežto rozhodnutí ze dne 13. listopadu 1922, čís. j. Kr I 1042/21, uveřejněné ve sbírce zdejší pod čís. 999 vyslovuje zásadu, že do výroku toho lze si stěžovati pouze odvoláním, pokládá se v pozdějších rozhodnutích i opravný prostředek zmateční stížnosti za přípustný.

K odstranění této neshody byla věc z příkazu prvního presidenta Nejvyššího soudu předložena k rozhodnutí plenárnímu senátu, jenž zodpověděl spornou otázku právní větou shora uvedenou z těchto

d ů v o d ů:

Zákon ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n. o řádu volení do obcí republiky Československé stanoví v § 3 č. 4 úchylku od práva dotud platného. Dosud nastávala ztráta práva volebního sama sebou již mocí z á k o n a při odsouzení pro jakýkoli zločin t. zv. nepolitický a pro určité přestupky a přečiny (přestupky krádeže, zpronevěry, podílnictví na krádeži a zpronevěře, podvodu, přečin lichvy dle § 1 zákona z 28. května 1881, č. 27 ř. zák., přečin a přestupek zákona o maření exekuce ze dne 25. května 1883, č. 78 ř. zák., přečiny §§ 3, 5, 7, 8 a 10 zák. o ochraně voleb z 26. ledna 1907, č. 18 ř. zák., přečiny lichvy dle cís. nař. z 12. října 1914, č. 275 a přečin a přestupek předražování dle cís. nař. ze 24. března 1917, č. 131 ř. zák.) — zákon shora uvedený váže ztrátu volebního práva na další podmínku, že takový čin trestný byl spáchán z p o h n u t e k n í z k ý c h a n e č e s t n ý c h. Bylo pak přikázáno soudům, aby v každém jednotlivém případě zkoumaly, zda okolnosti, za kterých čin byl spáchán, a pohnutky, jež pachatele při činu vedly, jsou takového rázu, aby pachatel byl vyloučen z práva voliti. Nedostavuje se proto ztráta práva volebního nyní ve všech případech, kde dosud nastávala, nýbrž jen tehdy, nalezeno-li na ni výrokem soudcovským a to po rozhodnutí o otázce viny.

Otázku opravných prostředků proti rozhodnutí soudu o ztrátě práva volebního a proti výroku, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, zákon uvedený neřešil. Nutnost výslovného řešení otázky té uznal zákon ze dne 16. května 1919, č. 263 sb. z. a n., a to v úvaze — jak důvodová zpráva vládního návrhu, tisk 695 uvádí, — že ohledně opravných prostředků »není dobře možno užíti ustanovení trestního řádu, poněvadž ta určitě vymezují případy, ve kterých lze opravných prostředků užíti, a mezi ně rozhodnutí o ztrátě práva volebního ani výkladem se zařaditi nedá«. Ustanoveními trestního řádu jsou nepochybně míněny §§ 280, 281, 283, 343, 344, 345, 363 a 364 tr. ř.

Dále uvádí táž důvodová zpráva, že »ohledně jiných (scil. než porotních) soudů má býti užito za účelem zabezpečení co největší ochrany obžalovaného odvolání, ježto připouští meritorní přezkoumání«.

Z těchto vět důvodové zprávy jde způsobem nepochybným na jevo, že zákonodárce chtěl proti výroku, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných a že nastává ztráta práva volebního, nebo proto, že takový výrok vynesen nebyl, ač to žalobce navrhl, připustiti jako opravný prostředek jen odvolání.

Tento úmysl zákonodárcův, vyplývající již z motivů zákona, došel však zřejmého výrazu i v zákoně samém. Stanoví čl. II. zákona čís. 263/1919, jednající o případech, kde byl rozsudek vydán před účinností tohoto zákona v odst. 3: V případech, kde výrok, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných a že nastala ztráta práva volebního, do rozsudku byl sice pojat, ale odsouzenému byly o p r a v n é p r o s t ř e d k y proti tomuto výroku odepřeny, budiž odsouzený uvědoměn, že má volnost užíti práva o d v o l á n í p o d l e t o h o t o z á k o n a a že běží pro něj lhůta o d v o l a c í od nastalého uvědomění; p r o s t ř e d e k o p r a v n ý, jehož snad užil, který mu však nebyl dovolen, buď nyní vyřízen jako o d v o l á n í p o d l e t o h o t o z á k o n a.« Tedy: i když odsouzený podal z m a t e č n í s t í ž n o s t, která mu však byla odepřena, pokud se týče, která mu nebyla dovolena, měl býti uvědoměn, že má volnost užíti práva o d v o l á n í, pokud se týče měla podaná snad zmateční stížnost býti vyřízena jako o d v o l á n í. Toto ustanovení nebylo by bývalo možným, kdyby byl zákonodárce chtěl připustiti též zmateční stížnost, neboť tu by byl v případech, právě zmíněných, musil odsouzenému vyhraditi nejen odvolání, nýbrž po případě i zmateční stížnost, pokud se týče stanoviti, že podaná snad zmateční stížnost má býti vyřízena jako z m a t e č n í s t í ž n o s t (ne jako odvolání).

Z toho, co řečeno, však plyne, že tu vůbec nejde o tentýž opravný prostředek, jenž trestním řádem v § 283 do výroku o trestu jest stanoven, nýbrž že tu jde o samostatný, nový opravný prostředek, o samostatné právo odvolací, jež, jsouc předmětně rozdílno od odvolání trestního řádu, nezakládá se na § 283 tr. ř., nýbrž na zvláštním ustanovení zákona č. 263/19.

Tím však pozbývají půdy důvody uváděné pro přípustnost opravného prostředku zmateční stížnosti, jež hledají hlavní oporu v tom, že zákon č. 263/1919 se odvolává na prvý odstavec § 283 tr. ř., kde se výslovně cituje zmateční důvod § 281 č. 11 tr. ř.

§ 283 tr. ř. připouští odvolání toliko ve dvou případech, a to do výroku o trestu a do výroku o soukromoprávních nárocích; vsuvka prvé věty: »pokud tu není zmatečního důvodu § 281 č. 11 tr. ř.« vztahuje se toliko a výlučně k výroku o trestu, jak ze stavby věty té jasně plyne. Nový zákon, jednající o ztrátě práva volebního, v § 1, jenž za druhý odstavce § 283 vsouvá nový odstavec 3, ustanovuje nový případ, kdy odvolání může býti podáno; tím vyslovuje toliko, že kromě obou v prvém odstavci § 283 tr. ř. uvedených výroků jest nyní přípustno odvolání i do výroku o ztrátě práva volebního. Dodatek shora zmíněný »pokud tu není zmatečního důvodu § 281 č. 11« patří i nadále toliko k výroku o trestu. Nelze tedy z toho ničeho dovozovati pro přípustnost zmateční stížnosti i do výroku o ztrátě práva volebního.

Jest ovšem připustiti, že zákonodárce nevyloučil opravný prostředek zmateční stížnosti výslovně tak, jak to učinil na př. zákon ze dne 11. července 1913, čís. 143 ř. zák., jímž byl do § 283 tr. ř. vsunut odst. II., týkající se započtení vyšetřovací vazby do trestu. Než to by nebylo na závadu, když — jak shora dovozeno — úmysl zákonodárcův jest jinak zcela patrný.

Z výsledků předeslaných úvah plyne správnost věty úvodem vytčené, a bylo by ještě podotknouti toto:

To, co uvedeno, platí nejen o výroku o ztrátě práva volebního, nýbrž také o výroku, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, avšak jen tehdy, když jde o rozsudky jiných soudů než porotních. Pokud totiž jde o řízení porotní, stanoví § 2 shora citovaného zákona, že výrok, byl-li čin trestní spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, jest předmětem otázky na porotce. Proč porota uznala na výrok ten, vymyká se přirozeně přezkoumání soudem, a nezbude tedy zde jiného opravného prostředku, než zmateční stížnost, stalo-li se ovšem porušení ve směru formálním, vytčeném v trestním řádě. Z toho důvodu zákon uvedený neobashuje žádného doplnění trestního řádu, poněvadž dle znění příslušných ustanovení trestního řádu jest opravný prostředek zmateční stížnosti připuštěn do výroku poroty nejen v otázce viny, nýbrž vůbec.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 1731; sb. min. sprav. čís. 362.

Poznámky: 1. Soud může sice vysloviti, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných a že nastává ztráta práva volebního, i když státní zástupce opomenul to po rozumu 3. odst. § 283 tr. ř. navrhnouti, avšak státnímu zástupci nepřísluší v tomto případě právo odvolání proto, že soud tak neučinil (rozh. Zm I 636/32, Zm I 913/30, Zm I 1073/31, Zm I 105/32, Zm I 295/32, Zm II 313/32, Zm I 62/33).

2. **Okolnost, že se odvolání obžalobcovo domáhá jen vyslovení ztráty práva volebního, není na závadu, by soud nepoužil § 32 zák. na ochranu republiky v celém rozsahu, nikoliv jen v předpisu čís. 3 druhého odstavce** (Sb. n. s. čís. 3401).
3. **Odvolání do trestu nezahrnuje v sobě i odvolání z výroku o ztrátě práva volebního** (Sb. n. s. čís. 3496, 3751).
4. **Výrok o ztrátě práva volebního lze napadati jen odvoláním, i když jde o výrok soudu porotního.**

   I když v opovědi odvolání co do trestu nelze o sobě spatřovati i opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního, jest v případě, kde obžalovaný v provedení své povšechně ohlášené zmateční stížnosti napadl (nesprávně) s hlediska důvodu zmatečnosti § 344 čís. 12 tr. ř. i výrok o ztrátě práva volebního, usouditi, že obžalovaný chtěl již při ohlášení opravných prostředků napadati příslušným opravným prostředkem i výrok o ztrátě práva volebního, třebaže v tomto směru neohlásil výslovně odvolání (Sb. n. s. čís. 3751).
5. **Ohlášení odvolání do podmíněného odsouzení nezahrnuje v sobě odvolání z výroku o ztrátě práva volebního** (Sb. n. s. čís. 3920).

6. **Státní zástupce musí uvésti též důvody odvolání z výroku o nevyslovení ztráty práva volebního** (rozh. ze dne 20. ledna 1925, Zm I 5/25).
7. **Doba trvání ztráty práva volebního jest určena zákonem; nezáleží na tom, že se rozsudek v tom směru nevyslovuje** (rozh. ze dne 30. září 1925, Zm II 325/25).
8. **Výrok o ztrátě práva volebního nemůže odvolání s úspěchem napadati, když porotci vyslovili, že se obžalovaný dopustil činu z pohnutek nízkých a nečestných** (Sb. n. s. tr. č. 3108).
9. **Ani v opovědi odvolání »z výše trestu v celém rozsahu, zejména...« není obsažena opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního** (rozh. ze dne 2. února 1933, Zm I 41/33).
10. **I odvolání z výroku o ztrátě práva volebního jest opověděti ve třídenní lhůtě (§§ 294, 284 odst. 1 tr. ř.)** (rozh. ze dne 27. října 1933, Zm I 611/33); stejně: Zm II 220/33, Zm I 777/33, Zm I 1006/33, Zm I 934/33, Zm I 1024/33, Zm I 796/33.
11. **Odvoláním lze napadati i výrok, že čin byl spáchán z pohnutky nízké a nečestné, aniž vyslovena (u cizince) ztráta práva volebního** (rozh. ze dne 16. listopadu 1933, Zm I 737/33).
    (Viz i poslední odstavec plenárního usnesení.)
12. **K odvolání z výroku o ztrátě práva volebního nelze přihlédnouti, neuvedl-li odvolatel ani při jeho opovědi ani později okolnosti, že je mají odůvodniti** (rozh. ze dne 17. listopadu 1933, Zm II 335/33, Zm II 271/33).
13. **Výroky, že čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných a že obžalovaný pozbývá čestných práv občanských podle § 32 zák. na ochr. rep., lze napadati jen odvoláním, nikoliv i zmateční stížností** (rozh. ze dne 13. června 1933, Zm I 125/32).
14. **Zákon neomezuje výrok o ztrátě čestných práv občanských (§ 32 zák. čís. 50/1923) na zdejší státní příslušníky; jde proto o zmatek čís. 11 § 281 tr. ř., nevyslovena-li ztráta oněch práv z důvodu, že obžalovaný je cizím státním příslušníkem, ač uznáno, že zločin (podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.) spáchal z pohnutek nízkých a nečestných** (Sb. n. s. tr. čís. 4926).
15. **Ztrátu práva volebního lze vysloviti i, je-li odsouzený cizím státním příslušníkem** (rozh. ze dne 4. června 1934, Zm I 482/33).
16. **Obžalovaný nesmí býti odsouzen novým rozsudkem ke ztrátě práva volebního, nebylo-li při prvním odsouzení na tuto ztrátu uznáno a státní zástupce v tomto směru opovězené odvolání neprovedl** (rozh. ze dne 2. května 1934, Zm I 319/33).
17. **V povšechně ohlášeném »odvolání« je obsažena i opověď odvolání z výroku o ztrátě práva volebního** (Zm I 686/33, Zm II 278/34).

Čís. 9.

Do výroku, jímž bylo soudem vynášejícím pozdější rozsudek nařízeno podle § 6 čís. 4 zák. ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. také, že se má vykonati trest předchozím rozsudkem podmíněně uložený, ač zde nešlo o případ § 265 tr. ř., lze si podle § 8 odstavec třetí zák. ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. stěžovati jen u soudu vyšší stolice a nelze pro dotčený, pochybený, předpisu § 8 posléz cit. zákona se příčící procesuální postup uplatniti zmateční stížnost podle čís. 11 § 281 tr. ř. z důvodu překročení trestní pravomoci při výměře trestu.

(Plenární usnesení ze dne 15. prosince 1925, čís. pres. 570/25.)

Praxe Nejvyššího soudu není jednotna v otázce, zda je zmatečným podle čís. 11 § 281 tr. ř. pro vykročení z trestní pravomoci výrok nalézacího, pozdější rozsudek vynesšího soudu, jímž byl podle § 6 čís. 4 zák. ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. nařízen výkon podmíněně odloženého trestu, ač nešlo o případ § 265 tr. ř. a mělo býti proto postupováno podle § 8 zák. ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., — či zda jde v takovémto případě jen o chybu rázu procesuálního, jejíž nápravy lze se podle třetího odstavce § 8 posléz cit. zákona domáhati toliko stížností u soudu vyšší stolice.

Byla proto sporná otázka k návrhu evidenční kanceláře předložena presidiem Nejvyššího soudu plenárnímu senátu a ten ji zodpověděl právní větou shora uvedenou.

Důvody:

Dle § 6 čís. 4 čtvrté věty zákona ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. rozhodne soud vynášející pozdější rozsudek, byl-li vinník odsouzen pro skutek spáchaný před dřívějším rozsudkem (§ 265 tr. ř.), v mezích §§ 1 a 2 cit. zákona také o tom, má-li býti vykonán též trest dřívějším rozsudkem podmíněně uložený, či zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený.

Jinaký procesuální postup předpisuje však § 8 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., byl-li vinník odsouzen pro skutek spáchaný po rozsudku, jímž mu byl trest podmíněně uložen. V tomto případě nařídí soud vynesší předchozí rozsudek, jímž byla určena zkušebná doba, výkon trestu jím podmíněně odloženého, jestliže toto druhé odsouzení nastalo pro zločin a bylo vysloveno nepodmíněně (§ 6 čís. 4 prvá věta zák. ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.); byl-li pozdějším rozsudkem odsouzen pro zločin jen podmíněně aneb toliko pro přečin anebo pro přestupek, určí soud stanovivší dřívějším rozsudkem zkušební lhůtu podle povahy činu i podle ostatních okolností, má-li býti odložený trest vykonán (§ 6 čís. 4 druhá věta zák. ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.).

O nařízení výkonu odloženého trestu usnese se v těchto případech soud zkušební dobu určivší ve zvláštním veřejném sedění (§ 7), když byl vyšetřil věc a vyslechl žalobce — § 8, odstavec 1 zákona ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.

Podle § 8 odstavec třetí cit. zákona lze si do těchto usnesení stěžovati u soudu vyšší stolice, tedy do usnesení sborového soudu prvé stolice u sborového soudu druhé stolice a do usnesení okresního soudu u sborového soudu prvé stolice jako soudu odvolacího pro přestupky — a to ovšem i v případech, kde usnesení takové bylo následkem procesuálního pochybení pojato do rozsudku soudu vynášejícího pozdější rozsudek.

Nařídil-li výkon trestu podmíněně odloženého soud vynášející pozdější rozsudek, ač nešlo o případ § 265 tr. ř., pochybil sice proti procesuálnímu předpisu § 8 zák. ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., nelze však v této jen procesuální vadě shledávati zmatek překročení trestní pravomoci při výměře trestu podle § 281 čís. 11 tr. ř.

V § 281 čís. 11 tr. ř. uvedeny jsou jen zmatky hmotněprávní a pod pojmem »překročení trestní pravomoci« sluší rozuměti toliko případy porušení práva materielního, kde soud ustanovil jiný způsob trestu, než podle zákona je dovoleno, nebo uložil trest, který může míti místo jen za určitých (materielních) podmínek, jakkoli těchto podmínek není (Storch), a ne případ, kde soud v těchto směrech nepochybil a jen formálně, dle ustanovení procesuálních, mu nepříslušelo usnésti se o nařízení výkonu trestu. Není-li stížnosti ve smyslu § 8 zákona ze 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., je Nejvyššímu soudu jako soudu zrušovacímu uvažovati o dotčeném výroku, jakoby byl soud jej vyslovivší k němu formálně příslušným.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 2218; sb. min. sprav. čís. 435.

Poznámky: 1. Stížnost ve smyslu třetího odstavce § 8 zák. čís. 562/1919 jest podána včas, byla-li podána osmého dne po doručení napadeného usnesení, třebaže byla označena jako odvolání (Kr II 265/23).

2. **Sborový soud prvé stolice, uvažuje podle § 6 čís. 4 zák. čís. 562/1919 o výkonu svého podmíněného rozsudku, jelikož po jeho vynesení byl obžalovaný odsouzen okresním soudem pro činy, spáchané před i po onom odsouzení, rozhoduje též o podmíněném odkladu rozsudku okresního soudu, třebas soud ten nepoužil § 265 tr. ř.** (Sb. n. s. tr. č. 2296).

3. **Do usnesení vrchního soudu, jímž rozhodnuto o stížnosti podané podle § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919, nepřipouští zákon další stížnost na zrušovací soud** (rozh. ze dne 14. března 1933, N I 23/33).

4. **Soud nemůže nařídit výkon podmínečně odloženého trestu jen z té příčiny, že tu nebylo důvodu, který jej přiměl ku povolení podmíněného odkladu (zachovalost obžalovaného)** (rozh. ze dne 29. března 1933, Zm II 42/33).

5. **Výrok, jímž v případě § 265 tr. ř. rozhodl podle čtvrté a šesté věty § 6 zák. o podm. ods. soud, vynesší pozdější rozsudek, o tom, zda mají býti vykonány oba tresty, či zda má býti podmíněně odložen i trest dodatečně přisouzený, nelze napadati stížností podle § 8 (3), § 20, nýbrž opravnými prostředky podle § 7 (3) zák. čís. 562/1919** (Sb. n. s. tr. čís. 4205).

6. **Nejde-li o prvotní určení podmíněnosti (nepodmíněnosti) odsouzení v případech § 265 tr. ř., nýbrž o nařízení výkonů trestů, jichž výkon byl již pravoplatně odložen, nepřichází v úvahu předpis § 7 (3), nýbrž § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919. Pro stížnost podle § 8 (3) a § 20 zák. čís. 562/1919 neplatí povinnost určitě označiti stížnostní body a okolnosti stížnost odůvodňující** (Sb. n. s. tr. čís. 4205).

Čís. 10.

Pojem »svěřené věci« ve smyslu čl. XV. zákona o nemocenském pojištění dělníků ze dne 15. května 1919 čís. 268 sb. z. a n. jest opodstatněn jen tehdy, měl-li zaměstnavatel v době té které výplaty mzdy nebo služného více peněz v rukou nebo po ruce, než jim bylo vyplaceno zaměstnancům na ryzí mzdě; pouhá srážka (účetní) nestačí.

(Plenární rozhodnutí ze dne 21. září 1926, č. pres. 1462/25.)

Praxe Nejvyššího soudu není jednotna v otázce v právní větě naznačené.

V rozhodnutí ze dne 5. října 1925, Zm I 59/25 bylo vysloveno, že již tím, že zaměstnavatel vyplácel svým zaměstnancům mzdu o nemocenský příspěvek zmenšenou, si dotyčné částky ze mzdy srazil (účetně) a, že jde o zpronevěru, neodvedl-li je nemocenské pokladně.

V rozhodnutí ze dne 9. listopadu 1925, Zm II 61/25 byl vysloven názor, že pojem »svěřené věci« jest opodstatněn jen tehdy, měl-li zaměstnavatel v době té které výplaty mzdy více peněz v rukou nebo po ruce, než jim bylo zaměstnancům vyplaceno na ryzí mzdě.

Tato sporná otázka byla k návrhu evidenční kanceláře předložena presidiem Nejvyššího soudu plenárnímu senátu a ten ji zodpověděl právní větou shora uvedenou.

Důvody:

Článkem XV. zákona ze dne 15. května 1919, čís. sb. zákonů a nař. 268, jímž změněny byly v různých bodech předpisy zákona ze dne 30. března 1888, čís. ř. zák. 33 o nemocenském pojištění dělníků, byl připojen k § 36 tohoto zákona nový odstavec třetí tohoto znění:

»Příspěvky, jež zaměstnavatel srazil zaměstnancům ze mzdy neb služného, jsou statkem zaměstnavateli svěřeným.«

Aby smysl a účel, který zákonodárce novým tímto ustanovením sledoval, správně byl postřehnut, nutno si uvědomiti příčiny, jež zavdaly podnět k tomuto doplňku, a zabývati se proto dějinným vývojem novely k zákonu o nemocenském pojištění dělníků:

V roce 1883 dne 15. března byl vydán zákon čís. ř. zák. 39, jímž upraveno bylo nemocenské pojištění živnostenských pomocníků; podle ustanovení § 121 al. 2 a 6 tohoto zákona — pokud se týče 3 a 9 ve znění zákona ze dne 5. února 1907, čís. 26 ř. zák. — je taková pomocná síla povinna, ze své mzdy společenstevní nemocenské pokladně zaplatiti příspěvky, a je pomocník oprávněn, příspěvky tyto zapraviti sám a bezprostředně pokladně; živnostenský pomocník je tedy vůči pokladně přímým dlužníkem příspěvků na něj připadajících.

Dle odstavce 6 (po případě 9) téhož § 121 ukládá se dále majiteli živnosti povinnost, statutární příspěvky pomocníků, stávající se splatnými po dobu trvání práce u něho, pokud se nezapravují pomocníkem samým přímo pokladně, na účet mzdy pomocníkovy odváděti pokladně.

Z ustanovení těchto vyplývá, že zaměstnavatelem na úhradu příspěvků ze mzdy pomocníkům za jejich souhlasu zadržené částky tvoří statek zaměstnavateli

k určitému účelu svěřený, a že zaměstnavatel, pokud jich pokladně řádně neodvede, nýbrž k jiným účelům pro sebe spotřebuje, je za sebou zadrží nebo si přivlastní, dopouští se zpronevěry ve smyslu § 183 po případě 461 tr. zák.

V tomto smyslu rozhodl po prvé Nejvyšší soudní dvůr ve Vídni rozhodnutím ze dne 23. prosince 1892, čís. 13469 (vid. úř. sbírka č. 1624).

Skoro současně bylo se tomuto nejvyššímu soudnímu dvoru zabývati i zásadním řešením otázky, zda jsou též příspěvky stržené zaměstnavatelem dělníku, podléhajícímu pojištění u okresní nemocenské pokladny podle zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. statkem svěřeným, a vyšlo skoro rovnoběžně s onim rozhodnutím rozhodnutí vídeňského zrušovacího soudu ze dne 4. března 1893, čís. 451, pod číslem 1625 ve sbírce úřední uveřejněné, jímž zpronevěra v případech takových byla odmítnuta.

Rozhodnutí toto opírá se v podstatě o tyto úvahy:

Podle § 33 zákona o okresních nemocenských pokladnách — zákon čís. 33/1888 — náleží zaměstnavatelům povinnost, celé příspěvky za osoby pojištění podrobené a u nich zaměstnané zapraviti pokladně;

následkem toho je jedině zaměstnavatel dlužníkem pokladny;

v § 36 cit. zákona je ovšem stanoveno postižní právo pro zaměstnavatele potud, že si může ze mzdy dělníkovy strhnouti takto zapravené dávky vyjma částky, jež nésti jest zaměstnavateli z vlastních prostředků;

avšak toto postižní právo nemění ničeho na zásadním ustanovení zákona, že dlužníkem vůči pojišťovně zůstává ohledně celého příspěvku podle § 33 vždy a jedině zaměstnavatel;

dělník sám není v tomto směru k pokladně v nižádném právním poměru;

strhl-li zaměstnavatel dělníku ze mzdy částky na nemocenské pojištění, aniž příspěvky sám (zaměstnavatel) zapravil, počíná si bezprávně vůči nemocenské pokladně, avšak o svěřených a v důsledcích toho i zpronevěřených penězích tu nemůže býti řeči, ježto od dělníků nevybral peníze, které tito dělníci pokladně dluhují, a které proto též jemu dělníky odevzdány nebyly a býti nemohly, aby je pokladně odváděl.

Toto stanovisko zachovávala důsledně judikatura, jak na příklad lze seznati i z rozhodnutí uveřejněných v úřední sbírce vídeňské čís. 1646, 3636, 3756, 4230 a v časopise Löfflerově »Österr. Strafrecht« č. 517 a je zjevno, že touto protichůdnou, avšak s hlediska civilně jakož i trestně-právního s ohledem na různost shora uvedených předpisů zákonných v příčině osoby dlužníkovy zcela odůvodněnou praxí okresní nemocenské pokladny vůči pokladnám společenstevním byly v nevýhodě, postrádajíce oné pro přesné a včasné odvádění příspěvků zaměstnavatelem zajisté důležité sankce trestnosti podle § 183 (461) tr. zák., jaká s ohledem na znění § 121 živnost. řádu při nemocenských pokladnách společenstevních byla samozřejmostí.

Takový byl stav věci a soudní praxe v roce 1919, když zákonný sbor Republiky Československé přikročil k novelisaci zákona o okresních nemocenských pokladnách a proto byla čl. XV. zákona ze dne 15. května 1919, čís. 268 sb. z. a n., aby byla odstraněna ona nesrovnalost, stanovena fikce, že »příspěvky k okresním nemocenským pokladnám, jež zaměstnavatel srazil zaměstnancům ze mzdy nebo služného, jsou statkem zaměstnavateli svěřeným«.

Z celé genese tohoto zákona je patrno, že příčinou pro kodifikaci článku XV. mohlo býti a bylo jedině, odstraniti tuto v judikatuře se objevující různost a postaviti okresní nemocenské pokladny na roveň pokladnám společenstevním potud, že příspěvky sražené zaměstnavatelem zaměstnanci ze mzdy měly býti považovány za svěřený statek — ačkoli v základě jinak nezměněných předpisů §§ 33 a 36 cit. zák. i nadále pouze zaměstnavatel byl dlužníkem pokladny — čímž bylo umožněno, stíhati nepoctivého zaměstnavatele pro zpronevěru podle všeobecného zákona trestního a takto i nemocenským pokladnám okresním poskytnouti onu žádoucí zvýšenou ochranu pro pravidelný a bezpečný příliv nemocenských příspěvků, jaké se pokladny živnostenské ode dávna již těšily.

Naproti tomu není podle celého vývoje praxe i zákonodárství ani té nejmenší opory pro náhled, že by zákonodárce předpisem čl. XV. byl sledoval účinky přesahující naznačený účel a, že by se mu obzvláště snad bylo jednalo o to, stanoviti

zákonnou fikci toho rozsahu, že by již holé — účetní — srážce příspěvků, učiněné zaměstnavatelem nemajícím v okamžiku srážky v detenci ani jinak k disposici příslušnou protihodnotu — statek, jenž by mohl býti pokládán za svěřený — podložen měl býti význam srážky efektivní; jinými slovy, že zákonem fingováno býti mělo nejen svěření statku — roz. »tu jsoucího«, — ačkoliv tu vlastně podle zákonné úpravy přímého obligatorního poměru mezi zaměstnavatelem a pokladnou o svěření nejde, nýbrž že by kromě toho zákonodárcem pro případy, kde zaměstnavatel v době srážky příslušný peníz vůbec neměl, fingována býti měla i pro skutkovou podstatu zpronevěry vyhledávaná jsoucnost statku ve skutečnosti neexistujícího.

K takovému z rámce právnického nazírání na pojem »svěření určitého statku« zcela vybočujícímu opatření nebylo příčiny podle dosavadních zkušeností judikatury, neboť jak zejména lze souditi z obsahu rozhodnutí Nejvyšší soudní stolice do roku 1919 uveřejněných, nestala se do té doby otázka tato aktuální; dotýkají se jí pouze dvě rozhodnutí a to: Kr I 289/13 ze dne 14. listopadu 1913 (öst. Zeitschrift für Strafrecht V. č. 517), kde vynesen byl osvobozující výrok, ježto zaměstnavatel k výplatě mzdy potřebné peníze si musel vypůjčiti, takže na nemocenské příspěvky sražené částky si přivlastniti nemohl, poněvadž v jejich držbě nebyl, a státním zastupitelstvím zmateční stížnost podána nebyla, takže se stal již výrok soudu prvé stolice pravoplatným;

a pak zmiňuje se o této otázce takřka mimochodem ještě rozhodnutí Nejvyššího soudního dvoru vídeňského ze dne 23. ledna 1915, Kr I 584/14 (úř. sb. 4230) poukazujíc k tomu, že přednes zmateční stížnosti, jakoby pachatel vůbec nebyl disponoval s penězi srážkám odpovídajícími, odporuje opačným zjištěním rozsudkovým, a že ostatně takové tvrzení nelze vůbec v soulad uvésti se skutečností, že stěžovatel po dobu osmi let, po kterou se zpronevěry dály, vynaložil ku provozování svého obchodu a k vydržování domácnosti mnohem vyšší částky, než činí částky zpronevěřené.

Že by však takový způsob hájení se obžalovaných se byl již v dřívějších létech před novelisací zákona o nemocenském pojištění stal typickým; že by snad následkem toho bylo došlo k nápadnému počtu výroků osvobozujících, i nejvyšším soudem potvrzených, a že by následkem takového zjevu se byla vyskytla nutnost nápravy rozšířením fikce svěření i na případy pouhé účetní srážky příspěvků, seznati nelze.

Ani důvodová zpráva k zákonu ze dne 15. května 1919, čís. 268 sb. z. a n., ani těsnopisecké zprávy o schůzích Národního shromáždění neposkytují opory pro takový širší výklad ustanovení článku XV. a je zajisté nejpádnějším důvodem pro přímou nemožnost takového výkladu úvaha, že přece po novelisaci zákona o okresních nemocenských pokladnách zákonem ze dne 15. května 1919, čís. 268 sb. z. a n. i nadále zůstala nedotčena a platná ustanovení § 121 živnostenského řádu o nemocenských pokladnách společenstevních skoro po celá dvě léta — viz čl. I. § 58 odst. druhý a čl. IV. zákona ze dne 22. prosince 1920, čís. 689 sb. z. a n., jimiž teprve zrušena byla, — takže by případným stanovením fikce svěření pouhou srážkou účetní vlastně místo, aby dosavadní nestejnost mezi oběma druhy nemocenských pokladen novelisací, jak to přece bylo tendencí zákona, byla odstraněna, zákonem samým stvořena byla nová nesrovnalost a to nyní zase na úkor společenstevních pokladen, ježto by podle takové širší fikce ovšem pro okresní nemocenské pokladny byly platily příspěvky za svěřené již od okamžiku srážky účetní, pro veškeré ostatní pokladny, na něž se vztahovala ustanovení § 121 živnostenského řádu, podle pravidelného výkladu pojmu svěření však pouze potud, pokud příslušné částky v okamžiku srážky skutečně v moci zaměstnavatelově byly; nelze přece zákonodárci imputovati, že by do této praxe místo jednotnosti byl vnášel novelisací zákona nový zmatek.

Avšak i doslov zákona svědčí proti takovému širšímu výkladu. Článek XV. mluví o »statku« svěřeném; výraz »statek« jasně poukazuje k tomu, že zákon měl na mysli srážky »efektivně«, nikoliv jen »účetně« provedené; i podle obecné mluvy spojuje se přece s výrazem »statek« vždy představa určitého, tu jsoucího předmětu a nikoli jakéhosi imaginérního útvaru, zračícího se v případě, o nějž tu jde, prý v »účetní« srážce.

Bylo-li by bývalo v intenci zákona, stanoviti takovou fikci širší, zajisté zcela neobvyklou, muselo by to v zákoně dojíti jasného pro laika jakož i právníka srozumitelného výrazu, neboť nelze tu přece přehlédnouti, že by taková fikce nastavšího svěření okamžikem ústně sdělené neb účetně, nikoli však fakticky provedené srážky nejen se příčila obvyklému laickému vnímání pojmu »svěření určitého statku«, nýbrž i vybočovala z celého systému trestního práva o podstatě svěření a zpronevěření; předpokládáť se v tomto směru, aby tu byla u r č i t á v ě c, jež přímo nebo prohlášením (§ 428 obč. zák.) předána byla někomu za tím účelem, aby ji v určitou dobu zase vrátil aneb s ní jiným, svěřitelem určeným způsobem nakládal.

Měl-li v případě, o nějž tu jde, zaměstnavatel v době výplaty po ruce hotové prostředky, vystačující pouze k částečnému neb úplnému zapravení č i s t é m z d y, nikoli i ku krytí nemocenských příspěvků, nemůže mu nikým býti nic svěřeno, protože tu není statku ku svěření nevyhnutelně potřebného, a zaměstnavatel ničeho zpronevěřiti, poněvadž mu ničeho svěřeno nebylo a býti nemohlo.

Prohlačuje-li zaměstnavatel přes to při výplatě mzdy vůči svému zaměstnanci, že mu srazil nemocenský příspěvek;

provádí-li případně takové srážky účetnicky ve svých knihách neb záznamech — pokud takových vůbec má —

jsou úkony takové s právnického hlediska pro vznik poměru svěření bezvýznamny, neboť pro nedostatek vhodného předmětu nemohla jimi nikdy nahražena býti pro zpronevěru podle trestního zákona nezbytná náležitost odevzdání u r č i t é věci do uschování osoby jiné.

Nabude-li zaměstnavatel dodatečně prostředků ku hrazení nemocenských příspěvků dostačitelných, stíhá ho přirozeně o b l i g a t o r n í povinnost, závazku svému dostáti, nikterak nemůže však tím oživnouti takřka samočinně závazek v ě č n ý, jak jej předpokládá skutková povaha zpronevěření podle §§ 183 a 461 tr. zák.

Nesplnění tohoto o b l i g a t o r n í h o závazku však samo o sobě trestem ohroženo není, neboť jest našemu trestnímu zákonu cizí instituce vymáhati obligatorní závazky na dlužníku uvězněním jeho z trestu. Stejně nelze ze zákona vyvozovati pro zaměstnavatele jakousi povinnost, aby z peněz dodatečně nabytých snad přede všemi jinými výdaji kteréhokoliv druhu v prvé řadě odváděl učiněné srážce odpovídající hotovost nemocenské pokladně nebo pro ni uschovával; neboť takového přednostního práva pokladny zákon nestanoví. Dle celého stavu věci jest zjevno, že by zákonodárce, kdyby se mu bylo jednalo o stanovení tak dalekosáhlé, ze systému dnešního trestního práva naprosto vybočující fikce, myšlenku takovou byl projevil způsobem každou pochybnost vylučujícím a obzvlášť i srozumitelným pro široký okruh dotčených osob — zaměstnavatelů — právě s ohledem na vážné jim hrozící následky.

Nutno proto ustanovení článku XV. cit. zákona, tvořící v podstatě jistou obdobu ku dřívějšímu — zrušenému — druhému odstavci § 183 tr. zák., podle něhož věci věřitelem zabavené a v uschování dlužníka ponechané bylo pokládati za statek jemu svěřený — vykládati v ten smysl, že se nemění ničeho na základním pojmu svěření, předpokládajícím, aby tu byl v rozhodné době v okamžiku, kdy se děje výplata mzdy (služného) a současně srážka na nemocenské příspěvky — f a k t i c k y statek — peníz — v detenci neb k disposici osoby — zaměstnavatele — pro nějž má býti nadále statkem svěřeným;

a že zákonem fingována býti měla vůle svěřitelova, že se statek, — peníz — nalézající se již v detenci zaměstnavatelově a příslušející vlastně jemu z titulu postižního práva v § 36 zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. o pojištění dělníků stanoveného, ponechává nadále v jeho detenci za tím účelem, aby s ním určitým způsobem naložil, totiž nemocenské pokladně jej řádně odvedl.

Bylo by ještě řešiti otázku, kdo jest oním svěřitelem, zda zaměstnanec, jemuž se nemocenský příspěvek ze mzdy sráží, nebo okresní nemocenská pokladna, pro niž je srážen. Řešení této otázky nemá sice významu pro rozhodnutí otázky, plenárnímu senátu k řešení předložené, má však velkou důležitost pro jiné otázky zpronevěry se týkající (na př. kompensace) a proto se jí plenární senát též zabýval. Zákon ze dne 15. května 1919, čís. 268 sb. z. a n. v článku XV. praví: »Příspěvky, jež zaměstnavatel srazil zaměstnanci ze mzdy neb služného, jsou statkem zaměstnavateli svěřeným.« Stanoví tu fikci svěření, nestanoví však, kdo jest fiktivním svěřitelem. Opory pro řešení této otázky neposkytují ani důvodová zpráva k zákonu ani těsnopisecký protokol, nezabývala se jí dosud ani judikatura ani nauka; dlužno ji řešiti z doslovu a účelu zákona, jak se podává z jednotlivých jeho ustanovení, cestou logických úvah.

Pojem »svěření« nezbytně předpokládá určitý právní poměr mezi svěřitelem a osobou, které svěřitel předává věc v detenci za určitým účelem. Touto osobou jest v případě zpronevěry nemocenských příspěvků zcela nepochybně zaměstnavatel, kterému jsou podle fikce zákona ze mzdy sražené nemocenské příspěvky svěřeny, svěřitelem může býti buď zaměstnanec nebo pokladna.

Nemocenské pojištění dělníků pro případ nemoci jest obligatorní; všechny osoby v zákoně uvedené (§ 1 a násl. zák. čís. 33/1888 a čl. I. zák. čís. 268/19) jsou podrobeny pojištění a stávají se členy okresní nemocenské pokladny, v jejímž obvodu jsou zaměstnány, nejsou-li pojištěny u některé z ostatních pokladen v § 11 zák. čís. 33/88 uvedených. Zaměstnanci (členové) mají nárok na nemocenskou podporu v rozsahu určeném v §§ 6. a násl. zák. čís. 33/88 ve znění článku II. zák. čís. 268/19. Zaměstnavatel jest podle § 33 zák. čís. 33/88 povinen zapravovati pokladně sám celé příspěvky, ať již použije postižního práva § 36 čili nic, jest po případě povinen platiti příspěvky i za zaměstnance propuštěné nebo vystouplé (§ 31 zákona).

Pokladna nemůže příspěvky ukládati (předpisovati) zaměstnancům ani od nich je požadovati (vymáhati), povinnost pokladně je zapravovati má jedině zaměstnavatel, odvádí je z vlastních prostředků a jest pouze oprávněn po vykonaném placení (§ 36 odst. 1) strhnouti si je (částečně) ze mzdy; nárok zaměstnanců na nemocenskou podporu nijak není závislým na tom, zapravil-li zaměstnavatel na ně připadající příspěvky čili nic, jeho prodlení nemůže zaměstnancům nijak škoditi.

Mezi zaměstnancem (dělníkem) a pokladnou není ohledně nemocenských příspěvků vůbec žádného právního poměru, dělníci ničeho pokladně nedluhují, třebas zaměstnavatel jim strhl ze mzdy částky na nemocenské pojištění, aniž příspěvky sám zapravil, pokladna nemůže od nich ničeho požadovati ani vymáhati; není proto důvodu, proč by něco zaměstnavateli dávali, aby to pokladně odváděl: chybí tu účel svěření.

Zaměstnavatel jest sám dlužníkem pokladny, což odpovídá účelu zákona, chrániti sociálně důležitý ústav nemocenských pokladen před ztrátami způsobenými bezvýsledným dobýváním nezaplacených příspěvků na nemajetných zaměstnancích. Proto podle zákona ručí pouze zaměstnavatel okresní nemocenské pokladně jako činitel hospodářsky zdatnější a dlužník k placení schopnější; okresní nemocenská pokladna jest věřitelem, zaměstnavatel dlužníkem, jest mezi nimi poměr, který před vydáním zákona z 15. května 1919, čís. 268 sb. z. a n. byl poměrem čistě obligačním; článek XV. tohoto zákona pak finguje, aby ručení zaměstnavatelovo bylo přiostřeno a postaveno pod trestní sankci, poměr »svěření« a to mezi pokladnou a zaměstnavatelem.

S hlediska čistě praktického bylo by ještě mimochodem podotknouti toto:

Podle spisů došlých Nejvyššího soudu vyskytuje se ovšem v poslední době dosti často obhajoba obžalovaných pro zpronevěry shora vytčeného rázu stíhaných, že jim právě v okamžiku výplaty mzdy peníze došly až na částku pouze k zapravení ryzí mzdy vystačující; přes tento způsob hájení se obžalovaných nelze se však obávati, že by se nemocenským pokladnám nedostalo ochrany zamýšlené článkem XV. novely o nemocenském pojištění dělníků; vždy totiž bude na soudech nalézacích, aby správnost a udržitelnost takovýchto typických obhajob podrobily náležitému zkoumání a rozumnému hodnocení; nelzeť tu zajisté za všech okolností takovýmto exotickým omluvám dáti víry, není-li správnost a pravděpodobnost jejich podepřena spolehlivými důkazy — výtahy z knih o finančním stavu podniku atd.; a zajisté nelze též vážně za to míti, že by se obchodník, jsa v peněžitých nesnázích onoho rázu, po d e l š í dobu udržoval; pokud by tu však šlo o jednání soustavné, směřující k poškození nemocenské pokladny systematickým zbavováním se všech hmotných prostředků právě v době pro úhradu ne-

mocenských příspěvků rozhodné, pak nelze přehlédnouti, že by bylo lze takovýmto rejdům učiniti přítrž i s hlediska jiných ustanovení trestního zákona — nestačí-li k tomu ustanovení §§ 183/461 — jako na příklad s hlediska §§ 197, 205 a) a 485 tr. zák. případně podle ustanovení zákona o maření exekuce.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 2482; sb. min. sprav. čís. 486.

Poznámky: 1. Dluh zaměstnavatele, dlužícího okresní nemocenské pokladně příspěvky, jest jednotný; nelze jej rozkládati na dva samostatné závazky (podle toho, co platí sám a co sráží zaměstnancům); ustanovení § 1416 obč. zák. nelze tu použíti.

V subjektivním směru vyžaduje se pachatelovo vědomí protiprávnosti jeho jednání, t. j. že protiprávně zadržuje nemocenské pokladně příspěvky jakožto statek jemu jako zaměstnavateli svěřený (sb. n. s. tr. č. 2539).

2. **»Zaměstnavatelem« (povinným odváděti okresní nemocenské pokladně nemocenské příspěvky) jest osoba, na jejíž účet jest provozován podnik nebo hospodářství** (sb. n. s. tr. č. 2554).
3. **Zaměstnavatel, jenž, ač srazil zaměstnancům příspěvky pro nemocenskou pokladnu, jich pokladně nezaplatil nebo dělníků vůbec neohlásil, dopouští se zpronevěry (§ 183 tr. zák.), nikoliv však zpronevěry úřední (§ 181 tr. zák.)** (sb. n. s. tr. č. 1499).
4. **Ke skutkové podstatě zpronevěry pojistného, sraženého zaměstnanci se mzdy podle zákona z 9. října 1924, čís. 221 ve znění zákona z 8. listopadu 1928, čís. 184 sb. z. a n. se vyžaduje, by pojistné srazil zaměstnavatel, a by si byl vědom toho, že pojišťovně protiprávně zadržuje pojistné, připadající ze mzdy zaměstnanců jako statek svěřený mu jako zaměstnavateli.**

Zaměstnavatelem, povinným odváděti nemocenské pojišťovně příspěvky, není ten, kdo zaměstnance ustanovuje nebo platí, nýbrž ten, kdo nese risiko jejich prací a služeb (§ 8 v té příčině nezměněného zák. čís. 221/1924); prokurista, účetní a pokladník veřejné společnosti není zaměstnavatelem v onom smyslu (Sb. n. s. tr. čís. 4982).

5. **Jde o prostou zpronevěru, při níž nepřicházejí v úvahu předpisy zák. čís. 221/24 a čís. 184/28, ponechal-li si zednický mistr částky, svěřené mu stavebníky (kteří prováděli stavby ve vlastní režii, avšak pod jeho firmou) jako pojistné za tím účelem, aby je odvedl nemocenské pojišťovně** (rozh. ze dne 16. května 1934, Zm II 429/33).

Čís. 11.

Ke skutkové podstatě přestupku opilství podle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství na venek veškeré znaky určitého zločinu.

(Plenární usnesení ze dne 12. dubna 1928, č. j. pres. 186/27.)

Praxe nejvyššího soudu není jednotna v otázce, zda stačí ke skutkové podstatě přestupku opilství, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství veškeré objektivní znaky určitého zločinu, či zda jest potřebí, by vykazoval veškeré znaky určitého zločinu jak po stránce objektivní, tak i subjektivní.

Rozhodnutí Kr II 368/23 čís. sb. 1586, týkající se § 85 b) tr. zák., a neuveřejněné rozhodnutí Zm II 273/25, týkající se zločinu podle § 81 tr. zák., stojí přesně a jasně na stanovisku, že k přestupku podle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství veškeré objektivní znaky určitého zločinu.

Rozhodnutí Kr II 835/21 čís. sb. 879, týkající se zločinu podle § 81 tr. zák., rozhodnutí Zm I 364/26 čís. sb. 2589, týkající se krádeže a Zm II 186/26, čís. 529 sb. min. sprav., týkající se zločinu podle §§ 83 a 85 b) tr. zák., stojí však, hlavně poslední dvě, na stanovisku, že jest nutné, má-li býti skutek vykonaný v úplném a nahodilém opilství, potrestán jako přestupek podle § 523 tr. zák., by v tomto stavu vykonaný čin vykazoval veškeré pojmové znaky zločinu, by tudíž pachatel měl i zločinnou vůli, t. j. vůli, nesoucí se k uskutečnění dotyčné skutkové podstaty, tuto vůli mu však nelze jako »zlý« úmysl přičítati proto, že si činu toho

nebyl vědom, poněvadž se mu pro úplné opilství nedostávalo způsobilosti rozpoznati čin ten jako bezprávný a zaříditi své jednání podle správného rozpoznání. Předpokladem pro odsouzení pro přestupek podle § 523 tr. zák. jest též zjištění pachatelovy vůle, náležející k subjektivní skutkové podstatě dotyčného zločinu. Není potřebí zjišťovati vědomí pachatele, že páše zločin; kdyby tu bylo ono vědomí, přicházel by v úvahu zločin.

Rozhodnutí Zm I 688/26 neobsahuje žádné zásady, nýbrž bylo jednáno o otázce té jen při poradě o použití § 290 tr. ř., jehož však nebylo použito.

Rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu — pokud byla uveřejněna v úřední sbírce — stála ponejvíce na stanovisku, že subjektivní stránka přestupku podle § 523 tr. zák. jest vyčerpána tím, že pachatel, ač mohl předvídati možnost opilosti, přece se připravil požitím lihovin ve stav, v němž si nebyl vědom svého jednání. Tak zejména rozhodnutí 3725, pak 248, 526 a 3434 I. a II., zabývající se též pathologickou opilostí. Rozhodnutí ta spatřují v tom, že se obžalovaný opil, kulpu.

Rozhodnutí 3644 (Ö. R. 12), týkající se zločinu krádeže spáchaného v opilosti s ponecháním si věci odcizené po vystřízlivění — § 201 c) tr. zák. vyžaduje, aby čin v opilosti spáchaný vykazoval zevně veškeré známky zločinu, — 3701 (Ö. R. 47), týkající se v opilosti spáchaného odcizení krávy v domnělém omylu, 3800, pojednávající též o rozdílu mezi přestupky dle § 269 a) tr. zák. a § 523 tr. zák., a 4355, týkající se zločinu dle § 81 tr. zák., spáchaného v opilosti, stojí jasně a přesně na stanovisku, že ke skutkové podstatě přestupku dle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství veškeré objektivní znaky určitého zločinu. Rozhodnutí č. 3307 stojí na stanovisku, že úplné opilství jest poruchou (Störung) vědomí, nikoliv vůle, která se opilstvím úplně neruší, spokojuje se však též pouze s objektivními známkami činu.

Rozhodnutí č. 4010, týkající se zločinu dle § 63 tr. zák., spáchaného v opilosti se zřetelem na válečnou medaili, a č. 4409, týkající se zločinu dle § 122 a) tr. zák., spáchaného v opilosti, nestojí již plně na stanovisku, že ke skutkové podstatě přestupku dle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství veškeré objektivní znaky určitého zločinu. V rozhodnutí čís. 4010 se totiž praví, že mohou býti pod ustanovení § 523 tr. zák. s hlediska § 63 tr. zák. podřaděny jen takové výroky, v kterých porušení úcty k císaři dochází výrazu objektivně jasně, jde-li však o výroky, které by porušovaly úctu k císaři jen, kdyby bylo prokazatelno, že pachatel je obmýšlel se zřetelem na osobu císařovu, tedy že takové výroky nemohou opodstatniti skutkovou podstatu § 523 tr. zák., poněvadž by zmíněná subjektivní známka odporovala stavu úplné opilosti. Rozhodnutí č. 4409 jde dále a prohlašuje, že § 2 c) tr. zák. nevylučuje úmyslné jednání nepříčetného, směřující k uskutečnění pojmových znaků trestního činu. Vyloučena jest prý jen přičítatelnost pro nedostatek možnosti určiti vůli, nebo pro nedostatek rozvahy (Einsicht) k přičítatelnosti potřebné. Dlužno prý rozeznávati mezi úmyslem zlým, protiprávním, a úmyslem v obyčejném slova smyslu; není prý právně mylným, nerozumí-li se slovem »úmyslně« zlý úmysl dle § 1 tr. zák., avšak vědomí o způsobilosti rouhání, vzbudití veřejné pohoršení, prý se nesnáší se stavem úplné opilosti.

Z těchto rozhodnutí, týkajících se pouze verbálních deliktů, neodchyluje se rozhodnutí č. 4010 od zásady, že ke skutkové podstatě přestupku dle § 523 tr. z. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství veškeré objektivní znaky určitého zločinu, naproti tomu vyslovuje se v rozhodnutí čís. 4409, byť ne zcela přesně, názor, že dlužno přihlížeti i k subjektivní stránce činu, který jen z důvodu § 2 c) tr. zák. není trestán jako zločin.

V »Oesterreichische Rechtssprechung in Strafsachen« obírá se Löffler otázkou úmyslu při přestupku dle § 523 tr. zák. a dokazuje ve svých poznámkách nesprávnost rozhodnutí č. 3644 pod č. 12 a rozhodnutí č. 3701 pod č. 47 s poukazem na to, že kdyby stačilo, aby čin spáchaný v nahodilém opilství vykazoval veškeré objektivní znaky určitého zločinu, nevyviňoval by pachatele při krádeži omyl v příčině okolnosti, zda jde o věc cizí.

Pod čís. 177 a 479 Ö. R. obírá se Löffler neuveřejněnými rozhodnutími nejvyššího soudu vídeňského Kr I 281/10, Kr IV 1451/13 a Kr II 226/13 a vytýká jim jednak kompromisnost s oběma uvedenými hledisky, jednak směšování stránky objektivní se subjektivní.

Pod čís. 433 Ö. R. uvádí Löffler neuveřejněné rozhodnutí nejvyššího soudu vídeňského Kr I 51/13, týkající se zločinu dle § 85 b) tr. zák., spáchaného v opilosti, jež se postavilo na stanovisko, že čin, jsoucí podkladem odsouzení pro přestupek dle § 523 tr. z., musí býti proveden s vědomím a vůlí, ježto by jinak nebyla naplněna skutková podstata zločinu, který jest předpokladem odsouzení pro přestupek dle § 523 tr. zák. Úplné opilství prý obsahuje zakalení nebo poruchu vědomí a vůle, avšak neruší jich úplně. Delikt dle § 523 tr. zák. jest prý obdobný s přestupkem dle § 269 a) tr. zák., kde se nedospělci nepřičítá zločinný úmysl pro nevyvinutou nebo zakalenou schopnost poznávání a vůle (wegen unentwickelten oder getrübten Erkenntnis und Willenvermögens). Rozhodnutí to, s nímž Löffler dle poznámek k čís. 433 Ö. R. úplně souhlasí, opírá se v podstatě o Löfflerův článek »Die Behandlung der in der Trunkenheit begangenen Delikte nach österreichischem Rechte« v č. 47 »Allgemeine österreichische Gerichtszeitung z r. 1906«, kde se dovozuje, že přestupek dle § 523 tr. zák. stanoví trest za kulposní opilství, že však zločin v tomto stavu spáchaný musí vykazovati též subjektivní skutkovou podstatu toho kterého zločinu. To prý nevylučuje okolnost, že podle § 2 tr. zák. čítá se opilství k důvodům zlý úmysl vylučujícím, neboť § 2 tr. zák. směšuje důvody, které vylučují zlý úmysl, protiprávnost a trestnost, s důvody, jež vylučují příčetnost, vždyť i šílenec a dítě mohou prý zločin obmýšleti.

Proti tomuto Löfflerem v uvedeném článku a v poznámkách v Ö. R. zastávanému stanovisku obrátil se profesor Stoosz v článku »Unmündige und Vollberauschte« v V. svazku časopisu »Oesterrechische Rechtssprechung in Strafsachen« str. 58 a násl., kde dovozuje, že subjektivní známkou opilosti jest — s vyloučením actio libera in causa — úmyslné nebo kulposní opití se a objektivní stav úplné opilosti, že k trestnosti jest však potřebí spáchání činu, který by se pachateli mimo tento stav přičítal jako zločin, že úplná opilost jest těžké pomatení smyslů, kde si pachatel svého jednání není vědom, že tudíž § 523 tr. zák. úplně vylučuje zločinný úmysl, že pachatel v takovém stavu nemůže se jako příčetný rozmysliti a rozhodnouti (bedenken und beschliessen), a že, kdyby opilý měl uskutečniti objektivní a subjektivní podstatu, musil by si býti svého jednání vědom a nemohl by býti nepříčetným. Důsledkem toho vyžaduje prý § 523 tr. zák. jako podmínku trestnosti opilosti pouze čin pokud se týče jednání, vykazující objektivní, t. j. vnější známky zločinu (str. 69—73).

V témže článku dokazuje pak Stoosz úplnou rozdílnost přestupků podle §§ 269 a) a 523 tr. zák.

Pokud se týče ostatní literatury, jest uvésti toto:

Karl Stoosz v »Lehrbuch des österreichischen Strafrechtes« z r. 1913, str. 474 vyžaduje pouze zevní stránku zlého činu.

Kommentar zum österreichischen Strafrecht z r. 1927, vydávaný Dr. Altmannem, Jakobem, Höplerem, Lohsingem a Magrem, praví na str. 44, že opilost se tresce jako přestupek, jestliže se opilý dopustí činu, který se objektivně jeví býti zločinem.

Kalab »Nástin přednášek o trestním právu hmotném« uvádí na str. 36, že spáchání trestného činu (zločinu) jest objektivní podmínkou trestnosti a že nezáleží na tom, zda pachatel ve stavu opilství si byl vědom trestnosti svého jednání čili nic.

Lammasch »Grundriss des Strafrechtes« 4. vydání, str. 26, vyžaduje k trestnosti podle § 523 tr. z. »zločinný výsledek«, což nasvědčuje tomu, že se spokojuje pouze zevními znaky zločinu.

Herbst »Handbuch des österreichischen Strafrechtes« z r. 1876, str. 255, uvádí, že se tresce opilství, v němž byl spáchán čin, který by jinak tvořil zločin. Zda tímto činem má býti naplněna též subjektivní stránka zločinu, o tom se Herbst nevyslovuje.

Janka »Das österreichische Strafrecht« z r. 1890, str. 89, spatřuje v činu, spáchaném v nahodilém opilství, kulposní jednání a praví, že rakouský trestní zákon jde dále a že tresce opilství, když v něm byl spáchán čin, jenž by jinak zakládal zločin.

Dr. Eduard Liszt »Vorlesungen über die allgemeine Lehren des materiellen Strafrechtes« str. 121, prohlašuje přestupek dle § 523 tr. zák. za delikt sui generis, kterým se trestá opilství a který vyžaduje jen čin, který by o sobě byl

zločinem v užším slova smyslu. Že by měl míti tento čin i subjektivní známky zločinu, nepraví.

Finger »Das Strafrecht« z r. 1912, str. 313, uvádí, že stylisace § 236 a § 523 tr. zák. připouští různý výklad (ist nicht eindeutig), že spáchání zločinu jest objektivním předpokladem potrestání pro opilost, že dlužno zjistiti, zda se pachatel dopustil činu, který by se mu krom opilství přičítal jako zločin. Tím se soudci ukládá nerozluštitelná úloha, ježto k objektivní skutkové podstatě určitého činu patří též moment vůle; objektivní skutková podstata nevyčerpává se v zevních událostech.

Prušák »Rakouské právo trestní, část všeobecná« str. 75, vyžaduje vůli zločinnou, kterou však vzhledem k § 2 c) tr. zák. nelze pachateli přičítati jako zlý úmysl.

Mířička »Trestní právo hmotné« — litografované přednášky, všeobecná část, str. 32 — žádá ke skutkové podstatě § 523 tr. zák., by tu byly v příčině činu v opilosti spáchaného i subjektivní skutkové znaky zločinu, zejména úmysl, jinak prý by byl trestným i ten, kdo omylem v opilosti vzal místo vlastní věci cizí věc v ceně větší než 200 Kč, a žádá dále, by opilost byla zaviněná.

Theodor Rittler »Grundriss des österreichischen Strafrechtes von Lammasch« na str. 87—88 sdílí stanovisko Löfflerovo, avšak podle předmluvy str. VI. Rittler výslovně uvádí, že ona stať není dílem Lammaschovým, nýbrž že jest jeho — Rittlerovým — doplňkem.

Náš trestní zákon ze dne 27. května 1852 jest podle uvozovacího patentu pouze poněkud pozměněným a doplněným trestním zákonem ze dne 3. září 1803 a dlužno proto při výkladu § 2 c) a § 523 tr. zák. přihlédnouti též ke stylisaci tohoto zákona a ke komentátorům Jennullovi a Kudlerovi, kteří stáli u jeho kolébky.

§ 2 c) tr. zák. z r. 1803 má stejné znění jako § 2 c) tr. zák. z r. 1852 až na to, že tam nejsou citovány §§ 236 a 523 tr. zák.

§ 3 téhož zákona o těžkých policejních přestupcích má stejné znění jako § 236 nyní platného trestního zákona.

§ 267 zákona z r. 1803 o těžkých policejních přestupcích zní rovněž stejně jako § 523 našeho trestního zákona, až na to, že se tam necituje § 236 tr. zák.

Jennull »Das österreichische Kriminalrecht« na str. 139 praví: »V druhém případě — t. j. kde pachatel svou opilost zavinil — nemůže sice podle svého obsahu (dem Inhalte nach) zločinný čin býti přičítán jako zločin, poněvadž si za tohoto stavu pachatel svého činu nebyl vědom a před tím jeho úmysl k tomu nesměřoval; avšak přece zasluhuje lehkomyslná opilost sama, když vede k takovým činům, potrestání podle § 267, II. díl tr. zák.

Kudler »Erklärung des I. Abschnittes des Strafgesetzes über schwere Polizeiübertretungen« 6. vydání z r. 1850 zabývá se touto otázkou na str. 45 a násl. a 405 a násl. a praví na str. 46, že se přičítá pachateli, jedná-li v úplné a nahodilé opilosti, ne čin objektivně zločinný, nýbrž opilost. Za úplné opilství prohlašuje stav, kde je použití sil rozumových a smyslových zrušeno (aufgehoben). Na str. 406 požaduje tím větší trest za opilství, čím horší následky mělo libovolné (willkürliche) jednání pro jiné.

Jak plyne z toho, co uvedeno, jest literatura svorna v tom, že § 523 tr. zák. tresce opilství přivozené buď úmyslně — ovšem bez ohledu na čin v něm spáchaný — nebo kulposně, nikoli však čin v opilství spáchaný, který by se pachateli krom opilství přičítal za zločin.

Též judikatura — až na rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně Zm I 364/26 a Zm II 136/26 — stojí na tomto stanovisku, které ostatně odpovídá i marginálním rubrikám §§ 523 a 524 tr. zák. »trest za opilství« a »trest za zastaralé opilství«.

K rozluštění otázky dané plenárnímu senátu, jest nutno předeslati, že podle § 1 tr. zák. za úmyslný dlužno považovati čin, při němž pachatel výsledek si představil, jej na mysli měl, a jej chtěl, t. j. proň se rozhodl. Mimo tento přímý úmysl uvádí § 1 tr. zák. ještě další složitější formy úmyslu, totiž když pachatel úmyslně předsevezme neb opomene něco, z čehož to, co povstalo, obyčejně povstává neb alespoň snadno postati může. Zákon pak označuje takový úmysl za zlý, jestliže to,

co pachatel chtěl, ač si výsledek toho představoval nebo představiti mohl, bylo zlem spojeným se zločinem, t. j. činem zákonem zapovězeným.

Aniž je třeba blíže se zabývati teoretickým výkladem § 1 tr. zák. a hlavně povahou úmyslu přímého a nepřímého a eventuálního, pojmy v teorii dosti spornými, — přece lze dospěti podle toho, co uvedeno, k tomu:

1. že § 1 tr. zák. vyslovuje jasně slovy »woraus das Uebel, welches dadurch entstanden ist, gemeiniglich erfolgt oder doch leicht erfolgen kann« zásadu výsledečnosti jednání, která pak se táhne celým trestním zákonem, činíc trest za vinu i kulpu závislým na velikosti a tíži výsledku činu neb opomenutí,

2. že při pojmu úmyslu zákon zdůrazňuje jednak pojem představy nebo její možnosti (»das Uebel..... geradezu bedacht — das Uebel..... gemeiniglich erfolgt oder doch leicht erfolgen kann«), jednak i pojem vůle (beschlossen).

Jest tudíž zlý úmysl pojmem psychologicky složitějším.

V § 2 tr. zák. jsou uvedeny důvody vylučující zlý úmysl a dlužno připustiti, že stylisace jeho není příliš vhodnou, neboť se v něm uvádějí okolnosti vinu pro poruchu mysli nebo dočasné porušení vědomí pachatelova vylučující (§ 2 a—c) tr. zák.) zároveň s důvody jinými (§ 2 d—g) tr. zák.), pro které se zločin nepřičítá nebo vylučuje.

Z této stylisace nelze však dovozovati obdobnost přestupku podle § 269 a) tr. zák. a podle § 523 tr. zák., neboť ze stylisace a doslovu §§ 2 d), 237, 269 a) tr. zák. jasně plyne, že se tresce č i n a že se tudíž vyžaduje k potrestání pro přestupek podle § 269 a) tr. zák. naplnění nejen objektivní, nýbrž i subjektivní skutkové stránky toho kterého zločinu (strafbare Handungen, welche nach ihrer Eigenschaft Verbrechen wären), a že čin ten nepřičítá se jako zločin jen pro nedospělost pachatelovu.

Jak již uvedeno, § 523 tresce opilství, nikoli však zločin v něm spáchaný.

Vychází-li se z těchto hledisek, dlužno přisvědčiti k názoru, že ke skutkové podstatě přestupku podle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství na venek veškery znaky určitého zločinu.

Než bude přistoupeno k bližšímu odůvodnění tohoto názoru, dlužno se obírati tím, co uvádějí jeho odpůrci na odůvodněnou svého mínění, že musí býti naplněna též subjektivní podstata zločinu, jsoucího předpokladem pro potrestání podle § 523 tr. zák.

Löffler vytýká, že zásada, že pro opilství má býti potrestán již ten, jenž vykoná čin, vykazující pouhé objektivní známky zločinu, mohla by vésti při strohém provádění k dosti krutým důsledkům, a poukazuje (rovněž Mířička a Prušák) zejména na to, že za krádež by se musilo považovati jednání, kde pachatel v domnění, že jde o jeho vlastní věc, přisvojil by si věc cizí. Vytýká tudíž, že by byl trestán ten, kdo jednaje v omylu věcném, nedopouští se trestného činu.

Omyl jest nedostatek správné představy (Bedenken), totiž nesouhlas představy se skutečností. Omyl jest v podstatě chybným úsudkem, a předpokládá tudíž možnost činnosti úsudečné; tam, kde tato je vyloučena, nelze mluviti o omylu. Úplné opilství vylučuje nebo zmenšuje ve značné míře, jak i Löffler připouští, úsudečnou činnost. Zákon v § 2 c) pak praví, že pachatel, jemuž čin nemá býti přičítán pro opilství, musí se ocitati v takovém úplném opilství, v němž si není svého činu vědom. Důsledkem toho není možno mluviti u opilého o omylu v pravém slova smyslu; mohlo by se nejvýše mluviti o tom, že omyl byl opilosti zaviněn, že člověk, jenž by se třeba jinak nebyl býval mýlil, zmýlil se následkem opilosti, ale i tehdy jest jasno, že zapříčinil čin v opilosti spáchaný.

Poškozený neuvažuje, zda mu bylo způsobeno zlo, — které zevně se jeví býti zločinem, — úmyslně či neúmyslně, neb jaký byl úmysl pachatelův. Poškozený kvalifikuje čin podle zevních, proň hmatatelných následků a pociťuje jej jako zákonem zapovězený zásah do své právní sféry. Podle toho, co postihlo poškozeného, tedy dle výsledku dlužno posuzovati čin a jeho trestnost. Opilý způsobil zlo a jest proto pro opilost trestný. Úplně opilý, jenž si není vědom svého jednání, nemůže se, jak plyne již z povahy jeho duševního stavu a z pojmu úplné opilosti, omylem vůbec hájiti, vždyť si nemohl býti svého jednání vědom a omyl předpokládá vědomí.

Löffler uvádí pro své mínění ještě jiné případy: opilý zakopne, upadne, zamáčkne dítě nebo rozbije drahocennou věc. Než tu stačí poukázati na to, že zakopnutí a pád nejsou prostředky, které by již zevně se jevily jako činy, jimiž se přivozuje zabití člověka nebo poškození věci. Zakopnutí a pád nejsou nikterak výrazem nějaké vůle i u člověka střízlivého, nýbrž jsou to skutečnosti, které i zevně se jeví nahodilými, a schází tedy o b j e k t i v n í podstata.

Jennull na str. 139 prohlašuje za úplné opilství stav, kde užívání rozumu a smyslů jest nemožným. Podobně Kudler na str. 46 prohlašuje opilství za stav, kde užívání rozumu a smyslů jest zastaveno »gehemmt«. Kdyby se mělo požadovati ke skutkové podstatě přestupku podle § 523 tr. zák., aby čin v opilství spáchaný, jsoucí předpokladem trestnosti, vykazoval též subjektivní známky zločinu, stalo by se používání § 523 tr. zák. téměř nemožným. Máme-li na zřeteli, co zákon a jeho komentátoři považují za stav úplné opilosti, tedy by soudce nemohl nikdy dospěti k přesvědčení, že pachatel měl — hlavně při kvalifikovaném zločinném úmyslu — možnost obsáhnouti svými smysly celý skutkový děj. To by vedlo k velkým nesrovnalostem. Tak na příklad úplně opilý pachatel hodil by kamenem po šoférovi rychle jedoucího automobilu a jeho jednání by mělo v zápětí poranění šoféra na ruce, puštění volantu, převrhnutí automobilu a smrt osob v automobilu jedoucích. V tomto případě bylo by sotva možno, vycházejíc z pravé podstaty úplné opilosti, obžalovanému dokázati vědomí, že ohrožuje život lidí, a jeho čin by zůstal pak beztrestný; naproti tomu by byl potrestán pro přečin dle § 335 tr. zák. šofér, jenž, sednuv opilý k volantu, přivodil pro svou opilost těžké poranění nějaké osoby. Tyto nesrovnalosti by odporovaly přímo duchu i smyslu zákona a byly by jen důsledkem mínění, zastávaného Löfflerem, které jest v praxi neproveditelným a odporuje doslovu zákona a úmyslu zákonodárcovu.

K bližšímu odůvodnění názoru, že ke skutkové podstatě přestupku dle § 523 tr. zák. stačí, vykazuje-li čin spáchaný v nahodilém opilství na venek veškeré znaky určitého zločinu, uvádí se ještě toto:

Ač dlužno trestní zákon v neprospěch pachatelův vykládati způsobem omezujícím, pokud možno jen z doslovu zákona, přece lze výklad jednotlivých ustanovení považovati za správný jen tehdy, souhlasí-li s úmyslem a vůlí, na něž lze souditi ze zákona jakožto celku; smysl jednotlivých ustanovení určuje se celkem zákona a postavením (Stellung) jednotlivého ustanovení, které zaujímá v systemu (Finger: »Strafrecht« z r. 1912, I., str. 258). Má tudíž vliv na výklad zákona i historický vývin a nazírání zákonodárce na ten který trestný skutek.

»Grundriss des österreichischen Strafrechtes«, zpracovaný podle Lammasche Rittlerem, praví, že novější směr v příčině výkladu učí, že soudce při výkladu zákona nemá se pouze tázati, co zákonodárce skutečně chtěl, nýbrž co mohl rozumně chtíti. Z toho plyne důsledek, že zajisté zákonodárce neobmýšlel, co by bylo v praxi skoro neproveditelným, a co by, jak Finger správně dovozuje, soudce stavělo před úlohu těžko řešitelnou a nazíráni prostých lidí nepochopitelnou. Náš trestní zákon jest založen na Feuerbachově teorii tak zvaného psychologického donucení (Jennull: Das österreichische Kriminalrecht, str. 4, 8, 13, 19). Předmětem zločinu jest právní řád. Zločin porušuje právním řádem chráněné zájmy lidské společnosti a státu a právní statky jednotlivců. Účelem trestního práva jest zabrániti tomu porušování. Chrání se tudíž i podle našeho trestního zákona právní sféra společnosti, státu, náboženských společností atd., nebo jednotlivých členů této společnosti proti zvůli. Jen v několika málo případech chrání se výjimečně i zájem pachatelův, na př. §§ 338, 386 tr. zák. Rovněž § 524 tr. zák. stíhá zastaralé opilství i v zájmu pachatelů, kteří pracují na střechách a lešení. Bylo by nemyslitelným, že by zákon, jenž chrání v § 524 tr. zák. i zájem opilcův, nemínil chrániti co nejvydatněji společnost proti nebezpečím vznikajícím jí z opilosti. Tomu by tak bylo, kdyby žádal pro trestnost opilosti, aby čin v ní spáchaný, jako zločin se jevící, musil naplňovati též subjektivní náležitosti zločinu. Že úmysl zákonodárcův nebyl takový, tomu nasvědčují uvedené vývody Jennullovy a Kudlerovy, které obsahují právní a filosofické názory tvůrců trestního zákona z roku 1803 a 1852. Názoru tomu nasvědčuje také již uvedená, v našem trestním zákoně se jevící snaha trestati podle výsledku činu. Tato snaha vychází zřejmě najevo z toho, že §em 523 tr. zák. promíjí se potrestání pro opilost, byl-li v opilosti spáchán čin,

tvořící skutkovou podstatu přečinu neb přestupku, tedy zla menšího, k němuž rovněž jako ke zločinu často se vyhledává těchže subjektivních náležitostí. Kdyby byl zákon požadoval subjektivní náležitosti zločinu, jsoucího podkladem potrestání pro opilství, nebyl by zajisté vypustil z potrestání i tyto případy. Zákon slovy § 236 tr. zák. »die sonst Verbrechen sind« mínil naznačiti jen velikost zla pocházejícího z činu opilcova, tedy jaksi objektivní měřítko trestnosti. Kudler praví na str. 406 svého komentáře výslovně »ist überdies die Uebeltat grässlicher Art, d. i. geeignet einen hohen Grad des sinnlichen Abscheues zu erwecken ....., dann folgt die Gesetzgebung gewissermassen nur der strenge Ahndung fordernden Stimme des Publikums, wenn sie die Trunkenheit mit vorzüglicher Strenge bestraft«.

Jak bylo již podotčeno, nejdůležitější součástí výkladu trestních zákonů jest slovný výklad zákona. V tomto případě přichází v úvahu slovný výklad §§ 2 c), 236 a 523 tr. zák., jež dlužno považovati za celek, ježto jeden na druhý odkazuje. Všechna tato ustanovení mluví jen o činu (Handlung), tedy o zevní stránce lidského jednání. Slov »Handlung« a »handelt« užívá trestní zákon tam, kde nelze určité činění ke skutkové podstatě nutné konkretisovati, kde k témuž cíli vedou různá jednání, na př. při zločinech podle §§ 87, 152 tr. zák. atd., nebo kde zákon uvádí normy povšechné, na př. § 8 tr. zák. Zákon však vždy slov těch (»Handlung« a »handelt«) užívá jen k označení zevnější činnosti, což vychází z toho, že k vyznačení subjektivní stránky doplňuje slova ta slovy »aus Bosheit« (§ 87 tr. zák.) nebo »in der Absicht« (§§ 134, 152 tr. zák.) neb »um« (§ 81 tr. zák.), neb »absichtlich« (§ 144 tr. zák.), neb »der Bösgesinnte« (§ 8 tr. zák.). Již z toho vychází najevo, že §§ 236 a 523 tr. zák. mají na mysli pouze jednání, která n a v e n e k tvoří skutkovou podstatu zločinu a která jsou pociťována jako zločin tím, jenž činem tím byl postižen. Avšak hlavní důraz dlužno klásti na slovný výklad § 2 c) tr. zák. a to na slova »in welcher der Täter sich seiner Handlung nicht bewusst war«, která se vztahují jak na opilství (Berauschung) tak i na jiné pomatení smyslů (Sinnenverwirrung). Těmi slovy zákon vyjadřuje, že duševní funkce, totiž představa (Bedenken) a vůle (beschliessen), jsou buď úplně zrušeny nebo ve značné míře seslabeny. Z toho dlužno usuzovati, že zákon mínil slovy těmi naprosto vyloučiti zlý úmysl v jeho psychologickém smyslu, neboť kdo jest ve stavu pominutí smyslů, jemuž zákon klade zcela na roveň úplnou opilost, nemůže býti schopen tak složitého duševního pochodu, jaký se požaduje k subjektivní podstatě zločinu. Slova § 236 tr. zák. »sonst Verbrechen sind« dlužno vykládati jen v souvislosti s §em 2 c) tr. zák., na nějž též § 523 tr. zák. poukazuje. § 2 c) tr. zák. však vylučuje zlý úmysl a z poukazu naň a ze slov »Handlungen« dlužno míti za to, že § 523 tr. zák. slovem »sonst« a poukazem na § 2 c) tr. zák. míní vysloviti a vyslovuje, že k činu, který jest podkladem odsouzení pro přestupek podle § 523 tr. zák., stačí objektivní skutková podstata tohoto činu, jevícího se z e v n ě jako zločin.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 3145; sb. min. sprav. čís. 587.

P o z n á m k y: 1. Nahodilé opilství podle § 523 tr. zák. je pachatelem zaviněno již tenkrát, připravil-li se v tento stav vědomým požitím alkoholických nápojů. Nevyhledává se, by skutek, spáchaný v nahodilém zaviněném opilství jevil též znaky subjektivní podstaty onoho zločinu (Sb. n. s. tr. č. 3572).

2. Zákon stíhá za přestupek opilství činy, které, provázeny úmyslem podle § 1 tr. zák., byly by zločinem, při nichž však složitější duševní pochody, pro zločinný úmysl nevyhnutelné, jsou pro úplné opilství pachatelovo vyloučeny.

Otázka, zda pachatel měl vůli ohroziti statky v § 85 b) tr. zák. uvedené, patří ke stránce subjektivní, již soud nemusel zjišťovati v jednotlivých jejich složkách, jakmile, zjistiv úplné opilství pachatelovo, posuzoval jeho činnost jen s hlediska přestupku § 523 tr. zák. (Sb. n. s. tr. čís. 4162).

3. Stav úplného opilství nelze vykládati ve smyslu obvyklém, jako by muselo jíti o toho, kdo je pro opilost zcela beze smyslů, jehož veškerá duševní činnost je odstraněna, nýbrž jest zákonný znak »úplného opilství, v němž si pachatel svého činu nebyl vědom«, pojímati ve smyslu právnickopsychologickém, tedy tak, že pachatel byl zbaven schopnosti, uvážiti náležitě a správně význam a dosah svého činění, jinými slovy, rozpoznati protiprávnost svého skutku.

Stav úplného opilství nepředpokládá nutně úplné zrušení, nýbrž stačí i zkalení pachatelova vědomí o skutkových okolnostech, za kterých jedná, a o protiprávních následcích, které nastanou z jednání, k němuž ho pohánějí pudy v jeho mysli se zrodivší.

Spolehlivým předpokladem příčetnosti nemusí býti, že opilý delší kus cesty běžel, ani, že poznal strážníky jako takové.

Nemožnost upamatovati se na to, co se za opilosti sběhlo, nasvědčuje stavu bezvědomí.

I opilost, jež o sobě nezakládá ještě nepříčetnost, může se, přistoupí-li k ní afekt, vystupňovati tak, že vylučuje příčetnost.

Množství vypitých lihovin a jejich účinek nejsou vždy v přímém poměru (Sb. n. s. tr. čís. 4176).

4. S hlediska § 523 tr. zák. nezáleží na tom, zda bylo k uvedení pachatele ve stav úplné opilosti zapotřebí více či méně lihových nápojů, najmě, že stačilo menší jich množství, an jest pachatel z důvodu zvláštního zdravotního stavu (nervové nemoci) méně odolný k účinkům alkoholu na jeho vědomí.

Tak zv. pathologická opilost, nastávající obnormální reakcí na požití alkoholu a záležející v tom, že zbavení příčetnosti nastává již při požití poměrně nepatrného množství alkoholu, vylučovala by zodpovědnost opilé osoby za stav opilosti jen, kdyby stav ten nastal bez jejího zavinění, najmě kdyby o této své abnormální reaktivnosti na požití alkoholu v době činu nebyla ještě věděla (Sb. n. s. tr. čís. 4388).

5. Znal-li pachatel již před činem svou abnormální reaktivnost na požití alkoholu a přes to, poživ ho (ve značném množství), připravil se — třebaže jen z lehkomyslnosti — ve stav úplného opilství, v němž pak spáchal čin, vykazující na venek veškeré znaky zločinu, odpovídá za přestupek podle § 523 tr. zák. (Sb. n. s. tr. čís. 4426).

6. Opilost je stavem vylučujícím zlý úmysl jen, je-li provázena ztrátou pachatelova vědomí o činu nebo takovým jeho zkalením, v němž pachatel nepostřehuje buď vůbec neb aspoň úplně a správně skutkové okolnosti, za nichž jedná, a nemá správné představy o tom, k jakému výsledku směřuje jeho čin (Sb. n. s. tr. čís. 4912).

7. Ke skutkové podstatě přestupku podle § 523 tr. zák. stačí jednání, vykazující na venek (objektivně) znaky určitého zločinu; stav úplného opilství ve smyslu § 2 c) tr. zák., jež zákon staví na roveň pomatení smyslů, předpokládá vzhledem k požadavku, že pachatel si musí nebýti vědom svého jednání, že duševní funkce, a to představa i vůle (§ 1 tr. zák.) jsou buď úplně zrušeny nebo ve značné míře seslabeny (rozh. ze dne 24. dubna 1934, Zm I 704/32).

Čís. 12.

Byl-li na zmateční stížnost podanou (jen) ve prospěch obžalovaného, zrušen rozsudek prvého soudu a po novém hlavním přelíčení vynesen v prvé stolici rozsudek nový, může jím obžalovanému bez porušení zákazu reformace in peius uložen býti trest přísnější než v původním zrušeném rozsudku, jestliže tento byl napaden též v neprospěch obžalovaného odvoláním formálně bezvadným.

(Plenární rozhodnutí ze dne 29. října 1928, Pres. 1490/26.)

V rozhodnutí nejvyššího jako zrušovacího soudu ze 16. dubna 1925 zn. sp. Zm I 77/25 (sb. n. s. čís. 1950) bylo vysloveno, že nejde o reformatio in peius, byl-li v novém rozsudku vysloven trest bezpodmínečně, jestliže bylo proti dřívějšímu podmíněnému (zrušenému) rozsudku státním zastupitelstvím co do podmíněného odsouzení provedené odvolání d ů v o d n ý m. Táž zásada vyslovena (pro obor trestu) i v rozhodnutí ze dne 24. září 1925 zn. sp. Zm I 471/25 (sb. n. s. čís. 2102).

V rozhodnutí z 2. října 1926 zn. sp. Zm II 211/26 (sb. n. s. čís. 2495) bylo vysloveno, že nezáleží na tom, zda bylo ono odvolání věcně důvodným, nýbrž že stačí, bylo-li formálně bezvadné, t. j. přípustné, podané v čas a oprávněnou osobou.

V zájmu jednotnosti rozhodování předložil první president nejvyššího soudu k návrhu evidenční kanceláře věc sesílenému senátu, jenž se usnesl na právní větě shora uvedené.

Důvody:

Trestní řád obsahuje tato ustanovení zařaďovaná v nauce pod společné označení »zákazu reformationis in peius«:

§ 290 odst. 2.: Byla-li zmateční stížnost podána jenom ve prospěch obžalovaného, nemůže mu soud zrušovací uložiti větší trest, než který jest vysloven v rozsudku, jemuž se odporuje.

§ 293 odst. 3.: Ustanovení § 290 odst. 2. jest také rozhodujícím pro rozsudek, jenž se vynese na základě nového hlavního přelíčení.

§ 295 odst. 2.: Bylo-li odvolání vzneseno jen na prospěch obžalovaného, nemůže sborový soud II. stolice obžalovanému uložiti přísnější trest, než jaký byl vysloven v prvém rozsudku.

§ 359 odst. 3: Byla-li obnova povolena jen na prospěch obžalovaného, nemůže se mu novým rozsudkem uložiti trest těžší, než který jej stihl podle nálezu prvního.

§ 477 odst. 2.: Bylo-li odvolání podáno jen na prospěch obžalovaného, nemůže soud sborový uložiti obžalovanému přísnějšího trestu, než jaký byl vyřčen prvním rozsudkem.

§ 480 první věta prvého odstavce: Obnova řízení trestního řídí se zásadami ustanovenými v hlavě XX.

Sankce na přestoupení těchto zákazů vyslovena jest v §§ 281 tr. ř. pod čís. 11 a 344 pod čís. 12, kde se uznává za důvod zmatečnosti rozsudku, porušil-li sbor soudní (I. stolice) vyměřuje trest ustanovení § 293 odst. 3 a § 359 odst. 4 tr. ř. nebo nesprávně-li jich použil, — a pro obor řízení o přestupcích v § 468 odst. 1 čís. 3 tr. ř., kde se připouští odvolání z rozsudku okresního soudu pro zmatečnost také z důvodu uvedeného v § 281 čís. 11 tr. ř.

Zákazy uvedené v citovaných paragrafech rozpadají se ve dvě skupiny:

§§ 290 odst. 2., 295 odst. 2. a 477 odst. 2. obsahují zákaz změny rozhodnutí stolice prvé o trestu v neprospěch obžalovaného ve stolici vyšší.

§§ 293 odst. 3., 359 odst. 4. a 480 tr. ř. obsahují zákaz změny rozhodnutí o trestu v neprospěch obžalovaného stolicí nalézací v judicium rescissorium.

Společno je všem těmto ustanovením jakožto podmínka zákazu, že podmětem, z něhož se stolice vyšší případem obírala, při čemž buď rozhodla ve věci samé (skupina prvá) nebo vrátila věc k novému projednání a rozhodnutí do stolice prvé (1. případ skupiny druhé), byl opravný prostředek podaný pouze ve prospěch obžalovaného (zmateční stížnost v případech §§ 290, 293, odvolání v případech §§ 295, 477), pokud se týče žádost o obnovu trestního řízení, podaná pouze ve prospěch obžalovaného (§§ 359 a 480 tr. ř.).

Poznamenáno budiž na tomto místě, že byť zákon mluvil v uvedených paragrafech jen o trestu, dlužno přece pod zákaz zahrnouti i jiné výroky k trestu se vztahující (tudíž zejména rozhodnutí o podmíněnosti odkladu výkonu trestu — tak rozhodnutí sb. trestní čís. 1797, 1950 — nebo rozhodnutí o započítání zajišťovací a vyšetřovací vazby) a zákonné důsledky potrestání jako takového, nikoli tedy ovšem výroky a důsledky rozhodnutí v otázce viny (sem spadá na př. též otázka náhrady trestních nákladů a náhrady soukromoprávní). V tom smyslu rozhodoval též bývalý vídeňský zrušovací soud, sbírka vídeňská čís. 380, 369, 1911, 1880, 1469, 2072, 2418, Ö. R. čís. 526 a j. Podrobněji do těchto otázek zabíhati není s hlediska daného thematu třeba.

Nauka se zabývá předmětnou otázkou poskrovnu. Lohsing Österreichisches Strafprozessrecht II. vydání str. 654 a 657 a ve své monografii »Das Verbot der reformatio in peius« neřeší sice otázku tu přímo, ale z jeho stanoviska plynou určité důsledky i pro ni. Zastával totiž náhled, že zákaz reformatio in peius platí pro soud stolice prvé v novém rozsudku bez výjimky, jakmile bylo rozhodováno před soudem zrušovacím jen o zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku prvého; ani zmateční stížnost žalobcova (nedošlo-li k jejímu vyřízení, protože bylo vyhověno zmateční stížnosti podané ve prospěch obžalovaného), ani jeho odvolání (zda důvodné čili nic, Lohsing se svého stanoviska nerozlišuje) nemění ničeho na nezměnitelnosti výroku o trestu v neprospěch obžalovaného; změny takové může se žalobce domoci jen odvoláním z rozsudku druhého, a i to jen za předpokladu, že se byl odvolal již z rozsudku prvého, vyšší stolicí zrušeného.

Poněvadž nadhozené thema svou stylisací vychází z předpokladu, že odvolání žalobcovo může zbaviti zákaz reformace in peius účinnosti, a jen se táže po rozsahu podmínek tohoto důsledku, není vlastně třeba zabývati se blíže uvedeným stanoviskem Lohsingovým. Storch: Řízení trestní II. díl, str. 520 pozn. 17 uvádí: »Zrušil-li kasační soud rozsudek k podané zmateční stížnosti, stává se arci odvolání bezpředmětným, a kasační soud neučiní o něm nijakého rozhodnutí. Přes to však bylo-li podáno v neprospěch obžalovaného, účinky jeho potrvají potud, že k novému hlavnímu přelíčení konanému podle § 293 nebude se vztahovati zákaz reformace in peius.« Tu Storch, zdůrazňuje moment podání odvolání, staví se proti panující praxi, s kterou se nestotožňuje, nýbrž slovem »srovnej« (nálezy kas. s. ze dne 4. března 1884 a 23. ledna 1885, čís. 617 a 730 sb. Manz.) jen její jsoucnost konstatuje, a stojí vlastně na stanovisku panující praxi odporujícím; jeho názor blíží se zásadě vyslovené v rozhodnutí čsl. sb. n. s. čís. 2495, které, postaviv se na stanovisko více než třicetileté praxi odporující, způsobilo řešení této otázky v sesíleném senátě.

Ona panující praxe byla zahájena prvním uveřejněným rozhodnutím, obírajícím se touto otázkou, a to rozhodnutím býv. víd. nejvyššího soudu ze dne 4. března 1884, sb. Nowakovy čís. 617, pokud se týče rozh. ze dne 23. ledna 1885, téže sb. č. 730. Podle výroku onoho rozhodnutí soud zrušovací zrušil rozsudek soudu prvé stolice a vrátil mu věc k novému projednání a rozhodnutí, vysloviv zároveň, že odvolání státního zástupce z výroku o trestu zůstává zatím jako bezpředmětné stranou, že však bude při eventuelním opětném vyměřování trestu uvážiti jeho vliv na ustanovení § 290 odst. 2. a § 293 odst. 3. tr. ř. V odůvodnění tohoto rozhodnutí se pak praví, že poněvadž musí podle nálezu ve věci hlavní dojíti ke zrušení rozsudku podle § 288 čís. 3 tr. ř., jest odvolání státního zástupce zatím bezpředmětno; jako však zabraňuje tomu, aby výrok o trestu nenabyl právní moci ve prospěch obžalovaného, tak že k němu bude ještě přihlížeti při případné otázce použitelnosti §§ 290 odst. 2. a 293 odst. 3. tr. ř.

Táž věc vrátila se pak ke zrušovacímu soudu, když byl obžalovaný novým rozsudkem znovu uznán vinným tímtéž zločinem, jako tomu bylo v rozsudku zrušeném a podal zmateční stížnost, v níž vytýkal důvodem zmatečnosti podle čís. 11 § 281 tr. ř. překročení zákazu § 293 tr. ř. proto, že v novém rozsudku potrestán byl těžším trestem, než v rozsudku zrušeném. Zrušovací soud pak v rozhodnutí čís. 730 sbírky Nowakovy této zmateční stížnosti nevyhověl, poukazuje k tomu, že proti rozsudku prvému podáno bylo krom zmateční stížnosti obžalovaného také odvolání státního zástupce, jež, jak bylo již uvedeno v rozhodnutí čís. 617 sbírky Nowakovy, byť k němu pro zrušení rozsudku nemohlo býti přihlíženo, přece zamezilo, aby rozsudek co do trestu nenabyl právní moci; z toho že plyne, že nový rozsudek, vyslovující trest přísnější, jen tehda by znamenal reformaci in peius, kdyby bylo trest ten se zřetelem na dřívější odvolání pokládati za příliš přísný, což s dalším odůvodněním nebylo uznáno.

V úvodu provázejícím toto rozhodnutí se praví, že generální prokurator nadhodil otázku, zda by, hledíc ke dřívějšímu odvolání státního zástupce, neměl odpadnouti veškerý ohled na zákaz reformace in peius. Takové stanovisko že však mu připadá příliš krutým a nehovícím duchu zákona. Že dlužno naopak teprve nyní zkoumati, jaký vliv by bylo mělo na konečné stanovení trestu dřívější odvolání, kdyby bylo o něm bývalo rozhodováno. Ukáže-li se, že by bylo musilo býti odmítnuto jakožto nepřípustné nebo neodůvodněné, že nemůže ospravedlniti překročení dřívější výměry trestu. V případě opačném že sluší uvážiti, do které míry by mu bylo bývalo vyhověti a míra ta že jest též mezí, již pozdější rozsudek nesměl překročiti, aniž porušil zákon.

Těmito úvahami řídilo se i rozhodnutí býv. Nejvyššího soudu vídeňského čís. 3637, jakož i československý Nejvyšší soud v obou prvých (v úvodu označených) rozhodnutích k otázce této se odnášejících.

Uvedené již rozhodnutí nejvyššího jako zrušovacího soudu ze dne 2. října 1926, Zm II 211/26, sb. n. s. čís. 2495, odchýlivši se od dosavadního způsobu nazírání na podmínky bezúčinnosti zákazu reformationis in peius, vyslovilo zásadu, že nejde o »reformatio in peius« (§ 290 odst. druhý, § 293 odst. třetí tr. ř.), byl-li v novém rozsudku vysloven trest bezpodmínečně, bylo-li proti dřívějšímu podmíněnému, ke zmateční stížnosti obžalovaného zrušenému rozsudku podáno veřejným obžalobcem odvolání z výroku o podmíněném odsouzení formálně bezvadné, t. j. přípustné, podané a provedené včas a oprávněnou osobou, a že nezáleží na tom, zda bylo věcně důvodným.

Plenární senát přiklonil se k této zásadě rozhodnutí sb. n. s. čís. 2495, schválil toto jeho odůvodnění:

»Dle druhého odstavce § 290 a třetího odstavce § 293 tr. ř. nesmí, byla-li zmateční stížnost podána jenom ve prospěch obžalovaného, býti jemu uložen trest přísnější, než který byl vysloven rozsudkem zrušeným. Přes to však nelze předpoklady, za nichž a rozsah, v němž jest nalézací soud při opětném rozhodování věci vázán zákazem reformationis in peius, posuzovati výhradně dle slovného znění druhého odstavce § 290 tr. ř., k němuž třetí odstavec § 293 tr. ř. poukazuje.

Tyto předpisy jsou části zákonné úpravy řízení o zmateční stížnosti, kdežto řízení o odvolání je trestním řádem upraveno odděleně v §§ 294—296, kdež obzvláště stanoveno, že v případech, ve kterých bylo rozsudku prvé stolice odporováno netoliko zmateční stížností, ale i odvoláním, rozhodne zrušovací soud po vyřízení nebo při vyřizování zmateční stížnosti též o odvolání. Z toho zřejmo, že ustanovení shora uvedená nepřihlížejí vůbec k eventualitě, že bylo vedle zmateční stížnosti ve prospěch obžalovaného podané podáno odvolání v jeho neprospěch, a nevyslovují, že obžalovaného nemůže stihnouti přísnější trest ani tehdy, když rozsudku prvé stolice bylo v neprospěch obžalovaného odporováno ne sice zmateční stížností, ale odvoláním. Názor, že zákazy v §§ 290, 293 tr. ř. vyslovené platí i pro tuto eventualitu, zbavil by odvolání v neprospěch obžalovaného podané jakékoliv účinnosti. Zrušovací soud nemohl by, i když stížnost ve prospěch obžalovaného podanou zavrhne nebo k takové stížnosti rozhodne, zrušiv rozsudek ihned ve věci samé, uložiti přísnější trest, ani kdyby odvolání v jeho neprospěch podané shledal odůvodněným. A vyhoví-li takové stížnosti v ten způsob, že rozsudek zruší a věc nalézacímu soudu vrátí, odpadlo by věcné vyřízení odvolání zrušovacím soudem; prvá stolice nesměla by přes věcně oprávněné námitky žalobcem proti trestu ve zrušeném rozsudku uloženému odvoláním uplatňované vysloviti přísnější trest a žalobce musel by se s tímto výrokem o trestu, byť i jej důvodně pokládal za pochybený, spokojiti, jelikož nemůže si stěžovati do toho, že nalézací soud neučinil, co mu zákon při zmíněném výkladě zakazuje. Pro tyto své důsledky nemůže zmíněný výklad předpisů, o které jde, býti správným. Nesprávnosti jeho svědčí i to, jak upravuje zákon otázku přípustnosti opravy v neprospěch obžalovaného v oboru trestního soudnictví, ve kterém nejsou úkoly opravných prostředků rozděleny mezi zmateční stížnost a odvolání, nýbrž přikázány jednotnému prostředku opravnému, totiž v řízení přestupkovém. Stanoví trestní řád v druhém odstavci § 477, že sborový (odvolací) soud nemůže uložiti obžalovanému přísnější trest, než který byl vyřknut prvým rozsudkem, bylo-li podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného, aniž při tom rozeznává, zda bylo v jeho neprospěch podáno současně odvolání v tom aneb onom ze směrů v § 464 tr. ř. vytčených, aniž též nařizuje, že uložení přísnějšího trestu jest vyloučeno, bylo-li prvnímu rozsudku v neprospěch obžalovaného odporováno jen odvoláním z výroku o trestu, t. j. opravným prostředkem obdobným odvolání, o němž jednají §§ 294—296 tr. ř.

Z těchto úvah dlužno míti za to, že zákaz ukládání přísnějšího trestu druhým rozsudkem nalézacího soudu nastane jen tehdy, když první rozsudek nebyl v neprospěch obžalovaného napaden ani zmateční stížností, ani odvoláním. V daném případě bylo však v neprospěch obžalovaného proti rozsudku podáno odvolání státním zástupcem a to právě z výroku týkajícího se podmíněného odkladu výkonu trestu. Je-li tomu tak, pak nejde více o případ, jaký má na mysli ustanovení § 290, 293 tr. ř., že totiž původní rozsudek byl napaden pouze ve prospěch obžalovaného. Rozsudek již tím, že proti němu bylo podáno v neprospěch obžalovaného odvolání po formální stránce bezvadné, t. j. odvolání, jež bylo přípustno, podáno osobou oprávněnou, a v čas ohlášeno i provedeno, v dotčené části nemohl vejíti vůbec v moc práva, což má za následek, že nalézací soud nabyl úplné volnosti při opětném rozhodování o trestu v napadeném směru (podmíněný jeho odklad), aniž bylo třeba zvláště ještě zkoumati, zda dřívější odvolání státního zastupitelství bylo též věcně opodstatněným, čili nic. Vždyť soud nalézací již tím, že se odchýlil od prvého rozsudku ve směru odvoláním napadaném, dostatečně projevil své přesvědčení, že odvolání pokládal za materielně důvodné. Obžalovanému ponecháno jest na vůli, brojiti proti domnělé nesprávnosti nového výroku opravným prostředkem odvolání. Byloť by zřejmě bezúčelným, činiti přezkoumání nového výroku soudem vyšší stolice závislým na rozhodnutí otázky, bylo-li původní odvolání, stavší se zrušením zmatečného rozsudku bezpředmětným, odůvodněno, když může nový tento výrok (ovšem jen v mezích § 283 tr. ř.: Dodatek plenárního senátu) novým odvoláním přímo býti napadán.«

Se strany těch, kteří v souhlase s dřívější stálou praxí hájí názor, že, sbíhá-li se s opravným prostředkem podaným v otázce viny ve prospěch obžalovaného odvolání žalobcovo z výroku o trestu, je podmínkou bezúčinnosti zákazu reformationis in peius nejen formální bezvadnost, nýbrž i věcná odůvodněnost odvolání žalobcova, se uvádí:

»Zákon sám neustanovuje ničeho pro případ, že s opravným prostředkem ve prospěch obžalovaného v otázce viny konkuruje odvolání žalobcovo v jeho neprospěch v bodě trestu. Pouze in formali třeba tu vzpomenouti předpisu § 296 tr. ř. o devolučním účinku zmateční stížnosti. Dlužno tedy hledati rozřešení ve vnitřní spojitosti výslovných zákonných ustanovení a v duchu je ovládajícím. Duchem tím je favor defensionis, projevující se v řadě ustanovení trestního řádu. Z těch sluší vytknouti na prvém místě právě uvedené již zákazy reformace in peius, dané jen ve prospěch obžalovaného, nikoli také ve prospěch žalobcův, a to ve spojení s tím, že ve prospěch obžalovaného je přípustna náprava i bez jeho opravného prostředku (§§ 290 odst. 1., 292, 295 odst. 1., 362, 477 odst. 1. tr. ř.); přicházejí tu dále v úvahu předpisy vyhrazující obžalovanému poslední slovo při ústních jednáních (§§ 255, 324, 477, 287, 473 tr. ř.), úprava poměru hlasů soudců i porotců potřebných k odsouzení, přípustnost zrušení výroku porotců porotním sborem soudním (§ 332 tr. ř.) jen v případě omylu na újmu obžalovaného, výhodnější situace obžalovaného oproti obžalobci podle posledních odstavců § 281 a 344 tr. ř. a podle předpisů o přípustnosti obnovy trestního řízení (hlava XX. tr. ř.) a j.

Důsledkem této seznané zásady řádu trestního je požadavek, aby praxe vyplňujíc shledanou mezeru v zákoně zvolila z dvojího možného řešení to, jež zaručuje obžalovanému výhody větší.

Vychází-li se z obecně uznávaného předpokladu, že obžalovanému nesmí býti jeho vlastní (pokud se týče osobami k tomu oprávněnými v jeho prospěch podaný) opravný prostředek v bodě viny na újmu v bodě trestu a že tato myšlenka byla vyjádřena zákonnými zákazy reformationis in durius, pak dlužno si představiti, jaká by byla právní situace pro obžalovaného, kdyby byl rozsudek v bodě viny zůstal v jeho prospěch nenapaden. V tom případě bylo by příslušným soudem rozhodováno o odvolání žalobcovu. Předpokládaje jeho přípustnost, včasnost a provedenost, jakož i žalobcovu legitimaci k jeho podání, bylo by odvolání věcně posouzeno a shledáno buď důvodným nebo neodůvodněným. Podle toho bylo by mu buď vyhověno nebo bylo by zamítnuto.

To je situace, jejíž risiko bere na sebe obžalovaný, rozhoduje se podati opravný prostředek v bodě viny. Nehrozí mu v ní, nežli že jeho opravný prostředek bude zamítnut a že pak bude rozhodnuto o odvolání žalobcovu podle jeho důvodnosti. Důsledně nemůže tato právní situace obžalovaného dojíti zhoršení, jestliže k opravnému prostředku podanému v jeho prospěch byl napadený rozsudek v bodě viny zrušen a věc vrácena do stolice prvé k novému projednání.

Nemá-li tedy obžalovaný býti v nebezpečí, že opravným prosředkem podaným v bodě viny v jeho prospěch upadne v otázce trestu v situaci horší, — a tou by pak ovšem bylo, kdyby zákaz reformace in peius pozbyl účinnosti už prostou skutečností žalobcova odvolání, předpokládaje jen jeho formální bezvadnost, — nezbývá, než anticipovati pro řešení otázky, zda zákaz reformationis in peius byl

porušen, právní situaci, která by byla nastala pro obžalovaného podle výsledku věcného vyřízení žalobcova odvolání, kdyby o něm bylo bývalo rozhodováno, a připustiti změnu výroku o trestu v neprospěch obžalovaného jen tehda a do té míry, když a jak dalece odvolání to bylo důvodno.

Nelze proto soudu nalézacímu přiznati v otázce výměry trestu volnou ruku, jakmile jen je tu formálně bezvadné odvolání v neprospěch obžalovaného, a upírati obžalovanému právo zmateční stížnosti podle § 281 čís. 11 a § 344 čís. 12, pokud se týče odvolání dle § 468 odst. 1. čís. 3 tr. ř. proti novému rozsudku pro případ, že mu ukládá trest přísnější, nežli byl trest vyslovený rozsudkem zrušeným, ač odvolání žalobcovo nebylo důvodno. Odkazovati obžalovaného na opravný prostředek odvolání z nové výměry trestu neposkytuje obžalovanému ochrany vůbec v případech, kdy nový, bezdůvodně přísnější trest byl vyměřen zase pod sazbou zákonnou, takže odvolání je podle § 283 tr. ř. nepřípustno, a neposkytuje mu rozhodně ochrany tak bezpečné, jako zaujaté stanovisko, ani v těch případech, kde odvolání by nebylo předem vyloučeno.«

Vzhledem k těmto vývodům, jež se opírají v podstatě o důvody rozh. býv. víd. nejv. soudu sb. č. 617 ve spojení s rozh. sb. č. 730, převzaté v podstatě i v rozh. čsl. nejvyššího soudu sb. č. 1950, 2102, jest uvésti toto:

Právní závěr, pokud vysloven jest v rozhodnutí víd. sb. č. 617, že totiž, »zrušil-li soud zrušovací rozsudek zmateční stížností jen ve prospěch obžalovaného naříkaný, stává se sbíhající se odvolání co do trestu v neprospěch obžalovaného podané prozatím bezpředmětným, jako ale odvolání to zabránilo, aby výrok o trestu vešel ve prospěch obžalovaného v moc práva, tak bude míti k němu zření svého času i při případném řešení otázky, lze-li použíti §§ 290 odst. 2 a 293 odst. 3 tr. ř., čili nic«, neprejudikuje žádnému z obou odchylných stanovisek, jsa prostě důsledkem zásady, že výrok soudu nemůže nabýti vůči straně, jejíž opravný prostředek nevyřízen, právní moci (relativní právní moc rozhodnutí) a může býti oběma bez výhrady akceptován. Teprv při rozhodnutí sb. č. 730, které řeší otázku významu sbíhajícího se a svého času nevyřízeného odvolání v neprospěch obžalovaného na trest novým rozhodnutím v prvé stolici vyslovený s hlediska zákazu reformace in peius způsobem další judikaturou převzatým, nastává rozkol.

Tu pak nezdá se býti zcela oprávněným, spatřuje-li se v tom, že zákon otázku, o niž tu jde, zvláště neřeší, snad nějaké opominutí zákonodárcovo, nějakou mezeru v zákoně. Při nejmenším stejně oprávněn jest názor, že se zákon otázkou tou zvláště nezabývá proto, že to zákonodárce neshledal potřebným, maje za to, že není-li tu zvláštního výjimečného předpisu na způsob §§ 290 odst. 2. a 293 odst. 3., soudce prostě použije obecných předpisů o vyměřování trestu. Dle nich a v jich rámci má pak strana opravné prostředky proti výroku o trestu nově vynesenému. Podobně doplnila praxe otázku nastavší tím, že zákon v § 390 odst. 2 tr. ř. stanoví jen zcela jednostranný předpis v příčině nákladů zcela bezúspěšného opravného prostředku: že i zde totiž nabudou neomezené platnosti obecné předpisy §§ 389, 390 tr. ř. o nákladech trestního řízení (viz Kallab-Herrnritt, pozn. R 14, 15 k § 390 tr. ř.).

Není pochyby, že předpisy o zákazu reformace in peius jsou výronem favoris defensionis, v trestním řádu na různých místech pronikajícího; tu však jde všude o výjimky z obecných předpisů, jež není praxe oprávněna přes meze zákonem vytčené rozšiřovati. To nebude ovšem na závadu, aby dobrodiní zákazu reformace in peius nebylo přiznáno obžalovanému tenkráte, když odvolání v neprospěch jeho podané bylo formálně vadným (nepřípustným, opožděné nebo osobou neoprávněnou podaným); zde ve skutečnosti není vůbec opravného prostředku v neprospěch obžalovaného podaného a takový jen zdánlivý opravný prostředek nemůže odstraniti důsledky relativní pravomoci rozhodnutí vůči odvolateli.

Stanovisko dosavadního názoru vede však také k důsledkům s povahou opravného prostředku zmateční stížnosti, jíž jediné bylo by nový výrok o trestu pro porušení zákazu reformace in peius naříkati, nesrovnatelným. Nehledě k tomu, že zákon v č. 11 § 281, resp. č. 12 § 344 tr. ř., zde jedině v úvahu přicházejících, označuje za zmatek výhradně porušení nebo nesprávné použití ustanovení 3. odst. § 293 (§ 359 odst. 4 zde nepřicházejí v úvahu), takže by každé přiznání zmatečnosti v případech z mezí § 293, 3 tr. ř. vybočujících znamenalo zcela nepřípustné rozšíření zákonem výstižně vypočtených důvodů zmatečnosti, spadají do oboru

zmateční stížnosti veskrz vady nastalé porušením zákona, tedy vady výhradně porovnáním se zákonem řešitelné. Výtky v otázkách volné úvaze soudcovské podrobených a přezkoumání této volné úvahy předpokládající vyhraženy jsou jiným opravným prostředkům (odvolání, stížnost). Stanovisko dosavadní judikatury činí však rozhodnutí soudu zrušovacího o zmateční stížnosti z důvodu § 281 čís. 11 tr. ř. závislým na zkoumání otázky, bylo-li původní odvolání, o němž vyšší instancí pro zrušení rozsudku nebylo svého času vůbec rozhodováno, odůvodněným čili nic; odpovídal-li trest v rámci zákona dle volné úvahy soudcovské vyměřený stupni provinění, čili nic. Jen mimochodem budiž poukázáno na velmi pochybný postup, že soud zrušovací má posuzovati nyní odvolání, jež svého času prohlášeno bylo bezpředmětným a že soud prvé stolice při novém rozhodnutí by se tak zcela formálně zavazoval, rozhodovati o opravném prostředku, o němž rozhodovati vyhražuje zákon vyšším stolicím. Fakticky bude ovšem soud prvé stolice bráti zřetel k obsahu toho nevyřízeného odvolání při výměře nového trestu, již proto, že i žalobce ve svém návrhu stran výměry nového trestu vezme nepochybně obsah toho odvolání za podklad. Než takové rozhodování o odvolání soudu prvé stolice přímo ukládati jako podklad pro výměru nového trestu, jak děje se to s hlediska zmíněné judikatury, nezdá se býti na místě.

Také sotva lze přisvědčiti argumentu, že postavení obžalovaného, k jehož zmateční stížnosti byl původní rozsudek zrušen, nemůže býti nepříznivějším než postavení obžalovaného, jehož zmateční stížnost byla zavržena, jak by tomu prý bylo, kdyby zákaz reformace in peius pozbyl účinnosti již prostou skutečností žalobcova odvolání, předpokládajíc jen jeho formální bezvadnost. Vždyť v případě, kde byl prvým rozsudkem vyměřený trest skutečně příliš nízkým, nečiní to asi pro obžalovaného rozdílu, stalo-li se zvýšení trestu následkem toho, že soud zrušovací, zamítnuv zmateční stížnost, odvolání vyhověl a trest zvýšil anebo učiní-li to v případě zrušení rozsudku soud prvé stolice znova trest vyměřující. Naopak v případě posléze uvedeném zbývá mu ještě druhá instance. A poukazuje-li se na nepřípustnost, dovolávati se jí obžalovaným, zůstal-li trest nově vyměřený zas pod dolní mezí zákonné sazby, stačí poukázati na to, že také žalobce nemá opravného prostředku, byl-li nový trest, byť i dle jeho náhledu příliš mírný, vyměřen přec v rámci zákonné tresní sazby. Není to důsledkem porušení zákazu reformace in peius, nýbrž toliko důsledkem předpisu druhé věty § 283 tr. ř., pojatého do zákona jen za tím účelem, aby vyšší instance nebyly odvoláním co do trestu příliš zatěžovány.

Z těchto důvodů usnesl se plenární senát na právní větě v čele plenárního rozhodnutí uvedené, k níž se ještě dodává, že odvoláním formálně bezvadným jest odvolání tak vypravené, že nemůže býti odmítnuto pro svou opožděnost, neprovedenost, nepřípustnost, nebo pro nedostatek legitimace odvolatelovy, nýbrž musí býti vzato za podklad věcného přezkoumání rozsudku.

Uveřejněno: sb. nejv. soudu tr. čís. 3310; sb. min. sprav. čís. 605.

Poznámky: 1. Pokud nejde o reformatio in peius (§ 290 odst. druhý tr. ř.), byl-li obžalovaný zrušovacím soudem zproštěn pro přestupek § 461 tr. zák. a za zbývající nedotčené odsouzení pro přestupek § 522 tr. zák. byl použitím § 260 a) tr. zák. odsouzen do vězení, ač zrušeným výrokem o trestu byl mu vyměřen i za přestupek § 522 tr. zák. trest vězení, ten pak, ač přísnější, než ke kterému měl býti obžalovaný odsouzen podle § 522 tr. zák., byl rozhodnutím presidenta republiky z 19. října 1928 prominut (Sb. n. s. tr. čís. 3618).

2. Právní zásada plenárního rozhodnutí sb. n. s. č. 3310 platí nejen pro případy, v nichž se výroky obou rozsudků co do viny navzájem kryjí, nýbrž i tehdy, když rozsudek soudu, jemuž byla věc podle § 288 čís. 3 tr. ř. přikázána k novému projednání a rozhodnutí, neuznává obžalovaného vinným ve všech bodech rozsudku onoho nalézacího soudu, který ve věci původně rozhodoval (Sb. n. s. tr. čís. 3761).

3. Použití § 475 čís. 2 tr. ř. předpokládá, že okresní soud soudil o činu zakládajícím zločin nebo přečin. Ukáže-li se (v tom směru nenapadeným)

rozhodnutím krajského jako nalézacího soudu, že kvalifikace činu za zločin nebo přečin byla předpokládána mylně a že čin je (byl) přestupkem, nemá nalézací soud, shledav v činu obžalovaného zase jen přestupek, vyslovovati trest přísnější, než byl vysloven rozsudkem soudu okresního, a to ani, je-li sazba tohoto přestupku (§ 335 tr. zák.) přísnější, než onoho, jímž byl původně uznán vinným (§ 431 tr. zák.) (Sb. n. s. tr. č. 3805).

4. Byla-li věc projednána obdobně podle předpisů §§ 14 a 15 čís. nař. ze dne 14. prosince 1915, čís. 372 ř. zák. znovu, jakoby vyhlášený rozsudek nebyl vynesen, poněvadž samosoudce rozsudek vynesší nebyl pro onemocnění s to jej písemně vyhotoviti, nemůže býti novým rozsudkem uložen odsouzenému přísnější trest, bylo-li proti dřívějšímu rozsudku podáno odvolání jen ve prospěch obžalovaného (§ 14 odst. 2 uv. čís. nař.) (Sb. n. s. tr. č. 3852).

5. Byla-li povolena obnova jen ve prospěch obžalovaného, musí (§ 359 odst. 4 tr. ř.) sejíti z jakéhokoliv uložení trestu, byl-li trest uložený dřívějším rozsudkem mezi tím vykonán. Skutečnému výkonu trestu rovná se jeho prominutí (§§ 226, 529 tr. zák.).

Příčí se ustanovení třetího odstavce § 359 tr. ř., uložil-li soud obžalovanému v obnoveném řízení trest, aniž zjistil, že nebyla splněna podmínka, pod níž byl obžalovanému prominut trest, uložený mu dřívějším rozsudkem (Sb. n. s. tr. č. 4309).

6. I když byl první rozsudek odvolacím soudem zrušen a věc vrácena okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí, je soudce vázán zákazem reformace in peius, došlo-li ke zrušení prvního rozsudku jen k odvolání obžalovaného (Sb. n. s. tr. č. 4329).

7. Byl-li trestním příkazem uložen trest peněžitý, trestní příkaz pak jen k odporu obviněného zrušen a zavedeno řádné řízení, nesmí býti v rozsudku uložen trest na svobodě, a to ani, měl-li pro případ nedobytnosti onoho trestu nastoupiti náhradní trest vězení, ba ani, žádal-li obviněný sám o tuto změnu trestu (Sb. n. s. tr. č. 4486).

8. Prokázal-li se předpoklad, který vedl ke zrušení rozsudku okresního soudu podle § 475 odst. 2 tr. ř. mylným, takže i podle výroku krajského soudu zůstal čin jen přestupkem, nemůže tento soud uložiti přísnější a nepodmíněný trest než byl trest uložený podmíněně okresním soudem, byl-li jeho rozsudek napaden jen odvoláním obžalovaného, a návrh státního zástupce na zrušení rozsudku podle § 475 odst. 2 tr. ř. byl učiněn až po uplynutí odvolací lhůty (při odvolacím hlavním přelíčení) (rozh. ze dne 20. listopadu 1933, Zm I 85/32, sb. n. s. č. 4852).

9. Oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. sluší posuzovati podle stavu věci, kdy byl postup ten zahájen, ne podle konečného výsledku provedeného trestního řízení; nezáleží proto na tom, že v souzeném skutku byl shledán zase jen přestupek; v tomto případě je nalézací soud oprávněn postupovati při vyměřování trestu samostatně a smí bez porušení zákazu »reformationis in peius« uložiti trest přísnější než byl trest uložený okresním soudem (Sb. n. s. tr. č. 3378).

10. Zákaz tak zvané »reformace in peius« v ustanoveních §§ 290 odst. 2 a 293 odst. 3 tr. ř. obsažený vztahuje se jen k absolutní velikosti trestu; jde-li o trest na svobodě, jen k druhu, trvání a případným zostřením tohoto trestu. Potřeba zákazu v § 290 odst. 2 tr. ř. uvedeného jest odůvodněna úvahami slušnosti, ježto jde o to, by ten, kdo je přesvědčen, že rozsudkem soudu prvé stolice stala se jemu neb osobě mu blízké, v jejíž prospěch smí podati opravný prostředek, křivda, nedal se odvrátiti od jeho podání obavou, že rozhodnutí vyššího soudu může býti ještě nepříznivější. Zákazem § 290 odst. 2 tr. ř., jenž platí podle § 293 odst. 3 tr. ř. též pro soud první stolice vynášející na základě nového hlavního líčení rozsudek, má býti zabráněno jen tomu, by v případě, v němž byl proti původnímu rozsudku soudu prvé stolice podán opravný prostředek jenom ve prospěch obžalovaného, tohoto

nestihl konečně větší trest, než který byl vysloven rozsudkem, jemuž bylo odporováno. Soud prvé stolice vynášející na základě nového hlavního líčení rozsudek, není povinen uložiti obžalovanému nižší trest, než je trest obžalovanému původním (nejvyšším soudem zrušeným) rozsudkem vyměřený, ani, zprostil-li obžalovaného novým rozsudkem z obžaloby pro některý z trestných činů, jimiž obžalovaný byl uznán vinným původním rozsudkem (Sb. n. s. tr. č. 4697).

11. Byly-li zmateční stížnost a odvolání podány jen ve prospěch obžalovaného, nemůže zrušovací soud, vyměřuje znovu trest v důsledku částečného zproštění obžalovaného, uložiti mu trest těžkého žaláře ani, příčí-li se uložení trestu státního vězení nalézacím soudem doslovu i smyslu zákona (§ 290 odst. 2 tr. ř.) (rozh. ze dne 7. října 1933, Zm II 99/33).

12. Opomenul-li soud, nepřiznávaje v pozdějším rozhodnutí podmíněné odsouzení, nařídíti po rozumu čtvrté věty § 6 zák. o pod. ods. výkon předchozího trestu, nemaje o něm vědomost, nelze bez porušení zásady reformatio in peius rozhodnutí o dřívějším podmíněném odsouzení již měniti (rozh. ze dne 16. dubna 1932, Zm I 206/32).

13. Zrušil-li nejvyšší soud rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, přihlížeje k nezrušené části výroku o vině, není nalézací soud oprávněn (§ 293 odst. 1 tr. ř.) přezkoumati a zmateční stížnost nemůže brátí v pochybnost (v odpor), zda má ta či ona část zachovaného výroku oporu ve výsledcích hlavního přelíčení (ve spisech).

Zrušil-li nejvyšší soud rozsudek i ve výroku o trestu, neprojevil tím názor, že trest uložený zrušeným výrokem je přiměřený jen při rozsahu, jaký měl výrok o vině před částečným zrušením, takže ani uložení téhož trestu, jaký vyslovil zrušený rozsudek, nepříčí se ustanovením §§ 290 odst. 2, 293 odst. 3 tr. ř., nebo § 290 odst. 3 tr. ř. (Sb. n. s. tr. čís. 4914).

14. Súd porušil zákaz reformationis in peius (§ 4 odst. 6 zák. č. 8/24 Sb. z. a n.), ak v novom rozsudku uložil obžalovanému dlhší trest na slobode a väčší trest peňažitý, bárs len podmienečne, jestliže v prvom rozsudku vymeral obžalovanému trest na slobode i na peniazoch nižší, avšak bezpodmienečný (Sb. n. s. tr. čís. 4969).

15. Odvolal-li se jen obviněný, není odvolací soud oprávněn (§§ 477 odst. 2, 281 čís. 11 tr. ř.) změniti trest vězení na trest tuhého vězení, třebaže jej vyměřil kratší dobou než soud první stolice (Sb. nejv. s. tr. čís. 4972).